Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermones de sanctis

https://hdl.handle.net/1874/346429

Kast 219
Pl. A No. 12

188. **Conradus** de Brundelsheim, Sermones Socci de sanctis.
[Reutlingen, Mich. Greyff, niet na 1478]. 2°. 219. A. 12

Type 1. — H* 14829. — BMC II p. 574. — MMW II 692. — Pell. 3929. — Pr. 2683.

Op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum Minorum Reco[llectorum] Traiecti ad Mosam". Waarschijnlijk uit de Maastrichtsche collectie. Door vuur en vocht beschadigd.

219. A. 12

gec
219. A. 12
Inc. 188.

Nota in hoc regiſtro primo ſcripta ſunt noīa ſanctoꝝ de quibus habentur ſermones in libro hoc De inde poſt nomen cuiꝰlibet ſancti habetur quot ſermones ſint de ipſo ·

De ſancto Andrea · ii
de ſancto thoma · iii
de ſancto ſtephano · ii
de innocentibus · i
de ſancta agnete · i
de ſancto vincencio · i
de purificacione marie · iiii
de ſancto petro · i
de ſancto gregorio · ii
de annūctiacione marie · v
de ſancto marco evang · i
de īuencione ſancte crucis · i
de ſancto petro et paulo · iiii
de ſancto jacobo apoſtolo · iiii
de ſancto dominico · ii
de aſſumpcione marie · viii
de ſancto barthalomeo · ii
de natiuitate ſancte marie · v
de ſancto matheo · ii
de ſancto dioniſio et ſocys · ii
de ſancto ſimone et iuda · ii
de animabus · ii
de ſancta katherina · i
De ſancto nicolao · ii ·
de natiuitate criſti · i ·
de ſancto johanne · ii ·
de ſancto ſiluestro · i ·
de fabiano et ſebaſtiano · i ·
de cōuerſione pauli · vi ·
de ſancta agata · ii ·
de ſancto mathia · ii ·
de ſancto benedicto · ii ·
de ſancto ambroſio · i ·
de philippo et jacobo · ii ·
de ſancto johē bapti · iiii ·
de ſancta maria magd · iii ·
de ſancto petro ad vinc · i ·
de ſancto laurencio · ii ·
de ſancto bernhardo · ii ·
de ſancto auguſtino · i ·
de exaltacōe crucis · ii ·
de ſancto michahele · iiii ·
de ſancto luca evang ·
de omnibus ſanctis · v
de ſancto martin[illegible] ii
de [illegible]
De dedicacione templi ·

Incipiunt ſermones notabiles et formales frīs Socci ordis cyſterſiencium De ſanctis. Et primo de ſancto Andrea.

Enite poſt me mathei. iiii. Beatus gregorius ex
ponens verbum ꝓpoſitum dicit ꝑ hec verba dn̄s
omnes ad eternitatem vocat qui duob⁊ modis
veniunt ſcilicet mala deſerendo et bona facien=
do et ſm̄ hoc verba ꝓpoſita in duo diuiduntur.
Primo em̄ a malis reuocamur. Scd̄o ad bonum
hortamur. Primū ibi venite. Scd̄m ibi poſt me. Malum autem
a quo per hoc verbum venite reuocamur ſurgit a triplici radi=
ce. ſcʒ a pctī feditate. carnis voluptate. mūdi vanitate. Ab hys
em̄ tribus recedere nos oportet ſi ad regnū ſuū volum⁊ deum
ſequi. Nam primos odit ſcd̄i nō placent tertꝫ ſunt inimici. De
primis enim dicitur ecc̄. xii. Altiſſimus odio habet peccatores
De ſcd̄is dicitur ro. viii. Qui i carne ſunt d̄o placere nō poſſunt
De tercys d̄ʒ jac. iiii. qui vult eſſe amicus huius ſcl̄i inimicus d̄i
ꝯſtituetur. Scim⁊ aūt qꝫ omnes qui in dei ſunt odio aut diſpli
cencia aut inimicicia regnū celoꝝ nullatenus ꝯſequūtur. oportʒ
ergo vt ſi poſt deum venire cupimus ab hys tribus longius re
cedam⁊. qd̄ ſi decreuerim⁊ faciend̄. Sciend̄ qꝫ a pctīs perpeni
tentiā. a carnis voluptate ꝑ reſiſtentiā. a md̄i vanitate per di
ſplicentiam recedere nos oportet. Primo ergo volentes ad dei
vocacōʒ recedere a pctīs hoc ꝑ pn̄iaʒ fieri optebit d̄ʒ em̄ act.
iii. Penitemī et ꝯuertimī vt deleantur pctā veſtra. vt aūt pn̄ia
noſtra ſit efficax et ꝑfecta dʒ ſe ad oīa loca diffund̄e ī quibus
pctā ſunt ꝯmiſſa qꝫ tam figura quā ſcriptura lucide d̄claratur.
Figura ſicut heſter legitur quarto vbi d̄ʒ. omnia loca in quibus
ante letari ꝯſueuerant crinium laceracōe ꝯpleuerunt. ſimiliter
ſcriptura idem oñditur ſapīe xi. ꝑ que quis peccat ꝑ hec et tor=
quetur ſcʒ penitendo. oportet enim medicinā ad hoc vt ſit effi
cax ad omnē locū ꝑtingere inquo latuerit morbus peccatorum.
Sunt aūt duo vt ait aug⁊ que peccatū ꝑficiunt ſcʒ voluntas et
opus. volūtas in corde. opus i corpe. Ad eadem duo neceſſe ē
vt pn̄ia ſe diffundat vt videlicet in corde doleat. et corpus in
ope ſatisfaciat vt ſicut peccatū in corde ꝑ ꝯſenſus iclinatōʒ et
i corpe ꝑ opis perpetracōʒ ꝑficitur ſic etiā pn̄ia vera ex cordis
ꝯtricōe et corpis ſatisfactōe ꝯpleatur. Hinc eſt qꝫ cū in omni
pctō aīa primo dat ꝯſenſum. exind̄ corpus peccatū ope ꝑficiat
Ideo oportʒ exigente iuſticia vt anima pri⁊ quā corp⁊ pn̄iatur
vel hic ſufferendo dolorē pn̄ie vel in inferno paciendo tormēta
miſerie. vt ſicut aīa ꝓceſſit corpus in culpa dando ꝯſenſum ſic

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

etiā pcedat ad tormentū Et ex hoc ſatisfactū credim⁹ queſtiōi ſimpliciū dicenciū illud ezech·xviii· Nō eſt equa via dñi in eo q̄ anima exuta corpe pena plectitur p culpa que in corpe eſt cōmiſſa q̄ omne pctm̄ aīa prior inchoat dando conſenſum et quia prior eſt ī culpa debet etiam in pena merito eſſe prima· q̄ aūt ipa aīa prima ſit ī culpa apte dicit aug⁹· omne pctm̄ adeo eſt voluntarium vt ſi nō ſit voluntariū nō ſit pctm̄·hinc bern· peccatū in foribus eſt ſed niſi apias dando conſenſum nō intrabit·poteſt quidem īimicus excitare temptacōis motū·ſed in te eſt ſi volueris dare conſenſum et nemo noſtrum in hoc certamine deicietur inuitus· Vnde ſicut cogitacio illicita deformat affectio vulnerat ſic conſenſus animam necat· hinc ieronim⁹ reuera non poteſt corrumpi caro·niſi mens fuerit ante corrupta·erit ergo anima prior in pena quia carnem preceſſit in culpa· Poſtq̄ȝ autem peccata perpenitentiam ſunt deleta ideo ne alia illabantur que grauius oportet penitere carnis voluptati eſt fortiſſime reſiſtendū· qui enim vt dicitur Ecclī·xxxiiii· Baptizatur amortuo et iterū tāgit mortuū quit pderit lauacō eius·Laui pedes meos vt dr̄ in cañ· quō iterum inquinabo eos Vt ergo poſt penitenciā puritas conſeruetur·Secundo voluptati carnis poſt penitenciā preſiſtenciam eſt fortiſſime obuiandū vt quociens mentē pulſauerit ſtatim ei aditus denegetur·q̄ p nullum modū poteſt meli⁹ fieri q̄ȝ ſi om̄s occōnes pctī penitus reſpuamus omnes ſenſus noſtros ab omni ītentōe diligentiſſime auertentes ſicut dicitur Ecc·ix· Virginem ne conſpicias ne forte ſcandalizeris in decore illius dicit greg· nō licȝ ītueri qd̄ nō licet concupiſcere·Has occōes gloriatur ſe decliaſſe ſara thobie·iii·dicens·nūq̄ȝ cū ludentibus miſcui me nec cum hys qui īleuitate ambulant pticipem me pbui Et ideo ſubſequitur amplius gloriando· nūquā aurū concupiui et mundā ſeruaui animā meā ab omni concupiſcentia·Facilime aūt voluptati reſiſtimus ſi ſemp cogitamus illud gre· Momentaneū eſt qd̄ delectat eternū vero qd̄ cruciat·Et ideo hanc ſtultā cōmutacōȝ nullus facit niſi penitus ſtultus· Tertio venire iubemur a dño d̄ mundi vanitate et hoc p diſplicenciā Ad hanc diſplicenciā facilime puenim⁹ ſi ea que mūdi ſunt ſubtiliter pluſtramus Eſt enim tot et tantis malis et venenatis infectōibus exuberans vt vere conſideranti oporteat diſplicere Sic enim ait greg· Aliquando nos mūd⁹ retraxit a deo nūc vero tantis plagis plenus eſt vt ipſe iam mund⁹ nos īvitet ad deū· Sunt enī tria ī mundo que ipm̄ faciūt oīo diſplicere quia decipit deficit et interficit·dcipit quia promittit ſufficienciā quā non ſoluit ſȝ

quanto plura acquirimus tanto nos facit amplius ĩdigere· cū
em̄ promittat dulcia pulchra d̓lectabilia et omnia bona·priuat
nos veris bonis pulchris dulcibus delectabilibus Vnde gre·
Si bonū diligitur mēs ĩ bonis melioribꝰ·i·ĩ celeſtibꝰ delcetur
Si aūt malū metuatur eterna mala oībꝰ malis ſcl̄i preponātur
Scd̓o mundus defficit·nam ſi aliquid nature bonitatis eſſet ĩ
mundo tamē quia nō permanet debet merito diſplicere ſic enī
dicit jobes·mundus tranſit et concupiſcencia eius·Quid ergo
proderit hoī ſi vniuerſum mundū lucretur ꝛc· Tercio mundus
interficit ſic em̄ dicit job· ducūt in bonis dies ſuos et in pūcto
ad inferna deſcendunt Amicus enim ſeculi ĩimicꝰ dei ꝯſtituit
Inimicos aūt dimergit in mare et ꝑcuciet eos ĩpoſteriora op=
probrium ſempiternum dabit illis qd̓ eſt miſerabilr̄ occidere·
Sequitur ſcd̓m principale ſcꝫ poſt me· In quo uerbo hortatur
nos dominus ut eū in bonis que in ſeipſo nobis ꝓponit ꝑmite=
mur que in tria bona tꝑalia diuiduntur· ꝓpoūit enī nobis in ſe
ĩpo corpalem opacōꝫ· penalē tribulacōꝫ·uirtualē exercitacōeꝫ
Primū nobis ꝓpoūit in ſua ꝯuerſacōe·Scd̓m ĩ paſſione· Terciū
in uirtutū exhibicōe· In hys enim tribus dominū ſequamur ſi
tamen ipſum ꝯſequi deſideramus·primo ergo deꝰ ꝓpoſuit no=
bis ĩn ſe ipſo corpalem opacōꝫ ĩ eo q̓ omnia que opatus ē non
ꝓpter ſe ſed ꝓpter nos opatus eſt quippe qui ſibiipſi ſufficiēs
nihil eoꝝ que fecerat ĩndigebat· hinc yſa·omnia opa dn̄e opa=
tus es nobis·qui nō opa dei vocat ſꝫ noſtra qꝛ nō ſibi ſed oīa
fecit nobis·qd̓ apcius dicit aplus·omnia ꝓpter electos Sic et
nos omnia noſtra opa non ꝓpter nos nec ꝓpter aliquid aliud
extra deū ſed ꝓpter ſolū deū et eius beneplacitū faciamꝰ nihil
ex oībus opantes qd̓ nō cū bona conſciencia eius laudi valeat
exhiberi·q̓ fidelis ꝓpha fecerat qui dicebat· Nō nobis domīe
nō nobis·qd̓ eciā mouꝫ apoſtolus·j·coꝝ·x·omnia quecūqꝫ fa=
citis ad gloriā dei facite·jd̓ nō ad oculū ſeruientes quaſi hoībꝰ
placentes ſed deo qui ꝓbat corda· nullū ergo bonū opꝰ q̃tum
cūqꝫ de genere boni erit meritoriū apud deū qd̓ nō ꝑ ĩtencōeꝫ
ad dominū ordinetur·nec in hoc vt ait bern· amittimꝰ aliquid
ſed plurimū lucramur ſi opa noſtra damꝰ domino cōmutātes
ea in melius· nā ex hoc nobilitantur augmentantur perpetu=
antur·nobilitantur ex nobili ſubiecto qd̓ eſt deꝰ· quicquit·n·
generoſo deo et nobili attribuitur ex ſua virtute totū efficitur
generoſum·Scd̓o opa noſtra data deo augmentātur qꝛ acci=
piens noſtra dat nobis ſua vt quicquit minꝰ ē de noſtro ꝑ ſua
opa ſuppleamꝰ de quibus opibꝰ d̓r ſapi·iiii· oīe auꝝ in cōpa
eiꝰ arena ē exigua et tamq̃ꝫ lutū eſtimabitur Tercio ꝑpetuātur

Deus em̄ cū ſit eternus in ſe perpetuat omnia ſibi data Ecc̄·iii
opa dei pſeuerant ineternū Ecc̄·xxiii· Fundamta eterna ſupra
petram ſolidata· Cui ↄſonat aplus i·coꝝ·iii dn̄s· fundametū
autē aliud nemo poteſt ponere p̄ter illud qd̄ poſitū eſt qd̄ eſt
xp̄us ihūs· Scd̄o ꝓpoſuit nobis deus in ſeipſo penalē tribula=
cionē nec in hys aliquid ꝓpter ſeip̄m ꝑtulit ſed p nobis volēs
vt et nos aliquid propter eum ſufferam9 et taliter vt ſicut ipſe
ꝓnobis gaudens eſt paſſus dicente aplo ad heb· Qui ꝓpōito
ſibi gaudio ſuſtinuit crucem ↄfuſione ↄtempta· ſic et nos gau
dentes ꝓpter eū quicquit occurrerit ſufferam9· qd̄ vt faciliter
valeamus tria ſunt nobis frequēter de noſtris tribulacōib9 co
gitanda ſcꝫ qꝛ leuius purgamur abinferno ſecuramur ſublimi9
p̄miamur· hec tria fideliter ↄſiderata tribulacōis noſtre leui=
gant oē pondus· primo dico leui9 hic purgamur· Cū enim oī
peccato debeatur pena multo leuius hic iforo misericordie q̄
in foro iuſticie punimur teſtante Ezech·iiii· diē ꝓano dedi ti=
bi Ac ſi dicat Sicut leuius et breuius eſt puniri p diē q̄ p ānū
ſic leuius eſt puniri i p̄nti tp̄e q̄ i futuro· hinc iob·vi· qui timꝫ
pruinā irruet ſuper eū nix perpruinā leuē et tenuē p niuē vero
ꝓfundā tribulacōꝫ volens intelligi· Secundo p tribulacōes p̄
ſentes abiferno ſecuramur dꝛ em̄ naū·i· nō ↄſurget duplex tri=
bulacio vn̄ hic caſtigatis ſtatim ſubiūgit Afflixi te et nō affli=
gam te vltra et nūc ↄteram virgam de dorſo tuo et vincula tua
dirūpā hinc apoc·ii· qui vicerit p̄ntes tribulacōes n̄ ledetur a
morte ſecunda·i·abiferno· hinc ꝓuer·xxiii· ꝑcute filiū tuū vir
ga et liberabis aīaꝫ eius a morte· tercio ſublimius p̄miamur· nā
q̄to hic deo verius aſſimulamur ipaciendo tanto illic glorioſi9
ſublimamur· hic ii·coꝝ·iiii· id q̄ momentaneū ē et leue tribula
cōis noſtre ſupra modū i ſublimitatē eterne glorie pond9 opa
tur i nobis math·v· beati qui perſecucōꝫ paciuntur propter iu=
ſticiam quoniā ipoꝝ eſt regnum celoꝝ Tertio propoſuit nobis
deus in ſe ipſo virtutū exercitacōꝫ qꝛ nulla ſine virtutibus po=
terit eſſe ſalus· dicit enim bern· quantum libet crucies quātūli=
bet te afflictes non tibi ſui copiā tribuet qui dominus virtutū
dꝛ niſi fueris virtutib9 adorat9· et qꝛ p̄dicta oīa fructu vacua
remanerent ſi nō virtutibus ornaremur iō nobis ivirtutibus ſe
proponit dicēs nobis illud iudicum·vii· qd̄ me videtis facere
omnes facite· Propt̄ q̄ ſciendū q̄ licet omnes virtutes eſſencia
liter poſſideat tres tn̄ ſpecialit̄ p̄ceteris nobis magis propoūit
neceſſarias ſcꝫ Caritatē· Hūilitatē· Mititatē monēs et ſuadēs
vt ieiſdem ip̄m cū conatu quo poſſum9 imitemur· nā i eiſdem
trib9 plena et abſoluta ↄſiſtit ꝑfectio· nā ꝓprimā deo· ꝑſcdaꝫ

pꝛoxīo· per terciam nobis ſoluimus qď tenemur· q̄ autē deo
pꝛoxīo et ſibi exhibet quod debꝫ· hic perfectus e ſt vir et btūs
ĭfacto ſuo erit De pꝛima ſcꝫ caritate dicitur joh· xv· Maioꝛē ca=
ritatem nēo habet ꝛc̄· de ſecūda aūt et tercia d· mat· xi· diſcite
a me qꝛ mitis ſum et hūilis coꝛde· q̄ aūt ſola caritas deo de no=
bis ſufficiat aperte oſtendit bern· di· Solus amoꝛ eſt quē a no
bis exigit deus ſiue cū beneficÿs obꝛuit vel flagellis coꝛripit
vel conſilÿs inſtruit vel mandatis aſtringit et quitquit diuina
lege ĭducitur vel ĭtꝛoducitur ad ſolū amoꝛē inducitur· ſolue iō
tributū amoꝛis et deo noueris ſatisfactū· Ip̄a eſt enim virtus
in qua nec opus minimū deſpicitur· ſine qua nec maxia accep
tātur· nō p̄dicacō eciā ſi lingvis angeloꝝ fiat non fides eciam
ſi mōtes transferat nō elemoſina eciā ſi oīs facultates ĭ cibos
pauperū diſtribuantur nō coꝛpoꝛis afflictō eciam ſi ardeat Ex
quibus omnibꝰ liquet q̄ per ſolā caritatē deo perſoluimꝰ habū
danter· Secundo debemus pꝛoxīo mititatem hoc ē pietatē per
quā eū in omnibus ſuis factis pie et dulciter iudicemus ĭtuen
tes ip̄m et oīa ſua oculo colūbino iudicantes eū ſicut ab ipſo cu
pimus iudicari· hinc pꝛouer· xi· Equū pondus voluntas eius·
ac ſi dicatur volūtas dei eſt vt ĭiudicādo nos et pꝛoximū equū
pondus habeamus· hinc leui· xviiii· ſtatera iuſta et equa ſint
pondera Et iterū nō ſint in domo tua diuerſa pondera quia vt
pꝛouerbioꝛum· xx· d· Pondus et pondus menſura et menſura
vtꝛq̄ꝫ abhoīacō eſt apud deū ꝓpt̄ q̄ male ponderantibꝰ dicit
deꝰ et palip· iiii· Ego maius pondus apponā· de hÿs diuerſis
ponderibus· di· gꝛeg· omnis qui aliter penſat ea que pꝛoximi
ſunt et alit̄ que ſunt ſua hꝫ pondus et ponꝺꝰ Tercio debemꝰ
nobis humilitatē vt cū pꝛioꝛa duo fecerimus ſnos nos ĭutiles
iudicemus qꝛ ſolū fecimus qď debuimꝰ nihil addentes· vnde
gꝛeg· quelibꝫ aſſmt bona opa nulla ſunt ſi nō ex hūilitate con=
diantur et omne quod agimꝰ perditur ſi nō ſollicite per hūili=
tatē cuſtoditur in hÿs· n· virtutibus imitemur ip̄m xp̄m qui eſt
benedictus in ſecula·

De eodem ſecundus ſermo·

Enite et videte joh· i· dicit gꝛe· Nemo p̄t ĭ vna eadē
qꝫ re oīpotenti deo et hoſtibꝰ eius gratus exiſtere·
nā dei amicū ſe denegat qui eius placet ĭimico et ini
micis veritatis aduerſabitur qui eidem veritati ſubiu
gatur iō in verbo pꝛopoſito deus ſalutē noſtrā deſiderans ab
ĭimico ſuo mūdo videlicet nos vocat vt ab eo recedentes et ſi
bi adherentes vitā et graciaꝫ conſequamur· In verbis ergo pꝛo
poſitis duo bꝛeuiter tangūtur· pꝛimo enim ponit ſuam vocacōꝫ
Scďo vocacōis remūeracōꝫ· pꝛimū ibi venite· ſcdm̄ ibi et videte

Verum quia dicit greg· q̄ facta ſaluatoris ſic accipienda ſunt
vt ī veritate credantur facta et tñ ꝑſignificacōꝫ nobis aliquid
īſinuent faciendū ꝓpt̄ q̄ ſciendū q̄ verba ꝓpoſita ad duplicē
intelligenciā nobis deſeruiunt ſcꝫ ad hyſtorialem expoſicōeꝫ et
moralē noſtri īformacōꝫ· prima expoſicō declarat nobis aploꝝ
vocacōꝫ Scd̕a noſtrā īſtructōꝫ· primā expoſicōꝫ breuiter ꝑcur=
rens dicim⁹ q̄ beatus andreas et alij apl̄i quadruplicit̄ a dn̄o
ſunt vocati· primo enim vocauit eos ad ſui noticiaꝫ· ſecūdo ad
diſciplinatus graciā· tercio ad familiaritatis amiciciā · quarto
ad apoſtolatus excellenciā· primo dico vocauit eos ad ſui no=
ticiā cū ad oſtenſiōꝫ iohānis baptiſte dicentis Ecce agnus dei
Andreas ſtatim ſequebatur dn̄m dicens· rabbi vbi habitas et
vocauit eū dominus · veni et vide In quo vocauit eū ad ſui noti
ciā q̄ cognito eo redijt in ſua· Secundo vocat eos ad diſciplina
tus graciaꝫ cū diceret petro et andree venite poſt me et faciam
vos piſcatores hoīm et ī reliquū nō redierūt ī ſua Sequitur em̄
et ille relictis retibus et naui ſecuti ſunt dn̄m · tercio vocauit
quoſdā ex eis ad ſingularis familiaritatis amiciciā Sic em̄ fre=
quenter legimus ī evang· Aſſumpſit ihus petrū et iacobū et io
hannē ſecreto· quarto vocauit eos ad apoſtolatus excellenciā
cū miſiſſet eos binos et binos ante faciē ſuā· ſic enim luce· viiii·
d̕r Conuocatis ihesus· xii· apoſtolis dedit illis virtutē et po
teſtatem ſuꝑ omnia demonia et ut languores curarent hoc de
hiſtoriali veritate breuiter tacta ſufficiāt· Nūc ſermo retorquē
dus eſt ad moꝝ noſtroꝝ edificacōꝫ · Quid em̄ nobis prodeſſꝫ
q̄ apoſtoloꝝ vocacō ſingulis āñis ī eccleſia recitaretur ſi nō in
eiſdem poſſemus moraliter edificari · Sciendū ergo q̄ omnes
qui ad ꝑfectum ſtatū ſanctitatis et vſqꝫ ad gradū apoſtolicū
ꝓmouentur· p̄dictis quatuor modis ſpūalit̄ ītellectis a dn̄o
vocantur· primo ergo uocamur ad dei amiciciam cū rōe illūiati
ꝑ creaturaꝫ cognoſcimus optere p̄exiſtere creatorem· ſed quis
cognoſcet eū cū de eo dicat yſ· xlv· Tu es uere deus abſcōditus
hinc yſid̕· di· de⁹ ſibi ſoli cognitus eſt et hoī aſſumpto· lucē enī
hitat ī acceſſibilē nec alicuius creature pure cognicō ad eum
p̄t ꝑtingere quia finiti ad īfinitū nulla ē cōꝑacio · ſed ſi nulla
poſſet haberi de deo noticia deus nō diceret pſa· Vacate et vi=
dete quoniā ego ſum deus· nā ſine dei qualicūqꝫ noticia nulla
oīo poterit eſſe ſalus dicente bern · Si ignoras deū poterit ne
eſſe ſalus Ac ſi dicat nequaq̄ Et hec ꝓbat ſubiungens· nō enī
poteris amare quē neſcias nec habere q̄ nō amaueris Ac ſi di
cat qui nō cognoſcit deū nō amat deū qui n̄ amat deū nō habet
deū qui aūt nō habet deū īfideli deterior ē· Hāc contrauerſiaꝫ

ꝓdiſtincōꝫ declinātes dicit᷒ q̄ ꝑfecta cognicōe nulla creatura
p̄t deū ꝯgnoſcere Et tn̄ ex neceſſitate oportet nos de deo hr̄e
noticiā qualēcūqꝫ· vnde ſicut nullus deū ꝑfecte poteſt cogno
ſcere ſic eciā null᷒ debet eſſe qui de deo aliquid n̄ cognoſcat·
ꝓper q̄ ſciendū q̄ triplex de deo ī ſcriptura cognicō repitur ſ.
cognicō rōis· deuocōis· glorificacōis· Cognicō raccis ē quā p
racōꝫ creaturaꝝ racōcinando inveſtigamus· nā per creaturarū
magnitudinē · pulchritudinē creatorē ſine dubio p̄ſuppo nim᷒
pulchꝝ magnū· quis·n·niſi mtis iops credat q̄ create creaue
rint ſemetipas· hic ſapie·xiii Si qui ſpecie creaturaꝝ d̄lectati
ſunt ſciant quanto hys dn̄ator eoꝝ ſpecioſior eſt Aut ſi virtu=
tem et opera creaturaꝝ mirati ſunt intelligant ab illis q̄m hic
qui fecit forcior eſt illis A magnitudie em̄ ſpeciei creature po
terit eaꝝ creator cognoſcibiliter videri· hanc cognicōeꝫ antiqui
pħi habebant de deo quē tamē nō deū ſꝫ primā cām noiabant
De hac noticia dicit greg· ſuper illo verbo iob·xxxvi· omnis hō
vidꝫ eū vn᷒ quiſqꝫ intuetur ꝓcul· oīs homo eo ip̄o quo rōnalis
eſt debet ex rōe colligere eū qui cōdidit deū eſſe quē nimirum
videre eſt dn̄acōeꝫ illius racionando conſpicere vbi recte ſub
iungitur· vnus quiſqꝫ ītuetur ꝓcul· ꝓcul quippe ītueri eſt iam
nō illū per ſpeciē cernere· ſed adhuc ex ſola operū ſuoꝝ admi=
racōe penſare Secunda cognicō eſt deuocionis quā illi habēt
qui per fidē que per dilectōꝫ operatur adherent d̄o ei᷒ offen
ſam declinantes et que ſunt ei placita toto conamīe operantes
de qua noticia d̄r jer·viiii·non glorietur ſapiens ī ſapiencia ſua
nec fortis ī fortitudine ſua· nec diues ī diuicys ſuis· ſed in hoc
glorietur qui gloriatur ſcire et noſſe me· de hac noticia dicitur·i
coꝝ·xiii·nūc cognoſco ex parte videmus em̄ nunc per ſpeculū in
enigmate· Item iohānis·x·Cognoſco oues meas et cognoſcūt
me mee· qui ergo ꝓpter deū declināt delectabilia et aggredi=
untur difficilia probant vtiqꝫ ſe noſſe deū Tercia cognicio eſt
et d̄r glorificacōis per quā in pr̄ia deū cognoſcimus ip̄m facie
ad faciem contēplantes de qua per jer·xxxi·non docebit vltra
vir proximū ſuū et vir fratrē ſuū dicens cognoſce dn̄m omnes
enī cognoſcent me a mīmo vſqꝫ ad maximū· Prima cognicio no
tificat deū quia eſt· ſecunda quia bonus eſt· tercia quia glorio
ſus eſt· Secūdo vocat nos deus ad diſciplinat᷒ graciā· qd̄ con
tingit cū īſpirat nobis fortiſſimū affectū et deſideriū diſcendi
oīa eius beneplacita et ꝓ viribus faciendi· legem vite ſue et di
ſciplīne mentis noſtre oculis anteponēs docens nos tamquā
magiſter vt eandem ſuā vitam noſtre vite moribus ībuamus
vt illud ezeħ· nobis valeat veraciter applicari· ſilitudo hoīs ſcꝫ

xp̄i erat in eis· ad hec enim hoīes fiūt diſcipuli vt magiſtri ſui
addiſcant ſcienciā· ꝓponit aūt nobis deus tres lectōes quas ſi
addiſcerimus vere eius diſcipuli ſumus ſcꝫ mandatoꝝ obſerua
cōꝫ tp̄aliū abdicacōꝫ ꝓxioꝝ dilectōꝫ de qua lectōe dꝛ io· viii· Si
vos manſeritis iſermone meo vere diſcipuli mei eritis hoc aūt
preceptū eſt de neceſſitate ſalutis dn̄o dicente math· xviiii· Si
vis vitā īgredi ſerua mandata· de ſcd̾a lectōe dꝛ luc· xiiii· Niſi
quis renūciauerit oībus que poſſidet nō poteſt meꝰ eſſe diſci=
pulus In qua magiſtrū deū ſi vere diſcipuli eſſe voluerimꝰ imi
temur· nā d̾ ſua paupꝑtate ip̄e dicit luc· viiii· vulpes foueas ha
bent et volucres celi nidos· filius aūt hoīs nō habet vbi ꝛc̄· de
tercia lectōe dꝛ ioh· xiii· In hoc ꝯgnoſcent oms̄ quia mei eſtis
diſcipuli ſi dilectōꝫ habueritis adīuicē Tercio vocat nos deꝰ
ad ſui ipſius familiaritatis amiciciā hec aūt cū nō ſit vnius ſed
duoꝝ ſcꝫ dei et hoīs Ip̄a conſiſtit intribus videlicet ī mutua
viſitacōe ſecretoꝝ reuelacōe fideli adīuicē dilectōe et affcōe
Primo dico qꝛ hec familiaritas conſiſtit in mutua et frequenti
viſitacōe dei ad hominē et hoīs ad deū ita vt īterpolatis tem
poribus deus hoīem et hō deum ſepe viſitent et viciſſim ſe fre
quentent· nā de dei viſitacōe dicit gregorius In moralibus ·
Cū viſito hoīes dura corda emollio rigida inflecto aſpera mi=
tigo· frigida accendo debilia roboro vaga ſtabilio nutancia cō
firmo et dū ſic iꝺpabl̓r vēio ītelige ſi vales quibꝰ ea meatibꝰ il
luſtro et hec verba expersona dei viſitantis· dicit greg· ſimiliter
hō debet deū viſitare viſitando frequentare et a ſtrepitu ſecu
lariū tumultuū ſe elongare· et totū cor ſuū in deū eleuare me=
ditando eius magnalia et ꝯtemplando eius mirabilia et alia
quecūqꝫ eius opa ſcd̾m qꝛ grā coopans hoī īptitur· qd̾ faciebat
pſal· cū dixit Meditacō cordis mei in ꝯſpe· t· ſ· Scd̾m ad hanc
familiaritatē neceſſariū eſt ſecretoꝝ reuelacō vt crebrius ſe vi
ſitantes ſemꝑ aliquid de ſecretis ſuis ſibi mutuo reuelēt qd̾ ex
ꝑte ſui ꝓmittit deus iſ· xlv· Dabo tibi theſauros abſconditos et
archana ſecretoꝝ vt ſcias qꝛ ego dn̄s Similiter et homo vice=
verſa ſecreta ſua debet dn̄o reuelare ītima cordis ſui et medul
las affectōnū euaporādo exalare vt ſi ꝯtingat voces emittere
magis ex affectu qꝛ ex intellectu ꝓcedere videantur ſicut ſpō=
ſa ī can· cū dicebat dilectus meus mihi et ego illi Similiter pe
trus exviſione transfiguracōis iebriatus dixit· vis faciamꝰ hic
tria tabernacula tibi vnū moyſi vnū et helie vnū neſciēs quid
diceret Terciū ad hanc familiaritatē neceſſariū eſt fidelitas
ſed quia fidelis eſt deus et abſqꝫ vlla īiquitate iuſtus et rectꝰ
ſicud deutro· xxxii· dꝛ io de eius fidelitate nihil heſitantes cō=

monendi ſumus nos hoīes vt deo fideles ſimꝰ qđ tunc erimus
ſi in omnibus que agimꝰ dei gloriā et non noſtrā dei bonū et
non noſtrū intendimus facti nobis metipſis tāquā vas ꝑditū
et obliuioni dati tamquam mortui a corde quoꝝ tn̄ non magna
copia ī venitur· ꝓpter qđ ꝓuer·xx·dr Multi ſunt viri miſericor
des virū aūt fidelē quis īveniet·hinc luc·xii·quis putas eſt fi=
delis ſeruus et prudens quaſi dicat pauci ſunt· hec deuota et
ſancta familiaritas p̄omnibus exerciciys nos ꝓmouet apud dū
qđ ſic patet Nā ex dei viſitacione deus eſt in nobis·ex noſtra
vero nos ī deo Ex quibꝰ reſultat illa beata vnio qua felix homo
vnus ſpūs fit cum deo·vniti aūt deo bona ɔſequimur infinita·
Sic enim ait veritas joh·xv·qui manet ī me et ego in eo hic fert
fructū multū Ex quibus multis bern· pauca enumerat dicens
Crebra viſitacō dat familiaritatē Familiaritas auſum auſus gu
ſtū guſtus famē fames ɔtemptū omniū ɔtemptꝰ ociū ociū dū
Quarto ex p̄dictis iā ꝑfecti vocamur ad aplatus excellenciam
qđ ɔtingit cū poſt predicta īſpirat nobis deus deſideriū ani=
mas acquirendi qđ fit per predicacionis officium· Debemus
aūt deū tripliciter nūcciare ſcʒ p̄dicacōe ɔuerſacōe et oracōe qꝫ
euidēter in illa trina iniunccōe quā xp̄ꝰ petro joh·xxi· iniunxit
dicēs Petre amas me quo dicto tercio· ter eciā ſubiūxit· paſce
oues meas Ac ſi dicat Si diligis me paſce verbo predicacionis
paſce exemplo ɔuerſacionis paſce inſtancia oracionis· de hac
eminencia aplici ſtatus dicit bern· oportet aplicū virū deum
vndiqʒ nūctiare ſcʒ ab in ceſſu et ab aſpectu a uoce et amorum
omniū diſciplina· qđ nobis ꝛc· De ſancto nicolao·

Cce ſacerdos magnus Ecc̄·xliiii·dicit fulgencius In
verbis dn̄i tamquā ditiſſimis ferculis ſic celeſtiū de
liciaꝝ copia ſpūalis exuberat vt in eis habūdet quod
ꝑfectus ɔmedat habundet eciā quod puulus ſugat Ibi em̄ ſit
et lacteꝰ potꝰ quo tenera fideliū nutriatur īfācia ibi ſolidꝰ īue
nitur cibꝰ quo robuſta ꝑfectoꝝ iuuētꝰ ſpūalia ſctē virtutis ac
cipiat īcremēta ibi ꝓrſus ad ſalutē ɔſulitur vniuerſis quos dn̄s
ſaluare dignatur· Ibi īuenitur qꝫ oī etati cōgruat ibi eſt qđ oī
ꝓfeſſioni conueniat· Hinc eſt qꝫ fideles predicatores qualita
tē audienciū verbū dei ſollicite pēſantes ſm ſtatū et cōdicōm
ſingulorū alimēta vite et ſancte p̄dicacionis pabulū aminiſtrāt
qđ btūs gre·aſtruit ita dicēs· n̄ una eadē qʒ exhortacio cūctis
congruit qꝛ nec cūctos par morū q̄litas aſtringit·nā que alys
officiūt alys ꝓſunt quia plerū qʒ herbe que hec aīālia nutriūt
alia occidūt et medicamētū qđ vnū morbum īminuit alti viries
mergit et panis qui vitam forcium roborat paruulorum necat

Pro qualitate igitur auditoꝝ formari debet ſermo doctorum·
Vnde aliter loquimur peccatoribus aliter, penitentibus aliter
proficientibꝰ aliter ꝑfectoꝫ attingentibus quā diuerſitatem
ſcriptura copioſe p̄dicatoribus āminiſtrat· vnde peccatoribus
dꝛ thob· xiii· Conuertimi peccatores et facite iuſticiā corā d̾o
penitentibus vero dꝛ yſ· xliii· Ego ſum qui deleo īiquitates tu
as ꝓpter me· proficientibus aūt dꝛ ecc̄· q̄d cūqꝫ poteſt manus
tua īſtanter ꝯpare· quibus etiāꝫ oſtenditur iſte ſanctus vt ad
exēplū eiꝰ ſanctitatis proficiāt ad vitā eternā· conantibus aūt
ad ꝑfectoꝫ dꝛ luc· vi· Eſtote ꝑfecti ſic pater veſter celeſtis ꝑ
fectus eſt· obmiſſis aūt oībus ſolū de ꝑficientibus hic ītendi
tur· quibꝰ ſanctus iſte ſub magnitudine ſua ꝓponitur vt diſcāt
ſancti et magni fieri ſicut ipſe In verbis ergo ꝓpoſitis tria ītel=
liguntur· primo em̄ magnus iſte pontifex demonſtratur· ſcd̄o
demonſtratus ꝯmēdatur· tercio ꝯmendatus probatur· primū
ibi ecce· ſcd̄m ibi ſacerdos magnꝰ· tercium ibi qui ī diebus ſuis
placuit deo· hic ꝑ ordinē proſequentes· primo ſciendū qꝛ res d̾
monſtrabiles ſolent ex cā triplici demōſtrari· vt videlꝫ ex demō
ſtratis rebus prouocemur· prouocati īformemur īformati imi
temur· Ex hac triplici cauſa iſte magnꝰ ſacerdos eſt nobis ꝑ
hoc aduerbiū ecce demonſtratus· primo· n· ille ſanctus demō
ſtratur vt cū ip̄e homo ſimilis nobis paſſibilis magnꝰ ſanctus
fuerit prouocemur ad eius exemplū vt et nos magni fieri ſtu
deamus dicentes iā prouocati illud petri act· x· Nō eſt accep
tor ꝑſonarū deus ſed in omni gente qui timet eū et opatur iu
ſticiā acceptus eſt illi· nihil enim amplius illi debuit qꝫ nobis
nec minus nobis exhibet quā illi ſi tn̄ fideles fuerimꝰ īcōmer=
endo· Scd̄o eſt nobis demōſtratus· vt ex demonſtracōe pro=
uocati ꝑ eius exemplū informemur quibus exerciciis poſſimus
magni fieri ſicut ip̄e de quo Exod· xxv· Inſpice et fac ſcd̄m ex=
emplar q̄d tibi mōſtratū ē in monte· hinc greg· vnicuiqꝫ electo
ad ſumendā viuendi regulam patrū precedenciū exempla mon
ſtrentur vt ex illaꝝ vita conſideret quid in actibꝰ quid in mori
bꝰ ſuis ſeruet qui ergo preceptis non accendimur ſaltē exem=
plis prouocemur vt nil ſibi mens difficile eſtimet q̄d ab aliis ꝑ
fecte ꝑagi videtis· Tercio iſte pontifex demonſtratur nobis
magnus vt prouocati et informati ip̄m efficaciter imitemur·
Quomodo autem ipſum imitari debeamus in tercio mēbro prī=
cipalis diuiſiōis ſcꝫ in diebꝰ ſuis placuit deo lucide d̾claratur·
Sequitur ſcd̄m principale ſcꝫ ſacerdos magnus in quo iſte pon
tifex a magnitudine ꝯmendatur habet aūt triplicem magnitu
dinē ſcꝫ ī vite ſanctitate· īterceſſiōis ꝑtāte· ī miraculoꝝ claritate

De quo poteſt ſumi illud gen̄e·xxvi· Ibat proficiens atqʒ ſuc=
creſcens donec vehementer magnus effectus eſt· De ſcd̓o p̄t
ſumi illud iiii·re·v·Erat vir ille magnus et potens apud dn̄m
ſuū et honoratus·de tertio pʒ in legenda ſua vbi legitur et ex=
perimento ꝯgnoſcitur qꝛ vſqʒ in hanc diē ſignis et virtutibus
ſubuenit vniuerſis· Sequitur terciū principale jn quo huiꝰ pō
tificis magnitudo ꝓbatur in eo qꝛ ſubiungitur qui in diebꝰ ſ·
ꝛc·In quibus verbis tres ponuntur particule ſ·dei ꝯplacencia
eius iuſticia·reꝯciliacōis grā·que quia in ipſo ꝯfluxerunt jdeo
ip̄m magnū veraciter effecerūt·Nunc tempus eſt vt verba ad
noſtrā edificacōʒ ꝯuertamus diſcentes et docentes quibꝰ ex=
ercicijs et nos magni apud deū fieri valeamus· ad hoc glorio=
ſus iſte pontifex ſub ſua magnitudine nobis ponitur in exem=
plū vt ex ſua magnitudīe ꝯmōiti diſcamꝰ magni fieri apud d̓m
Peccatores enī ꝯmonentur vt infernū fugiant· penitentes vt
ad regnū celoꝝ ꝑueniant boni vt in magnitudine ꝓficiant·qd̓
ſi decreuerimus faciendū p̄dictas tres ꝑticulas ſcʒ ꝯplacen=
ciā iuſticiā reconciliacōis grāʒ aſſumamus in cipientes a primo
videlicet a ꝯplacencia·et īquirentes ſollicite quibus exercicijs
deo placere valeamus· Primo ergo ſciendum qꝛ p̄ceteris tria
placent deo que ex ꝑſona ſua ecc̄·xxv·ꝓponit nobis deus ita di
cens In tribus beneplacitum eſt ſpiritui meo que ſunt ꝓbata
corā deo et hoībus·ſcʒ ꝯcordia fratrū vir et mulier bene ꝯſen=
cientes et amor ꝓximoꝝ·que tria ſi vite noſtre inſerimus deo ꝑ
oīa ꝯplacemus· ſunt aūt fratres oīs ſenſus corꝑis et omnia
corꝑis menbra ꝑiterqʒ et affectōes potencie et virtutes aīe ex
affinitate qꝛ hn̄t adinuicem frēs iuſto noīe appellantur quos
tunc ad cōcordiam reducimus quando ex noſtra diligencia et
conatu omnes deo concorditer obſequūtur ita vt deuocio dicat
ſingulis et omnibꝰ illud jud·vii· qd̓ me videtis facere omnes
facite qd̓ cū factū fuerit ſubito valde ꝓficimus cū diſſenſiōes
ī nobis et ſciſmata fiūt quia quantū ī vna ꝑte ꝓficimꝰ tantum
ī ꝑte altera retardamur ſicut ecc̄·xxxiiii·dꝛ vnus orans et aliꝰ
maledicēs cꝰ vocem exaudit deus vnus edificans et alius d̓=
ſtruēs quid ꝓdē niſi labor iō di·aplus·i coꝝ·i· nō ſint ī vobis
ſciſmata qꝛ vt ait greg·quid ꝓdeſt ſi contra hoſtiū īſidias to=
ta pene ciuitas caute cuſtoditur vnū aūt foramē aꝑtū relinqui
tur ꝑ qd̓ ab hoſtibꝰ capiatur Et ſubiungit·qui ergo ꝑfecte deo
placere d̓ſiderat nihil ſibi d̓ ſe penitꝰ derelinqt factꝰ ſibi totꝰ
tamquā vas ꝑditū et ſicut mortuus a corde· Scdʒ qd̓ d̓ nobis
p̄ceteris deo placet ē ſi vir et mulier ſint bn̄ et ꝑ oīa conſencien
tes· quid ꝑ virum niſi ſpūs quid ꝑmulierē niſi caro accipitur·

qui tunc bene conſenciũt quando caro ancillatur et ſpũs domi natur quãdo caro rõi ſe ſubicit et ſpũs ſemper pͨcipit· q͛ ſi dix= erit quis illud prouer·xxiiii· Vires nõ ſuppetũt· reſpondetur q͛ ibidẽ ſubiũgitur· qui iſpector eſt cordis ipſe intelligit et ob= ſeruatorẽ anime tue nihil fallit et qꝛ caro delicata ẽ vt raro tm̃ faciat q̃tũ pͭt· ↄſulitur ecc·xxxxii· quid ieiꝰ delicijs ſit agendũ cũ dꝛ ſeruo peſſimo latera ſagwinare· hinc bern· docendus eſt homo bone voluntatis ſic habere corpus ſuũ ſicut egꝛ ↄmen= datũ· cui eciã multũ volenti in vtilia ſunt neganda Vtilia vero eciã nolenti ĩgerenda· ſic de eo agere ſicut de nõ ſuo ſed eius a quo pͨcio magno empti ſumus· iõ durius quiđ corpus tractan dum ẽ ne rebellet ſic tñ vt ſeruire ſufficiat· qꝛ ad ſeruiendũ ſpũi datũ eſt· Terciũ qđ pͨceteris placꝫ deo ẽ amor pximoꝝ ipe· n· oĩo ſtatuit hoĩem ſine crimĩe corã deo facit enim in nobis tria bona ſine quibus nõ ẽ ſalus Nã p amorẽ proxi malũ decliatur bonũ et ſeꝑatur et ſine eo nihil de nobis a domino acceptatur et oẽ qđ agimꝰ cũ dilectõe proxi gratant̃ a domino acceptatur de primo dicit apłus· dilectio proxi malũ non oꝑatur· de ſcđo d· idem apłus· plenitudo legis ẽ dilectio· de tercio iterũ apo· Si lingwis hoĩm loquar et angeloꝝ· qui ergo pͤdicta tria do ex hibuerit· p omnia placet deo ei veracit̃ dicere poſſumꝰ id ecc· ix· Vade et ↄmede in leticia panẽ tuũ et bibe cum gaudio vinũ tuũ qꝛ đo placẽt oꝑa tua· nõ aũt oꝑa placerẽt niſi ipe domino priꝰ placeret dicẽte gre· nõ abel placuit ex mũere ſed munꝰ ex abel· qꝛ nullũ bonũ facimꝰ niſi fuerimꝰ priꝰ boni· Et ſciendũ q͛ pꝰq̃ꝫ cepimꝰ placere domino oĩa que ſunt in celo et in terra bona et mala promouẽt nos vt amplius placeamꝰ· hic prouer· xvi· Cũ placuerint domino vie hominis inimicos eiꝰ cõuertet ad pacẽ· qui aũt curioſa deuocõe ſcire deſiderat ſi deo ipe pla= ceat igrediatur introrſum· eſtimãs et menſurans q̃ntũ deus ei placeat et ſciat ſine dubio q͛ tm̃ ipe placet deo· q͛ apte nobis innuitur luc· vi· dꝛ· Eadẽ meſura qua menſi fueritis remecietur vobis· bern· Aĩa ex eo q͛ ſe diligere et vehemẽt̃ diligere ſentit nõ ambigit eciã vehemt̃ diligi et quãtũ ipe nobis ẽ in affectu tantũ nos ei ſumꝰ ſine dubio in affectu ne ſcḋm modũ iꝑfectõeꝫ nrãꝫ qua debilit̃ placꝫ nobis dꝫ ſic nos placere ei cũ ipe di· iſ͡h· liiii· nõ· n· cogitacões mee cogitacões vrẽ· neqꝫ vie mee vie vrẽ quia ſicut exaltantur celi a terra ſic exaltate ſunt vie mee a viis veſtris Sic ploquũ a ſimili exaltata eſt ſua cõplacencia ſup nrãꝫ· Scḋm q͛ nos magnos efficit ẽ iuſticia· quã ſi cõſequimur vera= citer ſumus magni· đ hac iuſticia tria breuiter perſtringantur ſ· de eiꝰ đſcripcõe· exercitacõe· vtilitatis aſſecucõe· đ· j· d· aug·

Iuſticia eſt virtus generalis ↄplectens tocius aīe rectitudinē
que duobus ad impletur modis vt que ꝓhibita ſunt a deo nō
faciamus et que p̄cepta ſunt ↄpleamꝰ ſimiliter bern. deſcribit
eam ſic dicens. Iuſticia eſt virtus reddens vnicuiqꝫ qđ ſuum
eſt. Scđo dicendū eſt de eius exercitacōe quā poſt p̄dictam
deſcripcōꝫ bernh. ſubiūgit dicens. redde ſupiori redde equali
redde inferiori que ſua ſunt et iuſticie noueris ſatiſfc̄tm̄. red=
damus ergo. primo ſupiori ſcꝫ deo reuerenciam vt ī omni loco
omni tp̄e erubeſcamus mala facere tāquā ſtemus in p̄ncia ſue
maieſtatis ſic enī eſtimabant ſe ſtare pphe cū frequenter dice
bant. Viuit dn̄s ī cuius ↄſpectu ſto Scđo reddamus equali ſcꝫ
pxio bn̄iuolenciā vt ſemper ſimus ei ↄſilij et auxilij debitores.
tercio reddamꝰ īferiori ſcꝫ corpi cuſtodie et diſciplīne diligen
ciam. cuſtodiā ne malū faciat. diſciplīā vt ſi faciat diluat. ter
cio dicēdum eſt de vtilitatis aſſecucōe. ſunt.n. tria maxia bona
facientibus iuſticiam a dn̄o repmiſſa ſcꝫ p̄ntis vite ſctificacio.
inferni euaſio cecitatis celeſtis regni aſſecucō. de p̄io d. mat.
v. beati qui eſuriūt et ſiciūt iuſticiā qđ ſi bt̄i vtiqꝫ et ſanctifica
ti. de ſcđo puer. x. Iuſticia liberat a morte qđ đ eterna oportꝫ
intelligi quia a morte nō liberat tp̄ali. de tertio dꝛ in pſal. Dn̄e
quis habitabit in tabernaculo tuo. Et r̄ndetur qui operatur iu
ſticiā zc. ideo monemur ecc. iiii. Agonizare pro iuſticia vſqꝫ ad
mortē qui enī hꝫ iuſticiā hꝫ per dn̄s omne bonum.

De eodem. ſermo ſecundus.

N tempore iracundie factus eſt reconciliacō vbi ſupra
dicit bern. Beati qui de ſua reconciliacōe non ī grati
p aliis pie ſolliciti ſunt et eos quātū p̄ualent deo re
conciliare laborant Verbū itaqꝫ propoſitū qđ cū duo
bus mēbris p̄miſſis ſcꝫ dei placencia et noſtra iuſticia magnos
nos facit corā deo. nūc eſt largiente domino per tractandum
Merito.n. magni dicēdi ſunt qui deo placēt et ī ſe iuſti p aliis
efficacit̄ ītercedūt. ſꝫ añ quā hāc recōciliacōꝫ pertractēꝰ prius
reconcilianda ē ſcriptura que videtur ī hac materia diſcordare
nā verbū propoſitū hic ſonare videtur q̄ viri ſancti poſſint deo
recōciliare pctōres cui ſnīe contrariū ſonat qđ di. job. ix. deus
cuius ire reſiſtere nēo poteſt quō hic dꝛ q̄ ſancti ī tp̄e iracūdie
recōciliāt vel ſi recōciliant quō verū ē q̄ ire dei nēo p̄t reſiſtere
nā poſſe reſiſtere et nō poſſe valde cōtraria ſunt. quam tn̄ con
trarietatē btūs greg. determīando recōciliat ſic di. mirū valde
ē q̄ ire dī nullū poſſe reſiſtere dꝛ cū multos ī dignacōī ſuperne
obuiaſſe eloquia dīna teſtent̄. an non ire dī moiſes reſtitit qui
procadente ꝑplo erectus irā ſuperne percuſſionis reſtrixit di.=

Dimitte illis hanc noxiā alioquin dele me de libro quē ſcripſi=
ſti An nō dauid ire dei reſtitit qui angelo ferienti et ſe offer=
ens placacōis grāꝫ ante tempꝰ propoſitū exegit· an nō helyas
ire dei reſtitit qui longo iam tempore t͛re aride ſubductas de
celo pluuias verbo reuocauit · quō igitur ire dei nullū poſſe re
ſiſtere dicitur cū multos ſepe reſtitiſſe exemplis exiſtentibus d͛
demōſtretur · ſed ſi ſubtilit͛ beati job eloquia et iſtorum facta
penſamꝰ et verꝝ cognoſcitur ꝙ diuine ire nō reſiſtitur et verū ꝙ
multi reſtiterūt· nam ꝙ multi ſancti ire dei reſiſtant exempla
iā poſita oſtenderūt· reſiſti aūt ire dei nō poteſt cū eius indig
nacio ſeſe vt ita dixerim medullitꝰ mouet que dū ita ſe mouerit
hanc corpō hūana nullatenus retinet · vt ſe vtiliter cuiꝰlibet de
precacō obicit cū ſemel deꝰ ab intimis naſcendo diſpōit· hinc
eſt ꝙ moyſes qui reatū tociꝰ plebis apud dominū ſuis p̄cibꝰ
terſit dū ſe obicē obtulit diuine iracūdie vim placauit ad pe=
tram oreb veniens et pro hac exhibicōe diffidens repromiſſi=
onis terrā ingredi domino iraſcente non potuit et ſepe de hac
re affligitur· ſepe deſiderio ſe excitante turbatur · et diſpōite
vlcōis iracūdiā repellere a ſeipo non valuit qui hanc volēte do
mino a populo amouit qui cū ſepe de hac re dominum rogaret
dixit ei dominus nequaquā ultra loquaris pro hac re ire igitur
dei et reſiſti ualet quādo ſe ad ulciſcendū excitat et ipſe p̄cem
que ei funditur nō aſpirat · De hac reconciliacōis deuocōe ta
per ordinē ſunt dicenda · ſcꝫ de interceſſionis qualitate eius a
pud deum acceptabilitate reconciliatorꝝ utilitate· Primo dico
uidendū eſt de reconciliacionis qualitate· hoc ē qualis eſſe de
beat et ſunt tria debet enim reconciliās ſe totū exponere ſolius
dei gloriā querere et vīdictaꝫ n̄ expetere que tria in una effica
ciſſima reconciliacōe cognoſcimus eueniſſe· Sicut enim dicitur
exodi·xxxii · Videns populus ꝙ morā faceret moyſes deſcen
dendi de mōte congregatus aduerſus aarō ait moiſi huic uiro
qui nos eduxit de egypto ignoramꝰ quid acciderit ſurgēs fac
nobis deos qui nos p̄cedāt Dixitꝙ ad eos aaron tollite inau
res aureas de uxorꝝ filiorꝫ et filiarū auribus et afferte ad me
Fecitꝫ populus ꝙ iuſſerat et fecit ex eis aaron uitulū conflati
lem dixerūt ꝙ hii ſunt dii tui iſrahel qui eduxerunt te de terra
egipti · et ſequitur locutus eſt dominus ad moiſen Deſcende
peccauit ꝯplūs tuꝰ receſſerūt cito de via ꝙ oſtēdiſti eis Et ait
dimitte me vt iraſcatur furor meꝰ cōtra eos et deleā eos faciā
ꝙ te in gētē magnum Moiſes autem orabat dominū deum ſuū
dicens Ne queſo dicāt egiptii callide eduxit eos vt interficeret
ī montibꝰ· ecce quō queſiuit gloriam dei· obſecro dn̄e peccauit

ꝓplus tuus peccatū maximū· Aut ergo dimitte eis hanc noxā
aut ſi non facis dele me de libꝛo tuo quē ſcripſiſti· Ecce quō ſe
totū expoūit et ſequitur· deſcendens moiſes ď monte dixit ad
ꝓplm Si quis eſt dñi iūgatur mihi Congregati qꝫ ſunt ad eum
omnes filii leui· quibꝰ ait hec dicit dñs deꝰ iſrl· ponat vir gla=
diū ſuū ſuper femur ſuū · ite et redite de porta vſqꝫ ad poꝛtam
per mediū caſtroꝝ et occidat vnuſquiſqꝫ frēm et amicū et ꝓxi=
mū ſuū· Fecerūt qꝫ filii leui juxta ſermōꝫ moiſi ceciderunt qꝫ ī
die illa quaſi xxiii milia hoīm Ecce quā grauē vindictā expeciit
et ſic patꝫ quō iſte reconciliatoꝛ predicta tria ī ſua recōciliacōe
exhibuit quia gliā dei queſiuit ſeipm totū expoūit et vindictaꝫ
expeciit · Scďo videndū eſt ď hꝰ recōciliacōis aput deum ac=
ceptabilitate· nā inter oīa genera deuocōm neſcio ſi aliqua de=
uocio deū plꝰ moneat plus placeat plꝰ delectēt · et hoc ꝓpter
tria ſcꝫ aīe ꝑcioſitatem dei caritatē deuocōis nobilitatē· pꝛimo
dico ꝓpt aīe ꝑcioſitatē ſi enī quelibet oblacio iuſte oblata licet
ſit momentanea et tꝑalis placet et placat deū īinfinitū oīo plꝰ
placet deo quā reconcilians offert ei quippe que ſic oblata cū
deo permanet īeternū· nā de eiꝰ pꝛecioſitate ſap·vii· Infinitꝰ
thezaurus ē hoībꝰ et iō talis thezaurus oblatus tanto ďo eſt
gꝛatioꝛ quanto eſt ꝑcioſioꝛ oībꝰ mundi rebus· Scďo talis recō
ciliacō accepta eſt deo ꝓpt dei caritatē· Cū enī īinfinitū dili=
gat aīas tanto reconciliacio deo ē acceptioꝛ quāto plus diligit
illud qď offertur· nā de infinita erga nos eius caritate ďꝛ jere·
xxxi In caritate perpetua dilexi te· qꝛ ergo reconciliat ei hoc qď
ab eterno dilexit et in eternū diliget nō poteſt facere obſequiū
magis gratū Tercio talis recōciliacio accepta ē ďo ꝓpt ďuocōis
nobilitatē Ipſa enim ꝑfert jmaginē mediatoꝛis dei et hoīm ihū
xpi qui nos reconciliauit per moꝛtē ſuā et ſanguinē pꝛī ſuo· di=
cente apoſtolo ꝛo·v· qui reconciliauit nos deo patri per mortē
ſuā jtē ii·coꝝ vi· deꝰ erat ī xpo mūdū recōciliās ſibi· qꝛ aūt talis
recōciliacō ſit ei acceptiſſima ex hoc pꝫ qꝛ tā doloroſe cōquerit
ſe paucos recōciliatores hrē dñs per eze·xxii· queſiui de eis viꝝ
qui intꝑoneret ſepe et ſtaret oꝓpoītꝰ contra me nec inveni· Itē
ī eodē īꝑerat hiis qui ſibi magni videbātur· nō aſcēdiſtis ex
aduerſo nec oppoſuiſtis vos muꝝ ꝓ domo iſrahel vt ſtaretis
in ꝑlio in die domini Itē jſ·lxiiii· non eſt qui inuocet nomē tuū
qui ꝯſurgat et teneat Tercio videnď ē ď recōciliāciū vtilitate et
ſunt tres · ſunt enim ſuper deum potentes ſingulare meritum
cumulantes deum contra ſeipſum adiutorem habentes· primo
dico eoꝝ vtilitas ē qꝛ habent ſuper deū ꝑtātem cū enī ſoliꝰ ďi
gloriā et pc̄tōꝝ ſalutē deſiderēt nihil eis deꝰ poterit ďnegare

Vnde cum moyſes ꝓ tot milibus grauiſſime peccantibus dn̄m
exoraſſet· reſpondit dn̄s dimitte me vt iraſcatur furor meus cō=
tra eos· q̄ exponēs gre· dicit· quid eſt ſeruo dicere dimitte me
niſi penſa quantū apud me valeas et cognoſce q̄ optinere po=
teris quicquit ꝓ populo exorabis Secūdo ſunt ſingulare meritū
cumulantes q̄ nō ſolū ſuas ſaluant animas· ſed etiam ꝓ aliorꝝ
ſalute ſunt ſolliciti apud deū d̄ ſingulis reptātes meritū queād
modū pſeipis· quippe qui omniū hoīm dementa lugēt tanq̄
ſua et ſimiliter gaudent de bonis oīm vt de ſuis· vnde talibus
dicere poſſumus illud heſt· iiii· Ne putes q̄ aīaȝ tuā tm̄ liber=
es que in domo regis p̄ cunctis es· Si enim nūc ſilueris ꝑ aliā
occaſionē liberabimur et tu et domus patris tui ꝑibitis· vnde
nos miſeri qui in cōſpectu dei tanq̄ vere miſeri et abhominabi=
les nō audemus cōparere et id circo magnorꝝ interceſſionibus
indigemus dicere poſſumus id q̄ ibidem vt ſupra ſubiungitur·
Quis nouit vtrꝝ id circo ad regnū veneris vt ī tali tp̄e pareris
Tertio tam nobilis eſt iſta reconciliatō vt deū contra ſeipſum
habeānt adiutorē q̄ niſi deus ī cordibus eorꝝ affectū aſpirauerit
non poſſunt facere quitq̄ et hoc eſt qd̄ dicit greg· oīs qui ire
dei obuiant ab ipſo accipiunt vt contra impetū ꝑcuſſionis eius
opponantur atꝫ vt ita dixerim cū ip̄o ſe erigūt cōtra ip̄m eos q̄
vis diuina ſibi opponit ſecū quia in eo q̄ aduerſum ſeuientis irā
foras ſe opponūt intus eos gratia iraſcentis fouet et famulan
tes īterius leuat quos quaſi aduerſantes exterius tolerat· por=
tat ergo contradictorē d̄precantiū q̄ aſpirat et velud nolenti im
ponitur qd̄ ab ipſo vt fiat impatur· rogo ergo omnes deuotos
qui ad hanc dignitatem in hoc ipſum poſiti ſunt· vt me pecca=
torē apud deū ꝓmoueāt acuētes et aſſuefaciētes deuocōꝫ ſuā
diſcant in me quomō in tp̄e iracundie reconciliare peccatores
debent apud deum qui viuit et regnat ⁊c̄·

De ſancto thoma ſermo primus·

omine neſcimus quo vadis et quō poſſumus viam ſci=
re· verba ſunt apoſtoli thome iohis xiiii· dicit ſapiēs
ſalomon Ecc̄ xii· Verba ſapientiū ſicut ſtimuli et quaſi
claui ī altum defixi que ꝑ magiſtrorꝝ conſilium data
ſunt a paſtore vno· his amplius fili mi ne īquiras· Verba iſta
ſecundo loco ꝓpoſita huic glorioſo principi thome poſſunt nō ī
congrue adaptari qui vnus de concilio· i· de conuētu magiſtrorꝝ
ſcȝ apoſtolorꝝ accepit cū alijs apoſtolis ꝓfunde ſapiē ab vno
paſtore ſcȝ ihu xp̄o· qui cū ab ip̄o paſtore ſuo ſapiaȝ nō eā que
mundi eſt ſed que deſurſum eſt deſcendens a patre luminum

didicerunt ideo verba eoꝝ per eos ad nos translata nobis de
bent eſſe tanquam ſtimuli et eis tanquam claui ī altum defixi
nobis īmꝙ deñt eſſe tanꝙ ſtimuli per que ſtimulamur vt ſequa
mur dn̄m et apl̄os et eis ſunt tamquā claui ꝑ quos ī ꝓfundū
eternitatis cū dn̄o ſunt ꝯfixi igitur glorioſus iſte pꝛiceps fon
ti diuine ſapīe et paſtori ſuo iħu xp̄o familiariter adherens et
verā ab eo ſapiā hauriens·ex quo veraciter ſapiens fact9 qua
tuor verba loquitur in ſcripcura que deuote intellecta tāquam
ſtimuli mouere nos deñt vt ad dn̄m ꝯuertamur et nihilomin9
in eisdē verbis inſtruimur quibus exerciciis et qua via hoc fa
cere debeamus vt tandē aliquando ꝓmouente gracia nos ſic̄
nunc eos tāquā claui ꝯnectant dn̄o ieternum·ita vt eadem ver
ba ī via hac qua ambulamus ſint nobis ſtimuli et ī patria fiāt
claui· Primū ergo verbū thome ponitur ioha·xiiii·vbi dr̄ dn̄e
neſcimus quo vadis et quō poſſumus viam ſcire·Scd̄m ibidem
xi·Eamus et nos et moriamur cū ip̄o· terciū iterū ioh·xxi· niſi
videro imanibus fixurā clauoꝝ· quartū ibid dn̄9 meus et de9
meus· hec quatuor verba tam ꝓfundas ꝯtinent ſentencias vt
ſi ꝑmantur ſtudio diligenti eliquatur ex eis doctrina que om
nibus imitantibus ſufficiat ad ſalutē·primū enim verbū docet
nos d̄ vie dei īquiſicōe·ſcd̄m de īvente vie ꝓgreſſione·tercium
monet nos de magnanimitatis ꝯtencōe·quartu de termi ꝓuencōe
ſiue ꝑmii aſſecucōe·in virtute hoꝝ quatuor verboꝝ beatus tho
mas in hac via et vita ꝑfectōez vite attingebat et in patria ad
ſup̄mū cumulū glorie ꝑueniebat inquoꝝ verboꝝ virtute et nos
ſup̄mā vite p̄ntis ꝑfectōz et in futuro magnā ꝯſequimur glori
ficacōz Hec ergo quatuor ꝑ ordinē ꝓſequentes·primo dicim9
ꝙ primū verbū non tp̄e ſed ordine hic poito ē illud· Dn̄e ne
ſcimus quo vadis et quō poſſum9 viam ſcire· qd̄ nō deſperādo
ſed inquirendo dixit in quo verbo beatus thomas primū īqui
ſiuit d̄ via ꝑ quā eundū foret ad deū inſinuans nobis in corde
ꝙ ante omnia inquirendum eſt nobis de via que ad deū dircō
itinere nos perducat eo ꝙ hoc ſit nobis ſume neceſſariū ꝓpter ī
finita devia que dn̄9 vocat latam viā que ducit ad ꝑdicōz ſi nō
ꝯgnoſcamus devia arripientes rectam viam vt ī ea ambulem9
qꝛ ſicut ꝓuerb·xvi dr̄ Eſt via que videtur homī recta et nouiſſi
ma eius ducūt ad mortē itē ecc̄·iiii·Vidi impios īinferno ſepul
tos qui cū ad huc viuerent in loco ſancto erant et laudabātur
in ciuitate quaſi iuſtoꝝ oꝑm· Propter qd̄ ſciendū ꝙ licet in
finita ſunt vt p̄miſimus devia Aug9 tamen vtiliter nobis ꝓui
dens in tria oīa ꝯſtrixit dicēs· tria ſunt genera hoīm que odit
deus ſcilicet remanētem retrocedentem aberrantē et ſubiūgit

exponendo· qui nō ꝓficit remanſit in via· qui a meliori ꝓpoīto
declinat ad id qđ deteri⁹ eſt reuerſus eſt retro· qui vero fidē
que ꝑ dilectōꝫ opatur deſerit a via errauit· hec ergo đuia đclin
antes· et de recta via fideliter inquirentes ex ꝓfundo cordis
clamemus ad dn̄m dicentes· Notā fac mihi viā in qua ambulē
vt ſimus de numero eoꝝ de quibus đr in pſal· deduxit eos in
viam rectam vt irent ī ciuitatē habitacōis· Ex hys itaqꝫ p̄cib⁹
deus victus oſtendit nobis vias vite ī triplici loco vt vndiqꝫ ī
formati nō poſſimus nos de ignorancia excuſare· oſtendit em̄
nobis viam in verbi dei inſtructione bonoꝝ hoīm exemplifica=
cione ſui ipſius oſtenſione vt auditus per verbi dei audicōꝫ vi=
ſus per bonoꝝ hoīm obſeruacōm· affectus per ſui oſtēſionē vale
at īformari· p̄mo dico docemur viā ī verbi dei audicōe· nā ſecu
lares ī predicacōib⁹ Litterati vero ī lectōibus de via dei pleniſ
ſime īformātur jn ſcriptura em̄ que formā prebꝫ vie dei omnis
etas omnis ſtatus oīs ꝯdicō hoīm īformatur· nā ex virtute
mirifica dulcis dei· qui dat saporē verbis que audiūtur· aures
diuerſoꝝ verba dei audienciū diuerſas ī verbo ꝓ vnius cui⁹qꝫ
neceſſitate īueniunt illūiacōes vt in vno eodemqꝫ ſermōe pec=
cator ꝯpūgatur ad pn̄iaꝫ· iuſtus accendatur ad graciā qđ per
māna bn̄ figuratū legim⁹ de quo đr ſap· xiii· Voluntati vnius
cuiuſqꝫ deſeruiens ad qđ quiſqꝫ volebat ꝯuertebatur· nā ꝑ māna
verbum dei nō īcongrue đſignatur· hinc deut· xvi· Facies qđcūqꝫ
dixerint qui p̄ſunt loco quē elegit domin⁹ ſequeris qꝫ ſentēciaꝫ
eoꝝ nec declinabis ad dextram nec ad ſiniſtram· q₇ ſi malus p̄
dicat deſtruens vita qđ docꝫ verbis īſtruit nos domin⁹ mat·
xxiii· dicens· que dicūt facite que autem faciunt facere nolite·
q₇ autem de via dei in verbo p̄dicacōis pleniſſime īformemur
oſtenditur ī pſal· vbi dicitur· jn quo corrigit adoleſcencior viā
ſuā et reſpondet ſibiipſi afflatu ſpiritu ſancto dicens ī cuſto=
diendo ſermones tuos· Scđo ad viam dei addiſcendā remit=
tit nos deus ad obſeruacōeꝫ bonoꝝ vt diligenter vitam eorum
tanq̄ exemplaria obſeruemus aduertentes diligent̄· quid qua
liter quantū et quō in moribus ī actōibus ī virtutibus agant et
qualiter ſe deo et ꝓximo exhibeant vt ex eis īformati ꝓ[illegible]er et ꝓ=
uocati ipſos ꝓ viribus imitemur· hinc eſt q₇ ꝑ job· xxi· loquitur
nobis deus dicens Interrogate quēlibꝫ de viatoribus Ac ſi di=
cat de uia ꝑueniendi ad me querite viatores· qui aūt ſint uera
citer uiatores exponit greg· ſic dicens Viator dicitur qui p̄ntē
vitam eſſe nō patriam attendit· qui ī dilectōe pretereūtis ſcli
cor figere deſpicit qui nō remanere ī tranſeuntib⁹ ſed ad eter
na toto cord̄ ꝑuenire ꝯcupiſcit quotquot em̄ tales ſunt veracit̄

viatores ſunt qui intencōꝫ mentis ī amore vite pn̄tis figere de
dignātur qui aūt preſentē vitā nō quaſi viā ſed quaſi patriam
attendunt viatores nō ſunt ſed tāquam ciues ſuā īhabitant re
gionē· qui bene figurati ſunt ꝑ filios rabeii et gad· et dimidiā
tbū manaſſen qui cū vidiſſent terrā jazer et galaad aptas alen=
dis aīalib9 venerūt ad moiſen d· terrā quā ꝑcuſſit dn̄s ī ɔſpectū
filioꝝ iſrł vberrīa ē ad paſtū aīaliū et nos ſerui tui habem9 iu=
mēta pluria p̄camur qꝫ ſi inuenim9 grāꝫ corā te vt des nobis eā
īpoſicōꝫ nec facias nos trāſire iordanē nūeri·xxxii· ſic ſeculares
conſiderātes q͞ꝫ terra iſta apta ſit ad paſcua voluptatis eligūt
eam celeſtem patriā contemnētes niſi ponāt in cordibus ſuis
tale ꝓpoſitū vt vtrūqꝫ velint habere qđ nulli vnq͞ꝫ legimus eue=
niſſe de hiis viatoribus dicit bern· Conſiderātib9 nobis eos
qui hanc vitam nō tamq͞ꝫ patriā attendūt qui ſe cognoſcūt non
habere hic manentem ciuitatem ſed futuram inquirunt Aliū in
venim9 ſacris lectōibus ītendentē· aliū orōib9 īcubentē· alium
ꝓſuis exceſſibus lacrimantē· aliū īdei laudibus exultantē· aliū
vigilantē· aliū ieiunantem· aliū pietatis officia fratrib9 exhibē
tē· aliū largas elīoſinas facientē· aliū paupes colligētē· aliū ꝑ
egriantē· aliū cōtinentē· aliū oīs vias ſuas ſollicite obſeruātē
aliū loco et tpe hys oīb9 adaptantē et ſubiūgit bern· Curre ꝑ
ſingulos curre ꝑ omnes et oīs īvenies habere facies euntiū ī
iheruſalē· quid ergo de hys oībus dixerim niſi q͞ꝫ ſint veriſſi=
mi viatores· Tercio ſeipm̄ nobis deus tamq͞ꝫ viā obicit in exem
plū qui vie hui9 ꝑegrinacōis viā tamquam ꝑegrin9 et aduena
amabulabat q͞ꝫ ī ſpū p̄uidens iere·xiiii· cōpaciendo dixit· quare
quaſi colon9 futurus es īterra et quaſi viator declinans adman
endū· Quare futur9 es quaſi vir vag9 et fortis qui nō p̄t ſalua
re· nec ſolū eſt viator· ſed q͞ꝫ plus eſt ipſa via· Sic·n·dixit· tho=
me querenti de via· Ego ſum via ueritas et uita uia īconuerſa=
cione ueritas īꝓmiſſione uita in ꝑuencione· Cū eīm diceret ſe
eſſe uiam ne quis ex hoc magis d̄ſperaret hn̄s ꝓipoſſibili vt ta
lem uiam in deo p̄ ɔn̄ſam ꝓoꝫ attingere mi9 aut ambulare· ido
ſtatim ſubiūxit Ego ſum ueritas qui promiſi hoīeꝫ in hac uia
adiuuandū et deducendū dicens deut·ix· Scies hodie q͞ꝫ de9
tuus ip̄e tranſibit an̄ te ignis deuorans et conſumens qui con
terat et diſperdat hoſtes tuos ante faciē tuam uelociter· Itē
in eodem xxxi· dn̄9 deus tuus īp̄e eſt ductor tuus nec dimittꝫ
nec derelinquet te· hinc jſ͞h· noli timere quia ego tecū ſum cum
tranſieris per aquas ego tecum ero et flūia non ꝑpient te cum
ambulaueris ꝑ ignē non ɔbureris et flāma nō cōburet te· quid
aūt daturus ſit hys qui hanc viam ī deo ɔn̄ſam p̄ſumentes de

eius adiutorio aggrediūtur Subiūxit et vita Ac ſi dicat Ego n̄
ſolū ſum via qua eſt eundū nec ſolū veritas cui eſt ꝯ adiutorio
re ꝓmiſſo credendū · ſed etiā ſum vita ad remunerandū · Inter
cūa aūt deſiderabilia nihil tm̄ allicit nihil tm̄ diligitur quantū
vita et ideo deꝰ ꝓmiſit ī mūere qd̓ maxīe affectatur hic bern ·
Deus volens ſuā nobilē creaturā hoīez videlicet reuocare ſi ī
quit coegero aſinum habebo nō hominē eo q̄ nō volēs veniat ·
nūquid aſinis dabo regnū meū · aut nūquid de bobus cura eſt
deo · ꝯptꝫ ergo hrē voluntariū Scio inquit quid agam · hō timi
dus eſt naturaliter terrebo eū ſi forte ſic reuertatur et ꝯminatus
eſt acerbiora que excogitari poſſunt ſcꝫ tenebras eternas ver=
mes imortales ignē ī extinguibilē Cum aut nec ſic reuocaretur
ait deus nō ſolū timidus eſt homo ſed et cupidꝰ · ꝓmittā ergo
ei q̄ oīo deſiderabile ſit Deſiderant hoīes aurū et argentū et
ſimilia · ſed ſuper oīa deſiderant vitam manifeſtū eſt hec Si in
quit tā corpe deſiderant miſeri hanc vitā laborioſaꝫ defectuo
ſam omni bono exoſam quantū diligēt beatā quietam eternā et
ex omni bono copioſam Promiſit ergo vitā ī verbis ſupra poſi=
tis et talem vitā in qua daturus eſt deus qd̓ ſꝫm iſ · nec oculus
vidit nec auris audiuit nec ī cor hoīs aſcēdit · merito ibūt ergo
ī ſuppliciū eternū qui hanc vitā cū veritatis ꝓmiſſione in ad
iuuando et talem vitā ī ꝑueniendo ꝯtēpnūt De hys tribus ſcꝫ
vie oſtēſione ducatus ꝓmiſſione ꝑueniencium remuneracōe dꝛ ꝓ
uerb · iiii · Viam ſapiencie monſtrabo tibi Ecce primū ducā te
ꝑ ſemitas · ecce ſcd̓m quas cū ingreſſus fueris nō artabūtur greſ
ſus tui Ecce terciū hec tria tangit bern · dicens · plane ī deo vi=
debis viam ꝑ q̄ ambules · ecce primū · cautelam qua ambules ·
ecce ſcd̓m ad quā ambules manſionē · ecce terciū · quicūqꝫ ergo
vie pulchritudine delectatus ꝓmiſſionis certitudine ſecuratꝰ
remuneracōis magnitudine aīatꝰ viam in deo nobis p̄ōſam
aggredi deſiderat · ecce ex ꝑſona ſua deus ꝑ bea · bern · ꝓponit
nobis viam dicēs In vita mea ꝯgnoſcere poteris vitaꝫ tuam vt
ſic paupertatis et obediēcie hūilitatis paciēcie caritatis et mīe
īdeclinabiles ſeitas tenui ſic et tu eiſdem veſtigys incedas n̄
declinans ad dextram nec ad ſiniſtram · In quibus verbis
tria principaliter ꝯnotantur que deus habuit in vita ſua ꝑiter
et in via · nam in rebus hūit pauꝑtatem ī corpe penalitatem in
aīa hūilitatē et caritatē Nūc vade o hō et ſi vis viam dei aggre
di fac ſilr q̄ ī eiſdē tribꝰ plena et abſoluta ꝯſiſtit ꝑfectio · naꝫ
ꝑ pauꝑtatē nos a rebus denudamꝰ ꝑ penalitatē corpus abdi=
camꝰ · ꝑ caritatē vero aīaꝫ deo damꝰ · qui ergo hys tribꝰ ꝓpt̄ dn̄
renūcciauerit nihil ſibi ex oībꝰ retinuit ſꝫ ſe totaliter exinaniuit ·

De eodem ſermo ſecundus·

Amus et nos et moriamur cū ipo ioħ·xi·d·bern·ha-
bꝫ ſpūs ſctūs paſſus ſuos in nobis ſicut paſſum paſſui
quis apponens ire vel ambulare dꝫ ita alicui graciarū
quā i nobis fixit ſpūs ſanctus aliā miſericorditer appon-
ens quaſi quēdam in nobis pceſſum facit In verbo ergo ppo-
ſito beatus thomas hortatur nos vt poſt vie oñſionē q̄ꝫ deus
nobis oſtendit in ſeipſo cū dn̄o eamus ſpūalibus paſſibus am-
bulantes·licet enim beatus thomas in verbo tunc plato iten-
derit dn̄m corpalibus ſequi paſſibus ſed ipm tamen nullatenꝰ
facere potuiſſet ſi nō motus i aīa ſpūs ſanctus prius eandē am-
bulacōꝫ ſpūaliter pegiſſet· Beatus igitur apoſtolus hoc iten-
dit in verbo pppoſito vt nos vna cū eo et cū dn̄o eamus et cum
dn̄o moriamur· In quibꝰ verbis duo facit· Primo·n·hortatur
nos vt dn̄m euntē ad paſſionē ſequamur·ſcd̄o vt cū ipo moria-
mur· hec enim duo ſe habent ſicut multū et maiꝰ Multū enim
eſt cū dn̄o pati·ſed maius eſt cū dn̄o mori·Sed qꝛ neutꝝ cor-
paliter facere poſſumus reſtat vt qui cū dn̄o pati et mori deſi-
derent ſpūaliter hoc agant· Expedito ergo vno ſermone d̄ via
accōis·Nūc dicendū eſt de via paſſionis quā viā paſſionis cū
dn̄s inchoaſſet·primo ſꝫm ioħ·xiiii·transtorrentē cedron egre-
diebatur·ſecūdo captiuatur·tercio ligatur· quarto flagellatur
quinto crucifigitur·ſexto moriebatur·In hys ſex penalitatibus
poſſumus deū ſequi vt tandē ad eū qui iam regnat i celeſtibus
veniamus· ſi enim vt ait apoſtolus ꝯpatimur et ꝯregnabimus
Hec ergo p ordinem tranſcurrentes· primo tranſuadamꝰ cum
dn̄o transtorrentē cedrō oīa obſtacula vndecūqꝫ aduenientia
ꝯtempnentes Cedron enim interpretatur meror et omnis qui
primū ꝯuerti deliberat diuicias honores voluptates relinquen-
do incidit i merorē· tunc enim mundi vanitas corpis debilitas
aīcoꝝ affinitas religiōis auſteritas et ad huc īfinita obſtacula
mentibꝰ noſtris ſe obiciūt exquoꝝ conſideracōe vſqꝫ ad ſumū
triſticia replebimur et merore·Cū enim ex vna pte ex conſilio
rōis conſentimꝰ legi dei qm̄ bonū eſt et exaduerſo ppt affectū
depzauatū timemus nō poſſe pficere qd̄ decreuimus inchoare
fit triſticia ſup triſticiā · Et ideo ante omnia neceſſe eſt vt hāc
torrentē cedron·i·hunc merrorē viriliter tranſuadamꝰ ab ocu-
lis mentis noſtre oīa obſtacula abigentes· hāc luctā ſenciebat
apoſtolꝰ in ſe cū diceret ro·v·Cōdelector legi dei ſꝫm iteriorē
hoīeꝫ video aut aliā legē i mēbris meis repugnantē legi mētis
mee· quē merorē bern·expreſſiꝰ ponit dicens·reuera cū icepis
triſticia īplebit cor tuū·ſi aūt pſeueraueris ī veritate dico tibi

triſticia tua vertetur in gaudium· Scd̓o dn̄s captiuatur dans
nobis inteligere· vt ſi cū eo pati volum⁹ et regnare nō refugia
mus cū ip̄o eciā captiuari ne ex merore ſubuerſi p̱ ↄſenſus icli
nacōꝫ et deliberacōeꝫ adea que reliquimus reuertamur et hoc
eſt q̄ nobis gen·xviiii· p̄cipitur· noli reſpicere poſt tergū· qd̓
transgrediens vxor loth uerſa eſt ī ſtatuā ſalis Statua autem
effigiem habet hoīs nec eſt hō ſic ingrediens viā domini et re
ſpiciēs retro· p̄t quidē habere ſimilitudinē religioſi ſed nō eſt
religioſus vt ſit de numero eoꝝ de quib⁹ dicit apoſtolus· Sūt
quidē formā pietatis habentes virtutē aūt ei⁹ abnegātes· hinc
veritas luc·viiii· nemo mittens manū adaratrū et reſpiciens re
tro aptus eſt regno dei · ne ergo tamquā canis reuerſus ad vo
mitū ad ea que reliquimus reuertamur · Iuxta conſiliū apl̄i·ii·
coꝝ·x· In captiuitateꝫ redigamus omnē intellectū in obſequiū
xp̄i· Tercio dominus ligabatur volens vt et nos cū eo fidelit̄
alligemur· qd̓ tunc facimus ſi ea que captiuauimus ne redeāt
per penitenciā et fidelē itencōꝫ et ſincerā dilectōꝫ que ē duoꝝ
ligacō ī dn̄m ordinemus nūq̄ aliquid agentes qd̓ p̱puram cō-
ſcientiā ei attribuere nō poſſumus talis enim ↄnexus omnino
neceſſarius eſt ad ſalutē quia nō erit meritoria vita noſtra niſi
p̱ caritatis vinculū ſimus cū domino colligati· vnde d̓ quibus
dam nō colligatis dr̄ oſee·iiii· diuiſum eſt cor eoꝝ nūc īteribūt
d̓ colligatis aūt vinculo caritatis dr̄ ioh·xv· Ego ſum vitis vera
vos palmites qui manet ī me et ego ī eo hic fert fructū multū
et bene dicitur fructū multū q̄ꝛ bona et mala noſtra et aliena
et oīa que celi ambitu ↄtinentur coop̱antur in bonū hys qui ſc̄m
ꝓpoſitū ſiue ſc̄m hanc ligaturā dn̄o ↄnectūtur· op̱a enī noſtra
ex ſe et p̱ſe ſine d̓o viliſſima ſunt et luce diei īdigna cū aūt d̓⁹
ea nobiſcū fecerit tunc nobilitātur et meliorātur et ſic celeſtis
regni meritoria reputantur q̄ꝛ tūc nō noſtra ſed vt dei op̱a ac
ceptātur q̄ totū ↄtingit ex ipſi⁹ caritatis ſalutifera ligatura
d̓ qua ecc·vi· dr̄ vincula illius alligatura ſalutaris· quarto dn̄s
flagellatur volens et a nobis deſiderans vt cū ip̄o et ꝓpt̄ ip̄m
ſimiliter flagellemur· qd̓ tūc nobis eueniet cū captiuati ne ad
mala redeamus et in dominum alligati vt bona faciamus tāq̄
ſerui inutiles caſtigamur · Verum quia deus ſumme bonus eſt
nihil habet in ſe p̱ qd̓ nos puniat et caſtiget quippe cuius na-
tura bonitas eſt et dulcedo· ꝓpriū miſereri ſemp̱ et p̱cere ſuſci
tat ↄtra nos mala que ↄmiſimus vt exigente ſua iuſticia caſti-
gemur in hys que ↄmiſimus contra eum vt fiat qd̓ ſcriptū eſt
ſap·xi· per que quis peccat per hec vt torquetur Cui conſonat
illud iac·i· vnuſquiſq̄ꝫ tēptatur a ↄcupiſencia ſua abſtract⁹ et

illectus· peccata ergo que ꝯmiſimus iuſto dei iudicio mouent
nobis prima bella et tūc maxie cū recedimus a peccatis Sic· n·
dr Ecc· ii· fili accedens adſeruitutem dei ſta ītimore et prepa
aīaꝫ tuam ad temptacōꝫ qꝛ vt ait jh· qui receſſit a malo ꝑde pa
tuit Cū vero in his diucius ꝯcocti et exercitati fuerimus ſub
miſtrat nobis deus aliquas ſorbiūculas dn̄e ꝯſolacōis tamq̄
electuariū ꝯfortatiuū vt in hys ꝯfortati ſequencia poſſimus vi
ribus ſuſtinere et hoc ē qd̄ dr deut· iiii· Afflixi te penuria et
dedi tibi māna qꝛ ſicut thobie dr· nō delectatur ī ꝑdicōibus
noſtris ſed poſt tempeſtatē trāquillū facis et poſt lametacōꝫ
et fletū gaudiū et exultacōꝫ infundis Quīnto confortati eamus
cum dn̄o ad ſpinee· corone īpoſicōꝫ conſpuicōꝫ colaphizacōꝫ qd̄
tūc nobis euenit c̄ ſpinis tribulacōm vndiqꝫ ſepti ex omni ꝑte
cingimur et tribulamur ſicut job qui rebus ſpoliatus· filiis or=
batus vulneribus ſauciatus vſqꝫ ad ſterquilimū conſternatus
ab amicis laceratus ab vxore ſubſannatus dixit· Semitā meam
deus circūſepſit et tranſire nō poſſum· qd̄ exponens greg· di·
Cum tanta nos afflicc̄o obruit vt ex nullius rei conſideracōe
animus reſpirare poſſit iam flagellis quaſi corona cingimur· qꝛ
tribulacōm verbere exomni ꝑte circūdamur· cū dn̄o etiam con=
ſpuimur qn̄ ꝑſecutores noſtri ītimā maliciā euomētes infaciē
contumeliis et obꝓbriis nos confundunt de quo job xxx· dicit·
Faciē meā conſpuere nō verentur quod nequaquā beato viro
ad litterā eueniſſe credim⁹ ſed conſputū ſe aſſerit cum aīci ſui
contumelioſe ſibi in faciē exꝓbraſſent· vnde greg· exponens ꝑ
dictū verbū dicit faciē conſpuere eſt nō tm̄ ī abſencia bonis de
trahere· ſed vnū quēqꝫ iuſtū etiā ī ꝑn̄cia conuiciis et obꝓbriis
confutare quē tunc praui dū apte irridendo deſpiciūt ī eoꝝ co
tumeliis fluxa verba quaſi fluētes ſaluias emittūt· Cola phiza
mur etiā cū dn̄o qn̄ queqꝫ bona opa a prauis hoībus tamquam
peſſima ſub ſannātur· his trib⁹ laceſſitus fuit aplus cū ſpinis
tribulacōm vndiqꝫ ſept⁹· ii· coꝝ· xi· dixit jn laborib⁹ plurimis
ī carceribus habundancius in plagis ſupra modū in mortibus
frequenter rc̄· que ibi ꝑ ordinē recitantur· Conſputus etiā ex=
iſtit cū dictū eſt ei act· xxiii· Tolle blaſphemū tolle maledicū
Colaphꝭ eciam ceſus ē cum· i· coꝝ· iiii· dixit Vſqꝫ in hanc horaꝫ
eſurimus ſitimus et nudi ſum⁹ colaphꝭ cedimur tamquam pur
gamenta huius mūdi facti ſumus omniū ꝑipſima vſqꝫ adhuc
Sexto eamus cū domino ad crucis paſſionē qꝛ tunc facimus ſi
ſupra et infra ad dextram et ad ſiniſtraꝫ paſſiones nos vndiqꝫ
crucifigunt· nam ſuperior ꝑs crucis conſiſtit in diuine gracie
ſubtraccōe· Inferior in affectōm amariſſima laceracōe· dextra

vero i omnis pſperitatis elongacoe ſiniſtra aut i omniu iſtoꝝ nulla ſubuencoe De primo dicit bern. Anima que didicit i inti mis ſuis dei pñciã ſuſpirare piter et guſtare. neſcio an vel ipſaz icbenam experiri ad tempus horribilius penalius ve ducat q̄ vt adeo delicta p9 guſtatam graciã exire denuo ad illecebras carnis et moleſtias exteriores De ſcda pte ſ. inferiori dicit itꝝ bern. jam luo penas iã acerbiſſime vapulo quõ ita exaruit cor meũ coagulatũ eſt ſicut lac nec ↄpũgi ad lacrimas queo tanta eſt duricia cordis. De tertia dicitur tre. i. Nõ ē qui ↄſoletur eã ex oibus caris eius omnes amici eius ſpreuerũt eã et facti ſunt ei inimici. de quarto dr in pſ. Elongaſti a me amicũ et pxim ꝛc. hanc materiam quere de inuencoe ſancte crucis. Septimo eamus cum dño et cũ ipo moriamur. qd tũc vtiqꝫ ↄtingit cũ ex p̄dictis oibus pene ↄſumptis mundus et omnia que in eo ſunt nobis mortua ſunt et nos mũdo vt dicere poſſim9 cũ aplo Viuo vero iam nõ ego viuit vero in me xp̄9. hinc pſ. Memor fui dĩ et delectatus ſum et exercitatus ſum et defecit ſpũs meus. q̄ expones greg. dicit quid ē q̄ ait defecit ſpũs meus niſi ſpirit9 hominis ſpiritus elatõis qꝛ quanto ſpũs noſter p ↄtinuata exercicia deficit tanto in nobis ſpũs dei creſcit nec perfecte deo placere poſſum9 q̄ diu de ſpũ noſtro aliquid eſt in nobis ſed p9 q̄ totus ſpiritus noſter exalatus fuerit tũc primũ pleni deo viuimus vita dei et ſumus de numero eoꝝ de quibus dr mortui. n. eſtis et vita veſtra abſcondita eſt cũ xpo in deo. octauo poſt hãc beatam mortem cũ dño vulneramur quã vulneracõez accepit illa in canticis cũ dicebat vulnerata caritate ego ſum qua vulneracõe tũc primũ ↄfigimur cũ poſt p̄ſcriptam mortē illa fortiſſima caritate qua vnus cũ deo ſpũs erimus vulneramur in qua reliquũ dinitus ſupati dulciter requieſcim9 i nulla decetera iquietudine fatigati et juxta ſalomonē pfecte iuſti facti non contriſtabimur quicquit accidit iuuante dño noſtro ihesu criſto qui eſt benedictus in ſecula.

Sequitur de eodem terci9 ſermo.

Iſi videro in manibus eius fixuram clauoꝝ et mittaz manum meam in locum clauoꝝ ꝛc. johaanñ. xx. dicit gregorius plus nobis thome infidelitas ad fidem q̄ꝫ diſcipuloꝝ credencium fides profuit quia dum ille palpando ad fidem reducitur noſtra mens omni dubitacione

poſt poſita in fide ſolidatur. Nos autem verba ꝓpoſita nō ſub ſignificacōe infidelitatis ſed magnanimitatis accepimus pro ſequentes magnanimitatis ei9 ꝯſtanciā et fortiſſime ſpei ſue fiduciā quam ad deum ſine heſitacōe habuit qꝛ niſi mitteret manus in latus eius credere recuſabat nichil dubitans niſi a dō ſecure accipet quicquit ſperare fiducialiter potuiſſet et hāc eius fortē ꝯſtanciā. hic ꝓſequimur vt eadē īformati ipm quātū poſſum9 imitemur. nā qd audebat optinuit iuxta verbū ꝓmiſſi onis math. xi. Amen dico vobis quicquit orātes petitis credite quia accipietis et fiet vobis. Expeditis ergo ſupra duobus apli verbis ī duobus ſermonibus terciū eius verbum et quartū ſub vnius ſermonis cōpendio coartamus ne ex ꝓlixitate tediū generetur Sicut igitur beatus apoſtolus in primo verbo nobis ꝓpoſuit de vie inquiſicōe In ſcdo de invente vie ꝓgreſſione ſic in iſto tercio verbo ꝓponit nobis de magnanimitatis deuocione que ad magnū noſtre ſalutis ꝑfectū eſt neceſſaria ſupra modū. mens eni que puſillanis eſt. ſicut paꝝ ꝑficit ſic fidēs et audax deuocō quicquit pecierit īpetrabit ita ſuaue ſi tamen talis audacia non ex meritoꝝ ꝑſumpcōe ſed ex dīne virtutis in ſpectōe habet ortū. vt ergo ad magna deſideranda deuocōes noſtraꝝ ad magnanimitatis audaciam excitare et ꝓuocare va leamus quatuor ſunt in nobis acquirenda et quatuor ī deo cōſideranda. Prima quatuor ī nobis acquirenda ſunt iſta ſ. ꝯſcīe puritas. feruens caritas bonoꝝ opū multiplicitas mutua dei et hoīs familiaritas. hec ſi in vita noſtra habuerim9 ſpem no ſtram et fiduciā erigunt et ad magna deſideranda coram deo faciūt nos audaces. Primo ergo plantemus in nobis puritatē quā tūc acquirim9 ſi omne qd remordet ꝯſciaꝫ pps exercicijs et deuotis affectibus ex haurim9 tam diu hoc agentes et cū aug mento exercicioꝝ ꝯtinuantes quouſqꝫ ꝯſcīa peccatoꝝ pondere prius oppreſſa aliqualiter in ſpē venie reſpiret ex haurientes nihilomin9 reliquias peccatoꝝ quouſqꝫ omni ſuſpecto timore expulſo de remiſſione peccatorum īfuſam quadam iocūda leticia fiducialiter ꝯſcīa ſup ſperet. Cum enim ſpinis peccatorum euulſꝫ inter nos et deū nō iacet mediū qd conſciaꝫ hūiliet deiciet et ſugillet tunc leuare faciē poſſumus et ꝑſumere alciora De hac fiducia ex puritate ꝓueniēte dicit io. Si conſciencia no ſtra non reprehenderit nos fiduciā habemus ad deum d qua bern. o quid audet cor mūdū et conſcīa pura. Sicut enim mens mali conſcia ſuo ſemper pondere premitur ad infima ſic ex oīn erata malis ad ſuperna erigitur et audaci fiducia audꝫ magna Scdo plantem9 in nobis caritatem quā ex ſuppoſita prima grā

faciliter acquirimus quippe que ex pura caritate habet ortum
hanc enim legem et virtutem habent d'ine gracie vt vna gracia
exaltera generetur Sic em̄ dꝛ gen· i· qꝛ vnūqꝫ habet ſemetē
ſui generis in ſemetipo et iō anima ſenciens ſe remiſſionē pec=
catoꝝ a dn̄o accepiſſe ꝯtinere ſe nō poterit niſi diligat ī dulcorē
que videlicet caritas creſcit et ꝑficit et ex ꝯtinuo beneficiorū ī
tuitu īcipit caleſcere et feruere Sic enim dicit aug· Ad dei di
lectōꝫ ī nobis excitandā nutriēdā et augmentandam nihil ita
valꝫ ſicut beneficioꝝ eius frequens et diligēs recordacio que
cū ſic ꝑfeciter audet magna· hinc dicit greg· Plus diligit plꝰ
p̄ſumit· De qua audacia dicit bern· Caritas reuerenciaꝫ neſcit
claudit oculos mageſtati diſſimulat merita et vrgente virtute
ꝓpria audet magna · Tercio ſuperaddamus prioribus bonoꝝ
opū multiplicitatē· que neceſſario ſequitur ex p̄dictis· Non em̄
vacue caritati creditur· ſed ſollū illi que opibus cōꝓbatur hic
jo· xv· Si p̄cepta mea ſeruaueritis māebitis ī dilectōe mea ſicut
et ego p̄cepta patris mei ſeruaui et maneo in eius dilectōe· hic
greg· de dilectōe conditoris lingua· mens· vita requiratur et
ſubiūgit· nūq̄ enim eſt amor dei ociosus· operatur enim magna
ſi eſt ſi vero operari rennuit amor non eſt · qui amor licet ſine
opibus vtpote donū dei hoībus infundatur facillime tn̄ euan
eſcit niſi bonis opibꝰ iugiter nutriatur Sic enim dꝛ puer· xxvi·
Cū defecerint ligna extinguetur ignis Quarto creſcit audacia
ex mutua dei ad hoiem et hoīs ad deum familiaritate· qui· n·
familiariter ſe frequentant audent p̄ſumere a ſe magna· fami
liaritas autem hoīs ad deū nutritur et ꝑficitur ex crebris cogi
tacōibus· frequentibus meditacōibus peculiaribus oracōibus
in quibus dum guſtatur quam dulcis eſt dominus· ex hoc ad
magnā audaciā ꝑuenitur Verū qꝛ in p̄dictis quatuor nequaq̄
nos deo ydoneos exhibemꝰ eo qꝛ in p̄dictoꝝ fecibus profun=
dati nos erigere nō valemus iō caput de ſterquilinio erigamꝰ
bona domini que etiaꝫ quoſqꝫ deſperatos ſubleuant ꝯtemplan=
tes qđ et feciſſe legimus magnos ſanctos· ſic enim dicit pſal ·
Ego ſum paup et dolens ſalus tua deus ſuſcepit me· Cū enim
ſuam inſpiceret miſeriam ꝯſternatus aīo dixit Ego ſum pauper
et dolens cū aūt paꝝ erectus ſurſum aſpicerꝫ dei ſublimia io=
cundatus dixit ſalus tua deꝰ ſuſcepit me· Ac ſi paucis verbis
diceret et ſi miſer ſum in me diues tamen ſum in te· Cui ſimile
dixit bern· Ego quā diu me reſpicō in amaritudine moratur oc
culꝰ meus ſi aūt ſurſum ſuſpexero ad d'ine miſeracōis auxilium
tēꝑabit mox amarā viſionē mei leta dei· Sūt ergo quatuor que
n d'o ꝯſiderata ſupra modū faciūt nos audaces ſcꝫ veritas pro

mittentis facilitas omnipotētis caritas volētis et dignitas lar
gientis·Pꝛimū qđ ſupꝛa modū nos erigit ē veritas pꝛomitten
tis·qui pꝛomittens cū ſit veritas eterna adeo vt ſue pꝛomiſſi=
onis iota mīmū īpoſſibile ſit irritari nihiloīꝰ tn̄ iurauit ſe datu=
rum quicquit deſiderare poſſumꝰ vel audemus· ſic em̄ dꝛ mar·
xi·Amen dico vobis quicquit oran·pe·cre·qꝛ accip·ꝛc̄·hic ſap
xii·iuramēta et ꝯuencōes dediſti bonaꝝ pꝛomiſſionū· Veꝝ qꝛ
multi veraces ſunt qui pꝛomiſſa ſoluere nō pn̄t ſcđo ꝯſidere=
tur ideo facilitas oīpotentis qui ſolo nutu volūtatis ſue poteſt
ſoluere oīa que pꝛomittit di·ps· oīa quecūqꝫ voluit dn̄s fecit
ꝛc̄·Itē ſap·xii·ſubeſt tibi cū volueris poſſe et iteꝝ ecc·xi·facile
ē in ocl'is dei ſubito honeſtare paup̱ē·vnđ de hiis qui puſilla
nimitate p̄ſſi nō audent petere magna dicit iob·xxii· quaſi nł
poſſit facere oīpotēs ſic eſtimabāt eū·ſꝫ eſto q᷑ aliquis ſit ver=
ax in pꝛomittendo facilis in ſoluēdo·minꝰ aūt diligat eos qui=
bus dona et beneficia ſunt pꝛomiſſa addatur terciū ſcꝫ caritas
que pꝛioꝛibꝰ addita multū cogit Tercio ergo ꝯſiderāda eſt ca
ritas largientis que maioꝛ eſt ſup̱ ſingulos electoꝝ quā ſit ſpa=
ciū inter celū et terrā adeo vt quēlibet electū plus diligat quā
oīs creatura angeloꝝ et hominū diligat deū· quippe cū finitū
et infinitū nulla adinuicē habeāt ꝯpacoꝫ· quis ergo nō videat
quā delectabilit̄ ſua bona tribuat ſic dilectis · ſi em̄ ſm apo=
ſtolū cū adhuc inimici eſſumꝰ reconciliati ſumus deo p̱mortem
filii ſui·quid mō a talit̄ recōciliatis cōtinere poterit·aut quō vt
verbis vtar apoſtoli n̄ omnia nobis cū illo donauit qui vt nos
audaces faceret impetēdo dixit luc·xi·ſi ergo vos cū ſitis mali
noſtis bona data dare filiis veſtris q̄ntomagis pater veſter đ
celis dat ſpiritū bonū pe·ſe· Ac ſi dicat·ſi oīs patres quantū
cūqꝫ crudeles imo omnes create patres cupiunt filiis ſuis bo
na qui p̄t cap̱e capiat·quanto affectu deus pater velit et deſi
deret nobis bonū· ſed eſto q᷑ vnus habeat omnia pꝛius dicta
ſi aūt degener ſegnis hūilis et indignꝰ ex hoc ſolo reſtringitur
et ne magna poſſit facere pꝛohibetur Quarto cōſideretur in đo
dignitas infinita·qui tā ꝓpt̄ ſui dignitatem quā diuiciaꝝ imē
ſitatē quantū in ip̄o ē nō patitur dare p̱ua·nā et ſi nos indigni
ſumꝰ vt magna nō deāt nobis dare ipſe cū digniſſimꝰ digniſſi=
me dabit magna et hoc eſt qđ dicitur eze·xxxvi· nō ꝓpter vos
ego faciā ſꝫ ꝓpt̄ nomē meū magnū His quatuoꝛ conſideracioni=
bꝰ deus ſanctos ſuos ita iebꝛiat et facit magnanīes vt nō mō
quecūqꝫ ſua ſed audeant petere ip̄m deum· omnia ſua audeo
dicere pꝛonihilo reputantes niſi eis tribuat ſemetipſum · Men
dor ſi hoc nō petiuit moiſes exodi·triceſimotercio·cū dicebat·

Si in veni graciā in conſpectu tuo · oſtende mihi faciē tuam vt
ſciam te et ſponſa in cantic·j· Indica mihi vbi cubes in meridie
In hunc ergo affectū cum magni ſancti perueniunt et aliquā
diu ī eo decocti fuerint vt fiant humiliores et a pulueribus
peccatorum mūdiores ruit in amplexus dicens Ecce aſſum· Ex
cuius pn̄cia deus tota trinitas aīam mirifice illuſtrabit que ſcꝫ
anima diuinitus afflata duplici affectu videlicet reuerencia et
amore tamquā duobus brachijs vt ait bern· dilectū apprehen
dit amplectitur et ſtringit dicens ex ꝓfundiſſima āmiracōe et
ex ītimiſſima dilectōis flagracione illud quartū verbū thome
qđ īprincipio ꝓpoſuimus ſcꝫ dn̄s meus et deus meus · vnde ſic
thomas ex viſu et contactu deū pn̄teꝫ intelligens in effabili=
gaudio repletꝰ clamauit dn̄ꝰ meꝰ et deus meus jta aīa ſancta
vt ait bern· ex virtute qua imitatur et caritate qua inflāmatur
deū pn̄tem intelligit ſeculi affectu ammiracōis et gaudij inebri
ata clamat dn̄ꝰ meus et deus meus ſenciens ſibi veraciter exhi
beri qđ filius ꝓmiſit ioħ·xiij· dicēs ad eū veniemus et māſiōeꝫ
aput eū faciemus ponens hec verba ī pl'i ꝓpt' trinitatē ꝑſonarū
ꝙ exponens bern· dicit Tanta eſt dignacō verbi tantaqꝫ beni=
uolencia patris verbi circa bene affectā et bene cōpoītaꝫ aīam
vt nō modo ad eā veniant ſed et manſionē apud eam faciant ·
tam pater enutriens · quā filius erudiens ita vt ſingule ꝑſone
in dīnis ſingulas aīe potencias illuſtrent ſua virtute ꝓpiter et ī
mutēt Nam ex patris pn̄cia voluntas aīe amore inflāmatur ex
filij pn̄cia Intellectus ſapīa illuſtratur ex ſpūs ſancti aūt dul=
cedine meōria dulcoratur · de hijs tribꝰ dicit bern· et primo đ
patre · quid ē patrem venire ad aīaꝫ afficere ad amorem patris
enim diligere eſt et iō patris aduentus ex infuſa dilcōe cōꝓ=
batur · de filio aūt dicit quid eſt verbū venire ad aīaꝫ · erudire
ad ſapīaꝫ · nā ſi ſenſero mihi apire ſenſum vt ītelligā ſcripturas
aut ſermonē ſapīe quaſi ebullire ex ītimis aut infuſo luīe đſup
reuelari miſteria aut certe expandi mihi quaſi qđdam largiſſi=
mū celi gremiū et vberiores deſurſum influere aīo meditacōm
ymbres · nō ambigo ſponſum · i · filiū ad eſſe · verbi ſiquidem hee
copie ſunt et de plenitudine eius iſta accipimꝰ Si aūt ꝑſeuera
uero huic dignacōi dignis ſemꝑ quantū in me eſt actibꝰ et ef=
fectibꝰ rn̄dere eciā māſiōeꝫ apud me faciet tā pater enutriēs
quā filius erudiēs Sic et veriſſime tam ex eo ꝙ nexꝰ patris et
filij ꝙ ex ineffabili delectacōis dulcedine ſpūs ſanctꝰ congno=
ſcitur eſſe patris Vbicūqꝫ eīm ē pat' et filiꝰ ibi eorū nexꝰ · i · ſpūs
cū eis ē · Sꝫ qꝛ đ hoc ſacm̄to īdigne loquit' iexptꝰ qui n̄ ē cōſcius
hꝰ ſecreti cōmercij qui nō intigit calamū ligue ī expiēciā cord

ꝓeo ego miſer peccator qui in ſtercore meo putrui vt iumentū
ꝑcuciens cor meū redeo ad me ip̄m ſupplicās deo ſi forſitan
ex hoc veniam īveniā apud eū qui eſt ſuꝑ oīa deus benedictꝰ
in ſecula ꝛc̄. Verū qꝛ dicit gre. miracula non ſanctū faciunt ſed
oſtendūt iō vt huius glorioſi principis thome apl̄i ſanctitateꝫ
p̄clarā ſaltem tenuit declaremus. Ecce in paſſionali legitur. qꝛ
patriarcha indoꝝ vnius anni ſpacō orōis gracia romā nauigio
peruenit qui requiſitus a ſummo pontifice de thoma apo=
ſtolo et eius miraculis corā clero et populo ita vt nouit rn̄dit
dicēs Ciuitas in qua venerabilis thome corpus requieſcit vl=
na vocatur totiꝰ regni noſtri caput ꝑ mediū aūt ciuitatis illiꝰ
phyſon vnus de ꝑadiſi fluībus emanat que a fideliſſimis xp̄i=
anis tota vt decet īhabitatur inter quos nullus erroneus aut
īfelix in habitare p̄t quin aut cicius reſipiſcat aut inopinatu
caſu moribundus corruat. Paululū aut extra menia vrbis illiꝰ
mons ſeꝑatus eſt aquis ꝓfundiſſimi lacus vndiqꝫ ſeptus ī illo
monte eſt turris excelſa in cuius ſūitate btī thome apoſtoli ec=
cleſia poſita eſt īcircuitu aut eiꝰdem lacus deforis in honore
xii. apoſtoloꝝ xii. ſunt monaſteria. Predictus aūt mons vbi
thome apoſtoli monaſteriū ē nulli hoīm acceſſibilis eſt infra
annū neqꝫ illū temere adire aliquis audet. ſed et patriarcha ī
die thome ſacra miſteria celebraturus nō niſi ſemel in anno cū
circūquaqꝫ aduenientibꝰ locū et eccleſiā īgreditur. Aduenīete
autem annua feſtiuitate apoſtoli viii diebꝰ ante feſtū et viii
diebus poſt feſtū lacus p̄dictū montem circūdans ita totus e
uaneſcit vt vix diſcernatur vtrū aqua ibi fuerit et iō fit ꝯcurſus
fideliū et omnes male habentes languoꝝ ſuoꝝ remedia meri=
tis apoſtoli īdubitant̄ ꝯſecuntur Eſt eciā intra ſancta ſanctoꝝ
illius eccleſie ciboriū argento et lapidibus p̄cioſis mirifice de
coratū ītra qd̄ p̄cioſiſſima concha argenteis dependet cathe=
nis. habens intra p̄cioſum illū thauꝝ ſcilicet corpus apoſtoli
qd̄ ad huc itegrū et illeſum ac ſi illa die ſit depoſitū perſeuerat
In qua concha tāquā adhuc viuus erectus ſtare videtur. Ante
cuius ꝯſpectū aurea lampas plena balſamo argenteis reſtibus
pendet que ſemel ī anno accenſa nec balſamū diminutum nec
lāpas extincta reꝑitur. quo balſamo quicūqꝫ ꝑunctus fuerit
ſanabitur a quacūqꝫ īfirmitate. de inde p̄dictus patriarcha ac
cedens ad miſſaꝝ ſolemnia cū ſuis ſuffraganeis p̄dictā cōchā
expandit et corpus apoſtoli in ſede aurea collocat ſuꝑ altare
cuius ad huc figura et integritas talis permanet qualis fuerat
cū ꝑ mūdū diſcurreret apt̄ deū facies eius tāquā ſidꝰ rutilat
capillos habens rubeos et pene vſqꝫ ad humeros defluentes.

Barbā vero rufam et criſpam ſed nō plixā vniuerſam formam viſui pulerrimā veſtium eciā duricia et ītegritas eadē ad huc pmanet· Igitur corpe eius ſacro ī cathedra pōito ſtatim miſſarū ſolemnia celebrantur · Cum autem eucariſtie percipiendi tempus aduenerit patriarcha conſecratas hoſtias in altari cō ponit et cū magna reuerencia ad locū vbi aplus ſedet eas defert et flexis genibus eas apoſtolo offert quas apoſtolus extenſa manu dextera ſuſcipit vt nō mortuus ſed viuꝰ eſſe credatur· Suſceptas aūt hoſtias ī palma extenſa conſeruat ſingula ſingulis mox daturus· vniuerſus ita vtriuſqꝫ ſexus populꝰ cum deuocōe et reuerencia accedit vnus poſt alium et hoſtias de manu apoſtoli ore ſuſcipiunt apoſtolo porrigente Si quis aūt īfidelis vel alia qualicūqꝫ pcti macula īfectus cōmūicaturus acceſſerit oībus videntibus apoſtolꝰ manū cū hoſtiis retrahit et claudit nec quā diu preſens eſt peccator eam apit · Peccator aūt ille nūquā euadit quin aut ſtatim reſipiſcat et penitencia ductꝰ ab apoſtolo cōmunionē ſumat· aut anquā exeat moriatur qd cernētes quiqꝫ īfideles relicto errore ſuo mox ad fidem conuertuntur His oībꝰ ſolemniter p actis et tota illa ebdomoda ī laude apoſtoli tranſacta· patriarcha cū coepiſcopis ſuis ſacrū corpus apoſtoli ī locū ſuū cū debita reuerencia reponunt ſingulis cum laude in ſua redeūtibus· Poſt hec tota illa laci pfunditas montē cingentis aquis alueū ſuū vt ante fuerat vberriē replet et in latū et pfundum ſicut ante fuerat ſe extendit talibus aūt patriarcha referente auditis calixtus papa ſcdus cum toto clero dominū laudauit pariter et benedixit ·

De natiuitate domini noſtri·

rtus eſt ſol dicit gregor· ſepe ſacro eloquio dn̄s ſolis appellacōe figuratur ſicut per pphā zachiā vltimo dr Vobis timentibus nomē meū orietur ſol iuſticie Verba itaqꝫ pposita de ſole xp̄o intellecta exponi poſſunt dupliciter Allegorice et tropologice hoc ē miſterialit et moraliter· Miſterialiter de criſto et eccleſia· Moraliter vero de qualibꝫ aīa fideli cui dn̄s ī ſpū oritur ad ſalutē· primam accepcōem breuit pcurramꝰ vt ſecūde accepcōi morosiꝰ ītendamꝰ De primo ſciēdū qꝫ verbū ppōitū ī hac ſcriptura quadruplicit cū totidē effectibꝰ īuenitur· Erat· n· totꝰ mūdꝰ an ortū hꝰ ſolis quatuor malis oppſſus que videlicꝫ mala ſol xp̄ꝰ iortu ſuo miſcordit amouebat· Fuit ītqꝫ totꝰ mūdꝰ ante ortū ſol xp̄i errore excecatus

affectu carnali d'prauatꝰ demōibꝰ ſubiugatꝰ jnferno d'putatꝰ
Primo dico ante ortū huius ſolis hoc eſt ante natiuitatē xp̄i to
tum genus humanum paucis exceptis ydolatriam ſequeban=
tur· adorantes lapides et ligna volucres celi et beſtias terre
d' quibus dicitur gen· vi Senſus et cogitacio hūai cordis ī malū
ꝓna ſunt ab adoleſcencia ſua et ap̄lus ro· i· Mutauerūt gloriā
īcorruptibilis dei ī ymaginem corruptibilis hoīs et volucrū et
quadrupedum et ſerpencium · et ſeruierunt creature pocius
q̄ creatori deus ergo veniens ī mūdū tenebras erroris ꝑ p̄dica
cionē illūiauit dicens joh· xiiii· Si creditis ī deū et in me cre=
dite· Ac ſi dicat lapides et ligna que tāquā deos colitis ipi n̄
ſunt dy ſicut ego ſum deus· nā vt ait pſal· omnes dy gencium
demonia· de hoc ortu dicitur naū vi· ortus eſt ſol et auolauer=
unt locuſte ꝑ locuſtas ſaltantes dans intelligere errores qui
quaſi de malo in malū ſal tant Scd̄o ante ortū huius ſolis totū
humanū genus fuit carnali affectu deprauatū· Sic eñi dicitur
gen· vi· omnis caro corrupat viam ſuā venit ergo xp̄us et ꝑ ſuā
amariſſimā paſſiōē omnē carnalē affectū ī electis ſuis penitus
arefecit vt ſꝫm ap̄lm· ii· cor· v· qui viuūt iam nō ſibi viuēt ſed ei
qui ꝑ oībus mortuus eſt qꝛ vt idē ait gal· v· qui ſunt xp̄i carnē
ſuā crucifixerunt cū vicijs et concupiſcencijs · de hoc ortu et eius
affectu d'r jac· i· ortus eſt ſol cū ardore et exiccatū eſt fenū ſcꝫ
carnalitatis juxta illud jſ· omnis caro fenū· vnd' bern· pudeat
ſub ſpineo capite mēbra ducere vitā delicatā· Tercio ante ſolis
huius ortū hūanū genus demonibꝰ extitit ſubiugatū nam ex
originali et actuali peccato totū hūanū genus paucis exceptis
erat ſubiugo diaboli nec ꝓpria virtute ab hoc liberari poterat
ſed oportuit vt hoc fieret ꝑ dn̄m incarnatū hinc joh· xii· nunc
princeps huiꝰ mūdi eicietur foras· qd' exponit gloſa· princeps
mundi· i· reprobo ꝝ eicietur foras d' cordibꝰ electoꝝ· qꝫ pulchre
ſub methafora job lx· declaratur vbi d'r Abſorbebit fluuium et
nō mirabitur et habet fiduciā qꝫ influat jordanis ī os eius· qꝫ
exponit gre· dicens· quia vehemoth ab origine mūdi exortum
vix paucis euadentibus humanum genus vſqꝫ ad redemptoris
tp̄a quaſi quēdā fluuiū in ſe traxit· jō eciā nūc poſt mediatoris
aduentū habet fiduciā vt īfluat jordanis in os eiꝰ· Ac ſi dicat
Ante redemptorē pene mundū totū abſorbuit ſed qꝫ grauius
eſt poſt redemptoris aduentū eos qui baptiſmatis ſacramen
to ꝑ jordanē deſignati ſunt deglutire ſe poſſe ꝯfidit niſi quia
maxillam eius perforauit· dn̄s per penitenciam eiꝰ corpalem
De qua ſubiungit greg· quiſquis nō dū captus eſt maxillam ve
hemencius fugiat· quisquis vero iam captus eſt· non deſperet

ſed per penitenciā foramē in maxillam querat· humanum ergo
genꝰ qđ a mūdi exordio fuit demonibus ſubiugatū· nunc per
redēptoris penitenciā eſt miſericorditer liberatū· nō qꝫ modo
nō īpugnetur· ſed qꝫ nemo niſi volens ſubiugatur de hoc ortu
ſolis et eius effectu đr heſter·x· Sol ortus eſt et hūiles exalta
ti et deuorauerunt īclitos qꝛ hoīes prius hūiliati et in fedam
ſeruitutem demonū redacti modo exaltati ſunt ꝑ dei liberacōꝫ
vt nō ſolūmodo nō ſint ſubiugo demonū ſed ipſi demōes ſint
ſubiugo et ī ꝓxīo electoꝝ· ſic enim dicitur luc·x· Magiſter eciā
demonia ſubiciuntur nobis in noīe tuo· Quarto humanū genꝰ
ante ortū huius ſolis fuit īinferno obligatū ſiue eciā deputatū
vt oīs hoīes quantūcūqꝫ ſancti ante ortū hꝰ ſolis deſcenderꝛ
ent adīfernū· de quorū numero vnꝰ de ꝑ̄ci piīs jacob videlicꝫ
patriarcha dixit· deſcendā ad filiū meum lugens ſed poſtquā
ſol iuſticie xp̄ꝰ deus noſter ortꝰ ꝑ natiuitatē occidit ꝑpaſſiōꝫ
omnes electi ex inferno liberati aſcendūt ī celū ita vt ſine omni
medio poſſint ſi voluerint auolare· de hoc ortu ſolis dicitur in
pſal· ortus eſt ſol et ꝯgregati ſunt ſcꝫ in celū qui priꝰ īinferno
congregabantur· Congregamur autē primo ſub noīe et fide
xp̄iana vt omnes qui noīe et fide xp̄iana ſignati inveniuntur
tranſeunt in celum· vnde judeis dicitur yſ̄·lxiiii· Interficiet te
dominus et ſeruuos ſuos vocabit nomīe alio in quo qui beneꝛ
dictus eſt ſuper terrā benedicetur in domino· de hac congre
gacione dicit greg· Ecce nos qui redemptoris gracia redempti
ſumus hoc iā celeſtis muneris habemus vt cū a carnis noſtre
habitacōe ſubtrahimur mox ad celeſtia ꝑ̄mia ducamur quia dū
redemptor noſter clauſtra inferni penetrans electorū aīas ex
inde reduxit nos illo ire non patitur bene iā alias deſcenden
do liberauit ſed qui ante eius aduentū in hunc mundū vener
ant quātūlibꝫ virtute iuſticie pollerent ex corporibus educti ī
ſinū celeſtis patrie recipi nō poterāt vllomō· nunc ꝑ̄dicta qua
tuor verba cū ſuis effectibꝰ ſpūalit̄ exponamꝰ Primo oſtēden
tes qꝫ ſol xp̄us deus in nobis ſpūalit̄ oriatur · de inde quomō
ꝑ̄dictos effectꝰ ī nobis ſpūalit̄ opatur· primū innuitur zach
vltimo· Vobis timentibꝰ nomē meū orietur ſol iuſticie· de inđ
ſic in nobis exortꝰ facit locuſtas auolare· ſcđo corꝑalitates ex
ſiccare· tercio dignatur hūiles exaltare· quarto exaltatos cōgre
gare· In hys quatuor effectibus ad ſtatum perfectionis duꝛ
citur vita noſtra· primo ergo deꝰ vidēs nos peccatorū ſordiꝛ
bus obuolutos et nequaquam ex propria virtute de peccatis
nos poſſe reſurgere oritur in nobis ſpūaliter in cꝰ ortu incipit
lumē cōgnicōis ſplēdeſcere ꝑ qđ mala que cōmiſimꝰ cognoſciꝰ

ꝯptet aūt vt mala ꝯgnita diſpliceant et hec diſplicēcia pfectā
penitenciam operatur per cuiꝰ virtutē auolant locuſte omniū
peccatoꝝ dicit em̄ criſo· ꝙ ſine omni interuallo ad pn̄iaꝫ ſequa
tur remiſſio peccatoꝝ· ꝙ aūt ꝯuenienter perlocuſtas peccata
poſſint intelligi pꝫ per ſilitudīnē vtrobiqꝫ repertam· Sicut em̄
locuſta poſteriora crura longiora habet anterioribus ſic pena
peccatoꝝ longior eſt qualibet voluptate quia vt ait greg· Mo=
mentaneū eſt qđ delectat eternū qđ cruciat et ſic patet quō ad
huius ſolis pn̄ciam· lūis reſplendenciam· veram penitenciam
locuſte omniū pc̄tōꝝ veraciter effugantur· dictum namqꝫ eſt
quō ſol xp̄us deus noſter primū in nobis ſpūaliter oriatur de
inde quō lumen ſubſequatur ad que duo vera penitēcia ſubro=
gatur· ſcđo oritur nobis ſol iuſticie xp̄us deꝰ noſter dans grāꝫ
ꝯtinendi que oīo neceſſaria eſt poſt predicta ne precidiuacōeꝫ
priora bona ī nihilū redigātur· cui gracie ſi ex ꝯgruo occurrere
cupimus in tribus exerciciys laboremus ſcꝫ ī occōnū elongacōe
delectabiliū ſubtraccōe· bonoꝝ operū occupacōe· Primo dico
ſi volumus fluxa vicioꝝ reſtringere· oportet vt an̄ omnia pec=
catoꝝ occōnes funditus declinemus· Sic enim hortatur nos
dominus gen· xviiii· noli reſpicere poſt tergū nec ſtes in omni
circaregione qꝛ vt ait dominus luc· viiii· nemo accipiens aratꝝ
et reſpiciens retro aptꝰ eſt regno dei· dicit· n· gre· non licet in
tueri qđ nō licet ꝯcupiſcere· Scđo exerceamus nos in delecta=
biliū ſubtractōe vt ſubductis mundi carnis ꝓprie voluntatis
delectabilibus ad dei delectacōꝫ cicius veniamus· oportꝫ enim
hominē qui in deo deſiderat delectari omnia alia đlectabilia
declinare qꝛ vt ait yh· xxiiii· Anguſtatū eſt ſtratū ita vt alter
decidat et palliū breue vtꝝqꝫ operire nō pt· hinc oſee· viiii· no
li letari iſrahel noli exultare ſicut ꝓpl'i Ac ſi dicat· Noli tibi aſ=
ſumere ſeclr'ia gaudia ne ſpūalia excludantur· dicit enim aug·
Si animus habet vnđ delectetur extrinſecus ſine đliciys manꝫ
intrinſecus· vnde gre· Anima ad ſimilitudinem dei in quo eſt
ſuprema delectacō creata ſine delectacōe eſſe nō poterit· Aut
enim delectabitur in infimis et caret ſupremis· aut in ſummis
et ꝯtēpnit infima· Tercio exerceamꝰ nos in bonoꝝ operū occu
pacōe ne diabolus nos inveniat ocioſos qui occupatos trāſit
ocioſos aūt carnalibus deſideriis inflāmat vt multa mala fa=
ciāt et negligāt mlt'a bōa· ꝙ aūt multa mala faciāt đr ec· xxiii·
multā maliciā docuit ocōſitas· ꝙ eciā multa bona negligāt ocō
ſi đr ꝓue· xxiiii· qui ſectat' ociū replebit' egeſtate Ex hiis tbꝰ ſ·
occōnū ſubtractōe đlectabiliū elōgacōe bonoꝝ opū ocupacōe
oīs caro marceſcit et ſpūs refloreſcit· de hoc ſolis ortu di· iac· i·

ortus eſt ſol cū ardore et exſiccatū eſt fenū ſcilicet carnalitatis tercio ortus eſt nobis xp̄ꝰ deus noſter ad hūilitatis noſtre exaltacōm qđ tūc ꝯtingit cū ꝓ priorē ſolis ortū atꝑlibus et corpa libꝰ longe fctm̄ ad guſtū diuine ꝯſolacōis miſericorditer ſubleuamur · quo guſtato vt ait greg · deſipit omnis caro Ex quo cōtingit vt qui prius ꝑ durā et laborioſam reſiſtenciā vix nos a terrenis continuimꝰ nūc bonis dn̄i delectabiliter meſtati tedioſa et abhoīabilia ſint pn̄cia et delectabilia eterna vt ex hoc ſapore ī deū pene continue ſuſpenſi conuerſacōꝫ noſtrā ī celis habentes nil aliud niſi que dei ſunt libeat et delectat Ex hac contemplacōe tres dignitates nobiles conſequimur Ex quibꝰ merebimur apud deū miſericorditer exaltari · nā ex ſapore diuino efficimur veraciter ſapientes ex celeſti conuerſacōe erimus deo fideliter adherentes et ex hys duobus erimꝰ dō ꝑ omnia cōplacentes Ex quibꝰ tribꝰ apud deū merebimur exaltari qđ in tribus ſanctis deo ſingularit̄ dilectis in veteri teſtamento legimus figuratū ſcꝫ dauid daniel joſue quoꝝ ſinguli ꝓpt̄ ſingulas dignitates ſunt apud deū et homīes exaltati · nā daniel ꝓpt̄ ſapienciā · dauid ꝓpt̄ familiarē dei adherenciā joſue vero ꝓpter cōplacenciam meruit exaltari · De primo ſcꝫ daniele dr̄ ī eodem capitulo · ii · rex Nabuchodonoſor danielē in ſublime extulit et multa munera et magna dedit ei et conſtituit eū ſuper omnes ꝓuincias principē et ꝓfectū et magiſtꝝ ſuꝑ cūctos ſapientes · qđ idcirco factū eſt qꝛ ſapiencia et ſciencia īventa eſt ī eo ſuꝑ omnes magos et arealos babilonis · De ſcđo ſcꝫ dauid dr̄ · i · re · xxii · quis in omnibus ſicut dauid fidelis et iō legitur de eo in pſal · Exaltaui electū de plebe mea · de tercio ſcꝫ joſue dr̄ in libro ſuo capitulo · iii · Hodie incipiā te exaltare · Quarto oritur in nobis ſpiritualiter xp̄us deꝰ noſter ad noſtram beatam et felicem cōgregacōm · qđ contingit cū ex adheſione ī priori ortu tacta cōpetenter hūilitati ex virtute huiꝰ ſolis omnia ſparſa noſtra colliguntur et in deo feliciter vniuntur Adheſio enim ſi continuata fuerit iuſto ordine tranſit ſemꝑ ī vnionem dicente apo · qui adheret deo unus ſpūs efficitur cū eo · de hac congregacōe dr̄ Eze · xxxvi · Dū ſanctificatus fuero in vobis cōgregabo vos đ vniuerſis terris hec cōgregacio beate vnionis ꝑ tria in nobis miſericorditer ꝓmouetur ſcꝫ ꝑ benignā dei orōꝫ noſtram dilectionē corꝑis et ſanguinis dn̄i cōmunionē · de · i · dr̄ joh · lxxvii · Pater ſanctifica eos inveritate ut omnes vnum ſint ſicut tu pater in me et ego in te ut et ipſi vnū ſint in nobis De ſecūdo dicitur ioh · iiii · deꝰ caritas eſt et qui manet incaritate in deo manet et deus in eo · qđ exponit bernh · ꝑ caritatem

homo in deo et deus in homine eſt· De tercio d͛r io· vi· qui mā=
ducat carnē meam et bibit ſangvinem meum ī me manet et ego
in eo Ex hys ergo trib⁹ pficitur hec vnio glorioſa De hoc ortu
ſolis dicitur ipſa· ortus eſt ſol et ꝯgregati ſunt· inq̄ꝫ ꝯgregacōꝫ
nos pducat· qui viuit ꝛc̈ ·

De ſancto ſtephano·

Ideo celos aptos act· vii· dicit greg· Sacre ſcrip=
ture ſic in veritate credantur facte vt tn̄ pſignifi=
cacōꝫ nobis aliquid inſinuent vt foras de hyſtorys
doceamur et int⁹ p intellectū miſticū inſtruamur
Verba itaqꝫ ꝓpoſita p hyſtoriam docent nos q̄ beatus ſteph·
in pſecucōe poſitus vidit celos aptos et cū hoc ſenſu nobis in
ſinuant· q̄ et nos d͛uotis exercicys apcōm celi mereri poſſum⁹
vt poſt mortem ſine medio ad celi gaudia auolemus· Propter
qd͛ ſciend͛ q̄ ſacrā ſcripturā vndiqꝫ pluſtrantes inuenim⁹ celū
quatuor vicibus aptū· Primo math· iii· vbi d͛r baptizatus iħus
ꝯfeſtim aſcendit de aqua et ecce apti ſunt ei celi et vidit ſpiri=
tum deſcendentem ſicut colūbam in ipm̄ et vox de celis dicēs
hic eſt filius meus· Scd͛o celū aptū legitur act· x· vbi dicitur·
Vidit petr⁹ celū aptū et deſcendens vas qd͛daꝫ velud lintheū
magnū quatuor īiicys ſubmitti de celo in terrā in quo erant oīa
quadrupedia et ſerpencia terre et volatilia celi et facta eſt vox
ad eum Surge petre occide et manduca Ait aūt petrus Abſit
a me dn̄e q2 nūquā manducaui omne ꝯ̄ne et imūdū Et vox ad
eum· qd͛ de⁹ purificauit tu ne ꝯ̄ne dixeris et receptū eſt vas ī
celū Tercio celū aptū legitur act· vii· cū lapidaretur ſtephan⁹
vbi d͛r Cū eſſet ſtephanus plenus ſpū ſancto itendens in celū
vidit gloriā dei et ait· Ecce vid͛o celos aptos et iħm filiū hoīs
ſtantē a dextris virtutis dei· quarto celū aptū legitur apoc· iiii
vbi ioh· ait poſt hec vidi et ecce hoſtiū magnū aptū ī celo· In
hys quatuor celi apcōibus quatuor genera hoīm quib⁹ ſtatim
vt egrediūtur a corpe ſine omni medio celi ianua apta eſt Sūt
aūt pure īnocentes· perfecte penitentes· dura et aſpera paci=
entes· ſublimia ꝯtēplātes· Hec quatuor genera hoīm p ordinē
pcurrentes· primo dicimus q̄ pure īnocentib⁹ celi ianua apta
eſt pure aut īnocentes illos vocamus qui puritatem baptiſma=
leꝫ caſte et caute cuſtodierūt nec peccata actualia addiderūt
quibus ſicut xp̄o in ſuo baptiſmo apertū eſt celū ita vt oīs qui
ī virtute ei⁹dem baptiſmatis criſti ſanctificati et purificati fu=
erint quā diu eadē puritas manſerit quacūqꝫ morte p̄occupan
tur ad celū euolāt ſine mora nec moueat quēqꝫ q̄ ꝓpria merita

non habeāt q꞉ in meritis xp̄i que in ſacramẽto baptiſmatis ꝑtici
pant diuites facti ſecure ad deum tranſeunt tā a ꝓpriis dlictis
purgati q̄ ex meritis xp̄i ditati donec volūtatis vſum habuerit
a malis omnib⁊ ſunt ſecuri et hoc eſt q̄ dicit· bern· nihil eſt qd
timeam⁊ donec voluntatem et facultatē deliberandi numera
tus quiſq꞉ recipiat a caritate xp̄i oīo non poterit ſepari ſed ſe=
curus interim deget ſub ꝓtectōe et aduocacōe dm̄ dei ſui p̄ci=
pientis omni creature· Nolite tāgere xp̄os meos At vbi īfan=
tilis ignorancie metas egrediens redditur ſibi celoꝝ vtiq꞉ vio
lenciaꝫ nec tūc formidare neceſſe eſt ſꝫ ab eo qui dormit in ſinu
ſuo ꝓpria caueat volūtate qua ſi abuſus fuerit nō redire licebit
ad baptiſma· ſed ex ꝓpriis neceſſe eſt laboribus baptiſmus con=
ſecretur q꞉ ſicut diuina gracia exigit vt qui ex aliena culpa obli
gatur ꝑ alienā penā abſoluatur ſic eciā dīna iuſticia requirit vt
qui ex ꝓpria culpa dtamn̄atur ꝓpria eciaꝫ pena plectatur· hinc
iterum bern· ſola ſcdi ade tribulacō purgat quos dtamn̄auit p̄
uaricacō ſola prioris· Et ſciend q̄ apcio regni celoꝝ nō dſiſtit
ex virtute baptiſmatis ſed paſſionis xp̄i quia ſi quis ante paſſi
onē dn̄i baptizatus deceſſiſſet nō illico regnū celoꝝ introiſſet·
eciā ſi ſufficienter ab actuali et originali abſolut⁊ fuiſſet Scdo
celum aptum eſt vere penitentibus qd reuera neceſſarium eſt
poſt p̄dicta vt qui primaꝫ veſtem īnocencie perdiderīt et per
conſequens regnū celoꝝ ſibi clauſerīt perfortiſſimā pn̄iaꝫ itm̄
reſeratur· qd in ſcda celi apercōe euidenter īnuitur vbi d miſſo
lintheo pleno reptilibus ante petꝝ dictū eſt ei· occide et man
duca quia niſi quis oīa reptancia et ſerpencia hoc eſt vicia et
peccata ī lintheo cōſciencie reperta plene occiderit et perfecte
mactauerit regnū celoꝝ ſibi clauſum īueniet· qd per ſufficien=
tem mactacōm p̄dictoꝝ iterū aperitur · dicim⁊ aut q̄ peccata
reptancia per plenaꝫ et perfectā pn̄iaꝫ ſunt mactanda ne quis
ſibi blandiens ex qualicūq꞉ pn̄ia ſibi ꝓmittat plenā īnocenciā
peccatoꝝ· difficilimū eſt em̄ vt multum īquinati ad priſtiām re
deant puritatē qd taꝫ ſcriptura q̄ figura cognoſcimus euiden
ter figura quia templū ſalomonis a gentibus ꝓphanatū nūquā
ad decorē priſtinū poterat reformari · ſimiliter ſcriptura· dicit
enim ambro· Facili⁊ inueni eos qui īnocenciā ſeruauerunt· q̄
qui dignā penitenciā peregerūt Cū enim ſingulis peccatis pe
ne ſingule debeantur· iuxta illud iob· xx· Luet oīa que fecit et
illud ecc· xii· de omni errato adducet te deus in iudiciū Atten
dat qui poterit q̄ꝫ ꝓfundiſſima penitencia opus ſit per quaꝫ
plena īnocēcia reparetur At niſi fieri potuiſſet n̄ dixiſſet apl⁊
poſt perſecucōm eccleſie nihil mihi cōſcius ſum· hinc iero· dicit

Si quis veſtem in nocencie peccando corrupit penie remedio
poterit repare q2 vt ait bern· qđ deus nō iputare decreuit ſic ē
quaſi nō fuerit· Si ergo decreuerimus inocenciam repare et p
conſequens ianuam celi perpenitenciam reſerare curemus vt
noſtra penitencia ſit perfecta· que tunc veraciter coram deo p
fecta dr ſi ipſam penitenciam ad omnia loca in quibus pecca-
uimus dilatenus Sic enim patres ſancti ſuas penitēcias pege
runt· de quibus dr heſt· ix· omnia loca in quibus antea letari
ꝯſueuerant terminū laceracōe repleuerūt Et q2 peccauimus in
corde male ꝯſenciendo ī ore vana et turpia loquendo ī corpe
crimina perpetrando jō ad hec tria loca penitenciā extendam9
Ita videlicet vt cordi demus amarā ꝯtricōz· ori fidelē ꝯfeſſiōez
corpi penalem et aſperam ſatisfactōz hec tam diu ꝯtinuantes
quouſq3 ſpūs ſanct9 teſtimoniū phibeat ſpūi noſtro q7 dimiſſa
ſint nobis peccata et ſic in nocencia eſt repata et pons celi ia
nua reſerata Tercio celū apertū legimus in paſſione ſtephani
ſicut ſuperius eſt oſtenſum per quod nobis innuitur q7 celum
omnibus martiribus eſt aptum· hoc enim priuilegio ďcoratur
martiriū vt qui ꝑpt deū morti ſe offerūt· in deo ſtatim in veni-
ant vitā et qui ꝯtempnūt viuere ꝑpt deū mori cupientes· ī deo
ſibi vitam in veniāt ppatā Verū q2 hec deſunt temporibus· nō
enim ea dicit nobis deus vt ait gre· p me morere ſed tm̄ in te
carnalia deſideria occide jō querenda ſunt alia que pacis tēpe
coram deo p martirio ꝯputentur· dicit enim gre· Martires eſſe
poſſumus eciā ſi nullo pcucienciū ferro trucidemur Idē habet
pax noſtra martiriū ſuū· q2 et ſi carnis colla ferro nō ſubdim9
ſpūali tamen gladio carnalia deſideria trucidamus· Hoc autē
martiriū qđ pacis tempe deo offerre poſſumus in tribus exerci
cijs exhibetur ſc3 in corpis afflictōe· pximi ꝯpaſſione· iniuriaꝝ
pacienti perpeſſione in quibus tribus ſangvis ꝯſumitur qui in
martirio gladio effunditur · Primū dico exerciciū qđ martirio
equipollet ꝯſiſtit in corpali afflictōe vt quem ſimul fundere
nō poſſumus ſangvinē duris et aſperis laboribus fattigati coti
diana afflictōe extrahamus· q7 aūt pmartirio ꝯputetur expſſe
bern· in ſinuat dicēs vere martirij genus eſt et effuſio quedā
ſangvinis in cottidiana corpis afflictōe illo nimiꝝ quo cedun
tur menbra ferro · horrore quiđ micius ſed diuturnitate mole
ſtius et ſubiungit Sic quippe infirmis et puſillis corde neceſſe
eſt vt quē ſemel p xp̄o fundere nō ſufficiūt ſaltē minori quodā
ſed diuturniori martirio ſangvinē fundant · Scđm exercicium
qđ martirio equipollet conſiſtit in pximi cōpaſſiōe vt videlic3
tot vulneribus cōpaſſionū confodiamur in corde· q7 miſerias

corpū et animaꝝ ī noſtris ꝑxīs exꝑimur ꝯdolentes ex affectu
ſingulorꝝ miſeꝛys tamq̄ꝫ noſtris hoc martirio ſe paulus afflix=
erat cum dicebat·ii·corīn·xi·Quis īnfirmatur et ego non īnfir
mor·quis ſtanda·et ego nō vror· dꝫ hys duobꝰ martiriis dicit
gre·Duobꝰ modis crux tollitur cū aūt ꝑ abſtinenciaꝫ afficitur
corpus aūt·ꝑ ꝯpaſſiōeꝫ ꝓximi affligitur animus· Tercium ex
erciciū qꝺ martirio equipollꝫ īiniuriaꝝ paciēti ꝑpeſſiōe· hoc·n·
monet īntima cordis et medullitus nos affligit·de hoc marti=
rio dicit gre· Ferre ꝯtumelias et odientē diligere martiriū ē in
oculta cogitacōe et ſubiūgit·Nos ergo ſine ferro martires eſſe
poſſumus ſi paciaꝫ ī aīo ꝯuſtodimꝰ· quarto celū aꝑitur cōtem=
plantibus ſicut apoc·iiii·ſancto iohāni legimꝰ eueniſſe vbi dꝫ
Vidi et ecce hoſtiū magnū aꝑtū in celo ꝑ qꝺ manifeſte datur
ītelligi qꝛ diuina contemplantibus poſt mortē ſine medio ce=
li ianua eſt aꝑta Ad q̄ꝫ contēplacōꝫ et ꝑ conſequēs celi aꝑcōm
ſi venire cupimus tribꝰ eam paſſibus attingemꝰ quibus eciaꝫ
ī iohanne cōgnouimꝰ accepiſſe·ſcꝫ hūane conuerſacōis aliena=
cōe·carnalis conſolacōis abdicacōe ipſiꝰ aīe ad deū eleuacōe
de primo īnſtruimur eze·iii· Vbi dꝫ Includere ī medio domꝰ
tue et ibi loquar ad te In quibus verbis docemur a tumultibꝰ
hoīm ſeꝑari Hinc bern·o anima eſto ſola vt illi ſoli te ſerues
quē ſolū ex omnibus elegiſti quia ſtudia contemplacōis ſilen
ciū amant quietē deſiderant cordis pacē ab exterioribus ꝓſlu=
ris et conſciam in omni puritate cordis et corꝑis· de ſecundo
dꝫ in pſal·rennuit conſolari aīa mea et iō ſtatim ſequitur Me=
mor fui dei et delectatus ſum·de quo bern·rennuat conſolari
aīa tua in aliis ſi vis in dei conſolacōibus delectari qꝛ impleri
anima dei uiſitacōibus non poterit niſi carneis conſolacōibus
funditus renūcciauerit·de tercio monemur per yſa·li· Eleuare
eleuare conſurge irlm In quibus verbis perfecta forma ī trine
eleuacōis innuitur·dꝫ enim bis eleuare ꝓpter intellectum et af
fectum cui ſubiungitur Conſurge·i·ſimul cum omnibus īterio
ribus et exterioribus ſurſum te erige in quo cū fecerit homo qꝺ
poterit condeſcendit nobis deus et ſua dulcedine reficit aīam
deſolatam·qꝺ pulchre in lege oñditur vbi moiſes ſepe ad con=
ſulendum dñm montem aſcendit et dominꝰ condeſcendit· qꝺ
exponens gregorius dicit in legis accepcōe dicitur quia moiſes
aſcendit et dominus in montem deſcendit · quid per montem
niſi noſtra contemplacio accipitur in quem nos aſcendimus vt
ad ea que vltra noſtrā infirmitatem ſunt videnda ſubleuemur
ſed in hunc dominus deſcendit quia nobis multum ꝓficienti=
bus parꝝ aliquid de ſe noſtris ſenſibꝰ aꝑit dñꝰ noſter ihꝰ xpꝰ

Sermo ſecundus de ſ. ſtephano.

Ecce relinquetur vobis domus veſtra deſerta Mat. xxiii. dicit gre. quid pdeſt mala agnoſcere ſi nõ contingat euadere. tota ergo intencõe curandũ eſt vt dũ vocacõis tempus accipimus bene viuendi ſtudio mala euadamus Ecce in priori ſermone dictũ eſt quib9 exerciciis hoies ad celi gaudia vocantur vt ſermo exigit vt dicatur quib9 de meritis ad pfunda inferni demergamur. Primus ergo ſermo habitus eſt de auolacõe electoꝝ Iſte aũt ſecund9 habed9 ẽ de dampnacõe repboꝝ Sꝫ qui ſumus nos aut qui ſcia noſtra vt electos et repbos p diſcretas diſtinctões diſcernam9. quis enim cognouit ſenſum dñi aut quis ꝯſiliarius eius fuit. dicit. n ſalon ecc. viiii. Sunt iuſti atqꝫ ſapientes et opa eoꝝ ĩ manu dĩ ſunt et neſcit homo vtꝝ amans an odio dignus ſit ſed omnia ĩ futurũ reſeruantur ĩcerta. eo qꝛ vniuerſa eque eueniũt iuſto et ĩpio bono et malo mundo et ĩ mundo. Cui ſentencie conſonat greg. dicens. p mixta eſt eccleſia diuerſitate filioꝝ qꝛ ſic oẽs ad fidem recipit vt tamẽ nõ oẽs ad gloriaꝫ pducat quouſqꝫ nãqꝫ hic viuimus neceſſe ẽ vt vitã pñtis ſeculi pmixti agamus tunc aũt diſcernimur cũ puenimus ſoli enim boni nuſquã ſunt niſi in celo mali vero nuſquã niſi ĩinferno Hec aũt vita que ĩt̃ celũ et infernũ ſita eſt ſicut ĩmedio ſubſiſtit ita vtriuſqꝫ ptis ciues ꝯmuniter recipit quos tamen ſancta eccĩa et nũc ĩdiſcrete tenet et poſtmodũ ĩegreſſione diſcernit. Licet itaqꝫ ð iſtorum ſcꝫ electoꝝ et repborũ diſcreta diſtinctõe nullam certitudineꝫ heamus Iuxta illud ecc. iii. quis nouit ſi ſpũs filiorũ adã aſcedat ſurſum et ſi ſpũs iumentorũ deſcendat deorſum repbos iumenta vocans ex pte tñ ꝯgnoſcimus ſcꝫ p ſpeculũ ſacre ſcriptture qꝛ illi ſcꝫ electi ad celi gaudia aſſumũtur et alii videlicꝫ repbi adinfernũ demergũtur. qð apte oñdit veritas Mat. xxii. dicẽs. duo erũt in agro vnus aſſumetur alius relinquetur. duo erunt in mola vnus aſſu. et alius relin. In quibus verbis innuitur qꝛ in omni ſtatu alii aſſumuntur et alii relinquũtur. licet ita qꝫ diſcernere nõ poſſimus qui ſint repbi et qui electi. hoc tñ fiducialiter dicere poſſumus qui hoc vel illud bonũ vel malum fecerit et in eo vſqꝫ in finem perſeuerauerĩt ille reprobus eſt et hic electus. Nũc ad thema ꝓpoſitũ reuertamur Ecce relinquetur vobis domus veſtra deſerta. nec dubiũ quin hoc de reprobis dicat deus qui cũ hic per vitam reprobo deum voluntarie derelinquãt domus eorũ. i. corpus et anima hic a grã et in futuro a gloria deſeretur Corpus enim domus eſt anime Anima

vero domus dei vtraqꝫ autem domus deſerta erit· cum anima
corpus deſerit et deus animā derelinquid Corpi em̄ nō de re
linquitur lapis ſuꝑ lapidem cū in die defunctōis ꝑibunt oms
cogitacōes eoꝝ niſi ꝯcedamus illud ecc·x·Cum moritur homo
hereditabit ſerpentes et beſtias et fermes ita videlicet vt ſer=
pentes et vermes hereditēt corpus beſtie aūt infernales aīam
hereditabūt· Sunt ergo quatuor genera hominum qui ſtatim
vt de corpe exeunt ad ꝓfundū inferni ſine medio demergun=
tur quos iohannes in apoc·xxi·enumerat ita dicēs Timidis et
incredulis execratis homicidis fornicatoribus veneficis ydola
tris et oībus mendacibus ꝑs illoꝝ erit īſtangno igne ardenti
et ſulphure ꝙ eſt mors ſecunda · Hec per ordinē exponentes ·
Primo dicimus ꝙ timidi ſunt qui licet peccare audeant et au
dacter offendere deum non tamen audent agere penitenciā
Tu mentesi ꝙ ſint delicati et nō valent in penitencia perſeuer=
are·vel ꝙ nō poſſint a peccatis ceſſare vel timent deum nō fa
ciliter ꝯdonare vel ſolent de penitencia finali ſperare De qui=
bus dicit job·qui timet pruinam cadet ſuꝑ eum nix·qd̓ eſt di=
cere·qui timent paruā penitenciā et ꝑuū ſatisfactōis laborem
ſubire ꝓ peccatis ꝯmiſſis irruet ſuper eum nix omnis miſerie ca=
lamitatis et amaritudinis vt ſicut nix maior et ꝓfundior eſt
pruina ſic miſeria futura maior eſt omni malo qd̓ ꝓ ſatisfacti=
one paſſi ſunt in hoc tempe penitentes · talibus timidis cum
ſuis allegacōibus dicit bern·quid timidi eſtis modice fidei ve
peccata dimittere nolit deus ſed affixit ea cruci·quid teneri et
delicati eſtis·ſed nouit ipſe figmētū noſtrū · quid male aſueti
eſtis ſed dominus ſoluit ꝯpeditos· quid cuncture manū porri
gere adiutorꝫ · ſed vbi habundauit delictū ſuꝑhabundauit et
gracia·quid ergo amplius impedit a ſalute· dico quia deū ig=
noratis·omnes enim qui nolunt conuerti deū ignorāt·neqꝫ·n·
ob aliud rēnuūt conuerti·niſi ꝙ graue et ſeuerū ymaginātur
qui pius et benignus eſt·durū et īplacabilem· qui miſericors
eſt ferū et terribilem qui amabilis eſt et mentitur īiquitas ſibi
ydolū pro eo qd̓ non eſt ipē· Secundo īcredulis inferni ianua
eſt apta qui vere fidei per vitā reprobā contradicunt eo ꝙ ad
eandem fidem probandam teſtes ydoneos nō adducūt·quia
ſicut deut·xvii·dicitur ī ore duoꝝ vel triū teſtium ſtabit omne
verbū · Sunt aūt ydonei teſtes vere fidei cor lingua et manus
quos qui adduxerit ad probacōꝫ fidei ſue veraciter eſt fidelis
Contra primū teſtem peccant heretici qui ſimulato ore et oꝑe
fidem confitentur cui tamen cordis ꝑfidia contradicit· con=
tra ſecundū peccant iudei ſaraceni et pagani qui aperto ore

euomunt blaſphemias otra fidem Contra terciū teſtem man9 vel opis peccant mali xp̄iani qui corde et ore xp̄ianos ſe aſſerunt ſed opibus otradicunt. De hac veritate fidei dicit grego. Ecce nūc apud ſe hoīes dicūt. nos iā dn̄m non erubeſcim9 qꝛ apta eū voce ꝓfitemur. quibus ego reſpondeo q̄ in hac plebe xp̄iana ſunt nō nulli qui xp̄m iō ꝯfitentur qꝛ cunctos xp̄ianos eſſe ꝯſpiciunt. nā ſi nomē xp̄i in tanta gloria non eſſet tot profeſſores xp̄i ſancta eccleſia nō hr̄et. nō ergo ſola vox ſufficit ad ꝓbacōm fidei quā defēdit ꝓfeſſio generalitatis Eſt. n. aliud vbi quiſq3 ſe ꝓbet ſi veraciter credat Certe pſecucōis tp̄e erubeſcere poterāt fideles ſubſtancys nudari ꝯ dignitatib9 deici verberib9 affligi Pacis aūt tp̄e qꝛ hec a noſtris pſecutōib9 ꝯ ſunt eſt aliud vbi oſtendamur nobis. veremur a p̄xis deſpici de dignamur īiurias verbi tolerare quoꝝ tn̄ contraria ſunt ad probacōꝫ fidei leniora Tercy quib9 inferni ianua eſt apta ſunt execrati Sunt aūt hoīes tripliciter execrati ſcꝫ excomunicati in peccatis profundati. quolibet peccato mortali a ꝯmunione eccleſie ſepati. In prima accepcōe execratus id eſt q̄ maledictus ſup quos. n. cadit ex ꝯmūicacōis ꝯtamiacō. dicūtur merito maledicti. In ſcd̄a accepcōe execratus id eſt qꝺ ab hoīabilis. qui enim nimis ꝓfundati ſunt vt ſint de numero eoꝝ. de quibus dꝛ puer. xiii. Impius cum venerit ī ꝓfundū peccatoꝝ ꝯtemnit qui aūt ꝯtempnit ſicut ī ꝯſ. dicitur ꝯtempnetur. In tercia accepcōe execratus id eſt qꝺ turpis vel vilis eo q̄ qꝺlibet mortale peccatū aſſimulet hoīeꝫ iumentis iuxta illud pſ. homo cū in honore eſſꝫ nō itellexit ꝛc. dicit aūt auguſtin9. q̄ turpi9 eſt aſſimilari iumento q̄ eſſe quia id facit viciū hoc natura. de primis dꝛ thob. xiii. Maledicti ſunt qui contempſerint te. ꝯ ſcd̄is dicitur puer. xvii. Ab hoīabiles ſunt deo qui agunt impie. de tercys dicitur ſapie. x. Luto vilior eſt vita eius Quarti quibus inferni ianua eſt apta ſunt hoīcide et hii in triplici differencia continentur Sunt enim hoīcide ſangvinē fundentes proximos odientes. paupes ſpoliantes. de primis dicitur apoc. xiii. qui in gladio occiderit oportet eū gladio occidi. Item math. xxvi. omnis qui acceperit gladiū gladio peribit. de ſcd̄is dicitur j. iohānis. iii. qui odit fratrem ſuū homicida eſt et ſci9 qꝛ omnis homicida nō habet vitam in ſe manentē. de terciis dicitur ecc. xxxiiii. qui aufert panem in ſudore eſt quaſi qui occiderit proximum ſuū. quia vt ibidem dicitur xxxiiii. Panis egencium vita paupis eſt et qui defraudat illū homo ſangvinis eſt de hiis conqueritur in pſ. devorauerunt plebem meā ſicut eſcam pāis Quinto īferni ianua apta eſt fornicatorib9 Sunt aūt tres ſpēs

fornicacōis videlicet ſenſualis·mentalis·actualis· et in oībus
bys peccata mortalia ꝯmittuntur·Prima fornicacō quā ſenſua
lem dicimus eſt qn̄ ꝑuagacōm ſenſuum illicita ꝯcupiſcimꝰ cir
cumferentes maxīe viſum et tactum·vt per eos ī concupiſcibi-
libus delectemur· A quo ꝓhibet nos dominus numeri·xv·
vbi dicitur non ſequaris oculos ꝑ res varias fornicantes · Itē
ecc̄·viiii· Auerte faciē tuam a muliere cōpta nec circumſpicias
faciē alienā·quare qꝛ ꝓpter ſpeciē mulieris mlti ꝑierunt· Scđa
fornicacio eſt quando voluntarie ex intencōe et ꝓpoſito ad vo
luptatem in nobis excitandā carnalia cogitamus et ad cogita
ta carnalibus deſiderys inflāmamur· de quo dꝛ job·xx·Caput
aſpidū ſugꝫ et occidꝫ eū līgva vipe· ca·vi·ſugimꝰ cū diabolicis
ſuggeſtionibus conſentimꝰ De hoc dꝛ deut·v· Non ꝯcupiſces
vxorem ꝓximi tui quare qꝛ vt mat·v·dicitur· qui viderit mulierē
ad ꝯcupiſcendum eam iā mechatus eſt eā in corde ſuo·Tercia
fornicacio actualis dꝛ que conſiſtit in actu illicito et carnali qꝫ
ꝓpter ſui feditatem relinquimus indiſcuſſam · Sexti quibus in
ferni ianua eſt apta ſunt venefici jllos vocamus veneficos qui
quacūqꝫ actōe alios ꝑtrahunt ad peccandū venenū cuilibꝫ rei
illicite ꝓpinantes Habet autem tres ſpecies hoc venenū et to
tidem noīa·dicuntur enim adulatores detractores·diſcordi-
arum ſeminatores·qui ideo dicuntur venefici qꝛ nō ſolum in ſe
ipſis peccant·ſed eciā ſua perſuaſione alios vt dictum eſt in ci
tant ad peccandum d̄ primo dꝛ in pſa·oleū peccatoris non im
pingvet caput meū qđ exponens gre·ait Impīgvat caput oleū
peccatoris cum demulcet mentē fauor adulantis· Miro enim
modo culpa augetur cū js qui corripi debuit laudatur·hic ec·
vii·dꝛ·melius eſt a ſapiente corripi qꝫ ſtultoꝝ adulacōe ꝺcipi
De ſcđo dicit dominus ꝑ p̄s · detrahentem ſecreto ꝓximo ſuo
hūc pſequebar Alia enim peccata ſimpl̄r odit deus juxta illud
ps·Iniquos odio habui Hec aūt in tantū ab hoīatur vt etiam
perſequi videatur · De tercio ſcꝫ diſcordiarum ſeminatore dꝛ
prouer·vi· Sex ſunt que odit deꝰ et ſeptimū ꝺteſtatur anima
eius·et hoc eſt ſeptimū·qui ſeminat inter fratres diſcordias·
de quo ad huc ibidē dꝛ· homo apoſtotata vir ītilis graditur
ore ꝑuerſo·prauo corde machinatur malū et omni tempe iur-
gia ſeminat· Septimi quibus inferni ianua eſt apta ſunt ydo
latre·quos conſueto noīe auaros dicimus quos iam ydolatras
vocamus quia bona tempalia colūt et diligunt plus quā deum
de quibus dicitur eph·v·Scitote qꝫ omnis auarus qđ eſt ydo-
lorum ſeruitus nō habet hereditatem in regno dei·hinc augꝰ·
Hoc vnicuiqꝫ deus dicitur qđ plus quam deum colit diligit et

veneratur Quarti quibus inferni janua eſt apta dicuntur mē=
daces · verum quia non omne mendaciū pertrahit ad infernū
diſtingvenda ſunt mendacia vt ſciatur qđ mendaciū ſit morta
le· ſciendum ergo qꝫ triplex ē mendaciū ſcilicet iocoſum officio
ſum· perniciosum· Jocoſum eſt quod ex ſola leuitate inventū pro
fertur in quo nullum malum intenditur ſed ex ſola incuria pro
fertur· officioſum dicim⁹ qꝫ nulli nocet aliquibus aūt prodeſt
verbi gracia Vt ſi quis alterius rape vellꝫ peccuniam et econ=
uerſo requiſitus dicerem neſcio cū ſcirem qđ facilie credimus e
mendari· perniciosum autem dicitur quod ī dolo et fraude cō
mittitur ad nocendum· et hoc ſolū pertrahit ad infernum· de
quo dictum eſſe credimus illud ſap· v· os qđ mentitur occidit
animā· et id pſ· perdes omnes qui locuntur mendacium ꝛc·

Sermo primus de ſancto iohe evangeliſta·

Amantiſſim⁹ domī habitat confidēter deut· xxxiii·
dicit beatus gre· reuereamur amicos dei vt eos pa
tronos in noſtris neceſſitatibus habeamus· debē⁹
autem eos tripliciter reuereri· Nos enim predica=
tores debemus eoꝝ ſanctitatem ſermonibus dclar
are· auditores ſublimē eoꝝ vitam admirari · vterqꝫ aūt hoc eſt
predicatores et auditores quantū eſt poſſibile imitari· Verba
itaqꝫ ꝓpoſita duo nobis inſinuant· videlicet glorioſi hui⁹ prīn
cipis multitudinem meritoꝝ· ſecundo magnitudinē premioꝝ
non dubiū quin ille qui preceteris amantiſſimus habebatur co
pioſa merita cōportaret Et qꝫ premia remetiuntur ex meritis·
Juxta illud apl̄i· vnus quiſqꝫ mercedem accipiet ſcđm ſuum la=
borem nec dubium quin etiā nunc poſſideat ſꝫm menſurā meri=
toꝝ copioſiſſimū cumulum premioꝝ· qui aūt a deo pre ceteris
amantiſſimus haberetur per venerabilem bedam lucide decla
ratur· ſic enim dicit· diligebat iheſus iohannē non exceptis ce
teris ſingulariter ſolum ſed pre ceteris quos diligebat fami=
liarius vnum quē ſpecialis pre rogatiua caſtitatis amplicri di
lectione fecerat dignū et ſubiungit· omnes quippe diligere ſe
ꝓbat quibus ante paſſionē dixit · ſicut dilexit me pater et ego
dilexi vos ſed hunc pre omnibus dilexit· quia virgo electus ab
ipſo virgo in euū permanſit · verū quia diuinus amor non ſinit
eū eſſe ſine germine· ideo ſicut eum pre ceteris adamauit ſic eū
eciam ꝑ ceteris exaltauit Exaltauit autem eū tripliciť ſcꝫ ī vite

ſanctitate·ſpecialis prerogatiue claritate·i mortis ſingularitate Hec p ordinem proſequentes· Primo exaltauit eum in vite ſanctitate·et hoc in quatuor ſingulariter emmentibus graciis ſcz in corpis caſtitate aie caritate accom ſublitate et paſſionū nobilitate In hiis quatuor i viatoribus perficitur ſanctitas hui9 vite· primo exaltauit eū deus dans ei in corpe ſublimiorē ſtatum caſtitatis qui eſt pura virginitas que conſiſtit ivoluntate actu et habitu Volūtate qz ab eo tpe quo vocat9 adheſit dño nūquā ad momentū extitit infirmata· q7 raro d aliis virgibus ē repțu·quin iterdū temptacoibus victe cedant aliqn ſaltem i affectu appoito caſtitatis recedant Si aūt nūquā habuit ifirmā voluntatem· multo minus admiſit actualem carnalitatem Nec ſolū in hiis duob9 ſcz voluntate et actu extitit i corrupt9 ſed eciā virtutem caſtitatis traxit in habitū vt pter ſolam delectacoz virtutis et circūſcripto merito ſic viuere voluiſſz dicit enim bern· Virtus qm naturalis eſt cū venit i aīm tamq̄ i locū ſuū ſed et fideliter et bene cū natura conuenit et delectabilit poſſidetur cū nullum poci9 ſit ei premiū q7 in deo oſcia ſui· Vn veraciter dicere potuit illud ſare·qđ ſcribitur thobi·iii· tu ſcis dñe qz mūdā ſeruaui aiaz meā ab omni concupiſcencia Vnđ cū tres ſint ſtatus in eccleſia ſcz coniugalis vidualis virginalis· Iohānes virgo iſublimiori ſtatu deo obtulit corp9 ſuū· Si enim ſupradicta virgo ſara longe minoris meriti teſte đo de plena mundicia potuit gratulari multomagis iohānes qui incōpabiliter ſanctior extitit plenā mundiciā habuit i ſe ipſo·Secundo beatus iohannes ad deū habuit caritatem et tantā quantā neſcio ſi quis maiorē habuit in hac vita Magna aūt caritas dñdi nō poterit niſi per augmenta gradūū aſcendatur nec ſuprema cognoſci poterit niſi ad medias et infimas cōpetur·dicit enim bern·Magna res amor eſt ſed ſunt in eo grad9 Inter magnas aūt caritates tres inueniuntur maxie· quibus iohānes dñm diligebat· Eſt enim caritas nuditatis totalitatis integritatis· prima caritas eſt que tanto affectu tendit in deum vt aboib9 mundi rebus et ſeculi actibus pariter qz ab omni carnis conſolacione denudet hominem nihil in oibus hiis admittens· qđ offendat oculos maieſtatis·de hiis qui hanc habuerūt dicitur amos·ii·robuſtus corde inter fortes nudus fugiet·robuſtiſſimi enim neceſſe eſt vt ſicut pdictis ad plenū reſiſtunt nullam ſuperfluitatem penitus ad mittentes·ſicud in cenobiis per đi graciam multi viuunt·ſed ad huc forſitan voluntas ppria non eſt victa q7 tanto eſt difficilius quanto itimius· Secunda caritas eſt et dicitur totalitatis que animam per priorem amorem

ex omnibus que non ſunt deꝰ extractam totam in deum rapit·
vt deum diligat ex ſe totū ex omni virtute· cūctis viribus ſe in
deum contractis· factus q̄ꝫ ſit ſibi homo tamquā vas ꝓditum
vt illi totus viuat qui ſe totū condidit hunc amorē requirebat
dn̄s cū mādauit deut· vi· Diligas dn̄m deū tuū ex toto corde
tuo et ex tota aīa et ex tota fortitudine tua· qđ eciā renouauit ī
noua lege vt nūquam eſſet delibile in eternū videlicet Mat·xxii
Tercia eſt caritas ītegritatis que nō ſolū deū ex ſe tota diligit
ſed eciam iubet vt ipſum in omnibus mēbris ſuis diligamꝰ am
antes omnes ꝓxios vt nos ipſos vt ſicut deus ꝓ nobis res cor
pus et aīaꝫ poſuit ſicut et vos eadē ꝓxis exponamꝰ qđ ipē io=
hannes memīt·i·epl'a·iii·cū dixit jn hoc cognouimꝰ caritateꝫ
dī quoniā ſicut ille pro nobis aīaꝫ ſuam poſuit ſic et nos debēꝰ
ꝓ fratribꝰ aīas ponere Nec dubiū quin io· dū et hoīes dilexer
it vt hortatur· qđ ſi quis abiciat q̄ alꝑ apoſtoli ſimilē amorem·
jmo petrus maiorem habuerit cui dictū eſt a dn̄o Simon dili=
gis me plus hiis· reſpondeo q̄ licet alii diſcipuli in ſcola magi
ſtri cum iohāne congregati eque magnā et petrus maiorē cari
tatē habuerit johānis tamen caritas tāto maior effecta eſt quā
to in via merendi ī q̄ đ die in diem augebatur ꝑ oībus ſupuixit
tercio johānes ſtetit in alciori ſtatu accōm· Verum q̄r accōes
eſtimantur plus et minꝰ nobiles ſcđm nobilitatem obiectoꝝ jō
h·io· tres exercuit nobiles accōes que ītō mīs alias ꝓpt̄ nobiliſ·
obiectū alcōres et nobiliores reputantur et ſunt iſte predica=
cio ſacroꝝ libroꝝ conſcripta dīnoꝝ contemplacō· quas tres ac
cōes alcōres diximꝰ quia facte ſunt ad eccleſie edificacōꝫ et dī
glorificacōꝫ De prima eiꝰ accōe ſcꝫ ꝑdicacōe dicit venerabilis
beda q̄ ꝓpter īſuperabilē evuangelizandi conſtāciā adomicīe
ceſare fuit īpachmos inſula relegatus· q̄ aūt accō predicādi
ſit nobilis valde multas alias excellens patet per apoſtolum
j·cor·xiiii· Vbi ꝑdicacōm dilecōi et aliis piis exerciciis prefert
dicens· Sectamini caritatem emulamini ſpīalia magiſ autem
vt ꝓphetis et ſubiungit Volo autem omnes nos loqui lingvis
magis autem ꝓphare Nam maior eſt qui ꝓphat quam qui loqui
tur lingvuis· qui enim loquitur lingvis ſemetipm edificat qui
aūt ꝓphat eccleſiā dei edificat Ac ſi patenter dicat· qui loqui=
tur lingvis·i·qui orat priuatum bonum facit· qui autem ꝓphat
·i· predicat cōmune bonum facit· ſcimꝰ auteꝫ q̄ cōmune bonū
meliꝰ eſt quam priuatum· De ſecunda autem eiꝰ accepcione
ſcilicet liberoꝝ conſcripcione patet quia tres libros nobiles et
eccleſie per vtiles ſcripſit ſcilicet epiſtolas Apoc· et evuange·
In primo de dei et proximi caritate diſſeruit In ſecūdo đ xp̄i

et futuro ſtatu eccleſie et eiꝰ qualitate jn tercio de diuinitate
De tercia vero accõe ſcʒ dĩnoꝝ ꝯtemplacõe ptʒ in apoc· quã ꝑ
reuelacõʒ ihũ xp̄i hauſerat ꝯtemplãdo et ſic patet quõ agebat
tres nobiliſſimas accões· quarto iohannes ſtetit in ſublimiori
genere paſſionis gaudenter ſufferens oĩa que ob amorẽ iheſu
ſibi fuerant irrogata obſeruans diligent̃ magiſtri ſui veſtigia ·
qui vt ait aplus ꝓpoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucẽ ꝯfuſione
ꝯtempta hebr· xii· Et ſumo deſiderio anhelebat vt ſimilia ſibi
ex affectu ꝓpt̃ magiſtrũ ſuſcip̃et qualia magiſter ſuſtinuit ꝓpt̃
eũ vt fieret in eo qđ ſcriptũ ẽ ſap· xiiii· Simili pena ſeruus cũ dño
afflictꝰ et popularis homo regi ſimilia paſſus · ꝑtulit autem
tria genera paſſionũ quas diſtingvendo vocare poſſumus gen
erales ſpãles ſingulares Generales paſſiones dicimꝰ quas cũ
aliis apoſtolis ꝑtulit qui cũ eis legitur flagellatus act· v· Ce-
ſis apoſtolis dimiſerunt illos · illi aũt ibant gaudẽtes a ꝯſpe
ctu rc· Speciales aũt dicĩꝰ q̃s a domiciãno ꝑtuliſſe legitur a quo
in dolium feruentis olei añ portã latinã iuſſus eſt · ille aũt inde
exiuit illeſus · qui eciã alias iuſſus eſt venenũ bibere et nihil ei
nocebat · quas iõ ſpãles dicimus quia licet ſolus eas ſuſciperet
alii tñ apoſtoli martires paſſi ſunt ſimilia et maiora Singula
res autẽ paſſiones iohannis illas dicimus quas iuxta crucem
dñi ſtans ꝑtulit cũ magiſtro amariſſimas eius paſſiones quas
tam in corꝑe quã in corde dulcis ihꝰ ꝑtulit ex amariſſimo con-
paſſionis affectu faciẽs ſuas · omnẽ enim dolorẽ quẽ magiſter
in cruce ꝑtulit ip̃e in aĩo ſufferebat qui cordis ſui et aĩe ĩtima
penetrauit que videt amaritudĩes tanto erant vehemẽciores
quanto in aĩa que mori nõ poterit ꝓfundiores cuius ꝯpaſſio ĩ
corde et aĩa tam ĩmaniter ſeuiebat vt pie credi poſſit qꝫ nulli
martires extra ĩ corꝑibus tantas amaritudĩes ꝑtuliſſent adeo
vt ex ſola ꝯpaſſionis amaritudine martir ſuꝑ oĩs martires ſit
effectꝰ Et iõ has paſſiones ſingulares dixiꝰ qꝛ in hys nec pri-
mũ ſimilẽ viſus ẽ nec habere ſequentẽ · quis eñ cogitare ſuffici
at quanta miſeria pectꝰ eiꝰ repleuerat cũ dulcis magiſter ſuꝑ
cuiꝰ pectus priori nocte dulcit̃ deliciando in cena recubuit de
cruce loquens ip̃m dulciſſime matri recõmendauit dicens Muli
er ecce filius tuus · et ad eum Ecce mater tua Ex quoꝝ verboꝝ
virtute rõ eſt hebetata mens amaritudine inebriata tota aĩa
in ꝓfundum omnis miſerie conſternata · o quã profundo cor-
dis affectu clamabat illud pe· xiiii· quis mihi det vt ego mori-
ar pro te nec dubium quin hoc ex omnibus viſceribus voluiſſet
Sic patet quomodo deus exaltauit johannem in vite ſanctita-
te · Secundo exaltauit eum in ſpecialis prerogatiue claritate ·

multa īſignia ſingularis amicicie cumulans ſuper eū īter quas tres tantū breuiter noīam9 · Primo q₇ diſcipulū quē diligebat iħus cognominarē docuit · ſcd̄o q₇ ſupra pectus eius in cena recubuit · tercio q₇ matrē eius et ipm matri in extreme mortis articulo recōmendare voluit quoꝝ nullum alicui ceteroꝝ legimus euenisse Tercio exaltauit eū glorioſe mortis ſingularitate d̄ qua di · venerabilis beda Cū iohannes ſciret ſibi imminere diē receſſus ſui conuocatis diſcipulis p9 moīta exhortacōm ac miſſaꝝ celebracōm ad vltimū ualefecit · deīnde deſcendens in defoſſum ſepulture ſue locū facta orōe appoitus eſt ad patres ſuos Si quis cognouit ſenſum dn̄i · aut quis conſiliarius ei9 fuerit · vt dilecto ſuo tam mirabilē vocacōis grāꝫ exhiberet Verū q₂ dicitur job · v · nihil fit interra ſine cā iō h9 gracie cām triplicem aſſignamus · hoc enim factū credim9 ꝓpter eius mundiſſimā caſtitatē amariſſimā cōpaſſibilitatē · dei liberaliſſimā voluntatē · Primā caſam ponit beda vbi cū dixit Appoſitus eſt ad patres ſuos ſtatī ſubdit tā libꝫ a dolore mortis quā a corupcōe carnis in venitur alienus · Scd̄aꝫ cāꝫ dicim9 amariſſimā cōpaſſibilitatē et quia hoc ſanctoꝝ auctoritatib9 ꝓbare non poſſimus ſatis hoc conuenit rōe oñdemus judicabat em̄ dei benigna clemencia īdignū vt beatus iohānes dulcis mortis amaritudine plecteretur et quia ſub cruce magiſtri ſtās cōpaciendo et moriendo quodamō debitū mortis exſoluerat placuit magiſtro vt ī ſecunda morte ſine lege mortis · hoc eſt ſine mortis amaritudine moreretur q₇ ſi hec rō tāq̄ ab īperito poīta non accipitur rogo legentes vt eā habeant ꝓ n̄ dc̄o · terciā cām diximus dei liberaliſſimā voluntatē cuius cāꝫ nō eſt aſſignare nec ſtulte īquirenti aliquā dare cū īpe ſit cā cāliſſima oīm cāꝝ niſi forte velimus illā cāꝫ aſſignare q̄ deus per iſa · xxxxii · dicēs · Qm̄ conplacuit ſibi ī illo aīa mea Sic patꝫ quā glorioſe mirificauit dn̄s ſanctū ſuū exaltando illū apud ꝓrios ſuos vt veraciter dicat · Exaltaui electū de plebe mea · Sequitur ſcd̄m principale ſcilicet habitat confidenter · de quo inſequentibus dicemus adiuuante iħu xp̄o ·

Sermo ſecundus de eodē ·

Vi vicerit faciā illū colūpnā in tēplo meo apoc · iii · dibern · hoc ꝑmonitos nos eſſe volo frēs neminē ſuper terrā abſqꝫ tēptacione victurū vt cui forte tollitur aliqua ſecurus aut magna pauidus expectat aliā vt nū q̄s ſibi ī corpe mortis huius libertatē perfectā audeat polliceri ·

Neceſſe eſt enim vt veniant temptacões· quare qꝛ nullus coro
nabitur niſi qui legittie certauerit· quõ aũt certabimus ſi ꝺ̄ſit
qui ipugnet· quid mihi cũ victoria ſi nõ ſum ĩplio Ergo deꝰ mi
ſericorditer nobiſcũ agens vult nos tribulacõibus exerceri vt
qđ virtuoſis opibus a nobis nõ poterat extorqueri· ſaltem la=
borioſis ĩpugnacõibus optineat a nobis deus· et idõ ſicut nec
mare fluctibus ſic nec vita hoĩs carere poteſt temptacõibꝰ ymo
tot temptacõibus plena eſt vt nõ in merito tota ipa noſtra vi
ta temptacõ appelletur dicente job· vii· Milicia eſt vita homĩs
ſup terrã Et qꝛ glorioſus iſte princeps iohãnes perfecte vicit
omnia· factus eſt colũpna i templo dei· hoc ẽ ĩpocõribꝰ bonis
dm̄ collocatus vbi ĩnixus ſup dilectũ habitat confident tanto
nũc ĩpmys p̄ceteris ſublimatꝰ· quanto ĩ via hac ĩ meritis exti=
tit exaltatus quẽ ĩ verbis ꝓpoſitis iõ deus nobis ponit ĩexẽplũ
ac ſi delectet gloria p̄mioꝝ ipm imitemur in exerciciys meritoꝝ
dicens ſingulis et oĩbꝰ nobis thema ꝓpoſitũ ſcꝫ qui vicerit ꝛc̈·
Ac ſi dicat qui vicerit ſicut iohẽs faciã eũ colũpnã ſicut iohẽm
Nõ enim pſonaꝝ acceptor eſt deꝰ vt ait petrus ſed qui fecerit
qđ ille accipiet ſicut ipſe· verum qꝛ nimis ſublimata eſt gloria
eius vt nec cogitando nec loquendo fimbriã eius poſſimꝰ acti
gere· quid enim locuſtis cũ gygante de quibus ꝺ̄ꝛ numeri· xiii·
Vidimus quoſdã ĩterra pmiſſionis ꝺ̄ genere gyganteo quibꝰ
cpati quaſi locuſte videbamur iõ ne glorioſa eius p̄mia quaſi
balbuciendo verbis vilibus ĩquinemꝰ ipa cũ reuerencia ĩclmãꝰ
et p̄mia eius quaſi punctualiter tacta tranſeamus materiã que
ĩ manibus eſt ad nos miſeros culices reflectentes vt ſi de co=
lũpnis templi celeſtis fieri nõ poſſumꝰ· ſaltim ꝺ̄ granis har=
ene· qui tam in templi edificacione quã ĩcolũpnaꝝ erectione
ſimiliter neceſſaria eſt fieri ſtudeamus· reſumentes ergo ver=
bum ꝓpoſitum· qui vicerit ꝛc̄· tria dicamus p ordinẽ· Primo de
modo ipugnandi· ſcđo de mõ vincendi· tercio de fructu p̄mi=
andi · De primo ſciendum ꝙ ſunt ſeptem que nos inpugnant
licet ſingulorum intencio ſit diuerſa ſcilicet deus proximꝰ dya
bolus mundus· caro homo ſeipm· opera virtuoſa Deus enim
inpugnando nos temptat vt pficiat· proximus vt noceat· dia
bolus vt interficiat mũdus vt decipiat Caro vt inficiat homo
ſeipm vt ſibi ſatis faciat De primis tribus dicit gregoriꝰ Alia
a deo alia a proximo alia ab aduerſario ſuſtinemus De ſequen
tibus tribus ſcilicet mundo carne ab hoĩe in ſeipſo· dicit bern
hardus Impulſor hominis eſt mundus· caro· homo ipe· Mun=
dus inpulſat de veneno vanitatis· caro de deliciys voluptatis·
homo ipſe vt det peccato conſenſum voluptatis ſeu libertatis

Bonū vero opꝰ qđ eſt ſeptimū nos ĩpugnat per ſuam difficul tatem·hec breuiter percurramꝰ videndo quō ſingula nos ĩpug nēt· Primo ergo deus nos inpugnat et hoc aliqñ in rebus per eaꝝ ſubtractōm·aliqñ in corpore per ĩfirmitatū caſtigacōm·ali quando ĩ aĩa per gracie ſubtractōm et hec omnia vt ad deſider anda celeſtia nos inuitet Secundo ꝓximꝰ nos ĩpugnat ĩ rebꝰ nos ſpoliando vel famā denigrando vel eciā corpus vulneran do vel quibꝰlibet aliis iniuriis nos grauando Tercio diabolus nos ĩpugnat perprauas ſuggeſtiones et malas ĩmiſſiones·de quo bern· Ille callidiſſimus ſerpēs cui nullū ſtudiū ad eſt niſi fundere ſangvinē aĩaꝝ hic eſt qui iugiter machiātur venēatis ſuggeſtionibus ſufflat illicitos motus ĩflāmat et mille modis nocendi corda hoĩm temptare non ceſſat Quarto mūdus nos ĩ pugnat retro et ante a dextris et a ſiniſtris ſenſibus noſtris exterioribus ſuas offerens vanitates de quo bern· quot mūdꝰ oblectamenta tot vir iuſtus patitur temptamenta dicit enim ſingulꝭ nobis illud ſapi·xx· Venite fruamur bonis que ſunt et vtamur creatura tamquā in iuuentute celeriter·nō enim eſt qui agnitus ſit reuerſus ab inferis et per iob·xxxx·dicit nobis mū dꝰ Circūda tibi decorē et ĩ ſublime erigere et ſpecioſis ĩduere veſtibus ·Quinto ĩpugnat nos caro noſtra dicens nobis illud ſap·xxi·Venite et vino precioſo et vngentis nos ĩpleamꝰ nullū pratū ſit qđ non pertranſeat luxuria noſtra·ſic enim ait apl̄us Caro concupiſcit aduerſus ſpiritū·đ qua lucta·dicit bern·nos ĩpi geſtamus laqueū noſtrū ubiqꝫ noſtrū circūferimꝰ ĩimicū carnem hanc loquor de peccato genitā et nutritam·grāde per iculū et grauis lucta aduerſus domeſticū hoſtem maxime cum nos aduenesimus et ille ciuis ſuā ĩhabitet regiōꝫ· Sexto ĩpug: nat homo ſemetip̄m quando ex uehementi temptacione pene uictus iā eſt ĩ deliberacōe dandi conſenſum· đ quo bern·noli mirari uſqꝫ ađo homo ĩpulſor eſt ſui ĩpiꝰ et ſuimet precipita tor ut non ſit qđ in altero formidet ſi ip̄e ſolus a ſeip̄o manus contineat·manū tuā dico conſenſum tuum hunc ſolū contineas et omnis inpugnacō nō nocebit·Septimo ĩpugnāt nos opera uirtuoſa que ex uiciata natura primoꝝ parētum non delectat operari·omnem enim uirtutem et om̄e bonū difficulter facimꝰ niſi per continuam aſſuefactōꝫ ipſorum operacio tranſeat in af fectū·Ip̄a ſunt enim de quibus dicit ſcriptura Ericius in lim: inari et leo in uia per ericiū horrorē per leonem timorem uolēs intelligi quia bona opera habent horrorem in inchoacione et timorem in execucione et ſic patet quomodo ex omni parte ho ſtibus circumdamur ut ueraciter dicere poſſimus illud pſal·

Circumdederūt me mala quoꝝ nō eſt numerus. Scd̄o dicēdū eſt de mō vincēdi hoc eſt quomodo has īpugnacōes vincere debeamus. Sed vt verbis vtar bern. qui ſum9 nos aut que fortitudo noſtra vt tam multis temptacōibus reſiſtere valeam9 et ſubiungit hoc erat certe qd̄ querebat deus et ad qd̄ nos ducere ſattagebat vt videntes defectum noſtrum cū puris oracionibus ad eius miſericordiaꝫ ↄfugiamus. Primo ergo deum vincimus ſi eius flagella ſine murmure ſufferamus. Secundo ꝓximū vincimus. ſi iniuriys fatigati malū ꝑ malo non reddā9 Tercio dyabolum vincimus ſi eius pſuaſiōibus ꝑ forte reſiſtenciam aditū denegamus Sic docet nos gre. dicens In hys tribus mens debꝫ ſemetipſam circūſpicere oculo vigilanti ne contra mala ꝓximi pertrahatur ad retribucōꝫ mali. ne cōtra temptamenta diaboli ſeducatur ad delectacōꝫ et ↄſenſum delicti ne ↄtra flagella opificis ad exceſſum ꝓruat murmuracōis. Quarto mūdū vicim9 ſi lumen vere fidei teneamus vñ. j. ioh. v. hec ē victoria que vincit mūdum fides noſtra. qui enim pfecte credit deū et futuram vitam mundū iſtū ꝑuipendit Quinto carnē vicimus ſi duris laboribus eius ↄ̄ſideria exhaurim9 dicēte aplo ro. viii. Si ſpiritu facta carnis mortificaueritis viuetis. Sexto nos metipos vincim9 ſi voluntati ꝓprie renūcciantes diuine voluntati ꝑ oīa nos ↄformamus Septimo bona opa vincimus ſi frequenti aſſuefactōe ipſa trahim9 ī affectū. Tercio dicendū eſt de cumulo p̄mioꝝ vt p9 p̄dicta oīa veraciter quid et quantum ex hoc apud deū de pmio ↄſequātur Sunt aūt ſeptē p̄mia in apoc poſita que iſtis victorib9 ſunt ꝓmiſſa. primo de victoria qua deū vincim9 dr̄ apoc. iii. qui vicerit dabo ei ſedere mecū in throno meo vt ſic flagella videbar ei aduerſari ꝑ intimiſſimā vnionē debet ī me perpetuo ↄſolari. in quo ad heſio beate vnionis ꝓmittitur. qui enī vt ait aplus adheret dño ſedens cū eo ī throno ſuo vnus cum eo ſpūs efficitur. Secūdo vincentibus ꝓxios ꝓmittitur remiſſio omniū peccatoꝝ cū dr̄ apoc. iii. qui vicerit veſtietur veſtibus albis et hoc qꝫ dr̄ mat. vi. ſi dimiſeritis hoībus peccata eoꝝ ſcꝫ nō reddentes malum pro malo dimittet vobis pater celeſtis peccata veſtra. dimiſſis aūt peccatis redimur dealbati. tercio vincentibus diabolū ꝓmittitur ꝑticipacō oīm bonorum que dñ9 meruit in ſua paſſione cū iterum apoc. ii. dr̄ Vincenti dabo edere de ligno vite. i. de fructu ligni vite qd̄ eſt crux xp̄i in qua pependit vita noſtra et eſt ↄueniens ꝓmiſſio Dignū quippe eſt vt qui per virtutem crucis et paſſionis xp̄i omnibus pſuaſionibus diaboli reſiſtit viriliter fructus eciam eius ꝑcipiat ieternū. quarto vincentib9

mundū pmittitur eterne dampnacōis euaſio cū iterū apoc·ii· dr qui vicerit nō ledetur a morte ſcda hoc eſt nō dampnabitur in inferno· Cum enī duplex ſit mors culpe et pene Mortē culpe ppeccata mortalia icurrim9 Mors vero pene eſt quā pdampnacōi icurrim9· de prima dicitur eze·xviii Anima que peccauerit ipa morietur que eſt mors prima· hic aūt tangitur dampnacio que eſt mors ſecunda Iuſte aūt victoribus mundi datur ī premiū euaſio mortis ſecunde quia nemo vincit mūdū niſi qui ſe mortificat mundo qui autem mortificat ſe apt deū merito euadit mortem dampnacōis Quinto vincentibus carnē pmittitur ſpūalis ɔſolacio cū iterū apoc·ii·dicitur Vincenti dabo māna abſconditū qd nemo ſcit niſi qui accipit · Dignū quippe eſt vt qui ꝓpter deū carnis dulcedinem reſpuūt hoc in premium habeant vt diuine conſolacōis dulcedine ɔſolentur· vnde bern· rēnuat homo conſolari in alys qui vult in dei ɔſolacōibus delectari quia quanto magis illis euacuabitur tanto magis iſtis īplebitur ſi multū multū ſi paꝝ paꝝ· Sexto vincentib9 ſeipos pmittitur tā pn̄tis vite q̄ʒ future ſublimacō ſingularis cū iterū ſubiungitur apoc·iii· qui vicerit ſcʒ ſeipſum faciā illū colūpnā ītemplo meo et eſt digna repromiſſio Nam ſicut inter omnes victorias maior eſt illa qua ſe homo totū vincit intus et extra dicente ſalomone prouer·xvi· qui dominatur animo ſuo melior eſt expūgnatore vrbiū ſic eciā noīe colūpne mai9 premium pmittitur vt in via hac ceteris preferantur et in patria glorioſius ſublimentur Sep·vin· pdicta oīa pmittitur omniū predictoꝝ tam pn̄ciū q̄ʒ futuroꝝ copioſa pmiacō cū tandē concluditur apoc·xxi· qui vicerit poſſidebit hoc Ac ſi dicatur· qui d pec catis vnū vicerit illi eciā vnū premiū rn̄debit· qui aūt oīa vicerit oīa pdicta pmia recipiet et ea cū dn̄o manens iperpetuū poſſidebit ad que nos perducat ꝛc̄·

Sermo de Innocentibus·

Iſi conuerſi fueritis et efficiamī ſicut puuli nō intrabitis in regnū celoꝝ math·xviii·dicit beatus maxim9 ep9 Habet xp̄iana ſimplicitas īfanciā ſuaʒ niſi q̄ nobilior eſt quā illa· nam xp̄ianoꝝ infancia eſt ex virtute quia ꝓpter deū acquiſita ī moribus ılla aūt īfancia pueroꝝ ē ex teneritudīe nature· vt aūt ad exhortacōm dn̄i pvirtutis īfancia efficaci9 laboremus· Triplex eſt nobis premiū repmiſſum· ſcʒ gracia in pn̄ti· regnū celoꝝ· et maius in celo premiū· de primo dr mat·xi· Grās tibi ago pater celi et terre q2 abſcondiſti

hec a ſapientibus et prudentibus et reuelaſti ea puulis·ita p̄r
q̄m ſi placitū eſt ante te De ſecundo ſicut in p̄nti themate de
claratur·d quo iterum mat·xviii·quicūq3 humiliauerit ſe ſicut
puulus iſte hic maior eſt in regno celoꝝ·de quo puulo dicit
iterum maxim9 ep̄9 Videamus quis ſit ille puulus qui diſcipu
lis ꝓponitur imitandus· non enim arbitror hunc eſſe de plebe
non de publico nō de multitudine ceteroꝝ ſed de celo· Ip̄e eſt
em̄ de quo dicitur yſa·viii·puulus natus eſt nobis Viſis ergo
premijs que gracias continent multas valde nunc videndum
eſt quibus exercicijs pueri effici valeam9 Sunt aūt quiq3 exer
cicia per que ad pueri ſimilitudinē pervenim9 videlicet perpu
ritatem ſimplicitatē amabilitatē ignoſcibilitatem hūilitatem·
hec quinq3 habēt pueri a natura et nos eadem ſtudeamus hrē
ex gracia et virtute Si ergo cupim9 p̄dicta p̄mia pueroꝝ exer
cicia iam promiſſa conſequi ſtudeamus· Primo et ante omnia
conemur aſſequi puritatem cum eni puer dicatur a puritate qui
cumq3 hanc habuerit·ille eſt veraciter puer dei·Ex hac prima
gracia vocabat deus ap̄los pueros dicēs io·xxi·pueri nūquid
pulmentariū habetis· verum quia om̄s peccauim9 vt ait ap̄lus
ro·iii·omnes peccauerunt et egent gracia dei Ideo oportet vt
peccatum per peītenciā expellatur et maxīe per illam peniten
ciā que contricio apellatur· et q2 multi contricō3 habere viden
tur·qui tamen ꝑ eam peccata nō exhauriūt eo q7 inefficax et
inſufficiens ſit apud deū jō rogat nos deus ioſue·ii·vt fortem
et verā ɔtricō3 habeam9 dicens date mihi verū ſignū·verū aūt
ſignū ſunt amariſſime lacrime quas fundi9 ꝓp̄cto· veꝝ cū ſignū
correſpondere debeat ſignato quantum poteſt· et cū lacrime
ſint ſignū et contritō ſit ſignatū· hn̄t aūt lacrime tres ꝓprie=
tates·Sūt enim calide ſalſe et ab emienciori ſenſu ſc3 oculorum
effluūt que tria nos inſtruūt quō ſit contricio facienda Contri
cio igitur efficax ex feruenti deuocōe et ex medullis cordis ꝓ
cedere debet vt ſicut lacrime calide ſunt ſic contricio ex calore
magni doloris debet procedere vt fiat qd̄ job·xxxxi·dr·de ore
eius lampades ꝓcedunt ſicut terre ignis accenſe· Secundo la
crime ſunt ſalſe ꝑ qd̄ innuitur q7 ɔtricio debet eſſe amariſſima
vt ſit qd̄ deut·xxxii·dr·fel draconū vinū eoꝝ·fel em̄ draconū
peccatum eſt qd̄ ex ſua amaritudine inebriare debet ɔterentē
ſicut vinum·Tercio lacrime fluunt ab emmenciori ſenſu et ſig=
nant q7 profundiſſimo affectu lacrime iſte fluere debent· Ex
hijs ergo tribus ꝓprietatibus lacrimarū in contritione ſeruatis
perfecta erit contritio et ex hoc peccata omnia condonantur·
Sc̄do pueri hn̄t ſimplicitatē ſine duplicitate ſine dolo agētes

et viuentes ſic et nos ſimpliciter viuamus et ſimplicitatē in om
nibꝰ et ꝑ oīa teneāꝰ qꝛ ſicut ꝓuer·x·dꝛ· qui ambulāt ſimp·ā·
confidenter · Eſt autem triplex ſimplicitas ſcꝫ cordis oris et
opis · Prima ſimplicitas ſcꝫ cordis eſt vt omnia interiora ſcꝫ co
gitacō rō voluntas mēoria in vnū coeant et conſonent in deum
nec ſint in eis ſciſmata·ſed qd' rō aꝓbauerit · hec uolūtas velit
mēoria amplectetur·De hac ſimplicitate dꝛ ſap·i·In ſimplici
tate cordis querite illum· qn̄ em̄ oīa interiora ad querendū dn̄ū
coeunt tunc cito qd' queritur inuenitur·vnde math·vi· Si ocu
lus tuus ſimplex fuerit totū corpus tuū lucidū erit vocans ibi
oculum intencōm et affectum· Secunda ſimplicitas eſt oris ·
quā tunc veraciter tenemus quādo nulla duplicitas eſt in ore
vt locucōi noſtre ſemꝑ veritas et pura ītencio ſit anexa qd' do=
minus monere ſtuduit mat·v·vbi dicit Sit ſermo veſter eſt eſt
nō nō· nam qd' ampliꝰ eſt amalo eſt· Ac ſi dicat·ſermo veſter
ex nulla doloſitate ex nulla falſitate a veritatis tramite rece=
dat ſed eſt veritatis ſemꝑ annectatur eſt locucōis et vbi eſt n̄
ī reꝝ veritate ibi eciā n̄ ſit ī locucōe vt ꝓpter nullā rē locucō ve
ſtra a veritate recedat nec ſolū hec ſimplicitas tenenda eſt ī lo
cucōe ſed ī omniū ſenſuū exterioꝝ apprehenſione vt ſi quid cō
tingat videre vel audire ſimpliciter illud faciat verbi gracia·ſi
contingat aliquid pulchꝝ videre ſimpliciter videatur nec cor
de ſtatim ꝯcupiſcatur ſimiliter ſi quid audiatur nō ſtatim ad
delectacōꝫ ꝑtrahatur hoc ergo ſimpliciter videtur vł auditur
cui non inngitur appetitus ·vnde bernh·Colūbinꝰ et caſtus ē
oculus qui in rebus humanc vſui ꝯceſſis nulla libidine figitur
Tercia ſimplicitas eſt opis qn̄ oīa opa noſtra ſine excepcōe cū
teſtimonio ꝯſcīe ad deū ordinantur · nec vnq̄ꝫ aliqd' facimus
qd' remurmurante ꝯſcia in deum non poterit ordinari · ſed per
puram intencōꝫ oīa deo damus·de hac ſimplicitate dꝛ prouer·
xi · Voluntas dei in hys eſt qui ſimpliciter ambulant·Tercia
ꝓprietas pueroꝝ eſt amabilitas· amāt enī et amantur faciliter
hic qui deo et hoībus cupit eſſe amabilis in hac virtute pueros
ſtudeat ymitari · quibus autem exercicys hoc poſſit fieri docet
bern·ita dicens·Arbitror qꝫ tu bene viuas ſi viuas ordinaliter
tibi·ſocialiter ꝓxīo·hūiliter deo·ordinaliter vt in omni ꝯuerſa
cione tua ſollicitus ſis obſeruare vias tuas et ī conſpectu dn̄i
et in ꝯſpectu ꝓximi·conuerſacōꝫ habens bonā ſine ſcandalo et
ſine querela·exhibens omnibus te amabilem bonos mores et
verba dulcia oībus prebens·de quo dicitur ecc·xx·Sapiens in
verbis ſe ipſum amabilem facit·vere enim eſt ſapiēs qui verba
et opa ſub diſciplina moꝝ ſcit regulariter ordinare cauens ſibi

a ſcandalo et peccato· Socialiter etiam debes viuere ſi amabil
cupis eſſe qđ tūc facis ſi ſtudeas oīum mores et oꝑa portare
pacienter et a nemīe portari· pacifice viuens et quiete et oībus
te blandem et affabilem exhibere· Vndeꝗ Salon qui pacificus
interpretatur dictus eſt amabilis domino ꝓuer·xii·vbi đr vo=
cauit nomen eius amabilis dn̄o· eo q̄ dn̄s diligeret eū· Tercio
debes viuere humiliter ſi amabilis eſſe cupis· verū qꝛ hūilitas
eſt vnum de principalibus menbris in principio ſermonis ꝓpo
ſitum ideo loco huius ponamus verecundiā· que eſt virtus ꝓ
pria puerorū· Pueri enim ſemꝑ ſunt verecundi· de qua virtute
dicit bern· Neſcio an quidq̄ gracius verecundia aduerti in mo
ribus hoīm queat· que licet oīm etatū ornatus ſit in teneriori
tamen etate amplius pulchri9 q̄ inteſcit· qꝫ amabilius verecū
do adoleſcente· Q̄ pulchra q̄ꝫ ſplendida gēma verecundia ē
in vultu adoleſcentis ſoror continencie eſt et colūbine ſimpli=
citatis indiciū teſtis innocencie lāpas pudice mentis iugiter
lucens vt nihil in ea turpe vel indecorū reſidere attemptet qđ
nō illico ꝓdat Quarta ꝓprietas puerorū eſt ignoſcibilitas faci
lime enim ꝯſueuerunt pueri ledentibus condonare ſic et nos
noſtris offenſoribus condonemus· Ad qđ faciendū tria nos
alliciunt· ſcꝫ neceſſitas vtilitas conformitas· Primo neceſſitas
ad condonandū iniurias nos ꝯpellit qꝛ mandatū eſt a deo· vn̄
dicitur leuiti·xviiii· non ſis memor iniurie ciuiū tuorū ꝓpter qđ
dicitur mat·xviii· Serue nequā nōne oportuit te miſereri et ꝯſ
ſerui tui· q̄ autē oporteat neceſſitas nos cōpellit quia nullum
bonū a nobis acceptatur niſi ꝓximo ignoſcamus· Secūdo vti=
litas conſiderata ad ignoſcendū faciliter nos inducit· hec aūt
vtilitas eſt remiſſio omniū peccatorū· vnde ecc·xxiiii· relinque
ꝓximo tuo nocenti te et tunc deprecanti tibi peccata ſoluen=
tur· Item luce·vi· dimittite et dimittemini ꝛc· tercio ad ꝯdo=
nandū nos mouet conformitas Cum enim facimus hoc q̄ de9
ī extrema neceſſitate conſtitutus ſcꝫ in paſſione fecit qui dixit
pater ignoſce illis qꝛ neſciunt quid faciunt· dicimur ex hoc do
non modicū aſſimulari· vnde criſoſtimus nihil eſt q̄ ſic deo ſi=
milem faciat q̄ ledentibus fore placabilem· quinta et vltima
ꝓprietas puerorum eſt humilitas qualiter autem hanc habea
mus interpretacōe nōis edocemur· dicitur autē humilis quaſi
humo ſimilis· humus autem eſt fertilis· ſtabilis deſpicabilis
que tria in noſtra humilitate debent conuenire· Primo igitur
noſtra hūilitas debet eſſe fertilis vt ſimus humiles non verbo
tantum ſed opere et veritate humilitatem taliter in opere ex=
ercentes vt viles et abiecti ab omnibus iudicemur Multi enim

dicunt et ſenciunt de ſe vilia·ſed nō ſuſtinent ab alys idē dici
Hy formam habent humilitatis ſed nequaquā opa veritatis·
Secundo humilitas noſtra ſit ſtabilis vt ſicut in pſperitate
ita in aduerſitate in honore ſicut in abiectione in laudib9 ſicut
in vitupys ſtemus imobiles ſicut terra q2 vt dr puer·xiiii·qui
mollis et diſſolutus eſt in opere ſuo frater eſt ſua opera diſſi=
pantis· hinc·i·cor·xv· fratres mei dilecti ſtabiles eſtote et in
mobiles· Tercio ſimus deſpicabiles·i· deformes ī habitu ex
teriori ſicut terra omnē ſollicitudinem noſtram in decorem in
terioris hoīs ordinantes vt cum nemo manum poſſit mittere ī
ambobus negligamus exteriora vt decorentur interiora ꝑmitā
tes eum· de quo dicitur yſa·liii· Non eſt ei ſpecies neq3 decor·
Verum quanto vita hominis eſt purior tanto magis ei ſolet a
demonibus doloſius inſidiari Ideo preſcripta puritas ꝑ qua=
tuor mala deſtruitur ſc3 per nimiam occupacōz· carnalem de=
lectacionē ſuperbie inflacōm· luxurie inquinacōz· qd pulchre
in veteri teſtamento legimus figuratū Nam pueri a pharaone
ſubmerguntur ab urſis lacerantur ab anthiocho ꝑcipitantur
ab herode trucidantur· d primo dicitur exo·i· dixit rex egipti
obſtetricibus hebreoꝝ precipiens eis· qn obſtetricabitis he=
breas et ꝑtus tempus aduenerit ſi maſculus fuerit interficite
ſi femina reſeruate· quid ꝑ pharaōz qui interꝑtatur diſſipans
preparatos niſi terrena occupacō que ꝑparatā diſſipat puri=
tatem accipitur· de qua dicitur primo re·xx· Aſperſionē puluer
is mutauit os et oculus·hinc eze·xxiii· polluerunt ī negociacio
nibus ſuis ſanctificacōez ſuam· Secundo pueri lacerantur ab
vrſis·iiii·re·ii·Egreſſi ſunt duo vrſi de ſaltu et lacerauerūt ex
eis xlii pueros· ꝑ hos vrſos carnalis delectacō accipitur ſicut
enim vrſi ꝓ mellis ꝑua dulcedine ponunt ſepe vitaz ſic rc̄·hinc
prouer·propter crapulam multi perierunt·hinc domi9 math·
Videte ne grauentur corꝑa vrā crapula et ebrietate·qualit q2
ſicut ait apl̄us Si ſcdm carnē vixerimus non ſolum puritatem ꝑ
dimus ſed penitus moriemur· Tercio pueri precipitantur ab
anthiocho ſic enim dicitur·ii·machabioꝝ·vi· Mulieres infanti
bus ad vbera ſuſpenſis per muros precipitauerunt·Per hunc
anthiochum qui pauperis ſilenciū interpretatur ſuꝑbia itelli=
gitur que paupertatem propriā ſemper ſilet intuens alciora et
credit ſe aliqd eſſe cum nihil ſit que etiam angelos ab altitudīe
celi ꝑcipitauit multomagis homines quantūlibet pueros pre=
cipitat·vnd bernhardus· Expedit tibi non eſſe virginem quaz
de virginitate inſoleſcere· et ſubiungit ſalubriorem ergo viaz
ſequendi deum elegit in humilitate peccator q in virginitate

ſuperbus·Quarto pueri ab herode trucidantur Sic em̄ dicitur mathei·ii· Ab ymatu et infra occidit multos pueros herodes gloſa·i·ab ymis ānis p quē ſcȝ herodem luxuria dſignatur que puritatem in nobis fedat penitus et extingwit·ad boꝝ pueroꝝ ꝓprietatē pducat nos ihesus xp̄us·

De ſancto Silueſtro·

cmo quidam pegre pficiſcens vocauit ſeruos ſuos et tradidit illis bona ſua ꝛc·math·xxv·beatus greg·exponens verbum ꝓpoſitū·dicit quis eſt iſte homo qui pegere pficiſcitur niſi redemptor noſter qui ī ea carne quā aſſumſerat abyt ī celū carnis eni locus ꝓprius terra eſt que quaſi ad pegrinādū ducitur dū p redēptorē noſtrū ī celo collocatur·qd bene p adiunctū pnomen innuitur·p qd ab oib9 alys hominib9 ſpecificatur·ipe·n·ſic ſingulariter homo exiſtit vt nec primū ſimilem viſus ſit nec habere ſequentē·de cuius ſingularitate dicit iob·xxxvi·Ecce deus excelſus et nullus ei ſilis ī legiſlatorib9 invenitur In verbis ergo hui9 evāgelii ſumatim pſtrictis glorioſus iſte et ſingularis homo ihesus xp̄9 quīqȝ nobis in ſinuat que fideliter dſiderata non modicū nos emendant ſcȝ bonorum ſuorum diſtribucōm·ſeruorū negociaciōm·negociacōis rōm·bone racionis remuneracōm·male racionis dampnacōm Primū ibi homo quidā ꝛc·Secūdū ibi abiit ꝛc·terciū ibi Acceſſit·ꝛc·quartū ibi Euge ſerue bone·quintum ibi ſerue male et piger Hec p ordinē pſequētes Primo dicam9 de bonoꝝ huius hoīs diſtribucōe·qui videlicet homo in aſcenſione pegre·pficiſcens hoc eſt in celū dedit dona hoīb9 diſtribuēs nobis ſua bona et vni dedit quīqȝ talēta·alii duo alii vero vnū·vnicuiqȝ ſcdm ꝓpriam virtutem·ioh quīqȝ talenta ſiue dona quīqȝ corpis ſenſus accipimus dicente gre·pene eiſdem verbis cū ſubiungit·quīqȝ talētis donū quīqȝ ſenſuū videlicet viſus auditus guſtus tact9 et odoratus exprimitur quos idcirco dn̄s nobis dtulit vt lucremur in eis qd nobis pficiat ineternū·Hec breuiter dicta ſint de mēbro primo ſcilicȝ bonoꝝ diſtribucōe ꝛc·Secundo dicendū eſt d ſeruoꝝ negociacione qui nos ſumus qui ergo cū his quīqȝ ſenſibus tamqȝ cū quīqȝ talentis vtiliter negociari uoluerit·debet vſum eorum ad tria fideliter ordinare·Primo debet eos ab oībus illicitis dclinare ad bona et d digna ordinare et ex eoꝝ abiectis meliora

cogitate. Primo dico debemus ſenſus noſtros ab illicitis decli
nare ne hauriamus ex eis. qđ intus in aīa nos occidat qꝛ ſicut
dicitur puer. xiiii. Mors ſecus feneſtras poſita eſt. que ſi ītra
re permittitur morimur coram deo nec ſufficit vnum ſenſum ab
illicitis cuſtodire. ſed oportet vt omnes ꝑ diligentē cuſtodiā
obſeruantur. dicit enim gre. quid ꝓdeſt ciuitatē vndiqꝫ muni
ri pateat aūt aditus ex vna pte. Scriptura enim ab omnibus il
licitis p̄cipit abſtinere. Vnde verſus Sunt ſenſus quinqꝫ quoꝝ
mala ſenſa relinque. quare quia iſti quinqꝫ ſenſus ex corrupta na
tura ad illicita iclinati quīqꝫ ſanctiſſimos et fortiſſimos hoīes
ꝓſtrauerunt. nam viſus ꝓſtrauit euā. de quo Gen̄. iii. dicitur
Videns mulier lignū qđ eſſꝫ pulchꝝ viſu comedit et dedit vi=
ro ſuo. Item viſus ſtrauit dauid qui cū poſt multas et fortiſ=
ſimas victorias de ambularet in ſolario domus ſue vidit berſa
bee ꝛc̄. Secundus ſenſus ſcꝫ auditus deiecit adam de quo dꝛ.
gen. iii quia audiſti vocē vxoris tue plus q̄ mee maledicta tra
in ope tuo Similit̄ petrus qui cū ad vocem vilis ancille t̄ritus
timuit mortem vitā negauit ſicut mat. xxvi. et ioh. xiiii. legitur
manifeſte. Tercius ſenſus ſcꝫ olfactus vicit judam qui cū ſen=
ſiſſet odorem vngenti effuſi ſuper caput ihesu indignando et
et murmurando dixit vt quid pdicō h ꝛc̄. qui male ꝓficiens
vſqꝫ ad dn̄i pdicōm vendicōm deſperacōeꝫ ſui ipſius occiſiōm
miſerabiliter ꝓuenit Quartus ſenſus guſtus videlicet ī fatua
uit eſau qui illectus ex rufa lenticula vendidit primogenita
ſua de quo dicitur gen̄. xxvi. Coxit jacob pulmentū ad qđ cum
veniſſet Eſau laſſus de agro ait. da mihi decoctōe tua hac ruf
fa Cui dixit jacob Vende mihi primogenita tua Ille rn̄dit
En morior quid mihi proderunt primogenita. et ſequitur ſic ac
cepto lentis edulio comedit et bibit ꝑuipendens q̄ primoge=
nita vendidiſſꝫ. quintus ſenſus tactus videlicet ſtrauit ſampſo
nē ꝑiter et ſalomonē quoꝝ alter fortiſſimus in ſcriptura. alter
vero ſapientiſſimus memoratur Secundo hꝯ ſenſus ab illicitis
abſtracti dn̄t ad obiecta deuota et dō digna fideliter ordina=
ri vt eadem abiecta ꝑ ymaginacōeꝫ ad interiora tranſmiſſa ani=
mam ad deuccōꝫ afficiant dirigendo viſum ad proximorum mi
ſerias ꝓpter cōpaſſionē auditum ad p̄dicacōes edificatorias ꝓp
ter vite emendacōeꝫ. guſtū ad refectiones neceſſarias ꝓpt̄ ſo=
laꝫ corpis ſuſtentacōꝫ tactū ad exercitationes duras et aſperas
ꝓpter dei imitationeꝫ. ita videlicet vt ſinguli ſenſus tamquam
famuli fideliter obſequentes dn̄e ſue aīe rōnali certatim ad in=
teriora deuotas materias offerant vt ipā aīa tamquā ſapiens
mulier ad fructū meritoꝝ ſe valeat excitare. De hꝯs duobꝫ ex

ercicys videlicet ſenſuū abillicitis abſtractōe et eoꝝdem ad ob
iecta bona ordinacōe d̓r eccℓes·vii·Meliꝰ eſt ire ad domū luctꝰ
q̄ȝ ad domū ꝯuiuẏ et de eisdem bern · habeat deuotus homo
familiam ſenſuū ſuoꝝ ſic ordinatā et diſciplinatā vt dicat huic
vad̓ et vadat·et alio veni et veniat et cetera·tercio ex obiectis
ſenſuū debemus meliora cogitare verbi gracia Si viſus videat
pulchra auditus audiat dlucia et guſtus ſenciat ſuauia nō illic
reſideant ſed ex hys cogitēt boni viatores meliora ſcȝ dei pul=
chritudinē celeſtis armōie dulcedīeȝ·et ſic agatur de reliquis
hīnc bern · prudēs eſtimator rebus vtitur ꝑ ſpeculo et ī omni
qd̓ cernit ſui amatoris reſultat memoria aſpicit cūcta que con=
didit et quo ꝯdiderit fine atȝ exarra dilectōis q̄ȝ p̄otulit ſapiēt
eſtimat quanta ſeruauit in dotē · nec dubium quīn creator ſibi
meliora reſeruauerit·quā dederit creature Vilia ſunt ergo pre
ſencia licet multa ex eis pulchra et dulcia apeant ·ſed optima
ſunt que ſignant qd̓ patet ꝑ pſ· qui omnia preſencia vocat ſom
niū dicens· Sicut ſompniat eſuriens et ꝯmedit cū autē fuerit
exꝑgefactus vacua eſt anima eius·et ſicut ſompniat ſiciens et
bibit et poſt quā exꝑgefactus fuerit laſſus ad huc ſitit ſic erit
multitudo oīm genciū que dimicat ꝯtra monteȝ ſyon diligēdo
tempalia plus quā deū qd̓ exponēs grego·dicit · Sepe ꝯtigit
dormienti īopi vt ſe per ſompniū diuitem videat · atqȝ eisdē
rebus animū ex tollat letatur ſe habere qd̓ nō habet·ſed repen
te euigilans dolere incipit qui diuiciaꝝ ymaginē dormiēs tene
bat et tunc gemit ſub paupertatis pondere qui ſe credidit di=
uicias poſſidere·q̄ȝ ſi ſcripture nō credimus tempus p̄teritum
qd̓ viximus ad memoriā reuocemus et inuenimus q̄ȝ oīa p̄terita
nihil differunt iam a ſompno·cogitȝ ergo qui poterit ſi expe=
diat ꝑ breui ſompno tpis eternā vitaȝ ꝑdere et cū hoc dāpno
penas ꝑpetuas ſuſtinere Tercio videndū eſt d̓ ſenſuū noſtroꝝ
tamquā talentoꝝ reddenda rōe q̄ȝ intelligitur in eo qd̓ dicitur
Poſt multum vero tēpis venit dominꝰ ſeruoꝝ illoꝝ et poſuit
rationē cū eis·hoc aūt tempus eſt mortis in quo cum ſingulis
nobis ponit rōm cū vſura exigens qd̓ ꝯmiſit· Deus enim qui in
aſcenſione ꝑegre ꝓficiſcens aſcendit ī celū ī morte ſingulorum
reuertitur rōm exigēs de talentis· quō aūt a nobis rōm exigat
ip̄e iudex nobis inſinuat ꝑ pſ·xxvii·vbi dicit · ponā in pondere
iudiciū et iuſticiā ī menſura · Iudiciū aūt ī pondere ponere eſt
iudicare nos ſcd̓m pondꝰ boni et mali qd̓ ꝯmiſimus corā deo
verbi gracia·peccata noſtra in dei iudicio ponderantur vtrum
ꝯmiſſa ſint ex ignorancia vel malicia vel infirmitate·vtꝝ ex ſub
repcōe vel intencōe vel etiā moroſa deliberacōe Similit̓ bona

noſtra ponderantur ſi difficilia ardua vel leuia · ſi ex deuocōe
vel leui affectōe vtrum voluntary vel coacti obtulerimꝰ ea deo
et ſecundū hec pondera boni et mali merita vł demerita puni
cionē vel conſolacōm dāpnacōm vel glorificacōez reponderat
nobis deus q2 ſicut dicitur ꝓuer · xi · Equū pondus voluntas
eius · nam de reponderacōe maloꝝ dꝛ deut · xxv · ꝓ mēſura pcti
erit modus plagaꝝ et in apoc · xiiii · quantū glorificauit ſe et in
deliciis fuit tantū date ei de tormentis · Modꝰ aūt remeciēdi
bona erit ſine mō dicente aplō · ii · cor · iiii · Id q7 momentaneū
eſt in pn̄ti et leue tribulacōis ſupra modū īſublimitatez eterne
glorie pondus opatur ī nobis · hīnc et ꝑalip · v · vel x · Ego maiꝰ
pondus apponā · Similiter iuſtꝰ iudex ponet ꝯtra nos iuſticiā
īmenſura · bona noſtra et mala mēſurans · quā diu ea fecerimꝰ
ſi ī longū ea vel vſqȝ in finē ꝯtinuamꝰ et ſcd̄m hec bona ꝓ bōis
mala ꝓ malis nobis a dn̄o remeciūtur ita ſane vt in momento
in ictu oculi ad īfernū vel purgatoriū vel eciā ī celū ſcd̄m exigē-
ciā negociacōis quā fecimꝰ ī talentis ictu rapidiſſimo trāsfera
mur · Quarto dicendū eſt d̉ bonarū negociacōnū remuneracōe
quā intelligimꝰ in eo qd̉ dicitur Euge ſerue bone ꝛc̄ · verū quia
in boꝝ talentorū negociacōe triplex eſt difficultas ſcȝ reſiſten
cia carencia continua dei reminiſcencia · Ideo deus dat nobis
triplex premium illi triplici difficultati correſpondens ſcilicet
dei dilectionē · ſpiritualem conſolationē · eternā glorificatiōez
Primo dico quia magna eſt difficultas ſenſus continue cohi-
bere ex illorū prohibicione deum diligere cogimur · Anima enī
ad imaginez dei qui amor eſt creata inſitū habet naturaliter
amorem · qui cū cōpeſcitur amare ſenſibilia cogitur amare deū
Hinc auguſtinus Cum exhauſeris cor tuum ab amore mundi
hauries amorem dei et incipit inhabitare caritas de qua nihil
mali poteſt procedere · Secundo magna eſt difficultas carere
ſenſibilibus · de quibus delectationes plurīe hauriuntur dicēte
propheta ex perſona ſecularium · Delectaſti me domine in
factura tua ꝛc̄ · Ideo loco corꝑaliū delectacōm exhibet nobis
deus ſpiritualem conſolacōm dans ſe ipm nobis ī quo delecta
biliter fruemur omnibus his ſpiritualiter que corꝑaliter dimi-
ſimus ꝓpter deum vt qui viſui noſtro corꝑali ſubtraximus pul
chra ſonora auditui · olfactui ſuaue olēcia guſtui dulcia tactui
leuia his ī infinitū melioribus in d̉o ſpūaliter ꝑfruemur qd̉ ex
preſſe īſinuat nobis augꝰ · o · quid amo cū te amo dn̄e deꝰ meꝰ
non ſpeciē corꝑis nec candorē lucis ai cū oculis nec dulces me
lodias · delectabiles auribus · non florum vngentorum aroma-
tum ſuaue olencia non manna et mella que reficiunt guſtum ·

non mēbra acceptabilia carnis amplexibus nō hic amo cū amo deū meū et tamen amo quandā lucem et quandā vocē et quen dam odorem· et quendā cibum et quendā amplexū interioris hōis mei· vbi fulget aīe mee qđ nō capit locus vbi ſonat qđ nō rapit tēp9 et vbi olet qđ ſpgit flat9 et vbi ſapit qđ nō minuit edacitas· et vbi herꝫ qđ nō diuellit ſocietas et hoc eſt qđ amo cū amo deū meum · Item bern. deus eſt iuſtis forma ſpecioſiſſima ad oculū armonia delicatiſſima ad auditū odor ſuauiſſimus ad olfactū· ſapor dulciſſimus ad guſtū· amplexus dilectabiliſſimus ad tactum Cum igitur anima habeat quinqꝫ ſenſus ſpūales ſicut corp9 quinqꝫ ſenſus corpales qui renuit ꝓpter dm̄ in corpalibus delectari meretur vtiqꝫ in ſpūalibus conſolari · Tercio quia magna eſt difficultas in ꝯtinua dei remiſcentia ideo remunerat nos deus ꝑ eternam glorificacōꝫ et hoc eſt qđ ꝓmittitur nobis ·i· re· ii · qui glorificant me glorificabo et ego eos &c ſi dicat· qui glorificant me habendo ſemper pre oculis Et hoſpitantes me in cordibus ſuis per continuam rememoracionē glorificabo et ego eos deificans eos ꝑ eternam glorificacionē· quinto et vltimo dicendum eſt đ male racionis dampnacōe que ītelligitur in eo qđ dicitur Serue male et piger vſqꝫ ſeruū inutilem eicite intenebras exteriores ·i· in penas eternas qui enim volens cadit in tenebras interiores culpabilis oſcie merito mittitur ītenebras exteriores dampnacōis eterne· pēa aūt eterna dicitur tripliciter generalis · primo ꝓptet omnium penaꝝ coniunctōm· hinc ·iii· re· viiii· dicitur · quia dereliquerunt dn̄m deū ſuum idcirco induxit ſuper eos dn̄9 omne malū qui aūt omne dicit nihil excipit Secundo pena dampnatorum generalis dicitur quia totū hoīem intus et extra in corpe et ī anima et in oībus ſenſibus mēbris et corpis ptibus cruciabit· quia flens p̄dixit dn̄9 luc· xix· quia venient dies inte vſqꝫ et coangustabunt &c· tercio generalis dicitur quia omnia peccata omiſſa ardebunt nec vnū ex omnibus quantūlibet minimū vnqꝫ poterit conſumari dicente dn̄o mathei· v· Amen dico vobis ñ recedet inde donec reddat nouiſſimū quadrantē vocans quadrantem nouiſſimū minimū peccatū· hinc gre· qui de magnis malis debitores ſunt ſupplicys traditi eciam nouiſſimū quadrantem ſoluunt· illis enim minima pcūtur qui maiora mala diſtricte defleuerunt· quos aūt magna p̄munt etiā mala minima ī jehēna pariter affligunt· igitur quia confeſſor iſte talenta ſibi cōmiſſa adeo ad lucꝝ poſuit ideo meruit ī eccleſia taliter ſublimari c9 meritis et p̄cibus infuenientibus celeſtium bonorū conſortes fieri mereamur· Amen ·

Sermo de ſancta agnete virgine.

Eſpondi vos vni viro virginem caſtā exhibere xp̄o iī
coꝛ.xi. dicit bernh. Tria ſunt que matrimoniū carna
le conſtituūt que eciā ſpūaliter itellecta matrimoniū
ꝑficiūt ſpūale Sunt aūt iſta tria ſcꝫ deſponſacō ſubar
ratio conſumacō. ꝑ primū ſcꝫ dſpōlacōꝫ conſenſus nubenciū cō
poꝛtatur. per ſecundū ſcꝫ ſubarꝛacōꝫ ratificatur. per tercium
videlicet coꝛpū ꝯiūctōꝫ matrimoniū ꝯſumatur Eſt tamē drā in
ter hec duo matrimonia. qꝛ in carnali matrimonio coꝛpa. i ma
trimonio vero ſpūali coꝛda transferuntur. In verbis ergo ꝑ=
poſitis p̄dicta tria matrimoniū ꝯſtituencia itelliguntur. Nam
in eo qꝫ aplus dicit Deſpondi tangit deſponſacōm qꝛ ipſe ver=
bis et doctrinis iter aīas fideliter ꝯpoꝛtauit In eo aūt qꝫ dicit
virginē caſtam tangit ſubarꝛacōꝫ. naꝫ virginitas arꝛa ē. dicēte
bernh. qd vnuſquiſqꝫ a deo ſingulariter accepit hoc illi arra ē
In eo autē qꝫ ſubiūgit exhibere xp̄o tangit matrimonii ꝯiūctōm
In his tribus gloꝛiatur beata agnes matrimoniū iter ſe et deū
veraciter ꝯſumatū. nam de pꝛimo ſcꝫ deſpoſacione dixit juueni
qui eam ad amaut et eam ſibi deſponſari deſiderauit Ip̄i ſum
deſponſata cui angeli ſeruiunt ꝛc. d ſecundo ſcꝫ ſubarꝛacōe itēm
gloꝛiatur. Anulo ſuo ſubarꝛauit me dn̄s meus iheſus xp̄us et
tamquā ſponſam decoꝛauit me coꝛona. de tertio pergit iterum
gloꝛiari dicens. jam amplexibus xp̄i caſtis aſtricta ſum et coꝛ
poꝛi eius ſociata ip̄i iuncta ſum in celis quē in terris poſita tota
deuocione queſiui. et hec de matrimonio beate agnetis que iā
ſponſo ſuo deo in celis eternaliter copulata eſt bꝛeuiter tacta
ſufficiāt ſtilū ad moꝝ noſtroꝝ edificacōꝫ ꝯuertentes et diſcen
tes quō et nos poſſimus fedus nupciaꝝ cum deo inire et con=
trahere vt et nos ſibi matrimonialiter copulati in eternū icelis
cū ip̄o viuere valeamus. ꝓpter qd ſciendū qꝫ aīa ad imaginem
dei facta in ſui creacōe in libertatē quandā poſita eſt in qua li
bertate ad bonū et ad malū ſe poterit inclinare. Habens nihil
ominus rectoꝛem liberū rōnē videlicet gubernātē ſe et regentē
et ſic in eſt ei inter vitam et moꝛtem. inter lucem et tenebꝛas.
inter bonū et malum ꝯgnicō iudicii. et opcio eligendi que uo=
luerit ita vt hac libertate facta potens ſit bonū facere ſiue ma=
lum Stante itaqꝫ anima in hac libertate omnis creatura certa
tim deſiderat ſibi animā deſponſare oībus acclamantibus. o
ſi tranſeat ad nos nec mirū ipſa enim eſt domina mūdi et nobi
lioꝛ omni creatura et iō omnia mandant ei per ſenſus coꝛpis
tamquā ꝑnunctios vt ſibi cōſenciat. hoc diuicie hoc delicie hoc
hōꝛes hoc dignitates hoc ptātes. hoc ſingľa et vniuerſa aput

animā temptare non ceſſant et ſingula iſtoꝝ promittunt ei ſuf
ficienciā licet ſoluere nequeāt qđ promittunt Inter que omnia
deus eciam ad eam nunctios ſuos mittit mandans per ei iere•
ꝓphetam• reuertere ad me et ego ꝯuertar ad te • Et canticoꝝ•ii•
oſtende mihi faciē tuam ſoror mea ſponſa hoc eſt inclina ad me
ꝯſenſum tuū Hanc dei et oīm creaturaꝝ deſiderabilem accla=
macōeꝫ ānumerās paulus dixit•ii•cor•iiii•Spectaculū facti ſu
mus mundo angelis et hoībus• qđ exponens bern• dicit• ꝙ ſi
ita eſt vt oculi oīm ſint in nos• noſtri quo abierunt aut quare
ipſi ſoli receſſerunt a nobis a dextris et a ſiniſtris tanto ſtudio
circumſpecti ſoli nos diſſimilamus inſpicere vitam noſtram•
Dicūt enim ſinguli o ſi ad nos pertranſeat licet intencōe diſſi=
mili • nā de malis angelis et hoībꝰ dicit pſ• me expectauerūt
peccatores vt perderent me• de bonis aūt idem ipe dicit• Me
expectant iuſti donec ret̄• mihi Hys itaqꝫ acclamacōibus dei
et oīm creaturaꝝ in longum ꝯtinuatis heu maxima hominum
multitudo plus credēs ſenſuum vanitati vtpote pn̄tibus• qꝫ
fidei veritati de abſentibus et futuris abit et conſentit increa=
turas renūctiās creatori dicitqꝫ illud Exod•iiii• Sponſus ſang
vuinū mihi es Ac ſi dicat• Si te deum ī ſponſum elegero vis
tantū noſtrum ſudorem noſtrum laborem et vt ꝓ te ſangvinē
noſtrū fundamꝰ• dicitqꝫ illud job• recede a nobis ſciāꝫ viarum
tuaꝝ nolumꝰ• et quis eſt dominus vt ſeruiamus ei• ſicqꝫ con=
tingit vt dn̄o dicente luc•xiiii• Alius vadat ad villam ſuam ſpe
ctandū• alius ad juga ꝓbandum• alius ad vxorem ſuā ad deli=
ciandum• Dicentibꝰ ſingulis ad nūctios dei• rogo te habe me
excuſatum Et ſic relicto deo adherentes creature tandē aliqn̄
miſeri experiuntur licet ſero ꝙ iſta ſenſibilia multa promiſerūt
et paꝝ ſoluunt juxta illud ecc•xx• Exigua dabit et multa īꝓpa
bit• hic autem error ex triplici cauſa ſurgit• ſcilicꝫ quia bona mū
di ſunt pn̄cia veri boni apparencia et nūc florencia• primo dico
ꝙ iſte error ſurgit ex viſibilium pn̄cia• que vndiqꝫ ſenſibus no=
ſtris ſe ingerunt Deꝰ autem et eius bona minīe iam videntur
et ideo mens aſueta pn̄tibꝰ ad iſta viſibilia facilime ſe īclinat
dicens illud ſap•ii• Fruamur bonis que ſunt et non pretereat
nos flos tempis• hinc greg• niſi mens diſtricte ſeueritatis fre
no ab his ſenſibilibus ſe ꝯtinue retraxerit nolens ī ea labitur et
in eis delectabiliter requieſcit• Secundo iſte error ſurgit pro
pter apparenciam ꝙ taliter eſt videndum• deus enim indidit
anime racōnali naturalem appetitum vt appeteret ſummum
bonum• qđ eſt deus continens in ſe veraciter omne bonum•
Ipſe autem cupiens nos ad ſe allicere bonorum ſuorū vmbram

et quādam ſimilitudinē licet tenuē ſpſit in creaturis nō vt illa nos deciperent ſed ad deum tranſire inducerent et ideo aīa ſum mū bonū ſompnians credit ſe poſſe iuēire illud ī iſtis trāſitorys et caducis contenta ſigno pro ſignato et ſic creature que debe bant allicere ad deum facte ſunt in decepcōm ſtultis homīb9 Iuxta illud ſap·xiiii· Creature facte ſunt ī decepcōꝫ et tempta cionē aīs hoim et in muſcipulā pedibus in ſipienciū·hinc her· non eſſet reprehenſibile deſiderium hoim de hys que parent ſi ibi quererētur vbi veraciter habent eſſe hec enī vere ī deo ſunt igitur vnū ſunt · tercio iſte error ſurgit ex eo quia qui pñcia eli gunt florere et iocūdari pmittūtur ſꝫm illud ps· dimiſi eos ſꝫm de· cor· e· qui autem deum eligunt duris et ɔtinuis laborib9 exercentur·vnde job·x Si iuſtus fuero nō leuabo caput ſatur atus afflictōe et miſeria·Super qd̄ greg· Iuſtus labore ſui cer taminis afflictus caput leuare nō ſinitur vt hic pſſus appetua afflictōe liberetur Ex hys ergo cauſis et multis ſimilibus oms pene relicto deo ad tranſitoria ſe cōuertunt·Interim benign9 deus ɔtempni ſe videns reuocat nos ɔtinue·et ſuis ɔtemptori bus vt redeant etiam premia repromittit clamās poſt tergum illud canti·vi· reuertere ſuāmitis nūc p ɔminacōꝫ nunc p ſup= plicacōꝫ reuocans abeuntes·nam de ɔminacōe dicitur oſee·ii· Dixiſti·vadam poſt amatores meos qui dant panem mihi la= nam linum et oleum et ſequitur cōminacō Ecce ego ſepiaꝫ vias tuas ſpinis et ſepiā eā maceria et vias ſuas nō ī venient·d̄ ſup plicacōe vero dicitur jere·iii·vulgo dicitur·ſi dimiſerit vir vx= orem et recedens ab eo duxerit aliū nūquid non polluta eſt· nunquid reuertetur ad eam vltra tu aūt fornicata es cum ama toribus multis tn̄ reuertere ad me·dicit dn̄s· reuertere auer ſatrix et nō auertam faciem meā a uobis quia ſanctus ſum et n̄ iraſcar inperpetuū· q7 ſi anima ex hys inpfundo cordis ī trīſe cus ad penitenciam per mota fuerit dicens ex cī affectu omni b9 ſuis amatoribus et mundi vanitatibus illud jſa·xxii·recedi te a me amare flebo In quibus verbis īdicit ſibi a peccatis ceſ ſacionem et de ɔmiſſis contricionem et ſi ſic ad deum perfecte conuerſa fuerit dicens illud oſee·ii· Vadā et reuertar ad viꝝ meū priorem· quia bene mihi erat tunc magis quā nūc iurans et ſtatuens in reliquū cuſtodire iudicia iuſticie ſue·Ex hoc mu tuo conſenſu deſponſacio eſt cōpleta·Secundo deus ſuā ſpon ſam tlr vt dictum eſt ad ſe conuerſam tribus munuſculis ſubar rabit ex quibus decenter ornata redditur dō grata·primo dat ei tamquaꝫ monile adornans pectus ab omnibus peccatis ple nam puritatem · De quo ornatu gloriatur Iſayas·lxi·dicens·

Induit me dominus uſq3 quaſi ſpōſam ornatā monilibus ſuis·
Secundo dat ei anulum adornantez manū·i·meritorie accōis
acceptabilitatē ut cui nō longe ante dictū eſt illud iſ·i· nō ac=
cipiam munus a uobis man⁹ enim ueſtre ſanguine plene ſunt
etiā quantūcūq3 magnū· nunc autē quātumcūq3 mīmū gratan
ter accipiat dans ꝑ eo premiū ſemper durans in tm̄ ut eciam
ꝑ potu aque frigide p̄miū ei donec dicit enī gre·Cor et nō ſub
ſtanciā penſat deus nec perpendit quantum in eius ſacrificio
ſed ex quanto offertur quia ante dei oculos nūquā uacua eſt
manus a munere ſi archa cordis repleta ſit bona uolūtate iſte
eſt anulus quem pater luca atteſtante iuſſit dare filio reuer=
tenti dicens· date anulum in manu eius· de hoc anulo gloria
ta eſt uirgo · d̄ qua in pn̄ti eſt nobis ſermo cū dicebat annulo
ſuo ſubarrauit me·tercio ſubarrabit deus ſponſam ſuā ponens
coronam in capite ſuo·p quā cōuenienter intelligimus regalez
dignitatē ut que nō longe ante noioſa meretrix eſt uocata ier·
iii·Sub omni ligno frondoſo tu ꝓſternabaris meretrix · nūc
conuerſa ad deum noietur aīca ſoror colūba ſponſa mollis ten
era·et quicquit delicacius poteſt di·i hys enī omnibus noib⁹
deū legimus ipā3 noiare et cui prius dictū eſt iſ·xlv· deſcende
ſede in puluere filia babilon ſede in terra tace itra tenebras q2
non vocaberis vltra dn̄a regnoꝝ·Nūc ei conuerſe ad dominū
dicitur ī eodē xlvii·Erunt reges nutricii tui et regine nutrices
tue·vultu in terra d̄miſſo et adorabunt te et lingent puluerez
pedum tuoꝝ·de hac corona dicitur per eze·xvi·Dedi coronaz
decoris in capite tuo·et ecce tempus tuū tempus amanciū In
quo verbo ſponſa trahitur ad aliud genus deuocōis vt nō que
cūq3 dei ſunt deſideret ſed ip̄m deū cupiat Nam per hanc cor
onā nobilis facta incipit grandia poſtulare et que excedāt om
ne meritum deſiderare·Tercio poſt predicta matrimoniū fe=
liciter conſumatur qd̄ taliter contingit cū anima ſancta ex do=
nis arroꝝ ſupra modū nobilitata et exverbis ultimo dicti ſcilic3
tempus tuū tempus amāciū prouocata et quid petere debeat
informata incipit audere magna ita vt ī ipſum deum ut ueniat
et qd̄ cepit cōpleat ex medullis cordis dirigat vota ſua dicens
continuo clamore illud canticoꝝ ſeptimo · Veni dilecte mi· nā
vt ait bernhard⁹· deſiderium vox eſt et ualida in quo deſide=
rio cum aliquā diu decocta fuerit venerit deſideratus et ruit in
amplexus dicens· Ecce aſſum afferens ſecum omnia que de=
lectant que licet ineffabilia ſint vtpote excedencia omnium in
tellectū d·ber·Q2 ea que ī ſpū agūtur nō verbo docetur ſ3 ſpū
reuelātur·ē enī māna abſcōditū qd̄ nēo nouit niſi qui accepit·

ex omnibus tamen iſtis gracys tres tm̄ depingimꝰ verbis qui
bus poſſumus· nam ī hac dei et aīe ↄiūctōe affectus hominis
inflāmatur ad diuiniſſimā delectacōꝫ· intellectus illūiatur ad
ad ſecretoꝝ reuelacōm · totus ſtatus īterioris hoīs in effabili
bus gaudys iocundatur ſicut ab eo ↄgnouimꝰ· qui repletꝰ bo
nis iſtis euaporabit ea vobis Augꝰ· videlicet ſic dicens· quid
eſt illud dulce qď in recordacōe dei me tangere ſolet et tā ſua
uiter afficere vt iam totꝰ quodāmō a memetipō alienari et ne:
ſcio quo abſtrahi incipiam ſubito innouor et totus immutor et
bene mihi eſſe īcipit vltra quā dicere ſufficiā exhilaratur ↄſciā
ī obliuionē venit omnis p̄teritorū dolorū miſeria· exultat aīꝰ
clareſcit intellectus· cor illūiatur deſideria iocundantur iam iā
qꝫ alibi neſcio vbi me eſſe video et quaſi amplexibus amoris in
tus teneor et neſcio quid id ſit et tn̄ retinere id ſemper et num
quaꝫ pdere toto niſu laboro· luctatur quodāmodo dlectabilit
aīꝰ ne recedat ab eo· qď ſemper amplecti deſiderat quaſi in il
lo deſideriorū oīm finem inuenerit· ſumme et ineffabiliter ex:
ultat vt nihil amplius querens nihil vltra appetens ſemper ſic
eſſe volens· numquid ille eſt dilectus· vere ipſe eſt dilectꝰ me
us qui viſitare me venit nō vt totū īfundat ſe ſed vt guſtandū
prebeat ſe nō vt impleat deſideriū ſed vt trahat affectū et hoc
eſt qď maxime pertinet ad arram deſponſacōis · qď ille qui in
futuro ſe tibi videndū et perpetuo poſſidendum dabit nunc
aliqn̄ vt quaꝫ dulcis ſit agnoſcas ſe tibi guſtandū prebꝫ· qui vi

De ſancto fabiano et ſebaſtiano·

Vſti aūt in perpetuū viuent ſap· v· dicit auguſtinus·
Iuſticia eſt virtus generalis conprehendens tocius
anime rectitudinē que conſiſtit in debita ordinacōe
hoīs ad deū ad ſe et ad ꝓximū Ex quo patet qꝛ oīne
qď ſortitur veraciter rōm boni in virtute iuſticie ↄtinetur et qꝛ
iuſticia eſt optimū in merito ideo promittitur ei optimū in pre
mio ſcilicet vita eterna· juxta illud pſal· Domine quis habita:
bit in tabernaculo tuo·ꝛc· vſqꝫ qui opatur iuſticiam· Qꝛ autem
vita ſit optimū ī premio· oſtendit bern· ſic dicens· Hoīes deſi
derant aurū et argentū ſuper omnia autem deſiderant vitam·
omnia aūt que ſunt· n· naturali deſiderio vitam cupiūt qꝛ ſi vi:
tam hanc miſeram omnia deſiderant quanto deſiderio imple:
ctenda eſt vita beata· in qua nullius rei eſt penuria ineternū
Ad quam beatam vitam per meritum iuſticie peruenitur ſicut
patet in verbo ꝓpoſito ſcꝫ juſti inppetuum viu·ꝛc· Ac ſi dicat·

qui vitam eternam qđ eſt ſumum bonū deſiderat fiat iuſtus·
quia ad hanc ſolū per iuſticiā ꝓuenitur· qđ conſiderantes glo
rioſi iſti martires juſticiā ad deū ad ſe et ad ꝓximū ſtrēnue ex
ercebant dantes deo ſincerā caritatē ſibi durā et amarā pena
litatem· ꝓxio veritatē· oſtendendo ei verbo et exemplo viam
veritatis et hec pro memoria ſanctoꝝ dātes alꝗs occōneʒ diffu
ſius loquendi dicta ſufficiāt· Verbū ꝓpoſitū ꝓut noſtre edifi
cacioni expedit quantū dn̄s dedit exponentes In quibus duo
intelligimus ſcʒ meritū et premiū· meritū in eo ꝙ dicit iuſti pre
miū i eo ꝙ ſubiūgit ī ꝑpetuū viuuent · Sed qꝛ ſm gre· nemo in
fima deſerens repente fit ſumꝰ ſed velud quibꝰdā aſcenſoꝛꝯs
gradibus ꝑ īcremanta ꝑfectuū cottidie ꝓuenitur quouſqꝫ tan
dem aliqn̄ ad ꝑfectōis celſitudinem aſſurgamus· Ideo ſciend
ꝙ ad ꝑfectā iuſticiā actingendā ſeptē gradibꝰ ꝑuenimꝰ vide
licet fidei aſſercōe ſpei erectōe fideli ꝯfeſſione ſtrennua exerci
tacōe elioſinaꝝ largicōe· mandatoꝝ execucōe· iuſticie opacōe
hec ꝑ ordinē proſequentes Primo dicimꝰ ꝙ iuſti erimus per
uere fidei aſſercōʒ· notabiliter aūt vere fidei dicimus ad exclu
dendā fidē mortuā ſiue fictā · Fidē autē mortuā illā dicīꝰ que
fidei opa nō adiūgit dicente jac· ii · quid prodeſt ſi fidē quis
dicat ſe habere opa aūt nō habeat· nūquid fides poterit ſalua
re eum· nā et demones credunt et contremiſcunt Sicut em̄ cor
pus ſine ſpiritu mortuū eſt ita et fides ſine opibus mortua ē·
Hinc gre· Fidei noſtre veritatē in vite noſtre ꝯſideracōe debēꝰ
agnoſcere· tunc enim vere fideles ſumꝰ ſi qđ verbis promittīꝰ
operibus adiplemꝰ · fictā eciā fidē illā dicīꝰ · que et ſi opa ha
beat caritatē tamen non adiūgit Illud enī fictū dicimꝰ qđ ap
paret et nō exiſtit· oportet ergo veram fidē et viuere per opera
cōʒ et exiſtere per dilectōʒ · que duo tangit apoſtolus gal· v·
cum dicit· neqꝫ circumciſio aliquid valʒ neqꝫ prepucium ſed fi
des que ꝑ dilectōʒ opatur per talem enim fidem xp̄ꝰ habitat
in co dibus noſtris ex cuius pn̄cia erimus ſtatim iuſti· ꝙ aūt ꝑ
talem fidē iuſticiā conſequamur ſcripturaꝝ teſtimonia atteſtā
tur· dꝛ enī gen· xv· Credidit abrahā deo et reputatū eſt ei ad
iuſticiā Item abacuc· ii· juſtus ex fide viuit Et ad ro· i· et heb
x· Iuſtus meus ex fide viuit Verū quia talis fides nō fruſtra
credit ſed erigit hoīem ad ſꝑandū jō vt iuſtus ex fide iuſtifice
tur· ad hoc vlterius procedatur · Secūdo ergo iuſti erimus ex
noſtre ſpei erectōe · ſpem noſtram ad deū fiducialiter erigen
tes quā vt potenter poſſimꝰ erigere tria debemꝰ deuote conſi
derare· ſcʒ promittentis veritatem volentis caritatē· oīpoten
tentis facilitatem· hec tria ſi deuote conſiderabīꝰ ſpem noſtraʒ

ad deum erigunt ſupra modū. hanc noſtrā ſpem cōabatur eri-
gere bern. cū dicebat Si decreuerit deus ſaluare nos continuo
liberabimur ſi viuificare voluerit vita ī voluntate eius eſt ſi p̄-
mia eterna largiri licet ei qđ vult facere et ſubiūgit p̄dicta tria
dicens. qn̄ enim ſperanti ī ſe poteſt deeſſe illa veritas tam vera
citer ꝓmittens. illa caritas tam dulciter ſtringens. illa maie-
tam potenter ſoluens. que tanto affectu rogat in ſe ſperari. ꝙ
autem talis ſpes conſtituat iuſtū ſiue iuſticiaꝫ tribuat dicitur
puer. xxviii. Iuſtus vt leo ꝯfidit. talis enim fortis ſpes hoīeꝫ
facit fortiſſimū nihil timens nihil metuens ſicut leo qui ad nul
lius pauebit occurſum vt dicitur ibideꝫ ſic homo qui totā ſpem
ſuā in deū poſuit nihil timet. Tercio ampliꝰ iuſtificabimur ꝑ
fideleꝫ ꝯfeſſionē accuſantes nos ſuꝑ oī īiuſticia. quā meminꝰ nos
ꝯmiſiſſe In eo aūt ꝙ noſtrā īiuſticiā accuſāmus diſplicentes no-
bis metipis in hoc iam iuſti apparebimꝰ corā deo Nā accuſanti
īiuſticiā remittitur illa dimiſſa autē īiuſticia ſtatim iuſticia ſub
crnatur. qđ aūt confeſſio iuſtū ꝯſtituat đr ꝓuer. xxiiii. Iuſtus
prior accuſator eſt ſui. Eſt aūt triplex confeſſio. mentalis ſacra
mentalis generalis Mentalis quando ꝯpuncti intius hūili re-
cognitōe deo mentaliter confitemur. de qua đr in pſ. Dixi cōſ-
fitebor aduerſum ꝛc. et illud Cogitacō hoīs confitebitur tibi
Sacramentalis illa dicitur que ꝑ xp̄m inſtituta et per aplos
ꝓmulgata eſt qua conſueto vſu ſacerdotibus clauē habentibꝰ
ſcđm moreꝫ eccl'ie confitemur. De qua leuit. xiii. Plaga lepre
ſi fuerit in hoīe adducetur ad ſacerdotē. Expreſſius aūt in noua
lege math. x. cū cuidā leproſo mūdato dixit ihus Vade oñde
te ſacerdotibus. hinc. i. ioh. i. Si confiteamur peccata noſtra
fidelis eſt deꝰ et iuſtꝰ vt remittat nobis peccata noſtra. Gen
eralis đr que in articulo neceſſitatis fieri p̄t cuilibet xp̄iano de
qua eſt augꝰ. tanta eſt virtꝰ confeſſionis vt ſi de eſt ſacerdos
in articulo neceſſitatis confitens habēs deſideriū confitendi
poteſt cuilibet confiteri Verū quia non valet confeſſio niſi ſa-
tiſfactōi ſubiūgatur. Quarto iuſticiā conſequimur ꝑ ſtrēnuam
opacōꝫ exercentes nos fideliter in oī genere boni ꝑ que ſpera-
mus nos deo poſſe placere. hec aūt iuſticia neceſſario iūgitur
ad p̄dicta quia nec fides nec ſpes nec confeſſio. quitq̄ ꝓderit
niſi opa adiūgantur maxīe ſi ad huiuſmodi exercicia tempus
acceſſerit optunū. Hec autem opa in triplici genere exercentur
ſcꝫ cogitacōe locucōe opacōe. et in hys occurit tibi campus la
tiſſimus ſpaciandi. In cogitacōe ergo cogita tua ꝺfectuoſa dei
bn̄ficia copioſa. mūdi ruinoſa dei magnalia glorioſa. et ex hys
noſtra deuocō excitatur ſine qua opa noſtra parꝫ valent et ideo

hortatur nos apoſtolus·i·thi·iiii· Exerce te ad pietatē· hoc ē ad deuocōꝫ interiorem quia exercitacō corporalis ad modicum vtilis eſt ſub audis ſine interiori deuocōe· dicit enim hugo de ſancto vic· viſibilis accō quaſi corpus d̄uocō vero quaſi anima et ſicut corpus ſine anima mortuū eſt ſic accō ſine deuocōe· et ſicut anima corpus viuificat ſic d̄uocō accōeꝫ Silr exerceamus nos in locucōe loquentes ꝓximis vtilia dei magnalia et cōtra cauentes vana et ſcurilia Ad qd̄ hortatur nos aplus·col·iiii· Sermo veſter ſemper ingrā ſale ſit oditus vt ſciatis quō oportet vos vnicuiqꝫ rn̄dere Sic eciā opa noſtra tripliciter faciamus·ſcꝫ cum diligencia ſapiencia frequentia ſicut in alys ſermonibus eſt expſſum · de quibus opibus cum eoꝝ diligencia iterum dicit apoſtolus col·vt ſupra · qd̄cūqꝫ facitis ex anima operamī ſicut deo et nō hoībus ſcientes qꝛ a d̄o recipietis retribucōꝫ·qꝛ aūt iuſticiā ex hys conſequamur d̄r ecc·xxxviii· Iuſtus cor ſuū tradet ad vigilandū diluculo ad dominū qui fecit illum·qꝛ exponens bern·dicit · Vigilemus ſup opa noſtra ne vel obmittamus qd̄ p̄ceptū eſt vel qd̄ ꝓhibitū faciamus Vigilemus etiam ſup verba noſtra ne vel ī eis deum offendere vel ꝓximo nocere ɔtingat Similiter ſuper cor noſtrū eſt precipue vigilandū qd̄ ſecundum ſapientem omni cuſtodia eſt ſeruādū qm̄ ab ipo vita ꝓcedit·Quinto iuſticiā conſequimur ex mandatoꝝ dei opacōe vt ſi omnibus bonis intendere nō poſſumus ſaltem ea que magis vrgent et oīo neceſſaria ſunt faciamus et ad hec merebimur dici iuſti· Sic enim·ii·mach·viiii·d̄r Iuſtū eſt ſubditū eſſe deo vt qd̄ ipe p̄cipit ſubditi faciamus · Sunt autē tres cauſe ꝓpter quas mandatis dei eſt fideliter intendendū ſcꝫ ꝓpter preſentis tpis quietacōm inferni euaſioneꝫ regni adepcōm· De primo d̄r iſ·xliiii·Vtinam actendiſſes ad mandata mea facta fuiſſet ſicut flumen pax tua· d̄ ſcd̄o dicitur ꝓuer·xviiii·qui cuſtodit mandatum cuſtodit aīaꝫ ſuā ſcꝫ ab inferno de tercio d̄r math·xviiii · Si vis vitam ingredi ſerua mandata qꝛ ſi mandatoꝝ obſeruacio ꝓpter eoꝝ multitudinem cuiquā nimis difficilis videatur ecce et in hoc ꝓuidit nobis deus vt obſtruatur os loquēciū iniqua et fiat mundus oīs ſubdit9 d̄o dans vnū mandatū caritatem videlicet in quo omnia alia includuntur dicente apoſt·ad gal · omnis lex in vno ſermone inſtauratur ſcꝫ dilige ꝓximū tuū etiterū plenitudo legis eſt caritas legem ɔtinēs et ꝓphetas quā ſi ſolū ſeruabim9 oīa ſunt ſeruata veꝝ quia difficile eſt vt mandata omnia obſeruentur· tm̄ ē vt qꝛ ī ilis min9 agitur elimoſinis ſuppleatur· Sexto ergo iuſticia acquiritur elimoſinaꝝ largicōe Iuſtū quippe ē vt ro-

affinitatis que int nos et pxīos noſtros cadit is qui habun=
dat ei ſubueniat qui nō habet · qui ergo hanc exercet iuſticiā
iuſt9 erit · hinc pūer · xii · qui negligit dampnū pter amicū iu=
ſtus eſt · qui enim ſibi dampnū facit vt pxio indigenti ſubue=
niat iuſtus eſt hinc itm puer · xxi · qui iuſtus eſt tribuit et non
ceſſat et iterū ibidē · xxviii · Iuſtus nouit cām paupū Vt ergo
largicōi elīoſinaꝝ deuocī9 intendamus · tria bona que ex elēa
nobis eueniunt attendamus · tollit em̄ a nobis dāpnacōm de
lictoꝝ facit purgacōꝫ et eternam meretur glorificacōeꝫ · qđ in
vna ſnīa expreſſe legimus thob · iiii · Elīoſina ab omni peccato
et a morte liberat et ſubditur non longe poſt et facit inuenire
miſericordiā et vitam eternā In quib9 verbis p̄dicta tria luci=
de exprimūtur Septimo iuſti dnoīatiue a iuſticia noīantur vt
veraciter dicantur iuſti qui iuſticiaꝫ opantur qꝛ ſicut alb9 albe
dine niger a nigredine ſic iuſtus a iuſticia noīatur · Hinc · i ·
ioh · iii · qui facit iuſticiā iuſtus ē · verū cū ſcdm bern · Iuſticia ſit
virt9 reddēs vnicuiqꝫ qđ ſuū ē hoc fac · et eris iuſticie obſerua
tor da ergo tibi tamquā inferiori verā cgnicōꝫ · equali · i · proxi
mo dilectōm ſupiori · i · deo ſubiectōꝫ · Primo debemus nobis ve
ram cgnicōeꝫ vt nos metipos veraciter cōgnoſcamus qꝛ nemo
vt ait bern · abſqꝫ cōgnicōe ſui ſaluabitur Inicīū enim omnis ſa
lutis et grē cōgnicō nri ē · Secundo debemus proxio dilectōm
que a deo neceſſaria ē vt cadat etiā ſub p̄cepto qꝛ nec deus re
putat ſe diligi niſi pt eū etiā proxim9 diligatur Tercio ſubie
ctionē hūilimā debemus deo qđ ex omni debito iuſtiſſimū ē đ
qua pſal · Subditus eſto dn̄o et ora eum · Item eccli · Subicite
collum veſtrū iugo ei9 · Hys ſeptē pticularibus iuſticiis paula
tim de die indiē a nobis exhaurimus iiuſticiā quo vſqꝫ tandē
alīt tota exaltata pfecta iuſticia ſubitrabit et hoc ē qđ dicit pſ ·
Exercitat9 ſum et defecit pauli ſp ſpiritus meus · qđ exponens
gre · dicit · quid ē qđ dicit ſpūs meus niſi ſpūs elacōis qui quan
to cottidie ī nobis đficit tanto ſpūs dei ī nobis proficit · ꝛc ·

De ſancto Vincentio ·

I quis vult venire poſt me abneget ſemetipm et tol
lat crucē ſuaꝫ et ſequatur me math · xvi · et luc · viiii · di
cit apl̄us heb · x · voluntarii peccanti iā nō relinquitur
hoſtia pro pctō niſi qꝛ nō illi denuo crucifigitur xp̄9
nō cōplantatur iterū ſimilitudini mortis ei9 p baptiſmum ſed
propria iā ab eo lacrimaꝝ vnda exigitur · propriā baiulare cru
cem pria mortificare mēbra eo qđ ſola ſcdi adē · i · xpi tribulacō
purgat quos contamiāuit p̄uaricacō ſola prioris adē · fuit ergo
pia juſticia vt qui ex ali quo pctō ſcꝫ origīali obligati fuim9 ex

aliena etiã pena abſolueremur ſ; qui ꝓpria mala ꝯmittit iuſtũ
eſt vt per ꝓpriã penã diluat et emẽdet· et qꝛ ſm apſtm · omnes
peccauerũt et indigẽt grã dei neceſſe eſt· vt qui poſt ꝓpria cõ=
miſſa deũ ſequi voluerit ꝓpriã tollat crucẽ et ſic ſequatur dñ et
hoc eſt qꝫ dicit veritas in verbo ꝓpoſito Si quis vult ven· ⁊c·
Ac ſi dicat Si quis eſt de numero eoꝝ qui peccata ꝓpria ꝯmiſer
unt et ducti pñia volunt venire poſt me · neceſſe eſt vt tales
tollant crucẽ ſuã et ſequãtur me· In quibus verbis quatuoꝛ in
telligimus· ſcꝫ hũanã arbitrij libertatem· dñi exempli nobili=
tatem· eterni pmij ſecuritatẽ· primũ ibi ſi quis vult venire p· m·
Secũdũ ibi abneget ſemetipm· tertiũ ibi et tollat crucem ſuam
quartũ ibi et ſequatur me In primo mẽbro ad huc tria ĩtelligi
mꝰ ſcꝫ dei largitatẽ· hoĩm libertatẽ veniencium paucitatẽ· primũ
ibi ſi quis· ſecundũ ibi vult· terciũ ibi venire pꝰ me· hec oĩa per
ordinẽ exponẽtes· primo dicimus qꝫ in hoc noĩe diſtributio ·
ſi quis dĩ ĩtelligiꝰ largitatẽ qui oĩbꝰ ſe offert nlli ſe dnegãs vt
ſit ſſꝫꝰ ſi quis· i· quicũqꝫ cupit nõ dnegetur illi benignꝰ occur
ſus ad graciã offerendam· qd tam ꝑ figurã qꝫ ꝑ ſcripturã poſ=
ſumus declarare· per figurã qꝛ incarnatus ꝓ nobis ſemper in
medio invenitur ad iſinuandũ qꝫ oĩbus ſe exhibeat Vnd natꝰ
ꝯtinuo ĩmedio aĩaliũ ponitur et ĩmedio templi offertur iuue
nis ĩmedio doctoꝝ invenitur in medio latronũ crucifigitur ·
reſurgens a mortuis ĩmedio diſcipuloꝝ apparuit qd totum fa
ctum eſt ad iſinuandũ qꝫ oĩbus ſe exhibeat· hoc etiã ꝓbare poſ
ſumꝰ ꝑ ſcripturã dꝛ em̃ leuiti· xxvi· ponã tabernaculũ ĩ medio
veſtri et nõ abiciet vos aĩa mea ſcꝫ quantũ ĩ me eſt idẽ dꝛ deut
xx· dñs deus veſter ĩ medio veſtri· hĩnc actuũ· x· dixit· petrus
ĩ veritate ꝯpi qꝛ nõ eſt ꝑſonaꝝ acceptoꝛ deus ſ; in omni gente
qui timet deũ et operatur iuſticiã acceptꝰ eſt illi In quibus oĩbꝰ
dei ꝯgnoſcimus largitatẽ· Secundo in hoc verbo vult· ĩtelligi=
mus humani arbitrij libertatem ꝑ quã hõ dignificatus ẽ ſuꝑ
cetas creaturas que libertas iõ ei data eſt vt ſi volens bonum
eligat digne remuneretur cũ poſſit malũ Si vero volens malũ
eligat digne puniatur cum poſſit bona· De qua libertare dicit
apoſtolus gal· Vos ĩ libertate vocati eſtis tm̃ ne detis eam in
occõnẽ carnis· qd exponẽs ber· di· hec ẽ libertas qua nos xpꝰ
liberauit vt nulla penitꝰ creatura alia auellere nos ab eo aut
violenter auertere poſſit ſola illũ noſtra deſerere poſſumꝰ vo=
luntate erit forſitan peccatũ in foribus· ſed appetitꝰ eius ſub
eo eſt tm̃ apire recuſꝫ rẽnuat ꝯſentire et ſic ĩhys que dicta ſunt
declarauimus humani arbitrij libertatem que eſt prime deciſi
onis mẽbꝝ et ſub diuiſionis ſcdm · Tertio in hoc verbo veni

re poſt me veniencium intelligimus paucitatē licet enī facultas
veniendi ad regnū celoꝝ data ſit oībus ſicut in evangelica pꝫ
ꝑabola in qua oēs ad nuptias ſunt vocati pauci tamen venire
dignantur excuſacōis verba nūcꝗs rn̄dentes qꝛ a ꝓpria ɔcupīa
abſtracti et illecti ſinguli ad negocia ſua vadunt·vnde ſenſus
eſt qui vult venire poſt me·i·ſi aliquis eſt de numero omniū
qui velit venire veniat Hāc paucitatē ɔqueritur dn̄s mich·vii·
cū dicit Ve mihi quia factus ſum ſicut qui racemos vindemie ī
autūpno colligit nō eſt botrus ad ɔmedendū qđ adhuc apciꝰ
dꝛ math·xxii·Multi ſunt vo·p·v·el·qꝛ vt alibi ait Arta eſt via
que ducit ad vitā Sup qđ verbū dicit criſ·Si quis viā que du
cit ad vitā laborioſam exiſtimat ſue deſidie īputet et nō vie Si
enī tēpeſtates pelagi nautis·vulnera militibꝫ·Frigora et glaci
es agricolis leuia et portabilia ſunt ꝓpter ſpem p̄mij tempalis
multo magis dū celū placet nullū debet ſentiri ꝑiculū Nullus
ergo aſpiciat ī viā ꝙ arta ſit ſed quo ducit·i·ad celū nec aliā
ꝙ lata ſit ſed quo ducit·i·ad infernum·quid ergo in cā eſt ꝙ
pauci veniunt qꝛ exꝑimur inquirendo rōis cecitatē·ɔcupiſcibi
lis ꝑverſitatē·Fallentis dyaboli ſubtilitatē·in nobis cadēdi ꝓni
tatē·reſurgendi difficultatē reſiſtendi debilitatē retrahenciū
multiplicitatē et iō ɔqueritur dn̄s iſ·xxiiii·quō ſi pauce oliue
que remanſerūt excuciantur ex oleo et racemi cum fuerit finita
vindemia ſic diabolus quaſi totā meſſem colligit et deꝰ quaſi
poſt tergū eiꝰ colligit qđ remanſit vt dicere poſſit deus illud
ruth·ii·Vadā in agrū et colligā ſpicas que fugerūt manꝰ me=
tentiū·Sequitur ſecundū mēbꝝ principale ſcꝫ abnegꝫ ſemetipm̄
In quo meriti noſtri ſublimitas deſignatur qđ ad ſequendum
deum valde neceſſariū ē·Cū enim ſm iſ·i·A planta pedis vſqꝫ
ad verticē nō ſit ī nobis ſanitas ſed oīa certati adeo nos retra=
hunt ideo neceſſe eſt vt qui deū ſequi deſiderat ꝑfortiſſimā re
ſiſtentiā his reſiſtat·vn̄ bern·ſupra p̄dicto verbo iſ·dicit·qđ
ī hoīe purū poterit īveniri abintus manet·de corde exit peſti=
ferꝝ virus ac deinceps corpꝰ occupat vniuerſum·oportꝫ ergo
nos hec oīa abnegare qꝛ nō ſolū nō ꝓmouēt ſequentē ſed īpe=
diunt proficere cupientē·Sciendū ꝙ tria ſunt que nos oportet
penitus abnegare ſcꝫ noſtra·nos·et noſtros de quibꝫ oībꝫ di
cit gre·Alīn monet nos dn̄s vt noſtra relinquamus ut eſt illud
Niſi quis renūciauerit oībus que poſſidet nō pt meus eſſe diſ·
Alīn monet ut negemus nō ſolū noſtra ſed nos metipſos ut eſt
illud·qui vult venire poſt me abneget ſemetipm̄ et fortaſſe nō
eſt laborioſum relinquere noſtra·ſed valde laborioſum eſt re=
linquere nos metipſos·minus quippe eſt abnegare qđ habet

multū aūt valde eſt abnegare qđ eſt· nec tantū ſufficit relī-
quere noſtra niſi relinquamus et nos · Sed quid eſt qꝫ dicīꝰ
relinquamus et nos· ſi enim noſmetipōs relinquimꝰ quo ibimꝰ
ſed aliud ſumus per peccatū lapſi· aliud ꝑ naturam conditi aliud
qđ fecimus· aliud qđ facti ſumus· relinquamꝰ ergo noſmetip-
ſos quales peccando nos fecīꝰ et maneamus nos metipī qua-
les ꝑ graciā facti ſumus et ſubiūgit exemplū Ecce etenim qui
ſuꝑbus fuit· ſi cōuerſus hūilis factus eſt ſemetipm̄ reliquit·
ſic de alijs vicijs et peccatis· de quibus dr̄ ꝓuerbi·xii· Verte
impios et nō erunt nō quia oīo nō erunt ꝑ eſſenciā ſed nō erūt
ī impietatis culpa niſi ergo quis a ſemetipō deficiat adeū qui
ſuꝑ ipm̄ eſt nō aꝓpinquat nec valet aꝓprehendere qđ ſuꝑ ipm̄
eſt ſi neſcierit tractare qđ eſt Aliū monꝫ nos dn̄s vt noſtros re-
linquamus dicens math·x· qui amat patrē et matrē plus quaꝫ
me nō eſt me dignus In quo omnis carnalitatis affectus ex-
primitur qui omnes relinquendi ſunt penitus ꝓpt̄ deū· ſed iā
qui ſe a vicijs abnegat exquirende ſunt ei virtutes vnde creſcat
Sequitur ergo tertiū principale ſcꝫ tollat crucē ſuā· In quibus
verbis tria intelligimꝰ ſcꝫ ſufferendi ꝓmptā volūtatē· tribula
cionis aſperitatē· diſcrectōis qualitatē· primū ibi tollat· ſcđm
ibi crucē· tertiū ibi ſuā· Primo ergo cū dicit tollat querit deꝰ
ī nobis ꝓmptā voluntatē qui enī aliquid tollit ad illud plena
facie ſe conuertit· ꝑ faciē aūt voluntas accipitur que quanto ad
ſufferendū eſt ꝓmptior tanto apud deū tribulacō eſt nobilior
et acceptior dicente jac·i·omne gaudiū exiſtimate cū ī tēpta-
cōes varias incideritis qꝛ vt ait apl'us·ii·cor·viii· ſi voluntas
ꝓmpta eſt ſcđm illud qđ habꝫ accepta ē deo· Secundo dicit cru
cem ī quo tribulacōis tāgit acerbitatē· noīe enim crucis acerbi
or paſſio denominatur· verū qꝛ effuſio ſanguinis ab eccīa iaꝫ re
ceſſit jdo loco crucis et effuſione ſanguinis dura et aſpera cor-
ꝑis exercicia ꝑ que paulatim de die in diē ſanguis extrahitur
a dn̄o acceptantur vt fiat qđ dicitur·iii·reg·ii· Effudit ſangui
nē belli in pace· qꝫ aūt talia exercicia ꝓ martirio cōputentur ex
preſſe dicit bern· vere martirii genus eſt et effuſio quedā ſang
uinis ī cottidiana corporis afflictōe illo nimirū quo cedūtur mē
bra ferro horrore quidē mitius ſed diuturnitate moleſtius· ſic
quippe infirmis et puſillis corde neceſſe ē vt quē ſemel ꝓ xp̄o
fundere nō ſufficiūt ſaltim minori quodā ſed diuturniori mar-
tirio ſanguinē fundant· tertio ſubiungit ſuaꝫ in quo tangit di
ſcrecōis moderatā qualitatē vt ſit ſenſus tollat crucem ſuam·i·
ſuis viribꝰ cōmēſuratā ne ꝑ indiſcreccōis impetū deficiant ante
tēpus et per cōns corona perſeuerācie amittatur· ꝓpt̄ qꝫ di·pſ·

Foꝛtitudmē meā a te cuſtodiā ꝛc̄ · et aplꝰs hoꝛtatuꝛ · ꝛōnabilē ob ſequiū veſtꝛū quia nō coꝛonabitur niſi qui legittīe certauerit legittie aūt nō certat qui deficit ante finē · Sequitur quartum pꝛincipale ſcꝫ et ſequatur me quō aūt ipm̄ ſaquamur vt ſui gꝛacia ꝯſequamur Sciendū qꝛ dupliciter ē ſequendꝰ ſcd̓m duplex eſſe ſuū ſcꝫ hūanū et diuinū ita vt ꝑ noſtrū ſenſum īterioꝛē ſuū ſpm̄·i· diuitatē et ꝑ noſtrū hoiēꝫ extioꝛē ſuū hoiēꝫ exti· Fidelit̄ ſequamur De pꝛima ymitacōe hoꝛtatur nos dn̄s deut·xiii· dn̄m deū veſtrū ſequimi· quō aūt ipm̄ ſic ſequamur ſtatim ſubiūgit ipm̄ timete mandata illius cuſtodite et audite vocē eiꝰ In quibus oībus hoꝛtamur eū ſequi ſm̄ diuitatē qꝛ nō dū apparuit deus hō· ſic ſecutus ē eū iob qui dicebat · Veſtigia eiꝰ ſecutꝰ eſt pes meus viā eius cuſtodiui · nō declinaui ex ea · quō autēꝫ hoc faceret ſubiungit A mandatis labioꝝ eius nō receſſi et in ſinu meo abſcondi verba oꝛis eius · de ſecunda imitacōe d̓r·j· pe·ii·xp̄us paſſus eſt ꝑ nobis vobis relinquēs exēplū vt ſequamini veſtigia eius hinc ex pſona hoīs vbi dicit bern· Sicut ego paupꝛtatis et obedīe humilitatis pacie et mīe īdeclinabiles ſemitas tenui· ſic et tu eiſd̓ veſtigijs īcedas nō d̓clinās ad dextrā nec ad ſiniſtꝛam · De hijs duobus modis ſequendi dn̄m dicit bern· Attende o homo qꝛ olim pꝛius quāꝫ verbū caro fieret et habitaret ī nobis antiqui patres deū ſequebantur ſoli ſpūi eiꝰ ſolo ſuo ſpū adherētes · nūc aūt nō ſolo ſpū ſed et coꝛpe ſequēdus ē adeo vt cū ꝓdicti pr̄es t̄remis legantur habundaſſe ſubſtancijs · de cetero niſi quis renūcciauerit oībꝰ que poſſidet non poſſet eius eſſe diſcip· Sequamur ergo deū quantū ad diuinitatē ꝑ voluntatū ꝯfoꝛmacōēꝫ · ſequamur hoiēm · criſtū imitantes coꝛpalē eius ꝯuerſacionēꝫ qd̓ nobis ꝓſtare dignetur ꝛc̄·

In conuerſione ſancti pauli·

Mitatoꝛes mei eſtote philip·iii· dicit btūs criſo·ī li· de laudibꝰ pauli · quicquit patriarche quicquit ꝓphe quicquit apoſtoli ſeu quilibꝫ ſancti ſiue iuſti in ſe potenciꝰ aliquid acceperunt · hec omnia ſimul colligens paulus cū tanto habuit cumulo cū quanto nullus eoꝝ bonum quo excellebat īpleuit et ſubiūgit · Abel obtulit ſacrificiū et inde laudatur · ſed ſi pauli hoſtiā adducimus ī medium quantū celū a terra ſuperioꝛ appebit ſi quidē ſeipm̄ per ſingulos dies īmolabat ipō dicente Cottidie moꝛioꝛ ꝑ veſtrā gloꝛiā fratres ſed nec hoc ꝯtentus qui mūdū vniuerſum ſtuduit ymolare · ſꝫ et abꝛahā mirātur oms̄ qꝛ ad iuſſum dn̄i reliquit pꝛiāꝫ et aīcos

ſed quomodo paulo poſſit equari qui nō ſolū patriā ſed totum
mundum et ſeipm̄ reliquit· ſtupēt cꝛucē Iob omnes hoīes ꝯpē
paciā ꝫ quis paulū poſſit aſpicere·qui nec a tribꝰ aut quatuoꝛ
amicis opprobꝛia ſuſtinuit · ſed ab oībus infidelibus et nihil
ominꝰ ꝓ eiſdē cupiuit anathema dicens·optabam anathema
eſſe ꝓ fratribus meis· moyſen paulus ſatis emienti virtute trā
ſcendit· qui ad aquas contradictōis de verbis dn̄i diffidens
dixit·vnde de petra iſta ꝓducere poſſumus aquas· paulus d̄
verbis dn̄i tm̄ ꝯfidebat vt conſtauter diceret Et ſi nos aut an-
gelus de celo evangelizat aliud quā evangelizamꝰ nobis ana-
thema ſit·reſtat vt paulū angelis ꝯꝑemus·ideo relinquentes
terꝛā·eciā celoꝝ faſtigia tranſeamus · quid ergo magnificum ī
angelis p̄dicamꝰ qꝛ ꝑfecto oī diligencia deo adherent et obe-
diunt in ceſſanter paulus vero mole coꝛpis ad hoc grauatꝰ a
deo adheſit deo vt ꝯfident̄ diceret Certus ſum qꝫ neqꝫ moꝛs
neqꝫ vita ꝛc̄· vſqꝫ potuerit nos ſeꝑare a caritate que eſt in xp̄o
ihesu et tamquā cū ip̄is angelicis ſp̄itibus degens iugimentis
ꝯtemplacōe moꝛabatur in celis dicens·noſtra ꝯuerſacō ī celis
eſt Sed diceret aliquis Cum paulus vt dictū eſt ſuꝑuolet vni
uerſos· quid eſt qꝫ tam abſolute ſe mouet imitari· Ad qđ rn̄dꝫ
criſ͡o·dicens· poſſibile eſt dei iuſſa ꝑficere ſi tantūmō velimus
ſi enī quantū in nobis eſt uiriū ponere velimus maximū deus
adiungit auxilium quia ſi ꝓmpta in nobis voluntas fuerit nl̄
erit qđ nos a uirtute poſſit ꝓhibere qꝛ tale illi coꝛpꝰ fuit qua-
le nobis talis aīa tales tibi ſed voluntas in illo mirabilis fuit et
p̄clara devocō et hoc fuit ꝑ qđ ille talis et tantus effectꝰ eſt
Vt ergo pauli generalem exhoꝛtacōꝫ qua ſe iubet imitari ad ceꝛ
tos limites reſtringamus·Sciendū qꝫ ip̄m debemus ī quatuoꝛ
imitari in quibus omne eiꝰ exercicium totaliter exhauritur ſcꝫ
īꝑfecta conuerſione coꝛꝑali exercitacōe virtutū acquiſicōe ſub
limi ꝯtemplacōe· Hec ꝑ oꝛdinē ꝓſequentes· Pꝛimo imitemur
ip̄m īꝑfecta conuerſione Hec enim ꝯuerſio fuit īiciū ſalutis ſue
et ſimilit̄ nos ꝑ ꝯuerſionē īiciabimur ad ſalutē· de qua hoꝛta-
tur nos dn̄s iohel·ii·vbi dꝛ· Conuertimī ad me in toto coꝛde
veſtro ꝛc̄·i·ſimul toti vertimī In quibus verbis ꝑfecta conuer
ſio deſignatur Ad ꝑfectā aūt conuerſionem tria requiruntur
ſcꝫ terminus a quo recedamꝰ·terminus ad quē veniamus et mo
tus quo tranſeamus· terminꝰ aūt a quo nos vertamus nos ip̄i
ſumus eo qꝛ ex nobis et a uobis nihil boni facere poſſumꝰ et io
ſic in vtiles a uobis neceſſario recedemꝰ hic math·xiii·Si quis
vult ve·p·m·abne·ſ·qꝫ exponens gꝛe·d·niſi quis a ſemetip̄o de
ficiat·ad eū qui ſuper ip̄m ē nō aꝓpinquat· nec valet aꝓꝑchen

dere qđ ſup ip̄m eſt nō ap̄pīquat nec valet apꝓhendere qđ ſup ip̄ȝ eſt ſi neſcierit mactare qđ eſt Sed diceret aliquis· quis a ſemetip̄o poteſt recedere· dico qꝛ a nobis recedimus ſi volū tatem ꝓpriam abnegamꝰ qꝛ facere monemur eccī· xviii· vbi dꝛ A voluntatibus tuis auertere· quare quia ſicut oſee dꝛ Confū detur iſrabel in voluntate ſua· qꝛ nullum bonum deo placere poterit factū ex ꝓpria voluntate· hinc iſy· dꝛ· Ecce in die ieiunij veſtri invenitur volūtas veſtra et ſubiungit· nūquid tale eſt ie iuniū qđ elegi· ac ſi dicat nō· De quo bern· Ego aūt nō ſolū hoc de ieiunio meo· ſed de omni obſeruācia monachi· vbi īuenitur voluntas ſua ad ip̄m ſencio grande· ergo malū ꝓpria voluntas qua fit vt bona tua nō ſint bona Abhac ergo recedamus quia nihil penitus ꝯfert boni· Terminꝰ aūt ad quem nos vertamus eſt ip̄e deus quo nihil melius nihil dignius nihil vtilius poſſit haberi in hac vita preter et futura· ſic enī ip̄e de ſe dicit ecc· xxiiii In me gracia omnis vite et veritatis nihil ergo meliꝰ quā vt ad ip̄m conuertamur jugū enim eius ſuaue eſt et onus eiꝰ leue ita vt ſm greg· ꝑ amore eius ꝑſecutio placeat· et omnis ꝑ eo affli ctio ī mentis dulcedinē veniat· nihil etiā dignius eſt quā vt ad dn̄m conuertamur· quippe qui ꝓpter nos de celo veniens in oī ſua miſericordia ſe totum ad nos totaliter inclinauit omnia que cumqȝ fecit in celo et in terra in noſtram ſalutem ordinauit· qđ conſiderans pſalmiſta ad mirando dixit Quid eſt homo qꝛ magnificas eum· aut quid apponis erga eum cor tuum· Item nihil vtilius eſt quā ad dominū conuertamur quia vt ait apo ſtolus in ipſo ſunt omnes thezauri ſapiencia et ſciencie abſcon diti et ideo qui conuerſus ad dominū ipſum apprehendit ī eo in veniet omne bonum ipſo dicente· qui in veniet me in veniet thezaurū· Tertio dicendum eſt de motu ꝑ quem tranſeamus hic autem motus profectus noſtri per plenā et perfectam vo luntatē in nobis promouetur Cum enim in regno anime volū tas ſic regina quocumqȝ uolūtas ſe conuertit· illuc totꝰ homo totaliter ſe conuertit· vnde actuū nono legitur· cum paulus proſtratus in terrā iam ad dominū conuerteretur obtulit ei uo luntatem ſuam ſtatim dicens Domine quid me uis facere ac ſi dicat conuerſus offero tibi uoluntatem tu in forma· quid per eam fieri digneris· Nam ut ait bernhardꝰ· Bona uoluntas in animo eſt origo omniū bonoꝝ et omniū mater uirtutum et iđo qui bonam habet uoluntatem ſecum habȝ quicquit ei ad bene viuendū opꝰ ē Iđo cōſulit bern· ut oī diligēcia cōſiderēꝰ ſtatū uolūtatis nr̄e di· cuſtos aīe ſue ualđ ſollicitꝰ eē dēt circa cuſto diam uolūtatis ſue· ut prudenter intelligat et diſcernat quid

in totū velit vel uolendū ſibi ſit ſicut ē amor dī quid ꝓpt illud
velit ut ē amor proxi· de mde quantū uelit et quomodo uelit·
Verū quidē vſq; ad contemptū ſui ipi⁹ oim q; que ſunt vel eſſe
poſſunt et hoc nō tantū ex iudicō rōis· ſed etiā ex affectu mē
tis vt iam voluntas plus quā voluntas ſit vt amor ſit vt dile
ctio ſit vt caritas ſit vt vnitas ſit vt ſpūs ſit Expedita aūt hac
conſideracōe voluntatis· Nūc quō in nobis ꝓmoueatur vt ſuā
ꝑfectōē attingat eſt dicendū · Sunt aūt de hac voluntate tria
ꝑcurrenda ꝑ que cognoſcemus eius ꝑfectū vel etiā defectū
ſcʒ de bone voluntatis quantitate qualitate ꝑfectibilitate· Pri
mo dicendū eſt de eius quantitate hoc ē quam magna eſſe de
beat habet aūt triplicē menſuram ꝑ q̄ eius cognoſcimus quan
titatē· Menſuratur enī ad noſtram poſſibilitatē dei voluntatē
Primo dico menſuratur ad noſtrā poſſibilitatē cū oīa volum⁹
que poſſum⁹ virib⁹ adiplere · de poſſibilibus nł penit⁹ obmit
tentes ita vt nec infra ꝑſidiā remaneamus nec modum ꝑ in
diſcretū feruorē excedamus · qd̓ cū ꝯtingit tunc noſtra volun
tas eſt debite menſurata et omnes talē volūtatē hn̄tes ī libro
dei· hoc ē in libro vite veracit̓ ſunt ꝯſcripti dicen· pſ· Imꝑfectū
meū viderūt oculi tui et in libro tuo omnes ſcribentur· qd̓ expō
ens bern· dī· qui omnes ꝑfecto qui qd̓ pn̄t faciūt hoc eſt qui
volūtatē ſue poſſibilitati habent cōmēſuratā Ad hanc menſur
am hortatur nos apł̄us· ii· cor· iiii· dicens · Nūc facto ꝑficite
vt quē admodū promptus eſt animus voluntatis ita ſit et ꝑ
ficiendi ex eo qd̓ habetis · Si· n· volūtas prompta ē ſm id qd̓
hʒ accepta ē dō· quō aūt hanc menſurā apprehendere valeam⁹
docet nos bern· dicens · Cū ī ſpūalibus et in his que ad deum
ſunt voluntas vult qd̓ poteſt laudanda eſt cū vult qd̓ non pt
et plus quā poteſt regēda eſt· cū nō vult qd̓ poteſt excitanda
eſt et prouocanda· ſepe· n· ſi non excitatur dormit et tardat et
obliuiſcitur quo tendebat et facile declinat quaſi a latere ī obli
gacōes oblate delectacōis· hanc menſurā pauci ſeruant qd̓ la
mentabiliter conqueritur bern· dicens · Vix eſt aliquis qui in
eis que ad deum ſunt experiri velit quid poſſit etiam qd̓ prom
tiſſime poteſt quandocūq; ſecundum carnem· uel ſeculū uel ti
mor īpulerit uel cupiditas traxerit· ſʒ ſi fallimus hoīes inſcios
non nos ꝑmittas ut quaſi fallere uolentes te fallam⁹ noſmet
ipſos non laboramus quia non poſſumus uel nō poſſe nobis ui
demur· uel conſuetudine ocii uel deliciarum noſtrarū nos non
poſſe efficimus· q; ſi dixeris illud prouerbiorum xxiiii · Vires
non ſuppetunt· reſpondet ſalomon ibidem · Qui in ſpector eſt
cordis ipſe intelliget et obſeruatorem anime tue nihil fallit ·

Secundo noſtra voluntas ↄmenſuranda eſt ſuper ſcire noſtrū
vt ſine differencia excepcōis oīa velimus que ſcim⁹ eſſe bona.
et ↄtra oīa nolim⁹ que ſcimus eſſe mala. De primo d̓r eph. vi
Sciētes q̄m vn⁹ quiſq; qd̓cūq; fecerit bonū hic recipiet a dn̄o
ſiue ſeruus ſiue liber. De ſcd̓o dicit jaco. iiii. Scienti bonum et
nō facienti peccatum eſt illi Tertio ↄmenſurāda eſt noſtra vo
luntas ad dei voluntatē vt videlic; velimus oīa que vult de⁹
et contrario affectu execremur oīa que non vult deus. Nobis
enī ex magna ꝑte notū eſt quid velit deus īformati tā ex ſcrip
tura. quā ex rerꝫ figura. hinc baruth. iiii. Beati ſumus iſrl̓ q̄m
que placent deo manifeſta ſunt nobis. quō autē hec menſura a
genda ſit docet nos bern. di. Scio om̄; creatura; alia; ab hoīe
velit nolit ſubiecta; oꝑte eſſe creatori. ſed a rōnali voluntaria
exigitur. at ſubiectōe; iſta; triplicem neceſſe eſt eſſe vt qd̓ cer-
tum eſt deū velle illud nos velim⁹ oīo et qd̓ certū eſt deū nol
le id nos ſimiliter execremur. qd̓ aūt īcertum eſt vtrꝫ de⁹ velit
an nolit. nec velimus ex toto. nec penitus nolim⁹ et ſubiungit
bern. in hoc medio frēs totū ſtat pic̄lm religioſorꝫ. q; hinc acci
dit vt diſſimulem⁹ dn̄i querere volūtatē. q; nr̄ā; facere volum⁹
et aliq̄ habere de ignorācia excuſacōem Quis. n. dyabol⁹ ē ille
mōach⁹ qui velle audeat. qd̓ certū ē deū nolle aut ↄtra. ꝓptea
rogo fratres diligenter attendite. q̄m ut arbitror nihil modo
poſſetis vtilius audire. vbi certa eſt voluntas dei oīo nō ſequa
tur. In hys vero rebus vbi certū nihil poſſumus invenire nihil
certum noſtra voluntas deſignet ſed magis pendeat in vtrꝫq;
et p̄ceptoris ſui in h⁹ōi ſe ſubdat iudicō optia enim cuſtos uo
lūtatis eſt obediencia in talibus ambiguis. Secundū principa
le eſt dicere de uoluntatis qualitate. hoc eſt qualis eſſe debe
at noſtra uoluntas hanc aūt formā accipe poſſumus ex ſimilitu
dīe dīe uoluntatis que licet ſit uniformis. et ſimpliciſſime eſ
ſencie ꝓ ut eſt in deo quia idē eſt q̄ deus. ſm tn̄ effectus grē
quos oꝑatur in nobis uariatur ſm q̄ hoīes plus et minus ad
uoluntatē ſuam in nobis eis ꝑficiendā ſe diſponūt. quā diuerſi
tatem tangit apoſtol⁹ ro. xii. cū dicit. obſecro fratres renoua
mini ī nouitate ſenſus veſtri ut ꝓbetis que ſit uolūtas dei bona
beneplacens et ꝑfecta. nā in eo q̄ dicit uoluntas īſingulari tā
git uoluntatis ſimplicitatē. in tribus aūt illis que ſubiungit tan
git in nobis effectuū multiplicitatē. De hac dei uoluntate di
cit bern. uolūtas d̓i ē bona ī nr̄ā cōuerſione. beneplacēs in con
uerſorꝫ ꝓmocōe. ꝑfecta ī ꝑfectōis cōſumacōe uerꝫ q; d̓⁹ bōa ſua
que ī ſe hab; per ocultā q̄dā uim generatia; plātat et generat
ī nobis que eſſencialit̓ ſunt ī eo et accidētalit̓ ī nobis. d. bern.

Amor dei amorē anime parit et illius ꝓcurrēs intencō· itentā aīaꝫ facit ſollicitudo qꝫ ſollicitā et ſubiūgit· neſcio enim qua vi cinitate nature cū ſemel reuelata facie gloriā dei ſpeculari po= terit aīa mox illi ꝯformari neceſſe erit atqꝫ in eandē imaginem transformari ſic a ſimili voluntas dei bona noſtrā facit bonaꝫ beneplacens bn̄placitā ꝑfecta ꝑfectā · Primo ergo noſtra vo luntas erit bona· quando ex bona voluntate dei nouiter ꝯuerſi omnia que facimus ſolū ī ſatisfactōꝫ et dn̄e offenſe placacōeꝫ ordinam⁹ nl̄ aliud de oībus que facim⁹ itendentes niſi vt dn̄o placemus et peccata que cōmiſimus emendemus que poſt qꝫ dimiſſa fuerint qđ mime nos latere poterit· nam ex remiſſione pctōꝝ ſerenata et exhilarata ſurgit conſcientia tamquā aurora poſt noctē que certiſſimū eſt ſignū remiſſionis Incipimus iam placere deo mūdati a feditate· peccati et nō habentes macu= lam neqꝫ rugā ex cuius placencia etiā incipit nobis placere d⁹ Secundo noſtra volūtas erit bn̄placens cū ex pmiſſa remiſſiōe incipit nobis deus dulceſcere· ita vt omnia que facimus ſolū in dei beneplacitū ordinam⁹ nihil omnino đ vtilitate ꝓpria cogi= tantes vt dicere poſſimus cū apoſtolo· ii· cor· v· Contendimus ſiue abſentes ſiue preſentes placere deo fiducialiter ſperātes ex his que in nobis ſunt qꝫ et nos placeamus deo · ſic enim ait aug⁹· Ille placet deo cui placet deus· Item bern· qui nō placꝫ deo nō poteſt illi placere deus· et cui placet deus deo diſpli= cere nō pt̄· Tertio noſtra volūtas erit perfecta cū ex cōtinuatis prioribus exerciciis deus incipit habere erga nos ꝑfectā volū tatē· Hoc eſt incipit habere plenaꝫ voluntatē ꝑficiendi uitam noſtrā· cuius execucōꝫ in tertio mēbro ꝓſequimur Terciū prin cipale eſt dicere de uolūtatis uoſtre ꝑfectibilitate Plena aūt et abſoluta ꝑfectio noſtre uoluntatis conſiſtit in trib⁹ ſcilicet in dei dilectōe· tempaliū abiectōe· boni ꝓ malo reddicōe · Primo dico noſtra uolūtas plene ꝑficitur in dei dilectōe· hoc eſt cū uoluntas in tantū ꝓmouetur ut tranſeat in amorē exiēs a tminis ſuis ut amor ſit amō non uoluntas et hoc eſt qꝫ dicit bern· Magna ad deū et ꝑfecta uoluntas amor eſt dilectio eſt adheſio eſt caritas eſt fruicō eſt et ſubiungit· Vnitas aūt ſpūs hominis cum deo uoluntatis prefectio eſt cum iam non ſolum uult qđ deus uult ſed ſicut non tantum eſt affectus ſed in af= fectu perfectus ut non poſſit uelle niſi qđ de⁹ uult· uelle aūt qđ deus uult· hoc eſt iam ſimilem ſibi deo eſſe · Secundo uo= luntatis perfectio conſiſtit in tempalium abiectione qđ con= tingit cum homo in tantum abſorbetur in deo ut de tempora libus nec cogitare libeat nec habere et hoc eſt qđ btūs gre· di·

Qui dicit. Bone volũtatis ſacrificiũ nũquã plene pficitur niſi huius mundi cupiditas pfecte deſeratur. nã quicquit ĩ eo concupiſcitur hoc pcul dubio pris invideꝰ. tercio pfectio voluntatis ↄſiſtit ĩboni p malo reddibicõne vt videlicꝫ manſueti ad omnes p malo bonũ omnibus ex hibeamus. de quo. i. thi. v. Videte ne qui smalũ p malo reddat alicui. ſed ſemp qđ bonũ eſt ſectamĩ ĩnuicẽ et ĩ oms hoc eſt enim voluntas dei ĩ criſto iħu ĩ omnibus vobis Scimꝰ aũt qꝛ voluntas dñi eſt pfecta. đ hac aũt voluntate ex hys tribus collecta dꝛ col. iiii. State perfecti et pleni ĩn omni voluntate dei. qđ nobis. De eodem.

Aſtigo corpus meum et ĩ ſeruitutẽ redigo et cetera. j. cor. viiii. Gre. jlle modis oibus dꝫ ad exemplũ viuẽdi pertrahi qui cũctis paſſionibus carnis moriẽs tñ ſpũaliter viuit qui proſpera mũdi poſtponit qui nulla aduerſa ptimeſcit. qui ſola ĩn ẽna deſiderat. qui nulla illicita perpetrat et perpetrata ab alys đplorat qui ex affectu cordis aliene ĩnfirmitati ↄpatitur ſic qꝫ ĩn bonis proximi. ſicut inſuis letatur qui ſe imitabilem ĩn cũctis que agit inſinuat et nihil in ſe habeat qđ erubeſcat. qui ſic ſtudet viuere. vt proximoꝝ arencia corda flnentis doctrĩe valeat irrigare et ſubiungit Ecce fedus homo pulchꝝ depĩxit hommẽ. veꝝ qꝛ tales nunc noſtris temporibus in eccleſia aut non inueniuntur. vel ſi ſunt jn ſua humilitate abſcondũtur. quia ſicut in primitiua eccleſia ad alioꝝ edificacõm ſancti ſignis et pro digiis oñdebantur ſic nunc mundus tantis malis plenus ẽ vt neceſſario abſcondantur. jõ mõ tales in exemplũ ponendi ſunt qui đ hoc ſeculo tranſierũt et vitã ſuã manifeſtante deo nobis in exẽplũ viuendi reliquerunt qui mortui in corpe nec de laude timeant. et tamen alios p exẽplũ doceãt. Scriptũ nãqꝫ ẽ Ne laudes hominẽ in vita ſua ſicut igitur glorioſus iſte princeps paulꝰ in priori ſmõe ſeipm nobis poſuit in exẽplũ pfecte cõuerſiõis dicẽs. jmitatores mei eſtote. ſic in iſto ſermone ſe iterũ nobis ponit in exemplũ corporalis exercitacõis dicẽs Caſt. co. me. vt aũt huic mẽbro oñe corporale exerciciũ ĩcludatur. ſciendũ qꝛ corporale exercicium in triplici ordĩ exercetur ſcꝫ in bonoꝝ operacõe maloꝝ reluctacione. aduerſoꝝ perpeſſione In his tribus omne corporale exerciciũ cõplectitur. dicit ergo apſus. caſtigo c. m. ac ſi dicat qꝛ in priori ſermone me vobis poſui in exẽplũ perfecte cõuerſionis que potiſſimũ cõſiſtit in prie voluntatis abdicacõe et diuine volũtatis execucõe ſic nũc pono me uobis in exẽplũ corporalis exercitacõis quia nulla uolũtas bona pt exiſtere que cũ pt nõ curat ĩ opꝰ prede nec bõa potit iudicari ſi ñ potit ope pbare

Primo ergo de bonoꝝ opacōe ꝓſequentes dicimꝰ qꝫ opa no-
ſtra ad hoc vt grata a dn̄o acceptentur triplicē dn̄t habere de
corē Debent enim eſſe fidelia · vtilia · difficilia · fidelia deo · vti
lia ꝓxīo · difficilia nobis · in quibus decorata gratiſſima erunt
deo · Primo ergo opa noſtra debent eſſe fidelia vt ī oībus que
agimus · nō qđ nobis vtile eſt ſed dei gloriā et eius bn̄placitū
īquiramus dicentes cū pſalmiſta Nō nobis dn̄e nō nobis · qđ
valde ꝯgruū eſt · et oīo debitū deo noſtro · quippe qui omnia
que in celo et in terra opatus eſt ſꝫm deū et hoīem nō ſibi opa
tus eſt ſed miſericorditer oīa nobis dicente aplo · i · coꝛ · iii · oīa
noſtra ſunt ſiue paulꝰ ſiue apollo ſiue cephas ſiue mūdꝰ ſiue
vita ſiue mors ſiue pn̄cia ſiue futura oīa veſtra ſunt · vos autē
xpi · xp̄us aūt dei Hanc fidelitatē ex medullis cordiū amplectē
tes viciſſitudinē ei rependamꝰ vt ſicut ipe ꝓ nobis oīa opa fe
cit · ſic et nos viceuerſa ꝓpt eū oīa faciamus ſume cauentes ne
aliquid faciamꝰ · qđ teſte ꝯſcia nō poſſit in eiꝰ obſequiū ordina
ri · ne ex hoc noſtrū obſequiū fiat in fidele De hys fidelibꝰ dr
in pſal · oculi mei ad fideles t̄re vt ſe ꝛc̄ · qꝛ ſicut dr prouer · xii ·
qui fideliter agunt placēt deo et merito · qꝛ ſicut dr ecc̄ · amico
fideli nulla eſt ꝯpacō et nō eſt digna ponderacō auri et argen
ti circa bonitatē fidei illius · qui tanto ſunt acceptabiliores quā
to paucōres · nā ī alys virtutibus ſaltē aliqui ſed vere fideles
pauci iveniūtur ſic̄ dr prouer · xx · Multi ſunt miſericordes virū
aūt fidelē quis inveniet · Te enim ꝑdere quaſi nō ſis · factꝰ tibi
tanqꝫ vas ꝑditū · et oīa obliuioni traditus tamquaꝫ mortuus a
corde vt ſoli deo in oībꝰ intendas · hoc · n · oībus virtutibus mi
rabilius iudico et ideo pauci ſunt qui taliter ſint fideles · qđ
inſinuabat dn̄s luc · xii · dicēs quis putas ē fidelis ſeruꝰ et pru
dens quē ꝯſtituit dn̄s et cetera Paulus tamen hoc bonū hūit
qui · j · thi · j · dixit Gracias ago deo qui me ꝯfortauit in xp̄o ih̄u
quia fidelem me exiſtimauit ponens in miniſterio ſuo Secūdo
opera noſtra debent eſſe proximis noſtris vtilia · vt uel ꝑ doct
rinam informentur · vel per exempla edificentur quia tunc opa
noſtra ſimpla tanto multiplicantur quāto plures ex eis edifi-
cantur Ad hec utilia opa hortatur nos aplus tam in ſcriptura
qꝫ in ſui ipſius exemplari figura In ſcriptura cum dicit ro · xv ·
Vnus quiſqꝫ ueſtrum proximo ſuo placeat in bonum ad edifi-
cacionem · et enim non criſtus ſibi placuit ſed ſicut ſcriptum ē
Impꝓperia exꝓbrancium tibi ceciderunt ſuper me · Et iterū coꝛ
x · nemo qđ ſuū eſt querat · ſed qđ alterius Hoc ipſum oſtendit
ī exemplari figura hoc ē in ſemetipo cū · j · coꝛ · x · di · omnibꝰ ꝑ
omnia placeo non querens qđ mihi vtile eſt ſed quod multis ·

tercio opa noſtra debēt eſſe difficilia vt ex hoc noſter affect9
et deuocō ꝓbetur · Nā debilia et infirma opa deo nauſeam
prouocant et noſtra in eis apparet tepiditas aqua nos excute
re dn̄s deſiderat cum ꝑ yſa · xxxv · dicit confortate manus diſſo
lutas et genua debilia roborate · dicite puſillaīmes ꝯfortami
et apoſtolus heb · xii · recogitate eum · qui talem ſuſtinuit a pec
catoribus aduerſum ſe contradiccōm · vt nō fatigemī animis ve
ſtris deficientes · nō dū enim vſqꝫ ad ſanguinē reſtitiſtis aduer
ſus peccatū pūgnantes · qui dn̄9 ihesus ꝑpē paſſionis difficul
tatem iagōia prolixius orans quaſi guttas ſanguinis ſudauit ·
Ad hoc ydoneū exemplar taliter agētes nō īꝑperet nobis dn̄9
illud ier · xliiii Nec iuxta qđ poterat conat9 eſt facere · q si dix
erimus illud prouer · iiii · vires nō ſuppetunt · rn̄detur q ibidē
ſubditur qui īſpector eſt cordis ipē intelligit et obſeruatorem
anime tue nihil fallit · quia ſi corpus aſuetū delicijs recalcitret
et remurmuret · tu age protemetipō · Et ſicut dicitur eccī · xlii ·
ſeruo peſſimo latera ſanguinare De hys tribus cōdicōibus opū
ſe ipm ponit apoſtolus iexemplū dicens · ii · tho · iii · ipi ſcitis
fratres quō vos oporteat imitari · neqꝫ · n · panem gratis man
ducauimus · ſed in labore et fatigacōe nocte et die fuim9 opā
tes nec nos metipōs formā darem9 vobis · ſecundo corpalis ex
ercitatio habet fieri in malorꝫ reluctacōe · In qua iterū paulus
ſeipm nobis aperit ī exemplum volens vt ipm ihoc imitemur
ſic enim dicit gal · iii · Continuo nō acquieui carni et ſanguini
hoc aūt mēbrū ſicut et primū iterū ītriplici drā exercetur ſm
q a tribus hoſtibus crudeliſſime īpungnamur ſcilicet a carne
mundo dyabolo quibus ilabore et ſudore eſt fortiſſime reſiſten
dū dicentes ſingulis cū nos ipungnauerint illud canticorꝫ · v ·
Laui pedes meos quomodo iterū coīquinabo eos · q autē hys
trib9 ſit viriliter reſiſtendum patet perſingula diſcurrenti · nā
de carnis īpungnacōe dicitur ro · iiii · ſi ſecundū carnē vixeritis
moriemini · de ſecundo hoſte mūdo videlicꝫ dicitur joſue · xxiiii
ſi volueritis harum gencīū adherere erroribus et cum eis miſ
cere ꝯnubia atque amicicias copulare · jaꝫ nunc ſcitote · q dn̄9
deus veſter non eas deleat · ſed erunt vobis in foueā et in la
queum ac ioffendiculum ex latere ueſtro et ſudes ī oculis vrīs
donec vos diſperdat · de tertio hoſte diabolo videlicet dicitur
j · pe · v · fratres ſobrii eſtote vſqꝫ cui reſiſtite fortes īfide · đ his
trib9 generalit̄ đr math · Eſto ꝯſenciēs aduerſario tuo dū es ī
via cū eo · de his trib9 hoſtib9 ī ſpāli di · bern · tres hoſtes hē9
ꝑcipuos et ꝑcipiciū pſuadentes ſcꝫ carnē mūdū et diabolū · Ex
quib9 duo Et ſi aliqn̄ intēmittūt · nūq tamē penit9 dimittunt ·

tercius aũt .i. dyabolus ita inexorabili odio aduerſum nos cõ
iurauit vt nũquã ab eo inducias ad momentũ vł ad ictũ oculi
obtinere valeamus ſed mille nocendi artibus corda hoim̃ tem
tare non ceſſat Tercio corpalis exercitacõ agitur in aduerſorũ
perpeſſione ꝑ quã oms̃ exercẽtur. qui deo placere cupiũt ĩ hac
vita Iuxta illud ecc. ii. Fili accedens ad ſeruitutẽ dĩ ſta ĩtimo=
re et prepara aĩaꝫ tuã ad temptacõꝫ Cui conſonat iſ. lviiii. qui
receſſit a malo prede patuit qꝛ ſicut judit. xiii. omnes qui pla=
cuerunt deo ꝑ multas tribulacões fideles tranſierunt. hinc an
gelus dixit ad thob. quia acceptus eras deo neceſſe fuit vt tẽp
tacio ꝓbaretꝫ te Jdo dñꝰ de paulo dixit act. viiii. qꝛ vas electõis
eſt mihi iſte ego oſtendam ei quanta oporteat eũ pati ꝑ noĩe
meo et quare hec omnia quia ſicut ibidẽ dr̃. xiiii. ꝑ multas tri=
bulacões oportet nos intrare ĩregnum dei. et ideo vt in eodem
regno glorioſius aꝑeamꝰ. oms̃ tamquã filii flagellamur. qꝛ cũ
ita ſit. Sciendũ ꝙ caſtigacões ſcdm̃ diuerſitatẽ ſtatuũ electis
dei inferuntur Iuxta illud math. xxv. Dedit vnicuiqꝫ ſcdm̃ ꝓ
priam virtutẽ Vnde aliter incipientes. aliter proficientes. alit̃
ꝑfecti tribulacõibus exercentur. Cum ergo paulus ſtatũ per
fectõis tenens nũc in paſſionibus ſicut prius ĩ accõibus ſe pre
bet in exemplum expedit vt tales paſſiones huic ponãtur. que
ꝑfectiori ſtatui congrue videantur. que videlicet paſſiones in
triplici ordĩ continentur Caſtigantur enim ex ꝓprie vite inſuffi
ciencia mũdi diſplicentur dei abſencia. Primo dico caſtigan=
tur grauiter. ex ꝓprie vite ĩſufficiencia. Cũ enim ad placendũ
deo tam vehementi deſiderio ĩardeſcant. vt quantũcũqꝫ bona
faciant reſpectu eoꝝ que deſiderant ſe eſtiment penitꝰ nil fe
ciſſe euaneſcũt oĩa que faciũt reſpectu eorũ que facere concu
piſcunt. et hec eſt precipua cã. ꝓpter quã omnes ſancti ſe iudi
cant ĩutiles et penitus nihil eſſe qui ſolas neglĩas ſuas graues
reputant. et bona que faciunt nihil curant. Hic paulũ ſtetiſſe
eſtimo cũ dicebat phi. iii. que retro ſunt oblitus ad ea que ſunt
priora me extẽdo. hic iacobũ fuiſſe reor cũ ĩ canoĩca ſua. iiii. di
cit. que eſt enim vita noſtra vapor ad modicũ parens. de his
et ſimilibus dicit pſ. pro nihilo ſaluos facies illos. Ac ſi dicat
qui ꝑnimio deſiderio nihil ſe facere reputant imo ſeipãs nihil
eſſe iudicant. hii tales pro beato ſuo nihil ſecuriſſime ſaluantur
Secnndo affliguntur ex mundi diſplicencia. quanto enim am
plius apud deũ proficiũt tanto magis mundus et omnia que
in eo ſunt abhoĩabilis erit eis. Hic paulus ſtetit veraciter cum
dixit gal. vi. mihi mundus crucifixus eſt et ego mundo. qđ ad
hoc tam ĩfigura quã in ſcriptura euidenter oñditur. In figura

Ezech·j·cū dicitur·Quocūq; ibat ſpiritus illuc eunte ſpū et ro=te pariter leuabantur ſequentes eum· quid p ſpm̄ niſi ſpūalis vita·et quid p rotas niſi tribulacō accipitur que vitā ſpūalem ſequitur ſiue deficiat ſiue creſcat Idē oſtenditur per ſcripturam dicit enim greg· quanto quiſq; alcius profecerit tanto in hoc mūdo īvenit qd durius ptat q2 cū a pn̄ti ſeculo mētis noſtre delectacio deficit ei9dem ſeculi aduerſitas creſcit Tercio caſtigantur ex dei abſencia quanto enim amplius ex dei preſencia delectantur·tanto eius abſencia cruciantur Hinc p oſee·viiii· dicit deus Ve eis cum receſſero ab eis·de quo ve dicit bernh Aīa que ſemel a dn̄o accepit intrare ad ſemetipā et in itimis ſuis dei pn̄ciā ſuſpirare neſcio an vel ipam jehennam expiri ad tempus horribilius penalius ue ducat· q7 poſt ſpūalis ſtudy huius guſtatā ſel ſuauitatē exire denuo ad illecebras et moleſtias carnis· De hys tribus corpalib2 exercicys ſcz bonoꝝ opacione·maloꝝ reluctacōe·aduerſoꝝ perpeſſione gloriatur apl2 ii·cor·xi·dicens jn laboribus plurimis ī carceribus habundancius ī plagis ſupra modū ī mortibus frequenter ꝛc̄·que longo ſermone pſequitur que nos miſeri culices vix audire poſſumus nominare ꝛc̄·

De eodem·

Flecto genua mea ad prēm dn̄i noſtri ihu ex quo oīs paternitas ī celo et in terra noīatur vt det vobis ſm diuicias glorie ſue virtutē corroborari p ſpiritū eius īnteriori hoīe eph·iiii·dicit bern·quantūlibet te afflictes quantūlibet te crucies· nō dabit tibi copiā ſui qui dn̄s virtutū dr niſi fueris virtutibus adornatus Ac ſi ambo dicāt priora exercicia nihil valent niſi virtutibus adiuuentur et hoc eſt q7 alibi ait apoſtolus Corpalis exercitcō ad modicū vtilis ē pietas vero ad oīa vz que videlitas pietas cōſiſtit ī interiorib2 virtutibus ideo hortādo orat apoſtol2 et orando hortatur vt pdictis exercicys virtutes adiūgantur eo q7 nullaten2 acceptentur niſi virtutibus adornentur quia ſicut aīa ē pſtancior corpe ſic bona aīe ſunt corpalibus meliora·dicit ergo flecto genua mea Ac ſi dicat·quia oīs gloria regis abitus oro ad deū vt ſm diuicias glorie ſue bonis corpalib2· de quibus ī prioribus dictū eſt bona ſpūalia que ſunt virtutes aīe ſuperaddat Et licz paulus qui nobis ad imitandū ponitur ī exēplū virtutib2 oīb2 habundaret·de tribus tamen ei2 virtutib2 ſcz caritate·hūilitate·benignitate·quas excellenter habuit diſſeremus qui ī eius vita tāquā gēme ī auro glioſiſſime refulgebant·nā d ſua caritate ipe de ſe dicit ad ro·viii· quis nos ſepabit a caritate criſti

tribulacio an anguſtia an fames an nuditas an piculū an gladius et ſubiungit. Certus ſum em̄ q₇ neq₃ mors neq₃ vita neq₃ angeli neq₃ principatus neq₃ virtutes neq₃ inſtancia neq₃ futura neq₃ fortitudo neq₃ altitudo neq₃ pfundū neq₃ creatura alia poterit nos ſepare a caritate dei que eſt in xpo ihesu. de quo verbo dicit auguſtinus Nimis dolēdum eſt q₇ cū apli nec horribilibus tormentis a caritate dī poterūt ſepari nos iterdū ocioſis fabulis et ſepe obpuiſſimū iudiciū pmo qn̄q₃ pter ſignū ita derelinquimus caritatem vt nō ſolū multis diebus. ſed etiā menſibus fortaſſis et ānis nec loqui nec ad amiciciā veniamus et dū hec frequenter ī ſinuo abſoluo apud deū oſciā₃ meam. ſ₃ ad pauli caritatē redeam⁹ de qua dicit criſo. ſicut ferrū miſſum in ignē totū pfecto ignis efficitur ſic paul⁹ caritate ſuccenſus totus effectus eſt caritas cū qua beatiorem cunctis ſe reputabat ſine qua nec dn̄acōnū nec principatuū ſoci⁹ eſſe cupiebat ſed magis cum hoc eſſe extremus imo etiā de numero punitorū eius ergo exemplo puocati ſtudeam⁹ eū ī caritate imitari que ſicut et finis eſt oīm bonoꝝ que etiā nobis ē neceſſaria vtpute ſine qua penitus nihil ſumus q₇ ſi decreuerim⁹ faciendum p tres gradus quos ip̄e paul⁹ ad thi. j. nobis poſuit in ipa progredi nos oportet Sic em̄ dicit finis pcepti eſt caritas de corde puro oſcia bona et fide non ficta. que tria exponit bern. ita dicens. ſolū cor purū eſt qd̄ effluere neſcit q₂ nihil facilius fedatur corde expoſito qd̄ ſola otinet caritas ne fruſtra pateat Porro oſcientia₃ bonā habet ad om̄s qui pxi bonū eque vt proprium diligit ſi quomi⁹ ouincitur nō habere illa₃ que non querit que ſua ſunt. fides aūt nō ficta eſt illa que pdilectoꝝ opatur. Aliequin nō mō fictā. ſed et mortuam eam iacobus dicere non veretur. p cordis ergo puritatem oſcie bonitatē fidei veritatē. caritas acquiritur et acquiſita piter oſeruatur. Cor aūt noſtrū veraciter depuratur ſi intus captiuatur vt n̄ velit ſe extra fundere quo facto cogitur deū diligere. qui nobis eſt ītimior quā nos nobis. quē cū apprehendim⁹ cor noſtrū intus cum eo permanet et nō exponitur ad peccandū et ſic puritas eſt plantata Ex hac aūt puritate bona conſciencia naſcitur qd̄ ſic pbatur Cū enim cor purū deū intus habeat qui bonū eſt optimum et ſupremū nō poteſt inuidere quib⁹cumq₃ bonis ſucceſſib⁹ proximoꝝ. q₂ aīa ex generoſo bono qd̄ deus ē generoſa facta omniū hoīm bona diligit ſicut ſuū bonū Ex hiis duob⁹ ſequitur terciū ſc₃ fides nō ficta. cū em̄ priora duo videlic₃ cor purum et oſcia bona ocioſa eſſe nō poſſunt exeūt ī opa que faciunt extima caritate et hec eſt fides nō ficta que per dilectoꝝ dicitur opari.

Cor ergo purū qđ effluere nō ꝑmittitur· bona ɔſcia ꝑ quā ma
lū nō admittitur· fides nō ficta qua bonum nō negligitur· per
fectā in anima conſtruūt caritatem· que videlicet caritas intus
cum deo ɔſtructa bona maxima ī aīa oꝑatur· qđ bern· oſtēdit
ꝑ ſimile ſic dicens· res in igne liqueſcendo mollitur dilatatur
purgatur et ſubiungit applicans ad amorē· hunc triplicē conſi
dera ī amore qui vere ignis dei eſt in ſe corda reſoluens et con
flans ī maſſam vnitatis quē admodū varia metalla ſoluta igne
concurrunt in vnum Cor ergo igne caritatis emollitū fluit ſed
q2 nō effluit iō dilatatur adextris et a ſiniſtris ſubueniēs pit·
hoſtibus et amicis Porro ſic liquefactū et dilatatū purgatur
vt ad plenū excoquat ſi quā habet ſcoriā purgatiſſimā reddēs
animā Ex quibus iam dictis tria maxia bona in anima gener=
antur· nam ꝑ cordis molliciē et liquefactōz dei et anime ītelli
gimus vnionē Per dilatacōz oīm tam amicorꝝ q̄ȝ inimicorꝝ benig
nī ſubuencōm· ꝑ purgacōz ꝑdictorꝝ duorꝝ ampliorē īterū ꝓmo=
cōm· talem caritatē habuiſſe paulū credimus De cuius caritate
dicit criſ· perfrui caritate xp̄i· hec erat paulo vita hic mundus
hoc angelus hoc p̄ncia hoc futura hoc regnū hoc ꝓmiſſio hec
bōa oīa· horꝝ·n· que hic habētur nihil aſꝑū nihil ſuaue reputa
bat ſic deſpiciebat aduerſa que timemus vt ſolet herba putre=
facta ɔtēpni tyrānos ac populos ſpirantes furore veluđ quoſ
dam culices eſtimabat mortem et cruciatus et mille ſupplicia
quaſi ludum reputabat puerorꝝ· In hac ergo caritate paulum
quantū poſſumus imitemur· Secūdo dicendū ē de pauli hūili
tate· quā tā ꝑ noīs īterp̄tacōz q̄ȝ verborꝝ ſuorꝝ ꝓlacōem ꝓfun=
diſſimā ɔgnoſcimus extitiſſe· paulus enim interpretatur modi=
cus eo q2 conſueto vſu loquendi ſepe dicimus paulū expecta
·i· modicū· hinc aug· paulus nomē humilitatis eſt et ſicut ſau
lus dictus eſt a ſeuicia et crudelitate ſic conuerſus dictus eſt
paulus ab hūilitate· idem patet ꝑ verborꝝ ſuorꝝ ꝓlacōez dicit
enim ·j· cor· xv· Ego ſum minimus apoſtolorū qui non ſum dig
nus vocari ap̄lus· nec hoc contentꝰ q2 ſit minīꝰ ap̄lorꝝ ſed vo
cat ſe minimū ſanctorū ſcribens Eph· iii· mihi oīm ſanctorū mini=
mo data eſt hec gracia ī gentibꝰ Sed adhuc ampliꝰ ſe hūiliat
vocans ſe abortiuū qđ tāquā fedū et abhoīabile ab omnibus
proicitur cū ·j· cor· xv· dicit nouiſſimo aūt omniū tamquā abor
tiuo viſus eſt mihi Adhuc autem et profundiꝰ ſe hūiliat vo=
cans ſe nihil cū cor· xii· dicit et ſi nihil ſum ſigna tamē apoſto=
latus mei facta ſunt in vos Sed neſcio quid adhuc humilius
de ſe ſenciat ſcribens· i· cor· iiii· Factus ſum ꝑiſima oīm vſq3 ad
huc poſtremo ſuꝑ omnia priora ſe hūiliat vocans ſe maximum

et ꝑcipuū peccatorem cum·i·thi·i·ſcribens dicit fidelis ſer-
mo et omni accepcōe dignus q2 ihūs criſtus venit in hūc mū-
dū peccatores ſaluos facere·quoꝝ prim9 ego ſum·vocat ergo
ſe mīmū apoſtoloꝝ·mīimū ſanctoꝝ·abortiuū·nihil·ꝑipſima
ꝓcipuū peccatorē·vt ex oībus hys affectū ſue hūilitatis poſſet
ſaltem tenuiter declarare Sed ne videatur hoc dicere quadā
ſimilacōe ſicut nos peccatores conſueuim9 nos humiliare di-
centes de nobis tota die·ego peccator·hoc excludit bern·ſic
dicens·non faciebat hoc paul9 menciendi ꝓcipitacōe ſed eſti-
mandi affectōe et ſubiūgit racionē· qui ergo ꝑfecte examian
do ſeipm̄ intelligit ſuo peccato nulli9 peccatū par eſtimat· qđ
nō intelligit ſicut ſuū Sed adhuc aliquis ꝑgit ulteri9 dicens·
Ego nō capio illud verbū quō paulus in tam ſublimi vita exn̄s
ſe tam vilē ex affectu potuerit reputare·dico q2 quicquit boni
habuit ſoli deo tribuit ſibi mala Iuxta illud prima·cor·xv·grā
dei ſum id qđ ſum·q7 ſi hec rō nō ſumitur ſaltem in hoc ipſo ad
miremur ꝓrogatiuam pauli q7 tam ſublimis ī vita tam vilem ex
affectu ſe potuerit eſtimare·Nā et ego tantam eius humilita-
tem cum tante vite ſublimitate omnibus miraculis ſuis iudico
mirabiliorē·nam ſꝫm bern·rara omnino et magna virtus eſt vt
magna licet operantem magnū te neſcias et manifeſtam oībus
tuam te ſolum latere ſanctitatē hoc ego omnib9 virtutib9 mira
bilius iudico·Sed reſpiremus ſi placet ne auditores tedio fa-
tigati ſi ſermo nimis in longū ducitur hys que adhuc de hūili
tate reſtant dicenda auida deuocōe nō poſſint intendere īteri
rumināntes tāquā munda animalia ea que de paulo dicta ſunt
vt ex hys deſiderio iflāmati attenci9 audiant que ſecuntur ⁊c·

Sermo De eodem·

Bſeruate eos qui ita ambulant ſicut habetis formam
noſtram phil·iii·dicit greg·Vna queqꝫ virtus quaſi
quib9dam gradibus quouſqꝫ ꝑicremēta meritoꝝ ad
ſumā ꝑducitur Alia nāqꝫ ſunt virtutū exordia·aliud
ꝑfectus·aliud ꝑfectio· In verbis ergo ꝓpoſitis hortatur nos
apl'us vt cū ipm̄ pn̄tem tamquā formam exemplarē cui īprima
mur habere nō poſſimus vtpute translatū ad gloriā ſaltē eos
qui pn̄tes ſunt et viuendi formā ex ſuis ſcriptis acceperunt·
diligenter obſeruemus vitam noſtrā ad illorū regulā īforman-
tes Ex peditis ergo in ꝓcedentibus glorioſi huius principis ꝑ
fecta conuerſione·corꝑali exercitacōe·virtutūq acquiſicōe et no
ſtra qualicūqꝫ imitacōe Viſa etiā pauli ꝓfūdiſſima humilitate

Nunc reſtat dicendum de eiusdeꝫ humilitatis imitacione hoc
eſt qualiter ip̄m i hūilitate et ſi nō i ꝑfectionis culmīe ſaltem
tenuiter imitemur· qd̕ oīo neceſſariū eſt ad ſalutem eo ꝙ pre:
dicta omnia fructu vacua remanerent ſi non condimentu hu:
militatis hērent dicēte gre· quelibet aſſint corpi opa nulla ſunt
ſi nō ex hūilitate ꝯdiantur et ſubiungit In cunctis ergo que agi
tis fratres mei radicē boni opis hūilitateꝫ tenete Cui ꝯſentit
bern· dicens Inſipiens et inſanus eſt quicūqꝫ ī alys vire meri
tis· q̈ꝫ in ſola hūilitate confidit· que cum ita neceſſaria eſt omni
ſtudio conandū eſt vt eam poſſimus in ortū ꝯſcie tranſplanta
re· qd̕ vt facilius faciamus· Sciendū ꝙ virtus hūilitatis ſicut
cetere virtutes quē admodū ſupra p gre· patuit· tres habet ꝑ
tes ſcilicet principiū mediū et finem· prima hūilitas eſt incipi:
encium Secunda ꝓficiēcium Tercia ꝑfectoꝝ que tres ſpecies
ex triplici radice ſurgunt in nobis· ſicut et ſanctoꝝ dictis pate
re poteſt · nam hūilitas incepta ſurgit in nobis ex cognicōne
veritatis· humilitas profecta ex deuocione caritatis· hūilitas
ꝑfecta ex ꝯtemplacōe diuitatis Hec tria per ordinē ꝓſequē
tes· Prima namqꝫ humilitas ſurgit in nobis ex ꝯgnicione veri
tatis qd̕ contingit cum primū reuocamur ad nos ip̄os et audi
mus vocem domini dicentis intra nos illud yſ· preuaricatores
redite ad cor idqꝫ taꝫ efficaciter et viuaciter agitur vt vox ip̄a
reducat nos ad nos ip̄os et arguens ſtatuat ante faciē noſtrā
dicentes nobis ipſis illud ione· i· qd̕ eſt opꝰ tuū que terra tua
et in veniemus nos īfinitis peccatis qd̕ āmodo obuolutos ꝓpt̄
qd̕ clamare cogimur in celū dicentes nobis illud iere· xvi· Ve
mihi mater mea vt quid me genuiſti· viꝝ rixe virū diſcordie nō
feneraui· nec fenerauit mihi quiſq̄· oīs maledicunt mihi· nā
ex eo ꝙ deus ſtatuit nos ante nos vt dictū eſt illuminamur in
tus ad ꝯgnicōem veritatis in quo lumine ꝯgnoſcimus· que ma
la īcurrimus ex peccato que in hoc lumine ꝯgnoſcemus· Videꝰ
quippe peccata que ꝯmiſimus bona que obmiſimꝰ culpam q̄ꝫ
meruimus merita que amiſimus· offenſam quaꝫ īcurrimus reg:
num qd̕ ꝑdidimus Infernū quē accepimus Et ecce fit dolor
ſup dolorē· anxietas ſup anxietatem ex ꝓfundo cordis claman
tes ad dominū illud pſ· In veritate tua hūiliaſti me· qui autem
hec mala ꝯgnoſcit veraciter niſi durior ſit lapide ī profundo um
humiliatur et vſqꝫ ad puluerem animo conſternatur Sic enim
dicit bern· Tu quicūqꝫ es etiā ſi ſanctꝰ es ſi te ipſum ad lumē
veritatis intus ſine diſſimulacōe īſpicias et ſine palpacōe diiu
dices· nō dubito quin hūilieris tu in oculis tuis factꝰ tibi vili
lior ex hac ꝯgnicōe tui · quāuis nec dū fortaſſe idē eē paciaris

in oculis aliorꝝ Eris igitur hūilis ſed deꝯgnicōe intim̄ verita=
tis et minime ad huc d̄ infuſione amoris et hec ꝯgnicō ī hūilez
valde et amarā pn̄iā nos ꝓſternit tam diu nos mactantes tā
diu caſtigantes quouſqꝫ deus miſertus noſtri dicat nobis il=
lud jere·xi·iam placatus ſum ſuꝑ malo qd̄ feci vobis·nolite ti
mere a facie regis babilonis qꝛ vobiſcū ſum ego et ſaluos vos
faciam et dabo vobis miſericordiam et miſerebor veſtri et ha=
bitare vos faciam in terra veſtra· Secunda humilitas ſurgit in
nobis ex deuocōe caritatis qd̄ contingit cū ꝑ remiſſionē a pec
catis liberati leti et alacres currimus viam dei iurantes et ſta
tuentes cuſtodire iudicia iuſticie eiꝰ·noua quadā dilectōe fer
uenter dn̄m diligentes in qua auide cupimus deo ī oībꝰ et ꝑ
oīa ꝯplacere in quo feruore cum aliquaꝫ diu currimus·ecce ex
quadam pia diſpenſacōe deꝰ ponit nobis obicem et obſtaculū
volens expiri vtrū in eius ſeruicō velimus ſtrēnue permanere
ꝑmittens quaſdaꝫ beſtiolas carnaliū temptacōm ex cauernis
memorie in mediū ſerꝑe que d̄reliquꝑs peccatorꝝ tāquaꝫ tinea
de lana erūpentes mentē rodūt et lacerāt memoriam īquietā=
tes et hoc eſt qd̄ dicitur judic·ii· Ego nō delebo gentes que
ī medio tui ſunt vt in ipſis expiar jrl̄m vtrum cuſtodiant man
data dn̄i·Itm̄ meodem hee ſunt gentes quas dn̄ꝰ d̄reliquit vt
erudiret in eis irl̄m· et poſtea diſcerent filꝑ eorꝝ certare cum
hoſtibus et habere conſuetudineꝫ p̄liandi·hinc bern·Benignꝰ
deus non ꝑmittit electū ſuū temptari īprincipio ſuꝑ iſtud qd̄
ꝑt Vnde fit vt nec dāpni quantitas nec recuperandi difficul
tas quanta eſt īnoteſcat·ſed poſtea innoteſcit aliqualiter rei
difficultas et fruſtra ſperata facilitas euaneſcit Et ecce tri=
bulacio ſuper tribulacōꝫ ex īꝑtunitate īpugnanciū viciorꝝ· Vn̄
q̄ꝫ diu veri boni maior concupiā vel maior delectacō mētē hoīs
nō obtinuit cū exoſa quadaꝫ voluptate geſtorꝝ·viſorꝝ·auditorꝝ
patitur ymaginacōes et ad cogitanda ſpūalia et d̄ina·lumen
oculorꝝ ſuorꝝ et ipm̄ nō eſt ſecum et tempe pſalmodie et orōis
ceterorꝝqꝫ exerciciorꝝ ſpūaliū in corde ſerui etiaꝫ reluctantis et
nolentis ymaginacōes voluūtur et cogitacōnū fantaſmata ver
ſantur a quibus velud imūdis auibus circūvolantibus ſacrifi=
ciū deuocōis vel oīo rapitur de manu tenentis vel ſepe pollui=
tur vſqꝫ ad lacrimas offerentis·et ideo ex hac conſideracione
hūiliantur nihil penitus ſe facere iudicantes et vnde ſe defi=
cere exiſtimant·inde ꝓficiunt neſcientes qꝛ licet ī operibus for=
ſitan minꝰ faciant·miro tamē mō hūilitas ꝓmouetur·que fa=
cilime euaneſceret·ſi ad votū omnia ꝓuenirent Hinc greg·nō
nūquā ad cōcepta deſideria minime ꝓuenitur vt ipa īteruenientē

tarditate ad eadem deſideria laxato ſinu mentis dilatentur
et que extenuari fortaſſe in pleta poterant· repulſa magis cre
ſcant Unde ſemen incerra iactũ gelu p̃mitur et poſt pluuiam
quo foras cicius appere ꝯpellitur vt eo mitus fecundiꝰ radice
tur et quo vetatur ꝓgredi inde cicius cogitur multiplicari et
ex hys oĩbus hũilitas ꝓmouetur de qua dꝛ pſal· quaſi lugens
et contriſtatus ſic hũiliabar · De hac duplici humilitate dicit
bernh· Eſt humilitas q̃ veritas ꝑit et non habet calorẽ et eſt
hũilitas quã caritas format et iflãmat et hec quid in affectu
eſt· illa aut ĩ ꝯgnicõe · Tercia hũilitas ſurgit ex ꝯtemplacione
d̃initatis in qua quanto alcius ꝓficimꝰ tanto ꝓfundius humi
liamur· quia quantũcumq; modicũ eſt· qđ de bonis dei ꝯtem:
plando accipimus· hoc ipm tam magnũ tãq; excellẽs eſt vt in
eius ꝯparacione vileſcat penitus omnis creatura· qđ tam figura
quã ſcriptura lucide declarat· Figura· dicitur enim ezech· i· Cũ
fieret vox ſup firmamentũ ſtabant animalia et ſubmittebant
alas ſuas· qđ expones greg· dicit Cũ ſanctoꝝ mẽtes creatoris
ſui potenciã in tenta ꝯtemplacõe conſiderant vileſcunt eorum
animo virtutes quas habẽt et tanto apud ſe fiũt hũiles quan
to illud altũ eſt qđ ſuper angelos ſonat Idem patet pſcriptu:
ram· dicit enim iterũ gre· Sancti quo apud deũ alcius ꝓficiũt
eo ſubtilius indignos ſe eſſe deprehendunt q2 dum proxĩ luci
fiunt quicquit eos in ſe latebat inueniunt et tanto ſibi foras đ
formes apparent· quanto magis pulchꝛũ eſt qđ de deo vident
quia vnus quiſq; ſibi dũ tactu veri luminis illuſtratur oñditur
et vnde ꝯgnoſcit quid eſt iuſticia inde eruditur vt etiam vide
at quid ſit culpa Cũ enim ſm pħm· oppoſita iuxta ſe poſita ma
gis eluceſcant Hinc ẽ q2 ꝑ dei ſublimia noſtra vilia melius ꝯg:
noſcuntur· hinc abraham alas depoſuit qui loquens cũ deo cin
erem et puluerẽ ſe vocauit Hic moyſes alas depoſuit· qui mox
vt verba dei audiuit loqui ſe neſcire đꝓrehendit dicens· obſe
cro domine nõ ſum eloquens abheri et nudiuſtercius ex quo
locutus es ad ſeruũ tuũ· hinc dauid alas depoſuit qui contem
plans dominum vocauit ſe canẽ mortuũ et culicem viuum hic
bern· nũquaȝ deꝓhendit ſe melius modꝰ humane imꝑfectõis
q̃ in lumine vultus dei in ſpeculo diuine viſionis · Tercio di
cendũ eſt de pauli benignitate quaȝ pius quaȝ benignus exti
terit circa omnes hanc aũt benignitatẽ tripliciter exercebat ·
ſcȝ contra pſequentes· contra delinquentes· contra quaslibet
miſerias ſufferentes· nã ſuos pſecutores qui ſuam mortẽ aſpi
rabant· ſanguinem ſiciebant· excuſando defendit dicens· ro· x
Fratres teſtimoniũ illis ꝑhibeo q2 emulacõem dei habent· ſȝ nõ

ſecundum' ſciaʒ· nec hoc contentus· ſed conuertit ſe ad ordem
di· ro· vt ſupra Fratres voluntas cordis mei et obſecracio apud
deum eſt ꝓ illis in ſalutem· nec hoc content9 ſed optabat eſſe
anathema dicens ro· ix· optabat anathema eſſe ꝓ illis· Vnde
criſ· nemo vmq̄ tantum dilexit amicos· quantū ille dilexit in=
imicos· quanto enim amplius offerebantur tanto plus eorum
inſaniā miſerebantur· Secundo benignus extitit contra delin=
quentes· vñ ipe dicit cor· iii· Lugeo multos qui aūt peccauerūt
et egerunt pñiaʒ ſup imūdicijs ſuis criſ· null9 vmquaʒ tm̄ doluit
ꝓpria mala quantum ipe aliena· nam vt alij ſalui fierent· ipe a
celoꝝ gloria cupiebat excludi· quaſi enim totū mundū genu=
iſſet· ſic ꝓ oim peccatis doluit· ſic oms in dei regnū feſtiabat
inducere· docendo· orando· ſupplicando· aliquando eternis·
aliquando pñtibus· aliquando rebus· aliquando per diſciplos
aliquando litteris· aliqñ perſemetipm cupiebat eripe lapſos·
ſtantes confortare· contritos ſaluare· tercio benignus extitit
circa omnes hoīes quaslibet miſerias ſufferentes· Vnde ipſe
dicit· omnibus omnia factus ſum· vt omnes ſaluos facerem
ſubiungens· quis infirmatur et ego nō infir· quis ſcandali· et
ego non vror· Qualiter autē paulū in hac benignitate imitari
debeamus in ꝑdictis tribus eius exercicijs īformamur· Primo
debemus eſſe benigni ad noſtros ꝑſecutores· omnē maliciam
q̄ in nos exercent nullo aculeo repugnātes vt dicere poſſimus
cū pſ· Si reddidi retri· mi· ma· deci· merito ꝛc· Secundo debe=
mus eſſe benigni ad peccatores ex ꝓfundo cordis ꝯpacientes
eoꝝ erroribus et pro ipſis fideliter dño ſupplicantes et nihil
ominus eos conſilijs et auxilijs reuocantes· Ad qd̉ hortatur
nos aplus cū dicit gal· vi· fratres ſi ꝑoccupatus fuerit homo
in aliquo delicto vos qui ſpūales eſtis hmōi inſtruite ī ſpū
lenitatis q? vt ait gre· Plus eſt victurā animā iperpetuū refi=
cere ſiue etiam reuocare· quaʒ ventrem morientē carnis ēreno
pabulo saciari· tercio debemus eſſe benigni ad formam pauli
ſup quib9libet miſerijs ꝓximoꝝ· nam de hoc genere deuocōis
dicit bernh· Multe miſerie ꝓximoꝝ in piſtillo cordis collecte
atq̧ oculo pietatis īſpecte ipe ſunt ſpecies ex quibus vngenta
optīa ꝯponūtur· qui oīa vnctō ſancti ſpirit9 facere nos doceat·

Sermo De eodem·

Dhuc excellenciorem viam vobis demonſtro· j· cor·
xii· dicit criſ· conſideremus quantis honoribus de9

paulum ante tempus reſurectõis extulit ĩparadiſum rapuit in
celũ ſubleuauit ĩ effabi'is archam fecit eſſe ꝑticipẽ taliũqꝫ mi
ſterioꝝ conſciũ qꝫ nulli hoĩm fas fuit confiteri· nec ĩmerito ad
celũ rapitur· qui ꝓpter deũ deſeruit totam terrã· Expeditis er
go ĩ precedentibus tribus exerciciis pauli ſcꝫ conuerſione cor
ꝑali exercitacõe· virtutũ acquiſicõe pariterqꝫ noſtra ĩ eiſdẽ qua
licũqꝫ imitacõe · nunc dicendum eſt de quarto mẽbro in ꝑimo
ſermone ꝓpoſito ſcꝫ de contemplacõe· De qua duo breuiter tã
gemus ſcilicet pauli contemplacõm et noſtrã imitacõꝫ· nam de
ſua contemplacõe ipſe nobis inſinuat· ii· cor· xii· vbi dicit veniaꝫ
aũt ad viſiones et ad reuelacões dñi et ſubiũgit Scio hominez
in xp̃o ante ãnos xiiii· ſiue in corꝑe ſiue extra corpꝰ neſcio· deꝰ
ſcit rap· ꝛc̃· et ſcio hꝰõi hoĩez ſiue in corꝑe ſiue extra corpꝰ neſcio
deꝰ ſcit qm̃ raptꝰ eſt ĩ ꝑadiſum et audiuit archana verba que
nõ licꝫ homini loqui quã ſummis labiis ſolũmõ tetigiſſe ſufficiat
Quis eni contigere ꝑ̃ſumat vel loqui audeat· que vt ait apl̃us
non licet hoĩ loqui· hac ergo dimiſſa contemplacione ꝑuitatis
noſtre modulo poſſibile ꝓſequamur· nam de illa intendit apo
ſtolus in verbis ꝓpoſitis cũ dicit Adhuc excellenciorẽ viam vo
bis demonſtro Ip̃a em̃ contẽplacõ inter om̃s vie et vite accões
excellencior reputatur· nam de hoc modicũ guſtare plus eſt
q̃ꝫ in aliis exerciciis multum laborare dicente bernhar· Menti
vel animo cum cetera ꝑs hominis regenda ſit ſubdita· nec dig
nius et aliquid ad querendũ· nec dulcius ad inueniendum· nec
vtilius ad habendũ quã qđ ſolã mentẽ ſuꝑemiet id eſt deꝰ qui
videlicet deꝰ per ſolã contemplacõꝫ apprehenditur in hac vita
Itaqꝫ hic ſumꝰ vt dicamus de contemplacõe que tres ꝑtes con
tinet· principiũ mediũ atꝫ finem· ꝑimo dicatur qualiter con=
templacõ incipiatur· ſcd̃o quid in ea guſtatur· ſiue quo in ea ꝓ
grediatur· tercio quõ finiatur· pricipiũ aũt eiꝰ adhuc ĩ tria di
uiditur· ꝑimo enim ponemꝰ eius deſcripcõꝫ· ſecundo noſtrã
ad eã habilitacõꝫ· tercio eiꝰ ingreſſionẽ· Hec proſequentes· pri
mo ponemꝰ eius deſcripcõꝫ quã venerabilis beda proſequitur
ita dicẽs Contemplatiua vita eſt· cũ quis longo bone actõis
exercicio edoctꝰ diuine oracõis dulcedinẽ inſtructus crebra la
crimaꝝ cõpunctione aſſuefactus· a cunctis mundi negociis va
care et in ſola dei et proximi dilectione intendere didicerit·
gaudium quoqꝫ perpetue beatitudĩs qđ in futura ꝑcepturus
eſt vita etiã in preſenti cepit ardenter d̃ſiderando preguſtare
et aliquando etiã quantũ moralibꝰ fas eſt ĩ exceſſum mẽtis ſub
limiter ſpeculando abrũꝑe· Secundo dicendũ ẽ de noſtra cõ
tẽplacõe hĩlitacõe que licꝫ ĩpdicta d̃ſcripcõe ſufficiẽt doceatur

Aliquid tñ ꝓpt ſimpliciores d̾ hoc mēbro in mediū ꝓferamus·
Nam qui ad apicem diuine contemplacōis aſpirat neceſſe eſt
vt ſe ab omnibus peccatis et viciis debeat elongare· omnia t̾re
na ſubpedibus conculcare· bonis opib9 ſe exercitare· affectum
ſuū ſanctis deſideriis inflāmare· crebris ſuſpiriis euagacioneꝫ
mentis ad deum reuocare· ad hāc graciaꝫ ꝯtemplacōis ꝯtinue
ſuſpirare et viſitacōeꝫ ſancti ſpiritus ardenter deſiderare et in
his quouſqꝫ accipiat contencioſe ꝑſeuerare Verum ꝓlixitas ē
mater tedii· Hec omnia que dicta ſunt in tria breuiter ꝯſtrin
gamus que virtutem in ſe ꝯtineant oīm predictoꝝ· Debemus
enim cor in deū quantum poſſumus ſtabilire eius preſenciam
ardenter ſitire contencioſe ambire· Primo dico debemus cor
in domino ſtabilire· qd̾ tunc veraciter facim9· ſi oīa opa· noſtra
in domino vniamus· que licet ſint varia et diuerſa· tamen quia ī
vno· i· in deo tamquā in fine vltimo conueniūt erunt veraciter
vnita et in domino ſtabilita: hec ſtabilitas a domino ꝯmdatur
cū luc· x ad martā dixit do9 Marta ſollicita es et tur· er· pluria
Porro vnū ē neceſſariū Ac ſi dicat· Licet circa multa occuperis
vnū tamen eſt neceſſariū vt eadem multa in domino vniantur·
Hinc apoſtolus· i· cor· xv· Fratres mei dilecti ſtabiles eſtote
et imobiles hūdātes in omni ope bono ſemper ſcientes qꝫ la
bor veſter non eſt īanis in domino· Ac ſi dicat Si in omni bo
no habundatis et eadem in dominum fideliter ordinatis et ī
his duobus ſtabiles et ī mobiles ꝑſeueratis· tunc labor veſter
non eſt inanis in domino ſꝫ ſtabilis· de quo dr̄ hebre· xiii· op
timū eſt gracia ſtabilire cor· bonū enī eſt opibus habundare
melius eſt eadem multa in dominū ordinare· ſed optimum eſt
in eiſdem īmobiliter et ſtabiliter ꝑſeuerare· Secundo debem9
dei preſenciam ardenter ſitire vt eius preſenciam pre omnib9
mundi deliciis deſiderem9 Magn9 enim eſt de9 et oportet vt
magno valde ſiderio affectetur et hoc eſt qꝫ ait pſ· Ignis ante
ipſum p̄cedet· qd̾ exponens bern· dicit· oportet vt ardor deſi
derij p̄ueniat faciē eius ad omnem animā ad quā ip̄e eſt ventu
rus qui omnē ꝯſumat rubiginē vicioꝝ et ſic p̄pet locum dn̄o·
nam in omni genere deuocōis nulla ita attractiua eſt dn̄e pre
ſencie ſicut vehemens deſiderium nec aliqua deuocio dominū
ita allicit ſicut iſta Vt ergo noſtram deuocionem valeamus in
nobis medullitus inflamare hoc ſemper p̄ oculis eſt habendū
qd̾ ſine deo nihil boni poſſumus· ip̄o dicēte Sine me nihil po
teſtis facere et cum eo omnia valeamus· dicente apoſtolo· oīa
poſſum in eo qui me confortat· Sine eo ab omnibus conculca=
mur quia ſicut ꝑ ſaloꝫ ſapien· dicitur· Luto vilior eſt vita eius·

Et cum eo omnibus dominaretur· ſic enim īſtitutus eſt primus
homo gen·i· dominamī piſcibꝰ maris et volatilibꝰ celi et vni=
uerſis animantibus que mouentur ſuper terram · Itē ecc·xvii·
Dedit deus hoī poteſtatē illorum que ſunt ſup terram poſuit
timorem illius ſup omnē carnem et dominatus eſt beſtiarum
et volatilium celi· hec et adhuc infinita alia mouere nos debēt
vt dei pn̄ciaꝫ medullitus deſideremus· tercio debemus graciaꝫ
contemplacōis contēcioſe ambire facientes vt dauid qui dice
bat Iurauit dauid dn̄o· votū vouit d̄o iacob· Si introiero inta
berna· domus mee· vſqꝫ donec inveniā locū dn̄o Hinc veritas
dicit luce·xiii·Contendite intrare per anguſtiam portam qd̄
d̄ contemplacōe conuenienter accipitur qꝛ pauci ſunt qui ꝓpt
eius artitudinē īgrediantur per eam in bona domini· dicit em̄
bern· Si quis veſtrum iuxta ſapientē corſuū tradit ad uigilan
dum diluculo et ſm̄ iſ· ſtudeat parare vias ſuas· Cui etiaꝫ ſm̄
pſ· licꝫ dicere ocli mei ſemper ad dominum· viſitabitur ꝓfecto
frequent̄ nec vmquaꝫ ignorabit tempus viſitacōis ſue· de hys
cibus habilitacōibus p̄miſſis dicit bernh· licet ſub alys verbis
Modus viſitacōis non eſt in arbitrio accipientis· ſed in grā dei
donantis· ſed hoīs eſt iugiter p̄parare cor· et voluntatem ex=
pedire ab affectionibꝰ alienis· racionē et intellectum a ſollici=
tudinibus memoriā a negociēſis et ocioſis· nō nūquā a neceſſa
rys occupacōibus vt in die bona dn̄i et in hora beneplaciti eiꝰ
cum audierit vocem ſpiritus ſpirantis continuo concurrant ſi
bi et cooperentur in bonum et quaſi ſybolū faciant · Tercio di
cendū eſt d̄ dei ingreſſione· nam cū per intima exercicia homo
deuotus taliter vt dictum eſt habilitatus fuerit vt omnia in=
teriora hominis erintio affectu dei deſiderent pn̄ciaꝫ et dicāt
omni creature· nūctiate dilecto· quia amore langveo· tūc vltra
ſe continere nō poterit et ruens in amplexꝰ dicit ecce aſſum ex
cuius pn̄cia anima illuſtratur et in flāmatur · illuminatur ita
vt ex ꝓfunda amiracione dicat Benedic anima mea domino et
omnia que intra me ſunt nomini ſancto eius· d̄ cuius ingreſſu
dicit bernhardꝰ· Cum de hiis que de deo ſunt et ad deū ſunt
anima tantum ꝓficit vt voluntas fiat amor et tunc continuo
per viā amoris infundit ſe ſpiritus ſanctus· ſpiritus uite viuifi=
cans omnia et adiuuans· ſeu in oracōe ſeu in meditacōe· et me
moria fit ſapiencia· cū ſuauiter ei ſapiunt bona dn̄i Intellectꝰ
vero efficitur contemplacio formans illud in quaſdā ſpiritua
lis ſiue d̄ine ſuauitatis experiēcias· ſicqꝫ fit ut per d̄i igreſſuꝫ
volūtas fiat amor· intellectꝰ contēplacō· mēoria vero ſapia· ut
que priꝰ erant ex ſe potēcie aīe · nūc mutētur ī d̄inas quaſdā

experiencias vt fiat hec mutacio dextre excelſi ergo in virtute in qua imutaris • et in amore qua inflāmaris deum preſentem in tellige De eius etiam ingreſſione ſic iterum dicit bernhardꝰ Fateor mihi ſepe aduentaſſe verbum • cūqꝫ ſepius itraſſet ad me non ſenſi aliquociens cū intrauit affuiſſe recordor • interdū et p̄ ſentire potui introitū eius ſentire nūquā ſed ne exitum • nā vnď in animā venit quo ve abierit • denuo eum dimittens ſed qua vl̕ introierit vel eixuerit etiaꝫ nunc ignorare me fateor Sane p ocu los non itrauit • quia nō erat coloratū • nec p aures quia nō ſo nuit et ſic de reliquis ſenſibus Iuxta illud • neſcis vnde veniat aut quo vadat quia veſtigia eius nō cgnoſcentur • queris ergo vnde adeſſe noueri viuū et efficax ē mox vt intꝰ venit expgefe cit dormitantē animā • Secūdo eſt dicendū de contemplacōis medio ſiue pgreſſione vel etiam ď eius operacōe hoc eſt quid deus ſic adueniens in anima opetur • operatur aūt ďꝰ i aiaꝫ ve niens tria ſciliceꝫ potenciaꝝ aīe racionalis illuſtracōꝫ • corpis et corpalium ſoporacōꝫ anime glorificacōꝫ • De primo autē ſciend̕ qꝛ ſcḋm aug • opera trinitatis ſunt indiſtincta ſiue idiuiſa et ido cū deus ad animā venire dignatur • Sed meliꝰ hic ſi placꝫ ſub ſiſtimus ne materia tā venuſta breuiori ſermone quā expedit anguſtetur vel etiam ſi vt oportet ſermo in longū ducitur ex attediacōe auditoꝝ materia ꝯformetur mediū contemplacōis qď nunc in manibus eſt in alterius ſermonis principiū reſeruā tes ad laudem et gloriam ꝛc •

De eodem •

Mulamini cariſmata meliora • i • cor • xii • dicit gre • Cō templatiua vita amabilis valde dulcedo eſt que ſup ſemetipſam animā rapit regna celeſtia apit terrena debere contemni oſtendit • ſpiritualia mentis oculis patefacit corpalia offenſa abſcondit que cū ſapore itime deuo cionis venturā vitam perſuſpenſionē cordis in deū nos faciat preguſtare vt fiat in nobis illud joſue Iā incipe poſſidere jdo hortatur nos aplus In verbis ppoſitis vt eidem contēplacioni tāquaꝫ meliori et nobiliori exercicio totis viribꝰ intendāꝰ dicēs Emulamini cariſmata meliora • hoc eſt imitamini meliora dona que in ipſo vſu contēplacōis ppinante ſpiritu ſancto feliciter p̄ guſtantur Expedito ergo priori ſermone de contēplacōis pri cipio • nunc de eius medio • hoc eſt quid deus ſit adueniens in anima operetur in mediū proferamus • opatur aūt tria ſcꝫ potē ciaꝝ anime rōalis illuſtracōꝫ • corpis et corpaliū ſoporacionem

anime glorificacionē. Primo deus adueniens operatur in aīa
potenciarum illuſtracionem quod vt euidencius intelligatur.
Sciendum q̄ ſ͛m auguſtinū. opera trinitatis ſunt indiſtincta
ſiue in diuiſa. et idō cū deus ad animam venire dignatur totā
trinitas veniet. Iuxta illud iohannis xiiii. ad eum veniemus et
manſionē apud eum faciemus. qđ exponens ber. dicit Tanta
eſt beniuolencia patris tanta q3 dignacio filii circa beneaffe=
ctam et oppoſitam animam. vt nō modo ad eam veniant ſed et
manſionē apud eam faciant tā enutriens pater. quā3 erudiens
filius ita ſane vt ſingule pſone idōnis ſingulas potencias anime
racionalis irradient et plustrent. pater. n. quia amor eſt Iuxta
illud. i. ioh. iiii. Deus caritas eſt afficit voluntatem ad amoris
iflāmacōz. filius quia ſapiencia patris eſt. juxta illud cor. i. nos
predicamus xp̄m dei virtutem et dei ſapienciā pluſtrat intel
lectum ad ſplēdoris illuminacōz Spiritꝰ ſanctꝰ quia boītas ē
juxta illud Sapi. xii. o quam ſuauis et bonus eſt ſpūs tuus in
oībus afficit meōriā ad dulcorū delctacōem. et ſic patet quō
ex dei p̄ſencia potencie anime illuſtrentur. Hinc eſt q̄ deus
ignis dicitur deut. x. deus tuus ignis conſumēs eſt nō quia ig
nis materialis ſit. ſed quia ex pprietatibus ignis predicti tres
effectus patris et fily et ſpiritus ſancti cognoſcuntur hinc iſa.
lxvi. deus ī igne veniet. nā3 ſicut ignis hab3 ardorē. ſplendorē
dulcorem. ſic deus ignis veniens ad animā per ardorem cari=
tatis. dat voluntati dilectōz. per ſplendorē ſapiencie. dat intel
lectui illuminacōz. per dulcorem bonitatis dat memorie dlec=
tacōem. hinc bern. đ ſingulis iſtis dicit. quid patrem eſt venire
ad animā Patris enim diligere eſt et ideo patris aduentus ex
infuſa dilectōe probatur in cuius pn̄cia aīa deuota tanto fla=
grat dilectōis ardore vt etiam dilatetur ad diligendum quoſli
bet inimicos ex cuius ardore rubigo tam peccatorꝝ quā3 viciorū
tantum conſumitur quantū expedit ad ſalutem. Quid eſt filiū
venire ad animā. Erudire ad ſapienciam Et ſubiungit Si ſen=
ſero mihi apire ſenſum vt intelligam ſcripturā. aut ſermonem
ſapiencie quaſi ebullire ex intimis aut infuſo lūme đ ſuper re
uelari miſteria aut certe expandi mihi quaſi quoddā3 largiſſi=
mi celi gremium et vberiores deſurſum influere animo medi=
tacionum imbres. non ambigo ſponſum ad eſſe. verbi ſiquide3
hee copie ſunt. et de plenitudine eius iſta accipimus. ſi autē
pſeuerauero. huic dignacōi dignis ſemper qđ ī me eſt. affecti
bus et actibus reſpondere et gracia dei aput me vacua non fu
erit etiam manſiōz aput me faciet tam pater enutriēs quā filiꝰ
erudiens. et q̄ pdictorꝝ oīm fruicō in ſuma delectacōe agitur.

nulli dubiū eſt quī eandē dilectacōȝ tāquaȝ condimentū ſpūs ſanctus admiſtret· nec eſt iſta diſtinctō triū pſonaꝝ in tribus potencijs quā bern· hic ponit cōtra ſentēciā aug· ſupra dicētis qđ opa trinitatis ſunt in diſtincta· qꝛ hec diſtinctio ſolūmodo penes dōnantem gratiam accipitur verbi gracia Illa viſitacio in qua plus ſentitur de dilectōe qꝫ de erudicione ſapiencie pa-tris dicitur ſiue patri attribuitur nō qꝫ in eadem viſitacōe nō ſit filij ſapīa· nec delectacō ſpūs ſancti ſed quia bonum patris ibi p̄ ceteris dōnatur Sic illa viſitacō in qua plus de ſapīa quaȝ de amore ſentitur viſitacō filij indicatur · nō qꝫ aliarū pſonarū ſcȝ patris et ſpūs ſancti bona nō ꝯfluant ſed qꝛ bonū filij p̄ ex-cellit et ſic ꝺ reliquis poteſt dici Habita itaqȝ viſitacōe trium pſonaꝝ in tribus potencijs diſtincta · nunc dicendū eſt ꝺ vna viſitacōe ſiue opacōe īdiſtincta quā tota tītas in aīa opatur· ꝺ qua iterū dicit bern· poſtqȝ grā intus venit expergefacit animā meā monuit et emolliuit vulnerauit cor meū qm̄ durū lapideū qꝫ fuit et maleſanū cepitqȝ euellere et deſtruere edificare et plantare rigare arida illūiare tenebroſa clauſa reſerare frigida īflāmare et mittere praua in directa et aſpera ī vias planas ita vt benediceret aīa mea dn̄o ex motu cordis ītellexi pn̄ciā eius et ex fuga viciorū carnaliū et ꝺpreſſione affectuū aduerti po tenciā eius et ex diſcuſſione ſiue redargucōe occultorū meorum admiratus ſum pfunditatē ſapīe eius et ex quātulacūqȝ emē dacōe morū meorū expertus ſum bonitateȝ eius· et ex reforma cione ſpiritus mentis mee·i·interioris hōis mei percepi vtcū qꝫ ſpēm decoris eius · et ex contuitu ſimul oīm horū expaui mul titudinem magnitudinis eiꝰ· verum hec omnia vbi abſceſſerit verbum quodā ilico langvore et torpencia iacere īcipiunt ac ſi ca cabo bullienti ſubtraxeris ignem hoc mihi ſignū abſceſſionis eius· Secundo deus ex ſui pn̄cia operatur corporis et ſenſuū ſoporacōeȝ qđ taliter contingit quia cogitacōes ymaginacōes ſenſualitates et ſi quid eſt aliud de inferiori parte rationis ad illuſtracōȝ potenciarū et dei viſitacōeȝ pamiracōe et ſtupore in extaſim et exceſſum mentis in trorſum rapiuntur et iam exteri ora ſopiuntur· Ad quem ſoporem illa venerat que in cāticis di cebat· Ego dormio et cor meum vigilat · Quam dormicionem apoſtolus vocat mortem dicens · Mortui enim eſtis et vita ve ſtra abſcondita eſt cū criſto in deo· De hoc ſopore dicit augꝰ Si alicui ſileat tumultus carnis ſileāt fantaſie terre celi aque aeris·ſileat et ipſa anima et tranſeat ſe· non ſe cogitando· ſile at omnis lingva omne ſignum omnes ymaginarie reuelacōes et quicquit tranſeundo fit ſileat omnino · Et poſtea ſubdit·

ſi ſic iam taceant oīa et loquatur ip̄e ſolus nō p illa ſed p ſemet
ip̄m vt audiamus verbum eius · non p linguuā carnis· nec per
vocem angeli· nec p enigma ſimilitudinis ſed ip̄m quem in hiis
amamus· ip̄m ſine hiis audiamus· et hec vna viſio ſiue audicō
rapiat et abſorbeat īteriora gaudia ſpectatorē ſuū vt talis ſit
ſempiterna vita quale ſit hoc momētum cui ſuſpiramus hoc ē
intra in gaudium dñi tui· De hoc ſopore adhuc dicit gre· ſuper
illo verbo· Inviſione nocturna quando ſopor irruit ſup hoīes
mēs noſtra nullo mō adquietē intime cōtēplacōis rapitur niſi
ſtudioſe prius a tumulto ẗrenoꝝ deſiderioꝝ ſopiatur et tunc
ſecreta dīnitatis apprehendimꝰ cū ab huius mundi tumultuo
ſa occupacōe ſopitis exterioribus ī mentis noſtre cubilia ſegre
gamur qr dū exteriores ſenſus ab huius vite ſollicitudibus ſo
poramus vacante mente viuacius interiora apprehendamus
Tercio deus nobis adueniens ex ſui pñcia opatur aīe glorifica
cōꝫ quia poſtquā ſepoſita ſunt oīa · aīa introrſum rapitur et in
dei laudē et gloriā ſublimatur vbi ex mutua collocucōe ieandē
claritatē transformantur · queſiuit aūt bona dñi p que anima
ſic glorificatur nec ſcio nec ītelligo nec mirum de me qui nihil
ſum· ſed et ſancti qui has delicias guſtauerunt dicunt ſe nihil
dignū verbis poſſe exprimere· de quoꝝ numero bern· p̄cipuus
contemplator dicit· Que in ſilencio papiuntur nō verbo docen
tur ſed ſpū reuelantur et ſubiungit qđ ergo ſermo nō explicat
conſideracō querat orō expetat mereatur vita puritas p̄paret
humilitas alliciet· caritas conſequatur · hec eſt via et non alia
que ſectatores et cupidos huius gracie introducat introrſum ī
ſancta ſanctoꝝ· colligamꝰ tamē ſcripturā que licet ī enigmate
hanc glorioſam materiā ploquitur et depingit nam deut· x dr
de hac gracia· reꝝ omniū habundancia pfrueris· et pſ· Sicut
letanciū omniū habitacō in te Ac ſi dicat· o beata anima ſic vi:
ſitata habitcō ſp̄ dei in te eſt ſicut gaudiū omniū letanciū Ve
niens enim deus aſſumit animaꝫ in ſe ip̄m et vnit eam ſibi vt
fiat vnus ſpūs cū eo in q ia vnione fruēs đo fruitur omni bono
Verū cū ſm iſa· xvi· Secundum magnitudinem operū erit viſi
tacio eoꝝ ſcilicet hominum Ideo ſciendum q7 hec viſitatio va:
riatur ſecundum qđ ſe habilitauerit homo plus et minus qđ
ſecundo in vna declarat ſentencia ſuper illo verbo job· iiii ·
Ad me dictū vm̄ ē abſconditū · et quaſi furtiue ſuſcepit auris
mea venas ſuſurii· eiꝰ p hoc q7 di· Venas ſuſurꝝ patent datur
intelligi· quibus modis ad noſtre intelligencie aurem veniat·
Aliquando enim amor nos afficit · aliquando pnīa quaꝫ nulla
ſint oſtendit· aliquādo ad eterna diligenda deſiderium erigit

Aliquando bona dei īſinuat · aliquādo celeſtia dat ꝯgnoſcere
aliqn̄ de incircūſcripti lūis claritate mentē inebriat et hoc vl=
timū maxime accedit ad aīe glorificacōꝫ·anima enim ex gloria
diuine potencie irradiata erit et ip̄a clarificata· qđ tam figura
quaꝫ ſcriptura poſſumus declarare·figura ſicut exo·xxxiiii·dꝛ
ꝙ moiſes ex familiari collocucōe dei clarificatā habuit faciem
et cornuta ita vt filꝫ iſrahel non poſſent intendere ī faciē eius
Idem oñditur ſcriptura·ii·coꝝ·iii· Vbi de iam dicta figura
mencōꝫ faciens dicit ꝙ ſi miniſtratō mortis litteris đ formata
ī lapidibus fuit in gloria·ita vt nō poſſent ītendere filꝫ iſrahel
in faciē moyſi ꝓpter gloriam vultus eiꝰ que euacuatur · quō nō
magis miſtracio ſpiritus erit in gloria et ſubiungit · nos ergo
omnes reuelata facie gloriā dn̄i ſpeculantes in eandē imaginē
transformamur·a claritate ī claritatē tamq̄ a dn̄i ſpū· Tercio
dicendū eſt de ꝯtemplacōis fine·fine dico nō ꝯſumpcōis· ſed
conſumacionis · De quo ſciendū ꝙ vita contemplatiua excellit
actiuam in tribus ſcꝫ in dignitate·nobilitate · vtilitate · Primo
dico ꝙ contemplatiua vita excellit actiuam in dignitate quia
in digniori ſubiecto qđ eſt anima·et ī digniori obiecto agitur
qđ eſt deus·nam de primo dicit bern·nullū dignius exerciciū
eſt hoī quaꝫ in eo qđ melius habet et in quo ceteris aīantibus
et ceteris ꝑtibus ſuis p̄minet que eſt mens et animus·de ſcđo
idē dicit Menti vel animo nihil dignius eſt ad querendū nec
dulcius ad inueniendū·quā ꝙ ſolam mentem ſupeminet qđ ē
deus·Secundo excellit eam in nobilitate qꝛ ad illam ſcꝫ actiuā
et rudes· et ruſtici mittuntur·ad iſtam vero ſoli nobiles ſpūs
in vitantur·naꝫ ruſticani intellectus a ꝯtemplacōe ꝓhibentur
quibus dꝛ ecc·iii· alciora te ne queſieris et forcōra te ne ſtruta
tus fueris·ſed que p̄cipit tibi deus illa cogita ſemꝑ non enim
neceſſariū tibi eſt ea que abſcōdita ſunt videre oculis tuis quia
ſicut dicitur ꝓuer·xxvii· qui ex illis ſtrutator eſt maieſtatis op
primetur a gloria·ad quā tamen gloriā nobiles ſpūs et ſubti=
les dulciter ī vitantur cum eis dicitur in pſal·Vacate et vide=
te qm̄ ego ſum deus Hos diuerſos ſpūs·ordinat apoſtolus·i·
coꝝ·vi·Cum nobilibus ſpiritibꝰ dicit In digni eſtis qui de mi
nimis iudicetis·ruſticanos ſpiritꝰ mittens ad actiuam cū ibiđ
ſubiungit·contemptibiles qui ſunt in ecc̄ia illos ꝯſtituite ad=
iudicandum·ꝙ exponens greg· dicit qui nullis magnoꝝ do=
noꝝ virtutibꝰ pollent ip̄i in terrenis negocijs occupentur qui
aūt ſpūalibus bonis ditati ſunt ꝓfecto non debent t̄renis ne
gociis implicari vt dū cogimur ad inferiora melius valeant ſu
perioribus deſeruire·qđ adhuc declarat gre·ꝑ exemplū dicēs

Sancta ecclesia sic consistit in vnitate fideliū sicut corpus no-
strū ī cōpage mēbroꝝ alia nāqȝ sunt mēbra ī corpe que luci ōser
uiunt alia que a terre tactu minime disiunguntur· oculus quippe
luci itendit·et ne cecari valeat a puluere custoditur Pes vero
tunc recte suū officiū pagit cum terre puluerem nō refugit·
qui tn̄ corpis mēbra vicissim sua officia sibi īpciendo copulan
tur· vt pes oculis curat et oculus pedi pspiciat· Sicut igitur
oculus clarior et purior est pede· sic contemplacō qui est act9
oculi interioris qualibet actōe· Tercio contēplatiua excellit acti
uam in vtilitate qꝫ nobis insinuat salon prouer·iii·dicens Melior
ē acquisicō eius negociacōne auri et argenti primi et purissimi
fructus eius pciosior est cūctis opibus et omnia que desider-
antur huic nō valent ꝯpari longitudo dieꝝ ⁊c· Huic dn̄s ptu-
lit Marie exerciciū dicēs eam ptem optimā elegisse ppter qd̄ di
cit greg· Contemplatiua vita maior est merito quā actiua·
qr hec in vsu pn̄tis vite laborat·illa vero sapore itimo psuspen
sionē cordis venturā requiem iam degustat· Ad quē gustū in
hac vita et sacietatē in futuro nos perducat ⁊c·

De purificacione sancte marie·

ostq̄ ꝯpleti sunt dies purgacionis marie luc·ii·dicit
gre· Verba sacri eloquij sic sunt intelligenda vt et in
veritate credantur facta et tn̄ p significacōē nobis ali
quid in sinuēt moraliter faciendū· In verbis ergo p
positis cum sequentibus tria possumus intelligere scȝ virginis
matris purgacōē·luīnū portacōē dei in templo pn̄tacōē Primū
intelligitur ī hoc qd̄ dicitur· postqȝ ꝯpleti sunt dies purgacōis
marie· Secundū in hoc qꝫ subiūgitur· tulerūt illū scȝ ihm qui de
se dicit Ego sum lux mundi· Terciū cum ꝯcluditur· Vt sisterēt
eū dn̄o Vnde ppter hoc tria festū istud tria habȝ noīa· nā ppt
virgīs matris emūdacōē Vocatur festū purificacōis· ppt por
tacōē filij· vocatur festū lumīs siue lūiacōis· ppt dei ī templo
pn̄tacōē ī pleris qȝ calendarijs scribitur festū ipapanti qd̄ iter
pretatur festū pn̄tacōis Et notandū qꝫ his tribus in virgine et
filio eius gestis triplicem hodie ī ecclesia reuerenciā exhibē9
Nam ppter virginis purificacōē hodie agimus pcessionē· ppt
filij portacōē·lūinū celebra9 baiulacōē· ppt dei itēplo pn̄tacōē
religiosi hodie accedūt ad ꝯmūionē· Hec ergo sm̄ historiā bre
uiter tacta et veraciter facta ad laudē virginis et filij sufficiāt
applicantes eadem tria ad edificacōē moꝝ nostroꝝ qr in eis dē
ad vite eius que nūc est ptingimus pfectōē· et ad supremā in

celo ꝑueniemus glorificacōꝫ· Predicta aūt tria tali ordine ꝓſe-
quamur· dicentes primo de conſcīe noſtre purgacōe· ſecundo
de illuminacōe· tercio de dei in templo cordis noſtri ꝑñtacōe
De primo ſit primus ſermo· de ſecundo ſecundꝰ· de tercio ter
cius· primus ꝑtinet ad incipientes· ſcdꝰ ad ꝓficientes· tercius
ad ꝑfectos· Primo ergo ad puritatē in nobis ꝯſtruendā ante
oīa neceſſaria ē peccatoꝝ purgacō que tribꝰ exerciciȷs ꝑficitur
per que omniū peccatoꝝ conſequimur ꝑfectiſſimā remiſſionē
videlicet eſtimacōe· emendacōe· ſupplicacōe· primū ergo opꝰ
noſtre purgacōis conſiſtit ī eſtimacōe· ꝑ quā īgredientes ſinū
conſcientie et ſtatuētes nos ante nos· ꝯtra noſmetipſos iudiciū
inſtauremꝰ qđ ſcꝫ iudiciū docet nos grē· ordinare dicens· De
bet vnius cuiuſqꝫ mens· cauſas ſuas aput dn̄m· et cauſas domī
contra ſe ſollicitacōe inquiſicōe diſcutere debet et caute penſare
que ab eo bona ꝑcepit· et que mala bonis illius ꝑuerſe viuen-
do reſponderit· qđ electi cottidie facere oīo nō ceſſant dicēte
ſalomone Cogitacō iuſtoꝝ iudicia Accedunt· n· ad ſecretariū
iudicis intra ſinum cordis et conſiderant ibi qꝫ diſtricte qnqꝫ
feriat· qui hic diu pacienter expectat· ibi conſciencia accuſat·
ratio iudicat· timor ligat· dolor excruciat qđ iudiciū eo cerciꝰ
punit quo interiꝰ ſeuit· Vnꝰ quiſqꝫ enim cū cauſaꝫ huiꝰ examis
ꝯtra ſe aggredi cepit ipē ē actor qui exhibet· ipē reus qui exhi
betur· actor inquantū penitens· reus inquantū peccator· et ſic
ipē qui eſt ſemetipm̄ īſequitur qui fuit· Nemo enim ſufficient
eſtimare poterit quanta mala ꝑſingula momēta ꝯmittimꝰ qꝛ
ſicut non ſentimus quantū creſcant mēbra· ꝓficiat corpꝰ· mu
tatur ſpecies· nigredo capilloꝝ albeſcit ī canis· hec quippe oīa
neſcientibus nobis aguntur in nobis· ita mēs noſtra ꝑ momen
ta viuendi ipō curaꝝ vſu aſcemꝫ ipō ꝑ mutatur et nō agnoſciꝰ
niſi vigilanti ſtudio ī interiora redeuntes ꝓfectus noſtros cot
tidie defectuſqꝫ penſemus Excitati ergo tot vocibus p̄ceptorū
adiuti tot exemplaribus ſanctoꝝ ad occulta noſtra redeamus
diſcuciamus omne qđ agimꝰ· et quicquit ī nobis dīme rectitu-
dinis regulā offēdit accuſemꝰ magnūqꝫ eſtimemꝰ· nos itaqꝫ
ꝑ beatum grē· inſtructi īſtauremꝰ ītra nos contra noſmetipſos
iudiciū veritatis ponderantes et ſine diſſimulacōe eſtimātes
peccata que cōmiſimus ī numero pondere et menſura· hoc eſt
quot qualia quanta mala cōmiſimus quem in eis offendimus
qm̄ ꝓfunde ex hoc viluiꝰ· hoc tam diu continuantes quouſqꝫ nō
ſolū ex iudicō rōis ſꝫ ex intīa cordis affectōe peccata nrā maxi-
ma reputēꝰ ex ꝓfundo cordis clamantes in celū illud luc· xv·
pater peccaui ī celū et corā te vſqꝫ fac me ſicut vnū dmece· rc·

Ac ſi dicat qꝛ ex feditate peccatoꝝ degener factus·dignitatē
filiacōis·male viuendo ꝑdidi·rogo vt ponas me ī extremū ſta
tum ſeruoꝝ vt ſic ſaltem ſim de nūero tuoꝝ Ad hanc ꝓfundā
eſtimacōꝫ inducere nos voluit dn̄s cum dixit jer·ii·tranſite ad
inſulas et conſiderate vehementer et videte ſi factū eſt hu9ce
modi ſi mutauit gens deos ſuos et certe ipi nō ſunt dꝫ ꝑplus
vero meus mutauit gloriā ſuā in ydolū·obſtupeſcite celi ſuper
hoc et porte celi deſolamī vehemen̄t·Hec aūt eſtimacō in tri=
plici differencia exerceatur·ſcꝫ in dei offenſione dampnorum
noſtroꝝ cumulacōe noſtra vilifactōe· Primo dico exerceatur
eſtimacō in dei offenſione pōderātes quā maximū ſit ꝓ vilib9
peccatis offendere deū noſtrū·De quo eſt iam ſupra dicta au
ctoritas jer·hoc iudiciū cū eſtimacōe bern·transfigurauit in
ſe dicens de9 ſe patrē mihi exhibuit ſed nō ego me illi viciſſim
ī filiū qua nam fronte attollo iā oculos ad vultū patris tā boni
tā malus filius pudet tāto patri vixiſſe degenerē·exit9 aquaꝝ
deducite oculi mei· operiat ꝯfuſio faciē meam·vultū meū pudor
ſuffundat·ꝓch pudor quē fructū habui tunc in quibus nunc
erubeſco· quid caduca vana et ꝑpe nulla quoꝝ finis mors ē in
felix et inſanus p̄ferre nō erubui eterni patris amori· ꝓiter et
honori·confundor audire·ſed et ſi pater nō eſſet obrueret me
bn̄ficijs·īſtaurat aduerſum me teſtes vt alia ī numera taceaꝫ
huius corꝑis victū et vſum temꝑis huius ·ſed ſuꝑ omnia hec
ſanguinē dilecti filij ſui clamantē de terra pudet·ingratitudīs
quāq̄ȝ ad ꝯfuſionis cumulū arguat etiā reddidiſſe mala pro
bonis et odiū ꝓdilectōe· qꝛ quanto de illo benignius tanto dꝫ
me īdignī9 ſentire cogor Hec ſancta diſceptacō et deuota vtri
uſqꝫ ꝑtis allegacō ducit nos pctā noſtra maxīa eſtimare et
hoc eſt qđ dicit greg·in ſnīa ſupra poſita vbi ait qȝ in deuota
eſtimacōe debē9 cās noſtras aput deū et cās dei ꝯtra nos ſol=
licite eſtimare qꝛ quāto maiora bona a dō accipimus tanto no
ſtra mala que ī eū ꝯmittim9 erūt ſine dubio grauiora·qȝ ſi quis
dꝫ numero ſtultoꝝ dicat Ego nō cupio hoc verbū qūo peccata
mea nec multa nec maxīa poſſim tam grauiter eſtimare Ad qđ
nō ego·ſed bern·reſpondet dicens· qui ꝑfecte examinando ſe
ipm intelligit·ſuo peccato nullius peccatū par eſtimat·qđ nō
intelligit ſicut ſuū Vnde qđ de nobis vidim9 hoc veraciter te=
ſtamur·ſed de aliis nihil ſcim9· qȝ ſi vidimus ab aliquibus ho
micidia neſcimus tamē ſi ꝯpūcti ſint veniā ꝯſecuti quō ergo tu
o frater leue audes dicere in quo offenditur xp̄us · hinc iterū
dicit Si aꝑtis oculis ꝯgnoſceres·qȝ ad iracundiā ꝓuocaſti·vt
ꝑote eum qui reſpicit t̄ram·et facit eā tremere tāgit montes et

fumigant · peccata in eũ cõmiſſa nec ꝑua nec leuia reputares
Secundo eſtimanda ſunt dampna que ex peccatis incurrimꝰ
que ſunt ſimiliter infinita · nã regnũ celoꝝ ꝑdidimꝰ Infernũ
meruimus dĩcỹs honoribus vita nos priuauimꝰ · et vt breuiter
ↄcludamus omne qđ ſortitur rõẽ mali ĩcurrimꝰ ex peccatis que
ſi omnia magna ymo maxĩa ſunt · iudicemus illud maximũ ex
quo nobis mala hec omnia ꝓuenerunt · hĩc pſalmiſta Iuſtus
eſtimator reꝝ vocat omne peccatũ mortale maximũ dicens · Si
mei nõ fuerint dñati · vſq; et enim a delicto maximo ſcȝ peccato
mortali · qđ ideo maximũ dicitur q2 infert omne malũ et maxĩs
bonis priuat · Tercio eſtimandũ eſt q̃ viles et abhomĩabiles
ex peccato facti ſumꝰ · nã q̃ diu ſumꝰ ſine peccato mortali dig
niores ſumꝰ oĩbꝰ creaturis · ſed poſtquã iugo peccati ceruicẽ
dedimus eis oĩbꝰ viliores ſumus · De peccatoribꝰ eñ dr̃ ſap · xv
Luto vilior eſt vita eius et in pſ · homo cũ in honore eſſet nõ in
tellexit ⁊c̃ · poſtq; autẽ hys tribus modis deuocõẽȝ noſtram ex
aſperauerimꝰ vt nõ ſolũ ex iudicõ rõis · ſꝫ ex affectu deuocõis
peccata noſtra maxĩa eſtimamꝰ · tanto horrore et tremore con=
cutimur · vt ſine cĩ dilacõe ad emendacõȝ pñie recurramus cla=
mantes ĩ celũ atq; dicentes illud math · xviii · Paciam habe in
me et omnia reddã tibi · Secundo ergo dicendum eſt đ pecca
toꝝ emendacõe que ſi efficaciter emendare cupimꝰ et ad per
fectũ conſciaȝ emundare oportet nos in oĩbus locis in quibus
peccauimus peccata exhaurire · In triplici autẽ loco peccauimꝰ
ſcȝ in corde in ore ĩ actõe Ideo neceſſe eſt vt triplici ſcopa loca
eadem emundemꝰ · nã peccata cordis ꝑ contricõȝ · oris ꝑ ↄfeſſi
onẽ ⁊ actõnis ꝑ ſatiſfactõȝ lege oppoſita emendemus · qđ tam
figura quã ſcriptura facere docemur · figura ſicut in lege oſten
ditur q2 filij iſrahel victores Madiãitaꝝ ĩ ulcõm peccatoꝝ oĩa
ornamenta ꝑ que filie moab et madian allexerant eos ad pec=
candũ in donarijs dño obtulerũt Sic penitentes veri victores
peccatoꝝ in ſemetipſis oĩa que eos ad peccandũ allexerant đo
offerunt ꝓ emenda hoc idem oñditur in ſcriptura · dicit enim
greg · ſuꝑ illud mat · iii · Facite dignos fructꝰ pñie · dignos pñie
fructus facit · qui oĩa deo in ſacrificiũ offert · ꝑ que eũ in culpa
ſe meminit offendiſſe · et illa egregia peccatrix · de qua d · gr · oĩa
que ſibi ĩ ꝑiĉ exhibuerat hec iã đo laudabiliĉ offerebat oculis
terena concupierat ſȝ hos iam ꝑ pñiaȝ ↄtẽns flebat capillos ad
cõpoſicõȝ vultꝰ exhibuerat ſed iam capillis lacrimas tergebat
ore ſuperbo dixerat · ſed pedes dñi oſculans hoc in redempto=
ris ſui veſtigia figebat quot ergo in ſe habuit oblectamẽta tot
de ſe exhibuit holocauſta cõuertit ad virtutũ numerũ criminũ

magnitudo vt totū ſeruiret deo ī pn̄ia quicquit ex ſe deū cōtē-
temſerat in culpa quia ergo hanc peccatricē magdalenā videlȝ
imitati ſumus peccando imitemur etiā eam ī penitendo. qd̄ ſi
facere decreuerimus. Sciendū qꝫ primā radicē peccatoꝝ ī cor-
de poſuim⁹ ꝯſenſum idō ibidē etiā primū remediū ꝯtricōȝ ſalicȝ
oppenamus gementes et flentes et in pfundo cordis dolētes
et tam diu hec ꝯtinuantes quouſqȝ p remiſſionis graciā pctā
oīa deleantur. Ad hanc ꝯtricōem mouemur p ier. ii. tre. de duc
quaſi torrentē lacrimas die ac nocte et nō des requiem tibi et
iterū. vi. Luctū vnigeniti fac tibi planctū amarū qꝛ ſacrificiū
deo ſpiritus ꝯtribulatus et cor ꝯtritū et hūiliatū deus non de
ſpicit. In hac contricōe et luctu tam diu pſeuerantes quo vſqȝ
deus miſertus noſtri dicat nobis illud. iiii. re. xx. Audiui orōȝ
tuā vidi lacrimā tuā et ecce ſanauitate. Scd̄o ad ꝯfeſſionē eſt
pcedendū vt qui p os vana et ſcurrilia loquendo peccauim⁹ p
oris ꝯfeſſionē fidelit̄ emendemus. qd̄ facere iubemur tho. xiii
vbi dr̄. Cū timore et tremore ꝯfitemini illi Item puer. xviii. qui
abſcondit ſcelera ſua nō dirigetur qui aūt ea ꝯfeſſus fuerit mi-
ſericordiā ꝯſequetur. nā fidelē et ſincerā confeſſionē multū ꝯ-
mendat gre. dicens. mirentur alii virtutes ſanctoꝝ ego nō mi⁹
miror hūilē confeſſionē pctōꝝ. Scio eni qꝫ p infirmitatis vere-
cundiā graui⁹ ſolet eſſe certamis cōmiſſa ſincere pdere qȝ
nō admiſſa vitare Tercio dicendū ē de opis ſatisfactōe que ſi
tpis oportunitas acceſſerit ctō eſt neceſſaria ad p̄dicta qꝛ nec
cordis contricō nec oris confeſſio ſufficiūt niſi ſatisfactō adiū-
gatur. Licet enim culpa in cordis contricōe a d̄o liberaliter ſit
dimiſſa debitū tamen pene ſi tempus aderit exigitur p ſatisfa
ctionē. qd̄ aptē nobis īnuitur vt dauid poſt confeſſionē qua
dixit peccaui dn̄o. et poſt remiſſionē qua dixit nathan ad da-
uid tranſtulit dn̄s pctm̄ tuū nō morieris. poſt hec tn̄ ſuſcepit
īflictōȝ pene cū ꝑpha ſubiūxit Verū tn̄ qm̄ blaſphemare feciſti
inimicos nomen dn̄i. ꝑpē hoc fili⁹ qui nac⁹ eſt morte morietur
Ex quo patȝ. qꝫ poſt remiſſionē culpe pena nihiloi⁹ eſt īflicta
Hinc iob verbar oīa opa mea ſciens qꝛ nō pceres ꝺlinquēti qd̄
exponens gre. dicit. delinquēti nequaquā pcitur qꝛ delictū d̄⁹
ſine vlcōnē nō deſerit Aut enim ipē homo hic in ſe penitēs pu
nit. Aut hoc de⁹ cū hoīe vindicans pcutit et ſubiūgit Sic nos
ſalutis vnda poſt culpam primi pentis abſoluimur ſed tamen
reatū ei⁹ dē culpe diluentes abſoluti ad huc carnaliter obim⁹
Sic patet qꝫ ſatisfactio ſit neceſſaria p̄dictis duobus que etiā
dimiſſis pctīs neceſſario adiūgetur. nā ſi ipam nō adiūgimus
cōuincimur ex hoc priora duo efficaciē nō feciſſe. qui enim vere

ꝯpenitet a ſatisfactõe ſe nullatenus poterit ↄtinere . Ad effi=
cacem autem et fortiſſimã ſatisfactõꝫ tria requiruntur ſcꝫ ↄmẽ
ſuracio . contrarꝑ exhibicõ . offẽſaꝝ remiſſio . Primo requiritur
ſatisfactõis ad culpam ↄmenſuracio . vt ſi multũ peccauimus
multũ emendemus . ſi magis magis . ſi maxime maxĩe . qđ frẽ
monemur . deut . xxv . ꝑ menſura peccati erit modꝰ plagaꝝ Itẽ
apoc . xviii . quantũ glorificauit ſe et in delicꝑs fuit tantũ date
ei de tormentis hĩc grẽ . ſuꝑ illo verbo . dignos pñie facite fru
ctus . In hꝑs verbis vniuscuiuſqꝫ conſcia conuenitur vt tanto
bonoꝝ opũ lucra querat per pñiaꝫ quanto ſibi grauiora damp
na intulit ꝑ culpã et tanto ſibi debet licita abſcĩdere . quãto ſe
meminit illicita perpetraſſe imitãtes dauid . qui poſt illicita ad=
ulterꝑ et homicidꝑ bibere noluit licitum hauſtũ aque . Scđo ad
efficacẽ ſatisfactõꝫ requiritur contrarioꝝ exercitacio . vt in quo
cũqꝫ genere maloꝝ peccanimꝰ . in eiuſdẽ generis contraio for
tiſſime emẽdeꝰ Vi nobis contra vĩ . cõſuetudĩeꝫ cõtra cõſuetu .
neceſſitatem contra neceſſitatẽ . affectũ contra affectũ . donec
plenã mereamur accipe delectacõꝫ contra delectacõꝫ vt tanđ
aliquando adiuuante grã plus delectemur in exercicio virtu=
tum et bonoꝝ qꝫ prius in oblectacõibꝰ vicioꝝ in quo exercicio
in principio magno opus eſt certamĩe . qꝛ cũ cõtra veterem cõ=
ſuetudĩnẽ vicioꝝ noua legẽ virtutũ contendimus quaſi contra
torrentem flũis conamur et quantũlibꝫ modicũ ab intencione
conandi remittimus aĩm relabimur in priora . dicit enim bern .
qꝛ peſtes vicioꝝ vſqꝫ in vltimã ſolitudinẽ ſolitariũ ꝑſecuntur .
et niſi ꝑtinaci ſtudio et prudenti opa expurgata fuerint . con=
ſuetudo leniri poteſt vinci vix poteſt et quõcumqꝫ ſe cõponat
animus hec et et in quauis ſolitudine ſecretũ vel ſilenciũ cordis
eſſe nõ patitur Ideo ſicut p̃dixímus ĩ oppoſitis virtutibus con
tra vicioꝝ conſuetudinẽ viriliter accingamur vt ſi peccauimꝰ
ꝑ ſuperbiã emendemꝰ ꝑ hũilitatẽ ſi in luxuria . ꝑ caſtitatẽ ſi ĩ
fraterno odio ꝑ caritatẽ lege contraria noſtrã ſatiſfactõꝫ dño
offeramꝰ . Secundo ad ſufficientẽ ſatiſfactõꝫ requiritur offen
ſarũ remiſſio que ſola ſufficit ſi ꝑfecte agitur . Ad hoc enĩ deꝰ
fortiſſimis ꝑmiſſionibus ſe conſtrinxit vt omnẽ offenſam cõ=
donet liberalr ſi nos amore ſui ex corde pleno noſtris offenſo
ribus ignoſcamꝰ qđ facere monemur Ecc . xxviii . relinque ꝑxio
tuo nocenti te . et tunc dep̃canti tibi peccata ſoluentur . qđ qui
nõ fecerit fruſtra ꝑ offenſis dei p̃ces multiplicat qꝛ ꝑ incõue=
niencĩa habetur qđ ibidẽ đr In hoiem ſimilẽ ſibi nõ habet miſe
ricordiã et ꝓpeccatis ſuis deprecabitur . qđ adhuc expreſſiꝰ mo
nemur mat . vi . Si dimiſeritis hoibus peccata eoꝝ dimittet et

vobis pater celeſtis peccata vrã qđ ſi nõ dimiſeritis ꝛc. Qđ q̄
neceſſariũ ſit expſſe inuitur ĩ orõe dñica vbi docemur orare vt
nõ aliter nobis dimitãtur. niſi ſicut nos dimittim⁹. qđ adhuc
ĩculcare nobis voluit dñs tamq̄ ſum̄e neceſſariũ cũ dicebat.
Cũ ſtab tis adorandũ dimitt te ſi quid habetis aduerſus alĩ-
quẽ vt et pater veſter ꝛc. qđ ſi nõ fecerim⁹ dicitur nobis ecc.
Ne laboretis nõ enim puenietis ad obtentũ vt qđ petitis ĩpe-
tretis. Tercio ad plenã pctõꝝ purgacõm poſt p̄dicta duo ſcꝫ
eſtimacõꝫ et emendacõꝫ neceſſario adiungitur ſupplicacõ dicit
enim bern. quid pdeſt penitere đ culpa et nõ de venia ſuppli-
care Illa enĩ ſupplicacio eſt efficaciſſima vbi homo in ſe punit
fortiter qđ deliquit et nihilomĩus deo ſupplicat hũiliter ac ſi
nihil puniat in ſe ip̄o. Ad efficacẽ autẽ ſupplicacõꝫ cui de⁹ mi-
ſericorditer ſe inclinet tria debemus ɔgregare ſcꝫ đine miſeri-
cordie inſpeccõꝫ noſtre miſerie denudacionẽ et ĩıd qđ petitur
deuotã attencõem. que tria collecta ĩuenim⁹ in vna deuotiſſi-
ma ſupplicacõe dañ. ix. Ibi enim deo ſic ſupplicat. nobis dñe ɔ-
fuſio faciei. tibi aũt domino deo noſtro miſericordia et ꝓpicia-
cio q: receſſimus a te et nõ audiuim⁹ vocẽ tuã. Nam in eo qđ
dicit. nobis dñe ꝛc. tangit noſtre miſerie denudacõem. In eo
aũt qđ adiũgit tibi dño deo ꝛc. tangit diuine miſericordie in-
ſpectõm. in eo vero q̄ ɔcludit q: receſſimus ꝛc. Inſinuat deuo-
tam attencionẽ. hec eadẽ tria docet bern. habenda ĩ qualibet
ſuplicacione dicens. tria videntur mihi neceſſaria quib⁹ oraci-
onis intencio eſt firmiter aſtringenda. Conſidare nãqꝫ debet
is qui orat quid petat. ip̄m quẽ petit. ſe ip̄m qui petit In eo aũt
qđ petit duo ɔſideranda ſunt vt ſi ſecũdũ deũ ſit qđ poſtulat
et ĩ hoc ip̄m ĩ ſum̄o deſiderio habeat. ſimiliter in ip̄o quẽ petit
deũ ſcꝫ duo debet attendere videlicet bonitatẽ et maieſtatẽ.
Bonitatẽ qua vult nobis om̄e bonũ. Maieſtatẽ qua poteſt da-
re omne qđ petitur. Simılit in ſeip̄o qui petit duo ɔſideremur
vt ꝓ ſuis meritis nihil ſe accepturũ putet et de dei miſericor-
dia fiducialiter ſperet. Hec ergo tria ſcꝫ eſtimacio. emendacio
ſupplicacio. taliter vt dictũ eſt ĩſtaurata. remiſſionẽ impetrãt
omniũ peccatorũ quantũcumqꝫ multoꝝ pariter et maximorum
ex quibus dominus ſufficienter placatus dicet nobis illud iſy-
x. Dimiſſa eſt iniquitas illius ſuſcepit de manu domini dupli-
cia pro omnibus peccatis ſuis. que duplicia ſunt. remiſſionis ꝑ-
fectiſſima gracia et dei pleniſſima amicicia. que duo nobis im-
petret dulciſſimus aduocatus noſter iheſus criſtus ꝛc.

De eodem.

Sermo ſecundus.

[V]Enite ambulemus in lūie dei noſtri yſa. ij. dicit bern. Noſtra deſideria in tribus maxime ꝯſtituta videntur. ſcꝫ in eo qd decet. qd expedit qd delectat. hec ſunt que ꝯcupiſcim9 omnes ꝯmedere omnia. ſꝫ alius magis hoc alius magis illud Alius enim ſic dedit9 eſt voluptati que delectat. vt nec qd decet honorē reputet. nec qd expedit. i. vtile curet. Alius aūt queſtui intendens. et honeſtū diſſimulat et iocūdum Alius aūt et voluptatis et vtilitatis negligencior ſolū vł maxīe ſectatur honorē Nec rephenſibile deſiderium hoꝝ. ſꝫ ſi ibi quererentur vbi veraciter inuenirētur hec. n. vbi vere ſunt ibi omnia vnū ſunt. ipm enim eſt vtile honeſtū et iocundū decet expedit et delectat. qd adhuc vſitacius poteſt dici In dn̄o lūie ſunt diuicie honor et voluptas Expedito ergo vno ſermone ptinente ad primū nomē hui9 feſti. qui ꝓprie reſpicit incipientes. nunc ordo poſtulat vt dicamus de illūiacione ptinente ad pficientes et patet ordo dicit enim bernh. qꝫ purgato oculo īteriori ſtatim adeſt lux cui firmit adherere cupiēs. ſed corpe pſſus non pualens ad ſe ipm nolens dolens qꝫ reſilit Vt ergo hoc lumen diuinū quantū poſſibile eſt in hac vita mortali apprehendere valeamus Tria ſunt neceſſaria que in verbo ꝓpoſito deſignātur ſcꝫ ſeculariū acconū. alienacō bonoꝝ opū multiplicacō diuini lūis īfuſio. primū ibi venite. ſcd̄m ibi ambulemus. terciū ibi in lūine dei noſtri. que tria hic itendunt vt a mundo recedamus in bonis opibus pficiam9. diuinū lumen ſuſcipiamus. Primo a mundo recedamus nō paſſib9 corpis. ſed magis affectibus mentis Si enim vt i priori ſermone patuit purgati ſumus a peccatis. niſi a mūdo. i. ab hys que ī mūdo ſunt recedam9. quid ꝓderit purgacio noſtra Erit ſine dubio recidiuanti qꝫ iacenti deterius. nam vt dicitur Ecc. xiii qui tetigerit picem inquinabitur ab ea. Ibidem. xxxiiii. qui baptiſatur a mortuo et iterū tangit eum quid ꝓdeſt illi9 lotio. vn̄ quociens mundi viſcoſitas mentē pulſat reſpōdea9 ei id can. v. Laui pedes meos quō itm inquinabo eos. dicit. n. bernh. Si dixerit mihi dn̄s ihus in ſpū dimittuntur tibi peccata tua et ego peccare non deſiero quid ꝓderit. Vt autē ꝓpria verba ꝓpoſita exponamus. dicit nobis de9. venite a mundo. i. ab omnibus actōib9 eorum que ſunt mundi. que ſunt pdicta tria vtile honeſtū iocundū. Ad que noſtra deſideria ſunt naturaliter inclinata. quare ab illis reuocamur. quia ſunt in mundo fallaciter appencia. vtile enim. i. diuicie mundi decipit. honeſtū. i.

bonor ĩ mundo interficit· iocundum·i·voluptas inficit· Et
ideo iubet nos deus ab omnibus actōibꝰ illoꝝ longe recedere
·i·ne iam dudū purgari eoꝝ infectōibus iterum inquietemur·
Notabiliter autem dicit· venite in ſcđa pſona· et ambulemus
ĩ prima·ↄnūerans ſe nobis· cū nō peccat· ſed nobis cū bona
operatur· Secundo dicit nobis deus ambulemus· hoc eſt ĩ
bonis opibus pficiamus·nam vt ait bernh·Ambulare profice
re eſt vt p̄dicta tria ſcȝ qđ decet expedit et delectat· que ĩ mun
do ſunt fallaciter appencia fugientes ĩ ↄſcīa noſtra vbi ſunt
veraciter exiſtencia oportemꝰ· nā qđ expedit conſiſtit ĩ bonis
opibus·quod decet ĩ virtutibꝰ· quod delectat ĩ ſcīs affectibꝰ
et quanto plus de hys tribus ĩ conſcīa acquirimꝰ· tanto veriꝰ
priora tria ſcȝ quod expedit·quod decet·quod delectat poſſi=
demus·đ eo nāqȝ quod expedit·i·de veris diuicys dicit gre·
diuicie mentis ſunt bona opa que ĩ omne tempus et ĩ omnia
ſecula expediūt acquirētibus ea·de eo vero quod decet·quod
alio noīe verus honor eſt dicit iterum gre Si culmen veri hono
ris queritis ad celeſte regnū tendite· verus enim honor virtu
tibus decoratur·de eo autem quod delectat dicit pſ·rēnuit ↄ
ſolari aīa mea vſqȝ delectatus ſum·ſup quo dicit greg·ſi a car
ne qđlibet quod delectat abſcidimus mox intus ĩ xp̄o quod
delectat inuenimus·vnde bernh·abſit abſit· vt intus ĩ ſpiritu
nō inueniamus ſupra modū maiores delectacōes· qȝ in quali=
bet carnis feditate·In his ergo tribus cum domino ambulēꝰ
in ſpiritu et infinitū ea verius habundancius et ſalubrius in=
tus quā ĩ quibꝰlibet exterioribus inuenimus· vnde de gaudio
quod ex iſtorum pcepcione concipimus·dicit bernh· Gaudia
noſtra non pdimus ſi mutamus de corpe in ſpm̄·de ſenſibus
in conſcīam ibi verius et tucius conſeruamꝰ·Tercio monemur
vt diuinū lumē ſuſcipiamꝰ cū dicitur in lūie dei noſtri· quod a
priori nrō ſermone numerando eſt ſecundū mēbrū ſȝ in hoc ſer
mone p mēbro tercio cōputatur·de quo lūie tria dicentur per
ordinem·de lūis diſtinctōe·declaracōe·pgreſſione·de primo
ſciendū ē qȝ triplex eſt lumen ſcilicet naturalis intelligencie lit
teralis ſciencie·ſpūalis īfluencie· primū nō ſufficit·ſcđm nō affi
cit·terciū pficit Primū dico lumē naturalis intelligēcie nō ſuf
ficit qr qȝtūcumqȝ quis ſplendeat lūie naturalis intelligencie
ſepe tamen fallitur ĩ iudicys ſuis· dicens bonum malum et
malum bonum·Vnde nathan interrogatus a dauid de edifi=
cacōe tēpli·dixit ex lūie naturalis ītelligēcie oīa que hēs ĩ cor
de tuo fac·dn̄s·n·tecū ē et iō fefellit eū ĩ ſua ītelligēcia luc·xi
vid ne lumē qđ ĩ te ē tenebre ſint hoc tn̄ lum̄ natal ītelligēcie

cū ad bonū conuertitur multum adiuuat Vnde bern. Si quis callet ī genio. ſi viget arte. ſi preminet intellctū. īſtrumēta ſunt hec tam viciorꝫ q̄ꝫ virtutum. non ergo refugiat vti eo in bono. quo et in malo poteſt vti qꝛ hoc p̄miū opus virtutis ē. Scdm lumen litteralis ſcie. ꝓ litterarꝫ ſtudiū acquiritur. de quo dꝛ ſapie vi. Diligite lumen ſapiencie hoc lumē ſi ſpūali lūi coniunctum fuerit. optie ꝯueniūt Si autem ſine illo habetur ſemper nocet dicente aplo. Scia inflat qd̄ ꝓ ſimile oſtendit bern. di. Licet bonos conſtet eſſe cibos tu tamen inſumēdo modū et ordinem nō obſeruans reddis tibi plane nō bonos et ſubiungit. qd̄ dico de cibis. dico de ſciīs. nā deus non ꝓbat multa ſcientē ſi modū neſcierit. Deus enim fructū ſcie nō in ſcia ſed in modo ꝯſtituit Vn̄ apoſtolꝰ. qui ſe putat aliqd̄ ſcire et nō dū ſcit quō oportea t eū ſcire. huius vana eſt ſcia. Vtrūqꝫ ergo lumen tam naturalis intelligencie. q̄ꝫ litteralis ſcie ſine ſpūali ſemper nocet. vnde iob. lux impiorꝫ extinguetur Impij enim ſunt qui ad laudem dei et ꝓpriā ſalutem hec duo lūīa in terciū non ordinant vt ꝑ ipa quia ad hoc data ſunt terciū ꝯſequātur. Terciū lumen qd̄ ſolū ſufficit et ꝑficit in omnē ſalutē eſt diuina influencia. que non eſt aliud niſi interna deuocō hoīs affectū inflammans ad deū. cuā poſt purgacōꝫ infūdit deus anime ſollicite ambulanti. De quo lūme poteſt ſumi illud iſ. vi. Surge illūīa ierlm quia venit lumē tuum. qꝫ aūt hec deuocō lumen veracit̄ debeat appellari docet et dicit bernh. Cū in hijs ſcꝫ purgacōibus diu exercitatus fueris. pete tibi dare lumen deuocōis. de hoc lūīe preſens eſt intencō. abiectis alijs. quia illud lumē deuocōis anime deū querenti infunditur poſt ꝑdicta. Sic ergo viſum eſt de hijs triū luminū diſtinctione. Secundo dicendū eſt de huius tercij luminis declaracione. de quo ſciendum qꝫ hoc lumen deuocionis ex noua dilectōe afficiente animā īfunditur. qd̄ talit̄ declaratur Cum enim inter deum et animam non cadat mediū niſi ſolū peccatū dicente iſ. iniquitates vrē diuiſerunt inter vos et deum. et peccata veſtra abſconderūt faciem ſuam a uobis. que cum per exercicia priꝰ habita ſcꝫ de purgacione. de medio ſint ſublata. ſtatim amor dei tamquā calor ab igne. radius a ſole ꝓtingit ad animam ex cuius ꝯtactu incipit et ipſa in caleſcere et viceuerſa deum diligere vehementer et hoc eſt qꝫ dicit bernhardus. Amor dei amorē anime ꝑit et ꝓuenit. Sicut igitur ſol radiū ſuū ſup rem obiectā ꝓicit et per modū reflexionis de re obiecta calor contra ſolē reuertitur ſic deꝰ caritas calorē ſue dilectionis ſup aīaꝫ ꝓicit et ꝯ aīa ad deū redit vt ſic dilctā deū rediligat a quo miſericorditer ē ꝓuenta

Cur autem hec deuccio nomine luminis deſignatur racio in e
uidenti eſt· hoc autem fit ꝓpter ſimilitudinē vtrobiqꝫ reptam
Sicut ·n· lum̄ hꝫ ardorē ſplēdorē dulcorē ſic iſta deuocio habꝫ
ardorē dilectionis ſplendorē cognicōis· dulcorē conſolacōis
Qꝫ aūt lumen ardore et ſplendorē habeat ꝓbacōe nō indiget
qꝛ patet ad ſenſum· de dulcore aūt dr ecc· xi dulce lumen et d̄
lectabile eſt oculis videre ſolē· Hinc eſt ꝙ viſum ī lūme in fi:
gimus etiā renitentes· quō aūt p̄dicta tria ſurgant in anima
ſic oſtenditur· nā in illa deuocōe aīa ſancta ſentit ſe remiſſionē
peccatorū miſericorditer ꝑcepiſſe· et iō velit nolit ipā ſe conti
nere nō poterit niſi diligat ī dulcorem deſiderans aliquid poſ
ſe facere in quo eiꝰ beneficijs correſpondeat et nihil dignū in
ueniens dulce· habet flere dicens in hoc dulci fletu· quid re
tribuā dn̄o· qui ardor quanto ſurgit vehemencior· tanto ſplen
dor cognicōis amplius cōualeſcit· vt in hoc ſplendore luce cla:
rius cognoſcat omnes gracias ſibi factas dicens cū bern· dili
gam te dn̄e pro dono tuo et pro modulo tuo minus quidē iu:
ſto ſed plane nō minꝰ poſſe meo qui et ſi quantū debeo nō poſ
ſum· non tamē poſſum plus q̄ poſſum· potero autē plus cum
plus donare dignaberis nūquā aūt prout dignus haberis· hꝫ
etiā hec deuocō cū ardore ſplendore· dulcorē conſolōis· quāꝫ
conſolōnē declarat nobis bern· dicēs· quid eſt conſolacio et re
ſpondet grā deuocōis et ſuauiſſima delectacio boni et guſtus
ſapīe licet exiguus· quibus interim benignꝰ dn̄s afflictā refri
gerat aīaꝫ· quid aūt ſit ille guſtus ſubiungit dicens· Guſtꝰ ille
nihil aliud eſt quam irritamentū deſiderii· et icentiuū amoris
vt fiat qd̄ ſcriptū eſt· qui edunt me adhuc eſuriūt· Tercio dicē
dū eſt de huiꝰ lūis progreſſione· de quo ſciendū ꝙ habet prin
cipiū mediū atqꝫ finē hoc eſt habꝫ ingreſſum progreſſum egreſ
ſum· Primo dico ꝙ huius lūis principiū ſiue ingreſſus circa dī
beneficia verſatur· mediū vero eius ſiue progreſſus deo place
re conatur finis vero ſiue egreſſus flagranti deſiderio conſum
matur· Hec per currentes Primo dicimꝰ ꝙ hec deuocio habet
dei beneficia intueri· nā ex ornata conſcīa et ſerenata quia non
habet a peccatis ampliꝰ ſollicitari conuertit ſe ad illud qd̄ pri:
mum eſt ad manum et hec ſunt beneficia que accepit· que cū
incipit intueri· congnoſcit ſe quaſi beneficiis obrutum et tan:
tum cumulum accepiſſe quantum eſt ſpacium inter celū et ter
ram dicens ex amiracione et āmiranda deuocione illud· ii· re·
vii· Quis ego ſum dn̄e aut que domus mea qꝛ adduxiſti me huc
vſqꝫ· ſed et hoc parū viſum ē īconſpectu tuo· niſi loquereris de
domo etiā ſerui tui ī longīquū In hac deuocōe ſtetit aug· cū di·

Cū dei miſeracōes circa me actendo ſic mihi videtur q̄ ſi fas
eſt dicere q̄dāmō nihil aliud agit deus niſi vt ſaluti mee ꝓui=
deat et ita eū totū ꝓ me occupatū video quaſi oīm oblit⁹ mihi
ſoli velit vacare Ex hoꝝ ergo bn̄ficioꝝ ītuitu paulatim incipit
dulceſcere benefactor et ideo mutatur deuocō et ꝓficit ī affe
ctū veꝛū nobilioꝛē Secundo ergo itur ad mediū ſiue ꝓgreſſum
huius deuocōis et ex medullis cordis p ſe dulceſcit de⁹ et qui
prius diligebatur ꝓpt̄ bn̄ficia nūc ſine oīm illoꝝ ītuitu dilig=
tur ꝓpt̄ ſemetipm̄ et ideo oīa ſua obſequia deuocōes et affectū
ad hoc ſolū ordinat vt placeat deo nihil amplius deſiderans
aut requirens. Ex hac deuocōe dixit pſal. cū dicebat. quid. n.
mihi eſt ī celo et a te quid volui ſup terrā vſq3 deus cordis mei
et pars mea deus ī eternū. In hac deuocōe diu ſiſtitur et neſcio
ſi a quoq̄ viatore inter cōmuniter viuentes vlteri⁹ ꝓcedatur
q̄ ſi vltra ꝓceditur itur ī deuocionē itm̄ ſanctiorē. tercio ergo
ſuccedit finis ſiue egreſſus huius deuoccionis. qd̄ non ē aliud
niſi vehemens deſideriū quo dei pn̄ciā d̄ſiderat tamquā ſpon
ſa dicēs illud iob. xxxi. quis mihi det vt deſideriū meū audiat
omnipotens. Ac ſi dicat non ſurgo. non excitor. non excuci=
or de puluere non reſpiro in ſpē grē donec ipē veniat et oſcule
tur me oſculo oris ſui. De hoc ardore deſiderij di. bern. oportz
vt ardor deſiderij ꝑueniat omnē animā ad quā ipē deus ē ven
turus qui omnē conſumat rubiginē vicioꝝ et ſic ꝑparet locum
domino et tunc ſcit anima q̄m iuxta eſt dominus cū ſe ſenſerit
illo igne ſuccenſum. In hoc deſiderio diu d̄coquitur anima non
curet q3 bona dei deſiderans ſ ipm̄ deū. q2 expſſe dicit bern.
Guſtate aliquatenus in hoc deſiderio quā dulcis eſt dominus
etiā cū ad ſe reuertitur in cordis palato ſaporē retinet. quo fit
vt iam ſolū ipm̄ nō ipius quecūq3 bona deſideret Hunc ardorē
tam diu euaporando continuaſſet quouſq3 anima ad omnē qua
draturā fuerit ꝑparata et ad ſuſcipiendū dm̄ hūilitata et tunc
veniet dilectus in ortū ſuum De cuius exhibicione in ſermone
qui ſubiungitur eſt dicendū ipo adiuuante qui adiuuat in dul
cedine ſua paupes ſuos ꝛc.

De eodem.

Orna thalamū tuum ſyon et ſuſcipe regem criſtum
dicit beatus bern. Cum eccleſia ſponſa xp̄i verba in
ſcripturis d̄nis altāt vl̄ alternat. Forcōr illa cōpoico

q̄ poſicō prima verboꝝ et fortaſſis tanto forcior quantū diſtat
inter figuram et veritatē· inter lucē et vmbrā· iter mēbra et cor
pus nullꝰ enim ꝓphetaꝝ vel etiā apoſtoloꝝ erubeſcit dici mē=
brū eccie· et ſi verba mēbri gratanter accipimꝰ· Cur non ma=
gis verba eccie que ē corpus· nemo ergo me iudicet· nemo ſug·
gillet aſſerens me nō debere talia themata ſumere que in ſacra
ſcriptura· hoc eſt in biblia minime repiuntur· Sunt aūt verba
ꝓpoſita ipius eccleſie ſponſe dei· cuius auctoritas forcior eſt
auctoritate cuilibet mēbri ſui que ſua auctoritate verba biblie
in verba ꝓpo ita alterauit· quid ē· n· dicere Adorna thalamū
tuū ſion q̄ʒ qd̄ dicitur exod· xl· Lotos aqua moues ſanctis ve=
ſtibus et qd̄ ruth· iii· dicitur lauare et induere cultōribus ve=
ſtitus· et multa hiis ſimilia que in ſacris litteris repiuntur Ex
peditis ergo i p̄cedentibus de purgacōe et illūiacōe Nūc ordo
poſtulat vt dicamꝰ d̄ dei in templo cordis noſtri preſentacōe
cuius occaſione verba ꝓpoſita ſunt in ducta In quibus verbis
quatuor ꝓponuntur· Primo enim hortamur ad condignā pre
paracōʒ· Secūdo itelligimꝰ eiꝰdem p̄paracōis ſpecificacōem
Tercio ornate et p̄parate anime nobilitacōeʒ· Quarto ſecuram
poſt p̄dicta dei ſuſcepcōʒ· primū ibi ad orna· ſcd̄ʒ ibi thalamū
tuū· tercium ibi ſion· quartū ibi et ſuſcipe regē xp̄m Ex hiis qua=
tuor tm̄ duo d̄ ornatu et ſuſcepcōe videlicʒ pſequamur· Primo
ergo dicamus de ornatu cui licet omnia p̄dicta d̄ſeruiant que
oīa faciūt ad ornatū tn̄ vt ſatisfaciāꝰ ꝓpoſito themati aliud
ponamus· qd̄ i p̄habitis ſermonibus forſitan nō eſt tactū· ꝓpt̄
q̄ ſciendū q̄ beatꝰ bernhardus ſex ponit exercicia quibꝰ electꝰ=
us deus ad thalamū cordis venire cogitur· nec vllomō ſe potit
continere dicens Bona que exhibentur aīe nō verbis explican
tur· ſed ſpū reuelantur· et ſubiūgit· qd̄ ergo ſermo nō explicat
cōſideracō querat· orō poſcat· mereatur vita puritas p̄pet· hu
militas alliciat· caritas conſequatur· His ergo ſex exerciciis ſcʒ
conſideracione· orōe ſancta conuerſacione· puritatis p̄pacione
hūilitatis exhibicione· caritatis iflammacione· anima noſtra ad
nuptias celebrandas in thalamo cordis ſufficiētiſſime p̄patur
Nam ſi flagrans deſideriū· de quo in fine p̄cedentis ſermōis
diximus in his ſex efficaciter ſe exercuerit deus ſe nullomodo
poterit continere ſed veniet in animam ſic flagrantem· primo
ergo intrantes noſmetipſos noſtra conſideracione queramus
et ſubtiliter diſcuciamꝰ· Vtrum noſtrū deſideriū ſit pfectū vt
ip̄m deū uſq̄ʒ ad contēptū nri et oīm que ſunt vel eſſe pn̄t deſi
deremus et hoc non tm̄ ex iudicio rationis· ſed etiā ex affectu
mētis· vt ip̄m noſtrū deſideriū non ſolū ſit i magno affectu·

ſed in affectu ꝑfecto Magnū enī bonū eſt deus et ideo opor
tet vt magno d̾ſiderio requiratur. Sc̾d̾o huic ꝯſideracōi adda
tur orō vt ītima orōe poſtuletur qd̾ tā ītime d̾ſideratur Vacuū
enim eſſet deſideriū et cito depiret ſi nō affectuoſis orōibus
fulciretur. hec aūt orō vt ſit efficax et deuota teſtes habeat
ꝓfunda ſuſpiria et ꝓfuſas lacrimas et īpaciente laborē. dicēs
ex oībus his illud. ii. re. xiiii. obſecro vt videā faciem regis. et
illud can. reuertere dilecte mi. i. itēm verte te ad me Ac ſi dicat
Licet dudū veneris priores gracias tribuendo. itēm tn̄ venias te
ipm̄ apcius et habundācius exhibendo. hec enī ꝯſueuit benig
nus deus ī nobis miſericordit̾ actuare vt ſeipm̄ ſoleat ꝑuenire
teſtante ſcriptura que dicit ignis ante ipm̄ ꝑcedꝫ. et ipē nihil
oīus ignis dr̄ dicente moyſe deutr. Audi iſrl̾ dn̄s deus ignis
ꝯſumēs eſt. et ſic ignis ignē ꝑcedit. i. deꝰ deū. hoc eſt deus ſe
ipm̄ ꝑcedit. dans ſe alit̾ ꝑueniens. et aliter ſubſequēs vt qui ſe
ipm̄ iā ꝑuenit dans ſe ad deſideriū accendendū. poſtea ſubſe
quatur ſeipm̄ tribuēs ad delectabiliter ꝑfruendū. vt fiat. qd̾
in ꝑſona iſaac dedeo dictū eſt geñ. xvi. Ibat ꝓficiens atqꝫ ſuc
creſcens donec vehementer magnus effectus eſt. Tercio his
duobus ſcꝫ ꝯſideracōi et orōi addatur vita ſancta. vt qd̾ conſi
d̾racōe queritur orōe petitur vita mereatur Vita aūt ſancta vt
vt multa paucis ꝯſtringamus in tribus conſiſtit. habet enī ma
lis reſiſtere potēter. bona facere diligenter. aduerſa ſuſcipere
pacienter. de primo dr̄ iudith. iii. dedit eis deus celi virtutē
reſiſtendi. de ſc̾d̾o et tercio dicit grē. Electoꝝ eſt bona facere
et mala perpeti. hoc triplici funicl̾o vita ſancta in ſe colligitur
et conſtringitur vt difficile rūpatur et id̾o p talē vitā dī pn̄ciā
promeremur. Quarto his tribus puritas adiūgatur vt qui in
ꝑdictis tribus exerciciys deū promeruerunt ad ueniendū. puri
tas locū ꝑpararet ad ſuſcipiendū que oīo neceſſaria eſt cū pre=
dictis que talis ac tanta eſſe debꝫ vt cum teſtimonio conſcīe di
cere poſſimus illud apl̾i Nihil mihi conſcius ſum. licet ad per=
fectam puritatem teſtimoniū noſtrum nō ſufficiat. qd̾ ꝑdicto
verbo adiecit apl̾us. Sed nō in hoc iuſtificatus ſum. qui autē
iudicat me dn̄ꝰ ē. Solū ergo dei teſtimoniū ſufficit vt ſpiritꝰ
ſanctus dicat ī cordibus noſtris ſpūi noſtro. qꝛ dimiſſa ſint no
bis peccata noſtra. talis puritas perfectū eſt ſubſtratoriū ve=
nienti domino Vnde bernhardus. quibusdam hanc purita=
tem non habentibus imꝓperat dicens Miror quoꝝdam ipudē
ciam. qui cum ſuam conſcienciam multis feditatibus coinqui=
nauerint audent tamē ad tam fedum conſciencie ſue lectulum
omni oracionum īſtancia tocius puritatis dominum inuitare

Et ſubiungit· quid·n· lectulus nõ eſt floridus ſed putrid9 et
tu illic regē glorie ĩ vitas Centurio negat illū ītrare ſub tectū
ſuū ꝓpter ſuam indignitatē · et clamat princeps apoſtolorū ·
Exi a me dñe q2 peccator ſum et tu dicis intra dñe qm̄ ſanctus
ſum· et quid me vis facere ĩquit ꝓfecto· vt primū emūdes cõ=
ſciaʒ ab oĩ inquiamēto ire et diſceptacõis murmuris et liuoris
Quinto hys quatuor ſupadditur hūilitas que ſupra modū dn̄ū
allicit venientē ipo dicēte yſa·lxvi·Ad quē reſpiciā niſi ad hūi
lem et quietū et trementē ſermões meos· Cū eni ipe ſit hūili9
ſicut d2 dan·ii·Suſcitabit deus regnū qd̄ ĩ eternū nõ diſſipa=
bitur·et hūilimū hoieʒ ꝯſtituet ſup illud·diligit ſuū ſimile ad
illud dulciter et delectabiliter ſe inclinans hinc ecc· Hūilia te
deo et expecta manū eius· de hac virtute multa inuenies in p̄
miſſis· Sexto his quinqʒ ſupadditur caritas ĩ cui9 virtute d9
ſtatim igreditur thalamū mentis· Ipe em̄ eſt vltima diſpoſicõ
ad ſuſcepcõʒ dĩ aĩaʒ habilitans et diſponēs et hoc eſt qd̄ ait b̄te
bern·inſinuat ita dicens In via amoris infundit ſe ſpūs ſanct9
ſpūs vite omnia viuificans et adiuuans ſeu in orõe ſeu in medi=
tacõe infirmitatē cogitantis et continue memoria efficitur ſa
piencia et ſuauiter ei ſapiūt bona dn̄i Intellect9 vero efficitur
cõtēplacõ Ac ſi dicat Ex dei p̄ſencia omnia interiora in diuinū
affectū tranſmutantur· q2 voluntas fit amor· memoria ſapiā·
intellectus contēplacõ His itaqʒ omnib9 qui ad ornatū ptinēt
decenter expletis·tranſeundū eſt ad ſcḋm mēbrū ſcʒ dei ſuſcep
cionē aliquos effectus illius beate grē quātū dominus dedit
ſaltē ymaginabiliter depingentes·Scḋo ergo dicendū eſt de
dei in animā ſuſcepcõe· hoc eſt quid anima ſancta ex dei p̄ſen=
cia conſequatur·et q2 hec declaracõ magis decet expertū· qui de
ꝓpria experiencia et guſtu huius grē nobis eructuet qd̄ guſta=
uit Ecce aug·ad duci9 qui p̄cetis doctoribus huius grē ſecreta
ponit in lucē dicēs·Cū mēs hūana ex dei viſitacõe cepit ſemet
ipam exardere et illā ĩ corporee lucis claritatē totā intrare et
in hys que in intimis videt quēdā intime ſuauitatis ſaporem
attrahere et ex eo intelligenciā ſuā condire et in ſapienciā ver
tere totā in hac mentis exceſſu pax illa que exuperat omnē ſen
ſum inuenitur atʒ optinetur vt fiat ſilenciū in celo quaſi hora
dimidia ita vt contemplantis animus nulla alterancium cogita
cionū tumultuatione turbetur nihil omnino inueniens qd̄ vel per
deſideriū petat vel per faſtidiū arguat vel per odiū accuſet ſʒ
infra contemplacionis tranſquillitatē totus colligitur et intro
mittit ĩ quēdā affectū multū ĩ vſitatū itrorſum ad neſcio quā
dulcedinē que ſi ſp ſic ſentiretur ꝓfecto magna felicitas eſſet

nihil agit ſenſualitas nihil imaginacō· ſed omnis īferioꝛ vis aīe
ꝯpꝛio interim īdnatur officō Supioꝛ aūt vis aīe ni id intime
quietis ſecretū et ſume tranſquillitatis archanū Feliciter introſ
ducitur· viuus eſt enim ſermo dei et efficax ꝑtingens vſqꝫ ad
diuiſionē anime et ſpūs et iam nihil ī creaturis hac diuiſione
mirabilius cernitur· vbi id qꝫ eſſencialiter vnū eſt atꝫ in diui-
duū īſemetipm̄ ſcinditur et qd̕ ſimplex in ſe et ſine ꝑtibus con
ſtat quaſi quadā ꝑticōe diuiditur vt ad ſuma ſpūs ſubleuetur
ab anima ſcinditur vt a domino vniatur· Felix diuiſio et mira-
bilis ſeꝑacō vbi qd̕ corpulentū et feculentū eſt· deorſum rema
net· qd̕ ſpūale atqꝫ ſubtile eſt· vſqꝫ ad ſpeculacōem diuine glie
ſublimatur· et in eandem imaginem transformatur pars infe
rioꝛ ꝯponitur ad ſummā pacē et tranſquillitatem· ꝑs vero ſupi
oꝛ ſublimatur ad gloriā et iocūditatē· In his verbis auguſtini
quinqꝫ ītelliguntur que has delicias reddūt ꝯmēdabiles et oī
dulcedine ſupereffluentes· Illa enim gaudia ſunt copioſa· dli
cioſa· glorioſa· fructuoſa· miraculoſa· primo dico ſunt copioſa
quia ex omnibꝰ bonis collecta· qd̕ tangitur ī eo qd̕ dicit In hoc
mentis exceſſu inuenitur illa pax que exupat omnē ſenſum· de
qua copia dicitur deut· xxviii· Habundare faciet te dominus
omnibus bonis· qui enim deū habet· qui de ſe dicit ecc· xxiiii·
In me gracia oīs vite et veritatis ꝛc̄· habet per ꝯſequēs omne
bonum· Secundo ſunt delicioſa ex oībus delectacōibus cumu
lata qd̕ tangitur in hoc qd̕ ſubiungit et intromittitur in quen
dam affectū ꝛc̄· de quibus deliciis dicitur jeremie viiii· habun-
dauerunt in deliciis ī bonitate tua magna· De quibus adhuc
dicit bern· Hic eſt aduentus dei· benedicōes et diuicie ſalutis
cum eo et vniuerſa que cū ipō ſunt affluūt deliciis· tercio ſunt
illa gaudia glorioſa quia de creatore nō de creatura et hoc tan
gitur ī hoc qd̕ dixit Superior vis anime īid archanū et cetera·
Quam gloriā ꝓdixit iſa· lxvi· Gaudete gaudio vniuerſi vt ſuga
tis et repleami ab uberibus ꝯſolacōis eius vt mulgeatis et deli
ciis affluatis ab omnimoda gloria dn̄i· Quarto ſunt fructuoſa·
quia in hac via peregrinacōis bona celeſtia incipimus poſſide
re has delicias ꝓguſtādo· ſicut qui ꝯmedit primicias an̄ meſſē
et hoc eſt qd̕ dicitur ecc· vi· Accede ad eam ſcilicet ad graciam
iſtam· et ſuſcipe bonos fructꝰ illius· in opere enim ipīꝰ exiguū
laborabis et cito edes de generacionibus illius· Hinc eſt qꝛ
iſta gracia vocatur primicie ſpiritus qꝛ preguſtantur ante meſ
ſem celeſtiū bonoꝝ· quinto ſunt oīa hec qdammō miraculoſa
qd̕ tangitur in hoc qd̕ dixit Augꝰ· Nihil in creaturis hac diui-
ſione mirabiliꝰ· illud enī vt ait gre· eſt miraculū qd̕ ab hūana

rōe nō potterit aꝓprehendi Iſte ſunt delicie de quibus in pſ. In ebriabūtur ab uber. do. t. et. tor. ꝛc. Quas ad pguſtādum et plibandum ꝓpinat electis ſuis deus. ut ſciāt et iterrogēt quid in eo et cum eo in eternū debeant poſſidere. dicens nobis cū easdem guttulas ſorbere incipimꝰ. Guſtate et videte qm̄ ſuauis eſt dn̄s. ꝓpter qd̄ etiā anime electoꝝ cū ad hanc fruicōꝫ ꝑuenerint. celi noīantur eo qd̄ quicquit poſſidetur i celis guſtatur in terris et ꝑ dn̄s agitur interris. Queris quid nā illud Vacare deū. laudare deū. adherere deo. frui deo. hinc bern. Ego puto omnē animā talem non modo celeſtem eſſe ꝓpter origmē ſed et celum nō i merito appellari ꝓpter ꝑmitacōꝫ. Hoc tamen ſciendū qꝛ hec gracia nō faciliter eſt ad manū nec occurrit ſuauiter viuentibus interris et hoc eſt qd̄ dicit bern. Hec gracia nō ſic preſto erit omni anime niſi illi dū taxat quā igēs deuocō et vehemens deſideriū et pdulcis affectus ſponſam ꝓbant. Hic talis accipiet benedictōꝫ a dn̄o et miſericordiā a deo ſalutari ſuo. nō ſic impꝑ nō ſic quoꝝ primus ego ſum graciam hanc guſtamus. De quibus dicitur job. xx. nō videbit riuulos flūis torrentis mellis et buti. qd̄ exponēs gre. dicit. fluuius torrentis eſt ipa in vndacō ſpūs ſancti et ſepe amantis animus tāto ꝯtemplacōis munere repletur vt videre valeat qd̄ loqui neſciat. Vnde cū nos ſpiritus ſancti gracia refundit melle nos ꝑit et butiro replet. mel deſuper cadit butirū vero ex animaliū lacte colligitur. Cū igitur vnigenitus dei filiꝰ ſit deus ſuꝑ oīa et homo factus inter omnia. qui tamen nos dulcedine ſue diuinitatis et miſterio incarnacōis repleuerit melle ꝑiter et butiro faciat ad qꝛ nos ꝛc.

De eodem.

Vſcepimus deus miſericordiā tuā in medio templi tui pſ. dicit bernh. Bonoꝝ dei alia accipimus inferius vt temꝑalia alia ſuꝑius vt celeſtia et diuina que tanto ſunt pceteris nobiliora. quantum celum a terra deus quibꝰlibet bonis preſtancior inuenitur. quantum enim quilibꝫ eſt inferius tanto ignobiliꝰ quanto ſuperius tanto nobiliꝰ qd̄ in ordine elōꝝ ꝯgnoſcitur euidenter. terra enim cum ſit īfimū eſt etiam ignobiliſſimū elm̄. qd̄ aūt ſuꝑ illud ē. vt aqua nobilius eſt. ſuꝑ qd̄ aer itterū nobilius. ſuꝑ qd̄ ignis qd̄ eſt nobiliſſimū elementū. Sic ꝑ omnē modū in donis gratuitis. que quāta ſunt ſuperiora tanto meliora dicente jac. i. omne datū optimū et omne donū pfectū deſurſum eſt deſcendens a prē lūium In verbis ergo ꝓpoſitis tria intelligimus. ſcꝫ doni nobilitatem

accipienciū neceſſitatem· dantis largitatē· primū ibi ſuſcepi=
mus deus· ſcdm ibi miſericordiā tuam· terciū ibi in medio tem
pli tui· Primo ergo dicamꝰ de doni nobilitate qd ſicut viſum
eſt tanto eſt ceteris oībus nobiliꝰ quanto eſt ſuperius· que cū
ſit in corde dei nō accedentaliter· ſed ſubſtancialiter dicimus
miſericordiā eſſe deū Sic enim vocat eum pſ· dicens Adiutor
meus tibi pſallam vſqꝫ deus meus miſericordia mea et in ꝯpoſi
to ſuſcepimus deus miſericordiaꝫ tuam· i· miſericordē deū· ꝓpt
qd ſciendū ꝙ miſericordia deus et dei donū recte dicitur deꝰ
vt eſt in corde dei· queādmodū iā dictū eſt· donū dei ſecundū
qd benigna quadam pietate ſuꝑ noſtraꝫ miſeriam ſe inclinat·
de cuius corde eadem miſericordia nobis fluit tamqꝫ riuulus
a fonte radius a ſole Ita miſericordia dat miaꝫ· ſubſtātia acce
dentalem· vt dantē ſignat· nomē eſt ſubſtancie· vbi donū no
men ē qualitatis Sine aūt miſericordia deꝰ uel donū dei dica
tur tanto tamen eſt nobilius quanto ſublimiꝰ· Vnd iuſticia di
alta dicitur ſicut montes· veritas ſicut nubes ſꝫ mia ſicut celū
dicente pſ· dñe in celo miſericordia tua· et veritas tua vſqꝫ ad
nubes juſticia tua ſicut montes dei· que omnia iō in duximus
vt huius doni ſcꝫ miſericordie nobilitatē ex ſua altitudine pro
baremus Videmꝰ enim ad ſenſum ꝙ quanto aliquid in ſuperi
ori loco ſitū eſt ſicut arbores et vineta tanto fructꝰ eius dulci=
or melior et nobilior reperitur· Secundo ſciendū eſt de accipi
enciū hoc donū neceſſitate· hoc eſt qꝫ neceſſariū ſit ut hoc do
nū miſericordie ꝯſequamur· quid· n· miſeris· qui vere miſi ſunt
tam neceſſariū quā miſericordia· ſine qua nemo ſaluabitur· cū
qua nemo dampnabitur· dicit· n· gre· Iuſticia noſtra ad exam
en dīne iuſticie deducta i iuſticia eſt et ſordet in diſtrictione
iudicis qd in oculis fulget bene operantis· de qua adhuc dicit
bern· Sicut nullius merita ſufficiūt ſi ſine mia iudicabitur· ſic
nullius peccata īpediunt ſi cū miſericordia ſuſcipitur· de hac
miſericordia duo breuiter ꝓſtringantur· ſcꝫ de eiꝰ deſcripcōe
et eius ad nos diſtribucōe· dſcribitur aūt ſic Miſericordia eſt
beneficiū miſero gratis īpenſum· d qua dicit bern· Iuſticia meri
tū querit miſericordia aūt ex miſeria noſtra excitata· miſero ſe
dat gratis· de qua adhuc alia datur deſcripcō Miſericordia eſt
exhibicō īdebiti beneficii· Sequitur videre de miſericordie di
ſtribucōe· de qua ſciendū ꝙ deus pater miſericordiaꝝ ſeptem
mias tamqꝫ ſeptē panes pauperibꝰ ſuis dedit· primā nobis ex
hibuit in carnis aſſumpcōe ad vitā nrāꝫ īſtruendā· Secūdā in
templi oblacōe ad hūanā naturam patri reconciliandā· tercio
in corporis ſui cibacione ad infirmitatē noſtram ꝯfortandam·

Quartā in crucis paſſione ad capti iū hoīeʒ rediendū · quintā in reſurrectōe ad celi ianuā apienoam · Sextā in aſcenſione ad manſionem noſtram ꝑpandā Septiā in ſpiritus ſancti miſſiōe ad plenam in nobis ſanctitatem ꝑficiendā · hee ſeptem miſeri= cordie ſunt ſeptem panibus de ſignate · quibus vt mat · xv · dꝛ dn̄s turbas pauit · Primo ergo exhibuit nobis deꝰ miſericordiā īcarnacōis Cū enim genꝰ hūanū ex preuaricacōe primoꝝ pen tum in tam ꝓfundā miſeriam cecidiſſet · vt nec ꝑ ſe nec a crea= tura alia potuerat releuari · deus mīa motus deſcendit ad in= feriores ꝑtes t̄rre aſſumens hoīeʒ in ſe et ꝑ dn̄s noſtrā miſīaʒ vt nos de ꝓfundo nrē miſerie liberaret · De hac miſeria dicit apl̄us thimo · iii · appuit benignitas et hūanitas vſqʒ · ſed ſm ſuā miſericordiā ſaluos nos fecit Cui videlicʒ miſericordie ſi ad ꝯdignū occurrere cupimꝰ oportet vt et nos in ꝑfecta puritate renaſcamur Ad hoc enim deus natꝰ eſt nobis hō ī ꝑfectiſſima puritate vtpote natus a patre deo et virgine matre · a quibus nullam ꝯtraxit maculā volens vt ait apl̄us Vt et nos imitan= tes eū ī nouitate vite ambulemus Nec nobis ſua ꝓderit īcarna cio · niſi noſtra ī hac ꝑte adiungatur imitatō · Vnde dn̄s dixit nichodemo ioh · iii · oportet vos naſci denuo · qđ cū ille ꝑ non ue nienti accipet dicēs quō pt homo naſci cum ſit ſenex ſubiūgit dicens exponendo qđ dixit Niſi quis renatus fuerit ex aqua et ſpū ſancto nō pt introire in regnū dei qꝛ niſi ex aqua lacrimaꝝ et ſpū ſancto in cordibus noſtris ꝯtricōm efficiente ad plenaʒ puritatem renaſcamur nō ꝓderit nobis hec mīa īcarnacōis · et ꝑ dn̄s nō intrabitis in regnū dei Secūdo exhibuit nobis ſe= cundā miſericordiā in ſuiipſius in templo oblacōe offerens ſe ipm patri in noſtra natura ad reconciliandū · de qua miſericor dia dꝛ verbū ꝓpoſitū · ſuſcepimus deus miſericordiā tuā ī me= dio · Cuiꝰ effectu ſi conſequi cupimus oportʒ nos ꝑ fidē que per dilectōʒ opatur corpi eius miſtico qđ eſt eccleſia incorpari et ſic ei vniti et in corpati in eo patri offeramur et ſic recōciliemur · Tercio exhibuit nobis deus terciā mīaʒ · dans nobis corpꝰ ſu um et ſanguinem ad noſtrā īfirmitatē et inediam quā ex ciꝰ dē cibi carencia contraximꝰ ꝯroborandā cui ſi ex qualicūqʒ congruo occurrere cū ea deuocōe cupimus et affectu · quo deus hunc ci bū nobis ꝑparauit · accedere nos oportet · deus aūt hunc cibum nobis inſtituit in maxia caritate dicens luc · xxii · qn̄ hāc miſeri cordiā īſtituit deſi · de · h · pa · ma · vo · ſic et nos ad eundē cibū ſumendū magnā caritatē habeamꝰ et cū magno deſiderio ac= cedamꝰ vt fiat ī nobis qđ ecc · xxiiii · d · qui edūt me adhuc eſu · et qui bi · me adhuc ſi · d hac mīa dꝛ ī pſ · Miſericors et miſīator

dn̄ꝰ eſcam dedit timentibus ſe. De hac mīa etiā d̉r ecc. iii. Se-
cundum magnitudinē ip̄ius ſic et mīa que ab ip̄o eſt. quia hec
mīa que eſt corpus criſti datori deo ꝑ oīa adequatur. nł in eo
minus nobis exhibens q̃ ſe totū et hoc eſt qꝛ d̉r zach. iiii. Exe-
quabit grāꝫ grē eius. Quarto exhibuit nobis quartā mīaꝫ ī cru-
cis paſſione ad humanū genus redimendū de qua d̉r in pſ. qꝛ
aput dn̄m mīa et copioſa aput eū redempcō. Ac ſi dicat. quia
aput deū ī corde eius magna fuit miſericordia hec coegit eum
vt perpaſſionē crucis copioſam nobis redempcōeꝫ exhiberet.
de hac mīa dicit bern. Erat in corde dei mīa multa nimis quan-
doqꝫ cumulanda ſuper filios hoīm. ſed hec latebat et neſcie-
bat homo p̄ciū eius donec rupto vaſculo ī quinqꝫ ꝑtibus corp-
is effluebat. et ſubiūgit Hinc multe miſerie corpis Hinc multe
miſericordie cordis Vincent ne miſerie mīas Aut mīe miſerias
ſupabunt Vincēt plane mīe tue antique dn̄e. huiꝰ miſericordie
dn̄i magne ſi ꝑticipes eſſe cupimus oportet nos dominū pro
viribus ymitari i. pe. ii. xp̄us paſſus ē ꝓ nobis vobis relinquēs
exemplū vt ſequami veſtigia eius. hinc bern. ꝓderit nobis do-
mini paſſio ſi noſtra ſequatur ymitacō. vt ſequamur veſtigia eiꝰ
Alioquin exquiretur a nobis etiā ſangvis ille iuſtꝰ qui effuſus
eſt ſup terrā nec immunes erimus ab illo tam ſingulari ſcelere
iudeoꝝ qꝛ vilꝫ tante caritati īgrati fuerimus. qꝛ ſpūi grē ꝯtūe-
liā feceriꝰ. qꝛ filiū dei ꝯculcauerimus. Quīto exhibuit nobis d̉ꝰ
quintā mīaꝫ in ſua reſurrectōe. ad celi ianuā nobis apiendā qui
ex culpa primoꝝ ꝑentū hūano generi a mūdi īicio clauſa fuit
qd̉ in eoꝝdē ꝑentū d̉ paradiſi eiectōe et gladꝭ verſatilis ad cu-
ſtodiendam ianuam collocacōe euidenter oſtenditur ſicut ge-
neſis tercio dicitur. Eiecit deus adam de paradiſo et colloca-
uit ante paradiſum voluptatis cherubin et flammeū gladiū
atqꝫ verſatilē. ad cuſtodiendam viā ligni vite. quē iō voluit eſſe
verſatilē ad inſinuandū qꝛ aliquando eſſet per paſſionis mīam
ammouendꝰ. vt eo ammoto hoīes poſſent celeſtis paradiſi ia-
nuam introire. de hac mīa d̉r in pſ. Bonū eſt ꝯfiteri domino.
vſqꝫ ad annūciandū mane mīaꝫ tuā. hoc ē ad ānūciandū illaꝫ
mīaꝫ que facta eſt nobis mane. i. in die reſurrectōis. de qua ad
huc. i. pe. i. d̉r. Benedictus deus qui ſecundū magnam mīam
ſuam regnauit nos in ſpem vite eterne per reſurrectiōeꝫ ihu xp̄i
ex mortuis. Cui nos tunc dignos exhibebimꝰ ſi et nos cū xp̄o
a peccatis oībus et vicꝭs reſurgamꝰ vt mortui peccatis iuſticie
viuamus qd̉ eſt ſpūalis reſurrectio. de qua dicit ap̄lus collo. iii
Si ꝯreſurrexiſtis cum xp̄o que ſurſum ſunt querite que ſurſum
ſunt ſapite Sexto exhibuit nobis ſextam mīaꝫ in aſcenſione ad

manſionē nobis perpetuā ꝑpetrandā ipo ſaluatore dicente joh
xiiii· Vado pare vobis locū· d' hac mia d' ecc·xvi· mia vnicuiqȝ
faciat locū· de qua adhuc d' iſ·xvi· ꝑparabitur in mia ſoliū eius
ſcȝ hoīs Cui grē ſi nos dignos cupimus exhibere oportet vt p̄
ſentem vitam tamquā aduene pagamus dignū quippe ē vt qui
ciues ſanctoꝝ et domeſtici dei ſcripti ſunt in celis tamquā ad
venas et pegrinos ſe exhibeant ſup terrā quē admodū horta=
mur·i·pe·ii·vbi d'·obſecro vos tamquā aduenas et pegrinos
abſtinere vos a carnalib9 deſiderijs· Septimo exhibuit nobis
deus ſeptimā miaȝ in ſpūs ſancti miſſione ad noſtrā ſanctifica=
cionē et ad oīs priores mias felicit' ꝯſumēdas· de qua d' ecc·
ii· In oblectacōe veniet vobis mia Spūs eni ſancti miſſio non
modicū cor delectat· de hac mia adhuc d' luc·i·per viſcera mi
ſericordie dei noſtri vi·nos·ori·exal· Ad quā miaȝ ſi digne cu=
pimus ſuſcipi ſtudeamus ſemper pati et prepati īueniri vt cū
ſpūs ſanctus ſpirauerit· patos nos īueniat· oī hora expanſos ſi
nus habentes ad graciā ſuſcipiendaȝ cū ſpūi placuerit nos mi
ſericorditer viſitare· qd' etiā bern· monuit dicēs licet ſpm̄ ſctm̄
accipe nō ſit in arbitrio hoīs cōcātis ſȝ in grā donātis hominis
tn̄ eſt iugiter prepare cor voluntatē expediendo ab affectōni
bus alienis rōm et intellectū a ſollicitudinibus mēmoriā a ne=
gocioſis nō nūquā etiā a neceſſarijs occupacōibus vt in die bo
na dn̄i et in hora beneplaciti eius cū audierint vocē ſpirit9 ſpi=
rantis ꝯtinuo ꝯcurrant ſibi et coopentur in bonū De hiis ſeptē
miſericordiis· dicit bern· in pſ· ſcdm altitudinē celi a terra coro
borauit miſicordiā ſuā ſuper timentes ſe· de his adhuc di· ber
Electi dei ꝯſiderātes dei miſericordias ſenciūt ſup ſe tamquaȝ
cumulū miſericordiaꝝ quantū eſt ſpacium inter celū et terram·
Terciū pꝛincipale iuxta primā diuiſionē ē dicere de dantis lar
gitate deſignata ꝑ hoc qd' dicitur in medio templi tui· dicitur
ad hoc enim in medio templi oblatus d' ad inſinuandū q̄ nul
lum tranſeat nulli ſe deneget ſed quantum in eo eſt ſinū miſe=
ricordie omnibus apiat· ꝓpter qd' etiam quando de loco agitur
deus ſemper legitur in medio extitiſſe · Nam in carne natus in
medio duum animaliū eſt ī preſepio reclinatus · Ad templum
veniens in medio eſt oblat9 Cruci affixus In medio latronum ē
collocatus· reſurgens amortuis in medio diſcipuloꝝ apparuit
Ad quid hec omnia niſi vt nobis inſinuet q̄ ad miſericordiaȝ
largiendam omnibus pteāt omnib9 ſe ex hibeat · et hoc eſt q̄
pater dicit ad filiū ꝓuerb· diriuentur putei tui foras et inpla=
teis aquas tuas diuide· hinc eſt q̄ in can· dictus eſt flos cāpi
eo q̄ omnibus pteāt omnib9 ſe exhibeat ihus xpus dn̄s nr̄ ꝛc·

racia ſuper graciā mulier ſancta ecc· xxvi· dicit greg·
quid nos barbati dicimus· qui ad regna celeſtia ire ꝑ
ferrū puellas videmus qui ſi adipiſci regna celorū
per bella perſecucōm non poſſumus · hoc ipm̄ turpe
nobis ſit qꝫ deū nolumus ſaltem per pacē ſequi Ecce nulli no=
ſtrū mō dicitur· ꝓ me morere ſed tm̄ vite illicita deſideria occi
de· In verbis ergo ꝓpoſitis hec ſancta virgo et martir agatha
a triplici grā ꝯmendatur·ſcꝫ a virginitate paſſionis acerbitate
vite ſanctitate · Primum ibi grā·ſecundū ibi ſup grāꝫ· tercium
ibi mulier ſancta Ex hac triplici gracia meruit a dō triplici aure
ola coronari · Nam ꝓ virginitate vnā ꝓ paſſione ſcdꝫ pro vite
ſanctitate que verbo et exemplo deū docuit et ꝑdicauit terciā
aureolam eſt adepta et hec pauca d̾ hac virgine dicta ſufficiāt
Proſequentes ſermonē quibus exerciciys ipāꝫ virginē imitemur
vt in hac via et vita ei ſaltē tenuit ꝯformati ī regno celorū eiꝰ
conſortio ꝑfrui mereamur· verū quia pauci eā in prima gracia
ymitantur·pauciores in ſcdā·ſaltem in tercia ſcꝫ vite ſanctitate
ipām quantū poſſumus imitemur·Nā ad hoc dirigit nos deus
di· deut·Sancti eſtote qm̄ ego ſanctus ſum Sunt autē ſex gen
era exerciciorū que nos ſanctos efficiūt quorū tria ponit criſo· in
legenda huius virgis·ſcꝫ cordis mundicia·bonorū opū ſuffici
encia·ſpūs ſancti pñcia·reliqua tria ponit bern·di·Tria ſunt
que nos ſanctos efficiunt videlicet victus ſobrius·actus iuſtꝰ
ſenſus pius·In hys ſex exerciciys omnis actus iuſticie ꝯtinetur
et ideo qui in hys ſanctificatꝰ fuerit erit ſine dubio totus ſan=
ctus· Primo ergo ſanctificemus nos ꝑ cordis mūdiciā purgā
tes cor noſtrū et ſtopantes ab oībus īmundiciys et feditatibꝰ
peccatorū qd̄ cū ad plenū factum fuerit · erimꝰ ſine dubio ſcti
ſi tamen nihil de ꝯtingentibus obmittamus qd̾ facere mone=
mur deut·xxii·vbi dicitur ſint caſtra tua ſancta et nihil in eis
appareat feditatis·inſinuās in hys verbis · qꝫ ex ſola mūdicia
ſi in nobis plantata fuerit ſine dubio ſumus ſancti·hic ii·cor·
vii·Mundemus nos ab omni iquinamento carnis et ſpūs per=
ficientes ſanctificacōꝫ noſtrā ī timore dn̄i·quō aūt mundari d̾
beamus docet nos bern· ſic di·Aſcendat homo tribunal men
tis ſue·vt audiat cāꝫ ꝑterite vite ſue Aſſit accuſātrix ꝯſcīa· teſtis
memoria·rō iudex·timor carnifex et quicquit inuentū fuerit in
quibus deū offendimus ꝑ cordis ꝯtricōꝫ ꝯteratur·ꝑ oris con
feſſionē exhauriatur ꝑ ſatiſfactōꝫ deleatur et ꝑ reſiſtenciam
ſimilibus reſiſtatur et his oībus firmū ꝓpoſitū adiūgatur· hoc

tam diu dāmnātes quouſq; ſpūs ſanct⁹ affectū noſtrū in aliud
genus deuocōis trahat in grāꝝ videlicꝫ actōꝫ. Ipa em̄ graciaꝝ
actō et vox laudis exitimo affectu cū exiudicō ꝛōis agitur ſig=
nū eſt remiſſionis peccatoꝝ Vnde cū anxia pn̄ia in iocundā de
uocōꝫ grāꝝ actōis ꝓmutata fuerit hec mutacio dextre excelſi
certiſſimū ſignū eſt qꝫ omnia peccata noſtra adeo nobis liber=
aliter ſint dimiſſa ex qua remiſſione iam veraciter ſumus ſctī.
Secundo ſanctificem⁹ nos ꝑ bonoꝝ ſufficienciā p̄cipue et an̄
omnia illa facientes que facere cogimur ex p̄cepto. Nā que ca=
dunt ſub p̄cepto vtpote legalia de neceſſitate ſunt ſalutis. ip̄a
enim ſanctificant nos p̄ceteris dicente dn̄o leuit. xx. Sanctifi
camini et eſtote ſancti qm̄ ego ſum dn̄s de⁹ veſter. In quibus
aūt ſanctificari debeamus ſtatim ſubiungit Cuſtodite p̄cepta
mea et facite ea quia ego ſum dn̄s deus qui ſanctifico vos. ac
ſi dicat Vos facite ip̄a opa et ego ſanctifico vos Vt ſpem⁹ ſan
ctificari nō ex opibus que fecimus nos ſed adeo et quanto ip̄a
opa fidelius agimus tanto ip̄e deus amplius nos ſanctificat.
ꝓpter qđ cū ſum̄a diligencia ſtudendū eſt vt opa que debētur
deo fideliter ꝑagantur. qꝛ vt ait. quidam pl⁹ meremur aduer
bys qꝫ noībus. hoc eſt plus meremur de benefctō ope qꝫ de
bono. et hoc ē qđ di. ꝓuer. ii. qui fideliter agunt placēt deo ſic
ecōuerſo diſplicēt qui faciūt negligēter iuxta illud iere. xx. ma
ledictus qui facit opus dei fraudulenter. tūc aūt fidelius agi
mus. ſi ip̄a noſtra opa cū diligenti attencōe et fideli intencōe
dn̄o offeramus vt ꝑ diligētē attencōꝫ omnes ſenſus et corpis
mēbra ad opus dei ducemus ducatos adunemus qđ facere
monemur Ecc. xxx. vbi dicitur Contine et congrega cor tuū in
ſanctitate. et ibidem. li. Congregate vos in domū diſcipline.
vt dicatur de uobis veraciter illud ꝓuer. viii. Sapiencia voca
uit ancillas ad artē. hoc eſt ſapiens ducō vocauit ancillas. i.
ſenſus corpis et affect⁹ aīe ad artem. i. ſum̄um conatum. Sic
etiā opa noſtra ꝑ fidelē intencōꝫ dn̄t in ſolum deū ordinari. i.
vidꝫ vt ip̄a intencō deū ponat in oībus que agimus fundamētū
qđ enim ſuꝑ aliud qꝫ ſupra deum edificatur tranſit cū ſuo fun
damento qđ aūt ꝓpter deū agitur qui eternus eſt. cū deo per=
manet ieternū. Hinc ecc. Fundamenta eterna ſupra petrā ſoli=
data. petra aūt erat xp̄us. tūc aūt opa noſtra ꝑ fidelem inten
cōꝫ in. ſolū deū ordinam⁹. cū oīa que agimus ad laudē et glīaꝫ
ſuam facimus. nihil aliud ex omnibus que agim⁹ intendentes
Ad qđ hortatur ap̄lus dicens. oīa que facitis ad gloriam dei
facite Sunt em̄ quoꝝ ſimplex nō eſt oculus. intencōis oculum
in aliud quā in deū nequiter obliquantes et hy tales recipiunt

hic mercedem· Tercio ſanctificamur ꝑ ſpūs ſancti pn̄ciam qui
licet in prima et ſecunda ſanctificacione neceſſario nobiſcū fu
erit· eo qͥ nihil boni facere poſſumus ſine ip̄o· hic tamē ſingu=
larē poſt p̄dicta ponim⁹ eius pn̄ciā qꝛ hic ī ꝓpria virtute· hoc
eſt in ſua dulcedine datur nobis· datur aūt ꝓpter duo ſcꝫ ad ꝯ
ſolacōꝫ· qꝛ poſt cordis purgacōꝫ et bonoꝝ opū multiplicacōm
infunditur ad ei⁹ dulcedinē degustandā vt quē prius in opi=
bus faciendis habuimus auxiliatorē· nūc habeamus ꝯſolatorē
ne ſencientes ſolū laboris fatigacōꝫ et nō ſpūs conſolacōꝫ ſub
onere opprimamur· Eſt aūt hec eius ꝯſolacō · qꝛ vt ait ap̄lus·
Spūs ſanctus ꝑhibet teſtimoniū ſpūi noſtro· qͥ filij dei ſum⁹
qͥ ſi filij et heredes et ſic in hac gracioſa atteſtacōe in hac vita
de filiacōe· et in futura vita de hereditatis aſſecucōe miſericor
diter ꝯſolamur vt ſcḋm ap̄lm habeamus ſanctificacōeꝫ vite eius
que nūc eſt· finē vero vitā eternā · datur etiā ſpūs ſanctus ad
virtutū plantacōꝫ· nā ex dei pn̄cia deū ꝯgnoſcimus· ex cui⁹ ꝯg=
nicione neceſſario conſequimur caritatem· Nemo enim poteſt
eū cōgnoſcere et nō amare· per ei⁹ vero abſenciā· nos ipſos cōg
noſcimus et inde humiliamur· qui·n· veraciter ſe cōgnoſcit ne
ceſſario conſequitur hūilitatē· qꝛ tūc noſtre vilitates et miſerie
in lucē ꝓdeūt abſente deo· ex quoꝝ ītuitu vſqꝫ īpuluerē hūilia
mur· Ex intuitu ergo dei habebim⁹ caritatē· ex noſtro vero hu
militatē In hac alteracōe ſtetit pſa· cū dicebat Ego mendicus
ſum et pauꝑ et dn̄s ſollicitus eſt mei· nā in eo qͥ ſe reſpexit· hu
miliatus dixit Mendic⁹ ſum et pauper· inde autem fugiens et
deū reſpiciēs· conſolatus et in ſpem ſubleuatus dixit dn̄s ſolli
citus eſt mei· De hijs di· aug· dn̄e de⁹ meus ſi nō attenderem
mīas tuas mee miſerie me ꝑtraherent in deſperacōis abyſſum·
Hinc gre· Adeſt ſpūs ſanct⁹ vt ſubleuati deū amem⁹· abeſt vt
cōgnoſcētes noſtrā miſeriāꝫ hūiliemur· hinc bern· qui in ſpū am
bulat nequaq̄ꝫ ī vno ſtatu ꝑmanet nec eadē ſemꝑ facilitate ꝓ
ficit et nō eſt ī homīe via eius· ſꝫ quēadmodū ei ſpūs modera
tor diſpēſat ꝓut vult· nūc ſegnius nūc alacri⁹· que retro ſunt
obliuiſcitur et adantiora ſē extendit ergo cū te tepore vel acci
dia affici ſentis noli ꝓptea diffidere aut deſiſtere a ſtudio ſpi
rituali· ſed iuuantis require manū trahi te obſecrās donec de
nuo ſuſcitāte grā fact⁹ ꝓmcior alacrior curras et ſic quamdiu
adeſt grā ſic delectare ī ea· vt nō exiſtimes te donū dei iure he
reditario poſſidere ne ſubito cū retraxerit manū et ſubtraxerit
donū tu aīo concidas factus triſtior q̄ꝫ oportet · qꝛ hec alter
acio ſpūs venientis et recedentis nō agitur ī nobis ad noſtrā
īſipienciā ſꝫ ad dei in nobis edificandā ſapiāꝫ nō ad dei īdig=

nacōꝫ·ſeꝺ aꝺ noſtrā ꝓmocōꝫ · qꝛ forſitan plus ꝓficimꝰ in grē
ſubtractōe quā ī ſue preſencie cōſolacōe· nā quantū nobis ꝺuo
cōis accreſcit ex ſpūs preſencia īꝺilectōis ꝓmta opacōe·hilari
iubilacōe·ſublimi contemplacōe· que oīa ī puluerē reuertētur
cū ſpūs nō ſpirauerit·tantū in ſubtracta grā accreſcit nobis ꝺe
ꝺei timore ꝺuro labore anxietatis horrore· īpaciēti langvore ·
ꝓfunꝺa ſuſpiracōe et ſic ꝺe aliȷs· ex quibus oībus in ſubtracta
grā ſpūs ſnacti plus meremur · quaꝫ ex preſencia eiꝰꝺē conſo:
lemur et qꝛ ꝺifficulter creꝺitur qꝫ ſubtracta gracia plus vtilita
tis conferat quaꝫ hita·ecce aꝺ manū ē ſnīa·bern·ꝺi· ꝺeus et ſi
iuſtis nō ꝺeſit aꝺ meritū pleruꝫ tamen abeſt aꝺſolaciū· illuꝺ
vtilius·iſtuꝺ iocunꝺius· et ſubiungit·habetur igitur et latet
ꝺū ſenſum corꝺis minime tangit illa ſuauitas hita ſeꝺ abꝺita
nec ex hoc ꝺetmentū accipiet aīa ſancta ſi tamen vere ꝺeū ꝺi
ligit qꝛ moram faciente ſponſo· nō tamē cū fatuis virginibus
ꝺormitat ſeꝺ crebris ſuſpiriȷs excitata ꝓfunꝺis gēitibꝰ exagi
tata īpacienti langvore ꝺiſſimulare nō valet meſticiam corꝺis
nec eanꝺē abſconꝺere que creſcere pectꝰ aꝺurit ·et iꝺeo aīa ꝺ
uota ex hiȷs multū meritū congregat et ꝓficit vehementer Iu
ſte aūt ſpm̄ ſanctū ī meꝺio iſtoꝝ ſex exerciciorꝝ poſuimus tam:
quaꝫ oīa orꝺinantem viuificantē omnia facientē qꝛ nullū opꝰ
proſperabitur aꝺ merenꝺū·qꝺ ſancto ſpū nō iuuatur· qꝺ enim
cor facit ī corpe hoc ſpūs in ope · et ſicut corpus nō viuit ſine
aīa·ſic nullū opus ſine ſpū · Vnꝺ ſicut p eū oīa colliguntur ſic
ſine eo oīa ꝺefluūt et ī nihilū reꝺigūtur· ipe em̄ ſpūs ſanctꝰ vt
ait bern·eſt oīpotens artifex creans hoīs aꝺ ꝺeum bonam vo:
luntatem ꝺei aꝺ hominē faciēs ꝓpiciacionē·formans affectio:
nē·ꝺans virtutē· ꝓſpans opacionē· agēs oīa fortiter et ꝺiſpo
nens oīa ſuauiter · et ſubiūgit· hoīes ꝺocet ꝺeū querere an:
gelos aꝺorare ſolus ipe ſpūs ē qui ꝺocꝫ inuenire habere et frui
ipe tantū ē ſollicituꝺo bene querētis et ī ſpū pietas · et veritas
aꝺorantis·ſapīa inueniētis·amor habentis·et gauꝺiū fruen:
tis· quē viꝺelicꝫ ſpiritū ſanctū hec oīa bona facientē ſi cupimꝰ
habere ꝺomeſticū et in habitantem in nobis· oīa noſtra īterio
ra et exteriora ſubcenſuram ꝺiſciplīe ꝺeuotiſſime conponamꝰ
nihil omnino aꝺmittētes qꝺ eiꝺē ſpūi aꝺuerſetur·quia vt ꝺi·
ſap·i·Spūs ſanctꝰ ꝺiſciplīe effugiet fictū et auffert ſe a co:
gitacionibus que ſunt ſine intellectu· qꝺ exponēs bern·ꝺ·et ſi
repellere a ſe ſpiritū ſanctū non ē in voto cogitantis · fit tamē
ex culpa negligentis vt ſpūs ꝺiſciplīe merito ſe aufferat a co:
gitacōibꝰ que ſunt ſine ītellectu·et iꝺo qui priora ꝯmercia ſan
cti ſpūs expiri ꝯſiꝺat·ſe ab oībꝰ cuſtoꝺiat que eiꝺ ſpūi aꝺuer-

Irgo cogitat que dn̄i ſunt vt ſit ſcta̅ et corꝑe et ſpu̅· i cor· vii· di· gre· Anima ſine delectacōe eſſe nō poterit Aut enim delectabitur in iufimis et caret ſupremis aut in ſummis et ꝯtempnit infima· Expedita ergo in ꝑcedenti ſermone ſanctitate interiori que ꝑ cordis mundiciā ſpūaliū operū ſufficienciam· ſpūs ſancti ꝑn̄ciā· eſt fideliter ac= acquiſita· nunc ad eandē ſanctitatē perfectius poſſidēdā alia ſunt exercicia adducenda que ī exteriori ꝯuerſacōe nos ſanctifi= cant vt fiat qđ ſcribitur in apoc· Qui ſanctus eſt ſanctificetur adhuc In verbis ergo ꝓpoſitis tria tangit aplus· ſcꝫ ſtatum ex cellentē· actū ꝯpetentem· finē ꝯgruentē· primū ibi virgo Vir= ginitas enim ī omni ſtatu excellencior eſt· ſecundū ibi cogitat in quo tangit actū tali ſtatui ꝯpetentē· virgines enim que a de bito maritali et a curis ſeculi per oīa ſunt ſolute merito cogi= tare debent que ſunt dei· vt ſicut coniugate ex vinculo marita li cogitare cōpelluntur vt viris ſuis placeant· ſic virgines deo dicate itendere debēt quō placeāt deo ſponſo ſuo· terciū ibi vt ſit ſancta et corpore et ſpū in quo tangit finē ꝯgruentem· Ad hunc ergo finem omnes ſacre virgīes· cogitacōes· locucōes et opera debent dirigere· vt ſint ſancte· quippe quoꝝ ſponſus ſan ctus ē· a quo nullatenus ī thoꝝ maritalē aſſumūtur· niſi et ipſe ſimiliter fiant ſancte· qđ etiā iſta glorioſa virgo de qua nobis eſt ſmo agatha vidꝫ deuotiſſime ſtuduit adiplere que res cor pus et animā poſuit vt poꝫ placere deo et placuit ſicut ſignoꝝ et miraculoꝝ euidencia cōprobauit· que vſqꝫ ī finē ſeculi deus ꝑ eā et ꝓpt̉ eam exhibebit et exhibuit clarificans eā toti mūdo vt ex hoc inoteſceret quāta deuocōe ſtuduit· vt corpore et ſpū eſſet ſancta· qꝫ ideo deus nobis poſuit in exemplū vt qui dn̄m iħm· qui exultauit vt gigas ad currendā viam imitari nō poſſu mus· puellā tenerā et delicatā imitemur ſalteꝫ tenuiter· qđ ad huc vtinā faceremus· Quō aūt ipāꝫ in ſua ſanctitate imitari đ beamus vt et nos ſimiliter ſimus ſancti docet nos bern· dicēs Tria ſunt que faciūt hoīeꝫ ſanctū· victus ſobrius· actus iuſtus ſenſus pius· ī quibus tribus plena et abſoluta cōſiſtit perfectō Eſt aūt ſm qꝫ diffiniūt doctores· Sobrietas moderatus vſus tp̄alīū circa ſolā neceſſitatē reſtrictus· cuius obſeruancia licet difficilis videatur his qui in carne ambulāt facilis tamē eſt illis· qui bona ſpūalia guſtauerūt· qꝛ parua bona reſpectu ma ioꝝ et meliorū ꝓnihilo reputāt· qđ ex ꝑſſe gre· inſinuat dicens Dulcis eſt eſſe in hūanis rebus· ſed ei qui adhuc de celeſtibus gaudiis nihil nouit· quia quanto minus eterna intelligit· tan to delectabilius in temporalibus requieſcit· At ſi quis iam

cordis ore guſtauit que ſit illa dulcedo celeſtium bonorum ·
quanto illud dulce eſt ꝗ̄ qđ ītus habet tanto ei in amaritudine
vertitur omne qđ foris ſuſtinet· et idō facile eſt ei īmo delect
abile· vt foris ꝓpter deū ſobriū victū habeāt qui intꝰ dulciter pa
ſcitur· Vt ergo ſpūs ſanctꝰ· de cuius pñcia ī priori ſmone dictū
eſt paſſibus ꝓfectuum in nobis ꝓmoueatur· et nos magis ac
magis ī eiꝰ conſolacōibus ꝓficiamꝰ· neceſſe eſt vt ꝑ ſobriū vi=
ctū carneis conſolacōibus funditꝰ renunciemꝰ· qꝛ nullatenus
pñt eſſe ſimul· d i· enim augꝰ· Si animꝰ habet vnde delectetur
extrinſecus ſine de icps manet intrinſecus · omnia ergo exteri
ora· de genere cōſolacōem carnalium ꝑ victū ſobriū amputēꝰ ·
Voco aūt ſobriū victum ſola neceſſaria ab omni ſuꝑfluitate in
omni vſu penitus reſtricta· Ex quibus verbis colligimus· qꝫ n̄
ſolū ſobriū victū vocamꝰ moderatā cibi et potꝰ ſumpcōꝫ· ſꝫ oīm
reꝝ ad vſum noſtrū ꝑtinenciū reſtrictōꝫ· In quibꝰ cibꝰ ſobriū
victū accipimus · ſi eis vtimur moderate· qđ nō ſolū religioſis
expedit ſed omni xp̄iano ꝓficit ad ſalutē · qꝛ ſicut ꝓpter gulā
primi pētes et nos millis đ paradiſi gaudiis ſumꝰ expulſi ſic ut
ait gre· ꝑ ꝑſimōiā et ſobrietatē recto itinere regredi nos opor
tet vt fiat ī nobis· qđ de magis đꝛ math· per aliā viam reuerſi
ſunt in regionē ſuā· et iō ſicut diligimꝰ patriā ſic ī omnibꝰ vtē=
dis victū ſobriū teneamꝰ· que tamen omnia ne multitudo cō=
fuſionē generet et errorē ī triplici ordā colligantur ita vt viſcet
vt omnis ſobrius victꝰ fiat in temporaliū moderata fruicione
in exterioꝝ ſenſuum diſciplinata gubernacōe· intꝰ noꝝ motuum
cauta et vigilanti cohibicōe· primū ergo ſobriū victū teneamꝰ
ī vſu temporaliū· vt in omnibꝰ quibꝰ oportet ad vitam ſuſten=
tandam ſiue etiam conſeruandam vt eſt cibꝰ potꝰ ſompnus ve
ſtis et ſimilia· ſolis ſimꝰ neceſſariis contenti nulla vmquā ſu=
perflua ex oībus admittentes et hec ſobrietas paupertas vo=
luntaria eſt vocata· de qua dicitur eccľ· Eſt pauper cū in mul=
tis ſit diuiciis· de hac ſobrietate dicitur eccl· xxx· Sanitas cor
ꝑis et anime eſt ſobrius potus nomine potus vſualia corporis
volens intelligi· de hoc vſu dicit bernhardus Felix ſecundum
tempus viator qui ciuiū ſuoꝝ beneficium ſine quo tranſire non
poteſt in obſequium ſuum ſcit conuertere et vti ad vtilitatem ·
Secundo ſobrium victum teneamus in vſu ſenſuum et ſenſibili
um omnes ſenſus corporis a vanis nugatoriis et ſuperfluis cōti
nentes et ad ſola neceſſaria ordinantes · qđ fideliter faciebat
iob qui dicebat· pepigi fedus cum oculis meis vt ne cogitarē
de virgine· Sed cur hoc facit· reſpondit quia alitus eius prun
as ardere facit hoc et nos facere monemur Ecc· ix· ubi dicitur

Virginē ne dſpexeris. ne forte ſcandalizeris in decore eius de
hoc vſu docet nos bern. dicens bēat homo dei ſenſus ſuos ex=
teriores nō duces ſed ſeruientes. vt dicat huic vade et vadat
et alio veni et veniat et ſeruo ſuo fac hoc et abſq; ɔtradictione
faciat. et ſubiungit quia magnus ille eſt qui vſum ſenſuū ſuorū
nouit expendere in ſuam ſalutē et vtilitatē et eos ſcit in obſe
quiū xpi ɔuertere et ordinare et talis optime ſibi credendus ē
quātalib; multitudinē ɔuerſetur. Tercio ſobriū victū teneam9
in vſum mutuū internoꝝ cm̄s motus illicitos in ſuis principiis
cohibentes. hoc enim maxime plac; qd̄ pulchre figuratū legi
mus. j. reg. vbi dixerunt philiſtei ad regē ſuū. quō hic melius
poterit placare dn̄m ſuū quā in capitibus noſtris. Sic demōes
ɔflantes intra nos mot9 illicitos dicere poſſunt. quō quis meli
us placare poterit deū ſuū q̄; ſi principiis talium motuū reſi=
ſtatur. qd̄ quicūq; faceret ex omnibus ſequētibus nil timeret.
quod etiā poſitū eſt in noſtra plena voluntate Sic. n. dicitur
gen̄. iiii. Sub te eſt o homo appetitus tuus et tu dn̄aberis illi
us. qd̄ expones bern. di. Poteſt quidam dyabolus excitare in
nobis temptacōis motū ſed ī nobis eſt ſi vinci volomus et ne
mo noſtrū in hoc certamine deicietur inuitus. de hoc triplici
vſu dicit poſtillator ſup illo verbo mulier graciosa eſt gloria
viri ſui et merito laudanda. que res domeſticas ad vtilitatem
familiam ad honeſtatē ſe ipa; ad moꝝ venuſtatē bene regit
Sic aīa deuota ē gloria viri ſui. i. dei que p̄dicta tria ſubdecen
ti moderamine regit ordinat et diſponit. nā p hoc q7 dicit res
domeſticas tangit ſenſuū gubernacōꝝ. p hoc vero q7 concludit
ſeipa; tangit internoꝝ motuū cohibicōꝝ. Secūdū q7 iuxta ber.
nos ſanctificat eſt iuſtus actus. noſtri aūt actus vt iuſti fiāt
ſunt maxime circa noſtros pximos exercendi. na; deo qui ſcru
tatur corda manifeſti ſumus nō indigens vt exterioribus exhi
bicōibus informetur Vt ergo actus noſtros pxīs exhibēdos
virtute iuſticie informemus inſpiciēdū eſt illud glorioſum ex=
emplar quod eſt deus vt ſm formam qua; ip̄e nobis in ſeipſo
de pximo agendo ppoſuit noſtros actus vt iuſti fiant ordine
mus que videlicet deus veniens in carnem ſe totum cum omni
bus que habebat hoc eſt res corpus et animam poſuit pro no
bis. na; de rebus pro nobis poſitis dicit deus jere. duodeci.
reliqui domū meam dimiſi hereditatem meam. de quo et apo
ſtolus ſecunda corinth. quarto Scitis fratres quonia; criſtus
propter nos egenus factus eſt cum eſſet diues vt nos illius in
opia diuites eſſemus. de corpe autē pro nobis poſito dicit de
us yſaie quīquag. Corpus meum dedi percu. et ge. me. vel ꝛc.

De anima vero ꝑ nobis oblata di·iterū jere·xii·Dedi dilectā
animā meā in manus inimicoꝝ·Hys ergo tribus ꝑ nobis talit̄
vt dictū ē poſitis dicit nobis deꝰ Exo·xxv· Inſpice et fac ſcdꝫ
exemplar·qđ tibi monſtratū eſt in monte qui ē xp̄us Item io:
ſue·ii· quō ego feci vobiſcū mias ita et uos faciatis· Si ergo a:
ctus noſtros iuſtificare volumus·debemus et nos res corpus
et animā profratribus ponere·nam de rebus āmonet nos ioħ·
in epiſtola ſua dicens· qui habuerit ſubſtanciam huiꝰ mundi
et viderit fratrē ſuū neceſſitatē habere et clauſerit viſcera ſua
ab eo quō caritas patris manet in illo·de corpe autē ponendo
ꝑ fratribꝰ exēplū habemꝰ đ xp̄o qui factꝰ ē ꝑ no·obediēs vſqꝫ
ad mortē·đ aīa vero ponenda itm̄ dicit·ioħ·in epiſt·ſua· ſicut
xp̄us animam ſuam pro nobis poſuit ita et nos debemus pro
fratribus aīas ponere· Incipientes ergo ab vltimo hoc eſt ab
aīa·eo qꝛ ab illa tamq̄ȝ a radice cetera trahant ortū· nemo em̄
res vel corpus ponit ꝑ proximo niſi ꝑ caritatē prius aīam po
nat· Primo ſi iuſtificare cupimus· actus noſtros exemplo xp̄i
ponamus pro proximo animas·nō vt deꝰ· qui in cruce moriēs
pro nobis animā ſuam dedit· ſed ſic ponamꝰ vt qđ facilimum
eſt anime·hoc proximo exhibeamus·et hoc eſt vt eū ex corde
veraciter diligamus·vt ſecundū regulam naturalē affirmatiuaꝫ
et negatiāꝫ velimꝰ et nolimꝰ ei oīa que nobis nolumꝰ et vol·ex
hiberi·et iſte eſt facilimus modus ponendi animaꝫ pro fratri:
bus·qđ et ſaluator monuit deſcendens noſtre infirmitati ioħ
hoc eſt p̄ceptū meū vt diligatis inuicē ſicut dilexi vos·naꝫ ad
omnia que deꝰ pro nobis poſuit fecit et exhibuit·caritas eum
vrgebat q̄ꝫ ſi ſolam haberemꝰ facilime ꝓmo gaudenter res cor
pus et animam pro fratribꝰ poneremus· Secundo ſi actus no
ſtros iuſtificare cupimus ad exemplū criſti ponamꝰ pro proxi
mis corpus noſtrum·qꝛ ſi illud ſicut xp̄ꝰ in mortē dare nō poſ
ſumus·ſaltē om̄s actus de corpe poſſibiles· vt ſunt verba con
ſolacōis·exhortacōis·de malo reprehenſionis·de uote orōis·
mores ſancte cōuerſacōis·noſtris proximis exhibeamꝰ·et que
cūqꝫ alia fideli exhibicōe corpis eius exhibere poſſumꝰ faciāꝰ
taliter agentes vt oīm mores benigma caritate portemus et a:
nemie nos portemur vt veracit̄ đ eo qui eiuſmodi eſt dici poſ
illud·ii·mach·Hic ē frm̄ amator et ꝑpl'i iſrahel hic eſt qui mul
tū orat ꝓpopulo·đ hoc dr̄ xxvii· Bonis amici oſilys aīa dulcor
atur· Tercio ſi iuſtificare cupimus actus noſtros ad exemplū
xp̄i ponamꝰ pro proxīs res noſtras·per opera mīe que ſubuen
cō tāto đo ē accepcior·q̄ȝto res īpciēde iuſtiꝰ hn̄tur laborioſiꝰ
acquirūtur tenuiꝰ poſſidentur· qđ ī ſcriptura ōnditur euidēt̄

q? mun? abel ex iuſta habicōe oblatum A qua dauid ex labori
oſa et piculoſa acquiſicōe libata. minuta vidue extenui poſſeſſi
one sacrificata deo fuerūt adeo grata et accepta vt ī sacra ſcrip
tura ī eternam ſint memoriā cōmendata. Nec rer penuria ab
hac ſubuencōe quēquā poterit excuſare q2 ab vno quoq3 hoc ſo
lū requiritur qđ habetur hinc thob. iiii. Si multum tibi fuerit
habundanter tribue. ſi exiguū et hoc ipm libenter īpertire. q7
ſi nihil penitus habem? ſaltē potū aque frigide indigenti ex
hibeamus p quo merces a dño eſt pmiſſa q ſi nec illud fuerit
ſaltem affectū bone voluntatis exhibere nō negligamus quia
ſicut d. gre. Cor et nō ſubſtanciā penſat de?. nec actēdit quan
tū ſed ex quanto offeratur. nec vmquam manus vacua erit a
munere ſi archa cordis repleta ſit bona voluntate Terciū prin
cipale qđ ſecūdū bern. nos ſanctificat eſt pius ſenſus. piū aūt
ſenſum dicimus internā deuccōz. que deo ſuſpirante tantum ī
valeſcit. vt in ea dei pñcia feliciter ſenciatur. Cū enim pietas
ſecundū bernh. ſit cultus dei et maxīe talis cultus qui agitur
in affectu hic talis cultus ci m in tm pficit. vt deus in eo ſua
miracula opetur iuſto noīe pi? ſenſus poterit appellari vt per
hoc q7 eſt pius cultus dei detur intelligi et per hoc q7 eſt ſen
ſus qui a ſenciendo dicitur. hoc intendatur. q7 ille cult? in aīa
ſenciatur. que videlicet deuōcō licz in noſtra minime ſit poſita
ptāte vt iubeamur quaſi ex nobis ipis p piū conſenſum ſancti
ficari. poſſumus tamen aliquid per qđ hanc graciam miſericor
diter mereamur vt ab ea tamquaz ab infimo. īcipientes et per
gradus aſcendentes tandem aliquando ad hanc graciaz venia
mus. ſunt ergo tres gradus per quos in hanc graciam aſcende
mus ſcz per intellectū. operis affectum. diuinū affectū. ſi hec
tria in deū ordinamus hanc graciam conſequimur. primo ergo
exerceamus nos ad deū per intellectū ipm periugē memoriam
ad deū erigentes vt videlicet ſine intermiſſione deū cogitem?
hoc enim oms poſſum? nec eſt aliquis qui ad hoc ſe valeat ex
cuſare. et ideo hoc ipm ſtrictiſſimū eſt mandatū. ſic. n. dr deu'
Caue ne vmquaz obliuiſcaris dñi dei tui Itm thob. oī tempore
in mente habeto deū Itm pūer. In omnibus vys tuis cogita il
lum et pſ. Adhereat lingua mea faucibus meis ſi non ꝛc. Et ſi
cogitacio noſtra in deum eleuata per ſubrepcionē ad infima d
labitur eo q7 terrena inhabitacio ſenſum multa cogitantem de
primat iterū eleuetur q7 ſi iterū dfluat iter atq3 iterū erigatur
et ſi adhuc noſtra eſt ſemper cogitacō apud deū. qđ intende
bat iob. cū dicebat. xvi. Ad deū ſtillat oculus meus Intellectū
ſuū oculū vocans. quē ad deū ſtillare dixit eo q7 non continue.

ſed p̄ interciſa tempa hunc erexit ad deū· q᷑ ſi ſic p̄ intellectū
ad deum ſtillamus deū ſemp̄ cogitam᷒· Secundo exerceam᷒
nos in deo p̄ opis effectū vt opari incipiamus omnia que hō
xp̄us in ſua ↄuerſacōe nobis ↄpoſuit facienda· Ad hoc enim in
duit hōiez· vt ex eo p̄uocati ipm̄ p̄ viribus imitemur et hoc eſt
q᷑ dixit luc·xxii·Ego diſpono vobis regnū ſicut diſpoſuit mihi
pater meus Ac ſi dicat Sicut ego deſcendēs a patre et veniēs
i mūdū nō niſi p̄ labores ſudores dolores patre ſic diſponen:
te ad eum redeo· Sic ego diſpono vobis vt ſi poſt me ad deū
venire cupitis eiſdem veſtigijs incedatis nō declinantes ad
dextram vl̄ ad ſiniſtram In quo ſi fideliter agim᷒ nihil d̄ ↄtin
gentibus obmittentes· in hoc merebimur vt ſuam nobis ↄmūi
cet deitatem vt ſicut amara ſui hōis imitando bibim᷒ ſic etiā
ſue deitatis dulcia d̄guſtemus· Tercio exerceamus nos ī diui
no affectu quē in dei p̄ñcia afflati diuinitus conſequimur· et
ideo vt verius dicamus nō ex noſtro exercicio·ſed ex dei bene:
ficio tamq̄ p̄miū p̄dictoꝝ accipimus illud donū· talis autē di
uinus affectus opatur ī nobis ardentē dilectōꝫ ſapīe illuſtra
cionē miſterioꝝ reuelacōeꝫ ſpūs ſancti nobiliſſimā ↄſolacōm et
multa ſimilia que nemo ad ↄdignū verbis vllis poterit expli:
care dn̄o noſtro ih̄u xp̄o operante hanc graciam in nobis qui
eſt ſup̄ omnia benedictus·

De cathedra ſancti petri·

xaltent eū in ecclīa plebis et in cathedra ſenioꝝ lau:
dent eū pſ·dicit beatus gre·quanto electi dei et dile
cti a dn̄o amplius diligentur tanto in tritura p̄ſecu:
cionis durius ↄteruntur et q᷑ beatus petrus ī celeſti
patria·vt catholice et religioſe creditur·in multis eſt p̄ceteris
ſublimatus· ideo oportuit vt in hac via et vita duros ſuſtin:
eret cruciatus· ↄpter qd̄ ſciendum q᷑ anteq̄ veniret ad celeſtis
patrie exaltacōꝫ· tribus vicibus et modis ſuper terrā legitur ex
altatus· p̄ electōꝫ·opacionē·paſſionē· Primo dico beatus pe:
trus a fidelibus xp̄i et ab eccleſia ſancta in antyochia ad ponti
ficalem dignitatem exaltatus fuit ip̄m p̄ cathedralē honorem
ſumum pontificē et pſtorē eligentes et ſuper vniuerſam eccle
ſiam ſtatuentes· qd̄ tñ nō factum eſt ſolū ex fideliū electōe· ſꝫ
ex dei iam dudum p̄ordinacōe· nā in eo q᷑ deus dixit petro pe
tre amas me paſce oues meas· hoc ip̄m tercio repetens ī eiſd̄
verbis ip̄m ſuper eccleſiam pontificem ordinauit Sic enim d̄r
ioh·xxi· Manifeſtauit ſe iheſus ad mare tyberiadis ꝛc̄· vſqꝫ·cū
ergo prandiſſent dixit ih̄s ſymoni petro Petre diligis me pl᷒
his dicit ei·Etiā dn̄e tu ſcis q᷑ amo te·dicit ei paſce oues m·

Et hec verba vſq₃ tercio repetiuit dans ei ī eiſdem verbis pō-
tificatus dignitatem et ligandi atq₃ ſoluendi· celū apiendi et
claudendi auctoritatē Sic enim dicitur math· qd̄cūq₃ ligaueris
ſup terrā erit ligatū et in celis et qd̄cūq₃ ſolueris ſup terrā erit
ſolutum et in celis · Hoc adicientes q₇ in huiꝰ verbi paſce oues
meas· trina replicacione· hoc dn̄s intn̄debat vt petrus paſtor
poſitus cū oībus ſequacibus ꝓplm ſibi ſubiectū tripliciter paſ
cere debet · Ac ſi dicat· Si diligis me paſce verbo paſce exem
plo paſce orōe · In quibus verbis omniū paſtoꝝ ɔſciencia ſtri
ctiſſime ɔuenitur dicit enim bern· q₇ iuſto ordine oues paſcun
tur a paſtoribus· dignū quippe eſt vt qui lana et lacte paſcun
tur ab omnibus ipſi p̄dictis tribus ſimiliter paſcant oues qd̄
qui nō fecerint audiant quid contra eos dicit dn̄s Ezeh· xxiiii·
ve paſtoribus qui paſcebant ſemetip̄os gregem autem meū nō
paſcebant· et ſubiungit Nonne greges paſcuntur a paſtoribus
lac ɔmedebatis· lanis coopiebamini· et qd̄ craſſum erat occide
batis Gregem aūt meū nō paſcebatis· Inquibꝰ omnibꝰ verbis
omnes paſtores de fideli cuſtodia āmonentur q₇ ſicut ſapie
vi· dr· Duriſſimū iudiciū fiet hys qui p̄ſunt Scdo btūs petrꝰ ex
altatus eſt p operacōem Cum enim viderent tam fideles quam
in fideles q₇ tantis miraculis in ſuis opibus choꝛu ſtaret voca
bant eum nō hominem ſed deū dicentes act· xiiii· Dy ſimiles
facti ſunt hoībus deſcenderūt ad nos quoꝝ errorem in pfun
dum hūilitatis ſe ꝓſternens pie correxit dicens · quid nos in
tuemini quaſi noſtra virtute aut poteſtate fecerimꝰ hūc ambu
lare deus abraham et deus yſaac et deus iacob deus patrū no
ſtroꝝ glorificauit filiū ſuum iħm· Ac ſi diceret· nō nos ex hys
operibus exaltate· ſed dn̄m magnificate· qui p nos hic miracu
la operatur · In tantum ergo petrus extitit exaltatus et in ſig
nis prodigiis et miris opibꝰ magnificatus vt ī plateis ponerēt
in firmos in lectulis et grabatis vt veniente petro ſaltem vm
bra illius obumbraret quēquā illoꝝ et ſanarentur a langvoribꝰ
ſuis · Tercio beatꝰ petrꝰ exaltatus eſt in paſſione cū a perſecu
toribꝰ leuatus a terra ſuſpenderetur in cruce pedibus ſurſum
leuatus et capite dimiſſo in terrā perpaſſionē crucis finiens vi
tam in nomine iħu xp̄i Et ſciendū q₇ ꝓpter has tres exaltacōes
quibꝰ ſuper terram meruit exaltari eccīa ſponſa xp̄i triplex dō
feſtū inſtituit celebrari volens vicem reddere ſue triplici ex
altacioni· na₃ ꝓpter primam exaltacō₃ ſc₃ electōis feſtum qd̄ ē
ī manibus extitit inſtitutum· ꝓpter ſecundam exaltacionem ſc₃
operacionis inter que omnia nō minimū fuerit q₇ detentus in
carcere et ī vinculis per angelū extitit liberatꝰ ſicut act· xii· dr

Colitur ad vincula· ꝓpter terciā vero exaltacōez· ſcꝫ paſſionis
terciū feſtū ſolenniter celebratur· has exaltacōes intuēs bern·
amirando de ſancto petro dixit· Conſiderans q petrū manus
oipotentis regni celeſtis clauibus inueſtit· ſuꝑ quē fundatur
eccleſia· cui poteſtas ligandi atqꝫ ſoluendi traditur· qui celos
claudit et apit qđ cherubin et ſeraphin habere nō legi· vehe=
menter āmiror et ſubiungit ieſtimatus honor et dignitas glori
oſa hoiem interris poſitū in celis imꝑare et inter angeloꝝ chor
os iudiciarie poteſtatis exercere virtutē· aſſiſtunt angeli p̄ſi=
dentis impiū expectantes et amiſtratoꝝ ſpūs aſſignata ſibi
miniſteria ſorciuntur· ſed ligandi atqꝫ ſoluendi nullus eorum
accepit poteſtatem Ad eſt petrus et ad eiꝰ imperiū orbis vni=
uerſitas ſoluitur et ligatur et p̄cedit petri ſnīa· ſnīaꝫ ſaluator=
is· qr nō qđ xp̄us ligat petrus· ſed qđ petrus ligat· xp̄us· iudi
cat petrus et petri iudiciū ꝯfirmat oipotēs· Et ſciendū q hec
triplex exaltacō ex radice triplici ſumpſit ortū ſcꝫ ex xp̄i inſtitu
cōe prio e· ꝯgnicōe illūiatiore· caritate feruēciore· Primo dico
petrus exaltatus fuit ꝑ electōꝫ ex xp̄i īſtitucōe priore Audiens
enim eccīa q xp̄us exiſtens īterris petrū ſumū paſtorē īſtituit
in his verbis ſimō diligis me plꝰ his· paſce oues meas· Eand
inſtitucōꝫ ꝑ ſuā electōꝫ ꝑducere voluit ad effectū· Secundo ex
altatus fuit ꝑ ꝓpacōꝫ ꝓpt ꝯgnicionē illūiaciorē· Vnde cū dn̄s
quereret a diſcipulis de ſua ꝯgnicione math· xvi· di· quē dicunt
homines eſſe filiū hoīs et aliis alia reſpondentibus dixit iħūs
Vos aūt quē me eſſe dicitis· reſpondit petrus tāquā p̄ omnibꝰ
illūiatus· Tu es xp̄us dei filius viui cui dn̄s· beatus es ſimon
bar· qr ca· et ſang· non reue· t· ſed pater meus qui eſt incelis·
Ac ſi dicat hanc ꝯgnicionē non habes· niſi ex infuſo lūie veri=
tatis et vt deus hanc aſſꝫcionē ꝓbaret eſſe veriſſimam vtpote
ſupra quem tamqꝫ ſuꝑ fundamentū edificaret eccl̄iam· merito
debuit petrū p̄ceteris honorare· et tamquā aſſertorē profun=
diſſime veritatis ſignis et miraculis in ſuis opibus exaltare·
Tercio exaltatus fuit in paſſione ꝓpter caritatē feruenciorē vt
ſicut deū p̄ceteris plus dilexit· dicente dn̄o iohis· xx· Simon
iohis diligis me plus his· ſic etiā debuit eū p̄ceteris in paſſi
one proximꝰ imitari· oms enim martires qui digni inuenti ſunt
pro nomine iħu contumeliam pati et paſſionis ſubire tormētū
ex radice caritatē veraciter acceperūt· quis enim tā dira et du
ra et tam gaudenē poſſetiē ſubire tormēta ſi non adhec pacien
da incitaret violencia caritatis· hinc augꝰ· Qumodo corrupti
bilis puluis contra tā inmania tormenta dn̄aret niſi in eo xp̄ꝰ
habitaret· et hoc per affectū dilectionis· de prima exaltacione

dicitur in pſal· Exaltaui electū de plebe mea· De ſcda ibidem Dextera dn̄i exaltauit me· p dextram miracula que ſolus deus opatur in ſanctis ſuis volens intelligi De tercia dr ecc· xxxxvi· Exaltauit cū de terra· et hec d exaltacoe huiꝰ glorioſi principis dicta ſufficiāt· Nūc dicendū eſt quibus exerciciys etiā nos exaltari valeamus· vt quē delectat exaltacō premiorꝝ· non deterreat exercitacō laborꝝ Si ergo huiꝰ principis exaltacoꝫ ſaltem tenuiter tamquā fimbriam tangentes ꝯſequi cupimus· oportet nos per p̄dictos modos exaltacōis tranſire· etiā mouere nos exerciciys eorꝝdem· īcipientes ab electōe vt ab illa ad opacoꝫ et paſſionem iuſto ordine adiuuantē grā veniamus· primo ergo cupientes exaltari hic p vite meritū et in patria p glorie p̄miū incipiamꝰ ab electōe qd tunc facimꝰ· ſi p grām ſpūs ſancti ītrinſecus ꝯpūcti īcipimus inſpicere vitam noſtram bonū et malū· celum et terram celeſtem iocunditatem· infernalem calamitatē momentaneam delectacōm· et eternā dāpnacōm· mentis nr̄e oculis ꝑponentes· et iter iſta deliberato ꝯſilio diſcurrētes· ipa ꝑut ſunt iuſta ponderacoe conſideramus ꝑfunde rimantes quid inter iſta ſit potiſſimū eligendū· Vtrꝝ ꝑpt momētaneam delectacoꝫ īcurrere expediat etnā dāpnacoꝫ· Vtrꝝ ꝑpter trena bona carere expediat bonis celi· cū futura bona ſint p̄ntibꝰ longiora· īinfinitū meliora et in omnibus p̄ſtanciora· nec dubium ſi ſine diſſimulacoe vtrꝝqꝫ īſpiciamꝰ· quin deū cū ſuis bonis eligamꝰ et cū indignacoe magna ꝯtraria reſpuamus iurantes et ſtatuentes cuſtodire iudicia iuſticie eius· qd ſtatim vt factū fuerit eligit etiam nos deus transferens nos d ſeruicō dyaboli et faciens filios dei· et ex hoc ſtatim ſumus non mediocriter exaltati dicetqꝫ nobis deus illud deut· xxvi· dn̄m hodie elegiſti vt ſit tibi deus et ambules in vys eius et elegit te hodie dominꝰ· vt ſis ei ꝑplus peculiaris et faciet te excelſiorē cūctis gentibus quas creauit in laudem et gloriam ſuam· An nō ſumꝰ vehementer et multū nimis exaltati· cū de ſeruis dyaboli adoptemur in filios dei· quid eni ignominoſius dyabolo quid glorioſius deo nihil qꝛ adhuc neſcio· quid ignominoſius ſonat ſeruū eſſe dyaboli quam diabolū eſſe eo qꝛ omnis ſeruꝰ in quantū ſeruus inferior ſit dn̄o ſuo et omnis dn̄s inquantū talis ſupior eſt illo· Da hac feda ſeruitute dr ioh· viii· omnis qui facit peccatū ſeruus eſt peccati· Peccatū aūt ex hoīe facit diabolū dicente dn̄o ioh· vi· nōne ego· xii· vos elegi et vnus ex vobis diabolus ē et ſic patet ex noſtra electōe· qua deū eligimꝰ exaltabimur vehemēter· Secundo exaltamur p opacoꝫ cū iam filii dei facti et ſpiritu filiorū īſpirati auide currimꝰ viam dei· qd tūc veraciter

et fideliter facimus ſi oīa opa nrā dō exhibenda cū conatu fa
cimus et exceſſu · ita vt omnia que facimus oñez ſtatū excedāt
opū a'ioꝝ · nō ɔtenti oīb9 obſequȳs · ſed quātū vires ſuppetūt
cū diſcreto exceſſu omnia faciam9 vt dicere poſſim9 illud eccēs
ii · Magnificaui opa mea hic aūt exceſſus · ne indiſcretio repute
tur ex duobus conſtat ſcȝ ex multitudine et conamīe · hoc ē vt
multa faciamus bona opa et eadem cū conatu Hunc conatum
opum tā diu ɔtinuantes · quouſqȝ de exceſſu opū veniamus in
exceſſum mentis · de quo pſal · Ego dixi in exceſſu mentis mee ·
Quid aūt dixerit ex ſubtracta gracia ignorabat nihil ſciens niſi
q̄ piect9 eſſet a grā · q̄ i exceſſu ſenciebat · hunc exceſſum opū
noſtroꝝ docet nos bern · di · Bonū ē hoī ſua obſequia adcumu
lum dare · verbi grā Sufficit ad ſalutem moleſtias corpis ferre
pacienter · ſed cumulus eſt etiā infervore ſpūs eas amplecti li
benter · Sufficit ad ſalutem ſupflua nō requirere · ſed nec ppter
ipa ſi deſunt neceſſaria murmurare ſed cumul9 eſt exultare et
libenter querere · quō alius magis habeat et ipē penuriā pacia
tur Sufficit ad ſalutem ſi nec in pacia vel fraude aliqua ad il
lud qd̓ deſiderans iuitū vel animū p̄lati tui inclinare ſed cumu
lus eſt refugere ea et ablata reſpuere · ī quibus voluntatez tuā
ſenſeris oblectari · Tercio exaltamur ppaſſionē · cū nos quib9 d̓
exerciciȳs paſſioni equivalentibus ſtrenue exercemus · Nā cum
ꝓpꝛioꝝ exerciciorꝝ merito ſancti hoīes ad ɔtemplacōis grāȝ ad
mittuntur ab omi ſpē trene ɔſolacōis ſe elongant vt bonis ce
leſtibus habundancius pfruantur quib9 vt cūqȝ guſtatis cū
more ſuo ſe ſubtraxerit fit amaritudo amariſſima · et ipacienti
deſiderio langvere incipiūt vehementer · Cū eni ad carnales
delectacōes redire · nec libeat nec liceat ambobus carentes · et
tamquā inter celū et terrā ſuſpenſi amariſſime cruciantur · et ta
lis cruciatus equivalet paſſioni · de hac paſſione di · job · vii · Su
ſpendiū elegit aīa mea · q̄ expones greg · dicit · quid p animam
niſi mentis intencō · quid p oſſa niſi carnis fortitudo deſigna
tur · omne aūt qd̓ ſupenditur pcul dubio ab imis eleuatur Aīa
ergo ſuſpendiū elegit vt oſſa moriantur · quia dū mentis itencō
ad alta ſe ſubleuat omnem in ſe carnis fortitudinē necat · Scti
enim viri certiſſime ſciūt · quia requiem ī hac vita habere nequa
q̄ poſſunt et idcirco ſuſpendiū eligunt quia deſideria terrena
deſerentes ad alta animū tollunt · ſuſpenſi autem oſſibus ſuis
mortem inferunt quia amore ſuperne patrie ī virtutum ſtudiis
actincti · hoc q̄ fortes prius in mūdo fuerant ſuſpenſi occidūt
de hoc martirio dicit bernhardus · Cum gracia ɔtemplantis ce
lerius nō ſubuenit fit obſecranti celum eneum et terra ferrea ·

et cum relicta sibi humani cordis duricia ad votu exaudiri no meretur anxietas desiderantis negari sibi existimat quicquit differtur· et nescio an vel ipam iehenā expiri ad tempus horribilius penalius ue ducat q post spūalis study gustatam suauitatem exire denuo ad illecebras et molestias carnis · talis ergo crucifixio et si non ferro sanguinē fundat· petri tamen corpali martirio adequatur tales enim inter celi et terre dsolacoēs eleuati pendent miserabiliter desolati· Nonne uelud inter duas mensas pōiti explantes hinc inde spectamus ieiuni Sic sumus omnino sic· vnde ergo sic positis risus vnd iocꝰ· vnde leuitas quando forte nō agnoscimus ad quam ꝛc·

De sancto Mathia

Ecidit sors sup mathiam et ānumeratus est cum·xi· act·j· dicit aug· omnipotens deus quia sume bonus ē vult omnes hoīes saluos fieri · et ad agnicoē sui nois puenire vt fiāt pticipes sue bonitatis zpt qd omnes vocat nullum respuēs nullū transiens omnibus gracias suas offerens· et ideo sortē sue vocacōis sup oēs mittit·licet nō capiat aput omnes In verbis ergo zpositis duo intelligimus scilicet glorioh huius principis electoē et electi sublimacoē· primū ibi Cecidit sors sup mathiā · secundū ibi et annūeratus est cū xi· occōne ergo huius sortis duo dicemus videlicet de sortē contempnentibꝰ· secundo de in sortem consencientibꝰ · de primo sit primꝰ sermo· de secundo scdꝰ· de primo adhuc tria dicemꝰ primo de sortis descripcōe· scdo de sortis diuisione· tercio d sortis ob audicione· primo ergo dicamus d sortis descripcōe que quantū ē de pñti materia et quantum ptinet ad nostram vocacionem obmissa sorte qua vsi sunt apostoli· d qua nihil certi nobis doctores insinuant nihil aliud est nisi diuine gracie amonicio mouens intꝰ p spiritū·siue mouēs extra per hominem ad deseruiendū deo et hanc sortē sue amonicionis deꝰ mittit super omnem hoīem·nullum transiens nullū contempnens· cui si consenserimꝰ perficiet in nobis sanctificacoē vite eiꝰ que nunc est pariter et future· Si aūt negauerimus·nec sorti eius consenserimus iusto dei iudicio derelinquimur reprobati· Vnde ad salutem nostram et dei graciam consequendā pdicta duo necessario requiruntur scꝫ diuine sortis amonicio·et consensus nostri inclinacio Ipsa enim sunt de quibꝰ math·xviii·dicitur Si duo consenserint d omni re quam pecierint fiet eis a patre meo qui est in celis · deus autem sortem sue vocacionis singulis exhibet·

Licet omnes ꝑ ɔſenſum oblate gracie · nunc conſenciant · nunc
occurrant · Vń ď qd math · v · ďr · Deus ſolē ſuū oriri facit ſuper
bonos et malos et pluit ſuper iuſtos et iniuſtos · hoc paralipꝑ ·
xxvi · dicitur · miſit ſortem ex equo magnis et paruis · et hoc q̄
in hiis duobus dicitur hoc intendebat job dicens · Super qď n̄
efulſit lumen eius · et cum his tribus concordat pſal · dicens ·
nec eſt qui ſe abſcondat a calore eius · qď enim nos hic dicimꝰ
ſortem · hoc job lumen · pſa · nomīat calorē et ſic patet ſortis de
ſcripcō · q̄ ideo multis noībus expoſuimus · vt eius ſignificacio
euidencius inteſcat · Secundo dicendū eſt de ſortis diuiſiōe
hoc eſt quot modis dn̄ꝰ ſortem ſue vocacōis ſuper nos mittat
et quantū nūc ſufficit · Quinq̄ ſunt modi quibus nos deꝰ ad ſe
miſericorditer vocat ſcilicet crimi̅s obiectōe · pene cōminacōe ·
p̄rna ſupplicacōe · bn̄ficiorꝫ exhibicōe · p̄mii ꝓmiſſione His quin
q̄ modis omnes hoīes niſi obſtinati fuerint alliciuntur et ad
id qď alliciens deſiderat inducuntur · Primo ergo vocat nos
deꝰ mittēs ſuper nos ſortē ſue vocacōis per criminis obiectōm
īpꝑans nobis pcc̄a que cōmiſimꝰ · qď tunc agitur · cum vel intꝰ
ea ad meoriā nobis reuocat · vel foris per os p̄dicatoris inſi-
nuat · Sic per jere · nobis noſtra crimi̅a obiciuntur cū dicit duo
mala fecit ꝓplus meꝰ me dereliquerunt fontē aque viue et fo-
derūt ſibi ciſternas diſſipatas que continere nō valent aquas ·
In quibꝰ verbis duo tangūtur per que oīa peccata criminalia
cōmittūtur ſcilicet auerſio et conuerſio · auerſio a ſummo bono
qď tangitur in eo quod dicit me dereliquerūt fontē aque viue
Conuerſio ad bonū cōmutabile quod tangitur in eo quod ſub
iungit Et foderunt ſibi ciſternas diſſipatas · Hoc eni̅ bonū cō
mutabile bene ciſternis diſſipatis ſimile dicitur q̄ omnis vſus
tp̄oraliū contra deū cū tp̄e euaneſcit Secundo mittit ſuper nos
deꝰ ſortē ſue vocacōis per pene cōminacōꝫ · reducens nobis ad
memoriā quanta mala cōminatꝰ eſt his qui in criminibꝰ perſe
uerant · De qua cōminacōe dicitur deut · xxviii · Augebit dn̄ꝰ
plagas tuas · plagas magnas et perſeuerantes peſſimas et
perpetuas · et conuertet inte oi̅s afflictōes egipti quas timui
ſti et adherebunt tibi · inſuper langvores vniuerſos et plagas
que nō ſunt ſcripte in volūie legis inducet ſuper te donec te cō
terat · Item amos · xiiii · jurauit dominus i ſctō ſuo · quia veniet
dies ſuper nos et leuabunt vos incontis et reliquias veſtras in
ollis feruentibus · Item pſalmiſta · Niſi conuerſi fueritis gla
diū ſuū vibrauit ꝛc̈ · vſq̄ ſagittas ſu · ardn̄ · effecit · de hac com
minacione dicit bernhardus · deus volens nobilem creaturam
ſcilicet hominem reuocare · ſcio inquit quid faciā · homo timidꝰ

eſt naturaliter trebo eū· ſi forte ſic ↄuertatur et viuat et cōmia
tus eſt acerbiora que ex cogitari poſſunt ſcꝫ tenebras eternas
vermes īmortales· ignem inextingvibilē Tercio mittit ſup nos
deus ſortem ſue vocacōis vocans nos ꝑpatnaꝫ ſupplicacōeꝫ vt
quē criminis obiectō non moueat ↄminacio non treat dulciſſi=
ma ſupplicacō alliciat· d qua vocacōe dr· jere· iij· reuertere auer
ſatrix et nō auertam faciē meam a uobis qꝛ ſanctus ſum et non
iraſcar imꝑpetuū et ibidem· iiii· vulgo dr Si dimiſerit vir vxo=
rem ſuam et recedēs ab eo duxerit viꝝ alteꝝ nūquid nō pollu
ta et cōtamīata erit mlier illa · tu aūt fornicata es cū aātoribꝰ
multis tamen reuertere ad me dicit domīus et ego ſuſcipiam te
jrē Ezech· Nūquid volūtatis mee eſt mors impy· dicit dnꝰ et
non magis ut cōuertatur a vys ſuis et viuat et quare moriemī
domus jſrahel qꝛ nolo mortem morientis reuertimini et viuite
Hinc Cant· v· reuerte reuertere ſunamitis reuert· reuer · Ac ſi
dicat· o ſunamitis· i· miſera et captiua reuerte · primo ꝑpt bnficiū
creacōis· reuerte ſcdo ꝑpter bnficiū redempcōis · reuertere ter
cio ꝑpt gratias benefactōis· reuerte quarto ꝑpt ſpē etne glori
ficacōis vt ſi vnūquēqꝫ iſtoꝝ ſingularit n moueāt moueāt ſaltē
omnia ſimul iūcta· quarto mittit ſup nos deus ſortē ſue vocacō
nis muneribus bnficioꝝ nos alliciens inter que nō numquam
facit nobis ꝓſpa arridere et nlla aduerſa adherere Multi ſunt
enim qui plus beneficiis inclinantur qꝫ duris minis ↄpellātur
et ideo tot et tanta nobis beneficia ↄtulit que etiam quoſqꝫ in
gratiſſimos poſſent obruere· dedit· n· nobis noſmetipōs· ſcdm
corpus et animā· Addidit et alia ꝑ que in bono eſſe vtꝝqꝫ poſ
ſit ſubſiſtere dedit celū et terrā et omīa que in eis ſunt nec ci
bus hus cōtentꝰ addidit ſemꝫipm ſcdꝫ ſe totū hoc ē ſm deum
et hoieꝫ · totam trinitatem ſcdm numeꝝ ꝑſonaꝝ · Dedit enī
filium īmcarnacōꝫ ſpm ſanctū in ſanctificacōem ſe patrem ſua
uit in eternam glorificacōeꝫ in tantū ſemetipſum ꝓnobis exin
aniens ut d omnibus que habebat nihil a nobis penitus ↄtin
ebat Hiis beneficiis· aug· affectum ſuum excitare voluit cū di
cebat· o anima mea dilige dm qui dedit tibi celum cum ſideri
bus · aerem cum volucribus· terram cum germinibus· aquam
cum piſcibus et cetera· jtem Bernhardus · quia om̄s diligunt
munera uenit deus et tot et tanta nobis contulit · donaria ut
in arram ſue dilectionis ſeipſum nobis totum daret· cum om
nibus que habebat· quinto mittit ſuper nos ſortem vocacionis
ſue perpremiorum promiſſionem promittens· nobis in preſenti
tempore dulciſſimas delectaciones · In futuro vero eternam
glorificacionem· que ambo promitit nobis Math· decimonono

omnis qui reliquerit patrem aut matrē ꝛc̄ · ſcʒ centuplū acci-
piet et vitaʒ eternā poſſidebit · Tanto enim affectu diligit nos
deus vt non ſit contentus poſt finē laboris copioſa nobis da
re p̄mia · ſed in via hac qua ambulamus d̓ primicijs celeſtium
bonoꝝ et ſtillicidijs quibus letabitur germinās nos infundit
vt cognito quā dulcis ē dn̄s viā dei delectabilius percurramus
Hijs quinqʒ modis mittit ſuper nos deus ſortem ſiue vocacōis
videat et intelligat quis conſenciat quis ſequatur · nec credat
homo amonicōes ſuas eſſe cogitacōes · omnes enim bone cogi
tacōes dei ſunt āmonicōes · mala vero cū cogitam⁹ noſtre ſunt
cogitacōes · ꝯ͂ illud math · xv · de corde exeūt cogitacōes male
adulteria ꝛc̄ · Vnde bern · Cū mala verſamus ī corde · noſtra co-
gitacio eſt cū vero bona dei ſermo eſt · illa ſcʒ mala cor noſtrum
dicit hec ſcʒ bona cor noſtrū audit · Hijs modis nitebatur dn̄s
iudā ad pn̄iaʒ reuocare · Primo p̄ criminis abiectōʒ · cū dixit iuda
oſculo filiū hoīs tradis · qd̓ cū nō aduerteret · ſecundo reuoca-
uit per pene cominacōʒ dicens Ve hoī p̄ quē filius hominis trade-
tur · et cum nec ſic pficeret · tercio addidit dulciū verboꝝ allo-
cucōʒ dicēs · Amice ad quid veniſti · et cū nec ſic audiret · quar
to ſubiunxit beneficioꝝ exhibicōēʒ qꝛ oſculatus eſt eū · quintū
ſcʒ p̄mij pmiſſionē nō addidit ſciens qꝛ obſtinatus iam factus
p̄mia nō curaret · tercio dicendū eſt de vocacōis recuſacōe ſiue
eius obaudicōe · Cum enim omnes vocentur et pauci veniāt
expedit · vt ponantur cauſe ꝓpter quas obaudiunt dn̄m ſic vo-
cantem · Sunt aūt nouem modi ꝓpt̓ quos vocati rēnuūt ꝯſenti
re · Primi eni deſperant ſicut cayn et iudas quos cū reuocaſſet
dn̄s querens in eis locū pn̄ie dixerūt maior eſt iniquitas mea
qꝛ vt veniam merear · Secundi vocati irrident ſicut de vocatis
p loth · gen̄ · xviij · dr̓ · Viſus eſt eis quaſi ludēs loqui · tercij cō
tempnūt ſicut pharao qui ſignis et miraculis vocatus recuſa-
uit dimittere ꝓplm̄ opponens ſe deo ſicut Exo · v · dr̓ · quarti per
occaſionē aliquā ſe excuſant ſicut ſaul qui preuaricacōʒ inobediē
aput ſamuelē excuſauit dicēs · j · reg · xv · Accepit ꝓplus de meli-
oribus armentis vt immolaret dn̄o ꝛc̄ · et ſicut illi euangelici qui
luc · xiiij · vocati excuſauerūt ſe dicentes Villā emi · quinqʒ iuga
boū emi · vxorē duxi · rogo te habe me excuſatū · quinti vocati ve-
nire differunt dicentes intra ſe ad huc iuuenis es multū ſuper-
eſt de tempe Ex quoꝝ pſona dr̓ ſap · ii · Venite fruamur bonis ī
iuuentute celeriter non pretereat nos flos tp̄is · quibus r̄ndet
dn̄s luc · xii · Vigilate quia neſcitis qua hora dominus veſter
ven · ſit · Sexti non veniunt detenti īmoderato timore vel amo-
re cogitantes intra ſe nō potes peccata dimittere · res iniuſtas

reſtituere · in rigore pn̄ie perſiſtere · Quibus reſpondet iob' vi· qui timet pruinam irruet ſup eum nix · Ac ſi dicat qui timet paruam penam irruet ſuper eum penalitas infernalis Septimi veniunt ſed inſufficient et diminute· vt qui apuncti aliqua emē tant et aliqua ad huc tenent vel qui venientes ad religionem affectū bonoꝝ diuiciaꝝ voluptatū que reliquerūt i ſeclo jtē poſt ſe trahunt vt pħiſei · de quibus dominꝰ dicit math·xiiii· ve vobis pħiſei qui ſimiles eſtis ſepulchris de albatis intꝰ aūt plena oſſibus mortuoꝝ· octaui aliqui veniunt ſed p apoſtaſiam reſiliunt ab incepto· quoꝝ magna eſt multitudo quia ad bonū ſtatum venientes poſtea vel attediati·vel laboribus fatigati· vel temptacōibus ſuperati· voluntate vel opere reſipiſcūt ſicut h y qui in deſerto celeſti pane depaſti attediati dixerūt Exod· xvi·vtinam eſſemus in egipto vbi ſedebamꝰ ſuper ollas carniū Et itē anima noſtra nauſeat ſup cibo illo leuiſſimo · nil reſpiciūt oculi noſtri niſi man·Noni vocati nō veniunt ponētes ſpē ſuā i penitenciā finalem · Dicunt enim deus eſt miſericors ad gemitū ignoſcens faciliter et ſic permanentes in pctīs deum i honorant vnde eum honorare merito debuerūt·quibus dicitur ecc·v·de ꝓpiciatu peccatoꝝ noli eſſe ſine metu·nec adicias peccatum ſuper peccatū·et ne dicas miſeracō domini magna eſt · multitudinis peccatoꝝ meoꝝ miſerebitur·vnde bernh·ſup illo verbo·nō ꝯgrega ꝯuenti eoꝝ de ſangvibꝰ ꝛc·dicit vt quid hoies in vita ſua diſſiſant agere penitenciā et de extrema ꝑſumunt ꝯfeſſione·Quō ſub vniꝰ hore ſpacio reuocari poſſe exiſtimāt oīa aīe mēbra· que per conſenſum et deſideria mala per totū mundū ſparſa ſunt et diſtracta nō dico ait dominꝰ quīn aliquos tales ſaluare potēs ſim·omnia in momento ictu oculi reuocare et per ſp̄m qui nō modo vbi vult· ſed quando vult ſpirat illam eis infundere penitenciam qͣ vix alii diuturno longi tempis exercicio conſecuntur queadmodū dedi latroni ſed dico vobis nō congrega conuenti ꝛc·i·nō magnas talium magnitudines ꝯgregabo · nam in omni ſcriptura canonica vnū tm̄ inuenies extrema preſencia ſaluatū · et hac hora dominice paſſionis· quando nō iueniebatur tāta fides i iſrl Hii ſunt ergo qui a deo miſericorditer vocati · venire contempnunt ex diuerſis ſe occōibus ſubducentes Ex quoꝝ tenuitate dominus motus iurauit in ira ſua·quia non intrabunt i requiē ſuā dicens lu·xiiii·Amen dico vobis qꝫ nemo viroꝝ illoꝝ qui vocati ſunt guſtabunt cenā meā A quo iuramento ꝛc·

Sequitur ſermo de eodem·

Sermo ſecundꝰ.

Ecidit ſoꝛs ſuper mathiam vt ſupꝛa dꝛ Sapiens ſalo=
mon ex perſona dei. Beatꝰ homo qui audit me et qui
vigilat ad foꝛes meas cotidie et obſeruat ad poſtes
hoſtii mei. In quibꝰ verbis ſecūdo loco poſitis itimiſ
ſima vis et ſubtiliſſima deſcribitur dei ꝯmonentis nos et ſoꝛtē
cōmonicōis ſue ſuper nos ꝓicientis obſeruacō qd̕ in his vide=
licet verbis ſcꝫ audit vigilat obſeruat lucide declaratur. qui. n.
hos tres cuſtodes ad hoſtiūc oꝛdis ſui poſuerit ſcꝫ audiām vi=
gilanciā obſeruāciā q̈tumcūqꝫ furtiue venerit nō poterit ignoꝛ
are. De qua diligenti cuſtodia dicit bernhardꝰ. deus veniens
ad nos nō facile obſeruatur vnde veniat et quo vadat et iſtud
foꝛte ſine dampno ſalutis neſciri licꝫ. ceterū quādo veniat aut
quando uadat id plane ꝑiculoſiſſime ignoꝛatur. Cū enim hee
circa nos diſpenſatoꝛie ſancti ſpūs uiciſſitudines uigilantiſſi=
me nō obſeruantur. fit ut nec abſentē deſideras nec preſentē
gloꝛifices. nempe qui idcirco recedit ut auidius queratur. quo
nā modo ſi ab eſſe neſcitur requiritur. et qui dignanter adhoc
redit ut conſoletur qualiter digne ꝓſua maieſtate ſuſcipitur. ſi
nec ad eſſe ſentitur. hīc eſt qꝛ hii qui ſoꝛtē uocantis dei cōtem
ſerūt ideo dampādi ſunt qꝛ nec pñciā. nec abſenciā curauerūt
ꝓpter quē contemptū cenā domini ut iurauit non guſtabunt a
uertens ſe ab illis tamq̈ꝫ repꝛobatis et conuertens ſe ad electōs
ſoꝛtē ſue uocacōis ꝓiciēs ſuꝑ illos qui pulſantē ut audierint in
tromittunt Sic qꝫ contingit ut uno eodē qꝫ dulciſſimo manante
alii reficiantur alii indurantur et alii ſtrangulentur et alii emē=
dentur ſicut de ſole uno et eodē alie res molleſcunt. ut cera et
alie īdureſcunt et lutum. Sicut igitur iam pulſans a repꝛobis
nō auditur ſic et ipī pulſantes ſimiliter non audiuntur dicetqꝫ
eis Amen dico uobis neſcio uos Intromiſſus autē ab electis ſta
tim imedie terre ſalutē incipit opari ut fiat qd̕ ſcriptū eſt ecc.
In diſtributione ſoꝛtis da et icipe hoc ē da conſenſum et accipe
graciam. nam ex grā adiuuante. et conſenſu noſtꝛo inclinante
ꝑficitur ſalus noſtꝛa. et hoc eſt qd̕ dꝛ apoc. Ego ſto ad hoſtiū
et pulſo ſi quis mihi apperuerit intrabo et cenabo cum eo. In
quibus uerbis p̄dicta duo tanguntur ſcꝫ gracia pulſans et con
ſenſus apperiens Cū ergo occurꝛimus deo ſiue ſoꝛtem mitten
ti ſiue pulſanti qd̕ unū eſt dātes ſibi conſenſum noſtrū et dicē
tes cum pſal. Iuraui et ſtatui cuſtodire iudicia iuſticie tue ſine
medio intrat in hoſpiciū coꝛdis noſtri habitans per fidem in=
coꝛdibus noſtris Iuxta illud ſapiencie octauo Intraui in domū
meam conquieſcā cum illa ſcꝫ anima tāq̈ꝫ cū ſponſa et ſequitur.

Non enim habet amaritudinē conuerſacio illius · nec triſticiam c
uictus illius ſed leticiam et gaudium · licet tamē omnes equaliter
ideſt equali gratia nō inhabitent · An videtur tibi equaliť in eſſe
ei qui dicebat Si venerit ad me non videbo eū ſi abierit non ī
telligā · Job · viii · et ei qui dixit · Cū in hebreo tibi exomi me nuſ
q̄ erit mihi dolor et labor et viua erit aīa mea tota plena te ·
An videtur tibi equaliť · i · equali grā in eſſe ei quē p ſolam fidē
inhabitat et ei qui dixit · bern · viuū et efficax eſt verbum dei
mox ut meꝰ venit exꝫ geſcerit dormitātem animam meam cepit
euellere et deſtruere edificare et plantare ꝛc̄ · vnde ſicut iheſus
criſtus primū natus poſitus eſt in p̄ſepio pānicuſis inuolutus
ſic primū ſpiritualiť natus in nobis habetur quaſi quodammō
inuolutus et hec figuratum legimus ī euangelio · vbi dr̄ · q̄ a
liqn̄ occulte erat in tēplo alīn aūt manifeſte · vnd̄ bern · de eius
inuolucione ſic dicit · Cor in pectore anima in corde mens ī aīa
fides in mente criſtus in fide · vero autem deum in p̄ſepio cor
dis noſtri inuolutum qn̄ per fidem habitat in nobis et nulla
ad huc ī caleſcente deuocōe ſentitur · cum aūt homo bonis opi
bus et virtutibus diu exercitatus interdū ſentit in corde ſuo
vehementem ignem caritatis quā aliis vicibus nequaquam ſen
tit tūc dr̄ habitare in cordibus noſtris nō ſolum p fidem inuolu
tꝰ ſed p ſenſibilem grām quaſi denudatus · De hac duplici in
habitacōe dicit · bern har · Deus et ſi iuſtis non d̄ſit ad meritū
plerum q̄ tamen abeſt ad ſolaciū · illud vtiliꝰ · illud autē iocun
dius habetur itaque et latet dum ſenſum cordis minime tangit
illa ſuauitas habita · ſed abdita · deꝰ ergo p conſenſus inclina
cionem intromiſſus in animam noſtram ambulando id eſt pro
ficiendo in nobis quinq̄ paſſibus tāquam quinq̄ profectibus nos
promouet vſque ad perfectū proficiens vitam noſtrā · Primo · n ·
cōſcienciam purificat penitenciam infundendo · Secundo men
tem fortificat reſiſtenciam conferendo · Tertio bona opera mul
tiplicat nobiſcum efficaciter operando · quarto virtutes edi
ficat animam decorando · quinto nos ſanctificat · ſiue per fe
ctificat deuocionem noſtram diuinitus aſpirando et in hys ·
quinq̄ perficitur vita noſtra · primo dico conſciēciā purificat a
pctīs ſed penitenciā in fundendo eo q̄ nulla couueniēcia nec co
manſio poteſt eſſe lucis ad tenebras · Nam que cōmcacō diuine
maieſtatis et iniquitatis · Sed ſtatī vt ingreſſus fuerit p radios
ſue veritatis irrumpit in tenebras diſſolués elimans et diſ
ſipās ī momēto ictu oculi quicquit inuenerit feditatis qd̄ ſic cōti
git Nā p lumē ſue pñie n̄ p̄t aīa mala que cōmiſit ignorare ſꝫ ſtati
vt cognita fuerint diſplicent vehementer · qui autem diſplicent

penitet omiſiſſe · Ex dei ergo preſencia ſurgit anime cognicio· Ex cognicōe aut̄ procedit diſplicencia Ex illa vero ſurgit pnīa· ad quā vt ait criſoſt· ſine omni interuallo ſequitur idulgencia peccatoꝝ· nō em̄ continere ſe poterit illa benigna dulcedo et dulcis benignitas que eſt in viſceribus mīe dei noſtri· cū ex corde nos penitere et dolere cognoſcit· ſed ad gemicū offenſam in ſe comiſſam miſericorditer idulgebit· Sed quid ꝓdeſt penitere de culpa ſi nō detur grā amō continendi· laui pedes meos ait illa in can· quō iterum inquinabo illos· Secundo fortificat mentē reſiſtenciā conferendo· quid enim ꝓdeſſet prima gracia ſcilicȝ remiſſio peccatoꝝ· ſi nō ſubrogatur virtus et grā continendi· Fieret ſine dubio nouiſſim9 error peior priori· et recedenti ſēm aliqd̄ peius fieret q̄ȝ iacenti Et quia hec grā ex ꝑte a nobis eſt vt videlicet omnē occōnē recidendi penitus ſubtraham9· ideo conſulitur nobis ecc· iiii· Si ſpūs ꝑtātē habētis aſcenderit ſuꝑ te locū tuū ne dimiſeris· Ac ſi dicat· Si temptacō valida te inuaſerit ſta ītimore ne conſenſeris eligens magis vri q̄ȝ mori Efficacior aūt et caucior reſiſtencia hec eſt vt cuilibet īpugnacōi in principio reſiſtam9 vt vicia īpugnancia dicere nobis poſſint ex ꝑſona philiſtīoꝝ illud· ·re· quō meli9 poterit placare dominū ſuū q̄ȝ in capitib9 noſtris · qui vicia ī modū ſerpenciū ſe habent · qui vbicūqȝ caput īmiſerit facilime ſubſequitur totum totū corp9· vnde poeta Principiis obſta ſero medicina paratur Cū mala ꝑ longas conualuere moras quia valde fedum eſt· et indecens corā deo ſi quis ꝑ graciā a peccatis iā mundatus ad eadem iam redeat iterū ſe deformās· ꝓpter qd̄ tales duob9 immundiſſimis rebus cōparantur · ſcilicȝ cani reuertenti ad vomitū et ſui luto ī volute Hinc ꝓuer· xxvi· Sicut canis qui reuertitur ad vomitū ſic īprudēs qui iterat ſtulticiā ſuā Itē· ii· pe· ii· Contigit autem illud veri ꝓuerbiū· Canis reuerſus ad vomitum ſuū Et ſus lota ī volutabro luti Hinc bernhard9· ſi dixerit mihi iheſus· dimittuntur tibi peccata tua· niſi ego peccare deſiero quid proderit· Exuo tunicam meā· ſi reinduo quantum profeci ſordens omni genere vicioꝝ diu iacui in luto fecis· ſed erit ſine dubio recidenti quaȝ iacenti deteri9· deniqȝ qui me ſanum fecit ipm̄ mihi dixiſſe recordor Ecce ſan9 fact9 es vade iam amplius noli peccare ne deteri9 tibi aliqd̄ contingat· Tercio de9 habitans in corde noſtro bona opa multiplicat nobiſcū cooperando nam ſi ſoli nos ipſa fecerim9 nihil nobis proderunt ad ſalutem ſed valor et acceptabilitas eorum cooperante ſpiritu eſtiatur· qui videlicet ſpiritus vt grata ſint deo patri· Format ipē eadē opera noſtra ad exemplar operū domini noſtri iheſu criſti ·

opa aūt xp̄i quinqꝫ ſignis ꝑfectiſſima ꝯꝓbantur ī quibus quan
tū ip̄m ꝑmitabimur·i tantū erunt etiā ꝑfecta opa noſtra Ha=
bebant enim opa iħu xp̄i difficultatē· ꝓmptā voluntatē ferue
tem caritatē·et ꝑſeuerancie longanimitatē oīa nō ad ſuā ſꝫ ad
noſtrā faciēs vtilitatē·Nā d̄ primo ſcꝫ opū difficultate dicitur
mar·Cepit ihesus pauere et tedere et meſt9 eſſe i agonia di·
triſtis eſt anima mea vſqꝫ ad mortē·Item io'his factus ē ſudor
ei9 velud gutte ſangvis de currentis in terrā qd̄ reuera ex diffi
cultate p̄cepte mortis factū fuit et ex ymaginacōe crudeliſſi
me paſſionis·Scd̄o ex ꝓmtiſſima volūtate fecit opa ſua luc·xxii
Deſiderio deſideraui hoc paſca manducare vobiſcū Item heb·
xii· per pacieuciā curram9 ꝓpoſitū nobis certamen īſpicientes
ī auctorē fidei et ꝯſumatorē ihesum qui ꝓpoſito ſibi gaudio ſu
ſcipit crucē ꝯfuſione ꝯtempta·Tercio ex maxima caritate fecit
opa ſua dicens ioħ · Maiorē caritatē nemo habet vt animā ſuā
ponat quis ꝓ amicis ſuis· quarto in ꝑfectiſſima perſeuerancia
opa dn̄i ſunt ꝯpleta·Vnde emittens ſpm̄ dixit ꝯſumatum eſt·
Quinto in oīb9 hys operabatur nō qd̄ ſibi vtile fuit· ſed qd̄ no
bis nihil em̄ ex omnibus hys que opabatur ſibi accreuit · ſed
noſtrā i omnib9 ꝓmouit vtilitatē In hys quīqꝫ dn̄s ihesus ex
iſtens in hoc mundo opa ſua ꝑfecit et ꝯpleuit In eiſdem etiā
ſpūs ihesu i minori mundo·i·ī nobis exiſtens ad exemplar pri=
oris operum ſpiritualiter operatur niſi obſtacula ponēdo ſan=
cto ſpūi reſiſtamus·qd̄ ne faciamus dicit nobis de9 exod· In
ſpice et fac ſecundū exemplar qd̄ tibi mōſtratum eſt ꝛc·et illud
judicū·vii·qd̄ me videtis facere omnes facite Si ergo volum9
efficaciter opari opemur difficilia et cū hoc ſint volūtaria fer=
uida cū ꝑſeuerancia·et in hys oībus nō noſtram·ſed dei quera
mus gloriā et ſic efficaciter opamur· quarto deus habitans in
nobis vlterius ꝓgreditur plantans et edifficans in nobis vir
tutes nihil enī omnia p̄dicta placerent deo ſi nō eſſent virtuti=
bus adornata ſic enim dicit bernhardus· qui dominus virtu=
tum dicitur nequaq̄ thalamū mentis ingreditur ſi non fuerit
lectulus conſciencie virtutibus adornatus et ſubiungit· quan=
tumcūqꝫ te afflictes · quantūcumqꝫ te crucies non ſui copiam
tibi tribuit niſi fueris virtutibus decoratus Suppoſitis autem
virtutibus theoloicis· ſcilicet fide· ſpe·et caritate que oī hoī
ſunt neceſſarie ad ſalutem ſine quibus impoſſibile eſt placere
deo·Studendum eſt alys tribus que ad ſpiritus ſancti manſi
onem in nobis pre ceteris deo placent· ſcilicet noſmetip̄os iu=
dicare·miſericordiam amare·ſollicite ambulare·et hec ſunt vir
tutes de quibus dicitur per miche·ſexto · Indicabo tibi homo

quid ſit tibi bonū et quid dñꝰ requirat a te vtiq; facere iudiciū
et diligere miſericordiā· et ſollicitū ambulare cū dño deo tuo
Primū exhibendū eſt nobis· ſcdm ꝓxio· terciū deo· qui aūt in
ſe in ꝓxio et in deo facit qd debet· hic pfectus ē vir et beatꝰ
erit in facto ſuo· Primo ergo inſtauremus iudiciū contra noſ
metipſos de oībus cogitacōībus affcōnibus locucōībus opacō
nibus nos ſubtiliſſime diiudicantes· nec aliquid iſtoꝝ nos trā
ſeat· qd nō diſcuciatur· et diiudicetur· et ſi quid īuentū fuerit
qd nō liceat· deceat vel expediat puniatur et reliquū caueatur
Tale iudiciū ſupra modū placet· et placat deū et ꝑpat locum
domino pſ· teſtante· Iuſticia et iudiciū ꝑparacō ſedis tue· bern·
Diligit deus animam· que in cōſpectu eius ſine intermiſſione ſi
ne diſſimulacōe· diiudicat ſemetipſm· ideoq; iudiciū nō niſi ꝓpter
nos a nobis exigigit· q2 ſi noſmetipſos diiudicauerimus nō vti
q; iudicabimur· qd dñs mouere ſtuduit cū dixit· Cū feceritis
que ꝑcepta ſunt vobis dicite· ſerui in vtiles ſumus qd debuimꝰ
facere fecimus· Scdo habeamus miſericordiā ad ꝓximos oīa
eoꝝ facta miſericorditer iudicantes bona eoꝝ facta magnificā
tes et mala fideliter excuſantes· hinc bern· Caue ſerue dī alie=
ne conuerſacionis eſſe aut curioſus explorator· aut temerarius
iudex ꝑpā actū dꝑhendēs nec ſic iudices ꝓximū eciā ſi magis
aūt excuſa intencōm ſi opus non potes· puta ignoranciā· puta
caſum· puta ſubrepcōz· q2 ſi omnē oīo diſſimulacōz rei certitu=
do recuſat ſuade nihilominus tibi dicito aput te vehemens
nimis fuit iſta temptacō· quid de me illa feciſſet· ſi accepiſſet ī
me ſimiliter ꝑtātez Tercio ambulandū eſt ſollicite corā deo qui
tanta ſollicitudine nos et oīa opa noſtra intuetur· vt etiā di=
nūeret greſſus noſtros job· tu quidem greſſus meos dinumer=
aſti et illud pſa· omnes vias meas ꝑuidiſti· quā ſollicitudinem
tunc cōpetenter corā deo gerimus ſi omni cautela et oī diligen
cia caueamꝰ diſplicenciā et placenciā īgeramus Hoc deus ha=
bitans ī nobis omnē vitam noſtrā ſanctificat interiora noſtra
diuinitus inſpirando· qd cōtingit cū ꝓpriora exercicia bn̄ hūili
tati· diſpoſiti et ꝑpati ſentimus in nobis flagrantē ignem cari
tatis· qui ex ſuperhabundanti copia oīm graciarum in nobis
cōflatur copioſas bn̄dictōes ſecū ferens Sic eñ dicitur gene· ex
perſona dei venientis ad animā modicum habuiſti antequam
venirem ad te· nunc autem benedixit tibi deus ad introitum
mediū· hinc deut· Ipſe venit plenus bn̄dictōībus· nāp in ha
bitantem deū in cordibus noſtris· dicitur nobis iterum deut·
Benedictus eris īgrediens et egrediens bn̄dicetq; tibi dñs ī cū
ctis opibꝰ tuis· Ex hijs benedictōībus ſtm tres breuiē noiemꝰ

Veniens enim ad animã tres bñdicões pceteris ſecũ fert ſcilꝫ bñdicõꝫ mutacõis augmentacõis ſanctificacõis· Primo dico au fert ſecũ bñdicõꝫ mutacõis · mutãs maledicõꝫ veteris hõis ĩ bñ dicõem· nã anteqꝫ dominꝰ veniret ad nos ſubiacuimꝰ maledicõi illi qua dr· Maledicti qui declinant a mandatis tuis et illi qua dr Maledictꝰ qui ſeruit in dignis ſe· et qr ſeruiuimꝰ mancipio corpis· noſtri· qđ reuera m dignius et ignobilius eſt qꝫ nos et p dſequens diabolo et pctõ· de quo dr· qui facit peccatũ huꝰ eſt peccati· iõ ex hiis oĩbus fuimꝰ maledicti et hec maledicõ d mutata eſt ĩn benedicõꝫ ex cuiꝰ virtute oĩa mõ nobis coopant tur in bonũ· Scđo aportat ſecũ benedicõꝫ augmentacõis cumu lans ſup nos ĩcrementa meritoꝝ et dicẽs nobis illud geneſi·i· Benedixit deus illis et ait Creſcite et multiplicamĩ et repleте terrã At ſi benedicẽs nobis dicat· Creſcite ĩ meritis et replete terrã corpis veſtri virtutes et merita cumulantes Tercio bene dicit nobis benedicõe ſanctificacõis· qr ex eius ĩn habitacione ĩnt ꝰ et extra ſanctificamur· de qua dicit pſa· Hic accipiet bene dicõeꝫ a domino et miſericordiam a deo ſalutari ſuo hoc totum operante ĩn uobis domino noſtro iheſu xpo ꝛc·

Sermo de ſancto Gregorio·

Egociamini dũ venio dicit bern · Secure negocia boꝛ pcipiente domino meo· nam· n· puũ mihi fiducie ro bur preſtat qr ille ſumus jmpator factus eſt negocia tor meus et negocium meũ ſine ocõ egit qꝫ diu fuit in terris· Quia glorioſus iſte princeps beatus gre· Inter ſupmos negociatores fidelis et prudens exiſtit negociator· vt nõ ſolũ in tempe ſuo hoc eſt in vita ſua verbo et exemplo negocia do mini ſui fideliter perageret· ſed vſqꝫ in preſens tempus· jmmo vſqꝫ in diem nouiſſimũ ſcriptis ſuis dulciſſimis dei eccleſiam e dificet ad edificacõꝫ tabernaculi qđ ẽ eccleſia cõportans auꝝ et lapides precioſos· ita vt de illo veracitᷣ dici poſſit illud zach xiiii· non erit mercator vltra in domo dei ſubaudit ſimilis illi ĩ doctrina moralitatis· et hic de laude dei breuiter tacta ſuffici unt quia ut ait ambro · Eius laudi aliquid addidiſſe de cerpe eſt Ipe eſt enim đ quo veraciter dictũ eſt Euge ſerue bone et fidelis· quia ſuper pauca fuiſti fidelis· ſupra multa te conſti tuam quia in uentum eſt cor eius fidele· ſicut dicitur esdre· nunc conuertamus negociacionem ad nos metipõs· eo qr etiam nobis dictum ſit verbum propoſitum · ſcilicet negociamini dum venio et negociemur in ſpiritu interioris hominis noſtri·

eo q̄ illa negociacō melioꝛ ſit negcciacione auri et aꝛgenti ſicut
ſicut dꝛ ꝓuer·iii· Verū qꝛ illa loca apta ſunt ad lucꝛandū vbi
nō longe abinuicem ſunt loca multa foꝛenſia et multe nūdine
in vicino eo q̄ meꝛcatoꝛes ſua mercimonia ad eadē loca vicina
pn̄t faciliter trāſpoꝛtare ideo volētes mercari et negociari qd̓
ieternū expediat ingꝛediamur interioꝛa noſtꝛa· colligentes ſar
ciunculas noſtras·i·itellectū et affectū·et mentaliter diſcurꝛa
m⁹ ad loca vicina·que et ſi longe diſtare aliqua videantur· vt
pote celū et infernus ſpūi tn̄ ꝓxima ſunt et mente velociter oīa
ꝑcurꝛere poſſumus ſine quouis obſtaculo retardante quia in
imagine velociter curꝛit hō· vt in ictu oculi ꝑtranſeat multa lo
ca· Pꝛimo ergo collectis ſarciunculis noſtris itellectu et affe
ctu curꝛa⁹ itꝛoꝛſum ad nūdias· Pꝛimo ad negociacōes et mer
cimonia peccatoꝝ· ſecundo ad nundinas defectuū noſtꝛoꝝ
tercio ad conſideracōꝫ beneficioꝝ· quarto ad nūdinas iferioꝝ
quinto ad foꝝ regni celoꝝ· ſexto ad vanitatem mundanoꝛū
ſeptio negociemur aliquid aput deū deoꝝ· Hec ꝓſequentes
ꝑ oꝛdinem· pꝛimo negociemur circa materiā peccatoꝛū noſtro
ꝛū ponderantes menſurantes numerantes magnitudinē longi
tudinē et multitudinē peccatoꝝ In his nūdiis tam diu nos ex
ercentes quouſqꝫ lucꝛemur merces cibus mundi diuiciis meli=
oꝛes· qd̓ eſt pn̄ia ſalutaris· Nam i ponderibus et menſuris da=
tur et accipitur aliquid ſic et nos demus pondera peccatoꝛum
et accipiam⁹ pn̄iaꝫ que ꝯmutatio nobis erit vtilioꝛ q̄ oīs mū
di diuicias acquiſiuiſſe· et hoc eſt pꝛimū lucrū qd̓ in hoc pꝛimo
ꝯmercio lucramur· ſine quo nullū lucrū i reliquis conſequamur
q̄ ſi hoc lucrū ſcꝫ pn̄iaꝫ iterū ad aliud lucrandū ſicut pruden=
tes mercatores faciunt vlteri⁹ exponim⁹ conſequimur pro illo
theſaurū iterū meliorē remiſſionē videlicet peccatoꝛū· Hec eīn
ſe conſecuntur adinuicem· vt pro fideli ponderacōe peccatorum
detur penitencia· et ꝑ vera penitēcia accipiatur remiſſio pec=
catorum· hinc bern· ad veram ꝯgnicōꝫ peccatorū immediate ſe
quitur penitencia ad quā ſine vllo interuallo ſubiūgitur remiſ
ſio· nam qui vere cōgnoſcit malū qd̓ ex pctō icurrim⁹· a peniten
cia ſe nō poterit continere multominꝰ deꝰ cui ꝓpꝛiū eſt miſerere
et ꝑcere a remiſſione ſe continet vbi vidit penitenciā verā eſſe
hic ergo magno lucro cōſecuto ad alias nūdias ꝓpere⁹· Scd̓o
ergo currā⁹ ad nūdias d̓fectuū noſtrorū· hec· n· mercacio ime
diate ſequitur ad ꝯ̄dictāꝫ· hō· n· ſenciēs ſe ꝑ alleuiacōꝫ conſcie
et ꝑ atteſtacōꝫ ſ· ſ· remiſſiōis grāꝫ cōſecutū mutata d̓uocōe acci
git ſe ad grās referēdas· ſꝫ ecce aſſunt qui nos ipediūt d̓fctūs
nri et reliquie peccatorum inquietantes nos et ipedientes·

nē ad gracias referendas caput erigere valeamus· Et tunc pri
mū icipit appere noſtri negocꝫ difficultas Cū enim ex prima
gracia creſcit voluntas vt pmpta ſit ad faciendū· qđ nouit pla
citū eſſe deo· et ipi defectus adhuc crudi ex vulneribus nouit
ſanatis īpediūt bonā voluntatē· et fit dolor ſup dolorē· anxie
tas multa nimis· lugens plus defectus· qq̄ȝ prius ipa pctā· et
hec eſt q̄ȝ dicit bernhardus· Benignus dominus non pmittit
electū ſuum in principio temptari ſupra illud qđ poteſt· Vnđ
fit vt nec dampni quantitas· nec recupandi difficultas quan
ta eſt īnoteſcat· ſed poſtea innoteſcit aliqualiter· niſi difficul
tas· et fruſtra ſperata facilitas euāeſcit In hoc ergo foro ſi tn̄
his nūdinis fideliter intenti fuerimus mercabimur lucꝝ bonū
et vtile· qđ ī theſauris ſpūalibus nō mediocriter eniteſcit· et hoc
eſt hūilitas que p̄ceteris virtutibꝰ placet deo· que ſup omnes
mundi diuicias diciorē facit hoīem et eſſe graciorē aput deum
de cuius gratitudine· dicit dn̄s p iſ· Ad quē reſpiciā niſi ad
humilē et quietū et trementē verba mea· hinc bernh· Inſipiēs
et inſanus ē quicūqȝ in ſapiencia vel in aliis quibꝰcūqȝ vite me
ritis· q̄ȝ in ſola hūilitate ɔfidit Sopitis ergo et aliquantulum
mitigatis defectibus noſtris · tercio diſcurramus ad nūdinas
beneficiorꝫ dei· eſtimantes· quis· qualia· quanta· beneficia no
bis dedit et inuenimus q̄ȝ indebita miſeracō q̄ȝ gratuita dig
nacō quā ſtupenda dulcedo inclinauit deū vt noſtri mēmoriā
taliter haberet· Quis enim eſt iſte benefactor reuera deus cꝰ
magnitudinis nō eſt finis· qui bonorꝫ noſtrorꝫ nō indiget Suf
ficiens ſibi· et tamen cor ſuū dulcit̄ poſuit ſuper nos miſeros et
indignos· Ac ſi ex gracia noſtri dependeat omne bonū ſuum·
qualia aūt et quanta beneficia nobis ɔtulerit· Sciendū q̄ȝ ɔtu
lit nobis optima queqȝ· quid enim meliꝰ homine glorificato·
quid meliꝰ celo tāto hoſpite ſanctis et angelis illuſtrato· quid
melius deo cum omnibꝰ optimis ſuis nobis īperpetuum cōmu
nicat· De quibus optimis dicitur· j· reg· ix· Cuius erant op
tima queqȝ in iſrl̄· et ſubiungitur Nōne tibi· Item deut· xxviii·
Apiet dominꝰ theſaurꝫ ſuū optimū celū· quanta aūt contulerit
nobis dico q̄ȝ omnia nihil ex omnibus ſibi reſeruans· Hinc pſ·
omnia ſubiecisti ſub pedibus eius· Item apoſtol· omnia apt̄ el
ectos· Ex hiis nundinis ſi tamen p̄cioſa queqȝ eius nō diſſimu
labimus nobiliſſimā margaritā mercabimur q̄ȝ dicimus carita
tem nihil enim tam facile inclinat hominē ad diligendū ſicut
beneficia largitoris Hinc aug· ad dei dilectōȝ in nobis excitan
dam· nutriendā· augmentādā· nihil ita valet ſicut beneficiorꝫ
eius frequens et diligens recordatio· quarto aggredere et in

gredere regionem diſſimilitudinis mundū ſcʒ iſtum et vide q̄
frequentes ſint ibi nūdine q̄re geriment et regeriment na-
uigantes. Vade ſic ꝑforenſes tumultus et hinc inde de certan
tes circumſpice et quantū colligo in tribus cauſis natat omnis
voluptas Alij em̄ diuicijs. alij carnis delicijs. alie glorie init-
tuntur Nam de diuicijs dicit bern. Curris ad indiam. ethiopiā
circuis tranſis maria. et aliū tibi orbem ꝑpris nauigando vt di
uicias aggreges fugis priam ignoras filios diuelleris ab vxore
et oim̄ neceſſitudinū oblitus queris vt acquiras vt ꝑdas. ꝑdis
vt doleas. et hic ꝑdiuicijs. Audi breuiter de honoribus dicē
te ꝯſtituerūt et data eſt tibi facultas vt miſer ſis et amplius n̄
quieſcas cumulantur materia ſollicitudinum. Nūquid ī honore
ſine dolore In ꝑlacōe ſine tribulacōe in ſublimitate ſine vāitate
eſſe quis poterit. ſi ergo queris gloriā. oībus inuidie ſemia p̄bui
ſti ī dē iudiciū ē d̓ carnis delicijs In breui trāſit voluptas ipa
et infectā fetidāqʒ ifelicē relinquit memoriā. Contēpne igitur
hec oīa. et de his oībus nundīs lucrare nūmum ſcʒ contemptū
mūdi qui plus confert vtilitatis. quā mundi machina vniuerſa
Quinto curre ad nundinas īfernales. quas itē deſcribit bern.
ſic dicens Illa regio dura regio timeſcēda. loc9 afflictōis. t̄ra
obliuionis. t̄ra miſeriaꝝ terra turbinis et caliginis. t̄ra maledi-
ctionis et mortis In qua nullus ordo. ſed ſempiternus horror
īhabitat Totus tremo ad frigus illud horrendū ibi fetor ītol
lerabilis. ibi ꝑcucientes mallei reſonāt inceſſanter ibi confuſe te
nebre cumulacius denſentur ibi confuſio peccatoꝝ horribilis
facies demonū ibi flet9 et ſtridor denciū ibi eſt penaꝝ diuer
ſitas. acerbitas eternitas curre ꝑ has cumulantes nūdinas et
ne moriens viuens deſcendas ī infernū lucrare ex hijs omnib9
odiū peccati dicens in corde tuo. melius eſt carere p̄ntibus vo
luptatibus quā ī ſempiternū ſubiacere illis cruciatibus. Sexto
currendū eſt ad nūdinas regni celoꝝ. ad regionē glorioſam.
qʒ ibi vniti deo erimus glorioſi nimis valde de qua gloria di.
dominus ꝑ iſ. xlix. Erunt reges nutricii tui et regine nutrices
tue vultu in terra demiſſo adorabunt te et puluerē pedū tuoꝝ
lingent et ſcies qʒ ego domin9 ſuper quo non ꝯfundētur qui ex
pectant eū. Secundo ipa etiā eſt regio gaudioſa qʒ tot ſunt ibi
gaudia quot ſunt ibi ſancti et angeli cōgregati. de quo dicitur
iſ. lxv. gaudebitis et exultabitis vſqʒ in ſempiternū. de hac leti
cia dicit bern. Si haberes aliquē quē ſicut teipm̄ amares d̓ ei9
bono ſicut de ꝓprio gauderes haberes ergo gaudiū duplicatū
Si mihi duos vel tres vel plures tibi pares ī amore poſſideres
et eos ſimili felicitate ꝯſpicuos cerneres nūquid ꝑ eoꝝ leticia

ĩn te multiplicaretur gaudij magnitudo · p̄t ne ergo illius gau-
dij mod⁹ a quoq̄ hoīe penetrari cū vltra mille milia et decies
centena milia inumerales ſint · et omnes btitudine eadē ꝑfrua-
tur nec vllus eoꝝ ſit qui nō tm̄ de bono alterius gaudeat quan-
tū de ꝓprio que ciā nimis habēt reſpctū eius quem ſupra ſe vi-
dent quē cum videm⁹ nos amātes longe amplius q̄ȝ nos ipſi
nos amemus · jdeo gaudebimus de ſua gloria multū nimis val-
de Tercio conſideremus qꝛ regio iſta eſt voluptuoſa de cui⁹ d-
licijs dicitur in pſ · Inebriabuntur ab ub · do · tu · et tor · vo · t · p ·
eos Iuſte aīt noīe torrentis celeſtes delicie nūcupantur quia
ſicut torrēs ex multis riuulis confluentibus facit īvndacionē
ſic celeſtes delicie ex deo et ſanctis omnibus et angelis ĩn nos
fluūt nec ſolū ex cibus ĩn nos fluūt ſed ĩn nos totos · Alioquin
quō erit deus ōia in oībus · ſi ī hoīe de hoīe aliquid remanebit
hec ergo ſi fideliter ꝑſpecta fuerint mercabimur īde lucrū glo-
rioſum · lucꝝ vtile videlicȝ deſideriū ſupnoꝝ · quo adepto nihil
amplius libet · cupientes diſſolui et eſſe cū xp̄o Septimo cur-
rēdū eſt ad ī ūomas cibus meliores quas deus poſſidet ĩn ſeipo
de quo · et ſi nihil dici poterit dignū · eo q̄ȝ lucē habitat īacceſſi-
bilem · et ideo hec eius ſciā exupat omnē ſenſum aliquid d̓ his
que ſub ip̄o ſunt balbuciendo loquamur qꝛ ip̄a ſunt que ĩn tp̄e
viſitacōis · vt ait iſ · replent tempus · i · animā ꝯtemplatiuoꝝ nō
enim ip̄e videtur qꝛ vt ait ioħ · deū nemo vidit vnq̄ȝ · ſed que
ſub ip̄o ſunt vtcūqȝ ab aīa ſenciuntur et hoc eſt qd̓ ait gꝛ · Aīa
ſpūs ſancti grā afflata · ꝑ figuras quaſdam deū videt · ſed ad
ip̄am vim eius eſſencie nō ptingit · de his ergo que ſub ip̄o ſunt
tria contemplemur et ꝯtemplando rimemur · ſcȝ iudicioꝝ ꝓfū-
ditatē dulcedis bonitatē maieſtatis ſublimitatē ī quoꝝ con-
templacōe ſi tm̄ ꝓfecerimus vt affect⁹ noſter hereat et ſecun-
dū ea diuinitus affletur et afficiatur tria lucra īnde reꝑtabim⁹
cib⁹ mūdi diuicijs meliora ſcȝ pauorē · dulcorē · ſtuporē · jta vt
hec ſingula de ſingulis illis ſurgant Nā pauorē de iudiciorum
ꝓfunditate · dulcorē de dulcedinis bonitate ſtuporē de maie-
ſtatis ſublimitate reꝑtam⁹ ꝯtēplādo In prima ꝯtemplacione
ſtetit pſ · cū dicebat iudicia dei abiſſus multa · o quanto pauo-
re paulus ꝓſtratus extitit cū tremens ac pauens dixit ro · xi ·
o altitudo diuiciaꝝ ſapīe et ſcīe dei quā inꝯp̄henſibilia ſunt
iudicia eius et ĩn veſtigabiles vie eius In ſecunda ſtetit pſ · cū
dixit · quā magna multitudo dulcedinis tue domine et cetera ·
Item ſapiencie duodecimo · o quam bonus et ſuauis ē domine
ſpiritus tuus ĩn nobis · de ambobus aut idem dicit ĩn eodem ·
Vide bonitatem et ſeueritatē dei ĩn eos quidem qui ceciderūt

ſeueritatē· in te aūt bonitatem ſi tamē p māſeris in bonitate· alioquin et tu excideris · De tercio ſcʒ ſtupore maieſtatis dı̄cit bern· pcipua et maxima contemplō eſt āmiracō maieſtatis Hoc requirit cor purgatū a vicǯs liberatū atqʒ exoneratū a peccatis ut ſe facile poſſit ad ſupna leuare ut interdū per aliquas morulas ſtupore et extaſi ſuſpenſum teneat āmirantem de qua etiaʒ dicit gre· Tunc dei maxime maieſtatem merearmur cum in ꝯtemplacōne eius obſtupeſcendo obmuteſcimꝰ plus muſitare cupientes· q̄ȝ verbis exprimere valeamꝰ nō inuenientes verba ydonea ad tā ſublimia exprimenda· hoc agente ihū xpo ꝛc·

Sermo ſecundus De eodem·

Accipite diſciplinā p ſermones meos et pderit vobis ſap· vi· dicit grego· De quo nobis eſt ſermo Si mētis et corpis euagacio p diſcipline cenſuram ꝯpeſcitur · tūc ſpūale edificiū ad deū erigitur· Nā quo diſciplinata mens extra ſe euagari ꝯpeſcitur· eo ſupra ſe ſurgere ꝯpellitur quia et ī altū arbor creſcere nō poterit que p ramos ſe diffundere nō phibetur que ſi primo inferius conſtringitur in altum ire ꝯpellitur Sic et cū riuos fonciū obſtruimus fluenta cōtra ſuam naturam ſurſum fluere ꝯpellūtur· ſic ſi p diſcipline cēſurā inferius coartamur ſurſum ad deū facilit̄ eleuamur· dicit ergo beatꝰ gre· qui de diſciplina moꝝ et virtutū ſuper omnes doctores diſſeruit· Accipite diſciplinā p ſermones meos editā et pderit vobis· In quibus verbis duo facit· Primo enim ꝑponit ſuā exhortacionē Secūdo exhortacōis fructificacōꝫ· primū ibi· accipite diſciplinā· ſecundū ibi· et proderit vobis· Cū ergo ſecundum bernhardū · omnes hoīes natura equales genuerit quicquit boni vel mali hoībꝰ acceſſerit· ex diſcipline diligencia vel eius negligencia habet ortū· et ideo in genere moꝝ nullum bonū meliꝰ inuenitur· qua fit vt bona que fecerimus tā ſpiritualia q̄ȝ corpalia p diſciplinam adornata reddantur coram deo et hominibus gracioza· nam in agendis et paciendis plus meremur in adiuncta diſciplina moꝝ quā in exhibicōibus factoꝝ · non enim ſufficit vt quecūqʒ bona opa faciamus· ſed vt ea cū diſciplina et diligēcia exhibeamꝰ· qꝺ ī deut· facere monemur cū dicitur· Iuſte qꝺ iuſtum eſt exequaris· Iuſte enim qꝺ iuſtū eſt facimus cū iuſtū opꝰ deo cū diſciplina debita exhibemus · Hinc pſal. Deus glorificatur in conſilio ſanctoꝝ· Ac ſi dicat · plus glorificatur deus in cōſilio quo conſiliamur et conamur vt bona que facimus diſciplinate et decenter dn̄o exhibeātur·

q̄ʒ in ip̄is opibus ſine illo· q̄ʒ grata ſit aūt diſciplina a dn̄o patꝫ
ꝑ eius deſcripcōꝫ quaꝫ ponit bern·ita dicens· o quā compoſitū
reddit omnem corpis ſtatū· nec nō et mentis habitū diſciplin
a· ceruicem ſubmittit· ponit ſupciliū· cōponit vultū· ligat ocu
los· cachīnos cohibet· gulā frenat· Irā ſedat· format icessum
Eſt aūt quadruplex diſciplina· quatuor in locis vite noſtre ſi ꝑ
ficere cupimus adhibendo ſcʒ in cordis cogitacōe· oris locu
cione moꝝ et tocius vite moderacōe corpis caſtigacōe· que oīa
per tantam et diligentē diſciplinā ſunt ſubtiliſſime regulāda
Primā ergo diſciplinā apponamus cordi· eo q ab ip̄a vita pro
cedat· nam vt ait bern· Fruſtra ſiccatur riuus ſi fons ip̄e non fu
erit obturatus cui ſi debitam diſciplinam ſeruare cupim⁹ tres
ei cuſtodias deputemus vt videlicet ip̄m primū et ante omnia
in omni puritate et mūdicia conſeruemus· ſcd̄o vt deū et eius
bona continue cogitemus· tercio vt ip̄m virtutibus adornem⁹
Primo dico cor nr̄m in omni puritate conſeruem⁹ nihil peni
tus admittentes· qd̄ cor noſtrū iquinet· conſciaꝫ reprehendat
q ſi aliquid irrepſerit ſtatī vt deprehenſum fuerit expellatur
Solus enim deus inſpector eſt cordis iuxta illud· iii· reg· viii
tu ſolus noſti cor omniū filioꝝ hoīm et illud homo vidꝫ ī facie
deus aūt intuetur cor· nam vt ait bern· nihil facilius fedatur
cord̄· dū in autem mortalis peccati macula irrepſerit caueatur
ne aliquid de genere eiusmōi in nobis regnet· ne dominetur
ne ei aliquando conſenciatur dicētes ſemper ī cordib⁹ noſtris
illud pſ Si mei nō fuerint dominati tunc immaculatus ero· et
emūda de· maximo quod eſt mortale peccatum· de quo hortatur
aplus ro· vi· ne regnet peccatum in mortali veſtro corpore
Secundo diſciplinemus cor noſtrū· vt cogitet ſemper deū· naꝫ
ex hoc multū proficimus et īteriora noſtra omnia ſanctifican
tur· hinc deut· Caue ne aliquando obliuiſcaris domini dei tui
Quod revera digne facimus quia ip̄e nūquā obliuiſcitur noſtri·
Item thobie· omni tēpore ī mente habeto deū quia nihil dig=
nius nihil vtilius nihil dulcius poterit cogitari· tercia diſci=
plina cordi noſtro apponatur· vt ipſum virtutibus adornem⁹
vt videlicet ſtudeamus habere in corde noſtro ad deum arden
tem caritatem· ad nosip̄os humilitatem· ad pximos benignita
tem In hys diſciplinabimur ad omnem ſi tamen proficim⁹ ſan
ctitatem· de hac cordis diſciplina dicitur eccleſiaſt· vltimo· Su
ſcipiat anima noſtra diſciplinam hoc eſt bonam cordis et men
tis confirmacionem· ſecundo diſciplina adhibenda eſt locucōi
oris· ne quid loquamur· quod corā deo vel hominibus vł etiā
in propria conſciencia tamquam reprehenſibile contempnatur

Ven qꝛ ſermo noſter triplicit̃ variatur aut enim deo loquimur aut ꝓximo aut ꝓ nobiſipſis. jdeo diſciplina oris ad hibenda ſimiliter variatur. Pꝛima ergo locucio q̃ deo exhibemus diſci plinetur ad deuocōm. ut quicquit deo loquimur tam humiliter tam affectūaliter ei exhibeatur. ut coꝛam deo deuocio excitetur et per diſciplinā verba arceātur vt in noſtra locuciōe nihil fa tuū nihil diſtoꝛtū nihil ſaluti noſtre ꝯtrarium nihil contra vo luntatem ſuam poſtuletur nec ꝑ euagacōez et verboꝝ diſſolucōz non ſolum qd̕ petimus nō conſequamur ſed tamq̃ indigni et deo abhominabiles repellamur dicat qꝫ nobis deus illud apl̕i jac. iiii. petitis et nō accipitis eo qd̕ male petatis. ſic qꝫ noſtra locucio que deo d̕betur ꝑ diſciplinā coherceatur vt ſolū deum et qd̕ petimus cogitemus Hinc bernh. Docendus eſt et fide liter amonendus in oꝛōe ſua coꝛ ſuū ſurſum leuare et a coꝛpali bus et coꝛpū ymaginacōibus quanta poteſt puritate longius recedere. Secundo locucio noſtra que ꝓximis debetur per di ſciplinam caſtigetur vt ſolum edificacionem ꝓximi intendam⁹ tam diſciplinate. tam moderate. tā mature. verba noſtra pro ferentes. vt omnis qui audierit edificetur. de hac diſciplina lo quendi dicit bern. Boni cum locuntur duo in ſuis locucionib⁹ attendunt vt videlicet aut ſibi aut certe auditoribus ad vtili tatem loquātur vel admnus ſibi ſoli ꝓſint. ſi auditoꝛib⁹ non poſſunt. Vnde ſap. ſermo noſter non ſit inanis ſed aut ſuad̕at qd̕ bonū eſt. aut moneat aut conſoletur aut prouocet. aut in ſtruat audientem vel coꝛripiat delinquētem De hac diſciplina loquendi dicitur ꝓuer. v. Fili mi diſciplinā labia tua ꝯſeruent. et aplus eph. iiii. Sermo veſter ſemper ſit in grā ſale ꝯdit⁹. nā bonus ſermo iuſte ſali ꝯpatur. qꝛ ſicut ſal a putredine ſic bon⁹ ſermo a fetoꝛe male fame nos ꝯſeruat. Tercio loquimur qñqꝫ n̄ deo nec ꝓximo ſed ad ꝓpriam vtilitatem et qualemcūqꝫ neceſſi tatē loqui optūo tꝑe nos opoꝛtꝫ. qd̕ cū fieri opoꝛtꝫ hoc fiat. cū maxia diſciplia coꝛporis. moꝝ ꝯpoſicōe. mēbꝛoꝝ oꝛdiacōe. matura locucione. nō vocis exaltacōe vt de nobis dici poſſit illud ecc. xliiii. In ſermone ꝯpoſito ſunt omnia. nam ſicut prouer. xv. dr̕ Qui moderatur ſermones ſuos prudentiſſim⁹ eſt. cauentes il lud īꝑerū yſ. liiii. Cum deſieris digitū extendere et loqui qd̕ nō prodeſt oꝛietur ītenebris lux tua prouer. vi. Homo aꝑoſta ta eſt vir inutilis graditur oꝛe ꝑuerſo annuit oculis terit pede machinatur malū et omni tempoꝛe iurgia ſeminat. quia vt dr̕ Stultus in riſu exaltat vocem ſuam. Tercio in moribus noſtris et in omni conuerſacione noſtra diſciplinā conſeruemus vt nō ſolū ꝑoictis in locis ſed in oibus moꝛibus noſtris diſciplinate

nos aput deū et homines teneāꝰ· capitis inclinacione · oculoꝝ
depreſſione· viſus ſubmiſſione īceſſuū iuſta moderacione· et to
cius corporis dpōne· qđ ſvadet apoſtolus ro· xii· dicens pui:
dentes bona non ſolum coram deo ſed etiam corā hominibus
qđ exponens bernhardus dicit· Prouidentur bona corā homi
nibus tribꝰ modis· habitu· accōne· ſermone· habitu ne ſit nota:
bilis· accōne ne ſit reprehenſibilis· ſermone ne ſit contemtibi:
lis· de quo in priori mēbro dictum eſt· nā de habitu dicit augꝰ·
habitus tuus mores honeſtos exhibeat· diſciplinam redoleat·
maturitatem habeat· non vt hominibus placeamꝰ· ſed ne ſcan
dalū prebeamus et ne diuinum intuitū diſtortis moribus et la
ſciuis inceſſibus offendamus· nā vt frequenter exterior diſci:
plina bone dpoſicionis in mente indicium eſt cum tanta ma:
turitate conuerſantes vt dicatur de nobis· quod đ beato bern·
legimus Prima virtus· habitus corporis· qꝫ ita quaſi vno modo
ſemper ſe habeat vt nichil poſſit offendere intuentes · totum
in eo diſciplinatū· totū in ſigne virtutis· perfectōis forma· vn
bern· In omni conuerſacione tua ſollicitꝰ ſis obſeruare vias tuas·
et in conſpectu domini et in conſpectu proxi· caueas tibi a pec
cato et illi a ſcandalo et ſubiungit· Tuus omnibus grata et ne:
mini onoroſa conuerſacio eſt · huic ſine dubio de ꝓpria ſalute
vniuerſa fratrum cōgregacio atteſtatur· Quarto diſcipliēꝰ cor
pus· hoc eſt caſtigacōibus affligimꝰ· quia vt ait apłus hebre·
Si extra diſciplinam eritis non filÿ ſed adulterini eſtis · Hec
aūt diſciplina neceſſaria eſt poſt p̄dicta vt ſi quid de p̄dictis
diſciplinis obmiſſum fuerit vel aliquid irrepſerit· per diſciplinā
corporis caſtigetur· hec aūt diſciplina ſicut et cetere tripliciter
variatur· quia tripliciter exercetur· ſcilicet in reſiſtencia vicioꝝ
in agreſſione arduoꝝ et in ſufferencia aduerſoꝝ In hys tribus
oīs caſtigacio continetur· đ quibus đr ecc· xxxiii Cibaria et vir
ga et onus aſino· panis et diſciplina et opus ſeruo · qꝫ ſi corpꝰ
noſtrū magis laſciuire cupiens · hec aggredi noluerit tūde la
tera eius virga· ecc· itēm ibidem Seruo peſſimo latera ſangvina
re· vel poſſumꝰ dicere ſcđm gre· qꝫ a tribus tripliciter diſciplina:
mur· Alia nāqꝫ a deo· alia ab antiquo aduerſario· alia a primo
ſuſtinemus A proxio nāqꝫ perſecucōes· dampna contumelias
Ab antiquo aduerſario temptamēta A deo flagella toleramꝰ
qualiter autem hec tria ſufferantur ſtatim ſubiungit dicens qꝫ
in hys tribus modis vigilanti oculo ſemetip̄am mens debet cir
cūſpicere ne contra mala proxi pertrahatur ad retribucionem
mali· ne contra temptamenta dyaboli ſeducatur ad delectacōem
vel conſenſum delicti· ne contra flagella opificis ad exceſſum

priuat murmuracōis. Sequitur secundū principale scꝫ et pro
derit nobis In quo verbo nobis innuitur vtilitas discipline. nā
ex p̄dictis quatuor disciplinis vtilitates totidem nobis surgūt
quia ex disciplina cordis siue spirituali interiora mundantur.
ex disciplina verbali merita cumulātur. ex disciplina morali vir
tutibꝰ ditamur ex disciplina corpali a futuris penis securamur
et sic per ista quatuor exercicia anima nostra ad dei similitudi-
nem a qua longe p dissimilitudinē recesserat reformatur. vt p
ista quatuor tāq̄ quatuor passibus ad deū redeat. vnde venit
et hoc est qd̓ dicit bernh. Ab ipo et ad ipm conditus est ani-
mus rationalis vt ad ipm sit conuersio eius. ad ymaginem enī
et similitudinem eius conditus est. Vnde quāz diu hic viuitur
q̄ıı̄ apius potest accedat ad deū similitudine a quo sola discedi
tur dissimilitudine vt sit hic sanctus. sicut ille sanctus est et in
futuro beatus sicut ille beatus est. qd̓ adhuc figura q̄ꝫ scriptu
ra potit declarari. Figura nā sicut dicitur gen. viii. Emisit noe
colūbam de archa nō vt extra maneret. sed vt ad eum rediret
Sic deus creando infundens et infundendo creans mittit ani
mas racionales in hunc mundū. nō vt extra maneant sed vt ad
eū redeant. quod ad huc per alia quedam euidenciora declar
atur. omnia enim encia pticularia et ip̄fecta sicut est aqua ig
nis t̄ra ad sua principia. et ad sua pfecta naturali cursu ten-
dunt vt in eisdē pficiantur. hinc est q̄ꝫ omnis aqua pticularis
naturali suo cursu tendit ad mare. vt in eo tamquā ī suo pfecti-
bili perficiatur. ecc. omnia fluīa intrant mare Sic omnis ignis
naturaliter sursum tendit vt celo empireo tamquā suo pfecti-
bili ornatur. Sic omnia que de terra nascuntur. in terram reuer
tuntur Ecc. iii. omnia pergunt ad vnum locum. que d̓ terra fa
cta sunt et in terrā piter reuertuntur. Sic anima racionalis que
a deo est. ad deū iusto ordine reuertetur quod nō solū figura
vt visum est sed etiā scriptura ostenditur. dicitur enī eccs. xii.
reuertatur puluis in terram suam vnde erat et spiritus redeat
ad dn̄m qui dedit illū. Vnde d̓ hoīe xp̄o dꝛ ioh. Sciens ihesus
quia a deo exiuit et ad deum vadit. vnde bern. Spiritus rōna
lis quia ymago dei est. intelligit et scit se posse et debere ad
herere ei cuius ymago est. quod cū in homine perficitur tunc
oplesse dicitur cursum suum. de hac fine consumacionis iterū
dicit bernhardꝰ. hoc est destinatū solitarij certaminis brauiū
hic finis hic premiū hic requies laborum. et ipa hominis per
fectio. et vera eius sapia. omnes amplectēs et continens in se
virtutes. non aliunde collectas sed naturaliter insitas ad simi
litudinem dei qua est ip̄e quicquit est et hec est hominis iusti

in hac vita ꝑfectio· et ꝑfectio huius ꝑfectionis ibi erit vbi erit brauium ſupne vocacōis ꝑfecta apprehenſio· ad quam ꝛc·

De ſancto benedicto·

Vicumqȝ hanc regulam ſecuti fuerint pax ſuper illos et miſericordia et ſuper iſrahel dei· gal· vi· dicit amb· Ad ſanctiſſimi et beatiſſimi patris noſtri bn̄dicti cu͛ hodie feſta celebramus laudes addidiſſe aliqd̄ de cerpiſſe eſt eo qꝛ illa nobilis lingua gregorij quicquit laudis eiꝰ accipi poterat vernantis eloquij ſermone magnifico glorioſe depinxit totā vitam eius et actus tam magnifice extulit vt laudi eius nihil amplius addi queat· qꝛ ſi quid deuocōe vrgēte de noſtro aliqd̄ addere cupimus nō verbis ſed opibus illud fiat· Sic enim dicit ambroſius· qꝛ virtutū eius gloria non ſermonibus exponenda eſt ſed operibus approbanda· ſuprema enim laus deo et ſanctis eius gratiſſima et nobis vtiliſſima conſiſtit in ipſoꝝ imitacōe vt ſequamur veſtigia eoꝝ nō declinantes ad dextram nec ad ſiniſtraȝ· ꝓpter qd̄ verbum ꝓpoſitū eſt idnctū qd̄ nobis miniſtrat materiam imitandi· nā in regula que nobis ꝓponitur vita eius glorioſa relucet· dicit enī bern· qꝛ nō potuit aliter docere q̄ȝ vixerat nec viuere q̄ȝ docebat· Sciendū ergo qꝛ in verbis ꝓpoſitis duplex nobis regula ꝓponitur imitandi videlicet doctrinalis et exemplaris· Doctrinalis ē illa edicio que hodie per vniuerſum ordinem ciſtercieñ ad legendū in noſtris capitulis īchoatur· In qua docetur quō ſecundū deū et glorioſum legiſlatorem noſtrū benedictū viuere debeamus Exēplaris autem regula eſt ſanctiſſimi patris noſtri vita que nobis tā in lectionibus quā in cantibus ad memoriam reuocatur· de prima regula ſit primus ſermo· de ſecunda ſecundꝰ· de prima regula ꝓſequentes· ſciēdum qꝛ in verbis ꝓpoſitis tria itelligimꝰ ſcȝ ſequenciū paucitatem regule auctoritatem imitāciū vtilitatem· primū ibi quicūqȝ· ſecundū ibi hanc regulam ſecuti fuerint tercium ibi erit pax ꝛc· primū ad huc tria continet ſecundum qꝛ hec diſtribucio quicūqȝ tria implicat inſinuat enim nobis dei largitatem· ſequenciū paucitatem· regule libertatē· primo dico hec diſtribucio quicūqȝ inuit nobis dei largitatē Ac ſi dicatur qꝛ dei largitas nulli ſe denegat· nulli ſe ſubtrahit ſed ſtans in publico cuilibet ſe offert ſinū gracie nulli claudens· ſed ſcd̄m capacitatem ſequenciū ſue largitatis graciam āminiſtrat dicit enim pſ̄us qꝛ nō eſt ponere vacuū ſed quantū nos exinanimus de obſtaculis gracie tm̄ de bonis domini adimplemur ſi multū multū ſi. paꝝ paꝝ quia ſicut ·iiii· reg· iiii· di· vbi vaſa vacua non

fuerint ibi oleum ſtare neceſſe eſt q2 ſicut in collacionibus pa-
trum dicitur dīne largitatis mūificēcia ſecundū menſurā fidei
iq vnūquēq3 repit graciam largitur · credentē namq3 q7 ad emū
dacionē lepre ſue voluntas xpi ſola ſufficeret voluntatis ſue
ſolo curauit aſſenſu dicens · volo · mundare · Alteri deprecanti
vt aduemens pimpoſicionem man9 defunctā filiam ſuſcitaret ·
ingreſſus domū eius eodem mō vt ille rogauerat exhibebat ·
Alp credenti ſumā ſalutis in ſolius verbi ſui ꝓlacione conſiſte
re cū diceret · dic tantum verbo et ſanabitur puer meus · per ſer
monis imperiū reſoluens artus priſtino robore ſolidauit dicēs
vade et ſicut credidiſti fiat tibi Inter alios autem virtutē cura
cionis ita effluenter effudit vt de his euangeliſta ꝯmemoret
et curauit omnes langwores eoꝝ · inter alios autem illa inmen
ſa beneficioꝝ abiſſus ita obdurata eſt vt dicatur nō potuit ih9
inter illos facere virtutes ꝓpter in crudelitatem illoꝝ et ita lar
gitas dei non ſcḋm vniformē maieſtatis ſue potenciam · ſed ſcḋm
capacitatem et affectum petenciū graciā ſuam ſingulis impti
tur Secundo hec dictio diſtributiua quicūq3 iſinuat ſequenciū
paucitatem · Ac ſi dicatur · quicūq3 de multitudine omniū quia
pauci ſunt qui expedite ſequantur regulam · ſi enim in via pre
ceptoꝝ pauci ſunt qui ſequantur dominū ipō dicēte · Multi vo
cati ſunt pauci vero electi quanto minus in via conſilioꝝ iquo
non dicimus q7 pauci de his qui ſunt in ordine ſaluantur qđ
duꝝ eſſet dicere ſed q7 minus habet iuſticia ſupplet mīa · hoc tn̄
audacter dicim9 ex ſnīa ſaluatoris quia arta eſt via que ducit
ad vitam et pauci ambulant in ea · Cur aūt pauci ſint qui ſal
uentur multe ſunt cauſe · hoc enim contingit propter īpedien
ciū demonum doloſitatem · concupiſcibilis peruerſitatē · caden
di ꝓnitatem · reſurgendi difficultatē · ſtandi debilitatē · ꝓpter
qđ dn̄s ꝯqueritur mich · vii · Ve mihi quia fact9 ſum ſic qui col
ligit in autumpno racemos vindemie · nō eſt botrus ad come
dendū Item iſ · xxiiii · quō ſi pauce oliue que remanſerūt excuci
antur de oleo et racemi cum fuerit finita vindemia · Hinc criſ ·
Timendū eſt xpianis ne eo modo introeant in regnum celoꝝ
quo filii iſrahel in terrā ꝓmiſſionis ſc3 duo tm̄ de omni multitu
dine quia ſolū p vnā viā ſcilicet caritatē itur ad regnum celoꝝ
ſed per ſeptem mortalia peccata tamquā per ſeptem vias dſcen
ditur ad infernū · Tercio hec diſtribucō quicūq3 iplicat regule
libertatē · q2 oīb9 p3 acceſſus ad eā et nulli penit9 dnegatur d ·
bern · regla ſancti bn̄dicti vt ego ſencio omni homini proponi
tur imponitur nulli · prodeſt ſi deuote ſuſcipitur et tenetur · n̄
tamen ſi non ſuſcipitur obeſt q7 autem iuolūtate ē ſuſcipiētis ·

non ĩn poteſtate ꝓponentis voluntariū merito dixerim · nō ne=
ceſſarium Attñ hoc ip̄m quod dico volūtariū Si quis ex ꝓp̄ria
voluntate ſemel admiſerit et ꝓmiſerit de inceps in neceſſarium
ↄmutatur · nihil iam liberū haber dimittere qd̓ ante non ſuſci=
pere liberꝫ habuit Ideo qd̓ ex voluntate ſuſcipit ex neceſſitate
tenebit · Sequitur ſecundum mēbrū ſcꝫ hanc regulam in quo re
gule noſtre auctoritatē diximus deſignari · Cum eñi ꝑ vniuer=
ſum ordinem ciſtercieñ hodie hoc eſt in die ſancti benedicti in
capl̄is noſtris regula incipiatur · poſt cuius lectioneꝫ ſermo ſta
tim ſubiungitur · conuenienter valde hoc ꝓnomen · hanc qd̓ ie
demōſtratiuū regula iā lecta demonſtratur et de ea dr̓ · quicū
qꝫ hanc regulam ⁊c̄ · De hoc ergo mēbro tria dicantur ꝑ ordineꝫ
ſcꝫ de uoti obligacione · Secūdo de hoꝝ que votū adiuuant inſti
tuacōe · tercio de finis aſſecucione · Primo dico videndū eſt de
uoti obligacōe hoc eſt quid vouentes ſtatum religionis ꝓmit=
tamus non aūt ꝓmittimus regulam obſeruare · vł̄ ꝑfectōis ſta
tum nos velle conſumare quia ſi hoc ꝓmitteremus · tunc nō ſol
uentes eſſent voti tranſgreſſores · qd̓ nimis difficile videretur ·
Sed ꝓmittim⁹ nos velle conari nos velle exercitare et opā da
re · vt ꝑfectionē vite attingamus et quicūqꝫ ab hoc conatu et
voluntate conandi recederet eſſet vtiqꝫ tranſgreſſor voti · vnū
qd̓qꝫ aūt tunc ꝑfectū dicitur cū attingit ꝓpriū finē qui eſt vlti=
ma rei ꝑfectio · Vlterius autem humane vite termi⁹ eſt ip̄e de⁹
ad quē tanq̄ȝ in vltimū finem et ſuum ꝑfectibile tendere debet
anima rōnalis quē cū apprehenderimus dicimur iam perfecti ·
Hunc autem finem ꝑfecte non apprehendimus in hac vita ſꝫ
ideo nobis hic finis ꝓponitur vt ſciamus quo ſit conandū · nam
ad hunc finem in futuro conſequendū ꝓmouentia ſunt arripi=
enda · et impedientia ꝓicienda · et hec duo cū magno et inde=
ficienti ſtudio facienda et continuanda · qd̓ ergo primū eſt in
intencōe vltimū erit in execucōe · Primo ergo dicendum eſt de
conatu agendi Deinde de conatu nociua abiciendi · Tercio de
conatu promouentia arripiendi que ſe iuſto ordine adinuiceꝫ
conſecuntur quod patet per ordinem retrogradū · non enim fi=
nem domini conſequimur niſi per caritatem · nec illam conſequi
mur · niſi alia amabilia abiciamus nec illa duo perficimus niſi
per indeficientem conatum ad ea fortiter contendamus · Pri
mo ergo dicamus de conatu quē ꝑ votum regule vouemus · tūc
autem bonū et ſanctū habemus conatū ſi ſtuduerimus et exer=
citauerimus nos vt de contingentibus quantū iuuamur nihil
obmittamus · ſed ſicut ait apoſtolus · Siue preſentes ſiue ab=
ſentes · ↄtendi⁹ placere deo · ne iꝓperetur nobis illud jere · xliiii

Ne iuxta quod potuit conatus eſt facere et hunc conatū pro pfectōe accipit a nobis deus Unde ſuper illo verbo pſ· Imperfectū meum viderūt oculi tui et in libro et cetera· dicit bern· In libro tuo omnes ſcribentur tamq̃ pfecti·et ſubiungit· qui omne qd̄ poſſunt faciunt Si aūt ab hoc conatu deficimus a voto noſtro recedimus·et p ons cadimus a ſalute· vnde bernh· ſuper illo verbo ambulate dū lucem habetis· nō ambulantem ſed ſedentem a mortis tenebris ꝯprehendi piculū eſt· et quis ſedet·niſi qui non curat pficere·id caueto·et ſi morte preoccupatus fueris in refrigerio eris·Si ergo in ſolo conatu pmanebimus· votū noſtrū ſoluimus · et hoc ipm nobis p pfectione reputatur dicit enim iterum bern· Indefeſſum pficiendi ſtudiū et iugis conatus pfectio reputatur·Expedito ergo de conatu indeficienti· Secundo dicendū eſt de ſtudio ipedientia āmouendi· et hoc quantū de preſenti voto regule ſunt tria a quibus tamquā a radicibus pullulat omne malū· Abiciamus ergo diuicias iduētes pauptatē· carnis dlicias aſſumētes caſtitatem·cordis vicia·et maxie ppriā voluntatē pſequētes diuinā voluntatē p obedienciā· que tria neceſſario abiciuntur·et eis neceſſario renūcciamus ſi tamen ad finem noſtrū conari intendimus vt oportet·Cum enim p ſolā caritatem finem pfectōis attingamꝰ·illam non conſequimur· niſi priora amabilia relinquamus· quia amor ptitus in multa non erit efficax ad deum· Nam vt ait ioh·Nolite diligere mundum· nec ea que in mūdo ſunt que ſunt predicta tria· quare qꝫ qui diligit mundum non eſt caritas in eo · Tercio dicendum eſt de ſtudio et conatu p mcuentia aſſumendi hoc eſt vt omnia que nos ad pfectionem pmouēt aſſumamꝰ que licet ſint multa·vtpote omnia que ſunt de genere bonoꝝ·illa tamen ſunt ſingulariter pſequenda· que homo xp̄us ihesus nobis ꝓpoſuit in ſe ipo que ſunt humilitas vite auſteritas benignitas pietas · et ante omnia hec caritas· nam vt ait ioh· qui dicit ſe in xp̄o manere dꝫ ſicut ille ambulauit et ipſe ambulare Alioquin pfectōꝫ vite quā dulcis ihesus i ſeipſo nobis propoſuit nullatenus conſequimur· nam pfectio vite humane in ſola perfectione caritatis conſiſtit p q̃ affectus hominis totaliter in deū fertur· ſed hoc ſolum contingit i patria et hec eſt illa caritas de qua precipitur math·xxii·Diliges dominum deum tuū ex toto cor·t· et ex tota anima tua et ceta quā deus non ideo precipit vt preuaricatores nos conſtituat· cum non poſſit impleri ſed vt ſciamus quo ſit conandum·Eſt tn̄ ſciendū qꝫ ſanctus thomas duplicē ponit caritatem· Vnam qua ſecundum omnes affectus toti et totaliter ferimur in deū

et hec nō niſi ī patria poſſidetur qꝫ ī hac via et vita nō poterit adipleri de qua dicit bern · Ego puto nō hic ipletū iri diliges dn̄m de· tu· ꝛc̄ quouſqꝫ ipſꝫ cor cogitare iā nō cogitatur ꝺ̓ corpe Impoſſibile nāqꝫ eſt totam hāc ex toto ad deū poſſe colligere et diuino infigere vultui quāꝫ diu huic fragili et erumpnoſo cor pi cogimur deſeruire· tunc aūt īplebimur cū introduct9 fuerit fidelis ſeruus in gaudium dn̄i ſui quaſi miro modo quodāmō oblitus ſui et a ſe penitus veluti deficiens totus pgit in deum et deinceps adherens ei vnus ſpiritus erit cum eo Secunda caritas eſt qua totaliter ferimur in deū ſed ad pūctū et veluti ad momentū et hec viris pfectiſſimis poſſibilis eſt in hac vita De qua aug9 ſuper illo verbo· diliges dn̄m ꝛc̄· vſqꝫ tota virtute tua dicit· ergo totalitas quia hoc itendit vt omnes motus aīe in deum referantur ſic nō impletur in hac vita niſi forſitan ad tempus breuiſſimū a viris pfectiſſimis· qꝺ̓ idipm ſibi factum aſſerit dicēs· Cum inheſero tibi deus ex omni me nuſqꝫ erit do lor et labor et viua erit anima mea tota plena te ad quāꝫ ſi con amur nihil de ceteris gentib9 obmittentes ex hoc et nos pfectoꝝ dicimur attigiſſe Sequitur terciū principale ſcꝫ erit ſup eū pax et miſericordia et ſup iſrahel dei In quibus verbis tria bona ſe cuentibus regulam promittit apoſtol9· ſcꝫ mentis tranquilli tatem· miſericordie largitatem· dei caritatē· primū ibi pax· ſcdꝫ ibi noſtra· terciū ibi et ſuper iſrahel dei De quo ſciendū qꝫ quā diu viuimus in hac vita malo triplici ſub iacemus · ſcꝫ malo per iculoſe īpugnacōis malo diſpēdioſe omiſſiōis· et malo defētuoſe opacōis· vel etiā timoroſe īdignacōis· primo dico ſubiacem9 malo piculoſe a īpugnacōis Inpugnant enim nos tres hoſtes ſcꝫ caro· mund9· et demōes· quoꝝ īpugnacio eſt piculoſa quia caro vicina· mund9 magn9· demones multi· Cōtra hos datur pax ſequentibus regulā· qꝺ̓ p iſ· xlviii· promittitur cū dicitur longe effugabuntur a te qui abſorbebant te· dicatqꝫ eis illud j· reg· xxv · Sit tibi pax ſit domui tue pax et omnibus quecūqꝫ habes ſit pax· dans triplicē pacē contra tres hoſtes Hinc pe cuis ē qui vobis noceat ſi boni emulatores fueritis Ac ſi dicat nemo· quia vt ait gre· nulla nocebit aduerſitas ſi nulla dn̄etur īiquitas· ſecundo ſubiacem9 malo diſpendioſe omiſſionis· quia peccata omittimus inceſſanter· de quo jac· iii· In multis offen dimus om̄s contra hoc malū datur dei mīa vt facilie remittan tur Vnde prouer· xxv· p miſericordiā purgātur peccata· ezech· xvi· Expādi amictū meū ſup te· et operui ignomiā tuā Mictū vo cans mīaꝫ Hic mat· xv· Et ſi mortiferꝫ quid biberint· nō eos no cebit vt n̄ ſolū mala n̄ noceāt ſꝫ miro mō eciā cooperētur ī bonū

Tercio ſubiacem⁹ malo defectuoſe operacōis et timoroſe idignacōis. ſunt enim tam vilia et ꝓpe nulla in iudicio diuine veritatis opera nostra et tam defectuoſa ut merito timeam⁹ ea in diuinis oculis diſplicere et ꝑ ꝯſequens ſue nos indignacōni ſubiacere quib⁹ ꝑ ꝯſolacōe et ſup iſrabel di Ac ſi dicat de⁹ Sicut caritas mea eſt ſuper iſrabel. i. ſup celeſtes ſpūs qui iuſte iſrabel. i. videntes deum dicūtur Et ꝑ ꝯſequēs ſup omīa eoꝝ opa ſic ucs placetis et ꝑ conſequēs omnia opera nostra placēt. dicet q̄ʒ eis illud Eccleſ. ix. Vade et comede panem tuū in leticia et bibe cū gaudio vinum tuum quia deo placent opera tua. poteſt et aliter expo in hec particula ſcʒ ſuper iſrabel dei ut ꝑ hec deſcribat et ſpecificet eos quib⁹ pax et miſericordia ſit ꝓmiſſa. ac ſi dicatur Pax et miſericordia erit ſuper illos. qui in regula ita ꝓficiūt ut fiāt vere iſrabelite. i. contemplantes deum non ſuper quoslibʒ vouentes et non ſoluentes ſed ſup eos qui gratia ꝓmouente ita ꝓficiunt vt ſciant deum ſpiritualiter cōtemplari. qui in trinitate eſt ꝛc.

De annuciacōe beate marie virginis.

IN ſole poſuit thabernaculum ſuū pſ. dicit bern. Recte de hanc ſimilitudinē qua nulla in rebus mūdi poteſt eſſe ſublimior. nihil enim habuit ſpūs ſanctus i viſibilibus creaturis excellencius cui excellenciā virginis ꝯparet. In verbis ergo ꝓpoſitis ſub methafora ſolis hec glorioſa feſtiuitas ꝯmendatur in quibus tria ꝑ ordinē declarantur videlicʒ glorioſe virginis excellentiſſima concepcō. cīm noſtrū vtiliſſima ꝓmocio. Primū ibi in ſole. ſecundū ibi poſuit. terciū ibi tabernaculū ſuū. Primo igitur noīe ſolis ꝓponitur nobis glorioſe virginis excellentiſſima cōmendacio quā iꝓprietatibus ſolis luciſſime cognoſcimus. Non enim ſolis nomine vocaretur niſi quia ꝓprietates eius ſibi poſſunt conuenientiſſime ad aptari. nā ſēꝑ nomīa trāsferentes ſe. ſcdm̄ aliqʒ ſimilitudinē trāſferūt. non igitur beata virgo ſol vocaretur. ſi nō poſſent ei ꝓprietates ſolis aptiſſime applicari. ꝓpter quod ſciendum q̄ ſol ſeptem habʒ ꝓprietates que ſpiritualiter intellecte conueniūt virgini glorioſe. habet enim ſol in ſubſtancia puritatem. in ſplēdore claritatem. in excellencia ſingularitatē. in ſitu ſublimitatē in motu continuitatem. in influencia fecunditatem. ad omnia cōmunitatem. que ſpiritualiter intellecta glorioſe virginis ma. ſtatui coaptantur. primo dico ſol habet in ſubſtancia puritatē et tantā q̄ inter omnia corpalia nihil ꝑō parius inueniri adeo

vt oim hoim intuencium viſus ex puritate eius retūdatur · quis
enim apertis oculis pleno ītuitu ſolem vnquā potuit intueri
Que ꝓprietas glorioſe virgini optime ꝯuenit que p̄ oibus puris
creaturis tam angelicis quā hūanis habet excellentiſſimā puri
tatem · qua nulla creatura plena ꝯgnicōe ſufficienter poterit in
tueri Vnde aug9 · Vbi de peccato agitur · marie nullā volum9
fieri mencōꝫ ea enim puritate nitebat virgo ſancta · qua ſub deo
nequit maior intelligi · bene omnes tam angelici quā hūani am
mirando clamant in celis · que eſt iſta que aſcendit de deſerto ·
Ac ſi dicant · que eſt iſta que in tanta puritate aſcendit quā nō
ſolū nullus hoim ſed nullus noſtrū ad plenū ꝯgnoſcere poterit
puritate eius ītuitū repellente · hinc bern · quis vnquā ſolem
iſtū materialem pleno ītuitu aptis oculis potuit ītueri · ſic nul
lus eius puritatē plena ꝯgnicōe ſcire potuit et videre · Scdo
ſol in ſplendore habet claritatem · p quā lucet et ꝑlucet omnē
ſuperiorē et inferiorē regionē ita vt omnia celeſtia lūīaria in cō
pacōe ſui ſplendoris non luceant · īmo nec penitus videantur
qꝫ ſtella et luna que in nocte lucent ex ſuperexcellenti ſolis clari
tate in die nō ſolu nō lucent · ſed penit9 occultantur · Sic beata
virgo omnē creaturā in vite ſanctitate tam excelenter ſupemi
cat vt in eius ꝯpacōe omnes ſancti et angeli quaſi non ſint · et
tincti videantur Hinc bernh · Sol iſte materialis tam lucide in
candeſcens ita ſiderū et lune ꝑoicōꝫ obfuſtat vt ſicut quaſi nō
ſint · videri nō poſſint · Sic virga ꝑeſſe veri p̄uia lūis īacceſſibi
li luce ꝑlucens ſic vtroꝝqꝫ ſpūū hebetat dignitatē · vt in cōpa
racōe virgīs nec poſſint nec debeant apparere · et licet in eius
cōparacōe nihil eſſe vel etiā apparere videantur · nō modicū tamē
eius fulgore illuſtrantur vt ex eius p̄ncia tota celeſtis curia · et
vniuerſa eius milicia clarius incandeſcant · Hinc iterū bernha ·
ſicut omnes ſtelle pariter et luna ſplendorē ſuū habent a ſole
nec tamen in eius lucent p̄ncia ſic omnes ſancti lucidius lucent
ex eius p̄ncia et tamen in eius ꝯparacione quaſi nō luceant ſic
latent · vnde contingit hoc mirabile vt ex ei9 preſencia magis
luceant et tamen minus lucere videantur ſicut ergo ſup omnia
lūīaria celi ſol ſuo lumine emicat et choruſcat · ſic beata vir · ſan
ctitate vite emicat ſuper omnes ſanctos Tercio ſol habꝫ in ſitu
ſublimitatem · vt etiā ex nimis remota altitudine paruus appa
reat cum ſit maior terra · ſic beata virgo tam in via per vite me
ritum quaꝫ in celo per premium ſuper omnes puras creaturas
in altiſſimo eſt locata · ꝓpter quod ſciendū qꝫ ſtatus vie et me
rita ſanctoꝝ in tribus conſiſtunt ſcilicet in gracijs virtutibus ·
et deuocionibus Et horū tria ſuprema et altiſſima actingebat ·

Supremū aūt ī graciis eſt omnē graciā habundantiſſime poſ
ſidere. Vnde ipa gloriatur de hac habundancia ecc. dicens In
me omnis gracia vie et veritatis Ac ſi dicat. omnis grā vie .i.
vite huiꝰ eſt in me que nō ſolū mihi ſed omni homī omni ſtatui
omni etati ſufficit Vnde ieroꝰ. Ceteris ꝑ ptes. marie vero tota
ſe ſimul infudit plenitudo graciarꝫ. bern. ad quid putas mariā
ab angelo iam dudū ante concepcōꝫ plenā gracie nunciatā niſi
vt ſuꝑueniēte deo ī vterū nobis fieret ſuper plena. vt quociēs
cūqꝫ ꝑ ſcibꝰ licꝫ tenuitē moueretur ſuper efflueret nobis liquorē
gracie effundendo. Vnde ex pſona eius dicitur ecc. videte qꝫ
nō ſolū mihi laboraui. ſed omnibꝰ exquirentibꝰ veritatē. Altiſ
ſimū ergo in omnibus graciis eſt habere omnē graciā nō ſolum
ſibi ſed omnibꝰ eā invocantibus ſufficientē. Secundo ſtetit ī
altiſſimo virtutū. qꝫ quicquit ſupmū in virtutibꝰ eſſe poterat.
hoc habebat. ſupmū aut in virtutibꝰ dicimꝰ omnes habere vir-
tutes in ſumo ſine vicio īpungnante. qđ nobis minime contin
git. quicquit enim in nobis de virtutibus plātatur hoc fit cum
īpungnacōe contrarii ſcꝫ vicꝫ. nā in nobis virtꝰ tenet medium
viciorū et nulla in nobis nutritur virtꝰ niſi de vicio cōtrario im-
pugnemur. vnde eunuchis nō attribuitur virtus caſtitatis qꝫ
de vicio contrario ſcꝫ luxuria minime impugnantur. Glorioſa
aūt virgo ſic omnes virtutes habuit. vt de nullo vmquaꝫ vicio
temptaretur. Tercio ſtetit in ſuprema ſemp deuocōe. tāto aūt
noſtra deuocō eſt alcior quanto ſubiectū de quo ꝑcedit loqui
tur đ ſubiecto hūano et obiectū in qđ agitur eſt purius et nobi
lius Et qꝫ virgo ſancta puriſſima fuit poſt deū et in puriſſimū
obiectū deū videt quem ꝑ omnibus creaturis puriorē apprehe-
hendit. ideo eius deuocō ſemper exſtitit inſupremo. qꝫ aūt in
his altiſſimis ſemp fuerit. ex pſona eiꝰ đr ecc. xiiii. Ego in altiſ
ſimis habito et thronꝰ meꝰ in colūpna nubis in omnibꝰ ergo al
tiſſimis graciarꝫ virtutū deuocōis cōtinue morabatur. Quarto
ſol in motu habet cōtinuitatē nūquā ad momentū tpis ad ictū
oculi requieſcēs ſꝫ curſum ſuū continuat inceſſanter. Sic beata
vir. ſemp fuit in motu meritorie accōis. quicquit enim agebat
hoc cū tanta diſciplina et reuerencia faciebat. qꝫ in omnibꝰ ſu-
prema merita cumulabat. Si enim alii ſancti inferiores ad taleꝫ
ſtatū. teſtante pſa. ꝑhibētur vt đ vita eorꝫ foliū nō defluat.
et oīa quecūqꝫ faciēt pſperētur mlto magis ſine oī ambiguo đ
virgine ē credēdū qꝫ đ oī vita ſua nihil vmquā ei vacuū per trā
ſiuit. nā in comedēdo bi. dor. ine quibꝰ hūana nata eſſe n̄ pt.
auxit ſuū meritū inceſſantē. quippe que đ oībꝰ his nihil qꝫ que
ſola requirebat neceſſitas ſibi ſumpſit. hec ex tribꝰ agebatur.

videlicet de exteriorꝝ ſenſuū et mēbrorꝝ ad deū et ꝓpt̃ deū con
tinua exercitacōe · interiorꝝ ſuorꝝ ſcꝫ rōe memoria et voluntate mē
tis et ſpūs ad deū ꝯtinua ſuſpenſione qd licet nobis ſit impoſſi
bile et ꝑ ꝯſequēs de ea vix credibile tñ qꝛ beata virgo in ſe nul
lum habuit retractiuū eo q̄ fomes peccati ꝑ ꝯcepcōeꝫ filii ſub
latus eſt in ea totaliter et extinctus Ideo ſemper ſuprema meri
ta cumulabat · q̄ ſi ꝓpter corporis teneritudinē aliqd̕ de exerci=
cio oportuit relaxari · hoc ipm tam virtuoſe agebat vt etiā ꝑ vir
tute diſcrecōis que mater eſt oīm virtutū ſupma merita reporta
ret · Quinto ſol habet ī influencia fecunditatē nihil em̄ eſt ſub
ſole qd̕ nō ſolis influencia valeat fecundari et ſine eius virtute
gignere de ſe fructū Hinc philo · dicit q̄ homo generat hoīem
et ſol Sic beata virgo fecunditatē tribuit nec ſine eius auxilio
nullus vmquā facere de ſe fructū Hinc bernh · Maria velud al
terū ſo ē mouit ſibi · et quē admodū ille ſuper bonos et malos
indifferenter oritur oībus ſine differencia fecundauit ſic ipſa
beata virgo nō diſcutit merita ſed omnibus ſe ſe exorabilem oī
bus clementiſſimā ꝓbet oīm qꝫ deniqꝫ neceſſitates ampliſſime
quodam miſeretur affectu · nullus enim homo vmquā ꝓficere
potuit nec ꝓficiet ineternū · niſi qui fecunditatē merendi eſt a
deo ꝑ virginē conſecutus Hinc bern · quicquit eſt illud qd̕ of
ferre deo paras marie ꝯmendare memento · ſi nō vis ſuſtinere
repulſam · quia ſicut deus nō niſi ꝑ eā ad nos venit · ſic nec nos
nec noſtra opa ad deū veniūt niſi ꝑ eam Dupliciter ergo ꝑ eius
auxiliū fecundamur · quia ſi quid boni facimus ꝑ eius auxiliū
ꝓſperatur · ſecundo ꝑ nos opatū eius manibus dño ꝓntatur
Eſt ergo ꝯuenientiſſima ſimilitudo vt ſicut ſol pater eſt omniū
naſcenciū ſic virgo ſancta mater eſt oīm · Cum enim in ea ſint
omnes gracie et virtutes quicquit de eiſdem bonis conſequi=
mur · accipimus vtiqꝫ d̕ virgine glorioſa · ꝓpter qd̕ omnes electi
eius dicuntur filii quorū oīm ihesus xp̄s ſicut luc · dꝛ Primo ge
nitus eſt vocatus · Sexto ſol habet ad omia ꝯmtatē · ſplendore
ſuū bonis et malis ꝯmcans ſpgens illū ad loca feda et munda
Sic beata virgo omni ſe creature ꝯmcat ſingulis pro ſua capaci
tate ſe tribuens · qd̕ inſinuare curauit can · dicens Ego flos cā=
pi · omnibꝰ exponitur nulli clauditur · ſic virgo nulli ſe denegat
ſed cōmunicat vniuerſis nec ſolū nulli ſe denegat ſed q̄ plus
eſt oībus ſe offert dicens ecc · Venite ad me omnes qui concu=
piſcitis me et a generacōibꝰ meis implem Hinc bern · Maria oībꝰ
omnia facta eſt vt d̕ plenitudie eius accipiāt vniuerſi captiuꝰ
redempcōꝫ · eger curacōꝫ · triſtis conſolacōꝫ · peccator veniā · iu=
ſtus graciā · angelus leticiam deniqꝫ tota trītas gloriam · filius

carnis ſubſtanciam vt non ſit qui ſe abſcondat a calore eiꝰ· me
rito ergo ad mariã tamq̄ ad mediũ reſpiciunt vniuerſi et qui
habitant in celo et qui ſunt in ĩferno· et qui nos p̄ceſſerunt et
nos qui ſumus· et qui naſcentur ab illis ·Illi qui ſunt in celo vt
reſarciantur· et qui ſunt in ĩferno vt eripiantur· et qui p̄ceſſer:
unt· vt ꝓphe fideles inueniantur· et qui ſecuntur vt grãz conſe
quantur Merito ergo in te reſpiciũt oculi tocius creature· quia
per te in te et de te benigna manꝰ omnipotentis quicquit cre:
auerat recreauit· Septimo ſol in excellencia habet ſingularita:
tem qđ interpretacione nõis d̄claratur· dicitur enim ſol quaſi
ſolus lucens eo q̄ parẽ nõ habeat· Sic beata virgo ſola eſt non
habens in celo parẽ nec ſimilem ſup terrã Hinc bern· Et ſi aliqui
in aliquibus cõnicent virgini vnũ tamen eſt in quo nec primã ſi
milem viſa eſt nec habere ſequentẽ· ſcꝫ gaudiũ matris cum vir
ginitatis honore· optimã ergo ꝑtẽ elegit· in quo ei non cõnicat
alienus qꝛ et ſi bona eſt fecunditas ꝯiugalis· melior tamen eſt
caſtitas virginalis ꝓrſus aũt optima eſt fecunditas virginalis
q̄ ſi adicias cuius mater eſt· que iam lingwa poterit· etiã ſi an:
gelica fuerit dignis laudibus extollere matrẽ nõ cuiuſcũqꝫ de
plebe ſed dei· Duplex nouitas duplex ſtupor ſed digne ꝓrſus
aptiſſime quia conueniens neqꝫ enim alius filiꝰ virginẽ nec dũ
decuit alter ꝑtus· octauo ſol in eclipſi videtur habere doloris
calamitatẽ· Sic beata virgo in paſſione filij eclipticata eſt ſup
omnes viatores ſufferens vi doloris ſicut ex ſimeonis ꝓphia ei
fuerat ꝓbatum dicentis Tuã animã ꝑtranſibit gladius· qđ ex
ponens bern· dicit Vere tuã animã doloris gladiꝰ i hora paſ:
ſionis filij ꝑtranſiuit ut plus q̄ martir eſſes in qua nimirũ cor:
ꝑee ſenſum paſſionis exceſſerit conpaſſiõis affectus · An non
tibi plus q̄ gladius fuit· ſermo ille reuera ꝑtranſiens animaꝫ
et ꝑtingens uſqꝫ ad diuiſionez anime et ſpũs· ecce filius tuus·
o cõmutacõm· Iohes tibi ꝓ iheſu traditur· ſeruus ꝓ dño· diſci
pulus pro magiſtro filius zebedei pro filio dei· Ex hys ergo
et ſimilibꝰ ꝓprietatibꝰ ſolis· beata virgo eſt ſolis nõie appella:
ta in quẽ ſolem deꝰ tabernaclm ſuum ·i· xp̄m poſuit Qui hõ
xp̄us bene tabernaculum dr̄ qꝛ in eo ut ait apoſtolꝰ· Pleni:
tudo diuinitatis corporaliter habitabat Fuit ergo deus in ho:
mine xp̄o xp̄ꝰ aũt ex homĩe et deo in vnitate ꝑſone ĩ maria ha
bitabat Hinc bern· Iure ſole maria ꝑhibetur amicta que ꝓfun
diſſimam diuine ſapiẽtie vltra quaꝫ credi poſſit penetrabat ab
yſſum vt quantum ſine ꝑſonali vnione creature patitur ꝯdicio
luci illi inacceſſibili videatur immerſa · ipſa enim meruit velut
fumatim cingi et operiri vndiqꝫ et circũfundi vndiqꝫ· et tãquaꝫ

ip̄o dino igne concludi agente hoc ſpiritu ſancto qui nos apud
deū dignetur miſericorditer ꝓmouere. ꝛc̄.

De eodem ſermo ſecundꝰ.

Ies boni nūcty eſt ſi tacuerimꝰ ſceleris arguemur. iiii
reg. vii. dicit bern. quod ꝑ gabrielem archangelū. ma
rie d̄initus nuncciatur et ꝑ xp̄m adimpletur hoc totū
pauet celū ſtupet terra. creatura omnis etiaꝫ celeſtis
miratur. In verbis ergo ꝓpoſitis quatuor intelligimus. videlꝫ
huius diei feſtiuitatem. feſtiuitatis hiſtoricam veritatem no
ſtram vtilitatem. p̄dicatoris adānunciandū neceſſitatē. primū
ibi dies. ſecundū ibi nūccy. terciū ibi boni. quartū ibi ſi tacueri
mus ꝛc̄. Primū aūt expōne nō indiget in manibus. enim eſt hꝰ
diei feſtiua celebritas. et ideo deuote ludendū eſt. In ſecūdo
membro videliet in bono nunccio qd̓ in hac die marie matri no
ſtre et ꝑ conſequens toti mundo nūciatur. qd̓ vt ad qualēcū
qꝫ intelligenciā auditorū mentibus īculcare valeamus. neceſſe
eſt ſermonē iſtum altius exordiri qui ſermo vt gratius accepte
tur nō noſtrā. ſed beati bern. ſnīaꝫ applicamꝰ qui ſic dicit vide
re videor mihi primū hominem. quatuor virtutibꝰ. in exordio
creacionis ſue amictū eſſe que ſunt pax veritas. mīa iuſticia d̓
quibus dicit pſ. Miſericordia et veritas obuiauerūt ſibi iuſticia
et pax oſculate ſunt. Eſt enim in hys quatuor ſalutis ītegritas
nec ſine his omnibus poteſt ſtare ſalus noſtra quas deus ac
cepit d̓ cord̓ ſuo et primos pentes hys veſtiuit. iuxta illud ecc
xvii. Deus ſm ſe veſtiuit hominem. et dedit ei poteſtatē eorū
que ſunt ſuper terraꝫ. primo aūt dedit eis pacem. vt nec intus
nec foris eēt aliquid qd̓ eos poſſet aliqualiter ꝑturbare vel ad
aliq̈ꝫ inquietudinem ꝓuocare. vt nec intus eſſent pugne nec fo
ris timores nec caro concupiſceret aduerſus ſpm̄. nec ſpiritus
contra carnem. poſt hanc graciam dedit homini veritatem cū
inſtruxerat eū et docuit quid ei eſſet faciendum piter et cauen
dum. cum eis dixit. Ex omni ligno padiſi comedes. de ligno
vero ſcīe boni et mali caueas ne comedes. Tercio dedit eis iuſti
ciā tū cominabatur eis penam dicens quacūqꝫ die comederitis
morte moriemini. tandem exhibuit miſericordiā cū poſt tranſ
greſſionē deus moroſe deambularet in padiſo dans locū pnīe
et occōnē venie īterrogādo Adam vbi es et quia ſponte homo
dimiſit pacem et mīaꝫ nō curauit dans manus iniquitatibus et
peccatis et ambo preuaricantes contra mandatū dn̄i pomum
vetitum guſtauerūt. Ideo relicta pace ſtatim inuenerūt aliam
legē ī mēbris repūgnantē legi dei. ideo due virtutes; ſcꝫ pax et
mīa receſſerunt ab eis et redierunt in cor dei qui dedit illas.

relique vero ſcꝫ iuſticia et veritas remanentes cū eis ipos cum
omni poſteritate ſua ſine miſericordia affligebant. hinc eſt qꝫ
deus plus qꝫ ꝑ quinqꝫ milia ānoꝝ d̄ hoc peccato placari nūquā
poterat. ſed ad ꝑſuaſionē veritatis et iuſticie totū mundū dilu
uio paucis exceptis d̄leuit. multa ſimiliter milia ꝑ vno murmu
re ꝑſtrauit ſeuiens et indignans hoī ſicut leo. Hys aūt dua=
bus ſcꝫ veritate et iuſticia hoīb⁹ nō ꝑcentib⁹ interim nō ceſſat
pax nec dabat miſericordia ſilenciū ī corde dei ſed pio ſuſurrio
paterna pulſantes viſcera deo dulciter ſuggerebant dicentes
numquid ineternū ꝓiciet deus aut non apponet vt cōplacitior
ſit adhuc nūquid obliuiſcetur miſereri de⁹. aut cōtinebit ī ira ſua
mias ſuas Et quāuis diu multūqꝫ viſus ſit diſſimulare pater
miaꝝ. vt interim ſatisfaceret zelo iuſticie et veritatis nō tamē
infructuoſa fuit ſupplicanciū iꝑtunitas ſed exaudita eſt in
tempore optuno. forte enim interpellantibus tale dicitur dediſ
ſe reſponſum. vſqꝫ quo preces veſtre. debitor ſum et ſororib⁹ veſtris
quas accinctas videtis ad faciendā vindictā ī nacōibus iuſti=
cie et veritatis vocentur veniant et ſuper hoc verbo ꝑiter cōfer
amus. Feſtinant ergo legati celeſtes. et vt viderunt miſeriam
hoīm et crudelē plagā. ꝓpheta loquitur angeli pacis amare fle
bant. qui enim fidelius que ad pacē ſunt querant quā angeli
pacis Sane ex deliberacōe cōi aſcendit veritas ad conſtitutā
diē. ſed aſcendit vſqꝫ ad nubes. nec dū plane lucida ſed obſcu
ra et obnubilata zelo indignacōis. factū qꝫ ē vt legim⁹ ī ꝓpheta.
domine in celo mīa tua et veritas tua vſqꝫ ad nubes Medi⁹ aūt
pater lūinum reſidebat. et vtraqꝫ ꝑ parte ſua qd̄ habebat allega
bat et quod vtilius poterat loquebatur. Quis putas illi collo=
quio meruit inter eſſe et indicabit nobis. quis audiuit et enar
rabit forte in enarrabilia ſunt. et nō licet homini loqui. Suma
autem controuerſie huius hec fuiſſe videtur Eget miſeracione
creatura racionalis ait mīa. qm̄ miſera facta eſt et miſerabilis.
venit tempus miſerendi ei⁹ quia iam temp⁹ ꝑteriit Et econtra
veritas ait oportet inquit impleri ſermonē quē locutus es dn̄e
totus moriatur neceſſe eſt adam cum omnibus qui in eo erant
qua die vetitū pomū in preuaricacōe guſtauit vt quid ergo ait
mia vt quid me genuiſti cici⁹ ꝑitura. Scit enim veritas ipa qm̄
mia tua ppt et nulla eſt. ſi nō aliquando miſeris. Similiť aūt et
illa ex aduerſo loquebatur. quis eni neſciat qꝫ ſi ꝑdictam ſibi pre
uaricator ſnīam mortis euaſerit ppt nec ꝑmanebit ineternū ve
ritas tua dn̄e Et ecce vnus de cherubin ad regem Salomonē
Suggererit eſſe mittendū. qm̄ filio datū eſt omne iudicium In
cuius ergo iudicio et in cōſpectu ſuo ꝓdicte ſcilicet mia et veritas

obuiauerūt ſibi eadem que ſupra dicta ſunt verba querimonie
repetentes· Fateor ait veritas zelum bonū habet mīa· ſꝫ vtinã
ſcḋm ſciam· Nunc autem quid preuaricatori plus quã ſorori iudi
cat eſſe ꝑcendū· At tu inquit mīa neuter ꝑcit ſed tanta ĩdigna
cõe ſeuis ĩ preuaricatorē vt inuoluas ꝑiter et ſororē· quid male
merui· ſi quid habes aduerſum me dicito mihi Sin aūt quid me
perſequeris· Grandis contrauerſia fratres et intricata nimiū
diſceptacio· quis nõ illic diceret · bonū nobis erat ſi natus nõ
fuiſſet homo iſte et ſi erat ciō nõ videbatur · quõ ſimul poſſent
mīa et veritas conſeruari· Cum veritas adiceret in ip̄m iudicē
ꝑtis ſue merita dicens cauendū oīo ne irritū fieret verbū pris
ne ſermo viuus et efficax qualibet occõne euacueretur ait pax
parcite queſo ꝑcite verbis huiuſmodi nõ vos decꝫ huiuſmodi
altacõ virtutū eſt iſta inhoneſta contencio Porro iudex ĩclina
uit ſe et digito ſcribebat in terra Erant aūt verba ſcripture que
pax ip̄a legebat ĩ auribꝰ oīm hec dicit perꝑ niſi adã moriatur·
et hic dicit niſi mīam cõſequatur· Fiat mors bona et habet vtra
qꝫ qḋ petit· omnes obſtupuere in verbo ſapīe et forma diſcreci
onis pariter atqꝫ iudicii· Siquidē manifeſtū fuit nullã eis oc
caſionē querimonie remanere· ſi fieri poſſet qḋ vtraqꝫ petebat
vt et moreretur· et veniã conſequeretur· ſed quomodo fiat in
quirūt Mors crudeliſſima et amariſſima bona fieri qua nã racõe
potuit At ille mors peccatoꝝ peſſima · ſed p̄cioſa fieri poterit
mors ſanctoꝝ An nõ erit p̄cioſa ſi fuerit vite iãua· porta glorie
p̄cioſa vtiqꝫ inquiunt· ſed quomõ fiet iſtud· at ille ſi quis ex ca
ritate moriatur· et qui nihil debet morti et cuius mors p̄cioſior
erit in bono· qꝫ oīm hoīm qui fuerunt ſunt et erūt mors poteſt
fieri ĩ malo· bonꝰ viſus eſt ſermo et fidelis et omniū accepcõe
dignus· ſed vbi ille ĩnocens poterit inueniri qui mori velit non
ex debito nec ex malo merito ſed ex beneplacito ſuo Circuit ve
ritas orbem et nemo mundꝰ a ſorde nec infans cuiꝰ vniꝰ diei
eſt vita ſuper t̄rã inuenitur· ſed et mīa celū omne perluſtrat et
in angelis quoqꝫ ne dixerim prauitatē· minorē inuenit carita
tem nec poſſe ſufficere ꝓ omnibus cū ſit ſimilit̄ creatura· rede
unt ergo ad conſtitutū diē veritas et miſericordia· anxie pluri
mū nõ inuento qḋ deſiderabant Tunc ſeorſum pax conſolans
eas Vos inquit neſcitis quicquã nec cogitatis · nõ ē qui faciat
bonū nõ eſt vſqꝫ ad vnū· qui conſiliū dedit ferat auxilium· In
tellexit rex quid loqueretur et ait· penitet me feciſſe hominem·
pena inquid me tenet mihi incūbit vt pax ait ſuſtinere penam
et penitenciã agere ꝓhomine quē creaui Tunc ergo dixit Ecce
veniã· nõ enim poterit hic calix trãſire niſi bibã illū et accerſito

protinꝰ gabriele Vade inquit dic filie ſyon Ecce rex tuꝰ ve. fe
ſtiauit ille et ait Adorna thalamū tuū ſion et ſuſcipe regē. por
ro venturū regē. mīa et veritas obuiauerūt ſibi iuſticia vero tro
nū pparauit ſm iſaiā. Iuſticia et iudiciū pparacō ſedis tue. pax aūt
cū rege venit. vt ꝓpha fidelis inueniretur qui dixit pax erit in
terra noſtra cū venerit. Sequitur terciū ſcʒ boni. In quo huius
āūctiacōis vtilitas deſignatur. ꝓpter qđ ſciendū. qꝛ in prima
creacōe homo accepit triplicē dignitatē ſcʒ naturaliū excellen
ciā. mentis inocenciā. dei amiciciam. primo dico habuimus na
turaliū excellēciā ī eo qꝛ oīa nrā īterioꝛa et exterioꝛa ſurſum ad deū
erant erecta vt ſine laboꝛe et omni impugnacōe deū poſſemꝰ
contēplari Ita vt ab hac excellencia nihil foris impediret. nec
intus retardaret. nam vt ait bern. rectus dominus rectū fecit
hominē vt omnia que eſſent in homine recto oꝛdine erigerent
ſe ad deū Secūdo habuimus mentis innocenciam qꝛ ſine omnī
peccato creati fuimꝰ. ad imaginē quippe dei. qui peccatū nō
habuit creatus fuit homo. ex cuius pſona dicitur in pſal. Ego
in innocēcia mea ingreſſus ſum redime me et miſerere mei. tcio
in dei magna amicicia ſtetit homo Cū enim omnis dilectio et
amicicia ſup ſimilitudine fūdatur dicēte. ecc. xiii. omne animal
diligit ſuū ſile. non potuit deus non diligere hominē. quā ad
ſimilitudinē et imaginē ſuā creauit. Ab his omnibus dignita
tibus cecidit hō. cū guſtauit cibū vetitū pūaricando mandatū
et nos in eo cecidimus vniuerſi Cecidimus aūt in triplicem mi
ſeriam. nam ab excellencia cecidimus inignomiam. ab innocen
cia ad culpe miſeriam ab amicicia ad dei inimiciciam. Ex quibꝰ
tribus nimis abhominabiles facti ſumꝰ. ꝓpt qđ de homine ſic
lapſo dicitur in pſal. homo cū in honoꝛe eſſet non intellexit. ec
ce dignitas hominis in qua ſtetit. Sequitur compatus eſt iu
mētis īſipientibus et ſilis factus ē illis ecce ignominia ī quā ce
cidit vt homini pꝰ lapſum inſultando et imperando dicerēt
beſtie tre illud geñ. Ecce adam quaſi vnus ex nobis factꝰ eſt.
Hec ergo tria excellenciam innocenciam amiciciaʒ recupauimꝰ
per dei incarnacionē. nam excellēciam recupauimꝰ per dei et
hominis in vtero virginis vnionē. maxima enim dignitas ho
mini eſt deū habere hominem et fratrem noſtrū. Vnde ex hac
excellencia aliquando peruenimꝰ adinfinitam digniorē excellē
ciam in celo vbi limpidius et inmediacius qʒ adam deum et
dnm cōtemplamur. vnde cū dnꝰ cōmendaſſet iohēʒ baptiſtaʒ
luc. vii. dicēs. Inē natos mulieꝝ non ſurrexit maior iohe bap.
ſubiunxit. qui aūt minimꝰ eſt in regno celoꝝ maior eſt illo. Ex
quo patʒ qꝛ minimꝰ in regno celoꝝ indigniori ſtat excellencia

quā adam ·licet enim adā in magna ſtaret excellencia peccare tñ poterat qd̓ in regno celoꝝ nullus poteſt· Secundo in nocē ciam recupauim⁹ p dñi paſſionē· Ipe enim vt iſa·ait peccata noſtra ptulit ſup lignū et itē ipe peccata multoꝝ tulit · Item iere·xxxi·Peccati eoꝝ nō ero memor amplius·ſublato autē pec cato inocenciā recupauī⁹ Itē ro·vi·liberati a peccato ſerui aūt facti deo·habetis nūc quid̓ ſanctificacōꝫ noſtrā·finē vero vitā eternā · tercio recupauī⁹ amiciciā p ſanguis effuſionē·ſic eni dicit apoſtol⁹ Cū inimici eſſemus reconciliati ſum⁹ deo p mor tem filij eius Vel dicere poſſumus·qꝫ recupauim⁹ dei amiciciā per incarnacōis vnionē· in eo enim qꝫ veſtiuit ſe carne noſtra priori nos amicicie reformauit · ſecundo inocenciaꝫ recupauī⁹ per eius paſſionē · tercio aūt excellenciam recupauim⁹ per ei⁹ reſurreccōꝫ in cuius uirtute aſſequimur eternam glorificacōꝫ in qua copioſam et glorioſam excellenciam habebimus ineternum Sequitur quartū et ultimū ſcꝫ ſi tacuerim⁹ ſceleris arguemur in quo p̄dicatoris neceſſitas dclaratur·qui enim ſcīe et eloquē cie donū et maxīe graciam ad loquendū verbū dei accipiunt a domino grauiſſime arguūtur ſi ea ad lucrū non poſuerint aīaꝝ Vnde iſa· ue mihi qꝛ tacui Conſiderauit eni qꝫ ad p̄dicandum talentū accepat et idō doluit ſe tacuiſſe·ppt̄ qd̓ talibus neglien tibus·dr̄ luc·xix·ſerue nequaꝫ q̄ꝛ non dediſti pecuniam meam ad uſuram et ego ueniens cū uſura utiqꝫ exegiſſem illam·Hinc i cor·ix· ue mihi ſi nō euangelizauero qm̄ diſpenſacō tradita eſt mihi·bern· ue qui bñ loqui d̓ dño accepūt ſi queſtū reputant pietatem ꝛc̄·

De eodem tercius ſermo ·

Ve maria gracia plena luc·ii·dicit bernh · iniungitur noua legacio angelo gabrieli · et nouam uirgo pfeſſa uirtutē noue ſalutacōis honoratur obſequio antiqua excluditur maledcō mulieꝝ et nouam noua mater ac cipit bñdcōꝫ· in verbis ergo ppoſitis cū ſubiūctis ſex dulciſſime ſnie ponūtur·quib⁹ glorioſa vir·ma·mirifice amdatur· Primo enim laudatur et ſalutatur a puriſſime uite inocēcia·ſecundo a uirtutū copioſiſſima ſufficiēcia·tercio a graciaꝝ pleniſſima ſup effluencia·quarto a digniſſima dei preſencia · quīto a ſtat⁹ ſui excellentiſſima reuerencia·ſexto a fructus ſui utiliſſima mag nificencia·primū ibi aue·ſcd̄m ibi maria·terciū ibi gracia plena quartū ibi dñs tecū·quītū ibi benedicta tu in mulierib⁹ · ſextū ibi·Et benedict⁹ fr·ue·t· Hec ergo laudis p̄conia per ordinē pſequentes·primo dicim⁹ qꝫ beata vir·cōmendatur et laudatur·per hoc qꝫ eſt aue a puriſſima uite innocencia· que ſcilicet

ſalutacio tanto glorioſior ipſi virgini attribuitur· quanto rarior
in ſcriptura inuenitur· In omni enim textu veteris teſtamenti
ante iſtam ſalutacōm nō inuenitur eo q̄ nulli vnq̄ hoīm vera=
citer potuerit applicari· quis enim ſine ve a mūdi exordio eſt
inuentus· nec infans cuius vita eſt vnius diei ſuper terram· d̄r
enim aue· i· ſine ve· hoc eſt ſine culpa· cui iuſto ordine debetur
ve effectū p̄ caſa vt ſepe ſolet fieri intelligētes et quia ſola vir
go īmunis ab omni macula fuit iō ei ſoli hec noua dcō et noua
ſalutacō debuit reſeruari Eſt autem triplex ve a quo fuit libera
virgo ſancta ſcʒ ave culpe originalis a ue culpe venialis et a ue
culpe mortalis De primo ve dicitur jere· xv· ve mihi mater mea
et quid me genuiſti virū rixe virū diſcordie· rixas em̄ et diſcordi
as· quibus ſpūs ↄcupiſcit aduerſus carnem et caro aduerſus
ſpm̄ ab originali pc̄tō contraximus que in nobis rariſſime con
peſcuntur De ſcd̄o ve d̄r tre· ve nobis q2 peccauimus · hoc enī
de veniali congrue poteſt dici jere· ii· In ut̄o ſanctificatus ī uer
bo prime pſone cōnumerans ſe alps mortaliter nō peccauit· et
ideo hoc ve ↄuenialib9 p̄i ſumi· De tercio ue d̄r oſee ue eis q2
receſſerūt a me· et it̄m jere· vii· ue eis cum receſſero ab eis q2 de
mortalibus peccatis oportet intelligi q2 nec deus a nobis nec
nos a deo recedimus niſi cū culpam cōmittimus mortaliū pec
catorꝫ· de omnibus aūt tribus iſtis ue d̄r apoc· v· ue ue ue habi
tantibus in terra ſic em̄ dicit iohes· Audiui vocē angeli unius
uolantis p̄ mediū celi dicētis uoce magna· ue ue ue oībus habi
tantibus in terra Ac ſi dicat omnes habitantes in terra infecti
ſunt aliquo iſtorū trium ue· qd̄ ut plenius et planius uideatur·
Sciendū q̄ ſunt tria genera peccatorum ſcʒ originale· veniale·
mortale· ut ↄmiſimus et ſicut ex decore gracie nullū bonū re=
manet irremuneratū ſic ex decore iuſticie nullum malū remanꝫ
īpunitū iō p̄dictis tribus generib9 peccatorū int̄ ſe diſtinctorū
debentur tria genera ue inter ſe diſtincta· nam originali pc̄tō
debetur ue lymbi· In quo anime habentes peccatū originale
excludūtur a uiſione dei· peccato uero ueniali debetur purga
toriū· p̄ cuius ignē p̄dicte anime a ſuis uenialib9 depurantur·
peccato aūt mortali debetur Infernus nō ut illic ↄuenientes
purgentur ſed ut eternaliter crucientur · Cum ergo btā virgo
nullum p̄dictorū peccatorum habuerit iō ad iudicabat ei ange
lus q̄ merito eſſet a bonū ve ↄueniente ex peccato penit9 alie
na licet enim ut doctores tradunt ad lymbū deſcēdiſſet· ſi aūt
paſſionem domini deceſſiſſet · hoc nō fuiſſet ↄpt̄ culpam pſo=
ne· ſed ↄpt̄ infectōeʒ nature hūane· uel etiā dici p̄t· q̄ hoc ideo
factū fuiſſꝫ · q̄ de9 per paſſiōʒ ſuā celeſtis regni ianuā nō dū

ꝓpuiſſet Poſſunt aūt quatuoꝛ cāe aſſignari · cur btā virgo nouo
ſalutatōis genere debuit ab angelo ſalutari · ꝓpter vetis culpe
trāſuerſionē · noue virgītatis īuentionē nouā concepcōꝫ · nouā
ꝑturicōꝫ · Pꝛima dico cā ꝓpt̄ qꝛ btā virgo nouo ſalutacōis gen
ere ſalutatur hec eſt cum culpa eue in grāꝫ · maledcō ī bn̄dcōꝫ ·
totū qꝫ pondus mali in bonū mutatū fuit · jn ſignū huius ergo
grē nom̄ ꝑuaricatricis mulieris · debuit etiā trāſpoſitis lrīs traſ
mutari vt cum illa vocaretur Eua nrā repacō in ꝯtrariū facta
icipe merito debuit ab aue · qꝛ aūt totū malū ꝑ euā infuſum ꝑ
mariam in gꝛaciā ſit mutatū · dicit aug9 · Eua enī luxit iſta exul
tauit Eua lacrimas · maria gaudiū in ventre poꝛtauit Impleta
ē ergo maria grā et eua euacuata ē a culpa · Maledcō eue ī bn̄
dicōꝫ mutatur marie · Scd̄a cā ꝓpt̄ qꝛ btā virgo nouo ſalutacōis
genere ab angelo ſalutatur ē noue virgītatis adīuencō · licꝫ enī
multe eſſent virgines an̄ eā nulla tamē ex illis ꝓpoſitū habuit
ſic manendi · vnde bern · o btā virgo quis te docuit · aut que pa
gina inſtruxit vt virginitate dn̄o ſic placeres · dicūt enim eius ꝑ
cones · qꝛ virginitatatis ſui votum emiſerat hac tamē ꝯdcōe inte
poſita ſi dire fcꝛet beneplacitū voluntati ꝓpt̄ qd̄ angelo ſalutā
ti rn̄dit humilr̄ dicēs · quō fiet iſtud quō viꝝ nō ꝯgnoſco · i · non
ꝯgnoſcere ꝓpono · et qꝛ an̄ eā nēo virgītatis votū emiſerat ideo
ꝓpt̄ hanc nouā et deo gratā et īſolitā ad inuencōꝫ noua ſaluta
cōe ab angelo ſalutatur · Tercia cauſa noue ſalutacōis ē noua
et pꝛius in audita concepcō · concepit ergo virgo non de virili
ſemīe ſꝫ de ſpūs ſancti germīe ī quo nec pꝛimā ſimilem viſa eſt
nec hrē ſequentē · et hoc eſt qꝛ ꝓmiſit angel9 virgī querēti quō
fieret iſtud dicēs · Spi · ſ · ſupueniet in te · ex cui9 virtute ꝯcipi
es virgo ꝑ manens p9 conceptū · Quarta caſa noue ſalutacōis
eſt nouus et in ſolitus et cum ſtupoꝛe mirand9 ꝑtus · Nō enī
ꝑturiuit quēlibet de plebe nec pꝛincipē quantūlibet magnum
hui9 mundi ſꝫ deū verū qui fecit mūdū · De hac nouitate et in
effabili ſtupoꝛe · dicit bern · Si adicias alijs ei9 excellencijs c9
mater ē que iam poterit lingua etiam angeloꝝ dignis ex tolle
re laudibus virginē matrē nō cui9cūqꝫ ſed dei · Iſta eſt enim
noſtre virgīs gloꝛie ſingularis et excellentiſſima ꝓꝛogatiua · qꝛ
filiū ſuū eundē qꝫ cū deo pꝛē hrē meruit dn̄eꝫ Ex hijs ergo qua
tuoꝛ nouitatibus beata vir · noue ſalutacōis genere debuit ſalu
Scdm mebrum Maria tari · Sequitur ī ꝑdicto themate ſcd̄m mēbꝝ ſcꝫ maria In quo ī
nuitur virtutū copioſiſſima ſufficiencia · qd̄ ex intꝑꝛetacōe ei9
dē nōis euidencius declaratur · Maria enim intꝑꝛetatur mare
Habet enim mare tres ꝓꝛietates que ſpūaliter intellecte marie
conueniunt ꝓpt̄ quas a mari maria vocata eſt deſcꝛibitur · n ·

jn libro de naturis rer̄ ſic mare eſt collcō oīm aquar̄ tā dulciū
q̄z ſallar̄ · hoſpiciū oīm fluuior̄ · ſubſidiū ī neceſſitatibꝫ refugiū
ī piculis · itieranciū cōpendiū · laboranciū lucr̄ In hys maris p
ꝑprietatibus omniū virtutū cumulus glorioſe virgīs declaratur
Nam per primam proprietatem · ſcꝫ collcō oīm aquar̄ quid niſi
cumulꝰ oīm virtutū accipitur · qd̓ aūt ſubiungitur tam dulci=
um quam ſalſarum Innuitur q̄ non ſolum virtutes dulciter
afficientes habuit ſed etiam p cōpaſſionem amaritantes per
quas materno affectu oīm miſ;ys cōpaciebatur Si enim paulꝰ
multū inferior dicere de ſe potuit quis infirmatur et ego non ī
firmor quis ſcandalizatur et ego non vror quantomagis maria·
De hac vniuerſitate oīm virtutū · dicit anshel · Exponens illud
ecc · vas auri ſolidū ornatū omni lapide p̄cōſo maria ē vas ꝑpt̄
diuinitatis continenciam · auri propter ſtatus eminenciam · ſoli
dū propter oīm malor̄ reſiſtenciam · ornatū omni lapide p̄cōſo
propt̄ oīm virtutum confluenciam · qd̓ pulchre nobis proponi
tur geñ · i · vbi dr̓ Congregentur omnes a que que ſub celo ſunt
in locū vnū et ſequitur Congregacōes aquarū appellauit maria
Ac ſi in eiſdem verbis ſilent̄ inuat Vbicūq̄z et in quocūq̄z loco
videritis congregacōꝫ oīm aquarū · i · oīm virtutū collcōm · ip̄a
eſt maria electa mater dei · Secundo in p̄dicta maris deſcrip=
cione ſubiungitur caput et hoſpiciū · caput propter aquarum
effluenciam · hoſpicium propter earundem refluenciam · que
duo breuiter tanguntur ecc · vbi dicitur Ad mare vnde exeunt
flūia quantū ad caput iterum reuertūtur quantū ad hoſpiciū
Sic beata virgo maria caput eſt · oīm graciarum · aqua quicquit
boni conſequimur nobis fluit Hinc bernhardus · nihil nos deꝰ
habere voluit quod per manus ſanctiſſime virginis marie non
tranſiret · Eramus enim omnes filii ire et īdigni vt a deo inme
diate aliquid acciperemus · datum eſt ergo marie quicquit ſalu
tis quicquit gracie accipimus vt per illam daretur nobis quip
pe qui nec ſe ipſum nobis dare uoluit niſi per ipſam · Eſt autē
mare non ſolum caput aquarum · ſed et hoſpicium earum · per
quod inſtruimur · q̄ cum omnia flūia graciarum ab ipſa ſcilicet
virgīne maria nobis fluant · debemus et nos eadem per graci
arum actionē in ipſam refundere ut uberius iterum nobis flu=
ant · Bernhardus · Ad mare unde exeunt flūia reuertantur ut
iterum fluant · nec ut minus habens q̄ dederat reperit ſed ne
tibi depereat quicquit ad eum retuleris · Siquidem et flūis aqua
ſi ſteterit putreſcet · ſic plane graciarum ceſſat decurſus ubi re
curſus nō fuerit · Tercio mare eſt ſubſidium in neceſſitatibus
ſic beata virgo dei genitrix in neceſſitibus ſubuenit uniuerſis ·

et qđ ſingulis neceſſariū fuerit ſubminiſtrat Vnđ ſtans ī pub
lico clamat ad nos omnes dicens Venite ad me omnes qui cō
cupiſcitis me et a generacōibus meis ad implemi. Hinc bernh.
Mari ſinum apit vniuerſis vt de plenitudīe eius omnes accipi
ant captiuꝰ redempcōꝫ. eger curacōꝫ. triſtis ꝯſolacōꝫ. peccatoꝛ
veniam iuſtus graciam. angelus leticiā. filiꝰ carnis ſubām. de
niqꝫ tota trinitas gloriā. quarto mare eſt ↄpendiū iterancium
longiſſima. n. via ſuper mare velociter ꝑtrāſitur Sic virgo btā
eſt noſtrū ↄpendiū qui in hoc mari magno itineramus facilit
eni et velociter p eā tales grās ꝯſequimur. p quibꝰ ſine ea nos
oporteret longiſſima tpis ſpacia laborare. Vnde bern. Aduo
catam noſtrā p̄miſit p egrinacō. que tamquā iudicis mater ſup
pliciter et fideliť ſalutis noſtre negocia ꝑtractabit nec pati re
pulſam poſſumꝰ vbi ante filiū matrē ante patrē filiū hēamus.
filius. n. oſtendit patri vulnera. matť filio pectus et vbera nec
vlla pt eſſe repulſa. vbi tot ↄcurrūt caritatis inſignia. Sequitur
Grā plena
terciū ſcꝫ grā plena In quo graciaꝝ tangitur pleniſſima ſup ef
fluencia. qđ exponēs bern. dicit legimus ī actibꝰ apłoꝝ Ste
phanū plenū graciā. et apłos repletos fuiſſe ſpū ſancto. ſꝫ lon
ge diſſimiliť a maria. qꝛ nec ille a deo plenus fuit vt in eo habi
taret plenitudo diuinitatis corpaliť vt in maria. nec illi con
ceperāt de ſpū ſancto quē admodū maria Ad quid igitur nūc
ciatur ab angelo plena grā niſi vt dño ſupueniēte nobis fieret
ſup plena. hec aūt plenitudo grāꝝ in tribus ꝯgnoſcitur ſcꝫ in
multitudine magnitudīe et latitudine grāꝝ. Primo dico hec
plenitudo qua maria plena ab angelo nūctiatur conſiſtit ī mul
titudine grāꝝ. habuit enim omnes grās. et oīa que rōem grē
ſorciuntur. dicēte ecc. In me omnis gracia vie et vite. Itē jero.
Ceteris ꝑpartes marie vero ſe ſiť infudit plenitudo cīm grāꝝ
nobiſcum enim bene agitur. ſi vel vnā graciunculā ꝯſequamur
teſte apło qui dicit vnicuiqꝫ noſtrū data eſt grā. ſed maria ſic
plena ē gracia vt nec vna ei ex oībus defuiſſet. Scđo plena grā
đr ꝑpť grāꝝ magnitudinē Non enim exiliter grās ſuas habuit
ſed in maxia virtute habuit vniuerſas. vnde bernh. nō decuit
virginem beatam cum vulgo ꝯnēs habere gracias que ſumum
et maximū geſtabat in vtō. ſed quicquit ſumū. quicquit ſupꝛe
mū quicquit maximū ī gracys eſſe poterat hoc habebat Tercio
gracia plena ab angelo ſalutetur ꝑpter graciaꝝ latitudinē Tā
ſup effluenter enim plena erat gracia vt eas in celū in infernū
extenderet et in terram. quod bernhardus nobis inſinuans et
ponens verbum pſalm. operatus eſt deus ſalutem in medio
terre. dicit iuſte vterus virginis medium terre appellatur.

Ad illam enim ſicut ad mediū reſpiciūt· et qui in celo habitāt et in inferno et qui nos p̄ceſſerūt· et nos qui ſumus et qui nos ſecuntur et nati natoꝝ et qui naſcentur ab illis· Illi qui ſunt in celo vt reſarciantur qui in inferno vt eripiantur· qui nos p̄ceſſe runt vt ꝓphe fideles īueniantur ꝛc· quā vt ſe nobis mediatricē inter nos et deū exhibeat moueat et ꝓmoueat ſuaꝝ ſup effluē cia· copia et imenſitas graciaꝝ ꝛc·

Sermo quartus De eodem·

D̄ns tecū dicit bernh· licet deus ſit cum omnibus ſanctis quadā tn̄ ꝓrogatiua eſt ſingulariter cū virgine maria cū qua vtiqꝫ tanta conſenſione fuit vt illius nō ſolū voluntatem ſed etiam carnem coniungeret · ac de ſua virginis cꝫ ſubſtancia vnū xp̄m efficeret · vel potius vnus xp̄us fieret qui et ſi nec totus de deo· nec totus de virgine· totus tn̄ dei et totus virginis eſſet· nec duo filij ſed vnus vtriuſqꝫ filius· Et ſubiūgit dn̄s pater tecū qui ſuū filiū facit tuū· obumbrans tibi· vt tm̄ ſplendorē filij valeas ſuſtinere · Filius tecū qz ad condendū ī te mirabile ſacramētū miro mō et ſibi reſerat vterū tuū et tibi ſ̄uat virginale ſignaculū S· ſ· tecū· q̄ cui9 virtute concipis ſanctificans te vt ſola digna eſſes dei filiū ꝑturire Expe ditis ergo tribus ꝑticulis angelice ſalutacōis· Nunc qꝫ reliquū eſt exequamur · fuit aut deus tota trinitas cū maria ꝓpt́ tres cauſas videlicet vt corp9 fecundaret vitā ſanctificaret animā quodamō deificaret· et vt hec tria ī ſupremo magnificaret· In quibus ip̄am ſup omnes creaturas mirifice ſublimauit · ita vt corpus in ſup̄mo ſtatu fecundaret· vitā in ſup̄mo ſanctificaret animā in ſupremo deificaret· Sup̄ma aūt fecūditas ē cū flore virginitatis· in qua nec p̄mā ſimilē viſa eſt· nec habere ſequē tem· Sunt enim virgines que mundā et ī contaminatā virginita tem ſeruauerūt ſ; fecunditatis fructu caruerūt Sūt et fecūde coniugate ſed virginitatis florē perdiderunt· Sꝫ nulle viſe ſunt que florē cum fructu habere meruerūt p̄ter noſtram virginem glorioſāꝫ· Hinc bern· Bona eſt fecunditas coniugalis ſed melior caſtitas virginalis optima aūt fecunditas virginea ſeu fecūda virginitas · Secundo dominus fuit cū ea vt vitā eius ſanctificaret et hoc nō ſimpliciter ſed in ſupremo· hec aūt ſanctificacō vt ſuprema fieret multis ꝑticularibus ſanctificacōibus eſt cō pleta· et a p̄ma vſqꝫ ad vltimam et perfectam occurrunt quīqꝫ Prima enim ſanctificacio contingebat in ſui ī vtero purgacione · Secunda in virtutum exercitacione· Tercia in ſpiritus ſancti ſuperuencione· quarta in filij vnigeniti dei concepcione·

Dn̄s tecum

Quīta ī ei9dem filij educacōe· ɔmanſione· et felici ɔtrectacōe
In prima ſanctificacōe ſanctoꝝ fuit renatis· qꝛ ipa ex ſua ſancti
ficacione potens erat nō peccare qḋ nō eſt ī renatis· In ſcḋa
ſanctioꝛ fuit quib9libet viatorib9· quoꝝ null9 vnq̄ ſe tam ſub
limiter exercebat· In tercia excellebat adā in ſtatu īnocencie
qui licet creat9 eſſet vt poſſet libere nō peccare· hūit tn̄ cū hoc
ɔtrariū· vt poſſet peccare· qḋ poſt concepcōꝫ nequaq̄ extitit ī
maria· In quarta eius ſanctificacione excellebat angelos qui
licet eſſent confirmati vt nullatenus poſſent peccare· nō tamē
poſſunt augere meritum vt maria· In quīta ſanctificacione ita
approximabat ſe deo vt nulla vnq̄ꝫ pura creatura tāta ſe ei ſimi
litudīe ɔformaret· qui ergo poteſt cape capiat q̄ ſupra modū
ſanctificata fuerit vita virgīs glorioſe· Tercio de9 teſtante an
gelo fuit cū maria· vt aīaꝫ eius q̄ḋamō deificaret Nā ex vnione
dei qua plenitudo d̄ītatis habitabat in eo corpalr̄ ita īmerſa
fuit deo vt nihil ſapet· nihil intelligeret niſi deū de qua deifi
cacōe dicit jerc9· Sic lana candidiſſima naturali colore de al
bata cum inficitur ſanguine cōchili vel muricis vertitur in pur
purā ſic ſpūs ſanct9 cū ī ɔcepcōe uenit ad uirginē que iā duo
plena fuit gracia verſa eſt et ipa ſine tactu virili ī matrem vt iā
nō ſit qḋ fuerat ſed purpura veriſſima ad indumentū et gloriā
ſum̄i regis vt nulli deinceps vti ea vſu femineo licuerit niſi deo
et nullis iam vſibus ſit ipa mancipanda niſi d̄īnis et tanto va
lidius īflāmabatur dei pn̄tia quanto d̄īnis intus illuſtrabatur
viſitacōibus quā totā repleuerat ſpūs ſancti gracia· totā incan
duerat d̄īnus amor ita vt in ea nihil eſſet qḋ mundanus viola
ret affectus· ſed ardor ɔtinuus et ebrietas pfuſi amoris Hinc
de eadem deificacōe dicit bern· Maria iure ſole pꝛhibetur ami
cta que pfūdiſſimā d̄īne ſapīe vltra q̄ credi poſſit penetrauit
abyſſum vt quantū ſine perſonali vnione creature ɔdicō pati
tur· luci illi īacceſſibili videatur īmerſa· ipa enī meruit velud
ſumatim cingi et opiri vndiqꝫ et circūfūdi et tamquā ipo d̄īno
igne ɔcludi· Vt aūt euidencius videatur quāta ſingulari excel
lencia deus p̄ oīb9 creaturis fuerit cū maria· oñdit bern· ſic d
Quatuor mōis deus in eſt omni creature· Primo eēnt̄ tā bon
is quā malis· nichilqꝫ inſcludit d̄ītatis eſſenciaꝫ p quā eſſe oīa
acceperūt· Scḋo mō in eſt bonis opacōe agit enī in eis virtus
opatīa vt opentur opa dei· nec ocioſe creati ſunt ιt̄ creaturas
ſicut mali· in quibus licet deus ſit perpn̄tiaꝫ· ſꝫ ad vindictā q̄
elegerūt areſcere vt alīmta ſempit̄nis ignib9 āmiſtrēt· t̄cio ī eſt
pleriſqꝫ bōis illūiacōe· quos d̄ futuꝝ ɔgnicōe nobilitat et ptici
pes efficit ſuoꝝ ſecretoꝝ· q̄rto ī ē vni ſoli virgī viꝫ p oēptitate

q̄ȝ idē eſt qđ illa hic taceat et ꝯtremiſcat omnis creatura et vix audeat aſpicere tante ꝯ gnacōis imenſitatem· habitat deus ī angelis ſed nō eiꝰdem eſſencie habitat deus in virgine cum qua vnius nature habet ꝓemptitatem· et ideo cum angelis ſalutando virginē dixiſſet dn̄s tecū hoc īſinuare voluit qꝛ ſingulari quadaȝ excellencia· cū ea dn̄ꝰ eſſe voluit p̄ oībꝰ creaturis vt ſic potēs eſſet incelo et interra ſubuenire miſerys miſerorum· Vnde clamemꝰ ad dominā et reginam noſtrā aduocatā et adiutricem dicentes illud bern· Nūquid qȝ ita deificata es· ideo noſtre hūanitatis oblita es· Sequitur quītū in angelica ſalutacōe ſcȝ benedicta tu ī mulieribus· In quo ꝯmendatur ab excellentiſſima ſtatus ſui reuerencia· ꝑ qꝛ benedictōȝ nō ſimpliciter bn̄dicitur ſed p̄ oībꝰ mulieribus benedicta predicatur· ꝓpter qđ ſciendum qꝛ eſt quadruplex benedictio quibꝰ beata virgo eſt benedicta ſcȝ maledicti euacuacō· fecunditatis ꝓpagacio· ſingularis grē collacio· ſup excellētis donis congratulacō· hys omnibus benedicitur virgo ſancta· Prima ergo benedicō· ē maledicti euacuacō· Fuerūt enim omnes filie eue ex p̄uaricacione matris omniū multipliciter maledicte· Erat enim maledcō ſterilitatis gentē nō ampliando in peccatis ꝯcipiēdo multiplicis ī comoditatis partū geſtando· doloris et acerbitatis ī parturiendo· Primo dico erat maledcō ſterilitatis vt quecūqȝ ſecundū legem habens viꝝ ſterilis eſſet· dicebatur ab oībus maledicta Vnde rachel· que diu ſterilis erat et pere cepiſſet dixit ad primū· ptū hoc ꝓ beatitudine mea abſtulit enī deꝰ obꝓbriū meū Secūda maledicō eſt q; omnes mulieres fetū ſuū ꝯcipiunt in peccatis· vnde pſal· Ecce enim ī iniquitatibus ꝯceptus ſum et in peccatis concepit me mater mea· Tercia maledicō ē qꝛ fructū ventris ſui geſtātes multum ſubiacent miſerys et erūpnis· hic gen̄· Multiplicabo erūpnas tuas et conceptus tuos ait dn̄ꝰ ad euā Itē thob· iiii· Memor eſſe debes que et quanta picula paſſa ſit mater tua ꝓpt̄ te in vt̄o ſuo· quarta maledcō eſt qꝛ mulieres cum dolore piūt ꝓpt̄ qđ itēm gen· dixit dominus ad mulierem· In dolore pies filios· has omnes maledicōes felix hec mulier ſuis benedicōibus euacuauit· quia virgo pmanſit cū honore cōcepit ſine pudore geſtauit ſine labore pepit ſine dolore et hec eſt prima benedcō ꝑ quā beata virgo omȝ maledcōeȝ penitꝰ ex ſufflauit· Secunda benedcō ē fecunditatis ampliacō ꝑ quā ꝑ turiētes mltiplicāt ꝯgnacōȝ ſuā qua et nr̄ā domina benedicta extitit· qȝ licȝ vnū filiū natalit̄ pepiſſȝ· ī ciꝰ virtute et ſi nō natalit̄ gratuito tamē pepit oms filios adoptiuos vt ſcđm apo· ipe ſit primo genitꝰ ī multis fribꝰ· hic maꝛ· i· pepit fil ꝛc·

vt naturalis filius relatiue dicatur primo genitus ad filios electõis· quos poſt primogenitū gratuite generauit· tercia bñdicõ eſt ſingularis gracie collacõ· de qua dicitur gen· bñdixit dñs abrahã p q̄ noſtra virgo eſt multiplr benedicta· omnes enim gracie quas accepit a dño fuerūt gracie ſingulares Quarta benedictio dicitur congratulacionis collaudacio et hec eſt ſolius virginis benedicte que tam ſupra modū ſuper omnes homines pfecit in gracia vt omnes amirentur et amirantes deū magnificent ineternū· d qua dicitur iudith xiii· Benedicta es tu filia a dño deo excelſo p̄ oib9 mulieribus ſup terrā que nomen tuum ita magnificauit vt nō recedat laus tua d ore hoim qm̄ in omni gente qui audierit nomen tuum magnificabit deū iſrahel ſup te· et ſequitur· tu gloria irlm tu leticia et honorificẽcia ppli noſtri· quia feciſti viriliter et confortatū eſt cor tuū q̄ caſtitatem amaueris et manus domini cōfortauit te· et eris bñdicta ineternū De hac ꝯgratulacõe ipa noſtra virgo gloriatur dicens Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generacões Sequitur ſexta et vltima pticula ſalutacõis q̄ tñ non angelus ſed elizabeth addidit· dicens et benedictus fructus ven· tui· hec autem benedictio qua fructus virginis· i· iheſus xp̄9 benedicitur in plus ſe habet q̃ȝ benedictio virgĩs qr benedictio virginis ſuper omnes mulieres et ſuper omnes homines extenditur· benedictio autem fruct9 ei9 ſine excepcõe ſuper oĩa ſe extẽdit dicente apoſtolo· ro· viiii· qui ē ſup oĩa deus benedictus in ſecula· Nam illius benedictio ad omnes electos filios ſe extendit qr in eo omnes ſumus ſua gracia benedicti· hinc gene· xiiii· dicit deus ad abraham· In ſemine tuo benedicentur vniuerſe ꝯgnaciones terre· Iſte autem glorioſus fruct9 eſt fructus trium ſcȝ dei patris omnipotentis virginalis ventris· ſpũalis mentis· Primo dico fructus iſte eſt fructus dei patris omnipotentis Sic enim ĩ pſona patris dicitur i pſ· In ſplendoribus ſanctorum exutero añ luci· genui te· Et ĩ hac generacõe equalis eſt patri coeternus et ſubſtancialis· Hinc bernh· Altiſſimus pater quãuis omnipotens ſit· nõ potuit tamen vel equalē ſibi condere creaturā vel in equalem gignere filiū Fecit itaqȝ angelum magnū ſȝ non quantus ipſe eſt et ideo nec equalis nec altiſſim9· ſolū aũt vnigenitum quē nõ fecit ſed genuit oĩpotens oĩpotentē· altiſſimus altiſſimū· etn9 coetnū· ipm ſibi p oĩa coequari nec rapinã arbitratus eſt nec in iuriã· Secundo idē fruct9 patris eſt etiaȝ tercio matris· per aſſumptū hoiem vt patet in tota iſta materia· tercio idē ē etiã fruct9 ſpũal mētis· mat· v· qui fecerit vol· zc· ipe me9 f· ſo· et mr ē· has aũt tꝰs generacões hȝ ex dinitate carne et ſpũ

Nam ex patre naſcitur deus ex matre homo ex mente ſpiritus·
ex prē naſcitur eťnalit· ex matre tꝑaliter · ex mente ſpiritualiter

De eodem ſermo quintus·

Iſſus eſt angel9 gabriel luc·i·Multa dici9 et defici9
quia vt ait bern·licet multi de virgine matre loqui ge
ſtiant quicquit tamen ď indicibili dicitur · eo ipo q̄
dici potuerit minus gratū ſit minus placitū et minus
acceptetur In verbis ergo ꝓpoſitis cum ſequentib9 quatuor poſ
ſumus intelligere · que ad dei incarnacōꝫ decenter conueniūt
ſcꝫ angeli legacionem· virginis deliberacionem cōſenſus īclina
cionem·dei concepcionē· Primum ibi aue cum ſequentibus in
quibus angelus ſuam legacōꝫ porauit·ſcđa ibi· quō fiet iſtud
in quo virgo beata deliberauit·tertium ibi Ecce ancilla domini
ī quo ꝯſenſum īclinauit·quartū ibi fiat mihi·ī quo verbo deus
ventrem eius ſe īclinauit· nec deū ꝯcepiſſꝫ· niſi pri9 ꝯſenſiſſꝫ·nec
prudēt ꝯſenſ· niſi maťe deliberaſſꝫ·nec ďli·niſi legacōꝫ angľus
optuliſſet A legacōe ergo incipientes dicimus q̄ hec angelica
legacio tria oſtendit et ꝑfecit in ea· oſtendit enim eam deo ac
ceptiſſimā hoīb9 fructuoſiſſimā ſibi ipi ſanctiſſimā·primo dico
oſtendit eam deo eſſe acceptiſſimā qui ad opus noſtre redem
cionis elegit eā ex omni carne nec dubium quin deo fuerit gra
tiſſima· qui eam ad tam ſublime opus ex oībus et ꝑ omnibus
elegit·q̄ in ſe ꝯgnoſcens·dicit·i·paralp·xxviii· placuit deo vt
me eligeret Secūdo hec legacio fecit eam hoīb9 fecundiſſimā
de nulla enim creatura· pura tam copioſus fruct9 ꝓuenit quē
admodū de maria de cui9 fructu quantū ī eo eſt omnes hoīes
ſunt redempti iuxta illud ecc· Videte qm̄ nō ſolū mihi laboraui
ſed omnibus exquirentibus veritatem· Tercio hec legacio fecit
eā ſibiipi ſanctiſſimā cuius corpus et anima ex vnione diuini
germinis ſunt quodāmō deificata Secūdo beata virgo poſt le
gacionē habuit deliberacionem quā flore triplici adornauit· n̄
enim ꝑcipitauit vt Eua que ad legacionē ſerpentis ſtatim ꝑci
pitando conſenſit· ſed moroſe deliberauit quia cogitabat qua
lis eſſꝫ iſta ſalutacio·nō nimis dubitauit· vt zacharias· qui ꝓpť
nimiam incredulitatē lingve officio eſt priuatus·ſed ſapienť
īterrogauit dicens quō fiet iſtud · Tercio conſenſum ſuum in
clinauit dicēs Ecce ancilla dn̄i et hoc cū triplici ďuocōe ornās
cōſenſum ſcꝫ cū ꝓfunda hūilitate· plena credulitate· affectuo
ſa cupiditate·nam hūilitas in ea ꝯparuit · q̄ cū regina celi et
terre eligeretur ipa ſe ancillā nominauit · plena autem creduli
tas in hoc cōgnoſcitur q̄ dixit ſecūdum verbū tuum·Affectuo
ſa cupiditas in eo quod dixit · fiat q̄ eſt verbum optatiuum ·

Quarto poſt hunc conſenſum deus ſe in eius vterꝫ inclinauit af
ferens ſecum benedicte matri triplicem graciam. omnes enim
mulieres maledicōi ſubiacebant triplici. habent enim in cōcep
cione pudorē in ipregnacōe laborē. in ptu dolorem. que tria dñi
conceptus abſtulit et eorꝫ contraria ſecū tulit. nā vt ait bernh.
Fuit beata virgo ſine pudore fecunda ſine labore grauida ſine
dolore puerpa ecce trip īegra ciam. Hys breuiter ꝑ curſis Nūc
videamus quō in predictis quatuor. ſcꝫ legacione deliberacōe
conſenſus inclinacione. dei concepcione. noſtrū negociū actitet
tur. omnes enim qui vmquā ſunt graciam conſecuti ꝑpredicta
quatuor ſunt ꝓmoti ita vt qui deo vmquā placuerūt et ad eiꝰ
regnū ꝑuenerunt ꝑiſta quatuor tranſierunt que ꝑ ordinem ꝑ
ſequentes. primo dicimus ꝙ deus magni conſilii angelus ad
ſingulos et ad omnes ſuas legaciones mittit nullū tranſiens
nullum ſpernens teſte iob qui dicit ſuper quem nō effulſit lu
men eius hoc eſt lumē gracie et vocacionis ſue. hanc aūt lega
cōem ꝑagit triplici genere nūciorꝫ ſcꝫ ꝑ creaturam. ſcripturā
naturā. Primo dico mittit ad nos omnem creaturā. que nos cō
monere faciat vt ad eum conuertamur et ei vt dignū eſt adhere
camus. nā in eo ꝙ oīa ſeruiūt ei. quid aliud aſtruūt niſi vt hoc
ei ꝑoribus teneamur et ad hoc ſumꝰ tanto obligaciores quāto
ꝑceteris digniores. Hinc ſap. xiii. A magnitudine ſpēi creatu
re cognoſcibiliter poterit eorꝫ creator videri cur aūt deus ꝑ crea
turam vult cognoſci aut vt cognito adhereamus. hinc iob. xii. in
terroga iumenta et docebunt te. volatilia celi et indicabunt ti
bi loquere terre et reſpondebit tibi et narrabunt piſces maris
hinc augꝰ. Ecce celum t̃ra mare et omnia que in eis ſunt vndiqꝫ
mihi dicunt vt amē te nec ceſſant hoc dicere omnibus vt ſint i
excuſabiles Interrogaui omnia de deo meo et dixerunt mihi oīa
nō ſumus deus tuꝰ. quere ſupra nos. hinc bernh. queſo reduc
oculos ad oīa inferiora et aduerte. ſi non cuncta que vel nobis
i ꝓſperis ſeruiūt vel ſeruiūt ī aduerſis quedā ſunt calcaria vrgē
cia quodamodo ad curſum amoris Secundū legatum mittit ad
nos ſcꝫ ſacram ſcripturā que certatim clamat in omnibꝰ dictis
ſuis vt ad deū venire contendamꝰ. Hinc ecleſiaſtici. xii. Verba
ſapientū ſicut ſtimuli que nos vel ꝑſuaſione vel exhortacione
comminacōe ꝓmiſſione ſtimulant ad deū. Nam vt ait apl̃us ſcdā
thimo. ii. omnis ſcriptura diuinitus inſpirata vtilis eſt ad docen
dum. ad arguendum. ad corripiendū. ad erudiendum. ī iuſti
cia dei. per hos omnes modos ſacra ſcriptura ſtimulat nos ad
deum Hinc idem apl̃us. ii. Corꝫ. v. pro xp̄o legacione fūgimur
tamquā deo exhortāte ꝑ nos obſecramꝰ pro xp̄o recōciliamini deo

vt cum xp̄us p oībus nobis mortuus ſit· de cetō qui viuunt iā nō ſibi viuuant· ſed ei qui p oībus mortuus eſt· Terciꝰ nūciꝰ eſt ꝓpria natura· que ſola omnibus tacentibus nūqȝ in hoīe re= quieſcit· ſed ſemper bona ſuggerit et mala ſuggillat· Hic ꝑuer· Siue iraſcatur hō ſiue rideat nō inueniet requiē· hic ſap· Semp ꝓſumit ſeua ↄturbata ↄſcia Hinc bern· Inexcuſabilis eſt omnis homo etiā infidelis· ſi nō diligit dn̄m deū ſuū· clamat nempe intus ei īnata et nō ignota ↄōm iuſticia· q̄ ex toto corde illum diligere debeat cui ſe totū ſe debere nō ignorat Hinc eſt q̄ eadē natura duo p̄cepta aīe ſuggerit ſcȝ affirmatiū q̄ tibi vis fieri vi de vt alti exhibeas· negatiū ſcȝ qđ tibi non vis fieri alti ne fe ceris vt p hec duo oībus alꝭs tacētibꝰ ↄmoneamur vt ad dn̄m veniamus· ante omnia aūt hec dīa inſpiracō ſalutē nobis nūci at inceſſanter· quicquid enim de genere boni đ genere virtutū meri ſuggeritur· dei eſt locucō· dei legacō· dei ad ſe ſtimulacio Hinc bernh Si intus āmonitus fuero in ſpū de tuenda iuſticia· ſeruāda equitate· iſtiuſmodi ſalutaris ſuaſio erit mihi ꝑfecto p̄nūcia iminentis aduentus· et p̄paracō queđā adſuſcipiendū deū· nec talia cogitata putemus noſtram cogitacōm dicit enī bernh· Cū mala in corde verſamus noſtra eſt cogitacō ſi bona dei locucio Illa cor noſtrū dicit iſta audit Accepta ergo hac triplici legacōe dicit nobis deus illud· ii· reg· xxiiii· Nunc de li bera et vide quid reſpondeā ei qui miſit me ſermonem· Item ioſue xxiiii· Elige hodie qđ placȝ cui ſeruire potiſſimū debeatis et rn̄demus omnes illud exo· xxiiii· omnia que locutus ē dn̄ꝰ faciemus et illud ioſue xxiiii· Abſit a nobis vt dn̄m relinquamꝰ Sed pleriqȝ dicūt et n̄ faciūt qđ n̄ ſine dolore dici poſſit· maxi ma enim multitudo facit contrariū· de quibus iudi· ii· đr Audi entes mandata dn̄i oīa fecere ↄtraria· ꝓpter qđ deus non que rit ꝑmiſſi p̄cipitacōm· ſed maturā deliberacōeȝ· Scđo ergo ex hꝭs ↄmoniti deliberamꝰ vtꝝ expediat vt dn̄o ſeruiamꝰ vel ab eius ſeruicō recedamꝰ reuocantes ad mēoriam huius vite bre uitatem· future eternitatē Inferni calamitatē celi iocunditatē inferiorꝫ bonorꝫ tenuitatē· ſuperiorꝫ copioſitatē· demonū cru= delitatem dei· et ſanctorꝫ benignitatē que cū diligenti ↄſidera cione cōꝑamus adinuicē īuenimꝰ ſine omni ambiguo nihil dig nius nihil vtilius nihil dulciꝰ· quaȝ vt dn̄o ſ'uiamus· nam cui dignius ſeruiemus quaȝ ei qui dedit noſmetipſos nobis celum et t'rā mare et omnia que in eis ſunt· nec hꝭs ↄtētꝰ· ſed q̄ maiꝰ omnibus eſt dedit ſemetipm̄ nobis ſeruiens peccatis noſtris ſicut iſa· xliii· Seruire me feciſti in peccatis tuis prebuiſti mihi laborē īiquitatibꝰ tuis· nec hꝭs ↄtentꝰ ſed addidit promittēs

bona īfinita ſcʒ celi poſſeſſionē·ſui ipſius fruicōʒ An cui ad hu-
ſuiem⁹ dignius q̄ ei qui ſolus ſup nos eſt deus noſter· quo-
ciens enim ſeruimus creature īcuruamur · et ſeruim⁹ inferiori-
bus et indignioribus et ex hoc incurri⁹ maledicōʒ ſicut pap. Bas
dꝛ Maledict⁹ qui ſeruit īdignis ſe ignomīoſum·n·habet dn̄m
qui ſeruit diabolo·Scd̄o nihil eſt vtilius niſi vt deo cui ſeruire
regnare eſt ſuiamus · hec aūt vtilitas vt paucis concludatur
verbis conſiſtit in omni maloꝝ euaſione·et in omni bonoꝝ aſſe-
cucōe·de quibus duob⁹ dꝛ·j·paliꝑ·xviii·Si queſieris dn̄m in-
venies eū·ſi aūt dereliqueris eū proiciet te ī eternū · ſcio nihil
dulcius quā ſeruire d̄o ſicut dꝛ ecc·nihil dulcius quā reſpicere
in mandatis·et in pſal·dulciora ſup mel et fauū· Hinc math·
Veritas dicit iugū meū ſuaue ē et onus meū leue·de quo bern·
Deus qui eternam vitam pmittit in pria pn̄tem conſolacōēs p-
mittit in via Viſis ergo cauſis ad ſeruiendū deo fortiſſime co-
gentibus·tercio dicendū de cōſenſus iclinacōe· p quē nos vel-
le ſeruire deo pmittimus et vouemus·qd̄ cum facere intendi⁹
dicitur nobis illud iere·ii·ſcito et vide quid feceris· Ac ſi dica-
tur Conſidera quis ſit cui offers quid ſit qd̄ offers et qualit·
Primo conſidera quis ſit cui votū tuū offeras· qꝛ nō eſt vnus
de plebe·cui poſſibile ſit mentiri·ſʒ eſt deus· cui ſi mentiti fue-
rimus·poteſtatem habet corpus et animam mittere ī iehēnaʒ
qꝛ ſicut ecc·v·dꝛ Diſplicet deo īfidelis et ſtulta pmiſſio Illa
pmiſſio ſtulta eſt et infidelis·que pmittit qd̄ non ſoluit·ſcd̄o
cōſidera quid ſit qd̄ offers·et ſunt cīa que nō ſunt deus·que in
triplici reꝝ ordīā includuntur·que ſunt res corpus et anima·res
aūt offerimus ppauptatē aīaʒ p reſignatā ꝓpriā voluntatē cor-
pus p caſtitatē·tercio conſidera qualit̄ offeras p̄dicta tria et
hoc faciēdū eſt cū triplici cautela ſcʒ ſine omni reuocacōe·opis
explecōne·profectuū augmentacōe·Primo dico offeramus d̄o
votū vite noſtre ſine omni reuocacōe vt qd̄ ſemel cū tanta deli-
beracione obtuli⁹ nūquā ad nos reuocem⁹ ſed vtamur oblatis
ſcʒ rebus corpe et anima tamq̄ʒ nō noſtris ſed tamquā eius cui
ea obtuli⁹·Hinc deut·Cū voueris votū dn̄o deo tuo nō tarda-
bis reddere qꝛ requiret illud a te dominus de⁹ tu⁹ et ſi mora-
tus fueris reputabitur tibi in pc̄tm̄ · ſi volueris polliceri·abſq̄ʒ
pc̄tō eris·quod aūt ſemel egreſſum eſt de labiis tuis obſerua-
bis et facies ſicut promiſiſti·quia vt dicitur ecc·Melius ē non
vouere quaʒ poſt votū promiſſa nō ſoluere·ſumē cauentes ne ī-
properet nobis de⁹ illud jere·ii· Confregiſti iugū rupiſti vin-
cula et dixiſti non ſeruiam· Secūdo oblata deo p votum noſtrū
non ſolum non reſumam⁹ ſed ope expleamus·non ſolum ligua

ꝓmittentes·ſed vota noſtra ope et veritate ad iplētes·qđ tūc
veraciter facim9·ſi in hys que deo voui9 · nec nobis nec alys ſ;
ſoli deo viuam9·facti nobis tamq̄ vas ꝑditū·qđ monet apl'us
dicens Nemo qđ ſibi vtile eſt faciat et illud·omnia quecūq; fa
citis ad gloriam dei facite· Tercio vota noſtra ſoluamus cum
augmentacōe · vt de die in diē vota noſtra augeamus·Nam vt
ait bern·nulli diu in eodem ſtatu eſſe conceditur·oportet·n·
ſeruū dei aut deficere aut ꝓficere· ne ergo deficiamus neceſſe
eſt vt ꝓficiamus nec hoc intendim9 aſtruere· vt qui hodie fe
cit qđ potuit cras faciat plus quā poſſit· hoc enim eſſet diſcre
tionis metas excedere · Sed dicimus hoc augmentū in ſpiritu
fieri oportere vt videlicet in caritate·hūilitate· et ceteris virtuti
bus ꝓficiamus· nam ex tali augmentacōe nō ſolū noſtrū obſe
quium nō aggrauatur·ſ; pocius alleuiatur vt cū pſal·in via teſti
moniorꝫ dei ſicut in oībus diuicys delectemur Quarto poſt đi
legacōꝫ·noſtram deliberacionē·conſenſus climacōm dei accipi
mus viſitacōꝫ·nā ꝑdictis illectus veniet et ruit ī amplexus di
cens Ecce aſſum·quō aūt veniat tangitur paucis verbis deut·
xxxiii·vbi dicitur ipē venit plenus benedicōib9 Eſt aūt triplex
benedcō ſcꝫ maledicti euacuacō·fecunditatis ampliacō·ſingu
laris grē collacō· Maledcō aūt quaꝫ prima benedcō euacuat in
duobus conſiſtit ſcꝫ in laboris fatigacione et eiuſdem laboris
fruſtracione De primo dicitur·gen·3·In ſudore vult9 tui veſ·
pane tuo·De ſcđo ſtatim ſubiungitur Cū operatus fueris tra nō
dabit fructus ſuos·Hanc maledcōꝫ aufert dn̄s cū venerit ad
animam ferens ſecū benedicōꝫ ꝑ cuius virtutem laborant ſine
fatigacōe et cū magna fructificacōe · de quo ꝑ iſ·lxi·đr· qui
ſperāt in dn̄o mutabunt fortitudinē aſſument penas vt aquile
currunt et nō laborabunt āmbulabunt·et nō deficient·et eſt cā·
q2 dn̄s exiſtens cum eis ꝑtat laborem et ideo nō laceſcunt·ꝓpt
qđ deus ſuū ſeruiciū vocat iugū·dicens math· Tollite iugum
meū ſuper vos·de hac benedcōe dicitur gen·xxx· Modicū habui
ſti antequā venirē ad te·et nūc benedixit tibi deus ad introitū
meū Secunda benedicō eſt fecunditatis ampliacō q2 ſtatim ex
ei9 pn̄cia oīa ad meritū ꝓpagantur· quicquid·n·in dei pn̄tia a=
agitur totum erit meritoriū apud deū Hinc·ii·reg·de deo đr·
Cuncta ſalus mea et omnis voluntas nec eſt quicquaꝫ ex eo qđ
non germinet omnia enim talibus cooꝑantur in bonum·de hac
benedcōe dicitur gen̄·Benedixit eis dicens Creſcite et multi=
plicami̅ Ac ſi dicat·creſcite in vite ſanctitate et multiplicamini
ī meritorꝫ multiplicitate·quod ſolum ex dei contingit pn̄cia q2
ſine eo nihil poſſumus·nec quod facimus quicq̄ꝫ valet·Tercia

benedcō eſt ſingularis gracie collacō offerēs ſingulis· ſm qd plus et minus ad grāz ſe diſponūt et fideliꝰ et ſincerius dn̄o ſe coniungunt· iuxta illud iſ Secundū magnitudiem opū erit viſitacō· de cuiꝰ diuerſitate dicit bern· oportet p varys deſiderys aīe guſtū dn̄e pn̄cie variari deniq3 audiuimus ī amatorio carmine canticoꝝ quociens mutauerit vultū et nūc inſtar verecundi ſponſi ſancte anime petat amplexꝰ et oſculis delectetur· nūc vero in oleo et vngentis medicū ſe exhibeat· rurſumq3 quaſi viator et ſimilibus modis graciam ſecū afferat dominꝰ iBus· zc·

De ſancto Ambroſio·

Idete vigilate et orate math· xiii· dicit bernh· Ne in huiꝰ ſancte feſtiuitate cuiꝰcūq3 ſermonis videamur īmunes · recurrendum eſt ad evuangelicam lectōem in qua ſub triū breuitate verboꝝ ſapīa dei pr̄is hūane pfectionis ſumā incluſit· Ait enim Videte vigilate et orate· q3 aīc ī hys tribus verbis hūane pfectōis vita cōſiſtat luce clariꝰ patebit ſi virtutē ecꝝdē verboꝝ cognoſcemus · nam p verbum videte a malis purgamur· p ſm ſcz vigilate bona opamur · per terciū ſcz orate ad pfectū ſanctificamur· qui aūt a malis purgatur· bonū opatur· ſanctificatur· hic pfectꝰ ē vir· et quia egregius iſte doctor beatus ambroſius virtutē et amorē horū triū verborū pfectiſſime in ſe trāsformauit Ideo placuit ad gloriā ſuā in eius feſto de p̄dictis verbis facere ſermonē· et hec breuiter tacta de ſancto ambroſio dicta ſufficiant · nunc videamus quibus exercicys p̄dictorū verborū virtutē et veritatē ī nr̄am vitam tranſplantemus dicentes Videte vigilate et orate· quō ergo p verbū videte a malis purgemur ſic patet · nam hoc verbū videte idem eſt qd cognoſcite vel ītelligite ſicut vſitato mō loquenci poſt narracōz aliꝰ ſermonis dicimꝰ Vides hoc· i· intelligis hoc vel cognoſcis hoc· qd et bern· aſſerit ſic dicens Ille qui videt oīa hortatur nos · vt poſt poſitis oculis carnalibus mentis oculis videamus Illis in quā oculis· d quibus p ſalōnē dr· oculi ſapientis in capite eius· i· ī xpo· quicūq3 ſit capud ſno ſtrū et corpalibus oculis videri non poſſit cōſequēs eſt ut hoc ītelligatur de oculis cordis In huiꝰ ergo verbi virtute tria intelligimus que ſe adinuicē conſecūtur p que tria a malis oībꝰ pleniſſime purgamur ſcz peccatorū cōgnicōz· cōtricōz remiſſiōz dicit ergo nobis deus· videte oculis cordis ītrorſuz et p luſtrate conſciaz et videte mala que cōmiſiſtis q2 nēo mūdus a ſorde nec īfans unius diei· qd ſi facimus inuenimꝰ īmenſum cumulū

peccatoꝝ ſi tñ oculos cordis ſm iere·xxxi· dirigimus ī directū
Sic enim dicit · Statue tibi ſpeculā pone tibi amaritudines et
dirige cor tuū in viā directā in qua ambulaſti Si enim dauid di
ſecretarius cui incerta et occulta manifeſtauit deꝰ veraciter di
cere potuit · Circūdederūt me mala quoꝝ non eſt numerus et
alius Peccaui ſup harenā maris· quō nos mi eri nō poſſumꝰ di
cere· q᷑ peccauimus ſuper omnē eſtimacōz· Aut qđ peccatū in
ter oīa genera mali eſſe potuit· qđ nō vel affectu vel operis ef
fectu aliquando omiſimus· q᷑ quāto puriores ſumus et vicini
ores dō· tanto plura agnoſcimus et videmus· dicēte gre· San
cti viri quo aput deū alcius pficiunt eo ſubtilius indignos ſe
eſſe deprehendunt· q᷑ dū primi luci fiunt· quicquit eos in ſe
latebat inueniūt et tanto ſibi foris deformes apparent· quan=
to minꝰ pulchꝛ ē qđ ezech·viii·dr· Ad huc auerſus videbis ab
hoiacōes maiores· quia quanto uerius ad deum conuertimur·
tāto maiores abhoiacōes videmus· verū q᷑ omne malū veracit̄
cognitū diſplicet et tanto amplius diſplicet quāto verius eſſe
cognoſcitur malū· Ideo ex hac cognicōe ſi tamē vera eſt et ſin
cera neceſſario ſequitur diſplicencia et cōgnicō peccatoꝝ· quod
nō eſt aliud niſi dolor vehemēs· qui conterit oīa genera pecca=
toꝝ Spūs em dñi q᷑ malū ſecū cōpati nō poſſit ſtatim vt intus
venit per uehemētē dolorē contricōis peccata conterit et edif
ficat puritatē· Hinc·iii·reg·viiii· Spūs domini grādis ſubuer
tens montes et conterens petras ante dñm· ſed non in ſpiri
tu dñs· ac ſi dicat licet iu tali contricōe ſit veraciter deus pñs
tamen quia dulcis eſt dominus· et amara cōtricio· ideo dñs nō
ſentitur· Hinc iſa· Tritulabis montes et cominues et colles in
puluerē pones· Per mōtes et colles pctā parua et magna ſig=
nans· vnde in pdicto verbo ſequitur et tu exultabis in dño et
in ſancto iſrahel letaberis· quia poſt contricōz gaudiū et exul=
tacō īfundetur que duo certū ſunt ſignū remiſſionis peccatoꝝ
Nūq̄ȝ enim penitens gaudet donec percipiat veniā peccatorū
et hoc eſt qꝫ penitenti remittitur iſ· Infrenabo os tuum laude
mea ne inteas ſcȝ per luctū et triſticiā· Et ſcieñdū qꝫ de hijs tri
bus ſcȝ cognicōe· contritione· remiſſione ſimul ſcribere placuit
ad inſinuandū qꝫ ſiꝰ ſunt tempore quia in eo pūcto quo conpū
gimur remiſſionē ſtatim accipimus· hic·ii·reg· dicitur qꝫ poſt
q̄ȝ dauid penitendo dixit· Peccaui apħa ſtatim ſubiūxit remiſ=
ſionē dicens· tranſtulit dominus peccatū tuū· Hinc criſ· Sine
omni interuallo lacrime penitentis et remiſſio peccatorū ſimul
ſunt tempore· et hoc verū eſt quantū ad culpā ſiue offenſam dī
qꝫ ſtatī remittit dominus ſine mora· licȝ ſm albertū ſupermiſſaȝ

oporteat hominem ꝑ multa trahi anteq̃ʒ peccatū penitus de
ſtruatur· et hoc quantū ad maculam· Sequitur ſecundū princi
pale ſcʒ vigilate in quo verbo poſt mali purgacōʒ hortamur ad
boni operacōm· hoc verbo ſcʒ vigilate ſepe dn̄s vſus eſt ī ſcriptu
ra hortans apl̄os et nos miliis vt ſup ſtatu noſtro ſollicite vi
gilemus· dicēs math· xxv· Vigilate qꝛ neſcitis diē neqʒ horam
et multa ſimilia ꝑ totū euangeliū· ſunt aūt p̄ceteris tres vigilie
omnino neceſſarie quas gre· breuibus verbis tangit dicens· vi
gilat qui ſeruat operando qd̕ credit· vigilat qui a ſe torporis et
negligēcie tenebras repellit· vigilat qui ꝑ aſpectū veri luminis
mentis oculos aptos tenet· In prima vigilia ꝓponit nobis deꝰ
bonoꝝ quantitatē In ſcd̄a qualitatem In tercia veritatē vt vi
delicʒ opa noſtra ſint multa· bona· vera· que tria ſi noſtris opi
bus adicimus ſine dubio vtiliter vigilamꝰ· primo dico vigilēꝰ
ſup opa noſtra vt ſint multa omnia in quibus deo placere nos
poſſe ſperamus opātes· qd̕ facere monemur ecc· qd̕cūqʒ poteſt
manꝰ tua facere īſtanter operare qꝛ nec opus nec racio nec ſa
pīa nec ſcīa erunt aput inferos quo tu ꝓperas et iterum mane
ſemina ſemen tuū et veſpere nō ceſſet manꝰ tua qꝛ merces erit
operi tuo· quia vt ſapiens dicit in omni opere bono erit habun
dancia taliter agentes vt fidem noſtram magnā eſſe· magnis
operibus ꝯpbemus qꝛ ſm apoſtolū· fides ſine operibus mor
tua eſt· qꝛ vt ait gre· Tunc vere fideles ſumꝰ· ſi quod verbis ꝓ
mittimꝰ operibus adimplemꝰ· ſecundo vigilandū eſt ſuper no
ſtroꝝ operū qualitate vt ſicut prius vigilauīꝰ vt eſſent multa·
ſic nūc vigilemꝰ vt ſint bona· Erunt autē bona· ſi omnē negli
genciā et torporē ab eiſdē operibꝰ repellamꝰ· hinc· ii· paralip·
xix· ſit timor dn̄i vobiſcū et cum diligencia cuncta facite et ſic a
getis in timore domini cuncta fideliter et corde perfecto Cui cō
ſonat apoſtolus col· iii· qd̕cūqʒ facitis ex aīo operamī ſicut dn̄o
nō hoībꝰ· ſcientes ꝙ a dn̄o recipietis retribucōeʒ hereditatis·
ſicut ergo ī prima vigilia· vigilauimꝰ opa multiplicādo ſic etiā
nūc vigilemꝰ eadē bene faciēdo· De quibus ambobꝰ monemur
in lege cū dicitur· Iuſte qd̕ iuſtum eſt exequaris et hoc eſt qd̕
ſupra intendit gre· cum dicit· vigilat qui a ſe torporis et negli
gēcie tenebras repellit· p̄dicta ergo duo cū magna circūſpecti
one operemur vt videlicet et multa ſint et bene facta que raro
fiunt vt oportet qd̕ conſiderans iob dixit· verebar omnia opa
mea· ꝙ cōſiderans gre· dicit· quid eſt ꝙ iob mira faciens hec
ipa veretur· niſi ꝙ ī ſancti viri actibus verbiſqʒ colligimus vt
ſi placere deo veraciter cupimus· poſtquā peruerſa ſubegimus
ipſa ī nobis bene geſta timeamus Cur hoc ſtatim ſubiūgit her·

dicens duo sunt que in bonis operibus necesse est vt studiose
formidentur scȝ desidia et fraus · desidia p torporem nascitur
faciens pauca opa qd est contra primā vigiliā que facit multa
Fraus autem fit per priuatam dilectoȝ que facit contra secundā
vigiliam quia bona non bene facit· hoc considerans iob dixit ·
Verebar omnia opa mea · Ac si dicat · que apte egerim vido ·
sed quid in his latenter ptulerim ignoro Nā pdicta duo scilicȝ
fraus et desidia in bonis opibus tam abhominabilia sunt coram
deo vt p iere· xlviii· maledicantur qui taliter opantur · Vbi in an
tiqua translacōe dr maledictus qui facit opus dei fraudulent
et desidiose· quam maledicōm si cauere cupim9 pdictas duas
vigilias sollicite obseruemus Tercio vigilandum est super no=
stroȝ opū veritatē que tunc salubriter verificantur· cū p affe=
ctū intime deuocōis · et p aspectū diuine ɔtemplacōis omnes
vias domini vigilantissime obseruamus Sic enim dr puer· viii·
Beatus est qui audit me et vigilat ad fores meas obseruat po=
stes hostij mei Ad hanc vigiliam hortatur nos dns luc·xii· vt
simus similes hoībus expectantibus dnm suū quando reuerta=
tur a nupcijs· Hoc autem vigilare nihil aliud est q̄ diligentissi
me obseruare īternos motus affectuum nostroȝ· quibus ex di
pncia alteramur et variamur ad diuersa genera grāȝ· nunc enī
pmimur ad humilitatem · nunc vero accendimur ad caritatem
nunc autē illuiamur ad ɔgnoscendaȝ misticam veritatem et sic
varijs modis afficimur sm q spirit9 dni nos ɔgnouerit indige
re et nos dignabitur pmouere et ideo valde actēte obseruāde
sunt vie ei9 Quas diuersitates tangit ·iob cū dicit· quasi furtiue
suscepit auris mea venas susurrij eius· quod ex ponēs· Grego·
dicit ·qsi venas susurrij sui apit nobis deus cum nobis latent
insinuat quot modis ad nostre intelligencie aurem venit Aliqn
enim nos amore aliqn timore conpūgit alī presentia q nulla
sint ostendit alī ad eterna diligēda desiderium erigit · aliquā
do prius eterna indicat vt post modum temporalia vilescant
aliquando nostra nobis mala aperit et ad hoc nos instruit ut
de alienis malis etiā doleam9· aliquando aliena mala nostris
obtutibus obicit et conpunctos nos mirabiliter a nostra pra=
uitate corrigit ·Venas itaqȝ dni susurrij audire et furtiī diuie
aspiracionis modos occultos tenuiter et latenter ɔgnoscere qui
ipe qui ad hoc venit ad nos vt eius presentia homo promoue=
atur· et ad hoc recedere se simlat ut auidius requiratur cogē=
tes eum atque dicentes Mane nobiscum De hac vigilia in ten
debat ·grego· Cum dicebat · Vigilat qui ad aspectū veri lūis
mentis oculos apertos tenet Ipsa enim est nobilissima vigilia

ĩnter omnes qꝛ cito ducit hoı̃em ad ꝑfectũ ſicut dꝛ· ſap· vi· qui
vigilauerit ad illã cito erit ſecurus · Sequitur terciũ principa
le ſcilicet orate ꝑ qđ diximus nos et noſtra opa ſanctificari vt
ſicut prius ꝑ actũ videndi purgari et ꝑ actũ vigilandi meritis
ditari ſic ꝑ actũ orandi dicimur ſanctificari· dicit enim veritas
ioh· vi· Verba mea ſpiritus et vita ſunt que quanto crebrius ru
mĩnantur· tanto verius hoı̃es ex eis purificantur· hĩc· ii· thi·
iiii· dicitur· ſanctificantur homines per verbũ dei et orationes
Sunt autem tres ſpecies orationis pre ceteris ſanctiores que
ex triplici genere deuocoı̄s dño offeruntur ſcilicet filialis ſpon=
ſalis diuinalis · filialis orõ eſt q̄ ſoli fily offerunt deo vt pri
quã tunc effundimus cum per priora exercicia ſublato timore
peccatoꝝ ex dulci affectu deum adoramus et adoramus ſtan
tes in eo affectu coram deo dulciter amãtes et fiducialiter or=
antes· De paterno affectu nihil omnia heſitantes· ſicut filius
ante patrem· pticipantis ſpiritũ naturalis filii· qui patrẽ ſemꝑ
dulciter et fiducialiter orauit· dulciter dicens· Abba pater fi·
ducialiter dicens ego ſciebam quia ſemꝑ me audis· de quo di·
apoſt· ro· iiii· quoniam eſtis filii miſit deus ſpm̄ filii ſui ĩ corda
noſtra clamantem abba pater· hĩc dominus albertus dulciſſi=
mũ eſt nomen patris in ore filii· ſi cũ filius in ſpiritu qui a patre
ꝓcedit in filiũ orat deũ ſuſpirans ad patriam· qꝫ in illo affectu
ſuper ſperat ſe tamq̄ iure hereditario poſſidere hec tamen de
uocio nõ eſt plena quia deum diligit ꝓpter hereditatem in illo
amore oculũ reflectans ad patriam· Ab hanc oracionẽ dominus
inſtituere nos voluit cũ dñicam oracionẽ patris nomine ichoa=
uit· Secunda oracio dicitur ſponſalis que ex tali affectu amo
ris deo offertur· quem caſta ſponſa exhibet ſponſo ſuo que nec
diligit nec querit nec dſideat aliud niſi ſponſum· nã ſiue eã cor
ripiat· ſiue durũ ſe ei exhibeat· ſiue ꝑcuciat· ſiue quocũqꝫ alio
mõ indignacoı̄s oculo ipam reſpiciat diligit tamen ſponſum·
Sic oratio ſponſalis orat deum niſi ꝓpter graciaꝫ impetrandã
nec ꝓpter patriam poſſidendam ſed orat deum et diligit· ꝓpter
deũ dicens illud pſal· quid enim mihi eſt in celo et a te quid vo
lui ſuper terram vſqꝫ tu es deus cordis mei et ꝑs mea deus in
eternũ· quippe qui eſt ei plus in affectu quaꝫ oĩa deſiderabilia
que potuerunt exoptari· In hac expectacoẽ anima ſuſpenſa inci
pit langwere · et p̄ inpacienti deſiderio eſtuare interpellans ·
omnem celi miliciã dicit Adiuro vos filie ieruſalem vt ãnuncie
tis dilcõ quia amore langweo· de hoc affectu dicit bernardus
Subtracõ rei amate augmentacõ deſiderii eſt et qđ ardencius
optat caret egrius · et hoc eſt langwor amoris qđ non eſt aliud

niſi tedium īpaciētis deſiderii· Tercia oracio dicitur diuinalis
que de pleno promtuario oīm grāꝝ et maxime ex fruicōe diuine
pñcie domino exhibetur· p quā ſancti hoīes iebriati· iuxta illud
pſ· Inebriabuntur ab ubertate domus tue p̄ nimia dulcedine·
de truncatas orōes·vel pocius eructuatas dn̄o euaporāt vel de
ficiunt in orōe neſcientes quid loquantur· quod tam in figura
quam in ſcriptura deuotis hominibus legimus eueniſſe· In fi-
gura ſicut· j· reg· d̄ anima legitur vbi ſic dicitur· Anima loque
batur in corde ſuo tamtūq; labia illius mouebātur et vox peni
tus non audiebatur eſtimabat igitur heli eam temulentam
dixit q; ei vſq; quo ebria eris · Similiter in ſcriptura vbi bern·
ſup illo verbo de truncato· dilectus meus mihi et ego illi dicit
affectus hic loquitur nō intellect9· et ſubiungit· ad quid ergo
ſic loquitur Ad nihil aliud niſi q; mirabiliter delectata nec om
nino tacere potuit nec tamen qd̄ ſenſit exprimere Habent enim
voces ſuas affectus · per quas ſe etiam cum volunt pdunt ti
mor metuloſas· dolor gemebundas amor iocundas verbi grā
nūquid merenciū ſingultus vel gemitus p cuſſoꝝ vel etiam ſa
turatoꝝ ructus vſus creat· ratio excitat aut deliberacio ordīat
vel p̄meditacō format ſi flagrann amor preſertim diuinus · cū
ſe ɔtra ſe cohibere non preualet· nō actendit quo ordine qua le
ge verboꝝ ebulliat interdū nec verba requirit interdū nec vo
ces vllas· ſolis ſuſpiriis contentus· Inde eſt q; qui eiuſmodi ē
ſancto amore flagrans id q; īcredibili modo p captanda quan
tulacūq; euaporacōe ardoris quem patitur non cōſiderat quid
qualiter eloquatur· ſed quicquit in buccas venerit amore vrgē
te nō anūcciat ſed eructuat· ad quam eructuacōem in preſenti
pre guſtandum et in futuro ad ſuper effluentem replecōꝫ eter
naliter poſſidendam nos pducat·

De ſancto Marco·

Imilis factus eſt leoni in operibus ſuis· j· mach· iiij·
dicit gre· quid p clamorem in deſerto qd̄ ꝓprium eſt
leonis ſanctus marcus ſuum exorſus evangeliū recte
leo figuratur· quē ezech· ꝓp̄ta in veteri teſtamento
et ioħes ī nouo ſub forma et figura leōis ambo ī ſpū cū evange
liſtis ceteris p̄uiderūt nec īmerito quia p rugitū ſui evangeliī
virtute mirifica dei eccleſiā edificauit c9 vitā ſicut īpaſſiona
li legitur crebra miracula atteſtātur· et hec breuit̄ tacta d̄ ſ· m·

ſufficiāt · nam qui de eius vita et miraculis predicare voluerit · in eius legenda copioſa materia invenitur · nunc verbum ꝓpoſitum ad noſtram edificacionē inflectamus · aliquid ex eo elicientes · quod ad laudē dei et h9 ſancti edificꝫ mores noſtros · Nam vt ait aug9 · null9 maior deo et ei9 ſanctis honor poterit exhiberi q̄ꝫ vt eos ꝓviribus imittemur · de eoꝝ vita et doctrina nris moribus aliqđ attrahentes ꝑ qđ eis aſſimilati ad eoꝝ ꝯſorciū veniamus · qꝛ igitur beatus marcus ex ſimilitudine leōis ad tantā vite ſanctitatē eſt ꝓmotus vt ei9 memoria in eccleſia dei celebris habeatur · ītueamur et nos leonē vt ex eius ꝓprietatibus et actibus noſtrā vitā ſimiliter emendemus · De leone tria ꝑ ordinē ꝓcurrentes ſcꝫ de leonis diuerſa accepcōe · ſcđo de leonis hic intenti electōe · tercio de ꝓprietatū leonis ad iuſtū hominē applicacōe Primo dicam9 de leonis diuerſa accepcione · de quo dicit gre · quia natura vniuſcuiuſqꝫ rei ex diuerſitate ꝯponitur ideo in ſacro eloquio ꝑ rē quālibet licite diuerſa ſignantur · qđ de leone qui in manibus eſt exemplificat ita dicens Ecce leo habet virtutē et ſeuiciā ex virtute ſignat deū et iuſtum hominem · deū qui virtutē habet ex natura iuſtū hominē qui virtutē habet ex grā Ex ſeuicia aūt diabolū ſignat · qꝛ aūt leo deū iuſtū hoiem et diabolū ſignificat euidenter legimus i ſcriptura Nā de leone deo dicitur apoc · v · Ecce vicit leo de tribu iuda radix dauid · In quo xp̄us natus ex ſemie dauid deſcribitur quē deus pater rugitu dīne fortitudinis amortuis ſuſcitauit · de leone aūt dyabolo đr · i · pe · v · fratres ſobrij eſtote et vigilate qꝛ dyabolus tamquā leo rugiens ꝛc̄ · đ leone vero iuſto hoie dicitur i ꝓuer · Iuſtus quaſi leo ꝯfidit abſqꝫ tīrore erit · qꝛ exponēs gre · dicit · qui ſua ſpontanea mortificacōe ꝯtra aduerſa omnia fortitudinē ſecuritatis habet leo ꝯgrue nuncupatur · Secundo dicemus de leonis hic intenti accepcōe obmittentes ergo primū et ſecundum leonē eo qꝛ diuini leonis virtus et fortitudo ſit inexplicabilis · et ſecundi leonis ſeuicia et malicia abhominabilis · de tercio leone ſcꝫ iuſto hoie eo qꝛ ad inſtructōm moꝝ nobis hic ꝓficiat ꝓſequamur · Tercio ergo dicemus de ꝓprietatum leonis ad iuſtū hoiēꝫ applicacōe · ꝓpt qđ ſciēdum qꝛ ſicut in naturis reꝝ legim9 · leo obmiſſis alijs ſex habet ꝓprietates · conſueuit enim veſtigia ſua cauda ꝯplanare · rugitu ſuo catulos ſuſcitare beſtias ſuo circuitu captiuare dorſum cauda verberare · venatoribus audacter obuiare · dormiens vigilare · hec ꝑ ordinem proſequentes · primo dicim9 qꝛ leo ꝯſueuit per caudam ſuam veſtigia cōplanare · quid per veſtigium niſi omnia tempalia · que ſunt veroꝝ et eternoꝝ bonoꝝ veſtigia ītelligi9 ·

ſcimus aũt q᷑ veſtigium non eſt illud cuius eſt veſtigium· ſed ſimilitudo eius· ſimiliter cauda finis eſt eius cuius eſt cauda· Si ergo mentē pulſauerit delectacõ tpaliũ bonoꝝ que ſunt diuicie· honores· voluptates· cogitemus ad quē finem nos ꝑtrahant q᷑ excludunt a veris bonis et ꝑtrahũt ad infernũ· Non ergo attendam⁹ q᷑ iam appent ſed quo nos ꝑtrahãt et eadez tempalia que veſtigia ſunt viroꝝ bonoꝝ ꝑ cõſideracõem finis tamquã ꝑ caudã a noſtris cordibus deleantur dicentes intra nos illud math· quid ꝓderit ſi homo lucretur vniuerſum mundũ anime vero ſue detrimentũ faciat et ſic in hoc primo actu leonē ↄgrue imitamur· Deletis ergo his veſtigijs vt in reliquũ nõ ipediant· Secundo imitemur leonē i rugitu· ꝑ quē leo catulos ſuos mortuos natos ſuſcitat ad vitã Sic et nos animã noſtraz ꝓpter dilectõm ꝓdictoꝝ tpaliũ· et inordinatum vſum eorundem mortificatã ꝑ rugitũ fortiſſime pñie ad vitam meritoriam ſuſcitemus lugentes et validiſſimo clamore rugiẽtes mortē anime noſtre· q᷑ ex inordinato affectu· et malo vſu icurrim⁹ ꝓdictoꝝ hunc rugitũ pñie deo tam efficaciter exhibentes vt dicere poſſimus cũ iob· iii· tamq̄ inundantis aque ſic rugitus meus· qđ exponēs· greg· dicit· Dũ electi mentis ſue oculis diuina iudicia ante ponunt dũ de occulta ſup ſe ſnĩa trepidãt· dũ ex vna pte culpas et ex aduerſo diſtrictũ dei iudiciũ cogitãt quaſi quedam i eis aquaꝝ moles et flũia colliguntur que i meroris rugitus quaſi in ſubiecta littora ↄfluũt· quē rugitũ pñie dauid exhibuit cũ dixit· rugiebam a gemitu cordis mei Cordis dolorez non vocis clamorem volens intelligi· ſed quid ꝓderit amiſſa penitendo diluere· niſi penitenda cũ ſumã diligencia caueantur· ſic enim dicit greg· Vera penitencia eſt peccata ꝑterita ſic penitere vt penitenda nõ iterum admittantur· quid eni ꝓderit iam laviſſe ſi iterum ſordibus inquinemur· Tercio ergo leonez item imitemur· qui beſtias nouit ſuo circuitu captiuare· ſic eni legitur de leone qui cũ vrgente fame ꝓdicta vult cape horribilem emittit rugitũ· Ad cui⁹ ſonitũ omnia animalia ſtant trita et ſtupefacta expectantes edictũ ſui regis cum tremore tunc curſu ſuo circuit aĩalia· et non audent trãſgredi curſum illum ſic et nos qui per rugitum ꝓfunde pñie nos mundauimus a noſtris peccatis· nunc ſuper ē vt ſollicita circũſpectõe circueamus beſtias noſtras· i· noſtros beſtiales mot⁹ ſtatuẽtes ei⁹ terminũ regularis diſcipline quã nullatenus audeant tranſgredi ne conſencientes eis faciamus noſtra nouiſſima peiora prioribus dicentes ſingulis noſtris affectibus· illud iob· xxxviii· Huc vſq3 venies et nõ ꝓcedes vlteri⁹ et hic confringes tumẽtes

Fluctus tuos ſtatuentes eis talē terminū vt ſolū ſenſū moueāt
et nequaquā perueniant ad conſenſum. quia vt ait gregorius.
Nulla nobis nocebit aduerſitas ſi nulla dominetur iniquitas.
Itē aug9. Concupiīs nō ꝯſentire magna laus eſt nō ſentire per
fectio eſt. Verꝫ q2 dicit bern. quid ꝓdeſt mala non agere niſi
detur bonis opibus in ſudare. Quarto imitemur leonē qui tpe
ꝯmocōis dorſum cauda ꝑcutit. quid ꝑ dorſum niſi laborē con
menſuratū noſtris viribus. quid ꝑ caudā niſi finem vt prius oia
bolus debem9 accipe Dorſum ergo cauda ꝑ cutitim9. ſi conſi
derantes finē. qd̓ nō diu ſubſiſtimus et ex hac conſideracione
ꝯmoti dorſo noſtro īponim9 quicquit de bonis opib9 poſſum9
opari cogitantes q7 cito tempus veniat in quo nihil amplius ī
ꝑ petuum poſſumus laborare. An nō ſapiens. Salomō eccl. ix.
Dorſum cauda percutere docuit cū dixit. qd̓cūqꝫ poteſt man9
tua facere inſtanter operare. q2 nec opus nec rō nec ſapiā nec
ſcīa erunt aput inferos quo tu ꝓperas. nā in eo q7 dicit qd̓cūqꝫ
poteſt manus tua facere de opere dorſo īponēdo monuit. ī eo
aūt q7 ſubiunxit q2 nec opus nec rō ꝛc. de vite monuit breuitate
Poſſumus etiā hanc ſentenciā aliter accipere. vt ſi ex neglīēcia
aliquid ſurrepſerit vt nō oī tempore dorſo ꝯmenſurata opera ī
ponamus nō iam cauda vel flabello. ſed fortiſſimis diſcipulis
dorſum vſqꝫ ad effuſionē ſanguīs flagellemus iuxta illud ecc.
Seruo peſſimo lata ſanguiare. qd̓ ſi dixeris illud ꝓuer. Vires
nō ſuppetūt. reſpondem9 q7 ibidem ſubiungitur. qui īſpector ē
cordis ipe itelligit et obſeruatorē aīe tue nihil fallit. Verꝫ quia
nemo ſcḋm boeciū tā ꝯpoſite felicitatis eſt qui nō ī aliqua parte
cū ſtatus ſui qualitate rixetur eo q7 alꝑ nō tanta aliter nō taliē
opera faciant vt oportet ꝓpt̓ infinitas negligēcias quas ꝯmit
timus inceſſanter. Ideo dn̄a mīa noſtrā ſalutē deſiderans fla
gellis nos inſequitur. vt qd̓ minus eſt in operibus reſarciat per
flagella. et iō qualiter hec flagella ſuſcipiantur et ſuſcepta ſuf
ferantur leo itēm nos informat. Quinto ergo ī naturis animaliū
legitur de leone q7 cū ſe ſenſerit a venatoribus inſequi tunc glo
rioſum valde ſe reputat. et vibrās caput et fremēs aīo gaudēs
ꝑparat ſe ad bellū. nec tunc ſiluas repetit ne fugere videatur
ſed in aperto campo ſe recipit vt a venatoribus inſequentibus
facilius īueniatur Sic et nos. cū nos ſenſerimus a dn̄o tribulari
hoc nobis ꝑ maxima gloria reputemus. et de eiſdem gauden
tes ex intimo deſiderio occurramus dicētes illud Andree. o bo
na crux diu deſiderata. et iam concupiſcenti aīo preparata ſe
curus et gaudens venio ad te An nō veri glorioſi ſumus. qui ex
tribulacōe certū pign9 accipi9. q7 ꝑ pctīs accepti ſum9 dō. thob.

Quia acceptus eras deo neceſſe fuit vt temptacio ꝓbaret te·an
non vere glorioſi ſumꝰ qui ꝑcetis ſingularit̄ deo placemus ſic
dr·judith·om̄s qui dō placuerūt ꝑ multas tribulacōes fideles
tranſierūt· An non ꝓ maxima nobis gloria reputabitur q̄ ꝑce
teris nos deus dignatur in ſua gloria ſublimare· dicente apoſt·
i·corin· Id q̄ mom̄taneū eſt et leue tribulacōis ſupra modū ī
ſublimitatem eternū glorie pondus operatur in nobis·qd̄ con=
ſiderans apoſtolus de ſuis tribulacōibus gloriatur dicens ſup
habundo gaudio ī omni tribulacione·hinc jac·hortatur et nos
dicēs· omne gaudiū exiſtimate fratres cum in temptacōes va
rias incideritis ·verꝫ q̄ꝛ dignū eſt vt in bonis et fidelibus opi=
bus laſſati recreemur et in tribulacōibus fatigati conſolemur·
ideo quid poſt ꝑdicta nobis eueniat in leone iterum exempla
tur Sexto ergo de leone legitur q̄ apertis oculis quaſi vigilans
dormit ꝑ qd̄ in formamur vt ſi poſt bonorꝫ opū laſſacōm quie
tari·et poſt tribulacōm fatigacōm cupimus conſolari ī t̄ne con
templacōi ſtudioſius intendamus· jn qua ſi ſoporando volumꝰ
dulciter delectari· primū poſt poſitis occ̄nū tumultibus in=
troſum ingrediamur et collectis affectibus de cunctis locis ſo
pitis omnibus exterioribus ſenſibus· omnia iteriora noſtra ad
dominū erigamus·et in ip̄m nos dulciter ſuſpendamus·quod
ſi fideliter agimus condeſcendit nobis dominus et ad nos vt
ita dixerim deſcendit de ſua nobis dulcedine ꝓpinās aliquid·
ꝑ qd̄ inebriati oīm laborꝫ et tribulacōm quas vnquā ꝑ tulimꝰ
mercedem accipimus glorioſam·qd̄ bene figuratū legimꝰ exo·
xxxiiii· vbi in legis dacōe dr̄ q̄ moiſes aſcendit in montē et dn̄s
deſcendit·quid per montem niſi ſublimis ɔtemplo accipitur·ī
quā cū aſcendimus vt ad ea que vltra īfirmitatē noſtrā ſunt cō=
templando ſubleuemur dn̄s deſcendit et aliquid de ſe ad gu=
ſtandum anime exhibet qd̄ quantūlibet parꝫ ſit oīm tn̄ laborū
ꝑiter et tribulacōm·plenū accipimus refrigeriū·ſoluēs dn̄s qd̄
ꝓmiſit deut·iiii·rerꝫ oīm habundancia perfueris·de hac frui
cione dr̄ in canticis Ego dormio et cor meū vigilat·q̄ exponēs
gre·dicit·foris dormio ſꝫ ītus cor vigilat· q̄ꝛ dū exticra quaſi
nō ſencio interiora ſollicter a ꝓrehēdo et dū extiores ſenſus ab
huiꝰ vite tumultibꝰ ſopio vocante mente in tīna viuaciꝰ a ꝓre
hendo·tūc·n·verba dei mēs viuacius penetra·cū ad ſe admit
tere curaris ſeculariū tumultꝰ recuſat ꝛc̄· De philippo et jac·
ꝓ ſunt viri mīe ecc·xliiii·di·gre· qui ɔtra biformis for
tūe iſultꝰ vniformi ɔſtancia m̄tis militat ꝑmūitus vt
nec ī aduerſis deiciatur· nec ī pſperis eleuetur·hic ꝑ
fectꝰ ē vir In verbis ergo ꝓpoītis glorioſi iſti pricipes a virtute

duplici ꝯmendantur ſcꝫ a virili ſtrēnuitate· a clementi pietate
primū ibi iſti ſunt viri· ſecundum ibi miſericordie· primū exhibe
bant ſibi· ſecundū nobis· hic eſt enim religioſa iuſticia vt vnꝰ
quiſqꝫ ſit ſibi ſtrēnuꝰ et alys ſit benignus Sciendum autem qꝛ
tam iſti principes ſcilicꝫ philippus et iacobus qꝫ ceteri apoſtoli
tum ꝑpter excellentem vite ſanctitatem· tum ꝑpter innumeras
gracias quas preceteris ſanctis tamquam Fundatores eccleſie
a dn̄o acceperunt· diuerſis ſunt appellacōibus in ſacro eloquio
nominati eo qꝛ eoꝝ ſublimitas vno vocabulo nō potuit dſigna-
ri vocantur enim viri vt in ꝑpoſito principes vt in pſal· Princi-
pes populoꝝ congregati ſunt ⁊c· Angeli qꝛ p eos angeloꝝ ex-
ercicia· quoꝝ eſt nūciare dū in terris eſſent poſiti nunciabātur
Vocati ſunt dii vt eſt illud in pſ· dii Fortes t̄re vehe· ele· ſunt·
Dicti ſunt autem viri propter vite ſtrēnuitatē pricipes autem
propter virtutum ſublimitatem· Angeli propter puritatem et
nunciatoꝝ veritatem· dii propter miraculoꝝ celebritatem· De
primo nomine exigente propoſito themate ſit preſens ſermo·
de aliis uero in Feſto apoſtoꝝ petri et pauli ſmcnes habeātur
dicemus ergo ad laudem et gloriam iſtorum principum uerbū
propoſitum ſcilicet iſti ſunt uiri miſericordie quoꝝ uirilem con
ſtanciā· bernh· declarat ſic dicens· Apoſtoli ſancti in uita ſua
magnā habebant conſtanciam· habebant enim in ꝯuerſacione·
ꝯtinenciam In ꝑdicacione ſapienciā· In paſſione pacienciam·
et in his tribus luce clarius eoꝝ ſtrenuitas apparebat· Primo
dico habebant in conuerſacōe ꝯtinēciaꝫ· In omni conuerſacione
nihil penitus admittentes ī quo deū poſſent offendere et pro
priā ꝯſciaꝫ maculare ſenſus extiores et affectōs ītiores ab oī il
licito ꝯtinentes Hec aūt uniuerſitas ꝯtinēcie ī triplici genere ꝯ
ſiſtebat· continebant eni ſe a mūdi diuiciis· eligentes nudam
pauptatē· a carnis deliciis aſſumentes purā caſtitatem a dia-
boli aſtuciis negantes conſenſum et propriā uolūtatē et ī his
tibꝰ ab oī ſe proprio denudabant plene et pfecte res corpus et
animā reſignātes et in hoꝝ triū oppoſitis deo ſtrēnue ſeruien-
tes· primo dico ꝯtinebāt ſe a mūdi diuiciis eligentes extremā
paupertatē reſpicientes in auctorē fidei ihm qui pauper Fuit
ī ingreſſu quia ut dicitur luc· j· nacꝰ in diuerſorio ī pſepiū con
tinuo reclinatur· Fuit paupior ī progreſſu· quia ſicut math· di·
Vulpes foueas habent uolucres celi nidos· Filius aūt hoīs nō
habet ubi caput reclinet· Fuit etiā pauperiꝰ in egreſſu quia nu-
dus pendebat in cruce et mortuꝰ panno uoluitur alieno quo
conſiderantes diſcipuli ī profundam ualde paupertatē ſe di-
merſerūt· de qua paulꝰ pro ſe et coapl̄is oībꝰ loquitur· j· cor· iiii

Dicens Eſurimus ſitimus nudi ſumus et inſtabiles. uſqȝ pur=
gamenta huius mūdi facti ſum9 peripſima omniū uſqȝ adhuc
Scd̄o cōtinebant ſe a carnis delicys reſpuentes omnem volup
tatem. de quibus itē̄ dicit apl̄us. ii. cor. x. In carne ambulans
tes nō ſm carnē militamus. Ac ſi dicat licet in carne viuamus
tamen carni nō viuimus et iterum ro. iiii. nō ſm carnem ambu
lauimus ſed ſm ſpm̄ Tercio ꝯtinebant ſe a diaboli aſtucys ſiue
cordis vicys abnegantes ꝓpriā voluntatē. de quo itē̄ pro ſe et
coapoſtolo dicit. ro. xiiii. Nemo noſtrū ſibi viuat. i. ſue volunta
ti et nemo ſibi moritur. ſiue enim viuim9 dn̄o viuimus. ſiue mo
rimur dn̄o morimur. et qꝛ apoſtoli ab his tribus ſcȝ rebus cor
pore et ſp̄ū ſe viriliter continebant vt in nullo iſtoꝝ deum offē
derent. iō in iſtoꝝ oppoitis ſcȝ pauptate. caſtitate. in dei volū=
tate viriliter adherebant. et ſic in conuerſacōe habebant ꝯtinē
cia ſe a malis omnibus p̄ſeruantes Scd̄o habebant in p̄dicacōe
ſapiām p quā cōſtant p̄dicabant doctrinā ſuam ſignis et poi
gys ꝯfirmantes. de qua dixit luc. xxi. dabo vobis os et ſapien=
ciam cui reſiſtere non poterunt omnes aduerſary veſtri. hac
autem ſapiā ad triplex bonū vſi ſunt. p̄dicabant enim ſine erro
re omnes pſidias et hereticas prauitates deſtruentes. Sp̄us
enim ſanctus vt veritas pmiſerat docebat eos omneȝ veritatē
Sine errore aūt p̄dicat qui veritatē p̄dicat ꝓpt deū. ꝓpter deū
dico qꝛ qui ꝓpt ſui ipius oſtentacōȝ vel turpis lucri acquiſicōȝ
vel propter adulacionem p̄dicat nō veritatē predicat ſed er=
rorē. etiāſi uerum eſt qd̄ loquitur. que omnia de ſe et coapoſto
lis negat paulus. i. theſ. ſecundo. dicens Ex hortacō noſtra nō
de errore eſt neqȝ de inmundicia neqȝ in dolo ſed ſicut pbati
ſumus a deo vt crederetur nobis evangeliū ita loquimur. non
quaſi hominibus placentes ſed deo qui pbat corda. neqȝ enī
aliquando fuim9 ī ſermone adulacōis ſicut ſcitis neqȝ ī occōne
auaricie. deus teſtis eſt. neqȝ querentes ab hoīb9 gloriā neqȝ
a nobis neqȝ ab aliis cum poſſemus oueri nobis eſſe vt xp̄i apo
ſtoli. Secundo habebant ſapienciam p̄dicātes ſine terrore pro
veritate verbum dei et ſalute hoīm vitā et corpa exponentes.
quā audaciā docuit eos magiſter eoꝝ. luc. xii. cū dixit dico vo=
bis amicis meis ne t̄reamī ab his qui occidunt corpus et poſt
hoc non habent amplius qd̄ addant ſed timete eū. qui poſtqꝫ
occiderit habet poteſtatē mittere ī iehēnā Cuius doctrine ma
giſter eoꝝ exemplū addidit in ſe ip̄o. quod et fecerunt. qꝛ ꝓpt
nullam ptātem nulla tirānidem a ueritate receſſerunt ſed cum
magna conſtancia impt̄iti loquebātur verbū dei corā regib9 et
tirānis. t̄cio hēbāt ſapiaȝ ſuā p̄dicacōȝ ꝯfirmātes ope et labore

quia qd̄ verbo docuerant exemplificauerant in ſeipīs imitātes magiſtrū ihm̄· de quo dʒ in act· Cepit ihus facere et docere· primo facere· ſcd̄o docere· quā formā paulus ī ſe ſumpſerat cū dicebat nihil audeo loqui eoꝝ que ꝑ me non efficit· xp̄us iudi-cans verecūdū p̄dicatori qui p̄dicat qd̄ nō facit qꝛ qd̄ verbo e-dificat neglīa deſtruit· qd̄ cū ſit difficilimū jō veris p̄dicatori-bus qui verbo p̄dicāt et exemplo debetur aureola· quā ī om̄ib9 operibus non meremur Tercio glorioſi iſti principes habebant ī paſſione paciāʒ nec murmurantes neqʒ querulantes· ſed tacita conſcia quicquit eis irrogatū fuerat ſufferentes· Hanc autem paciam exhibebant in ſuis paſſionibus ꝓpter tria vt videlicʒ ſe magiſtro conformarent· exemplū poſteris darēt p̄mia cumula-rent· Primo dico paciam in ſuis paſſionibus exhibebāt vt ſe ma-giſtro conformarent· ſic enim p̄dixerat eis ihus· math· non eſt diſcipulus ſup magiſtrū· ſi enim me ꝑſecuti ſunt et vos ꝑſequē-tur Ad hanc conformitatē monuit ap̄lus hebre· xii· cū dixit ꝑ paciam curramus ꝓpoſitū nobis certamen aſpicientes in aucto-rem fidei et cōſumatorē ihm̄ qui ꝓpoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucē confuſione contempta· et ſubiungit· recogitate eū qui ta-lem ſuſtinuit a peccatorib9 aduerſum ſemetipm̄ contradcōm vt non fatigemini animis nr̄is deficientes· qd̄ et fecerunt· nā in omni preſſura et anguſtia ad formā a magiſtro eis traditā men-taliter recurrebant· ſic enim magiſter eoꝝ dixit Exemplū dedi vobis vt et vos ita faciatis· ſecundo paciām in ſuis paſſionib9 exhibebant· vt paciendi formam poſteris darent· vt ſicut ipſi a magiſtro accepāt ſic eandē formā in poſteros transfuderūt ſic enim ſepe legitur in evuangelio Dedit diſcipulis vt appon-erent turbe· Hinc thobie dʒ hanc tēptacōm ꝑmiſit deus eueni-re ei ſicut et ſancto job· hinc jac· v· Exemplū accipite frēs exit9 mali et longanimitatis laboris et paciencie ſanctoꝝ· et ſubiun-git Ecce beatificamus eos qui ſuſtinuerūt ſufferenciā job audi-ſtis et finē domini vidiſtis· tercio pacienciā exhibebant in ſuis paſſionibus vt p̄mia cumularent· nemo enim vt ait veritas cor-onabitur· niſi qui legittime certauerit· legittime autē certat qui paſſioni paciāʒ ſupaddit· hinc veritas dicit ap̄lis· in paciencia poſſidebitis animas veſtras Ac ſi dicat· paſſiones paꝝ valent ſed ex paciencia ſupaddita animas poſſide9· hinc ap̄lus· ſi quis putat ſe aliquid ſcire et non dum ſcit quō oporteat eum ſcire· In quibus verbis nobis inſinuat qꝫ paſſio ſine paciencia parū valet· Sequitur ſcd̄m principale ſcʒ miſericordie in quo declara-tur quid nobis extiterunt· ſibi em̄ dura et aſpera impendebāt et nobis miſericordiaʒ exhibebant et hec eſt religioſa iuſticia·

vt quis ſibi durꝰ et alijs ſit remiſſus q̄uis ĩ multis religioſis ↄ-
trariũ vid̓atur qui ſibi ſunt remiſſi et alijs nimis duri qui vt ait
veritas ĩponunt grauia et ĩportabilia in hũeros hoim̄ digito
aũt ſuo nolunt ea mouere. dicit aũt bern. q̄ glorioſi iſti pn̄ci-
pes ex triplici cauſa dicũtur viri mīe. Primo q2 miaꝫ a deo ſunt
conſecuti. Scd̓o q2 mia pleni. Tercio q2 a deo nobis miſericor-
diter ſunt donati. De primo d̓r ioh. xv. Non vos me elegiſtis
ſꝫ ego elegi vos et poſui vos vt eatis et fructũ afferatis et fru-
ctus veſter maneat. Quã elecõꝫ apoſtolus apcius inſinuat ad
thy. nõ ex opibus iuſticie que fecimꝰ nos ſed ſm ſuã miaꝫ ſal-
uos nos fecit. Secundo dicti ſunt viri miſericordie q2 mĩa ple-
ni quod in vita eoꝝ et in actibus legitur euidenter ibi enĩ legiꝰ
quomodo diſcurrebant quõ ſeipos ĩpendebant quõ et ſuis per-
ſecutoribus miam exhibebant. Tercio dicti ſunt viri miſericor-
die q2 miſericorditer nobis a deo donati vt in eoꝝ lapſibus et
rurſus in eoꝝ virtutibus diſcamꝰ quid a dño ſit ſperãdum pit̃
et timendum. Vnde gre. narrat nobis ſacra ſcriptura ſanctorũ
geſta vt ad imitacõꝫ corda puocet ĩfirmoꝝ dũ q3 illoꝝ victricia
facta ↄmemorat contra vicioꝝ p̄lia debilia noſtra afirmat. nõ
nũquã aũt nõ ſolũ nobis virtutes ſed et caſus ĩnoteſcit ut et in
victoria fortium videamus quid ymitari debeamus et ĩ lapſi-
bus quid timeamꝰ Ecce ĩ pcipuis apoſtolis petro et paulo vi-
demꝰ lapſus in quos ceciderũt. videmus et ſummaꝫ dignitatem
in quam ſurrexerunt vt ex conſideracõe lapſuũ trepidemus et
ex ↄſideracõe reparcõis nõ deſperemꝰ fiduciã noſtram erigen-
tes in dñm iheſum.

Sermo de eodem.

Citis fratres quõ vos oportet imitari nos. Neq3 eñ
panem gratis manducauimꝰ ſed in labore et fatiga-
tione nocte et die opantes vt nos metip̄os formam
daremus vobis theſ3. iii. dicit gre. Illi modis oĩbus
ad exemplũ viuendi debẽt ptrahi qui cunctis paſſionibus car-
nis mortui tm̃ ſpũaliter viuũt qui pſpera mundi poſtponunt
qui nulla aduerſa ptimeſcunt qui ſolo interna deſiderant qui
nulla illicita perpetrant et perpetrata ab alijs d̓plorant qui ſe
imitabiles in cunctis que agunt ĩſinuant et nihil in ſe habeãt
qd̓ erubeſcant et quia glorioſi iſti pn̄cipes hanc d̓ſcripcõꝫ ĩ vi-
tam ſuam veraciter tranſplantabant ideo ipi ſe nobis pponunt
in exemplum imitacõis ſine rubore dicentes nobis verbum ppo-
ſitũ. In quibus verbis duo poſſumus itelligere ſcꝫ imitacõis ex-
hortacõm. ſcd̓o vite ſue quã imitari debeamus deſcripcionem.

primū ibi Scitis fratres· ſcd̄m ibi neq3 panē gratis manduca-
uimus q7 ſi ad eoꝝ exhortacōm eos decreuerimus imitari īmē-
bris ī priori ſermone expoſitis de eis ip̄os poſſumus veraciter
imitari· vt ſicut ip̄i viriliter agentes in conuerſacōe ꝯtinenciam
in p̄dicacōe ſapiā3 ī paſſione paciam dnō exhibebant ſic et nos
eadem tria in vitam noſtram poſſumus trāſplantare· hec ergo
ꝑ ordinem ꝓſequentes· primo in vitam noſtrā purā ꝯtinenciā
tranſplantemus · primū ante oīa dn̄m dep̄cantes vt eandē ꝯ-
tinenciam nobis donet· ip̄a enim eſt tante nobilitatis et virtu-
tis vt nullus eam ꝑ ſe et ex ꝓpriis viribus habere valeat· niſi d-
derit eam deus et hoc eſt q7 ſap· viii· d̄r Nō poſſum eſſe ꝯtinēs
niſi deus det· et hoc ip̄m erat ſapie ſcire cuius eſſet hoc donum
Quis enim a ſe habere poterit qd̄ tante virtutis reputabitur in
ſcriptura· Sic enim dicitur eccī· xxvi· omnis ponderacō non eſt
digna continentis anime· qui cū deuote a deo poſtulata fuerit
tunc homo ad ip̄am acquirendā de libero ſuo arbitrio et ꝓprio
conatu debet ponere quātū poteſt· qd̄ etiā a nobis requirit d̄9
dicens ſingulis nobis illud ecc· xxx· Contie et ꝯgrega cor tuū
in ſancticate· qd̄ niſi homo poſſet nō diceretur nobis ecc· iii· ſa-
piens cor et ītelligibile abſtinebit ſe ab illis ſc3 peccatis et tūc
in opibus iuſticie ſucceſſus habebit· Debemus aūt nos a tripli-
ci maloꝝ genere ꝯtinere ſc3 a dampnabili iniquitate· delecta-
bili voluptate· in ordinabili ſuꝑfluitate q2 primū priuat nos re-
gno celoꝝ· ſcd̄m conſolacōne ſp̄ualiū bonoꝝ · terciū ſtatu ꝑfe-
ctoꝝ· Primo dico debemus nos continere ab iniquitate damp-
nabili hoc ē a peccatis mortalibus ꝓpterqd̄ ſolūmō dāpnamur
nam vt ait ioħ· iii· qui facit iniquitatē peccatū facit quia īiqui-
tas peccatū eſt· Vocatur autem hoc peccatū mortale dampna-
bile ad drā3 alioꝝ peccatoꝝ que nō dampnant ſed deformant
vt ſunt venialia· peccatum aūt mortale iō ſic dictū eſt q2 morti-
ficat et dampnat ꝓtrahens ad infernū· teſte pſ· Conuertātur
peccatores ad īfernū· qui aūt dāpnantur in īferno celo priuan-
tur· Secundo debemus nos ꝯtinere a delectabili voluptate· q2
nūq̄ ſp̄uales erim9 niſi a noſtris nos voluptatibus abſtrahā9
hinc ecc· xvii · Si dederis anime tue voluptates ſuas faciet te
gaudiū īimicis tuis et itm̄ a uoluptatib9 tuis auertere · q7 aūt
voluptas īpediat ſp̄ualē ꝯſolacō3 d̄r iob· lapides cauant aque·
qd̄ eſt dicere aque carnaliū voluptatū excauant· i· attenuāt la-
pides· i· religioſos fortes et duros ad modū lapidū· vnd̄ aug9
Si aīm9 habet vn̄ oblectetur extrinſecus ſiue delicijs manet in-
trinſecus· q2 vt ait iſy· anguſtatū eſt ſtractū ita vt alt decidat·
quia ſimul in uno corpore ambe ſe delectacōes capere non pn̄t

Nam vt ait bern· Impleri anima viſitacōib9 dn̄i nō poterit que
carnalibus deſiderys ſubiacet· ſed quanto illis euacuabitur·
tanto iſtis iplebitur· ſi multū multū· ſi parū parū· Tercō abſtie
re debemus ab omni iordinabili ſuperfluitate ſolis neceſſarys
ptenti illa enim pmiſſa ſunt a deo patre nobis ī viaticū volens
vt nequaquā p vite neceſſarys ſollicitemur ſic enim ait veritas
math· vi· Nolite ſolliciti eſſe dicentes quid manducabimus aut
quid bibemus ſcit enim pater noſter celeſtis quid nobis neceſ
ſe ſit hinc ecc· xxviiii· tantū fideliter age et invenies oī tempe
qd̓ neceſſariū eſt· qui aūt pmiſit neceſſaria voluit nos oīa ſup
flua deuitare· hinc puerb· xxx· duo rogaui te ne deneges mihi
antequā moriar Mendicitatem et diuicias ne dederis mihi· ſʒ
tribue tm̄ victui meo neceſſara· ne forte ſaturat9 illiciar ad ne
gandū et dica quis eſt dn̄s et egeſtate pulſus furer ac piu:
rem nomen dei mei Ex hys ergo que dicta ſunt vera et ſancta
conſtituitur ptinencia quā qui ī vitā ſuā tranſplantauerit for:
tiſſimū habet īicium ſancte vite· que cum magna ſit non erit ab
homīe ſed a deo· Sic enim dicitur ſap· iiii· Sciui quoniā aliter
nō poſſum eſſe continens niſi deus dederit et hoc ipm̄ erat ſa:
piencie cuius eſſet hoc donū· Secundo habebāt ſancti apoſto
li ſapiam in pdicacōe· ſic et nos ſtudeamus habere ſapientiaʒ
et ſi nō in pdicacōe· qd̓ paucorū eſt· ſaltem ī opacōe· vt ſapient
oīa noſtra opa diſponam9· De hac ſapiēcia a qua ſancti hoīes
denoīatiue ſapientes dicuntur tria p ordinē ponātur· ſcʒ quid
dicatur p nomen· ſecūdo quibus debeatur· tercio que vtilitas
conſequatur· Primo dicamus quid ſit ſapīa· que nihil aliud ē
niſi deus· De qua dicit iob xxviii· Sapīa abſcōdita eſt ab oculis
omniū viuenciū· quia vt ait yſidor9· Deus ſibi ſoli ognitus eſt
et homini aſſumpto· de qua ad huc expſſius dicit apoſtolus·
xp̄m dei virtutē et dei ſapīam hec aūt ſapīa datur in ſpiritu bo
nis hoībus et occulte· de qua dicit iob vbi ſupra· ſapīa vbi īue:
nitur et quis eſt locus ītelligencie eius· et reſpondet· ſapīa tra
hitur de occultis· hoc eſt de ſpū interiori· Scd̓o dicendū qui:
bus debeatur et quibus exercitys acquiratur· dabitur autem
triplici generi hoīm· ſcʒ hūilibus· ſepatis a carnalib9· alienatis
a tumultibus mundi· de primo dicitur iob abiſſus dicit· nō eſt
mecū ſapīa· qd̓ exponens gre· dicit· quid p abiſſum niſi ſupbi
ſignantur qui cū dicant ſapia nō eſt in me relinquitur p oppo
ſitū qm̄ in hūilibus requieſcat· ſcd̓o ſapīa datur abſtractis a car
nalibus· et hoc itm̄ dicit iob· ſapiencia nō īuenitur in terra ſua:
uiter viuenciū· i· nō inuenitur ī cordibus eorū qui voluptuoſe vi
uunt· hinc iſa· xxviii· quē docebit ſcientiā et rn̄det Ablactatos

a lacte a uulſos abuberibus· de quibꝰ gre· quiſquis adhuc hꝰ
vite voluptatibus paſcitur abeterne vite intellectu ſeperatur·
tcio debetur ſapia alienatis a mūdi tumultibꝰ· vn̄ job vbi ſup·
Mare dicit nō eſt mecū· quod p mare qđ in quietū ē· et tumultu
agitatur niſi laborantes in ſeculo In quibus q2 ſapia nō ē· relin
quitur q7 hitet in abſtractis· de hys tribus d2 per iſ7·lxvi· Ad
quē reſpiciā niſi ad pauperculū et contritū ſpiritu· et trementē
ſermones meos· p hoc q7 dicit paupculū tangit hūiles cū aūt·
addit ɔtritū ſpū· tāgit abſtractos· cū vero ſubiungit· et tremē
tem ſermones meos· tangit alienatos a mūdi tumultibus· tcio
dicendū eſt que vtilitas conſequatur eos quos ī habitat ſapia
et dicimus q7 poſſident omne bonū Cū· n· deus ſit ſumū bonū
neceſſario relinquitur· vt qui deū habuerit qui eſt vera ſapia i
ſe habeat omne bonū Ipe enim eſt illa ſapia· de qua dicit jac·
iii· qui de ſurſum eſt ſapia· primū quidē pudica eſt· d inde pa
cifica modeſta· ſuaſibilis bonis conſenciens plena mia· et fru
ctibus bonis In hac deſcripcōe ōme ſapie tāg tur omne bonū
hec tamen ſapia diuerſos diuerſimode inhitat· ſm q7 plus et
minus ad ſapiam ſe diſponūt· nā incipientibus dat timorē pro
ficientibus laborē· pfectis dmū dat ſaporē· de primo dicitur
pverb· viiii· Iniciū ſapie timor dn̄i· qui aūt hunc timorem ha
buerit bona non negligit et ſollicite cauet omne malū· nam ſm
pſ· nihil deeſt timentibus eū· ſecūdo hoc eſt ī medio pficienti
bus dat laborē· faciens efficacit opari et vtiliter laborare· deꝰ
enim coopans dat virtutē opibus vt ab ipo gratiſſima accep
tentur et fiant digna remuneracōe eternoꝝ que ſine deo peni
tus nil valerent· qđ ɔſiderans ſapiens pecpt dicens· da mihi
dn̄e ſediū tuaꝝ aſſiſtricē ſapiam vt mecū ſit et mecum laboret
vt ſcia quid acceptū ſit coram te omni tēpe· quid enim ſine deo
facimꝰ vix vſq3 ad mortem pmanet qđ aūt cū deo facimus per
manet ineternū queādmodū coopans ē eternus· et hoc qđ ait
gre· ōme qđ ſm pn̄s ſeculū agitur vix vſq3 ad mortē ſufficit qđ
vero p eterna vita agitur etiam poſt mortē ſeruatur et tūc app
ere īcipit cū laboꝝ carnaliū fructus cepit nō videri· tercio hoc
eſt in fine dat ſaporē afficiens eos de oibꝰ p vt ſingula ſapiūt
ſm veritatez· d qua ſapiēcia dicit bern· Inveniſti plane ſapiā
ſi ſingula tibi ſapiunt put ſunt peccata et vicia tamquā vilia·
et oio fugiēda tpalia aut velud caduca· et omnino ɔtēpnēda
eterna vero tāquā ſumo deſiderio affectāda· nec tales affectꝰ
inſint nobis ex iudicō rōis velud coacti· ſed ex ſapore ſapiencie
ſic ſimus velud naturaliter affecti Habemus ergo verā ſapien
ciā ſi peccata defleamꝰ· ſi hꝰ ſeculi deſiderabilia ɔtempnamus

Si futura bona ſcʒ celeſtia toto deſiderio appetamus De hac ſapientia dᷓ puer. viii. Melior eſt ſapia cunctis opibus pcioſiſſimis et omne deſiderabile nō pt ei dpari. talis enim ſapia vnit nos deo et aſſimulat et taliter affecti nō poſſum⁹ aliud velle qʒ qđ deus vult. dicente bern. Vnitas ſpūs cū deo eſt voluntatis pfectio cū iam nō ſolū vult qđ deus vult ſed in affectu ē pfectus. vt nō poſſit velle niſi qꝛ deus vult Velle aūt qđ deus vult hoc eſt iam deo ſimilem eſſe Tercio glorioſi iſti principes ipaſſione habebāt paciam. ſic et nos in oibus que patimur nō ſolū paciam habeamus ſed gaudenter et hylariter ſufferam⁹ iuxta illud iac. i. omne gaudiū exiſtimate frēs. cū i varias tēptacōes icideritis. Eſt aūt triplex pacia ſꝫm ſtatū triplicē electorū ſcʒ incipienciū. pficienciū. pfectorꝝ. et ſꝫm hanc diuerſitatē ſtatuū pacia variatur. nā īcipientes debent mala ſua ſuſtinere paciēter. pficientes aūt libēter pfecti vero gaudēter qui tres modi. ſꝫm triplicē hunc ſtatū inueniuntur ī paulo. nā ī primo ſtetit cū. ii. cor. iiii. dixit. tribulacōibus patimur. ſed nō anguſtamur que verba ſonant. qꝛ ptulit pacienter In ſecundo ſtetit cū ibidem. xii. Dixit. Ego libentiſſime īpendar. et ſuper īpendar p aiab⁹ noſtris ecce libēter in tercio ſtetit cū ad gal. vlt. dixit Mihi abſit gloriari. niſi ī cruce dñi noſtri iheſu xpi. et itēm ſup hūndo gaudio i oī tbulacōe. hoc totū agente ī hoib⁹ ſctis dño iheſu xpo ꝛc.

De Inuencōe ſanncte crucis.

Enedictū ē lignū p qđ fit iuſticia. ſap. xiiii. dicit gre. ſuper illo verbo iob. lignū habet ſpem In ſacra ſcriptura ligni noīe crux dñi figuratur. et ſubiungit exemplū. ſicut cū dicitur Mittam⁹ lignū ī panē eius. lignū quippe īpanē eius mittere ē dñi corpi crucē adhibere Sic ī ppoſito lignū p qđ fit et facta eſt iuſticia nō eſt aliud niſi crux xpi eo qꝛ nullū lignū ydoneū fuit ad faciēdā iuſticiā niſi illud h⁹ ergo verbi occōne tria p ordinem pſequimur. ſcʒ de hui⁹ ligni bñdcōe. ligni crucis diſtinctōe. iuſticie exhibicōe. Primo dico dicendū ē đ huius ligni bñdcōe hoc eſt cur hoc lignū ſit et dicatur benedictū. De quo ſciendū qꝛ in veteri teſtamento pter triplicem cām bñdcōꝫ legim⁹ er optatā. ſcʒ pter liberacōꝫ. pē ſemis multiplicacōꝫ et celi glorificacōꝫ. pter quas tres cās reuerendū lignū crucis nūc merito dᷓ bñdictū Primo dico facta ſancta feia iudith bñdcā loquitur pē populi ſui liberacōꝫ. de qua. xiii. dᷓ. bñdixit te dñs in virtute ſua qꝛ pte redegit ad nihilū īimicos noſtros Itē ī eodē. xv. tu gloria iheruſalē. tu leticia iſrabel. tu honorificencia populi noſtri. qꝛ feciſti viriliter et

cõfortatũ eſt cor noſtrũ· Ideo eris benedicta in eternũ· qui non
ob aliud meruit hanc bñdcõm niſi qꝛ ab inimicis ſuis dei ꝑplm
liberauit Secundo thobias bñdicitur· ꝓpt̃ ſemĩs multiplicacõꝫ
vt ex eo et vxore eiꝰ ſara ſoboles ꝓcreentur et ꝓcreate multipli
centur· ſic enim dicitur thob· viii· bñdicat te dñs deus iſrahel
et benedicatur benedcõ ſup vxorẽ tuã et ſup ꝑñtes veſtros et
videatis filios veſtros et filios filiorꝫ veſtrorꝫ vſqꝫ in terciam
et quartam generacõꝫ· et ſit ſemẽ veſtrũ benedictũ a deo iſra=
hel qui regnat in ſecula ſeculorꝫ amen· Tercio legimꝰ jacob pa
triarchã a prẽ ſuo yſaac benedictũ exoptãte ei celi poſſeſſiõm· ſic
em̃ dixit gen· xxviii· deꝰ omnipotẽs benedicat tibi det tibi bene
dcões abrahe vt poſſideas terram ꝑegrinacõis tue qꝫ pollicitꝰ
eſt auo tuo· His tribus benedcõibus benedixit jacob filio ſuo
joſeph in terra egipti dicens gen· xlix· omnipotens benedicat
tibi benedcõibus celi deſuꝑ· ecce tercia benedicõ et benedcõi
bus abiſſi iacentis deorſum ecce prima et benedcõibus uberũ
et vulue ecce ſecunda· his ergo tribus benedcõibus affluenti=
bus in vnam benedcõꝫ venerandũ lignũ crucis noſtre eſt et di
benedictũ· nã ꝑ eã ab inferno ſumus liberati meritis et gracia
ditati ad celũ deputati et ideo ex ꝓfundo corde cũ omni reuer
encia ꝓſtrati dicamus omnes· benedictũ lignũ ꝑ qđ fit iuſti
cia· nam ꝑ hoc additũ ſcꝫ ꝑ qđ fit iuſticia lignũ crucis ab aliis
lignis ſpecificatur Eſt em̃ triplex lignũ de quo legitur in ſcrip=
tura ſcꝫ ꝑuaricacõis cuiꝰ fructũ primi ꝑentes guſtãtes ꝑuari=
cati ſunt mandatũ domini· lignũ maledcõis eſt· de quo dicitur
deut· xxi· Maledictus omnis qui pendet in ligno in qđ ſcelera
ti ꝓ ſuis ſceleribus ſuſpenduntur· lignũ benedicõis eſt noſtrũ
lignũ venerandũ· primo ergo lignũ crucis eſt et dicitur bene=
dictũ qꝛ ꝑ ipm ſumus liberati· In eo enim qđ iheſus xp̃us ꝯple
ta paſſione crucis deſcendit in limbũ et prẽs ꝑ ſue preſencie il=
luſtracõem inde abſoluit· vt ibi niſi velimꝰ minime veniamus et
hoc eſt qđ apte dicit grẽ· Ecce nos qui redemptoris grã redẽp
ti· hoc iam celeſtis muneris habemus vt cum a carnis noſtre in
habitacõe ſubtrahimur· mox ad celeſtia ꝑmia ducamur qꝛ cũ
redemptor noſter clauſtrũ· inferni penetrans electorꝫ exinde
animas reduxit· nos illo ire nõ patitur· vnde iam alios deſcen
dendo liberauit· ſed qui ante eius aduentũ in hunc mundum
venerãt qñtũlibet et de virtute iuſticie haberent ex corpibus e
ducti in ſinũ celeſtis patrie recipi nõ poterant· vnde iacob gen
xlviiii· dixit Salutare tuũ expectabo domine· joẽ· lugens de=
ſcendã in infernũ Item balaam i ſpũ ꝓphie nũeri· xxiiii· dixit vi
debo eũ ſed nõ modo intuebor eum ſꝫ non ꝓpe· eo qꝛ quantũlibet

ſancti eſſent ī lymbo tamen captiui tenebantur· donec ꝑ bene:
ficiū crucis ipi et vos millis fuimus miſericorditer liberati Se
cundo reuerendū lignū crucis benedictū dicitur· qꝛ ꝑ illud ſo:
bole virtutū graciaꝝ et meritoꝝ ſumus ꝑ oīa multiplicati ꝑit
et ditati· nam merita xp̄i et oīm ſanctoꝝ in virtute paſſionis co
adunata ꝑticipamus et ꝑ oīa cōicamus vt deus poſſit nobis
dicere illud gen· iii· Modicū habuiſti anteq̄ꝫ venirem ad te· et
nunc diues effectus es benedixit qꝫ tibi deꝰ ad introitū meū
hinc· j· cor· i· grās ago deo meo pro oībus nobis qꝛ diuites
facti eſtis in illo· ita vt nihil nobis deſit ī vlla grā Tercio glori:
oſum lignū venerāde crucis noſtre bendictū dr̄ ꝓpter celeſtis
regni apcōm· et noſtrā introductōm Nā ꝑ crucis paſſionem ce
leſtis regni ianua ē apta· qd̄ pulchre figuratū legitur numeri·
xxxv· vbi dr̄ Exules et ꝓfugi ante mortē pontificis nullo modo
in vrbes ſuas reuerti potuerunt· ſed remanebunt in vrbibus re:
fugy· donec ſacerdos magnus qui oleo ſancto vnctus fuerit
moriatur· hinc ipē dn̄s ꝑ pſ· dicit Singulariter ſum ego donec
tranſeam qꝛ nullus quantūlibet ſanctus celū introire potuit·
quouſqꝫ in ligno crucis ꝑ mortē xp̄i ꝑuaricacōis delictū eſt ſo
lutū· Expedito ergo primo mēbro ſcꝫ de ligni bn̄dccōe· nunc ſer
uato ordine· dicendū ē de crucis diuiſione· Sciendū ergo qꝫ in
paſſiōe domini triplex erat crux ſcꝫ mali latronis et boni latro
nis et crux xp̄i· que tres cruces ſignāt triplex martiriū· De pri
ma cruce mali latronis deſcenditur ad infernū· De ſecūda ad
celū· De tercia cruce xp̄us tranſijt in ſupremā plenitudinē om
niū honoꝝ ſuoꝝ· hec aūt triplex crux vſqꝫ in finem ſeculi habet
martires ſuos· oportꝫ eni omnē hoīeꝫ velit nolit in aliqua cruce
iſtaꝝ triū pendere et martiriū ſuū cōplere· Nam mali hoīes et
magni peccatores pendēt in cruce mali latronis· de qua et ipi
cū mali latrone tranſeunt ad infernū· qꝫ aūt tales habeāt mar
tiriū ipi deſe fatentur ſap· v· laſſati ſumꝰ ī via iniquitatis et am
bulamꝰ vias difficiles· de quibꝰ dr̄ iere· Vt iniq̄ agerent la
borauerunt· boni aut hoīes qui ꝓpter deū abſtinent a peccatis
et faciunt bona que poſſunt· pendent in cruce boni latronis et
cū eo ꝑueniunt ad regnū celoꝝ· perfecti aūt ſancti· qui ꝑfecte
imitantur dn̄m nō declinantes ad dextram nec ad ſiniſtram·
cū xp̄o pendent in ſua cruce· tranſeuntes de illa ad ſuprema p̄
mia perfectoꝝ et quia nemo declinare potēt niſi ī aliqua cruce
iſtaꝝ triū martiriū paciatur eligat quiſqꝫ ī qua cruce ſuū cupiat
martiriū ſuſtinere· nam ad labores et paſſiones ex prima preua
ricacōe addicti ſumꝰ vt nemo valeat hys carere· hinc gen· iii·
In ſudore vultus tui veſceris pane tuo· Item job· non iuenitur

in terra ſuauiter viuenciū et ſubiungit. Sicut auis ad uolandū
ſic homo naſcitur ad laborem. et qꝛ nemo ſine cruce paſſionem
viuere poterit ſup t'rā eligat qui prudenter ꝓ ſe agere voluer
it crucē ſalutarē. a qua tādē feliciter abſolutꝰ viuat cū domino
ineternū. nūc has cruces breuiter per curramus vt videamus
qui in qua cruce pendeant et quos quilibet in ſua cruce ſuffer
at cruciatus. Eſt ergo prima crux mali latronis. et cum ea oīm
peccatoꝝ qui cruciantur et fatigantur vt ea ſibi attrahāt que
in hoc ſeculo ꝯcupiſcunt. quoꝝ alꝫ ī hyant honoribꝰ. alꝫ diui
ciis. alꝫ voluptatibus. que vt conſequantur duriſſimis afflictio
nibus atteruntur. qꝛ vt dicitur Ecc. nō eſt ei bene qui aſſiduus
eſt ī malis. de quibus dicit bern. Sūt qui labores ſuſtinent ſed
non eſt eis ꝓs in deo vigilat raptor fric veſtitus vt p̄dam rapi
at. vigilat fur vt domum fodiat. ſed hii omnes longe ſunt a
dolore quē dn̄s ꝯſiderat. ſed de hiis doloribus tranſeunt ad
eternos. de quoꝝ doloribus dicit boecius. o q̄ȝ multis amaritu
dinibꝰ huāne felicitatis dulcedo reſperſa eſt. et ſubiungit An
xia. n. res ē hūanoꝝ bonoꝝ ꝯdicō que vel nūq̄ȝ tota ꝓueniat vel
nūquā perpetuo ſubſiſtat. hic autē hec crux peccatoꝝ quatuor
cornua. que eos miſerabiliter cruciant et affligūt. vt nūquā ad
momentū temporis requieſcant. nā ſuperior ps crucis eſt ſupbia
qua laborant vt alüs dn̄entur Inferior ps luxuria vt volupta
tibus delectentur. Dextꝝ cornu auaricia vt diuicie acquirātur
Siniſtrū vero inuidia qua de bonis alioꝝ cruciantur. Ex hiis
quatuor ifectōibus torquentur vt nūquā requieſcant. d' quibꝰ
iſa. impii quaſi mare ferués qd' quieſcere nō poteſt et ī prouer.
Siue iraſcatur ſiue rideat nō īueniet requiem. qꝛ dꝛ ſap. Semꝑ
p̄ſūit ſeua ꝑturbata conſcia. de quibus et iob. Sonitus t'roru
ſemper in auribus eius et qꝛ de hac cruce maledicta itur ad ꝑ
petuos cruciatus ideo hac cruce derelicta. cū bone latrone cru
ci pn̄ie configamur qꝛ de illa oī certo certius cū bono latrone
ad celi gaudia veniemus. Secunda ergo crux eſt boni latronis
et eſt crux penitenciū habens quatuor cornua ſicut prima. Nā
ſuperior ps huius crucis eſt dolor et contricio de offenſa dei
cui icludimus omnia penalia. que ad placādū deū poſſumꝰ
exhibere. ſicut eſt confeſſio ſatisfactio. dolor gēitus. luctus. et
omnes deuocōes que de ſupiori pte cōis ex corde dolentis ꝓ
cedere videtur hec in quā oīa in vnū cōgeſta et ſurſum ad pla
candū deū euaporata ꝑ ſupiori pte crucis accipe poſſumꝰ. Se
cunda pars crucis eſt pars iferior ī quā partē pedes de terra
eleuati duro clauo configūtur. per qd' omnis t'rene conſolacōis
abdicacō itelligitur. nam per pedes affectōes accipimus quos

de terra leuamꝰ et cruci ꝑ clauū affigimus cū easdē affectōes ab omni trena consolacōe longius seperamus et per clauū diui timoris cruci xpi et passioni eius configimꝰ nihil aliud cogien tes nihil nos scire arbitrantes nisi ihesum xpm et hūc crucifixū Tercia pars huius crucis ē cornu dextrū cui etiaꝫ dextra manꝰ configitur. per quam manū que ꝓmpta est ad largiendū ignos cibilitas. que ē virtꝰ īt omnes virtutes largissima designatur hec enim virtus vt ait crisꝫ. maxīe hoiem assimulat deo qui non solū suis crucifixoribus idulsit sed ꝓ eis aput patrē intercessit dicens. pater ignosce illis quia nesciūt quid faciunt. ꝓpt qd de hac virtute ī scriptura sepius āmonemur nūquā deū offensum placabimus nisi et nos nostris offensoribus ignoscamus. Hinc ecc. relinque proximo tuo nocenti te et tunc depcanti tibi pctā soluentur et iterū in hoiem similem sibi non habet miam et de peccatis suis deprecabitur. hinc veritas math. dimittite et di mittemini qꝫ si vos nō dimiseritis. nec pr̄ noster celestis dimittꝫ vobis. Quarta pars huius crucis est cornu sinistrū. ꝑ qd abla terū restitucō dsignatur. quia vt ait augꝰ. nō dimittitur pctm̄ nisi restituatur ablatū. dicitur em̄ leuit. vi. redd omnia. et que per fraudem volueras optinere reintegres. hinc iiii. reg. iiii. re stitue ei omnia que sua sunt. qd nō solū ītelligendū ē de rebꝰ. ꝫ etiam de fama de honore et de omni bono hois in debite ab lato quia corā deo imo a dō maledicti sunt qui proximo suo quit quā de fama vel honore suo surripiunt dicente dn̄o deut. xxxvi Maledictꝰ qui transfert terminos proxī sui. Terciā crucē quia alta nimis est et sublimis. et magni sunt per oīa qui cum cristo pendent ī ea vsqꝫ ad festū exaltacōis reseruabimus ꝛc.

Sermo de sancto Iohāne baptista.

Iohānes ē nomē eius luc. i. dicit quidā doctor. nomina sunt īuenta ad signandas res. vbi ergo multe res. ibi oportꝫ multa haberi noīa adsignādas res multas. cū ergo gloriosus iste pīceps ꝓpt vite sctītatē mltas heāt progatiās p̄ ceteis sctīs iō ad exprimēdas illas oportuit eū mul tis noibꝰ appellari. de quibꝰ noibꝰ ꝓpt prolixitatē que m̄r ē te dii cauēdā. tm̄ tria eiꝰ noīa in mediū proferāꝰ. vt ex eisdē saltē te nueritis hꝰ principis p̄rogatiuas cognoscamꝰ. dr̄. n. ioh. vox. angelus. qui ꝓpt hec plura habꝫ noīa. quia vno vocabulo eius sanctitas nō potat explicari. d primo di. ioh. i. fuit hō missus a deo cui nomē erat ioh. d scdo isy. xxx. vox clamantis ī dsto. d tercio per malach. Ecce mitto angelū meū. dicitur aūt ioh. ꝓpter graciaꝫ p̄uenientā Vox ꝓpt graciaꝫ concomitantē Angelus ꝓpt grāꝫ cōsuāītē Matiā sꝫmōis ad nrāꝫ edifficacōꝫ qꝫtū dn̄s dedit

ꝯuertentes effectus iſtoꝝ nominū. et realem veritatē totis vi
ribus mouentes quos videt effect9 tūc misericorditer ꝯſequi
mur. ſi quantū poſſumus ad graciam habilitamur. vocem imi
tamur ad ꝓfectū angeli conamur. De primo ergo nomine ioh
qḋ grā interpretatur ſit primus ſermo virtutē grē aliqualiter ex
ponentes. de ſcḋo noīe vox ſit ſcḋus ſmo. quō ꝑ vocē dei int9
loquentis et ꝓmouentis ꝓmoueamur īſinuantes. de t'cio no
mine angelus ſit tercius ſermo quō virtutes et ꝓprietates an
geli nobis applicare debeamus a longe depingentes. dicturi
ergo de grā tria de ipa ꝑ ordinem ꝓſequimur ſcȝ de ei9 deſcrip
cōe. diuiſione noſtra diſpoſicinoe hec reſumentes Primo dica
mus de grē deſcripcōe vt ꝑ eius deſcripcōȝ qualēcūqȝ eius no
ticiā habeamus Verꝫ qꝛ grā ad diuerſa ꝯparatur. ideo ex eadem
diuerſa ꝯpacōe diuerſas recipit deſcripcōes. Cōparatur enim
grā ad grē largitorē tamquā ad ſuum principiū et ſic eam noti
ficat phō. dicēs grā eſt diuini muneris donū ꝑ qḋ bone volun
tatis eſt exitus. gracia enim dei tangens et mouēs voluntatem
excitat eam in opus Aliqn̄ vero ꝯparatur ad ſubiectū in quo ē
ſcȝ in anima et tunc ſic deſcribitur Grā eſt in tor anime. per qꝫ
recōciliatur et grata efficitur deo. Aliqn̄ ꝯparatur ad ſuū oppo
ſitū ſcȝ peccatū et tunc ſic deſcribitur. Grā eſt iuſtificacō et re
miſſio peccatoꝝ. quibus cōmiſſis in ſortem ꝯputamur et nūen
filioꝝ dei. aliqn̄ ergo cōparatur ad ſuū effectū quē operatur ī
nobis. et tunc ſic deſcribitur eā criſh. dicens Grā eſt caritas mē
tis delectacō cordis Aliqn̄ vero grā cōparatur ad ſuū p̄miū qḋ
per graciam cōſequimur et tūc ſic deſcribitur. grā eſt ſimilitudo
glorie Itē ro. vi. gracia dei vita eterna datur etiam alia deſcrip
cio generalis ex oībus his contexta que talis eſt. gracia eſt for
ma a dō data ſine meritis et hoc quantū ad graciam gratis da
tam. gratum faciens habentē et hoc quantū ad graciam gratū
facientē et opus eius bonū reddens quantū ad graciam conſu
mentē Et hec deſcripcō tangit omnē graciaȝ ſcȝ p̄uenientē comi
tantē. et graciaȝ conſumentē Itē datur alia deſcripcō grē gra
tis date. gracia ē manifeſtacō ſp̄us ad vtilitatē ꝛc̄. que enūerat
apoſt. j. cor. xii. Secūdo dicēdū ē de grē diuiſione qꝫ tmēbrē
ponit bern. di. triplicē graciam frēs dīnit9 accepim9. primam
qua vocamur. ſcḋaȝ qua adiuuamur. terciam qua conſumamur.
j. nos īcitat. ii. ꝓuehit. iii. ꝓficit. obmiſſis aūt. ii. et. iii. que īſe
quentib9 ſmōib9 hn̄t locū. ḋ prima gracia ad hūc ſmonē ꝓpie
ꝑtinētē ꝓſequamur hec ita prima gracia que alio noīe dicitur
gracia gratis data eo qꝫ nos per eam de9 p̄uenit et incitat ſex
grās ſcȝ generalis. ſpālis. ſingularis. hitualis. actualis. natal.

Prima ergo que generalis dicitur eſt grã creacõis · que omnis
eſt omnibus creaturis et maxime rõe vtentibus p quã de non
eſſe in eſſe tam nobile nos creauit · An nõ grã maxima qui heri
nihil fuimus · et hodie inter tot milia creaturaꝝ ſumus nobiliſ
ſima cui ad ſeruiẽdum oĩa alia ſunt creata pſ· omnia ſubiecſ i
ſub pedibus eius gen· dnãmĩ piſcibus maris et volatilibus celi
et beſtiis tre · hinc gloriando dicere poſſumus illud apoſtoli·
et ſinguli de ſeipis gloriant dicere poſſunt· Cum aũt placuit
ſcꝫ deo ſegregauit me deutẽ matris mee et vocauit per graciaꝫ
ſuã· Secunda grã dr ſpecialis que contracter eſt quaꝫ prima ·
ſcꝫ grã redempcõis · qua p ſanguinem xpi iheſu redempti ſumꝰ
Ioh·1· Gracia et veritas per iheſum xpm facta eſt Item thi·n·
Apparuit grã ſaluatoris noſtri dĩ nõ ex operibus iuſticie que
fecimꝰ nos ſ; ſm ſuã miſericordiã ſaluos nos fecit Et ĩfra iuſti
ficati gratis gracia ipſius vt heredes ſimus ſm ſpem vite etne
que iõ ſpecialis grã dicitur ab illa prima· quia multi ſunt vocati
pauci electi· plures enim ſunt creati qꝫ per paſſionẽ ſaluentur ·
de hys duabus graciis dicit bern· quid retribuam domino pro
omnibus que retribuit mihi· In primo opere me mihi dedit · in
ſecũdo ſe · et vbi ſe mihi dedit me mihi reddidit· Tercia gracia
dicitur ſingularis · quaꝫ vnicuiqꝫ ſingulariter exhibet dominus
vt interne ĩſpiracões · et alie qualeſcũqꝫ pmocões · de quibus di
cit apoſtolus Vnicuiqꝫ noſtrũ data eſt grã ſm mẽſuram dona:
tionis xpi Et item vnuſquiſqꝫ habet donum a deo vnus ſic alius
vero ſic. Sicut enim deus ſingulis hoĩbꝰ ſingulas diſpoſicões
depĩgit ĩfacie · ſic etiã ſingulis ſingulas grãs ĩpartitur Quar
ta gratia dicitur habitualis · que naturis hoĩm virtutes inſerit
naturales · verbi gracia · Sũt homĩes · qui nõ ex infuſa vel bonis
exerciciis acquiſita gracia · ſꝫ a natura ſunt miſericordes vt ad
omnem miſericordiaꝫ faciliter per effluãt · de qua miſericordia
dicit iob· Ab ĩfancia creuit mecũ miſeracõ · et ſunt homines na
turaliter timidi timore ſeruili · et ſunt alii magnanimes natur
aliter · et ſic de reliquis ex eiſdem habitibus qui et inſertis vir:
tutibus ad virtutes gratuitas et gratum faciens facilime in:
clinantur · Quinta gracia dicitur et ẽ actualis per quã vel locu
cione vel in predicacõe vel operacõe · vt in exemplari qualicũqꝫ
exhibicõe preuẽti ad bene agẽdũ hoĩes ꝯmouẽtur De quibus
dicit ro·xi· Sine penitencia ſunt dona dei et vocacio · quicquid
ergo in nobis vel etiam coram nobis de genere locucionũ oper
acionum a deo vel ab homine agitur · qđ ad bonum agendũ nos
poterit ꝯmouere actualis vocatur grã gratis data quã in evan
gelis legimꝰ multiplicit exhibitam · petrũ namqꝫ et andream·

hac preuenit grā· lenibus verbis eos cōmouendo dicens· veni
te poſt me faciam vos piſca· homi· paulū proſtrauit ſubito du
ris verbis ipꝫ corripiēdo dicēs Saule ſaule quid me pſequeris
Aliū ꝑuenit voluntatem ſuā dulcib9 verbis demulcendo cum
dixit vis ſanus fieri· Aliū concite ↄpulit vt patris et matris ſe
pulturā denegaret· qui cū diceret domine pmitte me primū
ſepelire patrē et matrē· reſpondet ei dimitte mortuos ſepelire
mortuos ſuos et ſic multiformis dei grā ſalutē hoīm multipli
ci ac inſtructabili pietate diſpenſat ac ſm ↄgruenciā vni9cuiuſ
qꝫ grāꝫ ſue vocacōis miſericorditer īptitur Sexta grā dr natura
lis que nature īſerta creſcit et pficit cū natura ſicut eſt ſanitas
corpis· fortitudo mēbroꝝ· et bona ↄplexio· et alie valitudine
corpales quibus oībus cū ea ad bonū conuertimus adiuuamur
Vnde gre· omnia bona et dona nature quibus vnus facilius qȝ
alr̄ poteſt ire in actos meritorios vocat graciā gratis datā hec
ſunt grē gratis date quib9 a domino ꝑuenimur vt ex eis excita
tiet ↄmoniti et adiuti ire in actus meritorios facilius valeam9
Hinc bern· conatus liberi arbitrꝫ ad bonū caſſi ſunt ſi a gracia
nō adiuuantur et nulli ſi nō excitantur· Excetat ergo liberū ar
bitriū dum ſeminat cogitatū ſanat dū mutat afectionē robozat
dū producit ad actū ſeruat ne ſenſeat defectū· Hinc bonauen
tura ſuper ſcdm ſniaꝝ dōe xxvi· Has gracias notificat ſic dicēs
quicquit illud ſit qd ſup additū eſt naturalibus adiuuans ali
quo modo et preparans voluntatē ad habitum vel ad vſum ſiue
illud gratū ſit datū habitus ſicut timor ſeruilis vel pietas ali
quoꝝ viſceribus iſerta ab infancie ſiue etiā ſit alius act9 ſicut
vocaō vel aliqua locucō qua de9 excitat animū hoīs vt ſe requir
at totū eſt dr̄ rōe grē gratis date ſine qua vix aut nūquā alicui9
hominis vſus liberi arbitrꝫ reꝑatur et ſine hac cōcedendū eſt
liberū arbitriū nūquaꝫ ſe poſſe diſponere ad grāꝫ gratū facien
tem Hee ſunt grē quibus iniciamur ad ſalutē quas alꝫ audiunt
et emendantur· alꝫ obaudiunt et indurantur· ſicut de eodem
vnio potato ſani iocundantur· et inferni febricitantur· Verū
quia ſine grā deo nūquā hoc placuit Ideo quibus exerciciꝫs d9
maxime motus grāꝫ nobis tribuat eſt videndum· Tercio ergo
inquirendū eſt de noſtri ad grām habitacōe et hoc conſiſtit in
tribus ſi deū timeamus nos coram do humiliam9 gratos nos
exhibeamus Hec tria ſcꝫ timor· humilitas· gratitudo· deum in
clinant ad grām nobis dandam· Primo dico meremur graciaꝫ
ex timore facile autem deū timebimus ſi timoris materiam vn
diqꝫ nos cinctā aptis oculis videā9· Nam ſi ſurſum aſpicimus
videē9 deū quē offendim9 Si retro peccata que ↄmiſim9· ſi an

iudiciū quod non euadimus ſi intra defect⁹ quos incurrimus
ita vt his omnib⁹ ꝯſideratis ꝑuicorruamur in terrā clamantes
in celū illud iere·x·quis non timebit te o rex genciū·hinc bern
In veritate ꝯpi didici nil eque efficax eſſe ad grāꝫ ꝓmerendaꝫ
retinēdā recupandā·qꝫ ſi omni tempore videaris nō altum ſape
re ſed timere time ergo cū arriſerit gra time cū abierit time cū
denuo redierit·ſuccedāt ſibi viciſſim in animo tuo tres iſti timo
res ſcꝫ qꝫ grā ad eſſe dignatur vel offenſa recedere vel cū re=
dire placata ſentitur cū ad eſt time· ne nō digne opereris in ea
qꝫ ſi receſſerit tūc amplius timendū tamquā mox caſurus · time
ergo et ꝯtremiſce dō vt ſentis tibi irato·nec dubitas in cā fuiſſe
ſuperbiam etiā ſi nō apareat·etiam ſi nil tibi ꝯſcius es jam vero
ſi reciprocata redierit·tunc multo amplius timendū ne forte ꝯ
tingat recidiuū·beatus es·ſi triplici timore iſto cor tuū reple=
ueris· Secundo habilitamur ad graciā promerendam ex hūili
tate·quanto enim humiliores nos deo exhibem⁹ · tanto in grā
crimus habundanciores· vnde iſa·omnis vallis implebitur qꝫ
vt ait pſ· inter mōciū tranſibunt aque Vnde illa glorioſa in can
tico ſuo cecinerit ſe meritū diuini partus ex hūilitate conſecutā
dicens· qui reſpexit humilitatē ancille ſue· Hinc de his duob⁹
ſcꝫ timore et hūilitate dicit dn̄s per iſa· ad quē reſpiciaꝫ niſi ad
humilem et trementem ſermones meos Ac ſi dicat· Cui dabo
graciam niſi timentibus et hūilibus Ac ſi dicat nulli alteri·hic
iac·iiii·deus ſuperbis reſiſtit humilib⁹ aut dat grāꝫ·hinc gre·
quelibet aſſuit bona opera nulla ſunt niſi ex hūilitate cōdiatur
in cunctis ergo que agitis radicē boni oparis hūilitatē tenete ·
nec quibus iam ſuperiores, ſed quibus inferiores eſtis aſpicite
vt dū meliora exempla nobis ꝓpoſitis ad maiora ſemper aſcen=
dere valeatis·Item aug· nihil nos ita gratos deo facit qꝫ ſi vi
te merito magni et humilitate parui ſimus qui ergo hūilitateꝫ
que eſt mater virtutū neſciunt vſum ſui laboris perdunt etiam
ſi bona videntur que ſtrēnue operantur Et ideo vt ait bernh·
Inſipiens et inſanus quecūqꝫ in aliis vite meritis ſeu in alta re=
ligione qꝫ in ſola hūilitate confidit·ꝓpter quod omnibus aliis
obmiſſis de ſola hūilitate ſaluator monuit ꝓponens ſe nobis ex
emplū et dicens· diſcite a me quia mitis ſum et humilis corde ·
ſuper quod bern·Sublimis deus ſed non ita tibi proponitur ·
Sciendum autem qꝫ ad hanc viritutem humilitatis tribus gra=
dibus ſiue paſſib⁹ poſſumus peruenire· ſcꝫ ſi occultū dei iudi=
cium pertieſcimus ſi defectos noſtros cognoſcimus ſi melio=
res nobis ſemper inſpicimus·Primo dico ad incurrandaꝫ cer=
uicē noſtraꝫ multū valet ſi occultū dei iudiciū ſemper timeam⁹

Dicentes in cordibus noſtris illud eccſ. viiii. ſunt iuſti atq; ſa
pientes et opera eoꝝ in manu dei ſunt et tamen neſcit homo
vtꝝ amore vel odio dignus ſit ſed omnia reſeruantur in futuꝝ
incerta Secundum qđ valet ad hūilitatē eſt ſi noſtros defect9
ſemꝑ inſpiciam9 facientes ſicut machabei đ quib9 dr. j. mach.
iiii. Vt viderunt ſanctificacōm deſertam et altare ꝓphanatū et
et portas exuſtas et ī atrys virgulta nata quaſi in ſaltu ſcidūt
veſtim̄ta ſua et planxerūt planctu magno Et inpoſuerūt cinerē
ſuper caput ſuū et ceciderunt in facies ſuas et clamauerunt in
celū. nullus enim adeo ſanctus eſt. quin inueniat hūiliacionis
materiā in ſeipo Iuxta illud mich. vi In medio tui hūiliacio tua
Hinc bernhard9. Si te ad lumē veritatis intus in animo ſine
palpacōne ſine ſimulacōe diiudices. non dubito qn̄ humilieris et
tu in oculis tuis factus humilior. Ex hac ꝯgnicōe ſua et quāto
altius ꝓfecerit tāto amplius invenit qđ eum humiliat. Sancti
vero quo aput deū alci9 ꝓficiūt. eo ſubtili9 īdignos ſe eſſe cōp
hēdūt q2 q̄nto ꝓpiores luci ſunt tāto ſibi foras đformes appēt
Vnuſquiſq;. n. ſibi dū tactu veri lūis illuſtratur oſtenditur Et
vn̄ ꝯgnoſcit in lumine quid ſit iuſticia inde eruditur vt videat
quid ſit culpa Tertio ad hūilitatē in nobis plantādā valet ſi
meliores ſemꝑ p̄ oculis habeā9 in quoꝝ compacōe erimus vi
les nobis ut dicere poſſim9 illud numeri. xiii. Vidim9 quoſdā
đ genere gygātaneo quib9 cōpati quaſi locuſte videbamur.
Hinc bern. Quā diu puulus es pedagogum tibi ꝓcurabo elige
tibi meo conſilio hoiē cuius vite exemplar cordi tuo ita in ſe
deat vt quociens eius recordatus fueris. ad reuerenciam cogi
tati aſſurgas et temetipm ordines et conponas. ac ſi preſēs ſit
Terciū hūilitās nos ad gratiam eſt gratitudo vt videlicē grati ſi
m9 ad omē grā quā exhibet nobis de9 qđ monē. apls gal. iii.
dicens Grati eſtote qđ tunc digne agimus ſi omni gratie cū
gratiarum actione accurrimus nec per mentis ignauiam vł qlē
cumque incuriam minimā preterimus. Bernha. Felix qui ad ſin
gula dona gratie redit ad eum in quo eſt plenitudo gratiarū
cui dum pro acceptis nos ingratos non exhibemus. locum in
nobis facimus gratie. vt maiora adhuc accipere mereamur oīo
enim ſola nos ingratitudo a profectu cōuerſacōis inpedit dū
qđamodo ammiſſum reputās dator qđ ingratus accepit. cauē
ſibi deceto ne tāto plura pderet q̄nto plura daret ingrato Vn̄
res ē grē ī hac pte grā ſubtrahere. vn̄ cautos nos reddit dn̄s
job. vi dicēs Colligite fragm̄ta ne peāt. fragm̄ta. n. grāꝝ peūt
et pdūtur ſi nō colliguntur. Quarto dicēdū ē đ gracie fructifi
cacōe hoc ē đ effctib9 ſiue volūtatib9 quas grā opatur ī nobis

De quib⁹ dicendū q̄ bonauentura magnus doctoꝛ ſuper ſcd̄m
ſniaꝝ q̄oe xxvi. factus gr̄e enūerat ita dicens. gr̄e ē verecūdare
refoꝛmare. viuificare. aſſimulare. ſuurſm leuare viuere ſtabili=
re quoꝝ execucōꝫ qꝛ ſermo in logū ꝑ tract⁹ eſt accōne ſumpt a
ialiis ſermonib⁹ ꝓſequamur laꝛgitoꝛe gr̄e adiuante ihū xpo.

Sermo de eodem.

Ego vox clamantis in deſ͛to math. iii. dicit gr̄e. Sanc=
ctoꝛum mentes cū creatoꝛis ſui potenciā ītenta con=
templacōe conſiderāt vileſcūt eoꝝ animo virtutes
quas habēt et tanto fiunt aput ſe hūiles quanto eis
illud altū eſt. q̄ ſup angelos ſonat. hinc iohānes qui in tantā
ſanctitatis ſublimitatē excreuerat. vt a iudeis xp̄us credi potu
iſſet nūciis ad ſe miſſis et īquirentibus Tu quis es vt dem⁹ re
ſponſum his qui miſerunt nos. r̄ndit Ego vox clamātis ī deſ͛to
ex eo ſpū vocans ſe vocem quo abꝛahā puluerem quo dauid ca=
nem moꝛtuū Expedito ergo vno nomine ſcꝫ iohannes in priori
ſermone. nunc dicendū eſt de ſecundo noīe ſcꝫ vox. de quo tria
ꝑ oꝛdinem dicantuꝛ ſcꝫ d̓ iohannis ab hac voce d̓noīacōe. ſcd̄o
re eiꝰdem vocis expoſicōe. tercio d̓ ꝑ vocem ꝓmocōe hec pro
ſequentes ꝑ oꝛdinē. Primo dicam⁹ de iohānis ab hac voce de
nominacōe id eſt cur iohānes vox noīetur. quod ꝓpter tres cāa
legimus eſſe factū ſcꝫ ꝓpter p̄conii nouitatē. uite humilitatē of
ficii dignitatē. primo dico iohannes dicitur uox ꝓpter p̄conii
nouitatē hec autem nouitas in hoc conſiſtit qꝛ ip̄e pꝛimu pre=
dicauit regnū celorum dicens math. iii. pn̄iaꝫ agite appropin
quat. n. regnū celoꝝ qd̓ a prioribus p̄dicatoribus et prophe=
tis uſqꝫ ad iohānē nō eſt auditū. hinc ſaluatoꝛ math. xi. dixit a
diebꝰ ioh̄. bap. uſqꝫ nūc regnū celoꝝ uim patitur et uiolenti ra
piūt illud. q̄tūcūqꝫ enim ſcelerati ſi pn̄iam egerint regnū celo
rum rapiūt uiolenter. Et quia hec uox an̄ iohannē audita non
fuerat id̄o ꝓpt̄ hanc p̄conii nouitatem dicitur uox ioh̄es. Scd̄o
ioh. dict⁹ ē uox ꝓpter uite hūilitatē ſicut eni nihil leui⁹ uoce
ſicut ſcti uiri quaſi pro nihilo reputant ſemetip̄os quanto em̄
proximiores fiunt diuino lūi tanto reſpectu eiꝰ oē lūis uilioꝛ=
es ſibi fiunt. Ex quo fit illud mirabile q̄ quāto ſunt ſanctioꝛes
tanto humiliores. hinc greg. ſancti uiri quo apud deum altius
proficiunt eo ſubtilius ſe indignos eſſe d̓prehendūt. quia dū
proxi luci fiunt quicquit eos in ſe latebat īueniūt et tanto ſibi
foris deformes appareat quanto nīs pulchrū eſt qd̓ it⁹ uidēt
idē. ſanctoꝝ mētes cū creatoris ſui potenciā itenta cōtēplacōe
conſiderant vileſcunt aīo eorū uirtutes quas hn̄t et tanto fiūt
aput ſe hūiles quātc eis illud altū eſt qd̓ ſup angelos ſonat.

Et ideo iohānes qui tanti eſtimabatur ĩ ꝓplo vt xp̄us crederetur aſſuetus diuinis contēplacōibus nō ex nomine nō ex ꝓgenie nō ex ſacerdotali officio ſed vocē ſe noīat Ac ſi dicat ſicut vox fragilis ē et ꝓpe nihil ſicut ego fragilis ſum et tāquā ꝓ nihilo reputandus · tertio iohānes dictus eſt vox ꝓpter officiꝫ dignitatem quaꝫ exponit nobis gre· ſic dicens· Scitis fratres cariſſimi quia vnigenitus filius verbum patris vocatur iohāne euāgeliſta teſtante qui ait· Inprincipio erat verbū et verbum ꝛc· Et ex ipā veſtra locucōe agnoſcitis quia vox prius ſonat vt verbum poſtmodū poſſit audiri· ideo ioh· vocem ſe eſſe aſſerit quia verbum ꝓcedit dominicū aduentū itaqꝫ p̄curꝛens vox dicitur quia ꝑ eius miniſteriū patris verbū ab hominibus auditur· oſtēdit ergo deum p̄curſoꝛ ſuus ſicut vox oñdit verbum quia ſicut vox excitat auditū vt verbum recipiatur ita iohannes excitauit iudeos vt xp̄m reciperent· officiꝫ ergo dignitas ĩ qua p̄curſoꝛ extitit hoc requirebat vt ſe vocē nominarꝫ vt ſicut vox p̄cedit verbum ſic p̄curſoꝛ debuit p̄cedere eū cuiꝰ erat p̄curſoꝛ· Et hec breuiter dicta ſufficiant· de primo· i· de iohāne ab hac vocis denominacōe· Secundo dicendū eſt de hac vocis ꝓ vt noſtrā edificacōem reſpicit expoſicōe hoc eſt vt exponatur quid dicatur ꝑ nomen vocis ſecundū qd̓ ꝑ eam noſtra mortalitas īformatur De quo ſciendum qꝫ hoc modo vox nihil aliud eſt niſi īterna inſpiracō dei ꝑ quam alloquitur nos deus monens et mouens ītellectū noſtrū quid agere debeamus Hanc uocem auſcultauit diligenter pſal· cum dicebat· audiā quid loquatur in me dominꝰ deus Hanc uocem obaudiūt negligenter quibus dicit dominꝰ math· iiii· quare loquelā meam nō agnoſcitis hanc uocem ſiue loquelam apcius nobis exponit gre· ſicut auditꝰ corporis excitatur voce corporali ita ſenſus mentis excitatur intellectu qui de interioribus agitur qd̓ ad huc apcius bern· declarat dicens Sunt quedam uerba dei ad nos noſtre meditacōes de ipſo et eiꝰ potencia· de eius gloria itaqꝫ locucō uerbi infuſio doni reſponſio anime cum graciaꝝ accōne āmiracō · et elinguis eſt omnis aīa que has uoces nec intelligit nec habet ſed ut ait gre· Eandē uocem meliꝰ intelligimus ſi ab ymis ad ſupiora gradiētes· quaſi quibuſdam paſſibus aſcendamus · terciū ergo mēbrū aggrediamur qd̓ eſt de noſtra ꝑ vocē ꝓmocōe hec aut ꝓmocō ſeptē gradibus quaſi ſeptem paſſibus ab ymo uſqꝫ ad ſummum ſtatū ꝑfectōis ꝑficitur quos pſ· in pſ· Afferte domino ꝓſequitur ordinate· prima vox domini eſt ſuper aquas · ſecūda uox domini in uirtute· tercia uox domini in magnificencia · quarta uox dñi ꝯfringentis cedros· quinta uox dñi intercidentis flāmā ignis

Sexta vox dñi concucientis deſertum·ſeptima vox dñi p̄ꝑan:
tis ceruos· Hys ſeptem vocibꝰ domini ducimur ad ꝑfectum
de quibus vocibus hoꝛtatuꝛ nos idē ꝗpħa dicens hodie ſi vocē
eius audieritis nolite obdurare coꝛda veſtra ꝛc̄· Pꝛima ergo
vox domini eſt ſuꝑ aquas·i·ſuꝑ peccata pn̄iam īfundendo·
ſecunda in virtute reſiſtendi· contmenciā tribuendo· tercia ī
magnificencia ī magnis opibus adiuuādo·quarta vox domini
conſurgentis cedros vicia amputando· quinta in tricidentis
flām̄a ignis caritatē a malis affectibus ſegꝛegando· ſexta con
cucientis deſertū gr̄az ſubtrabendo· ſeptima pꝛeꝑātis ceruos
ad ꝑfectū ſtatū hominē ꝑducendo· reſumēdo has domini vo
ces· Pꝛima vox domini intus in anima loquēdo eſt ſuꝑ aquas
i·ſuꝑ peccata eo q̄ gr̄a nullū inueniet ſine peccato quippe nec
infantē vnius diei cuius vita eſt ſuꝑ tr̄ā hec aūt pꝛima vox ſo
nat illud yſ·xlvi· pꝛeuaricatores redite ad coꝛ ꝓpter q̄ addidit
huic voci deus maieſtatis īconuit· ꝑ qd̓ timoꝛem īcutit qui ad
pn̄iam nos moueat quā foꝛmā pn̄ie·bern·nobis p̄ſcribit ſic di·
Modꝰ ꝯuerſionis quātū mihi videtur hic ē Pꝛimū reuocamur
ad nos et audimus vocem dicentis p̄uaricatoꝛes redite ad coꝛ
vidi qꝫ tam efficaciter dicicitur· vt vox ip̄a reducat nos et ar
guēs ſtatuet nos ante faciē noſtrā ex cuiꝰ vocis efficacia ama
ra pn̄ia infunditur ꝑ quā oīa peccata ꝯteruntur dicente dn̄o
ꝑ jere·Nūquid nō verba mea ſunt quaſi malleus ꝯterēs petras
q̄ aūt ꝑ aquā peccata deſignentur qd̓ ꝗpħa inſinuat cum dicit
ſaluū me fac deus qm̄ īrauerunt aque ꝛc̄·Et aliud īvndauerūt
aque ſuꝑ caput meum dixi ꝑꝑ ꝛc̄·hanc vocem ſuper aquas deus
tam diu continuat quouſqꝫ peccata per penitenciā deleantur
ſꝫ quid ꝑdeſt penitere de culpa ſi nō detur gr̄ā a ſimilibus ab
ſtinendi qui baptizatur a moꝛttalibus et itēm tāgit moꝛtuū quid
ꝑdeſt lauacrō eius ecc·xxxiiii·ſecunda ergo vox domini ſonat ī
virtute vocans hanc virtutē graciā ꝯtinendi ꝺ ceťo a peccatis
vt dicamꝰ cū ſponſa illud cant· laui pedes meos·quomodo in
quinabo itēm illos· de hac virtute dicitur judith·dedit eis deꝰ
celi virtutē reſiſtendi Item pſ·deus p̄cinxit me virtute ad bel
lum ſcꝫ reſiſtendi et ideo ſequitur et poſuit ī maculatam viam
meam·hinc bern·de ſubditis ſuis hanc virtutē ꝯmendās dicit
quid mirabilius q̈ꝫ q̄ is qui pꝛius vix ꝑ biduū poterat cōtinere
a luxuria·a cꝛapula·ab ebꝛietate· ceteris qꝫ ſimilibꝰ vicys· nūc
ab eis ꝯtinet tota vita ſua qd̓ maius miraculum· que maior vir
tus quam q̄ tot viuens tot nobiles vniuerſi deniqꝫ quos hic vi
dero velud in aꝑto carcere tenentur ſiue vinculis ſolo dei amo
re ꝯfixi·Verū q̄ꝛ nō ſufficit ſolū declinare· niſi adiungatur et

facere bonum juxta illud iſa· quieſcite agere perverſe diſcite bene
facere· ideo ſequatur alia vox· tercia itaqꝫ vox dn̄i in magnificen
tia p cuius vocis virtutē docemur magna et forcia operari· nam
difficilia et forcia opera ꝯtinuata magnos efficiunt homines
aput deū· q̄ enim hoīes ſupra virtutē magna opa ſemper op
entur nō hūane virtutis ē ſed eſt ex magnifica voce divini ad
iutorꝫ intus in animo adiuvantis · et foris in corpe confortan
tis multū aūt magnificat hominem ſi eadem opera magna et
continuata fiant humiliter vt ſic facta deo tamq̄ nihil ſint pe
nitus putentur qđ hortatur gre· dicens Magnus eſſe vnuſquiſ
qꝫ ſtudeat ſꝫ tn̄ magnū eē aliquomō neſciat ne dū ſibi magnitu
dinē arroganter tribuit hanc īanit amittat ne ſicut phariſeus
magna opa ſua ſibi tribuēs redegit ī nihilum ſic et nos et opa
noſtra et noſipſos ī nihilū redigam9· hoc ergo mirabiliter mag
nos nos facit ſi magna humiliter faciamus dicit enim bernh·
magna et rara virtus eſt· vt magna licet opantē· magnū te ne
ſcias et manifeſtatam omnibus tuā te ſolum latere ſanctitatē
hic et ego ipis virtutibus mirabilius iudico Verꝫ quanto forci9
ſancti hoīes magna opa faciunt tātc calidus hoſtis inſidiatur
doloſius vt eadem p admixta vicia evacuet et deformet · ideo
ſequitur iterū alia vox p q̄ de9 electos ſuos et dilectos preſerv
vet miſericorditer et defendat Quarta ergo vox dn̄i ſanctos ſuos vl
terius pmovens eſt vox domini cofringentis cedros·i· vicia
dequibus ſub noīe cedri dicitur ezech· xxvii · Cedrū de libano
tulerunt ſcꝫ demones vt facerent tibi malū· hec enim vox dn̄i
ſupra modū neceſſaria ē omni homini volenti pficere· nulla·n·
merita nec virtutes quicquit valent quibus vicia ſunt pmixta·
Hinc levit· phibemur cavere vicia inter bona cum dicitur · Ne
ſeres agꝝ tuū diverſo ſemīe · diverſo enim ſemine ager ſeritur
dum bona opa cū pmixtis vicijs ſeminantur· hinc gre· bona p
deſſe nequeunt· vbi mala que ſurripiunt nō caventur· et ſubiun
git· o qđ labores meritorꝫ vno vicio pcuſſi ceciderūt quanta bo
na vnius culpe gladio ſunt per empta· Vnde magno pereor et
magna ſemper agere et vicia īſidiācia conatu ſimili pcavere qđ
eſdre· iii· legim9 figuratū ibi ei ſic dicitur vna manu faciebāt
opus· et alia tenebant gladiū vt ſe ab hoſtibus defenſarēt Ad
qđ opus quia nō ſufficimus tn̄ cum conando hoc fecerit· quod
hō potuerit deus paupi ſuo ſuccurrit emittens vocem virtutis
ſue que hos cedros viciorꝫ ꝯminuat et cōfringat· q̄ aūt per ce
dros vicia deſignentur· patet ex cedri ꝓprietatibus· nā cedrus
eſt alta arbor que ſemper in altum ſe erigit· per quam ſuperbia
deſignatur Item cedrus delectabilis ē ſaporis per q̄ꝫ carnis d-

cupia accipitur. Itē cedrus ſtans in vtilis eſt. ſʒ ſucciſa multū
valet ſic omnia vicia ſtancia in vtilia ſunt ſed ſucciſa .i. exticta ʒ
ꝯtinent multū fructū Hinc dꝛ hoc cedro dꝛ iſa. dies dn̄i ſuper
omnes cedros libani ſublimes et erectas. hinc judic. ix. Egre-
diatur ignis de ramno et deuoret cedros libani pſ. vidi impiū
ſup exaltatum et elementū ſicut cedros ⁊c. Verꝫ qꝛ deus pꝑre-
dictas voces deuotā aīaʒ vſqʒ ad ſui pn̄iaʒ ꝑpauit. Nam per
primā vocē dedit peccati remiſſionē. ꝑ ſecundam peccati relu
ctacōʒ. ꝑ terciā bonoꝝ opū multiplicacōʒ. ꝑ quartam vicioꝝ ex
ſtructōʒ. ideo per viā amoris infundit hoiem ſanctum mutās
vocē. Quinta ergo vox dn̄i incidentis flāmā ignis qđ taliter
contingit deus enī qui vt ait iſa. ignis conſumens eſt poſt pre
dicta ad aīaʒ veniet ex cuius pn̄cia puriſſima flāma dīni ardo-
ris ardet in ea In qua vox dīni virtutis īterciđit .i. ſepat ab aīa
ſic ī flāmata omne fetulentū. cīne corpulentū ita vt in hac flā
ma nihil ſpiret nihil pulſet nihil viuat nihil appeat nihil ſenci
atur penit9 niſi deus. Et hoc eſt qꝫ ꝑfiguratū legim9 exod. iii
Apparuit dn̄s ī flāma ignis ī qua flāma nihil aliud apparuiſſe
legitur niſi de9. qꝛ ſicut flāma materialis omne corpulentū qđ
ſe contingit conſumit et ꝑ ſcintillas euomit et a ſe reicit ſic flā-
ma diuini ardoris omne corporeū a ſe ꝓicit et penitus alienat
et hoc eſt qđ dicit bern. qui facit cā ꝓbata dilāo niſi vt ardens-
tis animū ab omni penitus praua vendicat vendicāt amore ad
ſe mirabiliter rapiat et vehementer afficiat faciant qʒ ꝑ ſe con-
tempnere quicquit in contemptu eoꝝ appeti nō poteſt Vox er
go dn̄i intercidit hanc flāmā ignis cū de cogitacōibus in ſta-
bilitatē de voluntate oīm alienā caritatē. de intellectu omnem
alienā caritatem. de intellectu omnē fantaſticam ſenſualitatē
de mēoria omneʒ feditatē penit9 intercidit ita at nihil videāt
oculi noſtri niſi mau ſicut numeri. ix. dꝛ. Sed qꝛ hic flāma ꝑpē
dei ſanctitatem et noſtrā fragilitatem diu durare non poterit
ſicut dicitur iob. vii. Viſitas eū diluculo et ſubito ꝓbaſillum.
ideo deus ꝑfectū noſtrū deſiderans ſubiungit aliā vocē. ꝑ qʒ
anima ſancta itēm vlterius ꝓmouetur. Sexta ergo dn̄i vox eſt ꝯ
cucientis deſertū ꝑ quā vocē temptacō deſignatur qđ ſic poſſu
mus declarare. ꝑ deſertū enī cor noſtrū intelligitur cū ꝓpter dī
uiū deſercōʒ et omnis grē ſubtractōm. tū ꝓpter oīm beſtialiū motu
um ꝓgreſſiōm. qꝛ ꝓprie beſtie ī deſerto ꝯmorantur. qđ deſertū
ante concuti dicitur cū ꝑ dei abeuntis ꝯmiacōm et oīs grē ſub
tractōm. cor noſtrū vehementē concutitur. timentes qꝫ de9 of-
fenſus receſſerit. et nolit aīaʒ amplius viſitare. qꝫ aūt adeo ſit
derelicta dici debeat deſertū. dꝛ iohel. quāſi ortus voluptatis

terra corā eo ſcʒ ī eius pn̄ia et poſt eū ſcʒ poſt eiꝰ abſceſſum ſo
litudo dſerti Itē ſoph·ii·ponet dominus ſpecioſam ī ſolitudiēʒ
in uiā et quaſi deſertum et accubabunt ī medio eius greges et
oīs beſtie genciū·i·beſtiales motus ſubtracta grā retrodeſcūt
q̄ etiā hoc deſtū ex dei abſencia dcuti dicatur·oñdit bern·di
Dico vobis nihil eſt q̄ aīa in tm̄ formidet·quaʒ ne grā derelis
cta neceſſe habeat denuo egredi ad carnales conſolacōes rur
ſum carnaliū ſenſuū ſuſtinere tumultū Ꝯps itaqʒ duobꝰ ſcʒ flā
me incēſione et deſerti dcuſſione alterius viciſſitudinis dīnu
acis hoc mirabiliter pficit dū ex dei pn̄ia flāma ardoris ſemꝑ
plus et plus incēditur quouſqʒ aīa ipuꝝ ardorē īflāmeſcat·Et
tociēs deſtū dcutitur·primū ad flāmā·i·caritatē nutēndā al
terū adhūilitatē conſeruandā· quouſqʒ hoc ad pfectū ſtatum
feliciter pmouetur voce dei jtm aliud ī dſonante Septia ergo
vox dn̄i eſt pparantis ceruos p ceruos pfectos hoīes volens in
telligi·quod exercui ꝓprietatibus cōgnoſcimus euidenter·
Habet enim ceruus tres ꝓprietates ſcʒ in igreſſu celeritatē·in
viſu limpitudinē petit altitudinē·Sic pfecti currunt velociter
nihil enim de contingentibus obmittunt·ſed quantū quando
et ſicut debent fideliter opantur Et ſunt de quibus dr·ii·reg·
Aquilis ſunt velociores et leonibus fortiores·de quibus iſ·qui
ſunt iſti qui vt nubes volant et quaſi colūbe ad feneſtras ſuas
Scdo ceruus petit altitudinē ſic pfectoꝝ conuerſacio eſt in al
to qui in hac pegrinacōe conſtituti ſolo corpe cogitacōe et aui
ditate in illa patria eťna conuerſati ſunt De quoꝝ numero fuit
aplus qui dicebat noſtra conuerſacio in celis·hinc pſ·montes
excelſi ceruis·de hys duobus dicitur in pſ·ex pſona pfectorū
Qui pficit pedes meos tāquā ceruoꝝ· et hoc de primo ſup ex
celſa ſtatuens me et hoc de ſecundo·Tercia ꝓprietas ceruorū
eſt claritas in videndo·p q̄ illūiata ognicio· et ex omni parte
circū ſpecta conſideracō deſignatur ꝛc·

De eodem·

Ecce mitto angelū meū Malach·iii·et Math·x·dicit
beatus grē·Nō ſum vehementi amiracōe conſido q̄
iohannes aplīe ſpū intra matris vtꝝ repletus et priꝰ
ſanctus q̄ʒ natus· ille quo inter natos mulieꝝ maior
nemo ſurrexit qui etiam angelus meruit appellari ꝓpuelle ſalta
tu capite truncatur Et ille ſanctitatis tante p riſu turpiū mori
tur niſi q̄ idcirco ſic eos pmit in īfimis· q̄ videt quō remunere
tur ī ſumis et foris eos vſqʒ ad deſpectiſſima deiecit quos itꝰ
q̄ uſqʒ ad īcomprehenſibilia pducit·Expeditis ergo ī pcedentibꝰ
duobus nōibus ſcʒ iohanne et voce· nunc ordo poſtulat vt de

tercio noīe angelꝰ vid᷒ʒ quod dn̄s dederit proſequimur. In verbis ergo ꝓpoſitis quatuor intelligimus. primo enī noſtra d̄ uocō excitatur. ſecūdo inocentis auctoritas declaratur. tercio miſſi dignitas inſinuatur. quarto hoc totū in noſtrā vtilitatē ordinatur. primū ibi ecce. ſecundū ibi mitto. terciū ibi angelū meū. quartū ibi qui p̄parabit ꝛc. Eſt aūt glorioſus iſte princeps angelus dictus ꝓpter duo ſcʒ ꝓpter vite ſanctitatem et officiꝫ dignitatē. propter vite ſanctitatē qꝛ in tanta vixit abſtinencia et ꝑcitate ī tanta laboris auſteritate vt hūane ꝯdicōis limites excedens iam q̄dāmō nō homo ſed angelus merito diceretur. hinc math. xi. veritas dicit. venit iohānes neqꝫ mādu͂cās neqꝫ bibens. Ecce in quanta abſtinencia erat vt etiam nec manducare nec bibere diceretur de auſteritate etiā eiꝰ vt ſupra. qui mollibus veſtiuntur in domibus regū ſunt. ſecundo dictus eſt angelus ꝓpter officiꝫ dignitatē hoc eſt propter hoc quia tamquā angelus et officiū gerens angeli ante eiꝰ faciē mittebatur. cū enim angeli tamquā nūciꝫ mittantur a dn̄o dicente gre. Tunc angeli dicuntur quando mittūtur. ideo qui hic a dn̄o mittitur vicem gerens angeli merito angelus nūciatur. hinc itēm gre. dicit. vnuſquiſqꝫ ſi in quantū ſufficit a prauitate primū reuocat ſi exhortari ad bene opandū curat. ſi eternū regnū vel ſupplicium errāti denūciat cū ſic verba ſancte ānūciacōis impendit ꝓfcō ſic angelus exiſtit. Et ſic patet quō et qua rōe iohannes angelus ſit vocatus. Nūc ſolū ad noſtrā edificacōeꝫ quō et nos angeli fieri poſſumꝰ ꝯuertamur. Cū em̄ ſn̄m ꝑhm transferentes ſn̄m aliquā ſimilitudinē transferant ideo ſi in exerciciis angelorꝫ eis ſimiles erimus merito in eorꝫ nomine transferimur vt et nos angeli nominemur. Sciendū ergo qꝛ angeli tria habent in ſe ſcilicꝫ puritatē ſimplicitatē inconuertibilitatē. tria ad deū ſcʒ contemplacōm. laudacōm. āmiracōꝫ. tria ad proxim̄ hoc eſt int̄ ſe ſcʒ dilectōꝫ. pacis exhibicōm. īformacōm Et ſi ī hys exerciciis ipos imitabimur angeli erimꝰ et angeli noīamur. primo ergo angeli ſancti habent in ſe puritatē et tantā vt ſe mutuo ꝑſpiciant et alter alterius voluntatem cognoſcat. hinc damaſ. dicit angeli ſunt quedaꝫ lumina intellectualia ex primo lumine lumē hn̄cia nō lingua nec auribꝰ indigencia ſine ſmone voluntates ſuas ſibi mutuo exprimēcia In hac ergo puritate angelos imitamur. qd̄ tunc facimus ſi omne qd̄ remordet conſciam per profundam pn̄iaꝫ et pia exercicia exhaurimus. et nō minori diligencia que exhauſta fuerint ne iterꝫ illabantur cuſtodimꝰ. Et hoc efficacit̄ facimus ſi oīa opa noſtra ſine flagicō. verba ſine mendacō. corde ſiue vicio puriſſime conſeruētur. Secūda angelorꝫ proprietas.

ꝑ q̄ꝫ quocūqꝫ ſe ↄuertūt totalit̄ ſe ↄuer· eo qꝫ natā ſpūalis tm̄ ſe
mel eſt vertibilis niſi ex vnione alicuius mutabilis ſicut anime
et corpis que q̄ꝫ diu eſt ī corpe p̄t mutari ſepata vero nō. Et io
ſicut inuenta fuerit ſic manebit In hac ergo ꝓprietate angelos
imitamur qđ tunc veraciter facim⁹· ſi omnia intiora et extiora
ſine plica retardante vel retrahente ad deū conuertim⁹ ita vt
nō ſint in nobis ſciſmata ſed ſemel et eque oīa conentur ad deū
qđ ſi fecerimus cito valde ꝓficimus ad profectū quia ſicut in
prouer· đꝛ vbi frater adiuuatur a fratre ibi firma ē ciuitas· hic
iterum dicitur in tribus beneplacitū eſt ſpūi meo· que ſunt pro
bata corā deo et hoībus que ꝫ vnū eſt concordia fratrū Item i
prouer· Simplicitas iuſtoꝝ diriget eos Et itm ambulans ſim
pliciter ſaluus erit· Ex hac ergo ſimplicitate multū proficimus
ſicut ex eius oppoſito ꝑ oīa retardamur· hinc ecc· Ve duplici
corde Et iterum ve peccatori ingredienti duabus vijs· qꝛ vt ibi
dem đꝛ vnus orans et vnus maledicens cuius vocem exaudit
deus· omnes ergo affectiōes interiores et omnes ſenſus exteri
ores in vnū creant et ſimul omnes ad deū penitus ſe conuertāt
Tercia ꝓprietas angeloꝝ ē īↄuertibilitas qꝛ a primo furore cari
tatis quo ↄfirmati ſunt nūq̄ꝫ ceſſantes īꝑpetuū ꝑſeuerāt ſic et
nos in hac ꝓprietate angelos imitemur vt ſimus ī ↄuertibiles·
nūquā ad peccata redeuntes nec affectū remittentes· Valde
enī abhoīabiles ſunt deo qui poſt ꝑceptā grāꝫ vel ad peccata
redeūt vel deuocōis affectū remittūt· prius em̄ dicit pe· ij· qui
peccatis rurſum īplicata ſupantur· facta ſunt eis poſteriora de
teriora prioribus melius erat illis nō ↄgnouiſſe viā veritatis et
iuſticie quā poſt ↄgnicōꝫ retrorſum reuerti· contingit enī eis il
lud· vi· prouer· Cāis reuerſus ad vomitū ſuū et ſus lota ī volu
tabus luti· de ſecūdo vero ſcꝫ qui remittunt affectū đꝛ vtinā
frigidus eſſes aut calidus· ſed quia tepidus es īcipiā te euome
re ex ore meo Sim⁹ ergo īuertibiles ſicut angeli dei ſed ſtemus
et ꝑſeueremus tā in affectibus q̄ꝫ ī opū effectibus dicentes cū
beato iob Iuſticiā meā quā tenere cepi nō deſerā donec deficiā
nec recedam ab inocencia mea qđ heu pauci faciunt· quibus in
apoc· itm đꝛ· ſcio opa tua et laborem et pacienciam et ſuſtinui
ſti ꝓpter nomē meū· ſed habeo contra te qꝫ caritatē tuā primam
dereliquiſti memor eſto ergo vnde excideris et age pniam et
prima opa Fac hanc infidelitatē ligendo cōqueritur bern· di
nō ſiue cā cū ſint in nobis cat ē cū patribus conuerſionis prin
cipia· diſpar valde profectus inuenitur· Ipos enim de die in
diē profeciſſe legimus et curſum conſūmaſſe· ſed nūc aput nos
magn⁹ eſtimatur· ſi quis vel ipā cōuerſionis principia ↄſeruarꝫ

vt nō minus hūilis timoratus ſollicitus nō minus ferueſ quaꝫ
in principio videretur. Cauſa aūt huius peſſime apoſtaſie hec
eſt qꝫ cū p dei miſericordiam a peccatis liberamur et remiſſiōꝫ
conſequimur peccatū ex hac alleuiacōe et exoneracōe conſcien
cie quandam letam et iocūdam deuocōꝫ et concipim⁹ quam cū
introrſum in ſpm̄ conuertere debem⁹ et ex hoc magis et magis
ſeruire deo iuxta gre. quanto maiora a deo bn̄ficia accipimus.
tanto ad ſeruiendū ei grauius obligamur. tandem letam et io
cūdam fiduciaꝫ nō in ſpm̄ ſed in exteriorē in eptiam cōmutam⁹
qḋ eſt iniquitas maxima. a qua cautos nos facit aplus. vos in li
bertatem vocati eſtis. tantū ne detis eam in occōnē carnis de
qua pfidia bern. conqueritur dicens aliquando genus ſeruoꝝ
ſuſcipitur in menſa filioꝝ. cū rudis ad huc et incipiēs animus
in eū aſſumitur affectū qui p premio ſanctitatis reddi ſolꝫ me
ritis pfectoꝝ in quo proh dolor plurimi fallūtur. quia cū pa-
ſcūtur pane filioꝝ. qui ex meritis nō dū digni ſunt eſſe ſerui iaꝫ
ex hoc ſe filios arbitrantur et deficientes vnde proficere dbu-
erunt ex viſitante gracia euaneſcunt in conſciencijs ſuis arbi
trantes ſe eſſe aliquid. cū nihil ſint et de bonis dn̄i nō emēdan
tur ſed indurantur paſcuntur enim a patre deo de precioſiore
ſubſtancia gracie ſue vt affectent eſſe filij ipi vero gracia dei
abutentes efficiūtur inimici dicētes illud manue. Si dominus
voluiſſet nos occidere nō accepiſſet ſacrificiū de manibus no-
ſtris. Imitemur ergo in hac pprietate in conuertibilitatis ange
los vt in graciam dei aſſumpti nūquaꝫ reuertamur ſꝫ ad omnem
dei graciam nobis datam trepidemus timētes ne indigne ope
mur in ea. Secūdo angeli tria habent exercicia inter ſe ſcꝫ dile
ctōꝫ. pacis exhibicōꝫ. pmocōꝫ. hec tria nobis inuicē exhibeam⁹
ſi vitam angelicam hrē cupim⁹. Primo ergo diligamus nos inui
cem qui in dilectōe proximi tota lex pendet et pphe. et hoc eſt
qꝫ ait aplus ro. xiii. qui diligit proximū legē implebit. nam non
adulterabis. nō occides nō furaberis nō flm teſtimoniū dices
non concupiſces rē proximi tui. et ſi qḋ aliud ē mandatū in hoc
verbo inſtauratur diliges proximū tuum ſicut te ipm. dilcō. n.
proximi malum nō opatur. Ipa em̄ eſt que dilcōm dei probat
Non enim deus ſe diligi reputat niſi propter eū proximus dili
gatur. dicitur enim ioh. iiii. qui nō diligit fratrem ſuū quē vidꝫ
quō deū quem nō videt poteſt diligere hec aūt regula dilcōis
proximi ī duabus conſiſtit. que non ſolū mandata ſunt p ſcrip
turaꝫ ſꝫ etiaꝫ verſa ī naturaꝫ. Due ſunt erga dilcōꝫ proxi obſuan
da vnū ne malū inferas alt̄m vt bonū īpēdas. vt antiqui hoīes
et prēs quib⁹ diuina pceta non dū fuerant inſtituta regebant

vitā ſuam cauentes alys inferre qđ ſibi nolunt inferri et exhi=
bentes aliis qđ ſibi cupent exhiberi Et qꝛ amor ꝓxi neceſſarius
eſt ad ſalutem· quicquit in nobis agitur totū fit vt in amorē ꝓ=
ximi īducamur Hinc bern· Sclꝰ amor eſt quē a nobis exigit dꝰ
cū aūt bñficys nos obruit· aut flagellis corripit vel conſiliis in=
ſtruit vel mandatis aſtringit et quicquit diuina lege īducitur
vel introducitur· ad ſolū amorē dei et ꝓxi īducitur· ſolue tributū
amoris et noueris dño ſatiſfactū · Scdm qꝛ angeli habent ad
inuicem eſt pax ꝓpt q̄ et angeli pacis vocantur Sic et nos pa=
cem adinuicem habeaꝰ ſi angelos cupimus imitari de qua pa=
ce dicit aug· Tantū eſt bonū pacis vt ī rebus t̄renis atqꝫ cadu=
cis nihil gracius ſoleat audiri nihil d̄ſidabilius ꝯcupiſci· nihil
poſtremo poſſit meliꝰ īueniri· ꝓpt qđ bellum queritur vt pax
habeatur· Hinc bern· Sicut debeꝰ corpi ſanitatem· cordi pu=
tatem ſic demꝰ pacem pꝛimo· ꝓpter qđ deꝰ reſurgens a mortu=
is quotiens diſcipul' appuit· pacem eis obtulit dicens Pax vo=
bis Eſt autē triplex pax exterior interior ſupior· Pax autem ex=
terior non eſt niſi tempis trāquillitas quā nulꝰ electoꝝ vnqꝫ
habuit dicente domino· Mathei·x· Ecce ego mitto vos ſicut
oues in medio lupoꝝ· Sed eſt equanimis ſuſcepcio emergēciū
in tempore vt quicquit t̄bulationis et anguſtie emergit ī tēpe
equanimit' ſuſcipiatur· tranquillitate animi nullatenus viol=
ata d' qua hortatur nos apoſt·ro·xij· Si fieri poteſt qđ ex vo=
bis ē cū omibꝰ hoibꝰ pacē hñtes· pax vero interior eſt cordis
pacati que ex oim̄ intioꝝ tranquilla ꝯcordia in bonū efficitur
De qua di· pſa Fiat pax ī virt· tua· pax vero ſupior ē pax etni=
tatis que ē ꝯcordia fruēdi dō et nos in deo Tertium exerciciū
angeloꝝ ꝯſiſtit ī eoꝝ mutua ꝓmocōe Angelꝰ·n· angelū ꝓmo=
uet ipꝫ purgādo illūiando pꝛoficiēdo ſic et nos certati nos ꝓ=
moueamꝰ ad oīa genera boni nos mutuo adiuuātes Quia ſicut
prouer·xiiij· dꝛ frat' qui adiuuatur a frē ibi firma ē c̄itas· qrtū
exerciciū hñt āgeli dei ſup ſe ad deū et hoc ꝯſiſtit ī tbꝰ ſcꝫ ī ꝯ=
tēplacōe laudacōe āmiracōe in quo ſi eos imitabimur erimꝰ et
nos de eoꝝ ꝯſorcio corā deo· pꝛimo ergo imitemur eos ī ꝯtem=
placōe que ex duobꝰ ī nobis agitur ſcꝫ ex diligēti nrā ꝑparacōe·
dīne gratie operacione· De pꝛimo monemur j· regū· vij· ꝑpate
corda veſtra dño qꝛ ſicut dꝛ prouer· xvj· Hominis ē aīaʒ ꝑpare
quō aūt hoc ſit faciēdū docꝫ bern· dicēs Hominis ē iugit' ꝑpara=
re voluntatē ex ꝑcedendo ab affectōibꝰ alienis rōm et ītellectū
a ſolicitudībꝰ memoriā a negociis et ociis · nōnūqꝫ etiā a necca=
riis occupacōibꝰ vt ī die bona dni et ī hora bn̄placiti eiꝰ cū au=
dierit vocē ſpūs iſpirātis ꝯtinuo ꝯcurrāt et cooꝑētur ſibi ī bonū

jn quo cū fecerit hoc qđ homo debet et poterit accedit gracia
et contemplacōm incipit opari · Secundo ergo dicendū eſt de
diuine gracie operacōe· quam aug⁹ deſcribit dicens·Poſtq̄ȝ ad
congruam ꝑparacōm ab homine diligenter inſtauratam peruē
tū fuerit·tūc in mentis exceſſum ſſ·hoīem rapit et fit ſilenciū ī
celo quaſi dimidia hoꝛa ita vt contemplantis animus nulla al
ternanciū cogitacōm tumultuacōe turbetur nihil omnino inue
niens· qđ vel per deſideriū petat vel per faſtidiū arguat vel per
odiū accuſat ſed infra contemplacōis tranquillitatē totus col:
ligitur et īcromittitur in quendam affectū multū in vſitatū in:
troꝛſum ad neſcio quam dulcedinē que ſi ſemper ſit ſentitur ꝓ:
fecto magna felicitas eſſet· nihil ſenſualitas·nihil agit ymagīa
cio ſed omnis īferioꝛ vis aīe ꝯpꝛio īterim induatur officō·puris
oꝛ aūt aīe pars et ſuperioꝛ vis eius in id ītime quietis ſecꝛetū·
et ſumē tranquillitatis archanū felici iocunditate introducitur
Vnius eſt enim et efficax ſermo dei et pertingens vſqȝ ad di:
uiſionē aīe et ſpūs et ideo nihil in cꝛeaturis hac diuiſione mir
abilius ceꝛnitur vbi aliquid eſſencialiter viuū eſt atqȝ īdiuiduū
in ſeipm ſcinditur·et qđ ſimplex inſe et ſine partibus conſtat·
quaſi quadam particōe diuiditur vt quod coꝛpulentū et fetu
lentū ē deoꝛſum remanet et qđ ſpūale et ſubtile eſt vſqȝ ad ſpe
culacōm dīne gloꝛie ſublimatur et in eandem ymaginem trans
foꝛmatur pars inferioꝛ cōponitur ad ſumaȝ pacem et tranquil
litatē pars vero ſuperioꝛ ſublimatur ad gloꝛiam et iocunditatē·
Secūde poſt hanc contēplacōm ſequitur deuote anime ammir
acio quod ſic contingit Cum enim anima abhac contemplacōe
ſibi ipi remittitur rediens ſic ad ſeipam de ꝑguſtatis gracijs
ſapoꝛē quedam in ſe retinet per quam reaccenſam memoꝛiam
ſuauitatis ꝑmiſſe incipit eructuare volens redire in ipm ſȝ non
ꝑualens redit iterū in ſeipam jnquirēs ītimiſſimis cogitacōm
medullis quid in contemplacōe rapta viderit quid guſtauerit
quid ſenſerit qđ licet nequaquam meminiſſe valeat·vt factum
fuerat aliquas tn̄ ſcintillulas et pꝛimicias licet a lōge recogita
ri per quas iterum reaccenſa et quodamnō inebꝛiata in ſtupo
rem et ammiracōm vehemētiſſimā trahitur cogitans quid de⁹
ſit in ſe et ī nuda veritate qui habeat quid in hac vita per egri
nacōis velat⁹ vtpote in ſpeculo et inenigmate tam ſupꝛa modū
maxima et que exuperant omnē ſenſūm electis ſuis et dilectis
tribuit·jn quaȝ āmiracōm quanto ꝓfundi⁹ inmerſus fuerit tan
to deus ampli⁹ exaltatur·juxta illud pſ·Accedet homo ad coꝛ
altum et exaltabitur deus·Et quia nulla deuocione exhaurire
poterit ammiracionem conuertit ſe ad laudationem· Sequitur

Terciū ergo exerciciū hoīm deuotorꝝ ad deū habendū est ipa laudacō laudantes ipm ſup oībus mirabilibus ſuis intimo cū affectu nec ſimpliciť laudant ſed laudando deū magnificant. Ad quod hortamur ecc. xliii. Glorificantes deū quātūcūqꝫ potueritis et ſuper valebit adhuc bn̄dicentes dn̄m exaltate illū quantū poteſtis maior ē enim omni laude. quis em̄ magnificabit eum ſicut eſt ab inicio multa ſunt abſcondita pauca videm⁹ opa eius Maiorē aūt laudē q̄ꝫ deo poſſumus exhibere deſcribit nobis gre. ille dū ſ̄m multitudinē magnitudinis maxīe laudat qui ſe ſuccūbere in eius laudis explecōe conſiderat. tunc enim facundi⁹ laudes dei loquimur. cū ab hys ob ſtupeſcendo obmuteſcim⁹. q: ad narranda magnalia dei hoc defectus noſter quā ſufficienter exerat ligvam ſuā vt qui ꝯp̄hendere nō valet hec ydoneo mutus laudet diuina ergo opa que explete laudare nō poſſumus facundius deficiendo laudamus ꝛc̄. De eodem io. bapti. luc. vii.

Nter natos mulieꝝ nō ſurrexit maior ioh̄e bapti. luc. vii. Beatus bern. hoc verbū exponens et exponēdo magnificans dicit in hoc verbo infertur q̄d terram excedit. celū tranſit ipm qꝫ verticē angelice dignitatis attingit nec exponas mihi iohannem evangeliſtam licet iter ceteros magis dilectū nec principē apl̄oꝝ petꝝ oībus apoſtolis ante latū nec vas electōis ad ťcy celi ſecreta trāslatū nec apoſtolic⁹ ſplendor occurrere audeat p̄curſori quia iam omnes iſti adoleſcencie metas excellerant cū a veritate probatū eſt inter natos mulieꝝ et cetera. Expeditis ergo p̄miſſis tribus noīb⁹ h⁹ principis glorioſi ſcꝫ iohannes vox angelus In quibus ſūme pfectōis culmē ꝯgnoſcitur attingiſſe. nūc ad ꝯcluſiōm ſūme commendacōis inducitur verbū ꝓpoſitū. Ac ſi dicatur quia ī noīe iohannis per grāꝫ preuenientē in nomine vocis per grāꝫ promouentē in nomine angeli per graciam ꝯſumantem glorioſus iſte tamquam princeps eſt mirifice ſublimatus ergo ex his omnib⁹ Inter natos mulieꝝ et ceta. In ex p̄miſſis veritas concludit q̄ꝫ inter natos mulieꝝ ponit excepcōm quibus verbis duo intelligimus. Primo enim ponit excepcōm ſecundo iohannis cōmendacōm. primū ibi inter natos mulieꝝ ſecundū ibi nō ſurrexit maior. Primū adhuc diuiditur in duo. primo enim excipit mariam. ſcdo ih̄m xp̄ꝫ filiū eius. primū ibi inter natos. In eo q̄ꝫ dicit natos in maſculino genere. excipit feminaꝫ bn̄dictaꝫ. ſcd̄m ibi mulierū. ibi excipit ih̄ꝫ xp̄ꝫ. qui non de muliere corrupta ſuſcepto ſemine ſꝫ de virgine et ſſ. germine eſt diuinitus generatus. Sequiť ſcd̄m principale ſcꝫ n̄ ſu. ma. io. ba. in quo verbo noīe maioritatis n̄ ab hac vel illa virtute ſꝫ oīm virtutum pleniſſima perfectione ſublimitur cōmendatur.

Singuli enim ſcti īpleris qꝫ locis ſacre ſcripture a ſingulis vir=
tutibus ꝯmendantur teſtante gre. qui dicit. quid deuocius pe
tro quid carius iohanne. quid ſapiencius paulo. quid dulcius
andrea Hic aūt ſanctꝰ a ꝑfectione oīm collaudatur jn alys eñ
ſanctis nobis ꝓponitur quō ad regnū celoꝝ vaniamus. in iſto
autem magno et glorioſo principe. ī eo ꝙ maior alys dicitur ꝯ
mouemur īſtruimur et hortamur ꝙ ad hoc nobis laborandam
et efficaciter īſtandū ſit quō magni ſancti qui per vite meritū
et incelo per magni ꝑmy cumulū fieri valeamus. quibus autē
exerciꝑs magni ſancti fieri poſſumus ex hoc nomine magnum
nos elicere oportet. ꝓpterquod ſciēdū. ꝙ eſt triplex magnitu=
do a qua denoīatiue hoīs dicuntur magni ſcꝫ corporalis mora
lis ſpūal. primo dico aliquid magnū dꝛ corporaliter eo ꝙ ma=
iori mole corporis eſt diſtentū. ſic ouū maiꝰ eſt faba. mōs ma
ior ouo hac magnitudine hoc maior eſt homine ab hac magni
tudine nullus ſanctus cōmendatur. quia frequenter hec magni
tudo īpedit ī hoībus ſanctitatē. corpus enim mole carnis di=
ſtentū grauadine ſua īpedit ſpm̄. ne ſua a lacertate perturbat
ſicut deſiderat viam dei et hoc eſt qꝺ dicitur ſap. viiii. Corpꝰ
qꝺ corrūpitur aggrauat aīaꝫ et trena in habitacō deprimit ſen
ſum multa cogitantē magis aūt corpꝰ ꝑualet ſi delicate nutri
tur qꝫ tunc vt ait bern. erunt duo contra vnū ſcꝫ corpus et ſuū
nutrimentū contra ſpiritū et periclitatur conſcīa Secūda mag
nitudo dꝛ moralis quo more hoīm illos dicimus magnos. qui
magna poteſtate. dignitate. nobilitate. diuiciis ditati. honori
bꝰ ſublimati obſequꝑs ſtipati. ſunt ꝑcetis hoībꝰ exaltati. ſicut
de iob dꝛ. Erat uir ille magnꝰ īnt̄ omnes orientales. et ꝺ dauid
ii. reg. ſeptimo. Feci tibi nomen grande. iuxta nomen magnoꝝ
qui ſunt īt̄ra jtē. j. palip. xxix. manificauit dn̄s ſalonē. hec mag
nitudo nō ſolū a ſalute īpedit ſed ſaluti ꝯtraria eſt ut frequen
ter ut patuit in ſalomone. de quo legitur ꝙ ex diuiciis et deli=
ciis deprauatū eſt cor eius. Tercia magnitudo dicitur ſpūalis
que a ſimilitudine ꝑdictaꝝ duaꝝ ſpūalit̄ itellectoꝝ accipitur
ut magnū dicamus qui magnū hꝫ ſpm̄ Itē magnū dicimus qui
magnas hꝫ diuicias ſpirituales. ſic ioh. īter natos alieꝝ dict
us ē nō a maioritate corporis nec a maioribꝰ diuiciis. ſꝫ a maior
ri ſpū et uirtute. Ad hāc t̄ciā magnitudinē quā ſpūalem dicimꝰ
ꝓſequēdā. Sciēdū ꝙ di. augꝰ. Corpꝰ dicimꝰ naturā quālibet
lon. lat. alt. ı. ꝓfundo ſpaciū loci occupantē qui t̄na dimenſio
quāto diſcēſior et diffuſior ī corpore fuerit tāto corpus dꝛ eſſe
maiꝰ Ab hac. n. corporali dimēſione per quā corpꝰ magnū effi
citur. accipiāꝰ ſpūalē mag. ut hoīeꝫ aliquē ſcꝫm ſp. dicāꝰ magni

Qui p̄dictas dimenſiones habet in ſpū ſpūaliter ītellectas· qui
ergo magnus effici deſidat in ſpū has tres dimenſiones hēat
ſcꝫ longitudinem latitudinem et altitudinem ſpūalem· Sꝫ di
aliquis quō tu ſpūi has dimēſiones tribuis cū ſpūs nō recipiat
quantitatem· Ad qd̄ reſpondet bern· di· oportet animam cre⸗
ſcere et dilatari vt ſit capax dei· nam et ſi aīa cū ſit ſpūs minīe
quantitatē corpoream recipit tamen confert ei gracia qd̄ nega
tū eſt a natura Creſcit ergo et extenditur· ſed ſpūaliter· Ille er
go hec longanimitatis veraciter magn9 dicitur qui longitudi⸗
nem latitudinem caritatis altitudinem· i· pfundum hūilitatis
in ſpū ſpiritualiter poſſidet· coram deo· hec tria pſequentes p
ordinem· primo dicimus qꝛ hec longitudo conſiſtit ī tribus ſcꝫ
ī matura inchoacōe perſeueranti continuacōe augmentata de
uocione· Primo dico longa vita conſiſtit in matura inchoacōe
vt quis mature īcipiat ſeruire deo ſic enim dicitur tre· bonū eſt
viro ſi portauerit iugum ab adoleſcencia ſua Item ecc· xii· Me
mento creatoris tui in diebus iuuentutis tue ꝛc· Hanc partem
longitudīs habuit iohannes de quo etiam cantat Ant de ſꝫti
teneris ſub annis ꝛc· ſcdo hec longitudo conſiſtit in pſeueran
ti ɔtinuacōe qꝛ quantūcūqꝫ mature quis incipiat ſi vſqꝫ in finē
non perſeuerat nō longam facit vitam ſuam quia vbi d̄ iſtim9
ibi ꝫ eficit longitudo hinc veritas math· xxxiiii· qui pſeuerauer
it vſqꝫ in finem hic ſaluus erit· Terciū hanc longitudinem per
ficiens eſt augmentata deuocio vt de die in diē longitudo nū
ſtre vite in deuocōe augeatur· qd̄ merito fieri debet quia vnū
qd̄ qꝫ bonū opus habet ſemen boni operis in ſemetipo ſi tamē
ipm bonū opus ita viuaciter et efficaciter facimus vt deberē9
Si aūt neglienter ipa opera noſtra facimus· habent iterū ſemē
neglienc̄ie in ſeipſis has negligēcias cōtinuantes quouſqꝫ oīa
deficiant opera noſtra· ut qui prius negligēter opera fecimus
tandem nihil penitus faciamus· ſi autem primum opus viuaci
ter facim9· ſecūdum plus viuaciter facim9 quia primū habuit
ſemen viuacis operis in ſequenti vt ſicut ſemē generat plantaꝫ
ſic planta generat rurſum ſemen· et ſic ſucceſſaria viciſſitudine
continue perſeuerant· hinc gen· i· dicitur vnum quodqꝫ habet
ſemētē ſui generis in ſeipſo· fit ſemper poſterius opus ex ſeīe
prioris operis fit efficacius et virtuoſius priore· hinc bernh·
primum aliquid īportabile videtur proceſſu temporis ſi aſue
tas nō adeo graue videtur paulop9 nec ſencias paulop9 etiaꝫ
delectabit Et ſubiungit· ſic etiam per contrarium itur induri⸗
ciam cordis hec augmentanda deuocō pulchre prefigurātam
legimus Exo· xix· ſonitus buccine paulatim creſcebat in maius

et plixius tendebatur. De hac longitudine hortimur iſa. liiii.
vbi dicitur longos fac funiculos tuos et clauos tuos cōſolida
Et nota qꝫ hec longitudo extendi debet in eternū ita videlꝫ qꝫ
actualis longitudo vſqꝫ ad finē vite ſtrenue pſeueret volunta
ria vero ſiue affectualis longitudo in eternū ſe extendat vt ſi
homo in eternū ei ſeruire Secūdū qꝫ hoiem ſpūalē facit mag-
nū eſt latitudo caritatis cōuenienter aūt p latitudinē caritas
deſignatur ꝓpter tria ſcꝫ ꝓpter ɔtinenciā mandatoꝝ. ſufficien
ciā debitoꝝ. opulenciā bonoꝝ. Primo dico ɔueniēt caritas p
latitudinē deſignatur ꝓpt ɔtinenciā mādatoꝝ. Ipa eni cari
tas continet in ſe omnia que a dn̄o ſunt mandata. hinc apoſto
lus ro. xiii. Plenitudo legis eſt caritas legem continens et ꝓ-
phetas. nā nō adulterabis. nō occides. nō furaberis. et ſi quod
eſt aliud mandatū in hoc ſolo verbo īſtaurabitur diliges pxi-
mū tuū ſicut te ipm. hinc aug9. Si nō vacat omnes paginas p
ſcrutari. et omnia volūia ſhmonum euoluere. omnia ſcripturaꝝ
ſecreta penetrare tene caritatē ī qua ɔtinentur omnia. quia vt
nemo accuſacōeꝫ habeat voluit deus conſumare et abbreuiare
verbum ſup terrā voluit et illud denudare vt dum eſſet breue
facile ſcienter om̄s et dū eſſet nudū et aptū nemo ſe poſſet de
ignorancia excuſare. hinc bern. quicquit diuina lege mouetur
ad ſolū amorē dei et pximi īducitur Secūdo conuenienter per
latitudinē caritas deſignatur. ꝓpter ſufficienciā debitoꝝ. cū
enim que deo tenemur et hoibus p ſolā caritatē ſoluimus ſuf-
ficient. vnd cū ꝓpeccatis noſtris teneamur ſatisfactōꝫ. ꝓmiſſꝫ
ſolutionem. dei beneficijs grāꝝ actōꝫ. pximis ſubuencōeꝫ. hijs
oibus pſoluere poſſumus. per ſolā dei et pximi caritatē. hinc
bern. Solus amor eſt que a nobis exigit deus. cū aūt beneficijs
nos obruit aut flagellis corripit aut conſilijs iſtruit vel man-
datis aſtringit ſolue tributū amoris et deo noueris ſatisfactū
Nam pro oibus que tenemur deo et vnūcūqꝫ debitores ſumus
nihil p redemptōe accipiet q̄ꝫ amorē. ſed di. aliquis. qꝫ ergo
nobis poeſt tanta in noſtro victu pcitas. in habitu vilitas in
regula hac diſciplina auſteritas. Accipe pacis hic caritatis ob-
ſequia placencia et placancia. ſi tamen in caritate fiant. ac ve-
ro ſine caritate nihil proſunt Tercio recte p latitudinē caritas
accipitur ꝓpt oppulenciam bonoꝝ. ipa eni omnia bona in ſe cōn
tinꝫ adeo vt quicquit ſit extra illā rōꝫ boni poit. vn̄ aug9. Sicut
de9 eſt ſummū bonū ſimplex et pfectiſſimū oia ī ſe continens
ſic caritas ſumma virt9 eſt ī ſe continēs omne bonū. hec ē enim
virtus in qua nec opus minimū deſpicitur et ſine qua nec op9
maxim acceptatur non pdicacō etiā ſi liguis hoim et angeloꝝ

aliquis loquatur· nec fides etiaꝫ ſi montes tranſferat nec mar
tiriū etiaꝫ ſi tradatur corpꝰ vt ardeat· terciū ꝑ qđ magni effici
mur ꝯſiſtit in ꝓfundo hūilitatis· ut per hoc adiectiuū ꝓfūdū
ſpecificetur quedā hūilitas que a cōi et ꝯplari hūilitate ſi peni
tus aliena· Sed aſſimuletur illi hūilitati qᵗū poſſibile ē· que de
alto celoꝝ deuꝫ profūdauit nō ſolū ad hoīeꝫ aſſumēdum· ſꝫ ad
opprobriū et abiectōm hominū ī ꝯuendum vt a ſumo celi· vbi
decor eſt omniū angeloꝝ egreſſus in tanta ſe humilitate profū
dauit vt diceret· Ego ſum vermis et non homo· opprobrium
hominum et abiectio plebis· Sed antequam ad profundum
humilitatis veniamus neceſſe eſt vt aliquid ad eius intelligen
tiam proloquamur· propter qđ ſciendum qꝛ nichil poteſt di
ci profundum niſi ad aliqđ altum fuerit comparatum· Et ideo
etiam vnum ſepe pro altero ponitur Sicut dicitur altum mare
Et pſal· accedet homo ad cor altum· i· profundum· Quicquid
enim profundum eſt· et dicitur a profundo· habet ſurſum mē-
ſurando aliquam altitudinem· Sic illa humilitas profunda dr
que in alta vita eſt fundata· Vnde peccator cuiꝰ tota vita eſt
in peccatis et vicijs profundata et ymo proſtrata etiam ſi hu-
militatem habere videretur· non tamen poteſt dici profunda·
ec qꝛ vita eius poſita eſt in ymo· oportet enim profundum ha
bere aliquam comparacionem ad altum in cuius comparacione hu-
militatis profunditas cognoſcatur· Vnde ſi vite noſtre in ſer-
ere volumus profundum humilitatis· oportꝫ nos primū plan
tare in nobis magnam vitā· Ita vt et magna vita et humilitas
ſimul in vita homīs cōiūgātur· que duo habere monemur Ecc·
iij· Quāto magnꝰ es humilia te in omibus· et corā deo īuenies
grāꝫ· đ quibꝰ duobꝰ dicit· Gregorius· Magnus eſſe vnus quiſ-
qꝫ ſtudeat ſꝫ tn̄ magnū aliquomō ſe eſſe neſciat ne dū ſibi mag-
nitudīeꝫ arrogāt tribuat hāc ianit āmittat ſꝫ quelibꝫ aſſint bona
opa nulla ſit niſi ex hūilitate ꝯdiātur· In cūctis ergo que agi-
tis radicē boni opis hūilitate videlꝫ retinēte· vt ergo nrā hūili
tas ſit ꝓfūda tribꝰ gradibꝰ profūdetur· vt videlꝫ habeatur ī opa-
cōe locucōe et cordꝭ profūdacōe Et qꝛ ſmo ī lōgū ductꝰ ē hoꝝ
tū mbroꝝ execucōm ī alijs ſmōibꝰ pdicator potit ī venire· ꝛc·

Sermo de ſancto petro et paulo·

Principes aplōꝝ ꝯgregati ſunt cū deo abrahā· pſalm·
·xlvj· dicit gre· Ad oſtendendam innocenciam venit
abel ad inſinuandam mundiciam· Enoch ad docen
daꝫ lōganimitatē opis· venit Noe ad manifeſtādaꝫ obedi
enciam veīt abrahā ad demōſtrādū ꝯiugalis vite teſtimonium

venit yſaac Ad reddendū ꝓ malo retribucōis grām venit io-
ſeph Ad oſtendendā manſuetudinē venit moyſes Ad oſten-
dendam inter flagella paciam venit iob quod totū ideo fētm
dicimus vt in ſingulis videremus quid eſſet in quolibet imitan-
dum vt quamcūqꝫ virtutē ſibi quis habiliorē ꝯgnoſceret eidē
ſe p̄ceteris applicaret. In his aūt glorioſis principib9 nec hec
vel illa virtus ꝓponitur imitanda. ſed ſub noīe principū ad ꝑ-
fcōm vite ſpūalis ꝓuocamur In verbis ergo ꝓpoſitis tria poſſu
mus intelligere. Primo enim amendantur iſti principes aſpiri
talis vite ꝑfcōe. ſecūdo a celeſtis regni aſſecucōe. tercio mone
mur de noſtre ſpei et fiducie erectōe. primū ibi prīcipes ꝓploꝝ
ſecundū ibi congregati ſunt. terciū ibi cū deo abrahā Cum eīn
abraham interpretetur pater multaꝝ genciū. ſperamus qꝫ nos
ad eundem patrem aliquando colligi debeam9. dicit aūt bern
in ꝯpleriſqꝫ locis ſacre ſcripture d̄ ſpūalibus ꝑ corpalia iforma
mur ideo quō ꝑiſtos principes ꝓuocati coꝝ veſtigia ſaltem
tenuiter ſequi debeamus. vt ad qualēcūqꝫ ꝑfectiūculā venia-
mus in hys que principibus adiacent et que more ſecularium
principatū conſtituūt eſt videndum. habent enim principes
ſeculares. qui vere p̄ricipes ſunt ſublimē gloriā diuiciaꝝ opu-
lenciā fortē potenciā clarā proſapaꝫ hec quatuor ꝯſtituūt prin-
cipatū Cupientes ergo hos glorioſos principes imitari. primo
gloriam non que mūdi eſt ſed que vere eſt gloria acquiram9
quā triplicem inuenimus ī ſcriptura. Conſiſtit enim hec beata
gloria in dei ꝯgnicōe dei imitacōe. conſcīe atteſtacōe Et qui in
hys gloriari potuerit nō erit inſipiens Sum9 enim naturaliter
honoris ſiue glorie cupidi quod ꝯgnoſcens apoſtolus dixit
Qui gloriatur in dn̄o glorietur Ac ſi dicat Cū ex naturali cupi-
ditate glorie hoīes ꝯpeſci non poſſint quin gloriaꝫ deſiderent
Vniuerſi deſideremus gloriā nō illam que ex hoībus ē ſed illā
que veraciter eſt ex deo. prima ergo gloria conſiſtit in dei ꝯgni
cōe quē quanto verius ꝯgnoſcimus. tanto glorioſiores erimus
apud deum. hinc iere. dicitur. nō glorietur ſapiens ī ſapia ſua
nec fortis in fortitudine ſua nec diues in diuiciis ſuis. ſed in
hoc glorietur qui gloriatur. ſcire et noſſe me quia ego ſum dn̄9
qui facio mīaꝫ et iudiciū ī t̄ra. hec enī mihi placēt ait domin9
Cur aūt de9 in ſua cōgnicōe nos iubeat gloriari cā datur ſap̄.
xvi vbi dicitur Noſſe te conſumata iuſticia eſt et ſcire virtutem
et iuſticiā tuā radix īmortalitatis eſt. qui enim hāc gloriam ha-
buerit in omni loco in omni temp̄e malū refugit bonū non neg
ligit virtutes diligit. ſciens oculis deum ſ̄m apoſtolum omnia
nuda eē et apta. hinc boe9. Magna nobis in dicta ē neceſſitas

pꝛobitatis cum añ oculos agimus cūcta cernentis. nec bonum negligimus. quia ſi vere deū ↄgnoſcimus ſcim⁹ eum maloꝝ punitoꝛem bonoꝝ remuneratoꝛem virtutum amatoꝛem et ideo circūſpcti erimus nihil omnino de ↄtingētib⁹ obmittētes. Sed cūda gloꝛia cōſiſtit in dei imitacōe vt ſequamur veſtigia nō de clinātes ad dextam nec ſiniſtraꝫ. ad hoc enim venit homo ut in ſeipo oſtēderet ꝑ quam viam poſſent hoīes ad celi gaudia per venire ad qđ hoꝛtatur nos aplūs. ephe. v. dicens Eſtote imi tatoꝛes dei ſicˀ filij cariſſimi. iteꝫ deutro. xiij. dn̄m deum veſtꝛꝫ ſequimini. Item illud. iiij. reguꝫ. dicit nobis deus ſequimini me oſtendam vobis viꝛ quē queritis vocans virū deum ſecundum deitatem de quo dꝛ zach. vi. Ego vir oꝛiens nomen meum. Iteꝫ iere. iij. Ego vir veſter aſſumāꝫ vos Sed dicit aliquis illud ecc ſcđo. Quis eſt homo ut ſequi poſſit rectōrem ſuū qđ nequaquaꝫ fieri pt in equali imitacōe. ſed ī qualicūqꝫ aſſimulacōe. Sunt er go tria in quibus ipm tenemur ꝑ noſtris viribus imitari ſcilicꝫ in humili conuerſacōe dura et aſpera paſſione totali ſui ipſius exinanicōe. De pꝛimo mouet nos mathei. vndecimo. Di ſcite a me qꝛ mitis ſum et humilis coꝛđ Itē luce. xxii. qui maioꝛ eſt in vobis fiat ſicut minoꝛ. et qui ꝑceſſoꝛ eſt ſicut miſtrator nonne et ſequitur. nā quis maioꝛ eſt qui recūbit an qui miſtrat. qui recūbit Ego autē in medio veſtrū ſum ſicut qui miniſtrat. hinc gre. In ſublimi poſiti ſunt hūiles qui vnde ſe in omnib⁹ deſpiciūt inde contra omnia ſecurioꝛes fiunt. hanc hūilē ↄuer ſacōꝫ deſcribit nobis bern. dicens Conuerſare ſimpliciter inter fratres deuotus deo ſubditus magiſtro ſenioꝛibus obediens. minoꝛibus ↄtempans angelis placens verbo vtilis coꝛđ hūilis manſuetus ad omnes. ſecundo imitemur deum dura et aſpera paſſione. Ad hoc enim venit vt merendi materiam nobis oſtē deret in ſe ipo. Sic enim dicit petrus xpus paſſus eſt ꝑ nobis nobis relinquens exemplū ꝛc. ꝓpter quod dixit apoſtolis et no bis in illis luc. xxii. Ego diſpono vobis ſicut mihi diſpoſuit pr meus regnū. Ac ſi dicat Sicut ego in mundū veniens. non niſi ꝑ tribula cōnes ſequami me ad regnum. quia ſicut in actibus dicitur per multas tribulacōs opoꝛtet nos introire in regnum dei Nam vt ait apoſtolus. omnes qui volunt pie viuere neceſſe eſt. vt ꝑ ſecu cōeꝫ paciantur. vnde augu⁹. nequaquaꝫ ad regnū celoꝝ ſe per timere iudicet qui hic in area ꝯtuire nō tenditur tribulacōe. nec mēbꝛa xpi ſe iudicent qui caput ſuū ſpinis coꝛnatū ī paſſionib⁹ nō ſequntur Tercio imitemur xpm dn̄m totali nrā exinanicōe vt ſicut ſe ipm ꝑ nobis exinaniuit foꝛmam ſerui accipiēs Sic et

nos ei in hoc viciſſitudine rependamus quod tūc veraciter a=
gimus ſi in omnibus que facimus et patimur nō nobis nec ꝓ
nobis aliquid ſed ꝓpter eum qui omnia ꝓpter nos fecit et nos
ſimiliter faciamꝰ quod facere monemur in pſ. vbi dicitur Ex
inanite exinanite vſqꝫ ad fundamētū ī ea Ac ſi dicat Exīanite
ī actōibus et exinanite ī paſſionibus vſqꝫ ad fundamentum
itimarū affectōm vt nō ꝓpter nos. ſed ꝓpter deum oīa faciatis
Hinc iterum pſ. Factus ſum tamquā vas ꝑditū obliuioni datꝰ
ſum tamquā mortuꝰ a corde. qđ tunc totū veraciter contingit
quando in omnibus que agimus et patimur nos ipos penitus
ignoramus. hinc pſ. non nobis dn̄e non nobis ſed noī tuo da
gloriam. hic apoſt. j. cor. x. Siue mandatis ſiue (ut) bibitis vel a=
liud quid facitis oīa in gloriā dei facite hoc eſt vera gloria. d
qua merito poſſumus gloriari ſi tamē ī dn̄o gloriemur. quoniā
omnia facimus ꝓpt que dn̄s venit ī mundū. et quantū ī nobis
eſt fctm̄ facimus oīm eorū que dominus diſpenſando fecit et ꝑ
tulit in hoc mūdo. d hac gloria dicitur ecc. xxiii. gloria magna
eſt ſequi dn̄m. Tercia gloria ſpūalibus principibus neceſſaria
eſt teſtimonium bone conſcīe vt conſciencia crebrius requiſita
nihil ſibi conſciā ſic dicens cū apoſtolo. nihil mihi conſciꝰ ſum
quod nō ſit confeſſōne mandatū. ſatisfactōe emendatum. de hac
gloria dicit apoſtolus. gloria noſtra eſt teſtimoniū conſcien=
cie. ¶ Secundū ſecularibus principibus neceſſariū conſiſtit ī diui=
ciarū opulencia qua ſi caruerint multū eorū dignitab(us)ꝰ derogatur
ſic ſpiritales principes indigent neceſſario diuicijs meritorū
De hijs require prima dn̄ica poſt penthe. homo quidā erat ⁊c.
¶ tercia dignitas ſecularis principatꝰ conſiſtit in forti potencia.
q̄ ſi ſpūalis princeps conſequi deſiderat ī triplici ſe dēt poten
cia exercere. Primo vt potenciā habeat ſuper ſe ipm̄. ſecundo
ſuper omnem creaturā. tercio vt potenciā habeat aput deum.
Primo dico volens potens fieri omni deuocōe ſtudeat vt potē
ter ſibi ipi nouerit dn̄ari omne malū interiꝰ et exterius a ſe po
tenter repellens et ad omne bonū ſuis viribus poſſibile viril'r
ſe ipellens q ſi quid irrepſerit potenter in ſe puniat vel deum
punientē humilis ſuſtineat qđ totū ī noſtra poitū ē poteſtate
De prima potencia dr̄ gen̄. ſubte eſt appetitus tuꝰ et dn̄aberis
illius. quod exponēs bern. dicit In nobis eſt ſi vinci volumus
et nemo noſtrū in hoc certamine dicietur inuitus. poteſt enim
inimicus excitare temptacōis motū ſed ī nobis eſt ſi voluerimꝰ
dare conſenſum. hinc ꝓuer. xvi. dicitur. melior eſt paciēs viro
forti et qui dn̄atur animo ſuo expūgnatore vrbiū. quod expon
ens gre. di. mior ē victoria vrbes expugnare q̄ extra ſunt que

vincuntur Maius aūt eſt q̄ ꝑpaciā vincitur q̄ ipſe a ſemetipo
animus ſupatur et ſemetipſū ſibimetipi ſubicit de nr̄o etiam ſen
ſu ſ c exponim⁹· quia expugnator vrbiū has expugnat adiuto
rio alieno· Vincens aūt ſemetipm ex ꝓprys virib⁹ illud facit· De
hac potēcia monet nos bern· Habeat homo ſenſus ſuos exterio
res non duces ſed ſeruientes interiores vero ſobrios et efficaces
habeat cīo domū et familiā cogitacōm ſuaꝝ ſic ordinatam ut
dicat huic veni et veniat et alteri vade et vadat ſeruo ſuo fac
hoc et abſq̄ ɔdcōe facit· Secunda potentia eſt de oībus reb⁹
huius mundi· ſup que tūc potētes erimus cū omnibus eis eo
modo vtimur quo dn̄s has creauit· Pro q̄ ē qđ ſciendū qđ deus
alia creauit ad noſtrum exercicium · alia ad noſtꝝ obſequium
alia vero ad melioꝝ iudiciū· prima dicūtur mala ſcđa bona tcia
mala et bona · ſcđm q̄ eiſdem bene vtimur ſiue male· primū dico
deus creauit quedam ad nrm̄ exerciciū que dicim⁹ eſſe mala q̄
ad vindictā et correctōē ſunt peccatoꝝ ſunt creata· de quibus
dicitur Ecc·xxxix Sunt ſpūs qui ad vindictā creati ſunt et ifur
ore ſuo confirmauerat tormenta ſua ſcꝫ ignis grādo fames et
mors beſtiaꝝ dētes ſcorpy ſerpentes et romphea vindicans i
extmū impios · ſuper que tanto potenciores erimus quanto
eadem a deo nobis iflicta paciencius tolleramus· hinc aug⁹·
electi potenter aduerſa tollerant ſcientes q̄ ꝑ illud q̄ momen
taneū eſt et leue tribulacōis· ſupra modū grāꝫ et gloriam mere
antur· Secundo deus creauit quedam ad noſtrū obſequiū que
dicimus eſſe bona· per que nobis vite neceſſaria miniſtrantur
de quibus dr̄· ecc· xxxix · Bona bonis creata ſunt abinicio que
aūt ſint illa ſubiūgit dicēs Iniciū neceſſitate rei vite hoīꝫ aqua
ignis ferrū· ſal et lac· panis et mel· botrus vue· oleū et veſtimē
ta· hec omnia ſanctis i bona · quibus tunc potenter vtimur qn̄
nobis ex eis ſolum de neceſſarys ꝓuidemus Tercio ſunt quedā
que bona et mala dicimus· ſcđm q̄ bene vel male eis vtimur·
ſicut ſunt oīa pulchra omnia dulcia iocunda· ſenſus noſtros d
mulcencia que deus creauit ad iudiciū melioꝝ que tunc mala
dicimus ſi hos diuinitus cupimus et eligim⁹ plus quā deum
Nam de hys dicit apoſtolus ro· j· Cōmutauerunt veritatē dei
i mendaciū et coluerunt et ſeruierūt creature poci⁹ quā creato
ri qui eſt benedictus in ſecula· De quib⁹ aug⁹· dicit· maledicti
ſunt domine qui mutus tuos diligunt plus quam te que tunc
bona dicimus quando ex eis ɔmoniti illa relinquimus · et illa
que in deo ſunt eligimus plus q̄ꝫ illa· clamāt enim nobis omnia
Ipſe fecit nos et nō ipi nos· nec dubiū quin meliora ſibi ſerua
uerit q̄ꝫ ſint illa· hinc bernhard⁹· Integer amator dei quecūq̄

ſe conuertit familiarē habet amōicōnē amoris · rebus ipis pro
ſpeculo vtitur et in omni eo q̄ occurit ſui amatoris reſultat mē=
moria aſpicit cuncta que condidit et quo condiderit fine et m
bps nō tam amirabilis quam amabilis occurrit atq; ex arra di=
lcōis quaz ꝑcontulit ſapienter eſtimat · quanta ſeruauit in do=
tem Et ſic in tranſitorps iſtis minimis ꝯtemplatur ſapiēter e=
terna ſciens qd ſi in hac t̄ra diſſimilitudīs iueniuntur tam pu
lchra ipatria eodē iueniuntur īfinita meliora · Tercia potencia
habebitur aput deū quanto iduabus p̄mis merebimur p quā
i cibus que ad ſalutē noſtrā ptinent · ſup deū audeo dicere ha=
bebimus poteſtatē An nō potens erat aput deū abrahā ad cu
ꝑces nil facere poterāt in ſodomis angeli dei quouſq; loth pa
truus eius exyt Si enim ex pſona dei dixi dixit angelus gen ·
xviiii · feſtina et ſaluare i ſegor quia nō potero facere quicq̄ do
nec egrediaris illuc · An non potens erat moiſes cui dixit dn̄s
exo · xxxii Dimitte me vt iraſcatur furor meus contra eos et de
leam eos faciā q; te i gentem magnam · q̄ exponēs greg · dicit ·
quid eſt dicere ſeruo dimitte me niſi deprecandi auſum ꝑbere
Ac ſi aꝑte ei diceret Penſa quantū aput me valeas et agnoſce
re quia obtinere poteris quicquit p pl'o exoras An nō jeremi=
as potēs erat ſuper dn̄m cui dn̄s dixit · tu noli orare p pplo hoc
nec aſſumes p eis laudez et orōm et nō obſiſtas mihi hanc aūt
poteſtatē deus a dilectis ſuis libenter ſuſtinet vt i eis et ex eis
occōnē ſumat miſerendi quia euidenter in nūeri ezech · xxii vbi
dicitur · queſiui in eis viꝝ qui iterponeret ſe ſepem et ſtaret op
poſitus contra me p t̄ra ne diſſiparē eā et nō in veni Et ibidē
iꝑperando dicit · nō aſcendiſtis ex aduerſo nec oppoſuiſtis vos
p domo iſrahel · de hac triplici ptāte dicit apoſt · phili pp · iiii ·
omnia poſſum in eo qui me confortat ¶Quarto pn̄cipes ſecu=
lares tantam habēt p ſapiā et ſunt ꝑceteris nobilitate generis
ſublimati · p quod i formamur vt ſi ſpūales fieri cupimus opor
tet nos nobilibus exercicys ab infimis et vulgaribus exerciciis
elongari Sunt autem tria exercicia · ꝓpter que nobiles valde ef
ficimur aput deū · oportet enim vt ſimus a t̄renis actib9 elon=
gati virtutibus adornati in deum feliciter tranſmutati · primo
dico qui vitam ſuam nobilitare deſiderant oportet vt a t̄renis
actibus penitus ſint elongati · nec habentes cū vulgaribus et
popularibus dn̄e ſed ad modū angeloꝝ conciuiū ſuoꝝ faciem
dei licet ad huc a longe itellectu et affectu quāto crebrius po=
terit ſpeculetur · Cū enim hic ſit exiliū et illic patā merito cogi
tacōe et auiditate in illa eterna patria ꝯuerſamur · quod facere
monemur iiij · li · Eleuare eleuare ꝯſurge ir'lm · et notabiliter his

dicit eleuare· ꝓpter affectū et operis effectū· vt non ſolum p
intellectū et affectum· ſed etiā p opis effectū ſemper ibi ꝯuer
ſari āme9 vbi manere ī ppetuū nos ſperamus· Per opis autē
effectū dixi vt quicquit cogente neceſſitate d̄ t̄rēa viſcoſitate
facere oportet· eadem tamen p intēcōez ſurſum ad dominum
dirigam9· ita ut nūquaꝫ ꝓpt̄ ſe ſed ꝓpter deum eadem faciā9
Et hoc eſt qđ ait aplūs· Col· iij· que ſur ſunt querite ſcilicꝫ per
operis effectū que ſurſū ſunt ſapite per deuocōis affcm̄· Hinc
bern· Serius aīmus ſemper p̄ oculis habeat non id qđ agit ſed
quo agendo intendit· et ſubiūgit A deo et ad deū cōditus eſt
animus rōnalis vt ad ipm̄ ſit cōuerſio eius ut ſit ipe bonū ei9 et
ideo qꝫ ꝓpius poteſt accedat ad eū ſilitudine a quo ſola diſce
ditur ſimilitudie hoc enim ſolum ē id magnū bonum qđ mag
nus anim9 debet deſidare āmirari et ad illud feſtinare· ita ut
licet in t̄ris regat corpus ſibi cōmiſſum melior tñ parte ſui hoc
eſt memoria et intelligencia et amore ibi ſemp ꝯuerſari amet
vnde quicquit habet ſe nouerit accepiſſe et ibi imppetuum ſe
manſurum· et cum plena de viſione· plenā ſe ſimilitudinem ad
cepturum ſperat· Secundum vitam noſtram ſupra modum no-
bilitans ſunt virtutes· De quibus quanto plures acquirimus·
tanto erimus aput deum nobiliores· maxime autem virtutes·
theologice· deinde morales multum nos nobilitant· Hinc jero9
Suma eſt aput deum nobilitans clarum eſſe virtutibus· Vnde
Sapiens· Nobilis eſt ille quem nobilitat ſua virtus· Singula
riter autem pre ceteris ſunt quedaꝫ virtutes et exercicia que nō
ſolū ad principatū nobilitant ſed animas noſtras regians effi
ciunt· et tamquam ſponſas copulant regi d̄o· quas beat9 bern
hardus enumerat ſic dicens da mihi animā nihil amantē pre
ter deum amandū non eſt cui viuere xp̄us nō tantū ſic ſed diu
fuerat cui ſtudy et ocy ſit ꝓuidere deū in conſpectu ſuo ſemp
cui ſollicite ambulare cū domino deo ſuo non dico magna· ſed
vna voluntas ſit et facultas nō deſit da inquaꝫ talem mihi ani
mā et ego aſſigno huic vocem pariter et nomen ſponſe Hee ſunt
virtutes et exercicia que precipue nos nobilitant apud deum·
Terciū ſuper omnē modum maxime nos nobilitans eſt illud cū
per diuinam preſenciam in dominū transformamur· quod tūc
feliciter contingit· cū deus iam dictis virtutibus illectis ruit
in amplexus non valens ſe vlterius continere· tunc deus tāq̄
forcior trahit poſt ſe animas in diuinū affectum eos penitus
transmutans Iuxta illud apoſtoli· j· cor· ſexto· qui adheret deo
vnus cū eo ſpiritus efficitur Item job· xxxiiii· Si direxerit homo
cor ſuū ad deum ſpiritū illius et flatū ad ſe trahet deficiet oīs

caro ſimul id eſt carnalitas et hō in cinerem reuertetur · quod eſt dicere poſtq̄ deus ex ſui p̄ncia ſpiritū hominis ad ſe trahit omnis carnalitas deficit et hō · i · hūanam affectus in nihilū re: diguntur diuinū affectū feliciter mouentes · qd̄ apcius bern · declarat dicens · Cum voluntas eo ꝓficit vt fiat amor ꝯtinuo ꝑ viam amoris infundit ſe ſpūs ſanctus ſpūs vite omnia viuifi cans et ꝯtinuo voluntas fit amor · memoria vero efficitur ſapia cum ſuauiter ſapiunt ei bona domini · intellectus vero cogitā: tis efficitur contemplacō amantis formās illud ī quaſdā ſpūa les vel dīne ſuauitatis expiencias et tunc de deo bene cogita: tur ſecundū modū hūanū ſic qꝫ contingit q̄ potencie anime ra tionalis que prius dicte ſunt voluntas cogitacio et mēoria fe liciter ī deum tranſmutare dicantur Amor diuinus contempla tio ſapiencia deo ſponſo miſericorditer hoc agente qui viuit et regnat &c.

Sermo De eodem ·

ꝺ Fortes terre vehementer eleuati ſunt · Dicit criſ. In omni laude ſanctorum nihil glorioſius de ſanctis di ci poterit · qꝫ vt dii a deo ſuo nominentur · neqꝫ enim hoc nomen veraciter īponi poſſet niſi per imitacioē ſanctam vitam dei hominis induiſſent · Expeditis ergo prima parte thematis duodū propoſiti ſcilicet de principum dignita te · Nunc reſtat dicendum · De ſecunda parte ſcilicet de eorum ſublimitate Vt ergo predicator qui ſecundū apoſtolum ſapien: tibus et inſipientibus debitor eſſe debet magnis ſpiritibus ha beat aliquid proponere q̄ ad perfectum eos excitēt amplioré Ideo verbum propoſitum eſt inductum in quo quatuor per or dineꝫ aponuntur · primo enim glorioſi iſti apoſtoli magnifice cō mendantur · ſecundo a diis gencium ſepantur · tercio a deo ſpe cificantur · quarto vehementer exaltantur · primum ibi dii · In quo ſupra modum cōmēdantur qui enim non homines · ſed dii vocantur · videntur humanū ſtatum hominū · quantumcumqꝫ ſanctum ſublimiter exceſſiſſe · ſecundū ibi Fortes · In quo a diis gencium diſcernuntur qui non dii ſed demonia · Iuxta pſalm · dicentem · quoniaꝫ omnes dii gencium demonia verius nuncu pantur Illi enim dii non fortes ſed debiles ſunt valde et infir mi qui nulla fortitudine ſed ſola doloſitate homines decipiunt ad peccandum · Vnde non viribus vtuntur ſed fraudibus · hic bern · poteſt inimicus excitare temptacōis motū ſꝫ ī nobis eſt ſi vinci volumus et nēo noſtrū in hoc certamine deiicitur inuitus ·

Vnde in paſſionibus ſanctoꝝ ſepe legitur quam potenter per
eos demones ſunt conſcernati et quam ſepe mutire in eorum
pn̄cia nō audebant. fcium ibi terre In quo iſti dꝫ ſcȝ apoſtoli a
deo vere ſpecificantur In eo enim ꝙ dicūtur dii terre a deo ce
li qui ſolus naturaliter eſt deus diſtingvūtur Vnde iohānis. iii
Qui de t̄ra eſt de terra loquitur . ſed qui de celo venit ſuper
omnes eſt. hinc gre. exponens verbū apoſtoli dicentis. qui eſt
ſuper omnia deus benedictus in ſecula dicit. Sciendū ꝙ ſancti
hoīes dii ſunt vocati ſicut dixit deus moiſi ponā te in deū pha
raoni ſed aliud eſt nūcupatiue. et aliud dici naturaliter deum
qui ergo dicitur deus nūcupatiue deus dicitur intra omnia.
qui vero intra virginis vterum deus eſt incarnatus ſup omnes
eſt. Vnde vult dicere ꝙ apoſtolus dicendo qui eſt ſuper om
nia deus benedictus ſup oīa dixit ad drāȝ ſanctoꝝ deoꝝ qui
nō ſunt ſuper oīa. ſed inter omnia ꝑticipatiue dii nuncupantur
quartū ibi vehementer eleuati ſunt qui per paſſionem ſuam ho
die tranſeuntes in celum tanto ſunt in celo glorioſiores quan
to in terris fuerunt p̄ ceteris ſanctiores. hec breuiter de glorioſis
iſtis diis dicta ſufficiant. nam mirabilia et miracula que deus
in eis et cū eis mundo exhibuit ſufficienter ꝓbat ꝙ ex merito
ſanctitatis eoꝝ ſacra ſcriptura iuſte noīat eos deos. Sic eni ex
ꝑſona dei de eis dicitur i pſal. Ego dixi dii. eſtis. vnde cū na
turalis deus ſcȝ xp̄us ſe dixiſſet deū iudei volebant eū. tamquā
de plaſphemia lapidaſſe. quibus ip̄e dixit ioh. x. Nōne in lege
veſtra ſcriptū eſt Ego dixi dii eſtis Si illos dixit ad quos ſmo
dī fact9 eſt et nō poteſt ſolui ſcriptura quē pater ſanctificauit
et miſit i mūdū et vos dicitis quia plaſphemas qr dixi filius dī
ſum. vnde iero. verbo mathei. xvi. quem dicunt hoīes eſſe filiū
hominis dicit Cū interrogaſſet ih̄s diſcipulos quid hoīes hu
mana ſolū ſencientes de ſe ſentirent et reſpondiſſent alii iere
miam ꝛc. reſpondit ih̄s vos aūt qui non eſtis homines tales ꝯ
quibus dicit apoſtolus Cū ſit inter vos zelus et ꝯtencia. nōne
hoīes eſtis nōne carnales eſtis ſȝ qui eſtis dii qui de dīmitate
mea intelligitis quē me eē dicitis. nūc videā9 quibus exerciciis
ſaltim fimbriā ſublimium iſtoꝝ deoꝝ tenuiter ꝯtingam9. vt ex
hoc de hui9 noīe ſctītate aliquid ꝯſequamur. ꝓpt qđ ſciendum
ꝙ duo de hac matīa ſunt dicēda. Primo de huius noīs et vite
cālitate ſc̄do de mō ꝑueniendi qualitate hec enim ſancti pro
maxima veneracōe accipiunt vt eos imitemur. Primo ergo vi
dendum eſt de huius nominis et vite cālitate id eſt propter
quam cauſam poſſumus dii nuncupari. Eſt aūt hec cā et nō alia
ſcȝ vnio noſtri ad deū. Cū anima noſtra deo n̄ ſolum ꝯiuncta

ſed qđ maius eſt vnita fuerit. tunc fortis vincat minus fortem
.i. deus animam et trahit eam in ſue vite et nominis ſanctitatē
Vnde ſicut ipe deus eſt naturaliter . ſic talis homo vnitus ſibi
nūcupatiue ſic et dicatur deus. Licet enim inter deū et animā
maxima ſit diſtancia cū ſcḋm bern . deus nō poſſit eſſe dignior
et aīa peccatrix nō poſſit eſſe indignior. hec tamen vnio eſt ei
poſſibilis que poſſibilitas ſibi in actū trāſeat nullū ex hoc ſequi
tur ipoſſibile Ad hoc enim anima creata eſt vt exiens a deo p
graciā creacōis ad deū redeat p grāz vnionis qđ figura natura
et ſcriptura poterit edoceri figura p colūbaz noe quā ſicut gen.
viii. dicitur. Noe emiſit nō vt rediret ſed vt videret ſi ceſſaſſent
aque diluuy ſup faciē t're que cū nō inueniſſet vbi requieſceret
pes eius reuerſa eſt ad eū in archaz Sic omnes anime xpianoꝝ
que p grām creacōis a deo mittuntur in hunc mūdū ad hoc vti
q2 mittuntur vt in archā celeſtis regni ad eū redeant qui miſit
illas. ſed heu multe tamquam coruus cadaueri mūdane dilcōis
inſident Secundo oſtenditur p naturā. q7 bern. ſic declarat .
dicens . rectus et magnus dn̄s rectū et magnū fecit hoīem vt
p rectitudinem deū appeteret omnes affectōes ad ip̄z erigen
do et p magnitudinē appetitū caperet eū. quā celi et terra cape
re nō poterant ambigendo . Vnde quia deus rectus eſt de quo
dr̄ in pſal. rectus dominus et nō eſt iniquitas in eo et ſimiliter
q2 magnus eſt . de quo itē in pſ. magnus dn̄s et laudabilis ni
mis. ideo oportet animā que ad imaginē eius creata eſt rectā
et magnā eſſe. ſed rectitudinē in lapſu primoꝝ pntū pdidim9
magnitudine anime retinemus quā rectitudine poſt quaz per
bona exercicia reparauimus ex hoc deo ſimiles facti dii vocamur
tercio hoc idem pbatur lucide p ſcripturā videlicet qđ ad hoc
vt ad deū redeant ſunt create Iuxta illud iohāis xiii. Sciens q2
a deo exiuit et ad deū vadit dicit enim bernhard9. A deo et ad
deū conditus eſt animus rōnalis vt ad ipm ſit conuerſio eius
vt ſit ipe bonū eius. hic aūt ab illo bon9 ad imaginē quippe et
ſimilitudinē eius conditus eſt vt quaz diu hic viuitur quaz ppi
us pt accedat ad dū ſimilitudine a quo ſola diſcedit diſſimi
litudine. vnde ſit hic ſanct9 ſicut ille ſanctus ē i futuro beatus
ſicut ille beatus ē. deniqz hoc ſolū magnū bonū magnus et bo
nus animus ſuſcipit et miratur et affectat quod ſuper illum ē
et adherere feſtinat ei ſimilitudine ſue deuota imago Ipſe enī
animus rōnalis ad imaginē dei eſt et per hoc itelligit ſe poſſe
et debere adherere ei cuius imago eſt . ideo et ſi in terris regit
corpus ſibi cōmiſſum meliori tamen parte ſui hoc eſt memoria
intelligencia et amore ibi ſemper conuerſari amat et cetera.

Vnde quicquit amat ſe nouit accepiſſe et vbi ī ꝑpetuū ſe man
ſuꝝ et cū plena dei viſione plenā ſimilitudinē adeptuꝝ nouit
Illuc ergo ſpectet Vnde pendet plus cū hoībus cōmorās vt vi
uificat eos vita dei ad querenda et capienda diuina · qꝛ vt ani
met vita iſta mortali et hūana · ſicut enim corpus naturali ſta
tu ſuo erigit ī celū eo qꝛ natura et dignitate oīa corpa ſupemīꝫ
ſic ſpūalis natura ad ea que in ſpūalibus ꝑeminet · hoc eſt ad
deum et diuina eriget ſemper amat ſemetipāꝫ nō ſuperbe ſapi
endo ſed pie amando hec ergo beata vnio cā eſt per qꝛ hoīes a
ſtatu hūanitatis · i · carnalitatis tranſeunt in dīnū · Secundo di
cendum eſt de modi perueniēdi qualitate hoc eſt qualiter ad
hunc ſtatū diuinū veniamus et ſunt tria que per hanc graciā cō
ſequamur ſcꝫ ꝑ aſſimulacōꝫ dilcōꝫ pfcōꝫ · In hys enim tribus ꝑ
ficitur vita hoīs et a ſtatu noſtro recedentes · i · a vita hūana i
dīnū ſtatū feliciter cōmutamur vt dy noīemur et ſim9 · Cupien
tes ergo hanc beatā dnoiacōꝫ vt dy nominemur cōſequi primo aſ
ſimulemur deo · ſunt autem tria in quibus ſibi hoīes mutuo aſ
ſimulantur · ſcꝫ in faciei diſpoſicōe in ſibi opacōe in moꝝ exhibi
cōe vt quicūqꝫ homines aliquid iſtoꝝ ſimul habeant dicantur
ſibi ſimiles et ſic ſibi mutuo aſſimulari · Primo ergo aliqui ſunt
ſimiles adinuicem faciei diſpoſicōe per quē modū cōmuniter di
cimus qꝫ ſimiles iſti ſibi ſunt in facie · per hanc faciē voluntatē
accipimus nec inconuenienter ſicut enim homo exterior ꝑ fa
ciem cognoſcitur ſic interior ꝑ voluntatē Hinc gre · ſicut per ex
teriorem faciem hoībus ſic ꝑ interiorē voluntatē do noti ſum9
Hec ergo volūtas noſtra que de ſui natura nec bona nec mala
dicitur tanto erit melior quanto dīne volūtati conformior que
cū ꝑ cōformitatē cepit eſſe bona · habem9 in ea omne qd ad ſa
lutē nos poterit ꝓmouere · ſic enim di · bern · Bona voluntas ē
origo omniū bonoꝝ et oīm mater virtutū quā qui habet ſecum
habꝫ quicquit ei ad bene viuendū opus eſt Quia vt ait gre · Añ
dei oculos nūquam eſt vacua manus a munere ſi archa cordis
repleta fuerit bona volūtate · opatur enī bona ſi ē ſi vero opari
rēnuit volūtas nō eſt · bona ergo eſt noſtra volūtas cū ex con
ſilio et ꝓpoſito ad dominū ſe cōuertit Melior eſt aūt cū cōſilium
et ꝓpoſitū conuertit in opus vt nō ſolū iam velit ſed voluntas
per opera iam ꝓbatur · optima aūt tunc eſt voluntas cum ope
et veritate affectu et effectu diuine uoluntati in omnib9 et ꝑ
omnia ſe cōformat · hinc ber · ſcio omnē creaturā ab homine ue
lit nolit ſubiectaꝫ eſſe oportere creatori ſcꝫ a creatura rōnali uo
lūtaria exigitur que tūc perfecta iudicabitur cū ome qd procer
to ſci9 deū uel · id nos veli9 et qd certū ē dū nol · id execremur

quod autem in certū eſt vtrū velit aut nolit nec nos velimus ex
toto nec penitus non velimus talis voluntas nō requieſcit. do
nec pducat hoiem ad pfectū quia cū poterit operatur cū vero
nō poterit. ſperandū eſt vt ejus deſideriū ſtet pfcō ſm illud
apli. ii. cor. Si voluntas pmta eſt ſm id qđ habet accepta eſt
dec. Secundo hoies ſibi mutuo aſſimulantur in ſimili opacōe
ſic ſi deo aſſimulari cupimus opemur ſicut ipe tam in ope quā
in affectu in ope vt que ipe opatus eſt et nos opemur et ex
eo affectu quo opatus eſt hoc ē ppter nos et nos opemur ppē
eum Ad quod hortatur nos judic. quid me videtis facere ons
Facite. Item ex eo. Inſpice et fac ſm exemplar quod tibi mon=
ſtratū eſt in monte Ideo em̄ homo factus eſt vt in ſe ipo viuē
di regulā nobis daret Sic enim d. gre. In carnatus dn̄s iſemet
ipo omne qđ prius pcepit et iſpirauit oſ̄dit vt quod precepto
monuit exemplo ſuaderet. hinc bern. pderit mihi domini paſſi
o ſi mea ſequatur imitacō alioquin requiretur a me ſangvis ille
qui effuſus eſt ſup trām. nec imunis ero ab illo tam ſingulari
ſcellere judeoꝝ qđ videlicet tante caritati ingratus fuerim q̄
ſpūi grē ɔtumeliā fecerim. q̄ conculcauerim filiū dei. Ex quo
patet q̄ nec paſſio pderit ſine imitacōe. nec imitacio ſufficit ſi
ne paſſione. multi enim antiquoꝝ patrū ſecuti ſunt dominum
quoꝝ vnus ſcȝ job dixit. Veſtigia eius ſecutus eſt pes meus ꝛc.
nō tamen ante paſſionē itroire poterat in regnū dei. tercium quo
hoies ſibi aſſimulantur conſiſtit ī moꝝ exhibicōe vt qui ſimiles
ſunt ī moribus ipi ſibi mutuo aſſimulantur p hos mores virtu=
tes accipimus p quas deo tanto amplius aſſimulabimur quan
to plures inſerimus vite noſtre. vnde de hac aſſimulacōe vir=
tutū ex perſona dei i format nos bern. d. In uita mea ɔgnoſce
re potis uitā tuā ut ſicut ego pauptatis obediencie hūilitatis
pacie et caritatis in declinabiles ſemitas tenui. Sic et tu eiſdē
veſtigiis incedas nō declinans ad dextrā nec ad ſiniſtrā. īter
has uirtutes tamen maxie caritas nos aſſimulat deo. De his
tribus ſilitudinibus dicit aug. Appereat ſilitudo in moribus
p natura. in operibus pro iuſticia. in uirtutibus p gracia. ut mo
ribus natura proponetur iuſticia operibus ɔpbetur gracia uirtu
tibus cōpleatur et ſic ſemper dn̄o preſentetur. Hinc raguel de
thobia. quā ſimilis ē iuuenis iſte conſobrino meo quanto ergo
in hac aſſimulacōe amplius pficimus ex continuis exerciciis pro
moti tanto uicinius ad deū accedimus et tanto uerius dꝫ uoca
mur quouſqȝ tandem iterum beacius unimur deo. Secundum
ergo quod ad huius de nominacionis graciam nos promouet
eſt et dicitur dilcō per quam vniti deo induimus nomen eius.

Hec aũt vnio licet ex omnibus exerciciis prius dictis ꝓmouea
tur. maxime tamen ꝑficitur ex amore qđ taliter eſt videndum
omne ĩꝑfectũ contendit et feſtinat vt ſuo ꝑfectibili ſe comun
gat et ĩ eo ꝑficiatur ſicut ignis qui cũ ſuper terram eſſe habe
at tendit ſurſum ad celũ empireũ. et omnis aqua feſtinat ad
mare. vt cũ in ſe ſint ĩꝑfectibilia in ſuo toto eſſe ꝑfectius con
ſequantur bern. Certũ eſt ad ſuã originẽ vniuerſa quantũ in ſe
eſt tendere et in eam ſemper eſſe ꝑtẽ decliuiora. Sic eſt ꝓ oĩa
de amore qui cũ in cordibus noſtris ĩꝑfectũ eſſe habeat et in
corde dei ꝓ oĩa ſit ꝑfectus teſtante iſ. qui dicit. viuit dñꝰ cꝰ
igniculus eſt in ſion. i. in anima fideli et caminus in irlm. hic
eſt q contendit continue ad deũ vt amori eius totaliter ĩmer
gatur et perdſequẽs perfectũ eſſe conſequatur omnes affcões
aĩe violentiſſime pꝰſe trahens. nã vbi amor ibi oculus. vbi am
or ibi cor et omnes vires aĩe amorem ſuũ ſecuntur. hinc dicꝰ.
q violencia amoris amantẽ tranſponit ĩ amatũ quia vbi amor
ibi omnis tenor ĩterioris hoĩs ſe recipit colligit et ſe trãſfert
et ſic deo feliciter vnimur. Ex quo fit vt omnia noſtra. dei ſint
et que ſunt dei noſtra. ſic q fit vt ſancti hoĩes deo vniti ex bo
nis eius ditentur et opera eorꝫ ex eo q dei nobiſcũ ſunt per
omnia nobilitentur. vt dicat nobis deus illud luc. xv. oĩa mea
tua ſunt. de hac mĩa dei grã dr ioħ. xvii. pater ſanctifica eos
in veritate vt ſicut tu pater ĩ me et ego in te. ita ſint et ipĩ vnũ
ĩ nobis hinc . i. cor. vi. qui adheret deo vnus ſpũs ẽ. tciũ per qđ
venitur ad hanc beatam denoĩacõꝫ vt dii noĩemur conſiſtit in
vite perfectione non illa que in conatu perficiẽdi. de qua ĩ pri
ori ſermone dictum eſt. ſed illa que eſt ẽminus per veniendi
quam prius obmiſſam in iſto ſermone promiſimus exponendũ
am que licet adeo ſit ſublimis ut vix a quoquam apprehendi
valeat in hac vita quam ille non mmediocris diis paulus vide
icet non arbitratus eſt ſe apprehendiſſe que vnioni iam dicte
aliquid diuinius ſuper addit. Tamen quia lex diuina impoſ
ſibile nec precepit. nec conſulit. ſvadet autem perfectionem.
Mathei. quinto dicens Eſtote perfecti ſicut pater veſter perfe
ctus eſt nullus indignetur. nullus contempnat ſi de hac ma
teria non de noſtro ſed dꝫ ſcriptura ſacra aliquid in medium
proferamus. Propter quod ſciendum q. thomas. in ſecunda
ſecunde circa finem hanc per tractans materiam dicit q unũ
qđq tunc perfectum dicitur. in quantum attingit proprium
finem. qui eſt ultima rei perfectio. caritas autem eſt que unit
nos deo qui eſt ultimus finis humane mentis quia qui manet ĩ
caritate in deo manet. zc. ioħ. et ſubiungit perfcõ hũane uite

conſiſtit in caritate ĩportat autē pfctio q̄dã vniuerſalitatē
quia ut tcio phyloſophoꝝ dꝛ Perfectū eſt cui nihil de eſt· Eſt
itaqꝫ ut idem ibidem dicit triplex pfectō vna ab ſoluta que at
tenditur ſcd̄m totalitatem diligētis et diligibilis prout deus
tm̄ diligitur q̄tū diligibilis eſt et hec pfctō non eſt poſſibilis
alicui creature pure Hinc bern· Diligam te domīe pro modulo
meo qꝛ et ſi quātū debeo non poſſū· nō poſſum tamē vltra quā
poſſum· ſed hec pfctō cōpetit ſoli deo qui ſe totum tot⁹ diligit
in quo bonū integꝛalit̄ et eſſencialiter invenitur Secūda pfctō
attenditur ſꝫm totalitatem ex parte ſolius diligētis pꝛo ut aff
ectus diligētis ſcd̄m totum poſſe ſuū ſemper actualit̄ tendit in
ipm deūꝫ et talis pfectio non ē poſſibilis in via ſed habetur in
patria· Tercia pfectio eſt que nec attenditur ſecūdum totalita
tem diligibilis quātū ad hoc q̄ ſēper actu feratur in deum ſed
quantū ad hoc q̄ excludātur ea que repūgnāt motui dilectōis
in deū ſicut aug⁹· dicit in libꝛo· xli· q̄om· q̄ venenū caritatis eſt
cupiditas et talis pfectio p̄t haberi in via et vita iſta et hoc du
plicit̄ vno mō in q̄tū ab affctū hōis excluditur omē illud qd̄
trariatur caritati ſicut ē moꝛtale pctm̄ ſine tali pfectōe caritas
eſſe non poteſt. Vnde talis pꝛofectio eſt de neceſſitate ſalutis
Alio mō poteſt haberi perfectio in quantū ab affectu hominis
excluditur nō ſolum id qd̄ eſt caritati contrariū ſed etiam om
ne id per qd̄ impeditur ne affectus mētis totaliter dirigatur
in deū vſqꝫ huc· thomas et hec vltima perfectio diuinū nomen
et eſſe hoībus ſanctis pꝛomeretur· qd̄ felicit̄ tunc contingit qn̄
ſopitis cunctis ſenſibus carnis in diuinū affectū hō abduci-
tur· in quo nil ſentitur penitus vbi deus in tantū vt omnes af
fectiones interioꝛes et potencie anime racōnalis ſibi in deo ab
ſoꝛbeantur vt in omnibus nihil ſpiret nihil pulſet nihil viuat in
homine niſi eſſe diuinū in hac beata vita ſtetit vnus eoꝝ paul⁹
ſcꝫ cum dixit· viuo iam nō ego· viuit vero in me xp̄us · et iterum
quib⁹dam dixit· moꝛtui eſtis et vita veſtra abſcondita eſt cum
xp̄o in deo· hinc bern· moꝛiatur aīa mea moꝛte iuſtoꝝ vt pnciū
memoꝛia excedens reꝝ ſe inferioꝝ coꝛpoꝛeaꝝ quia nō mō cupi
ditatibus· ſed et ſimilitudinibus exuat in hunc exceſſum petr⁹
venerat cū dn̄o transfigurato in monte diceret · bonū eſt nos
hic eē neſciens quid dr̄et et quia ĩ tali exceſſu nihil eſt in hoīe
quod non ſit diuinum ideo in hoc exceſſu· ſicut homo eſſe dīnū
induit· ſic et nomē vt ex tunc et in reliquū poſſit veraciter dici
deus nec obſtat ſi gꝛā receſſerit qui ꝓpter ſui ſublimitatē nō p̄t
nec debet longo tp̄e perdurare quod tamē ĩ eo quā diu vixerit
peꝛſeuerat et momentanea empcō dat vis perpetuū poſſidendi·

et ſubita vulneracō dat hoī q̄ȝ diu vixerit cicatricem. hanc grāȝ
apte declarat di. o caro et ſangwis vas luteū quando h9modi
experitur affectū vt dn̄o ebriatus amore animus oblitus ſui
tot9 pergit in deū et adherens deo vn9 cū deo ſpūs fiat. Bt̄m
dixerim et ſanctū. cui tale aliquid in hac mortali vita raro iter
dū aut ſemel et hoc ipm raptum aut vnius vix momenti ſpacio
experiri donatū eſt Et ſubiungit Te eni quodāmodo n̄ ꝑdere
tamquā nō ſis et oio nō ſentire temetipm et a teipo exinaniri ce
leſtis eſt ꝯuerſacōis nō hūane affectōis. Et hec de huius grē
declaracōe ſufficiant. q₇ aūt eadem grā diuinum nomē iponat
dn̄s albertus ſic declarat Sicut p̄r hō generat hominem et ex
ipā ſua generacōe dat ei hoc nome q₇ homo vocatur in verit.
ſicut ipſe eſt hō ita de9 pater generat deū. et hac ipā ſua ge
neracōe dat nato q₇ deus vocatur ſicut ipē eſt deus. et huius
generacōis ſemē eſt verbū in itellectu et grā in affectu. Vere
eni deus eſt qui ꝑticipatiue deus nūcupatur Ad hanc ꝑfcōm
hortatur nos deus conari deut. vi. et math. cum dixit. Diligas
dominū deū ex toto corde tuo et ex tota anima t. De quo aug9.
hec totalitas ſcȝ toto corde tota anima tota virtute hoc intend
dit qd omnes mot9 aīe ad deū referātur et ſic n̄ ipletur i vita
niſi forte ad tempus breue a perfectiſſimis viris. ad q̄ȝ ſaltim
conari det nobis deus omnipotens qui viuit et regnat ꝛc.

De eodem.

Ecit rex ſalomō duos cherub. iii. reg. vi. et paralip. iii
dicit greg. quia per occultā graciā ad amorē dei tm
parā deſuper menſura electi ꝓficiunt. quanto in eis
cotidie de dei ſpū virtus creſcit. tunc enim in deo ple
re ꝓficiunt cum a ſeipis funditus deficiunt. In verbis ergo ꝓ
poſitis glorioſi iſti principes nō a ſtatu inchoacionis ſed a ꝓ
fectu perfcōis nobis ꝓponuntur Vt conſiderantes ad quantā
ſublimitatem ſint promoti dei miſericordiā āmiremur et excita
ti eoꝝ vitam quantum poſſibile fuerit imitemur Cherub enim
plenitudo ſciencie vel plena ſciencia interpretator. per qd no
men principes iſti merito d̄ſcribūtur quia pleni ſancta ſciencia
extiterunt Vt ſicut cherub p̄ceteris angelis inferioribus ſic iſti
principes preceteris non dico hominibus ſed et ſanctis plena
ſcientia referuntur. Nam petrus de ſua ſciencia cōmendatur
a domino cū diſcipuli requiſiti quem dicerent hoīes filiū hoīs
petrus pre cibus reſpondit dicens. tu es xp̄us filius dei viui
reſpondit dn̄s. Beatus es ſimon bariona quia caro et ſangwis
nō reuelabūtur tibi ſed pater meus cui ē in celis. paulus autē
[illegible] ait Sapiaȝ loquimur int perfcōs. plenā aūt et

ꝑfectam tūc dicim⁹ ſcienciā cum ſciunť res quelibet cū ſapore
hoc eſt cū res ſciunť non ſolū ſicut ſunt· ſed etiā ſapiūt ⁊ affici
unt iā ſcientē· h̄ eſt dr̄ia int̄ ſecularē ſciaȝ ⁊ ſpūālem q̄ȝ ſecularis
ſcia ſolū facit ſcire· ſpūalis autē ſupaddit ſue ſcie ⁊ ſaporem vt
non ſolum ſciať ſed etiā q̄s afficiať· vn̄ bn̄· Spūs ſct̄s nō ſolū do=
cet intellectū ut ſciat ſed eť monet affectū· vt ſcitū placeat· ⁊ affi
ciat ſcientē· Et ſm̄ h̄ plenitudinē ſcie hoc mō poſſumus diffinire
Plenitudo ſcie eſt ſcire oīa cū ſapore· h̄ aūt omnia in trib⁹ pote=
runt exhauriri· ſ· ſcire te ſcire mundū ⁊ ſcire deū hijs tribus ſci=
tis omnia ſciunť nec ſolū hoc ſed ex eiſdē tres v̄tutes ſūme eſſen
cie oriunť· Nā ſcire te dat hūilitatē ſcire mundū dat cōtempti=
bilitatē ſcire deū dat caritatē· Scim⁹ aūt q̄ſ ſine his t̄bus v̄tuti=
bus nō ē ſalus· h̄ tria ſcibilia iſti glo̕ſi p̄ncipes habuerūt· Nam ex
p̄mo ſcibili ſeip̄os fortiť impenderūt ex ſcd̕o mundū cōtempſe=
rūt· ex tercio deū dilexerūt· rei aī̄ oīa ⁊ ſup oīa adheſerunt Nā
de p̄mo dicit aug̃· Nulli tm̄ impenderūt q̄ntū illi· qui ſeip̄os im
penderunt· de· ſcd̕o dicit Petrus· Ecce nos relinquim⁹ omnia
Et paulus omnia arbitratus ſum vt ſtercora· De tercio dicit do
min⁹ p pſalmiſtā de ap̄l̕is· Innocentes ⁊ recti adheſerūt mihi
et quia omēs iſte ſciencie cū ſuis ſaporib⁹ in ap̄l̕is ſunt in vente
ideo p nomē Cherub merito quod plenitudo ſciencie interp̄ta
tur ſunt vocati· Nunc ſmonē ad moralitatē ⁊ noſtrā edificacōeȝ
conuertam⁹· Vt et nos in via hac qua ambulabant· ⁊ ad plenitu
dinē ſciencie puenicbant ip̄os q̄ntū poſſumus imitemur vel ſal=
tim eos imitari conemur· Quantū em̄ in via aſſimulamur· tantū
etiam cum eis in celis gl̕iamur· Et q̄ȝ plenitudo ſciencia ſiue ple
na ſcīa in p̄dictis tribus ſcȝ ſcire te ſcire mundū ſcire deum ple
niſſime exhauriť· Ideo ad ſciendū eadem tria q̄ntū poſſum⁹ la
boremus qui em̄ plenā ſciam· i· ſapidam ſciam de his trib⁹ ha=
buerit nec bonū negligit· et malum penit⁹ nō admittit· Primo
ergo ante omnia ſtudeam⁹ ſcire ⁊ cognoſcere noſmetip̄os· eo q̄ſ
vt ait bn̄· Id poſtulat rō vtilitatis ⁊ ordinis· Ordinis· q̄m id q̄d
nos ſum⁹ p̄mū eſt nobis Vtilitatis· q̄m talis ſcīa non inflat ſed
humiliat et ideo noueris licet omnia miſteria· noueris lata t̄re
alta celi ꝓfunda maris ſi te ne ſcieris· eris ſimilis edificanti ſi=
ne fundamento magis ruinā q̄m ſtructuram faciens· ate g⁰ tua
conſideracio inchoet ne fruſtra extendaris in alia te neglecto·
Quit em̄ ꝓdeſt ſi vniuerſum mundum lucreris te vnum ꝑdens
Et ſi ſapiens es· deeſt tibi ad ſapienciam ſi tibi non fueris Nā
vt ait Bernhardus Illud prouerbiorum de celo dicitur cecidiſ
ſe homo ſcito te ipſum· Cupientes ergo ante omīa ſcire noſmet
ipſos tria a nobis fideliter adiſcamus ſcilicet naturam diuerſi
tatē eandē contrarietatē ⁊ his duob⁹ ſupaddam⁹ iuſti iudicij

equitatē ·Primo dico diſcam9 naꝫaꝝ diuſitatē ſcꝫ corpis ꝛ aīe
eo qꝫ corpus ſit·de limo ſpūs de deo·ī altō īfra oīa tu altero
ſuꝑ oīa ꝛ licet ſic ſint diuiſa ſunt tñ adeo tā mirabilitꝰ ꝯglutina=
ta·vt ſiꝉ delcabilitꝰ ꝯmorenꝰ ꝛ ībiloīꝰ tñ ſit bellū ꝯtinuū īt eaꝯ
q̄bus di·bñ·Qualis artifex q̄lis victor reꝝ ad cuiꝰ nutū ſic con=
glutinanꝰ limꝰ tre ꝛ ſpūs vite·Et ſubiūgit ·agnoſce gᵒ o hō hūi
litatē ī limo digtatē ī ſpū·Quia ex pte limi a dō ſumꝰ ignobiles
vt oīs vermes q̄ ꝓcreanꝰ a tra ſint fres noſtri·utpote de eadē
mr̄e tra viꝫ ꝓcreati·ex pte aūt affines ſumꝰ angelꝉ ſctis dei·Scdō
diſcimꝰ hoꝝ duoꝝ adinuicē ꝯrietatē·Nā ſicꝰ īt ſe ſunt diuiſa·ſic
et eoꝝ appetibilia ſūt diuiſa limꝰ·n·appetit pñcia carnalia dele
ctabilia trāſitoria ꝛ caduca·Spūs aūt q̄ de deo ē appetit bona
ſpūalia utpote v̓tutes opa meritoria ꝛ alia ꝑ q̄ dei grām poſſu=
mꝰ ꝓmereri·de hoꝝ ꝯrio appetitu di·apl̄us galꝉ·v·Spūs ꝯcupi
ſcit adūſus carnē ꝛ caro adūſus ſpm̄·Tercio ſuꝑ hāc bellicoſam
ꝯrietatē hēamus iuſti iudicij equitatē neutri eoꝝ plꝰ debito fa
uentes·corꝑi·n·ſola nccīa petēti ꝯſenciamꝰ ꝯ ſpm̄ ſꝫ ſi ſuꝑflua
pecierit ꝯ corpꝰ ſpūs adiuuetꝰ·Quia ut ait bñ·Fiūt duo ꝯ vnū et
ꝑ plicatꝰ ꝯſcīa·Oīs em̄ culpa nr̄a ī hꝰ ꝯſiſtit ſi alti īdebite ꝛ ſine
rōis iudicō ꝯſentimus cuicūqꝫ·n·ꝯſenſerimꝰ illō ꝯ alteꝝ ꝑuale
bit·Quia ſic dꝫ gñ·ſubtē ē o hō appetitꝰ tuꝰ ꝛ tu dñaberis illiꝰ
ꝛ iō ī nr̄a plena ē ꝛ liba ptāte·cui iſtoꝝ duoꝝ voluerimꝰ ꝯſen
tire·hic bñ·docendꝰ ē rudis hō īt carnē ꝛ ſpm̄ qui īuicē iugitꝰ
adūſum ſe ꝯcupiſcūt iuſtū rōis ac diſcrecōis hr̄e·iudiciū aliꝰ
eoꝝ ī iudicō accipe pſonā·gg·ſuꝑ illo v̓bo·Clamorē exactoris
non audit·Corpi ē cū diligencia reſiſtendō qꝫ fruſtra ad ꝯflictū
ſpūalis exercicij aſſurgitꝰ ñ ꝑus ītra nos hoſtis poſitus gule·ſ·
appetitꝰ edometꝰ qꝫ dū ventus non reſtringitꝰ·oīs ſiꝉ v̓tutes ob
ruūtꝰ·In caſſum nāqꝫ ꝯ exteriores ī campo bellū geritꝰ ſi ītra
vrbis meīa ciuis īſidiās habetꝰ·Nōnulli ordīe certamīs igno
rātes edomare·gulā negligūt·ꝛ iō dū mlta q̄ magne fortitudiſ
ſūt faciūt gule tñ dñantē vicō ꝑ carnīs illecebrā oīe qd fortius
egerint ꝑdunt·Veꝝ tñ ī hꝰ bello freq̄ntꝰ ſtandō ē ſpūi ꝯtꝰ q̄cupꝰ
Quia ea q̄ ſpūs ꝯcupiſcit nobiliora ſunt·rōnabiliora ·Primo di
co ſtandō ē ſpūi qꝫ ꝯcupiſcit nobiliora·ſpūs·n·cū ſit nobilior coꝛ
ꝑe petit ꝛ appetit bona di·n·bñ·Quis nō videat·qꝫtū corpi ꝑ=
ſtet aīa nunq̄t non truncus ē in ſenſibiꝉ ſi aīa ſeꝑetꝰ·ab aīali gᵒ
pulchritudo corporis claritas viſus ſonus vocis·deniqꝫ ſenſus
oīs ab aīa ē·Aīa gᵒ tāqꝫ nobilior dꝫ dñari·corpꝰ tanqꝫ ignobili
us ancillari qꝫ ad ſuiendū ſpūi datū ē īt impes ſurgit bellum
freq̄nꝰ hoīes hꝰ ſcꝉi adiuuāt meliorē ſic et ſpūs ꝛ nobilior ē cō
ꝑe freqꝫciꝰ adiuuetꝰ bñ·iux̄ ſapīaꝫ filioꝝ hꝰ ſcꝉi v̓·ſociātꝰ īfīris ſiꝰ=
mis īfēiora·ꝑualēt q̄ ptātē hñt ꝛ hūilioribꝰ vtūtꝰ ꝓlibitu ſuo·et

ꝯculcat forcioꝛ debiliorē. Scđo ſtandū eſt aīe qꝛ petit vtiliora
coꝛpꝰ.n.petit talia ꝫpt̄ q̄ dānamur dicite aplo ad gal. Manife:
ſta ſūt opa carnis q̄ ſūt foꝛnicacō imūdicia ⁊c̄.uſqꝫ q̄ p̄dico vob̄
qm̄ q̄ talia agūt regnū dei nō ꝯſeq̄nt̄. Aīa aūt talia petit p que
gl̄ificamur de quibꝰ ibidē di. apl̄s. Fructꝰ aūt ſpūs ſūt caritas
gaudiū pax bonitas ⁊c̄ q̄ ſunt merita vite et̄ne. Tercō ſtand̄ eſt
aīe qꝛ petit rōnabilioꝛa. corpꝰ.n.in ſuis appetibilibꝰ fuit ꝯpabu
lo de q̄ d̄ꝛ Maledictus q̄ fuit indignis ſe. Aīa v̄o in ſuis ꝯcupijs
fuit deo q̄s aūt nō vidat q̄ rōnabili ſit ⁊ oīe rōe dignissimū vt
dn̄o fuiamꝰ. Quarto ſtand̄ ē aīe qꝛ petit diut̄mora qꝛ q̄cquid i:
pēdimꝰ coꝛpi ſtati trāſit. Nā vſqꝫ ad vomitū iā repletū p horaꝫ
modicā euaneſcit. De q̄ d̄ꝛ. Aggei. Seminaſti multū ⁊ intuliſtis
paꝝ ⁊ qui mercedes ꝯgregat miſit eas in ſacculū ptuſū. qđ aūt
aīe ipendimꝰ pmanet inet̄nū. vn̄ Ecc̄. Dacio dei pmanet iuſtis.
Et notād̄ q̄ oīs ꝯcupiſcibilitas cōpis ſuſpecta hn̄da ē pter hāc
ſolā cū nc̄cia ꝯcupiſcit in h̄ ſolo caſu ſtandū ē corpi ⁊ in alijs oī:
bus reſiſtendū. q̄ cū accepit ē ad laboꝛes ipellendū. q̄ ſi pꝰ ſup
tā nc̄riorꝫ ocio toꝛpere voluit dꝫ tanq̄ aſinus g̃uit̄ caſtigari ſic̄
d̄ꝛ Ecc̄. Sēuo q̄ peſſimo lat̄a ſangnare h̄ exercicia c̄ca nos ipos
tādiu ꝯtinuātes q̄uſqꝫ coꝛpis appetitꝰ extinctꝰ fuit. ⁊ aīe appe:
titꝰ in bonā ꝯſuetudinē trāſeat ⁊ in vſū ⁊ tūc ꝯſecuti ſumꝰ plenā
ſciaꝫ de nob̄ ipis. De hac ſapida ſcia di. bn̄. Ad ea q̄ dei ſūt pci:
pienda hō ſe accigat nc̄citatē ſibi faciēs ꝯ. nc̄citatē ⁊ ꝯſuetudinē
ꝯ ꝯſuetudinē ⁊ affectū ſibi foꝛmās ꝯ affc̄m. donec plenā mercat̄
delectacōꝫ. ꝯ delectacōꝫ vt delectacōibꝰ carnis et ſcl̄i ſaltem tm̄
delectat eū car̄e q̄ cū prius delectabat hr̄e. Et h̄ eſt plena ſcia
qn̄ intellc̄s p ſciaꝫ illūiat̄ ad ſciend̄ ⁊ affc̄s inflāmat̄ ad volend̄
⁊ delectandū. Scđo ſtudeamꝰ ſcire ⁊ ꝯgnoſcē mōm iſtū dicē:
tes in coꝛdibꝰ nr̄is qđ ſibi volūt iſta tā mag̃ tam pulchra tā mul̄
ta tā ſapient̄ oīa oꝛdīata. de q̄bus h̄ p̄mo ſciend̄ qđ nō ſūt crea
ta ad poſſidendū ſꝫ ad ſpeculand̄. vn̄ oībus electis di. illud de
utro. ij. Nō dabo vob̄ de t̄ra. Eſau qđ interptat̄ irſutum q̄tū pt
vi̇nꝰ pedis calcare veſtigiū. ꝫpt̄ qđ di. apl̄s. Nō habemꝰ h̄ manē
tē ciuitatē ſꝫ futurā inq̄rimꝰ. ſꝫ q̄ ſit uob̄ creatꝰ ad ſpeculād̄ inſi
nuat iteꝝ apl̄s. In viſibilia d̄i a creat̄a mđi pea q̄ fc̄a ſūt itellc̄a
ꝯſpiciunt̄. Quid g̊ ⁊ quō ſpeculand̄ ſit d̄ mđo docꝫ bn̄. di. Tria
imūdi ope cogitare debemꝰ. ſ. q̄t ſit. quō ſit. ad q̄t ſit ꝯſtitutꝰ et
meſſe reꝝ ineſtimabil̄ potēcia ꝯmēdat̄ q̄ tā ml̄ta tā mag̃ tā pul
chra tā multipl̄r ſūt data. Sane in mō. i. quō ſic relucet ſapia ſin
gularis q̄ h̄ quidē ſurſū illa v̄o deoꝛſū. alia aūt imedio oꝛdinatiſ
ſime ſunt locata. Si vero ad quid factus ſit mediteris occurrit
tam vtilis benignitas tam benigna vtilitas q̄ etiam ing̃tiſſimos
quoſqꝫ multitudine ⁊ magnitudine beneficioꝛum poſſit obruere

Potētiſſime ꝫ° qꝛ ex nihilo oīa ſapiētiſſime qꝛ pulchra ⁊ ordīata
omnia benignīſſime qꝛ vtilia oīa. Inꝫ iſta nouim⁹ aliq̄s ab inicio
⁊ adhuc mltos videm⁹ in filijs hoīm q̄ in bonis inferiorib⁹ ſenſi
bilis mūdi hꝰ tota ſenſualitate depſſi. totos ſe dederūt. his que
fc̄a ſūt q̄ nā mō ⁊ ad q̄d fc̄a ſint negligētes q̄d iſtos n̄ carnales
dicim⁹. Itē legimus nō nullos q̄n̄ꝫ fuiſſe quib⁹ ſūmū ſtudiū fuit
atqꝫ vnica ſollicitudo modū ⁊ ordinē inveſtigare fc̄oꝝ a deo ⁊
in mō vtilitatē reꝝ ꝑquirē diſſi̇mauerūt ſꝫ ⁊ ipas in ḡralit ſapue
rūt cibo ꝓiuſſio vilīſſimoqꝫ ɔtenti ipi ſe pħos vocauerīt ſꝫ a nob
curioſi ⁊ vani recti⁹ appellanꝫ. ſꝫ vtriſqꝫ ſucceſſerūt hoīes prudē
ciores q̄ minīꝝ vtraqꝫ. ſ. ⁊ q̄ fc̄a ſūt ⁊ quō fc̄a ſūt tranſiliētes inte
derūt aciē mētis vt ⁊ ad q̄d fc̄a ſint vidēnt. quid in ꝫie inſinuat
ap̄ꝰ. di. Oīa ꝓpt electos quō aūt oīa ſint ꝓpter elc̄os. Sciendū
q̄ ſpeculātib⁹ mūdū iſtū tria occurrūt ꝑfigurata in eo. ſ. inferni
miſ̄ia celi glā ⁊ in vſu vtruſqꝫ ꝑicia. Primo dico q̄ in mūdo in ve
nimꝰ ꝑfiguratā inferni miſ̄iā. Oīa. n. hꝰ mūdi penalia ꝑnūcia ſūt
iſernaliū penaꝝ ꝑmunūtqꝫ nos dicēciū. Si h̄ ꝓua mala q̄ ſolam
vmbrā vboꝝ maloꝝ ꝑfigurāt tā penalia ſūt ⁊ amara q̄lia illa ſūt
tormēta in q̄bus ſunt mala oīa cumulata q̄d exēpli. cā biꝰ. ponit
ſe dicēs. Quis cū reducit ad mencō. q̄ cū in ſūma ꝑte digiti nos
attingat ignis mat̄ialis. tota ɔtremiſcit caro ⁊ rlictis oīb⁹ nego
cijs. cū cūctis ſenſibꝰ. tota illuc occurrit aīa ⁊ n̄ cito refugiat. in
tolerabilꝛ affligiꝫ hō. q̄s in q̄m iſta cogitās n̄ cogiꝫ clamare. heu
q̄s ſuſtinē potit tartareos ignes in q̄bꝰ nō ſolū corꝑa. veꝝ et aīe
cruciabūꝫ ⁊ ſinglē hoīs ꝑticule ſuis ardoribꝰ aduréꝫ Si ꝫ° hee
ſiītudines q̄ ſolū ſūt figure iehēnaliū maloꝝ tā crudelꝛ affligūt
cū tñ nō n̄ ꝑticularit breuit tenuiꝫ cruciēt. q̄d faciēt ſil oīa torm
ta q̄ ſuꝑ mod aīaꝫ ſil cum corꝑe etnalit cruciabūt. Que ſint aūt
mala q̄ infernalia ꝑfigurāt. Ecce ecc. xxxix. Ponunꝫ vbi d̄r. Sunt
ſpūs q̄ ad vindictā creati ſūt. ⁊ in furore ſuo ɔfirmauerīt tormta
ſua ⁊ in tꝑe ɔſūacōis effundunt vtutē furoris ſui ignis grando
fames mors beſtiaꝝ dētes ſcorpia ſ̄pentes ⁊ rūphea vindicās
in exterminiū ipios. Si hee figure ſolo auditu ſūt crudeles q̄d erit
cū cumulata oīa iā torquebūt Scd̄o mūs iſte ad h̄ fc̄s ē vt in eo
celi glām ſpeculemur. oīa em̄ hꝰ mūdi delectabilia pulchra iocū
da ꝑnūcia ſunt eoꝝ q̄ in celo etnalꝛ poſſidenꝫ. In quib⁹ h̄ cogno
ſcim⁹. Si h̄ ꝑticlaria breuia vana ⁊ ꝓpe nulla tāte ſunt oblecta
cōis. q̄d erit vbi torrēte oīm voluptatū etnalit ꝑfruemur de q̄bꝰ
d̄r in ps̄. Inebriabunꝫ ab vbtate domꝰ tue ⁊c̄. De q̄bus ẏſa. lxvj.
d̄r. Delicijs affluetis ab omimoda glā dn̄i de hac mat̄ia pl̄a in ve
nies in ꝑmōe de oībus ſc̄tis. Venite ad nupcias. Tercō videnō
ē de iſtorum vſu ⁊ ꝑicia h̄ ē q̄d ſit agenō vt inferni miſ̄iā cauea
m⁹ ⁊ ad celi glām ꝑueniam⁹. De q̄ ſciend q̄ qui inferni miſeriam

euadere deſidat̃ oꝫ ſe in hac vita i figuris inferni fortit̃ exercẽ
q̃nto.n.q̃s in pn̄ti his veriꝰ ſubiacebit tāto illis infuturo ſecuri⁹
carebit. Qui enim vt ait Iob. timet ⁊ pꝛuinā p̄ſentis miſerie irru
et ſup eū nix calamitatis futur e. ſic econuerſo. Qui ad celi gl̃iam
deſidat̃ anhelare. oꝫ in pn̄ti ei⁹ figuras cū oı̄ diligēcia d̃clinare
ne dicat̃ nob̃ illd̃ luc. xvj. Fili recordare qꝛ recepiſti bona in vi=
ta tua hēs qd̃ tuū ē. Quia vt ait g̃g. Vtraq3 ſil̃ ⁊ equal̃r h̃ri n̄ pn̄t
qꝛ vtriq3 amores in vno corde ſe nō capiunt q̃nto g° longi⁹ ab
iſtis recedim⁹ tāto ſecuri⁹ illa poſſidem⁹. Tercō ſtudeam⁹ g̃da=
tim aſcēdendo cognoſcẽ deū. nā ex eius cognicōe pfectōꝫ ꝯſeq̃
mur vite ſcte. ſic.n. d̃ꝛ ſap̄. xv. Noſſe te ꝯſūmata iuſticia ē ꝙpt̃ qd̃
dn̄s di. p Iẽ. ix. Nō gl̃ict̃ ſapiēs in ſapia ſua vſq3. ſꝫ in h̃ gl̃et̃ qui
gl̃iat̃ ſcire ⁊ noſſe me. Sꝫ qui ſum⁹ nos. vt cognoſcam⁹ dn̄m quē
nulla ꝯgnoſcẽ potĩt creata. Sic. n. d̃ꝛ job. Abſcōdita ē ſapia ab
oculis oīm viuenciū a d̃o vt cū iuramto di. pſa. xlv. Vẽ tu es d̃s
abſcōdit⁹. ſꝫ ſi nı̄l de deo sciri p̄t nō monuiſſet nos d̃s p yſaiā di.
Vacate ⁊ videte qm̄ ego ſū d̃s. q̄m ꝯtrouiſiam ſoluit nob̃ g̃g. di.
Aia g̃ra ſcti ſpūs afflata pfiguras aliq̄s p̄t aliq̄d ſcire de deo. ſꝫ
ad vim ei⁹ eēncie nō ptingit. poſſum⁹ g° aliquid de deo ſcire ⁊
multū valde pemt⁹ nı̄l ſcire. Sunt g° tria p q̄ utcūq3 in ei⁹ ſciam
puenim⁹. ſ. p dei incarnacōꝫ eiuſdē deuotā ⁊ crebrā meditacōꝫ
⁊ p internā aſpiracōꝫ. Nā p incarnacōꝫ h̃ dei ſcia nob̃ addiſcen=
da ꝙpom̃t p deuotā eius ꝯtī ſacōis meditacōꝫ ⁊ alioꝝ bn̄ficiorū
ꝯſidacōꝫ diſcit̃ p internā inſpiracōeꝫ iā ſcit̃. Primo dico h̃ plena
ꝯſcia p incarnacōꝫ nob̃ ꝙpom̃t. ſic em̄ di. bn̄. Quod deus iō a ſua
ſubtilitate deſcend̃at ⁊ groſſius indumētū. ſ. hoīm induat vt
eius ſcia ⁊ intencō hoīb⁹ innoteſcẽt. di. illud iudic̃. Qd̃ me vide
tis facẽ oēs facite. Scd̃o eadē dei ſcia ſi p crebrā eiuſdē ꝯtī ſa
cōnis meditacōꝫ. ⁊ freq̄ntē bn̄ficioꝝ ei⁹ ꝯſidacōꝫ. iā paulatim de
die in diē diſcit̃ tot lectōes addiſcēs quot deuotas affectōes in
g̃raꝝ actōibus ex pfūdo corde euaporam⁹. Tercio iſta ſcia tūc
ſcit̃ cū expdictis exercicijs deꝰ illectꝰ infūdit ſe aīe ſcte ꝙpmās
ei de ſua dulcedie aliq̄d ad guſtandū di. Guſtate ⁊ videte qm̄
ſuauis ē dn̄s. ad q̄3 guſtū inebriata di. illud ſap̄. xij. O q̄m bon⁹
⁊ ſuauis ē. dn̄e ſpūs tuꝰ in nob̃ cuiꝰ dulcedinē cū expimēto didi
cerit vltra nō hꝫ ſpm̄ di. in extaſi illd̃. iij. Re. x. Nūc probaui qꝛ
media pſm nūcciata nō ſuat maioꝛ ē. n. ſapia tua q̄m rumoꝛ q̄3
audiui. ſic hāc ſciāꝫ p incarnacōeꝫ nob̃ ꝙpoſitā diſcẽ incipimꝰ p
meditacōꝫ. indiſcēdo pficim⁹ p g̃raꝝ actōeꝫ. ipaꝫ iā ſcimꝰ p iſpi
rate g̃re de guſtacōꝫ. d̃s g° qꝛ lumē ē veniēs ad aīaꝫ p ſplēdoꝛē
illūiat itellc̄m vt ſcia h̃ ſcia ⁊ p ardoꝛē iflāmat affectū vt plene
beat̃. de hac ſcia d̃ꝛ ſap̄. dedit illi ſciāꝫ ſctōꝝ. Itē dedit in deꝰ
boꝝ q̄ ſūt verā ſciam. Itē in ꝓū. Vbi nō ē ſcia aīe ibi n̄ ē bonū Et

itez Vam ſunt oīs hoīes ī quibꝫ nō ſub eſt ſcīa dei· Ad q̄ ⁊c̄

De maria magdalena·

Onā arcū meū ī nubibus celi ⁊ recordabor federis mei
Gñ·ı·di· bt̄s gg̊· ꝑpendo petꝝ ꝯſidero matheū aſpicio
paulū·ītueor mariā video latronē ⁊ nl̄ ī hijs vidō·nı ān
oculos nr̄os poſita ſpei ⁊ pnīe exēpla· vn̄ itez gg·di· Nō nunq̄m
ſac̄ ſcri ptᷓa nō ſolū v̓tutes ſc̄toꝝ aſſerit ſꝫ ec̄ caſus īnoteſcit·vt ⁊
ī victoria forciū q̄d imitādo arripe debeamꝰ ⁊ rurſus videamꝰ
q̄d ī lapſibꝰ timē· Ecce iob·deſcribit̄ ī tēptacōe auctus dauid
ꝓſtratus vt ⁊ maioris v̓tus ſpē nr̄az foueat ⁊ maioris caſus ad
cautelā hūilitatis nos attingat· Int̄ q̄s magdalena q̄ vt idē di·
gg· Vniſſis vicijs plena fuit ī alto celo ꝑfigurata pcīt̄ vt ī eiꝰ
exēplo oībus pc̄torībꝰ v̓e pnīe forma t̄buat̄ ⁊ nihilominꝰ de ſpe
rāda venia ipoꝝ ſpes ⁊ fiducia erigat̄ di·gº· Ponā arcū meū·⁊c̄
Ac ſi dicat· Ad h̓ ponā arcū meū ī nubibꝫ celi vt quicūqꝫ pc̄tor ī
q̄tuncūqꝫ ꝓfundatꝫ ī forma arcus inſtructꝫ tales formas in
ſua pnīa īnouat ſine oī int̄uallo d̓ remiſſiōe pc̄toꝝ miaz ꝯſequat̄
nec ſolū h̓ ſꝫ vt ad ſūme ꝑfectōis apicē ꝓmoueat̄· In v̓bis gº ꝓ
poſitis duo poſſumꝫ intelligē· Primo em̄ d̓ pnīa agēda informa
mur· Sc̄do de remiſſiōis gr̄a ſecuramur· Primū ibi· ponā arcum
meū in nu· ce· Sc̄dm̄ ibi· ⁊ recor· fe· mei· Sciend̓ aūt q̄ magdale
na ꝯgrue arcui ꝯpat̄ ꝓpt̄ tres colores in arcu poſitos ꝓpt̄ rubo
rē pallorē· viridē colorē· q̄ colores tres v̓tutes q̄s magdalēa ha
buit ſign̄t· habuit in hac vita ruborē ſiue pudorē ſign̄tem pnīaz
q̄z habuit in retroacceſſiōe· Pallorem aūt ſign̄tez amorē· hūit in
dn̄i paſſiōe viridē uo ſign̄tē ꝯtemplacōz hūit in vita ſua pꝰ dn̄i
aſcenſiōez· Volens gº hūc arcū ſc̄tiſſimū·ı· magdalenā efficacit̄
imitari· an̄ oīa induat ruborē·ı· v̓ecundiā de ꝯmiſſis q̄d tūc ſalu
brit̄ ꝯtigit· cū ſol iuſticie xp̄s d̓s nr̄ ꝑ gr̄az ꝯpunctōis·ꝑmū irra
diat cor pc̄toris· q̄ radius cū in tenebras pc̄toꝝ tanq̄ in nubem
aquoſam ⁊ tenebroſam inpingit in ꝯſcīa hoīs ſtatim gn̄at rubo
rē· Sciend̓ aūt q̄ ē triplex pudor meritoriꝰ· penitenciū innocen
ciū ꝓficienciū· Pudor penitenciū ē cū diuino lūie irradiati tantā
vident in ꝯſcīēcijs ſuis immūdiciā· vt in cordibꝫ ſuis medulli
tus ꝯfūdant̄ ut ꝑ ꝯfuſiōe nō audeāt leuare oc̄los ſuos diuites
cū publicano dn̄e non ſū dignꝰ ego pc̄tor leuare in celū oculos
meos de q̄ pudore d̓r in pſ̄· Tota die verecundia mea ꝯ me ē ⁊c̄
de q̄ pu̓· Eſt ꝯfuſio adducēs gl̄az· Qd̓ exponēs bn̄·di· Bn̄ ꝯfuſio
penitenciū adducit gl̄az q̄ de ꝓſtibulo facit pallaciū d̓ ſuo ꝑpa
buli filiū dei· Sc̄ds pudor ē ⁊ d̓r innocenciū· q̄ theſauꝝ purita
tis in ꝯſcijs retinētes ad omnē nequiciā viſam vel auditā rubo
re ſuffundunt̄· de q̄ bn̄· Solent v̓gines q̄ vere v̓gines ſūt ad om
nes viri affatus eſſe verecunde· timentes ſemꝑ ledi virginitatis

ſue depoſitum p̄cioſū ⁊ ſubiungit ·Neſcio an quitq̄m precioſius
verecūdia in moꝛib⁹ hoīm queat adulti q̄ licet ſit oīm etatū oꝛ=
nat⁹ intem̄ori tñ etate ampli⁹ pulcrius qꝫ niteſcit · Terci⁹ pudoꝛ
ſiue rubor ē ꝑficiencium in vite ſctitate· q̄ ꝓpemitudīe ⁊ ſatiſfa
ctōis magnitudīe a pctīs exornati ociant̄ circa defectuū ſuoꝝ
cōſiđacōm· expulſis em̄ pctīs reliquie denudant̄ · ⁊ tāto crudeli⁹
inſoleſcūt· q̄to diligenci⁹ repellunt̄ qđ diuīa gr̄a diſpenſatiue
ꝑmittit fieri ꝓpt̄ duo ad cauendā elacōꝫ · ⁊ ad exercitacōm ſoło
de p° dꝛ Exo· nō eiciā inimicos tuos āno vno Ne t̄ra rđigat̄ iſoli
tudīe· ⁊ creſcāt ꝯ te beſtie· i· ſupbia đ· ij· dꝛ joſue hee ſūt gētes
q̄s dñs dereliquit vt erudiret in eis irl̄m ⁊ p⁹ea diſcerēt filij eoꝝ
ꝯtare ⁊ hr̄e ꝯſuetudīe p̄liandi· vñ Bñ· Tu q̄cūqꝫ es · et ſi ſcts es
ſi te ad lumē vitatis int⁹ in aīa ſine diſſilacōe iſpicias· ſine pal=
pacōe diiudices nō dubito q̄n hūilieris in oculis tuis fact⁹ tibi
vilioꝛ ex hac cogmcōe tui· Scđm q̄litas iris ē palloꝛ ſigns cari
tatē q̄ iuſto coꝛde ſequit̄ ad p̄dicta cū em̄ de⁹ ad ruboꝛē nr̄m
miſtus pcta remittit ſtati ſubitrat caritas diligēs deū· q̄ tantā
miaꝫ p̄rogauit· Eſt aūt ſciend̄ q̄ ex t̄plici cā hoies ſolent palle
ſcē· ſ· ex lāguoꝛe · ex laboꝛe ex amoꝛe · Primo ex laboꝛe cū duris la
boꝛib⁹ attriti marceſcūt ⁊ ꝓpt̄s palleſcūt· Ex amoꝛe palloꝛ effi
cit̄ Ouidi⁹ Pallid⁹ oīs amās coloꝛ h̄ eſt apt⁹ amātis · Ex lāguo
re et palloꝛ efficit̄ ſic pꝫ · Si r̄ palloꝛ amorē ſigt ꝯñs eſt · vt t̄plex
ſit amoꝛ ſic diximꝰ de palloꝛe · Eſt itaqꝫ t̄plex amoꝛ · ſ· amoꝛ labo
ris amoꝛis ⁊ lāguoꝛis· Primus g° gradus amoꝛis ē in laboꝛe · cū
em̄ p̄mū incipim⁹ · deuꝫ diligē remittimur ad laborē vt ꝑ laborē
ꝓbemur· ſ· ve deū diligim⁹ · ſic em̄ di· dñs ioh̄· Si q̄s diligit me
ſmōꝫ meū ſuabit ⁊c̄ · Qđ exponēs · gg⁹ · di· Probacō dilcōis exhi
bicio ē opis · Et ſubiūgit · nunq̄ amoꝛ ē ocioſus opat̄ em̄ mag ſi ē
ſi vō opari renuit amoꝛ nō ē · vñ ioh̄ · i Cant̄ · di · Si q̄s dixerit di
ligo deū ⁊ mādata ei⁹ nō cuſtodit mēdax ē hūc g° laboꝛē q̄nto
attenci⁹ · q̄nto diligenci⁹ · q̄nto freq̄ncius dño exhibem⁹ · tanto
et viuaci⁹ amoꝛ creſcit ⁊ ꝑficit ī nobis q̄uſqꝫ amoꝛ laboris trāſit
in aliū amoꝛē iteꝝ meliorem · q̄ aūt ex labore bonoꝝ opū amor
noſter ꝑficiat et creſcat in nobis oñdit̄ in ꝓu· vbi dꝛ · Vbi ligna
defuerit · ibi deficit ignis · g° ꝑ oppoſitū Vbi ligna bonoꝝ opū
fuerint · ibi naſcit̄ ignis amoris · ⁊ tāto foꝛci⁹ in caleſcit q̄nto pl⁹
oppoſitū ē de lignis · Scđs g̃dus amoris ē amor amoris h̄ ē no=
bilior affc̄s amoris ex p̄mo amoꝛe laboris ꝓmotus vt ſic pallor
fit ex amore ſic amoꝛ iſte dulcis fit ex amore laboris · nō q̄ ī iſto
amore n̄ laboret · ſꝫ q̄ p̄amore n̄ ſentit laborē · In h̄ amore ſtetit
iacob p̄riarcha đ q̄ dꝛ gñ · xxix · ſeruiuit iacob ꝑ rachel vij ānis ⁊ vi
debāt̄ ei pauci dies p̄amoris magtudīe di· n· aug· Que dura ſūt
laborātib⁹ leuia ſunt amātib⁹ qꝛ oīa ſeua ⁊ immania facilia ⁊ ꝓpe

nulla facit amor· hinc bn̄· Solus amor ē qui nomen difficultatis ignorat· Et ſubiūgit· Opus meū vix ē vni9 hore· ſi pl9 ē pamore nō ſencio merito g° amor iſte vocat amor amoris q2 nichil ſentit in eo n̄ amor· Ex h̄· n· amore d̄s vocat iugū ſuū ſuaue ꝛ onus leue Ex h̄ ec̄ amore andreas iuit gaudēs ad crucē tanq3 ad epulas inuitat9 Et ſcto ſtephano lapides torrentes illi dulces fuerūt· Verꝝ q2 amor iſte ex dei p̄ncia maxīe paſcit ꝛ nutrit· Iō illo abeūte aīa incipit tedē ꝛ languē q2 q3 tū gaudꝫ de p̄ncia tm̄ angustat ꝛ lāguet de abſencia· Et iō tranſit hic ꝛ in gradū alciorē iterꝝ pmouet Terci9 gdus eſt ꝛ d̄r amor lāguoris q̄ amor iō lāguē d̄r cū illa gtiſſima dei p̄ncia ſubtrahit gemēs ꝛ ſuſpirās· et h̄ ipacient mltiplicās ꝛ dicens illud Cant· Reuertē dilecti mi ꝛ illud Quo abijt dilect9· putas videbo· putas durabo· illo autē morā faciēte mittit legatos ſic d̄r in cant· di· Filie irl̄m nunciate dilecto q2 amore lāgueo· Illo aūt adhuc faciēte morā ad q̄ntulūcunq3 ſue ipacie tpamentū ruminat ꝛ rememorat p̄ores grās dicēs affectib9 ſuis illud cant· Fulcite me florib9 ſtipate me mal q2 amore lāgueo· Ac ſi dicat· affectib9 reuocate m̄ ad mēoriā flores grāꝝ ꝛ ſtipate me mal opū bonoꝝ· hūc lāguorē diffinit bn̄· di· lāguor amoris n̄l aliud ē q3 tediū ipacientis deſiderij· q̄ neceſſe ē affici mentē vehement amātis· illo abeūte q3 ſolū ꝛ ſingularit amat· Sciend̄ aūt q7 h̄ languor ex trib9 affectib9 ꝯtpat ſcꝫ ex dolore pudore odore q̄ affēs ꝯfluentes in aīa diligitis faciūt hūc languorē· Primo dico q7 iſte lāguor naſcit ex dolore timet em̄ q7 ex indignacōe receſſerit ꝛ offenſus nolit· ei deceto ſuā p̄nciā indulgē· ꝛ h̄ dolor affligit amantē vehement di· em̄ bn̄· Aia q̄ didicit ꝛ accepit a d̄o intrare ad ſemetipām ꝛ in itimis dei p̄nciā ſuſpirare ꝛ querē faciē ei9 talis in q̄7 neſcio an vel ipām gehēnā expiri ad tps horibili9 penali9 ne ducat· q̄7 poſt ſpirital ſtudij h9 ſcl gustatā ſuauitatem exire denuo ad illecebras ꝛ moleſtias carnis· Dico g° vob n̄l ē qd̄ intm̄ formidet· q̄ſquis h̄ bn̄ficiū ſel accepit· q̄7 ne grā delictus neceſſe hēat egredi ad carnis ꝯſolacōes imo deſolacōes rurſuq3 carnaliū ſenſuū ſuſtinē tumult9 Scd̄o h̄ languor ꝯtingit ex pudore· Nā ſubtracta grā ꝛ dei p̄ncia ex cui9 v̄tute oīa ſerena fuerūt· ꝛ aduotū oīa pueneruīt hō miſer relinquit ſibi ꝛ vicia pit ꝛ defect9 q̄ prius oīa latitabāt p̄gredi incipiūt ꝛ erit miſia multa nīs· vn̄ bn̄· Cū didicerit hō deuotus p p̄ntē grām qd̄ interſit int mōm ꝛ in mōm reddit ſibi ꝛ remittit ad mūdandū cor ad viſiōꝫ· ad a ptandū aīm ad ſilitudinē· vt ſi aliqn̄ rurſū admittat ſit· purior ad vidend̄ ꝛ ſtabilior ad fruendū· q2 vt diximus oīa impediencia grām· que tpe grē latitabant p̄grediuntur quib9 cognitis hō rubore ſuffūdit· q7 tā vilis ꝛ abhominabilis apparet corā deo· Vnde Bern̄· Audi

ſubtracta grã querulantẽ atqȝ dicentẽ. Currebã bñ ⁊ ecce ipſa
offenſiõis in via. ipegi ⁊ corrui. ⁊ dñs declinauit in ira a ſuo ſuo
hinc iſta ſterilitas aĩe mee ⁊ deuocõis quã pacior qm̃ ita exaru
it cor meũ coagulatũ ẽ ſic̃ lac. factũqȝ ſic̃ terra ſine aq̃. nec cõpũ
gi ad lacrimas queo ñ ſapit pſ̃. Legẽ nõ delectat. orare nõ libȝ.
meditacões ſolitas non inuenio. vbi illa inebriacõ. vbi mẽtis ſe
renitas gaudiũ ⁊ pax. in ſpũ ſcõ. Terciõ hic lãguor ſurgit ex
odore. dẽs em̃ ſubtrahẽs ſe aĩe dilecte relinq̃t p9 ſe ſue v̓tutis o=
dorẽ qui vrget aĩaȝ vt dilecti abſenciã ĩpacient̃ ferat. clamãs ſi=
ne intermiſſiõe p9 tergũ abeuntis. Reuertẽ reuertẽ. Nã vt ait Bñ.
Subducto ſibi tã dulci ſpõſo interi michil aliud ñ dico deſid̓are
ſȝ nec cogitare libebit. itaqȝ reuocat̃ vbũ. i. ſpõſus ⁊ h̓ deſid̓io aĩe
ẽ ⁊ valida. ſponſo itaqȝ abeũte vna interi ⁊ ꝯtinua vox ꝯtinuũ de
ſiderriũ tanq̄ ꝯtinuũ reuertẽ donec veniat. qd̓ totũ agit̃ ex ſti=
mulo odoris in aĩa delicti de q̊ odore di. Bñ. Guſtato aliq̃liter
q̄ dulcis ẽ dñs ec̃ cũ q̃ſi derelicta a dño ad ſe redierit. in cordis
palato ſaporẽ retinet. q̊ fit. vt ĩpacient̃ ipm̃ nõ quecũqȝ ſua deſi
deret cũ lãguore. Verꝫ cũ ex h̓ languore mirabilit̃ ꝓficiat aĩa eo
q̄ ſuſpirijs. ⁊ in quietudib9 vehement̃ ex agitata languẽ nõ ceſ
ſat. donec dẽs eius ĩpacia allect9 cũ maiori familia grãꝝ ⁊ maiori
cumulo bonoꝝ reuertit̃ q̊s ꝓfectus q2 multi ſunt ⁊ nobiles ⁊ ꝑ
paucis cogniti. Iõ eoſdẽ in ſmõȝ aliũ reſuam9 loq̃ȝtes de hijs q̄
dñs dedit. ad docend̓ qui apit os mutoꝝ ⁊ linguas ſtultoꝝ fa=
cit diſertas ad laudem ⁊ gloriam nõis. De eodem.

aria magdalena ſedens ſecus pedes dñi audiebat vbuȝ
illius Lu. x di. Gre. Penſem9 fr̃es kmĩ q̃nte pietatis fuit
peccatricẽ mulierẽ dñm ñ ſolũ admittẽ ſȝ ec̃ ei ad tãgen=
dũ pedes ꝓbere. Conſiderem9 grãȝ miſicordie dei. ⁊ dãnem9
multitudinẽ reatus nr̃i. Expeditis g° in ꝓori ſmõe duob9 colori
bus iridis. rubore vim ⁊ pallore. Nunc dñs ẽ. vt de tercõ colore
videlicȝ viridi qd̓ dñs dederit. ꝓſeq̃mur. h̓ aũt color. q2 viſu a=
g° ꝯpoſitis tria itelligim9 q̄ ad ꝯtẽplacõȝ in nob nutẽndã nc̃crio
requirunt̃ ſcȝ mẽtis ⁊ corpis quietacõȝ d̓ine gr̃e coopacõȝ ⁊ in=
tnaȝ opacõȝ. Primũ ibi maria ſe. Scd̓m ibi ſecus pe. dñi. Terci
um ibi. audiebat. vbi illi9 hic ꝑ ord̓ inẽ ꝑtractantes Primo di=
cim9 q̄ in h̓ negocio nc̃ria ẽ corpis ⁊ aĩe quietudo h̓ em̃ nego=
cia ſũt de interiorib9. ⁊ iõ neceſſe ẽ. vt ſi de hijs aliq̓d apphendere
cupim9 optȝ nos ab exteriori in quietudĩe eſſe penit9 alienos
Qd̓ ꝑ ezechielẽ efficacit̃ ãmouemur vbi d̓r ingredẽ ⁊ includẽ in
medio dom9 tue. Nã ꝑ h̓ q̄ di. ingredẽ indicit nob corpis quie=
tacõm. p h̓ aũt q̄ adiũgit. includẽ mẽtis tãgit ſabbatizacõȝ de

q̄ d̄ꝛ pſa·lxvj·Et erit mēſis ex mēſe·ꝛ ſabbatū ex ſabbo·Hic Bn̄·
Impoſſibile ē hoīez aīm fidelē figē in vno q̄ nō ꝑus alicui loco ꝑ
ſeuant affixerit corp⁹ ſuū Studia·n·h ſilēciū amāt·quietē ꝯſide
ant cordis pacē ab exterioꝛib⁹ ꝑſſuris·ꝛ bonā ꝯſciam i cū puritate
cordis ꝛ corꝑis·nec opꝫ mentē intentā eē forenſib⁹ cauſis·curis
ve ſecularib⁹ nec ventri ꝛ luxurie deditā nec curioſaꝫ ſpectādi
nec cupidā dn̄andi·Et iō ſubiūgit itez di·O aīa eſto ſola·vt ſo
li oīm te ſues quē ex oībus elegiſti·fuge publicū·fuge domeſti
cos·ſecede eē ab amicis an neſcis te hr̄e verecund amatoꝛē qui
nequaꝙ p̄ntib⁹ ceteris ſuā tibi velit p̄nciaꝫ idulgē·Et iō magda
lena volēs huic negocio intendē ad pedes dn̄i d̄ꝛ ſediſſe Scdo
huic negocō neceſſariū ē dīne gr̄e coopacio qd̄ in pedib⁹ dn̄i in
telligit euident ꝑ q̄s pedes mīa dn̄i ꝛ iudiciū accipit ſedēs em
ad meditand ꝛ vacandū bonis dn̄i·non ſecus pedē vnū illoꝝ ſe
derat·ſꝫ ſecus ambos pedes·qꝛ alteꝝ ſine alto nō expedit itue
ri·Vt g° tanta ſꝑ ꝑmaneat·ambos cogitꝫ·qꝛ oīs deuocio exuſ
flat q̄ hijs duob⁹ pedibus ſcꝫ mīe ꝛ iuſticie nō incūbit Si em iu
ſticiā ſine mīa attendēt·nis ꝑtimeſcēt·ſi uo mīaꝫ ſine iuſticia a
ſpicēt·nis inſoleſcēt·Ambos g° hō volens ꝑficē ꝯſidēt·ut altā
alterā tempet qꝛ mīa ſine iuſticia facēt ꝑſumpcōꝫ·Iuſticia uo ſi
ne mīa deſpacōꝫ Ad ambos g° pedes dn̄i ſcdeam⁹·nūc illū nūc
iſtū accedentes vt ex ꝑſūpcōe ꝛ deſpacōe ꝯtpatis hō timēs ſpe
ret ꝛ ſperās timeat·Nā illa ſcꝫ iuſticia deuote ꝯſidata repmit i
ſolenciā·Illa·ſ·mīa erigit inſiduciā·Illa·ſ·iuſticia opat hūili
tatē·Illa uo erigit puſillanitatē vna docet timoꝛē altā uo amo
rē·Hic bn̄·Felix mēs cui dn̄s ih̄s vtꝝꝙ infixerit pedē·ſ·mīe ꝛ
iudicij a duob⁹ ſignis cognoſcite eā q̄ eiuſmodi ē·Ipa ſūt tiorꝛ
ſpes·Ille iudicij·Illa mīe repn̄tant imaginē·qꝛ alteꝝ ſine alto
oſculari n̄ expedit·Quia recoꝛdacō ſoli⁹ iudicij inbaratꝝ deſpa
cōis ꝑcipitat·ꝛ mīa ſola peſſimā gn̄at ſecuritatē·Sequit terciū
in poſito themate·ſ·audiebat·v̄bum illi⁹ qd̄ intnam opacōꝫ nob
repn̄tat·Ipe em dn̄s ih̄s magdalene ſic ſedenti v̄ba tā exterius
ꝙ̄ interi⁹ dulcia ꝯpīabat Que aūt ꝛ q̄lia v̄ba ei dn̄s dixerit·n̄ int
ē mea exponē·n̄ qꝫ int⁹ ꝛ ex̄ talia ei ſit locut⁹·ꝑ q̄ in ſtatū glo
ſiſſimū ē ꝓmota·Vt aūt hanc materiā q̄ in manib⁹ ē ad p̄ceden
cia ꝯnectam⁹·Ecce in fine p̄cedentis ſmōis dictū ē qꝫ ſubtra
cta dīna p̄ncia relinquit quidē ſapoꝛ gr̄e ipi aīe ex cui⁹ odoꝛe im
pacient langues·ꝯtinuo clamoꝛe ipacientis deſiderij poſtulat
prioꝛē ſibi gr̄am reddi dicēs Reuertē reuertē dilecte mi·de q̄ la
guoꝛe di·Bn̄·Quāto putas ꝯſternat anim⁹ ſtupoꝛe ſubtracto ſi
bi tanto ſolacio·Subtractio em rei amate·augmentū deſiderij ē
ꝛ qd̄ ardenci⁹ optat·carꝫ egrius·Et h lāguoꝛ amoꝛ n̄cis ē aliud
niſi tediū ipacientis deſiderij·q̄ neceſſe ē affici mentē vehement

amantis eo abeūte vel etiā abſente q̄ȝ amat· Nullo igitᷣ hūano ſo
lacio mitigatᷣ ſecreta doloris ſacra amaritudo· qđ dilect⁹ ꝯſide
rās quippe q̇ eundē lāguorē inſpirat vt ex eo occaſiōȝ hēat rede
undi reūtitᷣ· loquetᷣ qȝ ei v̇ba amatoria v̇ba ineffabilia· v̇ba q̄ nō
liceȝ hoīm loq̇· Occaſiōe g° hoꝝ v̇boꝝ tria dicentᷣ ꝑ ordinē· ſ· de
mutua collocucōe dei ⁊ aīe· ſcđo de liq̄factōe· tercio de vnione·
Primū reſumētes q̄tuor de eo dicem⁹· ſ· linguaꝝ declaracōȝ· dei
locucōȝ· intᷣ meditacōȝ ⁊ locucōȝ dei diſtinctōȝ· q̄rto locucōis di
uiſitatē ſiue variacōȝ· Sciendū g° q̄ de lingua ſpōſi ⁊ ſponſe di·
Bn· Spūs eſt d̄s ⁊ ſpūs ē aīa ⁊ hn̄t linguas ſuas· q̇b⁹ ſe mutuo
collocuntᷣ ꝑn̄tes qȝ iudicāt· lingua g° ſponſi ē fauor dignacōis·
lingua uo ſponſe ē feruor deuocōis· et elinguis ē oīs aīa q̄ hanc
linguā nō hȝ· ⁊ nō pt ei eſſe ſmocionacio cū v̇bo· Scđo dđm eſt
de dei locucōe di· bn· Cū pſemetipm loquitᷣ nob̄ d̄s· ſola nob̄ uis
intne aſpiracōis apitᷣ ⁊ de v̇bo eius ſiue v̇bis ⁊ ſillabis cor docetᷣ
q̄ v̇tus ei⁹ intima q̄dā ſubleuacōe cognoſcitᷣ· Tercō ne eius allo
cucōȝ ſurda aure trāſeam⁹ putās nr̄am eſſe cogitacōȝ ſmōȝ dei·
qđ quibuſdā īꝑerat· d̄s ioħ· viij· di· Quare loq̄lam meā n̄ agno
ſcitis· eo q̄ ſilima ſūt· ſic ait bn· Cogitata nr̄e mentis ſmōib⁹ v̇i=
q̄d ve audiat· Vn̄ cum ſic ſint ſilima nccriū ē vt diſte aſſignentᷣ
Proptᷣ qđ ſciendū q̄ ſmo dei ē ver⁹ bon⁹ ardens· ſȝ hoꝝ oppoſita
hn̄t nr̄a cogitata· Primo dico ſmo dei ē ver⁹ ipſo dicēte· Veri ſūt
oīs ſmōes mei· Nr̄i aūt ſmōs qui ex nob̄ ſūt oīs ſūt mēdaces
Iux̄ illđ ioħ· viij· Qui loquitᷣ mēdaciū de ꝓprio loquitᷣ· Itē ſmo
dn̄i eſt bon⁹ nr̄ v̇o malus· Vn̄ Bn· Cū mala v̇ſam⁹ in corde nr̄a ē
cogitacō ſi v̇o bona dei ſmo ē· Illa cor nr̄m dicit· h̄ audit hic ve=
ritas di· mat· v· De corde exeūt cogitacōes male adultīa ⁊c̄· De
v̇bis aūt dn̄i bonis· d̄ȝ mich̄· ij· Nōne v̇ba mea bona ſūt· Itē ſmo
dei ē ardēs· Vn̄ in ꝓv̇bijs· Omīs ſmo dei ignit⁹ vn̄ Ie· Nunq̄d
v̇ba mea ſūt q̄ſi ignis ardens ⁊ q̄ſi malle⁹ oterēs· ⁊ iteꝝ v̇ba illi⁹
q̄ſi faccula ardebūt· v̇ba aūt nr̄a dura ſūt frigida inſipida ⁊ ̄tre=
na· Hinc pſa· de humo viſitabit eloquiū tuū Quarto dđm· eſt
de h⁹ locucōis diuiſitate· aliq̄n ei in nob̄ d̄s loquitᷣ v̇ba ad ſolam
ꝯſolacōȝ ꝑtinēcia vt ē illđ in cantᷣ· Ecce tu pulchra es aīca mea
formoſa mea īmaculata mea q̄ v̇iȝ v̇ba nichil aliđ intendūt· n̄ cō
ſolacōȝ ⁊ tociēs replicata nō n̄ cumulū deliciaꝝ ſonāt· Vocat em̄
aīam amicā· q̄ꝛ adlucra dei fidelr̄ intēdit vocat eā formoſaȝ q̄ꝛ
celeſti deſiđio flagrat· vocat eā īmaculatā· ꝓptᷣ vite puritatē· A
liq̄n loquitᷣ in nob̄ v̇ba ad v̇tutes ꝓmouēcia· vt ē illđ in Canticis
Surge ꝓpera aīca mea ⁊ veni· Ac ſi dicat· Surge ab oī ipfectōe
⁊ ꝓpera feruore ⁊ amore adornatū· v̇tutū· ⁊ veni ad pfectōȝ v̇tu
tum· Tercō loquitᷣ q̄dam v̇ba ad deſideriū ſupnoꝝ inflāmancia

vt eſt illud in Cant. Veni in ortū meū ſoror mea ſpōſa oīa poma
veta ꝛ noua ſuaui tibi. ꝑ q̄ v̉ba inflāmat eā vt cupiat diſſolui et
eſſe cū xp̄o de hijs mōis loq̄ndi di. bñ. Sūt v̉ba dn̄i rigancia cor
da arida ꝛ tedēcia ꝑamoris magtudīne q̄ꝝ diuiſitas narracō d̄
ciuitate dei de pace de copia ciuitatis deciuiū gl̄a de decora lu
cidiſſime māſiōis pellens de cōde faſtidiū nūcians dilc̄e qꝫ poſ
ſeſſio ei⁹ ſit. hee ſūt g° locucc̄es dei cū ſuis varietatib⁹ prudens
aīa audiat. q̄d loquat̄ in ea dn̄s ꝛ ſm intencōꝫ v̉boꝝ regat ꝯpo
net ꝛ ordinet vitā ſuā. Sup ꝑ oīa aūt v̉ba ħ loquit̄ q̄n̄qꝫ v̉ba nō ꝑ
pria. ſꝫ q̄cunqꝫ loquit̄ hō. vt quicq̄d ille hō ec̄ corꝑali voce dixe
rit ip̄e imitādo loquat̄ ad int̄ loq̄ꝫ dū dico Sepe loquit̄ in me d̄s
ꝛ int̄ alios mōs loq̄ndi loquit̄ v̉ba mea vt quicq̄d ego dixero ip̄e
dicat eadē repetēs ꝛ de ſuis pemt⁹ nl̄ addens Et ſubiūxit hō di
rogo inq̄t ille q̄d ſibi wlt illud ego ꝑ meo ſapꝫ rn̄di dicēs. Non
intelligo aliud in hac repeticōne v̉boꝝ tuoꝝ. n̄ affectuoſiſſimas
delicias caritatis dei q̄ nl̄ indicat ſe ſcire uel poſſe niſi qꝫ tu velis
Nunc g° audi inquio ꝯſiliū meū. obſua os ei⁹. ꝛ q̄n replicabit v̉
ba tua tu ꝑge ad illa v̉ba q̄ maxime in te ꝯpleri deſid̉as. Q̄d ſi ea
dē ip̄e repecierit. erit tibi ſpes validiſſima qꝫ aliq̄n ip̄e impleat
deſideriū tuū. Nā vt ait ip̄e ps̄. Que ꝓcedūt de labijs tuis n̄ fa
ciā irrita optꝫ g° ut faciat. ſic̄ locut⁹ ē dn̄s d̄s nr̄. Sil̄r locucō aīe
tripl̄r variat̄ cū em̄ lingua aīe ſit feruor deuocōis ōꝫ vt locucio
variet̄ q̄ꝫ admod̄ deuocio variat̄. Eſt aūt t̄plex aīe deuocō. ſ. in
me dilcōis ſtupēde āmiracōis deſiderij feruētiſſime inflāmacō
nis. Loquit̄ g° ex intima dilectōe. cū ex intuitu bn̄ficioꝝ inflāma
ta ſurgit in gr̄aꝝ actōm Tūc ec̄ loquit̄ ex ſtupenda āmiracōe cū
ex intuitu d̉ine maieſtatis ſurgit in laudacōꝫ. tūc ec̄ loquit̄ ex de
ſiderij inflāmacōe cū ex intuitu ꝓmiſſoꝝ ſup ſꝑat ad ꝓmiſſa ca
dē ꝯſeq̄ndā. Tūc aūt maxime loquit̄ aīa cū ex nimia deuocōe lin
gua carnis obmuteſcit nō inueniēs v̉ba ydonea. ꝑ q̄ mētis affe
ctū valeat explicare. hinc ḡg. Tūc facūdius laudes dei loquit̄
cū abhis abſtupeſcēdo obmuteſcim⁹. Ille g° deū maxīe laudat
q̄ ſe in eius laudis explecōe ꝯſid̉at ſuccumbē̉. Sc̄d̉o d̉ōm ē deli
quefactōe ħ ē quō liq̄ſcat ad dei collocucōꝫ. nā ex d̉ini colloquij
v̉tute aīa liq̄ſcit ip̄a aſſerēte ī cant̄. v̉. di. Aīa mea liq̄facta ē vt
dilectus locut⁹ ē. liquidū aūt de ſui nat̄a fluit q̄d aūt fluit. tran
ſit ab eo loco in q̄ fuit. in locum in q̄ nō fuit. de ħ mō liq̄ſcēdi di
t n̄. Res liq̄ſcēdo mollit̄ mollitū aūt ex igne dei āpli⁹ purgat̄ pur
gatū aūt āplius nobilitat̄ ꝛ ꝯſtat̄ in maſſam vnitatis q̄ꝫadmodū
diuſa metalla igne ſoluta ꝯfluunt in vnū ſic d̄s ꝛ aīa inſe diuſa
ex igne caritatis in vnū ꝯfluūt. Q̄d adħ apcius bñ ondit di. Ex
v̉tute v̉boꝝ mutuo ſibi colloq̄nciū corda liq̄ſcūt. liq̄ſcēdo defici
unt deficiēdo trāſeūt. trāſeundo vniunt̄. vnita ꝑficiunt̄ dum in

illā vnitatē coeūt qꝫ ſaluator erat ⁊ optat fidelib⁹ ſuis ioħ·xvij
vt ſint inq̄t vnū in nob̄ ſic̄ ⁊ nos vnū ſum⁹ Tercō dōm ē de vniōe
bt̄a dei ⁊ hoīs de q̄ iam dc̄m ē in ip̄a liq̄factōe·Nā ex collocucōe
fit liq̄factō·ex liq̄factōe fit vnio·q̄ viȝ vnio amantē vnit cū ama-
to·de q̄ di·bn̄·Qūo ſtilla aq̄ multo in fuſa mero deficē a ſe tota
vr̄ dū ⁊ ſaporē viui induit·⁊ colorē·⁊ qūo ferrū ignitū ⁊ candēs
igni ſilimum fit·p̄ſtina exuta forma·Sic omnē in ſc̄tis hūaȝ affe
ctōȝ quodā ineffabili mō nc̄cē erit a ſemetip̄a liq̄ſcē ⁊ in dei trāſ
fūdi penit⁹ volūtatē ⁊ h̄ vnio finis ē ⁊ brauiū ad quē oīm religio
ſoꝝ feſtinare dȝ intencō p̄ſtante iħu xp̄o· De eodem·

Aria erat q̄ vnxit dn̄m vngēto ioħ·xj·bt̄s gḡ·loq̄ns de
magdalena di·Quiq̄d magda·iam peccatrix turpit̄ ſibi
exhibuiat·h̄ iam deo laudabilr̄ offerebat·Nos aūt facta
h9 femīe nō viciosē ſȝ ex vite ſc̄titate gl̄oſe fidelit̄ inquiētes in
venim9 eā tria gn̄a vngētoꝝ dn̄o inplici loco obtuliſſe·Nā in p̄
ma ſua diuiſione vngentū deo obtulit pedib⁹ dn̄i applicatū de q̄
vngento d̄r luc̄·vij·Ecce mlr̄ q̄ erat in ciuitate peccatrix vt cog
nouit qꝫ accubuit iħs in domo ſymōis lep̄ſi attulit alabaſtꝝ vn
genti ⁊ ſtans retro ſec⁹ pedes dn̄i cepit rigare pedes ei⁹·⁊ ca-
pill̄ capitis ſui terſit ⁊ oſculabat̄ pedes ei⁹·⁊ vngēto vngebat·
De ſc̄do v̄o vngēto d̄r mat·xxvj Cū eēt iħs in bethania in domo
ſymōis lep̄ſi acceſſit ad eū mlr̄ hn̄s alabaſtꝝ vngēti p̄cioſi·⁊ ef-
fudit ſup caput ipſi⁹ recūbentis·vidētes aūt diſcipuli indigna
ti ſūt dicētes·Vt quid p̄dicio h̄·Potuit·n·illō venūdari mlt̄o ⁊
dari paupib⁹·Sciēs aūt iħs ait illis·q̄t moleſti eſtis huic mlieri
op9·n·bonū opata ē in me·De tercō aūt vngēto·d̄r mar·xvj·Ma
ria magdalēa ⁊ maria iacobi ⁊ ſalomee·emerūt aromata vt veni
entes vngēnt iħm·h̄ tria vngenta·maria mag·cū ſuis app̄ēdicijs
h̄ ē cū ſuis d̄uocōib⁹ obtulit dn̄o p̄ qꝛ v̄tutē·ab p̄mo ſtatu pc̄tō
rū ad gl̄oſum ſtatū gr̄e p̄mouēte dn̄o ē p̄mota adeo vt in ſubli
mitatē gl̄e ſublimata oīb9 pc̄torib⁹ in exēplū ſit poſita·vt q̄ eam
in p̄mo h̄ ē in via pc̄toꝝ ſecut9 ē·in ip̄a ⁊ forma in veniet p̄ qꝫ eā
ad gl̄aȝ imitet̄·⁊ h̄ de ei9 gl̄a breuit̄ tacta ſufficiāt·Nūc ſtilū ad
nr̄aȝ edificacōȝ diutam9 p̄dicta tria vngēta imo magis ip̄as de
uocōes p̄ vngēta deſignatas nr̄o ſtatui applicātes·non em̄ ip̄a
vngēta ſine deuocōibus ſuis·magdalene p̄fuiſſent nec dn̄o pla
cuiſſent nec deuocō ap̄t̄ vngēta·ſȝ vngēta ap̄t̄ deuocōȝ dn̄o pla-
cuerūt·iō ⁊ nos vngēta iſta corp̄alia rel inq̄mus·⁊ deuocōȝ eaꝝ
q̄ntū datū fuit·deſup p̄ſeq̄mur·Bt̄s itaqȝ bn̄·iſta vngēta diffu
ſe p̄ſeq̄mur ita dicens·Eſt vngentū ↄtricōis·⁊ ē vngentū deuo
cōis ⁊ ē vngētū pietatis ſiue ↄpaſſiōis·Primū ē p̄ūgitiuū dolo-
rē faciēs·Scōm tp̄atiuū dolorē leniēs·Terciū ſanatiuū morbuȝ
expellēs·Primū g° vngentū ↄpunctōis ē qd̄ ſibi cōficit anima

multis irrecita crimibus·ſi cū incipit cogitare vias ſuas colligat
ꝯgerat ꝯterat in mortariolo ꝯſcīe mltas ac varias ſpēs pctoꝝ·
⁊ intra eſtuātis pectoris ollā ſil' oīa coquat igne q̊dā pnīe·⁊ do
loris vt poſſit dicē cū ꝓpħa·Cōcaluit cor meū intra me ⁊ ī medi
tacōe mea exardeſcet ignis·Ecce h' ē vngentū q̊ aīa peccatx ſue
ꝯuſiōis ꝑmordia ꝯdire dꝫ ⁊ plagis ſuis recentibꝰ adhibē·pš ſa
crificiū deo ſpūs ꝯtribulatꝰ q̄diu g° nō hꝫ aliud tanq̄ paup et
inops·vn̄ ſibi meliꝰ ⁊ p̄ciosiꝰ ꝯponat vngentū n̄ negligat·pare
interim iſtud licꝫ ſit de vilibꝰ ſpēbus·vtpote de fedis ⁊ in mōis
crimibꝰ pctoꝝ qꝛ cor ꝯtritū ⁊ hūiliatū d's nō deſpicit·Nā de vir
tute hꝰ vngēti ſcriptū legimꝰ·cū fudiſſet illud ſup pedes dn̄i·
q̄ domꝰ repleta ē·ex odore vngēti·et reūa domꝰ celeſtis tanq̄
odorē ſuauitatis recipit h' vngentū dicēte dn̄o·dico vob' gaudiū
ē angelis dei ſup vno pctore pniāꝫ agente·Tāto g° minus vile
apꝑebit diuinis aſpectibꝰ·q̄to plꝰ ſibi penitēs viluit·in recorda
cōe pctoꝝ ſuoꝝ·Nec ē oīno ſpnēda nec vilis hn̄da hꝰ cemōi vn
ctio·cꝰ odor nō ſolū hoies ꝓuocat·ad correctōꝫ ſꝫ et anglos in
vitat·ad exultacōꝫ hucuſqꝫ bn̄·De h' vngēto mouemur·Exo·xxx·
v·dꝛ facies ſctm vngentū ꝯpoſitū ſctificab' q̄ oīa ⁊ erūt ſcta quō
aūt ſit faciendū ſtatim ſubiūgit' cū dꝛ·Sūme tibi aromata ⁊ eq̄
lis ponderis erūt oīa facieſqꝫ thimiama ꝯpoſitū oꝑe vngētarij
mixtū diligent' ⁊ puꝝ·Cūqꝫ in tenuiſſimū puluerē vniuſa ꝯtude
ris·ponēs ex eo corā teſtimonij tab'naculo·in q̊ loco appuo tibi
⁊ ſctm ſctoꝝ erit uob'·In q̊bꝰ v̊bis docemur·quō ex ſpēbꝰ pctoꝝ
nroꝝ h' p̄ciosum vngentū ꝯficē valeamꝰ ⁊ erit·mira ⁊ artificioſa
ꝯfectō ſi ex fedis et vilibꝰ ſpēbus vngentū ꝯficimꝰ p̄cioſum·q̊d
em viliꝰ pctō de q̊ dꝛ ſap·xv·Vilior luto ē vita eiꝰ·ſ·pctoris·q̊d
p̄ciosiꝰ illo ꝑ qd' oībus ſctīs ⁊ angłis gaudiū fit ī celo·Ad hāc
g° ꝯfectōꝫ ſalubrit' faciendū t̄a requirunt' q̄ in p̄dictis v̊bis itel
ligūtur·dꝫ em̄ iſta ꝯfectō eſſe gn̄alis·eq̄lis affectual'·Gn̄alis vt
de oībus ſpēbꝰ pctoꝝ fiat·Cū em̄ dei pfc̄a ſint opa nō pt d's di
midiare r̄miſſiōꝫ pctoꝝ vt dimittat penitēti ea de q̊bus penitꝫ
dꝛ·n·Ezech·Maledictꝰ q̊ de ſuo grege offert maculoſum ⁊ h' in
telligit' in h' qd' dꝛ·Sūme tibi aromata ī pl'ali·Scd'o h' ꝯfectō dꝫ
eſſe eq̄lis·vt affectꝰ penitētis in pondē doloris ſingulis pctīs
corrn̄deat·ut d'm agno pctō magis peniteat de minori minꝰ·de
h' dꝛ in ꝓu·xj·Equū pondus volūtas eiꝰ ⁊ iteꝝ deut°·Pro menſu
ra pctī erit modꝰ plagaꝝ et h' tangit' in eo q̄ in p̄dicto v̊bo Exo·
dꝛ eq̄lis ponderis oīa erūt·Tercō h' ꝯfectō dꝫ eē affectualis ut
ex ꝓfūdo cordis nr̄i intima deuocōne cogitemꝰ q̄ꝫ ex pctīs nr̄is
offendimꝰ·qꝛ deū patrē nr̄m qd' in ſe trāſfigurat Bn̄·ꝓpt' nos di
Cogitāti m̄ q̄ deū offenderim·ē certe q̄ pudeat·ipe·n·ſe m̄ pa
trē exhibuit·ſꝫ ego nō me illi viciſſim in filiū·q̄ fronte attollo iā

oculos ad vultū tam pij pr̄is · tā malus filiꝰ · optat ↄfusio faciem
pudet tāto pr̄i fixiſſe degenerē · ⁊ h̄ intelli᷑ in eo · q̄ ẜ dixit · cum
vmiſſa in tenuiſſimū puluerē ↄtuderis · erit ſctm ſctoꝝ · Scd̄m vn
gentū d̄r deuocōis · ⁊ ē qd̄ ↄficit᷑ ex intuitu bn̄ficioꝝ dei de q̄ ite
rū di · bn̄ · Eſt vngentū tāto p̄ciosiꝰ p̄mo · q̄nto de melioribꝰ ↄpo
ſitū ſpēbꝰ · Nā p̄mi vngēti ſpēs nō longe q̄runt᷑ · Nā penes nos
abſq; difficultate ea repim̄ꝰ · et de ortis n̄ris copiā taliū p̱ facile
tollim̄ꝰ · q̄s em̄ ad manū nō h̄eat iniquitates ⁊ pctā · ⁊ ſi nō diſſi
cat᷑ · At v̄o hꝰ ſcd̄i vngēti aromata nequaq̄ꝫ t̄ra n̄ra ꝓfert · ſꝫ ꝓ=
cul ⁊ de ultimis fimbꝰ p̄ciū eiꝰ fit · n · vngentū iſtud de d̄mis col
latis bn̄ao gn̄i bn̄ficijs · Felix aīa q̄ ip̄a ſibi ſtudioſe colligē · ⁊ an
mētis ſue oculos dig̃ cū gr̄aꝝ actōe reducē curat ꝓfecto cū fue=
rint · in vaſculo pectoris piſtillo crebre medicacōis ↄcuſſa atq;
ↄtrita deinde igne ſcti deſiderij ſil̓ oīa decocta ⁊ deinde impin=
guata oleo leticie · erit vnctio lōge p̄ciosioꝛ p̄ore illo atteſtante
q̄ ait · Sacrificiū laudis hōrificabit me · Porro cū ſcripta ſolū di
cat de p̄mo q2 nequaq̄ꝫ deſpicit᷑ liquet iſtud āpliꝰ ↄmēdatū · qd̄
nō ſolū nō deſpicit᷑ · ſꝫ hōrificat Deinde illd̄ pedibꝰ appoīt᷑ illd̄
v̄o capiti · Si · n · xp̄i capd̄ ad d̄initatē referend̄ ē dicēte aplo Ca
put xp̄i d̄s ꝓcul dubio capud xp̄i vngit q̄ gr̄as agit · qm̄ in refe
rendo gr̄as deū tāgit nō hoiem · Qm̄ ut ait · jac · Om̄e datū opti
mū ⁊ om̄e donū ꝑfcm deſurſum ē a pr̄e luminū ⁊c̄ En q̄le vngen
tū ↄpoſui vob̄ q̄ ſe caput illud tremend̄ ptātibꝰ tāgi nō ducit in
dignū imo ⁊ honoris inſigne indicat dicens · Sacrificiū laudis
hōrificabit me · Quā obrē non ē paupis ⁊ inopis ſeu puſilli cor
dis ↄfitē iſtiꝰmōi vnctoꝝ · qm̄ debilitate ſpūs et cordis puritate ·
nccē ē qd̄ deſcēdat · nl̄ em̄ ita rep̄ntat ꝓprie mr̄is ſtatū celeſtis
hitacōis · ſic alacritas laudāciū deū · Quā obrē ſuadeo vob̄ aīcis
meis · reflectē pedē a moleſta ⁊ anxia recordacōe pctoꝝ ⁊ inua=
dē in itinera ſeremoris mēorie bn̄ficioꝝ dei · vt q̄ in vob̄ ↄfūdimi
in ipſiꝰ intuitu reſpiretis · Et quid̄ ncĉrius doloꝛ ꝓpctis ē ſꝫ ſi nō
ſit ↄtinuꝰ ſane m̄tpolet᷑ recōdacōe leciore bn̄ficioꝝ dei miſceamꝰ
abſinthio mel · vt ſalubris amaritudo ſalutē dare poſſit · Que at̄
bn̄ficia ſint crebriꝰ cogitanda ſtatī ſubiūgit bn̄ · di · Veꝝ q2 bn̄fi
cia q̄ largiri mortalibꝰ nō ceſſat m̄icors dn̄s recolē ⁊ intelligere
oīa oī hoī impoſſibile ē id ſaltē qd̄ p̄cipuū ē ⁊ maximū opus viꝫ
n̄re redēpcōis a mēoria redemptoꝝ aliq̄lit᷑ nō recedat · In ope
duo q̄ occurrūt v̄ris ſtudijs intimare curabo q̄ ſunt modꝰ ⁊ fru
ctus · Modꝰ quidē dei ē examanicio fructꝰ v̄o n̄ri de illo replecio
Porro fructū talē expectamꝰ n̄ri amoris q̄lem ip̄e q̄ꝫ amamꝰ ꝓ=
miſit · Menſurā m̄qt bonā ⁊ ↄfecta ⁊ coagitatā ⁊ ſup effluentem
dabūt inſinū n̄rm · Menſura iſta ut audio erit ſine menſura · ſcd̄

velim ſcire cuiꝰ rei futura ſit illa mēſura vel in menſitas q̄ ꝓmit
tit̄ . Oculꝰ nō vidit abſq₃ te deꝰ q̄ ꝑparaſti diligētibꝰ te . Dic nob
tu d̄s qui ꝑpas q̄t ꝑparaſti q̄t ſit menſura ſiue mēſura ꝛ fructꝰ nr̄
credimꝰ ſic ꝓmittis Replebimur in bonis domꝰ tue . Sꝫ q̄bus q̄lo
bonis vl̄ q̄libus . forte frum̄to vino ꝛ oleo . ſꝫ h̄ vidimꝰ nouimus
ꝛ faſtidimꝰ . id q̄rimꝰ qd̄ oculꝰ n̄ vidit nec auris audiuit . denīq₃
illa ꝑora ꝓmiſſa ſūt iudeis ſic̄ ſcriptū ē . Dedit illis regiōes gen
ciū ꝛ labores ꝓplor̄ . nob̄ aūt ꝓmittit̄ . qd̄ oculꝰ nō vidit . ꝛ illa mē
ſura ꝑus ꝑſcripta . id gͦ q̄rimꝰ q̄t ſit . qd̄ oculꝰ nō vidit nec auris
audiuit ꝛc̄ . h̄ placꝫ h̄ ſapit . h̄ delectat inquirē quodcūq₃ ſit illud .
Erūt inq̄t om̄s docibiles dei . ꝛ erit deus oīa in oībꝰ gͦ vt audio
plenitudo ꝛ replecō q̄ nob̄ ꝓmittit̄ a deo nō erit n̄ d̄s ꝛ de deo
Quis v̄o ꝯp̄hendat . Quā mag̃ multitudo dulcedīs in breui iſto
ſmōe ꝯp̄henſa ſit erit d̄s oīa in oībus . Vt de corꝑe taceā . tria in
aīa intueor . Rōꝫ . volūtatē memoriā . Nā qui replet in bonis deſi
deriū aīe . iꝑe rōi futurꝰ ē plenitudo lucis iꝑe volūtati mltitudo
pacis . iꝑe quidē mēorie ꝯtinuacō eīnitatis . O v̄itas caritas eter
nitas . O btam ꝛ beatificans trinitas ad te noſtra miſeria trini
tas miſerabiliter ſuſpirat Primum faciet veritas deus ſecundū
caritas d̄s . Terciū ſūma ꝑtās deus . vt ſit deus omnia in omni
bus . rōe recipiēte lucē inextingwibilē . Volūtate pacē in ꝑtur
babilē ꝯſeq̄nt̄ mēoria fonti indeficiēti eīnalr̄ inh̄ente . Primū fi
lio Scōm ſp̄ui ſcōo . Terciū p̄ri ꝓp̄e aſſignamꝰ . ꝛ h̄ de redemp
cōis fructu . De dei v̄o exinanicōe tria ꝑ̄cipua vob̄ ītuēda ꝯmodo
Nō em̄ ſimplex ā modica illa exinanicō fuit . Sꝫ ſemetipm̄ exina
niuit vſq₃ ad carnē ad mortē . ad crucē . ſilr̄ exinaniuit ſe in rebus
in corꝑe in aīa . in rebꝰ . q̄ ex oībus rebus celi ꝛ t̄re non h̄uit vbi
caput ſuū reclinaret ip̄o dicēte mar . viij . vulpes foueas h̄nt ꝛ vo
lucres celi nidos filiꝰ aūt hoīs non h̄ꝫ vbi caput ſuū reclinet . In
corꝑe ſe exinaniuit . de q̄ yſa . ꝑmo a plāta pedis vſq₃ ad verticē
nō ē in eo ſanitas . Silr̄ in aīa ſe exinaniuit ex aīa p̄ri offēns volū
tatē dicēs . mar . xiiij . d̄o p̄ri ī agonia . Abba p̄r oīa tibi poſſibilia
ſūt trāſfer a me calicē iſtū . Verꝫ tn̄ nō ſic̄ ego volo . ſꝫ qd̄ tu vis . Et
notandū q̄ has tres exinanicōes de nr̄o poſuimꝰ n̄ de v̄bis bn̄
Sꝫ dic̄ aliq̄s . nō potuit d̄s repare opus ſuū abſq₃ tāta difficulta
te valuit ſꝫ maluit cū iniuria ſui ne peſſimū atq₃ odioſiſſimū vici
um ingratitudīs occaſiōꝫ vſq̄ repiet̄ ī hoīe . Qd̄ em̄ dicebat homo
creatꝰ ꝛ ingratꝰ . Gratis quid̄ creatꝰ ſū . ſꝫ nullo auctoris ḡuamie
vel labore . q̄o magnū ē q̄ꝫlibꝫ mag̃ in v̄bi facilitate donauit . Nā
de me ſic̄ de ceṫis dixit ꝛ fc̄a ſūt . Sic bn̄ficiū creacōis atten
h̄uana ipietas ingratitudīs materiā inde ſumebat . v̄n̄ amoris cām
h̄re debilat . Sꝫ obſtructū ē os loq̄nciū in q̄ luce clariꝰ pꝫ q̄ntū
ꝓpte o hō diſpendiū ſui fecerit . Sex diebꝰ ꝯdidit oīa ꝛ te inter

emmā. At vero per xxx annos opatus eſt ſalutē in medio terre
Terciū vngentū ē qd̄ ābobus aū cellit ⁊ h̄ a ꝓpellaueri pietatis.
eo q̄ fiat de nccītatib⁹ paupū de anxietatib⁹ oppſſoꝝ. de ꝑtur=
bacōib⁹ triſtiū de culpis delinq̄nciū ⁊ poſtremo d̄ oīb⁹ q̄ꝫlibꝫ
miſoꝝ erūpnis ecī ſi ſūnt inimici. deſpicabiles vident ſpēs iſte
ſꝫ ē ſuꝑ oīa aromata vngentum qd̄ cx eis ɔficit. Igit̄ mlte miſie
collecte atqꝫ oculo pietatis inſpecte ipē ſūt ſpēs ex q̄bus vngē=
ta optima ɔficiunt. Felix mēs q̄ taliū collcōe aromatū ſeſe dita=
re ⁊ ipinguare curauit infūdens ea oleo mīe ⁊ ardore decoquēs
caritatis. Veꝝ qꝛ ſmōꝫ iſtū de vngētis in longū ꝑtraxim⁹. de. j.
⁊ ij. vngēto. Iō de h̄ tercio h̄ pauca ſufficiant ne ꝓlixitas q̄ mr̄ ē
tedij deuocōꝫ extinguat ſꝫ hijs vngētis delibitu curam⁹ in odo=
re vngentoꝝ iſtoꝝ viam mandatoꝝ dei.

De Sancto Iacobo.

Vſte vocatū ē nomē ei⁹ iacob gn̄. xxvij. di. gg. Mens nr̄a
mutabilitatis ſue pondē ad aliq̄d ſp īpellit q̄ꝫ ē ⁊ ñ in=
ſtatu ſuo arta diſciplīe cuſtodia teneat̄ ſp inde tiora di=
labit̄ q̄ em ſtantē deſeruit ſtatū q̄ꝫ hr̄e potuit amiſit. Verba g°
apoſita ſcto iacobo ɔuenient̄ pn̄t a ꝓplicari. q̄ cū interptet̄ lucta
toꝛ ſiue ſuꝑplātator eo q̄ ad iā dictā nr̄e mētis mutabilitatē re
pandā ⁊ in deo ſtabiliēdā fortit̄ luctabat̄ q̄uſqꝫ tandē oīa q̄ mē
tē ſuā infirmabāt penit⁹ ſuꝑplantauit. i. ſuꝑplātans ɔculcauit.
ſtans in pleno oīno eoꝝ oīm q̄bus in p̄ma creacōe viſus ē dn̄ari
Gn̄. j. Creſcite ⁊ mlti. ⁊ replete t̄raꝫ ⁊ ſubicite eā. ⁊ dn̄amī piſci=
bus maris ⁊ volatilib⁹ celi ⁊ vniūſis aīantib⁹ q̄ mouent̄ ſuꝑ t̄raꝫ
q̄ ſic ſtātu hoī ⁊ obediēti oīa obediuiſſent ⁊ fuiuiſſent. ita cadē
ti ⁊ inobediēti oēs creat̄e ſūt rebelles ſic d̄ꝛ Ecc̄. Creat̄a tua tibi
factori deſuiēs excandeſcit intoꝛmtū aduſus impios. Iuſte g°
gl̄oſus iſte pn̄ceps. dc̄s ē iacob qꝛ luctādo ⁊ pugnādo v̇m iacob
p̄riarchā viꝫ viriliť imitabat̄ vt q̄ꝫ in v̇tute vite ſeq̄ret̄ ec̄ in
ſilitudie noīs imitaret̄. Quō at̄ ipm fuit imitat⁹. Sciend̄ q̄ anti
qu⁹ iacob q̄tuor locis ⁊ vicib⁹ luctādo pūgnabat. ⁊ pugnādo ſu
plātauit. ſ. in vēo mr̄is cū Eſau fr̄e ſuo. Scd̄o in domo p̄ris iteꝝ
cū eſau. Tercō cū laban ɔgnato. Quarto cū angl̄o. Pꝛio dico āti=
qu⁹ iacob luctabat̄ cū eſau fr̄e ſuo in vēo mr̄is Sic. n. d̄ꝛ gn̄. xxv.
Dedit dn̄s ɔceptū Rebecce q̄ collidebant̄ in vēo ei⁹ ꝑuuli ⁊ ia
cob egrediēs de vēo plantā tenuit fr̄is. Scd̄o luctabat̄ cū eſau
in domo p̄ris ſuꝑplātans eū ⁊ tollēs ei⁹ p̄mogenīta ⁊ nihilomi⁹
ſurripiens eius benedictionē. Nā de p̄mogenīta dicit̄ vt ſupꝛa
coxerat iacob pulmentū ad quē cum veniſſet eſau laſſus de agro
ait Da michi decoctione hac ruffa. cui dixit iacob. Vende michi

p̃mogenita tua ille r̃ndit. En morior q̃t m̃ pderũt p̃mogita dic
iacob. Iura g° m̃ iurauit τ vẽdidit p̃mogenita. τ ſic accepto len=
tis edulio comedit τ bibit τ abijt puipendẽs q̃ p̃mogenita ven
didiſſet de bñdictõis aũt ſurrepcõe dr̃ item. xxvij. Dixit yſaac
ad filiũ ſuũ eſau venit german⁹ tu⁹ fraudulent̃ τ accepit bñdcõꝫ
tuã. At ille ſubiũxit verbũ ꝓpoſitũ iuſte vocatũ ẽ nom̃ ei⁹ iacob
ſupplãtauit em̃ me altã vice p̃mogenita mea an̄ tulit. 2° ſurripu=
it bñdcõꝫ meã. Tercio ſupplãtauit laban fugiẽdo ſic em̃ ſcriptũ
ẽ Geñ. xxxi. Surrexit iacob τ ĩpoſitis liberis ac ɔiugib⁹ ſuis ſup
camelos abijt tulitq̃ꝫ om̃ꝫ ſbaꝫ ei⁹ greges et q̃cq̃d in meſopota=
nea acq̃ſierat pgens ad yſaac pr̃eꝫ ſuũ. Quãto luctabat̃ cũ ange
lo Gñ. xxxij. vbi dr̃. tulit iacob vxores ſuas duas τ totidẽ famu
lãs cũ xj filijs τ trãſiuit vadũ iaboth trãſductis oĩb⁹ q̃ ad ſe pti
nebãt remãſit ſolus. τ ecce luctabat̃ cũ eo vſq̃ꝫ mane q̃ cũ videt
q̃ eũ ſupare nõ poſſet tetigerit neruũ femoꝝ ei⁹ τ ſtatim emar=
cuit dixitq̃ꝫ ad eũ dimitte me iã em̃ aurora aſcẽdit. r̃ndit nõ di=
mittã te ñ bñdixeris m̃ ait g° qd̃ nom̃ ẽ tibi r̃ndit iacob. At ille
neq̃q̃ vltra vocabis iacob. ſꝫ iſrl̃. qm̃ ſi õ deum fortis fuiſti q̃to
magis õ hoĩes p̄ualeb̃ τ ſequit̃ τ bñdixit ei in eodẽ loco. Sicut ĩ
vetus iacob his q̃tuor mõis ſupplãtando vicit ſic nou⁹ nr̃ iacob
tottidẽ mõis luctãdo tã cũ actõib⁹ q̃ cũ paſſiõib⁹ virilit̃ vicit il=
las em̃ actões ſtrenuiſſime pficiẽdo. Iſtas aũt paſſiões v̓tuoſiſſi
me ſuffẽndo. P̓mo em̃ luctabat̃ in v̓to vincẽs intiores affectões
Scd̃o in domo. i. in corpe ſupans carnales delectacões. Tercõ
ſupplãtauit laban qd̓ int̃ptat̃ candid⁹ ſigns mũdũ ſuppeditans
mundanas occupatões Quãto vicit angl̃m. i. deũ cogẽs eũ ad dã
dã ſibi bñdcõꝫ. q̃ ã nr̃ iacob ĩ v̓to vicit pꝫ ex h̓ q̃ cũ xp̃s ſibi τ io=
hi dixerit. Poteſtis bibẽ calicẽ q̃ꝫ ego bitur⁹ ſũ dixerũt poſſum⁹
dãtes victã volũtatẽ ad amaritudinẽ paſſiõis. q̃ et corp⁹ vice=
rit pꝫ ex h̓ q̃ dedit illud in paſſiõꝫ. q̃ et mũdũ vicerit in h̓ ɔgno=
ſcit̃ qd̓ ipẽ dic̃ in ſua canonica. Om̃e qd̓ natũ ẽ ex deo ꝛc̃. q̃ aũt ex
deo fuit ñ de mũdo nõ eſtis. ſꝫ ego elegi vos de mũdo ꝓpt̃ea di. in
ſua cano. Om̃e qd̓ natũ ẽ ex deo vincit mũdũ τ h̓ ẽ victoria q̃ vin
cit mũdũ fides nr̃a. q̃ et vicerit deum accipiẽdo ab eo bñdcõꝫ. pꝫ
luc. xxiiij. v. dr̃ Eduxit eos foras in bethaniã τ eleuatis manib⁹
ſuis bñdixit eis. τ fc̃m ẽ dũ bñdicẽt eis receſſit ab eis τ f̃ebat̃ ĩ ce
lũ. Iuſte g° vocatũ ẽ nom̃ h⁹ p̃ncipis iacob q̃ totidẽ mõis τ vici
b⁹ extitit ſuplãtatõ τ iõ meruit tã ipẽ q̃ alij apl̃i in p̃ſtinũ in g̃dũ
p̃me creacõis a dño collocari. ſtãs erect⁹ tã ĩ natalib⁹ q̃ in g̃tui
tis corã deo τ hñs dñꝫ ſup creat̃as. vñ math. x. Dedit eis. ſ. diſci
pul̃ ptãtẽ ſpm̃ ĩ mũdoꝝ τ curare oẽꝫ lãguorẽ. nũc tandẽ aliq̃ñ ad
nr̃aꝫ edificacõꝫ matiaꝫ ĩflecta⁹ ĩ totidẽ locis τ luctamib⁹ nos vi
rilit̃ exercẽtes. ut ſi gl̃oſi h⁹ p̃ncipis gloriam cupimus poſſidere

ipm̄ ⁊ nō pigeat imitari· Pꝛīo diſcētes luctā actōꝫ Scd̄o paſſiōꝫ
Pꝛimo gͦ luctemur cū actōibus nr̄is ī vīo vincētes intīora nr̄a
⁊ ipa ī ſtatū debitū ordinātes q̄ tribus mōis fieri oꝑtebit· Pꝛīo
em̄ luctari dꝫ ad intīoꝝ nr̄oꝝ purgacōꝫ· Scd̄o ad purgatoꝝ ꝯcor
dacōꝫ· Tercō ad ꝯcordatoꝝ eleuacōꝫ q̄ tā multo ſudore· ⁊ mul=
to indigēt labore anq̄ȝ ad ſtatū pſtinū h̄ ē ad ſtatū creacōis re=
formentᷣ illa em̄ tā hō pmo creatꝰ hūit ſꝫ p9q̄ȝ peccauit ſūt oīa
deformata· Pꝛīo gͦ luctemur purgātes intīora nr̄a ita vt q̄cq̄d
moꝛdeat ꝯſcīaꝫ ꝯtinuo expellatᷣ qd̄ āmouē ſapiēs voluit cū dixit
Expurgate cū paucis q̄ pauca ſūt duo· ſ· pnīa ⁊ reſiſtēcia· vt per
pniaꝫ ꝯmiſſa expellātᷣ ⁊ ꝑ reſiſtēciā ꝯmittēda ꝓhibeātᷣ· Cū· n· i
tiora nr̄a ī tā pn̄cipalia· ſ· itellc̄m volūtatē ⁊ mēoriā reducātᷣ· In
tellectꝰ purgandꝰ ē a falſis· volūtas a mal' mēoria a fedis ⁊ tūc ī
tiora nr̄a optime ſūt purgata· Scd̄o luctemur ad purgatoꝝ con
cordacōm· ita viꝫ vt pio affcū ⁊ equali ccamīe oīa velint deū· vt
bonū qd̄ intellc̄s cognouit volūtas velit mēoria āplectetᷣ· et nō
ſint in eis ſciſmata qd̄ cū frēm fūit ſupramodū feſtinantᷣ hō ꝓfi
cit· ꝓptᷣ qd̄ deꝰ dic̄ in ꝓū· Tria ſūt q̄ placēt ſpūi meo q̄ ſūt ꝓbata
corā deo ⁊ hoībus· q̄ꝝ vnū ē ꝯcordia frm̄· Nā vt ibidē dꝛ· vbi fr̄
adiuuatᷣ a frē ibi firma ē ciuitas· Vn̄ mouꝫ nos apl's di· Nō ſint
in vob̄ ſciſmata· Tercō luctemur ad recōciliatoꝝ ad deū eleua=
cōꝫ· Ad h̄ em̄ hō intᷣ oīs creatᷣas ſtaturā hꝫ erectā cetis oībꝰ ad
terrā curuatis vt ꝑ exteriorē erectōm de intīori nos cōmouerꝫ
vn̄ ꝓpſa· Eleuare eleuare qd̄ bis dic̄ ꝓpter cogitacōꝫ ⁊ deuocōꝫ
cui cōſonat apl's di· q̄ ſurſū ſūt ſapite ꝑ duo cōez· Scd̄o luctand̄
ē in domo h̄ ē cū corꝑe qd̄ ē domꝰ aīe vt illud ſuꝓplātemꝰ· i· ſu=
plantis cōculcemꝰ qd̄ in tribus iteꝝ fieri oꝑtebit· ſ· in carnaliū de
ſiderioꝝ cohibicōe ſenſū refrenacōe maloꝝ cōſuetudinū expul=
ſiōe· Pꝛīo dico luctandū ē in domo corꝑis nr̄i vt carnalia eiꝰ de
ſideria extinguamꝰ· Nunq̄ȝ em̄ ꝓficimꝰ q̄ȝdiu talibꝰ aditū nō ne
gamꝰ· qꝛ vt dꝛ Ecc̄ Si pſtes aīe tue ꝯcupias eiꝰ faciet te gaudiū
inimicis tuis cui cōſonat apl's deſideria carnis nō pficietis cur h̄
qꝛ vt iteꝝ dic̄ idē· Si ſenſū carnē vixeritis moriemini· Oīs· n· vo
luptas hꝫ penā necītas ꝑit coronā vt ait ſapiēs· Secūdo luctā
dū ē in ſenſuū refrenacōe vt ab oībus illicitis refrenētᷣ· qꝛ vt ait·
gg· Nō licꝫ intueri qd̄ nō licꝫ ꝯcupiſcē· Si· n· eua ſenſus ſuos cu=
ſtodiſſꝫ· Domū vetitū n̄ ꝯmediſſꝫ· Si dyna filia iacob ad viden=
dū alienigenas nō exiſſet Sychē eā nō corrupiſſꝫ · hinc bn̄· beat
fidel' hō ſenſus ſuos extīores nō duces ſꝫ ſuientes vt cū dixerit
huic vade ⁊ vadat ⁊ altī veni ⁊ veniat ⁊ ſuo ſuo fac hoc ⁊ faciat
Tercō luctandū ē in male cōſuetudīs extinctōe qd̄ eē faciendū
diabolus perſuaſit Iob primo dicens· Pellem ꝓ pelle et cuncta
que habet homo dabit pro anima ſua· Ac ſi dicat· Quia animam

ſuam ſaluare deſiderat antiq̄ pellem male conſuetudinis abici=
at ſumpta bona Bñ. Accingat ſe ſpūalis hō ncitatē ſibi faciens
ɔ̄ nccitatē ɔſuetudinē ɔ̄ ɔſuetudinē donec plenā mereat̄ accipe
delcacōz ɔ̄ delcacōz. Tercō luctandū ē ɔ̄ laban.i. cū mūdo tādiu
cū illo ɔcertātes quſq; ipm integlit ɔtēpnam⁹ ⁊ p oia ſupplāte=
m⁹ ⁊ ſupplātatū ɔſternam⁹ ēa vt incetis ɔſiderantes.ſ. q2 n̄ ſuffi
cit deficit ificit. Nā de pmo dic̄ ſaluator. Quit pdeſt hoi ſi vniu
ſum mūdū lucret̄. Ac ſi dicat nl g° nō ſufficit imo ſi oms mundi
diuicie in vnū hoiez ɔfluāt n̄ darent ſufficientiā q̄m pmittūt c⁹
rē eſt. Quia aia cū ad imaginē dei ſit creata et pōns capax dei
nullis reb⁹ ſaciari potit ñ deo. Scdo ɔſiderandū ē ſi mūdū vin=
cē volum⁹ q2 deficit. Si em̄ aliqd natiue bonitatis in mūdo eſſet
h tn̄ ſubito euaneſcē nec p̄t aliqlit̄ pmanē. q2 vt dic̄ ioh. Mūdus
trāſit ⁊ ɔcupia ei⁹ gg. Ecce mōs q̄ diligit̄ fugit ⁊ tn̄ fugientē inſe
q̄mur labenti inhēmus. ⁊ q2 labentē retinē nō poſſum⁹. cū ipo la
bimur q3 cadentē tenem⁹ q3 ſi plene vincē vellem⁹ eēt p oia relin
q̄nd⁹. qd ſuadz gg. di. nl malignı ſpūs in h mōdo poſſident ppriū
Nudi g° cū nudo luctari debem⁹ Nā q̄ veſtit⁹ cū nudo luctat̄ ci
cius ad terrā deicit̄ q2 hz vn̄ teneat̄. Quit at̄ ſūt trena oia n̄ q̄da
corpis indumta. Qui g° ɔ̄ diabolū adcertam̄ pperat. veſtimēta
abiciat ne ſuccūbat. Tercō vt mōm vincam⁹ ɔſiderem⁹ q2 inficit
p⁹ſe trahēs ſuos amatores cū em̄ ſm ioh. Om̄e qd ē in mōdo ɔcu
pia ſit carnis ɔcupia oculoꝝ ā ſupbia vite his tbus infectōnib⁹
oms inficit amatores vt ſint auari luxurioſi ⁊ ſupbi ſic ille q2 vt
Ecc. xiij. dz. Qui tetigerit picē inqnabit̄ ab ea ⁊ q̄ ɔmūcauit ſup
bo induct ſupbiam. vn̄ pš. Cōmixti ſūt int̄ gētes ⁊ didicert opa
eoꝝ ⁊ ſuiert ſtul. eoꝝ ⁊ fcm ē illis in ſcan. In h ā ſolo obmiſſis oi
bus alijs mōm poſſum⁹ ſupplātare. q2 vt ait iacobi. iiij. Neſcitis
q2 aicicia h2 mōi iimica ē deo. Quicūq3 g° voluit eē amic⁹ hui9
ſcli iimic⁹ dei ɔſtituit̄. q7 cernēs gg. dic̄. Nēo p̄t in vna eadēq3
re oipotenti deo ⁊ ei⁹ hoſtib⁹ gtus exiſtē. Nā deo amicū ſe de=
negat q̄ ei⁹ placz iimico ⁊ iimicis vitatis aduſabit̄ q̄ eidē vitati
ſubiugat̄. de hac lucta di. bñ. Veri luctatores ſūt q̄ aduſus hui⁹
ſcli luctant̄ illecebras. Mundū g° meli⁹ vincē ⁊ ſupplātare n̄ poſ
ſum⁹ n̄ vt ipm p oia relinq̄mus qd figuratū. legim⁹ in poco veti
iacob. q̄ fugiēdo n̄ ɔcertādo laban amiculū ſuū vicit h an̄ oia p
cauētes ne ſic fugiētes furemur ydola laban. i. mūdi affectōs et
imaginacōs ipa ſubſtrami b⁹ ſic Bachel nos ſub religioſ veſtib⁹
abſcōdam9. Nā de talib⁹ iacob ſniaz mōtis dedit dicēs. Apd q̄
cūq3 deos tuos inueīis necat̄ corā fratrib⁹ nrīs q̄ ſnia ē corā deo ⁊
ſctis oib⁹ approbata. Quartū mēbꝝ luctādi viz cū angelo in ſmōe
aliū refuem⁹. eo q7 cum nobilioꝛē ɔtineat materiā diffuſi9 ptra
ctat̄ ad laudem ihu xpi. ⁊c̄. De eodem.

Acob dilexi Eſau aūt odio habui·malach·vij·di·gg·Ille
q̇ certat ĭnluctamie·aliqn̄ ſe ſupiorē·aliqn̄ ilo eū cū q̊ ɔtē
dit īuenit ſupiorē·q̄·n·luctat̄ nō dū ē victoriā ɔſecut⁹·
ſʒ certat vt eū vīncē valeat q̇ reſiſtit·Verba itaqꝫ ꝑpoſita ·licʒ de
veti iacob ſm lr̄alē hyſtoriā dc̄a ſint ſm miſticū tn̄ ſenſū d̄ nr̄o
iacob·⁊ ſm moralē expoſicōʒ pn̄t intergi de q̊libʒ luctatore Qd̄
aūt veterē iacob dilexerit pʒ ex eiuſdē v̇bi aſſercōe·alias·n·ſigfi
cacō nōis cadēt·ab effcu qd̄ in v̇bis dn̄i fieri nō p̄t·Qd̄ aūt nr̄m
iacobū dilexerit·triplici ſigno pʒ·ſ·ex t̄bulacōis mltiplicitate ex
aplat⁹ dig̃tate ⁊ ſinglari failiaritate Nā de ṕmo dr̄·Quē·n·dili
git dn̄s corripit ⁊ q̄ſi pr̄ in filio ſic ɔplacet ſibi·de ſcd̄o ē rō Qui
em aliū ad ſublimē dig̃tatē ꝑmouʒ certū ē q̄ diligat eū·vn̄ ioh
h̄ ē p̄ceptū meū vt diligatis inuicē ſic dilexi vos ·de 3° pʒ·d̄s em̄
iacobū p̄cetis failiarē hūit·qꝛ ip̄m fr̄em ſuū iohēʒ excluſis alijs
ſepe ad ſua ſecreta vocauit·qd̄ ec̄ q̄ʒlibʒ luctatorē ⁊ ĭn t̄bulacōne
poſitū diligat pʒ·Apocā·v̇·dr̄·Ego q̊s amo arguo ⁊ caſtigo·Cū
ſint ſ duo pn̄cipia mēndi·actōes viʒ ⁊ paſſiōes·nr̄ iacob⁹ imita
tus ē vetēm in paſſiōm ſuffēncia·Sic ec̄ ineffícacia actōm in eiuſ=
dē locis ⁊ totidē vicib⁹ paſſiōs ſuas ſuffēns ſic fecat actōs·Pr̄io
g° ſuplātauit paſſiōs ī vēo paciaʒ int⁹ exhibēs ad q̄ʒlibʒ paſſiōm
vicēs ſe ne aliq̄s mot⁹ ī pacie ſurgēt ī cōde ſuo Vn̄ ī act·d̄ eo ⁊ d̄
alijs coapl̄is lr̄ Ibāt apl̄i gaudētes a ɔſpc̄u ɔcilij q̄m digni hiti
ſūt ꝑ nōie ih̄u ɔtūeliā pati·Scd̄o luctādo ſuplātauit paſſiōs in
domo h̄ ē in cōꝑe malū ꝑ malo nūq̄ īddēs ⁊ iō legr̄ in vita ſua
q̄ cū eū hermogenes ꝑſeq̄ret̄ dixit ad phyletū·vt bona ꝑ malis
ſm q̄ mgr̄ nr̄ nos docuit reddam⁹ abſolue eū q̇ te ligauit·Ter
cio vicit paſſiōes ⁊ ꝑſecucōs q̊s a md̄o ꝑtulit toci⁹ mdi maliciaʒ
vilipendēs·Quāto luctabat̄ cū anglo h̄ ē cū v̇tutib⁹ ⁊ difficilib⁹
oꝑib⁹ illoꝝ difficultates ſibi aꝑplicās·Ac ſi naẗalit̄ ſit affc̄s Cū
em ōme bonū ⁊ omnē v̇tutē ex p̄uaricacōe ṕmoꝝ ꝑentū difficult̄
oꝑemur eaſdē paſſiōs ita vicit vt ead̄ oīa delc̄abilr̄ oꝑaret̄ Et h̄
de ſuꝑplātacōe ſc̄ti iacobi breuit̄ tacta ſufficiāt Nūc vided̄ ē q̄lr̄
nos paſſiōs debeā⁹ vīncē vt ⁊ nos eas ſuꝑplātem⁹·⁊ eoꝝ amari
tudines ſub pedib⁹ ɔculcem⁹ tādiu cū eis luctātes·q̊uſqꝫ eas cū
gaudio ſuſtineam⁹·Ad qd̄ nos idē iacob⁹ inducē intēdebat cū
dicebat·Oīe gaudiū exiſtimate fr̄es cū in varias t̄bulacōs inci=
deritis·De hac g° t̄bulacōe·t̄a ꝑ ordinē ꝑſeq̄mur·ṕmo de t̄bu
lacōis nc̄citatis·2° de ei⁹ maioritate·3° d̄ luctamis q̄litate Pr̄io
g° ordm̄ ē de t̄bulacōis nc̄citate oꝑtet em̄ omnē hoiem ad ſtatū
ꝑfc̄tōis ꝑmouend̄ t̄bulacōib⁹ exercerī·Null⁹·n·vnq̄ aīcus dei
effect⁹ ē·ṅ t̄bulacōib⁹ tunderet̄·Vn̄ thob·xij·dixit angl̄s·qꝛ ac
cept⁹ eras deo neceſſe fuit vt temptacio ꝑbaret te Iudith·iiij·
Oīs qui placuerūt deo ꝑ multas t̄bulacōes trāſierunt fideles

hinc pu·iij·Quē diligit d's corripit ⁊ q̄ſi in filio cōplacet ſibi
Sūt aūt q̄tuor cāe ꝓpt̄ q̄s t̄bulacio nccīa ē·ſ·ꝓpt̄ opm nr̄oꝝ ip=
fectōꝫ dei aſſilacōꝫ ſpūal' vite edificacōꝫ regni celeſtis aſſecucōꝫ
Primo dico t̄bulacō nccīa ē ꝓpt̄ opm nr̄oꝝ ipfctōꝫ·Cum·n·duo
ſint pñcipia merendi·ſ·opacō ⁊ t̄bulacio·⁊ opa nr̄a pauca ſint vi=
lia breuia vt ꝑ ea nō poſſimꝰ ad magnū ſtatū ſctītatis ꝑuenire
ōꝫ ſuppleri in paſſiōibꝰ q' minꝰ ē in actōibꝰ·vñ Ecc̄·vij·De negli
gēcia expurga te cū paucis·qd̄ ē dicē de negligēcia opm expur
ga te cū paucis t̄bulacōibꝰ·Scd̄o t̄bulacio ē nccīa ꝓpt̄ dei aſſila
cōꝫ·tm̄ em̄ ei ſiles erimꝰ in celo q̄ntū ei aſſilabimur in t̄ra·Adho
em̄ induit hoīeꝫ vt viſibil' fcs ſe nob̄ ꝓponēt in exēplū et q' tota
vita ſua plena fuit t̄bulacōibꝰ·ōꝫ nos ei aſſimulari in t̄bulacōni
bus·Nā vt ait apꝰ·Si ꝯpatimur ⁊ cōregnabimꝰ·vñ ad magnā
ꝯmendacōꝫ d'r de hoīe t̄bulato ſap·xiiij·Sili pena fuꝰ cū dn̄o
afflictꝰ ē·⁊ ꝓplaris hō regi ſilia paſſus ē·itē Ecc̄·xxxiij·Añ faciē
hoīs ſilitudo alteriꝰ hoīs erat in eis·ſ·aplis hic·j·ioh·iij·Oīs
q̄ h'ꝫ hāc ſpem ſctificat ſe ſic ille ſcts·vñ bñ·ꝓderit in dn̄i paſſio
ſi mea ſequit̄ imitacio·Alioq̄n requiret̄ a me ſanguis ille iuſtꝰ q̄
effuſus ē ſuꝑ terrā·Tercō t̄bulacō nccīa ē ꝓficē cupiētibꝰ in ſta
tū magnū ꝓpt̄ religioſe vite edificacōꝫ Nunq' em̄ vita religioſa
in hoīe edificabit̄ ñ caſtigacō ꝯtinuet̄ ꝓpt̄ qd̄·Leuit·xvj·d'r·Affli
getis aīas vr̄as religiōe ꝑpetua·Cū em̄ ꝯſolatio ſpūalis ſit fom
tum ꝑ quod vita ſpiritualis nutriatur nullatenus·poterit con=
ſolari qui nō fuerit tribulatus·Sunt·n·coniuga q' omnē tribu
lacōꝫ ſequit̄ ꝯſolacō·vñ thob·iij·Pꝰ tēpeſtatē trāquillū facis ⁊
pꝰ lacrimacōꝫ ⁊ fletū gaudiū ⁊ exultacōꝫ infūdis·hinc bñ·Diſce
o hō in ſpūali exercitō duplex auxiliū deſuꝑ ſꝑare·ſ·correpcōꝫ
⁊ ꝯſolacōꝫ·Alt̄a foris exercet alt̄a viſitat intꝰ illa opat̄ hūilita=
tē iſta caritatē trahimur aūt in ſpūalē vitā cū temptacōibꝰ ⁊ tri
bulacōibꝰ exercemur·currimꝰ cū interiꝰ ꝯſolacōibꝰ ⁊ inſpiracōi=
bus viſitamur·Quarto t̄bulacio nccīa ē ꝓpt̄ celeſtis r̄gni adepcōꝫ
Nullꝰ·n·ad regnū celoꝝ ⁊ ad illā abyſſum cīm voluptatū ꝑuenī=
re potit niſi ꝑ amaritudinē paſſionū neq' em̄ ille q̄ de celo venit
iuſ̄s xp̄s ad celū r̄dire voluit ñ ꝑ viā amariſſime paſſiōis·vñ luc·
xxiiij·Nōne optuit xp̄m pati·⁊ ita intr̄e in gl'aꝫ ſuā ꝓpt̄ qd̄ dixit
diſcipul' ⁊ nob̄ in ill' luc·xxij·Vos eſtis q̄ ꝑmāſiſtis mecū in tēp=
tacōibꝰ meis ⁊ ego diſpono vob̄ ſic̄ diſpoſuit mi pr̄ meꝰ regnum
Ac ſi dicat·ſic̄ diſpoſuit pr̄ meꝰ vt veniēs in mūdum nō redeā in ce
lū ñ ꝑ viā t̄bulacōis·miſerie paſſiōis ⁊ āguſtie·ſic ⁊ ego diſpono
uobis ut ⁊ vos ſimiliter veniatis ad regnum per tribulacioēs·
Hinc Actuū·xiiij·Quoniā ꝑ multas t̄bulacōs opꝫ nos intrare
in regnū celorum·Ex his ergo q̄tuor cāis luce clariꝰ pꝫq' nccīa
ſit tribulacio oībus qui ꝓficē cupiūt apd̄ deū·Scd̄o dūm ē de

tribulacōis augm̄to ⁊ maiozitate· q̄ꝛ pleꝝq̄ꝫ ↄtingit vt q̄nto ma=
iozi·gr̄a hō a dn̄o viſitat̄ in tāto maiozi temptacōe t̄bulat̄ de hͦ
augm̄to duo dicēda ſūt·Pꝛīo d̄ ei⁹ maioꝛitate·Scd̄o de ei⁹ cau
ſalitate· Et p̄mo q̄ꝛ h̄ maioritas ↄtingat ⁊ ita fieri dēat tā figu=
ra q̄ꝛ ſcript̄a potit declarari· ⁊ p̄mo ꝑfigurā·d̄ꝛ em̄·Ezech·j·Cū
eleuabant̄ aīalia de t̄ra eleuabant̄ ſil̄ ⁊ rote q̊cunq̄ꝫ ibāt ſp̄us il=
luceūte ſpū ⁊ rote ꝑit̄ eleuabāt̄ ſeq̄ntes eū·Quid ꝑ ſpm̄ n̄ ſpūa
lis vita q̇t ꝑrotā·n̄ tribulacio q̄ nos rotat·q̊cunq̄ꝫ gͦ vadat vita
n̄ra ſpūalis ibi ec̄ vadūt t̄bulacōes n̄re·Scd̄o idē ꝑ ſcript̄aꝫ po
terit edoceri·de q̊ iteꝝ Ezech·xlvij·Trāſduxit me dn̄s ꝑ aq̄m vſ
q̄ꝫ ad talos ·Rurſūq̄ꝫ duxit me ꝑ aq̄s vſq̄ꝫ ad genua·tercio vſq̄ꝫ
ad renes· ꝑ qd̄ nob̄ innuit̄ q̄nto ꝓfūdius ducimur in gr̄am tāto
alci⁹ t̄bulamur·Scd̄o dd̄m ē de hꝫ augm̄ti cālitate h̄ ē cur h̄ cō=
tingat ⁊ ob q̄ꝛ cām.Sūt aūt tres cāe·q̄ꝛ q̄nto pl̄es hoīes deuoti
in gr̄a ꝓficiūt tanto ad ſufferendū ſūt foꝛcōres·v̓tuoſiores ⁊ in=
diget vt ſint cauciores·De p̄mo q̄ꝛ q̄nto ſint forciores ex viſitā=
te gr̄a tāto dn̄s pl̄es ponit de t̄bulacōe vt vndiq̄ꝫ meritū eis cu=
mulet̄·q̄ꝛ ꝑua t̄bulacio cū talib⁹ gr̄cijs non ſentiret·Si gͦ dꝫ fieri
t̄bulacio dꝫ vt ꝓpt̄ fortitudinē maior fiat·vn̄ iob·xxiiij·Aq̄s ap=
pendit inmēſura·Aq̄s·n·ponē inmēſura ē t̄bulacōꝫ ↄmenſuratā
foꝛtitudi pondare·hinc ap⁹·j·coꝝ·x·Fidel̄ d̄s q̄ nō pacietur nos
teptari ſ̄ illud qd̄ poteſtis nͨ exeadē fidelitate ꝑmittit nos mi
nus tēꝑtari·vn̄ q̄nto maior ē fortitudo tāto de t̄bulacōib⁹ pluſ
appoīt·Scd̄o augm̄tat̄ t̄bulacō ꝓpt̄ augmentū v̓tutū ⁊ q̄ꝛ ex vi
ſitāte gr̄a v̓tuoſiores ſūt hoīes gͦ iteꝝ ex hac cā pl⁹ appoīt d̄s
q̄ꝛ exilluſtratis v̓tutib⁹ t̄bulacōes valde nobil̄ꝛ ſufferunt̄ ⁊ q̄nto
nobil⁹ t̄bulacōes ſufferunt̄ tāto ampli⁹ merita cumulant̄ pſ̄·in
m̄ltitudine v̓tutis tue mēcient̄ tibi inimici tui·Itē mat·xxvj·De=
dit vnicuiq̄ꝫ ſ̄m ꝓpriā v̓tutē·Nā abſente gr̄a virtutes vident̄ ex=
tincte ⁊ iō facilimo impulſu hō cadet in pc̄m·Tercio augm̄tant̄
t̄bulacōes cū hoīes ſūt in gr̄a vt cauciores reddant̄ Nā exꝑn̄cia
gr̄e hō ꝑt facil̄ꝛ ſuꝑbire·Ne gͦ ſuꝑbiat foris q̄nꝫ ꝑmittit̄ t̄bula=
cōib⁹ ipulſari·hinc gḡ·Poſt q̄ꝛ d̄s hoīeꝫ viſitat ſubito ꝓbat illū
q̄ꝛ accedēdo ad corda n̄ra ad v̓tutes ꝓuehit et recedēdo ↄcuti
teptacōe ꝑmittit·Si em̄ p⁹ v̓tutū mun̄a nulla tēptacōe ↄcutit̄ a
ſe h̄re anim⁹ ⁊ a ſemetip̄o gl̄iat̄·Vt gͦ firmitatis dona hēat ⁊ hu
milit̄ ſuā infirmitatē recognoſcat ꝑ acceſſum gr̄e·ad alta ſuſtol
lit̄ ⁊ ꝑ receſſum q̄t exip̄o ſit ꝓbat̄·Sciend̄ tn̄ q̄ꝛ ſcti homies haꝝ
alteracōꝫ ⁊ viciſſitudinē exꝑiencia aſſuefc̄i has tēptacōes facil̄ꝛ
ſufferūt ſciētes q̄ꝛ n̄ ad ꝑdicōꝫ ſꝫ ad emēdacōꝫ talit̄ alterant̄·nō
em̄ d̄ꝛ in thob·Delectat̄ in ꝑdicōib⁹ n̄ris ſꝫ p⁹ ſingl̄as tēptacōs
gr̄a ī oīes augm̄tat̄·vn̄ ꝓu·xij·nō ↄt̄ſtabit iuſtū q̇cq̄d ei accidit
dicēs·cū pſ̄·ꝑatū coꝛ meū d̄s ꝑatū coꝛ meū·Ac ſi dicat ꝑatum

ad tbulacões ſic ad ↄſolacões · Tercõ dõm ē ↄluctamis q̄litate
h ē q̄liter in tribulacoib⁹ luctari deam⁹ vt vtucſe eas ⁊ ſm dei bñ
placitū ſupplātem⁹ h eſt ſubplātas eas virilit̄ ↄculcem⁹. De qui
bus ſciend̄ q̄ totidē locis ⁊ vicibus cū paſſiōib⁹ luctari opꝫ ſic
dicim⁹ de actōe. ſ. m vt̄o in domo cū laban. i. mūdo ⁊ cū angelo
paſſiões ſufferim⁹ in vt̄o cū deꝑfidia blaſphemia vl̄ q̄ reꝑbi fu
imus nis ḡuit̄ naufragamur. cū quib⁹ tūc virilit̄ luctat̄ ſi nunq̄
eis in aliq̄ ↄſentim⁹. vñ bñ. Si ſentis ⁊ nō ↄſentis paſſio ē q̄ñ ſa
nāda. tūc aūt pfc̄e vincim⁹ ſi hūilit̄ ea ſufferim⁹ et nunq̄ mi⁹ in
alq̄ exercicō faciam⁹. Scd̄o paſſiões ſufferim⁹ in domo h ē in cor
pe cū carnalib⁹ ↄſiderijs ⁊ q̄buſlibꝫ fedis ⁊ im̄ūdicijs ḡuit̄ ca
laphizamur. Quas tūc virilit̄ ſupplatam⁹ q̄ñ pfortiſſima exerci
cia corpus mactam⁹ ⁊ mactādo maceram⁹. q̄uſqꝫ carnis im̄ūdi
cia pemt⁹ extinguat̄ corpus pc̄ti qd̄ h⁹moi pruritus excitat de
ſtruat̄. oīa q̄ corp⁹ pc̄ti ad voluptatē poſtulat p oīa reſpuētes.
vt de nob̄ veracit̄ dici poſſit. illud iob. iij. Clamorē exactoris nō
audit. qd̄ fortiſſimo modꝫ luctamīe. qꝛ vt ait yſa. i. A plāta pe
dis vſqꝫ ad verticē nō ē in nob̄ ſanitas. vñ Bñ. Nos ip̄ geſtam⁹
laqueū nr̄ꝫ nob̄ cū vbiqꝫ circūferim⁹ īimicū nr̄m carnē hāc lcq̄r
de pc̄to genita ⁊ nutritā ſꝫ mlt̄o ampli⁹ praua ↄſuetudīe viciā
tā aīalis em̄ pur in corpe hoīs in venit̄ abint⁹ manat de corde
exit peſtifer vir⁹. Ac deinceps corp⁹ occupat vniuerſū quibus ſi
aditū denegam⁹ ⁊ ea p ↄ̄ria exercicia ſupplantam⁹. victores eri
m⁹ glo̅ſi. Tercō luctand̄ ē cū laban h ē cū mdo qui ḡuiſſimis ac
culeis nos affligit cōdib⁹ amator ſuor tres lanceas ſic alt̄ ioab
miſabilit̄ infigens. ſ. cupiditatē vanitatē voluptatē ↄ quib⁹ di
ioh. Omē qd̄ ē in mdo ↄcupia cārnis ē. i. voluptas ↄcupia ocu
lor. i. cupiditas ſupbia vite. i. vanitas q̄ tūc paſſiōes ſuas nob̄ i
gerūt. q̄ñ eis fortit̄ repugnam⁹. Sic em̄ di. bñ. vñ tbulacio iſta ii
dū reſiſtit̄ ↄtamiacōi ↄcupīe repugnat̄. Si em̄ volūtarie admit
tunt̄ iā nō tibi tribulacoꝫ ingeriūt ſꝫ poci⁹ ↄſolacoꝫ. luctamur g°
cū his vicijs q̄ diu eris reſiſtim⁹ ſꝫ tūc ſubplantam⁹ q̄ñ iā victa
ſūt vt ampli⁹ nō impūgnēt. q̄ ſi pfc̄e vincē cupim⁹ oꝫ vt eor ↄ̄ria
i nob̄ ↄplātem⁹ vt vidꝫ ↄ̄ cupiditatē uel auariciā q̄ mods ingerit
pauptatē ↄ̄ voluptatē auſteritatē ↄ̄ vanitatē ſiue ſupbiā plenā
hūilitatē inducam⁹. Que cā cū pfc̄e vite nr̄e inſederit. iā mōm p
fecte ↄtēpnim⁹ ⁊ laban dicimur p oīa ſubplātaſſe auxiliāte iħu
chriſto.

De eodem.

Iacob tranſductis oibus q̄ ad ſe ꝑtinebāt remāſit ſolus
⁊ ecce vir luctabat̄ cū eo vſqꝫ mane. Gñ. xxxiij. di. Iuſtor
vita q̄ſi quedā forma nob̄ ꝓponit̄ imitāda. vita em̄ lectō ē
vita bonor. vñ nō imerito idē iuſti in ſacro eloquio libri noiant̄
Apoka. xxij. vbi dꝛ libri apti ſūt corā eo qꝛ in eor vita legit̄ vñ

debeāt remunari· Expeditis g° ī p̄cedētibus t̄bus luctamīnib⁹
ſcꝫ ī vt̄o ī domo cū laban ⁊ h̄ tam in actōib⁹ q̄ȝ ī paſſiombus
Nūc ī duab⁹ turmis·ſ·actōꝫ paſſiōꝫ meritis ditati vt dicē poſſi
m⁹ cū iacob· Inbaculo meo trāſiui iordanē· ⁊ nunc cū duab⁹ tur
mis regredioꝛ· qd̄ ē dicē· Inbaclo meo h̄ eſt ī baculo crucis trā
trāſiui nud⁹ ioꝛdanē·i· baptiſmū ⁊ nūc ex his luctamīnib⁹ dita=
tus cū duab⁹ turmis·ſ·meritis vt dixim⁹ actōꝫ ⁊ paſſiōꝫ ſi redi=
re ad patriā celeſtis cupim⁹ luctamē cū angelo aggredi nos oꝫ
De h̄ luctamīe duo p̄ncipal̄z ꝓſeq̄mur· Pꝛio em̄ dicem⁹ de lucta
mis inſtauracōe· Scd̄o de g̅r̅e ſi vincim⁹ aſſecucōe· Pꝛimū ibi ī
apoſito tb̄eate iacob trāſductis oībus ⁊c̄· Scd̄m ibi īfra Qui cū
videt q̄ȝ eū ſupare nō p̄t ⁊c̄· Primū adhuc ī q̄tuoꝛ diuidit̄· Pꝛio
em̄ dicem⁹ deluctamīs hbilitacōe· Scd̄o d̄ angeli expoſicōe· Ter
cio deluctamīs aggreſſiōe· Quārto deluctamīs pſeūancia ſū oti
nuacōe· Pꝛimū ibi iacob trāſductis oīb⁹ q̄ ad ſe ptinebāt ꝛmā
ſit ſolus· Scd̄m ibi ⁊ ecce vir· Terciū ibi luctabat̄ cū eo· Quartū
vſq3 mane h̄ oīa ꝑ ordinē ꝓſeq̄ntes· Pꝛimo tcd̄m ē quō nos de=
beam⁹ adluctamē ꝑparē debem⁹ em̄ nudi cū nudo anglo aggre
di h̄ certamē ⁊ ab oī qd̄ nō ē d̄s vel ad deū oꝛdinatū uos vertē·
vt ad deū cū q̄ luctamē accipim⁹ plena nos facie ꝯitamus· ⁊ h̄ ē
qd̄ d̄ꝛ in apoſito thēate trāſductis oībus· h̄ ē amotis a ſe oībus
q̄ ad ſe ꝑtinebāt remāſit ſolus·n̄l ſibi de ſuis oībus reſuatis Et
h̄ ē qd̄ ait apl̄us·j·Coꝛ·ix·Oīs q̄ ī agone ꝯtendit ab oībꝫ ſe ab
ſtinet· ⁊ illi quidē vt coꝛruptibilē coronā accipiāt nos v̄o ī cor
ruptā· vn̄ gg· Nudi cū nudo luctari nos oꝫ Nā ſi veſtit⁹ quilibꝫ
cū nudo luctat̄ cici⁹ ad terrā deicit̄ qꝛ hꝫ vn̄ teneat̄· Quid ā ſūt
t̄rena oīa n̄ quedā coꝛꝑis īdumēta Qui g° ꝯ aliū ad certamē ꝓ
perat veſtīmta abiciat ne ſuccūbat· Scd̄o dicat̄ d̄ viri expoſicōe
h̄ ē q̄s ille vir fuit q̄ cū iacob luctabat̄ ⁊ licꝫ diuerſi diuīſa de hac
aſſerāt iero⁹·di· q̄ȝ ſpūal̄ lucta fuit alij aūt q̄ȝ fuit coꝛꝑal̄· Nos ā
hāc ābiguitatē ſimpl̄r trāſeūtes dicim⁹ q̄ȝ cū deo ī foꝛma tn̄ an
geli luctabat̄ ſeq̄ntes eggregiū doctoꝛē· gg· q̄ dicit· Quis ē iſte
angl̄s n̄ ille q̄ ꝑ apl̄az d̄ꝛ magni ꝯſilij angl̄s· qꝛ·n· greca lingua
euāgelizare denūciare d̄ꝛ· Ergo ſemetip̄m nob̄ denūciās d̄s an=
gel⁹ noiat̄· vn̄ idē ḡg· expoſnēs hyſtoriā q̄ ī manib⁹ ē itē di· de
ſignet g° angel⁹ q̄ luctabat̄ cū iacob deū· iacob autē q̄ cū angelo
ꝯtendit vīn⁹ c⁹ qꝫ ꝑfci viri ⁊ ī ꝯtemplacōe poſiti aīaꝫ exp̄mat qꝛ
viꝫ aīa cū ꝯtemplari deū nitit̄ velud ī quodā certamīe poſita·
mō q̄ſi ſupat qꝛ ītgendo ⁊ ſenciēdo· ⁊ de īcircūſcripto lūīe ali
q̄d deguſtat mō v̄o ſuccūbit· qꝛ ⁊ de guſtādo itē deficit· Ter
cio ſcd̄m ē de luctamīs aggreſſiōe· de q̄ licꝫ aliq̄d dcm̄ ſit· hic tn̄
exp̄ſſius exponam⁹· Nā de h̄ ꝯgreſſu dic̄ gg̅· Cū ad pentes ꝓ
prios iacob rediret ī via angelū īuenit· cū q̄ ī luctatu magnū

certamē habuit· Et ſubiūgit Is em̄ qui certat in luctamīe Aliqñ
ſe ſuꝑiorē aliqñ v̄o eū cū q̊ ꝯtendit ſuꝑiorē inuenit· Eſt·n·in cō=
tēplatiua vita magnimitatis ꝯtēcō cū ſeſe ꝯtēplator ad celeſtia
erigit cū in reb⁹ ſpūalib⁹ aīm tēdit· cū trāſgredi nitit̄ oīe qd̓ cō
ruptibile vī̄ cū ſeſe auguſtat vt dilatet· ꝛ aliqñ quidē vincit ꝛ re
luctātes tenebras ſue cecitatis erupat vt d̓ incircūſcripto lūie
quidā furtim ꝛ tenuit̄ attingat· Sȝ tñ ad ſemetipām ꝓtin⁹ reū=
berata reūtit̄ atqȝ ab ea luce ad q̄ꝫ reſpirādo trāſit ad ſue cecita
tis tenebras ſuſpirādo redit· Quaſi g° vincit̄ angl̓s qñ intellctu
intimo apphendit̄ d̓s et q̄ſi vincit̄ hō qñ ſubtracta ītima luce no
lēs renitēſqȝ ad aſſuetas tēbras redit· Quarto videnď de lucta
minis ꝯtinuacōe qd̓ notat̄ in eo cū d̓r vſqȝ mane· Nō em̄ ceſſandū
ē ab h̓ ſc̄to exercicō ꝯtēplacōis q̊uſqȝ oriat̄ nob̄ in futa vita ſol iu
ſticie xp̄s d̓s nr̄ nec h̓ intendim⁹ qd̓ in actōe ꝯtēplacōnis aliq̄s
valeat pſeūare· ꝛ internū aſpectū ſine medio ꝯtinuare· Sȝ cū ſub
tracta gr̄a ꝯtēplatā defecerit· ſe recipiat in actā nō intencōe ibi
mādi ſȝ ſe repandi· ita vt ſi īt̄rumpat̄ ꝯtēplacō· ſp tñ ꝯtinuet̄
ꝛ pſeūet intencō· Qd̓ p ezech· Pulchre nob̄ innuit̄ vbi d̓r ibāt ꝛ
reūtebant̄· ibant in ꝯtēplatiuā vitā ſȝ qꝛ nr̄e corrupcōis pondē p
gūati in illa diu ſtare nō poſſum⁹ reūtamur iterū in actiuā· ꝛ h̓ ē
qd̓ ait gg· ſup p̄oro v̄bo di· Cū ab actiua vita ad ꝯtēplacōꝫ ſur
gim⁹· qꝛ diu mēs ſtare i ꝯtēplacōe ñ potit ſȝ oīe qd̓ de et̓nitate
p ſpeculū ꝛ in enigmate ꝯſpicit q̄ſi furtim h̓ ꝛ ꝑtranſitū vidȝ ipa
ſua infirmitate ab īmēſitate tante celſitudis aīmus repulſus in
ſemetip̄o relabit̄ ꝛ necc̄e ē· vt ad actiuā vitā redeat ſeſeqȝ ipm̄ cō
tinue in vſu bone oꝑacōis exerceat vt cū mens ſurgē ad ꝯtēpla
da celeſtia nō valȝ q̄qȝ bona p̄t agē nō recuſet· Sic qȝ fit ut ipis
ſuis bonis actib⁹ adiuta rurſū in ꝯtēplacōꝫ ſurgat ꝛ amoris pa
ſtū de pabulo ꝯtēplate vitatis accipiat· In q̄ iterū qꝛ diu ſe tenē
ip̄a corrupcōis infirmitas nō p̄t ad bona rurſū oꝑa rediens ſua=
uitatis di mēoria paſcit̄ ꝛ foris pijs actib⁹ int⁹ v̄o ſc̄tis deſidijs
nutrit̄· Sequit̄ ſcḿ pncipale· ſ· de gr̄e aſſecucōe q̄ꝫ exp̄ſcripta lu
ctacōe ꝯſeq̄mur q̄ ibi incipit· Qui cū videt qꝫ eū ſuꝑare nō poſſȝ
ꝛc̄· Et h̓ ps q̄tuor gr̄as ꝯtinet q̄ in v̄bis ꝑpoſitis ponūme ponunt̄
ſcȝ in nerui arefactōe nois impoſicōe bñdictōe d̓iue pncie exhi=
bicōe· Primū ibi tetigit neruū femoris ei⁹ ꝛ ſtatim emarcuit Se
cundū ibi neq̄q̄ꝫ vocaberis vltra iacob· ſȝ iſrl̓ erit nom̄ tuū Terciū
ibi ꝛ bñdixit ei in eodē loco· Quartū ibi· ortus q̄ ē ei ſol p⁹q̄ꝫ trāſ
greſſus ē phanuel qd̓ interp̄tat̄ ꝯtēplās deū vel facies dei· Eſt
aūt phanuel loc⁹ in q̊ luctabat̄ ſic em̄ d̓r ꝛ vocauit nom̄ loci illi⁹
phanuel dicēs· Vidi dñm facie ad faciē· Si g° has gr̄as ſpūalit̄
intellcas ꝯſeq̄ cupim⁹ cū angl̓o magni ꝯſilij· i· cū deo luctamē cō
grediamur· qȝ ſi vicerimus p̄ſcriptas gr̄as ꝯſeq̄mur quod pene

eiuſdē ṽbis di· gg· Sic loq̄ȝs ꝛ nos· ſi ad ꝑentes ꝓꝑos· i· ad ſctōs
ĩcelo redire cupim⁹ teneam⁹ ĩ via angelū vt ſuauitate ĩtima
appꝑhendam⁹ deū· Prima grā q̄ȝ deuoti hoīes ex h̄ luctamīe ꝯſe=
cunt̄· ſ· tn̄ ꝓſeuando vicerint vt eis dici valeat· Si ꝯ deū fortis
fuiſti q̄ͥto magis ꝯ hoīes ꝓualeb· ē nerui ꝯtractō ꝛ ꝑons eiuſdē
nerui arefactō ꝑ qd̄ nob̄ ĩnuit̄ q̄ȝ ꝑ h⁹ luctamīs victoriā· oīs ĩ
nob̄ carnalitas ꝛ t̄remtas extinguit̄ ꝛ marceſcit vel nl̄ taliū libe=
at· Sȝ ſic ꝑus talia delectabat hr̄e ſic mō mlt̄o plus delectet ca=
rē· Et h̄ ē qd̄ di· gg· Oīpotēs ds̄ cū iā ꝑ deſideriū ꝛ ĩtellc̄m co
gnoſcit̄ oīȝ ĩ nob̄ voluptatē cārnis arefacit· ꝛ q̄ ꝑus q̄ſi duob⁹
pedib⁹ ĩnitētes ꝛ dn̄m vidbamur q̄rē ꝛ ſcl̄m tenē p⁹ agnicōȝ ſuaui
tatis dei vnum ĩ nob̄ pes ſan⁹ remanet atq̄ȝ ali⁹ claudicat· q̄ȝ
necce ē vt debilitato amore ſcl̄i· ſol⁹ ĩ nob̄ ꝯualeſcat amor dei·
Si g° tenem⁹ angelū vno claudicam⁹ pede q̄ȝ dū creſcit ĩ nob̄
fortitudo dei amoris ĩtimi ĩfirmat̄ ꝓcul dubio carnis fortitu=
do· Quia oīs q̄ claudicat vno pede ſoli ĩnitit̄ q̄ȝ ſanū hȝ q̄ȝ cui
terrenū deſideriū iā arefc̄m fuit ĩ ſolo pede amoris dei tota v̄=
tute ſe ſuſtinet ꝛ ĩ ip̄o ſtat q̄ȝ pedē amoris ſcl̄i· q̄ȝ ponē ĩ ter
rā ꝯſueuat iā a t̄ra ſuſpenſū ꝑtat· Vt g° breuit̄ dicam⁹ hēm⁹ cā
rnis ꝛ ſcl̄i ꝯtēptū nō refrenatū· ſȝ q̄ſi nat̄e ĩplantatū nō coactū· ſȝ
q̄ſi ĩ nat̄aȝ redactū vt qd̄ ꝑus fuit delc̄abile mō ſit abhoīabile
ꝛ h̄ ē q̄ȝ dic̄ bñ· Spūalis hō corꝑe ſuo ſpūalit̄ vtēs· affectōm ſuāȝ
q̄m hȝ aliq̄s ꝑ vim coactā· rōnalis ꝑ vim ſubactā ſpūalis ĩq̄ȝ hȝ
illā q̄ſi nat̄alit̄ affectā· Et vbi ille· ſ· aīalis hȝ eā ꝑ mod̄ nc̄citatis
ille· ſ· rōnalis ꝑmod̄ caritatis· ille· ſ· ſpūalis hȝ eā v̄ſam ĩ mores
Sȝ di· aliq̄s· Nunq̄t tales maiores ſūt paulo q̄ rapt⁹ ĩ terciū ce
lū ꝛ rediens ſuſtinuit ſtimulos carnis Rn̄deo q̄ȝ licȝ paul⁹ ſuſti
nuit ſtimulū carnis h̄ ē diſpenſatiue adeo ꝑmiſſum· vt p⁹ tantā
grāȝ ĩ eo hūilitas ꝯuaret̄ ꝛ iō nō obſtāte illo ſtimulo· q̄ntū fuit
ĩ eo neru⁹ oīs carnalitatis ꝛ t̄remtatis emarcuit q̄ȝ an̄q̄ȝ ei dcȝ
ſtimulo ꝯſenſiſſȝ mille ꝑus mortib⁹ ſubcubuiſſȝ· An nō credis· q̄ȝ
nō ſolū neru⁹· ſȝ tot⁹ ip̄e emarcuit cū dicebat ſe mortuū· Viuo iā
nō ego viuit v̄o ĩ me xp̄s· Vn̄ dicebat iā nō oꝑor ego illd̄ ſȝ q̄ȝ ĩ
habitat ĩ me pc̄tm̄ ꝛc̄.

De eodem·

Equaq̄ȝ vltra vocaberis iacob ſȝ iſrl̄ erit nom̄ tuū vt ſ̄ di·
aug· q̄ſquis hȝ caritatē· vt q̄d illū lōge remittim⁹ vt vide
at deū ꝯſciam ſuā actēdat ꝛ ibi videt deū· Expedita g°
vtcūq̄ȝ vna grā quā hō ꝯſequit̄ p⁹ luctamē· ſ· nerui arefactiōe ꝑ
q̄ȝ oīm t̄renoꝝ ꝛ carnaliū affc̄m diximus emarcuiſſe· Nūc ꝓuato
ordine ſ̄ poſito· dn̄m ē de nois mutacōe· Sic em̄ d̄ ĩ v̄bo ꝓꝑoſi
to· neq̄q̄ȝ vltra vocabis iacob ſȝ iſrl̄ erit nom̄ tuū Ac ſi patent̄ di
cat· Nequaq̄ȝ vltra· i· ĩ reliquū vocabis iacob· i· luctator cū vicijs
et ꝯcupijs· ſȝ iſrl̄· i· vir videns deū debes de ceť̄o appellari· Quia

extinctis vicijs debes in reliquū vacare deo ⁊ eiꝰ mirabilia cō=
tēplari· q̄z ordinē in naturis rerū legimꝰ ꝑfiguratū· Nā formica pꝰ
q̄ndiu reptādo laborauit in terra tandē natura applicat ei alas Ac ſi
dicat ei natura Neq̄q̄ vlteriꝰ reptādo laborabis in terra ſȝ nobiliorē
ſtatū viuēdi indues volitādo· Sic īpoſito in eo q̄ iacob q̄ lucta
tor ſiue ſupplātator d̄r tollit ⁊ iſrl' īponit iubet a laborioſ opibꝰ
abſtinē ⁊ cōtēplacō dei· q̄ ē mentis q̄etudo ⁊ amabil' valde dulce
do ei de cetero indicit in q̄ ſup oīa mūdi delectabilia delectet· Verū
q̄z p̄ hꝰ nois īpoſicōz iubemur deū cōtēplādo ⁊ ſpeculādo inre
liquū vidē· quō illud fieri poſſit ⁊ quō d̄s in hac vita videat· vel ſi
poſſibile ſit videri illud elaborādū ē· Nā ſacr eloq̄a ſctoꝝ in hac ma
teria ſibi videntr plurimū diſſentire· d̄r· n· exodi· Non videbit me
hō ⁊ viuet Sic etiā moyſes dixit ad dn̄m Dn̄e ſi inueni grāz ī ocul
tuis oñde te ipm m̄· ⁊ r̄ndit dn̄s Nō potes vidē faciē meā nō· n·
videbit me hō ⁊ viuet· itē iob xxviij· Abſcōdita ē ſapīa ab oclis
oīm viuenciū· Itē ioh· Deū nēo vidit vnq̄ q̄ oms in h' cōſonāt q̄d
d̄s videri nō valeat in hac vita· cuiꝰ cōtrariū multis teſtimonijs
edocetr dic· n· iacob· Gn̄· ut ſ Vidi dn̄m facie ad faciē ⁊ ſalua fca
ē aīa mea· Vidit iob di· Auditu auris audiui te nūc oculꝰ meꝰ vi
dz te· Vidit yſa· vj· di· Vidi dn̄m ſedentē ſup ſoliū excelſū ⁊ ple=
na erat oīs terra maieſtatē eiꝰ· vidit Mich· di· Vidi dn̄m ſedentē
ſup ſoliū ſuū· ⁊ omnē exercitū celi aſſiſtentē ei a dextris ⁊ a ſini=
ſtris· Sic pȝ q̄ ſūt aliq̄ q̄ aſſerāt deū poſſe videri· ⁊ aliq̄ qui affir=
mēt eū nullatenꝰ poſſe videri· q̄rū cōtrouſiam vnꝰ ex eis yſa· viȝ di
ſcutit· dicēs q̄d ⁊ quō videat· Cū eīm dicēt· Vidi dn̄m ſedentē ⁊
⁊c̄ ſubiūxit ⁊ ea q̄ ſub ipo erāt replebāt templū q̄d exponēs· g·
di· Nos templū dei ſumꝰ· in q̄rū mētibꝰ hitare dignat ſȝ ea q̄ ſub
ipo erāt replebāt templū q̄z q̄cq̄d de illo mō cōſpicit h' nō ē ipſe
ſȝ ſub ipo ē· Ea g° q̄ ſub ipo erāt iplent templū q̄z cū mēs in cōtē=
placōe ꝓfecerit nō iā q̄d ipe ē ſȝ illud q̄d ſub ipo ē cōtēplat q̄m ⁊
ſi angelꝰ appetit infirme tn̄ mentis deſidio ſatiſfaciat· Vn̄ q̄cunq̄z
eiꝰ miſteria ſic raptim cōſpicimꝰ iā multū ē· q̄ ſup noſmetipos le
uamur· vn̄ ſubiūgit· Quid ē q̄ p̄res veteris teſtamēti deū ſe vidiſſe
teſtati ſunt· cū tn̄ deū vidē nō poſſe alij cōſtanter affirmēt· n̄ h' q̄
patent dat̄ itelligi· Quādiu h' mortalr viuit videri p̄ q̄ſdā ymagi
nes d̄s pt ſȝ p̄ ipaȝ nate ſue ſpēm nō pt vt aīa grā ſpūs ſcti affla
ta· ꝑfiguras q̄ſdā deū videat· ſȝ ad ipaȝ vim eiꝰ eēncie nō ptin=
gat· Quādiu g° in hac mortali carne viuit nll's ita in cōtēplacōis
v̄tute ꝓficit vt in ipo iā incircūſcripti luīs radio mētis oclos in
figat Neq̄z oīps d̄s iā in ſua claritate cōſpicit ſȝ quiddā ſub illa
ſpeculat· vn̄ aīa refecta ꝓficiat ⁊ pꝰ ad viſiōis eiꝰ glaȝ ptingat
Quid ē g° dicē· āno q̄ mortuꝰ ē Oſyas· Vidi dn̄m ſedentē ſup ſo=
liū excelſū ⁊ eleuatū ⁊ plena erat oīs terra maieſtate eiꝰ· ⁊ ea que

ſubipō erāt replebāt templū ṅ qn̄ mundi elacio ꝑſupbū ⁊ ꝓ ſhīp
toꝛē regē. Oſpā deſignatā a deſidio mētis occidit ⁊ moꝛit tūc vi
dem⁹ dn̄m. h̄ ē tūc mens nr̄a dei gl̄am ꝯtēplat. Qḋ aūt ſupſoliū
excelſū eleuatū ſediſſe dꝛ hūaꝫ creaturā ⁊ aīaꝫ rōnalē cui ꝑ intel=
lectū ds̄ ꝑſidet ſigt iux̄ illud Sap̄. Aīa iuſti ſedes eſt ſapie. q̄ ꝑ
dei pn̄ciaꝫ ad videndā ei⁹ gl̄am eleuat. ſic em̄ di. gg̃. hūana crea
tura ſoliū excelſui ⁊ eleuatū dꝛ qꝛ ad celeſtē gl̄am eleuata ꝑficit.
Qḋ aūt ſubiūgit ⁊ plena erat oīs ťra maieſtate ei⁹ h̊ intēdit. qꝛ
aīa ſic viſitata tāta habūdancia grãꝝ illuſtrat q̄ ec̄ in coꝛpꝰ qḋ
ē ťra redundat q̄ etiā ad ſenſū ſepi⁹ ē ꝯptū. Quit at̄ ſit templū
gg̊. iteꝝ inſinuat dicēs. Templū ei⁹ h̄ ē qḋ ſoliū qꝛ etnus rex ibi
hitat vbi ſedꝫ. nos g° tēplū xp̄i ſum⁹ in q̊ꝝ mētib⁹ hitare dignat
ſꝫ ea q̄ ſub ipō erāt replebant tēplū qꝛ q̂cq̂d de illo mō ꝯſpicim⁹
adhuc nō ē ipē. Sic iacob vidit angelū. ⁊ vidiſſe ſe deū fatet. qꝛ
cū miſteria ei⁹ ꝯſpicim⁹ iā multū ē q̄ ſupnoſmetipōs leuamur.
Veꝝ qꝛ nec pſa. nec gg̃. explicāt. q̊t ſit illud q̄ ſub ipō exn̄s iple
at templū. i. aīaꝫ. pſa. n. ſolū dic̄ qḋ ea ſubipō ſūt ⁊ gg̃. expones
h̊ nl̄ aliud dic̄ ṅ ea q̄ ſubipō erāt eſt quidā qḋ nō ē ipē. ego at̄ cu
rioſus exploꝛatoꝛ cupiēs ſcire q̃t ſit illud indiuiſis diuiſa legi ⁊ n̄
inueni ab aliq̊ doctoꝝ moralit̄ explanatū ꝓpt̄ qḋ o lectoꝛ ſi n̄ de
digñis accipe medium ſenſui ṅ ⁊ tu inveneris melioꝛē. ds̄ vt ait
Moyſes ignis ꝯſumēs ē. ds̄ vt ait ioħ. caritas ē de⁹ g° ſenſū am=
bos ē ignea caritas. q̄ cū ad aīaꝫ venit ipāꝫ exſui pn̄cia calefacit
vt ⁊ ipſa ignea caritate ardē incipiat. Illa g° inflāmata caritas
q̄ ex dei pn̄cia accidit aīe meo iudicō ſaluo melioꝛi ē illḋ qḋ pſa.
vocat ſubipō eſſe ⁊ implē templū. ⁊ qḋ gg̃. vocat nō eſſe id qḋ ē
de⁹. caritas g° q̄ afficit aīaꝫ ſub illa caritate ē q̄ ē ds̄ nec ec̄ ē de⁹
qḋ expſſe declarat. bn̄. di. Recte caritas de⁹ ⁊ dei donū ē. itaqꝫ
caritas dat caritatē ſbam accn̄atlē. vbi dantē ſigt nom̄ ē ſbe. vbi
donū nom̄ q̄litatis Qḋ g° bn̄. vocat caritatē accn̄talē. h̊ dic̄ pſa.
eſſe ſub deo ⁊ implē tēplū. ⁊ gg̃. quidā eē qḋ nō ſit ds̄. Itē deuſ
vitas ē ipō dicēte ioħ. Ego ſū via v̓itas ⁊ vita. q̊ cū ad aīaꝫ venit
ſua v̓itate illuſtrat aīaꝫ ad cognicōꝫ ⁊ ſapiāꝫ ⁊ talis illuſtracio
illuīans aīaꝫ. ē illud qḋ pſa. di. eē ſub deo ⁊ iplē tēplū ⁊ gg̃. qui=
dā eſſe qḋ nō ſit ipē. Siľ: ds̄ ē dulcedo iux̄ illud Sap̄. xvj. Sbaꝫ
tuā ⁊ dulcedinē tuā q̄ infilios hēs oñdebas h̊ aūt dulcedo cum
afficit aīam ex ſui pn̄cia addulcoꝛē taľ dulcoꝛ ē ſubipō ⁊ nō ē de⁹
Primū fit a pr̄e. ſm̄ a filio. terciū a ſpū ſctō. qḋ adhuc ꝑſiľitudi
nē poſſum⁹ declarare. Tres v̓tutes ꝓcedūt a ſole. ſ. v̓tus calefa
ctiua. illuīatiua fructificatiā ⁊ nl̄ hoꝝ ē ſol. ſꝫ ſūt ſubſole. dicim⁹
tn̄ cōi mō loq̄ndi. Video ſolē cū videm⁹ ſplēdoꝛē ipiete vel ſol
vrit me. cū h̊ imediate nō faciat. ſꝫ ardoꝛ ſolis. Sic fit ꝑ om̄ꝫ mo=
dū cum de⁹ ꝑ ſubiectā creaturaꝫ appuit pr̄ib⁹ dixerūt ſe vidiſſe

deū cū tñ creata media vtpute angls exteriorib⁹ ſenſib⁹ ſe obi-
cēt vel aliq̄ imaginatoria ſpēs itꝰiorib⁹ ſenſib⁹ appēꝫ·Nā de p̄o
dꝛ Gñ cū iacob luctās cū angelo dixit·vidi dñm facie ad faciē ꝛ
ſalua fca ē aīa mea ð·ij·di·bñ·cū dīni aliqd raptim ꝛ veluti i ve
locitace coruſti luīs īfluxerit mēti ſpū excedēti ſiue ad tpām
tū mmij ſplendoris vel ad doctrine vſū otinue neſcio·vñ aſſunt
imaginatorie q̄dā reꝝ īferioꝝ ſilitudines īfuſis dīnit⁹ ſenſib⁹
ouemēt accomodate·Quib⁹ ad vmbrat⁹ ſplēdidiſſim⁹ vitatis
radi⁹·ꝛ ipi aīe tollerabilior fiat ꝛ quib⁹ illū cōicare voluit capa
bilior fiat nec ſolū has duas appicōs ſꝫ nūc puriſſimū dīni luīs
ſplendorē q̄ raptim q̄ſi illuxerit dicim⁹ eē deū q̄cq̄d·n·ab aīa p
cipit̄ in eo q̄ pcipit̄ nō ē de⁹·Vñ antiq̄ ſcti q̄ habuerūt ſine ſcia
ſimplicē ſctitatē crediderūt ꝛ dixerūt talē grāꝫ q̄ raptim in otē
placōe ſenſerūt eē deū qd̄ in li·ſniaꝝ hēt particulo ōdēpnato·
Tercio ſuato ordine lōge añ poſito dicendū ē de bñdictōis al
ſecucōe q̄ ſcti hoīes ex pmiſſo luctamie aſſecunt̄·Sic em̄ dꝛ in p̄·
miſſo thēate dimitte me inq̄t angel⁹ ad iacob·iā em̄ aſcēdit au-
rora·r̄ndit nō dimittā te n̄ bñdixeris m̄·Sequit̄ ꝛ bñdixit ei in
eodē loco·Sic āgel⁹ magni cōſilij de⁹ p⁹ luctam bēe otēplacōis
bñdicit hoīeꝫ ad omꝫ ſctitatē vite ei⁹ q̄ nūc eſt p̄ſt ꝛ fute·Bñdi
cit at̄ ad tria·ſ·ad meritoꝝ mltiplicacōꝫ virtutū vegetacōꝫ ꝛ ad
ſctitatis pfcōꝫ·Primo dico bñdicit̄ hō ad meritoꝝ mltiplicacōꝫ
q̄ꝛ p⁹ victorium p̄dictoꝝ luctaminū tangati erunt deo ꝛ accepti
hmōi victores vt oīne qd̄ agunt vel ēc paciunt̄ eis in meritū cō
putet̄·vt dicat̄ eis illud Ecc̄·Sede omede in gaudio panē ꝛ bi
be vinū in leticia q̄ꝛ deo placēt opa tua Ac ſi dicat̄·ſi ſedē·i·quie-
ſcē omedē ꝛ bibē q̄ ſm corp⁹ delectāt placēt mltomagis oīa alia
ad mag̃ merita oputant̄·Cū·n·hō p̄mū placꝫ tūc p̄ōns oīa ſua
placent·nā vt ait gg·nō abel placuit ex munē·ſꝫ mun⁹ placuit ex
abel de hac bñdictōe dꝛ Gñ·j·Bñdixit ds illis ꝛ ait·Creſcite ꝛ
mltiplicami ꝛ replete t̄ra hinc Ecc̄·xj·Bñdictō dei in mercedē iu
ſti feſtinat ꝛ in hōre veloci pceſſus illi⁹ fructificat·Itē ad coꝝ·
Qui adminiſtrat ſemē ſemianti ꝛ panē ad māducandū p̄ſtabit mul
tiplicabit ſemē nr̄m ꝛ augebit incremēta frugū iuſticie vr̄e Scd̄o
bñdicunt̄ hij victores ad v̄tutū vegetacōm·cū em̄ in ſpūali ſta
tu nēo poſſit pficē n̄ v̄tutib⁹ nobilitet̄·iō h̄ ſcd̄a bñdictō ē nccīa
ad ſalutē·ex cui⁹ efficacia v̄tutib⁹ vegetamur·Sic·n·di·bñ·de⁹
v̄tutū neq̄q̄ mētis thalamū ingredit̄ n̄ lectul⁹ oſcie fulit v̄tutib⁹
adornat⁹·Et ſubiūgit Quātūlibꝫ te affliges non dabit copiā ſui
nude aīe nō inſidet n̄ v̄tutū veſtib⁹ inꝰiectis·De hac bñdcōe dā
in pš·Bñdcōeꝫ dabit legiſlator ibūt de v̄tute in v̄tutē bñ·Bēe ꝛ
ſctē vite loc⁹ in aīa eē nō potit n̄ medijs inꝰiectis veſtib⁹ dño·n·
ſeſſuro ſup aſellū veſtes ſuas diſcipuli ſubſtrauerūt ſignātes deū

nequaq̄ȝ nude aīe inſideꝰ q̄ nō in veniret veſtitā v̄tutibꝫ ꝛ moribꝫ
apl'oꝝ· Tercō bn̄dicunt̄ tales victores ad plenā ſctitatis pfcōȝ
q̄ ex meritis p̄cedenciū bonoꝝ ita copioſa erit ſufficiēs ꝛ pfca ut
ex v̄tute eiuſdē bn̄dcōis oīa q̄ ſunt hoīs ſe diſponēt ꝛ ornēt ad
pfcōȝ· de hac benedcōe dr̄ Ecc·xxx· dn̄i bn̄dictō q̄ſi fluuiꝰ in vn
dans· Sequit̄ q̄rtū pn̄cipale lōge an̄ poſitū·ſ·de dīne pn̄cie exhi
bicōe qd̄ in eo qd̄ ſubiūgit̄ in p̄dicto theate intergit̄ cū dr̄· Ortꝰ
q̄ȝ ē ei ſtatim ſol qꝛ pꝰ p̄dicta q̄tuor luctamīa ſi tn̄ ſtrenue vice
rimꝰ orit̄ nob ſol iuſticie xp̄s ds nr̄ nō q̄ deū p̄us n̄ habuerimꝰ
cū ſine eo peritꝰ nl̄ poſſumꝰ ſȝ q̄ nob mō oriat̄ cū flagrāti amoro
ſa dilcōe luīoſa cognicōe ꝛ q̄ntū poſſibile ē in hac vita gl'oſa frui
cōe vt ad manū hēamꝰ ſp deū ineffabili dulcedine nūc p̄mū ple
nū deo obſequiū pſoluētes iux̄ illud Ecc·xiij·Cū ɔſumauit hō
tūc icipit ꝛ cū quieuit tūc opabit̄ expectās cū gaudio vocacōȝ
ſuā opante ihu xp̄o·

De ſctō petro ad vincula·

Erat petrꝰ dormiēs int̄ duos milites act̄·xij·di·gg·Res
geſta aliq̄d in ſcā eccīa ſigt̄ gerend̄·ſic q̄ppe necē eſt·vt
audiamꝰ q̄ fca ſūt·q̄tenꝰ cogitemꝰ q̄ nob ſūt ex eoꝝ imita
tacōe faciēda h̄ g° feſtū qd̄ ad vincula petri dcm̄ ē ad h̄ inſtitu
tū credimꝰ vt p petri vinculacōȝ de p̄dictoꝝ vincul' ɔmoueamur
ꝛ p eiꝰ libacōȝ quō ꝛ nos libari poſſumꝰ inſtruamur· Res g° ge
ſta de petri libacōe breuit̄ ē tangēda vt p eā q̄dam ſilitudine
ad pcōꝝ libacōȝ iuſto ordine veniamꝰ· Illa aūt hyſtoria tāgit
octo·ſ· Angeli ingreſſiōȝ· carceris illuiacōȝ lateris pcuſſiōȝ pe
tri excitacōȝ eiꝰ cinctōȝ calciacōȝ veſtimti monicōȝ ꝛ angli imita
cōȝ· Primū tāgit̄ in eo q̄ dic̄ angelus dn̄i aſtitit· Scōm ꝛ lum re
fulſit in hita car· Terciū ibi pcuſſaq̄ȝ late pet̄· Quartū ibi excita
uit eū di·ſur·velocit̄· Quītū ibi p̄cinge· Sextū ibi calcia te cali·
Septimū ibi Indue te veſti·t· Octauū ibi ꝛ ſeq̄re me· Sȝ q̄d nob
iſta hyſtoria pderit ſiūl in ea qd̄ edificet inuenit̄ à cur tam dili
gent̄ ꝛ reuerent̄ in eccīa anīs ſingul' recitat̄ ꝛ retexit̄· niſi eiſdē
ſpūalit̄ intellectis quiq̄ȝ pctores poſſint a ſuoꝝ pctoꝝ vincul' li
berari· Quit·n· p petꝝ vinculatū ꝛ liberatū n̄ pctor accipit̄ q̄ cū
ab herode·i·diabulo vel p ɔſenſus inclinacōȝ captiuat̄ duabus
cathenis·i·timore de āmiſſiōe boni ꝛ amore de adheſiōe mali cō
ſtringit̄ ꝛ ligat̄· Qui ſi libare dȝ necē ē h̄ fieri p oīa p̄dca ſpūalit̄
intellcā· Primo g° ad p̄dictoꝝ libacōȝ qꝛ p nos neq̄q̄ libari poſ
ſumꝰ necē habemꝰ angeli ingreſſiōȝ illiꝰ inq̄ angeli q̄ p pſa·voca
tus ē magni ɔſilij angelꝰ q̄ ē ds· Nullꝰ eni vnq̄ a pctis abſoluit̄
n̄ ds cor nr̄m ingrediat̄ ꝛ dignet̄ nos viſitare miſicordit̄· Qd̄ in
tergētes aplħe certatim omēs acclamabāt·viſita nos in ſalutari
tuo dn̄e· Scd̄o pꝰq̄m carcerē cordis nr̄i ingredit̄ carcē nr̄ ad co
gnoſcēda mala q̄ ɔmiſimꝰ eiꝰ pn̄cia illuſtrat̄ Tercō adhuc apriꝰ

accedēs latus vbi coꝛ ē ꝑcutit ꝑ qđ ad penitendū ſcindit̄ ſine
mora· Ex his t̄bus·ſ· dei ingreſſiōe·carceris illuīacōe·cordis ꝑ
cuſſiōe·q̄ in pcc̄is delc̄abilit̄ dormiebat euigilare incipit ⁊ ꝓfun
diſſime penitē· Et ſic in iſtoꝝ triū v̄tute pcc̄a nr̄a pleniſſime re
mittunt̄ ⁊ h̄ q̄ntū ad offenſaꝫ dei·ita vt ſi tal' mortē p̄occupatus
diſceſſerit in refrigerio erit· Sꝫ ad h̄ op⁹ ē mltō labore multo ſu
dore vt macula ꝯtracta in aīa deleat̄·dic̄·n·albtus ſuꝑ miſſam·
Opꝫ hoīeꝫ ꝑ multa trahi an̄q̄ pcc̄m penit⁹ deleat̄ licꝫ·n·inc̄io
ri ꝯtricc̄e offēſa dei q̄ ad et̄naꝫ penā obligabat omīa ſit ſublata
adhuc tn̄ remanet macl'a q̄ ad penā obligat tꝑalē Et iō ſequit̄ i
p̄dc̄a hyſtoria ſurge velocit̄·Quarto g° angel⁹ magni ꝯſilij qđ ē
d̄s dic̄ nob̄ ſurge velocit̄ ꝑ exhibicōꝫ opis ad ſatiſfaciend̄·Ac ſi
dicat·Si p⁹ cordis ꝯpunctōꝫ ⁊ pcc̄oꝝ remiſſiōꝫ mora viuēdi ac
ceſſerit tūc p̄dicta n̄ ſufficiūt n̄ adiūcta fuīt q̄ ſecunt̄ In v̄bo g°
reſurrectōis de ſatiſfactōe opis ꝯmouemur·Que ā ⁊ qualia opa
ſint faciēda vt ꝑ ea dn̄o ſatiſfaciam⁹ Sciendū q̄ tres reꝝ h̄itus
poſſidꝫ oīs hō·ſ·res corp⁹ ⁊ aīaꝫ ꝑ q̄ poſſum⁹ pcc̄a emēdare nā
d̄ reb⁹ d̄r ꝑ tho·iiij·Elimoſina ob oī pcc̄o ⁊ a morte libat ⁊ facit
in venire mīaꝫ ⁊ vitā et̄naꝫ·hinc Ecc̄·Ignē ardētē extinguit aq̄ ⁊
elimoſina extinguit pcc̄m·Scđo pcc̄a ꝑ corꝑis exercitia emēda
m⁹·vn̄ iob·xxx·Inueni in q̄ ei ꝯpicier ꝯſūpta ē caro ei⁹ ſuꝑplicijs·
Itē ps̄·Vidi h̄ūilitatē meā ⁊ laborē meū ⁊ dimitte oīa pcc̄a mea
Tercō ꝑ exercitia aīe pcc̄a oīa emēdam⁹·vn̄·j·pe·iiij·d̄r·Cari=
tatē ꝯtinuā h̄ntes q2 caritas oꝑit multitudinē pcc̄oꝝ·Sꝫ q̄t ꝑ=
derit pcc̄oꝝ ſatiſfactō n̄ adiūgat̄ eoꝝdē pcc̄oꝝ ceſſacō·Quīto g°
in p̄dc̄is v̄bis ſubiūgit̄ p̄cingē qđ eſt dicē p̄cinge lūbos tuos vt
ꝑ ꝯtinentiā caueas ne ſatiſfatiēda iteꝝ ꝯmittant̄·Si·n·laui pe=
des meos ꝑſatiſfactōeꝫ·q̄t ꝓdeſt ſi ꝑ ꝯtinentiā ſilia nō cauebo·
Qui em̄ baptiſat̄ a mortuo ⁊ iteꝝ tāgit eū q̄t ꝓderit locio illius·
Nā vt ait bn̄·Erit ſine dubio iacēti q̄ r̄cidiuāti deteri9·q2 ſic dic
Ecc̄·Qui in vno offēdit mlt̄a bona ꝑdit·Si g° plene ⁊ ꝑfc̄e volu=
m⁹ libari·cū petro p̄cingam9 nos in ortū ſtatū ne iteꝝ ꝯmitta9
alia nos ponētes·Nā ſi in vna ꝑte emēdam⁹ ⁊ in alia ꝑte pecca
uim⁹ q̄tū in vno libamur tm̄ in alt̄o irretimur·hinc Ecc̄·Ve igre
dienti duab⁹ vijs q2 nunq̄ꝫ ꝓuenit q̄ tēdebat q2 vt ibidē d̄r·Vn9
edificās ⁊ vn⁹ deſtruēs q̄t ꝓdeſt n̄ laboꝛ vn⁹ orans ⁊ vn⁹ male
dicēs cui⁹ vocē exaudit d̄s nec ſolū p̄cingamur a pcc̄i ꝯmiſſiōe
ſꝫ ab oī carnali delc̄acōe qđ cauē mouemur Oſee viij·v̄·d̄r·Noli
letari iſrl' noli exultare ſic̄ ꝓpl'i·Ac ſi dicat·Noli gaudiū tuū po=
nē in delc̄acōib⁹ ſic̄ faciūt ſcl'ares ⁊ filij h9 mōi·q2 vt ait iob·La=
pides excauāt aq̄ qđ ē dicē·Aque delc̄acōꝫ excauāt·i·eneruant
lapides·i·fortis hoīes q̄ vident̄ duri in laborib⁹ ſic̄ lapides·hic
di·aug·Si anim⁹ nr̄ hꝫ vn̄ oblectet̄ ext̄nſec⁹·ſine delicijs manet

intrinſecus· quia non poteſt,vtraqꝫ poſſidere qualiter autem et
q̄mdiu predicta omnia agere debeamus inſtruimur inſubiun=
ctis·Sexto ergo in predictis v̓bis ſubiungit̄ Calcia te caligas
tuas·Ac ſi dicatur·In omnibꝫ predictis quomodo quiſqꝫ ſere=
gere debeat·⁊ ea quādiu actitare exempla inſtruant nos ſan=
ctorum quos tanq̄ꝫ exemplaria inſpitiamus·quod nō ex proprio
capite accipio·Sed greḡ·exponens ait·Quit ſunt pedes noſtri
niſi opera noſtra·quit vero calciaentum niſi pelles mortuorum
animalium·Calciamenta autem pedes muniunt·qui vero ſunt
mortua animalia ex quorum pellibus noſtri pedes muniuntur
antiqui patres·qui nos ad eternam patriam preceſſerunt quo=
rum dum exempla ↄſpicimus noſtrorum operum pedes muni
mus calciamēta g° in pedib⁹ hr̄e ē mortuoꝝ vitā ↄſpicē ⁊ nr̄a ve
ſtigia a pc̄ti vlnē cuſtodire h at̄ exemplaria h̓ maxime vident̄ a
ſtruē vt vitā ipoꝝ in nos trāſſēntes vſqꝫ infinē ſtrēnue pſeuemꝰ
Cū·n·ſm pħm vnaq̄qꝫ res afine denoiat̄ nulla vita bona dr̄ n̄ q̄
in bonū finē fideł͛r pſeuet·Illi at̄ veracit̄ pſeuat·q̄ꝝ vita dedie
in die ꝓfitiēs·ꝑmomēta ſingula accipit incremēta·Si·n·bona vi
ta vſqꝫ infinē ducit̄ aff̄cu tn̄ lāguēte vel ec̄ defitiēte tal̓ vita licꝫ
bona dicat̄ ex ope g̃nis tn̄ v̓acit̄ n̄ ē bona·q꞉ qd̓ meli⁹ ē inope·ſ·
deuotō·iā defiat·Sꝫ aff̄cs ⁊ eff̄cs in nob̓ ſtrēnue pſeuent·vt de
nob̓ dici poſſit qd̓ d̓ pr̄iarcha yſaac dr̄ gn̄·xxvj·Ibat ꝓficiēs atꝫ
ſuccreſcēs donec vehement̄ magn⁹ eff̄cs ē ⁊ tal̓ pſeuantia ī pau
cis ꝑmanet q꞉ circa veſꝑm vite langweſcē incipiunt ⁊ tedē·Qd̓
bn̄·Lugēs ↄquirit̄ di·Nō ſine cā cū nob̓ ſint ead̓ pn̄cipia·ↄuſiōis
cū pr̄ib⁹ diſpar valde ↄuſiōis ꝓfectus inuenit̄ a deo·vt cū ipos
dedie ī diē ꝓfeciſſe·⁊ curſū ↄſūaſſe legam⁹ aput nos iā magnꝰ
eſtimet̄ ſi q̓s vel ipa ↄuſiōis ſue p̓mordia ↄſuaret vt n̄ min⁹ hūit̄
timorat⁹·ſollicit⁹·nō min⁹ feruēs in medio q̄ꝫ inmitio videret̄·q̄
bus in apock·dr̄·hēo aliq̓d ↄ te q꞉ caritatē p̓mā dѐliquiſti Sꝫ q̓t
ſi ꝑoc̄is oib⁹ bn̄ ꝑactis hō incidat elacōꝫ di·in cōde ſuo illō·xiiij
Gr̄as tibi ago q꞉ n̄ ſū ſic̄ ceti hoim erit ſine dubio ſic̄ ait g̃g·totū
inſtar ↄiecti pulūis ventis obnoxiū·Et iō ſubiūgit̄ qd̓ valde ne
ceſſariū ē ad ꝑoc̄a·Septimo g° ꝑoc̄is ānectit̄ Indue te veſtim̄
tis tuis·Ac ſic dicat̄·Ne a bonis ad eo tibi datis ſuꝑbias ↄſida
infirmitatē carnis tue ⁊ memēto q꞉ cinis ⁊ puluis es·Qd̓ at̄ ꝑ ve
ſtimētū corp⁹ dēat intēgi docꝫ g̃g·di·ſuꝑ illo v̓bo iob·ix·Abhoia
bunt̄ me veſtimēta mea·Quit veſtimēti noīe·n̄ h terrenū corpꝰ ex
p̓mit̄·cꝰ infirmitas tāto diligenti⁹ cogitāda ē·q̄nto a dn̄o ſubli
mi⁹ ꝓmouemur qd̓ bn̄ fatiebat·Abrahā q̓ cū a dn̄o ad tantā fai
liaritatē eſſet aſſumpt⁹ vt cū eo tanq̄ꝫ aīcus cū aīco loq̄ret̄ ne ex
h ſuꝑirꝫ reuocauit ad mēoriā carnis ſue vilitatē di·loq̄r ad dn̄m
meū cum ſim cinis ⁊ puluis·De hac conſideratōne monuit nos
dn̄s·luc̄·⁊ iohannis·v·Cum cuidam ſanato dixit·Tolle lectum

tuū ⁊ vade ī domū tuā. ac ſi dicēt. ne grā curatōis ſuꝑbias tolle
lectū īfirmitatis tue. ⁊ porta in domū cogitatōis vbi eandē añ
oculos mētis poſitā ſꝑ valeas meminiſſe. hic ē ꝙ illā fidelē diſpē=
ſatōꝫ cū electis ⁊ dilcis ſuis dñs freq̄ꝫt actitat vt q̄to alti⁹ īgēciis
⁊ ꝯtēplatōib⁊ ſubleuant̄. tāto īꝑiorib⁊ ⁊ viliorib⁹ tēptacōib⁊ q̄
hūiliant̄. hīc gḡ. Scti viri q̄ ſubleuāte ſpū ad ſūma rapiunt̄ q̄
diu in hac vita ſūt. ne aliq̄ elatōe ſuꝑbiāt q̄b⁹dā tēptatōib⁹ rep
munt̄ ſicq̄ꝫ fit certo modamīe. vt vn⁹q̄ſq̄ꝫ ſctoꝝ ītius ad ſūma
rapiat̄ ⁊ tñ adᶜ tēptet̄ extius. ſicq̄ꝫ magno ordīe ꝯgnoſcim⁹ q̄t ī
ītiori ꝓfcu accipim⁹ ⁊ in extiori defcu q̄t ſum⁹. et miro mō agit̄
vt nec de v̄tute q̄ſq̄ extolli dēat. nec de tēptatōe deſꝑet. q̄ꝛ dū
ſpūs ſurſū trahit. ⁊ caro retrahit. ſubtiliſſimo īteri iudicis mo
deramīe īfra ſūma ⁊ ſuꝑ īfima in q̄dā medio aīa librat̄ ꝙ co=
gnoſcētes viri ſpūales q̄to alti⁹ ꝓficiūt. tāto hūiliando ſe deid
unt dicēte Bñ. ꝑfci quiq̄ꝫ ⁊ ſpūales cū ad robur ⁊ firmamētū v̄tu
tū ꝑuenīūt ꝑmūt ſe ſꝑ ⁊ deitiūt in id ꝙ īcipiētiū ē ⁊ īde īfra
ſe deſcēdūt īde ḡ ſe aſcendūt ⁊ hūiliando ſe ꝓficiūt. ñ arbitrā
tes negligendā ꝯſciāꝫ volūtarie ſubiectōis. vſū ſotial̄ vite. ⁊ dul
cedīe frne caritatis ⁊ dulce fit eis cohūiliari ſūme maieſtati cō
paupari filio dei paupi dīe ſapie ꝯformari h̄ ſentiētib⁹ ī ſeipiſ
ꝙ ⁊ ī xp̄o iħu. hic ſurgit ī eis illa ſapīa. amoꝛ cū tīore exultacō
cū tremore. His itaq̄ꝫ ꝯpletis. Octauo ꝑ dcis ānectit̄. ⁊ felicit̄ cō
cludit̄. Seq̄re me. Ac ſi dicat āgel⁹ q̄ īꝑdcis ꝓfcib⁹ vite hūane
ꝯcludit̄ huic ꝙ reliquū ē dꝛ. Seq̄re me. i. āgelicā vitā tene. Hūt
aūt angeli ēa exercitia. ſ. purgare illūiare ꝑficē. Sic q̄ vſq̄ꝫ huc ꝑ=
uenīūt. hāc angelicā vitā īſe trāſfigurēt. Dñt. n. pctores orōib⁹
et ꝑſuaſiōib⁊ purgare bonos iā ī meli⁹ ꝓficiētes exēplo illūiare
ſeipos ꝑficē. h̄ eſt dñt conari ad h̄ vt ꝑfci fiāt. Licꝫ. n. iā ꝑfci ſint
nūq̄ tñ dñt ſe ita ꝑfcos iudicare. vt ꝑfcōꝛes fieri ñ poſſint ſꝫ ſꝑ
vt in meli⁹ ꝓficiāt conari fidelit̄ diuites cū paulo ñ ꝙ iā appbē
deri ā ꝑfcs ſim ſeq̄r aūt ſi forte apphendā. hīc leo papa. h̄ ē iu=
ſtoꝝ ꝑfca iuſticia vt nūq̄ꝫ arbitrent̄ ſe ꝑfcos. ſꝫ ſꝑ de his in q̄ ꝑ
uenerīt ad ea ad q̄ ñ dū ꝑuenerīt pia auiditate ꝯtēdant ſic itaq̄ꝫ
imitemur. aplm̄ petꝝ vt cū eo de cathenis ad regnū ꝑueniā⁹ ſic
eñ dꝛ Ecc. de carcere cathenīſq̄ꝫ q̄s egredit̄ ad regnū adiuuāte
chriſto.

De Sancto Dominico.

Vi cuſtos ē dñi ſui glificabit̄ ꝓu. xxvij. di. hu. Mag̃ nob cu
ſtodia ncc̄ia ē. qm̄ añ oculos agim⁹ iudicis cūcta cernen
tis Vt g° h̄ thēate ꝯpoſitū cū noīe h⁊ ſcti. ſ. dñici ꝯueiat
placuit h̄ v̄bū aſſumē. vt tā rōe nōis q̄m thēatis de cuſtodia que
omni ſtatui. omni etati omni homini neceſſaria eſt occaſionū lo=
quendi congruā hr̄emus. Spūs. n. ſcēs qui huius ſancti fidelē
cuſtodiā ꝯgnouit affutāꝫ h̄ ei nom̄ īpoī ꝯpbando diſpoſuit vt q̄
ſuā fidelē hr̄et in tꝑe cuſtodiā in vite v̄itate hr̄et eē exnoīe pie

tatē·In ỽbis 8° ꝓpoſitis duo tangunt̄·ſ·ſcc̄a cuſtodia ⁊ remuña
tōis gr̄a·ꝑmū ibi Qui cuſtos ē dn̄i ſui·ẜm ibi·gl̄ificabit̄·Veꝝ qꝫ
nullū genꝰ ſcc̄itatis repēte attingit̄·ſꝫ ad illud q̄ſi qbꝰdā gdibꝫ
ꝑuenit̄·Iō ſciend̄ qꝫ gl̄oſus iſte ſcc̄s aſcēdēdo et ꝓficiēdo q̄ꝛto
būit cuſtodias·Pꝛīo·n·cuſtodiuit innocētiā·2° p̄ceptoꝝ obedi
entiā·3° ꝯſilioꝝ emīnētiā·q̄rto ꝯmiſſos ꝓfidelē diligentiā·q̄ꝛto
cuſtodiuit dei aīcitiā exqbꝰ oībꝰ tandē meruit ſublimit̄ gl̄ificari
Pꝛīo ſcc̄s iſte a pueritibꝰ āīs incipiēs cuſtodiuit oī ſollicitudīe
innocētiā cauēs ⁊ lōge a ſe faciēs oīa q̄ ſuā poſſent innocētiā ob
fuſcare·Innocētiā dico quā in ſacr̄o baptiſatis ꝯtulit ei d̄s·ſiue
g° mōs impulſaret caro titillaret·diabolꝰ infeſtaret·viriliť reſti
tit dī·ſingul̄ ⁊ oībꝰ illud iob·xxiiij·Donec deficiā n̄ recedā ab ī
nocētia mea·iuſtificatōꝫ meā quā tenē cepi nō deſerā·qꝫ ſi q̄t de
pulue būae reſpōſiōis ſine q̄ à vix à nēo viuē potīt irrepſit ſtatim
ꝑ ſuperogatōꝫ ſatiſfactōis h̄ modicū qd̄ delīq̄t penitꝰ exuffla=
uit adqꝫ ꝯſuādā duo ſūt nc̄c̄ria·ſ·pn̄cipioꝝ repſſio ⁊ actōm elō
gatio de p° Re·j·de dauid dicūt philiſtei·Quō pt meliꝰ placa=
re dn̄m ſuū qꝫ in capitibꝰ nr̄is·de 2° Sara di·thob·Nunqꝫ cū lu
dētibꝰ miſcui me nec cū his q̄ in leuitate ābulant ꝑticipē me p̄=
bui·Et ſeq̄t̄·iō mundā ſuaui aīaꝫ aboī ꝯcupia·Scd̄o cū tps in fa
cie ꝑtrāſiſſꝫ·ad ānos diſcretōis q̄ bonū amalo diſcernē potuit ꝑ
uenīſſꝫ cepit ſollicite cuſtodire mādatoꝝ obedīaꝫ cauēs ꝓhibi=
ta ⁊ opās q̄ p̄cepit d̄s in vtroqꝫ de ꝯtingētibꝰ nl obmittēs ita
vt vaciť de eo dicat̄ illd̄ Ecc̄·xliiij·n̄ ē inuentꝰ ſilis illi q̄ ꝯſuarꝫ
legē excelſi·nā ſic ecc̄·xv·dr̄·Dedit illi d̄s cor ad p̄cepta ⁊ legem
vite ⁊ diſciplīe·Et iteꝝ dedit illi in p̄ceptis altiſſimi ptātē vt fi
ducialiť gl̄ari potuit ⁊ dicē illd̄ Iob xxiij·Veſtigia eiꝰ ſecutꝰ eſt
pes meꝰ viā eiꝰ cuſtodiui nᶜ declinaui exea amādatis labioꝝ eiꝰ
n̄ receſſi·⁊ in ſinu meo abſcōdi ỽba oꝛis eiꝰ·veꝝ qꝛ obſuatō man
datoꝝ ad ꝑfcōꝫ hoīeꝫ n̄ adducit Iux̄ illd̄ apl̄i heb·vij·Nihil ad
ꝑfcm̄ adduxit lex·⁊ illd̄ Gal̄·ij·Non iuſtificabit̄ hō exopibꝫ le
gis iō gl̄oſus iſte cuſtos·ꝑoꝛibꝰ n̄ ꝯtentꝰ vlťius ſe extēdit·Tercō
g° cuſtodit ꝯſilioꝝ emīnētiā vt n̄ ſolū p̄cepta ꝑficēt ſꝫ etiā ꝯſilia
adiplebat·aduǔtens ſubtil̄r q̄ ꝯſilia d̄s ꝯſiliari in ſac̄ ſcript̄a ꝓpo=
nēt adimplēda Que licꝫ mūlta ſint·Tria tn̄ ꝯſilia ad ſtatū hꝰ ſcc̄i
ꝓpe ꝑtīnētia aliq̄l̄r h̄ tāgeꝰ p̄mittētes p° q̄t ſit ꝯſiliū ⁊ quō differat
a p̄ceptis·Eſt aūt ꝯſiliū ꝑſuaſio melioris boni qꝫ p̄cepta ꝯtineāt
ad que neceſſario non obligamur·differunt autem conſilia a p̄=
ceptis qꝛ ad p̄cepta nc̄c̄io obligamur ad ꝯſilia ỽo non qꝛ p̄cep=
ta ſūt nc̄itatis ꝯſilia ỽo volūtatis·it̄ lex vetꝰ dat p̄cepta euāgeliū
ꝯſilio ꝑſuadit ꝯſilia Sūt aūt ꝯa ꝯſilia vt p̄ dixīꝰ ꝓpe ad r̄ligioſos ꝑti
nētia·ſ·paupꝑtatis caſtitatis ⁊ abdicacō ꝓpe volūtatis q̄ ꝯa ſingl̄a
rit̄ diſponūt hoīeꝫ ad ꝑfcōꝫ vite·inq̄bꝫ ēbꝰ iſte ſcc̄s ſe ſublimit̄
īpendebat·Nā de p° ꝯſilio paupꝑtatis hortat̄ dn̄s mat·xix·di·

ſi vis pfcs eē vade ꝛ vende oīa q̄ ha·ꝛ da pa·ꝛ veni ſeq̄re me·It mecū·luc·xiiij·Niſi q̄s renūciauit oīb⁹ q̄ poſſidꝫ n̄ pt eē me⁹ diſcipul⁹·De 2° ꝯſilio caſtitatis ꝓponit itez dn̄s·xix·di·Sūt enuchi q̄ ſe caſtrauerūt ꝓpt regnū celoꝝ·Itē mat·v·Audiſtis q2 dcm ē antiq̄s n̄ mechabis h̄ ē p̄ceptū ego aūt dico vob·Qui viderit mulierē ad ꝯcupiſcēdā eā iā mechat⁹ ē eā in corde ſuo·h̄ ꝯdic̄ q7 n̄ ſolū dānabil̄ ē ꝯſenſus ad op⁹ mechie ſꝫ ec̄ ꝯſenſus idelcacoꝫ vn̄ ap⁹·j·Coꝝ·vij·dic̄ de v̉gimb⁹ p̄ceptū dn̄i nō hēo ꝯſiliū aūt do De 3° ꝯſilio·ſ·obedīa itez di·dn̄s luc̄·ix·Si q̄s vult venire poſt me abneget ſemetipm h̄ ē ꝓpriā volūtatē reſignet·h̄ tria ꝯſilia ꝓp̄e ptinēt ad religioſos ꝛ denudāt hoīez ab oībus q̄ hꝫ vel hr̄e pt·ſ·a reb⁹ corpe ꝛ aīa·h̄ ēa poſſidꝫ oīs hō a rebus denudamur ꝑpauptatē corp⁹ renūctiam⁹ ꝑ caſtitatē aīaꝫ reſignamus dādo ꝓpriā volūtatē·ꝛ q2 iſte ſcēs n̄ ſolū fuit ip̄fcto ſtatu religiōis ſꝫ ec̄ religiōis inſtitutor ꝛ cuſtos iō h̄ ēa ꝯſilia in vita ſua in ſūma ꝑfcōe ꝯſuabat ꝛ fidelr̄ cuſtodiebat·Veꝝ q2 d̄s c2 gaudiū eſt fortitudo nr̄a·hūc ſuū cuſtodē in ſua cuſtodia fidelē iuenieba iō cōmiſit ſuū thauꝝ ſuū q̄z ꝓ ſangne cariorē hūit aīas videlꝫ fidelit̄ cuſtodiēdas dicēs ei qd̄ ꝑ° paſtori pit̄ et cuſtodi dixit petro·ſ·ſi diligis me paſce oues meas·Quarto ſ° cuſtodiuit cōmiſſas ſibi aīas ꝑfidelē diligentiā dignū q̄ ꝓpe dn̄s iudicauit ut q̄ domui ſue·h̄ ē cuſtodie ꝓpe vite tā fidel̄ cuſtos extitat·n̄ ſubmodio ſꝫ ſup cādelabꝝ poneret̄ vt oīb⁹ q̄ in domo dei·i·in ecc̄ia eſſent lucēt·S r n·magnū ē vt q̄s ſup hoīes ꝓplares·q̄ q̄ſi brutis aīalib⁹ aſſilant̄ ꝯſtituat̄ cuſtos q7 magnū ē·ut q̄s ſit tā magn⁹ ꝛ ydone⁹ q7 cuſtos ſup alios cuſtodes ꝯſtituat̄ ut ſic q̄dā ſcripta dc̄a ſūt cātica cāticoꝝ eo q7 ſue dig̃tate ſingulari cūcta alia cāñcellat Sic dn̄icus dc̄s ē cuſtos cuſtodū·eo q7 v̉tute ꝛ vite ſcītate alijs cuſtodib⁹ p̄ferat̄·vt merito ci illd̄ pſa·lj·Vaticiniū ap plicet̄ cū d̄2·erit innouiſſimis dieb⁹ p̄patus mōs dom⁹ dn̄i i v̉tice mōtiū ꝛ eleuabit̄ ſup colles·ꝛ fluēt ad eū oms gētes ꝛ ibunt ꝓpli multi ꝛ dicēt·Venite aſcēdam⁹ admontē dn̄i ꝛ addomū di iacob ꝛ docebit nos vias ſuas et ābulabim⁹ inſemitis ei⁹·Quid ꝑ nouiſſimos dies·n̄ tps de q̄ d̄2 luc̄·xiiij·Miſit ſuū ſuū·ſ·dn̄icuꝫ cū hora cene·d̄ q̄ ioh̄·j·Filioli iā nouiſſima hora ē·in q̄ tpe p̄pat⁹ ē mōs·ſ·dn̄ic⁹ ꝓpt̄ vite eminētiā dom⁹ dn̄i·i·ordis p̄dicatoꝝ·qui ordo iuſte d̄s dn̄i d̄2·in q̄ ordine oīa q̄ agunt̄ incel̄ ſuo mō actitant̄·q̄ris q̄t·Vacare deo·laudare deū ꝯtēplari deū·frui deū·q̄ ut ait bn̄·Cū fidelr̄ celebrant̄ incelis audeo dicē angeli dei imo angelorum dominus cellas amant ꝑ celis·ꝛ eque delectantur in cellis ut in celis iuxta illud delitie mee ſūt eſſe cum filijs hominū·Sequitur in vertice montiū·Quia ſcēs dn̄ic⁹ iā mons p̄paratus poſit⁹ eſt ſup verticē montiū·i·ſup capita p̄latoꝝ ordinis ſui vt ſit mōs mōtiū·ſic de2 ē de2 deoꝝ·Seq̄t̄ Et eleuabit̄ ſup

colles·i·ſup ſimplices ꝓfeſſores ordīs ſui·Qui lʒ ſint īferiores
reſpcu ſupioꝝ·hn̄t tn̄ ⁊ ipi adhˀ altitudīnē reſpc̄u inferioꝝ·ſ·ſim
pliciū ꝓpt̄ votū ſic̄ colles altitudīnē hn̄t ſup t̄raʒ·Sequit̄ ⁊ fluēt
ad eū oms gētes·qꝛ tota die ecc̄ia ad eos tanq̄ȝ ad p̄cipua lūia
ria ꝯfluit vt abeis audiāt v̄bū dei·Sequit̄ ⁊ ibūt ꝓpl̄i multi ⁊ di
cēt venite ⁊c̄·qꝛ guſtato abeis v̄bo vite dicūt·Iuuenes ⁊ v̄gines
ſenes cū iunioꝛibꝰ venite ⁊ aſcēdamꝰ ꝑ ꝓfeſſioꝫ ad vitā ⁊ oꝛdi
nē iſtoꝝ ⁊ docebūt nos vias ſuas·et ābulabimꝰ inſtructi abeis
inſemitis eiꝰ·hoc ē in arta vita ipoꝝ·q̄ recto itinē ducit ad deū·
Nūc aūt thauꝝ·ſ·ꝯmiſſas aīas t̄plr̄ cuſtodiuit·ſ·v̄bo p̄dicatōis ī
ſtātia oꝛdīs exēplo edificatōis ꝓſeq̄re vt potes·Q̄nto dc̄s ē iſte
ſcūs dn̄icus·i·cuſtos dn̄i qꝛ affc̄uoſe cuſtodiuit dei aīcitiā·qd̄ iu
ſtū hʒ ordīnē ad p̄dc̄a·Cū·n·in ſui ipſiꝰ ⁊ ꝓxi cuſtodia īuentꝰ
ſit fidelr̄ iō ſibi dei aīcitia tanq̄ȝ maioꝛ thaurꝰ cuſtodiendꝰ ꝯmit
tit̄·ꝑ q̄ȝ cuſtodiā iteꝝ ad maioꝛis ſcitatis gr̄am ꝓmouet̄·qꝛ ex
dei aīcitia pullulat oīe bonū·cū·n·de hac aīcitia allectꝰ ꝯtinue
ſit nobiſcū erūt oīa ſua nr̄a et nr̄a ſua·Et ex hac cōione nr̄a erūt
ſibi acceptabilioꝛa·⁊ ex ſuis ꝑticipatis erimꝰ ditiores·vt ꝯfidē
ter dicē poſſimꝰ·qd̄ naturalis filiꝰ dixit ad pr̄ez·Oīa mea tua ſunt
⁊ tua mea ſūt·hāc aūt aīcitiā ſcūs dn̄icꝰ ꝑ t̄plicē diligentiā cuſto
diuit·Pr̄io qꝛ cauit offēſiōes·freq̄ʒtauit viſitatōes apuit deo ſe
cretas reuelatōes·In his·n·tribꝰ int̄ hoīes aīcitia nutrit̄·qn̄·n·
hoīes cauēt ſe mutuo offēdē ⁊ incipiūt freq̄ʒt̄ ſe viſitare·⁊ ſecre
ta ſua ſibi īuicē reuelare ex his aīcitia ꝯſuat̄ ⁊ ꝯſuata augm̄tat̄
Sic cuſtos dn̄i ſcūs dn̄icꝰ dei aīcitiā cuſtodiuit cauens omʒ dei
offenſam ⁊ cū hˀ deū ſuis meditatōibꝰ·oꝛōibꝰ intimis cogitatōi=
bꝰ freq̄nt̄ immo ꝯtinue viſitās ſecreta ſua ꝑ īntimā vim ꝯtēpla=
cōis hˀ ē medullā intime deuotōis ꝯtēplando reuelauit·Nā de ꝓ
mo dꝛ pū·xvij·Qui celat delictū q̄rit amicitiā·Ille·n·celat adeo
delictū q̄ n̄ facit illud qd̄·n·agit̄ deū celare n̄ p̄t de 2° Ec̄c̄·xvij·
vie illoꝝ corā illo ſūt ſp̄·de 3° di·bn̄·Flagrans amoꝛ dn̄us cū ſe
intra ſe cohibē n̄ p̄t n̄ actēdit q̄ ordīe q̄ lege v̄boꝝ ebulliat inter
dū nec v̄ba req̄rit·in̄ dū nc̄ voces ſol̄ ꝯtētas ſuſpirijs·De hac aī
citia di·Ec̄c̄·xlviij·Bt̄i q̄ in aīcitia tua decorati ſūt·q̄re qꝛ vt dꝛ
ſap̄·iiij·In aīcitia illiꝰ delectatio bona ē·ſi g° cū bt̄o dn̄ico cu=
pimus celeſtis regni gloriam poſſidē ſtudeamꝰ eum in ſuis cu
ſtodijs fidelr̄ imitari·Nā de eiſdē ec̄ hortat̄ nos dn̄s inſcriptr̄a
⁊ p° de p̄ma cuſtodia·deut°·iiij·v̄ dꝛ·Cuſtodi teip̄m ⁊ aīaʒ tuā
ſollicite ⁊ iteꝝ ī ps̄·Cuſtodi innocētiā ⁊ vide eq̄tatē·De 2° iteꝝ
dꝛ deut°·ut ſ̄·Cuſtodite mādata dn̄i dei nr̄i q̄ ego p̄cipio vob̄
de 3° dꝛ pū·Fili mi cuſtodi p̄cepta mea atʒ ꝯſilia·de q̄rto Iere·
xxxi·Cuſtodite q̄ſi paſtoꝛ gregē·de q̄ malach·Et cuſtodite ſp̄m
vr̄m·Ad q̄ȝ nos ꝑducat·

De eodem·

Vicūqꝫ hōrificabit me glorificabo eū·j·Re·ij·di·gg·ille
deū veracit̄ hōrat qui intiorē ſuū hoīeꝫ q̄ ad imaginē dei
fc̄s ē·a ꝑegrinis paſſiōib⁹ cuſtodit ⁊ īxteriorib⁹ actōibꝫ
deū hoīeꝫ fidelit̄ imitat̄ cui ↄ̄ıūtit bñ·Dign⁹ plane glorificari q̄
deū in vita ſua ſtudꝫ imitādo hōrare·Expedita g° vna ꝑticula
q̄ in p̄cedēti ſmōe viſū ē·q̄nta ſollicitudine bt̄s dn̄icus deū ī ſuis
cuſtodijs hōrauit·In q̄b⁹ ↄ̄ſiſtebat ei⁹ meritū·Nūc dōm ē in q̄n
ta ḡtitudine ds̄ ip̄m glorificauit·in q̄ ↄ̄ſiſtebat ei⁹ p̄mium vtꝝqꝫ
iſtoꝝ in vtroqꝫ tāgit̄ theāte·Nā p̄mū tāgit̄ in h̄ q̄ꝫ in p̄mo thea=
te dicebat̄·Qui cuſtos ē dn̄i ⁊ in iſto theāte cū dr̄·Quicūqꝫ hō=
rificauit me ſm̄ in eo q̄ꝫ dicebat̄ glorificabit̄ ⁊ in iſto cū dr̄ glori
ficabo eū·Sciendū g° q̄ꝫ ds̄ glorioſū ſuū cuſtodē t̄plicit̄ glorifi
cauit·ſ·ꝑ vite ſc̄tificatōꝫ ſobolis ꝓpagatōꝫ vtuſqꝫ etnā glorifica=
cōꝫ·Prīo dico glīficauit ds̄ dilc̄m ſuū cuſtodē ꝑ vite ſc̄tificatōꝫ
ip̄m corā deo·et hoībꝫ ſc̄tificās in hac vita·In q̄ ſtatu dedit de⁹
ſc̄to ſuo t̄plicē glāꝫ·ſ·grōſaꝫ ↄ̄uſatōꝫ oīmꝫ petitionū exauditōꝫ mi
raculoꝝ choruſtatōꝫ·ꝑ q̄ t̄a vite ei⁹ ſc̄titas ↄ̄ꝓbat̄·Prīo dico de
dit ei deus in hac vita ḡtam deo ⁊ hoībus ↄ̄uſatōꝫ vt q̄cunqꝫ ſe
ↄ̄uertēt grāꝫ apud deū ⁊ hoīes inueniret·Vt merito de ſeipo di=
cē poſſit illud Sap·viij·Habeo claritatē ad t̄bas ⁊ hōrem apud
ſeniores·⁊ in ↄ̄ſpc̄u potentū ām̄irabil̄ ⁊ faties p̄ncipū mirabunt̄
me tacentē me ſuſtinebūt loq̄ntē me reſpiciūt ſmotionantē me
pl̄a man⁹ ſuas ori ſuo imponēt·Ita vt oīs ↄ̄uſatōeꝫ ei⁹ vidētes
ām̄irabunt̄ diuites q̄ꝫ nō longe ſubdit̄·nō hꝫ amaritudinē ↄ̄uſa
tio illi⁹ nec tediū ↄ̄uict⁹ illi⁹ h̄ ē·n·initiū ſc̄titatis nullū ſcādali=
ſare·ſꝫ ꝑ ↄ̄uſatōis diſciplinā oīs edifficare·vn̄ bñ·Cꝫ oībꝫ gra
tam ⁊ nemī onerosa ē ↄ̄uſatō·huic ſine dubio d ꝓꝑa ſalute vniu=
ſa multitudo ↄ̄ſiderātiū atteſtat̄·In oī g° ↄ̄uſatōe tua ſi imitari
voluis ſollicit⁹ ſis obſuare vias tuas et in ↄ̄ſpc̄u ꝓxī caue tibi a
pc̄tō ⁊ illi a ſcādalo·Sc̄dm̄ ſignū ſue ſc̄titatis q̄d accepit a dn̄o
fuit oīm peticōm exauditio·q̄d apte legit̄ in legēda ſua ſic·n·ibi
dē dr̄ Fateor tibi p̄or q̄ꝫ tn̄ adhuc nulli vnq̄ꝫ expoſui nec tu alti
q̄ꝫdiu vixero reuelab̄ nunq̄ꝫ aliq̄d in hac vita a deo pecij q̄d non
aſſeq̄rer iux̄ votū q̄d reūa ſignū ē maxīe ſc̄titatis·Quis·n·vnq̄m
in hac vita poſit⁹ oīa q̄ a deo pecijt īpetrauit ⁊ q̄d mal⁹ ē q̄s vm
q̄ꝫ tam ꝑfc̄e diſcretōis ſp̄m accepit a deo vt nunq̄ꝫ talia petēt q̄
dn̄s nec vellꝫ nec debēt aliq̄ꝫ exaudire pecijt paul⁹ vas elcōis a
ſe carnis ſtimulū ām̄oli·nec q̄d poſtulauit īpetrauit q̄ꝫ licꝫ ad
vtilitatē exaudit⁹ fuit n̄ tn̄ ad volūtatē ſꝫ audire meruit tanq̄ꝫ n̄
exaudit⁹·Saule ſufficit tibi grā mea Vn̄ magis mirand̄ ē de ſp̄u
diſcretōis·q̄ꝫ de grā exauditōis·Terciū ſignū ſc̄titatis fuit cho
ruſcatō miracloꝝ q̄ lꝫ nullā dent ſc̄titatis c̄titudinē·dāt tn̄ ꝓba
bilē ſiſitudinē di·n·gg·q̄ꝫ miracula hoīeꝫ ſc̄m n̄ faciūt·ſꝫ oñdūt

Qui gͦ de hꝰ glorioſi ſcti miraculis aliq̄d ſcire voluit vel dicē ꝓ
currat diligent̄ vite ſue hyſtoriā ⁊ videbit q̄m glo̅ſu̅ fecerit eu
d̄s gl̄oſus in ſctis ſuis ⁊ q̄ꝫ mirabilē eū fecit mirabil̄ d̄s tāta ⁊ ta
lia ꝑeū mirabilia ē opatꝰ vt veracit̄ dicē poſſimꝰ āmirādo· Gl̄a
⁊ hōre coronaſti eū dn̄e ⁊c̄ Sic pꝫ quō d̄s hunc ſctm̄ ſuū in vite
ſctitate t̄plici hac gl̄a glorificauit· Scd̄o gl̄ificauit d̄s hūc ſctm̄
ſuū in filioꝝ ꝓpagacōe· Si·n· vt ait ſcript̄a filiꝰ ſapiēs ē gl̄a p̄ris
q̄nta gl̄a exaltabimꝰ hūc p̄rēꝫ q̄ tot filioꝝ ⁊ tā ſ̄ modū ſapiētiſſi-
moꝝ p̄r extitit vt tā in n̄ro filioꝝ q̄ꝫ in ſapiā eoꝝ n̄ ſit ponē t̄mi
nū neqꝫ finē· Nā in xp̄o ih̄u ꝑeuāgeliū multas ip̄e genuit· Atte
dat gͦ q̄ potēit q̄nta gl̄a dignꝰ ſit p̄r iſte q̄ de tot ſapientiſſimoꝝ
filioꝝ n̄ro gaudꝫ ⁊ letat̄· Si·n· vt Ecc̄· d̄r· Melioꝛ ē vnꝰ filiꝰ ti-
mēs deū q̄ꝫ mille īpij q̄ntū ē hꝰ q̄ tot milia filioꝝ hꝫ timentiū amā
tiū laudātiū deū metnū· Nā de hac filioꝝ ꝓpagacōe d̄r ecc̄· xliiij
Iureiurādo dedit illi d̄s gl̄aꝫ ingēte ſua creſcē illū q̄i cumulū t̄re
⁊ vt ſtellas exaltauit ſemē eiꝰ ⁊ hēditare illos amari vſqꝫ ad ma-
re ⁊ a fluīe vſqꝫ ad t̄minos t̄re q̄ꝫ ſi hꝰ q̄ntū ad lr̄aꝫ dc̄m ē de abra-
hā q̄ ex ꝓmiſſiōe vnicū accepit filiū et veꝝ ē· cur nō eq̄ verificari
vſqꝫ inouiſſimū diē ī hꝰ ꝓpagacōis germīe florēt ꝑit ⁊ florebūt
poterit de patre dominico qui accepit a domino tot filiorum·
Vt autem omnes huius ꝓpagationis gloriam videamus· Scien
dū q̄ꝫ gl̄oſus iſte ſcts̄ p̄r t̄a accepit gn̄a filioꝝ q̄ vſqꝫ hodie īmo
Nā filioꝝ eiꝰ alij ſūt gl̄oſi ex ſcīe illuſtracōe alij gl̄oſiores ex gl̄o
ſa v̄bi dei p̄dicacōe tercij ſūt gl̄oſiſſimi ex vite ſctificacōe Primo
dico q̄ꝫ filioꝝ hꝰ p̄ris alij ſūt gl̄oſi ex ſcīe illuſtracōe· q̄·n· religio
q̄ natio hūae vite tā gl̄oſos in ſcīa filios enut̄uit Ip̄i·n· ſūt qui
hn̄t ſciaꝫ bom̄ ⁊ mali vt ordo veracit̄ gl̄ari poſſit ⁊ dicē illō ſap·
j· Deꝰ dedit m̄ hoꝝ q̄ ſūt verā ſciaꝫ vt ſciam diſpoſicōꝫ orb t̄raꝝ
⁊ v̄tutes ⁊c̄· vt ille ōdo gl̄oſus veracit̄ gl̄ari poſſit ⁊ dicē illō ecc̄·
j· Ecce magnꝰ eff̄cs ſūi ⁊ p̄ceſſi ſapīa oīs q̄ fuerūt añ me ⁊ mens
mea ɔtēplata ē multa ſapient̄ dediqꝫ cor meū vt ſcirē prudētiā
errores qꝫ atqꝫ ſtulticiā tā ſalubrit̄·n· ꝓfecēt in ſapia vt ī eoꝝ
ɔpacōe oīs hoīes ſtulti ⁊ ſimplices r̄putent̄ iux̄ illud ſap̄· xiij
Vani ſūt hoīes in q̄bus nō ſub ē ſcīa dn̄i et de his q̄ vidēt bona
nō potuerūt intergē eū q̄ ē ⁊ iō ordo iſte tanto ē gl̄oſioꝛ q̄nto id
q̄ꝫ p̄ceteris poſſidet eſt glorioſius omnibus diuicijs huius mun
di iuxta illud ꝓuerb· iij· Meliorē ſapientia cunctis opibꝰ p̄cioſ-
ſiſſimis· ⁊ oīa deſiderabilē nō p̄t ei ɔparī ab his gͦ filijs tā ſub
limi ſapientia p̄claris merito p̄r ipoꝝ ſctus dn̄icus ē ⁊ d̄r ſctus
Ip̄i em̄ ſūt cuſtodes ⁊ vigiles et̄ne ſpōſe xp̄i ſciētes malignorū
occurſibꝰ obuiare· hēſes ɔfutare oēs qꝫ prauitates eliminare
clauſa reſerare obſcura illumiare· ita vt ſit̄ iij· Re· v· Nō ſit ſathan
neqꝫ occurſus malꝰ cui neſciāt obuiare· Scd̄i filij huiꝰ gl̄oſi p̄ris

dn̄ici ſūt gl'oſiores ex gl'oſa v̇bi dei p̄dicatione ꝑ q̄ꝝ doctrinam
ecc̄ia dei ꝓficit ↄtinuis incremētis. Qui ſingl'ari dono gr̄e ad p̄=
dicandū v̇bū dei incliti facti ſūt. de q̄bus di. ſap̄ia. Sp̄ū itelliḡe
tie repleuit eos dn̄s ⁊ ip̄i tanq̄ ymbres miſerunt eloquia ſapie
ſue. labia em̄ eoꝝ ſalutarē diſſemiauerūt ſciaꝫ op⁹ ſc̄m dignum
bn̄docōe plurimū fecerūt ⁊ miſteriū ſibi traditū deuote īpleue=
rūt. vt veracit̄ dic̄e poſſint illud yſa. lxj. Sp̄us dn̄i ſuꝑ me eo q̄
vnxerit me ad ānunciandū māſuetis miſit me. vt mederer ↄtri=
tos corde ⁊ p̄dicarē captiuis indulgentiā ⁊ clauſis apcōꝫ ⁊ p̄=
dicerē ānū placabilē dn̄o vt ↄſolarer om̄s lugentes nec vltra lo
cū hꝫ illud īꝓperiū yſa. xxxiij. Vbi ē l'ratus vbi ē v̇ba legis pon
derās vbi ē doctor puulor. Nā de bonis doctorib⁹ mōs iā ple=
nus ē ut iā pl'es ſint docētes q̄ forſitan doctrinā imitātes. Or
do g° p̄dicatoꝝ ⁊ pr̄ dn̄icus ex h̊ actu p̄dicacōis mirabil'r gl'oſi
effc̄i ſūt. Nā int̄ om̄s actus meritorios n̄ credo nec iudico melio
rē ā nobiliorē quā apl's ad alios act⁹ ↄpans iudicat meliorē di
cēs. j. coꝝ. xiij. Qui loquit̄ lingua ſemetip̄m edificat q̄ aūt ꝓpheti
ſat ecc̄iaꝫ dei edificat. Volo aūt om̄s vos loq̄ linguis magis aūt ꝓ
phetizare. Nā maior ē q̄ ꝓphetat q̄ q̄ loquit̄ lingua. ⁊ ſubiungit
Volo in ecc̄ia q̄nqꝫ v̇ba loqui ſenſu meo vt alios inſtruā q̄ decē
milia v̇boꝝ loq̄ lingua. Ecce q̄ in infinitū orōm p̄fert p̄dicacōeꝫ
miro g° mō gl'oſi ſūt q̄ p̄dicāt verbū dei ſi tn̄ digne ⁊ fidel'r illud
agant. digne vt qd̄ v̇bis p̄dicāt vita et moribꝫ nō deformēt. vt
qd̄ p̄dicauerint faciendū in ſuis actib⁹ ꝑ̇us agūt ⁊ qd̄ p̄dicaue
rint dimittendū. ꝑ̇ores iudicēt nō agendū. ne ſi dixerint et nō
fecerint dicat̄ eis. Medice cura te ip̄m. hinc bn̄. Sol⁹ ille de do
digne loq̄ pōt q̄ ſm̄ q̄ cor dictat interi⁹ exteri⁹ v̇ba ↄponit qui
calamum lingue tingit in ſanḡne cordis qꝫ tūc veneranda ē do
ctrina cū qd̄ ligua loquit̄ ↄſc̄ia dictat caritas ſuggerit ſp̄us ſc̄ts
ingerit. Ita fidel'r vt nl' aliud n̄ dei laudē ⁊ ꝓxi bonū q̄rant. q̄ ſic
docuit ⁊ fecerit h̄ magn⁹ ē in r̄gno celoꝝ mat. v. Qui g° ſic dc̄m
p̄dicāt corā do ⁊ hoīb⁹ ſūt ꝑ oīa gl'oſi nec illū dei obſequiū gl'o=
ſius inuenit̄ Bn̄ g° bt̄s dn̄icus ex his ſuis filijs gl'oſis gl'oſiſſim⁹
p̄dicat̄. Tercij filij hꝫ pr̄is dn̄ici ſūt gl'oſiſſimi et ſapiētiſſimi ex
vite ſctificacōe. q̄ ſuꝑp̄dc̄a ſctitatis gl'aꝫ ſūt adepti ip̄i ſunt. n. q̄
fide ſūt illuīati ſpe eleuati caritate inflāmati iniuſtitia ordinati
ī pſeuancia ↄfortati oīm demqꝫ mib̄ijs ↄformati p̄ctā ꝓpl'i lugē
tes eoꝝ qꝫ vlcōm ſe oꝑponētes miraculoꝝ ſignis effulgentes de
q̄ꝝ v̇tutibus dic̄ gg. Ecce electi dei carnē domāt. ſpm̄ roborant
demonib⁹ imꝑant. v̇tutibꝫ choruſcāt. p̄n̄cia deſpiciūt et̄nā pr̄iaꝫ
vita ac morib⁹ p̄dicant. de his t̄bus ſctificacōib⁹ p̄t accipi illud
Ecc̄. lxiij Sol tripl'r exurēs mōtes qd̄ ē dic̄e Sol xp̄s d̄s nr̄ tripl'r
exurit igne ſp̄us ſc̄ti mōtes. i. p̄dicatores q̄ dicti ſūt mōtes ap̄t

ꝑemīmētiorē ſtatū vite Sȝ di· aliq̄s ď oꝛdīe eoꝝ q̄ abſcōditi ſcľo
ĩſolitudīe deliteſcūt difficile ē adūſantes ĩ ſcľo talē ⁊ tantā
ꝯſeq̄ ſctītatē Iuẋ illud Ecc̄·xiij·Qui tetigerit picē ĩquĩnabit̄ ab
ea ſic ait apꝰ·Mūdus totꝰ ĩ maligno poſitꝰ ē·ad qđ ego·Quan
to difficilioꝛ pugna tāto gloſioꝛ victoꝛia ⁊ licȝ ſit difficile nō tñ
ĩpoſſibile ⁊ ṅ poſſent religioſi ĩ ſcľo ꝯūſantes ſctificari·Nō dix
iſſet apꝰ· ad philip̄· quibꝰdā ꝯūſantibꝰ ĩ ſcľo·Oīa facite ſine re
ꝑbenſiōe ĩ medio nacōis praue ⁊ ꝑūſe·ĩt̄ q̄s lucetis ſic luĩaria ĩ
mōdo·vbū vite ꝯtinētes q̄ ſi h̄ mea ꝓ eis nō placȝ defēſio audiāt
bñ·ſuꝑ cantica ſmōe ĩt̄pellāte ꝓ eis ⁊ dicentē·Si is q̄ ĩclau=
ſtro ē·eū q̄ verſat̄ ĩ ꝑpľo ĩterdū mĩꝰ diſcrete mĩꝰ ve circūſpe
cte agē depbenderit ĩ vbo cibo riſu ira non ad iuditiū ꝯfeſtim
ꝓſiliat ſȝ memīerit ſcriptū·Melior ē ĩiq̄tas viri q̄ bñfaciēs mľz
Nā q̄ ĩ tua cuſtodia vigilias bñfacis ſȝ q̄ iuuat multos meliꝰ ⁊
vtiliꝰ facit·qđ ſi ĩplē nō valȝ oīa ſine ĩiq̄tate· i· abſq̄ ĩeq̄litate
vite ſciat ſc̄ptū·q2 caritas oꝑit mľtitudīē pc̄tōꝝ bucuſq̄ Bñ·
Temerarie gº obiurgat viꝝ de ꝑlio reūtentē mľz nens ĩdomo
q2 vt ait iac̄·v·Fr̄es ſi q̄s eẋ vob̄ errauit a v̄itate ⁊ ꝯūterit q̄s euȝ
ſcire dȝ·q̄m q̄ ꝯūti fecerit pc̄tōreȝ ab erroꝛe vie ſue ſaluabit aīaȝ
eiꝰ amorte ⁊ oꝑit multitudīē pc̄tōꝝ·Terc̄ō glificauit ďs cuſto
dē ſuū ꝑ et̄naȝ glificatōȝ ďme fruitōis gl̄aȝ tanto ei āpliꝰ ꝑceteꝛ
cōicans·q̄nto ĩpe deū ĩ via ꝑegrinatōis ꝑceteris ardentiꝰ ada
mauit·Glorificauit aūt ďs ĩpm t̄plicit̄ cumulās ſuꝑ eū p̄mū ſba
le accñtale gñale·Primo dico glificauit eū ďs tāto babūdanti2
cōicans ei p̄miū ſbale qđ ē ďme viſionis fruitio ĩ q̄ tota merces
ſctōꝝ ꝯſiſtit q̄nto ĩpe deū ardentiꝰ dilexit ĩ via·Cū em̄ ſm do=
ctores p̄miū rñdȝ merito ⁊ tociꝰ meriti radiẋ ſit caritas tanto ꝑ
cetis dedit ei deus de p̄mio ſbali q̄nto ĩ via ad eū ardentiorē
būit caritatē·Premiū em̄ eēnciale q2 ꝯſiſtit ĩpfc̄a ꝯiunctōe aīe
ad deū tāto ꝓximꝰ ꝯiūctus ē deo ĩ pr̄ia·q̄nto ꝑ caritatē ĩpe cō
iunẋit ſe deo ĩ via·Qđ aūt pr̄ dñicus ardentē ad deū būit cari
tatē exh̄ pȝ q̄ tam ſublimē vitā ⁊ tā p̄clarā ordīē ĩſtituit·⁊ ĩn
ſtitutū traſfigurādo ĩſe oꝑe adimpleuit di·n·bñ·Qđ oꝑa ſuꝑ
errogatōis ⁊ ꝯſilioꝝ q̄ ꝑceteris ardua ſūt ⁊ difficilia iuditia ſunt
maẋie caritatis·vñ cū p̄miū remetiat̄ ſm caritatē habitā ĩ via·
hic ē q̄ cū dūſi dūſimode diligāt dūſas et̄ recipiāt p̄miatōes
licȝ vnꝰ denariꝰ qđ ē vita et̄na ⁊ viſio dei oībꝰ exhibeat̄ ⁊ h̄ ē qđ
vitas di· ioh̄· xiiij·Indomo pr̄is mei manſiones multe ſunt·Qđ
exponēs Aug·di·In domo pr̄is mei dūſas p̄mioꝝ ĩ vna vita
et̄na ſiḡt dignitates ·Itē poſtillator ĩ eodē p̄mio ĩcreato qđ ē
ďīna viſio q̄ſi ĩ vno denario oībꝰ cōi manſiōes multe ſūt·i·dūſe
ꝑticipacōes ſiue fruitōis·q2 plꝰ ⁊ mĩꝰ fruunt̄ eadē btītudīe ĩ
creata ē em̄ ibi ĩdiſꝑi claritate·par gaudium et ĩ pari gaudio

diſpar claritas. De hac glā viri ſcti dͣ Ecc. Dedit illi deꝰ teſta-
mētū vite ⁊ ſedē glorie ſue. q. n. fecerit ⁊ docuit magnꝰ ē i regno
celoꝝ mat. v. Qd̓ qꝛ vtꝛqꝫ fecit magnꝰ valde in glā ē effcs Scdo
glorificauit deꝰ ſcēm ſuū in p̄mio accn̄tali qd̓ ē aureola qd̓ nō ē
aliud n̄ decor quidē ꝓuemēs ex ope p̄cellēti et p̄uilegiato qd̓ ē
p̄dicatō v̓gimtas ⁊ martiꝝ q̄ ſic̄ p̄cibus alijs opiqꝰ q̄ꝫ dā h̄nt ex-
cellētiā ⁊ difficulatē. ſic ec̄ p alijs remūnerant̄ p aureolā qd̓ ē di-
minutiuū ab aurea qd̓ ē p̄miū eētiale. et qꝛ ſcēs dn̄icus egregiꝰ
extitit p̄dicator fatiēs q̄ docuit. Iō clarificauit eū d̄s h̓ ornatu
qd̓ aureola noiat̄. De his duobꝰ p̄mijs. ſ. aurea ⁊ aureola p̄t ac-
cipi illd̓ Dan̄. xij. Qui docti fuīnt fulgebūt q̄ſi ſplēdor firmamēti
q̄ntū ad p̄miū ſb̄ale qd̓ ē aurea. ⁊ q̄ ad iuſtitiā erudiūt mlt̄os q̄ſi
ſtelle i ꝑpetuas etn̄itates ⁊ h̓ q̄ntū ad aureolā. Tertio glorifica-
uit d̄s ſcēm ſuū ſup p̄dcas glorias p̄mio gn̄ali dotibꝰ aīe q̄ ſunt
tres. ſ. ꝯgnitō dilectio adheſio et glorificabit adhuc pꝰ iuditiū
gn̄ale. q̄tuor dotibꝰ ipm corpꝰ. q̄ ſunt claritas ipaſſibilitas ſubti-
litas ⁊ agilitas. de his t̄bus glorificatōibꝰ p̄t ſumi illud apl̄i. j.
Coꝝ. xv. Alia ē claritas ſolis. alia lune. alia claritas ſtellaꝝ. deo
totū opante. De ſcēo Laurentio.

Iſpſit dedit paupibꝰ pſ. ggꝰ. Terrena oīa ſuando āmit-
timꝰ. largiendo ſuamꝰ p̄rimomūqꝫ n̄r̄m retentū p̄dit̄ ma-
net erogatū. Qd̓ ꝯſid̓ans b̄t̄s laurētiꝰ tanq̄ prudēs mer-
cator oīa q̄ h̄uit ad dei glāꝫ largit̄ erogauit ſciēs ꝓ ſingul̓ ſe plꝰ
q̄ centuplū acceptuꝝ. In v̓bis gͦ ꝓpoſitis duas p̄ticulas inēgi-
mꝰ. ſ. ſcēi laurētij largā diſtribucōꝫ. ſcd̓o largiorē dei remuūacōꝫ
Primū ibi. diſpſit de. pau. Scd̓m ibi. Iuſtitia eiꝰ ma. i ſe. ſ. Huiꝰ
at̄ ſcēi larga diſpſio pꝫ i q̄nqꝫ. diſpſit. n. paupibꝰ elimoſinā p oīm
reꝝ ſuoꝝ erogacōꝫ. corpꝰ dedit tortoribꝰ p igms aduſtiōꝫ. cecis
luīs grāꝫ p crucis ſigcōꝫ. paſſiōi paciāꝫ p hylarem expoſicōꝫ. deo
aīāꝫ p ſūmāꝫ dilacōꝫ diſpſit at̄ ſingula h̓ in ſūmo. Sūmū. n. i ele-
moſinaꝝ erogatōe. ē oīa erogare ⁊ n̄l ex oībꝰ ꝯſuare. ſummū aūt
corpis exercitiū. ē corpꝰ ꝯcremare. Igms. n. aduſtio corpꝰ g̃uiſ-
ſime affligit. qꝛ agit i cōpꝰ. Sūmū ec̄ b̄n̄ficiū ꝓxis exhibuit i eo
q̄ nobiliorē ſenſū viſū viꝫ p donū luīs repauit ſūmū ec̄ paſſioni
exhibendū ē gaudēs ⁊ trāquilla paciā ꝓpt̄ deū. deū ec̄ nō medio-
crit̄ dilexit qd̓. in eo luce clariꝰ cognoſcit̄ q̄ttam gaudēs oīa ſuffe-
bat nec dubiū q̄n ſūma p̄mia ſuſcepit. q̄ vt p̄dcm̄ ē ſūma merita
h̓ p̄miſit. h̓ de ſcēo laurētio breuit̄ tacta ſufficiat. Nūc ſi delectēt
eiꝰ p̄mia nō pigeat nos eiꝰ meritis ꝯformari. qꝛ ut ait ggꝰ. Ad
mag̃ p̄mia n̄ puemt̄ n̄ p magnos labores. q̄ ꝯſonat b̄n. Satis de-
licatꝰ miles ē. q̄ ſine victoria vult coronā ⁊ ſine labore p̄miū req̄-
rit. Si gͦ cū b̄t̄o laurētio cupimꝰ p̄miari eiꝰ nos meritis ꝯforme-
mꝰ. Primo ⁊ an̄ oīa deꝰ tp̄ali ſb̄a largas elemoſinas pauperibus

erogantes vt aūt in ꝯſpcu dei grata ſit nr̄a elimoſina ⁊ accepta
ꝑplici dꝫ ãmminiculo decorari· dꝫ·n·eſſe iuſta in acq̇ſitōe larga ꝯdi
ſtributōe· affcuoſa in cordis ꝯpaſſiōe· Primo dico dꝫ eē iuſta in
acq̇ſitōe· q̄·n·vt ecc̄· q̄ offert ſacrifitiū de ſba paupꝝ ſic ē ac ſi vic
timēt filiū in ꝯſpcu pr̄is· huic ꝓu· Hōra dn̄m de tua ſba ⁊ n̄ alie=
na· thob· iiij· De tua ſba fac elimoſinā· Itē yſa· Frāge eſurieti pa
nem tuū · Scd̄o elīna dꝫ fieri larga erogatōe vt ſm facultatē q̄
poſſidem⁹ elīnā mēſurem⁹· Ita vt tm̄ debem⁹· vt ex elīna data
aliq̄ penuriā patiamur vt de elīna q̄ paupē reficim⁹ nos aliq̄lē
indigentiā ſufferam⁹· hinc gg· Tūc bonā elīnā erogam⁹· cū ex h
q̄ paupi dam⁹ nos defcm hēamus· hinc thob· iiij· Si multū tibi
fuit habūdant̄ tbue· Si uo exiguūt tibi fuit eē exiguū libent̄ im
ptire ſtude· Tertō elīna dꝫ exhiberi cū cordis ꝯpaſſiōe· Gratior
ē·n· cordis ꝯpaſſio q̄ q̄libꝫ man⁹ datio di·n· gg· In ipo mie ope
aput etnū iudicē deū pl⁹ ſolet aīmus pēſari q̄ fcm Ao q̄ nob ex
citandā nō ꝯſideret paup extior· ſꝫ de⁹ q̄ petit intior ipſe·n· dic
Mat· q̄ vni ex minimis meis feciſtis m̄ feciſtis· Non g° buccella
panis dꝫ deo negari a q̄ regnū petim⁹ nob dari q̄ g° n̄ pt cū ſcto
laurētio oīa paupib⁹ erogare· ſaltim n̄ negligat q̄ poſſidꝫ cōica=
re· di·n· Fulgenti⁹· Qui tantā v̓tutē accepit a dn̄o vt oīa q̄ i mūdo
ſūt celeſtis regni amore ꝯtēpnat q̄ hꝫ vendat· ⁊ egenis expēdat
q̄ vo tāte v̓tutis n̄ dum ē· tm̄ opet̄ in eo bona volūtas q̄tū ſuppe
tat facultas· pfc̄s poſſideat p̄mū locū impfc̄s ſaltim ꝑueniat ad
ſm ſit iſte talis· q̄ ad dextrā iudicand⁹ aſſiſtat· Scd̄o debem⁹ cū
beato laurētio corp⁹ tortorib⁹ q̄ nr̄is tpib⁹ eccia in pace q̄eſcen
te n̄ hēant̄ tm̄ vt ait gg· Martires eē poſſum⁹ eē ſi nullo ꝑcutien=
tiū ferro trucidemur· ⁊ itez pax nr̄a hꝫ martiꝝ ſuū q̄ ⁊ ſi carnis
colla ferro n̄ ſubdim⁹ ſpūali tn̄ gladio cãnalia deſideria trucida
m⁹· Sūt g° ēa corpis exercitia· q̄ nr̄is tpib⁹ ꝓ martiro ꝯputant̄
ꝑ q̄ ſangnez nr̄m ⁊ ſi n̄ fūdim⁹· tn̄ ꝯſūim⁹ ac ſi gladio effūdat̄ q̄
nob Ecc· xxxiij· Submethafora deſcribunt̄ v̓· dꝫ· Cibaria ⁊ v̓ga ⁊
on⁹ aſino· ſic panis ⁊ diſciplina· ⁊ op⁹ ſuo· p h ēa· ſ· panē diſci=
plinā op⁹· tria intelligūt̄ ꝑ q̄ martiꝝ recōpenſat̄· Sūt aūt iſta· ſ·
nccioꝝ r̄ſtrictō indiffitiliū opatō ⁊ vitioꝝ caſtigatō· Nā ꝑ panē
necitatis reſtrictōꝫ ꝑ op⁹ difficiliū opatōeꝫ· ꝑ diſciplinā vitioꝝ
caſtigatōꝫ accipim⁹ ꝯpetent̄· h· n· martiꝝ recōpenſant q̄ ꝑ ipſa
corp⁹ attenuat̄ macerat̄ vſq3 ad ꝯſumatōꝫ ſangnis quē martires
gladio effuderūt· Primo ibi corpi nō omnē ſupfluitatē denege
m⁹· ſola ei necia miniſtrātes· Qd̄ faciebat pſ· Renuit ꝯſolari aīa
mea ⁊c· apls· Victū ⁊ veſtitū hn̄tes his ꝯtenti ſum⁹· hinc bn̄· Sūt
q̄ in carne ſua amāt ēenas ꝯſolaciūculas ſiue in v̓bo ſiue i ſigno
ſiue in fc̄o ⁊ ſi h interrumpūt aliqn̄ n̄ penit⁹ tn̄ rūpunt inde ē q̄ ra
ro affcōes ſuas in deum dirigunt ⁊ eoꝝ deuotio ꝯtinua n̄ eſt ſꝫ

horaria·vt veriꝰ dicā momētanea·Impleri aūt dei viſitatōibꝫ aīa
n̄ poṫit q̄ his diſtractōibꝰ ſubiacet ꝓpt̄ qđ iteꝝ di·bṅ·De ꝯdimē
tis obſecro vt ꝯmeſtibiles ſint cibi nō eē delc̄abiles vel eē ꝯcupi
ſcibiles·Scđo coꝛ nr̄m a ꝯcupiſcibilibꝰ ſic abſtractū exerceamꝰ i
difficiliū ⁊ arduoꝝ opacōe dura ⁊ aſpa·⁊ q̄ maxīe obſiſtūt ⁊ re
pugnāt nob̄ virilit̄ aggrediētes nec ꝑmittamꝰ nos vincē q̄ reſi
ſtūt qꝛ ſi ſel̄ victi fuīmꝰ deceto erimꝰ puſillanimiores hīc dr̄ In
dicū·Magn̄imoꝝ repta ē ꝯtentō·Nā magn̄imes nc̄ce eſt eē eos
q̄ virilit̄ vincūt oīa q̄ obſiſtūt·Itē nce·Reuertē ad ſuiture q̄ſi p
ꝯtentionē·Quod dn̄s mouē voluit cū dicebat·mat·Contendi
te intrare per anguſtam portam vocans bona opera anguſta
ꝑtam que ꝓdelitias noſtras fecimus nobis arta·vnde ad hāc
bellicoſaꝫ ꝯtentōꝫ hortaē nos apꝫ·heb·xij·di·Curramꝫ ꝓpoſitū
nob̄ certamē aſpiciētes in auctorē fidei q̄ ꝓpoſito ſibi gaudio ſu
ſtinuit crucē ꝯfuſiōe ꝯtēpta·n̄ dū·n·vſq; ad ſangn̄ē reſtitiſtis·
Hec aūt duritia ſiue difficultas ex duplici cā cedit ⁊ molleſcit·ſ·
ex fructꝰ ꝯſideratōe ⁊ laboris aſſuefactōe de p̄ͦ di·apꝰ·iij·coꝛ·
Id qđ momētaneū ē·⁊ leue t̄bulatōis ſ̄ modū in ſublimitatē pon
dus gl̄e opaē in nob̄·de 2ͦ di·Bṅ·Primū aliqđ īpoꝛtabile vr̄ ꝓ
ceſſu tp̄is ſi aſſueſcas n̄ a deo g̃ue erit paulopꝰ leue ſentiēs pau
lopꝫ eē delc̄abit·Tercio p̄dc̄is duobꝫ exercicijs ſupaddamus
caſtigatōꝫ vt ſi corpꝰ nr̄m delicijs aſſuetū de p̄dc̄is duobꝰ exerci
cijs aliqđ ſurripiat·h̄ t̄cia caſtigacō reſarciat caſtigās ⁊ emēdās
qđ in p̄oꝛibꝫ neglectū ē·Quotiēs gͦ corpꝰ nc̄c̃ijs n̄ ꝯtentū ſupꝑ
flua ſupp̄ſit vel opꝰ dimiſit calcaribꝫ vrgeaē ⁊ duriſſime pūiaē
Iux̄ illud Ecc̄·xlij·Seruo peſſimo laṫa ſangn̄are·hīc bṅ·Si qđ
aliqn̄ int̄miſſum fuit ſi q̄t ipſc̄m ſuo loco·ſuo mō·ſuo tp̄e n̄ tran
ſeat īpunitū·vel eē irrecōpēſatū qꝛ ſi q̄s dixerit illud ꝓui·Vires
n̄ ſuppetūt Rn̄deē qꝛ ibidē ſubiūgit·Qui inſpector ē cordis ipe
intelligit ⁊ obſuatorē aīe tue nl̄ fallit·Quia vt ait bṅ·Iā vix ē a
liq̄s·q̄ in his q̄ ad deū ſunt expiri velit q̄d poſſit·⁊ qđ ꝓmptiſſi
me p̄t qn̄cūq; ſ̄m carnē vel ſc̄lm ſiue timor īpulerit vel cupiditas
traxerit in tuo ſuitō iudicat ſe n̄ poſſe ſ; ſi fallimꝰ hoīes in ſcios
n̄ nos ꝑmittas dn̄e vt q̄ſi volētes fallē te fallamꝰ noſmetipſos n̄
laboramꝰ·qꝛ n̄ poſſumꝰ vel nos nō poſſe credimꝰ vel ꝯſuetudine
ocij·vel delitiaꝝ nr̄aꝝ nos nō poſſe efficimꝰ·In his t̄bus·ſ·ꝓde
lc̄abiliū reſtrictōꝫ difficiliū opacōꝫ·⁊ de neglectis ꝑcaſtigacōeꝫ
corꝑis martiriū ſufficienē recōpēſamꝰ Tercō cū bt̄o laurētio de
bemꝰ ꝓxis luis gr̄am·vt q̄ in p̄dc̄is exercicijs ſoli deo interiꝰ vixi
mꝰ nūc p bona exēpla exteriꝰ ꝓximis luceamꝰ qđ mouē ſtuduit
dn̄s mat·v·di·luceat lux vr̄a corā hoībꝰ·vt videtes bona opa
vr̄a gl̄ificēt deū vr̄m q̄ in celis ē nō vt nos laudemur·ſ; vt ds gl̄i
ficeē·Nā ne nos laudemur iubemur opa nr̄a occultare·vt autē

d̾s glificet iubemur manifeſtare·hinc di·gg·Sic nr̃m op⁹ ſit in
publico quaten⁹ intentō maneat in occulto vt de bono ope nr̃o
ꝓxis p̄beam⁹ exēplū ⁊ tn̄ ꝑmtēcōꝫ q̄ ſoli d̾o placē cupim⁹ ſp op:
tem⁹ ſecretū h̾ aūt lum̄ boni exēpli ꝓxis nr̃is ē ēplicit exhibend̾
ut ait Bn̄·ſcꝫ hitu actōe ſmōe hitu ne ſit notabil̾ actōe ne ſit re:
p̄heſibil̾ ſmōe ne ſit ɔtēptibil̾·de p̄° di·aug·Ritus nr̄ mores ho
neſtos ꝓhibeat diſciplinā redoleat maturitatē coꝛā t nō vt hoi
bus placeam⁹·ſꝫ ne ei ſcandalū p̄beam⁹·de 2° di·gg·Expedit vt
actōes nr̃as caute ⁊ ꝓuide diſponam⁹·de 3° aug⁹·Sermo nr̄ nō
ſit manis·ſꝫ vt ſuadeat à moneat à ɔſolet à edificꝫ vel q̄ minimū ē
n̄ ſcādaliſet·h̾ lumē boni exēpli mlto nobili⁹ ē ⁊ ꝓxis vtili⁹·q̄ ſi
ꝑ ſignū crucis cecos illūiarem⁹·qꝛ p̄miū lum̄ ſctm fac̄ hoieꝫ ſꝫ n̄
iſtud·nā ſic vitas ait Mat·di·In iudicio dn̄e in noie tuo ꝓphauim⁹
⁊ ſig̃ mlta fecim⁹·Quib⁹ dicet dn̄s·Amē dico vob̄ neſcio vos
Diſcedite a me oꝑarij iniq̄tatis Verꝫ qꝛ pauci ī his q̄ dc̄a ſūt d̾o
exhibēt totū poſſe·Io d̾s ſalutē nr̃aꝫ ſitiēs·ſuꝑplet qd̾ min⁹ faci
m⁹ t̄bulatōes īmittēdo q̄s ſi v̾tuoſe ſufferim⁹ ad° erim⁹ glorioſi·
Quāto g° cū bt̄o laurētio paſſiōi dem⁹ paciaꝫ·Ita ut q̄tq̄d t̄bula
tōis t̄batōis flagellatōis a deo vl̾ hoib⁹ occurrerit n̄ ſolū paciēt
ſꝫ gaudenē ꝓpt̄ dn̄m ſufferam⁹ nec ɔ̄ deū murmurātes·nec malū
hoib⁹ ꝓ malo ꝓcuram⁹ ſꝫ dicam⁹ cū iudith·non vlciſcamur nos
ꝓ his q̄ patimur·ſꝫ reputātes pc̄tis nr̃is h̾ ipa miora eē ſuꝑpli
tia flagella dn̄i q̄ſi ſui q̄ corrūpimur ad emēdacōꝫ n̄ ad ꝑditōꝫ
nr̃aꝫ eueniſſe credā9 Sūt aūt tres cāe ꝓpt̄ q̄s n̄ ſolū t̄bulatōes ſūt
pacienē ſuffēnde·ſꝫ ſūmo deſid̾io affectāde·ſ·dei p̄ntia·libatōis
gr̄a p̄mioꝝ gl̄a·Que t̄a tangūt ſuccincte in vno v̾ſiculo cū d̾r·cū
ipo ſū in t̄bulatōe·ecce p̄mū eripiā eū·Ecce ſm glificabo eū·ecce
tertiū·Dzio n̄l meli⁹ ſcd̾o n̄l iocūdi⁹·t̄cio n̄l vtili⁹·Quīto ⁊ vltia de
mus deo cū bt̄o laurētio aīaꝫ ꝓ ſuā dilcōeꝫ·deū ut dignū ē ſūma
dilcōe diligētes ſūmū aūt adicim⁹ add̾iaꝫ īfine ⁊ mediocris di
lcōis ſūmā aūt dilcōꝫ illā dicim⁹ q̄ ꝑ tres d̾rias abalijs dilcōib⁹ ī
ferioꝛib⁹ ſeꝑat̄·Illa aūt ſūmā dilcōꝫ dicim⁹ q̄ pug̃t inſeꝑabil̾·gu
ſtat inſatiabil̾·heret īſeꝑabilit̄·Primo g° dico illā dilcōꝫ meri
to dicim⁹ ſūmā q̄ pug̃t inſuꝑabilit̄·nulli vnq̄ cedens q̄ntūcūq̄
tumultuāti aduſitati·In q̄ ſtetit ap⁹·Cū oībus aduſitatib9 enu
meratis ſubiūxit·ſꝫ in his oībus ſuꝑam⁹ ꝓpt̄ eū q̄ dilexit nos In
illa·n·vita ɔtēpnit̄ ⁊ mors deſiderat̄ de q̄ di·Bn̄·Ex illa dilcōe
exiuit illa fideliū intrepida ɔſtātia cōdis q̄ ſuꝑplitia ɔtēpnētes
⁊ mortē calcātes gaudētes ꝑ medias mortis fauces ad p̄riaꝫ fe
ſtinabāt·Scd̾o illa dilcō guſtat īſatiabilit̄ ipa·n·dilcō miſtrat
aīe illū cibū q̄ deſe di·Qui edūt me ad° eſuriēt·q̄ guſtato·moꝛi
mur oīb⁹ q̄ ſūt m̄di·Iſta·n·dilcō vt ait bn̄·Forti q̄dā violētia n̄
aſſenſorijs ḡdib9·ſꝫ inoꝑpinatis raptib9 vel exceſſ ib⁹ rapit aīaꝫ
ad ſublimia celeſtiū ſecretoꝝ vbi ſorbillat̄ ⁊ guſtat̄ o͞mnū bonū·

Tercio iſta dilcõ dꝛ iõ ſũma qꝛ heret īſeꝑabilit̃ nl vnq̃ȝ admit-
tēs ꝑ qd̓ ſeꝑari poſſit a caritate dei· In qua ſtetit apꝰ cũ dicebat
Certꝰ ſũ q̃ neqȝ mors ⁊c̃· vſqȝ ñ potuerͭt nos ſeꝑare a caritate q̃
ē in xp̃o iħu· vñ iſta dilcõ iõ inſeꝑabilit̃ herē dꝛ qꝛ in vita ꝑma-
net inſctificatoꝫ· in trãſitu in viaticũ ⁊ defēſioꝫ in iudicio in redēp
toꝫ ſiue defēſioꝫ· in patꝛia in etnaȝ ſctificatoꝫ oꝑante in nobis ⁊c̃.

De eodem.

Aurētiꝰ bonũ opꝰ opatꝰ ē v̓ba ſũt ecc̃ie bt̃i laurētij glaȝ
ꝑcomȝãtis di· bñ· Cũ ſpõſa q̃ ē ecc̃ia v̓ba i ſcriptis dimi-
vel altat vl̓ altnat fotior ē illa ↄpoſitõ q̃ȝ poſitõ ꝑma ver
boꝝ· Si· n· cuiꝰlibȝ ſcti v̓ba in ſac̃ ſcripta poſita utpote pſa· Iere
pauli vel iohis autẽtica accipiunt̃ cur nõ magis v̓ba ecc̃ie ex ill
oibꝰ tãq̃ȝ ex mēbꝛis ↄgregate v̓ba tanq̃ȝ autētica recipent̃· In v̓
bis gº ↄpoſitis ſcta ecc̃ia q̃ ē ſpõſa xp̃i ſctm laurētium ↄmēdat ab
opibꝰ ſui bonis· Que at̃ ⁊ q̃lit̃ eiꝰ opa bona fuerint in ꝑmõe ap-
puit p̃ceedēti· Nã ex bonis eiꝰ opibꝰ bonã ⁊ gloriã ⁊ immarceſſi-
bilē adeptꝰ· Quē ſi ↄpt̃ adeptã eiꝰ gloriã ⁊ bona opa volumꝰ ho
rare· ſtudeamꝰ quõ ipm in bonis ſuis opibꝰ imitemur· vt ſi cupi
mꝰ eiꝰ horeȝ ñ refugiamꝰ laborē· Mob̓· n· oim fideliũ xp̃ianoꝝ dȝ
eē intentio ordinata finalit̃ vt in bonis opibȝ ſctos q̃ꝝ vita adẽ
nob̓ ↄponit̃ imitent̃· vt ſic ipi deũ· de q̃ Gñ· j· dꝛ· Vidit ds cũcta
q̃ fecerat ⁊ erãt valde bona ꝑviribꝰ imitati ſũt ſic nos q̃ ſumũ ex
emplar ſeq̇ nõ poſſumꝰ· ſaltĩ ipo minora exēplaria imitemur· Vt
gº opa nr̃a bona fatiamꝰ ipa dēmus q̃bꝰdã ãmmiculis tanq̃ȝ or-
namtis deo placētibꝰ adornare dñt· n· opa nr̃a ꝓcedē ex opan
tis bonitate ꝓmpta volũtate intentõis ſinceritate opis difficul
tate ſtudioſa viuacitate feruenti caritate opantiũ multiplicita
te h̓ ornamta opa nr̃a fatiũt bona ⁊ erũt g̃ta ⁊ accepta ñ ſolũ tã
q̃ȝ bona ſȝ tanq̃ȝ optima apud deũ· Pꝛio dico q̃ opa nr̃a erͭt bo
na ex opantis bonitate· hinc v̓itas luc̃· vj· Bonꝰ ho de theſauro
cordis ſui ꝓfert bonũ idē· Nõ ē arbor bona q̃ fac̃ fructus malos
Ac ſi dicat̃· nullũ opꝰ bonũ fieri p̃t· ñ de hoie bono· et tãto erit
opus bonũ q̃ntũ fatiēs extat bonꝰ· Vñ ſic̃ bona plãta facit bonũ
ſemē ⁊ rurſũ illud bonũ ſemē facit iteꝝ bonã plantã· ſ· ſemiatuȝ
fuit ſic bonꝰ hõ facit bonũ opꝰ ⁊ illud bonũ opꝰ rurſus fac̃ hoieȝ
meliorē· vñ Aug̃· nl ē bonũ ñ ex te bono· It̃ g̃s· Non placuit abel
ex munē ſȝ munꝰ ex abel inq̃ntũ gº boni ſumꝰ corã deo· intm bo
na erunt nr̃a opa aput deũ· Scdo opa nr̃a dñt ꝓcedē ex ꝓmpta
volũtate· q̃ȝto· n· ꝓmptioꝛ ⁊ beniuolētior tãto erũt opa meliora
ex hac ꝓmpta volũtate offēbat ↄpl̓s deo donaria· j· paliꝑ· xxix
Cũ dicēt dauid dñe ds pr̃m nr̃oꝝ cuſtodi hãc voluntatē cordis
eoꝝ· ⁊ ſp in tui veneratoꝫ mens iſta ꝑmaneat· Quia vt ait apꝰ· ij
Coꝝ· iiij· Si voiũtas ꝓmpta ē· ſm illud qd̓ hȝ accepta ē deo· qd
at̃ ñ ē volũtariũ· ñ ē gratũ dño nec acceptũ· Vñ Exo· xxxv· Omis

volūtari⁹ ⁊ ꝓnus aīo offerat dn̄o qꝛ anolētib⁹ nl oīno acceptaꝛ.
Quia ut ait ap⁹.ij.coꝝ.ix.Vn⁹ q̄ſqꝫ ꝓut deſtinauit in corde ſue
offerat n̄ ex tꝛiſtitia aͧ ex nc̄citate hylarē.n.datoꝛē diligit d̄s.Nō
ēm ꝯſid̄at d̄s q̄t offeraꝛ.ſꝫ ex q̄nto.ſ.affc̄u dī.n.gg.Cor ⁊ n̄ ſbaꝫ
pēſat d̄s.nec ꝯſid̄at q̄ntū in ei⁹ ſacrifitō.ſꝫ ex q̄ꝫto offeraꝛ Valuit
naqꝫ petro ⁊ andree regnū celoꝝ rethe zache dimidiū ſbe ſue.
valuit vidue duo miuta.valuit alt̄i calicē aq̄ frigide regnū itaqꝫ
dei tm̄ valꝫ.q̄ntū hēs.valet ec̄ bonā voluntatē.Nā an̄ dei oculos
nūq̄ꝫ vacua ē man⁹ a munē.ſi archa cordis repleta ē bona volū=
tate.qꝛ ut ait bn̄.Bona volūtas in aīo ē origo oīm bonoꝝ ⁊ oīm
mr̄ v̄tutū.q̄ꝫ q̄ hꝫ ſecū hꝫ q̄cq̄d ei ad bn̄ viuendū op⁹ ē iō cuſtos
aīe ſue.valde dꝫ eē ſollicit⁹ circa cuſtodiā volūtatis ſue vt pru=
dent intelligat ⁊ diſcernat q̄t ſit.qd̄ intotū vlt.⁊ ꝑpt̄ q̄d vlt.q̄t
q̄d aliud vlt qd̄ at̄ in totū vlt ꝯſiderand̄ eſt ei q̄t illud ſit q̄ꝫ ſic
vlt.Deinde q̄ꝫtū velit ⁊ quō velit vtꝝ vſqꝫ ad ꝯtēplū ſuiipſi⁹ et
oīm q̄ ſūt vel eē pn̄t ⁊ h̄ n̄ tm̄ exiudito rōis.ſꝫ ec̄ ex affc̄u mētis
vt iā volūtas pl⁹ q̄ꝫ volūtas ſit vt amoꝛ ſit qꝛ mag̃ volūtas amoꝛ
ē.Sꝫ ne mag̃ volūtas oberret.recta idiget intentōe q̄ in debitū
finē dirigat volūtatē.Tertō g° opa nr̄a fieri dn̄t in rc̄a intentōis
ſinceritatē.Eſt at̄ rc̄a ⁊ ſincera intentō.vt ſingula nr̄a opa n̄ ad
placendū hoīb⁹.ſꝫ ad ꝯplacend̄ ſoli deo fidelr̄ faciamus. Et qꝛ
d̄s nobiliſſim⁹ ē finis.iō cuiqꝫ opi nr̄o talis finis p rc̄aꝫ itentōꝫ
ponit̄ erit nobil̄ s modū.ſic.n.vlgarit̄ d̄r.Si finis bon⁹ totū bo
nū.hic bn̄.Intendē in deū ꝓpt̄ deū.h̄ ē vtrāqꝫ faciē hr̄e pulcher
rimā.i.actōꝫ ⁊ intentōꝫ.hinc vitas dī.Si ocul⁹ tuus ſimplex fuit
totū corp⁹ tuū lucidū erit.Qd̄ expones aug̃.dī.Oculū hūc acci
ꝑe dēmus ipaꝫ intentōꝫ q̄ facim⁹ q̄tq̄d facim⁹.q̄ ſi mūda fuit ⁊ rc̄a
et illud aſpitiat qd̄ aſpiciend̄ ē.oīa opa nr̄a q̄ ſm eā opamur nc̄c
ē eē bona.Vn̄ nouim⁹ oīa opa nr̄a tūc eſſe mūda ⁊ placē in oſpc̄u
dei ſi fiāt ſimplici corde.i.intencōe ſupna.q̄ oīa opa nr̄a totum
corp⁹ appellāt.qꝛ ap⁹.mēbra nr̄a dic̄ q̄dā opa.q̄ iꝓbat ⁊ morti=
ficāda pcipit dī.Mortificate mēbra vr̄a q̄ ſūt ſup terrā.fornica
tōꝫ imūditiā auaritiā.Nō g° q̄t q̄ſqꝫ faciat.ſꝫ q̄ aīo et q̄ intentōe
fatiat ꝯſiderādū ē.Veꝝ qꝛ nec volūtas nec intentō aꝓbaꝛ ſi cir
ca leuiat ⁊ ꝑpe nulla exerceanꝛ.Quarto opa nr̄a opari dēm⁹ cuꝫ
difficultate.h̄ ē dn̄t cē ardua ⁊ difficilia.vt ex arduis ⁊ difficili=
b⁹ volūtas ⁊ intentō ꝯgnoſcaꝛ ſerioſa.Ad hāc difficultatē cona
ti ſūt oēs q̄ deo vnq̄ꝫ placē cupiebāt ꝯſid̄antes q̄ꝫ dura ⁊ aſpa ⁊
vald̄ difficilia ī dn̄o ihū xp̄o pceſſerūt.q̄ oībus ſuis elc̄is ⁊ dilc̄is
dī.luc̄.Ego diſpono vob̄ ſic̄ diſpoſuit m̄ pr̄ me⁹ regnū ac ſi dicēt
Sic̄ diſpoſuit m̄ pr̄ me⁹.vt vemēs de celo in hūc mūdm nō niſi p
dura ⁊ aſpa reitar illuc.Sic ⁊ ego diſpono vob̄ vt ſeq̄mur veſti
gia mea.Cui ꝯſonat qd̄ d̄r in actib⁹ ꝑmultas t̄bulatōes ōꝫ nos
itroire in r̄gnū Qui.n.vt ait ap⁹.Sant xp̄i carnē ſuā crucifixerē

cum vicijs ⁊ ↄcupiſcēcijs· Ad hͨ gloſa exercitia hortatᷓ nos dn̄s
yſa·xxxv·di· Cōfortate manꝰ diſſolutas ⁊ genua debilia robo=
rate· Qď ſi vos n̄ caſtigabimꝰ·nos dˢ vtiqꝫ caſtigat nos ſi tn̄ ſu=
mꝰ de nūero elcōꝝ ⁊ intᷓ filios dei ↄputati dr̄ illď yſa· Ego maiꝰ
ponoꝰ apponā nulli gͦ elcōꝝ ħ pcitᷓ Iuxͣ illud apl̄i heb·xij· Fla=
gellat oēm filiū q̄ꝫ recipit Qui atᷓ omꝫ dic̄ n̄l excipit n̄ eos qbꝰ nō
pcitᷓ metnū·de qbꝰ dr̄ p yſa· Miſerere ipio·q exponēs bn̄·di·
Hāc miaꝫ ego volo pr̄ miaꝝ volo vt iraſcaris m̄ pr̄ ſꝫ ea ira q̄ cor
rigis deuiū n̄ q̄ excludis deuia ſic gͦ elc̄i ⁊ repbi hn̄t ſua diſtin
cta tpa ad caſtigand̄ di·gg· Iō dˢ ħ quibꝰ dā pcit vt eos ippe=
tuū fiat· Et iō ħ ferit qſdā nō pcendo vt metnū pcat· qď p ſile
ſubiūgens· Deſpatis egris qtqď popoſcerint medici dari pcipi
unt·⁊ eis q̄ reuti ad ſalutē pn̄t qcqt appetūt dari ↄ dic̄· Eligat gͦ
qſqꝫ qď voluit qꝫ ipoſſibile ē·qn̄ altᷓa iſtoꝝ·ſ·vel in pn̄ti vel in fu
turo oīs hō duris ⁊ aſpis ↄteratᷓ q̄ gͦ futᷓis malis ſe ſubducē ↄ
ſiderat mala pn̄cia ſuffrᷓeat patientᷓ· Si atᷓ mala pn̄tia dclinare ↄ
ſiderat·futᷓa mala exſpectat certiꝰ oī certo· Qn̄to opa nr̄a fatiē
da ſūt ſtudioſa viuacitate ħ ē ut cū magᷓ diligētia ⁊ ſūmo cona=
mine nr̄a opa fatiamꝰ· Nā fidelᷓ diligētia iūcta opibꝰ plꝰq̄m ipſa
appciatᷓ ppt qꝫ·ij·palip·xix·dr̄· cū diligētia oīa facite· ſciētes q
in oculᷓ dei placꝫ diligētia plꝰ q̄ꝫ opꝰ· ħ atᷓ diligētia nō ē aliud n̄
intenta deuotō·⁊ deuota attēcio·⁊ ħ facimꝰ qn̄ mentē nr̄aꝫ inſti=
gimꝰ ın id q tūc facimꝰ oēm euagatōꝫ mētis ↄſtringētes De hac
diligētia ⁊ diligēti deuotōe docet ⁊ di·bn̄· Ammonēdꝰ ē ſpūalᷓ
hō q̄nta p̄t puritate cordis intendē in eū cui ſacrifitiū offerre ſe
ipm attendē q̄ offert intelligē qt offert ⁊ in his infigē mentē qꝰſ
qꝫ p̄uiat ex his lac deuotōis· Et tūc currit deuotio ſine labore·
ſine ſudore via ſua· ħ diligētia multū gᷓta ⁊ accepta ē ipi deo·ſic
eiꝰ oppoſitū multū diſplicꝫ ipi deo qď ē tepiditas ⁊ negligētia·
Vn̄ qď aīa i cōpe· ħ ē deuotō in ope q̄ꝫtūcūqꝫ·n·aliqď ſit de gn̄e
bonı ſi bn̄ ħ ē diligentᷓ nō agitᷓ pdit qdamō bonū ſuū· vn̄ ad hāc
deuotā diligentiā mouē voluit nos dn̄s deutͦ· Cū dicebat· Iu
ſte qď iuſtū ē exequaris· Iuſtū em̄ ē qďlibꝫ bonū opꝰ· qď rōꝫ hꝫ
bonı· Qď tūc iuſte agimꝰ·qn̄ illud debito conamīe dn̄o exhibēꝰ
Hāc attentaꝫ deuotōꝫ ↄmēdat apꝰ·j·coꝝ·xiiij·cū di·in eccīa vo
lo q̄nqꝫ v̄ba loq̄ in ſenſu meo q decē milia v̄boꝝ ſine intellc̄u Ac
ſi dicat·breuis orͦo cū ſenſu adhibito plꝰ placꝫ ⁊ placeat q lōga
ſine intellc̄u vt ſi placē cupimꝰ opa nr̄a deo offeramꝰ ea cū liba=
minibus ſic mādatū eſt in lege captiuātes vt ↄſulit apꝰ·ij·coꝝ·x·
Omnē intellectū in obſequiū xp̄i qꝫ vt dr̄ ſap̄· Spūs ſc̄tꝰ auffert
ſe a cogitatōibꝰ q̄ ſūt ſine itellc̄u· Qď exponit bn̄·di· Licꝫ nl̄la co
gitatō ſit ſine oī itellc̄u·ille tn̄ dicūtᷓ ſine itellc̄u eē q̄ n̄ hn̄t vtilē
itellc̄m ⁊ ſūt vane ⁊ otioſe cogitatōes·q̄ p̄t intencōꝫ fiūt vbi ⁊ ſi
repellere a ſe ſpm̄ ſc̄tm̄ non eſt in voto cogitātis·fit tn̄ ex culpa

neglig̃etis·vt ſpũs diſcipline merito ſe auferat a cogitatõibus
indiſciplinatis·Ergo opa nr̃a facẽ debemus ex ſincera caritate
ſine q̃ nullũ op⁹ q̃tũcũq₃ de gñe boni aliq̃lit̃ acceptat̃ qd̕ expſſe
ap⁹·inſinuat·j·cor·xiij·di·Si linguis hoim loq̃r ⁊ angelor·carita
tẽ aũt ñ habuo fcs ſũ tanq̃ es ſonãs ac cymbalũ tinniẽs ⁊c̃·In q̃b⁹
v̕bis ꝓponit q̃tuor nobiliora exercitia q̃ fieri pñt ꝓbans p̱ locũ a
maiori·vt ſi h̃ tã nobilia tã ſupma exercitia ſine caritate ñ valeãt
multominꝰ media t̃a·⁊ miora exercitia nl̃ valẽt·q̃m auctem apl̃i
bñ·exponẽs ſic di·Caritas ẽ bonũ mq̃ ñ op⁹ minimũ deſpicit̃ ſine
q̃ nec maximũ acceptat̃·Nõ p̃dicatõ ⁊ ſi linguis angelor fiat·ñ
fides ec̃ ſi mõtes trãſferat·ñ elinaz ec̃ ſi om̃s facultates incibos
paupũ diſtribuat·ñ corpis afflictõ·ec̃ ſi tradat̃ corp⁹ vt arde=
at·ñ miſſar ſolẽnia q₂ añ recõciliatõ₃ fr̃is mun⁹ ꝓhibet̃ Eſt em̃
fortis vt mors dilcõ·q̃ nl̃ aliud ſinit amãte₃ cogitare ñ qd̕ amat
Qua·n·pte ſi eẽ poſſit illi⁹ obliuio·q̃ p̃ter illos radios incircũ=
ſcripti lũis p̃ter illos riuos in corrupte dulcedis·quib⁹ ineffabi
lit̃ aĩa₃ ifluit ⁊ replet d̕s·⁊ amãti ſe p̃bẽ ñ ceſſat nl̃ ſentit·Integ̃
q̃ppe amator dei q̃cunq₃ ſe vertit faĩliarẽ h₃ ammonicõ₃ amoris
reb⁹ ipis p̱ ſpeculo vtit̃ et in oĩ qd̕ cernit ſui amatoris reſultat
mẽoriã·aſpicit cũcta q̃ dedit ⁊ q̊ dedit fine·Et in his oĩb⁹ nõ
ãmirabilis q̃ amabil̃ occurrit at₃ ex arra dilcõnis quã p̃us tulit
ſapientẽ eſtimat q̃₃ta reſuauit indotẽ caſt⁹ colũbin⁹ q̃ ocul⁹ amõ
ẽ q̃ in reb⁹ hũao vſui dceſſit nulla libidĩe figit̃ ſ₃ intrãſitoriis dtẽ
plat̃ etña·Septio opa nr̃a opari debem⁹ opa cũ multiplicitate·
h̃ ẽ vt oĩa mẽbra corpis ⁊ om̃s affc̃s aĩe mutuo ſe adiuuẽt·⁊ cer
tatim ducimãt inobſequiũ xp̃i·q₂ ſic d̕r in p̱ū·xvij·Vbi fr̃ adiuuat̃
a fr̃e ibi firma ẽ ciuitas·q₂ ſi fidelit̃ ſe adiuuẽt cito ꝓfitient bo
nũ op⁹·talis coadiuuatõ multũ plac₃ deo·ſic̃ d̕r Ecc̃·In trib⁹ bñ
placitũ ẽ ſpũi meo q̃ ſũt ꝓbata corã deo ⁊ hoĩb⁹ q̃r vnũ ẽ dcor=
dia fratr Si aũt hij fr̃es diſſentire incipiũt om̃e bonũ qd̕ agit̃
nl̃ val₃·ſic·n·d̕r Ecc̃·xxxiiij·Vn⁹ edifficãs ⁊ vn⁹ deſtruẽs·q̃t p̱=
deſt ñ labor·vn⁹ orãs ⁊ vn⁹ maledicẽs·c⁹ vocẽ exaudit d̕s·tal̃
agens bõ ñ ꝓficit·Si·n·lingua orauit man⁹ aũt ſpoliauit·ã man⁹
elinaz erogauit·⁊ lingua blaſphemauit q̃t ꝓfitiet·vel·h̃ ꝓhib₃
paulus·j·Corinth̃·j·Fratres non ſint in vobis ſciſmata·Sic ita
q₃ omnia concorditer facimus adiuuante ihesu xp̃o·

De aſſumptione virginis· Sermo prim⁹

Auid ⁊ oĩs iſrl̃ deducebãt archã federis dñi in iubilatõ
j·palip̃·xv·di·jero·Nulli dubiũ q̃n totũ ad laudẽ ⁊ gl̃a₃
filij p̱tineat·q̃tq̊d digne genitci ſue exhibitũ fuit·Vt g̊
i vna eadẽq₃ reuẽrentie exhibitõe·⁊ filiũ gl̃ificem⁹ ⁊ mr̃e₃ hõrem⁹
dignũ duxim⁹ aliq̃t dicẽ·q₇ laudẽ mr̃is ⁊ filij gl̃a₃ redoleat·Vt

aput filiū meritū· ⁊ aput matrē intcelliōis grām ꝯſeq̄mur·ꝓpt̄ qđ
ſciendū qꝫ glo͛ſa v͛go ⁊ mr̄ dei ꝓpt̄ infi mitas ei⁹ ꝑrogatiuas ⁊ ex=
cellētias q̄ nec paucis v͛bis· nec figuris exp͛mi poterūt multis ē
noīb⁹ deſig͞ta· ⁊ enigmatib⁹ figurata· Nā ꝓpt̄ vite ei⁹ ſublimita
tē celū· ꝓpt̄ grāꝝ fertilitatē t͛ra· ꝓpt̄ hūilitatis ꝓfūditatē· mare
ē appellata· Sic ⁊ in h̄ loco ꝓpt̄ reu͛entiā quā pr̄es antiq̄ veteri ar
che exhibebāt· Archa ē vocata· In v͛bis g° ꝓpoſitis q̄tuor intelli
gim⁹· ſ· aſſumētis dignatōe mōi ſumēdi venatoꝫ· aſſumpte ꝑſone
ſublimatoꝫ oīm iſtoꝝ ſpūalē exultatoꝫ· p͛mū ibi dauid ⁊ vniu͛ſus
iſrl̄· ſcđm ibi deducebāt· terciū ibi archā dn̄i· q̄rtū ibi in iubilo·
Veꝝ qꝫ h̄ feſtiuitas ad ꝑſonā aſſūptā· i· ad v͛ginē gloſā q̄ nob
noīe arche ꝓpomit̄ ſoluꝫ ꝑtinet· Iō obmiſſis alijs duo dicant̄ de
ea· ſ· de arche ad mariā ꝯpatōe· 2° de nr̄a ad archā exercitatōe·
D͛ at̄ bt̄a v͛go archa ꝓpt̄ quatuor ſilitudīes· ſ· ꝓpt̄ celeſtis panis
ꝯtinētiā ꝓpiciatōis clemētiā ꝑ cetis excellētiā obſequioꝝ reuen=
tiā· Pr̄io dico qꝫ ꝑ archā bt̄a v͛go ꝯuenient̄ accipit̄ ꝓpt̄ celeſtis
panis ꝯtinentiā· qꝫ ſic̄ vet⁹ archa celeſtē panē māna viꝫ inſe ꝯti
nebat ſic bt̄a v͛go eū q̄ de ſe ipo di· ioh̄· vj· Ego ſū panis viu⁹ q̄ de
celo deſcēdi· inſe gerebat· Scđo dc̄a ē archa ꝓpt̄ ꝓpiciatōis cle=
mētiā· Qꝫ ſic̄ archa ſꝑ ꝯiūcta fuit ꝓpiciatoria· dn̄o iubēte· Exo·
Pones ꝓpiciatoriū ſuꝑ archā· ſic ꝓpiciatō ⁊ mīa ſꝑ ꝯiūcta ē vir=
gini gloſe· h inc bn̄· Sileat mīaꝫ tuā v͛go bt̄a· q̄ eā in ſuis necitati=
b⁹ īuocatā ſibi n̄ ſentiat ꝓfuiſſe· Et ſubiūgit nos g° ſuuli tui ce
t͛is in v͛tutib⁹ tibi ꝯgaudem⁹ Sꝫ in mīa tua poci⁹ nob ipis· lauda
m⁹ v͛gintatē· hūilitatē miramur ſꝫ mīa tua miſ͛is tuis dulcius·
hāc āplectimur cari⁹· hāc crebri⁹ īuocam⁹· Tercō bt̄a v͛go ꝓpt̄
excellentiaꝫ archa d͛ qꝫ ſic̄ antiquit⁹ int̄ oīa vaſa ſctuarij archa
fuit excellētiſſimū atꝫ digſſimū· Sic archa nr̄a gloſa v͛go int̄ oēs
puras creat̄as digſſima ē ⁊ hꝫ in oīb⁹ pncipatū· hic ex ꝑſona ei⁹
d͛· Ecc̄· xxiiij· Ego in altiſſimis hito gloſa· ſ· digtate ⁊ excellen=
tia· hinc bn̄· Et ſi multa fc̄a ſūt in creat̄is nl̄ tn̄ tā magnificū tam
excellēs fecerit opa digitoꝝ dei· Quāto gloſa v͛go dc̄a eſt archa
ꝓpt̄ obſequioꝝ reuentiā ꝑcipue· qꝫ dauid ⁊ vniu͛ſus iſrl̄ t̄a obſe=
qꝫ arche veti exhibebāt q̄ ec̄ ī hodierna feſtiuitate d͛s cū oī mi
litia celeſtis exercit⁹ reuent̄ cū archa nr̄a exercebat Pr̄o· n· ātiq̄
pr̄es archā ſuā gaudent̄ deduxerūt· reuent̄ introduxerit decent̄
locauerūt ſic̄ palip̄· viij· exp͛mit̄ euident̄· Sic eadē t͛plex reuentia
regine nr̄e ē hodie exhibita gloſe· ꝑ dauid· n· q̄ manufortis dicit̄
d͛s itelligit̄ ꝑ iſrl̄ at̄ oīs exercit⁹ celeſtis militie accipit̄· q̄ hodie
gloſaꝫ archā nr̄aꝫ deduxerit· itroduxerit· ⁊ gloſiſſime locauerit h̄
t̄a ꝑ ordinē ꝓſeq̄ꝫtes· de p° d͛ ij· Re· vi· dauid ⁊ vniu͛ſus iſrl̄ du
cebāt archā d͛ domo obededom ī ciuitatē dauid· h̄ at̄ vniu͛ſitas
filioꝝ iſrahel qui deducebāt archaꝫ in ſeptē turmas erat ꝑtita

Sic.n.ſubiūgit̄ in p̄dc̄is v̄bis v̇ d̄r.Erāt at̄ cū dauid ſeptē chori
Sic nr̄ dauid iħs xp̄s ⁊ vniuſus iſrl̄.i.vniuerſus exercit⁹ celeſtis
faīlie deducebāt archam nr̄az gl̄oſaz viz mariaz de domo obed
edem.qd̄ ſuit⁹ int̄p̄tat̄ ſig̃ns ecc̄iaz militantē. Erat ec̄ nr̄ dauid
ſeptē t̄mis ſiue choꝛis ſtipat⁹ viz angelis.pr̄iarchis ꝓp̄his apl̄is
martirib⁹ ꝯfeſſoꝛib⁹.v̄gimb⁹.his vij choꝛis hodierna die dedu=
cebat archā iſtam dauid nr̄.h̄ deductō figurata ꝯueniēt̄ legit̄
Heſter.j.v̇ d̄r.Precepit rex aſſuer⁹ vij enuchis q̇ in ꝯſpc̄u ei⁹ mi
ſtrabāt.ut introducēnt reginā coꝛā rege poſito ſup̄ capite eius
dyademate vt oñdēt cūctis ꝓpl̄is ⁊ pn̄cipib⁹ illi⁹ pulc̄htudinē
p̄ q̄s eunuchos p̄dc̄a vij g̃na ſc̄toꝝ pn̄t ꝯueniēt̄ intergi.Qui bn̄
eunuchi vocan̄t.Q2 ſic̄ luc.ij.d̄2 In reſurrectōe nec nubēt n^c nu
bent̄.Sc̄do antiq̇ pr̄es archā deductā reuēnt̄ introduxerūt.ſic
.n.d̄2 ij.p̄alip̄.v.P2 h̄ ſal̄on ꝯgregauit oēs maioꝛes natu filioꝝ
iſrl̄ ⁊ cunctos pn̄cipes t̄buū ⁊ capita faīliaꝝ de filijs iſrl̄ in irl̄m
vt adducēnt archā federis dn̄i de ciuitate dauid q̄ ē ~~Sylo~~.ve=
nerūt itaqz ad regē.iſrl̄ in die ſolēm mēſis vij.Cūqz veniſſent cū
cti ſenioꝛes iſrl̄ portauerūt leuite archā ⁊ intulerūt eā ꝯ omīz pa
turā.Per hūc regē ſalomonē q̇ pacific⁹ int̄p̄tat̄ d̄s pr̄ q̇ in ſua di
uinitate ſp̄ quiet⁹ exn̄s diſpoſuit oīa ſuauit̄.q̇ cū oī exercitu cele=
ſtis militie nr̄az archā reuēnt̄ introduxit n^c vacat amiſterio.qꝛ
eand̄ archā dauid d̄2 duxiſſe ⁊ ſal̄on int̄duxiſſe q2 iħs xp̄s p̄ da
uid q̇ manu fortis d̄2 deſignat⁹ eo qꝛ ī paſſiōe moꝛtis fōti manu
ad redimend̄ gen⁹ hūanū pug̃uit occurrēs mr̄i eā gl̄oſe dedux
it S3 d̄s pr̄ p̄ ſalomonē deſig̃tus e2 ꝓpriū ē dare regnū ipaz gl̄o
ſius introduxit.qꝛ at̄ ad pr̄ez ꝑtineat dare regnū apte teſtat̄ fi
li⁹ mat.ij.Vbi filijs zebedei ſtulte petētib⁹ dixit.Neſcitis q̄t pe
tatis.poteſtis bibē calicē q̄3 ego bibitur⁹ ſū Qui rn̄derūt poſſu
m⁹.⁊ rn̄dit Calicē quidē meū bibetis ſedē at̄ ad dextrā meā vel
ad ſiniſtrā n̄ ē meū dare vob̄ ſ3 quib⁹ p̄atū ē a pr̄e meo .Cui ꝯcoꝛ
dat Iac.j.cū di.Om̄e datū optimū ⁊ om̄e datū p̄fc̄m ē de ſurſū
deſcendēs a pr̄e lumīnū.Vn̄ q2 ēd c̄m ē qꝛ intulerūt archā ⁊ om̄z
p̄aturā.ꝓp̄t qd̄ ſciend̄.qꝛ gl̄oſa regina hodie in regnū celoꝝ ē in
troducta cū q̄druplici app̄atu.ſ.cū comitat⁹ multitudīe.diui=
tiaꝝ mag̃udine decoꝛis pulc̄htudine.delitiaꝝ teneritate.his
q̄tuoꝛ app̄atib⁹ gl̄oſa regina thalamū ſpōſi ſui ē introducta.De
comitat⁹ at̄ multitudine ſatis ſup̄i⁹ ē exp̄ſſum.Sc̄do introducit̄
cū diuitiaꝝ mag̃tudine n̄ cū talib⁹ diuitijs q̄ dant̄ hoīb⁹ in malū
ſuū q̄s v̇itas vocat fallaces diuitias.ſ3 cū diuicijs q̄ v̇e diuitie
ſūt.Quaꝝ t̄a ſūt g̃na.ſ.diuitie meritoꝝ v̇tutū ⁊ gr̄aꝝ q̄s theſau
rizauit gl̄oſa v̄go ſup̄ om̄z purā creat̄az.q2 q̄ſlib3 hūit in ſūmo p̄
ut poterant in via apprehendi de quaꝝ copia figuratiue dicit̄.
iij.Regū.x.Non ſūt allata aromata tam multa q̄3 ea que dedit

Syon

regina ſabba regi ſalomōi· hic de his diuicijs d᷑ i pū·xiij Multe
filie ꝯgregauerūt diuitias·tu vero ſup greſſa es vniuſas·Tercio
gl'oſa vgo ē hodie cū decoris pulchtudie p̄ntata·Sic·n·regine
mōi tū veſtiū decore ⁊ ornat⁹ pulchtudine ſuis ſpōſis p̄ntanꝫ.
Eſt aūt nr̄a regina cū ſeptēplici veſtimtoꝝ ornatu celo hodie p̄n
tata ip̄a·n·ſic pie credit cū corpe et aīa ē aſſumpta·Huit g° ex
corpe q̄tuor gn̄a veſtimtoꝝ·ſ·claritatē·ipaſſibilitatē ſubtilitatē
agilitatē·q̄ ſūt q̄tuor dotes corpis q̄s p⁹ gn̄alē reſurrectōꝫ cor
pa ſctoꝝ ꝯſecunꝫ·Ex pte uo aīe h aūt ꝯgntōꝫ·dilcōi·fruitōi·Inq̄
bus ſeptē ornatib⁹ tanq̄ regalib⁹ veſtib⁹ ē p̄ntata de his·n·ve
ſtib⁹ d᷑ Ruth indue culcōrib⁹ veſtib⁹·de q̄ adhuc dic pſ·Aſti
tit regina adextēs tuis inveſtitu deaurato·q̄ntū ad veſtitū pul
ritudinē·circūdata variete q̄ntū ad veſtitum multitudinē·Quar
to gl'oſa vgo ē hodie introducta cū delitiaꝝ teneritate·De qui
b⁹ ex pſona celeſtiū ſpūum āmirādo·d᷑ in cant·Que ē iſta q̄ aſcē
dit dedeſerto delicijs affluens innixa ſuper dilectū ſuum·Quis
has·n·delitias eſtimare ſuffitiat·q̄s in p° a ſpēu filij q̄ n̄ in enig
mate vt in via ſꝫ fatie ad faciē ꝯteplat aīa ſua ſuſcepit·Que liꝫ
tenerrime diligēt filiū vidit tn̄ ſe victā in amādo de his di·bn̄·
Quāta ē h à vn̄ ei aſcēdēti dedeſto tāta affluētia delitiaꝝ·neq̄
em̄ inuenīūt pes delitie in angel' q̄s in ciuitate dn̄i letificat fluīs
īpet⁹ delitiaꝝ·q̄ potanꝫ a vultu gl'e voluptatis dei hāc introdu
ctōꝫ gl'oſa vginis bt̄e p̄figuratā legim⁹·Re·x·in r̄gina Sabba de
q̄ d᷑·Ingreſſa ē irl'm cū comitatu multo ⁊ diuicijs multis camel'
portātib⁹ aromata·⁊ auꝝ infinitū nīs ⁊ gēmas p̄cioſas venit ad
regē ſalomōꝫ·In q̄bꝫ vbis p̄dc̄a q̄tuor·ſ·cōitat⁹ magtudo diuiti
aꝝ multitudo decoꝝ pulchtudo delitiaꝝ teneritudo deſignanꝫ
Tercō ſalomō ⁊ vniuſus iſrl' archā veterē hōrifice deductā int
duo cherubin reuentiſſime locauerūt·Sic ſalon nr̄ cū oī exercitu
celoꝝ gl'oſam nr̄aꝫ archā int duo cherubin·i·int dn̄ā ⁊ creatā na
turā reuentiſſime locauerūt·vt ſit ſub ſolo dō ⁊ filio ei⁹·⁊ ſup oēꝫ
angl'oꝝ ⁊ hoīm creatāꝫ·⁊ h eſt qd̄ d᷑·iij·Re·ij·Poſit⁹ ē tron⁹ mr̄i
ſalonis q̄ ſedit ad dextrā ei⁹ dixit q̄ ei rex·Pete mr̄ mi neq̄ em̄
phas ē vt auertā fatiē tuā·Ex q̄bus vbis liq̄t·q̄ nr̄e r̄gine thro
nus imediate poſit⁹ ē ſub deo·n̄·n·phas ē credē q̄ ih̄s xp̄s ſue
mr̄i minorē reuentiā exhibuit q̄ ſalon ſue mr̄i·Q̄ eā ſup oēs cre
aturas ſit locata oñdit·heſter·iiij·v d᷑ poſuit ſoliū ei⁹ ſup oēs
p̄ncipes q̄s hēbat·Eſt aūt nr̄a regina in h medio·ſ·int deū ⁊ crea
turas collocata ꝓpt tria·ſ·ꝓpt deū·ꝓpt ip̄aꝫ·ꝓpt nos·Prio ꝓpter
deū·ſ·filiū ei⁹ vt in exhibitōe tante dignitatis ei⁹ filio reuentia
exhiberet·hinc Bn̄·Decuit deū q̄ de hōre pentū edidit p̄ceptū
Primum honorare in matrē vt fieret quod ſcriptum eſt·Cepit
ih̄s facē et docē·Idcirco ipſe fili⁹ debitā reuentiā mr̄i exhibens

ſpam ꝑferre debuit vniuſis·Sc̄do locari debuit ī h̄ medio apꝉ ſe
ipaꝫ vt q̄ in hac via ⁊ vita ſuꝑ oms viatores in meritis·ꝟtutibus
⁊ gr̄cijs excreuit.ſuꝑ ſe ſolū filiū hn̄s merito incelo debuit collo
cari·Tercio h̄ mediū poſſidet apꝉ nos eo qꝫ in celo ınꝉ nos ⁊ deū
hēat offitiū mediatx̄ apꝉ qd̄ in eiꝰ laudibꝰ ſepe vocaꝉ hoīs et dei
mediatrix·hinc bn̄·Secuꝝ hēs acceſſum o hō ad deū vbi añ pr̄eꝫ
filiū añ filiū mr̄eꝫ hēs filiꝰ oñdit pr̄i vulnera·mr̄ oñdit filio pe=
ctus ⁊ vbera nec vlla p̄t eſſe repulſa vbi tot virtutis ꝯcurrūt in
ſigma bn̄·Maria mirabili ꝯpetate mediū appellaꝉ ad illā·n·ſic ad
mediū·ſic ad negotiū ſclōꝝ reſpiciūt ⁊ q̄ hitant in celo·⁊ q̄ habi
tāt in inferno·⁊ q̄ nos p̄ceſſerūt·q̄ nos ſumꝰ ⁊ q̄ nos ſecunꝉ ⁊ na
ti natoꝝ ⁊ q̄ naſcunꝉ ab illis·Illi q̄ ſūt in celo vt reſarcianꝉ·Illi
q̄ ſūt in inferno vt eripianꝉ ⁊ q̄ nos p̄ceſſerūt vt fideles inueniāꝉ
⁊ q̄ nos ſumꝰ ⁊ q̄ nos ſecunꝉ vt gl̄ificemur Iꝉ aduocatū p̄miſit ꝑ
egrinatō nr̄a·q̄ tanqꝫ iudicis mr̄ ⁊ mr̄ mīe ſuplicıꝉ ⁊ efficaciꝉ ſa=
lutis nr̄e negocia ꝑtractabit·Ipa ē·n·mediatx̄ nr̄a·Ipa ē ꝑ q̄m
ſuſcepimꝰ miaꝫ tuā d̄s·Cur aꝉ nob̄ ipa ſit poſita mediatx̄ bn̄·ite
rū oñdit di·Deꝰ in oībus ⁊ ꝑ oīa ꝓuidēs nob̄ miſis trepidatōe
nr̄aꝫ ſolaꝉ.fidē excitat ſpē roborat·diffidentiā abiguit puſillam
mitatē erigit·ad pr̄eꝫ verebaris accedē o pc̄tor ſoloauditu trit᷑
ad filiū fugias iſtm q̄ꝫ dedit tibi mediatorē·Quid n̄ apud talem
pr̄eꝫ taꝉ filiꝰ obtineat exaudiꝉ vtiqꝫ ꝓreuerētia ſua Pr̄·n·diligit
filiū ⁊ oīa dedit in manꝰ eiꝰ. an ūo trepidas ad ipm accedē· fr̄ tu
us ē ⁊ caro tua ꝑ oīa tēptatꝰ abſqꝫ pc̄to vt h̄ nūc os ſit ex oſſibuſ
nr̄is ⁊ caro de carne nr̄a ⁊ didicit ex his q̄ paſſus ē miaꝫ·hūc ti=
bi maria fr̄eꝫ dedit ſꝫ forſitan ⁊ in ipo maieſtatē vereris d̄inā·qꝫ
fcs licꝫ ſit hō·māſit tn̄ d̄s ad vocatū vis hr̄e·⁊ ad ipꝫ ⁊ ad mariā
recurrē pura ſiquidē hūanitas in maria ē·n̄ mō pura ab oī ꝯtami
natōe pc̄ti·ſꝫ ⁊ pura ſingularitate naꝉe·Cui ſola gr̄a ē ꝯmēdata
vt pote mr̄i mīe adqꝫ n̄l ꝑtinet de rigore iuſtitie nec dubiꝰ dixe
rim exaudiaꝉ ⁊ ipa ꝓreuentia ſua exaudiet vtiqꝫ matrem filiꝰ·⁊
exaudiet filiū pr̄ filioli h̄ ē pc̄toꝝ ſcala·h̄ mea maria fiducia·hic
tota rō ſpei mee·Quid·n·p̄t ne filiꝰ ā repellē ā ſuſtinē repulſam
ā nō audiri·neutꝝ plane·Quarta cā p̄dc̄is p̄t adijci qꝫ idcirco in
medio ſit locata vt luceat oībꝰ q̄ in domo ſūt·ſic·n·ait filiꝰ mat·
v·Neqꝫ accedūt lucernā ⁊ ponūt eā ſub modio ſꝫ ſuꝑ cādelabꝝ
vt luceat oībꝰ q̄ in domo ſūt bn̄·Virgo gl̄oſa celos aſcēdit ſuꝑno
rū ciuiū gaudia copioſe ſine dubio cumulauit augm̄tis ſꝫ bn̄·ma=
rie p̄ntia totꝰ illuſtraꝉ orb̄ adeo vt ⁊ ipa celeſtis pr̄ia clariꝰ ruti
let ꝟginee lāpadis irradiata fulgōe vt ī ſingulꝉ celeſtibꝰ ſpiriti
bus ſuper proprium ſplendorem luceat ineternum·Quod tali=
ter eſt videre.chorus patriarchaꝝ per virtutē fidei·chorꝰ ꝓphe
taꝝ per virtutem ſpei·apoſtoloꝝ per virtutem caritatis.chorus

martiꝝ ꝑ v̇tutē ꝯſtātie·chorꝰ ꝯfeſſoꝝ ꝑ v̇tutē abſtinētie·chorꝰ
v̇ginū ꝑ v̇tutē caſtitatis p̄cipue celi gaudia meruert·gloſa ac̄ v
go cū pleitudīe oīm iſtaꝝ v̇tutū veneēs ſinglʼoꝝ v̇tutē illuſtrat
ꝛ irradiat·Ac ſi vni luī mille luīa ſupaddas·hic bn̄·merito v̇go
de te plenitudo grē predicat̄ qꝛ nō defuit tibi fides pr̄iarchaꝝ
ſpes ꝓphaꝝ·crux aploꝝ·ꝯſtātia martiꝝ·ſobrietas ꝯfeſſoꝝ·caſti
tas v̇ginū·fecūditas ꝯiugatoꝝ·puritas āgeloꝝ·plenitudo dei
tatis Et ideo fides pr̄iarchaꝝ ex fide marie ſpes ꝓphaꝝ ex ſpe
marie ꝛ ſic de ſingulʼ clariꝰ eluceſcit·Scdo de nr̄a ad archā exer
citatōe ē dicendū·De q̄ ſciendū·qꝛ antiq̄ pr̄es tā exercitia ad ar
chā ſuā habuerūt·Cū·n·dn̄m offēdert ad archā fugerūt cū dn̄m
placuerūt h̄ cū archa fecerūt·cū bellū inierūt archā ſecū pōtaue
rūt·Sic ꝛ nos faciamꝰ·cū deū offēdimꝰ·ad archā fugiamꝰ·Sic
eñ mādatū ē arche nr̄e pſa·Abſcōde fugiētes vagos ne ꝓdas
Si ūo penitē volumꝰ et dn̄m placare h̄ corā nr̄a archa fatiamus
ſupplicātes vt nos recōciliet deo·Si v̇o bella tēptatōis ſuſtine
mꝰ in nob·corde ꝛ mente archā nobiſcū pōtemꝰ·hic bn̄·Si inſur
gūt tēptacōm motus reſpice ſtellam voca mariam·ꝛc̄·

Sermo ſecundꝰ

De eodem·

Ve ē iſta q̄ aſcēdit de deſto delicijs afflues innixa ſup di
lectū ſuū·Cant·iiij·di·bn̄·Qui fac̄ qd̄ neo mirant̄ hoies
gᵒ cū gloſa v̇go in tā ſublimi dig̃tate ī mūdm venit ꝑ mūdꝫ
trāſierit·de mūdo aſſumptā fuit·q̄m nunq̄ aliq̄ pura attingebat
creat̄a·Iō angelici ſpūs eiꝰ p̄rogatiuas ſingulares ꝯſidātes ex
affcu āmiratōis q̄ſierūt dicētes·Que ē iſta q̄ aſcē·ꝛc̄·Fecerūt aūt
de ea t̄plicē q̄ſtiōꝫ eo qꝛ eiꝰ mirabiles dig̃tates vna interogatōne
n̄ potant explicari·q̄ꝝ p̄ma ē·Que ē iſta que ꝓgredit̄ q̄ſi aurora
Scda q̄ ē iſta q̄ aſcēdit ꝑ deſtū ſic v̇gula fu·Tercia q̄ eſt iſta q̄
aſcēdit de deſto delicijs afflues·Prima q̄rit de eius ingreſſu in
mūdm·ſcda q̄rit de eius ꝓgreſſu ꝑ mūdm·tercia q̄rit d eiꝰ egreſſu
de mūdo·Pria q̄rit de ncītatis eiꝰ mirabiliſſima ſcīficatōe Se
cūda q̄rit de vite eiꝰ ſcīiſſima ꝯūſatōe·Tercia q̄rit de eiꝰ feliciſſi
ma aſſumptōe·Et h̄ t̄plex interogatō pꝫ ꝑ tres illas·ſ·p̄poſitōes
ꝓ·ꝑ·de·Nā ꝑ p̄poſitōꝫ ꝓ notat̄ ꝓgreſſus ī mūdm·ꝑ p̄poſitōꝫ ūo
ꝑ·notat̄ trāſgreſſus ꝑ mūdm ſꝫ ꝑ p̄poſitōeꝫ de·notat̄ egreſſus de
mūdo·Et ſciēd qꝛ hee tres interogatōes celeſtiū ſpūum n̄ ꝓcedūt
ex dubitatōe ſꝫ potiꝰ ex āmiratōe·Obmiſſis erḡ p̄mis duabꝰ inte
rogatōibꝰ vtpote ad h̄ feſtū minꝰ ꝑtinētibꝰ·De tercia interoga
tōe·q̄ ꝓp̄e ad gloſe v̇gis aſſūptōe ꝑtinꝫ ſi dn̄s dedit ꝓſeq̄mur·i
cꝰ v̇bi expoſitōe ne ꝑ impitiā ꝓprij ſenſus ſeq̄r ad ducēda ē Btī
bn̄·expoſitō ſic dicētis·Celeſtis curie p̄ncipes in ꝯſidatce tāte
noitatis n̄ ſine admiratōe clamāt·Que ē iſta q̄ aſcēdit de deſto
ꝛc̄ ut ſ̄·Ac ſi manifeſtius dicāt·Quāta ē h̄ aut vn̄ ei aſcendenti

dedeſto affluētia tāta d̾litiaꝝ neqȝ·n·īuemūt̾ ꝑes delitie ī nob̄
q̊s īciuitate letificat flumīs īpetꝰ·q̇ ıvltu gl̾e potamur ⁊ torrēte
voluptatis īebriamur Que ē iſta q̄ de ſub ſole vbi nl̾ ē n̄ labor ⁊
dolor ⁊ afflictō ſpūs aſcēdit tātis delicijs afflūēs ⁊ ſuꝑ affluīs
q̊ꝝ āmiratōi rn̄dȝ bn̄·ſic di·Qui mirant̾ de t̄ra deſta Mariā aſcē
dē delitijs affluentē mirent̾ potiꝰ pauꝑē xp̄m de celeſtis regni
delicijs deſcēdentē·lōge·n·āplıori miraculo dignū vr̄ dei filiū
pauloīꝰ ab āgel̾ micrari·q̄ꝛ di mr̄ eȝ ſuꝑ āgl̾os exaltari·Ampliꝰ
q̄ꝛ mariā de pauꝑtate aſcēdiſſe m celeſtiū diuitiaꝝ voluptatem
Que aūt ſint delitie cū quibꝰ gl̾oſa v̇go dr̄ aſcēdiſſe·iteꝝ bn̄·Expo
nēs ita di·Quid delitias dixerim n̄ plenitudinē gr̄e·v̇tutū abū
dantiā ꝓrogatiuā gl̾e ſingularis·Inquibꝰ v̇bis bt̄a v̇go de t̄pli
ci gn̄e delitiaꝝ ꝯmdat̾·ſ·de gr̄aꝝ plenitudine·v̇tutū multitudi
ne·gl̾e magn̄tudine·Qd̄ vr̄ Iero·Innuē·cū di·v̇go bt̄a plena fuit
gr̄e·plena v̇tutū·plena deo·Licȝ g̊ de his tribꝰ gn̄ibꝰ delitiaꝝ
tāta fuit hūndantia in maria vt nulla lingua eē āgelica eos va=
leat explicare·de his tn̄ aliq̇t dicemꝰ ne eiꝰ laudē ī ſilencō negli
gē videamur·⁊ p̊ de eiꝰ g̃cijs·2° de eius v̇tutibꝰ·ſaltē ſūmis·la
bijs attingamꝰ obmittētes gl̾aȝ·de q̄ nl̾ dignū potit explicari·
Licȝ g̊ maria plena fuit oī gn̄e gr̄aꝝ ꝯmdat̾ tn̄ bt̄a v̇go a q̄tuor
g̃cijs q̄s breuit̾ ꝑcurrāꝰ Fuit em̄ ab oī pc̄to puriſſima·in ꝯtinua
ꝯtēplatōe deuotiſſima·v̇go ⁊ mr̄ incorruptiſſima oīm gr̄aꝝ ple
niſſima·P̄mo dico fuit ab oī pc̄to puriſſima q̄ꝛ nec originał nec
actuał·minꝰ aūt mortał culpe macł̄a reſpſa extitit aliq̄n·Vn̄ ad
laudē eiꝰ puritatis dr̄ cant̾·Tota pulcra es aīca mea et macula
n̄ ē in te·ſ·alicꝰ puluis pc̄toꝝ·qd̄ nulli vnq̄ȝ ſc̄toꝝ a m̄dı origine
ē donatū·ꝓpt̄ qd̄ inſcripta a tribꝰ rebꝰ mūdiſſimis ꝓpt̄ eiꝰ purita
tē ꝯmdat̾·ſ·Sole luna·aurora·Sol clariſſimū diei·luna ſplēdi
diſſimū noctis Aurora uo luciſſimū v̄tuſq̄ȝ·hinc de ea in cant̾·
vj·dr̄·Que ē iſta q̄ ꝓgredit̾ q̄ſi aurora pulchra vt lūa elc̄a ut ſol
hic aug̾·Vbi d̾ pc̄to agit̾·marie nullā fieri volo mentōȝ·vn̄ aug̃·
di·Ea puritate nitebat bt̄a v̇go q̄ ſub dō maior itelligi n̄ ꝑt hinc
bn̄·Decuit regiā virginē ſingularis ꝓuilegio ſc̄titatis·abſq̄ȝ omi
pc̄to ducē vitā vt dū pc̄ti mortiſq̄ȝ ꝑt̄ ꝑemptorē vite ⁊ iuſticie
oibꝰ obtinēt largitorē·Idē puto q̄ꝛ copioſior gr̄a in ip̄am mariā
aſcēdit ſc̄tificatōis q̄ n̄ ſolū eiꝰ ortū ſc̄tificauit·ſȝ ⁊ vitā deinceps
ab oī pc̄to īmunē cuſtodierit Eſt g̊ intentō oīm iſtoꝝ dc̄oꝝ·q̄ꝛ
bt̄a v̇go īmunis fuit ab oī gn̄e pc̄toꝝ·qd̄ ⁊ āgl̾s īſinuāe curauit
di·ei in ſalutatōe·Aue·i·ſine ve·cū·n·ve·i·pena ꝯtra pc̄m ꝓpe
ordinet̾ merito ſine ve eē debuit·q̄ pc̄ti puluerē n̄ ꝯtraxit·Tāto
g̊ in eiꝰ corꝑe ⁊ mēte puritas reſplēduit·vt eē īpoſſibile eēt eaȝ
licitis actibꝰ mr̄ionij applicari q̄ꝛ ſplēdor diuinus ab eiꝰ mēte ⁊

coꝛꝑe tā ꝟtuoſe reſplēduit. ut cū ipa eēt pulcħꝛima mulieꝝ nll's
vnq̄ q̄ʒtūcūqʒ lubricꝰ eā poſſʒ ꝯcupiſcē aliqñ. alias. n. ſine pc̄cō ñ
potat ꝑmāſiſſe. ſi eiꝰ pulcħtudo q̄ʒq̄ hoīeʒ ad ſui ꝯcupiaʒ incli
2 naſſʒ. Scd̄a gr̄a fac̄ħ q̄ incōtinua ꝯtēplatōe fuit ꝯuotiſſima. aſſe
rūt. n. ꝑcones eiꝰ deuoti. q̄ ipe in illo deuotōis affcu fuit ꝯtinue
ad q̄ʒ alij maxī ſcti rapti ⁊ admomētū tp̄is rariſſime admittunt
deuotōe ꝑcipue di. bñ. Caro ⁊ ſanguis vas luteū q̄nto talē ⁊ tm̄
expit̄ affcm vt dn̄o deebriatꝰ amore aīmꝰ oblitus ſui fcēs qʒ ſibi
tanq̄ʒ vas ꝑditū totꝰ ꝑgat in deū. ⁊ adhēas deo. vnꝰ cū eo ſpūs
efficit̄. ſcīm dixeri ⁊ ſcīm cui tale aliud in hac vita raro interdū ā
ſel̄. ⁊ ħ ipm raptim atʒ vnꝰ vix momēti ſpatio expiri donatū ē. te
em̄ ꝑdē q̄dāmō tanq̄ʒ ñ ſis ⁊ oīno ñ ſentire. teipm ⁊ a teipo exi-
namri atʒ pene anullari celeſtis ē ꝯuſatōis ñ hūae affcōis ⁊ ſub
iūgit. Sic affici deificari ē. qʒ totū qd̄ ſentit̄ dn̄ū ē. cui de hūana
affcōe nl̄ pemtꝰ ē admixtū. In ħ gº ꝑcipuo deuotōis affcu bt̄a ꝟ
go ſic pie credit̄ fuiſſe ꝯtinue ꝑdicat̄ cui gr̄e tā maxie accedit a-
lia gr̄a ñ minꝰ maxima q̄ ex tali ſublimiſſima deuotōe ñ fuit inte
alienata nec coꝛꝑe debilitata cū tñ alij ſcti exead̄ deuotōe rapti
eis fc̄a debilitati ⁊ inextaſim rapti legant̄ vt in ill̄ tribꝰ ꝑcipuis
apl̄is. q̄ ad trāſſiguratōʒ dn̄i in mōte corā eis fc̄aʒ iextaſim rapti
fuerūt. ſic. n. legit̄ mat. xix. Aſſumpſit ih̄s petꝝ iacobū ⁊ ioħem
⁊ duxit eos in montē excelſū ⁊ trſſiguratꝰ ē añ eos ⁊c̄. vſqʒ nō. n.
ſciebat petrꝰ q̄t dicēt. Sʒ quō fiet iſtud. q̄ tenera puella ⁊ deli
cata ꝟgo tā excellētiſſimas ſuꝑ oīs viatoꝛes gr̄as ferre potuit
ſine extaſi ⁊ mētis alienatōe. cū ad guttulas lōge inferioꝛis de-
uotōis robuſti viri tanq̄ cera liq̄ſcant. Ad qd̄ rn̄dʒ nō ego ſʒ an
gelꝰ di. marie. Spūs ſcts ſuꝑue. inte ⁊c̄. q̄ exponēs bñ. di. Quid
ē ꝟtus altiſſimi obūbra. t̄. ⁊ rn̄dʒ. Qui pt̄ cape capiat. q̄s. n. accep
ta fortaſſis illa q̄ ħ ſola iſe feliciſſime meruit expiri mente cape
rōe diſcernē poſſit q̄lit̄ ſplendoꝛ ille inacceſſibil̄ virgineis ſe vi
ſceribꝰ infuderit ⁊ ut illa qd̄ in acceſſibile ē accedē ⁊ ſufferre po
tuiſſent de poꝛciūcula eiuſdē corpis cui ſe cū mr̄e ꝯtēꝑauit reliq
maſſe vmbraculū fecerit bñ q̄ ſola ꝑſe t̄mtas inſola ⁊ cū ſola ꝟ-
gine voluit opari ſolidatū ē expiri. ⁊ ſic dei ꝟtus ⁊ dei ſapia xp̄s
in ſuo ſecretiſſimo ꝯſilio obūbrādo te ꝯteget et occultabit q̄ tal̄
tibi tm̄ notꝰ hēat̄ ⁊c̄. Ac ſi angelꝰ rn̄deat ꝟginē. Quit a me requi
ris qd̄ inte mox expiris ſcies ⁊ felicit̄ ſcies. Sʒ illo doctore q̄ et
auctore. Qd̄ totū induximꝰ vt oñderemꝰ q̄ ꝟtute ſine corpis de
bilitatē ⁊ mētis alienatōe tantā gr̄aʒ potuit ꝯſuare. qʒ q̄ dedit
3 deuotōʒ dedit ⁊ mētis ⁊ corpis ꝯſuatōʒ. Tercia gr̄a q̄ emmebat
ꝟgo ſc̄ta ħ ē q̄ mr̄ ꝟgo fuit incorruptiſſima. qd̄ nulli vnq̄ dona-
tū vel ꝯceſſum exiſtit creatꝰ. Vñ in laude eiꝰ ſc̄ta canit eccīa. Ge-
nuit puerpa regē cui nom̄ etnū. ⁊ gaudiū mr̄is hñs cū ꝟginitatis

pudoꝛe nec p̄ma ſilez viſa ē· nec hr̄e ſeq̄ntē· hĩc Br̄· Si laudare
volūo v̄gīitatē multe v̄gines offerūt regi licʒ pꝰ eā· Si hūilita=
tē p̄dicauero īueniūt ⁊ alij licʒ pauci q̄ docēte filio eiꝰ fc̄i ſunt
hūiles· Si mag̃ficare voluero mīe eiꝰ viſcera· īueniūt· ⁊ aliq̄ viri
mīe· q̄ꝝ iuſtitie obliuiōʒ n̄ acceꝑūt· Sʒ vnū ē in q̄ nᶜ p̄ma ſilez viſa
ē· nᶜ hr̄e ſeq̄ntē ſcʒ gaudiū mr̄is cū v̄gīitatis hōre qꝛ ſi adicias
cū mr̄ ē q̄ iā ligua ec āgelica potīt dignis extollē laudibꝰ· v̄ginē
matrē· matrē nō cꝰcūqʒ ſʒ dei· duplex volūtas· duplex miraculū·
ſtupor āmirabil̃· neqʒ· n· dei filiū decuit alia mr̄ qꝫ v̄go nec v̄gi
nē aliꝰ filiꝰ qꝫ d̄s· hic aug̃· O q̄s ēbuit tāte āmiratōis affc̄m O q̄s
coꝛ nr̄m dilatet ⁊ āplificʒ in affc̄m ut tanti ſtupoꝛis capiat ma=
gnitudinē vt in ip̄a exclamatōe āmiratōis ligua obmuteſcat coꝛ
marceſcat ut nec exp̄mē valeat qd̄ ſentit nec reticē tāte nouita
tis archanū q̄nto· n· ꝓfūdius digtas h̄ rimat̃ tāto ſublimiꝰ exal=
tera h̄ ē· n· gr̄a ſingul̃ ⁊ oīm gr̄aꝝ excellētiſſima v̄ginē eſſe coꝛpe
⁊ mēte ⁊ ꝓpoſito īmolatā· ⁊ cū h̄ eē matrē· n̄ cuiꝰcūqʒ de ꝓp̄lo ſed
matrē dei· Quarta gr̄a v̄ginis bt̄e h̄ ē qꝛ ip̄a fuit oīm gr̄aꝝ pleniſ
ſima· hĩc ē qꝫ ex eiꝰ ꝑſona d̄r Ecc̄· xxiiij· In me gr̄a oīs vite ⁊ vi=
tatis· in me oīs ſpes vite ⁊ v̄tutis vt non ſolū ſibi plena eēt in oī
gn̄e gr̄aꝝ Sʒ ⁊ hr̄et tm̄ ēbuet oībꝰ eā in vocātibꝰ· ꝓp̄t qd̄ in p̄dc̄o
v̄bo ſtati ſubiūgit· Trāſite ad me oēs q̄ ꝯcupiſcitis me ⁊ a gn̄a
tōibꝰ meis adiplemīi· hĩc br̄· Cur in eā iā dudū plenā gr̄a ſp̄ūs
ſc̄ts ſuꝑuenire d̄r n̄ qꝛ ſibi iā dudū plenā nob̄ fiēt ſuꝑ plena ⁊ iō
facile moui i potīt vt effluat· Vn̄ rō exigit vt vnum qd̄qʒ vas p̄l̃m
tm̄ de ſua plenitudīe effluat qꝫtū h̄ magnū fuit qd̄ imittit̃· Et cū
d̄s cuiꝰ mag̃tudīs n̄ ē finis pꝰ plenitudinē gr̄e q̄ iā dudū plena
extitit ſuis viſceribꝰ ſe infudit· Ip̄a tm̄ gr̄e nc̄c̄e ē vt effluat qꝫtū
ip̄e magnꝰ ē qꝫ ſuſcepit d̄m cū et̄nus ſit ⁊ imenſus nc̄c̄e ē vt i gr̄a
fluat ⁊ effluat in et̄nū· hĩc iteꝝ br̄· di· Vē plena ē gr̄a qꝛ de ple
nitudine eiꝰ accipiūt vniūſi· captiuꝰ redemptōʒ· triſtis ꝯſolatōʒ·
pc̄toꝛ veniā· iuſtꝰ gr̄aʒ· angelꝰ letitiā· filiꝰ hūane carnis ſb̄aʒ dein
qꝫ tota t̄ritas gr̄aʒ nᶜ mediocris h̄ gr̄a Marie q̄ n̄ ſolū ſibi ē ple=
na ſʒ nob̄ oībus ſuꝑ plena nobiſcū· n· br̄ agit̃ ſic cuiꝰcūqʒ gr̄e ꝑ=
ciuncula ꝯſeq̄mur· ſic· n· ait apꝰ· Vnicuiqʒ· n· nr̄m data ē gr̄a ſc̄dm
mēſurā donatōis xp̄i· n̄ ſic marie data ē ꝑcio gr̄aꝝ· ſʒ ꝯſecuta eſt
oīm gr̄aʒ ⁊ h̄ in ſūmo Iero· Cetis p ptes marie v̄o ſe ſil̃ tota infu
dit gr̄e plenitudo. Celebrātes gᵒ eiꝰ aſſumptōʒ clamemꝰ in celū ⁊
miſebit̃ nr̄i di· Virgo dei genitx ſubueī clamātibꝰ ad te iugiter
Reuertē reuertē ſunamitis reū· Reuertē pᵒ ꝓp̄t natam nunq̄t qꝛ
ita deificata es iō nr̄e hūanitatis oblita es neq̄q̄ʒ dn̄a· Scis m q̄
diſcrīmie nos reliq̄ris vbi iacent miſi tui· tui· n· ſūt· nec decʒ tā
tā miaʒ tante miſie obliuiſci· Quia ⁊ ſi te ſubtrahit gl̃a· ſʒ reuo
cat nat̃a· Sc̄do reū tere ꝓp̄t potētia · Quia fecit tibi magna qui

potēs ē·⁊ data ē tibi oīs ptās ī celo ⁊ in t̄ra Quō·n·illa ptās tue
ptāti potit obuiare·q̄ de carne tua carnis ſue ſuſcepit originem
Moueat te g° na̅ra moueat potētia·qꝛ q̄nto potētior es tāto mi
ſericordior eſſe debes ptāti tue·cedit ad glaꝫ iniurias ñ vlciſci cū
poſſes Reūtē ȝ° xp̄t amorē ſcio dn̄a qꝛ benigniſſima es ⁊ amas nos
amore inuincibili q̄s ī te ⁊ p te fili⁹ tu⁹ ſūma caritate dilexit·q̄s
ſcit q̄ciēs refringis irā iudicis cū iuſticie v̄tus a p̄ñcia deitatis
egredit̄ Reuertē q̄rto p ſingularitatē qꝛ ſola es q̄ p̄oibus potes
p̄ſtante ihū xp̄o· Sermo tertius De eadem·

Scit oīs pp̄ls q̄ habitat infra portas vrbis irl̄m· mulierē
te eē v̄tutis Ruth·iij·di·bn̄·Vehement̄ nob dilciſſimi vir
vn⁹ ⁊ mlꝛ vna nocuerūt·Sꝫ grās deo p vnū nlominꝰ viꝝ ⁊
mulierē vnā oīa r̄ſtaurant̄·Nec ſine magno feruore grāꝝ·Neqꝫ
em ſic delictū ita ⁊ donū·Sꝫ excedit dām eſtimatōꝫ b̄nficij mag
tudo·ſic nimiꝝ prudētiſſim⁹ ⁊ clemētiſſim⁹ artifex qd̄ q̄ſſatū fuat
ñ ꝯfregerit·ſꝫ refecit vt videt nob nouū adam formarꝫ ⁊ exueti
eua traſfūdēt in mariā Qꝛ ſic eua ex inobedīa fuit in omē vitium
pclivis·Sic noua eua in oīm v̄tutū abūdantia ē formata Expe
dito vno ſmōe q̄lit̄ gloſa v̄go aſſumpta fuit cū d̄licijs oīm grāꝝ
Nūc ſuato ordīe dōm ē quō nlominꝰ aſſumpta fuit in abūdātia
oīm v̄tutū·Qd̄ rōe ⁊ auc̄tib⁹ ondi potit euident̄·rōe Qꝛ ſi ei v̄t⁹
aliq̄ defuiſſꝫ ex h̄ ipa ñ hūiſſet plenitudinē oīm grāꝝ·q̄ntū·n·ei d̄
fuiſſꝫ in v̄tutib⁹ tm̄ min⁹ in grācijs hūiſſꝫ·Silꝛ h̄ idē ſacre ſcripture
auc̄tib⁹ pbat̄ de ea nāqꝫ Ecc̄·l·q ipa ē vas auri ſolidū oī lapide
p̄cioſo p oīs lapides oīs v̄tutes volēs intelligi q at addit p̄
cioſo h̄ inſinuare voluit q eaſdē oīs v̄tutes ñ vilit̄ ñ mediocrit̄
hūit·ſꝫ in ſūmo·de q̄ ⁊ ipa glat̄ Ecc̄·xxiiij·di·Ego in altiſſimis hi
to Ac ſi dicat·q̄cq̄d in grācijs ⁊ v̄tutib⁹ actōib⁹ ⁊ deuotōib⁹ ē altiſ
ſimū in his ē mea ꝯuſatio·hinc ē q ipa ſub methaphora d̄r pa
diſus·de q̄ d̄r gn̄·ij·Plantauerat aūt dn̄s d̄s padiſū voluptatis a
p̄ncipio·Qꝛ ſic i padiſo omē lignū pulcꝝ viſu ⁊ ad veſcend̄ ſua
ve plantatū fuat·Sic in maria oīs v̄tutes in ſupma pulchritudie
ſūt plātate·hic bñ·Exponēs illd̄ pū·ix·Sapia edificat ſibi do
mū excidit colūpnas ſeptē di·Sapia dīna ad nos veniēs d̄ ſinu
pr̄is edificauit ſibi domū ipaꝫ·ſ·mariā in q̄ vij colūpnas excidit
Qd̄ ē in ea vij colūpnas excidere ñ ſibi dignū hitaculū v̄tutibus
⁊ opib⁹ p̄pare·qꝛ vt ait gg·Per ſeptenariū numeꝝ vniūſitas d̄
ſignat̄·His g° p̄miſſis in q̄bus ondim⁹·q oīs v̄tutes habuit ⁊
in ſūmo·Nūc ad expoſitōꝫ thēatis veniam⁹·Scit oīs pplus q̄ hi
tat īfra pōtas vrb mlerē te eē v̄tutis·ac ſi dicat̄·Scit oēs pp̄ls q̄
p fidei deuotōꝫ hitat īfra portas vrb·ſ·eccie Scim⁹ q̄ h̄ triplicit̄
p dei electōꝫ·p ſcripte ꝯmēdatōꝫ·bn̄ficiōꝫ exhibitōꝫ·Prio dico
ſcim⁹ eā eſſe mulierē v̄tutis p dei electōꝫ·q̄·n·int̄ oīs mulieres

eligit̃ mr̃ dei nc̄ce ē vt oīm v̓tutū abundantiā poſſideat in ſupmo
Vn̄ ſup illo v̓bo pſ̄. Elegit dn̄s ſyon elegit eã in hitatoꝛ ſibi dic̄
aug. Elegit dn̄s ſyon. i. mariā in alto oīm v̓tutū gr̃aꝝ poſitā vt
p carnis hitatoꝛ in ea habitaret q̄ꝫ cū nullaten᷒ in hitaret vbi in
ſupmo om̄s v̓tutes ⁊ gr̃as poſſidet. Scd̓o ſcit̃ eſſe mr̃ v̓tutis ex
ſctoꝝ om̄edatōe di. n. bn̄. Licet de v̓gine gl̓oſa om̄s loq̇ geſtiant
q̇tq̇d tn̄ de īdicibili d̓r eo ip̄o q̄ d̓r min᷒ q̄tum fit ⁊ min᷒ placeat
⁊ min᷒ accepte nc̄ce ē. Tercio ſcio mr̃ ee v̓tutis exhn̄ſitioꝝ exhi=
bitōe. q̄ ut de oībus taceam᷒ h̓ gl̓oſiſſimū mun᷒ nob̓ dedit deum
pit ⁊ redēptorē. hinc ē q̄ ip̄a gl̓at̃ Ecc̄. xxiiij. Ego feci ut oriret̃
lumē indefitiēs Et iteꝝ. Videte q̄ n̄ ſolū in laboraui. ſꝫ oīb᷒ ex=
q̇rentib᷒ veritatē Viſo g° q̄ om̄s v̓tutes habuit. obmiſſis oībus
alijs ſolū de tbus ei᷒ v̓tutib᷒ diſſeram᷒. ſ. hūilitate mīa ⁊ carita
tate. Primā hūit ſibi. ſcd̓am nob. terciā deo. P̄rio dico hūit hūi
litatē de q̄ gl̓at̃ in cātico ſuo di. Quia reſpexit hūilitatē ancille
ſue. q̄ fundamtū ē oīm v̓tutū. q̇. n. vt ait g̃g. Virtutes cetas ſine
hūilitate ↄgregat ſic ē. Ac ſi in ventū puluerē ꝑtat. hinc bn̄. Au
deo dicē q̄ nec marie caſtitas placuiſſet ſi n̄ ei᷒ hūilitas extitiſſꝫ
Cū at̃ in ore duoꝝ vel triū ſtet om̄e v̓bū. Id̄ bt̄a v̓go ſue hūilita
tis teſtimoniū ↄꝑbat trib᷒ ſignis. ſ. cogitatōe. locutōe. opatōne
Qd̓ ē dicē. Gl̓oſa v̓go ſuā hūilitatē his trib᷒ teſtib᷒. ſ. cogitatōe
locutōe ope ↄꝑbauit. Q̄ at̃ in corde hūilitatē habuit ex ipſi᷒ v̓=
tāta ei gl̓a vt eēt mr̃ dei ꝑ āgelū nūcciabat̃ cū ꝑ elizabeth mr̃ dn̄i
ſalutabat̃. Ip̄a hūilitatē in corde retinēs angelo rn̄dit. Ecce an
cilla dn̄i. ad elizabeth at̃ dicebat. Reſpexit hūilitatem ācille ſue
Ac ſi dicēt gr̃aꝫ q̄ in a dn̄o nūcciatis n̄ in ꝑuenit ex vite ſctitita
te. nec meritoꝝ q̄ntitate vel corpis caſtitate ſꝫ ex cordis hūili=
tate q̄ in corde hēo teſte v̓itate. Nā ſic d̓r. iij. Re. Tu d̓s ſol᷒ no
ſci cōda hoīm. Et illud vidꝫ hō in fatie. d̓s at̃ intuet̃ cor. q̄ hūi
litatē ↄm̄dat bn̄ di. Nō mag̃ v̓tus hoīeꝫ eſſe hūilē in abiectōe. ſꝫ
mag̃ aīo. ⁊ raro v̓tus hūilitas hoꝛata. Scd̓m teſtiōm ei᷒ appuit
in locutōe in eo q̄ tā ſublimis tā ſcta tam ad om̄ꝫ v̓itatē illūiata
tā raro viſa ē ꝑferre ſmōꝫ. Sꝫ in tacit̃nitatis ſilentō ſꝑ hūilitas
ſe abſcōdit vn̄ bn̄. de ei᷒ tacit̃nitate dic̄ in oī textu q̄tuoꝛ euāge
geliſtoꝝ Si bn̄ memi᷒. mariā n̄ ni q̄ter legim᷒ ꝑtuliſſe ſmōꝫ. P̄rio
quidā ad angelū. ſꝫ cū iā ſel̓ atꝫ iteꝝ allocut᷒ eā fuiſſꝫ cū dicēt Ec
ce ācilla dn̄i fiat in ſm v̓bū tuū. Scd̓o ad elizabeth cū vox exul
tacō ſalutatōis ei᷒ ioħeꝫ exultare fecit i vtero. nā illa mag̃ficāte
mariā atꝫ dicēte. vn̄ in h̓ q̄ mr̃ dn̄i mei venit ad me. Ecce vt audi
ta ē vox ſalutatōnis in auribus meis exultauit in gaudio infans
in v̓tro meo. Ip̄a magis dn̄m mag̃ficare cupiēs dic̄ Mag̃ficat aīa
mea dn̄m Terciū v̓bū locuta ē ad filiū cū iā eſſet annoꝝ. xij. Qn̄

aſcēdentes ad diē feſtū irl'm pentes ei⁹ ipm ꝓdiderīt et ꝑ tͤduū
q̄ſierūt dicētes ad filiū· Fili q̇t feciſti nob̄ ego ⁊ pr̄ tu⁹ dolētes q
rebam⁹ te· Quàto locuta ē in nupcijs ad filiū ⁊ miſtros dicēs ad
filiū vinū n̄ hn̄t ad miſtros vͦo dixit qd̓cunq̄ȝ dixerit facite· Et h
q̄tuor ei⁹ v̓ba tāte v̓tutis fuer̄t ⁊ efficatie vt ad ſingula h ſingu-
larit̄ ꝓbata ſūt miracula ſubſecuta· Nā ad p̄mū ei⁹ v̓bū q̊ dedit
fidē dictis ſiue legatōi archāgeli dr̄· Ecce ācilla dn̄i ⁊c̄· ver⁹ ds
⁊ hō in ei⁹ vt̄o ſe recepit· Ad ſcd̓m uͦo v̓bū qd̓ ad elizabeth ē locu
ta· infās in vt̄o mr̄is exultauit· Ad terciū uͦo v̓bū· qd̓ ad filiū dix
it· Fili q̇t feciſti vob̄ ſic d̓s obediuit hoī cui obedit oīs creat̄a ſic
em̄ dr̄ in euāge· Et erat ſubdit⁹ ill̄· Ad q̄rtū vͦo v̓bū aq̄ in vinū in
nupcijs ē mutata· vn̄ licȝ de v̓gine gl̓oſa multa geſta legam⁹· Vi
dȝ qꝫ paſtores venerūt ⁊ inuenerūt mariā ⁊ infantē poſitū in p̄ſe-
pio· Itē qꝫ magi introeūtes in domū inuenerūt mariā ⁊ puer̄ Itē
qꝫ inducēs puer̄ in tēplū multa audiuit a ſymōe ⁊ maxie ꝓhetias
illā miꝛabilē qꝫ ei⁹ aīaȝ debēt gladi⁹ ꝑtrāſire· In oīb⁹ tn̄ his ge
ſtis v̓bū n̄ legit̄ rn̄diſſe· Sȝ ſcriptū legim⁹ maria at̄ ꝯſuabat oīa
v̓ba h ꝯferēs in cōde ſuo· hinc hn̄· In oīb⁹ q̄ de ipo incaratōis mi
ſterio legim⁹ n̄ inuenim⁹ mariā licȝ p̄ oīb⁹ creat̄is h ipm icarna
tōis miſteriū ꝯgnoſcēt v̓bū modicū ꝓtuliſſe hn̄ ſubiūgit· ve nob̄
q̄ ſpm̄ hēm⁹ in narib⁹ Qui iux̄ illud comici plem̄ rimar̄ effluim⁹· vn̄
q̊ciēs maria audiuit filiū· n̄ mō t̄bis loq̄ntē i ꝑabol̄· ſȝ ⁊ diſcipul
ſeorſū regn̄ dei miſteria reuelantē miracula facientē vidit deū
in cruce pēdentē vidit exſpirātē vidit ⁊ reſurgentē vidit ⁊ aſcē
dentē· Sȝ i oīb⁹ his q̊ciēs v̓ecundiſſime v̓gīs q̊ciens pudiciſſime
turturis n̓l audita ē· n̄ dixit fili· mea inter ē ꝯdiſſere ⁊ ſecreta tue
nc̄citatis reuelare· Terciū teſtiōm ei⁹ hūilitatis ē ꝯpatio· nā i oī
ſtatu vie ⁊ vite ei⁹ q̊ ꝑfecit ⁊ ꝯpleuit ꝑfcōȝ tāte ſue ſublimitatis
n̄ legit̄ nec inuenit̄ feciſſe aliud miraculū cū tn̄ ap̄li in infimtū in
ferioꝛes legant̄ cecos illūiaſſe· claudos ſanaſſe· moꝛtuos ſuſcitaſ
ſe· ⁊ alia miracula multiplicaſſe· h at̄ ſub hūilitatis palio ſe ab-
ſcōdit a d̓o ut nulli hoīm imo nec ap̄lis talis inoteſcēt q̄lis fuit
Vn̄ ſepe ꝑ heſter· q̄ abſcōſa inteꝑtat̄ ꝑfigurata ē· q̄ ex ſua ꝑſona
di· Tu ſcis· qꝫ abhoīer ſignū ſupbie gl̓e mee qꝫ ē ſup caput meū
in dieb⁹ oſtētatōis mee ⁊ deteſtor illud quaſi pānum mēſtruate
Scd̓a v̓tus gl̓oſe v̓ginis ē mīa q̄m vtiq̄ȝ xp̄c nos q̊ miſi ſum⁹ ē co
piosiſſime ꝯſecuta· Angel⁹· n· ea n̄ indiguit ſȝ ⁊ diabulo ꝓdeſſe
n̄ potuit· gͦ ſolū nob̄ ei⁹ mīa ꝓfuit· alias· n· talis ⁊ tāte mie ſue
deuctō cadēt ab effc̄u ſi n̄ hr̄et in quib⁹ eandē miaȝ exercēt· hinc
hn̄· Nos ſuuli cui cet̄is in v̓tutib⁹ ꝯgaudem⁹ tibi· ſȝ in mīa potiꝰ
nob̄ ipis· laudam⁹ v̓ginitatē· hūilitatē miramur ſȝ mīa tua nobis
miſis ſapuit dulti⁹ hāc āplectimur cari⁹ recoꝛdamur ſepi⁹ cre-
bri⁹ inuocam⁹· Sūt at̄ tres cauſe ex q̄bus mīa effluit ⁊ ſup̓effluit

v̓go ſctā· ſ· ex natalis clemētie affcōe dn̄e nate cū ea ꝯiunctōe et
pctoꝝ reꝯmdatōe· Dr̄io g° v̓go gl̄oſa tantā hūit miaz ꝓpt̄ natā
lē ꝛ ingenitā ei⁹ dulcedinē· q̄ ſe aq̄cunqꝫ miſia n̄ potat ꝯtinē qn̄
di· bn̄· Maria duplici adiuta āmmiculo· ſ· gr̄a ꝛ nata· nata· n· tā
ta ſuꝑabundabat ꝛ effluebat liq̄re mie vt nulli vnq̄ ſe inuocāti
deeē poſſit q2 teſte angelo an̄ ꝯceptōꝫ filij dei plena fuit gr̄a· iō
p2 ꝯceptōꝫ oportuit eā effluē· ꝛ iō facile moueri potuit ad liq̄re
mie effūdend̄· hinc iteꝝ bn̄· Sileat miaz tuā v̓go bt̄a q̄ eā in ſuis
ncc̄itatib⁹ īuocata ſibi ſentiat defuiſſe· Iō q̄ſq̄s es q̄ te intelligis
in h̓ ſclō ꝓfluuio magis ꝛ int̄ ꝓcellas ꝛ tēpeſtates fluctuare· ne
auertas oclos a fulgore ſyderis h2· ſ· maris ſtelle· ſi n̄ vis obrui ꝓ
cellis ſi ſurgāt venti tēptatōm· ſi in curras ſcrupulos t̄bulatōꝫ re
ſpice ſtellā voca mariā· Si iactaris ſuperbie vndis· ſi ābitōnis· ſi
emulatōis· reſpice ſtellā· voca mariā· ſi iracūdia ā auaritia ā car
nis illecebra nauicla mētis ꝯcuſſerint reſpice ſtellā voca mariā
Si criminū immanitate t̄bat⁹ ꝯſcie feditate ꝯfuſus iudicij horro
re ꝑterrit2 baratro incipias abſorberi t̄ſtitie deſꝑacōis abyſſo
mergi· reſpice ſtellā voca mariā· Scd̄a cā tā ſuꝑeffluētis mie v̓
ginis gl̄oſe ē ꝯiūctō ſiue vnio dn̄e mie· exeo em̄ q7 d̄s q̄ nō ſolū ē
miſicors· ſꝫ et̄na mia ſe carne ſue inuoluit ꝛ vniuit ex hac ꝯiun=
ctōe imo vniōe bt̄a v̓go tā copioſiſſima mia ē affca hinc ē q7 ꝓpt̄
eandē vniōꝫ a fidelib⁹ mr̄ mie ē vocata· ꝓpt̄ qd̓ di· bn̄· Nōneq̇ po
mū habuit in manu dimidia die ꝑ reliquā ꝑtē diei man⁹ ſuabit
odorē· Et̄na g° mia q2 nouē ſenſib⁹ in vt̄o ei⁹ reqeuit· Iō ncce ē
vt in ei⁹ mēte mia redoleat inet̄nū· hic iteꝝ di· bn̄· Quis mie tue
bn̄dcā lōgitudinē latitudinē ſublimitatē ꝛ ꝓfund̄ valeat inueſti
gare Nā lōgitudo ei⁹ vſqꝫ ad diē nouiſſimū ſubuenit vniuſis· La
titudo v̓o tua replet orbeꝫ t̄raꝝ· Sublimitas tua ſuꝑne ciuitatis
fecit reſtitucōm ꝛ ꝓfundū tuū ſedentib⁹ intenebris et in vmbra
mortis optinuit redēptōꝫ· Tercia cā ꝓpt̄ q7 mia effluit inet̄nū ē
pctoꝝ reꝯmēdatō q7 fecit fili⁹ ei pendēs incruce· cū oñdens ei
iobēꝫ dixit mlr2 ecce fili⁹ tu⁹ Ad diſcipulū at̄ ecce mr̄ tua iob· cm̄
gr̄a dei intp̄tat̄· Quid g° ꝑ iobēꝫ n̄ pctoꝛ ꝑ pniaꝫ in gr̄aꝫ dei re=
cept⁹· talē g° iobēꝫ ſiue talē pctorē fili⁹ incruce mr̄i ꝯmēdat· In
q̄ reꝯmēdatōe vt ſenciūt doctores tā ꝓfūdiſſimā miaꝫ ei⁹ imer=
ſit in viſcerib⁹ ut nlla vnq̄ tā in maniſſima culpa inueniri poſſit
q̄ locū gr̄e n̄ inueniat aput eā· vn̄ bn̄· Quid tibi negabit̄ cui nega
tū n̄ ē· theophilū de ipis ꝑditōib⁹ faucib⁹ r̄uocare infelicē aiaꝫ
totū illud qd̓ inte fcm ē ꝓprio caractē denegantem deluto miſie
ſubleuaſti licꝫ· n· ꝑus ſepe fuit fili⁹ apud matrē· ut ei poſſꝫ alias
reꝯmēdare pctorē· tn̄ h̓ ad illū locū· ad illud tp̄s· ad illā horam
voluitreſuare vt ei dē reꝯmēdatō ꝓfūdi⁹ ei⁹ viſcerib⁹ immergēt̄

Ac ſi diceret. Attende mi quia p peccatorib⁹ paciar ne tantus me⁹ labor ⁊ dolor fruſtret tibi eos habeas recõmiſſos. vt cũ iuſticie vt⁹ ad pu menď pctorem a deitate egrediť tu te oppone tibi nõ iuſticie ſz mia ẽ cõmiſſa. Tercia vtus ẽ caritas. qꝫ ꝓpt hꝰ ſmõis ꝓlixitatẽ in alijs per tractabimus illuminate ihu xpo.

Sermo quartus De eodem.

Ignũ magnũ appuit in celo mlr amicta ſole ⁊ luna ſub pedib⁹ e⁹ ⁊ in capite ei⁹ corona ſtellaꝝ. xij. apock. xij. Dilibi ſi reꝝ ꝑcia ꝺ raritate pẽſam⁹ nil his rari⁹ poterit inueniri. quod qꝫ mlr ſole veſtiať luna ab ea cõculcať ⁊ ſtellis xij cornať. Quoꝝ vboꝝ ſenſus tãto diligẽtius interi⁹ inqrať qͣnto nob in eiſdẽ vbis extior ſignificatõis cõueniẽtia denegať. In vbis ģo ꝓpoſitis ad cõmẽdatõꝫ glorioſe vginis tria poſſum⁹ cõſidare. ſ. vite ei⁹ ſctitatẽ. q ſol noie declarať ois defcs imumitatẽ. qꝺ lune noie ſignificať ſtatꝰ ſui ſingularite q in ſtell xij inſinuať. pmũ ibi mlr amicta ſole. ſcdm ibi ⁊ luna ſub pedib⁹ ei⁹. terciũ ibi in ca. ei⁹ co. ſtel. xij. Incipiẽtib⁹ ģo nob ab inferiorib⁹. pmo dicam⁹ de lune ſubpeditatõe. 2o de ſolis deſcriptõe. 3o de ſtellaꝝ coronatõe. De pͦ ģo ſciendũ qꝫ ꝑ lune ſubpeditatõꝫ oim defectuũ hũano gñi adiacentiũ immunitas ſiue ſubpeditatõ deſignať Per lunã nãqꝫ q nũc creſcit nũc decreſcit nũc plena nũc ſemiplena nũc minus plena vl defcs nr̃ quib⁹ ut variant de bono in malũ. de malo in pei⁹ deſignť. Maneſ. n. lunã deſigñs idẽ ẽ qꝫ defcs. ꝑ lũe ģo ſubpeditacõm oim defectuũ deſignam⁹ cõculcatõꝫ. inq mirifice bt̃a vgo ẽ cõmẽdata q oms defcs hũano gñi ex ꝓuaricatõe parentũ pmoꝝ adhẽrentes ſub pedib⁹ cõculcauit. Cũ. n. pctm ñ hũit caruit ec defcib⁹ ꝓueniẽtib⁹ ex pctõ. qꝛ vbi cã ñ fuit deficit ⁊ effcs. hic bñ. Defcs omis ſub Maria ẽ. ⁊ qtqꝺ fragilitatis ſeu corruptõis ẽ. excellẽtiſſima qͣdã ſublimitate oia excedit ut merito ſubpedib⁹ ei⁹ luna eſſe dicať. Alias. n. nil magnũ dixiſſe videbimur qꝫ ſup omes celeſtes ſpũs cherubi ⁊ ſeraphin ñ ãbigim⁹ exaltatã. Qui ať ſint defcs hũano gñi adiacẽtes. ⁊ a bt̃a vgine viriliť cõculcati. inſinuat bñ di. Quis ñ vẽ hũiliabiť in cognitõe defectuũ ſuoꝝ. cũ ſe ꝑcepit oneratum pctis moleqꝫ h⁹ corpis ģuatũ. trems intcatũ curis. carnaliũ deſideriõꝝ infectũ fece curuũ cecũ infirmũ iplicitũ mille erroribus expoſitũ mille ꝑiculis mille timorib⁹ trepidũ mille difficultatib⁹ anxiũ mille ſuſpitõib⁹ obnoxiũ mille ncc̃itatib⁹ erũpnoſũ. ꝓcliuẽ ad vitia inualidũ ad vtutes veꝝ qꝛ ipoſſibile ẽ ꝺ his mille narijs ꝑ oms defcs narrare. De his aliqͣs extraham⁹. vt in eiſdẽ videam⁹. quõ bt̃a vgo oms defcs cõculcauiť. Sũt ať nouẽ defcs qbus retardamur a quib⁹ oĩt⁹ immunis extitit vgo ſcta. qꝛ pm⁹ cõſiſtit in pcti feditate. ſcds in boni difficultate. terci⁹ in mali ꝓmitate. qrtus in cordis inſtabilitate. qͥtus in ignorãtie cecitate

Sunt noue defect⁹ quib⁹ retardamur

Sextꝰ in diffidētie puſillaītate. Septimꝰ ī timoris ⁊ amoris ior=
dinabilitate. Octauꝰ ī corꝑis īfirmitate. Nonꝰ in mltiplicitate
necitate. Primꝰ ꝗ° defcs ē ipm pc̄m cū trimēbri ſua diuiſiōe ſcꝫ Primus lune defectus
originali venali mortali. ꝗ° oms ſcti in hac via ⁊ vita ſūt ſuiꝰ re
tardati. de q̊ feſtū qꝛ bt̄a virgo in vt̄o mr̄is ſcti̅ficata ⁊ purgata
fuit. Iō hunc pmū defc̄m ſubpedibꝰ ꝯculcauit. pc̄m aūt idcirco
defc̄m dicimꝰ qꝛ omnes defectus tanq̄ aq̄ fluūt ab ipo ⁊ tanq̄ꝫ
a radice iuſto ordīe deriuāt. Scd̄s defcs ꝯſiſtit in boni difficul Secundus defectus Lunae
tate a p° tanq̄ riuuꝰ a fōte ſcatiens. ꝑ q̄ꝫ defectū difficult̄ bonū
facimꝰ. Et ea q̄ facimꝰ ex tedio ⁊ nauſea ſepe fiūt. ex q̄ difficulta=
te bona oꝑa nr̄a ſūt pauca tedioſa defcuoſa tepida ⁊ multis vi
litatibꝰ ſūt ꝑmixta. ⁊ iō bonū raro facimꝰ vt ōꝫ. ⁊ ſi facimus n̄ tn̄
diu. ſi tn̄ aliq̄ꝫ diu. n̄ tn̄ ea tāta viuacitate. ut fructū debitū ꝯſe=
q̄mur. Bt̄a aūt v̓go qꝛ pc̄to caruit ꝓn̄s caruit h̄ defcu. vn̄ in oꝑ
ando bonā nullā hūit reſiſtentiā. Sꝫ qn̄ voluit q̄ꝫdiu voluit iuit
in actꝰ meritorias ſine tedio Et licꝫ ſm̄ corpꝰ ꝓpt̄ eiꝰ ſuedīe laſ
ſaret̄ nunq̄ tn̄ tedio vel alijs defcibꝰ mentis impediebat̄ bn̄ ꝯti
nue bonū feruent̄ oꝑabat̄. Terciꝰ defcs ꝯſiſtit in mali ꝓnitate Tertius defectus
ex q̊ difficillime malo reſiſtimꝰ ut ōꝫ. ſꝫ etc̄ in reſiſtēdo n̄ euadimꝰ
q̄leſcūq̄ꝫ maculas pc̄toꝝ. hinc gn̄. viij. Senſus ⁊ cogitatō humani
cordis in malū ꝓni ſūt ab adoleſcētia ſua. Et qꝛ bt̄a v̓go caruit
h̄ defc̄m iō oꝑibꝰ meritorijs potuit freq̄ꝫtiꝰ vacare ⁊ puriꝰ in mo
rari. Quartꝰ defcs ꝯſiſtit in cordis inſtabilitate aq̄ plene oīe Quartus defectus
q̄d agimꝰ inficit̄ ⁊ q̄ſi penitꝰ anullat̄ coꝛ em̄ nr̄m inſtabile ē et lu
bricū. ut in bono raro vel nunq̄ illud poſſit ſtabiliri ſꝫ cū multū
fecerimꝰ nobiſcū bn̄ agit̄ ſi ipm oī conatu ⁊ labore hito ad oīe
tū in deo valeamꝰ firmit̄ ſtabilire. vn̄ etc̄ maximū ſcti hāc cordis
inq̄etudīe ſūt ꝯq̄ſti. hinc Iob. Cogitatōes mee diſſipate ſūt ⁊c̄
⁊ ps̄. Circūdederūt me ſic apes ⁊c̄. hinc inꝑu. Impiꝰ facit opꝰ in
ſtabile. qꝛ ut ait apꝰ. j. coꝛ. iiij. Multis malis enuiatis. Inſtabi=
les fc̄i ſumꝰ. q̄ aūt h̄ defcs ex pc̄to nob̓ eueniat apte innuit̄ Tre.
j. Pc̄m peccauit irl̄m ꝓptēa inſtabilis fc̄a ē oms q̄ glorificabunt
eā ſpreuerūt eā qꝛ viderūt ignomiam eiꝰ. Et qꝛ bt̄a v̓go pc̄m nō
hūit iō ⁊ ꝓn̄s caruit h̄ defc̄m ſꝫ potent̄ ⁊ inceſſant̄ ſine recalci=
tratōe coꝛ ſuū aput deū hūit q̄ꝫ maximā gr̄aꝫ reputabat. Apꝰ cū
ad heb. xiij. di. Optimū ē gratia ſtabilire cor. potēs. n. erat v̓go
ſcta coꝛ ſuū ꝯuertē ad ꝯtēplandā maieſtatē dīnitatē vel ad īme
moradū miſteriū incarnatōis vel ad bn̄ficia a deo ſibi exhibita
recogitāda. vt de ea veratiꝰ dicē poſſumꝰ. Oīa q̄cunq̄ꝫ voluit fe
cit in celo ⁊ in t̄ra. et qꝛ potuit q̄d voluit. Certū ē aūt qꝛ ſꝑ bonū
voluit iō inceſſant̄ merita cumulauit. Qntus defcs ꝯſiſtit in igno Quintus defectus lune
rātie cecitate fluēs ⁊ ſcatiens ex pc̄to. ꝑ q̄ꝫ defc̄m ī bonis oꝑibꝰ
plurimū retardamur. Sepe. n. ignoramꝰ q̄t agē debeamꝰ. ⁊ cum

volūtas ꝓmptiſſima īueniēt· hic ij·paralip·ij·cū ignoꝛem⁹ qt agē dēa
m⁹·h̾ ſolū hēm⁹ reſidui vt oculos nr̄os dirigā⁹ ad te·It ap⁹·Ro·
viij·di·Quid oꝛemus ſic̄ oportet neſcim⁹ ſꝫ ipe ſpūs poſtulat pro
nob gemitib⁹ inenarrabilib⁹·hinc bn̄·Impedimtū g̾uiſſimū ⁊ pi
culoſiſſimū ē ignorātia nr̄a in multis·n·incertū oīno hēm⁹ qt a
gē debeam⁹ ita nec qt oꝛem⁹ ſic̄ oꝫ penit⁹ ignoꝛam⁹·Bt̄a aūt v̾go
ꝓdeificū lum̄ illūiata nullā paſſa ē ignoꝛātiā ꝓfectuū ſuū ipedi
enti·ſꝫ plenā hūit ſc̄iam ⁊ noticiā oīm q̄ fuerūt ei ad ſtatū vie ⁊
vite nc̄c̄ria ſiue illa p̄terita p̄ntia eēnt vel fut̄a·⁊ q̄ in alios ſc̄tos
ſūt ꝑticularit̄ diſtributa·h̾ v̾go ſc̄t̄a ſil̾ oīa poſſidebat vbi gr̄a·A
liq̄ hēbant ſpm̄ ꝓphie p̄dicēdi ſiue ꝓphandi p̄terita ſic̄ moyſes
q̄ libꝝ Gn̄·retexit ꝓphando·Alij ꝓphabant p̄ntia ſic ioh·bapti
ſta q̄ digito dn̄m demōſtrauit di·ecce agn⁹ dei·Alij v̾o fut̄a ſic
yſa·Iere·ꝛc̄ Null⁹ tn̄ eoꝝ legit̄ hūiſſe ſc̄iam p̄teritoꝝ p̄nciū ⁊ fu
turoꝝ Certū ē at̄ qꝛ null⁹ ex legiſlatoꝛib⁹ q̄ntūcūqꝫ illūiat⁹ h̾re
potuit qꝛ ipa n̄ hꝫ·ſꝫ qꝛ ſinguli hēbant excellent̄ in ſingulis·hoc
bt̄a v̾go totū ſil̾ hūit ad h̾ excellenti⁹ ſup oēs·Qd̾·n·neſcire po
tuit q̄ intra ſe hūit oīa ſcientē·Aut qt ignorare potuit in q̄ ple
nitudo d̾initatis coꝛꝑalit̄ hītabat·Iō bt̄a v̾go h⁹ notitie oꝑpoſi
toꝫ·ſ·ignoꝛātiā ſub pedib⁹ ꝯculcat·Sext⁹ defc̄s retardās nos mi
ſ̄os ꝯſiſtit in diffidētie puſillaīitate c⁹ oꝑpoſitū·ſ·ꝯfidētie deuo
tos hoīes ꝓmouꝫ ē mod̾ qꝛ q̄ntūcūqꝫ·n·a deo ſꝑare poſſum⁹ erim⁹
ſine dubio accepēi dn̄o ꝓmittēte deut°·xj·Oīs·n·loc⁹ q̄ꝫ calca
uit pes nr̄·nr̄ erit·Qꝛ exponēs bn̄·di·Quaten⁹ pedē fiducie poꝛ
rexeris eatin⁹ poſſideb·bt̄a h̾ v̾go licꝫ eēt·hūilima maxia tn̄ ꝯfi
dētia ei⁹ mentē ad dn̄m erigebat nec talis magn̄imitas hūilita
tē ipedit di·n·bn̄·h̾ agit in cōdib⁹ electoꝝ d̾ina gr̄a vt nec eos hū
litas puſillaīes fatiat nec magn̄imitas arrogātes·vn̄ pie credit̄
vt cū in yſa·Legēt deū a v̾gine naſcituꝝ·deſid̾abat vt ipa foret·
cui ead̾ eēt gr̄a reſ̄uata ⁊ iō h⁹ vite v̾ginitatis vbiqꝫ ꝯſuāde ipa
extitit īſtitutx·Sꝫ dicēt aliq̄s ex q̄ ſcript̄a oñdis qꝛ ipa deſideriū
habuit vt eēt mr̄ dei·Rn̄deo credo qꝛ ipa ē eand̾ gr̄aꝫ ꝯſecuta qꝛ
ſine dubio n̄ accipet n̄ vehemēs deſideriū eand̾ gr̄aꝫ p̄ceſſiſſꝫ di
bn̄·Optꝫ vt ardoꝛ deſiderij p̄ueniret faciē ei⁹ ad om̄ꝫ aīaꝫ ad q̄m
ipſe ē ventur⁹ vt ſic locū p̄ꝑet dn̄o·Qꝛ ſi q̄s ad h̾ inſteterit oīno
ītelligend̾ de aduētu ſpirituali nolo ꝯtentōib⁹ deſ̄uire·ſꝫ h̾ dixe
rim ſine inditō melioꝝ qꝛ ſic̄ in inditō fut̄o an̄ fatiē vemētis p̄ce
dit ignis q̄ in ꝯſp̄cu ei⁹ exardeſcit·Sic an̄ aduentū in carnatōnis
ei⁹ ignis deſiderij debuit p̄cedē flagrās in coꝛde v̾gis·vt ſic lo
cū dn̄o p̄paret·Sūt at̄ duo nc̄c̄ia ad h̾ ut in coꝛde hoīs mag̾ fidu
cia erigat̄·ſ·puritas ⁊ caritas·Nā de puritate di·bn̄·O qt audet
coꝛ mūdū ⁊ ꝯſcia pura·de caritate uo di·ḡg·Qui pl⁹ diligit pl⁹
p̄ſumit q̄ duo q̄ntū in hoīe fuīnt foꝛcioꝛa tanto fiduciā erigunt

Sext⁹ defect⁹ [illegible]

foꝛtioꝛē. Que cū in coꝛde bt̄e v̓ginis marie ſilint iō ↄcludit̄ ipā maximā fiduciā hūiſſe ⁊ ꝑ oppoſitū om̄ pusillanitatē diffidentiā pedib⁹ ↄculcaſſe. Septim⁹ defc̄s ↄſiſtit in timoris ⁊ amoris in oꝛdinabilitate q̄ tūc in oꝛdinati dicūt̄ qn̄ creata pl⁹ lectet̄ vel dili gat̄ q̄ȝ creatoꝛ. qd̓ ē iniq̄tas maxia. Cū. n. d̓s ſit ſūmū bonū. ſūme ⁊ p̄ oīb⁹ ē amand⁹ ⁊ oīa diligibilia ſūt in ip̄ȝ tanq̄ȝ in fine vltimū oꝛdināda res. n. ꝓpt̄ coꝛp⁹. coꝛp⁹ ꝓpt̄ aīaȝ. aīa ꝓpt̄ deū. d̓s ꝓpt̄ ſe ipm̄ ē iuſto oꝛdine diligend⁹. Quem oꝛdinē gl̓at̄ ſe h̄re ſpōſa in Cant. cū dicebat. Oꝛdinauit in me caritatē q͡ꝛ ſi q̄libȝ ſpōſa timē di ⁊ diligendi ſuat iuſtū oꝛdinem. n̄ erit dubiū. qn̄ bt̄a v̓go ſup om̄ȝ ſpōſam ḡtiſſima oꝛdiatū timoꝛē ⁊ amoꝛē habuit. ⁊ ꝑ ↄ̄ns ei⁹ oppoſitū pedibus ↄculcauit. Octau⁹ defc̄s retardās nos ⁊ ꝓhi bēs ⁊ ip̄ediēs a ꝑfc̄u ↄſiſtit in coꝛpis īfirmitate. Multi ſūt bone volūtatis vt libent̄ q̄buſcūq̄ȝ laboꝛib⁹ ſe ſubmittēnt. ſȝ exeq̄ n̄ va lēt. infirmitate coꝛpis ꝓhibēte Sȝ coꝛpis infirmitas ex pc̄to in fligit̄ qd̓ plane in nūl in euāgelio luc̄. xi. v̓ d̓r Ecce vidi hoīeȝ in lecto poꝛtantē. q̄ paliticꝰ ⁊ n̄ inuenietes q̄ ꝑte illū inferret aſcē derūt ſup tectū. ⁊ ꝑte gl̓as ſubmiſerūt illū an̄ ih̄m. q̄ꝝ fidē vt vi dit ih̄s dixit hō dimittūt̄ tibi pc̄ta tua. Ac ſi dicat. Q͛ ex pc̄tis infirmitas h̄ ē inflicta. iō dimiſſis pc̄tis ſanitas tibi r̄ſtituet̄ Vn̄ q͛ bt̄a v̓go nullū pc̄tm̄ hūit iō etiaȝ nullā infirmitatē legit̄ hūiſſe ꝓpt̄ qd̓ ⁊ hūc defc̄m ↄculcauit. Non⁹ defc̄s nos ip̄ediens a ꝑfc̄u ↄſiſtit in multiplici nc̄citate. Cui cū ſatiſfacē cupim⁹ freq̄nt̄ ma nū extēdim⁹ ad ſupfluitatē ad q̄s ↄſeq̄ȝdas multis diſtractōib⁹ occupamur hic bn̄. Magnū ip̄edimētū ⁊ occupatō ḡuis ē ip̄a nccī tas h⁹ mihi coꝛpis. qd̓ dūmō cibū. mō ſomnū mō veſtē cetaq̄ȝ ſi milia q̄rit ⁊ deſid̓at. haut dubiū qn̄ freq̄nt̄ nos ip̄ediat ab exer citō ſpiritali. Bt̄a at̄ v̓go. q͛ ſola nc̄cia req̄rebat ip̄a ſe breuit̄ im pediuit ⁊ hec ip̄a occupatō q͛ ad ſola neceſſaria fuit reſtricta iō h̄ ip̄a occupatō ad nobiliſſimū ei meritū ſtetit ⁊ iō hūc defe ctū in q̄ntū ꝑfc̄m ei⁹ ip̄ediebat bt̄a v̓go ſubpedib⁹ ei⁹ ↄculcauit. Cū ḡ om̄s defc̄s hūao gn̄i inhērentes ī his nouē defc̄ib⁹ includāt̄ quib⁹ bt̄a v̓go vt viſū ē caruit q͛ pc̄tm̄ n̄ hūit ideo ↄuenient̄ ↄclu dit̄ q͡ꝛ ip̄a ſit illa beata mulier ſubcuius pedibus erat luna.

Septim⁹ defectus lune

Octau⁹ defect⁹ lune

Non⁹ defect⁹ lune

Sermo quint⁹

De eodem.

Ignū magnū appuit in celo. mľ͛ amicta ſole ⁊c̄ dicit ḡḡ. Quociēs ſacra eloquia talia v̓ba nob̄ ꝓferunt inquib⁹ ex terioꝛ ſignificatio non ponit̄ eſſe vera. hec ſpiritus ſc̄t̄s nobis in nuit vt interius ſenſum miſticū requiram⁹ Quia v̓ba littere dum collc̄a ſibi ↄuenire neq̄unt. aliō inſe qd̓ gn̄at̄ oñdūt. ac ſi q̄buſdā vocibus ip̄ſa verba dicant dum noſtram aſpicitis ſupficiē de ſtrui h̄ in vobis querite qd̓ oꝛdinatum ſibiq̄ȝ ↄgruens aput nos

ĩtꝰ valeat iuemri. Expedito gͦ vno ſmõe vtcũqꝫ vr̃e v̓gĩs glaꝫ
redolẽte. mq̊ oñdimꝰ quõ luna ſubpedibꝰ ↄculcat̃. Nũc ſuato or
dĩe dõmẽ ꝑ ſolẽ q̃lit̃ veſtiat̃. cũ t̃ ĩ v̓bis ↄpoſitis neq̃q̃ poſſit
ſenſus extioꝛ eẽ verꝰ ncc̃e ẽ vt ĩtius ad ſenſu miſticũ recurramꝰ
Nõ. n. mľr amicta ſole eẽ potit. ſꝫ ↄpetatibꝰ ſol̃ ſpũalit̃ intellectis
gl̃oſe h̃ mľr ẽ veſtita hꝫ at̃ ſol vij ↄpetates qũbꝰ gl̃oſa h̃ mľr fe
licit̃ ẽ veſtita. Pⁱmo ſol hꝫ mirã lũioſitatẽ maximaꝫ caliditatẽ ad
oĩa cõitatẽ ↄtinuũ mobilitatẽ mobilit̃ opat̃ ĩliq̃dis ſiccitatẽ ĩſic
cis liq̃ditatẽ ĩeclipſis v̓t̃ hr̃e ãxietatẽ. his vij ↄpetatibꝰ ſpũalit̃
ĩtellectis nr̃a dñã ẽ veſtita. Pⁱmo nr̃a dñã ẽ veſtita ſolis illũioſi
Pria proprietas Solis tate ĩdouẽs ſe illo lũie tanq̃ veſtimẽto de q̊ d̓r yſa. lx. Surge il
lũiare irl̃m qꝛ venit lum̃ tuũ qd̓ ẽ xp̄s dñs q̊ tanq̃ lum̄ ĩteſta ꝑ
mariã ad nos venit. Nam deſeipo d̓r ioh̃. viij. Ego ſũ lux mõdi et
iteꝝ. Quãdiu ĩ mõdo ſũ. lux ſũ mõdi. h̃ gͦ lum̄ qd̓ deus ẽ cũ meiꝰ
v̓to nouẽ mẽſibꝰ requieuit mẽtẽ eiꝰ ꝛ aĩaꝫ ita irradiabat. vt ĩ cõ
ꝑe eis v̓bis ꝛ opibꝰ ñ ñ qd̓ dñi ſuiat reſplẽdebat. a dõ vt ĩ oĩbꝰ
eiꝰ moꝛibꝰ. q̃ſi q̊dã d̓initatis radiꝰ de ea ꝓcedẽ videret̃. ↄpt̃ qd̓
ec̃ nullꝰ vnq̃ malꝰ ↄceptꝰ de ea hr̃i potat nec affc̃s nec miꝝ. q̃
gl̃oſaꝫ hãc reginã deo veſtitũ dicẽ p̄ſumimꝰ. cũ ꝛ h̃ ipa v̓itas di
cat de his fieri q̊s lõge minoꝛis meriti ſcimꝰ eẽ. ſic. n. d̓r luc. xxiiij
vos at̃ ſedete ĩ ciuitate q̊ adusqꝫ ĩduamĩ v̓tute exalta ꝛ. ro. xiij
Induamĩ dñm nr̃m ih̄m xp̄m. hĩc bñ. Iure maria ſole ꝓhibet̃ a
micta q̃ ꝓfũdiſſimã d̓ĩo ſapiẽ vltra q̃ credi valeat penetrauit
abyſſum vt q̃ntũ ſũ ꝑſonali vniõe create ↄditõ patit̃ luci illi ĩ
acceſſibili videat̃ ĩmerſa illo nimiꝝ igne. q̊ cherubim ꝛ ſeraphim
celeſtes ſpũs accẽdũt̃. lõge at̃ maria meruit ñ tanq̃ ſũmati tã
gi. ſꝫ opiri vndiqꝫ ꝛ circũfũdi ꝛ tanq̃ ipo igne ↄcludi cãdidiſſi
mꝰ ſane ſꝫ nã calidiſſimꝰ eiꝰ amictꝰ cuiꝰ oĩa tã irradiata noſcũt̃
vt nl̃ ĩ ea. ñ dico tenebroſũ. ſꝫ nͨ ſubobſcuꝝ ſaltẽ ꝛ miꝰ lucidũ
ſꝫ ne tepidũ quidẽ aliud et ñ ſeruẽtiſſimũ licꝫ ſuſpicari. Nã ĩte
manet d̓s bt̃a v̓go ꝛ tu ĩ eo ꝛ veſtis eũ ꝛ veſtiris ab eo. Veſtis
em̄ carnis ſb̃a ꝛ veſtit ille te ſue maieſtatis gl̃a. Veſtis nube ſo
lẽ. ꝛ ſole ipa veſtiris. Et ſic pꝫ quõ bt̃a v̓go. p̄ma ↄpetate ſol̃. ſ. lu
mĩe tã efficacit̃ irradiata ꝑ d̓ĩã ſapiam oĩm q̃ ſub ſole poſſide
Scdã Solis proprietas bat. Scd̓a ↄpetas ſol̃ ẽ caliditas. q̃ tã mag̃ ẽ. vt ec̃ caleſcẽ faciat
totũ mõdm. Per q̃ ↄpetatẽ eiꝰ maxia deſignat̃ caritas. ꝑ q̃ ipa ca
let ꝛ feruet ad om̃ꝫ hoieꝫ ad eũ ĩ h̃ mõdo ex cꝰ caritatis feruore
ipa clamat Ecc̃. xxiiij. Trãſite ad me om̄es q̊ ↄcupiſcitis me. ꝛ a
gñatõibꝰ meis adiplemĩ de cꝰ caritate di. iero. Queſo ſi q̃ ſũt in
nob̓ viſcẽa pietatis ↄſidate. q̊ cruciabat̃ amoꝛe. q̊ ve deſidio eſtua
bat v̓go ſc̃ta. dũ reuoluat aĩo q̊tq̊t audierat. vidat ꝛ ↄgnouerat.
Puto q̊tq̊t cõdis ẽ q̊tq̊t m̄tiſ q̊tq̊t v̓tutiſ hũae ſi totũ adhibeas ñ
ſufficis cogitãe. q̃to ĩdeſinẽt̃ cremabat̃ ardõe pij ãoꝛis qꝛ ardẽſ

deſideriorum affectibus erat tāto validꝰ q̄nto dīuis illuſtrabat̄
intus viſitatōibꝰ. q̄ tota incādūat dīuus amor. ⁊ ardor ꝯtinuꝰ ⁊
vbertas ꝑfuſi amoris. Euidētiſſima aūt declaratō. q̄ ad deū ⁊ ꝓxi
mū maximā habuit caritate in h̄ potiſſimū demōſtrat̄ q̄ ī paſſiōe
filij eiꝰ in cōde ſuo duo mirabilia ꝯfluxert. ſ. maximꝰ dolor ⁊ ma
ximū gaudiū. Maximꝰ aūt eiꝰ dolor effluxit. de maxima q̄ ad deū
hūit caritatē q̄nto. n. aliq̄t vehemtiꝰ diligamꝰ. tāto eiꝰ dolori ꝑ
ſūdiꝰ ꝯpatimur. Et q̄ ipa deū ſūme diligebat. gͦ de eiꝰ paſſiōe
ſūme dolebat. Sūmū aūt gaudiū q̄ ī paſſiōe filij cor eiꝰ afficiebat
de ſūma caritate fluxit q̄ hūanū genꝰ diligebat. Quāto. n. aliq̄t
ſinceriꝰ ⁊ veriꝰ diligimꝰ. tāto eiꝰ ꝑfectui hūndātius ꝯgaudemꝰ
Cognouit. n. hūam genꝰ ꝑpaſſiōz filij redimend̄ ⁊ iō de eiꝰ paſ
ſiōe tm̄ gaudebat q̄ hūanū genꝰ diligebat. Et q̄ ſūmū gaudiuz
d̄r hūiſſe. ex h̄ nc̄rio ꝯcludit̄ eā hūanū genꝰ ſūme dilexiſſe. Q̄ ſi
magnꝰ ē effc̄s mag̃ ē cā. ſi maior. maior ſi maxīa. maxīa. huic eius
ꝑcones deuoti eiꝰ caritatē ſic notificāt ⁊ deſcribunt. q̄ q̄tū ad
hitum maiorē caritatē habuit oībꝰ āgelis. Licet illi q̄tū ad actū
habuīnt āpliorē. Ex his ⁊ ſilibꝰ rōibꝰ euidēt̄ ꝯcludit̄ q̄ ſic ſol int̄
oīa corꝑalia maximū hꝫ colorē. ſic bt̄a v̓go int̄ puras creat̄as ma
ximū hūit amorē. Tercia ſol̄ ꝓꝓetas h̄ ē q̄ ad oīa q̄ ſūt hꝫ cōīta ⁊ Tercia ſolis proprietas
tē pulchris ⁊ fedis. mūdis ⁊ imūdis ſe cōīcans hūndant̄. Sic. n.
d̄r mat. v. dūs ſolē ſuū oriri facit ſuꝑ bonos ⁊ malos. Sic bt̄a v̓go
ſubhac ꝓꝓetate ſol̄ ē veſtita. vt ſplēdorē ſue gr̄e oībꝰ cōīcet mū
dis ⁊ imūdis. iuſtis ⁊ iniuſtis. ſc̄tis ⁊ pc̄torībꝰ. q̄ inuocāt ex affc̄u
hinc bū. Maria ſinū apit vniuſ̄ vt de plenitudīe eiꝰ oēs accipiāt
captiuꝰ redēptōz egri recreatōz. t̄ſtis ꝯſolatōz. pc̄tor veniā. iuſtꝰ
gr̄az. angelꝰ letitiā. filiꝰ carnis ſbāz. deniq̄ꝫ tota t̄nitas gl̄am hū
ſtans ipublico nullū excipiēs nullū ꝯtēpnēs. nulli ſe denegās
clamat ad oīs. trāſite ad me q̄ ꝯcupiſcitis me ⁊c̄. hinc bū. Maria
velud aliū ſolē ſibi induit. q̄ q̄ꝫadmod̄ ille ſuꝑ bonos et malos
indifferent̄ orit̄. Sic ipa ñ diſcutit merita. ſꝫ oībꝰ ſeſe exorabilez
clemētiſſimā ꝓbet oīm deniq̄ꝫ nc̄itates āpliſſimo q̄dā miſet̄
affc̄u. Quārta ſol̄ ꝓꝓetas ꝯſiſtit in motꝰ ꝯtinuitate ſꝑ. n. ſine ceſſa 4 proprietas Solis.
tōe ſine int̄miſſione abortu ſol̄ vſq̄ꝫ ad occaſū ꝑagens curſū ſuū
diebꝰ ⁊ noctibꝰ ſol mouet̄. Sic bt̄a v̓go ꝯtinue mouebat̄ ſingul̄
diebꝰ ꝑagēs curſū ſuū tm̄ fatiēs ī v̓tutū ⁊ meritoꝝ exēcitō. q̄tū
pura debuit facē creat̄a. tāte. n. v̓tutis. tāte diſciplīe. tāte ꝯpo
ſitōis moꝝ erat oīs eiꝰ ꝯuſatō. vt ī ſingul̄ momētis. ñ mediocra.
ſꝫ ſupma merita ꝯpōtaret. vñ cū int̄ ſc̄tos alij vitā actiuā ut Mar
tha. alij ꝯtēplatiuā ut magda. alij vtrāq̄ꝫ licꝫ diuiſis reſpc̄ibꝰ hūiſ
ſe legant̄ ſic apl̄i teſte aplo Coꝝ. ij. v̓ di. Siue. n. mēte excedimꝰ
d̄o ſiue ſobrij ſimꝰ nob̄ maria ⁊ vtrāq̄ꝫ vitā ſil̄ credit̄ hūiſſe in eo
eī q̄ filiū lactabat maibꝰ ꝯtractabat inſinu pōtabat actiue vite
foras offitiū ꝑagebat. ſꝫ intꝰ in mēte deitatē ꝯtēplabat̄ ⁊ ſupma

deuotōe venerabaᵗ· vñ cū morē gerēs cū hoib⁹ eiſ ↄuiuet adᶜ in
tali ocio poſita deū int⁹ ſūma deuotōe ↄtēplabaᵗ· Cū uo dormi
ebat ↄmedebat· vel q̄ꝗpiā aliđ ꝓ corpis nccītate agebat h̄ ipm
fecit cū tāta v̓tutis modatōe· moꝝ ↄpoſitōe vt in ſingul̓ ſupma
merita mereref Et iō in hac ꝓpetate· ſol̓ mot⁹ ↄtinuitate veſtita
đꝛ v̓go ſcta vt ſol ſic ↄtinue ē in motu· ſic ei nunq̄ʒ momtū tpis trā
Quinta et sexta proprietas solis ſijt ſine fructu· Qūta ⁊ ſexta ſolis ꝓpetas ē ignobilia liq̄de ↄſtrin
gē· ⁊ dura nobilia facit liq̄ſcē· vtꝫ in luto· qđ cū liquiđ ſit ⁊ igno
bile ꝑ ſol̓ ardorē ↄſtringiᵗ ⁊ dureſcit· Primū pꝫ ī cera q̄ cū dura
ſit ⁊ nobil̓ in matia ex ſol̓ ardōe diſſoluiᵗ ⁊ liq̄ſcit· ſic bēa v̓go ma
gnos pctores liquidos qꝛ ad q̄qꝫ illicita defluūt ⁊ ignobiles qꝛ
ↄpati iumtis īſipiētib⁹ ſil̓es fcī ſūt ill̓· đ q̄b⁹ alibi đꝛ filis ē luto
vita eoꝝ· Ardōe ſue caritatis a ſua fluxibilitate ↄſtrīgit ⁊ eoſ ſo
dura et nobilia vt q̄qꝫ đuoti ⁊ ſcti q̄ exſbtracta gr̄a intđ iourāt
ei⁹ intceſſiōe effluūt in gr̄as ⁊ liq̄ſcūt· et ſic hac ſol̓ ꝓpetate gloſa
v̓go ſilꝛ ē veſtita· hic bñ· tu ſil̓ ꝓſingul̓ nccītatib⁹ ſubueīs mr̄ dei
⁊ ꝑdiuſitate mōboꝝ diuſas largiris medicinas dās alijs ⁊ dure
ſcāt alijs ⁊ liq̄ſcāt Et ſic dulcedo tua v̓tutē mell̓ iouēs duros fa
Septima propriet: solis cit liq̄dos· ⁊ liq̄dos duros· Septima ſol̓ ꝓpetas in eo ↄſiſtit q̄ in
eclipſi q̄ndam vī̓ hr̄e āxietatē· ſic bēa v̓go in hac poſita vī̓ q̄ſdā
āxietates ꝑtuliſſe· q̄s null⁹ hō ꝑtulit ſuꝑ t̄raꝫ· ꝑtulit aᵗ· v· āxieta
tes ſiue dolores ꝑ ſuo filio ī hac vita g̃uiores oībꝫ paſſibilꝫ q̄s
ſcti in ſuis cōꝑib⁹ ꝑtuler̄t· Quāta· n· aīa nobilior ē corꝑe tāto aſ
fcōes ſiue paſſiōes aīe paſſiōibꝫ corpis ſūt maiores · Prim⁹ gᵒ
1) dolor q̄ bēe v̓gis aīaꝫ ꝑtrāſiuit ex ꝓpħia ſimōis ei accidit· qui cū
luc· ij· dicēt· Tuā ipſi⁹ aīaꝫ ꝑtrāſibit gladi⁹· In pᵒ auditu cogno
uit eē gladiū doloris eo q̄ null⁹ gladi⁹ matialiᵗ p̄t vſqꝫ ad aīam
ꝑtrāſire· Ex cꝫ doloris magtudine cognouit ⁊ illđ q̄ ex nulla a
lia cā tātus dolor ñ a filio ꝑueniret· Et iō ad ꝓpħiaꝫ expauit ſtu
pore vehemti ⁊ vltra q̄ credi poſſit· ſciēs tm̄ dolorē ñ ñ a filio ꝑ
2 uenire · Scđs dolor ei⁹ aīaꝫ crutiabat cū ſe filiū timuit ꝑdidiſſe
de q̄ đꝛ luc· ij· Cū eēt ihs ānoꝝ xij vſqꝫ fili q̄t feciſti vob̓ ⁊c · Nar
ra hyſtoriā in q̊ fco ꝑt̄rita ē ꝯmodū qꝛ timuit forſitan· q̄ ſimōis
3) ꝓpħia debēt adīpleri· Tertō dolor accidit v̓gi gloſe· cū nūctia
baᵗ ei q̄ capt⁹ eēt ihs a iudeis qđ v̓bū auditū· cū tāta doloris
amaritudī cecidit ad cor ei⁹· vt nulla līgua ꝑmōe h̄ valeat expli
care· Eſtimet q̄ poſſit q̄ dolore cor ei⁹ fuit ſauciatū qua amaritu
dine vulneratū· audiens h̄ de vnico ſuo· cum et alie matres ta=
4 lia verba de ſuis filijs audientes grauiter ꝑturbenᵗ· Quart⁹ do
lor animā v̓ginis tanq̄m gladius ꝑtrāſiuit· cū apoſtolis oībꝫ fu
gientibus ſola ſolum oculis carnalibus videret pendentem in
cruce talis intuit⁹ miꝑabil̓ ⁊ ſpēs intollerabil̓· aīaꝫ ei⁹ nō īmerito
ꝑtrāſiuit nᶜ ſolū exituitu· ſꝫ ⁊ ex auditu dolor aīaꝫ ei⁹ ꝑtbabat
cū audirꝫ hic inde blaſphemātes ⁊ filiū ſubſanātes atꝫ dicētes

vacħ q̇ deſtruis h̉ tēplū ⁊ ſi filiꝰ dei ē deſcēdat de cruce · āpliꝰ
aꝫ cū vrgēte dolore ⁊ mortis articlo īmmēte audiret filiū cū cla
mare valido ⁊ lacrimis exſpirantē· d̉ q̇ heb· ij· Iħs xp̄s q̇ ī diebꝰ
carnis ſue p̄ces ſupplicatōs qꝫ ad eū q̇ p̄t illū amorte ſaluū facè
cū clamore valido et lacrimis offēns exaudituꝰ ē ꝓ ſua reuentia
qꝫ ſi q̄t adᶜ q̇tq̄ ſenſibilitatis ⁊ viriū ī v̉gine remanebat h̉ totū
immerḡat amaritudo ad illā miſabilē vocē q̄ filiꝰ loq̄ns de cru
ce· vale fecit ei dās ſibi iohē ꝓ filio cū dicebat· mlr̄ ecce filiꝰ tuꝰ
Vn̄ ſup illo v̉bo· tuā ipſiꝰ aīaꝫ ptrāſibit gladiꝰ di· bn̄· Tuā ptrāſi
uit aīaꝫ vis doloris vt n̄ immerito · te plꝰ q̄ martiribꝰ p̄dicemus
In q̄ ī mīmꝫ corpe ſenſū paſſiōis exceſſerit ꝯpaſſiōis affc̄s· An nō
plꝰ q̄ gladiꝰ ſmo ille reua ptrāſiēs aīaꝫ tuā ⁊ ptingēs vſqꝫ ad
diuiſiōꝫ aīe· ⁊ ſpūs Mlr̄ ecce filiꝰ tuꝰ· O q̄lis ꝯmutatō ioħ· tibi ꝓ
iħu tradit̄· ſuꝰ ꝓ dn̄o diſcipulꝰ ꝓ mḡro filiꝰ zebedei ꝓ filio dei·
hō purꝰ ꝓ d̉o v̉o· Quō n̄ tuā affcuoſiſſimā aīaꝫ ptrāſiuit h̉ audi
tio· qn̄ ⁊ nr̄a licet ſaxea· licet ferrea pectora ſola· recordatō ſcin=
dit· nō miremiq̄ maria martir dicat̄ fuiſſe ⁊ plꝰ q̄ martir· qꝫ vis
doloris ī martiribꝰ āpliꝰ n̄ potuit n̄ ut morerent̄· cū āpliꝰ dolo=
rē ferre n̄ poſſent· nᶜ tūc dolor h̄uit qd̉ add̉et āpliꝰ maria v̉o qd̉
patiebat̄ ī aīa ptulit q̄ mori n̄ potuit· iō vis doloris ī ea acerbiꝰ
ſeuiebat· Qūtus dolor ⁊ vltimꝰ fuit cū vid̉et filiū d̉poſitū de cru
ce q̇ vitā dat oībꝰ corā ſe mortuū cruētatū morte palliduū plagis
liuidū vulneratū dilaceratū· ⁊ ꝑ oēs ptes corpis miſabilr̄ con
tractū vt ī ea eēt ꝯpleta ꝓphia yſa· A plāta pedis vſqꝫ ad v̉ticē
n̄ ē ī eo ſanitas· Quib mētis credimꝰ h̄re v̉ginē· cū vid̉et ſpecio=
ſū forma p̄ filijs hoīm cā crudelit̄ otioſū vt ſm ꝓphaꝫ n̄ eēt ī eo
neqꝫ ſpēs neqꝫ decor· hij ſūt· v· dolōes q̇bꝰ eclipticat· Sol ille glo
ſus bt̄a v̉go· q̄bꝰ oīm ſctoꝝ paſſiōes q̄s ī ſuis corpibꝰ ptulerūt
n̄ potuer̄t adeq̄ri q̇ dolores vt pie credit̄ ita ſūt p̉uilegiati vt q̇=
cūqꝫ hoīes q̇bꝰ cūqꝫ anxietatibꝰ ⁊ doloribꝰ opp̄ſſi fuerūt ſi bt̄am
v̉ginē deuote pulſauint ⁊ de eiſdē doloribꝰ eā ꝯmonitā habue=
rint exaudiāt̄ ⁊ eripiāt̄ a q̄cunqꝫ t̉bulatōe clamauint· Dicamꝰ ḡo
clamātes ī celū· v̉go ſct̄a ſubuen nobͥ miſis ⁊ ꝓpt̄ dolores tu=
os nos eripe a doloribꝰ p̄ntibꝰ ⁊ ptege ab eternis· ꝛc̄·

De eodem· Sermo sextus

Ignū magnū appruit ī celo ꝛc̄ di· bn̄· d̉ glā v̉gis ḡloſe nᶜ
ſilē deuotō patit̄ nᶜ tn̄ aliud dignū ſteril̉ ꝯcipe cogitacō
ā ī audita p̄t locutō pcurrē· Expeditis ḡo ī ſupioribꝰ ſmōibꝰ
duobꝰ mēbris ꝓpoſitis theātis· ſ· delūe ſubpeditatōe· ⁊ ſol̉ ioui
tōe Nūc ſuato ordine dicend̉ eſt de ſtellaꝝ coronatōe· de qui=
busſtellis hec eſt neceſſaria p̄mittend̉· q̄ xij p̄rogatiuas ſignt
q̇bꝰ gloſa ē v̉go p̄ creaturis omnibus coronata dicit̄ p̉uilegiuꝫ
q̄ſi p̉uata lectō vl̉ p̉uata lex· et iō ꝑ has xij· ſtellas xij· p̉uilegia· i·
p̉uate gl̉e ſignificant̄ q̄ p̉uata lege ⁊ ſingulari glā v̉gī ſūt donata

de quib⁹ bñ· Dignū plane ſtellis coronare caput qḋ ⁊ ipſis cla
ri⁹ micās ornat eas paci⁹ q̄ ornet ab eis Quit m̄ coronēt ſydera
q̄m ſol veſtit· ꝑ has g° xij ſtellas ſub ſc̄pta xij ꝓuilegia deſignāt
Prīo q̄ figuris ē p̄ſig̃ta in vt̄o mr̄no ſignificata· ab āgelo ſaluta
ta v̄tute altiſſimi obūbrata· d̄ino ↄceptu fecūdata inↄceptu n̄
g̃uata dolore p̄tientiū n̄ ſauciata ip̄tu iviolata v̄go ⁊ mr̄ dei de
dicata oīb⁹ g̃cijs dotata oīb⁹ v̄tutib⁹ adornata i celo ſup̄ oēs
1 exaltata· Prīo g° ſtella ſiue ꝓuilegiū b̄te v̄ginis ē· q̄ ab iīcō mūdi
multis ē ſig̃s ⁊ ꝓdigijs figurata· Nā puell⁹ gedeōis tēplū ſalō
mīs p̄tā ezech̄· Rubū moyſi v̄gam aaron· archā federis· tabulas
legis ⁊ adͨ ꝑ alia īfinita ſig̃ et ꝓdigia ē p̄mōſtrata· hīc bñ· Q̄
ds p̄r occl̄te in cōde ſuo ꝗp̄t deſtinatōꝫ an̄ tp̄a de v̄gine tenuit
h̄ moyſi in rubo ⁊ igne aarō in v̄ga ⁊ flore Gedeoni ivellē ⁊ rore
Ezechieli ip̄ta clauſa in tp̄e ē mōſtrata· hīc ex pſona ei⁹ d̄r ꝓu·
viij· Ab et̄no ordīata ſum ⁊ ex antiq̄s an̄q̄ t̄ra fiēt· Scōm ꝓuile
2 giū ē q̄ in vt̄o mr̄no ſc̄tificata ē anteq̄ nata q̄ ſc̄tificatō ↄtulit ei
t̄plicē grāꝫ· ſ· originał pc̄ti expiatōꝫ· grē īfuſiōꝫ· tantā fomitis re
ſtrictōꝫ· vt n̄ p̄t eā trahē in pc̄m· ſꝫ potēs erat n̄ peccare· qḋ in a
lijs ſc̄tificatis in vt̄o n̄ ē fc̄m· q̄ ſaltē veniałr peccauer̄t· Vn̄ iere·
In vt̄o ſc̄tificat⁹ in peccādo ſe alijs ↄnūat cū dicebat ve nob̄ q̄
peccauim⁹· ſił̄r ⁊ ioh̄· bap· cognouit ſe peccaſſe cū faſſus ē ſe bap
tiſte indigē di· mat· j· ih̄u xp̄o Ego deō a te baptiſari ⁊ tu venis
ad me· Licꝫ t̄ alij ſint in vt̄o ſc̄tificati n̄ tn̄ ad tātā fomitis reſtri
ctōꝫ vt poſſent n̄ peccare ⁊ pc̄to oīo vitare· qḋ ſoli v̄gi ē donatū
Et iō ei ꝓꝓuilegio deputatū· ſꝫ fomes adͨ i ea māſit ſc̄m eēntiā
Licꝫ ꝑ ſubſeq̄ꝫtes ſc̄tificatōs totałr ſit ſublat⁹· De hac ſc̄tificatōe
p̄t ſui illḋ pſa· vi· Sc̄m ſc̄m erit illḋ qḋ ſtetit in ea· ſ· mr̄e ei⁹ Et
ſciendḋ q̄ āpliorē ſc̄tificatōꝫ accepit b̄ta v̄go in vt̄o mr̄is· q̄ rena
ti in fōte baptiſmatis· h̄ excepto q̄ illa ſc̄tificatō ſic renatis n̄ ap
ꝑuit regnū dei· hīc bñ· Regia v̄go ē veꝝ honoꝝ titul̄ cumłata·
q̄ ꝓcul dubio ſc̄ta fuit an̄q̄ nata Q̄ ⁊ āpliore ſc̄tificatōꝫ accepit
q̄ alij i vt̄o ſc̄tificati ſtatī ſubiūgit di· Ego puto q̄ copioſior ſc̄ti
ficatōis bn̄dc̄o quā in alijs ſc̄tis i vt̄o ſc̄tificatis i eā deſcēdit· q̄ n̄
ſolū ipſi⁹ ort⁹ ſc̄tificatōꝫ· ſꝫ ⁊ vitā ei⁹ ab oī pc̄to deīceps īmunē
facēt q̄ nulli alt̄i īnatis mulieꝝ credit̄ eē datū· Terciū ꝓuilegiū·
3 tanq̄ tertiā ſtellā accepit b̄ta v̄go in āgeli ſalutatōe· cꝰ tn̄ ꝓuile
gij ſingłaris p̄rogatiua n̄ tā ↄſiſtit in āgło ſalutāte· q̄ in v̄tute v̄
boꝝ nouā ⁊ ꝓus i auditā ſalutatōꝫ ↄtinēte· qḋ ē aue· i· ſine ve qḋ
nulli hoīm a mūdi exordio potat veracit̄ applicari nec ꝑ totā ve
teris ſcript̄e ſeriē ꝑ eandḋ v̄ba q̄ꝫquā legim⁹ ſalutatū Cū· n· ve· i·
pēa ſolū ſit ordīatū ↄ pc̄m eo q̄ exigēte dei iuſtitia nullū pc̄m
manet impunitū· teſtāte iob· ij· Luet omnia q̄ fecit iō h̄ ſalutatio
illi ſoli dari debuit· q̄ ſola ſine pc̄to fuit· Et q̄ ut ait ap⁹ Ro· iij
Oēs peccauer̄t ⁊ egent grā dei· iō null⁹ his v̄bis potat ſalutari

Vn̄ cū moyſes legem daret de mulierib⁹ mūdādis dixit Leuit.
xij. Mł̄r ſi ſuſcepto ſemīe pepit maſculū ī mūda ē ſeptē dieb⁹ In
quib⁹ v̉bis excepit mr̄ eẜ dn̄i in eo qd̉ di. Si ſuſcepto ſeīe glo. A
viri ɔmixtione q̄ cū maria n̄ ſucepit. Iō obhac lege liba fuīt ab
v̉acit dicē poſſim⁹ id̄m d̉ ſpū ſcto ɔceptū ⁊ natū de v̉gine gloſa
Et qꝛ ſic ſola in ɔcipiendo pctm̄ n̄ hūit. iō ſola p aue. i. ſine ve de
buit ſalutari. hic ē. q̄ licẜ multas in veti teſtamto legam⁹ ab āgel
ſalutatos. h̉ tn̄ alijs v̉bis fcm̄ legim⁹. ſic iudic. vi. Angel⁹ ad ge
deonē dixit dn̄s tecū viroꝝ fortiſſime. It thob. v. Ingreſſus. ſ.
ſ. v̉ba bt̄e v̉gim̄ ſpealit̄ ſuaret̄. Quartū p̉uilegiū accepit bt̄a v̉go
in ſpūs ſcti obūbratōe. cū. n. ds ſit ſplēdoꝛ lucē ihitans ī acceſſi
bilē nulla eū ſic cape potat hūana creata. Cum. n. a facie ei⁹ ſic
ait iere. montes defluēnt. ſi nuda fatie venirẜ ad v̉ginē. defluēt
ſic cera q̄ ipe c⁹ faties ſic dr. apock. j. Sic ſol lucẜ ī v̉tute ſua. ⁊ iō
nccē hūit vt ſpūs ſcts ei vmbraculū facēt occultās deitatē ī uo-
lucro carnis vt deū in hoīe ɔtectū pt ſuſtinē. Sic. n. abeſtu ſoliſ
nos defendē cupiētes. ⁊ rē corpeā ⁊ opacā int̄ nos ⁊ ſolē erigi-
m⁹ vt a furoꝛe ei⁹ ɔcfēdamur. Sic int̄ ſplēdorē d̉initatis ⁊ mariā
illa nobiliſſimā pciūcula. delicatiſſimi ſanguis. ſui. fcm̄ ē corp⁹
xpi. tanq̄ mediū vmbraculū intuenit. hic bn̄. ſup illo v̉bo. Virt⁹
altiſſimi obūbrabit tibi di. q̄ pt cape capiat bn̄. Quis. n. accepta
fōtaſſe q̄ h̉ ſola meruit feliciſſime expiri intellcu cape rōe diſcer
nē. poſſit q̄lit̄ ſplēdoꝛ ille in acceſſibil v̉gineis ſeſe viſcerib⁹ infu
derit ⁊ vt illa qd̉ inacceſſibile ē accedē ad ſe ferre potuiſſẜ de p
porciūcula ei⁹ dē corpis ſui cui ſe aīate ɔtpauit reliq̄ maſſe obū-
braculū fecit. vn̄ v̉tus altiſſimi obūbrabit tibi. tm̄ ē dicē illū mo
dū q̄ de ſpū ſcto ɔcipies v̉tus altiſſimi. ſ. ſpūs ſcts in altiſſima v̉-
tutis opatōis ſue ⁊ in ſuo ſecretiſſimo ɔſilio obumbrādo ɔtegẜ
⁊ occultabit vel ita expoīt̄ v̉tus altiſ. obumbra. ⁊c̄ idē accipiet
hūaītatē ite q̄ten⁹ ſibi tm̄ not⁹ hēat ⁊c̄. A c ſi dicat āgel⁹ q̄t ame
reqris qd̉ ite mox expieris h̉ at̄ obūbratō bt̄e v̉gim̄ merito ppui
uilegio ɔputat̄. qꝛ licẜ nos ingcijs. ſpiritalib⁹ obūbremur. n̄ tn̄ ſic
illa. ipa. n. a ſpū ſcto ē obūbrata. Nos at̄ cū aliqd̉ lum̄ gr̄e nob il-
luxerit n̄ a ſpū ſcto. ſẜ a nr̄is miſijs obūbramur di. pſa. lx. Iniq̄ta
tes nr̄e diuiſerūt int̄ nos ⁊ deū ⁊ pcta nr̄a abſcōderūt faciē ei⁹ a
nob. hic bn̄. Int̄ gr̄e viſitatōẜ ⁊ tēptatōis pbatōẜ in ſtola v̉tutū
mirabilr̄ hō pficit. ⁊ tali tand̉ exercitō mūdato oclo intiori ſtatī
lux aderit. cui firmit̄ ihere cupiēs. ſẜ cōpe p̄ſſus n̄ pualẜ ⁊ iō ad
ſeipẜ nolēs dolēsq̄ rſilit ⁊ hew ipa plebs miſiaꝝ nr̄aꝝ plebe
rdeūte rdire cogimur ī tēbras cecitatis nr̄e. ſic q̄ fit vt nob obū
brēt pcta nr̄a ne ſplēdo d̉ine lucis apēs diu pmāeat obūbratōẜ

5 aūt v̓ginis scēs. Quintū p̄uilegiū accepit bēa v̓go in eo qꝫ d̄ino
əceptu fecūdata veꝝ deū τ hoīeꝫ ꝑturiuit. vt mr̄ dei veracit̄ τ
felicit̄ noīet̄. Vn̄ si illa bēam se iudicabat ex eo qꝫ famula eiꝰ sibi
filiū ꝑturiuit di. gn̄. xxx. h̄ ꝓ btitudīe mea beatā q̄ꝫ ꝑe me dicēt
om̄s mulieres. Et si vicini τ cognati Elizabeth audiētes qꝫ mag̃
ficauit d̄s miāꝫ suā cū illa əgratulabant̄ ei eo qꝫ in senectute sua
filiū genuisset Quibꝰ affcibꝰ əg̃tulandū ē v̄re v̓gini. q̄ n̄ solū sibi ſꝫ
oībꝰ nob̄ n̄ puꝝ hoīeꝫ ſꝫ veꝝ deū in hoīe ꝑtiuit. Vn̄ cū Elizabeth
ip̄aꝫ sup hac ineffabili gr̄a əm̄daret τ deuoto p̄comio mag̃ficaꝫ
di. Luc. vij. Bn̄dc̄a tu int̄ muliēs τ bn̄dc̄s fructꝰ vētris tui subiun
gēs. vn̄ m̄ h̄ qꝫ mr̄ dn̄i venit ad me Bēa q̄ credidisti. q̄m ꝑficiēt̄
ea q̄ dc̄a sūt tibi a dn̄o. Audiēs at̄ v̓go scē̄a. qꝫ mag̃ficaret̄ ap̄t
gr̄aꝫ q̄ꝫ accepit. ip̄a ne ing̃ta fiēt. retoꝛsit gr̄as in datorē. sciēs flu
mīa gr̄aꝝ recto oꝛdine debē redire in mare. vn̄ fluūt. sic. n. Ecc̄
j. dꝫ. Ad mare vn̄ exeūt flūia reūtunt̄ vt iteꝝ fluāt. Qꝫ exponēs
Bernhardꝰ. dicit. Eluens aqua si steterit putrescit sic plane de
crescit gatiarum decursus vbi recursus nō fuerit. Et ideo beata
virgo aꝑiens os suū dixit Mag̃ficat anima mea dn̄m ꝛc̄. Ac si di
cat tu mag̃ficas me ꝓ g̃cijs q̄s accepi ſꝫ magis mag̃ficandꝰ ē qui
6 gr̄as ip̄as dedit. Sexta stella tanq̄ꝫ sextū p̄uilegiū accepit v̓go
scē̄a in eo. qꝫ in əceptu n̄ ē g̃uata. Om̄es muliēs q̄ vnq̄ꝫ əceꝑunt
g̃uabant̄ ꝑponde q̄ ꝑtabāt. maria τ n̄ solū n̄ g̃uabat̄. ſꝫ magis alle
uiabat̄ eo. qꝫ vt ait aug̃. ꝑtabat a q̊ ꝑtabat̄. hinc bn̄. Iure illo mo
lestissimū tediū q̊ reliq̄ om̄s g̃uide muliēs laborare noscunt̄ sola
voca sensit q̄ sola sine libidiosa voluptate əcedit. vn̄ τ ī ipso sue
əceptōis initio qn̄ potissimū cete misabilꝰ affligunt̄. maria tota
alacritate in mōtana əscēdit. Sic. n. dꝫ luc̄. j. Exurgēs maria in
dicbꝰ illis abijt in mōtana cū festinatōe. ut elizabeth ministraret
poꝛtās p̄ciosissimū illud depositum. poꝛtās onꝰ leue. poꝛtās a q̊
ꝑtabat̄. Ip̄e. n. qꝫ q̊ ꝑtabat̄ nutu volūtatis sue ꝑtat orbē. Et iō
ex illo gl̄osoonē g̃uari n̄ debuit qꝫ culpā n̄ hūit in əceptu. Septi
7 mā stellā tanq̄ꝫ septimū p̄uilegiū accepit v̓go in eo. qꝫ n̄ ē cōi do
lor ꝑtientiū sauciata Nā ex illa maledcōe q̄ ꝑpt̄ p̄ma p̄uarica cōꝫ
q̄ maledixit d̄s. Eue p̄me mr̄e di. gn̄ iij. Multiplicabo erumpnas
tuas τ əceptus tuos in dolore ꝑies filios tuos τ sub viri ꝑtāte
te eris. et ip̄e dn̄abit̄ tui Om̄s muliēs hēditaria successiōe legi p̄
me mr̄is subiacebūt vt multiplicitatis erūpnis filios suos ꝑiant
cū dolore maria at̄ qꝫ in vt̄o mr̄is ab oꝛiginali pc̄to ꝑ spm̄ scēm
mūdata extitit eidē maledcōi n̄ debuit subiacē τ iō a cōi legi ꝑ
turiētiū merito debuit eē liba τ exēpta. hinc bn̄. Quā lucidū ē. qꝫ
ip̄tu noua exultatōe nouā edidit ꝑlē. q̄ sola int̄ muliēs a cōi ma
ledcō τ doloꝛe ꝑtientiū extitit aliena. hinc ē qꝫ ꝑ Aue qd ē əīu
nom̄ Eue ab āgelo salutat̄ eo qꝫ sine oī ve ꝑ legē əria suū filiū de

hē pſtire. Octauū ꝑuilegiū ſiue octauā ſtellā accepit v̓go ſcta in
eo ꝙ in ꝑtu ꝑmāſit inviolata. Sic. n. radi⁹ ſolaris trāſit rē ꝑ ſpi
cuā ſine eiuſdē rei leſiōe Sic ſol iuſticie xp̄s dn̄s nr̄ naſcēdo trāſit
ꝑ eā v̓ginitatis ſigillo īteg͛o ꝑmanēte ⁊ ex h̄ reſultat. h̄ gloſiſſimū
ꝑuilegiū. ꝙ in laudē ei⁹ canit eccīa freq̄ztans h̄ eulogiū. Genuit
puerpa regē cui nom̄ etnū vſqȝ nᶜ ꝓma ſileȝ viſa ē nᶜ hr̄e ſeq̄ztē
tē tibi tbuit ⁊ v̓gīnitatis glaȝ n̄ abſtulit ⁊ ex h̄ reſultat h̄ mirabi-
le ꝯmertiū. ꝙ v̓go ⁊ mr̄ diceris incorrupta. hinc Bn̄. Ecce ſi in ea
laudatio v̓ginitatē multe filie offēnt̄ p⁹ eā. Si hūilitatē ꝑdicatio
inuenīūt ⁊ alij licȝ pauci. Si mag̃ficare volito ei⁹ miaȝ īueniunt̄ ⁊
alij veri mie. Vnū ē inq̄ nec ꝓmā ſileȝ viſa ē nᶜ hr̄e ſeq̄ntē. ſ. gau
diū mr̄is hn̄s cū v̓ginitatis hōre. q̄z vt ait aug̃. Phas n̄ erat vt ꝑ
eius aduentū violaret̄ integ̃tas q̇ venat repare corrupta h̄ miran
da ⁊ ꝑuilegiata dig̃tas ꝑſig̃ta ē Ezech. xxij. Porta h̄ clauſa ē ⁊
vir n̄ trāſibit ꝑ eā ſȝ ſol⁹ dn̄s ingrediebat̄ ⁊ egrediet̄ ꝑ eaȝ. Quit
exponens gg⁹ di. q̇t ē porta clauſa. n̄ ꝙ maria extitit incorrupta
Quit ē ⁊ vir n̄ trāſibit ꝑ eā n̄ v̓go ꝑmāſit. Quit ē ſol⁹ dn̄s ingre-
diet̄ ⁊ egrediet̄ ꝑ eā. n̄ fili⁹ dei de ſpū ſcto ꝯcept⁹. q̄ naſcēdo e
greſſus ē ꝑ eā porta v̓ginei pudoris clauſa ꝑmanēte q̄z maria v̓
go ē an̄ ꝑtū. v̓go in ꝑtu ⁊ v̓go p⁹ ꝑtū. Nonū ꝑuilegiū ꝯſecuta ē v̓
go ſcta. ꝙ mr̄ ē n̄ cui⁹ ſȝ dei. ut hāc digniſſimā ꝓrogatiuā ꝑcetis oī
b⁹ āmirandā hēat vt filiū ſuū cū deo pr̄e ꝯūem fidelꝫ dicat̄ hr̄e
dicat̄ ut ihūs xp̄s dei ⁊ v̓ginis fili⁹ religioſa fide veriſſime poſſit
dici hinc bn̄. Enūatis multis ꝓrogatiuis ſubiungit. Q̄ſi aditias
eē mr̄ ē q̄ iā potēit lingua etſi angelorū ſit dignis extollē. v̓ginem
mr̄eȝ dico n̄ c⁹cūqȝ ſȝ dei Et ſubiūgit h̄ ē g° v̓ginis nr̄e ſingularis
⁊ excellēs ꝓrogatiua ꝙ filiū vnū eundē q̄z cū dō pr̄e meruit hr̄e
ꝯūeȝ. nec deū alia mr̄. nec v̓ginē mr̄eȝ decuit ali⁹ filius. Q̄z ut ait
dam. Ipa vocat̄ theotocos. qd̄ ſonat mr̄ dei. Decimū ꝑuilegiū cō
ſecuta ē v̓go ſcta q̄ oīb⁹ g̃cijs ē dotata. h̄. n. nulla alia pura crea
tā ē aliqñ ꝯſecuta. nā ut ait ap⁹ Diuiſiōes grāȝ ſūt. Et iteȝ. Vni
cuiqȝ vr̄m data ē gr̄a ſm mēſurā donatōis xp̄i marie at̄ n̄ ſm mē-
ſura data ē gr̄a ſȝ omȝ gr̄aȝ pleniſſime ē ꝯſecuta. hinc expſona ei⁹
dr̄ Ecc. xxiiij. In me oīs gr̄a vite ⁊ v̓itatis. Ac ſi dicat In me eſt
oīs gr̄a vite. i. h⁹ vite oī hoī oī ſtatui. oī etati ꝯueniēs. hinc ieroī.
Cetis ꝑ ꝑtes marie uo tota ſe infudit gr̄e plenitudo. Qd̄ pulcre
dat̄ intelligi. gn̄. j. v̓ dr̄. Cōgregent̄ aq̄ q̄ ſub celo ſūt in locū vnū
⁊ ſequit̄. Cōgregatōs q̄z aq̄ꝝ appellauit maria. Ac ſi dicat. locꝰ
in q̄ oīs gr̄aꝝ aq̄ ꝯgregant̄ appellabit̄ maria. Vndecimū priuile
giū ꝯſiſtit in eo ꝙ oīb⁹ v̓tutib⁹ adornata. q̄s n̄ tenuit nec medio
crit̄ ſȝ ꝑfcāſſime poſſidebat qd̄ auctib⁹ ⁊ rōib⁹ potēit ꝯ ꝓbari ⁊ p°
auctib⁹ dr̄. n. Ecc. xxiiij. Expſona ei⁹ in me oīs ſpes vite ⁊ v̓tutis

vn̄ ei poſſum⁹ dicē illud Ruth. Scit oīs ꝑpl's q̄ hītat infra ptas
vrb te eē mulierē v̄tutis ⁊ oīb⁹ idē ōndit. q꞉ d̄s v̄tutū. q̄ nullū lo
cū in hītat n̄ v̄tutib⁹ r̄ſpſus admomtū ei nūq̄ defuit. Qui g° hꝫ
eū in q̄ ē oīs v̄tus. hꝫ vtiqꝫ ⁊ pōn̄s v̄tutes. hinc bn̄. xp̄s an̄ marie
repleuit mentē q̄ ventrē ⁊ cū receſſit ab vt̄o ab aīo n̄ receſſit. Cū
g° tota d̄itas ī ea c̄opal'r hītaret dn̄s ē vt optuit eā eē oīb⁹ vir
12 tutib⁹ adornatā. Duodecimū p̄uilegiū ē. q̄ in celo ſup oēs ē ex
altata. q̄ apte canit ecc̄ia. Exaltata ē ſc̄ta dei genitx ꝛc̄ de h̄ re
quire in alijs ſmōib⁹. ꝛc̄.

De eodem.

Ntrauit iħs in q̄ddā caſtellū luc. x. di. bn̄. Q̄ dn̄s ac ſal
uator nr̄ ſel' ⁊ ī vno loco viſibil'r tūc tp̄is dign̄tus ē opari
h̄ ec̄ nūc vbiqꝫ t̄ran in cordib⁹ el'coꝝ opat̄ inviſibil'r. ecce
em̄ euāgelio loq̄nte audiuim⁹ q̄ in q̄ddā caſtellū intrauit iħs ⁊
mł'r q̄dā martha noīe excepit eū ꝛc̄. Qd̄ ē at̄ h̄ caſtellū n̄ coꝛ hūa
nū. Sꝫ q꞉ d̄s manēs ī carne n̄ freq̄ꝫtauit domū marthe ꝑpt̄ ligna
⁊ lapides ex q̄bus extitit fabcata. ſꝫ ꝑpt̄ faīlia q̄ diligebat q̄ ibi
extitit ꝯgregata licꝫ lazaꝝ ⁊ marthā ⁊ mariā ſic d꞉ ioħ xi. dilige
bat at̄ iħs marthā ⁊ ſororē ei⁹ mariam ⁊ lazaꝝ. Sic ⁊ caſtella coꝛ
diū nr̄oꝝ n̄ viſitat dn̄s nec freq̄ntat n̄ dn̄s eadē faīlia ſpūaliter
intellc̄a. in nob fuit ꝯgregata. hic bn̄. Intrat domū nr̄aꝫ ſaluator
⁊ freq̄nt̄ viſitat eā q̄m lazar⁹ peītēs. Pꝛīo mūdat martha fideli
diſpēſatōi ornat maria replet int̄ne dedita ꝯtēplatiōi. Ita vidꝫ
vt lazar⁹ hūilit̄ ſentiat deſciipo Martha miſicordit̄ de ꝓxio. ma
ria ſublimit̄ de deo. hꝫ ī lazar⁹ formā peītētis ſig̃ns incipientē
Martha formā bn̄ diſpēſantis ſig̃ns ꝑficientē. maria v̄o formaꝫ
ꝯtēplātis. ſig̃ns ꝑfc̄oꝫ attingentē Qui g° domū in coꝛde ſuo do
ꝑpare deſidat. q̄ dn̄s v̄tutū viſitꝫ freq̄nt̄ ⁊ inhītet libent̄ Iſtaꝝ
triū ꝑſonaꝝ lazari videlicꝫ ⁊ marthe marie inſe offitia traſſigurꝫ
In q̄cūqꝫ. n. domo ſiue mali vt in clauſtro ſiue ſpūali vt in c̄ode h̄
t̄a offitia bn̄ ordinata fuīt illā d̄s viſitat libent̄ ⁊ ihītat freq̄ꝫt̄
di. n. bn̄. De vtraqꝫ domo ꝯſiderm⁹ fr̄es. q̄ꝫadmod ī hac nr̄a do
mo t̄a h̄ diſtribuit ordinatō caritatis lazaro pniaꝫ marthe ami
ſtratōꝫ marie ꝯtēplatōꝫ. Itē h̄ ſil' q̄cunqꝫ ꝑfc̄a ē aīa magis tn̄ vi
dent̄ h̄ ſingula ad ſingulos ꝑtinē vt alij recogitēt ānos ſuos in
amaritudine aīe ſue. tanq̄ vulnerati dormiētes cum lazaro inſe
pulcris. alij dediti ſint fr̄ne āmīſtiatōm. Alij v̄o vacent ſc̄te ꝯtē
platōm. Et q꞉ oīs clauſtral' in his trib⁹ ſtatib⁹ ē inclusus iō hos
ſtat⁹ traſcurrētes de ſingul' aliud diſſeram⁹. Q̄ at̄ oēs clauſtra
les in his trib⁹ ſtatib⁹ ſint incluſi. apte inſinuat bn̄. ſic di. Quib⁹
nulla credita ē diſpēſatō āmīſtratō nulla ꝯmiſſa. his oīno ſedē
dū ē ā ſec⁹ pedes dn̄i cū maria. ā cuꝫ lazaro int̄ ſepta ſepulcri q̄m
ſiīaꝫ iteꝝ replicat licꝫ ſub aliis verbis ita di. Iteꝝ dico ne q̄s de
ignorātia ſe excuſet oꝑtꝫ te fr̄ ad q̄ꝫ de fabꝛicanda ſeu reſc̄ta

īnt vndas noe archa ml̄ spectat. q̄ vin̄ cē dīsidion̄ vt daniel eāt
q̄ cū bto iob vin̄ dolon̄ et scientē īfirmitatē. hȝ aūt hos tres stat⁹
sīl q̄cūqȝ pfca ē aīa. ad q̄ pfcoȝ quicūqȝ venire desidat. Primum
statū lazari trāseat. q̄ in v̄a ɔsistit pnīa. Qua pacta mathe offitiū
fidelr fatiat vt tandē in his duob⁹ fidelis in vent⁹ ɔtēplatcȝ
trāseat. q̄ g° vltimū hre desidat. i. ɔtēplatoȝ. pmū. s. pnīaȝ lazari
n̄ refutet. Prim⁹ g° stat⁹ ē nouition̄ siue incipiētiū. ne q̄ denouī
cijs dubitātes hos solū reputem⁹ nouitios q̄ pmū annū n̄ dū in
ordine ɔpleuerūt idō Bn̄. describit eos nob̄ τ notificat ita di. Si
lx āms in ordine stetisti. τ n̄ pfecisti nouitiū te r̄putes. Sūt aūt
ta sig̃ inq̄b⁹ ɔgnoscim⁹ nos n̄ pfecisse τ pons nouitios adc esse
s. si n̄ dū sup pctis accepim⁹ ɔsolatoȝ. si n̄ dū intrauim⁹ nouā de
uotoȝ si remisim⁹ feruorē τ affectoȝ de. j. di. bn̄. Quādiu sup nr̄is
pctis in sclo ɔmissis remissioȝ n̄ accipim⁹. in p° ɔsiōis gdu sta=
m⁹ de. ij. idē iten̄ di. Suadeo vob̄ aīcis meis reflectē pedē a mo
lesta τ anxia recordatōe vian̄ nr̄an̄ τ euadē pitinera planiora
noue deuotōis τ semoris meōie bn̄fition̄ dei. vt q̄ in nob̄ ɔfūdi=
mi in ipsi⁹ intuitu r̄spiretis. de. iij. dr̄ apock. ij. Hēo adūsū te pau
ca. qȝ caritatē tuā pmā reliq̄sti. Qui g° hȝ t̄a sig̃ in se venit adc se
nouitiū reputet. q̄t aūt nob̄ talib⁹ sit fatiendū in p̄oco v̄bo apock.
docemur cū ibidē subiūgit. meōr esto. vn̄ excidis τ age pnīaȝ. τ
pma opa fac qd̄ ē dicē Qui ex p̄dcis trib⁹ signis nouitiū adc se
reputȝ. q̄ntūcūqȝ diu in ordine stetit agat pnīaȝ τ pma opa faci
at. i. q̄ facē debuit cū nouition̄ cellā intrauit. Qd̄ si n̄ fecerim⁹ ac
cipim⁹ qd̄ sequit̄. Sin aūt venio tibi cito τ mouebo cādelabr̄ tuū
de loco suo n̄ pnīaȝ egeris. Quicūqȝ g° ex p̄dcis nouitiū se r̄putȝ
festin⁹ ad pnīaȝ se ɔpēt q̄ q̄ p agē desidat formā in se lazari trāſ
figuret. Quā forma nob̄ bn̄. destribuit di. Lazar⁹ signs penitētē
dȝ eē inclusus. ornat⁹. ligat⁹. Sic. n. lazar⁹ iacuit in sepulcro p q̄
ta v̄a τ suffitiēs pnīa ē agenda Cupiēs g° ver⁹ penitēs inueniri
Primo ingrediat̄ seipm tanq̄ in sepulcn̄ et int̄ semetipm claudat
ibiqȝ ab oīb⁹ occupatōib⁹ extioīb⁹ statuat se aū iuditiū in corde
suo fatiēs ibiqȝ r̄ecogitet āṅos suos in amaritudīe aīe sue di. sibi
illud pu̇. j. Qd̄ ē op⁹ tuū. q̄ t̄ra tua. vel ex q̄ pplo es tu. Qd̄ et bn̄.
facē nos hortat̄ di. Ascēdit hō t̄bunal mētis sue vt audiat cām
preterite vite sue. sedeat rō iudicās. stet accusat̄x ɔsciā. testis sit
meōria. timor car. ifex. vt n̄l penit⁹ dimittat̄ ipunitū h̄ facē moue
mur p̄sa. xxvj. ɔple me⁹ itra cubicula tua τ claude sup te hostia
tua. qȝ q̄nto secrecius ingredimur. τ silenti⁹ includimur. tāto ab
hoīatōes pcon̄ nr̄on̄ clari⁹ ɔgnoscem⁹. Sic g° dr̄ Ezech. j. Ab
hoīatōes tue in medio tui. τ iten̄. Ingressus vidi et ecce similitudo
oīm reptiliū τ abhoīatō aīaliū τ vniūsa ydola depicta impiete
incircuitu p totū. Quis. n. ad manū n̄ hēat q̄ntūcūqȝ innocēs miq̄
tatē τ pcta si tn̄ in venta sine dissilacōe estimet in n̄ro. pondē et

mēſura q̄ ſi adiecit q̄ȝ in his offēderit n̄ ſit durioꝛ Ad amātē ſci
dit ad pniāȝ cogitās. q̄ tā multis ⁊ ꝗuibꝰ tā piū offēderit bn̄fa=
ctorē. Scd̄o dȝ eē ligatꝰ cū lazaro interiꝰ ⁊ exteriꝰ funibꝰ diſcipli
ne ⁊ obedie ne tanq̄ canis reūſus ad vomitū ⁊ ſus lotꝰ in volu=
tabro luti ne exhibeat mēbra ſua arma iniq̄tati ad peccandū ↄti=
nēs ſe tā in ſenſibꝰ extioribꝰ. q̄ in oībꝰ mēbris corp̄is. ne aliq̄t fa
cē p̄ſuiat qd̄ iteꝝ penitē opteat ⁊ lugē. h. n. ē vā pnīa. vt ſic ↄmiſ
ſa defleamꝰ ne iteꝝ deflēda ↄmittamꝰ nec ſufficit ſolū extioribꝰ
nos ligari. ſȝ intiores ſenſus ⁊ motꝰ illicitos. p̄ oīa refenare. ne
p̄ imaginatōs de p̄mꝰ ↄmiſſis delc̄atōes iteꝝ hauriamꝰ. De hac
ligata dꝛ Ecc̄. Vinculū illiꝰ ē ligata ſalutaris. Qꝛ ſic in p̄u. dꝛ vi
Hō apoſtota ē vir inutil̄ n̄ ſolū ā inutil̄ ad op̄andū bonū. ſȝ eciā in
vtilis qꝛ malū augm̄tat. Terciꝰ noviciꝰ incluſus ⁊ ligatꝰ dȝ eē ↄ
natꝰ cū lazaro ꝗuedie culpabil̄ ↄſcie. nūq̄ȝ ↄmittēs ſibi rmiſſiōẽ
criminū vana ſpe ſibi blandiēs. donec dn̄s miſt̄ ſui dicat ei in
ſpū lazare veni foras infūdēs ei remiſſiōȝ oīm pc̄toꝝ. Vn̄ Ecc̄. v.
De ↄpiciatu pc̄toꝝ noli eē ſine metu. ⁊ ne dicas miſatō dei mag
ē. multitudīs pc̄toꝝ meoꝝ miſebit̄. Scd̄s ſtatꝰ ē offitialiū ſiue
ↄficiētiū deſiḡtus p̄ ſtatū marthe ⁊ pȝ ordo. nēo. n. digne gerit
curā alioꝝ. q̄ p̄us n̄ geſſit curā ſui. hinc bn̄. A te tua ↄſideratō in
choet. ne fruſtra extēdaris ī alia te neglecto. ſi ſapiēs es deeſt
tibi. ad ſapiāȝ. ſi tibi n̄ fuis ſapiēs. Sapiēs. n. p̄mū ſibi ſapiēs ē ⁊
bibȝ de fōte putei ſui p̄mꝰ ip̄e in acq̄ſitōe. n. ſalutis nēo tibi ſer
mamor vnico mr̄is tue. audiāt g° offitiales marthe offitiū exeq̄n
tes. q̄ cautela opteat eos offitiū exeq̄. ſi dei gr̄aȝ ⁊ regnū celoꝝ
cupiūt ↄmereri. Sūt at̄ in oī diſpēſatōe meritoꝛia duo nc̄cia. vt
viȝ diſpēſatoꝛ ſit fidel̄ ⁊ prudēs h. n. duo req̄rit dn̄s luc. xvj. cum
di. Quis putas ē fidel̄ diſpēſator ⁊ prudēs q̄ȝ ↄſtituit dn̄s ſup̄
failiā ſuā. Hec at̄ fidelitas dȝ t̄pl̄r exerceri. ſ. ad deū ad ↄximū
ad ſeip̄m. P̄rio dico dȝ eē fidel̄ deo vt in oī diſpēſatōe officij ſui
p̄ purā intentōȝ q̄rat gl̄aȝ dei qd̄ facē movemur. ij. palip̄. xix. Vi
dete q̄d faciatis ⁊ cū diligētia cūcta facite. ⁊ h̄ ē quod di. luc. x.
Martha mar. ſol es vſq̄ȝ vnū ē nc̄c̄iuȝ Ac ſi dicat licet ſollicita ſis
⁊ circa p̄lima occup̄eris. nc̄c̄riū tn̄ ē. vt h̄ oīa in vnū. ſ. deū ordi=
nent̄. vt licȝ in ſe ſint diuſa. in vnū tn̄ p̄ intentōȝ redacta vni deo
oīa t̄buant̄ bn̄. Oīs creata ⁊ maxīe rōnal̄ dȝ ſuū p̄ncipiū imitari
⁊ qꝛ d̄s vnꝰ ē di. in opſi. Audi iſrl̄ d̄s tuꝰ vnus ē. deī mꝰ ⁊ nos q̄ſq̄ȝ
eē vnꝰ ſibi p̄ imitatōȝ v̄tutis ⁊ vnū cū ↄxīs p̄ vinculū dilcōis. Se
cūdo diſpēſator dȝ eē fidel̄ ↄxīo. vt oīa q̄ ei rōe officij dȝ fidelit̄
exhibeat canēs ī oībꝰ q̄bꝰ paterit eoꝝ murmuratōȝ. Siue g° ſint
debita victualiū. ſiue debita ſp̄ualiū ſiue ⁊ debita mercenarioꝝ
plenıſſime ſubdito miſtrēt. vt valeat ei dici illud dan̄. Fideli di
ſpēſatori vj Nullā cāȝ ſuſpitōis rep̄ire potant ei eo q̄ fidel̄ eēt
⁊ omnis culpa ⁊ ſuſpitō n̄ inueniret̄ in eo. Tertō ſit fidel̄ ſibi ip̄i

tante·n·caritatis circa nos ē dn̄s nr̄ vt nec ſibi nec ꝓxio nr̄o aliqd
velit ſuitiū qd cū nr̄o dāno opteat exhiberi·neq̄q̄ g° vult nr̄a
ſuitia·q̄ cū nr̄o dāno ⁊ ꝑiculo exhibent̄ hic Ecc·xxix·dr·Cōfir
ma vbū·i·ſis qd vocaris ⁊ fidelit̄ age ⁊ in oi tpe inuenies·qd ne=
ceſſariū ē·h g° fidelitas veraci⁹ in h ſiſtit ſi in oi diſpēſatōne nr̄a
purā ⁊ illeſam ꝯſciaȝ ſuam⁹·ita vt de oib⁹ reb⁹ nl nr̄is vtilitati=
b⁹ attraham⁹ de q̊ bn̄·Beāa fidel̄ es famul⁹ ſi de oib⁹ boīs dn̄i
tui nl tuis manib⁹ adherē ꝯtingat Qui g° his tb⁹ mōis vt dcm
ē fidelis rept⁹ fuit·Beāa magn⁹ vocabit̄ in regno dei merito ec
ei dicet̄ Euge ſue bone ⁊ fidelis ꝛc·d tali·n·diſpēſatore dr noe
ix·Inueniſti coꝛ ei⁹ fidele corā te·Et ſeq̄t ⁊ ꝑcuſſiſti cū eo fed⁹
vt dares ei trā thau auei·ethei euei ꝛc de h diſpēſatore dr ꝓu·
xxviij·Vir fidel̄ multū laudabit̄·Eſt·n·dign⁹ oi laude qr inueni
unt pauci ſuffic̄ ſic fideles·hic ꝓu·ij dr·Multi miſicordes vocāt
viꝝ at̄ fidelē q̄s inueniet q̄ſi dicat nēo hinc luc·xiij·Quiſputas ē
fidelis ſuus ⁊ diſpēſatoꝛ·Quis·n·ē ſignū raritatis ⁊ paucitatis
tal̄·n·ſtat⁹ ē altiſſim⁹·⁊ q̄nto altior tāto rarioꝛ ⁊ q̄nto rarioꝛ tā=
to merces copioſioꝛ·Talib⁹·n·dr Mat·xxv·Euge ſue bone ⁊ fi=
delis ꝛc·vſqȝ ſ multa te ꝯſti·Alijs em̄ ſimplr̄ boīs dat̄ merces
mlta nīs·fideles at̄ diſpēſatores ſic h ꝑfecti ſūt·ſic ⁊ ibi ꝑficiūt
boīs dn̄i·dn̄o h ꝑmittēte·cū dic̄ ſ multa te ꝯſtituā·ſȝ heu taleſ
pauci inueniūt ⁊ h ē qd ꝯquirit̄ dn̄s pſa·j·oms diligūt munā ſe=
cunt̄ retbutōes ⁊ io n̄ ſolū ꝑuant̄ merito magno fideliū diſpēſa
toꝝ·ſȝ et regno celoꝝ·dn̄o expſſe h di·luc·xvj·Si in alieno fide
les n̄ fuiſtis qd nr̄m ē q̊s dabit vob·nl de t̄ra nr̄m ē·n̄ q̄tū ſoli
neccitati ſuffic̄·Regnū at̄ celoꝝ nr̄m ē·dn̄o di·mat·xxv·Veīte bn̄
dicti ꝛc Si g° fideles n̄ ſum⁹ in alieno tollet̄ a vob qd vr̄m eē de
buat r̄gnū dei·Scdo bo⁹ diſpēſatō n̄ ſolū dȝ eē fidel̄ ſȝ ⁊ prudēs
Eſt at̄ prudētia vtus ꝑ qȝ dīa ꝑferim⁹ t̄rens ꝑ qȝ vt ait ſenecā
digtatē reb⁹ n̄ ex opīōe·ſȝ ex eaꝝ natā ꝯſtituit̄ ut in diſpēſtōe
fidlitas poſſit ſciam⁹ ꝑ prudētiā diſpēſare·h at̄ prudētia in tb⁹
ꝯſiſtit·Pꝛio vt bonū malo meli⁹ bono·optimū melioꝛi in oi h di
ſpēſatōe ſua ꝑligat·h·n·fatiēs ꝑfert etnitatē tpi celū t̄re·ſpūa
lia coꝛꝑalib⁹·deū reb⁹ ꝯmutās oiat trāſitoria in et̄na Scdm in q̊
ꝯſiſtit prudētia h ē vt ſi plat⁹ ē·ſciat lucrari aīas·Huic·n·lucro
nullū op⁹ nulla diſpēſatō ꝑfert̄ in h mōo·ſȝ oia q̄ pn̄t fieri ancel
lit lucꝝ·n·qd in aīab⁹ acq̄rit̄ ē infinitū eo qd ip̄a aīa ſit bonum
qddā infinitū iux̄ illd ꝓu·Infinit⁹ theſaur⁹ ē hoīs·Quā prudētiā
ſcēs bn̄dcs prudēs diſpēſator nos docȝ in regula·mouēs an̄ oia
ne diſſilans à ꝑuipēdens ſalutē aīaꝝ et in doctrina ſua imitās
aplm q̄ di·Argue obſecra·i·miſcēs tp̄ib⁹ tp̄a·⁊ t̄rorib⁹ blādim
ta·Tercō ut cū aīa reſuant̄ ifutuꝝ incerta ⁊ neſciat hō vtꝝ amo
re dign⁹ ſit an odio ſic dr Ecc·ix·Oia opa ſua in hūilitate ſepeli
at dicēs·Seru⁹ inutilis ego ſū·qd debui n̄ feci·nl oino boni ſibi

tribuēs· q̄m prudētiā docꝫ nos vitas luc̄·xvij·Cū feceritis oīa q̄
vob̄ p̄cepta ſūt di· ſui in vtiles ſum⁹· Terci⁹ ſtat⁹ ē clauſtraliū ſi=
ue ɔtēplātiū ī pſona magdalene p̄figurat⁹· Ad q̄ꝫ ſtatū ɔtēpla
tōis q̄druplici exercitō puemt̄·ſ·otio ſilētio auditu deſid'io q̄ le
gim⁹ de maria· Nā de ei⁹ ocio ⁊ auditu d'r luc̄· vt s̄· Maria aūt ſe=
debat ſec⁹ pedes dn̄i ⁊ audiebat v̓bū illi⁹· De t̄cio·ſ·ſilētio dicit
bn̄· Vide p̄rogatiuas magdalene q̄ in oī cā domū hꝫ aduocatū i=
dignat̄ ſiq̄dē phiſe⁹ ɔq̄rit̄ ſoror murmurat diſcipuli ⁊ vbiqꝫ ma
ria tacet ⁊ p ea loquit̄ xp̄s· Quartū aūt·ſ·deſideriū in nūi ioh̄·xj·
Vbi ih̄u veniēti in caſtellū d'r occurriſſe· Sic·n·d'r maria cū veniſ
ſet vbi erat ih̄s vidēs eū cecidit ad pedes ei⁹ ⁊ dixit ei dn̄e ſi h̄
fuiſſes fr̄ me⁹ n̄ fuiſſꝫ mortu⁹ p q̄ꝫ occurſū ei⁹ deſideriū intelligi
m⁹ ɔpotent̄· Sic deuoti clauſtrales cupiētes rachel āplexib⁹ et
fūgi offitō magdalene p qd' ad nobilē ſtatū valeāt puenire ɔtē
platōis p̄dc̄is q̄tuor ſe hīlitēt· vt diſtāt deo vacare·tacē·audi=
re·deſid'are· Tūc ⁊ deo veracit̄ vacam⁹ cū corde nr̄o oī t̄pe et q̄
cūqꝫ ſtrepitu vel labōe imnēte deo ɔtinue adhēm⁹ qd' facē mo=
nemur deut° cū d'r· Caue diligent̄ ne obliuiſcaris dn̄i dei tui·
thob·iiij· Oīb⁹ dieb⁹ vite tue in mēte hēto deū· Tūc·n·d'o vacit̄
vacam⁹·ſi cor nr̄m in deū affigim⁹ ⁊ nulla occaſiōe illud abeo re
trahim⁹ aliq̄n· Scd'm hīlitans nos ad ɔtēplatōꝫ ē tacit̄nitas ⁊ ſi
lentiū vt ſiue a ſupiorib⁹ corripiamur ſiue ab eq̄lib⁹ ɔtēpnamur
ſiue ab inferiorib⁹ ſubſanamur ſp clipeū pacie p̄ferentes ſilentiū
cordis ⁊ oris teneam⁹· vt teſte ɔſcīa poſſim⁹ dicē cū iob nonne
ſilui nōne diſſi'laui nōe quieui ⁊ venit ſup me indignatō· Tertō
cū maria audiam⁹ v̓bū dei ⁊ oīa q̄ audim⁹ puirib⁹ exeq̄mur di=
cū ps̄· Audiā q̄t loquat̄ ⁊c̄· Exēp̄ v̓boꝝ v̓tute aliq̄n liq̄ſcētes ⁊ a
nob̄ penit⁹ recedētes fluim⁹ in deū· iuxͣ illō aīa mea liq̄fca ē ⁊c̄ ⁊
talit̄ liq̄ſcē ē deo occurrē· Quarto ſic̄ maria cū vehemēti deſid'io
dn̄o occurram⁹ delicata ē·n· d'ma ɔſolatō vt nulli ſe t̄buat· n̄ cuꝫ
vehemēti deſid'io affectet̄ hinc bn̄· Optꝫ v̓t ardor deſiderij p̄ueni
at oīm aīaꝫ ad q̄ꝫ ip̄e ē ventur⁹· q̄ omꝫ ɔſumet rubiginē viroꝝ· et
ſic locū p̄pet dn̄o· Et tūc ſcit aīa· q̄m iuxͣ ē dn̄s· cuꝫ ſe ſenſit illo
igne ſuccēſam ⁊ dixit cū ꝓph̄a de excelſo miſit ignē in oſſib⁹ me
is· tali aīe ita ſuſpirāti freq̄nt̄ imo ſine intmiſſione ornati ⁊ affli
genti ſe p̄ deſiderio occurrit ih̄s xp̄s·

De eodem·

Go in altiſſimis hīto Ecc̄· xxiiij· di· bn̄· Maria oīb⁹ ſe exo=
rabilē oīb⁹ clemētiſſimā p̄bꝫ oīm demqꝫ· nccīitates āpliſſi
mo q̄dā miſer̄ affc̄u· q̄ꝫ ip̄e q̄ in oī gn̄e bonoꝝ in altiſſimis
hītat inquib⁹ p̄t ⁊ hꝫ oīa q̄ ſūt bona· Vt aūt videam⁹ inq̄b⁹ altiſſi
mis hītabat v̓go ſcta· Sciend' q̄ ſūt ſeptē gn̄a bonoꝝ inq̄ꝝ altiſ
ſimis hītabat· Fuit·n· puriſſima· gr̄oſiſſima in meritis ditiſſima i
paciēdo q̄ ꝓfūdiſſima in ɔſolatōe hūndātiſſima· v̓tuoſiſſima in
ɔtēplatōe· altiſſima· ⁊ h̄ oīa hūit in altiſſimis· Ꝓrio dico habuit

altiſſimū puritatis·cū·n· omnib⁹ hominib⁹ plus ⁊ mi⁹ puritas
h̄eat̃ illa ſupma ē ⁊ altiſſima vbi nl̃la vnq̄ʒ aſpſio q̄ʒtūcūqʒ mimi
pulilis ē ꝯtracta q̄ʒ bt̄a v̓go h̄uit q̄ in vt̄o fuit mūdata ⁊ vſqʒ infi
nē vite in ſupmo pc̄cōis mōiſſime ꝯſuata Et iō ſoli ꝯpat̃ mq̊ vn
q̄ʒ nulla macl̃a fuit viſa hīnc aug̃·Ea puritate nitebat v̓go·q̄ ſub
deo maioꝛ ne q̇t intelligi q̄ lōge āgeloꝝ trāſit puritatē Nā d̓s q̄
ut ait iob·iiii·In āgel̃ ſuis repit prauitatē in ea n̄l inueniēs pra
uitatis de ea di·in Cant̃·Tota pulcra es Bñ·Maria impuritate
trāſcēdit āgelos ⁊ celeſtē om̄ʒ ſup gredit̃ creat̃aʒ qd̓ n̄ ſolū p̄:
bat̃ auc̃te ſʒ ⁊ rōis v̓tute·Quāto·n·q̄libʒ creat̃a ꝯiūctioꝛ ē d̓o·tā
to ec̄ opꝫ eē puriorē·ſʒ ipſa ſup om̄s creat̃as fuit ꝯiūctioꝛ g°et
purioꝛ·Scd̓o ſtetit in altiſſimo gr̃aꝝ q̇tq̇t·n·altiſſimū ē in g̃cijs
h̓ totū h̄uit v̓go ſct̄a·altiſſimū at̃ in gr̃a ē oēʒ h̄re gr̃aʒ n̄ pluralit̃
nᶜ diminute·ſʒ ita ſublimit̃ vt eo mō nulla pura creat̃a eēt gr̃am
ꝯſecuta·Vñ de h̓ altiſſimo ip̄a gl̃at̃ Ecc̄i·di·In me oīs gr̃a vite
⁊ vie·Ac ſi dicat·oīs gr̃a in ⁊ oib⁹ hoib⁹ ad p̄ntē vitā p̄it̃ ⁊ fu:
turā nc̄c̄ia·a deo in miſicordit̃ ē infuſa·Vt g° breuit̃ q̄ tibi dc̄a
ſūt replicent̃·altiſſimū in g̃cijs ē om̄ʒ gr̃aʒ h̄re·nō tā ſibi ſoli ſʒ oī
hoi inuocāti eā·⁊ h̓ totū in altiſſimo·q̊ vnq̄ʒ pura creat̃a ē gr̃am
ꝯſecuta·In h̓ g° altiſſimo t̃a ꝯfluūt·ſ·om̄ʒ·oī ſūmū·Omnē·ſ·h̄re
gr̃aʒ·oī indigēti ⁊ req̄renti·⁊ h̓ totū īſinuat Ecc̄·xxv·Videte q̄m
n̄ ſolū in laboraui·ſʒ oīb⁹ exq̇rentib⁹ v̓itatē·Tertō ſtetit in altiſ
ſimo meritoꝝ oo·q̄ʒ tā multa tā mag̃·tā ſublimia merita nēo vn
q̄ʒ ꝯportauit·Pꝛio dico q̄ʒ nēo ta merita acqſiuit q̄ʒ ipſa ꝯtinue
merebat̃·Ita vt mom̄tū tp̄is ei nunq̄ʒ ſine merito ptrāſiret·Nā ⁊
ſi ocio aliq̄n vacaſſʒ·h̓ ip̄m adᶜ tā v̓tuoſe tā ex rōnabili cā fecit ut
ei n̄ īmerito ad ſupmū meritū ꝯputaret̃·Scd̓o nēo tā mag̃ meri
ta ꝯportauit eo q̄ʒ ip̄e ſua opa imediate in ip̄m deū q̄ʒ in vt̄o por
tauit lactauit īgremio fruebat exercebat·Nā ſi veꝝ eſt·imo q̄ʒ
veꝝ ē·q̄ʒ ſi q̄s ꝓph̄aʒ recipiat mercedē ꝓph̄e accipiet·et q̇ recipit
iuſtū·iuſti mercedē accipit·q̄ʒ magnā mercedē accepit q̄ deū n̄
ī hoſpitiū dom⁹·ſʒ in hoſpitiū corpis ⁊ cordis recepit Et ſi mer
cedē accipit q̇ dat paupi indumētū·q̇t accipit q̄ dat d̓o carnis in
dumentū·Et ſi mercedē accipit q̇ dat paupi ꝓpt̃ deū alim̄tū·q̇t
accipit q̄ dat ip̄i deo deliq̊re cōdis·i·de uberib⁹ nutm̃entū·Ter
cio ei⁹ merita n̄ ſolū erāt multa·nᶜ ſolū mag̃ ſʒ ec̄ ſublimia·q̄ʒ ſil̃
⁊ actiuā ⁊ ꝯtēplatiuā vitā ſublimit̃ exercebat qd̓ nulli vnq̄ʒ ē cō
ceſſum·Alijs·n·vita actiua·alijs v̓o ꝯtēplatiua ē data·alijs à qd̓
adᶜ pl⁹ ē vtraqʒ vita ē data ſʒ alt̃nis vicib⁹ vt ap̄l̃s·q̄ nūc ꝯtem
platōib⁹ nūc v̓o actōib⁹ intēdebāt·Sʒ bt̄e v̓gini ſil̃ ⁊ ſel̃ vtrꝝqʒ ē
donatū vt viʒ Infans foꝛis ab ea aleret̃ ⁊ int⁹ deitas ꝯtēplaret̃
vñ ip̄a ſublimib⁹ ſuis meritis felicit̃ gl̃at̃·Ecc̄·di·Ego feci vt o
riret̃ lum̄ indeficiēs ⁊ q̄ſi nebulā ꝯtexi totā terrā ⁊ h̓ ē lumen qd̓

deſe di· ioh·viij· Ego ſū lux mūdi· qđ lucꝫ ĩ t̃ra ⁊ ĩ celo elās dei
⁊ dilcis· ⁊ ꝑ qđ lumen gr̃a ſup vniūſaꝫ t̃raꝫ ſpgit̃ ſic ſup terrā ne
bula ſe diffūdit· Quarto bt̃a v̓go fuit ĩ patiēdo ꝓfūdiſſima do
loroſi⁹· n· ⁊ ꝓfūdius ip̃e paſſiōib⁹ filij ſup oīs viatores· q̇ vnq̄
paſſi ſūt patiebat̃· alij· n· ĩ corꝑe patiebāt̃ q̄ paſſiōꝫ ſuis virib⁹ co
mēſuratū ſolū ꝑtulit· cui ſi q̇t fuit ſup additū ĩpaciēdo· ſuccūbu
it moriēdo· qꝛ ñ potuit pl⁹ q̄ pati potuit Ip̃a v̓o patiebat̃ ĩ aīa
q̄ ē imortal̃· mq̄ꝫ q̄ntūcūqꝫ doloris acerbitas cumulabat̃· ñ tñ ſuc
cūbere potuit neqꝫ mori bñ Bñ· Tuā ꝑtrāſiuit aīaꝫ vis doloris
vt te pl⁹ q̄ꝫ martirē ꝓdicem⁹ ĩ q̄ corꝑe ſenſū paſſiōis excellerat
ꝯpaſſiōis eff̄c̄s· h̄ aūt vis doloris ĩ mēſi ex t̃plici cā ĩ aīa virgis cu
mulabat ſ· ex mr̄na clemētia pacientis filij ĩnocentia crucifigētiū
crudeli vehemētia· Pͥo dico dolor paſſiōis fuit ĩmēſus ex mr̄na
clemētia· ſi· n· oīs mr̄ diligit ex cui⁹ dilcōe ꝯpatit̃ q̄tq̄t doloris ac
cidit nato ſuo quā v̓o illa mr̄ q̄ plena pietatis erat cꝰ viſcera ñ ĩi
dulcedīe redolebāt ſup oīꝫ mod̓ ꝯdolebat· Scđo dolor ei⁹ mī
tus erat nīs· ex filij pacietis ĩnocētia· q̄ꝫ ſciebat ñ ſolū nullū vnq̄
ꝯmiſiſſe pc̄m ſꝫ ſuis crucifixorib⁹ bona multa optuliſſe· Pena· n·
q̄ ex culpa ĩfligit̃ pacieti⁹ ſuſtinet̃· Tercō vis doloris ei⁹ cumu
lat̃ ex crucifigentiū crudeli vehemētia· ſciebat ā bt̃a v̓go q̄ eoꝝ
crudelitas ſuo t̃pe crudelē valde a deo vĩdictaꝫ excipet· vt ſic
paſſio filij multis extitit ĩet̃naꝫ ſaluatōꝫ ſic multis fiēt ĩ ruinā
⁊ et̃naꝫ dānatōꝫ· ſic audiebat ĩ ſymeonis ꝓpƀia di· Poſit⁹ ē ĩ rui
nā ⁊ reſurectōꝫ mltoꝝ ⁊ ĩſignū cui ꝯ dicet̃· Qūto ſtetit ĩ altiſſi
mo ꝯſolatōis vt q̄ tā ꝓfūde ſup oīs hoīes debuit turbari· meri
to etc ſup oīs debuit ꝯſolari h̄ aūt altiſſimū ꝯſiſtit ĩ trib⁹· ſ· ĩ ꝯſo
latōis nobilitate ꝯtinuitate gn̄alitate· Pͥo dico h̄ ſupmitas ꝯſo
latōis ꝯſtabat ex ꝯſolatōes nobilitate multis· n· mōis ⁊ multipl̃r
fiūt ꝯſolatōes· Alij· n· ꝯſolant̃ ex pctōꝝ r̃miſſiōe· Alij ex aliq̄ꝝ bñ
fitiōꝝ collatōe· alij ex q̄licūqꝫ dulci affcōe· alij ex ſpūs ſcti mebri
atōe· Ip̃a bt̃a v̓go ex ōme ſpeculatōis ꝯſolabat̃ illuſtratōe ⁊ ex
ōme eēntię ſi fas ē dicē viſiōe· Quitq̄t· n· mt̃ legiſlatores vnq̄ꝫ a
licui accidit h̄ āplius ⁊ nobili⁹ ꝯtingebat v̓gim gl̃oſe· Si g° moy
ſes ⁊ paul⁹ adc archanū ꝓmouēte gr̃a trahebāt̃· cur h̄ nr̃e v̓gi ñ
āpli⁹ euenirꝫ· Scđo h̄ altiſſimū hūit ex t̃pis ꝯtinuitate Sic· n· aſ
ſerūt ꝓcones ei⁹ q̄ ſp ⁊ q̄ſi ꝯtinue fuit ĩ exceſſu vt qđ alij ĩ rap
tu ⁊ q̄ſi ad momtum habuert ip̃a ꝯtinue fruebat̃· Terciū fuit ex
gn̄alitate q̄ꝓpe ⁊ ĩt⁹ ⁊ ex ĩſenſib⁹ ⁊ affcib⁹ ĩ corꝑe ⁊ aīa ꝯſolabat
Nā foras ĩ aſpc̄u filij· ĩt⁹ ĩ aſpc̄u deitatis· foras ĩ hoīe filij· ĩ
tus ĩ dō dulcib⁹ ꝯſolatōib⁹ fouebat An ñ merito ꝯſolabat̃ foras
q̄ciēs illā gl̃oſaꝫ teſtā hūanitatē dico filij ſui· ĩ q̄ plenitudo diui
tatis hītabat r̃ſpicebat ꝯtrectabat lactabat latitabat· Si· n· alie
mr̄es q̄ ĩ pc̄tis ꝯcipiūt ĩ dolore piūt· ⁊ ĩ multis laborabimus ⁊

immūdicijs lnutriūt ⁊ pc̄tores fiunt adhuc delectantur ⁊ con=
ſolant̄ in eoꝝ intuitu quō non merito talis mater talem filium
quem ex ſpiritu ſancto concepit·ſine dolore parturit ſine gra=
uedine geſtauit etiam omni munditia et ſanctitate aluit et nu
triuit conſolabatur ſic q₃ factum vt foras ꝑ ſuum hominem ex
teriorem in homine filij paſceret̄ ⁊ nichilominus in ſuo interio=
ri in filij tui intiori hoc eſt in diuinitate dulcit̄ paſceret̄ vt fiet
ei qđ ioh̄·x·dr̄·Vt egrediēs ⁊ ingrediēs paſcua inueniret·Sexto
ſtetit inaltiſſimo v̓tutum·h̄ aūt iteꝝ tripliciter ↄtingebat ſc₃ al=
titudine·inlatitudine·inpulcritudine·Primo dico ſteti₃ in alti=
tudine virtutū quia nō poſſedit eas mediocrit̄ nec tenuit̄ nec di
minute·ſ₃ inſuꝑmo vigore·⁊ ſicut virtus nobiliſſime potit̄ poſſi
deri ⁊ ſic v̓tutem habuit v̓go ſancta·Sc̄d̄o poſſedit v̓tutes in la=
titudine h̄ eſt ſm̄ omnē ambitū v̓tutū·v̓bi gratia humilitas hic
virtus aliqn̄ habet̄ in cōde·aliqn̄ tm̄ in ore·aliqn̄ in opere·aliqn̄
aut diffundit ſe ad om̄ia iſta tria·Sic beata v̓go ſm̄ latitudine₃
virtutes omnes habuit exercēs eas in om̄ibus in quib᷒ v̓tutes
poterāt exerceri·Et h̄ eſt de quo gloriat̄ v̓go ſancta Ecc̄i·xxiiij:
Ego q̄ſi therebint᷒ extēdi ramos meos·Illa·n· arbor p̄ceteris
arboribus diffundit ramos ſuos·Tercio ſtetit in altiſſimo v̓tu
tum ſm̄ pulcritudinē·Nam in aliis hominibus habitus v̓tutū cō=
querit̄ expugnatiōe vitioꝝ·Virtus em̄ vt dicit̄ tenet mediū vi=
tiorum ipa virtutes habuit ſine admixtōe contrarij·quia caruit
fomite peccati·vn̄ vitia radicaliter oriūt̄ ⁊ ideo virtutes puriſſi
me habuit ſine impulſu vitiorum·hinc eſt etiam·qꝛ ipa virgo vir=
tutes ſuas delectabiliter exercebat Sic enim dicit philoſophus
Quet virtus mouet admodum nature·Vnde ſicut ignis natura
liter inclinatur ad actum califaciendi·Sic homo virtuoſos ad a
gere virtuoſe·virtutes enim cum acquiruntur ⁊ trahuntur inha
bitum optime cum natura ↄueniunt et delectabiliter ſedent in
anima poſſeſſoris·Virtus enim vt dicit bernhard᷒ naturalis ē·
Septimo glorioſa virgo nunc et ineternum habitat in altiſſimo
glorificationis nec immerito debent enim premia meritis corre=
ſpondere vt que in altiſſimis meritorum ſtetit in via·ſtet etia₃ in
altiſſimis premioꝝ·⁊ quia nulla lingwa de hac eius gl̄a q̄uitq₃
valet exprimere exquadam quā circumlocutione·de h̄ altiſſimo
aliquid depingamus habuit enim in via tria ſingulariter mira=
bilia·et mirabiliter ſingularia·que oſtendunt eam in patria ſin=
gulariter mirabiles mirabiliter ſingulares glorias ſuper om̄es
creaturas poſſidere hec fuerint virginea maternitas diuina fi=
liatio·ſpūalis paſſio que mirabilia ita ei ſingulariter euenerunt
vt in his nec ꝑmā ſile₃ viſa ē nec hr̄e ſeq̄₃tē·Et his trib᷒ mirabili
bus ſing ularibus mirabilit̄ ſingulares et ſingulariter mirabiles

glorie in pr̃ia corrñdet· Hinc bñ· merito bt̃a v̓go p ſolem figurat̃
q2 ſic̃ ſol ſolus orbē illuiet ſic h̓ ſola ſolidiori luie ⁊ hoies ⁊ ange
los in celeſti pr̃ia illuſtrat a deo vt in acceſſibili luce p lucēs ſic
vtroꝝq3 ſpũum bẽat dig̃tatē· vt i dpatõe v̓gis nͨ poſſint nec de
beãt appē· ſic̃ ut illucreſcēte ſole nec lũe lucē nec ſydera appē
videnẗ ſic maria ad celũ veniēte ſpdã celeſtium ſpũum q̃ſi ñ ſint
nec lucē nec appē videnẗ· Si g̊ glo̾ſaʒ dñaʒ nr̃aʒ volum᷒ magñi
ce hõrare ip̃aʒ ſtudeam2 p pmitatis nr̃o modulo p virib᷒ imita
ri· ſic· n· ip̃a hortatẗ nos di· Trãſite ad me oĩs q̇ ↄcupiſcitis me
⁊ a gñatõib᷒ meis ĩplemĩ· ac ſi dicat Qui m̃ placē cupiũt ad me
trãſeant· i· imitenẗ me· ⁊ a gñatõib᷒ meis· i· bonis meis h̓ enũe=
ratis ĩplemĩ· qd̓ ſi facē decreuim2 ſtudeam᷒ vitã nr̃aʒ p̃ocis ſep
tem bonis adornare ñ ut eadē in tãta altitudie qd̓ nob̓ ē impoſſi
bile ↄſeq̃mur ſʒ vt fimbria eoꝝdē· i· infimta eoꝝ adipiſcamur ut
ſaltē ĩfimũ puritatis gr̃e meritoꝝ paſſionũ ↄſolacõm v̓tutũ ⁊ tã
dem gl̓e hẽamus

De Sancto Bernhardo·

Vaſi ſtella matutina ĩmedio nebule ⁊ q̃ſi lũa plena idie
bus ſuis lucʒ ⁊ q̃ſi ſol refulgēs· ſic ille refluſit ĩ tēplo di
Ecc̃· l· di· g̃g· Quibuſdã g̃dib᷒ ad altiora ĩcremita v̓tutũ
puenim᷒ nē o· n· repēte fit ſũm᷒ ſʒ a bona ↄũſatiõe· a minĩs q̃ſq3
inchoat vt ad mag̃ puemat· In v̓bis g̊ ppoſitis licet ſpmeõ ↄme
fili᷒ ſacerdotis magn᷒ q̃ntũ ad lr̃alē intelligētiã ↄmēdetẗ nl tñ re
fert ſi ea ad b̃tiſſimi pr̃is nr̃i bñ· ↄmendatõʒ acomodãtes vitam
ei᷒ glo̾ſaʒ p ip̃a ſpũalit̃ intellc̃a declaram2 Si· n· in p̃ocis verbis
magn᷒ ille ſacerdos veracit̃ ↄmēdatẗ· q̃nto magis venabil᷒ pr̃ nr̃
q̃ vita ⁊ doctrina glo̾ſus valde effect2 ē· in eiſdē v̓bis potit̃ ap̄e
ↄmēdari maxīe q2 p t̃a illa· luĩa· ſ· ſtellã lunã· ſolē· t̃plex ſtat᷒ vi
te ſue· ſ· pñcipiũ mediũ ⁊ finis ppriiſſime ⁊ ↄueniētiſſime decla
ratẗ· Ita vt ſingula luĩa ad ſtat᷒ ſinglos referam᷒· Stellã ad pñ
cipiũ ↄũſiõis lunã ad mediũ pgreſſiõis· Solē ad ſtatum pfcõis
pprie ↄpentes· ut ſic p h̓ tria luĩa· tota vita venabil᷒ pr̃is nr̃i ap=
prie ↄpentes... mordio ↄũſiõis inchoata ⁊ vſq3 ad finē pfcõis ↄſũata pleniſſime
ↄmēdetẗ p ppetates lumĩũ ſtat᷒ ſingulos exponētes· Prio g̊ a
p̓mo luie ſtella vidʒ inchoãtes· dicim᷒ q2 ſtella tres hʒ pprieta
tes· q̃ꝝ v̓tutē bt̃s pr̃ nr̃ ↄũſiõis ſue p̓mordia dedicauit· Eſt enim
ſtella· errantiũ directiua· diſcordãtiũ recõciliatiua· fecũdantiũ
germiatiua· Conpatẗ g̊ pñcipiũ ↄũſiõis pr̃is nr̃i Bñ· ſtelle ppē
errantiũ directõʒ Vt ſic̃ ſtella nocte itinerãtes vel ec̃ in mari na
uigãtes ne a via recta deuiēt ⁊ oberrēt regit ⁊ gubnat· ſic pr̃ nr̃
ĩ p̓mõdio ↄũſiõis ſue ſenſus ſuos extiores ex corrupta natẗa vagos
⁊ errancos a vanis cohibuit ⁊ eos ad dñʒ dirigebat lē· n· nũ· xv
dñʒ p̃cipitãtē ñ ſeq̃ris ocl̓os p res varias fornicãtes p ocl̓os cēs
ſenſ᷒ volēs ĩtelligi q̇ ut· j· re· d̓z· huc atʒ illuc vaganẗ ĩ certi ⁊ q̇ti

ſcriptura legebat hoc ope efficaciter ad iplebat et qḋ opere fa
ciebat hec pꝰea alios docebat dicens. Pñia v̇tus ē hitus corpis
vt h̄ vno mō ſcȝ ſe habeat ⁊ nl ſit q̄ poſſit offendeere intuentes ⁊
qḋ fecit pꝰea docuit dñs. hēat hō dei ſenſus ſuos extiores non
duces ſȝ ſuiētes vt dicat huic veni ⁊ veniat ⁊ alti vade ⁊ vadat
⁊ alijs fac h̄ ⁊ abſqȝ ōd cōe faciat. Scḋo pr̄ nr̄ bn̄. aſſilat̄ ſtelle ꝗpt̄
diſcordātiū recōciliatōȝ vt ſic ſtella ꝑ efficatiā v̇tutis ſue elemta
diſcordātia vt ſe ꝯpaciant̄ recōciliat ſic ip̄e corpꝰ ⁊ aīaȝ que vt ait
apꝰ adūſū ſe mutuo ꝯcupiſcūt ſtuduit ī bonū efficacit̄ ꝯcordare
corpꝰ tanq̄ȝ mācipiū ſpūi ſubſternēdo nec ſolū h̄ de corpe ⁊ aīa
fecit. ſȝ ec̄ affcōes intiores q̇ freq̄nt̄ diſſentiūt ꝯcordauit vt qḋ rō
bonū iudicauat volūtas voluit ⁊ mēoria āplecteret̄. qḋ ꝑ oīa in
hoīe placȝ deo. Nā de corpis et ſpū ꝯſenſu ḋr Ecc̄ xxv. In tribꝰ
bn̄placitū ē ſpūi meo q̄ ſūt ꝓbata corā deo et hoībꝰ. q̊ꝝ vnū ē vir
⁊ mulier bn̄ ꝯſenciētes. qḋ de corpe ⁊ ſpū itelligit̄. De quibꝰ. ſ. cḋ
pe ⁊ ſpū di. v̇itas mat. xxviij. Si duo cōſenſint oīe qḋ pecierint
fiēt eis a pr̄e meo. hinc apꝰ. j. Coꝝ. j. Obſecro vos pr̄es ꝑ nomē
dñi nr̄i iħu xp̄i vt idip̄m dicatis oēs ⁊ n̄ ſint in nob̄ ſciſmata. q̄ꝛ
ut ḋr Ecc̄. Vnꝰ orās ⁊ vnꝰ maledicēs cuiꝰ vocē exaudit dñs. hic
bn̄. qḋ fecit docuit dicēs docēdus ē nouꝰ hō int̄ carnem ⁊ ſpm̄.
qui inuicē iugit̄ adūſū ſe ꝯcupiſcunt iuſtū rōis ⁊ diſcretōis h̄re
iuditiū nec aliq accipe ꝑſonā docendꝰ q̄ȝ ē ſpūs corpꝰ ſuū h̄re
ſic egꝝ ꝯmēdatū cui ec̄ multū volenti in vtilia ſūt negāda. Vti-
lia ē nolenti vltro ingēnda. ſic de eo agē ſic de nō ſuo. ſȝ eiꝰ aquo
empti ſumꝰ ꝓcio magno. nec dubiū quin ꝑus fecerit qḋ docebat
Tertio pricipū vite pr̄is nr̄i. aſſilat̄ ſtelle. ꝗpt̄ germantiū fecūdi-
tatē q̄ꝛ ſicut v̇tus ꝯſtellatōm infūdit radicibꝰ ⁊ plātis vt germi
nēt ⁊ fecūdent Sic corpe ⁊ aīa recōciliatis ſenſibꝰ ⁊ affcibꝰ ī vnū
coadunatis cepit pr̄ ſctus v̇tutes ⁊ opa meritoria efficatiſſime
germiare. Nā at̄ talē ſenſuū ī deū ordinatōȝ ⁊ affectuū recōcilia
cōm. ſi q̇t fatimꝰ de gn̄e boni n̄ tn̄ erit meritoriū aput deū fecūda
tō ⁊ germinatō ſolū ſurgit pꝰq̄ȝ ſenſus ⁊ affcs ad deū fuīnt ordi
nata. q̄ꝛ ex his bn̄ ad deū ordinatis deꝰ allectꝰ ad aīaȝ veniet ex
cuiꝰ p̄ntia tota vita hoīs germiat ī ſalutē. vt de hꝰ cemōi dicere
poſſimꝰ illḋ. j. Re. xxiij. Nō ē q̇tq̄ȝ ex eo qḋ n̄ germiet ⁊ illḋ pſ. Fo
liuȝ eiꝰ n̄ defluet. ⁊ oīa q̄cūq̄ȝ faciet ꝓſpabunt̄ ⁊ ſic pȝ quō pr̄ nr̄
bn̄. ꝗpt̄ pricipia ꝯūſiōis ſtelle ꝯpat̄ Et ſciendū q̄ n̄ ſtelle ſimplicit̄
ſȝ ſtelle matutine imedio nebule lucētis aſſilat̄ q̄ duo ꝯūſiōȝ pa-
tris. nr̄i n̄. mediocrit̄ recōmēdāt. Nā matutine addit̄ ꝗpt̄ maturā
ꝯūſiōȝ. nobile v̇o ꝗpt̄ prauoꝝ ꝯūſatōȝ. h̄ ē q̄ꝛ mature icboauit et ī
medio natōis prauē ⁊ pūſe ꝯuerſiōȝ ſuā ſctē ⁊ munde ꝯſuauit.
Nā de pmo dicitur Trenoꝝ. iij. Bonū ē viro ſi portauit iugū ab
adoleſcētia ſua. De ſcḋo dicit ggꝰ. Nō valde laudabile eſt bonū

eſſe cum bonis ſ; bonū eē cū malis·ſicut em̄ grauioris culpe ē inē
bonos bonum non eſſe ſic immenſi preconij eſt bonum inter ma
los eſſe·Sequit̄ ſcðm principale·ſ·q̄ſi lūa plena ī dieb⁹ ſuis luc;
In quib⁹ v̄bis venabilis pr̄ bn̄·a medio ſtatu vite ſue mirifice co
mēdat̄ deſcribit̄ at̄ a lūa n̄ q̄licūq;·n̄ corniculata nc diminuta·ſ;
aſpica ⁊ rotūda·q̄ſi a lūa plena et pfc̄a ꝑpt̄ tres ei⁹ ꝓpetates ſc;
ꝑpt̄ copioſa; illuīatō;·v̄tuoſa; opatō;·fructuoſa; oīſatō;·Primo
dico opat̄ lūe plene ꝑpt̄ copioſa; illuīatō;·q2 oms noctis tene
bras illuīat lucis a noctis pn̄cipio vſq; ī finē·qd̄ in nulla alia for
ma facit·vn̄ ſemiplena increſcēdo p̄ma ꝑtem noctis·⁊ iteꝝ ſemi
plēa ī deſcēdendo vltimā ꝑte noctis illuīat ſ; plena totā·Sic pr̄
nr̄ tā copioſū lumē gr̄e accepit a ſole dō·vt vite ſue omnes tene
bras ꝑpulſaret nullas in eo tēbras delinq̄ns·Sūt at̄ tēbre pctō
rū ignorātie dmoꝝ ⁊ defectū nr̄oꝝ·Nā de p̄mis tēbris dr̄ in ps̄
Timor ⁊ tremor veneūt ſuꝑ me ⁊ ꝯceperunt me tēbre·De ſcðis
tēbris igorātie idē di·De⁹ me⁹ illuīa tēbras meas idē·Neſciunt
neq; ītelligūt ī tēbris ābulāt·De tercijs di·job·xix·In calle meo
tēbras poſuit ⁊ iteꝝ·xvij·In tēbris ſtraui lc̄ulū meū·Has oms te
bras lum̄ gr̄e ī vita bt̄i viri pleniſſime diſſipauit ⁊ eoꝝ ōria infū
debat·Expulit·n·tēbras pctoꝝ infūdēs purā īnocentiā tēbras
ignorātie bonoꝝ docēs dei ſcia;·tēbras defectuū nr̄oꝝ dās irre
rephēſibilē ꝯſcia;·Nā de ſua īnocētia iteꝝ ipſe di·Qd̄ ipe ds̄ in
n̄ iputare decreuit ſic ē q̄ſi n̄ fuit·De 3°·ſ·dei ſcia ipe faret̄ q2 int
q̄rcus ⁊ fag⁹ orādo meditādo ⁊ ꝯtēplādo didicerit·bn̄ ꝯfeſſus
ē q2 ſibi meditāti ⁊ orāti tota ſac̄ ſcripc̄a expoſita ē·Ex 3° h̄ p; q2
nullū ita hūit defc̄m ſe retardantē·q2 eximio feruore q̄ modū et
vires exceſſit·dat⁹ ē inobediā; malachie Epī q̄ cū ꝑ frenū obe
diētie a tali ⁊ a tāto ipetu cohibēt·Scðo ꝯpat̄ venabil' pr̄ nr̄ lūe
plene·ꝑpt̄ v̄tuoſa; opatō;·Nā ut di·aſtronomi q2 luna plena ꝑ
occulta nat̄e ſpiramīa augmētat ⁊ multiplicat oīa humida·ex q̄
fit q2 medulle ī oſſib⁹·⁊ cerebris ī capitib⁹ hūanores ī cordibus
ſangnis in venis aq̄ in mari cū fōtib⁹ ⁊ fluib⁹ in plenilunio augm̄
tant̄·Et in minutōe ſiue decreſcētia ſil'r minuūt·Sic cū ds̄ dīna ſua
gr̄a hoīe; viſitat ex plenilumē viſitantis gr̄a oīa intiora hoīs ꝯſo
latōe ⁊ gr̄a replebūt·Cū v̄o ſubtracta fuint oīa exſiccant̄ Q2 aūt
pr̄i nr̄o bn̄·h̄ viciſſitudo freq̄nt̄ accidit in multis ſcriptis ipe te
ſtat̄ di·ſuꝑ cātica·Reuertē viuū ⁊ efficax ē v̄bū moꝝ vt int⁹ veit
expge fecit dormitantē aīa; meā·cepit euellē·deſtruē·edifica
re plātare arida rigare·tēbroſa illuīare·clauſa reſᵱare·frigida i
flāmare·ita ut ex ī dūdātia gr̄aꝝ bn̄dicēt aīa mea dn̄; ⁊ h̄ explei
luīo ⁊ ſē ſtati·Veꝝ h̄ oīa p⁹q; acceſſerit v̄bū q̄dā illicito lāguoe
torpentia iacē incipiūt Ac ſi caccabo bullienti ſubtraxeris ignē
⁊ h̄ ſignum obſeſſiōis eius·Ac ſi dicat h̄ ſignum ē diminutōnis

lumē· Et qꝫ venabilis pr̄ freq̄ncius fuit in gratie viſitatione q̄ȝ in
eius ſubtractione· Ideo pleniluniū in p̄poſito themate ꝯpatꝰ· hic
iteꝝ di· Currebā bene ecce pleniluniū ⁊ ſtatī ſequitꝰ· Ecce lapis
offenſiōis in via q̇t aliud n̄ luna ē diminuta· hāc mutabilitatē de
clarat gg· di· pꝰq̄ȝ d̄s hoīeȝ viſitat ſubito hoīeȝ p̄bat qꝫ acceden
do cōda ad v̇tutes p̄uehit ⁊ recedēdo ꝯcuti tēptatōe p̄mittit·
3° pr̄ iſte venabilis lūe ꝯpatꝰ ap̄t̄ oppoſitā ſtatōȝ lūa· n· cū plena
fuit ſtat oppoſita ꝯ̄ ſolē ⁊ iō eē tota a ſole illuīatꝰ· Sic pr̄ nr̄ inme
dio ſtatu ſuo plēa fatie ad dn̄m ſe ꝯūtit ⁊ idcirco totꝰ eē meruit
a dn̄o illuīari q̄ȝ ꝯūſiōȝ plenā pauci dn̄o exhibēt· ſȝ q̄ſi oīs clau=
dicamꝰ· nᶜ petrꝰ adhuc ad plenū ꝯūſus extitit cū ei dn̄s dixerat
mat· Et tu aliq̄n ꝯūſus ꝯfirma fr̄es tuos· vn̄ ſingulꝰ nob̄ dedit d̄s
illō p̄ſa· Si ꝯūteris iſrlꝰ ꝯuertē· Q̄ȝ exponit bn̄· h̄ ē p̄fc̄e ꝯūſiōis cul
mē app̄hēde· Nā plēa ⁊ p̄fc̄a ꝯūſio tāti eſtiāt vt in ea hūae vite
p̄fc̄io ſtatuatꝰ· q̇t at̄ p̄fectā ꝯūſiōȝ dicīꝰ q̄n hō totꝰ ex oī qd̄ ē qd̄
pt qd̄ ſciuit ad dn̄ȝ ſe ꝯūtit· h̄ ē q̄n oīȝ cogitatōȝ· itentōȝ· dilcōȝ
opatōȝ· deuotōȝ· affcōȝ· aūtimꝰ ad deū ⁊ toto conamīe aūtimus
h̄a mōdo· vn̄ pr̄ nr̄ q̇ hāc ꝯūſiōȝ plenā inſe hūit ip̄am declarat ſic
dicēs p̄fc̄a eoꝝ q̄ retro ſūt obliuio ⁊ p̄fc̄a in antiora extn̄ſio· ip̄a
ē hoīs iuſti ī hac vita p̄fc̄io ⁊ ſic pȝ ex q̂bꝰ cāis pr̄ nr̄ bn̄· plene lu
ne aſſilatꝰ n̄l eē ꝯpatꝰ· Sequitꝰ terciū p̄ncipale· ſ· q̄ſi ſol refulgens
In q̊ v̇bo venabilis pr̄ nr̄ n̄ a p̄ncipio n̄ a medio ſȝ a fine ꝯſūatōis
⁊ plena p̄fcōe vite ſue ꝯuemētiſſime ꝯmdatꝰ· Cōpatꝰ at̄ ſoli ap̄t̄
tres ap̄etates hȝ· n· ſol illuīare· occulta maīfeſtare genare· de p°
di· plato ī thimeo Ingeiauit d̄s reꝝ ꝯditor lucē clariſſimā q̄ȝ ſo
lē vocamꝰ cꝰ ſplēdore celū ſupiꝰ ⁊ oīa inferiꝰ illuſtrantꝰ· de 2° d̄r
in natis reꝝ q̄ȝ ſol hȝ v̇tutē diſcretiuā· Nā colores· ⁊ reꝝ ſpēs· ⁊
figure q̄ ī tenebris ſūt ignote· p̄pſentiā ſclaris luīs ꝯgnoſcuntꝰ
⁊ abīuicē diſcernūtꝰ· de 3° di· p̄hs· hō gn̄at hoīeȝ ⁊ ſol n̄l· n· naſcitꝰ
⁊ gn̄atꝰ n̄ p̄ v̇tutē ſolꝰ adiuuetꝰ· Sic venabilꝰ pr̄ oīȝ hoīeȝ adſe veni
entē illuīauit ⁊ edificauit p̄fc̄iſſime vite ꝯūſatōȝ· occulta maīfe=
ſtauit p̄ libroꝝ ꝯpilatōȝ· ī quibꝰ occultatō ſpūaliū bonoꝝ ⁊ ſpūs
ſc̄ti· q̄ȝ in occultis agit diſpēſatōȝ p̄oībus doctoribꝰ denudauit
d̄ q̇bus occultis ip̄e di· Bt̄s q̇ in occulto p̄cipit venas ſuſurrij eiꝰ
mltos eē p̄p̄dicatōȝ· Nā ī xp̄o ih̄u p̄ ewāgeliū mltos ip̄e gēuit
Et ſic pȝ ordo qꝫ ī medio ſtatu p̄imitatōȝ lune p̄fc̄s iā inſe fc̄s ī
vltimo ſtatu· Soli aſſilatus ad edificatōeȝ p̄ximū ſe ꝯūtit p̄ ih̄m
xp̄m dn̄m noſtꝝ·

De eodem·

Mne p̄ciosū vidit oculꝰ eiꝰ ⁊ p̄fūda fluuioꝝ ſcrutatus ⁊
abſcondita p̄duxit ī lucē job· xxviij· di· gg· In ſacꝰ ſcrip̄ta vi
dēeligē d̄r ſic in ewāgelio ſcriptū ē Cū eēs ſub ficu videte
·i· poſitū te ſub vmbra legis eligi· ſilꝰ p̄ciosū idē ē q̄ȝ p̄fc̄m n̄l· n· ī
hūais rebꝰ p̄ciosiꝰ p̄fcōe· Per oculū q̇ vt ait bn̄· Intellc̄s accipitꝰ

ſic em̄ di· Oculꝰ meꝰ itelligētia mea ē itaqꝫ ſenſus bt̄i bn̄· Intelli
gētia elegit om̄z ꝑfcōm· Inq̄bꝰ v̄bis cū ſeq̄ntibꝰ a t̄plici ꝓgatiua
na ſublimit̄ et mirifice ꝯmendat̄ ſcꝫ a vite operoſa perfectione·
ſacre ſcripture per ſenſus miſticos ſtudioſa elucidatione· fideli
⁊ fructuoſa p̄dicatōe· Iſta t̄a ſūt nobiliora bona· q̄ hō ſct̄s ꝯſeq
potit ī hac vita· p̄mū ap̄t ſe· ſcd̄z ap̄t deū· terciū ap̄t ꝓximū ē mi
ſicordit̄ ꝯſecutꝰ· p̄mū ibi om̄e p̄ciosū vidit oculꝰ eiꝰ· ſcd̄z ibi ꝓ
fūda fluuioꝝ ſcrutatꝰ ē· terciū ibi abſcōdita ꝓduxit ī lucē· Qꝫ
at̄ in h̄ thēate p̄dc̄a t̄a p̄cōia cōgrue deſignent̄ ꝑ auct̄es ſacre
ſcripte lucide declarat̄ Et p̄ma de· j· d̄r Ie̅· xv· Si ſeꝑaueris p̄cioſū
a uili· q̄ſi os meū eris qd̄ expoīt g̃g· di· Vilis ē mōs p̄ns aīa p̄cio
ſa· q̄ g° p̄cioſū· i· aīaz a vili· i· a mūdo ꝑfc̄e ⁊ plene ſeꝑat ille ꝑ oīa ē
ꝑfc̄s· Et tal̄ erit deo fa̅iliaris· ſic nos ori nr̄o fa̅iliares ſumꝰ q̄ ſꝑ
delc̄abilia miſtramꝰ· de ij· iteꝝ di· g̃g· Q uit h̄ fluīa n̄ āti q̄ꝝ patꝝ
dc̄a nūcupant̄· ⁊ ſubiūgit· Quis· n· p̄ēſare ſuffitiat q̄z vehemens
fluuiꝰ dū legē ꝯdēt expectare ⁊ ore moyſi erupit q̄z vehemens
fluuiꝰ ex ore dauid defluxit q̄nta ſalōis ore ⁊ oīm ꝓp̄haꝝ fluīa
manarūt· h̄ g° fluīa ⁊ maxie ſalōis cātica cāticoꝝ q̄z ꝓfūde ſcru
tatꝰ ē venabilis pr̄ bn̄· Cū ꝑ miſticos ſenſus tā gl̄oſas ſn̄ias a de
form lr̄a exhauſit· Vn̄ g̃g· de ſe ⁊ alijs ſacre ſcripture expoſitoribꝰ
di· Nos q̄ vemēte dn̄o ī fluīb ſcripturaꝝ m̄tna ⁊ ſp̄ualia q̄rimꝰ q̄t
aliud agimꝰ n̄ q̄ eoꝝ ꝓfūda rimant̄· de iij· di· g̃g· Abſcōdita ī lu
cē ꝓducimꝰ dū ſenſus miſticos ſubtili itellc̄u abſcōditos p̄dicā
do ꝓplo ānūciaāꝰ· Et h̄ d̄ laude gl̄oſi p̄ris nr̄i bn̄· breuit̄ tacta ſuf
fitiāt· Quippe q̄ laud̄ nr̄a n̄ idigꝫ eo q̄ pene ip̄e ꝑ om̄z vitā ſuā ſi
gn̄is ⁊ miracul̄ d̄s laudauit ⁊ laudādo mirifice ꝯm̄dauit ⁊ iō ꝑ
fecte a ſūmo laudatore d̄o magf̄ice ē laudatꝰ· taceamꝰ iteꝝ lau
dare eū· q̄ vt ait amb· ꝑfc̄e laudi aliud addidiſſe decrepiſſe eſt
Veꝝ q̄ ſup̄ma laus gl̄oſi p̄ris ē filiꝰ ſapiēs vt ait ſalon Nos ad
laudē ſuā ſtudeamꝰ imitari qd̄ ꝑ maxima laude accipit pr̄ nr̄ di
cēn aug· Qꝫ nulla laus hōr d̄o ⁊ ſcīs eiꝰ maior ⁊ g̃cior potit exhi
beri q̄z ſi p̄res imitemur ipoꝝ veſtigijs fidel̄r adhērentes· Veꝝ q̄
paucoꝝ ē p̄dicare· ⁊ adh̄c pauciſſimoꝝ ſcripturā exponēdo elu
cidare· iō h̄ duo mēbra· ſ· ſc̄m ⁊ tertiū m̄mittētes ad ꝑfcōz ferāmur
q̄ in p̄° mēbro ē ꝓpoſita ſmōez q̄t ī manibꝰ ē exordiētes q̄līt
gl̄oſū p̄rez nr̄m bn̄· ⁊ ſi n̄ in plena ꝑfcōe ſaltim ī ꝑfcōis ſtudio et
conamīe imitemur· h̄· n· req̄rit votum nr̄m vt ꝑ g̃raz adiuti cone
mur ꝑficē vitā nr̄az· Nā q̄ adh̄ conatu d̄ficēt vem̄rꝫ vtiqꝫ ꝯ votū
ꝓpt̄ qd̄ ſciēd̄· q̄ de ꝑfcōe r̄ligioſoꝝ loq̄ꝫtes t̄a ꝑ ordīe ꝓſeq̄mur
ſ· deuoti itegratōe· m̄tiori p̄patōe ⁊ de ipa ꝑfcōe· De p̄mo adh̄c
dicant̄ duo· ſ· deuoti itegratōe· 2° de dei remunātōe· De p̄° ſciē
dū q̄ ſc̄m tres reꝝ habitus tria reſignauimus ꝓpter deū ſcꝫ res
corpus et animaam· Res per voluntariaz paupertatem· corpus

ꝑ mūdā caſtitatē aīaȝ reſignādo ꝑobediāȝ ꝓpriā volūtatē· h̄ em
tria ſūt impediencia ſtudiū pfcōis· ⁊ iō ſūt abiciēda ne nos īpe
diāt a pfcu ꝓpt videnḋ· quō ſingl̄a h̄ abitiant̄ ⁊ p̄° añ alia ꝯ reꝝ
plena abdicatōe· ſtudētes nudā pauptatē īſerė vite nr̄e h̄ aūt
pauptas vt plēa ⁊ ī ſuo gñe ſit pfca ī tb⁹ ꝯſiſtit ſȝ ī oīm reꝝ plēa
denudatōe· vſus abdicatōe ī hūilitatis ꝓfūda ⁊ ꝯtēptibili cor=
dis ⁊ corpis hūiliatōe· h̄· n· ſequit̄ ad pauptatē verā· Mūdus· n·
omȝ hoīeȝ ꝯtēmt q̄ ſe ꝯtēmt ⁊ h̄ ēa faciūt hoīeȝ pfcm ī gñe pau=
ptatis de q̄ ḋꝛ mat· Si vis pfcs eē vade ⁊ ven· oīa q̄ hēs ⁊ ſeq̄re
me· Scḋo ſtudeam⁹ plene ⁊ pfce reſigre corp⁹ nr̄m· h̄· n· ꝑmiſi=
m⁹ ꝑuotū caſtitatis· qḋ tūc ī ſuo gñe ad pfcm ſtatū ducim⁹· ſi ī
oīb⁹ ſpm̄ ſbiectū nl̄ vnq̄ȝ ꝓpt ſe agė ꝑmittat̄ ſȝ totū dei obſeq̄js
tanq̄ȝ vė ſuū duplici iure· ſ· emptōe ⁊ voti ꝑmiſſiōe mācipet· nā
de ēptōe di· ap̄· Empti ñ eſtis p̄cio ī agro· ſ· p̄cioſo ſangñe agn̄
īmaculati· ⁊ iō ſubiūgit glificate ⁊ pȯtate deū ī corpe vr̄o ꝯuoti
aūt ꝑmiſſiōe ḋꝛ deut°· Cū volis votū dn̄o ḋo tuo ñ tardab̄ ꝗ rodė
qꝛ req̄ret illḋ a te· dn̄s ḋs tu· ſi noluis pollui abſq̄ȝ pcto eris· qḋ
aūt ſolis egreſſum ē de ore tuo ⁊c̄· ⁊ qꝛ corp⁹ adh̄ creatuȝ ē ut aīe
ſiue ſpūi famulet̄ iō qñ ad h̄ ventū ē tūc ī ſuo gñe ē pfectū· Ad
qḋ facienḋ corp⁹ nr̄m ē ṫplici exercitō aſſuefatienḋ· ſ· oīm maloꝝ
fortiſſima· reluctatōe· difficilimū ⁊ arduoꝝ ſtrēnua opatiōe oīm
ſenſuū ⁊ mēbroꝝ vnanimi coadunatōne de p̄° Ecc̄· Seruo mali=
uolo· tortā ⁊ ꝯpedes Itē bñ· Docend⁹ ē nou⁹ hō ſic facė corpus
ſuū ſic egꝝ ꝯmēdatū· cui ec̄ multū volēti in vtilia ſūt negāda· V
facė īſtant̄ opare ⁊ iteꝝ ī oīb⁹ opib⁹ tuis p̄cellēs eſto· ḋ iij· ꝑu·
In trib⁹ bñplacitū ē ſpūi meo· q̄ ſūt ꝓbata corā deo ⁊ hoīb⁹· mē
q̄ ē ꝯcordia fr̄m· ḋ q̄ bñ· Hēat q̄uot⁹ hō faīliā ſenſuū ⁊ mēbrorū
talit̄ ordiatā ⁊ diſciplīatā· ut cū dixerit huic vei ⁊ veiat ⁊ ſuo
ſuo fac h̄· ⁊ abſq̄ȝ ꝯ̄ dcōne faciat· h̄ ēa tādiu agētes q̄uſq̄ȝ exaſſue=
factōe gr̄e ſubuentōe ꝯ̄ ſenſū ſuū īcipiat eū delcari· q̄ q̄t dele=
ctat ſpm̄· qꝛ ut di· bñ· Exordīata naēa ꝑ pcīm ſi ad deū pfecte
ſūit ꝯuſa cito recupat qḋcūq̄ȝ ꝑdidit cuſa· Tercio reſigne⁹ aīaȝ
ḋo· nr̄aȝ volūtatē offēndo ⁊ ei⁹ volūtatē ⁊ ſui vicarij fatiēdo· nā
ī h̄ q̄ nr̄aȝ volūtatē reſignam⁹ ⁊ dei volūtatē facim⁹ aīaȝ cui⁹ ē
volūtas dicimur reſigſſe· h̄ aūt ſi pfce agit̄ triplici īdiget āmiculo
vt vidȝ· eā nunq̄ȝ reſumam⁹ nūq̄ȝ remittam⁹ nunq̄ȝ ſcindamus
Nā de p̄° arguit bñ· eos· q̄ īdelcabilib⁹ reſumūt ꝓpriā volūtatē
dicēs vt q̄t nos rurſū ꝯ̄ nob̄ ītromittitis· q̄ ſeḱ matura delibatōe
volūtatē nr̄aȝ dediſtis nob̄ regendā· h̄· n· faciētes mētimur ḋo·
qḋ ꝑmiſim⁹ ñ ſoluētes· de q̄ acṫ· v· ḋꝛ Nō es mētit⁹ hoīb⁹ ſȝ ḋo
de q̄ Ecc̄i· xij· Abhoīatio ē deo· labia mendacia· hinc ꝓuerb· xxv
Nubes ⁊ ventus et pluuie non ſequētes vir glorioſus promiſſa

non ſoluens Scđo nā ſolū ꝓmiſſuꝫ nr̄m n̄ ē reſumenđ ſʒ nᶜ aliqñ
r̄mittenđ ſiue minuenđ ſic.n.đr Ecc̄.xxxv.Non minuas p̄mitias
manꝰ tue p̄mitias volēs itelligi p̄mum feruorē in q̄ reſignamus
đo nr̄aꝫ volūtatē ⁊ ꝓmittimꝰ ſuā ſeq̄.ne dicat̄ nob̄ illđ aggei pᵒ
Reſpexiſtis ad āplꝰ ⁊ ecce fc̄m ē minꝰ.ſʒ magis deuotō nr̄a đdie
ī die dꝫ ꝓficē.vt v̄acit̄ dicat̄ nob̄ illđ gñ.xxvj.Ibat ꝓficiēs atꝫ ſu
creſcēs donᶜ vehement̄ magnꝰ eff̄cs ē.q̄ at̄ h̄ n̄ fecerit đr ī apock
Hēo aduſū te.qꝛ caritatē p̄mā deliq̄ſti.i.p̄mū feruorē.Tercō vo
lūtatē nr̄aꝫ nūq̄ꝛ reſcindamꝰ an̄ finē vite ſʒ ꝯſtant̄ ꝑſeuamꝰ vſqꝫ
ī finē h̄.n.mādatū ē in lege vbi om̄e aīal iuſſum ē cū cauda offer̄
ri.Nā ſic đr mat.Qui ꝑſeuauit vſqꝫ in finē h̄ ſaluꝰ erit.Et ſciend
qꝛ h̄ dei volūtas q̄ꝛ ꝓmiſimꝰ fatiendā nr̄a reſiḡta dꝫ eſſe in p̄ici
pio laborioſa.ī medio deuota ſiue aff̄cuoſa in fine delicōſa.Nā
de.j.di.bñ.Nouꝰ hō q̄ n̄ hꝫ rōꝫ ducentē.aff̄cm trahentē.diſcre
tōꝫ modantē.q̄dā vir v̄tat̄ inſemetip̄m ſic figulꝰ infigm̄tū nc̄cita
tē ſibi fatiēs ꝯ nc̄citatē ⁊ aff̄cm ſibi formās ꝯ aff̄cm donᶜ mereat̄
plenā accipe delc̄atōꝫ ꝯ delc̄atōꝫ.2ᵒ dꝫ ī medio eē aff̄cuoſa ſiue
deuota vt incipiat ei dulceſcē opꝰ dei.Nā in h̄ medio occurrit ei
gr̄a q̄ ꝯiuncta bone volūtati facit onꝰ dei leue.de q̄ ſaluator luc
tollite iugū meū ſup vos qꝛ iugū meū ſuaue ē.⁊ onꝰ meū leue e̅
h̄ ē qđ di.bñ.Prīo aliq̄d īpōtabile ē ꝓceſſu tp̄is n̄ a đo ḡue.pau
loplꝰ leue ſentiēs.paulopꝰ ec̄ delc̄abit.3ᵒ ī fine volūtas erit de
litioſa.qꝛ ī amorē ꝯmutata fruit̄ bōis dei ſic.n.di.bñ.Maḡ volū
tas ad deū amor.adheſiōe vicio ē.ꝯiūctio.caritas h̄ volūtas ī
p̄iᵒ vocat̄ amor ī medio dilc̄io.q̄ſi duoꝝ ligatō in fine caritas.i.
cara v̄nitas.Nūc licꝫ a lōge pꝰ voti integratōꝫ đm̄ ē de dei r̄mu
neratōe.de q̄ ſciend qꝛ ſc̄m integratōꝫ p̄dictoꝝ triū hītuū.ſ.rerū
corp̄is ⁊ aīe.t̄plicē r̄emunatōꝫ a đo accipimꝰ.Nā ꝓ reꝝ relictōe
accipimꝰ cētuplicatōꝫ.ꝓ corp̄is relictōe.accipimꝰ in iudito iudi
ciariā aſſeſſiōꝫ.ꝓ volūtatis ſiue aīe relictōe accipimꝰ et̄nā glifi
catōꝫ.vñ de pᵒ cū dicēt petrꝰ ecce relinq̄mus oīa.q̄t gᵒ erit nob̄.
r̄ndit dn̄s Amē dico vob̄ qꝛ vos q̄ reliq̄ſtis oīa ⁊c̄ cētuplū accipi
etis.de ij iteꝝ đr.Vos q̄ ſecuti eſtis me.ſ.relinq̄ndo corpꝰ ſede
bitis ſup ſedes xij indicātes xij tribꝰ iſrl̄.de q̄bꝰ ſic gloſe cū xp̄o
aſſidētibꝰ ⁊ iudicātibꝰ đr a rep̄bis ī die iudicij Sap.v.Nos īſen
ſati vitā illoꝝ eſtīabamꝰ inſamā ⁊ fineꝫ illoꝝ ſine hōre ⁊c̄.de 3ᵒ
đr in p̄dc̄a auc̄te.ſ.cētuplū accipietis ⁊ vitam et̄naꝫ poſſidebitis
Scđo đm de intiori p̄ꝑatōe.de q̄ ta ꝓcur̄rant̄ dēmus.n.ꝯſciaꝫ
ditare ītelligētiā ſubtiliare.remiſcētiā eleuare.Cōſciaꝫ.n.dita
mꝰ ſi ītimā puritatē mēitoꝝ copioſitat v̄tutū claritatē q̄ntū poſ
ſumꝰ ꝯportamꝰ.nā de.j.đr Ecc̄.xij.Bona ſb̄a cui n̄ ē pc̄m ī ꝯſcia
de 2ᵒ đr p̄u.x.Manꝰ fortiū diuitias pat Ecc̄i.iiij Vita oparij ſuf
ficiētis ſibi ꝯdulcorabit̄ ⁊ ī ea īuemes th̄auꝝ.ſ.meritoꝝ.đ 3ᵒ ecc̄

xliij. Sūt hoīes diuites ī vtute de oīb⁹ aūt his diuicijs dꝛ the
ſaur⁹ deſiðabilis reqēſcit ī tabnaclo viri iuſti. 2° dēm⁹ itelligētiā
ſubtiliare qꝛ iteꝝ ꝯtingit triplr. ſi viā dn̄i ī nob̄ obſuam⁹. failiā
gubnam⁹. ipaꝫ rephēſibilē ꝯſuam⁹. Pꝛīo dico ītelligētiā ſubtilia
ꝑmouet ⁊ adiuuat vos ad deū. qḋ fatiebat ꝓpha ſubtilit̄ di. Au
diā q̄t loquat̄ ī me dn̄s dꝫ hmc ꝓū. viij. Bt̄s q̇ audierit me. q̇ vi
gilat ad foras meas cottidie. ⁊ obſuat ad poſtes hoſtij mei. qꝛ
q̇ inueñit me iueniet vitā hmc Bn̄. Qn̄ dn̄s veniat. ā qn̄ vadat io
plāe piculoſiſſime ignorat̄ cū. n. h̄ circa nos diſpēſat ozie ſancti
ſpūs viciſſitudīes vigillātiſſime n̄ obſuant̄ fit vt nec abſentē de
ſiðes. nec p̄ntēꝫ glificēs. nēpe q̇ ad h̄ ītcedit vt ouidi⁹ q̄rat̄ q̇ nā
mō ſi abeſſe neſcit̄ reqrit̄ ⁊ q̇ dignant̄ ad h̄ redit ut ꝯſolet̄ q̄lit̄
digne ꝓ ſua maieſtate ſuſcipit̄ ſi nec adeē ſentit̄. 2° ītelligētia
nr̄a tanq̄ꝫ ꝓuida matrona dꝫ failiā ſuā gubnare īſolētes ⁊ gar=
rulas famulas ꝯpaſcēdo. qꝛ tūc ꝓuide agit̄ ſi itellc̄s nr̄ fātaſma
ta carnaliū ⁊ ec̄ tꝑaliū q̄ ſpm̄ īpediunt ſubcēſurā diſtrictiſſime
ſciplīe cohibeāt. nā ſic dꝫ ſap̄. ſpūs diſciplīe fugiet fictū ⁊ auffēt
ſe a cogitatōib⁹ q̄ ſūt ſine itellc̄u. hīc gg. Multā nīs failiā poſſiðē=
m⁹. cū cogitatōes multas ſub mētis dn̄acōe reſtrigim⁹ ne ſui mlt̄
titudīe aīm ſupēt ne pulſo ordīe diſcretōis nr̄e pncipatū calcēt
⁊ bn̄ cogitatōm noīe v̄ba multa failie ſignat̄. ſcim⁹. n. qꝛ abſente
dn̄a ācillaꝝ lingwe ꝑ ſtrepitū ſilentiū deſert deputati opis of
fitia negligūt. totūqꝫ ſibi met ozdīnē viuēdi ꝯfūdūt. At ſi repē=
te dn̄a veniat mox ꝑſtrepētes līgwas retinēt offitia vm⁹ cuiqꝫ o
ꝑis repetūt ſicqꝫ ad op⁹ ꝓpriū ac ſi n̄ receſſerint reuitunt̄. Sic ē ſi
a domo mētis admomtū rō diſcedat q̄ſi abſente dn̄a cogitatōm
clamoꝛ ſe velud garrula ācillaꝝ v̄ba multiplicat. Vt aūt ad mētē
rō redierit mox ſe ꝯfuſio tumltuoſa ꝯpeſcit ⁊ q̄ſi ācille adiūctū
op⁹ ſe tacite repmūt dū cogitatōs ꝑtin⁹ ſe ad vtilitatē ſubdūt.
3° dēm⁹ ītelligētiā irrephēſibilē ꝯſuare vt cū iob Dicē valeam⁹
Nō rephēdit me cor meū in vita mea ⁊ cū aplo nl̄ m ꝯſci⁹ ſū vt ſi=
ue ingrediamur ſiue egrediamur. de ꝯtingētib⁹ nl negligam⁹ ⁊
de ꝓhibitis nl fatiam⁹ h̄ ēa figurata legim⁹ thob. x. Vbi ꝑentes
docuert Saram domū ordiare failiā gubnare ſeipaꝫ irrephēſibi
lē. 3° dēm⁹ remīſcētiā eleuare qḋ ꝯtingit cū pctis ⁊ mt⁹ leuigati
ī mod plunie ipa ꝯtēplatō eleuat nos ad dm in q̄ ēa ꝯfluūt. ſ. aie
nr̄e ſurſū eleuatō. dei ꝯdeſcēſio celeſtiū bonoꝝ deguſtatō. q̄ tria
Exo. xix. figuralit̄ ꝓponūt. Vbi dꝫ deſcēdit dn̄s ſuꝑ montē ſynai ī
ipo mōtis vtice ⁊ vocauit moyſen incacumie ⁊ ſeqt̄ locut⁹ ē dn̄s
ad eū. Nā cū di. deſcēdit dn̄s. tāgit dei deſcēſiōꝫ cū vo ſubiūgit
⁊ vocauit moyſen incacumē. tāgit aīe aſcenſiōꝫ cū vo addit̄ ⁊ lo=
cut⁹ ē dn̄s ad eū. tangit dmoꝝ deguſtatōm. que tria tangit gg.

exponēs ꝑdictū v̄buꝫ Exo· cū dꝛ in legis datōe cū dꝛ moyſes qꝛ
aſcēdit ⁊ dn̄s deſcēdit ī mōte q̇t ꝓmōtē n̄ ɔtēplatō accipiť in q̄ꝫ
vos aſcēdim⁹ vt ad ea q̄ vltra īfirmitatē nr̄aꝫ ſūt vidēdo ſuble=
uemur· ſꝫ in hāc dn̄s deſcēdit· qꝛ nob̄ multū ꝓfitiētib⁹ paꝝ nob̄
deſe aliq̇t apit nr̄is ſenſib⁹ h̄ itaqꝫ de mītiori ꝑpatōe dc̄a· pfc̄m
faciūt mīciorē hoīeꝫ de q̄ pfcōe dꝛ Exo·xxxix· pfectū ē om̄e opus
tabnaculi· ⁊ iteꝝ· iij· Re· ix· pfc̄m ē tēplū· Sequiť terciū pn̄cipa=
le· ſ· de ip̄a pfcōe· ad q̄ꝫ om̄s alie ꝑticulares pfctōes ordinanť· ⁊
h̄ ē triplex Eſt· n· pfcō· actōis· paſſiōis· deuotōis ſiue affcōis vel
ec̄ dilcōis· In his· n· trib⁹· ſ· actōe paſſiōe mēna ɔuotōe om̄e exē
citiū hoīs ɔtineť h̄ porōmē ꝑcurrētes· Pn̄o dicim⁹ q̄ pfectio a
ctōis in t̄bus ɔſiſtit vidꝫ in bonoꝝ opū q̄ fc̄a ſūt obliuiōe· anteri
oris extēſiōe mōtinue ītētōis auida opatōe h̄ t̄a faciūt opa nr̄a
pfc̄a· Pn̄o dico q̄ ꝑoꝝ bonoꝝ obliuio adiuuat opa nr̄a vt fiant
pfc̄a ⁊ h̄ ɔtingit· cū q̄ntūcūqꝫ multa bona facim⁹· ip̄a p⁹tergū ꝓ
icim⁹ ⁊ tanq̄ꝫ oblita n̄l ea pemt⁹ curam⁹ qȯ facē mouemur gn̄·xi·
Obliuiōi cūcta tradaᷣ retro hūndātia deutᵒ· Ne dixeris ī cȯde
tuo ꝓpť iuſtitias meas dn̄s dedit m̄ hanc terrā poſſidendā· qȯ
ec̄ vitas monuit ī ewāgelio Cū feceritis oīa q̄ mādata ſūt vobis
di· ſer· ī vti· ſum⁹· Scȯꝫ adiuuās ad pfcōꝫ opm nr̄oꝝ ɔſiſtit ī an
terioꝝ extēſiōe vt vidꝫ auidet conatu ad agēda extēdamur tāq̄ꝫ
ꝑus n̄l bom̄ fecerim⁹ de q̄ dꝛ Ecc̄· ix· Qȯcūqꝫ ꝑt man⁹ tua facē in
ſtanť opare· Et iteꝝ Ecc̄· xxxi· In oī tp̄e tuo eſto velox· terciū fa
ciens opa nr̄a pfc̄a ɔſiſtit mōtinua ⁊ auida opatōis ītentōe· vt
cū laſſati ⁊ fatigati deficim⁹ in ope affc̄u tn̄ conādi nunq̄ꝫ defi=
tiam⁹ ſꝫ ꝑmmio deſiderio ⁊ īdeficiēti conatu nᶜ ea q̄ fecim⁹· vel
q̄ iā facim⁹ pemt⁹ n̄l curam⁹· ſꝫ ſp velim⁹ pl⁹ q̄ꝫ poſſum⁹ ope ad
īplēne īcurram⁹ illȯ īꝫpoſitū jere· nec iux̄ vines conat⁹ ē facē de
hijs t̄bus ſil̄ ſūptis di· ap⁹· philip· iiij· Nō q̄ iā appꝛhēderim a ꝓ
fc̄s ſim ⁊ ſubiūgit vnū ať ncc̄riuꝫ ē· q̄ retro ſūt oblit⁹ ad ea q̄ ꝓo=
ra ſūt me extēdēs qȯ expomt Bn̄· di· In v̄bis ap̄li maifeſte de=
claraᷣ q̄ pfecta eoꝝ q̄ retro ſūt obliuio ⁊ pfecta ī anťiora exten
ſio ip̄a ē hoīs iuſti ī hac vita pfectio· Scȯo dicim⁹ q̄ eſt pfectō
paſſiōis cū· n· multū ſm diuſitatē affcōm diuſimode ſuas paſſio=
nes patiāť mť illas tn̄ ē aliq̄ ſuffēntia tā nobil̄ ⁊ tā ſc̄ta vt in gn̄e
paſſionū locū optineat pfcōis· q̄ vidꝫ paſſiōes vt pfcōis t̄minū
attingāt ſūt trib⁹ florib⁹ decorāde vt ſufferam⁹ inocenť ɔſtā=
ter gaudenť· Pn̄o dico nr̄e paſſiōes ſufferanť inocenť vt quitq̄t
nob̄ a deo vel ab hoīe inflictū fuit cū culpā n̄ inueniet q̄ꝫ purgꝫ
gr̄aꝫ augeat in afflicto ſic b̄to iob· eueniſſe legim⁹· In q̄ cū culpa
n̄ eēt q̄ corrigereť cis ei⁹ ſb̄a ſibi extitit duplicata ȯ tali paſſiōe
dꝛ iob· ix· Nō de pems inocentiū· ȯs rideat· Q̄ exponēs ḡg· di·
Si riſū dei b̄t̄s iob ei⁹ letitiaꝫ aꝫpellat· tūc tāto ſuaui⁹ de pems

ĩnocentiũ dñs dꝛ letari q̃nto nos vidꝫ ãplius ĩnocẽtes. Nam q̃ſi
q̇dã ei ex pena nr̃a gaudiũ facim⁹ cũ pena culpã ñ muemt q̃ꝫ ca
ſtigat ſꝫ ex ea gr̃a ꝛ meritũ cumulat̃. Nã pena q̃ ĩ nob pc̃toꝛibus
culpã ꝑcutit ĩnocẽtib⁹ gr̃aꝫ augꝫ. hic petr⁹. h̓ ẽ gr̃a ſi ꝓpt̃ ꝯſciaꝫ
dei ſuſtinet q̇s t̃ſticias paciẽs miuſte. q̃.n. eſt gl̃a ſi peccãs cola
phizati ſuffertis ſꝫ ſi bñ faciẽtes pacient̃ ſuſtinetis h̓ ẽ gr̃a apud
deũ. Sc̓do paſſiões ſufferant̃ gaudent̃ q̇ vob erit facile ſi atten
dim⁹ cumulũ meritoꝝ q̃ꝫ nob ĩſinuat dñs mat. v. di. Bt̃i eritis cũ
vos oderint homĩes vſqꝫ gaudete ꝛ exultate ecce. n. merces vr̃a
multa ẽ in celis cui ꝯſonat iac̃. di. Om̃e gaudiũ exiſtiate fr̃es cũ
inteptatões varias incideritis ⁊c̃. Tertio ſuffẽnde ſũt ꝯſtant̃ q̇
facile nob erit ſi ꝛ paſſiõis breuitatẽ. ꝛ fruct⁹ et̃nitatẽ ꝑſpicim⁹
Nã de p° dixit angel⁹ ad thob. v. Fortis oĩno eſto ĩ ꝓxĩo ẽ. vt a
deo curreris. de et̃nitate aũt p̄mij dꝛ Ecc̃. xxxi. Et erit illi gl̃a et̃na
de utroqꝫ aũt ſil̃ di. ap⁹. Coꝝ. Id q̇ ẽ momtaneũ in pñti ꝛ leue tri
bulatõis s̃ mod̓ in ſublimitatẽ et̃nũ gl̃e pondus opat̃ in nob. Se
quit̃ vid̓e de tercia ꝑfc̃õe q̃ ẽ deuotõis. De q̃ ſciend̓ q̇ tres pti=
culares deuotões ad ei⁹ ꝯfluũt ꝑfcõꝫ ꝯſtat. n. ex caritatis ĩflam
matõe corꝑaliũ ꝛ ſenſibiliũ extinctõe vocaliũ or̃om defcõe. h̓ ꝑ
ordinẽ ꝓſeq̃ꝫtes. P̃rĩo dicim⁹ q̇ ad ꝑfcõꝫ deuotõis nc̃cio reqrit̃
magne caritatis ĩflãmatio q̇ ꝯtingit cũ vocalit̃ orãtes vel men
talit̃ meditãtes ex ſpũs ſc̃ti gr̃a tm̃ ꝓficim⁹ ꝛ ĩ bona dñi tm̃ ꝓce
dim⁹. q̊uſqꝫ deuotõ õmis ſtillicidijs irroꝛata ꝛ q̇ ãpli⁹ ẽ ĩ ebata
nesciat q̇t loquat̃ q̇ pulcre figuratũ legim⁹. j. Re. v̓. dꝛ. Anna le=
tã dicẽs ad eã q̊uſqꝫ ebꝛia es digẽ paulisper vinũ q̊ vades. de q̃
deuotõe di. bñ. Flagrãs amoꝛ ꝑꝑtim õmus. cũ ſe ĩtra ſe cohibẽ ñ
p̄ualꝫ. ñ actẽdit q̊ ordine q̃ lege v̓boꝝ ebulliat. Sc̓do ad ꝑfc̃tõꝫ
deuotõis faciẽs ẽ illd̓ cũ iã dc̃a deuotõ intm̃ vlteri⁹ ꝓficit q̊uſqꝫ
oĩa coꝛꝑalia ſenſibilia ꝛ oĩm imaginabiliũ fãtaſmata ab ocul̃ cȯ
dis pemt⁹ euaneſcũt nl̇ oĩno ſentiẽs ñ deũ. de hac deuotõe dic̃
aug̃. Nob̓ dꝫ conari cĩs q̃ tendit ad ꝑfcõꝫ ut ñ ſolũ ꝯcupĩe minu
ant̃ ſꝫ et̃ ſenſibiliã extiguant̃. ꝛ ſubiũgit. Quit ẽ. ñ. ꝑfcõ boni niſi
ꝯſũptio mali. de hac deuotõe di. bñ. Reꝝ cupiditatibus ñ teneri
hũae v̓tutis ẽ corꝑm v̓o ſilitudĩbus ſpeculãdo ñ in volui ãgelice
puritatis ẽ hic di. Anthoni⁹ ĩ collatõib⁹ patꝝ. Nõ ẽ ꝑfc̃a or̃o in
q̃ ſe mõach⁹ nl̇ h̓ ipꝫ q̇ orat itel ligit. Terciũ faciẽs ad deuotõis
ꝑfcõꝫ ꝯſiſtit ĩ or̃õis ſiue locutõis oĩmoda defcõe. ut in õmis ꝛ ĩ
boni dñi tã ꝓfũde hõ dei abſorpt⁹ pemt⁹ nl loquat̃. et h̓ ẽ q̇
ĩtendit dñs Mat. quendã exhortãs. q̊ vitã actiuã in q̃qꝫ talẽtis
bñ diſpẽſauit cũ dixit Euge ſue bone ⁊c̃. vſqꝫ ĩtra in gaudiũ do.
tu. Ac ſi dicẽt q̇ bñ diſpẽſaſti extĩora. nũc oꝛdo poſtulat vt ad
intĩora te ꝯferas gaudia dñi ꝯtẽplãdo q̇ exponẽs aug̃. di. Qui

īrat ĩtẽ ĩ gaudiū dñi ſui. ⁊ hẽbit optime ĩ optio. De hac ob-
mututeſcẽte deuotõe di. gg. tūc facundꝰ deo loq̃mur cū ĩ eiꝰ
laude obſtupeſcẽdo obmuteſcimus.

De ſancto bartholomeo.

Facta ē ɔtentō ĩt̃ diſcipulos ⁊c. Luc. xxij. di. gg. In nob
metipis ñ nunq̃ʒ dẽmꝰ trãſformare qḋ legimꝰ vt tã pˢ au
ditū ſe aĩmꝰ extitat ad opanḋ qḋ audierit vita cõcurrat. Ecce in
v̇bis ewãgelij audiuimꝰ diſcipulos de maioritate nõ mediocrit
ɔtẽdiſſe ex q̃bus vnꝰ erat gl̃oſus iſte p̃ĩceps Barthomeꝰ apꝰ qui
v̇tuoſa ɔtentõe de mõdo carne diabolo gl̃oſiſſime triũphauit et
iō ad ſingularẽ eiꝰ gl̃aʒ ewãgeliū de ɔtentõe legit̃ in eiꝰ feſto Ex
q̃bꝰ v̇bi ⁊ fc̃is ⁊ nos iſtruimur vt et nos quõ magni fieri poſſimus
efficacit̃ ɔtendamꝰ. Nã ſm diuiſitatẽ ſtatꝰ dʒ ec̃ in nob diuiſitas
affc̃õm trãſformari. Pctores. n. ad h̃ niti ⁊ laborare dñt. vt inter
nū effugiãt. boni vt ad regnū puenĩãt. Sʒ valde boni vt de ma-
gnis ſc̃tis ĩ celo fiãt. vñ ac̃ diſcipulorꝝ ɔtentõ ortū habuit vel de
q̃ maioritate vtrꝝ ſeculari vel ſpũali ɔtẽderint. Vtrꝝ ãbitio digta
tis. vel amor hũilitatis q̃ ſe inuicẽ hõre p̃uenire voluĩt di. Beda
ñ eē cognitū nec ē nc̃riū ſcire qꝛ ñ ē de nc̃citate ſalutis. ſʒ ex hac
ewãgelica lcõe ɔmoniti ɔtẽdamꝰ ⁊ nos quibꝰ exercicijs magni i
celo fieri valeamꝰ. h̃. n. diſcipuli dñi ḋ carnali vita ꝑmiſſiõʒ ſpũs
ſc̃ti in ſpũalem trãſlati toto conamĩe ĩtẽdebãt vt viõʒ h̃ p vite
meritū. ⁊ illic in gl̃a magni fierẽt aput deū. Si. n. vt ait job iij. p-
uus ⁊ magnꝰ ibi ſint q̃s ñ mẽtis incps ibi magnꝰ fieri ñ appetat
vbi ſe ſpat ĩppetuū pmãſurꝝ Licʒ. n. in vinea dñi ſabaoth oĩs la-
boratores vnū in p̃mio accipiãt denariū. ſũt tñ ibi vt ait iob p-
uꝰ ⁊ magnꝰ. qꝛ vt ait gg. Licʒ vna cũctis ſit btĩtudo leticie ñ tñ
vna ē ſblimitas vite q̃bꝰ gº meritis mag̃ poſſumꝰ fieri aput om
vt cū multe ſint mãſiões in domo dei vt ait v̇itas ad ſublimiores
mãſiões ſuffragãtibꝰ meritis veniãmꝰ. Sciendḋ qꝛ ſũt q̃nq̃ʒ p que
magni fieri poſſumꝰ aput deū. ſ. p timorẽ amorẽ ɔ̃tẽtõis laborẽ
hũilitatis ḋcorẽ ⁊ opantẽ doctorẽ. Per iſta q̃nq̃ʒ mag̃ efficimur
aput deū. ſi tñ in eiſdẽ nos exercitabimꝰ vt ḋʒ. Pͥo dico magni
erimꝰ ex ḋmo tiore. q̃ʒ ſi veracit̃ habuimꝰ mag̃ bona nob ĩde p̃ue
niũt q̃ hita magnos nos faciũt corã deo. vñ Iudith. xvj. dr̃. Qui
timẽt te magni erũt aput te p oĩa. i. p om̃e tps. h̃ ĩ merito ⁊ in p̃-
mio in futo Qui. n. timet deū oĩa timẽt eū. vñ Ecc̃. nl meliꝰ q̃ʒ tior
dei ē. n. cuſtos p̃ſuãs hoĩeʒ ab oĩ malo. hinc theb. hẽbis multa
bona ſi timilis deū. Facit. n. tior dñi maxios fructꝰ in hoĩe q̃ acq̃
ſiti merito faciũt magnū. Facit. n. ĩt̃ ceťos fructꝰ q̃ vos veracit̃
magnos faciunt. Timor. n. dñi ĩt̃ficit crĩialia. deſpicit tpalia.
abicit carnalia. q̃. n. v̇acit̃ timet deū expellit peta p pniãʒ. deſpi
cit tpalia p diſplicẽtiã. ñ admittit carnalia p reſiſtẽtia. de p̃mo

dr Ecc. Timor dñi expellit pcc̄m. De 2° job Ide tior dñi odit ma
liciã de 3° idē. q̄ timet dñm custodiūt mādata q̄ iubēt carnalia ñ
admitti. De his trib9 sit itellc̄is itez Ecc. dr. tior dñi ē scie reli=
giositas. scia. n. religiōis scit ista ta scz pcc̄a. tpalia. carnalia a se
facē aliena. hic bñ. Quit plura onera sūt tior τ religio. nc alterū
pt sine alto remanē τ subiūgit. p timorē. n. vniusa deserim9. ecce
pmū mūdo renūtiam9. ecce fm nosmetipos abnegam9. ecce ter=
ciū. h ta ondit se reliq̄sse job xxxi di. Sp. q̄si tumētes fluct9 sup
me timui deū qd exponēs gg. di. Fluct9 cū tumtes desup īmmet
τ cū ea q̄z defert mortez nlla tūc nauigātib9 cura rez tpaliū. nul
la carnis delcatio ad mentez reducit τ illa tūc exnaui pciūt q7
quib9 lōga nauigia supsert cūcte īndespcu mētis vemūt amorē
viuēdi. Nā i eo q7 dic cūcta exnaui pciūt. tāgit expulsioz pctō
rū in eo q7 di. nulla rez tporaliū tangi ōspectum tpaliū bonoz
In eo aūt q7 addit nulla carnis delcatō. tāgit resistentiā carna
liū vtioz. Scdz q7 nos magnos efficit ē amō dinus. Cū. n. vt oēs 2° pnr
asserūt caritas sit vtus maxia. oseqns ē vt q̄ eā possidz magn9 sic
ncce ē Sūt at tria in amore dino ppt q̄ hntes eū magni fiūt. s. ppt
dei magtudinē. vtutū pulcritudinē. fructuū mltitudinē. Prio di
co q7 amor inse deū otinet. q̄ cū adō magn9 sit vt fm pg. ei9 mag=
tudis ñ sit finis. Iō q̄ p amorē magnū deū possidz. ncce erit ma
gn9. hic ē q7 ds mādauit se diligi ī ifinitū. qz ei9 magtudo tmi=
no τ fine caret. Qui g° magnū deū in aia sua p inhitantē amorē
possidz magno suo hospite erit vacit ipe magnus. Scdo mag eri
m9 p vtutū pulcritudinē di. ñ. aug. q7 caritas mr ē τ custos oim
vtutū. qz sic ds ē sumū bonū oia ise bona otinēs. sic caritas ē vir
tus oms ise veracit otinēs vtutē. ānexe sūt. n. vtutes qz nc vna si=
ne alta pt eē vtus. h vnaqq̄z exalta sumit vires. Vñ gg. Vna q̄q̄z
vtus tāto mior ē. q̄to desūt cete. qz disiūcte pfce neq̄q̄z eē pote
rūt q̄ g° in amore dei q̄z possidz omz vtutē sit hz. pcerto merito
reputabit eē magn9. Tercō mag erim9 p inhitantē amorē. p fru 3°
ctuū mltitudinē. Nā p deū q̄z i amore possidem9 pticipam9 meri
ta xpi oim sctoz τ merita ecce vniusalis τ oia q̄ sūt tā bona q̄m
mala nra τ aliena coopant nob i bonū vt ex oib9 his tb9 fructū
vacit pticipem9. τ qz magn9 ds i caritate nra opa nob cū opat.
iō ncce ē nra opa eē mag τ pons magnos fieri nosmetipos. hic
gg. Caritas ociosa eē ñ potit opat. n. mag si ē. si vo opari renuit
amor ñ ē. sic pz quō p di magtudiēz vtutū pulctudinē mltoz mlt
titudinē mag eri9 aput deū. Tercō mag erim9. p hūilitatis mto 3° pnr
rē. q̄nto. n. in oculis nris erim9 hūiliores tāto corā deo sum9 ma
iores. hic j. Re. xv. dr ad Saul nōne cū esses puul9 in oculis tuis
caput in tribub9 isrl fcs es qz vt vitas ait. Mat. Oīs q̄ se hūiliat
exaltabit. Itez. Quij voluit eē maior fiat sic iunior. s. phūilitatē τ

qui p̄ceſſor ſic̄ miſtrator Itē in eodē ·xx· Quicūq; voluit īnt̄ vos
maior fieri ſit vr̄ miniſteri Item luc·xx·Qui mior ē īnt̄ oīs nos h
maior ē·Quid at̄ ſit in hūilitate ꝓpt̄ qꝺ hn̄tes eā tā mag̃ eſtimēt
dico q7 hūilitas meret̄ gr̄az q̇ miro mō mag̃ficat hn̄tes eā·ꝓpter
qꝺ ꝺr pſa·Ad q; reſpiciā n̄ ad hūilē ⁊ quietū ⁊ tremētē ſmōs me
os jac·iiij·De9 ſupbis reſiſtit·hūilib9 at̄ dat gr̄az·⁊ q; hūilitas
facit hoīez deo gratū q̇ at̄ ē g̃tus magn9 ē in ocul̄ ei9 cui ē g̃tus
iō hortamur Ecc·vij·hūilia valde ſpm̄ tuū q; q; vt ait hn̄·Inſipi
ens ē ⁊ in ſan9 quicūq; ī alijs vite meritis·quicūq; ī alta religio;
ſiue ī ſapiā·n̄ in ſola hūilitate ꝯfidit q̄ cū ita nc̄ria ſit ideo quō ad
ipaz puemat̄ ē videnꝺ·Sciendꝺ g° q7 ad ipaz trib9 g̃dib9 ſiue ex
ercicijs aſcēdem9·ſit·n·q̇s hūilis ſui ipſi9 ad meliorē ꝯpatōz·hu
milior in ſuoꝝ defectuū ꝯſiꝺatōe hūilim9 in dei ꝯtēplatōe·Prio
dico erim9 hūiles cū nos ſp ad meliores ꝯpam9·q̇ꝝ vitā cū ꝯſpi
cim9·q7 lōge ē a nob̄ hūiliamur ex hoc in ocul̄ nr̄is·hic nu·xiij·ꝺi
Vidim9 gygātes q̇ꝝ ꝯpatōe q̄ſi locuſte videbamur Bn̄·Elige ti
bi meo ꝯſilio hoīez c9 vite exēplar ſic corꝺi tuo inſeꝺit·vt q̇ciens
ei9 recorꝺat9 filis ad reuerentiam cogitati aſſurgas ⁊ te ipſum or
dines ⁊ ꝯponas ac ſi p̄ns ſit g̃g·In cūctis q̄ agitis fr̄es mei iudi
cē boni opis hūilitatē tenete nec quib9 iā ſupiores·ſ; quib9 infe=
riores eſtis aſpicite vt dū melioris exēpla nob̄ ꝓpoſita ad amo=
rē ſp aſcendē valeatis·Scꝺo erim9 hūiliores ad maloꝝ ꝓprioꝝ
ꝯſiꝺatōz cū em̄ mala nr̄a ⁊ defc̄s ſint īfinita vt q̇uis nos v̄tamus
mala īnūerabilia videa9 merito clamabim9 in celū dicētes·Cir=
cūdederūt me mala q̇ꝝ n̄ ē nu̇s·hāc cautelā hūit paul9 q̄ cū ī nu
mera bona hūiſſ; attēdit ſe ab eis·⁊ ītuit9 ē mala ſua·ut ſe in hūili
tate ꝯſuaret ꝺi·Ego ſū mim9 aploꝝ·q̄ n̄ ſū dign9 vocari ap9·q̄m
pſecut9 ſū ecc̄iaz dei·⁊ iteꝝ q; blaſphem9 fui·&c̄·hic g̃g·Cū bōa
fr̄es agitis·ſp ad mēoriā mala reuocate vt dū caute culpa ꝯſpi
cit nunq; in caute de bono ope ſupbiam9 magn9 eē vn9q̇ſq; ſtu
deat·ſ; tn̄ magnū aliq̇mō eſſe neſciat ne dū mag̃tuꝺinē ſibi aro=
gant̄ tbuat hāc mam̄t āmittat·Tercō erim9 hūilimi cū iteꝝ ī al
tiorē ſtatū ſc̄titatis ꝓmoti bōa dn̄i ꝯtēplamur in c9 ꝯpatōe om̄e
bonū create fauille et cineri ꝯpat̄ ex q̇ fit vt q̄nto ſanctiores dei
mag̃lia ꝯtēplant̄ tāto erūt hūiliores·qꝺ pulcre nob̄ p ezech·de
ſcribit̄ v̇ ꝺr·cū audirēt aīalia vocē de firmamēto dimittebāt alas
ſuas Q7 exponēs g̃g·ꝺi·Sc̄ti viri q̇ alci9 aput deū ꝓficiūt·eo ſub
tili9 ſe indignos dephēdūt·q; dū ꝓxi lucri fiūt·q̄cūq; eos ī ſe la
tebat inuenīūt·⁊ tāto ſibi foras defōmes appent q̄to mi9 pul
crū ē qꝺ int9 videt q; dū tactu veri luīs illuſtrant̄ cn̄oit̄ ſibi ꝺu
agnoſcūt q̇t ē iuſticia īde erudiūt̄ vt videāt q̇t ſit cl̄pa idē·Scꝺo
rū mētes·cū creatoris ſui potentiā intēta ꝯtēplatōe ꝯſiꝺant·ſub=
mittūt alas·q; vileſcūt eoꝝ aīo v̇tutes q̄s hn̄t ⁊ tanto fiūt apud

ſe hũiles q̃zto eis illᵭ altũ ē qᵭ ſupi⁹ videt. Quarto magni erim⁹
ꝑ ɔtentōis laborē. Eſt aũt laborioſa ɔtentō nͥl ad q̃z auida deuo=
tio. q̄ cogēte ɔtēdim⁹ abhis q̄ fecim⁹ in ea q̄ n̄ dū fecim⁹ toto coꝛ
dis deſidio ꝑuenire tantā auide n̄ dum hitis in hyantes vt ea q̄
fecim⁹ p̄mmio deſidio faciēdoꝝ ac ſi n̄ ſint fcta penit⁹. n̄ curamuſ
De hac deuotōe ᵭr indi. v. Magnimoꝝ repta ē ɔtentō q2 valde
magnimes ſūt q̄ p̄mmio deſidio hn̄doꝝ iā hita nͥl curāt. q̃z deuo
toꝝ optat nob bn̄. di. Vtinā fr̃es ſic eſſem⁹ cupidi gr̃e ſpũalis q̃z
admoᵭ ſclares pecunie tpalis h̄ aũt deuotō trib9 exercicijs opti=
mēto pſeuandi ɔtinuitatē. de q̄ hortaẽ nos leo papa di. Q2 nēo
vr̃m tā pfcs tā ſcts eſt. vt pfcior ſctiorq̃z eē n̄ poſſit oms ſil ſine
dĩa g̃duū ſine diſcretōe meritoꝝ abhis in q̄ ꝑuenim⁹. ī ea q̄ nō
dū app̄hēdim9 pia auiditate curram9. de. ij. di. g̃g. Si locus de
lcat celſitudīs. ꝑus exerceat via laboꝛis ⁊ ſi delc̄at mentē mag̃
tudo p̄mioꝝ. n̄ detreat certamē laboꝛis q2 ad mag̃ p̄mia ꝑuenirí
n̄ pt n̄ ꝑ magnos labores. De 3° di. bn̄. Nō ſine cā cū ſint ncb cuz
p̃rib⁹ eaᵭ ɔuſiōis pñcipia. diſpar valde ꝑfcs inueniẽ adeo. vt cū
ipos de die i die ꝑfeciſſe ⁊ curſū ɔſūaſſe legam⁹. aput vos magn⁹
eſtimeẽ. ſi q̇s uel ipa ɔuſiōis p̃mordia ɔſuaret q7 n̄ fecerūt pr̃es
vetes. Nā de yſaac ᵭr Ibat ꝑficiēs ⁊ ſuccreſcēs donᶜ magn9 ve=
hementẽ effcs ē. qᵭ ſi ſil2 fecerim9. erim9 mag̃ valde q2 n̄ ſolū g̃ti
accepti ſum9 deo abhis ⁊ exhis q̄ iā hēmus. ſ3 q̄ hr̃e cupim9. ſi
tn̄ q̄ntū poſſum⁹ adh̄ conamur. vn̄ aug̃. Nō q̇d ſis ſ3 q̇d eſſe deſi
deras actēdit ᵭs. ſi tn̄ q̄ntū potes ſatagis vt qᵭ eē n̄ dū cepiſti
eē merearis. Q̇nto mag̃ ſūt doctores v̇bi dei pit̃ ⁊ fcōres q̇ v̇bo
⁊ exēplo edificāt auditores. ᵭ quib⁹ di. vitas mat. v. Qui docuit
⁊ fecerit h̄ magn9 ē in regno celoꝝ. ⁊ q2 h̄ mbēꝝ paucos. i. ſolos
doctores reſpicit iō illud relinquimus indiſcuſſum.

De eodem.

Os eſtis q̇ ꝑmāſiſtis mecū in tēptatōib⁹ meis vt ſ̄ di. g̃g.
Qᵭ valde i dolore importabile oñdiẽ ex ꝑuida ɔſiᵭatōe
r̃munatōis leuigiaẽ. g̃ue nāq̃z qᵭ ſuſtineẽ eſtimaẽ ſ3 leue
h̄ ꝑ p̄mij ɔſiᵭatōēz penſaẽ ᵭs itaq̃z ſciēs apłos. ⁊ ī apłis oms ele
ctos młta paſſuros ipos obiciēs eis remuñatōis p̄miū ɔſolaẽ di.
v̇bū ꝑpoſitū. Vos eſtis ⁊c̄ In q̇bus v̇bis t̃a req̇ram⁹ ⁊ inq̇rendo
aponam9. ſ. lr̃alē intelligentiā tēptatōis ꝑmanētiā remuñatōis
ſuffitientiā. Pꝛimū ibi vos eſtis ⁊c̄. ſcᵭ3 ibi in tēptatōibus meis.
terciū ibi ⁊ ego diſpono vob ⁊c̄. Pꝛīo g° inq̇ram9 q̄t ſit dicē. Vos
eſtis q̇ ꝑmāſiſtis mecū ſi em̄ ɔſiᵭem9 tꝑs in q̇ ᵭs h̄ v̇ba dixit ad
h̄ modicū paſſi ezāt. ſ3 fbalis pij mgr̃i ab oī preſſura ⁊ fbatōis g̃=
uamē tenebanẽ. inīm ut ex pħiſeis calūpniātib9. q7 n̄ ſic̃ joh̄. di=
ſcipuli ieiunarēt. benign9 mr̃ eis tacētib9 excuſauit eos di. mat.

ix·Nō pn̄t filij ſpōſi lugē q̄zdiu cū eis ē ſpōſus itm̄ nl peit⁹ pati
ebāt· vt cū dicēt eis luc·xxij·Qn̄ miſi vos ſine pera ⁊ ſine ſacculo
nunq̄d aliq̄d defuit vob̄ rn̄dert n̄·Sꝫ eſto q aliq̄d paſſi ſint· tn̄
ðbuit dicē vos pmāſiſtis itēptatōib⁹ vr̄is n̄ meis·Ad qd̄ ſciend̄
q ſiue dicat hoc de ſuis tbulatōib⁹ ſiue diſcipl'oꝝ paſſiōib⁹· mi
ſicordit dr̄ vos eſtis q pmāſiſtis ⁊c·Nā ab eo tpe q collegit eos
idiſcipulos multa obpbria multa vitupia ɔtēpt⁹ ⁊ hūiliatōnes
ptulit dn̄s itm̄ vt multi ex iudeis q̄s ſilr̄ i diſcipulos elegerat
abiſſent retrorſū ſic cū de mādūcatōe cōpis ⁊ ſanguis di· ioh·vj
dixerūt multi dur⁹ ē hic ſmo q̄s poterit eum audire ⁊ ſequit̄ n̄ loge
p⁹ ex hoc multi diſciſpuloꝝ ei⁹ abiert retro· ⁊ iā cū illo n̄ ābulabāt
dixit g° ad xij·Nunq̄d ⁊ vos vultis abire rn̄dit petr⁹ p̄oib⁹ ad q̄s
ibim⁹ v̇ba vite ēterne hēs· ⁊ vos credim⁹ ⁊ ɔgnouim⁹·q2 tu es xp̄s
fili⁹ dei viui idō nūc rc̄e dr̄·Vos eſtis q pmāſiſtis mecū ⁊c· q ſi o
biciat· q n̄ pmāſerūt q2 dr̄ mat·xxvj· q relicto eo oēs fugierūt·
Ad qd̄ dm̄ q q2 rdierūt n̄ reputat̄ eis pceſſu·hic in li° Re·dr̄
Oēs reges iſrl' pter dauid Ezechiā ⁊ Ioſiā peccauerunt n̄ q illi nō
peccaſſent ſꝫ q n̄ in pctō pmāſiſſent·hic p ezechl'·dr̄ iij·Si ipſe
egerit pniaz oīm iniq̄tatū ei⁹ n̄ recordabor āpli⁹ Bn̄·Q ipē in n̄
iputare dcreuit·ſic ē ac ſi n̄ fuit·ſic pꝫ quō cū xp̄o apl'i i ſuis tēp-
tatōib⁹ pmāſerūt·Si v̇o xp̄s p̄dcm verbū dixit de paſſiōib⁹ di
ſcipuloꝝ nō mīn⁹ v̇acit dixit meis·nā ſic ſe hꝫ xp̄s ad oēs elcōs
ſuos ſic caput ad mēbra ſiue corp⁹ ad mēbra ſi g° man⁹ vel pes
vl' aliq̄d aliud mēbꝝ ifirmat̄ vel ec̄ vulnat̄ n̄ dr̄ pes me⁹ vl' man⁹ ifir
mat̄ ſꝫ ɔſueto vſu loq̄zdi dici⁹·ego ifirm⁹ ſū vel vulnat⁹ ſū·Sic q̄t
q̄t mēbra xp̄i paciūt̄ xp̄s ſe v̇acit̄ dr̄ pati·hic mat·xxvj xp̄s di·Qd̄
vni ex mīmis meis feciſtis mi feci·ſiue illō ſit bonū ſiue malū ape
ſaulo pſeq̄nti elcōs ſiue mēbra xp̄i dixit·Act·ix·Saule ſaule q̄t
me pſeq̄ris n̄ dixit meos·ſꝫ mei p̄m·hic gg̃·di·De⁹ cotidie patit̄
oīne qd̄ a repbis eius elcī lacerant̄· ⁊ q̄zuis h2 corpis qd̄ nos ſu
m⁹ iā dudū caput ſe ſup oīa liberis in celuz extulerit repboꝝ tn̄
vulnā adhuc p ſuū qd̄ deorſū retinꝫ corp⁹ ſentit iuſte g° dr̄ Vos
eſtis q pmāſiſtis mecū i tēptatōib⁹ meis q̄s licꝫ vos i ꝓprio nr̄o
cōpe' ſufferatis ad ſalutis tn̄ vr̄e cumulū dico meos·Sꝫ tūc āpli⁹
pgit̄ ⁊ dr̄ q dicē debuit Vos eſtis q p māebitis mecū ⁊ n̄ pmāſi
ſtis vt futas paſſiōes eoꝝ·q̄s null⁹ adhuc illo i tpe q loq̄bat̄ iſta
ptulit p v̇bū futi tpalis deſig̃ret̄ ad qd̄ dm̄ q remūatoꝛ dn̄s nō
a pn̄° nec a medio actōis·ſꝫ a fine ɔſūatōis elcōs ⁊ dilcōs ſuos
remūnat ⁊ iā debuit a v̇bis futi tpis dn̄ari q̄s voluit a futa paſſi
one remūnare·dn̄s·n·q nouit futa ſic pterita·elcōs ſuos ab etno i
tuet̄·n̄ ſic incipiūt ei ſuire·ſꝫ ſic pficiūt qd̄ incepunt·hic eſt q de
paulo dixit Act·ix·Vas elcōis ē mi iſte non dixit erit cū adhuc
actualit hoc n̄ eſſet·hic aug·Nō q̄t ſis ſꝫ q̄t eē deſidas attēdit de2

ſi tñ tu q̄ztū potes ſatagis· vt eē merearis qđ ñ dū es· hinc ĝg· A
dño ſepe qđ futuꝝ ē ꝑ ꝑteritū deſcribit· qꝛ q̄cq̄d foris futuꝝ ē in
ope int⁹ iā fc̄m ē ī pdeſtinatōe· q̄ qꝛ c̄to qđ futuꝝ ē nouit ñ tam
faciēda iſinuat q̄z fc̄a iā narrat ⁊ qꝛ bt̄s bartho· ap⁹· multas paſ
ſiōes ſuffr̄ens ī oib⁹ invict⁹ ꝑmāſit qꝛ ſic̄ in paſſiōe ſua legit̄ fuſti
b⁹ ꝑmū ē ceſus· deīde excoriat⁹· deīde đcollat⁹· iō h̄ ewāgeliū đ
tēptatōis ꝑmāſiōe debuit de eo ꝑ cetis ī ecc̄ia recitari ſic pꝫ h⁹
apoſiti theatis ī telligētia Scđo đōm ē đ tēptatōis ꝑmañtia ⁊
qꝛ nll's elcoꝝ ſine tēptatōe victur⁹ ē ſup t̄raꝫ· iō quō ī ea vſqꝫ ī fi
nē ꝑmāeat̄ fidel'ꝛ ē diſcēđ· Sciēđ g° qꝛ vt ī ea vilit̄ ꝑſiſtāꝰ· ſcuto
vitatis ſū⁹ vndiqꝫ muniēdi ſic· n· ait pſ̄· ſcuto c̄cūdabit te vitaſ e⁹
qđ expoñs bū· di· qꝛ vndiqꝫ c̄cūdati ſū⁹ tēptatōib⁹· vt mėito tota
vita nr̄a tēptatō appellet̄· ncc̄e ē ſcuto dñi circūdari· vt ſit nob̄ a
dext̄s ⁊ ſiniſtris añ ⁊ ret° ſcutū at̄ dñi ē vitas ei⁹· ſi g° ḡuis tēp
tatō irruat ſup nos· q̄ ec̄ ſbruē ⁊ ſubitē iā inmet̄· ⁊ q̄ totā domū
mētis ꝯcutē videat̄· tūc ſcutū vitatis ret° nos· h̄ ē ad paſſiōꝫ dñi
ꝑtēdam⁹ qꝛ tā ī figura q̄z ſcripta facē edocemur· ī figura ſic̄ nūi·
legit̄· Qꝛ filij iſrahel a ſpētibꝰ leſi iuſſi ſūt ſpentē eneum in palo
ſuſpēſū ītueri· ⁊ ſic liberabant̄· ſic q̄ ḡuib⁹ tēptatōib⁹ mordet̄ xp̄m
ī palo crucis ſuſpēſū reſpiciat· ⁊ ꝯtinuo liberat̄ di· n· ĝg· Quitq̄t
ꝑmat tp̄al' aduſitas facile erit· ſi ꝯſidem⁹· q̄t ꝑ nob̄ bibit in cruce
q̄ nos inuitat ad regnū bñ· q̄t diꝝ vel duꝝ tibi eē potit cū recor
datꝰ filis q̄t ꝑ te ſuſtinuit auctoꝛ mđi· nonne ſi ꝯferrent̄ in me
omēs vite filioꝝ adā· ⁊ oms dies ſcl'i ⁊ labores oim hoim· q̄ fue
rūt ſūt ⁊ erūt nl eēt ad coꝛpis ill⁹ ꝯpatōꝫ· 2° ſcutū vitatis exhi
beam⁹ añ nos ꝯſiderātes mortis ꝑiculū· dei diſtrictū iuditiū q̄
oia pc̄ta q̄ ꝑ tēptacōs t̄bulatōes h̄ ñ diluimꝰ ſtrictiſſime ī nūo
pondē ⁊ mēſura iudicant̄ teſtāte pſa· q̄ di· ponā iuditiuꝫ meū in
nūo pōdē ⁊ mſura h̄ ſcutū añ nos exhibēđ hōtat̄ nos ſapiēſ mēo
rare nouiſſima tua· h̄ ē mōtis hōrorē iudicij tremēdi diſcrimē ⁊ ī
etnū· ñ peccaab· 3° t̄bulati ſcutū vitatis infra nos· h̄ ē ad ifernū
ꝑtendamꝰ cogitantes meli⁹ h̄ modicū caſtigari q̄m in inferno
etnal'ꝛ cruciari meli⁹ ē ī foꝛo miē leui flagello purgari· ꝑ q̄ in in
ferno opoꝛtēt ī ꝑpetuū mallcari· Qui· n· ut ait job timet pꝛuinā te
nuis t̄bulatōis· irruet ſup eū nix etne dānatōis gaudēt̄ g° ſuf·
feram⁹ p̄ntes tēptatōes· qꝛ ipē ſūt certū ſignū etne euaſiōis qꝛ
ut di· Naum ꝓpha· Nō ꝯſurgꝫ duplex t̄bulatō· ſꝫ iſtis ſuſceptis
dic̄ nob̄ đs illđ qđ ſequit̄· Afflixi te ⁊ ñ affligā te vltra et nūc ꝯte
rā vgam de doꝛſo tuo· ꝓpt̄ qđ di· bñ· nullū teſtiōm credibili⁹ nul
lū certi⁹ euaſiōis etne calaītatis q̄ꝫ qꝛ ait pſ̄ Coꝛripiet me iuſt⁹
in mīa cū· n· vt ait job· Luet hō q̄ fecit in īfimtū meli⁹ ē h̄ in foꝛo
mīe luē breuit̄ ⁊ tenuit̄ q̄z ī foꝛo dure iuſticie etnal'ꝛ ⁊ ḡuit̄· Quā
to caſtigati ſcutū vitatis ſurſū ſup nos ad celi gaudia erigamꝰ

eſtimantes ꝛ deuote rimantes dei fruitōꝫ ſctoꝝ ꝛ angeloꝝ aſſo=
ciami · ꝑpetuā māſiōꝫ etnā glificatōꝫ · infirmitatū oim̄ bonoꝝ in
ebriatōꝫ · ad qꝫ nēo vnqꝫ ꝑuenit nec ꝑuenire potit · n̄ q̇ tbulatōm
bus vſqꝫ adminutiſſimū puluerē pleniſſime purgat · qꝛ vt ſapiēs
dꝛ n̄l itrat in illā inq̇natū · ꝛ nēo ingredit in regnū celoꝝ n̄ tbula
lat⁹ fuit in hac vita iux̄ illō act · xiiij · p m̄ltas tbulatōes opꝫ nos
introire in regnū dei · qꝫ ſi oia patēmur · q̄ vnq̄ꝫ paſſi ſūt ſcti mar
tires abīitio mōi vſqꝫ ifinē ei⁹ n̄ ſūt tn̄ ut ait apl's ↄdigne paſſio
nes h⁹ tp̄is ad fu · glī · q̄ reuelabit i nob̄ · adde qḋ ex q̇lib ꝫ minutiſſi
mo paſſo ifinitā gl'aꝫ ꝓmeremur iux̄ illō apl'i · ij · coꝝ · Id qḋ mom̄
taneū i p̄n̄ti ꝛ leue tbulatōis nr̄e ſ̄ modi i ſublimitatē eternū po
d⁹ gl'e opat in nob̄ · Quis g° ſtutū v̇itatis exhibēs dab̄ q̄tuoꝛ lo
ca grimmet āpl'i⁹ di · i pacient illō pſ̄ · Qm̄ ꝓpt te mortificamur to=
ta die eſtiati ſumus ſicut oues occiſiōis · cū p vno iſtoꝝ poſſem⁹
libent ꝑ multa milia annoꝝ g̃uiſſime tbulari · h̄ ↄſiḋantes accin
gam⁹ ſic vir lūbos nr̄os ꝛ ↄſtant dicam⁹ · Qm̄ ego in flagella pa
tus ſū · qꝛ ut ait illa iudith Om̄s q̇ deo vnq̄ꝫ placuert ꝑ multas
tribulatōes tranſierunt fideles · his ita qꝫ talit ↄſiḋatis · ſi ſane
mētis ſum⁹ n̄ ſolū pacient · ſꝫ et libent · imo gaudent cū dn̄o i ſuis
3m pn̄te tbulatōib⁹ ꝑmanem⁹ · 3° dōm ē de r̄munatōis ſufficientia q̄ tan
git in h̄ qꝫ in p̄dc̄o themate ſubiūgit · cū dꝛ ꝛ ego diſpono vob̄ ꝛc̄
In quib⁹ v̇bis ꝑmāntib⁹ cū eo i ſuis tēptatōibus ꝓmittit d̄s tri
plex bonū · ſ · intimiſſimā ſue dilcōis exhibitōꝫ oim̄ bonoꝝ habū
dātiſſimā ꝓpoſitōꝫ · voluptuoſiſſimā oim̄ dilcabiliū fruitōꝫ · p̄mū
p° ibi ego · ſcōm ibi diſpono · terciū ibi vt edatis ꝛ bibatis ꝛc̄ · Primo
dico ꝓmittit itimiſſimā ſue dilcōis exhibitōꝫ · q̄t · n · iocūdiꝰ q̄ıut
delcabili⁹ · q̄t mirabili⁹ · q̄ꝫ qḋ ip̄e pr̄failias eximia ſua dilcōe ibi
ſuit ad mēſaꝫ ſuis elc̄as ꝛ dilc̄is q̇s ad tā nobile ꝛ plenū oi felici
tate ↄuiuiū inuitauit · q̄s n̄ oi ſtupore admirandō ducēt ſi rex p̄po=
tens mēdicos inuitaret ad prandiū ꝛ illis ↄſedētib⁹ ipſe miſtra
ret in q̇ fc̄o oi gaudio ꝑ effluemꝰ vidētes qꝫ tāti nos eſtimat vt
in hac ſua dilcōe ſe effūdat ad tā indebitam erga nos dignatōꝫ
vt nob̄ ↄuiuātibꝰ ip̄e q̄ſi ſuire videat ꝛ h̄ ē qꝫ ꝓmittit v̇itas luc
xij Amē dico vob̄ qꝫ p̄cinget ſe ꝛ faciet illos diſcūbē ꝛc̄ · Qꝫ expo
nēs g̃g · di · p̄cinget ſe · i · ad retbutōꝫ p̄ꝑat faciet illos diſcūbē · i ·
etna q̇ete refoueri diſcūbē q̇ ꝓpe nr̄m i regno q̇eſcē ē · Scḋo ſic mi
2° ſtrās exhibꝫ nob̄ oim̄ bōꝝ copioſiſſimā ꝓpoſitōꝫ · qḋ itelligit i h̄
v̇bo diſpone diſponē · n · idē ē qḋ diuiſa ponē ibi · n · ꝓponit nob̄ fer
culū d̄mitatis ſctoꝝ ↄpōtatū · Scḋꝫ ferculū d̄ meritis ſctoꝝ ꝑtici
patū · Terciū d̄mitatis xp̄i ſup erogatū · dicet qꝫ nob̄ d̄s expleo
affc̄u dulcedīs ſui illō cant · v · Cōmedite ꝛ bibi · ꝛ inebriami aici
kmi · qḋ expones bn̄ · Cōmedim⁹ i celo p̄mia de ꝓprijs meritis ꝓ=
uemētia bibim⁹ bona de būanitate xp̄i i nos irrorātia · ſꝫ iebria=
mur · i · abci qḋ ſum⁹ alienamur ꝑ bōa d̄mitatis vndiqꝫ in nob̄ cō

fluētia·3° ex bonis iā dcīs dispositis·⁊ vob̄ ꝓpositis bēm⁹ volup 3°
tuosaȝ oīm delcabiliū fruicōȝ·q̄ supeffluēs voluptas·ex h̄ maxi
me ꝑuenit q̄ oībꝫ bonis dn̄i ī toto qd̄ sum⁹ vndiqȝ ⁊ in cī pte ꝑ
fruemur·Si·n·vt ait scripta ds̄ erit oīa in oīb⁹·ds̄ cuȝ oīb⁹ bonis
suis erit in omni quod nos sumus hoc totū agēte in nobis deo·

De sancto Augustino·

Omo quidā ꝑegre ꝓficiscēs·Mat·xxv·di·bn̄·Dignū val
de ē vt quibꝫ a ↄstitutōe mūdi ꝑꝑatū ē regnū ipi ec̄ se ī re
gno n̄ negligāt ꝑꝑarequō at̄ h̄ facē debeam⁹ docȝ nos dn̄s ī pa
bola h̄ expssa·Nā vt ait gḡ·Ipe ē hō q̄ ꝑegre ꝓfcs ē tradēs sin=
gulis nob̄ bona sua·vt ꝑ eadē bona tpalia lucremur ⁊ mercemur
etna ut qd̄ ḡtis daturꝫ erat leuibꝫ laboribꝫ mercamur·Dedit em̄
vni·v·taleta alij duo·3° vnū vt venies in tp̄e suo sciȝ q̄ fidelitate
vnꝫq̄sqȝ negociatꝫ eēt·ꝑ h̄·v·talenta v dona itelligimꝫ q̄ si ad
lucꝝ ponimꝫ vt debemꝫ alia v taleta in ifimtū meliora lucbimur
ipo tn̄ q̄ dona ꝑtulit adiuuāte·Sūt at̄ h̄ taleta nos ipi·nr̄ ꝑxi
mꝫ tp̄s mūd ds̄ q̄ si ad luc̄ ponimꝫ vt dȝ ī ifimtū mēbimur melio
ra·Tūc at̄ singulis talētis bn̄ vtimur et perdsequens bonum lu=
crū acquirimus cū singulis vtimur ad talē vsū ꝓpt̄ q̄ȝ ipsa nob̄ a
dn̄o sūt donata·ds̄ at̄ dedit nosmeipos ad sctificand̄ ꝓximū ad
exercitand̄·tp̄s ad lucrand̄·mūm ad speculand̄ deū ad amandū
Dn̄o g° videamꝫ ad q̄t ⁊ ꝓpt̄ q̄t ds̄ nobis dedit nosipos h̄ at̄ fec̄
vt ꝑ eū creati ꝑ vite sctitatē ad ipm redeamꝫ·et apd̄ eū etnalit̄
maneamꝫ·qd̄ tā figura q̄ȝ scripta ꝓbare possumꝫ euident̄ Et p°
figura·s·ꝑ colūbā·nā ↄ̄ȝ iō de archa emisit ut ad eū reuteret̄·sic
ds̄ emisit nos de archa cōdis sui·in q̄ ab etno·fuim⁹ ꝑdestinati
vt ī hac vita ꝑ eiꝫ atȝ nr̄m meritū sctificati rediremꝫ ad eū ⁊ cū
eo etnalit̄ viueremꝫ·h̄ ec̄ ondit̄ ꝑ scripturā di·apꝫ ad Ro·q̄s ꝑ=
dstinauit hos ⁊ vocauit q̄s at̄ vocauit·hos ⁊ iustificauit·s·ꝑ di
gl̄aȝ ⁊ bcis meritū q̄s at̄ iustificauit hos ⁊ magficauit ꝑ gl̄aȝ·idē
Nō·n·vocauit nos ds̄ in imūditiā s̄ȝ in sctificatōȝ·vn̄ sic nos ꝑue
mt ds̄ ī creādo sic ec̄ ꝑuemt nos in sctificādo·hic bn̄·Adeo ⁊ ad
deū·deditꝫ ē aīmus rōnalis vt ad ipm sit ↄūsio eiꝫ·Quādiu g° h̄
viuit̄ q̄ȝ ꝓpiꝫ ꝓt accedat ad eū silitudie a q̄ sola discedit̄ dissilitu
die vt sit h̄ scēs sic ille scēs ē·⁊ ī futo bēs sic ille bēs ē·Et q̄ ds̄ et
oīs fāilia eiꝫ ꝑitq̄ȝ māsio celestis oīa scā sūt ōȝ nos q̄ ad eandē
māsiōȝ ꝑpetuo possidēdā vocati sum⁹ silr̄ eē sctos·ꝓpt̄ qd̄ hōtat̄
nos ds̄ nl̄i·di·Scti estote qm̄ ego scēs sū·Dedit g° ds̄ nob̄ nos=
metipos et posuit nos ī hanc vitam ut sanctificemur·ut hic scti
ficati peruenamus ad perpetuam sanctitatem·Sed ne causa=
remur de hꝫ sctificatōis difficultate ꝑuenit nos sctificās nos
ꝑmū suis laborib⁹ ⁊ expēsis ī baptismo q̄ȝ ↄsecrauit ī spū scto cū
sctis vbis ⁊ cū sua passiōe ꝑit ⁊ ei⁹ mōte·nā q̄ ex spū scto ↄsectus

ſit pȝ ꝑ colūbā·q̄ deſcēdit ī baptiſmo ſuꝑ xp̄ꝫ qꝛ eẽ ex ſc̄tis v̓bis
baptiſm⁹ ꝯſecraẽ pȝ ꝑ īuocatōꝫ ſc̄te t̃initatis·qꝛ eẽ ex paſſiōe ⁊ me
rito xp̄i ꝯſtet pȝ ꝑ apl̄m dicēte Quotq̊t·n·baptiſati ſum⁹ ꝯſepul
ti·n·ſum⁹ ſiue v̓bis ī baptiſmo ꝑ deū nr̄m·nl āpli⁹ a nob̓ petēt·n̄
vt eanđ ſc̄tificatōꝫ ī nob̓ ꝓuem⁹·nec āpli⁹ a nob̓ aliud req̃riẽ Qꝛ
ſi hāc ſc̄tificatōꝫ ī nob̓ fedam⁹ ꝑ pc̄ta nc̄c̄e ē·ut ex ꝓprijs ſūptib⁹
a͛ baptiſma ꝯſecrem⁹·Nō qꝛ ex ſolō nr̄o ꝯſecratōe aliq̄ꝫ videamur
ſꝫ qꝛ nr̄ꝫ ſue ſuꝑadditū nos poſſit iteꝝ ſc̄tificare·Opꝫ·n·adiſtar
⁊ ſilitudīnē p̄oris baptiſmatis baptiſma aliđ īſtaurare·ſ·ex ſpū
ꝯtritōis v̓bis ꝯfeſſiōis ⁊ ſupplicatōis ⁊ ꝓprijs paſſiōib⁹ ⁊ labori-
b⁹·q̄ ꝯiūcta p̄orib⁹ nos ſc̄tificāt merito·Et h̊ ē qđ di·ap⁹·Volūta
rie nob̓ peccātib⁹ iā n̄ relīq̃ẽ nob̓ hoſtia ꝓ pc̄to xp̄s·n·reſurgēs
a mortuis iā nō moriẽ·Qꝛ exponēs bn̄·Quō volūtarie peccāti iā
relīquiẽ hoſtia ꝓpc̄to n̄ qꝛ n̄ illi denuo crucifigiẽ xp̄s n̄ ꝯtēpla
taẽ iteꝝ ſilitudī mōtis ei⁹ ꝑ baptiſmū ſꝫ ꝓp̄a abeo lac̄maꝝ vnda
exigiẽ ꝓpriā baiolare crucē·ꝓp̄a mēbra mōtificāe n̄ qꝛ ꝓp̄a cuiq̄ꝫ
ſatiſfactō ſuffitiat ſꝫ nr̄a addita p̄ori valeāt qꝛ n̄ ꝯpatiamur nō
ꝯreḡbim⁹·Scđm taletūqđ ad lucranđ ꝯtulit nob̓ đs ē nr̄ ꝓxim⁹
vt cū ī đo imediate nos exercē n̄ poſſum⁹ exerceam⁹ nos ī ꝓxīo
ꝓpẽ deū·Nā q̊tq̊t de gn̄e v̓tutū ⁊ bn̄fitioꝝ illis īpendim⁹ boꝝ ⁊
maloꝝ đs reputat ſibi fc̄m dicēs ſinguẽ ⁊ oīb⁹ nob̓ illđ Mat·Qꝛ
vni ex mīmis mei feciſtis m̄ feci·hic ē qꝛ ſauli pſeq̄ꝫti elc̄os ſuos
dixit·Saule ſaule q̊t me pſeq̄ris·q̊ g° deo placē deſiđat exerceat
ſe ī bono erga ꝓximū ⁊ ſufferat mala ꝓxī·⁊ deo nouit ꝑ oīa ſa-
tiſfactū·Nā q̊ diligit ꝓximū bona oīa opaẽ ⁊ mala oīa deteſtaẽ
qꝛ de p̄° di·ap⁹ ad Ro·Qui diligit ꝓximū legē īpleuit Nā non
adulẽabis n̄ occides·⁊ ſi qđ ē ad mādatū ī h̓ v̓bo īſtauraẽ de·ij·
idē di·Dilc̄io ꝓxī malū n̄ opaẽ·⁊ iō mādatū de dilcōe dei ⁊ ꝓxī
tā ī veti q̄ꝫ ī noua lege ſc̄tiſſime ē mādatū·Nūq̄ꝫ·n·đs ſe repu-
tat diligi nec amorē nr̄m recipit n̄ ꝓpẽ eū ꝓximū diligam⁹·hīnc
bn̄·Solue t̃butū amoris ⁊ deo nouis ſatiſfc̄m pleītudo·n·legis
ē caritas·legē ꝯtinēs ⁊ ꝓpb̄as·ꝓpẽ qđ ſciēđ ad diligenđ ꝓximū
deus dedit nobis triplicem menſuram vt viđꝫ diligamus eum·
ſicut dilexit nos deus et ſicut diligimus noſmetipſos·⁊ ſic alte-
rutrum ſe diligunt mēbra noſtra·deus autem dilcōꝫ ſuam erga
nos ꝓbauit t̃plici argum̄to đs tm̄ nos dilexit vt ꝓ nob̓ darꝫ res
corp⁹ ⁊ aīaꝫ·Nā de j·⁊·iij·đr Ie·Reliq̄ domū meā dimiſi hēdita
tē meā ecce p̄mū ⁊ ſc̄·Dedi dilectam aīaꝫ ī man⁹ īimicoꝝ·ecce
terciū·de ij·aẽ đr yſa·Corp⁹ meū dedi ꝑcutiētib⁹ ⁊ genas meas
vellētib⁹·faciē meā n̄ auti ad increpantib⁹ ⁊ ꝯſpuētib⁹ me·Sic ⁊
nos dēm⁹ res corp⁹ ⁊ aīas ꝓfr̄ib⁹ ponē dicēte dn̄o ioh̄·h̊ ē p̄cep
tū meū vt diligatis īuicē ſic dilexi vos ꝫc·h̓ dēm⁹ exhibē ꝓxīs
qꝛ ī diḡis nob̓ ꝯſpicim⁹ exhiberi·Scđa mēſura q̄ dēmus ꝓximū

diligẽ ſum⁹ noſmetipõs dicẽte mat· dilige proximũ tuũ ſic teipm̄ h
at dilcõ erit trimẽbris· Sic· n· diligim⁹ noſmetipos· ut om̄e bo=
nũ nob cupiã⁹· nullũ malũ nob fieri velim⁹· vt magnũ bonũ nob
plꝰ q̃ʒ proximo pprĩũ deſidam⁹· Sic proximo om̄e bonũ velim⁹ nullũ ma
lũ velim⁹ ꝛ mai⁹ bonũ proximi plꝰ q̃ʒ ĩ nob pprĩũ cupiamꝰ· de· j· mat·
vij· Q̃ócunqʒ vultis vt faciãt vob hoies· h facite ill· de· ij· thob· iiij
Qd tibi ñ vis fieri alt̃i ne facies· de 3° v̇o di· bñ· Si non magis ad
maiora d̃i luc̃ gaudeo q̃ paliũ fieri ɔpere q̃ʒ ad mea pprĩa pʒ me
caritatis ordĩe ñ hr̃e· q₇ ſi dixerit q̃s difficile ẽ q̃ʒq̃m plꝰ gaudẽ
alieo magno bono· q̃ʒ ꝓprio ꝓprĩo· adultes ſalti exhͦ excellẽtia ſpõ
ſe· q̃ glat̃ di· ordiauit ĩ me ſpõſus caritatẽ· 3° mẽbra ita ſe mutuo
diligũt vt vnũ ꝓreliq̃ ſe exponat ſic ꝛ nos ꝛc̃ Terciũ talẽtũ ẽ ipʒ
tp̃s· qd dedit nob d̃s ad lucrand· qd ita ꝓp̃e nr̃m ẽ· vt ſi illd ꝑde
m⁹· ꝑdem⁹ noſmetipõs· vñ Señ· di· Oĩa q̃ ſũt aliena a vob ſũt ſo
lũ tp̃s nr̃m ẽ· ꝛ iõ di· aug̃· Om̄e tp̃s tibi ĩpenſũ ate req̃rẽ q̃lit̃ ſit
expẽſũ· Verꝫ q₇ ɔſulit ſapiẽs vt tp̃s obſuem⁹ di· Sciend q₇ ẽ tri
plex tp̃s p̄teritũ pñs ꝛ futurꝫ q̃ ſũt cum mag̃ ſollicitudĩe ſuãda
Nã p̄teritũ cũ dolore pñs cũ labore futurꝫ cũ tĩore ẽ ſollicite ob
ſuand· p̃mũ tp̃s· ſ· p̄teritũ obſuand ẽ cũ dolore reputãtes q₇ ſi=
ne fructu trãſierit di· illd Ezech· Recogitabo tibi om̄s ãnos me=
os ĩ amaritudĩe aĩe mee ꝛ illd job· vij· Mẽſes vacuos enũaui m
q₇ expoĩt g̃g· di· Temp⁹ vacuũ trãſire ẽ tp̃s ſine merito exten
dit· Scd̃m tp̃s pñs obſuand ẽ cũ labore vt cũ p̄teritũ ꝑdidim⁹
ſaltẽ tp̃s ad expẽdend vtilr̃ virilit̃ accigamur qd ſap̄· ãmonꝫ ecc̃·
Q̃ócũqʒ p̄t man⁹ tua ĩſtant̃ opare nec q₇ opꝰ nec rõ nec ſapia
erit aput ĩferos q̊ tu ꝓperas· Terciũ tp̃s futurꝫ ẽ obſuand cũ tĩo
re· neſcim⁹· n· q̃t nob ĩ illo eueĩat· q₇ ſapiẽs ãmonꝫ Ecc̃· Fili m̃eo
rare nouiſſima tua ꝛ ĩetnum ñ peccab· Q₇ exponẽs bñ· di· h ſũt
mors· iudiciũ gehẽna ꝛ ſubiũgit q̃t horribili⁹ morte· q̃t t̃ribilius
iudicio gehẽna nĩl p̄t eẽ ĩtollerabili⁹ vel cogitarĩ· de his t̃bus tp̃i
b⁹ d̃r Ecc̃· Eſt tp̃s flẽdi ẽ tp̃s lapides colligẽdi ꝛ ẽ tp̃s ꝓuidẽ=
di· p̃mũ ẽ p̄teritũ· cꝰ ꝑditio merito ẽ deflẽda· ſcd̃ʒ ẽ pñs tp̃s ĩq̊
lapides meritorꝫ ſũt colligẽdi· terciũ ẽ futurꝫ q₇ ẽ cũ oĩ ſollicitu=
die ꝓuidend· de q̊ d̃r deut°· Vtinã ſapẽt ꝛ ĩtelligẽnt ac nouiſſi=
ma ꝓuidẽnt· Quãtũ talẽtũ ẽ iſte md̃s q̃ʒ dedit nob d̃s ad ſpecu
land· Inq̊ t̃a ɔſidare dẽm⁹· q̃ ipm̄ md̃m redũt ꝑ oĩa ɔtẽpnendũ
ſ· ei⁹ defcõꝫ· infectõꝫ decepcõꝫ· de· j· di· ioh· Md̃s trãſit ꝛ ɔcupia
ei⁹· q₇ expoĩt g̃g· di· Ecce md̃s q̃ diligit̃ fugit vbiqʒ mors· vbiqʒ
deſolatõ vbiqʒ luct⁹· vndiqʒ ꝑcutimur· vndiqʒ amaritudĩb⁹ r̃ple
mur· ꝛ tñ ceca mente ei⁹ amaritudĩes amamꝰ· fugientẽ ſeq̃mur
labẽti ĩhẽmus· ꝛ q₇ labẽtẽ retinẽ ñ poſſum⁹· cũ ipo labimur q̃ʒ ca
dentẽ tenemus· de ſcd̃o· ſ· eius infectione pʒ ad ſenſũ· quõ eius
amatores ĩficiũt̃ vicijs ꝛ pc̃tis q̃ vidꝫ md̃s deſcribit̃ ſap̄· xiiij· Cũ

ďꝛ Aliꝰ aliū ꝑ īuidiā occidit·ā adultans ꝯt̄ſtat ⁊ oīa ꝯmixta ſūt
⁊ ſeqͣ̄t·Sāguis hoīcidiū furtū fictō·coꝛruptō·īfidelitas·t̄batō
tumultꝰ·bōꝝ dn̄i m mēoratō aīaꝝ mq̄natō·nuptiaꝝ ī ꝯſtātia·⁊ ī
pudicitie exq̄ꝝ oīm ꝯſıďatōe merito vileſcit nob̄ mȯs·vt ſimꝰ de
nūo coꝝ·de q̄bꝫ ďi·apꝫ·q̄ ſūt q̄daꝫ q̄ vtūt̄ h̄ mȯo tanq̄ꝫ n̄ vtant̄
De 3°·ſ·eiꝰ deceptōe pꝫ ad ſenſū qꝛ ſuos ďcipit amatores ꝓmit=
tit·n·ſuffitiētiā·q̄ꝫ nulli vnq̄ꝫ hoīm ꝑſoluebat·q̄s·n·vnq̄ꝫ ď his q̄
mȯs dat ſatis hūit ⁊ ē rō qꝛ aīa ad imaginē dei creata vnq̄ꝫ rebꝰ
ſaciari potˀit n̄ deo q̄ cera mp̄ſſo ſigillo·nulli vnq̄ꝫ alio ſigillo ap
q̄m p̄m plicari potˀit n̄ p̄°·Q̄ntuꝫ talentū a dn̄o nob̄ datū ē ip̄e ďs·ſine q̄
talēto oīa p̄ora talēta lucro vacua remanerēt ip̄o ďi·ioh̄·xv·Si
ne me n̄l poteſtis q̄cq̄t·n·ſine adiutore ďo facimꝰ·ec̄ ſi ſit ď ḡn̄e
bom n̄ tn̄ m op̄ibꝰ meritorijs ꝯputat̄·qꝛ valoꝛ meritoꝝ·n̄ ab op̄a
te hoīe ſꝫ a coop̄āte ďo eſtimat̄·vn̄ ďs ſalutē nr̄aꝫ deſıďans q̄ꝫ ſi=
ne eo nullatenꝰ poſſumꝰ op̄ari·ďi·nob̄·ij·Re·iij·Fac mecū aīci=
tias ⁊ crūt manꝰ mea tecū·qȯ ec̄ ſapiēs ꝯſıďans rogat deū·ut ſe
cū dignet̄ op̄ari ďi·ſap̄·ix·Da m̄ dn̄e ſediū tuaꝝ aſſiſtricē ſapiaꝫ
vt mecū ſit ⁊ mecū laborꝫ·Dat at̄ ďs ſe nob̄ triplꝫ·ſ·ꝑ icarnatōꝫ
ad vitā nr̄aꝫ īſtruēda·ꝑ corp̄is ſui cibatōꝫ ad īſtructā vitā con
fortandā ꝑ īſpiracōꝫ ſc̄ti ſpūs·ad īſtructā ⁊ ꝯfortatā vitā ſc̄tifi
candā·In q̄bꝰ t̄bus totū bonū hoīs vſq̄ꝫ ad ꝑfc̄aꝫ ſc̄tificatōꝫ ꝑfi
cit̄ ⁊ ꝯplet̄ q̄ ſi h̄ glōſū talētū ad copioſū lucꝝ ponē cupimꝰ·de
bemꝰ dn̄o icarnato occurrē ꝑimitatōꝫ de cī cibo ꝑ deſiderij īflā
p° matōꝫ ďo m ſpū ꝑ ꝯgruentē p̄ꝑatōꝫ·P̄ꝛīo dico dēmꝰ ďo icarna
to occurrē ꝑimitatōꝫ vt ſeq̄mur amara eiꝰ q̄ ꝑtulit ī cāne ip̄o dn̄o
h̄ iubēte luc̄·ix·q̄ vult venire pꝰ me abnegꝫ ſemetip̄ꝫ·⁊ tollat cru
cē ſuā ⁊ ſeq̄t̄ me·hic aug̃·Illi claritate ďi pociēt̄·q̄ h̄ redēptoꝛis
ſua veſtigia imitant̄ ⁊ q̄dē dn̄ꝫ ih̄m legimꝰ doluiſſe·fleuiſſe obꝓ
bria ⁊ ꝯtūelias ꝑtuliſſe·ſputa flagella·crucē ſuſtinuiſſe·⁊ nunq̄ꝫ
legimꝰ riſiſſe ⁊ ī p̄n̄ti tp̄e ꝓſꝑatū fuiſſe·hīnc ſpe gaudēt oēs elc̄i
cū r̄p̄mt mȯi adūſitatibꝰ fatigari nult̄ eiꝰ ꝓſp̄itatibꝰ ꝓſꝑari·ſc̄iē
tes̄ ꝓcul dubio·nullā aliā viā ſup̄eē p̄q̄ꝫ poſſint celos penetrare
2° Scďo dēmꝰ ďo ī cibo nob̄ dato occurrē ꝑ deſiderij mflāmatōꝫ·vt
ſic̄ ďs ī magno deſıďio hunc cibū dedit ďi·ioh̄·xxij·Deſıďio deſi
deraui h̄ paſca mādücare vobiſcū ⁊ nos ī magno deſıďio accipia
mꝰ·⁊ tūc h̄ talentū ad bonū lucꝝ pomm̄ꝰ·3° dēmꝰ deo ī ſpū ſc̄to
3° nob̄ dato occurrē ꝑ diligentē p̄ꝑatōꝫ·oīa a nob̄ cū diligentia ex
pellētes q̄ huic dignātiſſime gr̄e adūſant̄·⁊ h̄ monemur·Amos
iiij·p̄ꝑa te m occurſū dn̄i dei tui Itē palip̄·v ďꝛ p̄ꝑate cȯda vr̄a
dn̄o·q̄ ſi his mōis dn̄o occurrimus h̄ talentū ad lucꝝ ponimus
Nūc ꝑ currēdū ē breuit̄ q̄ꝫ ⁊ q̄ꝫtū fidel̄ ſuꝰ lucret̄ his talētis q̄ȯ
m eadē ewā° legimꝰ euident̄·ſic·n·ďꝛ·acceſſit at̄ q̄ v talenta ac
ceꝑat ⁊ lucratꝰ alia ē v·Nā ꝑtalentū p̄mū qȯ nos ip̄i ſumꝰ·h̄ ē ꝑ

corpꝰ nr̃z defcuosũ crimĩosũ vitiosũ tẽbrosũ lucrmur aliud corpꝰ
vel aliȯ eẽ luĩosũ·v̓tuosũ·gl̃osũ·cũ ĩfutã vita gl̃ificabimur aput
deũ·cũ corpꝰ nr̃z q̃tuor dotibꝰ vestiet̃·⁊ aĩa silr̃ suis dotibꝰ clari
ficat̃ tũc corpꝰ gl̃osũ ꝑ corpꝰ ignomĩosũ tanq̃z talẽtũ ex talento
sumꝰ felicit̃ lucrati qñ refõmamur cõpꝰ hũilitatis nr̃e ꝯfiguratũ
corpi claritatis sue·2° ꝑ ȝm talẽtũ·qd̓ ẽ nr̃ ꝓxim9·lucrmur alios
ꝓx̃os·q̇ se nob in infinitũ exhibẽt iocũdiores·Nã ꝑ ꝯmãsioz ꝓxi
moꝝ q̊s in hac vita duros adũsarios ⁊ ꝑsecutores sustinemꝰ in
celo diligimꝰ vt nos ĩpos de ĩpoꝝ gl̃a tanq̃z de ꝓp̃a ꝯgaudẽtes
q̄ vidz gaudia d̓ ꝓx̃is ꝯcepta tociẽs multiplicant̃ q̄ electi sũt ĩ celo
de q̄ bñ·Recia vidẽ ñ possũz·quõ ĩeffabile gaudiũ circũq̃qz ñ hẽ=
at q̄z tot ꝯmoda felicitatis circundãt gaudeb·n·de bonis tuis
minimũ sed si hr̃es aliq̃z q̄z sic teip̃m amares de bono eẽ illiꝰ sic de
tuo gaudẽs·cumulat̃ g° gaudiũ nr̃m tociẽs q̊t sũt ãgeli ⁊ hoĩes
ĩ celo·3° ꝑ terciũ talentũ qd̓ ẽ tp̄s lucrmur ñ tp̄s sz etn̄itatẽ iter=
minabilẽ q2 de pũcto h9 tp̄is mercamur vitã q̄ nob ꝑmaẽat ietn̄ũ
⁊ sic ꝑ pũctũ hꝰ tp̄is mẽmur etn̄itatẽ·Quãto ꝑ q̃rtũ talentũ qd̓ ẽ
mẽs mercamur celũ cũ iocũditate suauitate etn̄eliter sup plenũ
Q̇nto ꝑ q̇ntuz talentũ qd̓ ẽ d̓s q̇ se dat nobi ĩ hac vita obũbratuz
velatũ ꝑ speculũ memĩgmate mercamur deũ nuda v̓itate ĩuela
tũ vt eum ꝯtemplemur facie ad faciẽ sine medio in eternũ zc̃·

De natiuitate marie v̓ginis·

Araui lucernã xp̄o meo ps̃·xxxj·Cũ tãta reuẽntia eẽ tam
mirabili dig̃tate gl̃osa v̓go ꝓgressa ẽ ĩ hũc mõm ut nũc ꝑ
lucẽnaz·nũc ꝑ archã·nũc v̓o ꝑ stellã·nũc ꝑ aurorã nũc ꝑ ꝑadisũ
eiꝰ natiuitas ꝯmẽdet̃·In v̓bis ꝓpositis ex ꝑsona dei pr̃is ꝓlatis t̃a
ꝯsid̓anda ocurr̃t·Pzĩo·n·ꝯsid̓emꝰ h9 natiuitatis diligẽtissimã ꝓp̄a
toz nate v̓gis gl̃osissimã ꝯm̃datõz·nr̃e vtilitatis frcuosissimã insi=
at̃oz·pm̃ũ ibi paui·scd̓m ibi lucernã·terciũ ibi xp̄o meo·pauit
at̃ d̓s pr̃ hãc lucẽnaz t̃plici apparatu·s·ĩ corde ĩ ore in oꝑe·In coz
de ip̄az abetn̄o ꝑ̄destinãdo In ore gl̃osa dc̃a de ip̄a fauticinãdo
In oꝑe multipharie multisq̄z mõis eũ pr̃ibꝰ ꝑ̄figurãdo·De·j·d̓z
ꝓũ·viij·Ex ꝑsona v̓gis·dñs possedit me abiicio vitioꝝ añq̃z q̊tq̃z
facẽt ĩ pñ° abetn̄o ordĩata sũ ⁊ ex ãtiq̇s·añq̃z t̃ra fiẽt ñ dũ erãt
abyssi ⁊ ego iã ꝯcepta erã·De 2° d̓z illud Gñ·iii·Ponã ĩimicitias
int̃ te ⁊ mulierẽ ⁊ int̃ semẽ tuũ ⁊ sem̃ illiꝰ· qd̓ exponẽs bñ·di·Si
dubites de v̓gie eẽ dc̃m audi qd̓ sc̃ ip̄a ꝯterz caput tuũ ⁊ sbiũgit
cui h̓ ꝑuata ẽ victoria ñ marie q̄ nunq̃z suggestiõi cuilibz ꝯsenꝑit
qd̓ d̓ nulla alia v̓ificari potit q̊q̃z mõ·vñ salo n legẽs hãc scripẽaz
ãmirãdo dixit ꝓu·xxxj·Mulierẽ fortẽ q̊s inuemet·Q̄ꝫ exponens
bñ di·Quã aliaz putas Salomõ requiebat cũ dicebat mulierem
fortem quis inuemat nouerat quippe vir sapiens huius sexus in
firmitatem fragile corpus lubricam mentem·quia tamen deum

legerat ꝓmiſiſſe·⁊ ita videbat ↄgruē·vt q̇ vicerat·ꝑ feīaꝫ vince
ret ꝑ ipāꝫ vehemēt āmirās ait mulierē fortē q̄s iueniat·ac ſi dicat
Si ita de muliē pc̄oꝫ oīm nr̄ꝫ ſalꝰ fortis nccīa ē ut ꝓuideat q̄ ad
tm̄ opꝰ poſſit eē ydonea·Sꝫ ne puteē dixiſſe deſpādo ſubiūxit
ꝑꝓbando·ꝓcul ⁊ ď vltis fimbꝰ ꝑciū eiꝰ·h̄ ē n̄ vile n̄ ꝑuū n̄ medio
cre n̄ de t̄ra·nec de ifimis celis ē ꝑciū hꝰ mulieris fortis·ſꝫ a ſu
mo celo egreſſio eiꝰ·de h̄ appatu adhuc ďr ie·creauit dn̄s nom
ſup t̄raꝫ feīa circūdabit viꝝ·Qꝫ exponēs bn̄·di·q̄ ē h̄ feīa q̄s vir
viꝝ dixeri iħm n̄ ſolū cū diceret iā vir potēs ope ⁊ ſmōe·ſꝫ eciā cū
adᶜ reu̇a ıfātis dei mr̄ mēbrā blādo vel fouēt īgremio·vel ꝑta
ret ī vt̄o·Vir g° erat iħs·nec dū natꝰ ſꝫ ſapīa n̄ etate·cuꝫ vigore
n̄ corꝑis mas̄titate ſenſuū n̄ corpulētia mēbroꝝ·neqꝫ·n·minꝰ hūit
ſapiaꝫ·vel pociꝰ n̄ minꝰ fuit ſapia iħs ↄceptꝰ·q̄ꝫ natꝰ ꝑuꝰ q̄ꝫ ma
gnus ſiue g° latēs ī vt̄o·ſi̇ vagēs mp̄ſepio ſi̇ iā ğndiuſculus int̄
rogās doctores ītēplo ſi̇ iā ꝑf̄ce etatis docens in ꝑplo eq̄ ꝑf̄co
plenꝰ fuit ſpū ſc̄to·nec fuit hora inq̄cūqꝫ etate ſua·q̄ deplemitu
dine aliq̇d ei minuēt vel eiď aliq̇d dicēt·Cōſtat g° qꝫ ſꝑ iħs viri
lē aīm hūit·⁊ ſi ſpi ī cōpe vir n̄ appuit·cor demqꝫ dubito viꝝ fu
iſſe in vt̄o q̄ꝫ vbiqꝫ deū fuiſſe n̄ ābigo·3° ꝑꝑauit ds hāc lucernaꝫ
ope multiphārie multis qꝫ mōis pr̄ibꝰ eā ꝑfigurādo Ipām nāqꝫ
moyſi ī rubo Aarō in v̇ga gedeom ī uellē ezechieli ī ꝑta clauſa ē
ꝑōn̄ſa·hic bn̄·Quid rubꝰ ille q̄ndā moſaycꝰ ꝑtēďbat ad flāmas
q̇dē emittēs·ſꝫ n̄ ardens illď maria ꝑientē·ſꝫ dolorē n̄ ſencientē
Quid rogo v̇ga aarō florida enc hūectata n̄ ipāꝫ ↄcipiētē q̄ꝫuis
viꝝ n̄ ↄgnoſcētē·q̇t illď ſigficat Gedeōis vellꝰ·qď de carne tōſū
ſꝫ ſine wlnē carnis ī area ponit·⁊ nūc q̇deꝫ lana·nūc quidē area
rore ꝑfūdit·n̄ carnē aſſumptā de carne v̇gis·⁊ abſqꝫ detmēto v̇
gitatis Qui ꝑ clauſaꝫ ꝑtā q̄ n̄ apiet·⁊ vir n̄ trāſiet ꝑ eā n̄ clauſui
vt̄is accipit·de his t̄bus appatibꝰ ſil' in̄ctis di·bn̄·O mirandā ⁊
oī hōre digſſimā v̇ginē·nec nouit inuentū·nec fortuitu·ſꝫ a ſc̄lo
ďo pr̄e elc̄aꝫ·ecce p̄mū a ꝑꝓbis ꝓmiſſaꝫ·ecce ſm pr̄ibꝰ ꝑfiguratā
ecce terciū·⁊ ſubiūgit Vnꝰ g° fuit ſpūs ī oībꝰ his ſꝫ diuiſis mōis
ſigs ⁊ tꝑibꝰ eanď rē diuiſi·nā diuiſo ſpū·⁊ ꝑuidebūt ⁊ ꝑdixerūt
Qď·n·moyſi mōſtratū ē ī rubo ⁊ igne aarō ī v̇ga ⁊ flore gedeoni
in vellē ⁊ rore·h̄ apte ꝑuidit Salōn ī mulieri forti eiꝰ ꝑcio apciꝰ
iō ꝑcinit de feīa ⁊ viro aptiſſime Tanď Gabriel exhibuit qď g°
ďs pr̄ occulte ī corde ꝑdeſtinādo ab et̄no tenuit h̄ pr̄ibꝰ in figu
ris inotuit ꝑꝓhās edocuit h̄ gabriel ineuidēti exhibuit·Sequit̄
ſm pn̄cipale·ſ·lucn̄a ꝑ q̄ꝫ nate v̇gis ītelligimꝰ gl̄oſiſſimā ↄmēda
tōꝫ·ſꝫ ne ſmo currat inequoco·Iō ſciend qꝫ lucn̄a q̄nqꝫ mōis ac
cipit·ē·n·lucerna v̇bū ꝑdicatōis·lumē ďuotōis·exēplar edifica
tōis·ſpēalis gr̄a ďme digtōis plena ⁊ ꝑf̄ca ↄſuātio oīs ſc̄tifica
tōis·de p̄ma ďr ī ꝑs·Lucerna pedibus meis ⁊c·de ſc̄ďa idē·Qm̄

tu illuiãs lucernã·i·mternã deuotoꝝ·de q̃ adhuc ꝺꝛ Exo·Ar=
deat lucña ſp̄ it abñaculo tuo·i·deuotõ ſit ſp̄i corde tuo·De ter=
cia ꝺꝛ luc·xij·Sĩt lũbi vrĩ p̄cincti ꝛ lucñe ardẽtes qꝺ ē dicẽ·Si=
tis ĩ vbis ꝯtiñtes ꝛ cũ h̄ ꝓxios bono exẽplo edificãtes·Iẽ mat·
v·Neq; accedũt lucñã ꝛ ponũt eã ſubmodio· ꝺ q̃rta ꝺꝛ job·xxiiij
Quis m̄ t̃buat vt ſim iux̃ mẽſes p̄ſtinos·qñ ſplẽdebat lucña eiꝰ
ſup caput meũ ꝛc̃·itẽ·ij·re·xxj·Nõ egredieris ĩ plĩũ ne extigwas
lucernã iſrl̃·de vltia ꝺꝛ pñs auc̃tas paui lucernã·i·vas pfc̃iſſimũ
oĩs ſcc̃ificatõis·qꝺ ē maria q̃ ꝯuemẽt ꝺc̃a ē luꝯna ꝓpt̃ ſilitudĩes
ꝛ ꝓpetates vtrobiq; reptas·Oĩa·n·q̃ m lucña ſũt m bt̃a v̓gĩe glo
ſiſſime ĩuemũt̃·Habꝫ aũt lucña v ꝓpetates ẽ·n·luĩs ꝯtẽtiua·puri=
tatis p ſpectiua·vie directiua·leuis viui ꝯtrectĩa·ſm applicatos
colores variatiua q̃ ꝓpetates ꝯfluũt ꝛ ꝯuemũt m maria·Pꝛio gͦ
bt̃a v̓go ꝺꝛ lucña·qꝛ ē luĩs ꝯtentiua·ſic̃·n·lucña lum̃ mſe ꝯtinet
ſic bt̃a v̓go illꝺ lum̃ ĩſe hũit qꝺ deſemetip̄o di·ioh̃·viii·Ego ſum
lux mꝺi·Eſt aũt t̃plex lum̃·ſ·nat̃alis ĩtelligẽtie·ĩfuſe ſcie ꝺme pñ
cie·de·j·ꝺꝛ m ps̃·Lum̃ oculoꝝ meoꝝ ꝛ illꝺ ioh̃·xij·Adhuc modi
cũ lum̃ m vob ē·ſ·mtelligẽtie·ꝺ 2ͦ ꝺꝛ ſap̄·vij·Diligite lum̃ ſapĩe
de 3ͦ ꝺꝛ yſa·x·erit lum̃ iſrl̃ q̃ſi m igne Idẽ·lx·Surge illuĩare irl̃m
qꝛ veĩt lum̃ tuũ h̄ t̃a luĩa hũit ĩſe v̓go bt̃a ꝛ iõ ꝯgrue ꝺc̃a ē lucñe
hũit·n·ĩſe ĩ ſũmo lum̃ nat̃alis ĩtelligẽtie·Spũs·n·ſcc̃s ꝯtẽpauit
eē ex nobiliſſimo ſangñe·ꝓpt̃ qꝺ ꝺꝛ ec̃ nobiliſſima nat̃alia hũit·p
q̃ oẽꝫ ĩtelligẽtiã ſubtilitatẽ qꝫ vnq̃ꝫ hõ ꝯſecutꝰ ē hũit ĩſeip̄a·ſup
h̄ lum̃ hũit lum̃ mfuſe ſcc̃e p qꝺ plenã ꝛ pfc̃aꝫ ſciaꝫ hũit oĩm bo=
noꝝ oĩm veroꝝ oĩm vtiliuꝫ ꝛ nec̃ioꝝ·Si·n·de q̃libꝫ ſcc̃o vacit̃ ꝺꝛ
Sap̄·x·dedit illi ſciaꝫ ſcc̃oꝝ m ĩfimtũ veriꝰ de ip̄a p̄t dici qꝫ de=
dit ei ꝺs ſciaꝫ oĩm ſcc̃oꝝ vt m ꝺo glãri vacit̃ poſſit ꝛ dicẽ illꝺ ſap̄·
vij·Ip̄e dedit hoꝝ q̃ ſũt verã ſciam vt ſciam diſpoſitõꝫ orbꝫ t̃raꝝ
nat̃as aĩaliũ ꝛc̃·vſq; ꝛ q̃cunq; ſũt abſcõſa ꝛ ĩ ꝓuiſa didici·oĩm·n·
artifex docuit me·ſ·ſapĩa vt dicẽ poſſit illꝺ ꝓu·iij·Nõ didici ſa=
p̃iaꝫ·ꝛ tñ noui ſapĩaꝫ oĩm ſcc̃oꝝ·Tercõ ſũ p h̄ duo luĩa hũit lum̃
ꝺme pñtie·qꝺ tã ſpũalit̃ q̃ꝫ corpalit̃ m ea hitabat·Et ſcienꝺ qꝫ h̄
bt̃a lucña h̄ t̃a luĩa hũit m ſup̄mo·qꝺ p ſingula ſic v᷑ qꝛ ſic̃ excel=
lens viſibile coꝛrũpit ſenſũ ita excellens ĩtelligibile ĩſtruit ꝛ p
mouet ĩtellectũ·ꝛ qꝛ excellẽtiſſimũ ĩtellectũ hũit iõ lum̃ ſũme m
telligẽtie hẽbat·2ͦ m ſup̄mo et hũit lum̃ ſcie·h̄ aũt ſup̄mitas m h̄
ꝯſiſtit cũ q̇s cũ ſcĩa moꝺ ec̃ hꝫ ſciẽdi·Scĩa·n·ſine mõ ſciẽdi ñ ſolũ
ñ ē vtilis·ſꝫ m mflat ſup̄ma gͦ ſcĩa tũc accingit̃ qñ cũ ſcĩa hẽt̃ ſu=
p̄mus vſus ſciẽdi ꝛ qꝛ bt̃a v̓go pnobiliſſima exercitia q̃ꝫlibꝫ ſuaꝫ
ſciaꝫ ĩfinẽ debitũ ordmauit iõ ſuã ſciaꝫ hũit m ſup̄mo·hĩc bñ·ꝺs
ñ ꝓbat multa ſcientẽ·ſi moꝺ neſcierit·Nã fructũ ſcie ꝛ vtilitatiſ
ĩ mõ ſciẽdi ꝯſuluit apꝰ cũ di·Qui ſe putat aliq̇d ſcire ꝛ ñ duꝫ ſcit
quõ ꝺꝫ eũ ſcire ꝛ hũc moꝺ ſciẽdi bñ·Loycã vocat·ſ·ut ſciat q̃ ordĩe

quo ſtudio q̄ fine q̄d noſce optat · q̄ ordīe vt prius qđ maturi⁹
ad ſalutē q̄ ſtudio · vt illō ardenti⁹ qđ vehemēti⁹ ad amorē · q̄ fine
vt n̄ ad ianē glaz · ſʒ tm̄ ad edificatōz tuā ⁊ ꝓxi · ⁊ dei glaz ꝓplā
dā · ⁊ q² cū h᷑ mō · btā vgo ſciaz ſciuit iō ipaz hūit iſupmo · 3° lum
ōme pn̄tie hūit ſilr̄ inſupmo · q² n̄ ſolū gnālit̄ vt in multis n̄c ſpēa
lit̄ vt in paucis · ſʒ ſingularit̄ i ea hītabat plenitudo ōimtatis cō
ꝑalit̄ in q̄ nec pmā ſilez viſa ē nec hr̄e ſeq̄ʒtē ⁊ ſic pʒ q̄ʒ cōuenient̄
ex hac pma ꝑꝑetate btā vgo dc̄a ſit lucn̄a ⁊ q̄ʒ excellent̄ h᷑ tplex
lum̄ iſe abſcōdebat · 2° lucn̄a ē puritatis ꝓſpectiua · qđ n̄ mīm⁹ cō
uenit vgim btē · inq̄ puritas ⁊ mūditia caſtitatis ⁊ cīs pcti immu=
tas ſuꝑ oms hoies i ea excellebat · hic aug⁹ · Ea puritate nitebat
vgo btā · q̄ ſub deo maior ne q̄t itelligi tāte · n · puritatis mēte et
corꝑe fuit vgo btā · vt ōmū lum̄ de ea irradiās oim intuentiū ea
mētes caſtas facēt ⁊ pudicas · Vt aūt ſupmaz puritatē ꝯſeq̄ret̄ ter
fuit depurata · pmo in vt̄o mr̄no ab originali pctō · q̄ purgatō in
tm̄ reſtrinxit fomitē vt potēs eēt n̄ peccare reliq̄t tn̄ i ea fomitē
ſ̄m eēntiā · Scđa puritas acceſſit ei i filij ꝯceptōe · ⁊ h᷑ totalit̄ ex=
tinxit fomitē vt q̄ prius potat n̄ peccare in reliquū non peccar pt
Tercia puritas acceſſit vgī in filij ſui felici cohītatōe · ꝑ q̄m mētē
⁊ corꝑe tā ōma extitit vt oms reliquie ⁊ diſpoſitōes pctī ab ea
penit⁹ tollent̄ · 3° lucn̄a ē vie directiua · lucn̄a · n · inq̄b⁹libʒ tēbris
viā oñdit · Sic vgo btā ē lucn̄a q̄ errātes in h⁹ mōi tēbris ad cele
ſtē pr̄iaz directa via dirigit ⁊ ꝑducit · Cū · n · oim vitā ⁊ exēplam
ſe ꝓferat di · bn̄ · Nō defuit tibi fides pr̄iarchaꝝ ſpes ꝓꝑhaꝝ ca=
ritas apl̄oꝝ ꝯſtātia martiꝝ · ſobrietas ꝯfeſſoꝝ caſtitas vgīnū ſo
brietas ꝯiugatoꝝ iō ōis etas ōis ſtat⁹ ōis ꝯdcō oim hoīʒ nōmā vi
uēdi pit̄ ⁊ ꝓuemēdi i ea poteſ̄t iuenire vt ſingulis pt dicē iudi·
ix · Qđ me videtis facē oms facite · hic ē q̄ bn̄ · vocat eaz via ꝑ q̄m
itur ad celū di · illō regina vgo maria ipa eſt via ꝑ q̄ʒ ſaluator ad
nos aduenit tenētes g° viā ſtudeam⁹ ⁊ nos adipm ꝑ eā aſcēdē
q̄ ꝑ eā ad nos deſcēdit ꝑ eā venire i graz ipſi⁹ · q̄ ꝑ eā in nr̄az mi=
ſiā venit · ꝑ te g° acceſſum hēm⁹ ad filiū o bn̄dicta iuentx gr̄e di
genitx maria mr̄ ſalutis vt ꝑ te nos ſuſcipiat · q̄ ꝑ te dat⁹ nob eſt
ꝓpt̄ qđ ec̄ dc̄a ē maris ſtella · ꝑq̄ʒ naute i mari dirigūt vias ſuas
Quāto lucerna ē lenis i tactu · ſic vgo btā lenis ē ⁊ benīg̃ cibus q̄
ſuis orōib⁹ ⁊ fiducia tāgūt ea de c⁹ lenitate bn̄ · dr · Quid ad ma
riā trepidat hūana fragilitas nl̄ auſteꝝ in ea nl̄ terribilē · ſʒ tota
ſuauis cib⁹ offēns lac ⁊ lanā reuolue diligēti⁹ euāgelice hyſto=
rie ſeriē ⁊ ſi q̄d forte icrepatoriū · ſ · q̄t duꝝ ſi q̄d demq̄ʒ ſignū vel
tenuis idigtōis occurrerit i maria de ceto ſuſpectā hēas ⁊ acce=
dē vēaris q² ſi veꝝ ē plena magis ē cīs pietatis ⁊ gr̄e · plena mā
ſuetudīs et mīe age gr̄as ei · q̄ talē tibi mediat̄cē benignīſſima mi
ſatōe ꝓuidit in q̄ nl̄ poſſit eē ſuſpectū · 2° lucn̄a ē ſ̄m applicatōs

colores variatiua·ſic bt̄a v̓go·oīm hoīm miſ̄ijs nc̄citatibꝰ ⁊ mōdi
gēcijs ꝑ ꝯpaſſiōis affc̄m miſ̄icordiē ſe ꝯformat ⁊ aptat·ut m̄ mſi
mtū veriꝰ dicē poſſit q̄ȝ paulꝰ·q̇s īfirmaē ⁊ ego n̄ īfirmoꝛ ⁊c̄·hinc
bn̄·maria oībus mīe ſinū apit de plenitudīe eiꝰ accipiunt vniūſi
captiuꝰ redēptōȝ·egri curatōȝ·triſtis ꝯſolatōȝ pctōꝛ veniā iuſtus
grāȝ·demq̄ȝ oībꝰ oīa ē fc̄a ut oībus ſubueniat ⁊ ſuccurrat·Sequiē
terciū pn̄cipale ſcȝ xp̄o meo ꝑ qḋ nr̄a vtilitas deſignaē·Adᶜ em̄
dēs pr̄ hāc lucernā xp̄o filio ſuo ꝑpauit vt ꝑ hoīeȝ ſuptū ex ea nr̄ȝ
negociū agereē·Sumꝰ aē vtilitatē t̄plicē ꝯſecuti·ſ·īformatōȝ·re
dēptōȝ·celi ꝑatōȝ·Nā īformatōȝ accipimꝰ ex eiꝰ ꝯuſatōe redēp
tōȝ ex eiꝰ paſſiōȝ·celi ꝑatōȝ ex ei reſurrectōe·Nā de p̄mo·ſ·imi
tatōe hortaē nos luc̄·ix·Qui vult venire p9 me ⁊c̄·hic bn̄·tua m̄ ꝓ
derit paſſio ſi acceſſerit imitatō vt ſeq̄r veſtigia eiꝰ·alioq̄n exqui
reē a me ſanguis ille iuſtꝰ q̄ effuſus ē ſup t̄raȝ nec īmunis ero ab
illo tā m mani ſcelē iudeoꝝ·q̄ vidȝ tāte caritati ingratus fueri·q̄
ſpūi grē ꝯtūeliā feceri·q̄ filiū dei ꝯculcaueri·vn̄ ex ꝑſona xp̄i di·
nob bn̄·In vita mea pctīs ꝯgnoſcē vitā tuā vt ſic ego pauptatis
hūilitatis caritatis obedīe pacīe indelc̄abiles ſemitas tenui·ſic
⁊ tu eiſdē veſtigijs īcedas n̄ declines ad dextrā vel ad ſiniſtrā·de
2º vȝ redēptōne dr̄ yſa·xliiij·Reuertē ad me q̄m redemi te ꝑus
em̄ null9 poteat venire ad deū nec auertere ſe a culpa·Quō aē rede
merit nos īſinuaē apock·v·Redemiſti nos dn̄e ī ſanguīe tuo·Ter
cio nr̄a vtilitas ex hoīe xp̄e h̄ ē·q꞉ apuit nob celū in cꝰ ſignū cū
xp̄s aſcēdiſſet baptiſatꝰ de iordane·apti ſūt celi ſup eū ſic mat·
iij mar·x·luc·iij·dr̄ vt ꝑ h̄ dareē itelligi q̄ ꝑ eiꝰ aduentū ecc̄ie q̄ȝ
ſibi ꝑ baptiſmū ꝯ eſpōſauit de celo ē aptū·hīc apock·iiij·ioh·
teſtaē celū ſe vidiſſe aptū ꝑ h̄ īſinuās q̄ liberꝝ itroitū hēamꝰ·⁊c̄

De eodem·

Fecit Beſeleel archa de lignis ſethim Exo·xxxvij·di·ap9
j·Coꝝ·x·Oīa in figura ꝯtigebāt illis ſup qḋ di·aug·Oīa
q̄ veteribꝰ prībꝰ ꝑōſa ſūt figuraliē nob in q̊s fines ſclōꝝ deue=
rūt exhibita ſūt realiē tm̄ diſtātia ab inicē·q̄ȝtū lux a tēbris ſplen
dor ab umbra vitas a figura·Expedita gº vna ſilitudine ꝑ q̄m
gl̄oſa v̓go lucna ⁊ ꝯpata·Nūc ponēda ē alia ſilitudo ꝑ q̄ȝ eā ar
che ꝯgrua ꝯuenientia ꝯpauimꝰ·In v̓bis gº ꝓpoſitis tā nob ꝯſidān
da occurrūt vidȝ operātis diligētia operate rei reuerentia·⁊ t̄uſ=
q̄ȝ erga nos clemētia·p̄mū ibi beſeleel·ſm̄ ibi archā·terciū ibi de
lignis ſechi·h̄ t̄a per ordinē·ꝓſeq̄ntes·pº dicimꝰ q̄ per beſeleel
q̄ vmbraculū dn̄ū inēptaē dēs pr̄ cuiꝰ vmbra ille gerit ſigē c9 dili
gētia ī opando itelligiē ī h̄ v̓bo p̄teriti tpīs qḋ ē fecit inq̊ plane
inuiē·q̄ cū h̄ v̓bū fecit lōge an̄ v̓ginis natitatē ꝓpoſitū fuiat īſcrip
tura an̄ facta ē q̄m nata ⁊ iō huic v̓bo oīa q̄ in p̄ori ſmōe de h̄ v̓bo
paraui ſūt expoſita poſſunt rōe ſili applicari·Vt gº h9 factoris

diligentiā plen⁹ ꝯgnoſcam⁹. Sciendū ꝙ ds fecit more boni edifi-
catoris q̄ cū vult mirabile ⁊ inſuetū ⁊ in auditū op⁹ ꝓducere cui n̄
ſit ſile viſū ꝯgnitū vel auditū. p° op⁹ ſub debita forma ⁊ q̄ntitate
i mēte ꝯcipit. ꝯceptū v̄bis q̄b⁹ potīt hoīb⁹ explicat dicēs ſic ⁊ ſic
ītendo op⁹ illō ꝓducere ſʒ cū op⁹ fieri d̄eat mirabile. v̄ba ꝑ q̄ ꝯcep-
tū mētis exp̄mit hoīes n̄ ītelligūt. Iō artifex recurrit ad aliū ge-
n⁹ īſinuādi ⁊ op⁹ ꝯceptuʒ d̄pingit ipulue ondēs ꝑtract⁹ lineaꝝ
q̄lit̄ op⁹ ſuū velit ꝓducere. Sic ds artifex cū mirabile op⁹ cui ſic d̄r
iij. Re. x. Nō ſit tale op⁹ in vniūſ regnis ītendēt ꝓducere in archa
iſta gloſa. P̄rio ipam ꝯcepit in mēte ipaʒ ab et̄no p̄deſtinādo. 2°
ab et̄no ꝯceptā v̄bis expoſuit d̄cis ꝓph̄icis īſinuādo Sʒ q̄ ex tali-
b⁹ v̄bis ei⁹ r̄uerētiā null⁹ ſufficiēt ītelligere potīt. Iō i figuris q̄ſi
in lineaꝝ tractib⁹ ipaʒ edocuit antiq̄s p̄rib⁹ eā p̄figurādo. nō q̄
ds īncipiēdo ꝯſilio vel moroſ cogitatōib⁹ īdigēt. q̄ omīa q̄cūq̄ʒ
voluit fecit i celo ⁊ in t̄ra. ſʒ ſi facēt h̄ qd̄ artifex cū raꝝ ⁊ inſue-
tū op⁹ intēdit ꝓducere. ex h̄ ei⁹ diligētiā ⁊ opis ītelligentiā ꝯgno-
ſcerem⁹. Scd̄m ꝙ ꝯſidāndū occurrit ē ꝯpate rei. i. maria reūentia
q̄ noīe arche daᷣ nob ītelligi nec i ꝯgrue ei⁹ reūentia ꝑ archā ſic
eni antiq̄ p̄res in̄ oīa vaſa ſctuarij nil tā excellēs. nil tū magſicū
tā r̄euendū hēbāt ſic̄ archā. Sic in̄ oīa vaſa pure creaᷣe nil tam ex-
cellēs tā magſicū iueniri potīt ſic̄ archa n̄ra. hinc bn̄. ⁊ ſi multa
f̄ca ſūt i creaᷣis nil tn̄ tā excellēs tā magſicū fecer̄t opa digitoꝝ
dei. vn̄ oīm vſū tā atiq̄ p̄res hēbāt ad archā ſuā ad q̄ʒ ꝯfugerant
cū dn̄m offēderūt. corā ea orauerūt. gr̄as ipetrauer̄t ad auxiliā
dū ſecū ad p̄liū adduxerūt h̄re dēm⁹ ad n̄raʒ archā v̄gīnē gloſaʒ
tp̄e. n. offēſiōis dēm⁹ ad eā ꝯfugere tp̄e orōis gr̄aʒ ab ea q̄rere tp̄e
t̄bulatōis auxiliū ab ea petere. Nā de. j. di. p̄ſa. Abſcōde fugiētes
⁊ vagos ne ꝓdas. habitabūt. n. aput te ꝓfugi mei. de 2° di. bn̄. nil
nos ds h̄re voluit. qd̄ man⁹ marie n̄ trāſiēt. de iii. di. bn̄. O q̄ſq̄s
te ītelligis in h̄ ſcl̄i ꝓfluuio in̄ ꝓcellas ⁊ tēpeſtates fluctuare.
ne auertas oculos a fulgore ſyd̄is. ſ. maris ſtella ſi n̄ vis obrui ꝓ-
cella Si īſurgūt vēti tēptatōʒ. ſi icurras ſcrup̄los t̄bulatōʒ r̄ſpice
ſtellā voca maria. Sciendū aᷣ ꝙ cū in veti teſtamēto t̄plicē archaʒ
legam⁹. ſ. archā ſaluatōis ꝑ noe edificatū archā exēplificatōis i
mōte demōſtratā archā ſctificatōis ꝑ beſeleel fabricataʒ. ꝑ has
tres vetes ſūt nob tres noue i tp̄e gr̄e p̄figurate. Nam ꝑ archā
moyſi vter⁹ v̄gīal. ꝑ archā noe aīa ſp̄ūal ꝑ archā i mōte exēplar
p̄figuratā cib⁹ ſacr̄alis deſigᷣ. ⁊ licʒ in ſcrip̄t̄a d̄ hac tercia exp̄ſſe
n̄ legaᷣ tn̄ q̄ tabnaculo i mōte moyſi fuit oſ̄ſū ſic̄ Exo. xxv. d̄r. Fa-
cias in ſctuariū ⁊ hītabo i medio eoꝝ iux̄ oēʒ ſilitudinē tabnacli
qd̄ oſ̄dā tibi. iō ꝯptuit eē ut ea q̄ erāt i tabnaculo faciāda ſilr̄ oſ̄-
derēᷣ. Vter⁹ g° v̄ginal aīa ſp̄ūalis. cib⁹ ſacr̄alis ꝯueniēt arche
dicūᷣ. q̄ oīa tria v̄acīt ꝯtinēt iſe deū. q̄ tria ic ꝯcrinī q̄ in hac

ſollēnitate locū hn̄t·Nā de archa v̓ginis ꝗpt̄ hodiernā ei⁹ ſolēn=
tatē de archa aīe ꝗpt̄ dn̄ice diei feſtiuitatē·de archa v̓o corpis
dn̄i ꝗpt̄ religioſos·q̄ hodie cōicati ſūt·ē p̄dicand̄·Incipiētes 2º
ab archa v̓ginali·Sciend̄ qꝯ ip̄a rōnabilit̄ archa d̄ꝛ ꝗpt̄ q̄tuo rerū
ꝯtinētiā q̄s vet⁹ archa īſe ꝯtinebat hēbat·n·īſe panē celeſtē ta=
bulas legis v̓gaꝫ aarō·⁊ deutronomiū q̄ q̄tuoꝛ ſp̄ualit̄ ītellc̄a·⁊ ī
infinitū veri⁹ accepta nr̄a archa īſe ꝯtinꝫ gl̄oſe·ꝯtinebat·n·inſe
gl̄oſū illū panē·q̄ d̄ſe dicebat ioh̄·vi Ego ſū pais viu⁹ q̄ decelo d̄
ſcēdi·2º ꝯtiebat īſe tabulā viuēdi qꝛ ſic̄ ī tabulis moyſi lex viuē
di oīm filioꝝ iſrl̄ erat ſcripta· Et ī exēplari ei⁹ vita tanq̄ꝫ ī tabu
la bt̄a v̓go dedit oī hoī oī ſtatui oī etati normā ⁊ gl̄aꝫ viuēdi·ita
vt merito ei⁹ vita exēplaris ꝓtabulas legis deſignet̄·Qꝯ aūt oīm
vita ī ea fulſit oñdit bn̄·di·Nō defuit tibi fides p̄riarchaꝝ·Tertiō
vetus archa v̓gam aarō īſe hūit·q̄ arida florē ꝓtulit·Sic bt̄a v̓=
go arida ab oī ſucco carnalis voluptatis ⁊ virilis admixtiōis ꝓ
tulit florē illū q̄ d̄ ſe di·cañ·ij·Ego flos cāpi·ita vt v̓go ꝯcipiēs
v̓go ꝑtiens·v̓go p⁹ ꝑtū ꝑpetuo ꝑmanēs·Quarto vet⁹ archa īſe
hūit deutronomiū·ſic·n·iuſt⁹ ē moyſes vt ponēt deutº·ī archā
teſtimoniū ſempit̄nū pactōis filioꝝ iſrl̄ cū dn̄o Qꝯ ꝑ deutro·qd̄
ſcd̄a lex īt̄pretat̄ accipit̄·n·qꝯ bt̄a nr̄a archa ſcd̄aꝫ legē·i·ſcd̄am
vitā d̄initatis īſe tenuit vt ſic fili⁹ ei⁹ ē d̄s ſic ip̄a exōnti ⁊ ſi n̄·na
turalit̄ ḡtuito tn̄ de ea potat occupari nūcūpari·hic bn̄·Iure ma
ria ſole qui d̄s ē ꝓhibet̄ amicta·q̄ ꝓfūdiſſima d̄ine ſapīe vltra q̄m
credi valeat pētrauit abyſſuꝫ vt q̄ꝫtū ſine ꝑſonali vnione creat̄e
ꝯditō patit̄ luci illi ī acceſſibili videat̄ ī merſa·nc velut ſūmatim
h̄ de p̄ma archa q̄ꝫ bt̄am v̓ginē dixim⁹ q̄ ꝗpt̄ ſilēꝫ reꝝ ꝯtiñtiā ſor=
tita ē nom̄ arche breuit̄ tacta ſufficiāt·Scd̄ꝫ archa q̄m ꝗponim⁹ ē
aīa ſp̄ualis·q̄ tūc v̓acit̄ nom̄ arche ſortit̄ cū ꝑ vite ſctitatē ꝯtinet
īſe deū·Si v̓o d̄o vacua fuit ꝑdit nom̄ arche ꝑit̄ ⁊ dig̃tatē·talis
aūt ſp̄ualis ꝑ archā noe ꝯuenient̄ ex cā duplici deſig̃t̄ P̄rio qꝛ ſic̄
archa noe int̄ vndas tēptacōꝫ ſepe īpugnat̄ ⁊ vſq̄ꝫ ī ꝑiculū īpul=
ſat̄·Scd̄a ſilitudo h̄ ē vt ſic̄ in archa oīa erant aīantia ꝯgregata
ſic·n·d̄ꝛ Gn̄·vij·De oībus aīantib⁹ mōis ⁊ exoī quod mouet̄ ſuꝑ
t̄raꝫ igreſſu ſūt ad noe ī archā·Sic ēc̄ teſte ḡg·Oīs creat̄e hꝫ ali
ud hō·quō aūt aīa ſp̄ualis ꝯſtrui dēat vt archa dei fiat docemur
Gn̄·vi·Vbi d̄ꝛ in ꝑſona noe oīb⁹ nob̄·Faciās tibi archā de lignis
leuigatis·i·de oꝑib⁹ bn̄ politis ⁊ planatis·tūc ⁊ nr̄a oꝑa bn̄ poli
ta ſūt ⁊ planata·cū ea d̄ine volūtatis regulis ꝯformam⁹·et q̄nto
meli⁹ h̄ facim⁹·tāto veri⁹ ⁊ ꝑfecti⁹ ſūt planata·Sūt aūt int̄ multo
dno·inquib⁹ nos vult ſibi d̄s q̄ꝫtū nob̄ poſſibile ē ꝯformari vt viꝫ
nr̄a corꝑalia ſuꝑ ſua corꝑalia nr̄a ſp̄ualia ſuꝑ ſua ſp̄ualia mēſu=
rem⁹·cū·n·ip̄e ſit d̄s ⁊ hō exꝑte ſui hoīs ꝗponit nob̄ pauꝑtatē

hūilitatē aſpitatē dicēs oib⁹ nob illud luc·ix·Qui vult venire p9
me abnegz ſemeipz ꝛ tollat crucē ſuam ꝛ ſeqt̄ me vt ſic ego paup
tatis hūilitatis aſpitatis idecliabiles vias tenui ſic ꝛ vos eiſdē
veſtigijs incedatis ñ declinātes ad dextrā nec ſiniſtrā Scdo ex
pte ſue dñitatis ꝓponit ſua ſpūalia volēs ut eiſdē ſpm nr̄z ꝯfor
mem⁹·Sua at̄ ſpūalia ī ei⁹ ꝯſiſtūt volūtate·q̄z nob ꝓponit intri
plici deuotōis ꝯſia imitāda·Eſt·n·ei⁹ volūtas vt dona ei⁹ fide
lit ꝯſuem⁹ eq̄ pondē oīa mēſurem⁹·nos ſctificem⁹ Primo dico ē
ei⁹ volūtas vt dona ei⁹ fidelr̄ ꝯſuem⁹ ut q̄cq̄ d nob tā ī natalib9
q̄z in gtuitis dedit fidelit̄ ꝯſuem9·qd tūc ꝯpetent̄ facim⁹·ſi oīa
ei⁹ dona recognoſcam⁹·de ꝯgrntis debitas grās referam⁹ ad lu
crū oīa ponam⁹ ne dicat̄ nob qd dcm ē ei q̄ talentū ſibi creditum
poſuit ī ſudariū ſue neq̄z ꝛc·nullū·n·inq̄z donū ddit nob ds vt ad
ꝓpriā volūtatē vel voluptatē expendēmus·ſz vt ad lucꝝ oīa po
nēmus ꝛ h̄ ē qd dr ioh·vj·hᶜ ē volūtas pr̄is mei vt oē q̄ dedit
m̄ ñ pdā·Scdo volūtas ei⁹ ē ut eq̄ pondē oīa mēſurem⁹·equū at̄
pond⁹ tplicit̄ ē hn̄dū·ſ·int̄ nos ꝛ deū·nos ꝛ ꝓxim int̄ noſmetip
ſos·Prio int̄ nos ꝛ deū vt q̄ ds oīa eē voluit ꝓpt̄ ſemetipz·Sic et
nos oīa q̄ facim⁹ ꝓpt̄ ipm facim9 q̄ hortat̄ ap⁹·i·Cor·x·Oīa in
glaꝫ di facite·Scdo equū pond⁹ hēam⁹ int̄ nos ꝛ ꝓximū vt ī mal
nos iudicem9 vt ꝓximū·ꝛ ī bonis ꝓximū vt nos·qd raro facim⁹
puato amore h̄ īpediēte·hic gg·Scim9 q̄ vehement̄ claudit ocu
lū cordis puat9 amor·ex q̄ fit vt malū qd agim9 mīn9 g̈ue iudi
cem9·ꝛ ſi agat̄ a ꝓxio·nīs nob deteſtabile videat̄ ſz q̄re h̄ q2 nec
nos ſic ꝓximū nec ꝓximum ſic nos ꝯſpicimus hoc dominus cor
rigē ſtuduit cuz Leuit̄·xxiiij·p̄cepit Q̄ iuſt9 dz eē modi9 equ9 q̄z
ſextari9·ꝛ ī deutᵒ·xxv·Non hēbis īſacculo tuo diuiſa ponda nec
erit ī domo tua modi9 maior ꝛ modi9 mīor·q2 ſic dr pu·xx·Pō
dus ꝛ pond⁹ mēſura ꝛ mēſura vtꝝq̄z abhōiatio ē aput deū ꝛ ido
hāc ieq̄litatē dn̄s tollē voluit cū dixit·dilige ꝓximū tū ſic teipm
Tertio equū pond9 hēam9 int̄ noſmetipos vt cū viles ſim9 h̄ ipz
ꝑ oīa iudicem9 adeo·ut q̄ztū in nob ē velim9 oms hoīes idē iu
diciū de nob hr̄e q̄ teſte ꝯſcīa hēmus de nob ipis alioq̄n ꝯuinci
mur diligē mīn⁹ vitatē ex puato amore·victi hoīes foris cupim⁹
ignorare·Qd·q̄z g̈uem culpā hēat·oñdit bñ·dr·Tu te depciaris
ī ſecreto cordis tui aput temetipz trutina vitatis pondat9 ꝛ foris
alteri9 p̄cij mēciēs maiori pondē vendis te nob·q̄z ab ipa vitate
accepiſti tie deū ꝛ noli hāc peſſimā rē facē vt q̄z hūiliat vitas
extollat volūtas·h̄ ē·n·reſiſtē vitati h̄ pugnare ē ꝯ deū·De hac dñi
volūtate dr pu·x·Equū pond9 volūtas ei9·Tercia dei volūtas
ē nr̄a ſctificatō cui nr̄aꝫ volūtatē dēm9 p oīa ꝯformare affcu ꝛ ef
fectu fidelr̄·h̄ volētes Quō at̄ ſctificari valeam9 docz nos bñ·di·
Scēm facit affcio ſcta ꝛ ipa gemia·ſ·tior dñi ſcts ꝛ amor ſanct9

hijs duob⁹ deuotõib⁹ affcī ſctī erim⁹ corā dō ad qđ hortat̄ nos
dñs leuit̄·xj·⁊ xx·di·Sctī eſtote q᷑ ego ſcīs ſū·q᷑ ſic idē ſcīs di·
Solos ſctos applicabit ſibi nec ad regnuʒ aliqs puenire potit ñ
ſcīs·ſctī aũt ñ erim⁹ ñ pībitantē ſpm̄ ei⁹ in nob q naſa ſcīs ē ſim⁹
archa dei·de hac dei volũtate dr·j·theſ·iiij·h̄ ē volũtas dī ſctī
ficatõ vr̃a Tercia archa ē cib⁹ ſacr̄alis·q iā archa dr q᷑ ſubſpēb⁹
ſacr̄alib⁹ vĩſſime inſe ɔtinʒ deũ·de q ec̄ hodie aliud ē dõm q᷑ in
hac feſtiuitate cõicant religioſi h̄ g° archa cũ debita reuentia ī
archaʒ aīme nr̃e hodie trāſlata vt ſit archa ī archa duo opat̄ in
nob vnũ in corpe·ſcđʒ ī aīa·nā in corpe carnales affcões ī nob de
bilitat ⁊ ɔpeſcit·⁊ ex hꝫ arche pñtia caput erigē ñ pmittũt̄·de q
bus in pſona philiſtioꝝ dr·j·Re·iiij·Vt ɔgnouert q archa fedis
dñi veiſſʒ ī caſtra ⁊ ī gemũt philiſtī dicētes Ve vob·qs nos ſua
bit de manu deoꝝ ſublimiũ iſtoꝝ·Scđʒ effcm opat̄ ī aīa q᷑ cũ ar
cha iſta ī eā veñit in ediā qʒ ex lõga abſtĩntia h⁹ cibi ɔhit̄ depel
lit ⁊ in bono eā roborat ⁊ ɔfõtat Nā ſbalis effcs ⁊ ꝓpe ꝓpri⁹ h⁹ ci
bi ē reſtauratõ ꝯpditi ī ſpũali vita·de his duob⁹ effcib⁹ dr Ecc̄·
xx·Eſt datũ qđ ñ ē vtile·ſʒ datũ qđ dedit nob ī domo copis ſui
ē vtile ī duplicē reſtauratõʒ·q᷑ pficit ſpēalē reſtauratõʒ·⁊ h̄ qn
tũ ad aīaʒ ⁊ ī carnaliũ affcõm ⁊ ɔpſſiõʒ qʒtũ ad corp⁹ hic bñ·Scđo
p⁹ ⁊ ī gñiorib⁹ pctis tollat oīno ɔſenſũ·Seqt̄ terciũ pñcipale·ſ·
de ligms ſechī in q vtuſqʒ·fcõris ⁊ fce arche clemtiā dixim⁹ de
ſigri ⁊ q᷑ ſmõʒ ī longũ ꝓtraxim⁹·iō h⁹ mēbris execucõʒ dimitti
mus·eo q ſententie eiuſdem membris in alijs ſmomb⁹ hēant̄·

De eodem·

Oriet̄ ſtella ex iacob ⁊ ɔſurgʒ vga ex iſrl ⁊ pcuciet duces
moab ⁊ erit ydumea poſſeſſio eius·Nũi xxiiij·Expeditis
ſmõib⁹ in qbus bt̄a vgo duab⁹ ſilitudib⁹ viʒ lucne ⁊ arche ē ɔpa
ta·Nũc terciũ ſmõʒ in q eā ſtelle ɔpabim⁹ pſeqmur·In vbis g°
appoſitis bt̄a vgo a digtate tplici ɔmdat̄·p° qʒtũ ad ingreſſuʒ ei⁹
grõſũ·2° qʒtũ ad pgreſſuʒ ei⁹ vtuoſũ·3° qʒtũ ad egreſſuʒ ei⁹ glo=
ſũ·Pmũ ibi·oriet̄ ſtella ex iacob·ſcđʒ ibi·⁊ erit ydumea poſſeſſio
ei⁹·Cõpat̄ ſtelle in igreſſu ꝓpt̄ vētris fecũditatē poſſeſſiõis ydu
mee ꝓpt̄ aſſumptõis ſublimitatē·Ingreſſus ergo grõſus reſpicit
graʒ ſctificantē·pgreſſus ei⁹ vtuoſus reſpicit graʒ fecũdantem·
Egreſſus ei⁹ gloſus reſpicit graʒ glificantē h̄ tplex gra ɔuenient̄
tāgit̄ ī ſalutatõe angelica·Cũ·n·di·gra plena tāgit grõſũ igreſ
ſũ qʒtũ ad graʒ puenietē ⁊ ſctificātē·cũ aũt ſubiũgit̄·Dñs tecũ tā
git vtuoſũ pgreſſuʒ qʒtũ ad graʒ ɔcomitātē et fecũdantē·cũ vo
ſub iferet̄·Bñdca tu ī mulierib⁹·tāgit gloſũ egreſſuʒ qʒtũ ad graʒ
glificantē ⁊ fecũdantē·de hac tplici deſcriptõe dr pu·xxi·Ecce
deſcripſi eā tplicit̄·ſ·qʒtũ ad igreſſuʒ pgreſſuʒ egreſſuʒ obmiſſo·

ij·ꝛ iiij·de pᵒ·ſ·eiꝰ igreſſu q̄ ꝓꝑe ad hāc feſtiuitatē ꝑtinet ē dc̄m
Et h̄ adhuc in tria diuidit̄ ſm ꝙ gloſa v̄go ꝑplicit̄ ꝯmēdat̄ a cō
gruitate tēꝑis·2ᵒ a claritate origis·3ᵒ a nobilitate ꝓpagis·p̄mū
ibi orietᷓ·ſcd̄m ibi ſtella·terciū ibi ex iacob·Sciend̄ gᵒ ꝙ gloſa v̄
go ſtelle ꝯuemētiſſime ꝯpat̄·ꝓpt̄ eiꝰ ꝓꝑetates q̄ bt̄e v̄gim vident̄
ꝓꝑe ꝯueire·Sūt·n·ſtelle ſm ſbaꝫ puriſſime·ſm formā luciſſi
me·ſm ſitū altiſſime·ſm motū velociſſime·ſm q̄ntitatē maxime·
ſm viſū pulchriſſime·ſm effc̄m v̄tuoſiſſime ſiue efficaciſſime q̄ oīa vi
dent̄ gloſe v̄gī poſſe ꝯuemētiſſime adaptari·h̄ gᵒ ꝓſequētes ꝑ
ordinē·pᵒ dicimꝰ ꝙ ſic̄ ſtelle ſm ſbaꝫ ſūt puriſſime·Sic bt̄a v̄go
ī ortu ſue natiuitatis ab omī pc̄to originali vēiali ꝑ ſpm̄ ſc̄m fuit
mūdiſſime ꝯpurata·ꝓpt̄ qđ ſciend̄ ꝙ in ſac̄ ſcripta ꝯ ꝑplici legiꝰ ꝯ
piatōe ſiu ſc̄tificatōe·ſ·gn̄ali ſpu̇ali ſinglari·P̄ria ē cōis ꝛ fit ꝑ ſa
c̄ra ecc̄ie ꝛ h̄ tollit culpā originalē īfūdit gr̄aꝫ·ꝯbilitat fomitē reli
q̄t tn̄ ꝓnitatē ad peccād̄ tā venial̄r q̄ꝫ mortal̄r·qđ heu ī maxia m̄l
titudie hoim ꝓcedēte tp̄e experimur ꝛ h̄ ē ſc̄tificatō baptiſmalis
et ē oim renatoꝝ·ꝛ iō d̄r gn̄alis·Sc̄da v̄o ſpēalis d̄r q̄ fit ꝑ gr̄aꝫ
ſc̄ti ſpūs ſpēalē·q̄ ſic̄ p̄ma tollit culpā originalē īfūdit gr̄aꝫ mi
tigat fomitē in tm̄·ut n̄ impellēt ad peccand̄ mortalit̄·relinq̄t tn̄
ꝓnitatē ad peccand̄ venialit̄ ꝛ talis ſc̄tificatō fuit iē·ꝛ ioh̄·bap
tiſte·de q̄bꝰ d̄r iē·i·pus q̄ꝫ te formarē ī vt̄o noui te·ꝛ an̄q̄ꝫ exires
d̄ uētre ſc̄tificaui te·Tercia d̄r ſingularis q̄ fit ꝑ gr̄aꝫ ſc̄ti ſpūs q̄
ſuꝓpoitis actibꝰ p̄oc̄is tollit ꝓnitatē ad peccand̄ tam venial̄r q̄ꝫ
mortalit̄ ꝛ h̄ fc̄a ē bt̄e v̄gim nec ī hac ei cōicat alienꝰ·Sc̄d̄o ſtelle
ſm formā ſūt luciſſime·ſic bt̄a v̄go·ſm om̄ꝫ formā viuēdi ſplē
d̄bat·Splēdebat at̄ ꝑplicit̄ ſ ſe ad deū ꝑ d̄miſſimā ꝯtēplacōꝫ in
tra ſe ſibiipi ꝑ lipidiſſimā ꝯgnitōꝫ ex ſe ad ꝓximū ꝑ diſciplīatiſſi
mā ꝯuſatōꝫ·P̄rio dico lucebat ſ ſe ad deū ꝑ d̄miſſimā ꝯtēplatōꝫ
d̄mā eēntiā ſuꝑ omes viatores q̄ꝫtū hūane creat̄e poſſibile fuit
lucidiꝰ ꝯtēplādo·vt veratiꝰ dicē poſſit in oī ꝓplo ꝛ in oī gente p̄
matū habui ꝛ oim excellētiū corda v̄tute calcaui ſic d̄r Ecc̄·xxiiij
ꝛ iteꝝ ī pleitudie ſc̄toꝝ detētio mea·ac ſi dicat Quicq̄d cēs ſc̄ti
ꝯtēplādo actingebāt in oim illoꝝ plenitudie ꝯtēplādo demo
rabat̄·vn̄ ſi de moyſe ꝛ paulo dici potit ꝙ deū ꝯtēplātes ī d̄ma
viderit eēntia·multo veriꝰ ꝛ d̄miꝰ h̄ dici potit de m̄re dei ꝛ v̄gie
gloſa maxie cū ſic̄ iā dc̄m ē p̄matū tenuit ſuꝑ om̄s Sc̄d̄o lucebat
intra ſe ꝑ lipidiſſimā ꝯgnitōꝫ·ꝯgnoſcebat·n·oīa p̄terita·p̄ntia ꝛ
fut̄a q̄ ipaꝫ ad ſalutē potant ꝓmouē vt v̄acit̄ poſſit dicē illđ ecc̄·
ij·In ſapia dei luxit aīa mea·ꝑ q̄ꝫ ſapiam vt ibidē d̄r xxiiij·Gȳꝝ
celi circuiuit ſola ꝛ ꝓfūda abyſſi pētrauit ꝛ in fluctibꝰ maris am
bulauit·ꝛ in oī t̄ra ſtetit n̄ pedū deābulatōe·ſꝫ mētis ꝯgnitione
ut de ea v̄acit̄ dici poſſit illud ſap̄·xix·Ip̄a ſcit omia ꝛ intelligit
Tercia lucebat ex̄ ſe ꝑ diſciplinatiſſimā ꝯuſatōꝫ vt eē in hac ꝑte

lucēt oīb⁹ q̄ in domo dei ſūt Si·n· vacitē dicebat paul⁹ ꝺ q̄buſdā
paupib⁹ philipp·ij· q̄ i medio natōis praue ⁊ pūſe lucēt ſic lu
minaria i mūdo q̄s explicabit q̄lit̄ h̄ gl'oſū lūez luxerit i hac vita ꝺ
q̄ dr·Sap·ix·Nullā hūit amaritudiez ꝯuſatō illi⁹·intātū·n·ei⁹
ꝯuſatō placuit vt cū ſepe legā⁹ dn̄m a judeis rephenſū vt meri
to ꝺ ea dici poſſit illud·judith Diſciplīa tua i oīb⁹ puincijs pdi
cat·Tertio ſtelle ſm ſitū ſūt altiſſime cū·n·ſm aſtronōs mīma
ſtella ſit octies maior ſole·q̄ tn̄ nob maior appet ꝺz q̄ remotiſſi
me ſint a nob·vt ꝑpt diſtātia tā pue vidant̄ Sic bt̄a v̄go in altiſſi
ma vita ſtetit vt ſolū filiū dei ⁊ hoīez hūit ſ̄ ſe ⁊ īfra ſe oēm pe
nit⁹ caturā·Stetit aūt in t̄plici altitudīe ſcz i altiſſimo grāꝝ v̄tu
tū·⁊ deuotōis altiſſimū aut i gracijs ē hr̄e oēz grāz q̄ glat̄ ſe hr̄e
Eccī·xxiij·In me oīs grā·hic bn̄·nō decuit mariā ōnes hr̄e gras
nec paucas q̄ ſūmū geſtabat i vtō·ſz q̄cq̄d ſūmū·q̄cq̄d altiſſimū
fuit i grā h̄ totū hūdātiſſime poſſidebat Scdo ſtetit i altiſſimo
v̄tutū·altiſſimū aūt i v̄tutib⁹ ſūt oēs v̄tutes ſine titillatōe ꝯtrarij
ſcz vicij ꝑfectiſſime poſſidē·Nō·n·ſic agit̄ i nob miſīs·ſz q̄cq̄d v̄
tutis ꝯſeq̄mur h̄ ꝑficit i expugnatōe vicioꝝ·vn̄·Eunucho q̄ ſic ē
a nat̄a nō attbuit̄ v̄tus caſtitatis·eo q̄ ꝺ ꝯrie vitō ſcz icontinētia
nō ipugnātia·Vn̄ ad ꝯmēdatōm ſpōſe in cāticis dr·Sic liliū int̄
ſpinas ſic v̄t⁹ creſtit i medio vicioꝝ·Bt̄a aūt v̄go ſic v̄tutes ſuas
poſſidebat·vt tn̄ ꝺ ꝯtrarijs vicijs nl ſentiret ⁊ h̄ eſt poſſidē vir=
tutes in ſupmo·Tertio ſtetit i altiſſimo deuotōis·aſſerūt·n· ci⁹
deuoti q̄ ſine intmiſſione i tli extaſi fuit·ad q̄z raptim ⁊ velud
admomētum ſctī maximi admittūtur ꝺ quo dr·Apoc·viij·Fcm eſt
ſilētium in celo quaſi dimidia hora·quam deuotionem deſcribit
nobis·bn̄·di·Caro ⁊ ſanguis vas luteū qn̄ huiuſmodi expitur
affectum vt diuino inebreatus amore aīmiq3 oblitus ſui factus
que ſibi tamq̄ vas perditum totus pergat in deum ⁊ adherens
deo vn⁹ cū eo ſpūs fiat btm̄ dixerim ⁊ ſcēm·cui tale aliq̄d i hac
mortali vita raro intdū aut ſel·⁊ h̄ ipm raptim atz vnius vix mo
menti ſpatō expiri donatū ē·te em̄ pdē qd āmodo tāq̄ nō ſis·⁊
dio nō ſentire teipm ⁊ a temetipo eximamri atz pene anlłari cele=
ſtis ē ꝯuſatōis nō hūane affctōis ⁊ ſiq̄dē emortalib⁹ q̄ſpiā ad id
raptim admittit̄ ſubito muidz ſclm neq̄ ſollicitat carnis nccītas
⁊ q̄ violēci⁹ ē fr̄ na reuocat caritas·heu redire i ſe recondē i ſua
ꝯpellit̄ ⁊ miſabilit̄ exclamare illud·Tre·j·Vide dn̄o ⁊ ꝯſidera·
quomā facta ſum vilis·in hac altitudine deuotionis beata virgo
ſtetiſſe creditur inceſſanter·De quibus altitudinibus ipſa glori=
tur·Eccleſiaſtici xxiiij° dicens Ego in altiſſimis habito·Quarto
modo ſtelle habent motum velociſſimum·Sicut beata virgo
in profectu velociſſimo ſemp fuit vt de ea veraciter dici poſſit
illō Prouerbioꝝ·ij·Vidiſti hoīez velocē in opib⁹ ſuis·h̄ at veloci

tas ĩ t̃plici dilign̄cia exercet̃·ſ·ĩ ꝯpm ꝯtiñuatõe oĩm ĩt̃ioꝝ ⁊ ex
t̃ioꝝ aggatõe·ꝯt̃eplatõis ⁊ actõis ſil̃ opatõe·p° g° bt̃a v̓go tan
q̃ȝ ſtella veloċt̃ currebat qꝛ ſuā deuotõeȝ ꝯtinue ſine ĩt̃miſſiõe
exercebat vt mom̄tū tp̄is ei vacuū ñ tranſirȝ·Qꝫ ſi q̇s dixerit·quõ
ſemꝑ agẽ pot̃at q̃ cū hõ eſſȝ cibo ſomno q̇ete ⁊ alijs nc̃cītatibus
ĩdigebat que q̃mdiu hoc fecit dei opera non agebat·Reſpõdeo
qꝫ h̃ om̄ia tam virtuoſe agebat vt om̄ia ei ad meritum proue
nr̃et·Si·n·nos pctõres ⁊ viles v̓miculi q̃ ĩfinitis obſtacul̃ retar
damur h̃ facẽ poſſemꝰ·mlt̃o veriꝰ bt̃a v̓go h̃ facẽ potuit q̃ nullum
hūit obſtaculū ĩ agẽdo·At ñ poſſemꝰ ñ hõtaremur ad h̃ Exo·v·v̓
dꝛ·Implete opꝰ vr̃m cottidie qȯ tūc facimꝰ·ſi nullum tp̄s nob̃
trãſeat ſine fructu·hic ps̃·Querite faciẽ eiꝰ ſꝑ ꝓp̃t qȯ ſūt multa
g̃ia meritoꝝ vt ĩ vno attediati·ſtatĩ ad alteꝝ ꝯūtamur hic Bñ·
Nulla vn̄q̃ȝ ꝑuū dei ĩueiat ocioſitas ñ dico dies·ſȝ nᶜ hoꝛa ñ uel
ĩ exercicij labore vel ꝓficiẽdi ſtudio vel ĩ expiẽti e dulcedie·vel
fruẽdi gaudio It̃ Ecc̃ ix·Qȯcūq̃ȝ p̄t man⁹ tua facẽ ĩſtant̃ opare
qꝛ nec opꝰ nec rõ nec ſapĩa nec ſcĩa ẽ apȯ ĩferos q̃ tu ꝓperas·2°
h̃ velocitas ꝯſiſtit ĩ oĩm ĩt̃ioꝝ ⁊ ext̃ioꝝ ꝯg̃gatõe vt cū bonū op⁹
agimꝰ oculos linguā ⁊ manꝰ cū oĩb⁹ ext̃iorībꝰ ⁊ ĩt̃iorībꝰ ſenſib⁹
ad dñm dirigamꝰ·qꝛ tūc veloċt̃ ꝓficimꝰ cū aĩa nr̃a ĩ vnū agga
ta cū ſūma diligẽtia ⁊ oĩ conamĩe c̃tatim nos adiuuẽt opari hic
ꝓu̇·viij·Fr̃ q̇ adiuuat̃ a fr̃e q̃ſi ciuitas firma·talis·n·coadunatio
ĩ nob̃ ſūme placȝ dȯ·ſic eiꝰ ꝯriū ſibi diſplicȝ·Nã de placentia dꝛ
Ecc̃·iij·In t̃bus bñplacituȝ ẽ ſpũi meo·q̇ꝝ vnū ẽ ꝯcordia fr̃m·De
diſplicẽtia v̓o ſui ꝯrij dꝛ ꝓu̇·vi·Sex ſūt q̃ odit dṡ·⁊ ſeptimū dte
ſtat̃ aĩa eiꝰ ⁊ illȯ ſeptimū ẽ it̃ fr̃es ſeĩare diſcordiã qȯ ĩt̃ oĩa ce
tera deteſtat̃·Tercia velocitas ꝯſiſtit ĩ ꝯt̃eplatõis ⁊ actõis ſil̃
opatõe·Sūt·n·q̃tuoꝛ gñ̄a ſctoꝝ·q̇dã tm̄ actiuã vitã ducẽtes vt
martha·alij tm̄ ꝯt̃eplatiuã hñtes vt magdalẽa·Alij ũo vtramq̃ȝ
vitã ſȝ diuiſis tp̄ibꝰ exhibẽtes vt apl̃i q̇ ꝑ tp̄e ⁊ loco·nunc actiui
nūc ꝯt̃eplati extiterūt·De q̇bꝰ dꝛ apꝰ·ij·Coꝝ·v·Siue mẽte exce
dimꝰ ecce ꝯt̃eplatĩa·ſiue ſobrij ſumꝰ ecce actiua· Quãta ũo vita ẽ
vtrãq̃ȝ vitã ſil̃ ⁊ ſel̃ hr̃e·q̃ ſola fuit ĩ v̓gine gl̃oſa·de·j·dꝛ·j·Tbi·ꝑ
q̇ bñ miſtrauit bonū g̃dū ſibi acq̇rit cui adiūgit bñ·q̇ aũt bñ vaca
uit meliorẽ ſibi acq̇rit·Optimū aũt ꝯſequit̃·q̇ ꝑfc̄s ẽ ĩ vtroq̃ȝ·cui
nos adiciꝰ q̇ vtꝝq̃ȝ ſil̃ fecit·qȯ ĩ ſola v̓gine credimꝰ plus q̃ȝ ꝑfc̄s
ẽ ⁊ aliq̇d ȯmius q̃ȝ ꝑfc̄m hȝ·Ex his om̄ibꝰ pȝ quõ bt̃a v̓go ĩ velo
citate proprietatem habuit ſtelle q̃m ſi pro noſtra nobilitate ſe
quimur erim⁹ et nos veloces ĩ cumulo meritoꝝ veloċt̃ ꝯgregã
do·Qȯ ⁊ facẽ hortamur Ecc̃·xxxi·v̓ dicit̃ In om̄ibus operibus
tuis eſto velox·Q̇nto ſtelle ſūt maxĩe q̇ātitate.Minima·n·ſtellaꝝ vt
dic̃ aſtronomi ẽ maiȯ occies tota t̃ra·In q̃ ꝓpetate bt̃a v̓go ſtel
le ſil̃is ẽ ñ corꝑe ſȝ v̓tute·ꝑ hãc·n·mag̃tudĩẽ eiꝰ ꝑtãs potit de

figni· Est at mag in ptate sup oms puras creatas· Est at potes
epl'a·s·5 deū·5 hoies 5 demões·5 deū ad q̄3 pt oia q̄ wlt τ desi=
drat corā eo·de q̄ Re·xix ·xpo· Oīe qd pecieris a me ipetrab· et
illd Re· Pete a me mr qd vis·n̄·n·phas ē vt auertā faciē tuā·hic
bn·Quō illa ptās tue ptāti pot'it obiciare q̄ de carne tua carnis
sue sū psit originē· Quis scit q̄ciens astrigit irā iudicis· Scdo po
tēs ē 5 hoies·vt oi hoi q̄ztūcūq3 pdito sit tn̄ fidelit eam inuocauit
grā3 ipetrat aput deum ·hic bn·Maria sinum apit vniūsis vt de
plenitudie ei' oms accipiāt zc· Tercio potēs ē 5 demones·q̄cq̄d
em despatū exigēte dei iusticia relinquit demōib' p ei' ptātē ē
crebri' libatū·ppt qd ipsi demões·ex ei' ptāte territi n̄ ardet eā
ppo noie appellare·s3 freq̄ztius eā magnā appellāt·hic bn·Quid
tibi negari potit cui non ē negatū· Theophilū de inferni faucib'
euocare de oib' ptātib'·di·itez bn·Data ē tibi ois ptās in celo
τ in tra·vt oiā q̄cunq3 volūis valeas ipetrare· Sex ppetas stella
rū ē·q7 sūt sm visū hoim puissime·q̄ ppetas bte v̄gi opetit q̄ p=
v̄tutez sue hūilitatis se minimā iudicabat· In hac g° puitate eius
hūilitas designat·de q̄ bn·Audeo dicē q7 nec marie v̄gitas sine
hūilitate placuiss3 ppt qd cū p gabrielē dei fili' ex ea icarnādus
nūcciaret·oim v̄tutū oblit' 5 sola hūilitate glat dicēs Q7 respex
it hūilitatē ācille sue·de q̄ itez bn·q̄ ē h tam sublimis hūilitas·q̄
cedē n̄ nouit oblatis hōrib'· Nō magnū eē hūilē in abiectōe ·S3
mag τ rara ē v̄t' hūilitas hōrata· Septia ppetas stellaꝝ ē q7 i su
is effcib' sūt efficacissime· Sūt·n·discordātiū ociliatie·errātiū di
rectiue·germinantiū fecūdatie q̄ oia in v̄gine glosa efficacissime
iueniunt· Ipa ē·n·dei pctoꝝ mt se discordātiū recōciliatia· sclā=
riū hoim errantiū a deo directiua·ppt qd τ stella maris d2 eo q7
nautas i mari errātes dirigit ad portū salutis Est et germinātiū
fecūdatia·q2 q̄cq̄d de bois opib2 pficim2 p ei2 grā3 τ intcessiō3
idebitū fructū germiat aput deū·

De eodem·

Go mr pulcre dilcōis tioris τ agtōis τ scti spei ecc·xxiiij
Sciens q7 sic vn2 ē dei pris fili2 natalis·s·ihs xps·τ mul
ti filij adoptiui sic vn2 ē fili2 marie natalis·s·ihs xps sm hoiez
τ multi adoptiui·sic oms elci·ppt qd ipē v̄ginis fili2 sum2 d2 p°
genit2 Mat·j·v d2·Pepit filiū suū vnigenitū·eo q7 ipē pmo exea
genit2 dedit ei multos filios adoptiuos vt sm aplm ad Ro·viij
ipe sit pmogenit2 i multis frib2·hic ē et illd q7 aplos τ oēs elcōs
in apostolis fratres nciat dicens·p ps·Nuncciabo nomē tuum
fratribus meis·et illud Math·xxiiij· Nuncciate fratribus meis·
hos g° filios adoptiuos natalis fili2 ihus xps·sub noie ioh·mri
dedit ifilios·cū in cruce pendēs dixit mr ecce fili' tuus· Ite q7
ipa3 nob dedit in matrē cum nob dixit p discipulū ecce mr tua

Nam ſub nõie iobis· q̃ grã dei interp̃tat̃ oẽs filij adoptiui· q̃ ex
grã dei adoptant̃ ĩ filios deſignt̃· qḋ· n· necc̃e fuit vt iobem mr̃i
⁊ mrẽ ↄ iobi q̃ꝝ fidẽ ⁊ aĩcitiã nouit adĩuicẽ rõmdarↄ· ſ; ĩ eo loco
⁊ tp̃e h̃ facẽ voluit vt eanđ ei reõmdatõeȝ ĩpſſius ĩcalcarↄ· ac ſi
dicẽt· vide mr̃ quid ꝓ pc̃torib⁹ paciar· ⁊ q̃ciens exigẽte iuſticia
ip̃ȝ dãnari opteat· tu mee reõmdatõis tp̃e paſſiõis fc̃e ñ ĩmẽor
ĩp̄os m̃ ſurripias ⁊ ꝓ eis ĩtpella· m̃q̃ viſcera beĩg̃ſſime mĩe dei
circa nos relucȝ· Qđ tã multiplr̃ q̃rit occaſiõȝ miſ̃endi ⁊ h̃ recom
mẽdatõ nrẽ mr̃i tã ꝓfũdiſſime ẽ ĩmerſa· vt eẽ ip̃a ſe offerat oib⁹
ĩ vocãtib⁹ beniuolã ⁊ benignã ⁊ licȝ q̃ȝtũ ĩ ea ẽ oĩb⁹ deſiđat mĩaȝ
exhibẽ h̃ tñ req̃rit ordinatõ vitatis vt ⁊ nos ad grãȝ ei⁹ ꝑcipien
dã ſtudeam⁹ habiles ⁊ diſpoſiti ĩueniamur· qȝ licȝ vt diximꝰ ci
b⁹ grãȝ offerat ip̃aȝ tñ ſoli habiles ↄſecũt̃· Qualit̃ at̃ ad ei⁹ grãȝ
ↄſeq̃ndaȝ nos hitare deãm⁹ ip̃a nob̃ ĩſinuat in v̈bis ꝯpoſitis cuȝ
dic̃ Ego mr̃ pulcre ⁊c̃· ac ſi dicat· q̃ ꝑ pulcrã dilcõȝ timorẽ· ↄgtc̃ȝ
ſc̃taȝ ſpẽ diligent̃ ſe diſpoſuit· illoꝝ eo mr̃ nũ eiſdẽ affc̃m poꝛib⁹
alijs exhibẽdo· dic̃ g°· Ego mr̃ pulcre· i· pulcrã diſpoſitõȝ timorẽ
ↄgnitõȝ ſpem ſc̃taȝ hñtiũ eo qꝛ accidẽtia ñ ſint ñ in ſubiecto· p̃mi
g° q̃ꝝ wlt eẽ mr̃ ſũt q̃ pulcrã hñt dilcõȝ· Quid ſit at̃ pulc̃ dilcõ·
Sciend̃ qꝛ aliq̃d đꝛ pulcꝝ t̃plicit̃· ſ· ex puritate· ordiabilitate no
bilitate· Ex puritate pulc̃ dicũt̃ vitꝝ vinũ aq̃ qñ pura videt̃· Silr̃
ordiabilieate aliq̃ pulc̃ dicũt̃ qñ ꝑtes vel membꝛa ꝯporc̃õnabilit̃
ſũt adĩuicẽ ordiata· ut hõ vel equ⁹ pulcer đꝛ qñ ꝑtes ei⁹ vel mẽ
bra· ſ· os naſus· oculi bonã· hñt adĩuicẽ ꝯportõȝ· Silr̃ aliq̃ dicũt̃
pulc̃ nobilitate vt illa imago q̃ ex auro pulcrioꝛ ẽ illa q̃ de viliſce
mate ẽ formata h̃ g° t̃a pulc̃ ↄueĩre dñt ĩ pulc̃ dilcõe· ut illa di
lcõ dicat̃ pulc̃· q̃ ex puro ſubiecto· cũ ordiato affc̃u ĩnobile obie
c̃tũ ordinat̃· Ex puro quidã ſubiecto· ſ· ex pura aĩa q̃ ꝯpt̃ ſui di
lcõȝ eẽ caret prauitatẽ cĩm mortalium pc̃toꝝ· qꝛ ſic Leuit̃· đꝛ· Si
maculã habuit ñ erit acceptũ dño ⁊ ap⁹· modicũ fermẽti· totam
maſſam coꝛrũpit· qđ ẽ dicẽ· Si aĩa maculã· ⁊ modicũ fermẽti mõ
taliũ pc̃toꝝ habuit ei⁹ dilcõ ñ ẽ g̃ta· Scđo dilcõ pulc̃ đꝛ ex oꝛdi
nato affc̃u· h̃ ẽ cũ ad ſua diligibilia inſtũ ꝓuat ordinẽ diligendi
De q̃ illa gl̃at̃ ĩ Cant̃· ij· Ordinauit ĩ me caritatẽ· h̃ ẽ at̃ debitus
ordo diligẽdi cũ oĩa diligibilia oꝛdiant̃ ĩ đm vt oĩa ꝯpt̃ deũ dili
gant̃· Diligit̃· n· pr̃ mr̃ ſoꝛoꝛ aĩci auꝝ diuitie hõꝛes coꝛpus ⁊ aĩa
đs· In q̃bus oĩbus nec̃cꝛ ẽ vt amoꝛ oꝛdinet̃· q̃ tũc bñ ordinat̃· cũ đs
p̃ncipalit̃ ⁊ exõñti· i· ꝯpt̃ deũ oĩa alia diligunt̃· de q̃ ordine dicit
bñ· Oꝛdinat đs in reb⁹ diligẽdis caritatẽ ut ſciam⁹ q̃d p̃us· quid
p⁹teri⁹· q̃d mĩn⁹· q̃d magis· q̃d ꝯpt̃ ſe· q̃d ꝯpt̃ aliđ diligat̃· ſũt· n·
temporalia diligenda ꝯpt̃ corpus· Corpus vero ꝯpt̃ animam· va
let enim aĩe coꝛpus ſanũ ad p̃niaȝ· Infirmũ ad cumulatõȝ meri
torum· mortuum ad requiem· reſuſcitatũ ad conſumationem et

idĉco ꝓpt̃ aīaꝫ corp⁹ ē merito diligenđ. Aīa vͦ diligat̃ ꝓpt̃ deū
ad cui⁹ imaginē fc̄a ē. De⁹ vͦ diligat̃ ꝓpt̃ ſe. qꝛ nͥl dignͥ⁹ nͥl vtili⁹
p̄t diligi. nͥl dignͥ⁹ qꝛ ip̄e pͦoꝛ dilexit nos. qꝛ ⁊ in meritis ſemet=
ip̄m ꝯdit nob̄ nͥl ē͂c vtili⁹. qꝛ ex h⁹ amoris v̄tute oīa nob̄ coopāt̃
ī bonū. Oīa dico bōa ⁊ mala ⁊ aliena. Itē int̃ amorē dei ⁊ ꝓxi. tal̃
cadē dꝫ ordinatō vt caritate affc̄uali p̄ponat̃ ꝺs ꝓxīo vt pl⁹ q̃m
ꝓxim⁹ diligat̃. Caritate vͦ actuali deo ꝓxim⁹ p̄ponat̃. hic bñ.
Cū duplex ſit caritas affc̄ualis ⁊ actualis. actualis īferiora pre
fert ſupioꝛib⁹. affc̄ualis vͦ p̄fert ſupiora inferiorib⁹ v̄bi grā. In
bñ affc̄a aīa ñ dubium qñ dilcōi hoīm dei dilcō p̄ponat̃ ⁊ ī ip̄is
hoib⁹ pfcōꝛes īfirmioꝛib⁹. celū t̃re. eēnitas tp̄e. aīa carni. Attñ
in bñ ordīata actōe. ſp ordo ꝓpoſit⁹ īuenit̃. Nā ĉca curā ꝓxi pl⁹
vrgemur ⁊ īfirmiorib⁹ frīb⁹ diligētius aſſiſtim⁹. ⁊ pati t̃re pl⁹
q̃ꝫ celi gl̃e ip̄a nc̄citate īſiſtim⁹ ⁊ lāguorib⁹ cōpis p⁹poſita arra
aīe pene ꝯtinue ī fuim⁹. orantē hoīeꝫ deo loq̄ q̄s dubitat q̊ciēs
tñ ī caritate abducimur ⁊ vellimur ꝓpt̃ eos q̄ nrā īdigēt opa vel
loq̄la. q̊ciēs ꝓ amīſtrādis t̃rems iuſtiſſime ſup ſedē⁹ celebrādis
miſſaꝝ ſolēnijs ordo p̄poſter⁹. ſꝫ nc̄itas ñ hꝫ legē. 3ͦ dilcō pul̃
ꝺꝛ ꝓpt̃ matīe nobilitatē ut s̃ oñdi⁹. ſic illa dilcō pul̃ ꝺꝛ q̄ ꝺ pul
crioꝛi ſiͥ nobilioꝛi obiecto h̄ēt̃. vñ amoꝛ boi hoīs melioꝛ ē q̃ꝫ mali
celi pl⁹ q̃ꝫ t̃re dilcō at̃ ad obiectū qͦꝺ ē ꝺs ordīnata pulc̃rima eſt.
maxīe cū diligit̃ ꝺs ꝓpt̃ ꝺm talit̃. n. diligētiuꝫ. ſ. ex puro ſubiecto
ordīato. affecta nobili obiecto pul̃ dilcō q̃ꝫ q̄ habuīnt mēnt̃ glo
ſaꝫ v̄ginē ſibi mr̃em. Scꝺͦ glorioſa v̄go. mēt̃ eē mr̄ hñtiuꝫ timorē
pulcꝝ addit̃ at̃ pulcꝝ addr̄iaꝫ fedi timoris. ꝓ q̃ꝫ coacti malum
omittim⁹ ⁊ bonū agredi ñ audem⁹. Nā de pͦ ꝺꝛ Mat. x. Nolite
tīere eos q̄ occidūt corp⁹ ⁊ āpli⁹ ñ hñt q̄d addant. ſꝫ tīete eū q̄
p̄t aīaꝫ ⁊ corp⁹ mittē īgehennā. de. ij. ꝺꝛ iob. vj. Qui timꝫ prunā
irruet ſup eū nix. Qui. n. tīet prunā modice pnīe ⁊ laboꝛis irru=
et ſup eū nix ꝓfūdiſſime amaritudīs eēne dānatōis Si gͦ v̄ginē
mariā mrēꝫ hr̄e cupim⁹ expellam⁹ fedū timorē ⁊ pulcꝝ ī coꝛ nr̄ꝫ
ītroducā⁹. ꝺꝛat̃ tīoꝛ dñi pulcer ex pulcro obiecto qͦꝺ ē ꝺs effitiēſ
ī nob̄ t̃a bona. ſ. puritatē bonitatem ꝺni bñplaciti volūtatē. Quō
at̃ hūc pulcꝝ timorē in coꝛ nr̄m ītroducē deam⁹ vt h̄ tria opet̃ in
nob̄ docet nos Sapn̄s Ecc̄. cū di. Fili mēorare nouiſſima tua ⁊ in
eēnū ñ peccab̄ glo. tīore ꝓ hibēte. q̄ ſint ad nouiſſima nrā mēo
rāda. ꝺclarat bñ. exponēs p̄dc̄m v̄bū ſic di. O hō nouiſſima tua
ſūt mors iuditiū gehēna. Quid. n. horribili⁹ morte. q̄d t̃ribili⁹
q̃s ad iſta ñ trepidat ñ expaueſcit ñ tiore ꝯcutit̃. tīe gͦ q̄ ī mor=
ditō ei p̄ntandꝰ es in cui⁹ manus horrenꝺ ē incidē. illo te exami
nante q̃ꝫ nihil latet. Qui de ſe dicit ie̅. xx. Ego ſū teſtis ⁊ iudex

time q̄ in gehēna cruciatib⁊ et̄nis ⁊ imēſis exponēdus es Qui
hec t̄a cogitauit ſic ſuū timorē cordi ſuo itroducꝫ n̄ ſit durioꝛ ad
amāte· p° g° timor ille ſic̄ diximꝰ itroductꝰ pulcer dr̄ q̄ igrediēs
ī nob̄ opat̄ puritatē· qꝛ ſtatim vt intꝰ venit expellit pcc̄m quo ex
pulſo relinq̄t̄ puritas· hīc Ecc̄· j· Timor dn̄i expellit pcc̄m· Nā q̄
ſine tiore ē n̄ poteſt iuſtificari· 2° expulſo pcc̄o ⁊ plātata puritate
tior opat̄ bonitatē h̄ ē ſtimulat nos· ut bona faciam⁊ Sic em̄ dr̄
Ecc̄· xv· Qui timēt dn̄m cuſtodiūt mādata illiꝰ· ⁊ iteꝝ q̄ tīet deū
n̄l negligit· 3° tior dn̄i incitat nos· vt dn̄i faciam⁊ ꝑ oīa volūtate
hīc Ecc̄· ij· q̄ timēt deū inq̄runt q̄ bn̄placita ſūt illi· Itē pſ· Bn̄pla
citū ē dn̄o ſup timētes eū ⁊ iō ex his t̄bus effc̄ib⁊ q̄s opat̄ in nob̄
pulcꝛ dicimꝰ hūc timorē· 3° glo̅ſa v̇go dicit̄ eē mr̄ agnitōis· i· hūi
tiū agnitōꝫ· Eſt at̄ t̄plex agnitō ſūme nob̄ ncc̄ia q̄ꝫ q̄ habuit mat̄
nū affc̄m v̇gīs ꝓmeret̄· p̄ma ē vt dei reuerentiaꝫ· ſc̄da vt nr̄āꝫ iſuffi
cientiā· t̄cia vt mr̄is clemētiā ɔgnoſcamꝰ· q̄s iō nccīas dicimꝰ· qꝛ
ex eis tres v̇tutes nob̄ nccīe oriūt̄· Nā ex p̄ma ɔg̃tōe dilcōꝫ hūi
litatē· ex t̄cia ſpē ſiu fiduciā v̇acit̄ ɔſeq̄mur· p° ex ɔgnitōe ɔme reuer
entie dilcōꝫ ɔſeq̄mur· qꝛ q̄ꝫto deū ɔgnoſcimꝰ· tāto ncc̄e ē vt eum
diligamꝰ· Ip̄e· n· tā ineffabilis ē bonitas· tā iexplicabilis dulce
do· ut nēo poſſit eū odire· ſꝫ q̄ꝫtū ɔgnoſcit̄ tm̄ diligit̄· hīc ꝑ Iere·
ix· dn̄s di· Nō glet̄ ſapiēs ī ſapia ſua· nec fortis ifortitudīe ſua
nec diues ī diuicijs ſuis gliet̄ ſꝫ in h̄ glet̄· q̄ gliat̄ ſcire ⁊ noſſe me
q̄ꝫ qꝛ vt ait bn̄· nēo abſqꝫ ɔgnitōe ſaluabit̄· ⁊ ſubiūgit· Qd̄ ſi igno
ras deū poteſt eē ſpes ſalutis· neq̄q̄ꝫ nec· n· potis ā amare q̄ꝫ ne
ſcias ā hr̄e q̄ꝫ n̄ amauis· qꝛ ſic̄ ex dei ɔgnitōe dilcōꝫ ſic ex dei igno
rātia oriri dicim⁊ deſpatōꝫ· Quā ſic declarat Bn̄· aliq̄s reuſus iſe
⁊ diſplicēs ſibi in oīb⁊ malis q̄ fecit cogitās q̄ reſipiſcē· ab oī vi
ta mala ſi ignorat q̄ꝫ bon⁊ ſit dš· q̄ꝫ ſuauis ⁊ mitis· quā multus
ad ignoſcendū· nunq̄d ſua carnalis cogitatō arguet eū· ⁊ dicet·
q̄t facis· ⁊ vitā iſtā vis ꝑdē ⁊ futurā pcc̄a tua maxīa ſūt neq̄q̄ꝫ ſuf
ficis ſatiſfacē· ⁊ ſic deſpat⁊ reſilit miſ· ignorās q̄ꝫ facile cī potēs
bonitas oīa iſta diſſoluēt· q̄ oīa idc̄co iduxīꝰ· vt oſ̄ndēmꝰ q̄ ſic ex
dī ignorātia ſeq̄t̄ deſpatio· ſic ex ei⁊ appoſito· ſ· ɔg̃tōe ſeq̄t̄ dilcō
Sc̄da ɔgnitō de nobipīs ē h̄n̄da q̄ q̄ꝫto veriꝰ nosipos ɔgnoſcimꝰ
⁊ q̄ꝫto lucid⁊ ītrorſū igredimur· tāto āpliꝰ mala nr̄a ex q̄bus hūi
liamur videmꝰ hinc boeꝰ· Nēo tā ɔpoſite felicitatis ē q̄ n̄ in aliq̄
ꝑte cū ſui ſtat⁊ q̄litate rixet̄ ⁊ h̄ ē qd̄ in nūi· Ezech̄l· viij· v̇ ſepe re
petit̄· ⁊ ad h̄ diuſus videb̄ abhoīatōes maiores qꝛ q̄ꝫto veri⁊ duci
mur tāto pl̄a mľa nr̄a videꝰ· nͨ ē aliq̄s tā ſcc̄s q̄ ab hac lege exclu
dat̄· di· n· bn̄· tu q̄cūꝫ es ⁊ ſi ſcc̄s es· ſi te ad lum̄ v̇itatis intꝰ in aīa
ſine diſſiľatōe iſpitias· n̄ dubito qn̄ hūiliores ī ocul̄ tuis· Sic̄ g°
ex cognitōe dei dilcō· ſic ex ɔg̃tōe nr̄i hūilitas gn̄at̄· 3° ex cogītōe
mr̄is v̇ginis clemētie· ſpēs nob̄ orit̄ ⁊ fiducia vt q̄ nr̄e iuſticie fidu

tiā n̄ hēm⁹. nec ꝓpt̄ dei reuerentiā tanq̄ȝ pctores faciē leuare au
dem⁹ ad v̓ginē ꝯfugiētes. ꝯ ei⁹ clemētia ſpem⁹. q̄ g° ꝓpt̄ dei reue
rētiā ꝛ ſuoꝝ bōꝝ inſuffiaȝ n̄ audēt leuare faciē ei⁹ offēſam dn̄i e=
rubeſcētes. ſi tn̄ q̄ȝ tales ad mr̄ eȝ v̓ginē ꝯfugerit de ei⁹ clemētia
ſpātes. ipos i grāȝ r̄cipiet ꝛ ꝑ mīmia bn̄ficia eos ōme gr̄e reocti
abit ꝛ h̄ ē pulcra agnitō c⁹ bt̄a v̓go deſignat̄ eē mr̄. Quāto glo̅ſa
v̓go digt̄ eē mr̄ ſct̄e ſpei. ꝛ h̄ntiū ſct̄aȝ ſpem. cū at̄ dic̄ ſct̄aȝ inuit
ſpes alias inutiles ꝛ n̄ ſct̄as. ꝓpt̄ qꝺ ſciend̄ q⁊ ſūt t̄a que ſpē nr̄aȝ
ſctificāt de v̓gine gloſa vt viȝ ꝓpt̄ eā a pct̄is ceſſem⁹. ſpē nr̄am ſo
lū i ipāȝ ꝛ filiū ei⁹ ordinem⁹. Ipāȝ bonis q̄bus poſſum⁹ hōrem⁹
Primo dico a peccatis ceſſemus quia fruſtra ſpat. qui peccādo
eum prouocat in quo ſperat. hic ſap. v. Spes impij quaſi lanugo
q̄ a vento diſpgit̄ It̄ iob. xj. Oculi ipij deficient ꝛ effugiuȝ pibit
ab eis. ꝛ ſpes eoꝝ abhoīatio ē aīe. hic ioh̄. iij Oīs q̄ ſpem h̄ȝ in ꝺo
ſctificat ſe. ſic ille ſct̄s ē. Scd̄o ſpeȝ nr̄aȝ ſolū i mr̄eȝ v̓ginē ordine
m⁹. nec de nr̄is nec de alienis virib⁹ ꝓſuentes ne maledc̄oȝ Ie̅. i
curram⁹ v̓ d̄r. Maledc̄s q̄ ponit carnē brachiū ſuū. Tertō in v̓gi
nē matrē ſpeȝ nr̄aȝ ponam⁹ ipāȝ in oīb⁹ ꝛ ꝑ oīb⁹ hōrantes q⁊ tūc
fiducialit̄ ſpam⁹. ſi ſpeȝ nr̄aȝ ꝑ exhibitōȝ opis ꝯpbam⁹. et h̄ ē q⁊
ait pſ̄. Spera i dn̄o ꝛ fac boitatē ꝛ h̄ ē v̓acit̄ ſpes ſct̄a c⁹ ſe gloſa
v̓go aſſerit eē matrē.

De eodem

Omo quidā d̄ſcēdebat ab irl̄m i ierihō ꝛ icidit i latrones
luc. x. Sap. ix. Difficile eſtimam⁹. q̄ i t̄ris ſūt ꝛ q̄ in ꝓſpcu
ſūt inuenim⁹ cū labore q̄ at̄ i celis q̄s iueſtigabit Ac ſi dicat̄. Si
difficile ītelligim⁹ aliq̄d de t̄renis. q̄ ſenſib⁹ ſubiacēt q̄d ītelligē
poſſum⁹ de celeſtib⁹ ꝛ ōnis. hic ē q⁊ glo̅ſus ille archip̄dicatoꝛ
ih̄s xp̄s q̄ciens loq̄ voluit de celeſtib⁹ ꝛ ōnis aſſumpſit cōpalia
loq̄ȝs i pabolis. vt ꝑ viſibiliū reꝝ ſilitudīes pedetēptim. i. pau
lati nos ducēt i celeſtia ꝛ ōna dicēs Siꝉe ē regnū celoꝝ x v̓gib⁹
vel thau. abſcō. vel ſage. miſſe i mari. Q⁊ exponēs g̃g. di. Regnuȝ
celoꝝ iō t̄renis reb⁹ ſile d̄r q̄ten⁹ ex his q̄ aīm⁹ nouit. ſurgat ad
icognita q̄ n̄ nouit vt ꝑ ea q̄ vſu didicit. diſcat itelligere q̄ neſcit
Ex his g° oīb⁹ īſtruct⁹ placuit v̓bū ꝓpoſitū adducē vt ꝑ res cō
pales q̄ ſonāt ntitatē gloſe v̓gis depingam⁹. In q̄b⁹ v̓bis t̄a in=
telligim⁹. ſ. gloſe v̓ginis ſingularitatē deſcēſiōis q̄litatē nr̄aȝ vti
litatē. Primū ibi quidā hō. ſcd̄ȝ ibi deſcēdebat ab irl̄m i iericho
terciū ibi ꝛ incidit in latrones. h̄ ꝑ ordinē ꝓſeq̄ȝtes. Prīo dicim⁹
q⁊ i p° mēbro itelligim⁹ gloſe v̓gis ſingularitatē licȝ. n. h̄ nom hō
ſm g̃maticos ſit nom appellatiuū appellās ꝑ omibus per hoc tn̄
ſtet ꝑ oībus ſic prius ſȝ ꝑ vno itelligat̄ licȝ ad° indefinite. Vn̄
dic̄ illi loyci q⁊ ꝓpoſitō eq̄pollȝ pticlari. Sūt at̄ t̄a ꝓpt̄ q̄ gloſa h̄
virgo ab omnibus hominibus reſtringit̄ diuidit̄ et eē ſeperatur

Inq̃bus nec pͥmã ſilẽz ẽ viſa nec hr̃e ſeq̃ʒtẽ ſcʒ ꝓpt̃ gr̃aꝝ pleĩtudi
nẽ v̓tutũ pulcritudĩe meritoꝝ multitudĩe q̄ tã h̄ v̓go et mr̃ ita
ſingularit̃ hũit vt ea nẽo vnq̃ʒ hũit nec hẽbit. Pr̃io g° dicam⁹ d̃
gr̃aꝝ pleĩtudĩe. Nã de ea v̓acit̃ d̃r ꝑ angelũ q̃ plẽa fuit gr̃aꝝ di
Aue gr̃a plẽa q̄ viʒ v̓ba cũ ſint ab ãgelo ꝓlata oportuit ee v̓a. q̃ v̓
ba angeli ñ pñt cadẽ ab effcu Notabilit̃ at̃ angel⁹ mariã añ ɔcep
tõʒ dixit plenã eẽ gr̃a. q̃ i ɔceptõe filij dei τ m̃ reliquum fuit gr̃a
ſupplẽa de. j. d̃r Ecc̃. xxiiij. In me gr̃a oĩs vite τ v̓itatis. de ij. dic
ibid̃. Videte q̄m ñ ſolũ m̃ laboraui ſʒ oĩb⁹ exq̃rentib⁹ v̓itatẽ. τ iõ
ſubiũgit ibid̃. Trãſite ad me oĩs q̃ ɔcupiſcitis me τ a gñatoĩb⁹
meis iplemĩ vt viʒ deſuꝑ pleĩtudĩe ei⁹ oẽs accipiãt. d̃. j. adh̃ di.
Iero. Cetis ꝑ ꝑtes marie v̓o ſe tota ſil̃ ĩfudit pleĩtudo d̃mita
tis. de. ij. di. bñ. Maria ſinũ apit vniũſis. vt de pleĩtudĩe ei⁹ oĩs
accipiãt. captiu⁹ redẽptõʒ. eger ɔſolatõʒ. pc̃tor veniã iuſt⁹ gr̃aʒ.
angel⁹ leticiã. fili⁹ carnis ſb̃aʒ. tota t̃nitas gl̃aʒ. de. j. di. bñ. Meri
to de te v̓go bt̃a pleĩtudo gr̃e p̄dicat̃ q̃ ñ defuit tibi fides p̃ri
archaꝝ. ſpes ꝓph̃aꝝ caritas aplõꝝ. ɔſtãtia martiꝝ. ſobetas ɔfeſ
ſoꝝ. caſtitas v̓ginũ puritas ãgeloꝝ. de. ij. iteꝝ bñ. Maria q̃ ſuꝑ
plẽa gr̃a m̃ ɔceptõe filij fc̃a ẽ facillie potũt moũi vt ex ea liquor
gr̃e eſſũdat̃. de utroq̃ʒ at̃ ſil̃ idẽ di. Ad qd̃ maria añ ɔceptõʒ plẽa
gr̃a ab ãgl̃o nũcciat̃ ñ q̃ dudũ ſibi plẽa nob̃ fiẽt ſupplẽa. Si. n.
vaſi ex toto iã pleno aliqd̃ corp⁹ ĩmittit̃. q̃ʒtũ illd̃ magnũ ẽ qd̃ m̃
mittit̃ tm̃ ẽ nc̃ce efflũẽ deſuꝑ pleũ. τ q̃ m̃ eã iã dudũ plenã deus
etn⁹ dei fili⁹ m̃ ɔceptõe m̃ vteꝝ ei⁹ ĩmittit̃ Iõ nc̃ce ẽ vt ſuꝑ efflu
at m̃et̃nũ τ ſic pʒ quõ bt̃a v̓go ex pleĩtudĩe gr̃aꝝ a cõi ſtatu oĩm
hoĩm ſepat̃. Nã de oĩb⁹ nob̃ di. ap⁹ ephes̃. iiij. vnicuiq̃ʒ nr̃ʒ data
ẽ gr̃a ſ̃m mẽſurã donatõis xp̃i ipi at̃ ñ vnã ſʒ oĩs gr̃as poſſide
debat. Sc̃do maria ſingularis hõ d̃r ꝓpt̃ v̓tutũ pleĩtudĩe q̃ oẽs
v̓tutes hẽbat ſine ĩpulſu ɔ̃rij τ vicij nr̃e v̓tutis. ſ. q̃s poſſidem⁹. fe
de dicũt̃ v̓acit̃. q̃ cũ ĩpug̃tõe ɔ̃rij vicij acq̃runt̃ Vñ eunucho vel
q̃ ſic ẽ a nat̃a frigid⁹ ñ att̃buit̃ v̓tus caſtitatis q̃ de ɔ̃rio vitio ñ ĩ
pug̃t̃ ſʒ illis v̓tus caſtitatis att̃buit̃ q̃ cũ ĩpugnant̃ reſiſtũt tñ vi
tio τ ſic plãtant ĩ corꝑe caſtitatẽ. ꝓpt̃ qd̃ ꝑ mag̃ laude di. d̃s ſpõ
ſe ſue ĩ canticis. Sic̃ lilium m̃t̃ ſpinas ſic aĩca mea m̃t̃ filias Quid
ꝑ liliũ ñ caſtitas. qd̃ ꝑ ſpinas ñ vitia impugnãtia deſig̃nt̃. Sic̃ ĩ
roſa m̃t̃ ſpĩas ſic caſtitas m̃t̃ vitia creſcit vñ pħs. Eth̃i. ij. di q̃ v̓
tus tenʒ mediũ vitioꝝ τ iõ nr̃e v̓tutes. q̃ iux̃ eas vitia ſunt τ di
cũt fede. Gl̃oſe at̃ v̓ginis v̓tutes dicũt̃ hr̃e pulcritudĩe q̃ nullo
vnq̃ʒ fuerũt ĩpug̃te q̃ fomes pc̃ti de q̃ vitia trahũt radicẽ ĩ v̓te
mr̃is v̓gĩs fuit debilitat⁹ vt ñ p̄t mariã trahẽ m̃ pc̃tm̃. vt potent̃
p̄t ñ peccare ſʒ m̃ ɔceptõe filij dei ita fuit extinct⁹ τ mortificat⁹
ut non p̄t peccare Et iõ ei⁹ v̓tutes nulla vitia ĩpug̃bant vt de ea
ꝓp̃e dici poſſit illd̃ ĩ cant̃. Tota pulcra es aĩca mea τ macula nõ

ē mte ſic ꝛ pꝫ quō ſingularis fuit ꝛ diuiſa ab oīb⁹ hoibus ī ꝟtutū
pulcritudīe. 3° ſingularis fuit bt̄a ꝟgo ꝓpt̄ meritoꝝ multitudīe
eo ꝙ ipa ſup oēs puras creaťas merita cumulauit. Erāt aūt eiꝰ
merita nobilia. mag̃ multa. Nobilia ꝓpt̄ īmediatōez. magna ꝓpt̄
duplatā opatōꝫ. multa ꝓpt̄ ꝯtinuatōꝫ. Pmo dico merita ꝟgīs
erāt nobilia ꝓpt̄ imediatōꝫ. nā opa mie q̄ nos iubemur paupib⁹
exhibē. ipa imediate ī deū ipm ñ ī paupes. q̄ ſūt mēbra ei⁹ exer-
cebat. Ipa. n. deū lacte ſuo pauit ꝛ potauit. hoſpitō vteri ſui ho
ſpitauit ꝛ veſtiuit dās ei corp⁹ tanq̄ꝫ veſtimtū de carne ſua ꝛ ce
tera opa mie ſine medio in ipm dn̄m exercebat. Scd̄o fuerūt me
rita ei⁹ mag̃ ꝓpt̄ duplatā opatōꝫ ꝙ ſiť ꝛ ſel actōꝫ ꝛ ꝯtēplatōꝫ fe
liciť exercebat. Nā ī eo ꝙ nuťuit ihm nccitates corpis miſtrādo
in h̄. ipo intēdit deo ei⁹ ꝯmitatē ſublimiť ꝯtēplādo. Tercō meri
ta ei⁹ fueřt multa ꝓpt̄ ꝯtinuatōꝫ ꝙ ſn̄ oī ceſſatōe ā erat. vel ī exer
ciciȷ labore vel ꝓfitiēdi ſtudio. vel ī expiencie dulcedīe vel fruē
di gaudio Ex his g° trib⁹. ſ. grāꝝ plenitudie ꝟtutū pulcritudie
meritoꝝ multitudie bt̄a ꝟgo. q̄dā hō merito noiať. Sequiť ſcd̄ꝫ
pncipale. ſ. deſcēdebat ab irl̄m ī jericho. In q̄bus ꝟbis deſcēſiōis
q̄litas deſigť. h̄ aūt ꝟbū deſcēdebat ſigns motū ťa nob̄ iptat. ſcꝫ
ťmmū aq̄ ťmmū ad q̄ꝫ. ꝛ ipm motū deſcēſiōis. q̄ ťa in ꝟbis hꝰ mē-
bri tāgunť. Nā ťmm⁹ aq̄ ꝑ nom irl̄m. ťmm⁹ ad q̄ꝫ ꝑ nom jericho
Mot⁹ ꝟo q̄ ab ꝟno ťmio in aliū trāſiť. ꝑ ꝟbū deſcēdebat iptať. h̄
ťa breuiť ꝑ currētes dicim⁹ ꝙ bt̄a ꝟgo deſcēdebat ab irl̄m t pe q̄
ab etno a ťmitate extitit p̄ordinatū vt hō fiēt Erat. n. ī corde dei
ab etno p̄ordinata ipa teſtāte. pu. 3° dn̄s poſſedit me īicō viaꝝ
ſuaꝝ anq̄ꝫ q̄cq̄ꝫ facēt a pncipio ab etno ordī. ſū. ñ dū erāt abyſſi
ꝛ ego iā ꝯcep. erā. Ab hic g° deſcēdebat tpe ꝑfinito ut mr̄ dei e
ligereť ꝯſcēdit aūt in iericho. h̄ ē in hūc mōꝫ. di. n. beda ꝙ jericho
figurā hꝫ mōi in ꝗ ptať. n. luna q̄ mutabilis ē ſic mōs ꝛ h̄ ō duo
b⁹ ťmmis. ſ. aq̄ ꝛ ad q̄ꝫ breuiť tacta ſuffitiāť. De 3° aūt. ſ. motu de
ſcēſiōis. Sciend̄ ꝙ bt̄a ꝟgo ťhus deſcēdit ꝗdib⁹. ſ. ꝑ ntitatē mōiſ
ſime puritatis. ꝑ ꝓfund̄ mōiſſime hūilitatis ꝑ affc̄m dulciſſime
benigtatis. Pmo dico deſcēdit ī hūc mōꝫ ꝑ ntitatē mōiſſime pu
ritatis. nunq̄ꝫ. n. pura creaťa in tāta mōicia ꝛ ſcťitate nata eſt in
hūc mōꝫ ſic ipa. Nā in vt̄o mr̄is ꝯcepta ſcťificata eſt ꝑ ſingularē
grāꝫ. q̄ originale pc̄m ſubmouit ꝛ reſtrinxit fomitē vt ñ cā ipel-
lēt ad peccand̄ vt ita ñ potēs eēt ñ peccare. nec ꝟenialiť nec mō
taliť. q̄d nullo vnq̄ꝫ puro hoi ē collatū licꝫ. n. jě et ioh̄. baptiſta
in vt̄o eēnt ſcťificati potant tn̄ peccare venaliť vt fecerūt. Scd̄o
ꝯſcēdit ꝑ ꝓfūdiſſimā hūilitatē ita vt ꝯpos rōis fra ꝑ oib⁹ hoib⁹
corā deo hūilis apparēt. De q̄ eiꝰ hūilitate in aliis ei⁹ ſmōib⁹ in
ꝟenies multa ſcripta. Tertō deſcēdit ꝑ affc̄m miſicordiſſime be-
nigtatis tm̄ ſup efflues viſceribus pietatis vt oim hoim miſiam

facēt eē ſuas·ſi·n·paul9 ī īfimtū īferioꝛ tāta mīa effluebat vt ī ſe
cīm hoīm miſerijs ↄfōmarꝫ di·coꝝ·xj Quis īfirmat̄ ⁊ ego ñ īfirmō
Quis ſcādalizat̄ ⁊ ego ñ vroꝛ·q̄nto magis gl̄oſa v̓go q̄ ipaꝫ miaꝫ
q̄ ds ē nouē mēſib9 geſtabat ī vt̄o ſup omꝫ creat̄aꝫ mia effluebat
ꝫp̄t qd di·bñ·Sileat miaꝫ tuā v̓go bñdc̄a q̄ eā ſibi in ſuis necita
tib9 inuocatā ñ ſenſit pfuiſſe·De q̄ tñ ei9 mia ī mēbro qd ſtati
ſubiūgit̄ diffuſi⁹ diſſerem⁹·Sē iij·pncipale·ſ·⁊ incidit ī latrones
h̄ ē ↄuſatoꝫ hūit int̄ pctores·Quis·n·crudelioꝛ latro q̄ꝫ q̄ p mor
tifera pct̄a ñ corp⁹ ſꝫ aīaꝫ occidit q̄ p9q̄ꝫ ↄmiſſa fuerit accuſante
ↄſcīa latitat ī ſpelūca latronū conſtringe reatu vt ñ audeant le
uare faciē añ deū·In illoꝝ manib9 īcidit mr̄ dei vt oms pctores
ſingulare ius ad eā hñtes ↄfugiāt tanq̄ꝫ ad eoꝝ auxiliatricē de
fēſatricē·adiutricē·q̄ licꝫ cīm angeloꝝ ⁊ hoīm ſit dña et regina·
ſingl̄arit̄ tñ ē mr̄ dña oīm pctoꝝ·⁊ h̄ hꝫ ex ſpeāli ↄmiſſo dil̄ci filij
q̄ dic̄ ei illō yſa·xvj·Abſcōde fugiētes ⁊ vagos ne pdas·Sūt at̄
tres cāe ꝫp̄t q̄s gl̄oſa mr̄ iureiurādo tenet̄·obligat̄ pſtrigit̄ nob
pctoꝛib⁹ miaꝫ ⁊ gr̄aꝫ exhibē·vt nullo mō valeat ↄtinē a nob miaꝫ
⁊ ſi vellꝫ·ſꝫ iuſto dei iudito ↄuincit̄ optē gr̄aꝫ nob dare·⁊ h̄ ↄtin
git ꝫp̄t gr̄e inuentōꝫ·mr̄naꝫ affcōꝫ·filij recōmdatōꝫ·Pꝛio dico ↄtī
cit̄ gr̄aꝫ nob exhibē ꝫp̄t ipſi9 gr̄e īuentōꝫ·hūanū em gen9 ī lap
ſu pmoꝝ pentū gr̄am pdidit·q̄ꝫ ab angelo teſtante alia inuenit
Sic·n·ait luc·j·Inuenisti gr̄aꝫ apud dñm Iuſtū eſt tam in iudito
eccīaſtico·q̄ꝫ ciuili vt q̄ rē alteri9 inuenit·ei reſtituat c⁹ erat ⁊ ſic
p iuſtā ſñiaꝫ cogit̄ maria nob pctorib9 q̄ gr̄am pdidim9 reſtitue
nolit velit Scdo cogit̄ nob pctoꝛib9 miſeri ꝫp̄t mr̄nū affc̄;·nā ex
q̄ ei9 fili⁹ dignat̄ dici ⁊ eē fr̄ nr̄ iux̄ illō pſ·Nūcciabo alio nomē
tuū fr̄ib9 meis·ex h̄ iuſta rōe nr̄a cogit̄ eē mr̄·ſcim9 at̄ q̄ oīs mr̄
diligit filios ſuos·Vñ ſic ih̄s xp̄us ſm dīuitatē nat̄alis ē dei fi
li9·⁊ oms elc̄i·filij adoptiui Sic a ſili ih̄s xp̄s ſm hūanitatē eſt
nat̄alis fili9 v̓gis mr̄is ⁊ nos ei9 filij ex mr̄na affcōe·hic ē q̄ luc·
j·dꝛ·Pepit filiū ſuū pmogenitū·q̄ p⁹ genit⁹ ei⁹ fili⁹ iuſto dōmet̄
reſpc̄u nr̄i q̄ p9 illum filij ei9 ſum9·Ex hac g° mr̄na affcōe cogit̄
hr̄e curā nr̄i q̄ꝛ ſcim9 q̄ oīs mr̄ aīaliū·voluc̄ꝝ·ſpentū ⁊ q̄ꝫtūcūq̄ꝫ
venenoſaꝫ ⁊ mōtiferā hēant v̓tutē diligit tñ imo cogit̄ diligē fe
tū ſuuꝫ·q̄ ſi tā fortis ē nat̄a vt oīs creat̄a ex v̓tute mr̄na cogat̄
velle bonū filijs ſuis multo magis dīmus affc̄s ī mr̄e dei cogitur
nos amare q̄ꝛ fili9 dei q̄ in mia venit in vteꝝ ei9 q̄ īmo mia dꝛ ⁊ ē
ipa·facit ei9 viſcera in et̄nū miaꝫ redolē·hic bñ·Qui pomū ī ma
nu habuit p dimidiū diē·p reliq̄ꝫ ptē diei man⁹ redolet odorē
Sic a ſili q̄ꝛ mia q̄ ds ē in eius viſcerib9 nouē mēſib9 requieuit iō
ei9 viſcera odorant miaꝫ in et̄nū Tercō cogit̄ nob miſeri ex filij
recōmēdatōe·ad h̄·n·elegit ds fili⁹ marie tp̄s ⁊ locū aptiſſimū q̄
nos recōmēdaret mr̄i h̄ ē tp̄s ⁊ locū paſſiōis q̄ dixit·mulier ecce

filius tu⁹ vt ex loco ⁊ tp̄e ip̄az recōmēdatōꝫ ei ꝓfūdi⁹ inculcarꝫ
Nam noīe johīs q̄ interp̄tat̃ gr̄a oēs pctōres ꝯuſi ad dn̄m intel
ligunt̃ q̄s ī illo loco ⁊ tp̄e mr̄i rcōmēdare voluit Vt cū iā d̄r ꝯ in
iuſto ei⁹ iudicō ēgderet̃ ad puniendū ⁊ dānandū pctōres·ip̄a
mēoꝛ·loci·tp̄is ⁊ paſſiōis·ꝓ nob̄ affectuoſi⁹ intpellāet· Ac ſi in
illa rcōmēdatōe fili⁹ ei dicet·jllud yſa·xvj° Abſcōde fugētes ⁊
vagos ne ꝓdas·Ac ſi dicat·Vide mat̃ oclīs cōdis ⁊ coꝛp̄is q̄d·
q̄ntuꝫ·q̄lia·ꝯpctōrib⁹ paroꝛ ⁊ eos tibi hēas ꝯmēdatos·q̄a licet
ml̄ta magna valde ſit mīa mr̄is dn̄i ſuꝑ pctōres maioꝛ tn̄ ē mīa
filij·vtpote·q̄ ē ip̄a mīa hn̄s miaꝫ eēncialr̄ ī infinitū affectuoſius
cupiens nos ſaluari q̄ꝫ dānari·⁊ id̄o mr̄eꝫ ſue paſſioni inteſſe vo=
luit vt ꝑ ſuā intceſſiōꝫ cui n̄ ē vas aliq̄d ꝺnegari·actōꝫ hēat mi
ſerēdi·Sic.n.d̄r iij·Reg·ij·Poit⁹ ē tron⁹ mr̄i rḡis q̄ ſedꝫ ad dex
trā ei⁹ dixitq̄ꝫ rex ei pete m̄r mi·neq̄ꝫ·n·phas ē vt autā faciē tuā
Ex p̄dictis g° tb⁹ ſcꝫ gr̄e inuentōe·mr̄na dilcōe·filij rōmēdatōe
cogit̃ nob̄ pctōrib⁹ miaꝫ ⁊ gr̄as exhibe·ita ſane ſi ꝑ pniaꝫ ⁊ ꝯuſi=
onē nomē iohīs induim⁹ vt ꝑ illa ſim⁹ iā in gr̄a ꝯſtituti·Nemi eꝫ
eīn fili⁹ pendēs ī cruce rcōmēdauit mr̄i n̄ johēꝫ inſinuās ꝑ h̄ vt
eos pctōres·q̄ ptinaci malitia ī pc̄tis ꝑſeuerant mr̄i nl̄laten⁹ in
tendit rcōmēdare·ſꝫ ſolū eos q̄ mutata volūtate ꝑ penitēciaꝫ ⁊
ꝯuſionē iā in gr̄aꝫ ſūt rcepti ꝓtegit ⁊ defēdit ⁊ mr̄nū ei⁹ affctm
vt ab ira furoꝛis dn̄i in tp̄e malo defendant̃ expādit ſuꝑ illos

De exaltatione ſancte crucis

Xaltaui lignum humile·Ezechil·xvij° Dicit hn̄·Qn̄ de
bonis dn̄i aliq̄d ꝑdimus duplici diſpēdio ſbiacem⁹ q̄a ⁊
ip̄m bonū ꝑdim⁹ ⁊ ad pctm̄ ingr̄dituдis obligamur·id̄o iuxꝫ nos
dn̄s johīs vij° Collige fragmēta ne ꝑeant·⁊ qꝛ lōge an̄·h̄ ē in fe
ſto inuentōis ſcte crucis tplicē crucē ꝓpoſuim⁹·nec totū qd̄ ꝓpo
ſitū extitit ꝑ tractauim⁹·Id̄o reliq̄as ei⁹ dē matie ibi dimiſſas re
colligam⁹ ⁊ collcās ꝓut poſſum⁹ ꝓſeq̄mur·Sciend̄ g° q̄ in feſto
ſcte crucis īuentōis int̃ alia ibi poſita tplicē crucē ꝓpoſuim⁹ q̄n
duas ut ita dixeri ibi ꝓſecuti fuim⁹·Nūc reſtat ut de t̃cia h̄ ē ꝯ
cruce dn̄i ſmōꝫ q̄ in manib⁹ ē ordinem⁹·Eſt itaq̄ꝫ ſciend̄ q̄ ē du
plex crux vna corꝑalis ſiue matialis·alia ſp̄ualis·corꝑalē crucē
dn̄i illaꝫ dicim⁹ q̄ dulciſſimū corp⁹ ih̄u xp̄i ī paſſiōe ſuſtinuit·ꝺ
q̄ cruce ſolēnizat eccīa illd̄ O crux aue ſpes vnica ⁊c̄·Sp̄ualē cru
cem dicim⁹ in q̄ ſcti ⁊ quiq̄ꝫ ꝑfci ꝯfixi dn̄m imitant̃·de q̄ hortat̃
nos dn̄s Mat·xvj·di·Qui vult veire p⁹ me abneget ſemetip̄m ⁊
tollat crucē ſuā·de q̄ ap⁹ Gal·ij·xp̄o ꝯfixus ſum cruce·de hac g°
duplici cruce d̄r v̄bū ꝓpoſitū·ſ·exaltaui lignū hūile qꝛ·vtraq̄ꝫ p̄
us hūit hūiliatōꝫ·⁊ p⁹ea exaltatōꝫ·Pr̄io g° p̄mā crucē ꝓſequē=
di·deut°·xxj·Maledc̄s a deo q̄ pendꝫ ī ligno·Sꝫ noua lex ex ꝑſo
tes dic̄q⁹ q̄ vet⁹ lex ꝓnūctiat crucē hūiliatā vocās eā maledcāꝫ

na eccłie dicit eā exaltatā vocās eā bn̄dc̄taʒ. Sapie xiiij. Bn̄dictū
lignū ꝑ qd̓ fit iuſticia. vn̄. Gře. volēs oñ de veñande crucis a veťi
lege maledcōꝫ ⁊ a noua lege bn̄ditōꝫ colligit pene oīa v̓ba ī vtra
qꝫ lege ɔ̓ cruce dcā ſic di. Sci⁹ qꝛ ſcripťa ſac̄. lignū crucis ꝑ legē
nob̓ ꝓnūctiat cū dicit maledict⁹ a de q̇ pendeť ī ligno. ꝓphas qꝫ
denūciat cū d̓r dn̄s r̄gnauit a ligno ꝑ ewangeliū v̓o lignū crucis
apte oſtēdiť vbi ipa paſſio dn̄i declarať ꝑ apłm eťħ ead̓ crux
v̓bis ⁊ opib⁹ teneť cū dicit michi abſit gl̃ari n̄ ī cruce ⁊c̄. Et ſub
iūgit gg°. lignū g° crucis qd̓ p̄dicat ex ħ eť ꝓphe ⁊ qd̓ deuūciant
ꝓphete. hoc exhibet ewangelium ⁊ quod exhibet ewangelium
hoc predicant appoſtoli per vniuerſum mundum patet ergo lu
ce clarius. q̄ crux q̄ ꝑ vet⁹ teſtamētū huiliata ⁊ abhoīata exti
tit ꝑ maledcōeʒ. ꝑ nouū teſtamētū ē exaltata gl̃ificata mag̃fica
ta ⁊ ħ ꝑ bn̄dcōm ⁊ ſic pꝫ crucis huilitas Nūc dicēd̓ r̄ſtat quib⁹
medijs veñanda crux nr̄a ſit ⁊ dicať exaltata primo ꝓpť ɔtractū
m̄broꝝ xp̄i ⁊ ſangwis ei⁹ ɔſpſiōꝫ. hinc ē q̄ ī laudē crucis canit ec
cleſia. arbor decora ⁊ fulgida ornata r̄gis purpura. Scd̓o exal
tata ē fideliū vñatōe qꝛ q̄ p⁹ fuit ignoīoſa nūc vñacōe fideliū ē
glorioſa. ⁊ q̄ p⁹ fuit ɔ̓decoris ⁊ horroris. nūc ī frontib⁹ regū eſt
decoris ⁊ honoris. Vn̄ ſic p⁹ om̄s pēdētes ī cruce erāt maledicti
a deo vt eť paul⁹ gl̃ioſū dn̄ʒ nr̄ʒ iħm xp̄m nō verit⁹ ſit dicē male
dc̄m Sic. n. apł⁹ ait Gal. iij° xp̄s r̄demit nos ɔ̓ maledcō legis fc̄⁹
ꝑ nob̓ maledc̄m. Sic morātes ex̄ cruce dn̄i id ē cruce nō ſigti ſūt
maledicti. Tēcio exaltata ē miracloꝝ exhibicōe. ſic legiť apte. tā
ī crucis inuētione q̄ nūc ī ei⁹ exaltatōe vt ipa crux dicē poſſit
illud pš. exaltabor ī gētib⁹ ⁊ exaltabor ī t̄ra. Quarto ē exaltata
ī p̄dicatōe hic pš xiij° Sup mōteʒ caliginoſū leuate ſignū. exal
tate vocē. Qn̄to exaltata ē corpaliū ⁊ ſp̄ualiū hoſtiū ɔ̓ victione.
hic Criſ. dyabol⁹ timet enſeʒ ī q̄ letale wlnus accepit. ⁊ ħ de vn̄
anda cruce ī qua ſaluator mūdi ⁊ ſal⁹ nr̄a pepēdit huiť dc̄a ſuf
ficiant. Nūc ſmo currat ad explanādā crucē ſpūaleʒ ī qua ꝑfc̄ti
quiqꝫ cū dilc̄o ſuo iħu xp̄o pendēt feliciť ī q̄ ipm q̄ ꝑ nob̓ cruci
fix⁹ ē ī q̄ntū ab hoīe fieri potīt ꝑfectiſſime imitanť. Nā ɔ̓ hijs q̄
mediocriť deū imitanť pendēt ī cruce boni latronis De q̄b⁹ p⁹. ī
ī feſto inuētionis dc̄m ē. Nūc ɔ̓ hijs q̄ ī ſupmo ſtatu ꝑfc̄onis ipſ
imitanť pendēt etiā cū eo ī ſupma cruce de q̄bus nūc exigēte or
dine ē dicēd̓ vt bone volūtatis hoīes q̄ ī cruce boni latronis deū
dudū imitanť hēant ī q̄ ampli⁹ ꝓficiant ⁊ ſe exerceant ꝓpť deū
vt ſi dilectet ꝑfc̄oꝝ p̄miū. paſſiones etiā nō refugiant ꝑfc̄oꝝ. qꝛ
vt ait gg. Quāto ꝑfc̄ores ſūt hoīes tā te inueniūt qd̓ duri⁹ ꝓťat
et cauſa ē qꝛ ꝑua paſſio ꝑfc̄os hoīes nō mouēt. vt g° eoꝝ paſſio
mordeat nc̄ce ē vt ī ꝓficientib⁹ ꝓficiat ⁊ ī magnis hōib⁹ etiā paſ
ſio fiat magna. Qd̓ ī ezechieł legim⁹ figuratū vbi d̓r. Cū eleuarent

aïalia eleuabant̃ ꝑit̃ ⁊ rote· ⁊ cũ ſtantib⁹ ſtabãt q̃d ꝑ aïalia mſi
ꝑfc̃i· q̃d ꝑ rotas mſi t̃bulatõ· Q̃nto ergo amplꝰ aïalia· i· ꝑfc̃i ele=
uant̃ ad ꝑfcõem vite tãto etiã rote· i· t̃bulatões eleuant̃ ſeq̃ʒtes
ſtatũ hoĩs q̃ʒtumcũqʒ ꝓfecerit· Verũ q2 di· augꝰ· q̃d ſpũalia imi
tant̃ corꝑalia q̃ʒtũ liceat· ideo ſciend̃ ꝙ h̃ crux ſpũalis in q̃ pen
dent ꝑfc̃i ex q̃tuor ↄſtat cornib⁹ q̃ʒadmod̃ crux dñi corꝑalis· ꝑs
eĩm inferior· ↄſtat ex oĩm t̃renoꝝ elõgatõe· ꝑs v̾o dextra· ex ardu
orũ oꝑatõe· ꝑs aũt ſiniſtra· ex diuiſoꝝ t̃bulatõe ſiue ꝑpeſſione·
ſuꝑior v̾o ꝑs ex õĩnoꝝ ↄtẽplatõe· Primo dico ꝙ inferior ꝑs hꝰ
crucis ↄſtat ex t̃renoꝝ elõgatõne· vt vidʒ tã oꝑis effc̃m q̃ꝫ mẽtis
affc̃m ⁊ illũ maxĩe a t̃renis occupatõibꝰ eleuem⁹ Qui· n· cruci af
figit̃ ambo pedes ꝑ q̊s affc̃us ⁊ effc̃s accipit̃· a t̃ra lõgi⁹ ſiue alci⁹
eleuant̃ ſic nccẽ fieri vt qui cũ xp̃o ĩ ſuã crucẽ ↄfigĩ ſe cupiũt nĩl
ↄtingãt d̾ t̃renis negocijs ex affc̃u q̃d mouemur facẽ ꝑ ꝓphaʒ yſa
ij° vbi d̾r· Eleuare eleuare q̃d bis d̾r ꝓpt̃ affc̃m ⁊ oꝑis effc̃m· hĩc
dñs ꝑ iere· xx° di· Si ſeꝑauit p̃cioſũ a vili q̃ſi os meũ eris Quid ꝑ
p̃cioſũ nĩ aĩa d̾ q̃ d̾r Sap· vij° infinitꝰ theſaurꝰ ẽ hoĩb⁹· q̃d theſau
rus ẽ aĩa· q̃d ꝑ vile nĩ q̃qʒ t̃rena accipimꝰ d̾ q̃ t̃ra dicit Aug· nĩl vi
lius t̃ra d̾ eo ꝙ tã vilitate q̃ꝫ veritate inferiorẽ oĩbꝰ elemẽtis· Si
g° h̊ p̃cioſũ· i· aĩam affc̃u ⁊ effc̃u a t̃ra eleuauerimus vt nĩl occupa
tõis nĩl ↄſolatõis nĩ ĩq̃ʒtũ nr̃a req̃rit nccĩtas vl̃ obediẽtie iuſſerit
auctoritas habeamꝰ vl̃ ab ea recipiam⁹· erimꝰ q̃ſi os dei vt ita fa
miliaris nobis fiat freq̃ʒt̃ nos viſitãs ſic nos familiares ſum⁹ ori
nr̃o ꝙſi vt diximꝰ ꝓpt̃ nr̃am nccĩtatẽ aut p̃cipitãtis auctoritateʒ
aliud cũ t̃ra agend̃ ẽ meliore ꝑte nr̃a· h̊ ẽ memoria· intellc̃u· ⁊ vo
lũtate caritate ſꝑ cũ dño ↄuiſemur ⁊ ead̾ t̃rena in dñm ꝑ fideleʒ
itentõʒ ordinem⁹· ita ut nĩ illa ꝓpt̃ lucꝝ vel ꝓpt̃ delectacõʒ· ſʒ pu
re ꝓpt̃ deũ faciam⁹· Sic· n· di· gg· Ea q̃ nccĩa ſũt ſic nob̾ ꝑuiãt exte
ri⁹ q̃tenꝰ a ſuꝑne dilcõis ſtudio aĩm nĩ̃ in flectãt ne luctũ nob̾ in
t̃ne ꝑegnatõis tꝑent ea q̃ ĩ exilio poſita ſubſidiũ p̃bent ⁊ q̃ſi fe
lices nos trãſitorijs eẽ gaudeam⁹· h̊ tãdiu agẽtes· q̊uſqʒ adiuti
ꝑ graʒ oĩa veniãt ĩ ↄtẽptũ· Et notand̃ ꝙ ĩ hac t̃renoꝝ alienatõe
ſiu abſtractõne duplex paſſio nos cruciat vna in pñ° alia in fine
Paſſio· n· pñcipij ẽ conat⁹ abſtrahẽdi miro· n· mõ cruciat aĩalem
hoĩeʒ ⁊ nouit̃ ĩcipientẽ· vt a ↄſuetis ſe abſtrahat di· n· bñ· Cũ ĩ ce
ꝑis t̃ſticia ĩplebit cor tuũ· ſ· p̃ntib⁹ vti tanq̃ʒ nĩ vtaris· ⁊ ſm apl̃m
Qui vtunt̃ h̊ mõo ſint tanq̃ʒ nĩ vtant̃· h̊ miro mõ cruciat hoĩeʒ aĩa
lẽ· Scõa uo paſſio nos cruciãs tũc nos afficit cũ ſudore hoĩs co=
h̊ mõo· Q uãtũ ad h̊ ventũ fuit· tũc penalia ſũt oĩa q̃ ſũt· ut ſic in
pñ° cruciabat hoĩeʒ alienatõ ſic nũc cruciat hoĩeʒ ad ead̾ ĩclinatõ
in h̊ cruciatu ſtetit ap⁹ cũ dicebat m̃ mõs crucifix⁹ ẽ ⁊ ego mõo·
Q̃d exponens bñ· Oĩa q̃ mõs amat crux m̃ ſũt· ⁊ q̃ mõs reputat

crucē illis affixus ſū·Scōm cornu h9 crucis dextrum ſcȝ ꝯſiſtit i
difficiliū ⁊ arduoꝝ opatōe vt ſp exercitē9 nos ī hijs q̄ ſūt maxie
nob ꝯtraria difficilia penalia tlib9·n·laborioſis ⁊ duris opibus
exhaurim9 ſanguiez nr̄m·⁊ offerim9 eū deo·ſic ipe xp̄s ꝑ nobis
ſanguiez ſuū fudit·⁊ h̄ ē qd̄ mouebat de9 Exodi di·abhoiatōes
egyptoꝝ imolabitis m̄ dura·n·⁊ aſpa abhoiabilia ſunt hijs q̄
in egipto ſclaris vite ꝯuſanꝫ eo q2 tles ea q̄ ſm carnē dulcia ſūt
⁊ delctabilia ꝓſeqnꝫ·dura v̄o ⁊ aſpa abhoianꝫ·De hijs d̄r iij·re
gū xx·Effudit ſanguiez belli ī pace·ſanguiez·n·i bello fundere
ē gladio pſecutoris martirij ſuſtinē·ſanguinē aūt belli i pace
fundē eſt corpali afflictōe ſanguinez attenuare·hinc bn̄·Vere
martirij gn̄9 eſt in cottidiana corpis afflictōe·illa minꝰ q̄ cedū
tur mēbra ferro horrore qdē mitius ſȝ diuturnitate moleſti9·Sic·n·in
firmis ⁊ puſillis corde·ncc̄e eſt vt q̄ȝ ponē nō ſufficiūt ſaltim mi
tiori·ſȝ diuturniori martirio ſanguiez fūdāt De hijs duris ⁊ aſp
is laborib9 monuit dn̄s cū dicebat·luce xiij·Contēdite intrare
ꝑ anguſtam portā·valde·n·anguſta ē via illa ⁊ fortiſſima indi
get ꝯtētione i arduis ſp opib9 laborare·Terciū cornu crucis ſcȝ
ſiniſtrū ꝯſiſtit in aduſoꝝ ꝑpeſſione Qui volūt ꝯfigi cū xp̄o i cru
ce ſua ſtatim aderūt aduſa amariſſima·iux̄ illd̄ pſa·lix Qui rece
ſit a malo p̄de·patuit·⁊ illd̄ Ecci·xx·Fili accedens ad ſuituꝫ dei
ſta in timore·⁊ p̄pa aiam tua ad tēptatoꝫ qd̄ ncc̄e eſt fieri Quis
em̄ vnq̄ȝ cruci affix9 hūit reqem·hinc ſm Thi·iij·d̄r Om̄s q̄ pie
viuē volūt i xp̄o ncc̄e ē vt pſecutoꝫ pacianꝫ q2 ſcōm aplm·Si con
patimur ⁊ ꝯregnabim9·qd̄ ſi dixerit q̄s·libenꝫ me cruci xp̄i affi
gerez·ſȝ nō eſt q̄ cruciet ⁊ nō eſt q̄ me crucifigat·Ad qd̄ ego ne
timeas nec ſolliciteris·fidelis·n·ē de9 q̄ ſi te volūtariū inuenerit
non te ſinet ſine tēptatōe·ſȝ ꝓuidebit ſibi de victima fili mi·ar
mabit·n·ꝯtra te om̄eȝ creatꝫaȝ·q2 celū ⁊ t̄ra ⁊ oia q̄ in eis ſūt ꝯ
iurabūt aduſus te imo qd̄ mirabili9 eſt teip̄m ꝯtra teip̄m ꝓuoca
bit Sic·n·ꝓmittit nob̄ de9 Leuit·xxiij·Dabo vob̄ deſup celū fer
reū ⁊ t̄ram eneam·vt malū vndiq̄ȝ cinct9 clames in celū dicēs il
lud Ie·xv·Ve m̄ mr̄ q̄ me genuiſti viꝝ rixe om̄s maledicūt m̄ vt
fiat qd̄ veritas ait luc̄·xix·Venient dies ⁊ circūdabūt te ⁊ coangu
ſtabūt te vndiq̄ȝ ⁊ ad t̄ram ꝓſternēt te·Q2 ſi de9 q2 benign9 eſt
hanc crucifixoꝫ voluit clemēci9 in te exercere ꝑfice tu ⁊ age ꝑ te
met ip̄o ⁊ corectionib9 v̄berib9 vigilijs ⁊ diſciplīs cruci a te met
ip̄m dignū quippe eſt vt ꝯfigit ſe xp̄o duris ſuis vulnerib9 ſe ꝯfor
met·Sūt aūt tria q̄b9 nr̄is tpib9 concrucifigimur ihu xp̄o ſcȝ vel
ꝑ reꝝ ſubtractōm in tenuiſſima pauptate vl̄ ꝑ corpalē afflixiōꝫ
in duriſſima infirmitate·vl̄ ꝑ ſpūalē t̄bulacōm cordis ⁊ aie ꝓfu
diſſima anxietate·in hijs·n·t̄bus v̄ſanꝫ om̄s religioſoꝝ paſſiōes
q2 nō habem9 aliud i quibus affligamur niſi res corp9 ⁊ aiam ⁊

ideo in eiſ dez trib⁹ omis tribulatō ē inclusa in q̄bus ſi notabiliter
pati volum⁹ cōformem⁹ nos dño · vt ſic ipe ſuā paſſionē ꝑtulit ·
Sic ꝛ nos ſil'i modo paciamur · Pertulit aūt dñs ſuā paſſionez vt
de oībus pauca ſumam⁹ t'plicit' ſcʒ innocent' · ſilent' · amant' Naz
de ſua innocētia inimic⁹ ei⁹ pylat⁹ teſtimoīm ꝑtulit di · Ego nul
lam cāz mortis inuenio in hoīe iſto · yſa · liij · ꝓpt' zel⁹ ꝓpli mei ꝑcuſſi
euz · eo q̄ iniq̄tatē nō fecerit · nec dol⁹ inuēt⁹ ſit in ore ei⁹ · De ſcđo
ſcʒ ſilētio đr yſa · liij · Oblat⁹ ē q2 ipe voluit ꝛ nō appuit os ſuū ·
ſic ouis ad occiſiōz ducetur · ꝛ q̄i agn⁹ corā tōdēte obmuteſcet ꝛ
nō apperuit os ſuū De 3° ſcʒ amore c'tum ſignū eſt q2 ꝓ crucifixo
ribus p'rez orauit · vnde yſa · vt ſupra Ipe pc̄ta multoꝝ tulit ꝛ ꝓ
tranſgreſſorib⁹ rogauit · Nā in paſſione poit⁹ dixit · P'r ignoſce il
lis q2 neſciūt q̄d faciūt Et doctores ſcribūt · q̄ ex v'tute h⁹ orōis
mlti de crucifixorib⁹ ſūt ɔuſi · Qui g° ī hac audatia ſcta ɔfigi ſe cu
pit dño · dēt ꝛ ipe dño ɔformari vt ſuas crucifixiōes eiſ dē trib⁹
modis ſcʒ · innocent' · ſilent' · amant' ſufferat ſic ipe · Et p'mo innocē
ter ſuffām⁹ · q2 ſi ꝓ culpa ſuffēim⁹ delet quid culpā · ſed meritū fo
taſſe nō auget' de tali pena innocentū de⁹ ridet đr in job vbi đr ·
De penis innocentū ridet q2 ſupra mođ de⁹ gaudz ꝛ letat' cū in
nocent' ſuffēim⁹ · ꝛ cū h' etiā pacient' · Vn̄ petr⁹ h' grā ſi ꝓpt' ɔſciam
dei ſuſtinet q̄s t'ſticias paciens iniuſte · q̄ eſt · n · grā ſi pc̄cantes
colaphizati ſuffertis · qđ ſi bn̄ faciētes pacient' ſuſtinetis h' ē grā
apud deū Scđo ſilent' ſufferam⁹ vt q̄cq̄d nob' ɔ̄ obꝓbrijs ɔtume
lijs hūiliatōib⁹ ɔ̄ penis vel q̄buſlibʒ malis irrogatū fuit tāq̄ mu
nus a deo tacita ɔſcia āplectamur ii ꝓ ſcādalo tollendo būit' di
cere velim⁹ · Nō ſui in ɔſci⁹ talis mali · de reliq̄ q̄cq̄d ɔtra nos aga
tur taceam⁹ · ꝛ h' eſt qđ ad maxiam martirū glām cātat ecc̄ia · Ce
dimur gladys ī ore bidenciū nō murmur reſonat ꝛc̄ · Tercio am
anter ſuffām⁹ vt de⁹ q̄ cū malediceret' vt ait petr⁹ nō maledice
bat cū patēt' · nō ɔminabat' · Sic ꝛ nos n'ris maledictōib⁹ odiuz
non feram⁹ ſʒ diligam⁹ eos vt ꝓmotores n'ros ꝛ bn̄fc̄tōres cōſi
derantes q̄ coronas nob' fabricāt ꝛ ad ſalutē n'raz nos ꝓmouēt
ſupra mođ · ad qđ maxie nos adiuuat · ſi ɔſiđam⁹ q̄ ipi mala nob'
nō infert · ſʒ de⁹ q̄ diligit nos · vt p'r ꝓ eos tāq̄ ꝑ inſtrumētū nos
exceat nec poſſent facē q̄q̄ ſi de⁹ nō iubēt qđ ij · Re · xvj · apte inui
ē cū · Semei fugientē dauid maledicēt mittēs ɔ̄ eū lapides atq̄
dicēs exꝓbrando · Vir belial vir ſanguinū nūc inuenīūt te mala ·
qđ audiens fili⁹ Sarme dixit · Nū canis iſte moritur⁹ maledicit
dño n'ro regi cui dixit · dđ · dimitte eū · dñs · n · iuſſit eū vt maledi
cēt dauid · Quis g° iuſte indignabit' ei quez miſit deus vel quis
indignabit' gladio cū quo q̄s extitit vlnat⁹ · vn̄ cū ꝓ q̄ꝓpiā aliud
obꝓbrij maledicti ɔtumelie vel cuiuſlibʒ iniurie ei q̄ ſe cū dño cu
pit nobilit' crucifigi irrogatū fuit dʒ ei q̄ facit iniuriā caritatiue

occurrere amplexans eū atꝫ dicēs· Bn̄dictꝰ tu a dn̄o q̄ offers m̄
grām dei mei qđ in forma paſſionis dn̄i edocemur· q̄ expāſis ma-
nibus voluit crucifigi vt ſi qſ ꝓpiam ꝯ crucifixoribꝰ vellet gr̄aꝫ· ſta
tim amplexās eū exciperet vt dilc̄m· qđ ſi gemiūt hoīes ad h̄ vba·
ſaltim ex h̄ ꝯgnoſcāt quia nihil ſumꝰ. De eadem
Ignū hēt ſpem· job xiiij· di· Gre· vita ꝯtēplatiua difficilē
valde hēt acceſſuꝫ licꝫ eiꝰ guſtꝰ dulciſſimꝰ ſentiaꝶ· jō ne
quis ex ꝓprie īfirmitatis ꝯſiđatōe· vel difficultatis atten-
tione diffidēs ꝑ ipā deſinet laborare· Inductū eſt vbū ꝓpoſitū
vt qđ ex nob̄ ē impoſſibile in v̓tute ſc̄te crucis viriliꝶ agdiamur·
Quartū cornu crucis qđ ſupra caput ē ꝯſiſtit ī ꝯnoꝝ ꝯtēplatōe
q̄ videlꝫ ꝯtēplatō vt ait· Gre· valde amabilis ſit dulcedo· hēt tn̄
quaſ dā amaritudīnes annexas q̄ merito ꝓ martirio ꝯputanꝶ· Vn̄
cū iā ꝑ ꝯtēplatōe appꝛehendēda laboraꝶ hēt amaritudīnē cū vo
appꝛehenſa guſtaꝶ ineffabilē hēt dulcedīnē· Itē ī acceſſu fruitōis
mirā affert grām ſꝫ in receſſu ſubtractōis amarā valde miſiam
quātaꝫ· n· rapti in ꝯtēplatōm hēmꝰ leticiā tātaꝫ ī eiꝰ ſubtractōe ſil
hēmꝰ meſticiā ꝛ hoc ē qđ dicit Gre· ſup job Celum ꝛ infernꝰ ſil
coartabiꝶ· qꝛ vnā ꝛ eand mentē· ꝛ ſubleuatō ꝯtēplatōis illuiat
ꝛ impꝛtunitas tēptatōis obſturat· vt ꝛ ꝯtēplando guſtet qđ cō
ſoleꝶ· ꝛ tēptando mordeat qđ erubeſtat· in vnū g° celū ꝛ infer
nus coartabiꝶ· cū mēs q̄ iā lucē ſꝑie ſupne ꝯſiđat· etiā de carnis
bello tenebras occulte tēptatōis ꝑtat· lux em̄ ꝯ celo oriꝶ infer
nus aūt tenebris poſſideꝶ· Sciend aūt qꝛ in ſublimi ꝯtēplatōe lꝫ
ipā ſit dulciſſima tres penalitates tamq̄ꝫ tres cruciatus coeunt
ſcꝫ in accedendo ī poſſidēdo ī recedendo ī quibꝰ oībus caro mul
tū atteriꝶ· licꝫ ſpūs intus delctabiliꝰ ꝯſoleꝶ· Nā in accedēdo con-
tēplatores hn̄t defatigatōꝫ laborē in poſſidēdo ſeu fruendo tēp
tatōis pudorem in recedēdo ꝯ ſubtractōe lāguorē· Primo dico
qꝛ ꝯtēplatōis grāꝫ cupientes in acceſſu eiꝰ duris laboribꝰ exercē
tur· qꝛ torpētibꝰ ocio tāta grā nullatenꝰ exhibeꝶ Vn̄ iacob ſuiēs
labā ꝓ rachel filia eiꝰ di· Gn̄· xxj· die noctuq̄ꝫ eſtu vrebar ꝛ gelu
fugiebatq̄ꝫ ſomnꝰ ab oclis meis qđ exponēs Gre· di· Iuſte iacob
cupiēs Rachel potiri āplexibꝰ aſſerit ſe die noctuq̄ꝫ ꝯ ſudare· qꝛ
qui ꝯtēplatōis dulcedīnē deſiđat nccē ē vt laborioſo ſtudio hāc i
quirat· Nā vt ait job xxiiij· Non inueniꝶ in t̄ra ſuauiꝶ viuentiū· qđ
itēꝝ exponēs· Gre· qſ qs hꝰ vite voluptatibꝰ paſciꝶ ab iſtē ſapie
intellcu qđ ē ꝯtēplatō ſepaꝶ· Vn̄ ꝯ hꝰ in defeſſi laboris ſtudio
di· Bn̄· cū vigilijs ꝛ obſecrōibꝰ ꝛ multo ymbre lacimaꝝ q̄ſitꝰ affulit
ſubito cū teneri putaꝶ elabiꝶ ꝛ rurſū lacrīanti ꝛ inſectāti occurrēs
ꝯphēdi patiꝶ· ſꝫ minime retineri dū ſbito itē m ꝗ emaitꝰ ar clat ꝛ ſi
inſtitit fletibꝰ ꝛ p̄cibꝰ deuota denuo reuiꝶ ſꝫ rurſū mox diſpebit
ſic patet quantus laboꝝ ꝛ penalitas reqriꝶ in accedendo· Scđo

infruendo ꝯtēplatores ſcti hñt tēptatōis dolorē ſiue pudorē q̄
to em̄ ſublimi9 deū ⁊ ei9 bona ꝯtēplant̄ tanto ſepe in furis alic9
tēptatōm aculeis crucianẗ qḋ ex dyaboli maligtate ⁊ ex dei be
nignitate fieri ꝑmittiẗ dyabol9 vt deiciat de9 vt ꝑficiat. Nā de
dyaboli neqcia di. Gre. Callid9 hoſtis q̊s luce ꝯtēplacōnis eni
teſcē ꝯſpicit eoꝝ mētes illicitis deſiderijs īflammare ꝯtendit ut
pleꝝq3 plus ſe vrgeri temptatōibus ſentiat q̄3 tūc cū lucis intne
radices n̄ hēbant. qḋ Exo. Lucide figuraẗ cū filijs iſrł volētib9 e=
gredi de pharaonis ditiōe ip̄e pharo paleas ſubtraxerat ⁊ tn̄
eiuſdē mēſure opa requirebat qḋ deus ex ſua pietate ī nobis fie
ri ꝑmittit vt oīm v̇tutum cuſtos hūilitas nutriaẗ. Vn̄ iteꝝ gg9.
di. Sciendū q7 pleꝝq3 qui plus in ꝯtemplatō3 rapiẗ. ꝯtingit vt
āplius in temptatōe fatigeẗ ne de his ad q̄ rapta ē mens extol
laẗ q̄ten9 tēptatio ag̃uet. ne ꝯtēplatō inflet ⁊ ut ꝯtemplatio ele
uet ne temptatio demergat. Si em̄ ſic ꝯtemplatō tollēt vt temp
tatio pemt9 deeſſ3. in ſupbiā anim9 cadēt. ⁊ ſi ſic temptatō ꝑme
ret vt ꝯtēplatō non leuaret plene in culpā laberet. ſ3 mira diſpē
ſatōe agiẗ vt in quodā medio aīa libreẗ vt neq3 in bonis ſupbiat
neq3 ī mał cadat. Si. n. p9 v̇tutū munera nulla temptatōe mens
ꝯcutitur. a ſe aīmus ⁊ ex ſeip̄o hr̄e gloriaẗ Vt g° ⁊ firmitatis do
na hēat ⁊ infirmitatē ſuā humiliẗ ꝯgnoſcat ⁊ ī ſublimib9 aīa ꝯſpi
cit. ⁊ in īfimis carnalia ſentit. Tercia penalitas ꝯtēplatōis con=
ſiſtit in gr̄e ſubtractione. Nam aſueti dulcedie ꝯtēplationis mi=
rabiliẗ crucianẗ in eiuſdē gr̄e ſubtractōe. de qua ſubtractōe iteꝝ
di. gg. Cum mens ſctoꝝ in ꝯtēplatōe ad ōma ſurſū rapiẗ ſtatim
hāc iportunis caro tēptatōibus impugnat. ⁊ potitis aliq3diu ce=
leſtib9 obiectis actōibus illicite imaginib9 reuberaẗ. Nā ſtimul9
carnis repēte hāc ſauciat. q̄3 ex carnē ſcta ꝯtēplatio rapiebat.
hinc bij. Anima q̄ ſemel accepit a dn̄o intrare ad ſemetip̄am ⁊ in
intimis ſuis dei pn̄ciā3 ſuſpirare neſcio an vel ip̄am gehennā ex
piri ad tempus horribilius penalius ne ducat q̄m poſt ſpūalis
ſtudij hui9 guſtatam ſuauitatē exire denuo ad illecebras ⁊ mo
leſtias carnis ⁊ ſubiūgit. dico. n. vob̄ nł ē qḋ intm̄ formidet quiſ=
q̊s h° bn̄fitiū ſeł accepit. q̄3 ne gr̄a dēlict9 nc̄e habeat egredi de=
nuo ad carnis ꝯſolatōes īmo deſolatōes. S3 ne q̊s ex his penali
tatibus reatus contemplatōis gratiā in quo nobiliſſimus ſtat9
religioſorum conſiſtit minus deſideret minus curet. Sciendum
q7 predicte tres penalitates tribus dulciſſimis deuotionibus ꝑ
miſcentur ex quibus ita abſorbentur vt nichil penitus ſenciatur
hee autem deuotiones conſiſtunt in feruentiſſimi deſiderij ar=
dore. in ſuauiſſime delectationis dulcoris in prius guſtate. gra
cie relicto odore. ita ut p̄ma deuotō prime penalitati. ſcđa ſcđe
tercia tercie miſceatur. Dico dico q7 p̄ma deuotio ſcilicet ardor

ferue̅tiſſimi deſiderij ꝑmixta ꝓme penalitati.ſ.fatigatōi laboris
ip̄m attenuat ⁊ penitus exſufflat.ut nl̄ penitus ſenciat̄.imo dele
ctabiliter fatigatur ſic̄ cattulus cum feram in ſequitur pre deſi
derio feram apphendi nec laborē reputat.neqꝫ ſentit fatigatoꝫ
vt delc̄abilit̄ currat vſqꝫ ad mortē ſic p̄mmio deſidio apphendi
di deū q̄ꝫ ſ̄ nos ſpeculādo ſpectamꝰ ſeu guſtamꝰ vſqꝫ ad mortē
delc̄abilit̄ fatigamꝰ.hic bn̄.Optꝫ ut ardor deſiderij p̄uemet fa
ciē eiꝰ ad om̄ꝫ aīaꝫ ad q̄ꝫ d̄s ē venturꝰ.Scd̄a deuotō ē ſuauiſſima
delc̄atio dulcoris abſorbēs et extinguēs totalit̄ penalitatē tēp
tatōis vt vix eiꝰ titillatō ſentiat.De hac deuotōe di.bn̄.Cōſola
tio n̄ ē aliud q̄ꝫ ſuauiſſima delc̄atio boni ⁊ guſtꝰ ſapīe licꝫ exiguꝰ
q̄bus iterim benignus afflictā refrigerat aīaꝫ.Tercia deuotō ↄſi
ſtit ī ꝓus guſtate gr̄e relicto odore vt licꝫ ex gr̄e ſubtractōe cru
ciet̄ ex relicto tn̄ odore āpliꝰ ↄſolet̄.ex q̄ odore aīa illecta p̄mmio
deſidio langwē īcipit ↄtinuo clamore reuocās gr̄aꝫ q̄ꝫ amiſit.De
q̄ bn̄.Subducto aīe tā dulci ſpōſo interī aliqd n̄ dico deſidate nc
cogitare libet clamans affc̄uoſe deſidio reuītē reuertē ⁊ ſubiūgit
Verbo itaqꝫ abeūte vna iteꝝ ⁊ ↄtinua vox aīe ↄtinuū eiꝰ deſide
riū tanq̄ꝫ ↄtinuū reuītē donec iteꝝ veniat licꝫ itaqꝫ aīa de dei ab
ſentia cruciet̄ de odoris tn̄ relicti p̄n̄tia in īfinitū āpliꝰ ↄſolat̄ ut
miro mō ↄ̄ria coeant ut dulcis ſit penalitas.⁊ penal̄ delectabi
litas ⁊ h̄ eſt qd̄ di.job.Reuerſus mirabilit̄ me crucias qd̄ exponēs
gg̃.di.Oīpotēs dn̄s vn̄ mētē nr̄aꝫ viſitās ad amorē ſuū ſublimit̄
erigit īde hāc ꝑ lacrīmas ſuauiꝰ affligit.Vn̄ neq̄q̄ꝫ ſe penalit̄ ſꝫ mi
rabilit̄ aſſerit cruciatū.qꝛ dū ꝑ fletuꝫ intꝰ ad ſūma rapit̄ penam
ſuā libēs gaudēs qꝫ mirat̄ vt dulcit̄ cruciet̄ ⁊ penalit̄ ↄſolet̄ ⁊ ſic
pꝫ quō ↄtēplacō q̄dā ſit cruciatō q̄ tn̄ quodā mirabili mō in infi
nitū āpliꝰ ↄſolet̄ q̄ꝫ penal̄r cruciet̄.poſt hāc bt̄aꝫ ⁊ glo̅ſaꝫ cū dn̄o
crucifixiōꝫ cū ip̄o eꝯmorimur.vt ſic pꝰ crucis multatōꝫ ⁊ cruci
fixiōꝫ xp̄s moriebat̄ Sic ⁊ nos pꝰ p̄dictas crucifiōes cū dn̄o mo
riamur.Quia vt ait Apl̄ꝰ.Si ↄmorimur ſcd̄s regnabimꝰ.nūq̄ꝫ.m
vita nr̄a ad plenā ꝑfcōꝫ ſurgit niſi cū dn̄o moriamur.qꝛ nec gra
nū plenū fructū afferre poterit.n̄ iactū ī ſeīe moriat̄.Veꝝ tn̄ fin
ꝑbm mors nl̄ aliud ſit n̄ delectabiliū ab inuicē ſeꝑacio.Sciēd q
q̄ deo ⁊ cū deo mori deſidat oꝫ eū a tribꝰ d̄lc̄abilibꝰ ſeꝑari fūdit
ſcꝫ ab oībꝰ mūdi ↄcupiſcēcijs.ab oībꝰ carnis deſiderijs ⁊ ab oībꝰ
cordis vicijs ita vt iſta tā ī nob̄ tā efficacit̄ ſint extīcta vt ita par
ſic̄ ī mortuo hoīe ſenciant̄ vel nl̄ ex oībꝰ q̄ mōi.carnis.cordis.ſiit
n̄ ſolū nō libeat ſꝫ penitꝰ nō titillet.Nā q̄ꝫdiu iſte affcōes in nob
ſenciūt̄.⁊ ſi potent̄ ꝑ reſiſtētiā vincunt̄.ad h̄ tn̄ mortua n̄ dicūt
ſꝫ iā mōtificat̄ cū uo iā āpliꝰ n̄ ſenciūt̄ tunc ꝓmū ad plenū mōtua
dicunt̄.⁊ h̄ ē q̄ ait aug̃.h̄ ē totū opus nr̄ꝫ et tota vita noſtra affe
ctōes peccatorū mūdi ⁊ carnis caſtigare refrenare mortificare

⁊ ſubiūgit q̄n g° aliq̇d delectabat ⁊ n̄ ei ꝯſenciebat̄ mortificabat̄
cū aūt iā nō delectat mortuū ē ⁊ felicit̄ mȯtificatū· de hac gl'oſa
mȯte di· pſ̄· ꝑcioſa ī ꝯſpc̄u dn̄i mors ſctoꝝ ei9· q2 nūq̄z morti xp̄i
reꝯpēſam9 n̄ talit̄ moriamur· vt ſic ip̄e ꝑ nob̄ mortu9 ē ſic ⁊ nos
ꝓpt̄ ip̄m ſilr̄ moriamur· ip̄a ē· n· illa mors· de q̄ d̄r in apoc· Beati
mortui q̄ ī dn̄o moriunt̄· deinde p9 ꝑ̄dc̄a oīa xp̄s ī cruce mortu9
lancea in cȯde vuln̄at̄· de q̊ nobiliſſim9 ītimiſſim9 ⁊ delicatiſſim9
ſanguis largit̄ emanauit ī q̊ iteꝝ expedit vt dn̄z imitemur· vt ſic̄
ꝯcrucifixi ⁊ ꝯmortui ſumus cū xp̄o ſilr̄ ꝯvulneremur· P9q̄z t' malis
oīb9 mortui ſum9 vuln̄amur ī corde nr̄o magno vuln̄e maxīe cari
tatis maximā at̄ caritatē dixi q2 n̄ ē illa caritas gn̄alis vel ec̄ ꝯpl'a
ris ſ3 ē q̄dā caritas ſingl'aris q̄ paucoꝝ ē imo ſolūmō ꝑfc̄iſſimoꝝ
Pro q̄ ſi decreuim9 laborare videam9 p° q̊ in trāſfixione cordis
iħu fc̄m ſit vt ſm̄ h̊ nr̄i cordis trāſfixiōz valeam9 lic3 tenuit̄ īſtau
rare· Sciend̄ g° q̊ in vuln̄atōe cordis iħu t̄a ꝯgnoſcim9 acciddiſſe
ſc3 cordis aꝑcōz ſanginis effluxiōz· aq̄ emanatōz q̄ t̄a ec̄ in nobis
accidūt· ſi tn̄ vita nr̄a ꝑfecerit vt ī corde ꝑ fortiſſimā illā carita=
tē ſpūalit̄ vuln̄emur qd̄ vuln9 accepiſſe ſe gl'at̄ ſpōſa ī Cant̄· v· cū
dic̄ vuln̄ata caritate ego ſū de q̄ gg· Mala ē ſal9 cordis qd̄ dolo
rē h9 vuln̄is neſcit cū at̄ ſentire h9 vuln̄is amorē ceꝑit fit aīa ſa=
lubrior ex vuln̄e q̄ ꝑ̄us egrotabat ex ſalute· hic bn̄· h̊ abſq3 ira in
fligit̄ ⁊ abſq3 dolore ſenciet̄· q̄ ſagitta reſiliēs in auctorem ec̄ ip̄3
deū vuln̄at ip̄o dicēte ī cant̄· vuln̄aſti cor meū ſoror mea ſpōſa h̊
g° vuln9 cū accipim9 ꝑ duo ꝓbat ī nob̄ cordis aꝑcōz· p° ꝑ deuo
tōis nr̄e q̄ d̄ ī cȯde exit q̄ in ꝯtinuā euaporatōz· 2° ꝑ vbrimū imbrē
⁊ bōꝝ dn̄i q̄ſi ꝯtinuā īfuſiōz· P9io dico q̊ h̊ vuln9 cordi nr̄o īfixū
ꝓbat cordis aꝑcōz in eo q̊ q̄ſi ꝯtinue tanq̄z flāma de ore forna=
cis ꝓſiliēs nr̄a deuotō ſurſū ad deū euaporat vt ex eo freq̄ntius
vehemēs ⁊ ī effabil' ardor ebulliat· De q̊ imbre ī nos ꝯfluēte dic̄
bn̄· Si ſenſero in aꝑire ſenſū vt ītelligā ſcripturaz ā ſmōz ſapie q̄ſi
ebullire ex ītimis ā īfuſo luīe deſuꝑ reuelari miſteria ā certe ex=
pandi in q̄ſi qd̄dam largiſſimū celi gremiū ⁊ vberiores de ſurſū
īfluē meditacōm· imbres· n̄ ābigo ſponſū adeſſe· Verbi ſi quidē
hee copie ſūt ⁊ de plenitudīe ei9 iſte· accipim9· q̄ nullis v̇bis aīa
potēt explicare ſ3 q̊buſdam exalatōib9 ⁊ euaporatōib9 eructuat̄
De q̊ di· bn̄· Flagrās amor ꝑ̄ſtim ꝯmus cū ſe intra ſe cohibē non
potēt· n̄ actēdit q̊ ordine q̄ lege v̇boꝝ ebulliat· īmōdum nec vllas
voces req̄rit ſolis ꝯtent9 ſuſpicijs q̄ inceſſant̄ de ꝓfūdiſſimis af
fcib9 vltro aſcēdūt q̄ vi3 ſuſpiria ip̄a deuotō ſic īrrumpe īmōdū
mtit̄ volēs effundē ſe ꝑ v̇ba ſ3 n̄ ꝑ̄ualēs loquit̄ q̄dē aliq̄d ex affcu
non ex intellectu· non conſiderat quid qualiter eloquatur· ſ3 q̊c=
quid in buccas venerit vrgente amore non enunctiat ſ3 eructu=
at· Scd̄o ꝓbatur cordis aꝑcio ꝑ vberrimoꝝ imbrium bonorum

dñi q̄ſi ↄtinuā īfuſiōȝ·cū·n·cor deuotoꝝ ad bona dñi ſuſcipiēda
patulū ē ⁊ aptū nec ē in eo aliq̄d qđ dei grãs ꝓhibeat vel retar
det tūc pius ⁊ benignꝰ dñs largus ⁊ miſericors nō ceſſat īfundē
imbres grãꝝ nūc īmittēs ſapiãȝ dmoꝝ nūc noticiā ſecretoꝝ·ali=
qñ guſtū ⁊ experientiā eternoꝝ aliqñ vō reuelatōes miſterioꝝ alqñ
ſecuꝝ facit ⁊ certificat eternaliū boꝝ ⁊ ad hꝰ īfinitis mōis q̄bꝰ ↄſo
lat̃ ds elc̄os ſuos pit̃ ⁊ dilc̄os ⁊ ſic ꝓbauimꝰ ꝑ deuotōis nr̃e ſur=
ſū ad deū exalacōȝ ·⁊ grãꝝ dñi defluētiū in nos infuſiōȝ cordis
euidētiſſimā aptōȝ·Si·n·cor eēt ſtrictū ⁊ clauſū nc nr̃a ſurſū pt
deuotō aſcendē·nec dei bona deſcendē ī nos poſſent q̄ viciſſitu
do noſtre deuotionis aſcendentis·⁊ dei gratie deſcendētis pul
cre in ſcala iacob ꝑfigurata legit̃·in q̄ aſcendentes et deſcēdētes
angeli ꝓhibent̃·Secundo intranſfixione cordis ihū legimꝰ ſan
guinē effluxiſſe·ſanguinē inq̄ȝ nobiliſſimū qui in terrā vberrime de
fluebat qui in corde ihū xpī nimiā caritatē qua dilexit nos ſepe
eferbuit ſic olla·ꝑ q̄ȝ ſanguinē nobiliſſimū ⁊ delicatiſſimū q̄dā no
biliſſime deſignant̃ vtutes q̄ ex corde deuotoꝝ·cum talit̃ vt dctin
eſt trāfixi fuerint effluunt ⁊ ſic ille ſanguis xpī ex intimo·ſic il
le vtutes exītima vi hūane vtutis ⁊ q̄ſi medulle aliaꝝ vtutum in
nr̃os ꝓximos deriuant̃ q̄s gg·enuiat ita dicēs ī mōo viuē ſine mōo
aliena ñ appetē ꝓpria ñ tenē·laudē deſpicē·obꝓbria amare·glām
fugē·deſpectū deſiderare adulātes deſpicē·deſpiciētes hōrare
mala nocentiū ex corde dimittē ⁊ erga eos dilcōis grãȝ ī corde
īmobilē retinē·⁊ hee difficiliores int̃ vtutes cetas rputant̃·Ter
cio ī trāſfixiōe cordis ihū aq̄ȝ cū ſanguine legimꝰ emanaſſe·⁊ qꝛ vi
ta humana ex corrupta nata tranſire ñ potit ſine q̄licūq̄ȝ puluē
pctoꝝ iux̃ illō Ecc·Nō eſt hō iuſtus in t̃ra·q̄ faciat bonū ⁊ ñ pec
cet·iō idē puluis pctoꝝ ꝑ aq̄ȝ deſigtus ī ſingul̃ deuotōibꝰ cum
ſanguine vtutū effluit vt tandem plene ⁊ ꝑfcē exinaniti īfūdamur
plem deo vt ſic ex oī nr̃o deo ad hēamus ⁊ toti ſimꝰ plem dō ⁊ hꝰ
ē qđ di·aug·Cū in heſero tibi ex oī me nuſq̄ȝ erit m̄ labor ⁊ do
lor·⁊ viua erit vita mea tota pleāte·Sȝ dicūt puſillanies q̄ nob
⁊ vbis iſtis q̄s ad iſta p̄t attingē dico q salti ex hac ↄgnoſcimꝰ
qꝛ vē viles ⁊ miſi ſumꝰ·Si eñ ds iubet nos dicē q inutiles ſumꝰ
⁊ cū fecerimꝰ oīa q̄nto magis vacit̃ dicē poſſumꝰ q nl ſumꝰ qꝛ nl
facimus hic bñ·ꝓptea mādata ſua ds voluit cuſtodiri nīs vt vi=
dētes īꝑfcōȝ nr̃aȝ ⁊ ñ poſſe nos facē qđ debemꝰ ſalti ex hꝰ hūilia
remur·⁊ ſic hūiliati ad miãȝ ↄfugiamus et iuſtificabit vos gtis
ihs xpūs·

De Sancto Matheo·

Equere me Mat·ix·di·gg·ꝑ hꝰ vba dñs oīns nos ad etnã
tatē vocat q̄ duobꝰ mōis veniūt·ſ·mala deſerēdo·et bōa
faciēdo·ex q̄ꝝ vboꝝ vtute btūs mathęꝰ miſericordit̃ inſpiratꝰ ſta=
tim relictis oībꝰ dñm ē ſecutꝰ qui cū dñm ꝑfectiſſime ſeq̄ret̃ ñ ſolū

pcc̄a auaritie q̃bus īnbyabat ſūt ei īdulta ſʒ ad ſublimiſſimū ſta
tū eccīe·ſ·ad apicē apl̄ice ewāgelice dig̃tatis ē mirifice ſublima
tis Vn̄ eius ewangeliū p̄ cetis ewāgeliſtis ī ecc̄ia crebri⁹ recitaꝛ
vt ꝑ h̓ nob deꝛ ītelligi·q7 null9 pcc̄oꝝ q̄ʒtūcūqʒ ꝓfūdat9 d̄eat de
uenia ſi tn̄ ꝑfc̄e ꝯu̇ſus fūit deſꝑare·vn̄ cū ſint t̄a gn̄a pcc̄oꝝ·ſ·ſu
ꝑbia auaritia luxuria·q̄ q̃ſi totū mōm p9 ſe trahūt·tres ſc̄ti ſunt
nob ī ecc̄ia ſublimati·ſ·paul⁹ mathe9 dauid·q̇ ī p̄dc̄a pcc̄a p̄ cete
ris hoīb⁹ ꝓfūdi⁹ ſūt ꝓſtrati·q̄ ſic̄ p̄ cetis peccauerūt ſic ec̄ eoꝝ
doctrina p̄ alijs nob ī ecc̄ia recitaꝛ·ut ꝑ h̓ nob deꝛ ītelligi q7 nll̄a
pcc̄a p̄pediūt eos q̇ ꝑfc̄e p⁹ lapſū ad dn̄m ꝯūtūꝛ·vn̄ p̄ alijs o͛oi
b9 ps̄·dauid freq̄ʒti9 rumīanꝛ ewāgelia mat·crebrius recitanꝛ
ep̄le pauli q̃ſi ꝯtinue decantanꝛ·qꝺ̓ totū iō fc̄m ē·ut tāto effica=
ci9 nos pcc̄ores deuenia p̄ſumamus·q̄ʒto p̄ cetis hoīb⁹ magnos
pcc̄ores videm9 ī ecc̄ia ſublimatos·⁊ h̓ breuiꝛ tacta ꝺ̓ ſc̄to math.
ſufficiāt·Nūc v̓ba ꝓpoſita ad nr̄aʒ īformatōʒ adiuuāte dn̄o īfle=
ctam9·q̄·n·locut⁹ ē ſel̓ dn̄s ad math·ꝑ corꝑalē allocutōʒ nob lo
quiꝛ cottidie ꝑ internā aſpiratōʒ dicēs ſingul̓ ⁊ cībus nob ſeq̄re
me·hīc job·xxxiij·Sel̓ loquiꝛ ds̄·⁊ ſc̄ꝺ̓o idipm n̄ repetit·q7 qꝺ̓ ſel̓
vm vel paucis loquiꝛ ī ſcripꝛa·h̓ n̄ repetit vt nob loquaꝛ corꝑal̓r
ſīc illis vn̄ g̓g·Exponēs p̄dc̄m v̓bū job di·ꝺ̓s ſinguloꝝ cordib⁹ p̄=
uatis voci b9 corꝑaliq9 n̄ loquiꝛ ſʒ tale eloquiū ꝯſtruit ī ſcripꝛa
ꝑ qꝺ̓ cūctoꝝ āmonitōib⁹ ſatiſfatiat·hīc mat·xiij·v̓itas di·Qꝺ̓ vob
ſcʒ apl̄is dico oībus dico·Sup qꝺ̓ aug̃·di·Nō ſolū illis dixit q̄b9
tūc loq̄baꝛ·ſʒ ⁊ illis q̄ fuerūt p⁹ illos an̄ nos ⁊ ec̄ ad nosip̄os·⁊ q̄
q̄re me n̄ corꝑis paſſib9·ſʒ mētis affc̄ib⁹·In q̄ v̓ba tria īplicat ꝑm
tū ꝑ q̄ʒ bonū faciam9 t̓mīnū a q̄ recedam9 mo
ꝓut īportat t̓mīnū·a q̄ ſc̄ꝺ̓m iteꝝ ſeq̄re·ꝓut ſig̃t motū ꝑ q̄ʒ bonū
fatiam9·terciū ibi me ſig̃ns t̓mīnū cui feliciꝛ īheream9·Eſt itaqʒ
ſenſus p̄dc̄i v̓bi·ſ·Seq̄re me vt a malo r̓cedatis·bonū qꝺ̓ me feciſ
ſe ꝯgnoſcitis faciatis vt tandē ad me ꝑueniētes īn feliciꝛ adhe͞a
tis qꝺ̓ ſi decreuerim⁹ faciēꝺ̓ a malo t̓plici recedam9·ſ·a mūꝺ̓i di=
uitijs·a carnis delicijs·⁊ ab oīb9 īiuſticijs cur h̓ q7 diues ī regnū
dei difficul̓ veniet·vacans delitijs deo diſplicʒ·īiuſtū ꝺ̓o odit·
Nā de·j·di·mat·Diues difficile ītrabit regnū celoꝝ·ꝺ̓ 2° di·ap⁹·
Qui ī carne ſūt deo placē n̄ pn̄t·de 3° ps̄·Iniq̄s odio habui Si g°
deū cupim⁹ efficaciꝛ ſeq̇·p° a mūꝺ̓i diuicijs lōgi⁹ recedam⁹ n̄ q7 di
uitie ſint peccata ſʒ ſūt veraciter occaſio peccati·et impediūt om
nino ſequi dominum cupientes·hinc apoſtolus ad thymo·Qui
volunt diuites fieri incidūt ītēptatōʒ ⁊ ī laqueū diaboli ⁊ ī deſi
deria multa que mergunt hoīes in interitum ⁊ in ꝑditōʒ·Sʒ di=
cūt diuites·ꝯceſſis vtimur·aliēa n̄ q̄rim9·⁊ ſi dig̃ miē retbutōe

nõ agim⁹ · nulla tñ puſa ppetram⁹ · ad qḋ rñdꝫ gg · dñs h̓ id eco
diuites ſentiũt · qꝛ aurẽ cordis a vb̓ celeſtib⁹ claudũt neqꝫ · n · di
ues q̇ cottidie epulabat̃ ſplẽdide rapuiſſe aliena ſꝫ ifructuoſe p
prijs vſus fuiſſe phibet̃ ⁊ tñ eũ p⁹ hãc vitã vltrix gehẽna ſuſce
pit ñ qꝛ aliq̇d illicitũ ↄq̇ſiuit ſꝫ qꝛ imoďatu vſu totũ ſe licitis de
dit ꝫpt̓ qḋ ďꝛ lu · vi Ve vob̓ diuitib⁹ · q̇ hẽtis h̓ ↄſolatõꝫ vr̃aꝫ nl̓laꝫ
aliã cãm ponẽs · ñ qꝛ hñt h̓ ↄſolatõꝫ ſuã qꝛ ſic̃ in Act̓ · ďꝛ p mlt̓as
t̓bulatões ỏꝫ nos itroire ĩ regnũ dei ipi at̃ ñ ſolũ ñ t̓bulat̃ ſꝫ tota
die ↄſolant̃ vñ Ecc̃ · xiij · Diues locut⁹ ẽ ſupba ⁊ iuſtificauer̃t illũ
Paup locut⁹ ẽ ⁊ dicũt · q̇s ẽ h̓ · vñ job ducũt ĩ bonis dies ſuos ⁊ i
pũcto ad iferna deſcẽdũt · Scḋo volẽtes ſeq̇ dñꝫ · a carnis delicijs
lõge fiãt · q̃re qꝛ ĩ carnis delicijs ďs nunq̃ꝫ poſuit pedem ſuũ · vñ
eoꝝ via directe ducit ad ifernũ iux̃ · aplm Ro · Si ſm carnẽ vix̃e
ritis moriemĩ · ſ · mõte et̃ne dãnatõis hmõi · n · vt ait ap⁹ ďo ñ fue
ũt ſꝫ ſuo venti · nã ipoꝝ ďs vent̓ ẽ ⁊ gl̓a ĩ ↄfuſiõe · t̓les · n · ſteriles
ſũt ⁊ nunq̃ꝫ aliq̇d faciũt ad ſalutẽ · cũ · n · deo ñ placeãt vt ait apl̓s
Qui ĩ carne ſũt · ďo placẽ ñ pñt · nec poñs ipoꝝ opa placẽt ďo · qꝛ
ab eo q̇ diſplicꝫ nl̓ placꝫ ⁊ iõ hỏtamur Ezech̓ xiiij · Conũtimi ⁊ re
cedite ab ydolis vr̃is · qḋ · n · q̇ſqꝫ colit · h̓ ďs ei⁹ ẽ · h̓ g° relinquere
nos ỏꝫ ſi volum⁹ deũ ſeq̇ · Tercio volẽtes ſeq̇ dñm lõge ab oibus
iiuſticijs recedam⁹ · qꝛ vt ďꝛ deut° · xxv · Lõge aũ ſat̃ ďo ois iiuſti
cia · vñ ſap̃ · j · in iuſticia mortis ẽ acq̇ſitio hic Ecc̃ · xvij · Reuertẽ ad
dñm ⁊ auertẽ ab ĩiuſtitia tua ⁊ nĩs odito execratõꝫ ⁊ ↄgnoſce
iuſticias ⁊ iuditia dei · veꝝ qꝛ vt ait Bñ · Iuſtitia ẽ v̓tus reddẽs
vnicuiqꝫ qḋ ſuũ ẽ g° p oppoſitũ ſcire poſſum⁹ q̇ꝛ ſit iiuſtitia · Ipa
em̃ ẽ vitiũ p qḋ nulli reddit̃ qḋ ſuũ ẽ · vñ cũ pximũ ñ diligim⁹ vt
nos ipõs vel ei ñ ĩpendim⁹ qḋ nob̓ ĩpendi cupim⁹ · vel ec̃ maluꝫ
ei facim⁹ qḋ nob̓ nolum⁹ exhiberi · ĩ oib⁹ illis iiuſticiã exercem⁹
ab hac g° lõge recedẽ nos ỏꝫ ſi cupim⁹ deũ ſeq̇ · ab hac g° iniuſti
cia phibẽ nos voluit dñs cũ in lege mãdauit · q̇ꝛ int⁹ debẽt eſſe
modi⁹ equ⁹qꝫ ſextari⁹ qꝛ vt ait Salon · Pond⁹ ⁊ põdus mẽſura
⁊ mẽſura vtꝛqꝫ abhoĩatio ẽ apud dñm qḋ exponẽs gg · di · Scim⁹
qꝛ falſi negociatores duplici pondẽ ⁊ mẽſura vtant̃ · Nã pond⁹
aliud hñt ad qḋ pẽſant ſibi ⁊ aliud ad qḋ pxĩo · pparant g° ad dã
dũ ponďa leuiora · ad accipiendũ uo ponďa g̃uiora · Ois g° hõ q̇
alit̃ pẽſat ea q̃ pxĩ ⁊ alit̃ ea q̃ ſũt ſua · põdus ⁊ pond⁹ h̓ vtꝛqꝫ at
abhoĩabile ẽ apud ďm qꝛ ſi ſic pximũ vt ſe diligẽt · hũc ĩ bonis ut
ſe hr̃et ⁊ ec̃ iudicarꝫ ⁊ ſi ſic ſe ut pximũ aſpicẽt · ſe ĩ mal̓ ſic̃ pximũ
iudicaret cui⁹ ↄ̃riũ agim⁹ iceſſant̃ · qꝛ pleꝝqꝫ ↄtigit vt ⁊ nr̃a g̃ra
uia leuit̃ · ⁊ pxĩoꝝ leuia mala g̃uit̃ iudicem⁹ · h̓ g° ineq̇le pond⁹ i
iuſtitia ẽ a q̇ nos rcedẽ ỏꝫ · ſi volum⁹ deũ ſeq̇ · Scḋo dõm ẽ de mõ
ſequendi per q̃ꝫ tranſeamus deus autem noſter pre ceteris ta
ĩſe habuit per que ſequi dõm nr̃m nos cptet · ſ · paupɫtatẽ aſpitatẽ

ĩn cibus eq̄tatē· q̄ rc̄a frōte· ſūt oppoſita p̄dictoꝝ· Nā pauptas
diuicijs· aſpitas delicijs eq̄tas iniuſticijs ↄ̄riaẗ· ſi g° deū ſeq̄ volu
m⁹ vt hortaẗ īduam⁹ ei⁹ pauptatē Nā vt ip̄a v̄itas ait· n̄ q̄s renū
ciauit cib⁹ q̄ poſſidʒ n̄ p̄t me⁹ eſſe diſcipul⁹ luc̄· xij· Ad hāc pau
ptatē dn̄s trahē cupiebat diuitē q̄zdā cū dicebat mat· xix ſi vis
pfc̄s eſſe vade ⁊ vēde oia q̄ hēs ⁊ veni ſeq̄re me· qd̄ recta nob̄ de
bēt facile p ſuaderi maxīe cum in h̄ videm⁹ dn̄m p̄ceſſiſſe· vn̄ bn̄·
Mag̃ abuſio frēs vt diues velit eē vilis v̄micul⁹ ꝑpt̄ q̄ʒ d̄s ma=
ieſtatis voluit eē paup· Scd̄o īduam⁹ vite ei⁹ aſpitatē portātes
ſtigmata ſudoris ⁊ laboris in corpe nr̄o ut dicē poſſim⁹ cū apl̄o
Supplebo ea q̄ deſūt paſſioīb⁹ xp̄i ī corpe meo· vn̄ aug̃· enūatis
multis ei⁹ aſpitatib⁹· tandē ſubiūgit h̄ xp̄i paſſiōes xp̄iano ſūt
imitāde n̄ delitie ↄquirēde· Sʒ lamtabilit̄ ↄq̄riẗ bn̄· di· Heu dn̄e
oīs volūt te ↄſeq̄· ſʒ pauci ſeq̄ ſciētes· q̄ ſi excepti fuim⁹ a caſti
gatōe flagelloꝝ excepti erim⁹ a nūo filioꝝ· Tercō ſeq̄mur dn̄m
p vite eq̄tatē cib⁹ hoīb⁹ equū pond⁹ tenētes ⁊ p⁹ponam⁹ p̄uatū amorē q̄ pene in oīb⁹ nob̄ viciat hāc v̄tutē· vn̄ gḡ· Scim⁹ q̄ ve
hement̄ claudit oculū rōis p̄uatus amor· ex q̄ fit vt hāc equitatē
pauciſſimi vt dignū ē v̄aciẗ ↄſuēt· q̄ forſitan neſciūt q̇d ſit equū
vn̄ ſi n̄ vacat oīs paginas pſcrutari ciā ī voluta ſmonū euoluē
cia ſecreta ſcrip̄tāꝝ penetrare ad inq̄rendā ⁊ faciēdā eq̄tatē ſal
tim itrem⁹ noſmetip̄os ⁊ legam⁹ naẗalez ſcrip̄taz· ſcriptā ītabul̄
cordis nr̄i vbi legim⁹· qd̄ tibi n̄ vis fieri· alij ne feceris· ⁊ qd̄ tibi
vis exhiberi alt̄i exhibeas· p q̄ duo mādata plene ⁊ pfecte nr̄is
ꝓxīs exhibebim⁹ eq̄tatē· Nā p h⁹ legis naẗalis obſuatōz antiq̄
p̄res dn̄o placuer̄t cū tn̄ adhuc nec legis nec gr̄e ſcrip̄ta eēt hoī
b⁹ ↄmdata· Nā de noe d̄r· Erat noe iuſt⁹ ⁊ pfc̄s in gn̄atōe ſua et
ad abrahā d̄r· Ambula corā me ⁊ eſto pfc̄s· Sequiẗ terciū pn̄ci
pale· ſ· me· in q̄ nob̄ innuiẗ tm̄m⁹ ſiue fins· p q̄ʒ dn̄o feliciẗ inhēa
m⁹ q̄ iuſte ſequiẗ ad p̄dc̄a· q̄ p⁹c̄z a malis receſſim⁹ ⁊ qd̄ bonū
ē facim⁹ dn̄m iuenim⁹ q̄ iuento adhēbim⁹ ei· dicētes· m̄ adherē
d̄o bonū ē ponē ī dn̄o meo ſpē meaz merito g° ut ait bn̄· Cūctis
rnūctiat affc̄ib⁹ alijs aīa creata huic ſolc īcūbit dicēs ex oī cordis
affcu illd̄ Cant̄· Inueni q̄ʒ diligit aīa mea q̄ vt d̄r Ecc̄ Qui iueīet
illū iueniet tħauꝝ talē· videlicz tħauꝝ in q̄ oīs diuitie· oēs v̄ē
d̄litie· v̄ē iuſtitie ⁊ oīe qd̄ viri bōi hʒ rōz· copioſiſſime īueniūẗ nc
imerito· cū· n· ꝑpt̄ deū vanas diuitias vanas d̄litias ⁊ oīs iuſti
cias dimittim⁹· īuenim⁹ tħauꝝ deū· ſ· in q̄ p̄dc̄a oia v̄aciẗ inuenī
m⁹· vn̄ aug̃· ſup illo v̄bo· Ecce nos reliq̄mus oia dic̄ petr⁹ ⁊ ſui
ſeq̄ces· reliq̄runt oia vana· ⁊ accepūt oia v̄a· īuenim⁹· n· ī d̄o diui
tias meritoꝝ· diuitias gr̄aꝝ· diuitias v̄tutum ⁊ omia v̄a bona ut
dicē poſſit nobis illd̄ de⁹ gn̄· xix· Modicū hūiſti an̄q̄ʒ venirē ad te
nūc diues effectus es bn̄dixitq̄ʒ tibi deus ad introitum meum

de his diuicijs di·gg·Quid nob cū diuicijs h9 mōi·q̄ nec vē nͨ
vr̄e ſūt·ſ3 vē diuitie ſūt q̄ ī deo īueniūť ⁊ cū deo poſſidēť·Siľr m
ōo īueniūť delitie oībus mōi delicijs h9 meliores·ſi·n·ī creaťa
poťit aliq̄s deliciari quō ī ōo n̄ delitiamur a q̊ ē om̄e bonū·⁊ om̄e
dulce fluit·vn̄ ip̄e di·Ecc̄·ij·q̄s delicijs affluet q̄ſi di·nēo hic iob
xxij·Si reūſus fūis ad oīpotentē edificabis·⁊ lōge faciet iniq̄ta=
tē a tabnaculo tuo·⁊ ſē tūc ſup oīpotētē3 delicijs afflnēs·de q̊b⁹
di·bn̄·Sic ē aduētus ſpōſi vn̄ om̄s diuitie ſalutis cū eo ⁊ vniūſa
q̄ de ip̄o ſūt affluūt ōlicijs redūdātia iocūdis ⁊ ſalutarib⁹ ſacr̄is
Inuenim9 eē in deo om̄3 eq̄tatē·q2 in eius p̄n̄tia n̄ poſſum⁹ facē n̄
equū preſtante iħu xp̄o De eodem·
Vrgēs ſecut9 ē eū idē vt ḡ di·mḡr in ſcolaſtica hyſto·q7
ī veťi lege nūq̄3 offēbať hoſtia ſiī libam̄tis ſuis Libamē aū
ſiū libam̄tū erat ſimula oleo ɔſpſa ⁊ vinū q̄ duo cū hoſtia
offēbanť ⁊ vnicuiq3 hoſtie ꝓpriū libam̄ eāt deťmiatū·ōz aū libam̄
q7 libeat q2 aditū hoſtie·ḡtificabat ea3 ⁊ acceptā fecit eā dn̄o vt
ḡta eſſ3 hoſtia cū libamīe·q̄ ſine illo nllaťe⁹ fuit ḡta qō itelligēſ
bt̄s mathe⁹ oīa ſua obſeq̄a cū aliq̄b9 additam̄tis·ꝑ q̄ ḡtiora feē
ōo ſua obſequia dn̄o ſuo offēbat Offēbat aū ťa deo obſequia cum
ſuis libam̄tis·ꝑ q̄ in tā magnū p̄ncipē corā dn̄o ē ꝓmot9·optu=
lit·n·deo obediā3 cū velocitate ɔuiuiū cū largitate·totā vitam
ſuā cū hūilitate·⁊ ex his ťbus magn9 valde ſct̄s corā dn̄o ē effc̄s
vt n̄ ſolū in apicē ap̄lice digtatis·Verꝫ eē in ſcriptorē·euāgelice
v̄itatis ſic ſublimatus vt n̄ ſolū ap⁹ ſ3 euāgeliſta in ecc̄ia noieť
Primū obſequiū tāgiť in eo·q7 di·Surgēs ſecut⁹ ē eū·q2 ſtatim
vt dixit iħs·ſeq̄re me ſine mora·ſeq̄bať eū·In q̄ tangiť obediēdi
velocitas·ſcōm ibi ⁊ fc̄m ē diſcūbēte eo ī domo·In q̊ tāgiť ɔuiuij
largitas·Nā de h̊ di·luc̄·v·⁊ fecit ei leui ɔuiuiū magnū in domo
ſua·tciū·ſ·vite hūilitas tangiť in eo q7 dic̄ Ecce multi publicani
⁊ pctōres veniētes diſcūbebāt cū iħu ɔniūans ſe illis inuēs ſe ſiľz
publicanū ⁊ ſic ſūmatim in iſto euāgelio tāgunť p̄dc̄a tria per q̄
bt̄s mathe⁹ ē mirifice ſublimat9 ⁊ h̄ de btō mat·breuiť tacta ſuf
ficiāt·q2 gl̄a q̄ in celo ⁊ in ťra hōrať ⁊ mag̃fice veñať·ꝓbat eū p̄
dc̄a ťa deo fideliť ⁊ pfectiſſime obtuliſſe Nūc p̄dc̄a v̄ba ad nr̄a3
edificatōz nob īſinuāt·ut ſi ei9 gl̄a cupi9 eē ꝑticeps·p̄dc̄a ťa cū
ſuis libamīb⁹ dn̄o offeram⁹·Nō·n·ē acceptor pſōaꝝ ōs ſ3 q̄cūq3
ſine tergiūſatōe deo exhib3 qō ipi exhibuerūt eadē gl̄a ſublimať
vn̄ Criſ·Qui ſctōꝝ merita religioſa caritate miranť eoꝝ mores
ſctōs atq3 iuſtitiā imiteť q2 q̄3 delcāt alicui⁹ ſctī meritū ōlectare
d3 par circa cultū ōi obſequiū vt q̄ ſctōꝝ merita admirať mirabiľ
ip̄e vite ſctificate reddať poſſum⁹·n·eē qō fuerūt ſi facim9 q7 fe=
cerūt·Pīo ḡo offerim⁹ deo ſacrificiū obedie·q̄ oī hoī ē nc̄ia ad
ſalutē·q2 ſic̄ ꝑ ī obediā3 ō ꝑadiſo cecidim⁹·vniūſi ſic eō rīo redire

ꝑ obedientiā oꝑtet. Hinc ē q̄ tā triumphās q̄ militās eccīa ſm
ſub ꝛ ſupꝛa ē ꝑ obedientiam oꝛdinata. vt palam deꝫ intelligi q̄
nullus n̄ ꝑ obedieuciā erit ſaluus. Mādat aūt nob̄ de⁹ tripl'r ſcꝫ
ꝑ ſcripturaꝫ libꝛoꝝ. ꝑ oꝛa platoꝝ. ꝑ inſpiratōm internoꝝ de p° dꝛ
Deu. viij. Om̄e mādatū qd̄ ego p̄cipio tibi caue diligent̄ vt faci
as Mat. xix. Si vis vitam ingredi ſuā mādata. Johis xiiij. Si di
ligitis me mādata mea ſuate. Scd̄o de mādato p̄latoꝝ di. dn̄s
q̄ vos audit me audit. ꝛ q̄ vos ſpnit me ſpnit. Itm̄ deut°. Facies
q̄cunq̄ꝫ dixerim q̄ p̄ſūt loco q̄ꝫ elegit dn̄s. ſeq̄ris qꝫ ſentēciā eoꝝ
nec declinabis ad dextrā nec ad ſiniſtrā. Qui aūt ſupbierit no=
lens obedire ſacerdotis impio. q̄ eo tp̄e miſtrat dn̄o deo ſuo. mori
atur hō ille De t̄cio ꝑ pſa. dꝛ. Ego ſū q̄ loquoꝛ iuſticias. Ac ſi di
cat qn̄ intꝰ in coꝛde ad mēoꝛiaꝫ reuocatis p̄cepta dn̄i nō vr̄a eſt
cogitatō. ſed mea ē allocutō p̄cipiēs interiꝰ vt p̄ceptoꝝ oꝑa im
pleatis Hic bn̄. Cū mala v̄ſamus ī coꝛde. nr̄a ē cogitatō cū v̄o bo
na. dei ſmo ē. illa ſcꝫ mala coꝛ nr̄m dicit. h̄ aūt bona coꝛ nr̄m au
dit. vn̄. gg. Cū pſemetipm̄ deꝰ interiꝰ loquit̄ ſola nob̄ vis int̄ne
aſpiratōis apit̄. ꝛ d̄ v̄bo eiꝰ ſiue lr̄is atꝫ ſillab̄ coꝛ docet̄ q̄ vtꝰ eiꝰ
intima q̄dā ſubleuatōe ꝯgnoſtit̄. quocūq̄ꝫ g° iſtoꝝ triū modoꝝ
p̄cipiat nob̄ deꝰ ſp ē ei ꝛ in oibꝫ ꝛ ꝑ oia obediendū Naꝫ de hac
obedientia dꝛ. j. Re. xv. Nūq̄ vlt deꝰ holocauſta aut victima ꝛ n̄
pociꝰ ut obediat̄ voci dn̄i. melioꝛ ē ei obediētia q̄ victima. ꝛ au
ſcultare magis q̄ offerre adipem arietū. qm̄ q̄ſi pctm̄ ariolādi ē
repugnare ꝛ q̄ſi ſcelꝰ ydolat̄e nolle acq̄eſcē. vn̄ bn̄. Nec ſtudiū bo
ne actōis. nec ociū ſcē ꝯtēplatōis. nec lac̄me penitentis accepta
eē potuerūt illi q̄ tantā hūit obediaꝫ. vt vitā q̄ ipaꝫ p̄dē maluit
Vt aūt ex h̄ ſacrificio nr̄e obediētie ſuauiſſimū odoꝛē dn̄o offeramꝰ
cum tribus eā libaminibꝫ exhibeamꝫ Debemꝰ. n. obedire velocit̄
ſimpl'r efficacit̄. p° dico obedire debemꝰ velocit̄ vt ſtatī audito
p̄cepto ſine omni moꝛa media velocit̄ obediamꝰ ſic̄ matheꝰ q̄ ſta
tim vt audiuit. ſeq̄re me ſine moꝛa ſecutꝰ ē dn̄m. nō petiuit indu
cias ad ſuādaꝫ peccuniā vel ſuis dn̄is pn̄tandū ſic̄ ille q̄ vocatꝰ
a dn̄o petiuit inducias vt ſepeliret p̄rēꝫ ſuū. nec obtinuit ſꝫ ſine
omni medio dn̄m ſeq̄bat̄ ꝛ id̄ hec velox obediēcia m'lto erit g̃cioꝛ
q̄ moꝛoſa ſic̄ hij de quibꝰ in regl'a nr̄a dicit p̄r bn̄dictꝰ q̄ mox vt
eis aliq̄d a maioꝛe ī patū ſit moꝛā pati neſciūt in faciendo. de q̄bꝰ
dꝛ in pſ Populꝫ q̄ꝫ nō ꝯgnoui ꝛc̄ vſq̄ꝫ ī auditu auris obediuit m
Scd̄o debēꝫ obedire ſimpl'r h̄ ē nō diſcutē vel dīiudicare ad q̄d
p̄cipiat̄. ſꝫ tm̄ ſimpl'r obedire nō curātes ad q̄d p̄cipiat̄ vel q̄d in
tendatur. dummodo deuote impleatur qd̄ precipitur a maioꝛe
Hinc bn̄. imꝑfecti coꝛdis ꝛ infirme ꝑſus volūtatis indicium eſt
p̄cepta ſenioꝝ ſtudioſiꝫ diſcutē. herē ad ſingula q̄ iniūgunt̄ exi=
gere, de q̄bus libꝫ rōm. ꝛ male ſuſpicari de omni p̄cepto cuiꝫ cā la

tuerit nec vmq̄ꝫ obedire libent͛ . niſi cū audire ꝯtigerit qḋ forte li=
buerit . nō actēdentes qꝫ quidā iuuenis ad p̄ceptū ſcioris ſui ad
aridū palū terre infixū ꝑ circulū āni aq̄ꝫ ſingulis diebus infudit
exꝯ obediētie v̇tute frōdes ꝓtulit . ſic in vitas pr̄m legit͛ euidē
ter Tercio obedire debem⁹ efficat͛ h̸ ē cū effcu opis fidelit͛ ⁊ dili
gent͛ ꝑficė qḋ mādat͛ ⁊ q̄ꝫtū in nob̄ ē ſꝑ ad h̸ initi vt aliq̄s fruct⁹
ex inūcto ope ꝓueiat impanti vel admin⁹ vt ad ipantis volun
tatē qḋ iniūgit͛ expleat͛ de hac efficacia obediēdi dic̄ . bn̄ . Perfc⁹
obediēs parat aures auditui . oculos viſui ligwā voci man⁹ opi
pedes itinēi . ⁊ ſic totū ſe colligit vt ex toto mandatum impleat
imperantis . De hac efficatia obediendi dicit . Gregorius . Sicut
bn̄ obſeq̄ꝫtes famuli dn̄oꝝ ſuoꝝ wltib⁹ ſꝑ intenti ſūt vt ea q̄ p̄ce=
perint feſtire audeāt ⁊ audita implė ꝯtendāt . ſic iuſtoꝝ mētes
ꝑ intentōꝫ ſuā oīpotenti deo aſſiſtūt . atꝫ in ſcripta ei⁹ q̄ſi os ei⁹
tuent͛ . vt qꝫ ꝑ eā dn̄s loq̄tur om̄e qḋ wlt tanto a volūtate ei⁹ nō
diſcrepent . q̄ꝫto eā in ei⁹ eloq̇o agnoſcūt . Vnde fit vt ei⁹ v̇ba nō
ꝑ eoꝝ aures ſupvacue trāſeant . ſꝫ h̸ in cordib⁹ ſuis figant . Scḋo
bt̄s mathe⁹ obtulit ſacrificium ꝯuiuij cū libamine largitatis . ſic ⁊
nos dn̄o ꝯuiuiū cū ſuis libamīb⁹ offerim⁹ . Primo g° dicim⁹ de cō
viuio q̄ſi ſacrifitō p̄ncipali . Scḋo dicam⁹ ḋ libaminib⁹ cū q̄b⁹ ꝯui=
uij ſacrifiū offerat͛ . Sciend̄ g° qꝫ triplex ē ꝯuiuiū ſcꝫ . corꝑale v̇ba
le . ſp̄uale Corꝑale ꝯuiuiū dn̄o offerim⁹ . qn̄ paupes xp̄i ꝓ dm̄ cibo
corꝑali recream⁹ . Cōuiuiū v̇bale dō offerim⁹ qn̄ v̇bo dī ꝓx ꝓxim
edifficam⁹ . Cōuiuiū ſp̄uale deo offerim⁹ qn̄ ꝑ meditatōs mētnas
deuotōes ꝯtēplatōes deo ī cordib⁹ nr̄is ꝯuiuiū p̄ꝑam⁹ . De p̄mo
ꝯuiuio dr̄ . luc̄ . xiiij . Cū facis ꝯuiuiū voca paupes debiles ⁊ clau=
dos ⁊ cecos ⁊ bt̄s eris qꝫ nō hn̄t retbuė tibi . De ſcḋo ꝯuiuio dic̄ .
aug̃ . Refectio ē q̄ ſaginat aīam . q̄ impingwat viſcēa . cū de diuinis
ſcriptis cibū eloquij ꝓxis miſtram⁹ . Gre . meli⁹ ē de diuinis eloq̄ijs
reficė aīaꝫ ſꝑ victurā q̄ꝫ cibo corꝑali reficė carnē itm morituram
idem . Cib⁹ mentis ē ſmo dei ⁊ q̄ſi cib⁹ accept⁹ ſtomacho lāgwe
ſcenti reicit͛ . qn̄ ſmo audit⁹ ī ventre memorie nō tenet͛ . Scimus
aūt qꝫ ſi q̇s alimēta nō retinet h⁹ vita deſꝑat͛ . De t͛cio dr̄ apoc
Ego ſto ad hoſtiū ⁊ pulſo ſi q̇s aꝑꝑaruit m̄ ianuā intrabo ⁊ cena
bo cū illo ⁊ ip̄e mecū . hinc bn̄ . Cib⁹ ē penitētia mea . cib⁹ ei⁹ ſal⁹
mea . cibus ei⁹ ego ip̄e . h̸ aūt tria ſacrificia . ꝯuiuioꝝ ſua q̄qꝫ dēnt
hr̄e libamina . Sūt aūt tria vt ſ̄ dc̄m eſt libamina ſcꝫ oleū . panis
ſimile . ⁊ vinū . offerat͛ g° ꝯuiuiū paupū cū oleo mīe ⁊ ꝯpaſſionis .
Conuiuiū ꝓxioꝝ . cū ſimila opacōnis cū . n . panis fit ꝓpum ꝯfor=
tare corp⁹ ſimilā offert . q̇cq̇d docꝫ ꝯfortat exēplo opatōis . Con
uiuiū v̇o intne inſpiratōis . q̄ cū deo . ⁊ ip̄e nobiſcū reficimur . offe
rat͛ cū vino inebriatōis . ſic . n . vinū inebriat ⁊ mētes alienat . ſic illḋ
intnū ꝯuiuiū q̇ cū dō ⁊ ī deo epulamur mētes nr̄as alienat iebiat

ꝛ tranſmutat ī ocu̅r ꝛ h̅ tria ꝯuiuia cū ſuis libamib⁹ fiāt ī habun
dantia largitatis· Sc̄ḋo offeām⁹ deo vitā n̄ram cū libamīe hūi
litatis· ſic bt̄s mathe⁹ deo totā in hūilitate obtulit vitā ſuā· Eſt
autē triplex vita ſcȝ actiā· ꝯtēplatiua· ꝛ affectiā· Actiua vita ſm̄
bedam ē p̄mo quiḋ ab omi h̄ ſc̄lo· imaculatū ſeip̄m cuſtodire· mē=
tem· manū· linguā· ꝛ cetera mēbra corpis ab oī inquinamento cul
pe ꝯtinere deīde exteriorē hoīeȝ iuſtis inſiſtē laborib⁹ ac ōims
ppetuo ſe ſubiugare ſuicijs ḋ ide ec̄ p̄xis in nc̄citatib⁹ iux̄ vires
ſuccurrē ac opib⁹ mīe fidelit̄ inſiſtē· Vita aūt ꝯtēplatiua vt idem
Beda ait eſt cū q̄s lōgo bone actōis excitio edoct⁹ ꝛ ōime oroīs
dulcedine inſtruct⁹ crebra lacᷓmaꝝ ꝯpūctōe aſſuefact⁹ a cūctis
mūdi negocijs vacare ꝛ ī ſola dei dilcōe oculū mētis infigē di=
dicerit gaudiūqȝ ppetue beatitudīs· qḋ ī futā p̄ceptur⁹ ē vita
etiā in p̄ñti cepit ardent̄ deſiḋare et deſiderādo p̄guſtare· Vita
v̇o afflictiua ē t̄bulatō vel ꝓpt̄ pc̄toꝝ purgacōm vel boni p̄moci
onem a deo nob inflicta· huic t̄plici vite ſūt t̄ia libamina adiun
genda· vt p̄dicta t̄plex vita p̄ tria libamina offerat̄· Vita· n· ac=
tiua p̄ fidelitatē· Vita v̇o ꝯtēplatiā p̄ hūilitatē· Vita aūt afflic=
tiua p̄ hylaritatē tanq̄ dn̄o offerant̄· P̄rio dico vita actiā debet
fidelit̄ diſpenſari vt ī ea nihil intēdat̄ nihil q̄rat̄ n̄ dei glīa ꝛ vti
litas p̄xioꝝ de q̄ bn̄· Reuera fidelis es famul⁹ ſi ḋ omni grā tran
ſeunte ex te nihil tuis maib⁹ adherē ꝯtingat Sc̄ḋo vita ꝯtēpla=
tiua debȝ hūilit̄ ociari· vt q̄tūlibȝ ī ea p̄ficiam⁹ nō tn̄ de nob niſi
hūilit̄ ſentiam⁹· oportet nāqȝ vt ait bn̄· Hūilit̄ ſentire ḋ ſe· inten
tē ad altiora· ne dū ſupra ſe attollit̄ cadat n̄ ī ſe firmit̄ p̄ vāȝ hūi
litatē fuit ſolidat⁹ q̄ n̄ hūilitatis merito maxīa mīme obtinent̄·
Tertio vita afflictiua debet int̄ ſe ꝛ deū hylarit̄ ſufferri qḋ facie
bat paul⁹ cū dicebat· Supabundo gaudio in omi t̄bulatōe qḋ
etiā nob ꝯſulit· Iacob⁹ di· Ome gaudiū exiſtimate f̄res cū in va=
rias incideritis tēptatōes ꝛ q̄ oīs vita meritoria ꝛ ḋo accepta in
hac triplici differētia ē inclusa vt nō ſit vita aliqua p̄ter illas · Iō
vn⁹quiſqȝ diligent̄ ꝯſiḋet ī qua ꝯſiſtat coram deo ꝛ illam cū ſuis
ꝓpijs libamib⁹ offeāt· ꝛ ſic erat grata dn̄o ꝛ accepta qḋ ſub alijs
v̇bis in lege p̄cipit̄ cū deu°· xvj· d̄ȝ iuſte qḋ iuſtū ē exeq̄ris· Naȝ
in eo quod dicit iuſtum tangit obſequium in eo auteȝ q̄ di· iuſte
tangit libamen q̄ eius valor ꝛ acceptabilitas conſiſtit in liba
mine· ꝛ hoc ē q̄ alijs verbis dicitur q̄ pl⁹ meremur adiibijs q̄
noīb⁹ cui ꝯſonat· Gre· di· Cor ꝛ nō ſubaȝ penſat de⁹· nec ppen
dit q̄tū in ei⁹ ſacrificio· ſed ex q̄to offerat̄ Ac ſi dicat· Non ꝯſiḋat
de⁹ q̄d offerat̄ ſȝ cū q̄li libamine p̄ſentet̄ h̄ g° ſūt ſacrificia que cū
ſuis libaminib⁹ oblata ſuauiſſimū odoreȝ ſic ī lege d̄r dabunt ḋo
Vn̄ nūi xxiiij· enūeratis holocauſtis ſubiūgit̄ ꝛ erit ī odorē ſua
uiſſimū dn̄o q̄ ſurget ḋ olocauſtis ꝛ de oblatōib⁹ ſingulоꝝ mlto

magis de hijs q̄ hic dc̄a ſūt q̄ ſūt vitas p̄dictoꝝ ſurgit odoꝛ ſua=
uiſſim⁹ dn̄o. Quod nobis De ſancto. Michahel.

Abeto formam nr̄am phili. ꝑ. iij. Cum ſcōm. Gre. ruina
angeloꝝ ꝑ btōs hoīes debeat reſtaurari dignū ē ⁊ ſo=
num ratiom̄ vt q̄ ad eoꝝ ꝯſoꝛtia ſūt vocati. ip̄oꝝ mores ⁊
virtutes diſcant q̄ꝫtū poſſibile ē ī regione diſſilis imitari. ꝓpter
qḋ v̇bum ꝓpoſitū ex ꝑſona angeloꝝ nob̄ ꝓpom̄ᷓ. ac ſi nob̄ dicē vi
deanᷓ Si iuxta vocatōꝫ vr̄am ad ſocietatē nr̄aꝫ ꝑuemre cupitis
diſcite iaꝫ m̄ t̃ris q̄uo vobiſcū m̄ celis viuē debeat. ꝓpt̄ qḋ ſciēduꝫ
q̄ꝫ angeli dei q̄tuoꝛ hn̄t exercicia. Formā ſui ſtat⁹ m̄ celo exp̄mē=
cia ſcꝫ. mtra ſe. infra ſe. circa ſe. iux̄ ſe Si g° ad ip̄oꝝ exhoꝛtatōꝫ
ꝑ formā eoꝝ vitā nr̄am veſtire cupim⁹ ip̄os. m̄ hac forma q̄dru
plici imitemur. Habēt aūt angeli ſancti mtra ſe tria bona ſcꝫ pu
ritatē. ſimplicitatē. mconūtibilitē. q̄ tria ante oīa acq̄ram⁹. Nam
de ip̄oꝝ puritate di. Damaſce. Angeli ſūt q̄dā lūia traſpentia
ex p̄mo luie lumē habentia. nec lingwa nec aurib⁹ mdigētia. ſine
ſmone volūtates ſuas ſibi mutuo exp̄mētia. De ſcḋo di. aug̃. An
gel9 q2 ſpūs ē ſimplex. ⁊ tāto ſimplcioꝛ q̄ꝫto ab oī coꝛpulēta ma
teria remotōꝛ De hijs duob⁹ di. dyonſi⁹. Eſſentia angeloꝝ ē ſim
plex ⁊ pura terciū pꝫ. De ſcḋo. qḋ. n. ſimplex q̊cūqꝫ ſe ꝯūtit totl̄z
ſe ꝯūtit. Vn̄ aug̃. di. q̄ꝫ natura ſpūalis tm̄ ſemel v̇tibilis ē niſi ex
vno ī vn⁹ cū alio ſic̄ pꝫ m̄ aīa q̄ q̄ꝫ diu ē m̄ coꝛpe p̄t mutari ⁊ ꝯūti
de bono ī malū ⁊ econūſo ſoluta v̇o nō. Si g° volum⁹ angelos i
mitari mduendo formaꝫ ip̄oꝝ opoꝛtet nos p̄dc̄a tria ī nob̄. h̄ eſt
m̄ vita nr̄a plantare. Pri̇o g° plantem⁹ ī nob̄ puritatē ad q̄ꝫ duo
ſūt nc̄caria ſcꝫ pemtētia ⁊ reſiſtētia. Pnīa ꝑ q̄ꝫ ꝯmiſſa exhauria⁹
Reſiſtentia ꝑ q̄ꝫ ꝯmittenda caueam⁹. Nā ḋ p̄mo ḋ2 Leuit̃. xvi. In
hac die ab oibus peccatis nr̄is mūdabimmi ſcꝫ ꝑ pemtēciā. No=
tabilit̄ aūt di. In hac die qua peccaſtis q2 nulla moꝛa nob̄ ꝯcedi
tur ī peccatis. Hinc ꝓūb. ij. Nō ſapiens exhauriet illud ſcꝫ pcm̄
q2 vt ait. Ap9. Modicū fermētū totā maſſaꝫ coꝛūpit. De ſcḋo ſcꝫ
Reſiſtencia. iiij. Re. iij. ḋ2 Cunctos fontes aq̄ꝝ obcuruabitis ſcꝫ
ꝑ reſiſtentiā. ſenſſus nr̄os fōtes vocās ꝑ q̊s tāq̄ꝫ ꝑ fōtes ſoꝛdes
malaꝝ affcōm ī ſartinā ꝯſcīe nr̄e fluūt. Scḋo plantē9 ī nob̄ ſim
plicitatē vt ec̄ m̄ h̄ ſcis angelis ꝯfoꝛtemur quam tūc ꝓſeq̄mur. ſi
oēs ſenſus nr̄os exterioꝛes. oēs affcōes interioꝛes. ⁊ omē qḋ ſūe
ſine plica retardāte ad dn̄m ꝯūtam⁹ vt oīa q̄ ꝑ q̄lemcūqꝫ noticiā
ſenſuū vel affcōm nob̄ obiciunᷓ ſimplici mtuitu diſcernam9 ⁊ m̄
bonū accipiam⁹ vn̄ Aug̃. Oīs ſimplex obtractare n̄ nouit neſciēs
muidē ſuo ꝯtēpt⁹ aliena nō q̄rit ⁊ ſi egeat diues tn̄ ſibi videᷓ. et
ideo oīs aīa ſimplex bn̄dicta ē. Tercio plantē⁹ cū angelis ī nob̄
mconūtibilitatē h̄ eſt vt nūq̄ꝫ ad mcmētū ꝓpter alic⁹ rei appeti=
tum a dn̄o ꝯūtamur ſꝫ ꝯtinuo ⁊ ſine oī medio ſꝑ dn̄o adheamus

et nūq̄ pctm̄ mortale p q̄ς aūtimur amittam⁹. De q̄ adheſiōe di-
Ang. A deo nō aūtimur ſi ei⁹ mandata nō reſpuim⁹ ip̄m nō ob
liuiſcamur nec voluptatib⁹ in dulgem⁹. idem. Qui adheret dn̄o
renūciat mūdo poſteriora obliuiſcit̄ ad p̄ora ſe extendit vt p
veniat ad brauiū q̄d ē inſigne victorie. ꝛ hij ſūt d̄ quib⁹ d̄r q̄ duo
plene inueniēt̄ i eis q̄ nunq̄ ad momentū a dn̄o r̄ceſſer̄t. Sc̄do
angeli ſci tria inferiorib⁹ exhibēt ſcz ꝯpaſſiōez exhortatōz. pmo-
cōz. Nā de p̄mo d̄r yſa. Angeli pacis amare flebūt. de ſc̄do dic̄.
bn̄. Angelus ī om̄i loco ſedul⁹ pediſſequ⁹ aīe nō ceſſat ſollicitāe
eā ꝛ aſſidue ſugeſtiōib⁹ ꝯmouē. De 3° it̄m bn̄ diſcurrunt angeli
medij int̄ nos ꝛ deū fideliſſime portātes n̄ros gēmit⁹ ad deū ꝛ
illi⁹ nob grāz deuotiſſime reptātes Nos igit̄ cupiētes angelos
imitari p̄dicta tria ſcz ꝯpaſſioz exhortatōz. pmotōz. cordis. oris
opis n̄ris inferiorib⁹ exhibeam⁹. Inferiores aūt n̄ros dicim⁹
non ādcōe nature ſz q̄ min⁹ hn̄tes n̄ro indigent auxilio vel fa-
uore. Primo g° n̄ris inferiorib⁹ exhibeā⁹ cordis ꝯpaſſionē oēs
eoꝝ moleſtias pauptates ꝛ miſias tāq̄ ꝓprijs ꝯdolentes h̄ debi
tū exhibuit paupib⁹. iob cū dicebat ꝯpaciebat̄ aīa mea paupi.
Nec min⁹ ap⁹. q̄ dicebat Quis infirmat̄ ꝛ ego non infirmor quis
ſcādalizat̄ ꝛ ego n̄ vror. Et it̄m Fr̄es cottidie morior p glāz v̄ram
ꝛ iteꝝ Lugebam multos ex hijs q̄ ante peccauer̄t ꝛ nō eger̄t peī
tentiā ſup impudicicijs q̄s geſſer̄t hūc affectū ꝯpaſſiōis p̄fert.
Bern. alijs deuotōm generib⁹ di. Multe miſie dlc̄e atz ocl̄o pie
tatis inſpecte ip̄e ſūt ſp̄es ex quib⁹ vngenta optima ꝯponunt̄. di
cunt̄ aūt iō optima. q̄ oīm paſſiōm merita facit ſua. nec īmerito
quia ſepe contingit vt compaſſio compacientem plus torque-
at quam paſſio pacientem. Verum quia cordis compaſſio ſi in
opus cū potuit nō pcedit min⁹ hr̄e ꝯuincit̄. iō poſt illā ꝯpaſſiōz
ſeq̄t̄ oris exhortatō. vt eis q̄bus ꝯpatimur exhortatōis v̄ba fide
lit̄ exhibeam⁹ Sc̄do g° hijs q̄ vel ignorācia vel ſimplicitate infeī
ores nob ſūt exhortatōis bn̄ficiū vt i meli⁹ pficiāt ipendam⁹ ex
hortantes ſingulos. vt p q̄litate ſtat⁹ ſui i meli⁹ pficiāt. pecca
tores vt reſipiſcant. bonos. vt pficiant. t̄bulatos vt virilit̄ ſuffe-
rant imitantes thobiā d̄ q̄ d̄r Thobie j. Pergebat oīs q̄ erāt ī ca
ptiuitate ꝛ monita ſalutis eis dabat vt de vobis dici valeat illō
ꝛ Math. xv. Singulos armauit nō clipei vel haſte munitōe. ſz ſer
monib⁹ optimis ꝛ exhortatōe Gre. Vn⁹ q̄ſq₃ n̄rm ſi inq̄tū ſufficit
a prauitate pximū reuocat ſi exhortari ad bene viuēdū curat. ſi
et̄nū regnū vel ſupplicium erranti denunciat cū v̄ba ſancte denū
ciatōis impendit pfco angel⁹ exiſtit. Veꝝ q̄ dicit ioh. Filioli mei
non diligam⁹ v̄bo nec lingwa tm̄ ſz ope ꝛ veritate iō vt de ꝯtin-
gentib⁹ nihil penit⁹ obmittam⁹ de v̄bis ad opa pcedam⁹. Tercio
ergo n̄ris inferiorib⁹ impendā⁹ opis exhibitōz adiuuantes eos

ꝯſilio ⁊ auxilio ⁊ ĩ oib⁹ q̈b⁹ poſſum⁹ eos ꝓmouẽ nũc ei victualia
miniſtrantes a ꝑiculis muniẽtes· a tyrannoꝝ poteſtatib⁊ defẽ
ſantes aput deũ ꝑ eis intcedentes· ⁊ ĩ oib⁹ quib⁹ poſſum⁊ mi=
ſicordit adiuuãtes· Ante oĩa opa miſicordie ſm ſingloꝝ indi=
gentiã micordit exhibẽtes· q̄ ſũt paſcẽ eſurientẽ· potare ſiciẽtẽ
veſtire algentẽ· hoſpitare ꝑegrinantẽ viſitare lãgweſcentẽ ꝯſo
lari in carcẽ exiſtentẽ· ſepelire morientẽ Que tangunt· pſa· lviij·
vbi dr Frange eſuri· pa· tu· Apci⁹ aũt· Mat· xxv· Breuit aũt tan=
gunt ĩ h̕ vſu Viſito poto cibo redimo tego colligo condo· Viſi=
to lãgwentẽ· Poto ſicientẽ· Cibo eſurientẽ· Redimo ĩ carcẽ iacẽ=
tem· Tego algentẽ· Colligo exulantẽ· Cõdo morientẽ· Tercio ã=
geli ſctĩta exercicia mutuo ſibi exhibẽt int ſe· Viuũt· n· int ſe or=
dĩalit ſocialr huilit· p° dico viuũt int ſe ordĩalit q⁊ vn⁹q̈ſq̄ ĩ ſuo
ordĩe ⁊ officiõ ꝑpetuo ꝑſeũat ab illo admomẽtũ tpis ñ recedẽ
tes· vñ Dyo· ait Nõ ẽ phas vt q̈s opari ꝓſumat qđ ad ſuũ ordi=
nẽ vel officiũ nõ ſpectat· Scdo viuunt ſocialit h̕ ẽ aicabilit ⁊ pa=
cifice ita vt q̄ ꝑeſt nõ ſupbiat ⁊ q̄ ſubeſt nõ inuideat· Tercio vi=
uũt humilit· q⁊ inferiores obediunt ſupiorib⁊ ſine rancor ſupio
res ꝑcipiũt inferiorib⁹ ſine faſtu ſ; ĩ amore Si g° cupim⁊ ĩ eoꝝ
ꝯſorcio deputari ĩ ꝑdictis trib⁹ ipos deuotiſſime imitemur· p°
g° ſtudeam⁹ viuẽ ordĩalit ſũmo conamĩe ad h̕ laborantes vt ĩ
eũ ſtatũ ⁊ ordĩe q̄ creati fuim⁹ reuẽtamur Sic aũt creati fuim⁹· vt
mediũ ſtatũ tenẽtes oĩ creatr dñemur Oĩa ſub pedib⁹ ꝯculcãtes
⁊ ſolũ deũ ſ nos veneremur· nã de p° dr ĩ pſ· Oĩa ſubiecisti ſb
pe rc· de· ij· mat· iiij· dñm deũ tuũ adorab ⁊ illi ſoli ſuies ordĩ
nro tã ſollicite adhẽntes vt nullũ de pxis nris ĩ ſuo ordĩe ꝑtur
bem⁹· ſ; pſonã res· hõrē ⁊ famã ⁊ cia q̄ eius ſũt nunq̃ ĩ offẽſā
eius ꝯtingam⁹ ne maledcõz dñi ĩ curram⁹· deut°· xxvij· v dr· Ma=
ledcs q̄ trãſfert tmĩos pxi ſui· Itẽ tũc ec ordĩalit viuim⁊· ſi vn⁹
q̈ſq̄ ſtatũ ⁊ ordĩe ĩ q̄ vocat⁹ ẽ ſuat ⁊ cuſtodiat fidelit ñ decli
nãs ad dextrã nec ſiniſtrã· vt q̄ ĩ mrĩonio vocat⁹ ẽ· cuſtodiat le
gẽ mrĩonij· ⁊ q̄ ĩ religiõe viuit cuſtodiat regulã voti ſui ⁊ ſic ꝯ
religs· q̄ fidelit ꝯſuata cauẽt cũ pxio ab offenſa· vñ· j· Coꝝ· vij·
Vn⁹ q̈ſq̄ ĩ q̄ vocat⁹ ẽ ĩ eo ꝑmaneat aput deũ· Scdo ſtudeam⁹
viuẽ ſocialit· vt oĩ pxio nos exhibeam⁹ obſeq̄ndũ ĩ caritate ⁊ fi
de ñ ficta ꝯformãtes nos ĩ bono ſtudijs ſinguloꝝ· ñ ut eis place
am⁹ ſ; vt eos ĩ bonũ traham⁊· ⁊ vt cũ eis pacẽ hẽam⁊· Nã de p°
di· ap⁊· j· coꝝ· ix· Cũ liber eſſem ex oib⁊ oĩm me ſuũ feci vt oẽs
lucrifacerẽ· ⁊ fcs ſũ iudeis jude⁹· ⁊ his q̄ ſub lege ſũt tanq̃ ſub le=
ge eſſe;· oib⁹ oĩa fcs ſũ· vt oms facerẽ ſaluos· De 2° aũt di· hir· Sũt
pluria q̄ angelis ſctis ĩ nob placẽt· ⁊ q̄ ĩ nob iuenire delcat· vt ẽ
ſobetas caſtitas creber gemit⁹ ⁊ orões cũ lacmis· Attñ ſup oĩa
h vnitatẽ ⁊ pacẽ a nob exigũt angeli pacis ut nl eq̄ offẽdit ⁊ ad

indigtōꝫ ꝓuocat angl̄os quō diſſenſiones ⁊ ſcādala·tercio ſicut
angeli hūilit̄ īcedam⁹ inferiores nob̄ ꝑferētes eq̄les venerātes
ſuꝑiorib⁹ hūilit̄ obediētes oībꝫ nos poſtponētes ·De hijs tibꝫ
ſcꝫ ordinalit̄ ſocialit̄ hūilit̄ dic̄·bñ·Arbitrio q̄ꝫ q̇ in ꝯgregatōe cs
bñ viuis ſi ordinalit̄·ſocialit̄·hūilit̄·viuis ordinalit̄ vt in oī ꝯūſa
cione tua ſtudeas ſollite obſuare vias tuas ī ꝯſpectu dei ⁊ ꝓxi
tibi cauēs apc̄to ⁊ ꝓxīo a ſcandalo·ſocialit̄ vt ſtudeas amari ⁊ a
mare portare infirmitates oīm ⁊ a nemīe portari·oīb⁹ te exhibe
ri affabilē ⁊ tractabilē ⁊ obſeq̄oſū ⁊ v̄tuoſū ad oēs vt oculi oīm
ſint in te demōſtrantes te digito ⁊ dicētes h̄ ē frīm amator ⁊ po:
pul iſrahel·hūilit̄ vt cū fecerim⁹ oīa ſpm̄ vaītatis ex ſufflare ſtu
deamꝫ dicents nos iux̄ ꝯſiliū dn̄i ſuos inutiles qḋ debuimꝫ feci
m⁹ nl addentes·h̄·n·gratū ē valde dn̄o ⁊ ſic̄ grati ſūt rari dicē
te·bñ·Magna ⁊ rara v̄t⁹ ē vt magna licꝫ oꝑantē·magnū te neſcīꝫ
as·⁊ manifeſtā oībꝫ tuā te ſolū latē ſcitatē·h̄ ego ipe v̄tutib⁹ mi
rabili⁹ iudico ⁊ iō talis hūilitas q̄ cū magnis oꝑibꝫ ꝯſuat̄ mirabi
lit̄ placꝫ deo ⁊ facilime impetrat cumulū gr̄aꝝ di·n·bñ In v̄itate
ꝯpi nl eq̄ efficax ad gr̄aꝫ ꝓmerēdaꝫ ꝯſuandā ⁊ recuꝑandā·q̄ꝫ ſi
oi tp̄e inueniaris nō altū ſape ſꝫ timē·vñ·Iero·vel ē qḋ nos ita
deo ⁊ hoīb⁹ gratū faciat q̄ꝫ ſi vite merito magni ⁊ hūilitate ſimꝫ
infimi·qꝛ vt ait Gre·ꝑdit̄ oīe qḋ agit̄ ſi nō hūilitate cuſtoditur
Quartū v̄o mēbꝝ angeloꝝ ſcꝫ ō exercicō qḋ ſupra ſe hn̄t·qꝛ ſmo
in lōgū duct⁹ ē·in ſmōeꝫ aliū reſuē⁹ loq̄ꝫtes tūc qḋ de⁹ dederit

De eodem·

Ngeli eoꝝ ſꝑ vidēt faciē p̄ris·Mat·xviij·di·bñ·Angeloꝝ
ē tplex funicul⁹ q̊ de excelſo celorū habitacl̄o ad ꝯſolan
dos viſitandos adiuuādos nos·attrahit̄ ſuꝑemīnēs caritas an
geloꝝ ſcꝫ ꝓpt̄ deū·ꝓpt̄ ſe ipos·ꝓpt̄ nos·Propt̄ deū cuiꝫ tanta er:
ga nos mie viſcera ipi vt dignū eſt imitant̄ cupientes īpleri eo
quē ſupra ſe vident nob̄ deſiderium ⁊ volūtatem·Propt̄ nos in
quibꝫ ꝓpāꝫ ſilitudīeꝫ miſant̄·Propt̄ ſeipos q̊ꝝ ordines inſtauran
dos ex nob̄ tāto ꝯſidio ꝑſtolāt̄·q̄ cū ita ſint pēſate q̄ꝫta nob̄ ſol
licitudīe op⁹ ſit·vt dignos nos eoꝝ p̄ntia exhibeā⁹·In v̄bis g°
ꝓpoſitis ꝑdicte q̄tuor ꝯſidatōes q̄ in ꝑori ſmone poſite ſūt tāgū
tur·Primo·n·ea q̄ in ſeipis hn̄t tangūt̄·Scḋo ea in q̇b⁹ ſibi mu:
tuo obſecūtur·Tercio ea in q̇bus ad nos inferiores diſponunt̄·
Quarto quō ſupra ſe ad deū rapiūt̄·Primū ibi āgeli·ſm ibi iteꝝ
angeli·ſm q̄ꝫ ꝑlalis ē nūs·terciū ibi eoꝝ ſcꝫ hoīm q̄ nos ſumꝫ·q̄r
tum ſꝑ vident faciē p̄ris Expeditis g° in ꝑori ſmone de tribus
ꝯſidatōibꝫ ſcꝫ in ſe int̄ ſe ⁊ ad inferiores·Nūc dicēdum reſtat de
q̄rta ꝯſidatōe·ſm q̄ꝫ ſupra ſe ad dn̄m referunt̄·Sūt aūt tria q̄ ſu:
ꝑra ſe ad deū exercent ſcꝫ ꝯtēplatōꝫ·dilcōꝫ·laudatōꝫ·q̄ deo ex:
hibēt inceſſant̄·Prīo dico q̄ꝫ angeli dei deū ſine medio facie ad

facie ꝯtemplant̄ qđ in themate ꝓpoſito euident̄ inuit̄· cū đr angli
eoꝝ ſcꝫ hoim ſꝑ vi· fa· p· Illud· n· videꝛ non eſt aliud ń facie ad
faciē ꝯtēplari· in q̄ ꝯtēplatōe vident quō ⁊ ĩ q̄bꝰ dei debeāt exeq̄
volūtatē nec inimꝰ ꝯtēplant̄ deū cū ĩ miſteriū nr̄m mittūt̄· qꝛ vt
ait Gre· Quocūqꝫ mittunt̄ intra deū curꝛē ꝑhibent̄· Scđo ad de
um hn̄t feruentē dilcōꝫ· qꝛ q̄to deū limpidiꝰ ꝯgnoſcunt tanto ā
pli9 ipm amāt dicit· n· Aug· q dilcō ex ꝯgnitōe ortū trahit tn̄s
em ⁊ tanta dulcedo eſt deꝰ qđ nō pt nō diligi ⁊ iō tāto ſinceri9
deū diligūt angeli dei q̄to āpli9 hūc ꝯgnoſcunt· Tercio angeli
dei deū laudāt inceſſant̄· De q̄ laude đr yſa· vj· Clamāt āgeli ſan
ct9 ſanct9 ſcēs dn̄s de9 exercituū plena ē maieſtate ei9 oīs t̄ra
Hinc ē q ec̄ ſponſa xp̄i eccia h9 laudis cupida aptat cū angelis
collaudare dicēs· Maieſtatē tuā laudāt angeli· adorāt dn̄acōn
tremūt ꝑtātes· celi celoꝝqꝫ v̓tutes ac beata ſeraphim ſocia exul
tatōne ꝯcelebrāt· cū q̄bꝰ ⁊ nr̄as voces vt admitti iubeas depca
mur ſupplici ꝯfeſſiōe dicētes ſanct9 ſanctꝰ ſanct9 Si g° cupimꝰ
in angeloꝝ ꝯſorcio deputari ſtudeamꝰ in hijs q̄ ſupra ſe deo ex
hibēt imitari· p° diſcā9 deū cū āgelis ꝯtēplari· qđ ſi tā clare fie
ri nō poterit· q̄ppe qꝛ ĩ h9 ꝑegrinatōis exilio videmꝰ ꝑſpeculū
⁊ in enigmate· ipi aūt facie ad faciē ipos tn̄ q̄litercūqꝫ poſſum9
⁊ ꝓ vt i via ē poſſibile imitemur· Propt̄ qđ ſciendū q delcābilis
viſio ſurgit ex triplici appatu ſcꝫ ex oculoꝝ ſanitate· medij clari
tate· obiecti amabilitate· Primū fit ꝑ cordis mūdiciā· ſcđm per
adiuuantē grām· t̄ciū ꝑ admiracōis flagranciā· Primū ergo fit
ꝑ ocloꝝ ſanitatē· ꝓpt̄ q ſciendū q ſ̄m bn̄· duos oculos habet aīa
vnū q̄ intelligit· ſ̄m q̄ diligit h̓ ē intellcm̄ ⁊ affcm̄ q̄ duo alijs no
minib9 dici pn̄t ꝯgnitō ⁊ deuoccio· Videt̄ g° a ꝯtēplatorib9 deus
oculo vtroqꝫ· ſꝫ ab alto ꝓluiat̄ qꝛ vbi intellctꝰ caligat· affctꝰ pene
trat ⁊ vbi ille repellit̄ iſte admittit̄· q̄ppe ꝑſcrutari iubemur dei
archana intellcu dicente· Ecci· Altiora te ne q̄ſieris· ⁊ maiora te
ne ſcrutat9 fu is ⁊ Apl's jubet nō pl9 ſapē q oꝫ· ocl'o aūt deuoci
onis ſeu dilectōis iubemur accedē· ps· Vacate ⁊ videte qm̄ ego
ſū de9· itē Accedite ad eū illuiamini· Sꝫ ec̄ amare pl9 q poſſumꝰ
iubemur dicēte bn̄· Mod9 diligendi deū ſine modo· Hij g° duo
oculi ſanandi ſūt· ſi cū eis deū volum9 ꝯtēplari· q̄ tūc ad ſaniꝰ
tatē redeunt ſi ꝑ deuota exercicia intellectꝰ illūinat̄ ⁊ affect9 in
flāmat̄ Sic· n· p°mis pn̄tibꝰ dati ſūt· vt intellect9 illuiatꝰ ꝯgnoſcēt
deū· ⁊ affectꝰ inflāmatꝰ ꝯgnitū amaret· ſꝫ intellectꝰ cecꝰ factꝰ eſt
ꝑ pctm̄· ⁊ affectꝰ fedꝰ a q̄bꝰ cū ſanat̄ erūt inſtrumēta nobilia ad
dn̄m ꝯtēplandū Intellectꝰ ſanatꝰ lucidā hꝫ intelligēciā de deo
⁊ đ hijs q̄ ad deū ſūt· vt ē intellectꝰ ſacre ſcripꝑe ⁊ rōes fidei ⁊ o
ꝑa dei ĩtelligē ⁊c̄· Affectꝰ aūt ĩflāmatꝰ deſiderat dei bn̄placitū
⁊ oīa que eiꝰ ſūt· vn̄ cū hij duo oculi ad taleꝫ ſanitatem ꝑuenit

deū facilit̄ ꝯtēplant̄. Scd̄ꝫ ad ꝯtēplatōꝫ adiuuās ꝯſiſtit ī medij
claritate h̄ aūt mediū ē gr̄a adiuuās ⁊ trahēs ⁊ ꝓmouēs ꝯtēpla
tē. hic gg. Dū nos gr̄a ſupm̄ reſpect⁹ illuiat. cūctis cūcta. eciā mē
tis nr̄e nob̄ abſcōſa maifeſtat. Ad h̄. n. ſcti ſpūs gr̄a t̄rem̄ menti
īfūdit̄ vt ad ītellectū ſui ꝯditoris erigat̄. hīnc bn̄. Sic nos ſpūs
ſcti gr̄a erigit q̄dā fiducia. ita deum īclinat ad nos ſua mīa. h̄ g°
mediū qd̄ eſt gr̄a q̄̄zto eſt clari⁹ tāto nos efficati⁹ ad deū trahit
Terciū adiuuās ad delc̄abilē ꝯtēplatōꝫ ꝯſiſtit ī obiecti amabi
litate. Si. n. id qd̄ ꝯtēpland̄ ē eēt odioſū cito. viſus auerteret ſe ab
eo. ⁊ q̄z nl̄ ē adeo amabile ſic̄ d̄s id̄ obiectū ōmū ad ꝯtēplatōꝫ maxī
me coopat̄ illō. n. obiectū qd̄ ē d̄s ꝯtēplanti ꝓpt̄ ſuā amabilitatē
delc̄abilē dat ſaporē. q̄ ſapor ꝯtēplantē violent̄ rapit in admira
ratōꝫ eciā m̄q̄cunq̄ꝫ facie ad dn̄m ꝯtēplemur. hꝫ. n. d̄s faciē hūam
ꝓpt̄ qd̄ d̄s vnicuiq̄ꝫ ꝯtēplāti ipm̄. exhibꝫ faciē ſuā ī eo ſapore. ꝓ⸗
ut ſcit maxīe ꝯpetē ꝯtēplanti. hic Bn̄. Vī aq̄libꝫ amāte d̄s ꝓut a⸗
mat ab alio q̄dē ſic. ab alio v̄o ſic ꝓuarietate affectuū q̄b⁹ ferunt̄
ī deū Alij. n. ad d̄mitatis archana feruēci⁹ īhyāt. Alij aūt hūilita
tis ⁊ hūamtatis miſteria ſecreci⁹ admirant̄ ꝯtēplātes altiſſimū
ꝯſiliū dei ſup ſalute hūam̄ gn̄is totū tn̄ tutū ē qd̄ oculus ītuet̄ a
moris. q̄ ſolus nūc videt ad meritū qn̄ꝫ viſur⁹ ad p̄miuꝫ h̄ p̄dcis
adiciētes. ut ſic angeli deū ſp ꝯtēplant̄. eciā cū extiora mittunt̄. ſic
⁊ nos a ꝯtēplatōe nunq̄ꝫ talit̄ recedam⁹. eciā cū ad extiora agen
da in actiua vita. nos recipim⁹. ſꝫ tunc ꝑ īferiorē ꝑtē. i. ꝑ cogita
tōeꝫ dn̄m ꝯtēplemur. Sic. n. di. bn̄. Serius aīmus ad omꝫ ſe tꝑat
laborē. nec ī eo diſſoluit̄. ſꝫ ꝑ eū magis īſemetipm̄ colligit̄ q̄ ſꝑ p̄
oculis hꝫ. n̄ tm̄. id qd̄ agit ſꝫ q̄ agendo itendit. hic deu°. d̄r. caue
ne vnq̄ꝫ obliuiſcaris dn̄i dei tui. Scd̄ꝫ exercitiū qd̄ s̄ ſe ad d̄m hn̄t
āgeli dei ꝯſiſtit ī dilcōe q̄ ſꝑ deo d̄mo igne feruēt ⁊ feruēdo ar⸗
dēt in c⁹ amore ⁊ amoris feruore deo ī nob̄ q̄ īferiores ſu⁹ delc̄a
bilit̄ obſecūt̄. Sic ⁊ nos imitemur. angelos feruētiſſime diligen
tes vt n̄ ſim⁹ ꝯtēti illa dilcōe. q̄ ꝓhibꝫ nos peccare. nec illa q̄ iu⸗
bet bona opari ſꝫ in hyam⁹ ad illā que in cordib⁹ nr̄is feruēs et
ebulliēs. omeipuꝝ euomat. ⁊ in deū nos trāſferat ita vt oīe qd̄
n̄ eſt deus n̄ ſolū ſit nob̄ abhoīabile. ſꝫ pemt⁹ alienū ſic. n. d̄r pſa.
In igne zeli mei. deuorabit̄ omīs t̄ra. i. t̄remtas. ⁊ ſolū relinquit̄
flāma dei. Itē job. xxxix. Feruēs ſorbet t̄ram. q̄z in tali caritate.
nᶜ relinquit̄ qd̄ ſit carneū vel t̄renū ſꝫ oīe qd̄ ſentit̄ eſt d̄mū. n̄ g°
ad quācunq̄ꝫ ſꝫ tantū ad angelorum caritatem tenemur. ꝑ q̄ꝫ nō
ſolum adherēt deo. ſed fruunt̄. Ipā eſt. n. de q̄ dicit bn̄. Magna
caritas ad deū eſt ad heſio ⁊ fruitō q̄z vn⁹ cuꝫ d̄o ſpūs efficimur
q̄ꝫ qui habet non ſolū vult qd̄ deus vult ſꝫ in affc̄u ꝑfect⁹ ē vt non
poſſit velle niſi quod de⁹ vult quod ē ꝓpiū angeloꝝ. nec mirum

ſi in h̄ affc̄u ſiles ſum⁹ angelis· qꝛ ec̄ ſiles ſum⁹ deo·nec ſoluꝫ h̄ ſꝫ
quid daꝫ āplius qď n̄ audeo dicē ſꝫ auſus ē ſcribē· q̄ dicebat Bn̄·
q̄cq̄d ē p̄ris ꝛ filij ī ſūma illa· vnitate ſic̄ ē vnitas·ſuauitas·bonū·
oſculū·āplex⁹·ꝛ ſi q̄d ē cōe amboꝝ·h̄ hoī ſuo mō fit ad deuꝫ qď
ꝯſbali filio ē ad p̄reꝫ·ꝛ p̄ri ad filiū·in q̄ b̄ta ꝯſcia ꝛ ſi meret̄ fieri
hō dei n̄ ďs·ſꝫ tn̄ qꝛ ďs eſt·qꝛ qď ďs ex nat̄a·h̄ hō ex gr̄a fit·Ad
hāc g° angeloꝝ caritatē·ſi q̄s conari deſid̄at ī trib⁹ viriliť exer
cebit·ſ·i oim delc̄tabiliū ſubtractōe·bōꝝ opm mltiplicatōe·ōme
volūtatis ꝯformatōe·h̄·n·t̄a cadūt ī angeloꝝ caritatē·Dn̄o di
co ōꝫ vt oīa nob̄ delc̄tabilia ſubtrabam⁹ vn̄ g̃g⁹·Si qďlibꝫ qď ſm
carnē·delc̄at abſcidim⁹ mox ī deo qď delc̄at īuenim⁹· n̄l g° de
lc̄et nos in īfimis·q̄ ſūmā delc̄atōꝫ cupim⁹ ī cel̄·ſi g° bonū dili
giť mēs ī bonis meliorib⁹·i·ī celeſtib⁹ delc̄et·It̄ bn̄·Iuſtū ē·ut
vt q̄s p̄ntia n̄ delc̄ant·p̄ſto ſit eis·mēoria futoꝝ·Vn̄ de hijs q̄ n̄
ꝓficiūt apď deū cām ponit di·Amāt·n·ī carne ſua ꝯſolaciūclas
ſiū ī v̄bo ſiū ī ſigno ſiū ī f̄co ꝛ ſib̄ interrūpunt·aliqn̄ tn̄ n̄ perit⁹ rum
pūt ide ē qꝛ raro affc̄ōes ſuas erigūt ī deū·h⁹ rei cāꝫ deſig̃t g̃g⁹
di·Aīa ſine delc̄atōe eē n̄ potiť à·n·delc̄abiť in infimis et caret
ſupmis·à in ſūmis ꝛ ꝯtēpnit īfima·Scďꝫ ꝯſiſtit in ōme volūtatis
ꝯformatōe ſic·n·āgeli diligūt ut ſp̄ velit qď ďs· ſic ꝛ nos tā ī ꝑ
ſp̄is q̄ꝫ ī aduſis ex plēo affc̄u ſp̄ velim⁹ qď ďs·qď fili⁹ dei nobis
ꝓponit īſeip̄o·qui ec̄ de paſſiōe ſua volūtatē ſuā ſcindē noluit a
p̄re dicēs p⁹ or̄oꝫ·Veꝝ tn̄ n̄ mea volūtas fiat ſꝫ tua·apter qď p̄s
dic̄ doce me facē volūtatē tuā·qꝛ ďs me⁹ es tu·Si·n·deo h̄ī vo
lito ꝯformamur·ī celo ſibi ī gl̄ificatōe aſſilamur·Terciū ꝯſiſtit ī
bōꝝ opm multiplicatōe·q̄ꝝ cumulū q̄ꝫto maiorē faci⁹·tāto ignis
caritatis craſſi⁹ ꝛ violenti⁹ ī ardeſcit·Impoſſibile ē·n·ut opa q̄
ī caritate fiūt caritatē ec̄ n̄ augm̄tent·ſic̄ g̃nū ſemis germiat her
bā·ꝛ eaď herba id ē g̃nū in ſp̄ē ꝛuiuificat cū augm̄to g̃n·j·ďz Ec
ce dedi vob̄ omꝫ herbā afferentē ſemē ſup t̄raꝫ·q̄ hꝫ īſemetip̄a ſe
mentē ſui g̃nis·qď expones g̃g·di·Cū deſidia bona ꝯcipim⁹ ſe
mē in t̄rā mittim⁹·cū v̄o opa r̄ca ꝓduci⁹ h̄ba ſu⁹·cū aūt ad ꝑfc̄m
boī opis creſcim⁹ ad ſpicā ꝑuenim⁹ cū at̄ ipfc̄ōe ei⁹dē opis ſo
lidamur·iā plenū frumentū īſpica ꝑferim⁹·Terciū qď h̄nt an
geli ḡ ſe ad deū ꝯſiſtit ī alacri laudatōe ſp̄·n·ꝛ ſine intmiſſione
deū laudāt·ſic̄ ḡ lucide ē ōnſū ſic ꝛ nos deū ꝯtinue collaudem⁹
q̄ꝫ tūc v̄aciť offerim⁹ ſi oīa q̄ agim⁹ ī laudē dn̄i ordinam⁹ qď ap⁹
dicēs Oīa q̄ facitis ſiue ī v̄bo ſiū in f̄co oīa in laudē dn̄i faciatis·
hic ꝑ p̄s·di·dn̄s Sacrifitiū laudis hōrificauit me Veꝝ qꝛ laus
angeloꝝ veraciť ē mentalis ꝛ ſp̄ūalis·Iō tunc in laudando deū
maxime angelos imitamur qn̄ p̄nimio affc̄u laudis obmuteſcim⁹
nō inuenientes v̄ba que affc̄m ſuffitiāt·vel que valeant in aliquo
rn̄dē talis·n·laus ē maxīa ꝛ laudi angeloꝝ maxīe corrn̄det·Vn̄

g̃g̃·ſup illo v̓bo pſ̃·Laudate dñz ſm multitudinē magt̃udis ei⁹
dic̄ ōme magt̃udis fc̄a tūc veri⁹ explem⁹·cū h̄ nos explē n̄ poſſe
ↄgnoſci⁹ tūc facūdi⁹ loq̄mur cū ab his obſtupeſcēdo obmuteſci⁹
ille g° deū ſm m̄ltitudinē magt̃udis maxie laudat·q̇ ſe ſuccūbē
in ei⁹ laudis explecōe ↄſid̓at·In hijs g° tb⁹·ſ·ↄtēplatōe·dilcōe
laudatōe·ſi angelos imitabimur ad eoꝝ vtiqꝫ ↄſorciū veniem⁹

De eodem·

Erunt q̄ſi āgeli dei in celis Mat·xxij·di·g̃g̃·qꝛ ſupna ciui
tas ex āgelis ꝛ hoīb⁹ ↄſiſtit·dēm⁹ ꝛ nos aliq̄ ex illis di
ſtinctōib⁹ ſupnoꝝ ciuiū ad vſu nr̄e ↄuſatōis trahere nos ipos
ad icremēta v̓tutū bōis ſtudijs iflāmare·vt ꝛ ipi hoīes·q̇ ad ce=
leſtē p̄riaꝫ redeūt ex eis agmibus aliq̄d illuc reuitentes imitenꝰ
diſtincte nāqꝫ ↄuſatiōes hoim ſinguloꝝ agminū ordib⁹ ↄgruūt
ꝛ i eoꝝ ſortē p ↄuſatōis ſilitudinē deputanꝰ cū g° v̓bū tā ꝓpoſi=
ti tbeatis q̄ꝫ ſnīa g̃g̃·h̓ ꝑmittat īmunē vt hoīes licꝫ viles·v̓micu
li vtpote de t̓ra cū v̓mib⁹ ꝓcreati in angelorum debeant ↄſortiū
deputari ita ſane·ut ſane·vt ſm q̄ plus vel minus hn̄t īmeritis
s̃ vel ifra ad meritoꝝ ↄpatōꝫ cū āgelis collocenꝰ iō cū ſūma dili
gētia laboranđ ē ꝛ laborādo conanđ·qui quib⁹ ad q̊s pueiat·h̓ ē
qui homines·quib⁹ exercicijs ad q̊s āgelos ſint venturi·cum ei
p̄mia meritis mīa corrn̄deāt iux̄·illđ mat·vij·eađ mēſura q̄ mēſi
fuītis r̓meciet̃ vob ꝛ inx̄ illđ Ap̄·Nolite errare ↄ̄s n̄ irridet̃ Que
enī ſemiauit hō h̓ ꝛ metet certū ē ꝛ īdubitata v̓itas fidei xp̄iane
tenꝫ vt ifimi ī meritis cū ifimis in celo·mediocres cū medijs· et
ſup̄mi cū ſup̄mis·āgelis ordinenꝰ h̓ g° p ordinē ꝓſeq̄ꝫtes·Prīo
videam⁹ q̄ ad īfimū ordinē h̓ ē ad angelos collocenꝰ·ꝛ ſūt q̇ cū ī
fimis ꝛ minis meritis trāſeūt de hac vita·Illi aūt hn̄t mīma me
rita q̇ ex ſe n̓l hn̄tes ſolū i xp̄i meritis aſſumūt̃·n̄ q̄ iſe ſint mīma
ſꝫ qꝛ de ſuo n̓l penit⁹ addideř t·q̊ꝝ duo ſūt gn̄a·ſ·puuloꝝ i bap=
tiſmate decedentiū·ꝛ pctoꝝ p finalē pn̄iam ↄuitenciū q̄ cū n̓l de
ſuo penit⁹ poſuerūt·ad īfimū ordinē h̓ ē ad āgelos aſſumūt̃·Ipi
ci ſūt q̄ mīma nūciant·h̓ ē nūciāt đo mīma ſe hr̄e de hijs di·g̃g̃·
Sūt pleriqꝫ q̇ pua capiūt·ſꝫ tn̄ h̓ eađ pua pie ānūciare n̄ ↄ̄ſiſtūt
Iſti itaqꝫ ad āgeloꝝ nūeꝝ currūt·q̇ g° in baptiſmali īnocētia·et
ifinali pn̄ia ſolū decedūt·vt ex nc̄citatis articulo p̄pediti nc ↄfeſ
ſiōꝫ nec ſatiſfactōꝫ aliq̄ꝫ addiderūt·hii qꝛ īfimi ſūt immeritis ad
locū īfimū h̓ ē ad āgelos deputanꝰ·Nō·n·negam⁹ eis veniā q̄n
tūcūqꝫ ſero peniteāt di·aug̃·Nulla pn̄ia p̄t eē n̄is ſera dūmō ſit
v̓a·ꝛ iō ex tali pn̄ia ↄcedim⁹ eis apcōꝫ regni·ſꝫ qꝛ nudi ſūt ꝓprijs
meritis exigēte iuſtitia i locis īfimis collocanꝰ· Scđo ſūt n̄nulli
q̇ ſup p̄dcaꝫ cordis ↄtricōꝫ addūt fidelissimā oris ↄfeſſiōꝫ puriſſi
me ſe de oīb⁹ ↄmiſſis accuſantes·ꝛ ipaꝫ ↄfeſſionē cū debitis cir=
cūſtancijs in ſacerdotis audientiam fidel̓r ꝓponentes et nihil ex

oibus otigentibꝰ obmittētes talis n ↄfeſſio ſtati vt ab ore ꝓgre
dit̃ cum ipetrat veniā pctoꝝ di gg Cōfeſſioꝫ nr̃aꝫ expuro cōde
deſidat ds ⁊ cūcta q̃ deliqmꝰ relaxat ds Iſti gͦ mt̃ archāgeloꝝ
nūeꝝ deputant̃ cū n ꝑmi ex ſola cordis ↄtritōe mt̃ angelos aſſu
munt̃ merito iſti q̃ plꝰ ponūt ſup addētes ↄfeſſioꝫ altiꝰ i arch
āgeloꝝ ordinē aſſumūt̃ Sꝫ dicet aliqs cū angl̃oꝝ nom officij ſit
n̄ nat̃e vt tūc ꝑmū ſm gg āgeli dicant̃ qn̄ mittūt̃ q̃ rōe iſta duo
gnā hoim āgelis ⁊ archāgelis aſſociant̃ cū nl̄ vident̃ hoibꝰ nūcia
re ad qd dn̄m qꝛ lꝫ hoibꝰ nl̄ nūcciēt do tn̄ ꝑ cōdis ↄtritōꝫ ⁊ eiꝰ vi
cario ꝑ fidlē ↄfeſſioꝫ nūciāt pacē ⁊ qꝛ archāgeloꝝ ſm gg apriū
ē mag̃ nūciare iſti ſcōi merito mt̃ eos collocant̃ qꝛ mag̃ nūciant
qꝛ reūa maxia ē ⁊ maxia nūciant q̃ feda ſua denūciāt ↄfeſſori dī
em gg qꝛ in pleriſqꝫ vēcūdis hoibꝰ maioris ē ctamis feda ↄfitē
do detegēq̃ꝫ eadē n̄ omittē Tercō ſm gg ſunt ꝟtutes q̃ iō ſic qꝛ
ꝑ eos ſig̃ ⁊ miracula fiūt ad boꝝ gͦ ſocietatē illi hoīes merito
aſſumūt̃ q̃ ſtrēnue et virilit̃ ꝑdcis duobꝰ viꝫ ↄtricōi ⁊ ↄfeſſiōi ſa
tiſfactōꝫ adiūgūt debitā ⁊ ↄdignā qd luc iij baptiſta monuit di
cēsꝰ Facite dignos pn̄ie fructꝰ qd expones gg di ꝑ h̄ qꝛ dic faci
te dignos pn̄ie fructꝰ vnꝰ cuiꝰqꝫ ↄſcia ↄuenit vt tāto maiora q̃ꝫ
rat boꝝ opm luc ꝑ pn̄iaꝫ q̃ꝫto grauiora ſibi itulit dāna ꝑ culpaꝫ
tā virilit̃ ſatiſfaciētes vt omiſſis mal̃ i nūo ipondē ⁊ menſura re
meciamur Nā de nūo dꝛ job Luet oia q̃ fecit de pondere illo dꝛ
Exo iij Eq̄lis pondis erūt oia de mēſura at dꝛ deutͦ ꝑ mēſura
pcti erit modꝰ plagaꝝ ⁊ qꝛ tal̃ ſatiſfactō h̄ d ſcripta maximā hꝫ
difficultatē ⁊ virili idigꝫ fortitudie Iō q̃ talit̃ ſatiſfaciūt ⁊ tam
virilit̃ exercēt merito ꝟtutibꝰ apponūt̃ n̄ n accipit̃ h̄ ꝟtus put
ē hitus mētis ſꝫ ꝑ virili aioſitate ⁊ iō q̃ ſtrēnue virilit̃ ⁊ efficacit̃
ſatiſfaciūt ꝟtuoſi ſūt i aioſi ⁊ idēco ꝟtutibꝰ ſociāt̃ nā ipe ꝟtutes
āgelice n̄ ex hitu mētis ſꝫ ex pfca ↄplecōe agēdoꝝ ſuoꝝ talit̃ ſūt
vocati Et notād qꝛ iſti tres ordies i vnā jerarchiā i infimā coeūt
qꝛ ⁊ hoīes q̃ in has tres ordies vemūt vnā ↄpletā pn̄iaꝫ pficiūt
⁊ pfcam Quarto loco ⁊ ordie ſm gg Ponunt̃ ptātes ad q̃s illi
aſſumūt̃ q̃ pꝰ ꝑdca exercitia ↄtritōis ↄfeſſiōis ſatiſfactōis ꝑ q̃
pcta oia ſūt deleta i artiſſimo ſe ↄſtingūt iduētes vitā aſpam ⁊
auſterā ⁊ ꝑ fortiſſimā reſiſtentiā carni mūdo diabolo ne iteꝝ illa
bant̃ pemtēda fortit̃ ſe oppoūt dicētes illd cant̃ v Laui pedes
meos quō iteꝝ inquinabo eos exui tunicā meā quō remouar illa
cmꝫ gͦ carnis ↄſolatōꝫ mūdi delcatōꝫ diaboli ꝑ ſuaſioꝫ fortit̃ rfu
giūt ⁊ eoꝝ oppoſita ſ penalitatē pauptatē hūilitatē potent̃ aſ
ſumūt merito ad ptātū ordinē aſſumūt̃ i n malis fortiſſime reſi
ſtēmꝰ cito nos ꝑdca tria ꝑ impugtōꝫ trahēnt ad pcta dicēte dn̄o
deutͦ Si volūitis infīcē hitatores t̃re q̃ remāſerint erūt vobi q̄ſi
claui in oculis ⁊ lancee in lateribꝰ adhuc n ꝑ peccoꝝ remiſſiōeꝫ

ꝑmittunᷣ in nob̄ reliquie eoꝝ·ſ·vitia ut ī eis exerceamur dicēte
dn̄o judiciū·n̄ ꝺlebo hoſtes tuos ān̄o vno vt in ipis expiat iſrł
vtꝝ cuſtodiūt mādata mea·ꝫ iudic·Hee ſūt gētes q̄s dn̄s dēli
ſtib⁹ ꝛ iō n̄ eiſdē reliq̄js fortiſſime reſiſtem⁹ erūt nouiſſima peio
ra ꝑoꝛib⁹ ꝛ h̄ē qō hortaᷣ nos dn̄s mat·Cōtendite ītrare ꝑ āgu
ſtā portū arta·n·ē via q̄ ducit ad vitā hic ap⁹ epħ·v·videte quō
caute ābuletis cur h̄ qꝛ vt ait Bn̄·tres hoſtes hēm᷒ ꝑcipuos ꝑci
pitiū ſuadētes·cārnē mōz diabolū ex q̄b᷒ duo ſi aliqn̄ intmittūt
nūq̄z tn̄ pemt⁹ dimittūt ᷣci⁹ aᷣ diabol᷒ viz ita inexorabili adūſū
nos odio diurauit vt nūq̄z ab eo idutias ad vm⁹ ictū oculi extō
q̄re valeam⁹ ꝛ ſubiūgit ꝑinde vigilanō ꝛ ſomnū ab ocul̄ auffēnō
qꝛ latrōes freq̄zᷣ obſidē iᷣ nr̄m toxicatis miſſilib⁹ formidādi nul
lū ꝑrſus intēptatū trāſiētes·hijs g° ᷣbus hoſtib⁹ ē ᷣplicitᷣ reſiſtē
dū·ſm qꝛ nos diuſimode aggdiunᷣ·ſ·ꝑ abſtinētiā paciaz dili=
gentiā·Pꝛio dico qꝛ caro īpugt·ꝑ ꝺcupias ꝛ carnalia deſidia·ſꝑ
eī a ꝑpetit voluptari ociare·delcare·īcraſſari īpinguari·cui ꝑ cim
iſtoꝝ abſtinētiā potenᷣ ꝛ viriliᷣ reſiſtam⁹ n̄l ex oīb⁹ his admit
tētes·n̄ qō ad ſuienō deo ad victū ſūt ei nccīa et veſtitū teñtes
corp⁹ ut ait·bn̄·ſic egrū ꝺmdatū cui multū volēti iutilia ſūt negā
da·vtilia v̄o nolēti īgēnda ſic de eo agē·ſic de nō ſuo·ſz ei⁹ a q̊ ꝑ
cio magno empti ſū⁹·Scd̄o īpugt nos mōs·ᷣbulatōes ᷣbatōes ꝛ
muliplices miſias ſuꝑ nos cumulādo·nūc mala nob̄ īfēns ab aī
cis nūc ab īimicis nūc a ſuꝑioꝛib⁹ nūc ab īferioꝛib⁹·nūc ab eq̄lib⁹
nūc v̄o a falſis frib⁹ a q̄bus oīb᷒ multiplr̄ ᷣbulamur·q̄ ſi potenᷣ
vincē cupim⁹·ipa ſūt ꝑ paciaz ſuffēnda·nulli vnq̄m malū ꝑ malo
retᷣbuētes qō monz apl̄s ad epħ·di·Obſecro vos vt digne ābu=
letis vocatōe q̄ vocati eſtis cū pacia ſubpōtantes iuicē ī caritate
ſollicite ſuare vnitatē ſpūs ī vinculo pacis·Tercō īpugt nos dia
bol⁹ bona q̄ facim᷒ q̄ztū ꝑualet vitiādo·Verſut⁹·n·adūſari⁹·cuz
videt ꝑoꝝ hoſtiū īpugtōes viriliᷣ euaſiſſe tanto acri⁹ nos īpugt
q̄zto ſcit p⁹ illos nullū aliū ſuꝑ eē videns·n·qꝛ ꝑ ꝑoꝛes hoſtes
ad mala n̄ trahimur bona ad q̄ conamur intiᷣ īpedire·qꝛ gg·Ex
ꝑſſe ꝺclarat di·Antiqu⁹ hoſtis bōa nr̄a trib⁹ mōis īſeq̄ᷣ·ſ·in pn̄°
gle illaq̄atōz·q̄ꝝ oīm laq̄os ꝑ diligentiaz euadem⁹ ſi ᷣ ſuꝑ ᷣram
vitiādo ītentōz v̄el ī medio ꝑ negligiētē actōz·vel infine ꝑ iams
adeo potētes erim᷒·vt carni ꝑ abſtinentiā·mōo ꝑ paciaz bonis
nr̄is opibus ꝑ diligentiam occurrimus·exigentibus noſtris me
ritis ad poteſtatū ordinez aſſumemur·Quīnto ſuper prioꝛes oꝛ
dines ſunt pꝛincipatus ad quos aſſumenᷣ qui per pꝛiora exerci=
cia a mal̄ elōgati ꝛ bōis exercitijs emēdati nūc ī altū ſe ꝺ hūt ꝺu
ſationē ſuaz cum deo hn̄tes ꝛ a populari ſtatu lōge recedentes
diſcunt ſe nobiliᷣ exercē vt ex nobilibus actibus nobilitate aliqn̄

duce gr̃a in pn̄cipes ꝓmoueant̃. Licȝ aũt merita ꝯfluant ex quibꝫ
pn̄cipatus pꝛincipum ſublimet̃. Sũt tñ duo bona que pn̄cipalit̃
τ p̄cetis oĩbus hos adornãt. ſ. v̓tuoſitas τ gr̃oſitas vt viꝫ ſint v̓
tuoſi τ gr̃oſi. Virtuoſi ĩ moꝝ claritate. gr̃oſi ĩ ſublimi nobilitate.
In his ec̃ duob⁹ d̓ȝ nos ſpiritalẽ pn̄cipẽ adornare cũ g° ſpũales
hoĩes ex p̄dc̃is exc̃itijs m̃lta hẽant coĩa cũ nobilib⁹ pn̄cipibꝫ vt
pote q̃ ſũt a fedis mũdati p̱ pn̄iaȝ. a vicijs p̄ſuati p̱ reſiſtẽtiã.
a ꝯplari ſtatu elõgati p̱ paciam. diuicijs ditati p̱ boꝝ oꝑm dili
genciã. Nũc ſup̱ ẽ. vt p̱ v̓tutũ flagrantiã fiãt clarificati. τ p̱ no-
bilẽ ꝓ ſapiã in pn̄cipes ſulimati. Vt g° alcius. i. ad pn̄cipes ꝓmo
ueamur. p° exq̓rende ſũt nob̃ v̓tutes. vñ creſcam⁹ int̃ q̃s p̓ma et
p̄cipua ẽ caritas. q̃ hita oĩs hñt̃. τ q̃ ñ hita nulle poſſident̃. Vñ
g̃g. Sic m̃lti arboris rami ex vna radice ꝓdeũt ſic multe v̓tutes
ex vna caritate gñant̃. nc̃ hȝ aliq̃ viriditatis ramꝫ boĩ opis. ſi ñ
mãſerit ĩ radice caritatis. Ex hac g° caritate oĩs v̓tutes gñant̃
τ gñate ĩ ea oĩs ꝯſuant̃. licȝ. n. oĩs v̓tutes ex eff̃cu opis diuiſis
vocabul̃ noĩent̃. oĩs tñ in radice caritatis nomie nũcupant̃. q̃ȝ
q̃ȝto nobili⁹ poſſidemꝫ tãto clariꝫ elucemꝫ. τ q̃ȝto ſu⁹ feruentio
res. tãto ſu⁹ aput deũ gl̃oſiores. vñ aug̃. Sũma apud deũ nobili
tas ẽ claꝝ eẽ v̓tutibꝫ. 2° v̓tus ad pn̄cipatũ nos ꝓmouens ẽ clara
τ nobil̃ ꝓſapia. hãc aũt nobilitatẽ ex dei p̱ ꝯſeq̃mur viſitatoẽ. cũ
eñ viſitati d̓ia intꝫ pñtia illuſtramur abeẽ nr̃o ignobili recedi-
mꝫ τ deo ſũmo pn̄cipi iã vnimur. vniti aũt deo ñ ip̄e trãſit ĩ nos. ſȝ
nos in ip̄m. τ q̓ ipſe ẽ pn̄ceps regũ t̃re. iõ ei vniti erimꝫ pn̄cipes
ſic ip̄e. nã ut ait bñ. pn̄cipũ filios pn̄cipes τ regũ reges q̃s eẽ ne
ſciat. multo magis vnitꝫ pn̄cipi deo d̓ȝ pn̄ceps merito appellari.
Nã ut ait ap⁹. Qui adhẽt deo vnꝫ ſpũs ẽ cũ eo. ſup̱ q̓d aug̃. Aĩa
adhẽns d̓o deficit ab eo q̃ ẽ aĩa. τ fit vnꝫ ſpũs cũ deo τ iteꝝ dic
Cũ ĩ heſero tibi ex oĩ me null⁹ erit m̃ dolor τ labor ſȝ viua erit vi
ta mea tota plẽa te. d̓ his pn̄cipibꝫ di. g̃g. Sũt nõnulli q̃ accep
tis v̓tutib⁹ ec̃ elc̃oꝝ hoĩm merita trãſcẽdũt. cũq̃ȝ τ hcis meliores
ſũt elc̃is fr̃ibus pn̄cipant̃. Quo g° iſti ſortẽ ſuã. ñ int̃ pn̄cipatuũ
nũos accipiũt. Sexto ſurſũ nũando ponunt̃ dñatoẽs. q̃bꝫ illi ſo
ciant̃ q̃ victis hoſtib⁹ τ extinctis boĩs τ mal̃ p̱ cia dñant̃. cũ. n.
in p̄ozi ſtatu ſũt v̓tutibꝫ roborati vt bonũ poſſint. viſitatoẽ illuĩ
nati. vt q̓d pñt bonũ ꝯſc̃abilit̃ ꝓſeq̃nt̃. ex q̃bꝫ adiuti. tã magſ̃ice
ſe exercent vt rc̃tore ĩdigeãt ꝓhibẽte mardeſcũt. n. in amore d̓i.
ĩ q̊ ſeſe ĩ magnis exercẽt opibꝫ cũctaq̃ȝ difficilia ſc̃ti c̃tamĩs a ꝓpe
tũt acceptis ꝯtũelijs gaudẽt. flagrãt deſid̓io ſubtractis g̃cijs ñ
tõpeſcũt ſȝ fõti conatu. h̓ ead̓ agũt ſine gr̃a. q̃ alijs vicibꝫ cuȝ gr̃a
oꝑantur. hec τ ſimilia tam ſtrenue exercẽtes. vt bona in habituȝ
tranſeant et vitia enũerentur. que τ ſi interdum caput erexerint
exſufflantur et minime curantur ex q̊ fit vt cũ in his ꝑſeuauerit

bonis ꝛ malis int9 et exteri9 felicit̃ dominent̃. bonis dico vt ad
manū ea cū volūt hēant mal' aūt vt ea ſine rebelliōe a moueāt
vt ꝯ̃ extiorib9 ꝛ intiorib9 dici de eis valeat illud ioſeph Gñ. Ipe
dñat̃ in tota t̃ra egipti. mōm cū ſuis hōib9 cū ſuis diuicijs. ꝛ a
lijs ꝑpēdicijs ſub pedib9 ꝯculcātes. de q̄b9 ad° di. bñ. Hñt ſen-
ſus ſuos extiores ñ duces ſ; ꝓuiētes. intiores ſobrios ꝛ efficaces
hñt et oīno domū ꝛ faīliā cogitatōꝫ ſuaꝝ ſic ordinatā. vt dicat
huic vade ꝛ vadit. alij veni ꝛ veit. ꝛ ꝓuo ſuo corꝑi fac h̊ ꝛ abſq; ꝯ̄
dcōe facit. tales g° ꝛ talit̃ viuētes. gg. ordinat ad dñatōes dicēſ
Sūt ñnulli. q̇ ſic iſemetipis cūctis vicijs dñant̃ ut ipo iure mūdi
cie dij int̃ hoīes vocent̃. q̊ g° iſti q̄ꝝ ꝯꝑatōe ceti hoīes vt ita dix
erim ꝓui ſūt. ñ int̃ numeros dñatōm currūt. ad quoꝝ ꝯſorciū ꝛc̃.

De eodem.

Vi vicerit dabo ei ſedē mecū i throno meo apok. iij. dicit
pſid9. Illi angeli in q̄bus ē ſingularit̃ rc̃itudo diuini iudicij
throni nuncupant̃. a throno dc̃i eo q2 ds in eis ſedeat ꝛ iuditia
ſua diſcernat ꝛ cūcta ſubiecta ꝑ illos diſponat. Expeditis g° in
ꝑuenimus. Nūc dñs ſalutē nr̃aꝫ deſidans ꝑpoīt nob thronos. tā
q̄ꝫ ordinē iteꝝ altiorē ad q̄ꝫ p9 ꝑpōca conand ꝛ ſuſpirand nos al
licit in v̓bo ꝑpoſito dicens. q̇ vicerit ꝛc̃. ac ſi dicat. Qui vicit ꝑora
dabo ei. i. ꝑpono ei vt alci9 iteꝝ ꝑueīat ut i ordīe thronoꝝ mecū
hēat mānſioꝫ. ad q̄ꝫ q̇ conari ꝛ ꝑuenire deſidat. oꝫ eū vitā ſuā it̃m
alci9 inſtaurare. ꝛ veſtire thronoꝝ v̓tutib9 vitā ſuā vt ſic illi ꝑce
t̃is iferiorib9 hñt ꝑ ſpicatiā ꝯgnitōis i indicādo qd iuſtū ꝛ equū
ē. ſic ꝛ nos ad imitatōꝫ eoꝝ diſcam9 in iudicādo iuſtū iuditiū ex
ercē ꝛ pꝫ ordo. q2 i ꝑōcis didicim9 vitā nr̃aꝫ ꝑficē ad ꝑfcōꝫ ab
ſolutā. nūc ꝑfc̃i in nob fc̃i debem9 alia iudicare teſtāte apl'o q̇ ait
Coꝝ. xx. Spūalis diiudicat oīa. vñ q̄ꝫ diu ſum9 ipfc̃i ꝯ2 nob illd
Ecc̄. Miſe aīe tue placēs deo. p9q̄ꝫ aūt ꝑfecim9 vitā nr̃am ꝯ2 nob
illd Ecc̄. xxx. Recupa ꝑxim tuū ſicut v̓tutē tuā. Si g° cupim9 ad
thronoꝝ ꝯſortiū ꝑueīre. oīa ad regulā iuſticie ꝑ ꝯgnitōis ꝑſpi-
catiā iudicem9 h aūt oīa t̃plici dr̄ia ꝯtinent̃. iudicātes. n. dem9 ꝯo
equitatē. nob vilitatē ꝑxio pietatē ꝯ̄ h t̃a. ſ. deū nos ꝑximū oīne
iuditiū iſtaurat̃. Dzio dico iiudicando cāꝫ dei deui9 ei in oīb9 q̄
patimur eq̄tatē. dicētes ñ ſolū voce oris. ſ; oī cordis affc̄u illud
ꝑs. Iuſt9 es dñe ꝛ rc̄m iuditiū tuū. ſubiūgētes illd Gñ. xlij. Meri
to h patimur. q2 peccauim9 i fr̃eꝫ nr̃m. ſ. iſm xp̄m. q̄ꝫ ñ imitamur
iꝑeriū ei9 portātes vt iubemur. hāc ꝯſidatōꝫ hēbant oīno antiq̄
pr̃es de iuditio dei. q̄ꝝ vn9. ſ. daniel dixit Tibi dñe iuſticia nob
autem confuſio faciei. hinc Grego. Deus qui benigne condidit
hominem. nequaq̄m iniuſte cruciari permittit. nec ſinit neglecte
perire quod eſt. qui etiā hoc q2 non fuit benigne curauit vt eſſet

Sit g° ſp nr̃a ꝯſiḋatõ q̄ꝛ nihil iniuſte patimur· qꝛ ſi deo auctore ſum⁹ q̄ nil fuim⁹ deo regnãte ñ affligimur iniuſte q̄ ſum⁹· 2° iudicem⁹ noſmetipõs· attͤbuẽtes nob̃ in oĩbus vilitatẽ· ꝛ luce diei iudicãtes nos ĩdignos· ſic abrahã loq̃ns ad dñ̃ꝫ dixit loq̃r ad dñ̃ꝫ meũ cũ ſim cinis ꝛ puluis pſ̃· Miſer fc̃s ſũ ꝛc̃ vſqꝫ tota die ꝯtͤſta tus ĩgrediebar· Itẽ·ij· Eſð·iiij· pc̃ta nr̃a multiplicata ſũt ſup ca pita nr̃a ꝛ iniq̃tates nr̃e exaltate ſũt vſqꝫ ad celũ· Ad h̓ iuditiũ nos trahẽ cupiebat dñ̃s cũ Mat· dicebat· Cũ fecitis oĩa q̄ p̄cepta ſũt vob̃· dicite ſui ĩutiles ſũ⁹ qđ debuim⁹ facẽ fecim⁹· hinc bñ̃· Diligit ðs aĩaꝫ q̄ in ꝯſpc̄u ei⁹ ſine diſſĩlatõe diiudicat ſemetip̄aꝫ idqꝫ iuditiũ ñ ĩi ꝛp̃t nos a nob̃ exigit· qꝛ ſi noſmetip̄os diiudicaremus ñ vtiqꝫ iudicabimur· 3° iudicem⁹ oĩm̃ꝫ ꝓximũ ĩ deuota pietate oĩa ꝓxiõꝝ fc̃a pie ꝛ caritatẽ interp̄tantes· ꝛ ĩ bonã ꝑtẽ diiudicãtes· in q̄ ſuabim⁹ natᷓe ꝛ ſcriptᷓe mãdatũ· qđ de ꝓxĩo nob̃ p̄cipit̃ obſuandõ· ſ· qđ tibi ñ vis fieri altͤi ne facias· qꝛ ſi ꝓxim vt nos diligim⁹· hũc in boĩs ſic nos iudicari cupim⁹ iudica⁹· vñ ĩ lege p̄cipit̃· Eq̃lis pondis erũt oĩa vt vidꝫ in boĩs iudicem⁹ ꝓxim ſic nos· ꝛ in mal̃ iudicem⁹ nos ſic ꝓxim iudicam⁹ Si g° ſuabim⁹ iuſtũ iuditiũ int̃ nos ꝛ deũ ꝛ int̃ nos ꝛ ꝓximũ regulã ðmi iudicij ꝑ nr̃a poſſibilitate obſuãtes mẽbimur ſedẽ ĩ thronis cũ dño de q̄ legit̃ ðs q̄ ſedes ſup thronos ꝛ iudicas eq̃tatẽ· Item ẽ aliõ iudiciũ q̄ mẽbimur ad thronoꝝ ꝯſortia ſublimari· ſi· ſ· ꝑ ſp̄m vitatis· tãto ſũ⁹ vitatis luĩe illuſtrati vt ꝓfũda q̄qꝫ vel ex defc̄u vel ꝓfc̄u hoĩb⁹ ꝓuemẽtia ſcim⁹ ꝑ diſcretõis ſp̄m ſapient̃ diſcutẽ ꝛ ꝑ vacit̃ diiudicare· qđ ꝓp̃e ad rectores ecc̃ie ꝑtinꝫ iuditõ ſtat̃ ꝛ ꝑ oĩa ꝯſentit̃· vñ eiſdẽ rectorib⁹ p̄cipit̃ Leuit̃·x·ꝟ ðꝛ· q̄ꝛ debebãt hr̃e ſciam diſcernendi int̃ ſcẽm ꝛ ꝓphaꝫ int̃ pollutũ ꝛ mðm· Nã vt ait ap⁹·j·coꝝ·ij· Spũs oĩa ſcrutat̃ et ꝓfunda dei· de his g° q̄ ad ordinẽ thronoꝝ veniũt di· gg· Sũt nonnulli q̄ dũ ſe vigilãti cura diiudicãt dũ ſe ſollicita ĩtentõe diſcutiũt· h̓ imunẽ accipiũt· vt iudicare rc̃e alios poſſint· q̄ꝝ ꝓfc̃o mẽtib⁹ dũ ðma ꝯtẽplatio p̄ſto ẽ in his velud ĩthrono ſuo dñ̃s p̄ſidẽs alioꝝ fc̃a ꝑ eos examiat ꝛ cũcta mirabilit̃ de ſua ſede diſpẽſat· q̄ꝛ g° iſti ñ throni ſui conditoris ſũt· Vel q̄ ñ ad ſupnoꝝ ſediũ nũeꝝ a ſcribunt̃ ꝑ q̄s dũ ſc̃ta ecc̃ia regit̃ pleꝝqꝫ ð q̄buſdã ſuis ĩfirmis actib⁹ alij iudicãt̃· Sc̃e octau⁹ ordo· ſ· cherubin ſurſũ aſcẽdẽdo q̄ plenitudo ſc̃ie interp̄tat̃ in q̄ꝫ a thronis illi hoĩes ꝓmouent̃· q̄ ꝑ grãꝫ ꝓmouentẽ· ꝛ ꝑ affectũ ĩtime deuotõis conãtẽ· ad plenã ꝛ ꝑfectã ſciaꝫ ꝓmouent̃ plenã at̃ ꝛ ꝑfc̃aꝫ illã ſciam dicim⁹ q̃ oĩa exercitia ad deũ ꝑtinẽtia ſcim⁹ ad faciendõ ꝛ cũ h̓ afficimur ad volendõ· et ad ſup̄mũ dei bñ̃placitũ exercendõ ꝟbigrã· Si ꝯtingat eſſe in delicijs ĩ diuicijs in pauꝑtate in hũilitate in actõne in t̃bulatõe in obediã in paciã h̓ oĩa ad ꝑfc̃aꝫ dei volũtatẽ ꝛ ad ſup̄mũ eius bñ̃placitũ faciamus·

Hanc ſcienciā paul⁹ gloriat̄ ſe habuiſſe· ad Ephe·iiij·ſcribēs cū
dixit· Ego didici in q̄b⁊ debeā ſufficiens eſſe ſcio·n·hūiliari·ſcio
habūdare·vbiqꝫ ī oīb⁹ inſtitut⁊ ſū ſcio ſaciari ꝛ eſurire ꝛ hūndāe
ꝛ penuriā pati oia·n· poſſum ī eo q̄ me ꝯfortat·Notabilit̄ aūt h̄
duo ſil̄ ꝯiūgo ſcꝫ ſcire ꝛ velle facē ꝛ afficē qꝛ multi multa ſciūt ad
q̄ tn̄ facienda nō afficiūt̄· ꝛ idcirco talis ſciencia nō eſt plena de
quib⁊ itē͂ di·Ap⁹·j·Coꝛ·viij·Qui ſe putat aliq̄d ſcire ꝛ nō dum
ſcit quō opteat eū ſcire Ac ſi dicat jlli⁊ vana ē ſciēcia·In hijs g°
duob⁹ plena ꝛ pfc̄a ꝯſtat ſciencia neutrū aūt ſine altro qꝛ ſcia in
flat ſine affc̄u·affect⁹ v̄o ſine ſcia p̄cipitat·Hinc bn̄·Qm̄ zelus ve
hemencioꝛ ꝓfuſioꝛ qꝫ caritas· eo vigilancioꝛi op⁹ eſt ſcia q̄ zeluꝫ
rpet·ſpm̄ regat·oꝛdinet caritatē· vt aūt hāc plenitudinem ſcie
ſm̄ om̄eꝫ ambitū deſcribam⁹·Sciend̄ q꞉ ex triplici bono ꝯficit̄ ſcꝫ
ex affcc̄ōe·elec̄ōe·opac̄ōe·Primo dico q꞉ ꝯſtat ex affcc̄ōe ſpūali
ſcꝫ qn̄ ſingula nob̄ ſapiūt ſic̄ ſūt·tūc·n·ꝺꝛ ſapia·i·ſapida ſcia q̄ꝺ
ꝯtingit cū p̄ dicta nob̄ ſapiūt tāq꞉ peſſima mala·tpalia v̄o tāq꞉
vana caduca ꝛ ꝓpe nulla de⁹ v̄o ꝛ ei⁹ bona tanq꞉ optima de hijs
dicit bn̄·Iueniſti plane ſapiāꝫ ſi pc̄tā tāq꞉ peſſima mala defleaſ
ſi h⁹ vite deſiꝺabilia puipendas ſi et̄naꝫ vitā toto deſiderio cōcu
piſcas·Scd̄a ps h⁹ plene ſcie ꝯſtat ī electōe· vt ſm̄ iudiciū ſapo
ris eligā⁹·q̄ꝺ ſapoꝛ optimū iudicauit cū ꝯtēptu cōtrarij·v̄bi gr̄a
q꞉ ſapia iudicat aīam coꝛpi·et̄nitatē tpi deū q̄ ē bonū optimum
bonis tranſitoꝛijs p̄ferendū ſtatim ad iudiciū ſapie bona mal̄
p̄feram⁊ pit ꝛ eligam⁹·eoꝝ ꝯtraria tāq꞉ ab hoiabilia reſpuentes
bn̄·In bn̄ affc̄a mente nō dubiū qn̄ dilc̄ōi h. oīm dei dilc̄ō p̄pona
tur ꝛ in hoīb⁹ ipīs pfectiores infirmioꝛib⁊ celū t̄rc· et̄nitas tpi
aīa carni iuſto oꝛdīe p̄ferat̄·Terciū ꝯſtat in opatōe vt videlicet
man⁹ applicem⁹ ad opa laboꝛantes ꝛ opantes oī diligēcia ꝛ co
natu vt q̄ bn̄ ſapiūt·ꝛ q̄ ex iudicio v̄itatis tāq꞉ optima ſūt elc̄ā ex
dei miſicoꝛdia ꝛ nr̄is meritis ꝯſequamur·Nā ad ꝯſeq̄ꝫduꝫ ea q̄
affect⁹ ſapoꝛis optima iudicauit vel q̄ elc̄ō approbauit·nō ſuffi
ciunt p̄oꝛa duo ſcꝫ affc̄ō ꝛ elc̄ō·n̄ eiſdē opac̄ō adiūgat̄·Seq̄t̄ no=
nus oꝛdo videlicꝫ·Seraphin q꞉ vt ait yſid̄·ardētes ꝛ incēdētes
int̄pretant̄ Illi hoīes g° ad hūc oꝛdinē aſſumunt̄·q̄ ex merito ſcī
tatis in d̄mo amoꝛe vehement̄ ardēt·ꝛ ex ignitis v̄bis ſuis tanq꞉
ex ſcintillis alios ſil̄r accēdūt·Hūc aūt ardoꝛem ſup̄mi angeli ſcꝫ
ſeraphin ex cā ſūt t̄plici ꝯſecuti ſcꝫ ex in mediac̄ōe·approxiac̄ōne·
nobilioꝛi diſpoſic̄ōe·Primo dico ex immediac̄ōe·q꞉ int̄ eos ꝛ deū
nulli angeli int̄medij ſūt locati·ꝛ iō flāma d̄ni amoꝛis īmediate
tangit eos·Scd̄o ſeraphin p̄ cib⁹ alijs deo ſūt ꝓxioꝛes·ſcim⁹ aūt
q̄to aliq̄d igni ē ꝓximū tanto vehemēci⁹ in ardeſcit·ꝛ q̄to aliq̄d
q̄ꝺ capax eſt lucis ꝓximū eſt luci tanto lucidi⁹ ꝛ clari⁹ eniteſcit·
Tercio p̄ cunnib⁊ ardent ex nobilioꝛi diſpoſic̄ō e·q꞉ d̄mo igni tā

ex naturali q̄ꝫ gratuita diſpoſicōe ſūt ꝯformiores ⁊ ideo ex dīno
igne ſūt ardencōres q̇ g° tanta deuocōe flagrat· vt ad ordinē
ſeraphī pꝰ hāc vitā cupiat collocari ·ōꝫ ꝑmo neceſſariū ē ei ī hac
vita dīno igne īflāmari ·vt in deo totꝰ ignitꝰ ad edificatōꝫ ꝓxi
v̄ba ignea tanq̄ꝫ ſcintillas ꝓferat ex q̄bꝰ ⁊ ipi accenſi in deo ar
deant ·ſic hij q̇ v̄ba dīni igīs ſcꝫ ihū xp̄i audiētes dixert·Lu·xxiiij
Nōne cor nr̄ꝫ ardens erat ī nob̄ dū loquet̄ ⁊c̄· Ad q̄ꝫ ardorē cō
ſeq̄ꝫdū ōꝫ nos p̄ dc̄a tria vite nr̄e īſerē vt vidꝫ ꝑ immediatōꝫ ꝓ
ximatōꝫ diſpoſitōꝫ dn̄o inhēamꝰ·Primo g° dn̄o ī mediate adhe
remꝰ·ſi oīa q̄ ſugillāt ꝯſciāꝫ tam ō vicijs q̄ꝫ ō pc̄tis de medio tolli
mus·q̄bꝰ ſublatis deo immediate ꝯiūgimur· qꝛ nihil nos p̄t ſoluꝫ
pc̄tm̄ a deo diuidit Hinc ·yſa·iniq̇tates nr̄e diuiſerūt int̄ nos ⁊
deū·hinc·Gre·Aīa q̄ peccat a deo ſe diuidit qꝫ ſi pc̄tm̄ tollit̄ in
mediate deo adhēt· eo qꝫ deus vicinior ſit aīe q̄ꝫ ipſa ſit ſibi ipi·
Scd̄o ꝯiūgamꝰ nos deo·q̄ꝫto ꝓximiꝰ poſſumꝰ qd̄ ꝑ intimā ꝯtem
platōꝫ ⁊ ꝑ vim intime deuotōis fieri potuit quā q̄ꝫto altiꝰ in deū
erigimꝰ tanto ei viciniꝰ ꝯiūgemur· hinc ps̄·Accedite ad eū ⁊ il
luīamini ⁊c̄· Itē leuit̄·x·Sāctificabor ī hijs q̇ aꝓpinquāt m̄ ⁊ apꝰ
Aꝓpinq̄te deo ⁊ aꝓpinq̄bit vob̄· Tercio ardebiꝰ ī dō ex nobiliori
diſpoſitōe ſic̄ pꝫ ī materia ignis q̄ꝫto·n·ligna ſūt aridiora ⁊ ad ꝯ
burend̄ diſpoſitōra· tāto ignis flāmaꝫ h̄buit lucidiorē·Sic ligna
dīni ignis bona ſūt oꝑa ⁊ v̄tutes·q̄ q̄nto ſūt pl̄a ⁊ aridiora ab ci
ſucco carnalitatis deo exhibita tāto ad ardorē dīni ignis eriīmꝰ
diſpoſitōres· qꝛ ſic̄ di·ſapiēs Vbi nō ſūt ligna ibi deficit ignis·
De quo ardore dicit veritas·Ignem veni mittere in terram ⁊ q̄d
volo niſi vt ardeat q̄ꝫ nobis ⁊c̄

·De Sancto·Opcinſio ·⁊ ſociorū eius·

Eddet deꝰ mercedē laborū ſcōꝝ ſuoꝝ ⁊ deducet illos in
via mirabili·Sapie·x·dic̄·Gre·Si delc̄at mentē magitu
do p̄miorū·non deterreat certamen laborum quia ad magna p̄
mia ꝑueniri nō p̄t n̄ ꝑ magnos labores·Si g° delc̄at locꝰ celſitu
dinis p̄us exerceat via laboris qꝛ vt ait bn̄·Satis delicatꝰ eſt mi
les q̇ cupit victoriā ſine pugna·In v̄bis g° ꝓpoſitis t̄ia ꝑ ordieꝫ
ſūt dicēda ſcꝫ·redditōis aptitudīe·laboris multitudīe·merce
dis magnitudīe·Primo dico dicendū ē de hꝰ dcōis reddet apti
tudine ·h̄ ē ſi apte dicat̄ regnū reddi·dꝫ·n·red do q̄ſi redo·i·iteꝝ
do·ꝓpt̄ qd̄ ſciend̄ qꝫ regnū celorū triplicit̄ eſt datū ſcꝫ ī p̄ma cre
acōe in redēptōe infideliū ⁊ electoꝝ auolatōe·Primo dico datū
eſt nobis·i·electis regnū celoꝝ in p̄ma creacōe·ad hoc·n·oditi
ſunt p̄mi ꝑentes vt ꝑ eos ⁊ oēꝫ ſuā poſteritatē deꝰ angeloꝝ ru
inam reſtauraret vt ſm̄ Aug·tot hoīes aſſumaret̄ ad lapſum re
ꝑandū q̄t angeli ceciderūt·ſꝫ ſm̄ Gre·tot aſcendēnt q̄t remāſert
nec pl̄es naſcerent̄ n̄ quot eſſent aſſumendi·dc̄i·n·Gre·Si primi

ꝑentes ĩn ſua innocencia pſtitiſſent nullus reꝑboꝝ nat⁊ fuiſſet•
Ex hijs gͦ luce clariꝰ pꝫ qꝛ ad hͦ ɔditi fuim⁊ vt celū deberem⁊ im
ꝑpetuū poſſidē.hĩnc•Mat•xxv•c̃r•Venite bn̄dicti pr̄is mei•⁊c̄
vſqꝫ vob̄ ꝑatū eſt ab origine mōi hͦ gͦ regnū a deo nob̄ in prima
creatōe datū ĩnlapſu p̄moꝝ ꝑentū ꝑdidimꝰ oēs vt infra mlta mi
lia ānoꝝ null⁊ vnqꝫ ad illud potuit ꝑuenire•vn̄ bn̄•Quia ĩ adam
oēs peccauerūt iō et ĩ eo dāpnatōis ſentēciā oīns acceꝑūt•Deꝰ
itaqꝫ miſtꝰ nr̄i vt ait bn̄•Dixit apt̄ me creaꝫas ſuas ꝑdidit pater
duas tn̄ nobiles creaturas fecerat•rōis ꝑticipes•capaces btitu
dinis•āgelū viꝫ ⁊ hoīem •⁊ apt̄ me ꝑdidit angelos multos•ho
mines vniuſos•Noui tn̄ ait fili⁊ in affcm̄ milicie trāſiſſe angelos
⁊ ex hͦ nullā eis patē viā redeundi qm̄ noui ſuꝑbiā Moab qꝛ ſuꝑ=
bus eſt valde ⁊ ſuꝑbia eiꝰ remediū pnie nō admittit ac ꝑ hͦ nec
venie•at vͦo hoīs vite•nullā pꝰea creaturaꝫ fecerat•innuens ex hͦ
redimēdū adhuc hoīeꝫ q̄ppe q̄ꝛ aliena ſuppplantauit malicia ⁊ iō
ei et ꝓdeſſe poterit aliena caritas•Venit gͦ deꝰ ⁊ ꝑ mortē ſuā re
gnū celoꝝ in p̄ma creatōe datū nob̄ ⁊ ſtatim pꝰ lapſū ꝑ ditū no
bis reddidit•vt q̄cūqꝫ ꝑ baptiſmū ĩ morte eiꝰ baptiſati ſint ⁊ nul
la pctā actualia addiderūt in v̄tute eiuſdeꝫ paſſiōis•ſi moriant̄
ſtatim auolant ⁊ aptum inueniāt regnū celoꝝ dignū q̄ppe iudi
cauit dei clemēcia•vt q̄ ꝑ alioꝝ culpā regnū ꝑdidimus ꝑ alioꝝ
etiā labores nob̄ redderet̄•vn̄ bn̄•Iuſtū eſt vt q̄ꝫ aliena culpa li
gauit aliena iuſticicia ſoluat•q̄ꝛdiu gͦ renati in baptiſmo ⁊ ꝑti=
cipes facti paſſiōis xp̄i actualia nō apponam⁊ ſi ſic decedimus
accipi⁊ donū dei•hͦ ē regnū celoꝝ qd̄ ḡtuito nob̄ dedit ꝑueniens
nos ſua inclita bonitate qd̄ ſi ĩmemores gr̄e dei•dorſū dō vtimꝰ
eūtes in prauitate cordis nr̄i pꝰ h⁊ mūdi vanitatē ⁊ carnis vo=
luptatē adulti iā fc̄i pctā pctīs cumulātes ex hͦ ipō regnū celoꝝ
iā bis nob̄ datū itm̄ ꝑdim⁊ nec vltra nob̄ ḡtis oīo reddit̄ ſic ꝑus
ſꝫ exigēte dei iuſticia qꝛ ſponte ⁊ volūtarie ꝑdidimꝰ nullo cogē
te ⁊ violent̄ ĩpellente•ċꝫ vt illud nr̄is laborib⁊ acq̊ram⁊ ⁊ reha=
beam⁊•nō qꝛ nr̄a ſatiſfactō ſufficiat•qd•n•eſſet vniuſa iuſticia•
ſꝫ ñ ɔpatiamur oīo nō ɔregnamꝰ•⁊ tūc qd̄ in nob̄ min⁊ ē ipē ſuplꝫ
modicū tn̄ illud qd̄cūqꝫ eſt nō patit̄ reꝑuari•qd̄ ſi hͦ nr̄m ꝑominꝰ
ipē tercio nob̄ regnū reddet addens ō ſuis laboribꝰ qd̄ minꝰ in=
uenerit de nr̄o•qd̄ itm̄•ac iteꝝ•ac itm̄ fluit de viſceribꝰ ſue pieta
tis ñ•n•nr̄a miſcēt ſuis in nr̄a iuſticia nō eſſet vox neqꝫ ſenſus qꝛ
aūt regnū celoꝝ ex prauis nr̄is actibꝰ ꝑditū ex nr̄is laboribꝰ oꝑ
teat reacq̄ri apte di•apꝰ Volūtarie nob̄ peccātibꝰ pꝰ agnitā gr̄aꝫ
iā nō relinq̄tur•hoſtia ꝑ pctō xp̄s reſurgēs ex mortuis•iam nō
morit̄•mors illi vltra nō dn̄abit̄•qd̄ exponens bn̄•di•Q̄uo volun
tarie peccātib⁊ iā nō relinq̄tur hoſtia ꝑ pctō•ñ qꝛ nō illi denuo
crucifigit̄ xp̄s•nec ɔplantat̄ itm̄ ſilitudini mortis ꝑ baptiſmū•ſꝫ

q̄d· q꜡ oꝫ nos oīa facere in nobis· q̄ fecit xp̄s in ſe· vt reacq̄rat no
bis regnū· que fuerūt tria· ſcꝫ crucē portauit· corp᷒ mortificauit
⁊ ī boꝝ duoꝝ v̓tute baptiſmū nob̄ ꝯſecuit ⁊ h̓ eād t̄a oꝫ nos trāſ
figurare ⁊ in nos ſi volum᷒ regnū recupare ⁊ h̓ ē qđ di· bn̄· ꝑpera
iam ab eo vndalac̄maꝝ exigit̄· ꝑpera baiulare crucē ꝑpēa mortifi
care mēbra· ⁊ h̓ eſt qđ ait aug̃· Qui creauit te ſine te· nō iuſtifica
bit te ſine te· Cui ſil̓e eſt illud· Qui bis đdit tibi regnū celoꝝ ſine
nō dabit tibi tercio ſine te Ex hijs g° luce clari᷒ pꝫ· q̄ apte ⁊ cō
uenient̄ reddet ⁊ dixerit ⁊ nō dabit· Scđo dicēđ eſt de laboris
diuſitate de q̄ tria dicent̄ ſcꝫ de ei᷒ neceſſitate ſcđo đ ei᷒ diuſita
te· 3° de boni laboris vtilitate· Primo g° videnđ ē đ laboris in
euitabilis neceſſitate· oportet· n· hoīez ſiue velit ſiue nolit ineuita
bilit̄ laborare· q̄ neceſſitatē ex maledcō incurrim᷒ hōi a deo ꝓpt̄
ꝑuaricatōꝫ p̄moꝝ parentū inflicto· ſic Gn̄· iij· dr̄ Maledicta t̄ra in
ope tuo in labore cōmedes ex ea cūctis dieb᷒ vite tue ī ſudore
vult᷒ tui veſceris pane tuo donec reuītaris ī terrā de q̄ ſūpt᷒ es
q꜡ puluis es ⁊ ī puluēm reuteris· q̄ necītatēꝫ· iob· v· Cōſidans
dixit Sic̄ auis ad volatū naſcit̄ ſic hō ad laborē· hinc bn̄· Laborē
nr̄m aliq̄ diu differre poſſu᷒ ſꝫ nō auffe· Vn̄ de q̄buſdā torpētib᷒
di· pſ̄· In labore hoīm nō ſūt ⁊ cū hoīb᷒ nō flagellabunt̄ ⁊ ſeqt̄
iđ tenuit eos ſupbia· Propt̄ qđ ſcienđ q̄ tria gn̄a laborū ſūt nob̄
ꝓpoīta eligat hō q̄ꝫ voluit· q꜡ vnū ex hijs trib᷒ oꝫ eū eligere velit
nolit ſcꝫ tp̄alis· penalis· infernalis· Prim᷒ ē breuis ⁊ leuis tres
fruct᷒ afferens· Scđ᷒ lōgior ⁊ g̃uior· faciens vnū fructū· Terci᷒
longiſſim᷒ ⁊ grauiſſim᷒ inutiliſſim᷒· Prim᷒ dico labor ē breuis ⁊
leuis vtiliſſim᷒ ⁊ ē labor ī pn̄ti q̄ꝫ ſufferim᷒ ꝓpt̄ deū· De q̄ dr̄ Eccī
Modicū laboraui ⁊ inueni in multa requiem q̄ tres fructus ꝯfert· q꜡
opa meritorio ꝯferūt tria bona· ſm triplicē radicez q̄ hn̄t ſcꝫ pe
nalitatē c᷒ gr̄a tollūt pcc̄a· v̓tualitatē c᷒ gr̄a auget v̓tutē· Cari
tatē ꝓpt̄ q̄ auget p̄miū in celo· Scđ᷒ labor dr̄ penalis ⁊ ē ille q̄ꝫ
in purgatorio ſuſtinem᷒· q̄ longior ⁊ g̃uior ē p̄ore vnū ꝯferēs tm̄
fructū ſcꝫ purgatōꝫ pcc̄oꝝ· in q̄ nihil pemit᷒ mēmur ī eo q̄ poſiti
ſum᷒ extra ſtatū mērendi ⁊ licꝫ modicū fructū ⁊ ſolum ꝯferat acer
biſſime tn̄ punit· De q̄ Eccī· iiij· Plena vtraqꝫ man᷒ cū labore ⁊ af
flictōe· Itm̄ ꝓu· v· Nō ſint labores tui in domo aliena q̄ dom᷒ ē
purgatorij· đ q̄ di· Aug̃· Ignis purgatorij ⁊ ſi etn᷒ n̄ ē mīo tn̄ mō
grauis eſt excellit eē omēꝫ penā q̄ vnq̄ paſſus ē aliq̄s in hac vita
⁊ h̓ ꝓpt̄ duplicē penā ſcꝫ dāpni ⁊ ſēſus Terci᷒ labor ē infernal̄ g̃
uiſſim᷒ ⁊ inutiliſſim᷒ de q̄ labore dr̄ in pſ̄· Laborabit ineternū ⁊ vi
uet ad h̓ in finē q̄bus dicē poſſum᷒· illud Exo· xiiij· Stulto labore
ꝯſumeris q꜡ nl̄ ꝓderit ineternū De hijs trib᷒ laborib᷒ nob̄ ꝓpoitis
dr̄ Eccī· xv· Appoſui tibi ignē ⁊ aq̄ ad qđ volūis porrige manū
tuā· iđ· Ante hoīez mors ⁊ vita bonū ⁊ malū· qđ ſic̄ credo ſi oīa

cupimus ſcōm ⁊ terciū euadere pͥmū h̓ eſt pn̄tem laborem viriliť
agrediamur· ꝑ quē lucrari poſſum⁹ infinita· Naȝ in labore vt ait
Aug· Non de eſt refectio laborantib⁹ ⁊ nichilomin⁹ p⁹ laboreȝ
mercedē accipi⁹ copioſū iuxta illud Sap̄· iij· Bonoꝝ laboꝝ glio
ſus ē fruct⁹ Qui aūt ſint iſti fruct⁹ diceť in 3° mēbro vbi agiť de
mercede·

Sequiť de eiſdem·

Emite ad me om̄es q̄ laboratis ⁊ onati eſtis ⁊c̄· ⁊ ego refi-
ciam vos· Mat· xj· Preſentē g°| laborē aggredi cupientes
qͣtͣqȝ ꝯſiderare debē⁹ que ꝯſiđata oēm laborcȝ pn̄teȝ alle
uiant attenuāt ⁊ omedant ſcȝ laboris facilitatē· tꝑis bꝛitatē· re
fectōis ſaturitateȝ· retributōis imenſitatē· dei volūtatē· Primo
dico ꝯſiđanda ē laboris facilitas qꝛ nūq̄ꝫ ex oī qđ ſum⁹ ⁊ vndiqȝ
laboram⁹· ad qđ accedit qđ ꝑ laborē pn̄tē cito ad caritatē venie
mus qꝛ oīa eē grauia faciť leuia ⁊ qđ āmodo nō ſentire· Hic· iuđ·
dꝛ· Surgite aſcendā⁹ null⁹ erit labor qꝛ de⁹ ꝑ caritatē nob ꝯiū
ctus labores nr̄os ꝑtat aꝑť qđ eē iugū vocať ⁊ h̓ qđ ſapiēs petit
dicēs emitte dn̄e ſediū tuaꝝ aſſiſtricē ſapiaȝ vt mecū ſit ⁊ mecū
laboret vt ſtiā q̇ꝫ acceptū ſit coram te oī tꝑe· hinc· Mat· xj· Veri
tas dicit Tollite iugū meū ſuꝑ vos iugū· n· meū ſuaue ē ⁊ · o· m· l·
vn̄ Aug· Omnia ſeua ⁊ inania facilia ⁊ aꝑe nulla facit amor· Bn̄·
Labor me⁹ vix ē vni⁹ mom̄ēti· ſ· pl⁹ ē p̄ amore nō ſencio· Scđo cō
ſideret· laboris bꝛitas· Nō· n· diu viuim⁹ ⁊ in eo qđ viuim⁹ iube
mur aꝑť diſcrecōȝ ſepe nos a labore tꝑare hinc· Apl̄s· Tēp⁹ bꝛue
eſt· ⁊ in Apoc· āmō iā dicit ſpūs vt reqeſcāt a laborib⁹ ſuis aꝑť
qđ dꝛ Ecc̄i· xviij· Nūs dieꝝ hoīm vt multū cētum anni ⁊ q̄ſi gutte
aq ad mare deputat⁹ ē Sic exigui āni ī die cui qđ ſi ſine ceſſatōe
omni tꝑe qđ viuim⁹ laborandū eſſet reſpectu eť̄nitatis· Tercio ꝯſi
deranda eſt laboris ſaturitas· Non· n· benign⁹ dn̄s ſinit nos du
ris laborib⁹ ꝯteri· ſȝ ſuis ꝯſolatōib⁹ crebro reficit laborantes·
hinc Ecc̄i· vj· In oꝑe ipi⁹ exiguū laborab ⁊ cito edes de gn̄acōib⁹
illi⁹· hinc· Mat· xj· Venite ad me om̄s q̄ laboratis ⁊ onati eſtis ⁊
ego reficiā vos· dign⁹ ē· n· oꝑari⁹ mercede ſua· Quarto ꝯſiđanda
eſt retributōis imenſitas· Non ꝑ labore modico dať nob retribu
cio durans ⁊ ꝑmanens in eť̄nū· hinc Sap· iij· Bonoꝝ laboꝝ glo
ſus eſt fruct⁹· Nam vt dꝛ iob· xxij· Pro terra dabit nob ſiliceȝ ⁊
ꝑ ſilice torrentes aureos · qđ ē dicē· ꝑ t̄ra· i· ꝑ molli oꝑe dabit
dabit nob ſilicem· i· meritū ſꝑ durans· ⁊ ꝑ ſilice· i· oꝑe meritorio
dat nobis torrentes aureos· i· p̄mia glio ſa· hinc Ap⁹ Id qđ mo
mentaneū eſt Leue t̄bulatōis ſupra modū eť̄num pondus glorie
operať ī nob· Scđo ꝯſiđandū ē dei volūtas q̄ vult vt ī h̓ breui tꝑe
lucremur qđ in eť̄nū expediat· cui merito ē obtꝑandū· eē ſi ex hoc
nihil aliud ꝯſeq̄mur· q̇ꝫ ſi hijs caūs ⁊ rōib⁹ victi decernim⁹ ī pn̄ti
tꝑe in dei velle ꝯuicō oꝑare· tūc ſūmo oꝑe informādi ſum⁹ ī qb⁹

nos opteat laborare· vt dei mīaꝫ ꝯſeq̄mur· Sūt aūt qumq̄ꝫ ī q̄bꝰ
expedit laborare ſcꝫ ī alioꝝ laboꝝ mutiliū ex occupatōe ī cordis
ꝯtricione· in mādatoꝝ executōe· in t̄bulatōm pacienti portatōe
1° in conatu ꝯtēplatōis· Primo dico laborād̄ ē in laboꝝ inutiliū ex
occupacōe refugientes oīo mutiles labores q̄ꝝ multa ſūt gn̄a·
Alij·n·laborāt mūdo vt ditent̄· Alij carni vt delectent̄· Alij dy
abolo vt vicijs inflent̄· ꝛ oīs iſti labores ꝑtrahūt ad infernum·
Primꝰ g° labor mūdi vitandꝰ ē· qꝛ mutilis ē· Vñ eccī·j· Quid hꝫ
hō de vniūſo labore ſuo quo laborat̄ ſup terrā· Itē mat· Quid ꝓ
deſt hōi ſi vniūſū mōm lucret̄· nec ſolū h̄ n̄ ꝑderūt· ſꝫ ꝑtrahunt
ad infernū Iē· labores ꝑpſoꝝ ꝛ genciū in igne erunt ꝛ diſꝑibūt·
Scd̄s labor carnis ē ſilr̄ ꝯtēpnendꝰ qꝛ facit hoīem viciosū Vñ ex
ꝑſona taliū dꝛ Eccī·iiij· Cui laboro ꝛ frauda aīaꝫ meā bonis Ma
ledictꝰ ē·n·q̄ fuit indignis ſe ꝛ h̄ eſt corpꝰ· qd̄ indignꝰ ē aīa de q̄
dicit̄· Aggei· Qui mercedē ꝯggregat miſit in ſacculū ꝑtuſum· 3°
labor dyaboli ē pemtꝰ execrandus· q̄·n· ꝯformat̄ ei hic ī vicijs·
ꝯformat̄ ei pꝰea in ſupplicijs · labor aūt dyaboli v̄ſat̄ in ſupbia
invidia inimicitia ꝛ ſilīibꝰ vicijs ſpālibꝰ· oīs iſti labores execrā
di ſūt ꝛ pemtꝰ fugiendi qꝛ nō ſinūt hoīeꝫ quieſcē· ꝛ tn̄ ꝑtrahūt
ad infernū· q̄ g° expedite laborare in dei ſuitō deſid̄at oīo excuci
2° at ſe de illis· Scd̄o laborand̄ eſt in cordis ꝯtricōe a peccatis oībꝰ
ſe emūdans de q̄ p ꝑs̄ dꝛ Laboraui ī gemitu meo ꝛ ſup cia q̄ ad
negociatōeꝫ pctōꝝ faciūt pn̄ie laboribꝰ duris ꝛ aſꝑis aggredia
3° mur 3° laborandū ē in mādatoꝝ executōe laborātes cū conatu ꝛ
ꝛ diligencia vt q̄ mādant dn̄s opibꝰ impleamꝰ ꝛ licꝫ pauci ſint
qui ſcire velint qd̄ mādauit deꝰ ipoꝝ tn̄ iplecio meret̄ vitā etnā
ꝛ coꝝ tranſgreſſio edificat ad gehennā· Nā d̄ p̄mo dꝛ Math· Si
vis vitā ingredi ſua mādata De ſcd̄o Eſdre·vij· Oīs q̄ nō fecerit
legem dei diligent̄ iudiciū erit d̄ eo ī mortē· De q̄bꝰ duobꝰ aug̃·
Sic vitā p̄ſtat obſuatō mādatoꝝ ſic econūſo gn̄at p̄uaricatō mor
4° tem· Quarto laborand̄ ē in t̄bulatōm pacienti portatōne· Hanc
eīn legē ſtatuit ſibi deꝰ vt bn̄ laborantibꝰ ꝛ fidelit̄ ſuientibꝰ ex
hibeat tribulatōes· tū ꝑpt̄ h̄ vt cumulꝰ meritoꝝ ex paſſione cre
ſtat ſic ex actōe· tum ꝑpt̄ h̄ vt hūilitas ꝯſuet̄ iudicās nos ſuos
inutiles· q̄ ꝑpt̄ negliencias caſtigant̄· In hijs g° laborand̄ eſt vt
eas ſiue a deo ſiue ab hoīe inferant̄· pacientiſſime ſufferant̄· Naꝫ
de hijs duabꝰ ſcꝫ actione ꝛ paſſione di·bn̄· Vita ſctōꝝ in duobꝰ
p̄ncipalit̄ ꝯſiſtit ſcꝫ ī bonoꝝ actōe ꝛ paſſione adūſoꝝ ꝛ tāq̄ꝫ t̄ris
5° q̄ vndiq̄ꝫ ꝯſtruit̄ erigit ſe in altū· Scd̄o laborand̄ ē in ꝯtēplatōe
Anima·n· ex p̄miſſis oībꝰ purgata conat̄ ꝛ mittit̄ vt celeſtia ꝯtē
plet̄ in q̄ tn̄ maximꝰ labor credit̄· hō q̄ſi ꝯtra iactū fluīs conet̄· ꝛ
erigit ſe ad deū· Vñ bn̄· talis modꝰ cogitādi d̄ deo mlti ē laboris
multi ſudoris· ꝛ n̄ erigat̄ ꝑ gr̄aꝫ relabit̄ ad yma· ꝛ in cinerē ſuum

reillter· Tercio dicend̄ ē de mercedis magnitudīe· quā vt breuit̄
inſinuem⁹ q̄ ſmo in lōgū duct⁹ eſt · Merces oīm p̄dictoꝝ ē ip̄e
deus· q̄ nl meli⁹ nl digni⁹ nl vtili⁹ poterit dare de⁹ in q̄ danť oīa
q̄ ſūt bona· De hac mercede dr̄· Gn̄· xv· Ego ꝓtector tu⁹ ⁊ mer
ces tua magna nimis· In q̄b⁹ v̄bis inſinuat nob̄ duplicē donacōz
ſui· dat· n· ſe in p̄nti ad ꝯſolatōz ⁊ in fut̄o ad et̄nā glorificatōez·
Primo merces tangiť in eo q̄ dicit magna· ſc̄da in eo q̄ ſubiūgit
nimis· De q̄b⁹ exp̄ſſius di· bñ· Notand̄ ſic̄ in regno btitudīs p̄nte
ſe exhibet dn̄s elc̄is ſuis ad gl̄ificacōz· ita etiā ſe eiſ dem exhibe
bit ī via p̄egrinatōis ad iuſtificatōz· vt a q̄ gl̄ificandi ſūt p ſpez
ab ip̄o p̄us iuſtificamur p fidē· qd̄ ſub alijs v̄bis di· Ap⁹· Ro· vj
Szui facti d̄o hēte fructū in ſanctificatōz finē v̄o vitā et̄nā ad q̄

De Sancto Luca·

Onora medicū ꝓpt̄ neceſſitatem Ecc̄i xxxiiij· di· aug̃· Qui
ſentit wlnera medicum expoſcit· In v̄bis g° ꝓpoſitis tria
poſſum⁹ intelligere· Primo exhortatōz· ſc̄do exhortatōis ſpecifi
catōz· 3° infirmitatis inſinuatōz· p̄mū ibi honora· ſc̄m ibi medi-
cū· terciū ibi ꝓpt̄ neceſſitatē· Eſt itaq̄z ſanct⁹ lucas q̄ medic⁹ ex
ſtitit tripliciť honorand⁹· Primo p ſupplicatōz· doctrine ſue ſu
ſceptōz· vite īmitatōzz· In hijs· n· trib⁹ ſanct⁹ iſte ſe reputat ho
norari· Primo g° honorem⁹ iſtū medicū orōib⁹ vigilijs· miſſaꝝ
ſolēnijs· ⁊ alijs q̄b⁹cūq̄z generibus boni ſupplicantes ei vt aput
deū ſūmū medicū nr̄oꝝ wlnera pctoꝝ ſuis intceſſorib⁹ reſtituat
ſanitati· Sc̄do honorem⁹ eū doctrinā ſue medicie vel medicinā
ſue doctrine tā in actib⁹ aploꝝ q̄ in ewāgelijs cū reuerētia fide
liť ſuſcipiendo ſue doctrine plenā fidē exhibētes· Tercio hono-
rem⁹ iſtū medicū vitā ſuā exēplarē ſtrenue imitando· Nā vita
ei⁹ Sic ſap· iiij· dr̄· Sobrietatē ⁊ ſapiaz docz· iuſticiā ⁊ v̄tutē· q̄b⁹
vtili⁹ nl eſt in vita hoīs qd̄ facē mouemur· Deu°· xxvij Accipias
exemplar a ſacerdotib⁹ vt dicē poſſim⁹ illud· ꝓu· xxiiij· Exēplo
didici diſciplinā· hijs g° tribus modis ſc̄m lucā fideliť honorē⁹
Sc̄ ſc̄om ſcz medicū· In q̄ v̄bo ꝯmendať ſc̄ūs iſte ab officij digni-
tate· Facit· n· medic⁹ corꝑalis ⁊ ſp̄ualis· vt corꝑali medicina ſa
naret corꝑa· Sp̄uali aūt medicina aīas a vicijs ⁊ pctis ꝓpt̄ qd̄ in
ſcripť̄a ꝯſweto noīe medic⁹ ē vocat⁹· ď quo dr̄· Col· iiij· Salutat
nos lucas medic⁹ Seq̄ť t̄ciū ſcz ꝓpt̄ neceſſitatē cū· n· ꝓpt̄ pctoꝝ ⁊
vicioꝝ multitudinē caput leuare nō audeam⁹ ad dn̄m nc̄cios ha
bem⁹ ſc̄os vt eoꝝ meritis ⁊ p̄cib⁹ intuementib⁹ ꝓ nob̄ ad dn̄m ī
tercedant ⁊ h̄ eſt qd̄ dr̄· Iob· v· Ad aliq̄z ſctoꝝ ꝯūtere vt cū modi-
ſmi ſim⁹ aput dn̄m exaudiri· Ip̄os patronos nr̄os ꝓ nr̄is exceſſi
bus ſenciam⁹· ⁊ h̄ de ei⁹ memoria b̄uiter tacta ſufficiāt· Verū q̄
tā iſte medic⁹· q̄ ei⁹ medicina p̄ncipaliť ſūt a deo iux̄ illud· Ecc̄i
xxxviij· vbi dr̄· A deo ē oīs medela id̄ ad ſūmū medicū deum ad

curādas nr̄as miſerias recurramꝰ aū ocl'os ſue mie. pctoꝝ nr̄oꝝ wlnera expandentes. Ipe ē. n. verꝰ medicꝰ qui ex ſe ⁊ ꝑ ſe ſanat om̄s infirmitates nr̄as. reſpectu cꝰ oēs alij medici dicē poſſunt illud yſa. iij. Nō ſū medicꝰ ⁊ in domo mea nō eſt panis. qꝛ ꝑ ſe ⁊ ex ſe alij nihil poſſunt. ſꝫ q̄cq̄d om̄s ſanitatis ⁊ curacōis hoibꝰ infirmis otulerunt h̄ totū a deo medico acceperunt. Huius g° medici q̄ deꝰ eſt occone duo huiꝰ ꝓſtringanꝰ ſcꝫ d̄ huāi generis infirmitate ⁊ dei medicinali ſanitate. h̄ ē q̄uo nos infirmamur ⁊ q̄uo a deo ſanamur. Sciend̄ g° qꝛ huanū genꝰ in ꝑmo pente ſanū creatum ē. ita vt nullā vicioſam ꝓnitatē haberet in ſeipo. ſꝫ poſtq̄ꝛ corruit i pcm̄ ſtatim ſenſit aliā legē in mēbris ſuis repugnātem legi mentis ſue. ⁊ qꝛ om̄s i illo primo pente fuimꝰ radicaliꝰ. Ido in om̄s nos tranſfundiꝰ h̄ pcm̄ licꝫ. n. i q̄libꝫ renato pcm̄ curet ꝑ baptiſmū originale nihiloīꝰ tn̄ q̄ curatꝰ eſt tranſmittit illud itm̄ in ꝓlem ſic judeꝰ circūciſus gn̄at filiū incircūciſum. ⁊ nudum granū ſeminatū ꝓcreat granū cū palea. ⁊ cā hꝰ ē. qꝛ hō gn̄at filiū nō ſm̄ qꝛ curatꝰ ē i mente ſꝫ ſm̄ qꝛ ē corruptꝰ in carne. Illud g° originale pcm̄ hꝫ multa noīa. ⁊ h̄ ex multiplici cā. ſm̄ qꝛ ꝯpaꝰ ad diuſa. Si em̄ ꝯpaꝰ ad aīam vocaꝰ īfirmitas qꝛ reddit aīaꝫ īfirmā ⁊ impotentē ad reſiſtend̄ motibꝰ carnis. Vocaꝰ eē feditas. qꝛ maculat aīaꝫ. Vocaꝰ eē ꝓnitas. ꝓpꝰ ꝯtinuā inclinatōꝫ appetitꝰ ad malū vocaꝰ eē corruptō qꝛ ducit ad nihilū. i. ad pcm̄ Si v̄o ꝯpaꝰ ad corpꝰ vocaꝰ lex carnis eo qꝛ lege dīna carni ſit inflictū Itē vocaꝰ lex mēbroꝝ qꝛ mouet mēbra ad ꝯcupiam Vocaꝰ eē fomes qꝛ fouet pcm̄ i carne Vocaꝰ eē ſtimulꝰ caris qꝛ ſtimulat carnē ad ꝑmos motꝰ ⁊ animū ad ꝯſenſū. Itē ꝯpaꝰ ad ꝑmū hoīeꝫ a q̄ d̄ hiꝰ. ⁊ ſic vocaꝰ pcm̄ originale. ſi v̄o ad totū hoīeꝫ ꝯpeꝰ vocaꝰ corpꝰ pcti. eo qꝛ ad oīa mēbra ⁊ organa corpis ſe diffundit. yſa. j. a planta pedis vſqꝫ ad v̄ticē n̄ ē i eo ſanitas. vt ſic corpꝰ natr̄ale hꝫ oculos aures os manꝰ ⁊ pedes ⁊ ceťa ſua mēbra eē organa. ſic corpꝰ peccati oīa illa hꝫ. Nā in ſilis mēbris ⁊ organis corpis naturalis ſūt eē mēbra ⁊ organa corpis pcti. vt ſint oculi i oculis aures in auribꝰ ⁊c̄. De h̄ corpe pcti d̄r. Ro. vj. vt deſtruaꝰ corpꝰ pcti. Qd̄ vidꝫ corpꝰ deſcribiꝰ. ꝓu. iij. vbi d̄r. Sex ſūt q̄ odit dn̄s ⁊ ſeptimū deteſtaꝰ aīa eiꝰ Oculos ſublimes. ligwā mendacē. manꝰ effundentes. ſangwinē innoxiū. cor machinās cogitatōes peſſimas. pedes veloces ad currend̄ i malū. teſtem fallacē. ⁊ eū q̄ ſeminat inť fr̄es diſcordias. hec cū deſtruunꝰ. ꝯſtruiꝰ corpꝰ pcti. Iſta em̄ inſūt oībꝰ nōl licꝫ in magnis ſcťis ꝑ fortiſſima exercicia adeo debilitenꝰ vt raro audeāt caput erigē. nūqꝛ tn̄ penitꝰ extingwūť Nā d̄ hijs d̄r jud̄. iij. Hee ſūt gētes q̄s dn̄s dereliquit. vt erudiret in eis jrl'em. ⁊ diſcēnt filij eoꝝ certare cū hoſtibꝰ ⁊ hr̄e ꝯſwetudīeꝫ ꝓliandi. vn̄ bn̄. Quantūlibꝫ manēs i corpe ꝓfeceris erras ſi

putas vicia mortua ⁊ nō magis ꝯpſſa velis nolis ītra fines tuos
habitat iebuſeus ſubiugari pt exterminari nō pt. ⁊ nccio. nō em̄
virtus creſcēt ſi iſte nl pemtus īpugnarēt qꝛ mediū viciorꝫ ter̄z
virt9. Vn̄ vtilis ē eorꝫ impugnatō ſi tn̄ nō fiat eorꝫ expugnatio
vt nos vīcāt. qđ ne fiat. ideo magni ſcti validis clamoribus ex ꝑ
ſona toci9 hūaī gn̄is īterpellabāt vt eos ab huiuſmodi febrib9 li
beraret. hic ps. Miſerē mei ds qm̄ infirm9 ſum. ſana me. qm̄ ꝯtur
bata ſūt oſſa mea. hic ie. Licet in vtero ſcantificatus dixit. Sana
me dn̄e ⁊ ſanabor. Quorū clamoribus dn̄s miſert9 di. Oſee xiiij.
Sanabo ꝯtritōes eorꝫ diligā eā ſpōtanee. Sanat aūt dupl'r. ſm
duplicē ſtatū viuendi. ſcꝫ in pſenti ⁊ in pria. hic ad vtilitatē. in
pria ad plenā ⁊ pfctaꝫ ſanitatē. Pric dico qꝫ de9 ſum9 medic9
ſanat hic ad vtilitateꝫ. quia pemt9 non extingwit. ſed ita ſanat
vt homo infirmitatem ſentiat. ſed non deiciat vt per hoc quod
ſentitur ſimus humiliores cautiores. et per hoc qꝫ impugnat ⁊ n̄
expugnat ſim9 in meritis ditiores. infinita em̄ merita nobis de
pirent. ſi nichil nos pemtus impugn̄ret. hinc pū. xx. Liuor wlnis
abſterget mala. ſicut enim per liuorem memores ſumus wlnerū
ſic et per infirmitatem meminus nos peccaſſe. hinc etiam dicitur.
qꝫ lazaro ſuſcitato in facie pallor. relinquitur vt per palloreꝫ me
minſſet a domino ſe a mortuis ſuſcitatum. Sunt autem tres me=
dicine per quas deus ſanat homines in preſenti ſcilicet per ſa=
cramenta documenta. cordis ſui incitamenta. Primo dico ſanat
dominus p medicinam ſacramentorꝫ. et maxime per ſacramentū
corporis xpi quod ꝓprie eſt et dicitur medicina. de quo dicitur
Eccī. xxxviij. Altiſſimus de terra creauit medicinam. quod ꝓprie
de corpore domini dicitur. quod ex pane que de terra naſcitur
altiſſimo domini conſilio eſt confectum. vnde aug9. Medicina ē
celeleſte ⁊ venerabile ſacramentum. hinc Bn̄. Duo ſacramentum
corporis domini operatur in nobis. vt videlicet ſenſum minuat
etiam in grauioribus peccatis tollat omnino conſenſum ⁊ ſubiū=
git. Si quis veſtrum nō tam crebros vt ſolebat nec tam acerbos
ſuſtinet iracundie motus inuidie luxurie ac ceterarum gratias
agat corpori ⁊ sangwini domini noſtri ihesu criſti. quoniam vir
tus ſacramenti operatur in eo. Vnde dominus albert9 exponēs
hoc verbum Ecc̄. xliij. Medicina omnium infeſtinatione nebule
dicit qꝫ forma panis infra q̄m corpus domini continetur nebula
vocatur. que medicina eſt preſeruans ab omni infirmitate ⁊ ſub
iungit hic cibus ſanus ex operatione. quia operatur ſanitateꝫ in
homine. ipſum in cōmunione ſumentem deuote. Secundo ſanat
nos deus medicus per medicinam documentorum omnia enim
que mandauit dn̄s q̄ predicauit. quic aliud ſūt. q̄m medicamina
animarum. vnde Sapie. xvj. dicitur. Neqꝫ herba neqꝫ malagma

201

ſanat illos. ſꝫ tuus dñe ſmo. q̄ ſanat oĩa hĩnc aug̃. O medicina oĩ
bus ꝯſulētē. oĩa tumētia ꝯp̄mentē. oĩa tabeſcentia reficientē. oĩa
ſuꝑflua reſecantē. oĩa nc̄c̄ia cuſtodientē. oĩa ꝑdita reꝑantē. oĩa
deprauata corrigentē. vñ bñ addidit ille ſmōꝫ dñi eē medicinā
q̄ dicebat mat. viij. tm̄ dic v̄bo ⁊ ſanabit̃ puer meꝰ. Tercio ſanat
d̄s medicus ꝑ cordis ſui incitamēta h̄ eſt ꝑ cordis affcōes q̄ ſūt
v̄tutes vt ē eiꝰ pietas. benigtas mĩa ⁊ caritas q̄ cor ſuū exubare
faciūt ad om̄ꝫ gr̃aꝫ exhibendā. ut q̄ntūcūqꝫ facilit̃ cor eiꝰ nr̃is ꝑ
cĩbus pulſet̃. oleū ſue gr̃e nr̃is vulneribꝰ infūdat̃. vñ de eiꝰ mĩa.
qꝛ ip̄a ſanat d̄r. Sap̄ xvi. mĩa tua aduenĩēs ſanabit eos. de oĩbꝰ
at̃ ſubdit̃ ibidē infra ſbaꝫ tuā ⁊ dulcedinē tuā qꝛ in filios hēs oſtē
debas. ſ. ſanādo ĩfirmitates nr̃as. vocās d̄i affcōes ſiue eiꝰ virtu
tes ſbaꝫ ſuā. eo qꝛ ñ inſūt accidentalit̃ ſic nob. ſꝫ inſūt ei eēncialit̃.
qꝛ nō ſūt aliud ñ deꝰ. hijs g° tribꝰ ſanat d̄s medicꝰ in hac vita ꝑ
egrinatōis nr̃e. infirmitates diſpenſatiue tñ de eis in nob aliq̄d
licꝫ tenuit̃ derelinquēs vt humiliores cauciores nobis ip̄is ꝯgnito
res ꝑmaneamꝰ dic̄ at̃ dñs albertꝰ qꝛ d̄s ſanat q̄tuor. ſ. ab infir
mitate p̄ſuādo cām ĩfirmitatis expellēdo ſanitatē ꝑditam reꝑ
ando. ſanitatē reꝑatam ꝯſuando. h̄ q̄tuor ꝑ d̄maꝫ gr̃aꝫ d̄s opat̃
in nob. qꝛ ꝑ gr̃aꝫ ab infirmitate p̄ſuamur. vel ĩfirmi iam facti ꝑ
gratiam ſanamur et iā facti ꝑ gr̃am ꝯſuamur Vltimo ſanat deꝰ
medicꝰ ĩ patria ad plenā ⁊ ꝑfectā ſanitatē vt ibi ſanati ĩ ꝑpetu
um nūq̄ꝫ aliq̄d de ĩfirmitatibꝰ vel q̄buſlibꝫ moleſtijs ſentiamꝰ.
⁊ h̄ ē qd̄ ꝓmittit nob d̄s ꝑ pſa. xxxix. v̄ d̄r lōge effugabunt̃ q̄ ab
ſorbebāt te. hĩc apok. xxi. d̄r. abſterget d̄s om̄ꝫ lacrimā ab oculis
ſctoꝝ ⁊ mors ñ erit vltra neqꝫ luctꝰ neqꝫ clamor neqꝫ nullꝰ do
lor erit vltra q̄ p̄ma abierunt. Ad quā nos perducat.

Symonis et Iude.

ymon fr̃ nr̃ ſcio qꝛ vir eſt ꝯſilij ip̄m audite. i. Mach. ij. dic̄
bn̄. Nec ſtudiū actōis bone nec ociū ꝯtēplatōis ſcīe. nec
lacrima penitētis accepta eſſe potuer̃t illi. q̄ tanti hūit obediaꝫ
vt vitā ip̄aꝫ q̄ꝫ obediaꝫ ꝑdere voluit. vñ ex his q̄ paſſus ē xp̄s di
ſcipulꝰ. q̄nta nos. q̄ puri hoĩes ſumꝰ opteat ꝑ obedia ꝑpeti ꝑ
q̄ ⁊ is qui d̄s ē ñ dubitauit mori. Verba g° ꝓpoſita licꝫ venabilis
pr̃ matathias ſuis ꝯfr̃ibꝰ de ſymeone filio ſuo dixerit Nos tñ
verba p̄dicta ꝑ ſenſū miſticum altiꝰ intelligētes ex pſona xp̄i ad
celum aſcendentis ip̄a accipimꝰ nec immerito. Matathias em̄ in
terpretat̃ donatꝰ. ſignās xp̄ꝫ qui ſuꝑ oĩa dona ē datū optimum
deſcendens a patre luminū vt ait iacobꝰ qui aſcendēs in celum
poſtergum de ſymeone ap̄lo dixit oĩbus nob v̄bū ꝓpoſitū ſymō
fr̃ vr̃ ſcio qꝛ vir ꝯſilij ē ip̄m audite. Ac ſi dicat. Quia meā corꝑalē
p̄ñtiaꝫ habere ñ poteſtis audite vr̃m fratrē tanq̄ꝫ me ip̄m q̄ me
is ꝯſilijs ē imbutus. Volētes g° gl̃oſi hꝰ p̄ncipis audire ꝯſilium

Sciendum q̄ in virtute ſui noīs Symon docet nos obedienciam
nō q̄lemcūq̄z ſz debitis a ꝑpendicijs ⁊ circūſtācijs adornatā. Nā
in ſuo noīe qḋ ē Symon hortat̄ nos obediaz Symon. n. obediēs
dicit̄ ī eo aūt q̄ dicit̄ vir ɔſilij inſinuat nob̄ q̄ eaḋ obedīa n̄ dēat
eſſe nuda. ſz bonis circūſtancijs eē veſtita dic̄n. bñ. Obedia ſim=
plex n̄ ſufficit ſi ſuis ſtipata comitibꝫ nō aderit. ⁊ ſubiungit Vt
s° obedīa plena ſit atq̄z pfcā ncc̄e ē ipaz eſſe purā volūtariā hūi
lem paciētē. fidelē. deuotā ɔ̄me dilcōis fortitudīe roboratā. hee
ſeptē ɔdcōes ī ſeptē ꝑſonis p̄figurate ſūt. q̄ vno eodēq̄z ncīe ſic
ex ɔ̄mis colligim⁹ v̇bis. ı. noīe Symonis ſūt ſignate. legīꝫ ſiquiḋ
de Symone mago. ḋ Symone cyreneo. ḋ Symone leꝓſo. ḋ Sy=
mone machabeo. ḋ Symone petro. ḋ Symone chananeo q̄ ī ma
ribꝫ ē. ḋ Symone onije filio. ſeptē q̄ p̄dixi⁹ p̄figurāt n̄ oēs oīa
ſz aliq̇ aliq̄. q̄dā remotīe. q̄dā poſitīe iſta ꝑ ordinē ꝑſeq̄ztes. p°
dici⁹ q̄ obedia adh̄ vt ſit efficax. debz eē pura. vt ſolꝫ deꝫ ſit ī cā
q̄ ē cauſa cauſaliſſima q̇cq̄d. n. ex̄ deū agit̄ n̄l valet. Sūt. n. aliq̇ q̇
ocl̄m ɔſidatōis ex̄ deū ad q̄ſtū rei tpalis inflectūt q̇ ſoli⁹ ambici
onis cā p̄latoꝝ mādatis obediūt iſti Symonē magū induūt ḋ q̇
dr̄ Actuū. viij. Cū vidiſſet Symon q̄ ꝑ impoſitōem man⁹ apl̄oꝝ
daret̄ ſpūs ſcūs obtulit eis peccuniā di. Date m̄ hāc ptātem. vt
cuicūq̄z īpoſuero māꝫ accipiat ſpm̄ ſcm̄. Petr⁹ dixit ad eū. Pec
cunia tua tecū ſit in ꝑdicōz. qm̄ donū dei exiſtias peccunia poſſi
dere n̄ ē tibi ps neq̄z ſors ī ſmōe iſto. cor. n. tuū nō ē rectū corā
deo vn̄ Mat. vj. Si ocul⁹ tu⁹ ſimplex fuit totū corp⁹ tuū lucidū
erit. ocl̄m intēcōz vocās. qḋ exponēs ītm bñ. di. Sūt q̇ꝝ n̄ eſt ſim
plex ocl⁹ ⁊ receꝑut mercedē ſuā Scḋo obedia ad h̄ vt ſit efficax
debet eſſe volūtaria vt in difficilibꝫ ꝓmpte ⁊ hylarit̄ impātibꝫ
obediam⁹ nō tāq̄ hoīb⁹ ſz ſic deo placē ꝑ oīa cupientes / coacta
em̄ obedia nō hz meritū apud deū. hinc. j. paliꝑ. viij. dr̄. Scito
deū ⁊ ſuias ei corde pfcto ⁊ aīo volūtario qḋ ec̄ petr⁹ apꝫ. hor
tat̄ di. ꝓuidentes bona non coacte. ſz ſpontanee. ſm deū neq̄z
turpis lucri grā. ſz volūtarie vt teſtionīū pauli. ij. Coꝝ. vj. nob̄
poſſit veracit̄ adaptari di. Teſtimoīm illis ꝑhibeo q̄ ſupra ver
ticē volūtarij fuerūt. Sz notāḋ q̄ nō oīs obedia debz eē ſimplex
volūtaria. Cū. n. aliq̄d de ꝓſperis ⁊ delcābilib⁹ p̄cipit̄. vt cū ali=
cui epātum vel abbiam vt accipiat p̄cipiat̄. talis obedia nō dēt
eſſe ſimplicit̄ volūtaria. ſz ſm q̄d h̄ ē ſm aliq̄d. ı. ſm volūtatē dei
qḋ Gre. pulchre nob̄ inſinuat ita di. Obedia ſi de ſuo aliq̄n̄ aliḋ
hēat nulla ē. aliq̄n̄ aūt ſi de ſuo aliq̄d hēat minima ē v̇bi grā Cū
h⁹ mūdi ſucceſſus p̄cipiat̄ cū loc⁹ ſuꝑiorī īpat̄ is qui ad ꝑcipien=
da h̄ obedit obedīe ſibi v̇tutem euacuat. ſi ad h̄ ec̄ exꝓprio deſi
derio anhelat. non enim in hac re ipē obedit ſed ſuo deſiderio
obeditur. Rurſum cū mundi deſpect⁹ precipitur. cū obꝓrobria

ꝯtu̅elie vel ec̄ dāna q̄libꝫ iubentur m̄ſi h̄ ⁊ exſemetip̄o animꝰ ap
petat obedīe ſibi meritū minuit qꝛ ad ea que ī hac vita deſpecta
ſūt inuitꝰ nolēs qꝫ deſcēdit. dꝫ g° obedīa in aduſis de ſuo aliq̄d
hr̄e. ⁊ rurſū ī pſꝑis de ſuo aliq̄d n̄ hr̄e q̄tenꝰ in aduſis tāto glo
ſioꝛ fit q̄nto ꝺmo ordī ec̄ ex deſiꝺio iūgit̄. ⁊ in pſꝑis tāto fit veri
oꝛ. q̄nto in p̄n̄ti ip̄a q̄ꝫ ꝺmitꝰ ꝑcipit glīa fūditꝰ ex mēte ſepat̄. Si
g° obedīe palmā app̄hendꝛ v̄acit̄ intimur pſꝑis huiꝰ ſcl̄i ex ſola
viſiōe inuiti. aduſis at̄ ex deuotōe militemꝰ. ⁊ ſic pꝫ quō ꝺeat eē
volūtaria. Sꝫ heu p̄latoꝝ mādatis multi obediūt ſꝫ inuiti et ſꝑ
cū murmure. q̄ n̄ ſolū n̄ acquirūt meritū. ſꝫ penā murmurantiū in
currūt. Hij tales īduūt ſymonē cijreneū. q̄ inuitꝰ crucē dn̄i por
tauit ⁊ eanꝺ ī angaria baiulauit. 3° obedīa ꝺo g̃ta. dꝫ eē hūilis
q̄ꝫ illi exſoluūt. q̄ p̄teritoꝝ maloꝝ ſuoꝝ mēoꝛes. ⁊ p h̄ hūiles eo
ꝺmis mādatis hūilit̄ obediūt. q̄ p obedīe bonuꝫ ad deū ſe poſſe
redire ꝯfidūt. recogitāt. n. qꝛ ſuꝑbiēdo de ꝑadiſo eiecti ſumꝰ. et
iō ſꝑant ſe ꝑ obediaꝫ hūilē reuſuros. ꝓpt̄ qꝺ nob̄ mag̃s pctoribꝰ
ꝯſulit̄ Ecc̄i. vij. Humilia valde. ſpm̄ tuū. qm̄ vindcā carnis ipij ig
nis ⁊ v̄mis ⁊ iō tanto āpliꝰ ⁊ pfūdius ſe hūiliāt. q̃to ſe peccādo
ꝯ deū meminerūt erexiſſe. Iſti g° ſymōꝫ leꝑſū induūt. q̄ cū deū
īuitauit leꝑſus n̄ erat. ſꝫ qꝛ ſuat ſolo noīe leꝑſus vocatꝰ ſic iſti
nomē ſibi retinēt pctoꝝ. q̄ ec̄ dei ꝓpiciato pcto neſciūt eſſe ſecuri
q. ſ. hūilitas ē q̃to fuit pfūdioꝛ tāto ꝺo acceptōꝛ de hac hūilita
te iteꝝ di. bn̄ hō hoī ꝓpt̄ deū ſe ſubiciēs ꝯmittit ei bonā volūta
tē ſuā in deo formādam in ſenſu ⁊ ſpū hūili qꝺ ec̄ pfc̄i faciūt ip̄o
bn̄ di. pfc̄i quiqꝫ ⁊ ſpūales cū ad robur ⁊ firmamtū ꝑuemūt v̄tu
tū ꝑ obedīe ⁊ ſubiectōis v̄tutē ꝑ̄mūt ſe ſꝑ ac dei cūt ī iō qꝛ icipi
entiū ē. ⁊ vn̄ infra ſe deſcēdūt. ide aſcēdunt ſ̄ ſe ⁊ hūiliādo ſe ꝑ
fitiūt. Quāto obīa nr̄a dꝫ eē patiēs q̄ vidꝫ pacīa ſꝑ in oī obīa licꝫ
ſit nccīa in his tn̄ in q̄bus nullꝰ fructꝰ nulla vtilitas ꝯgnoſcit̄ fre
q̄ntiꝰ. erimꝰ īpaciētes murmurātes ⁊ dicētes vt q̄ iubemur. h°
facē q̄ vtilitas in h̄ fc̄o n̄ attendētes qꝛ ſi nulla ē vtilitas in execu
tōis effc̄u. ē tn̄ vtilitas inobediētis affc̄u. vn̄ bn̄. Sūt aliq̄ q̄ in his
q̄ vident̄ licita obediūt. ſꝫ ſi q̄q̄ꝫ minꝰ licitū minꝰ vtile a p̄ore vi
deat̄ minūctū licite ꝯ dicē poſſe credūt. n̄ aduertentes obediam ab
rahe vel iōhis hēmite. q̄ lignū aridū rigauit. et ſiccū aīare voluit
vel certe muccij abbatis. q̄ ꝓpt̄ obediaꝫ filiū ſuū in flumē iactare
voluit. Vel illiꝰ q̄ filiū ſuū inclibanū ardentē ꝓpt̄ obediaꝫ miſit.
In q̄bus oibꝰ n̄ ſolū nulla vtilitas viſa ē. ſꝫ ec̄ crudelitas ⁊ res il
licita videbit̄ in q̄ n̄ dicimꝰ qꝛ in oī illicito ſit gn̄alr̄ obediendū. qꝛ
nunq̄ꝫ ī his in q̄bus ledit̄ ꝯſcīa obedire tenemur. vn̄ bn̄. pfectam
obediaꝫ diffiniens dicit pfecta obedia ſit maxime in īcipiēte iōi
ſcreta. h̄ ē n̄ diſcernē. q̄ q̄ ꝑcipiat̄. ſꝫ ad h̄ tm̄ ī inti vt fidelr̄ fiat cō
a maiore ꝑcipiat̄ in hijs g° q̄ talit̄ vt dcm̄ ē illicita vident̄ idest

incōueiēntia obediens ē ꝛ hˀ agētes mouim⁹· Simonē machabeū
Sꝫ nō in thib⁹ illicitis q̄ fieri opteat cū pctō· vn̄ cū ōꝛ ſit illicitū
ſcꝫ qḋ inutile ē ſiue incōueiens ī illo obedire expedit ſꝫ n̄ ī illo qḋ
faci⁹ cū pctō di· bn̄ Inpfci cordis ꝛ īfirme ꝓrſus volūtatis iudi
ciū ē ſtatura ſcioꝝ ſtudioſi⁹ diſcuttē hēre ad ſingl̄a q̄ iniūgunṫ
ꝛ exigē ō q̄buſlibꝫ rōeꝫ male ꝛ ſuſpicari de oī p̄cepto cui⁹ cā la=
tuerit· Quito obedia nr̄a ſit fidelis vt ī hijs q̄ facim⁹ p obediaꝫ
verā fidē teneā⁹ n̄ q̄zcūqꝫ fidē loq̄r· ſꝫ eā q̄ ē affectuoſa ꝛ oim v̄tu
tū emulatoria· qꝛ q̄ztūcūqꝫ magna ſit obedia· nulla tn̄ eſt· ſi non
ſit ſ̄ fidei petrā fūdata· de hac· n· fide di· aug̃· Nō ē alia iuſticia
hoīs in hac vita n̄ ex fide viuē q̄ p dilcōeꝫ opaṫ· De q̄ ec̄ di· Gre·
Sic̄ ſup fūdamētū fabrica ſic ſupra fidē opa ꝯſtruunṫ Vera aūt
fides ē q̄ in hˀ qḋ v̄bis dicit morib⁹ n̄ ꝯtradicit· Fidei gº v̄itatē in
nr̄e vite ꝯſidatōe debē⁹ agnoſcē· tūc· n· vēre fidles ſu⁹ ſi qḋ v̄bis
ꝓmitti⁹ opib⁹ adimplē⁹ q̄ videlꝫ ī nr̄is ꝓfectib⁹ recipit incremē
tū fidelē gº fidē nr̄e obedie tanq̄ȝ fūdamētū ſubſternētes Simo
nē petrū mouī⁹· q̄ ꝓpṫ fidei firmitatē dcūs ē a dn̄o petr⁹ Sexto
obedia nr̄a debet eſſe deuota· vt in deuotōe feruētes cū affectu
deuotiſſime qḋ p̄cipiṫ impleā⁹ ſp p̄ oculis hn̄tes· nō tam id qḋ a
gim⁹· ſꝫ q̄ agendo intendi⁹· ꝛ ſic mouim⁹ Simonē chananeū· q̄ ī
terp̄taṫ zelatoꝛ chanaan· n· zel⁹ ōꝛ īde chanane⁹ q̄ſi zelatoꝛ· zelus
eīn ſerioſus feruoꝛ ōꝛ q̄ꝫ zelū illi hn̄t q̄ in ſerioſo feruoꝛe ea q̄ p̄ce
pta ſūt firmiṫ execunṫ hos tales q̄ ſerioſo zelo feruēt monꝫ· Bn̄
Nō vos trēat hūane fragilitatis defect⁹· ſi qn̄ ſarcina mādatoꝝ
vires nr̄as excedē videaṫ ꝛ ſcitote qꝛ q̄ ꝯfidūt ī dn̄o mutabūt foꝛ
titudinē· n̄ ē in nob· ſꝫ in deo debꝫ eē foꝛtitudo nr̄a ꝛ in ei⁹ obedi
te foꝛtitudīe· Cui igiṫ alicui frī aliq̄d g̃ue p̄cipiṫ· dicat vtilis frī
in coꝛde ſuo foꝛtitudo mea de⁹ me⁹ ꝛ dn̄s me⁹ ꝛ iō hūano defcū
aggrediar qꝛ ōīa foꝛtitudo ꝓficiet ſic ō q̄b⁹dā in mr̄e nr̄a regl̄a
ōꝛ Mox vt aliq̄d a maioꝛe p̄cipiṫ ac ſi ōimt⁹ impeṫ moꝛā pati ne=
ſciūt in faciendo ꝛ ſic imitatoꝛes iſti⁹ p̄ncipis erim⁹· q̄ res coꝛp⁹
ꝛ aīam in obia poſuit ꝓpter deū· B inferend eſt ſi q̄d de eius vita
vel paſſione nolū⁹ enarrare Septio obiaꝫ nr̄aꝫ ōme dilcōis foꝛti
tudine roboꝛē⁹· p q̄ȝ toti ꝛ ex toto accenſi ꝛ foꝛtitudīe roboꝛati
nr̄aꝫ obediaꝫ ad foꝛmā ꝛ exēplū obie dn̄i diſponā⁹· De⁹ aūt ſuaꝫ
obediaꝫ floꝛe t̄plici adoꝛnauit Obediuit· n· prī liberaliṫ totaliṫ
dulciṫ· liberaliṫ qꝛ ī oī ſua obedia n̄l vnq̄ȝ ꝓpṫ ſe fecit nec qḋ ſibi
foꝛet vtile· ſꝫ qḋ nobis· Totaliṫ ec̄ obediuit qꝛ oīe qḋ ē ip̄e ꝛ qḋ
hūit ꝓ nob prī in ſua obia offēbat n̄l oīo ex oīb⁹ ſibi ſuās Dulci
obediuit vt ī paſſiōe crudeliſſime moꝛtis nc ꝯ prēꝫ nc ꝯ toꝛtores
nec ꝯ eos ꝓ q̄b⁹ ptulit murmuraꝛꝫ· ſic ec̄ bon⁹ obediēs ſuā obiaꝫ
deo exhibeat ad ꝯformaturā ꝛ lineā obedie dei nr̄i· ſic· n· monet ꝛ
hoꝛtaṫ iuō· vij· Qḋ me vidtis facē oēs facite Exēplū· n· dedi vob

vt ꝛ vos ita faciatis· vt ita facietes iouam⁹· ſeptimū· Symonē·i· Onije filiū q̄ vis mea dn̄s· intꝑtatꝰ· q2 talis ꝛ tāta obedia· n̄ ꝑ vim nr̄a3· q̄ nulla eſt ſ3 ꝑ vim dn̄i ad iplet̄ ꝛc̄·

De eodem·

Vdas fortis virib2 a iuuētute ſua ſit nob̄ ꝑnceps at̄ s̄ di· aug̃· Cōfitemur ſū d̄m laudātes ſū ſemʒipos accuſantes pia ē vtraq3 ɔfeſſio· ſū cū rephendis te q2 n̄ es ſine pc̄to· ſū cū il lū laudas· q̄ n̄ p̄t hr̄e pc̄m· q̄ v̄ba optime ɔgruūt theati· ꝓpoſito iudas· n· ɔfitēs ſū laudatoꝛ intꝑtatꝰ· Inq̄bus v̄bis iſtruimur de duplici ɔfeſſiōe faciēda d3 fieri de nob̄· ſc̄da de d̄o· P̄ria ē ꝓpe ɔfi tentis ꝓp̄a mala· ſc̄da laudātis dei bn̄ficia d3 at̄ vtr q3 eē fortis· q̄ꝺ docemur ī eo q7 iudas fortis virib⁹ d̄r a iuuētute ſua· vt ī eo q̄ꝺ ē iudas· moneamur de ɔfeſſiōe ī eo at̄ q̄ꝺ fōtis d̄r monemur d̄ ɔfeſ ſiōis bone ɔdcōe vt ſic̄ in p̄ori ſmōe· Symō monuit de obedīa· ɔſiliū v̄o monuit a ꝓpēdētia· Sic ī iſto ſmōe iudas mon3 de ɔfeſſi one fortis virib⁹ de bonaꝝ ɔdcōm iſinuatōe· Si· n· ɔfeſſio nuda fuit placȝ· h2 g° v̄bi occaſiōe duo dicem2 ꝑ ordīnē· p° d̄ ɔfeſſiōe ꝓut ſig̃t pc̄toꝝ accuſatō3· ſc̄do de ɔfōne ꝓut ſig̃t dei laudatōe3 P̄rio· n· ſūt mala nr̄a exſtirpāda· Sc̄do v̄tus dei laudāda· P̄mo ɔfitēdo pc̄ta purgem⁹ vt p⁹ea dcū laudem⁹ q2 vt d̄r Ecc̄· xv · Nō eſt ſpecioſa laus ī ore pc̄toꝝ· Vt g° ɔfeſſio de pc̄tis nr̄is faciēda dcō poſſit eē g̃ta ꝛ accepta a deo· v̄t ꝑ eā ſtatī remiſſiō3 pc̄toꝝ a dn̄o ɔſeq̄mur· q̄q3 d3 hr̄e circūſtātias ip̄a3 ɔfeſſiō3 ꝑ oīa ſc̄tifi cātes· d3· n· eē integ̃ volūtaria diſcreta ex cogitata amara q̄ q̄q3 intelligūt̄ in hac dcōe iudea· ita vid3 vt q̄lib3 illaꝝ lr̄aꝝ dcō3 inte gram repn̄t3· q̄ ſi oīa ɔueniūt nr̄a3 ɔfeſſiō3 ſc̄tificāt· ſic d̄r in ps̄· Fa cta ē iudea ſc̄tificatō ei⁹· Ac ſi dicat̄ iudea· i· circūſtātie· ꝑ has lr̄as deſig̃te ē ſc̄tificatō ɔfeſſiōis· i· ſc̄tificat ɔfeſſiō3· P̄° g° vt nr̄a ɔfō ſc̄tific3· i· ſc̄tos nos efficiat d3 eē integ̃ vt oīa omiſſa ſine ex ceptōe ſine dimīnutōe fidelit̄ exponam2· h̄ facē monemur in ps̄· Effūdite corā illo corda vr̄a glo· effūdite· i· totū ex fūdite· Tre· ij· Effūde ſic̄ aq̄3 coꝛ tuū aug̃· Caueas ne verecundia duct⁹ diui das ɔfeſſionē q̄re q2 deus ſūme bonus ꝛ ſūme ꝑfectus non po teſt op⁹ facē impfectum aut· n· totū hoīe3 ſanat aut nihil vnde v̄ſus· Larga dei pietas veniā nō dimidiabit· Aut nihil aut totū ꝓpiciando dabit· ꝛ racō h⁹ ē· q2 ſi oīa dimittēt vno retēto ꝛc̄ h̄ ſo lo ad^c eēt auſus a deo· ꝛ h̄ p̄ma ɔdcō ſig̃ta ē ꝑ p̄mā lr̄am ī i hac dcōe iudea· Sc̄do ɔfeſſio nr̄a dēt eē volūtaria vt ex ꝓp̄a deuocōe motus ɔfiteat̄ ſeip̄m ſincē ꝛ volūtarie accuſans vt ſit ſic ɔfeſſio Achoꝛ q̄ coact⁹ ē q̄ꝺ fecerat ɔfiteri· vn̄ ps̄· Ex volūtate mea ɔfi teboꝛ ei· hic Ecc̄i xxvij Cōfitebis viuēs viu2 ꝛ ſan⁹· Qui· n· viuus ꝛ ſan⁹ ɔfitetur· volūtarie vtiq3 ɔfitetur nihil· n· eſt dn̄o gratum q̄ꝺ coactū dn̄o exhibet̄ ꝛ h̄ circūſtantia ɔfeſſiōis ī lr̄a v que eſt

ſm ī hac dcōe iudea denotat̄. Tercia ꝯfeſſio nr̄a dꝫ eē diſcreta ut diſtīcte ꝛ ſepatī pcc̄a ſingula ꝯfiteat̄. de q̄ diſcrecōe dic̄ pſ̄. Lauabo p ſingulas noc. lec. me. la. m. ſt̄. m. rigabo. Ac ſi dicat le ctū ꝯſcīe mee lauabo p ſingulas noctes. i. p ſingulas tenebras pctoꝝ. vn̄ Tre. iij. Diuiſiōes aqꝝ deduxit ocul9 me9 qđ expōīs Gg. dic. Diuiſas ex ocul̄ lacmas duci9 q̄n pctīs ſingul̄ pemtēdo ꝛ ꝯfitēdo. diſptitas lacmas dō dam9. ꝛ h̄ circūſtātia m lr̄a d. m telligit̄. q̄ m iij. loco h9 d cōis iudea ordmē ſuū tenꝫ. Quāto ꝯfeſ ſio nr̄a dꝫ eē excogitata ſiue pmeditata ut n̄ q̄cq̄d m buccā venit euomam9. ſꝫ cū mag̃ pmeditatōe q̄ ꝯfitēda ſūt p ꝯcipiant̄ ꝛ h̄ fa cē monemur Ecc̄. xxxv. cū dꝛ pcurre poꝛ ī domū tuā ꝛ illic aduo care ꝛ illic age ꝯceptōes tuas qđ ꝛ fecit. Ezechias cum dicebat Recogitabo tibi oēs ānos meos ī amaritudīe aīe mee. hic jē. iiij Auſcultaui. nēo qꝫ bonū ē loquit̄. null9 ē q̄ agat pnīam ſup pcto ſuo dicēs. qꝫ feci. jt̄ yſa. lvij. Nō ē q̄ recogitꝫ ī cōde ſuo. Sꝫ vt ait bn̄. Sūt q̄ q̄ſi fabulā ꝯfitēdo narrāt pctoꝝ ſuoꝝ hyſtoriā ꝛ egtu dmes aīe ſue ſine ꝯfuſiōe enllant. ꝛ h̄ circūſtātia m q̄rta lr̄a h9 dcōis iudea. ſ. e collocat̄. Qn̄to ꝯfeſſio nr̄a dꝫ eē amara ut tanq̄ꝫ re9 diſtricto dei iuditio ſe repn̄tꝫ ꝯfeſſori ſuo tanq̄ꝫ deo ſup oī h9 ꝯfeſſiōib9 ſuis amariſſime ſe accuſans qđ fatiebat job. x. di. loq̄r m amaritudīe aīe mee dicā deo noli me ꝯdēnare Ezech̄l. xxj In amaritudīe ī gemiſcēs. It̄ jē. lv. Statue tibi ſpeculā. pone ti= amaritudmē dirige cor tuū m viā directā m q̄ ābulaſti ad quā a maritudmē facilli9 p venim9. ſi dāna q̄ ex pctīs mcurri9 ꝛ maxi me dei offēſaꝫ iuſto pondē eſtimam9. Si g° has v. circūſtantias p q̄nqꝫ lr̄as h9. dcōis iudea de ſig̃tas m nr̄aꝫ ꝯfeſſiōꝫ aſſumim9 erit vtiqꝫ iſta iudea ſc̄tificatō nr̄a. Induam9 g° ꝯfeſſiōꝫ iſtā cum ſuis apēdicijs ꝯfitētes dn̄o et dicē illō. ij. palip̄. xxxvj Tu dn̄e ſm bonitatē tuā pmiſiſti pnīaꝫ remiſſiōis pctoꝝ ꝛ tu dn̄e iuſto rū n̄ poſuiſti pnīaꝫ iuſtis Abrahā yſacc et iacob. hijs q̄ tibi nō peccauerūt. peccaui ſup nūeꝝ harene maris. ꝛ multiplicate ſūt mīq̄tates ſtatuēs abhoīatōes. ꝛ mlt̄iplicās offēſiōes. ꝛ nūc fle= cto genua corđ mei pcans a te boītatē a te boītatē tuā dn̄e pec caui dn̄e pec. ꝛ īiq̄tates meas ꝯgnoſco. Peto rogās te dn̄e remit te m̄ ſi ſic cū hac iudea ex pfūdo cordis ꝯfitebimur dn̄o oīm m iquitatū. nr̄aꝝ n̄ recordabit̄ āpli9 ꝛ erit iſta iudea ſc̄tificatō nr̄a q9 benign9 ꝛ miſicoꝛs ē ꝛ placabil̄ ſup malitia. ꝛ miſtus nr̄i di cet nob illō jē. xlv. Iā placat9 ſū ſup malo qđ feci vob ꝛ ſubiūgēs illō. ij. Re. xxiiij. Sufficit nūc ꝯtine manū tuā. ſ. a ꝯfeſſione pctoꝝ It̄ pu̇. xxv. Suffitiat tibi lac capraꝝ. qꝫ p capras n̄ pcc̄a. qꝫ p lac n̄ ꝯfeſſio. q̄ ō pctīs tāq̄m lac ō capris extrahit̄. ac ſi dicat ſufficiat tibi ꝯfeſſio pctoꝝ. m̄āꝝ v boꝝ v̇tute. mfundit̄ nob plēa ꝛ pfecta ꝛmiſſio oīm pctoꝝ. q̄bus dimiſſis aīa q̄ eſſe non poterit ſencies

ꝯſciam ſerenatam. ſtatī ꝯūtit ſe ad ꝯfeſſiōez laudis refēns grãs
largitori. Sic. n. iubemur ī pſ. Immola dō ſacrifitiū laudis ⁊ il
2m pnle lud ſacrifitiū laudis honorificabit me Scdō g° dōm ē d ſcda ꝯfeſſio
ꝯffo laudis h3 ne. ſ. laudis. h aūt ꝯfeſſio laudis diuſificat̄ ſm diuſitatē eoꝝ ꝑ q̄
quinq3 gña bus dño ꝯfitemur Sūt aūt qnq3 gña laudis Cōfitemur. n. dño lau
des ex creatāꝝ ſpeculatōne. ex bñfitioꝝ ꝯſiďatōe ex eoꝝ q̄ ꝓ nob
in ſeipo fecit ds eſtimatōe. nr̄e glificatōis meditatōe ⁊ ex dī am
p° miratōe. Primo dico laudes ꝯfitemur ex creatāꝝ ſpeculatōe. cum
dūota mēte ſpeculamur creatās iſtas cōpales. magtudīnē. pul
critudīnē multitudē eaꝝ admirātes ncc̄e ē ex eaꝝ ītuitu eaꝝ ar-
tificē collaudare. ſic cū videm⁹ mirabilē imaginē bñ ornatā ⁊ de
cent̄ patā. laudam⁹ artificē q̄ hāc fecat iux̄ illud Ecc. ix. In ma
nu artificū opa laudāt̄ qꝝ ſpeculatoꝝ docz bñ. ēa in magno ope
ope h9 mōi ꝯſiďare debem⁹. vidz qd ſit. quō ſit. ad qd ſit ꝯſtitut9
⁊ in eē quid reꝝ in effabilis potētia ꝯmdat̄ q7 tā mag̃ tam multa
tā multiplicit̄ tā pulc̄ tā mag̃fice ſūt creata. In medio aūt ſapia
ſingulorꝝ relucz q7 h ſurſū. illa vō deorſū. alia aūt ī medio ordina
tiſſime ſūt locata. Si ilō ad q7 fcs ſit mediteris occurrit tā vtiliſ
benĝtas tā beng̃ vtilitas. q̄ eē mg̃tiſſimos q̄ſq3 p̄t obruē. potētiſ
ſime g° ex nihilo oīa ſapiētiſſime pulc̄ bengñiſſime vtilia ſūt crea
ta. Quis g° h ꝯſiderans ſe p̄t ad ꝯfeſſiōe laudis ꝯtinē. laudātes
dñz ⁊ dic̄ Bñ oīa fecit. Scdō laudes dño ꝯfitemur dño ex bñfiti
2° oꝝ ꝯſiďatōe cū. n. ꝯſiďamus. q̄nta nos mīa p̄uenit. q̄z benigne ex-
ſpectauit. q̄z dulcit̄ mala nr̄a īdulſit. q̄z crebris viſitatōib⁹ ꝓmo
uit. q̄ztas mg̃titudies diſſilauerit q̄ntas actōes bñ agēdi miſtra
uit. q̄s ſe in boꝝ ꝯſiďatōe ꝯtinē. valeat a ꝯfeſſiōe laudis ⁊ grãꝝ
actōe nēpe vt ait bñ. Qui ex iſtoꝝ ītuitu n̄ mouet. n̄ excitat̄ n̄ mō
dormit ſz mortu⁹ ē. ītē bñ. Felix aīa q̄ bñfitia dei ſibi colligē. ⁊ an
mtis ocl'os dig̃ cū grãꝝ actōe reducē curat n̄ dubiū qn excitz ad
laundaď bñfitioꝝ ꝯſideratō ⁊ iteꝝ. Sic onerat me bñfitijs. ⁊ mi
ſatōib9 ſuis ds obruit vt ad on9 ſentire n̄ poſſum n̄ dona ſua de
hac ꝯfeſſiōe dr̄ in pſ. Cōfitebit̄ tibi cū bñfeciis ei. ac ſi dicat̄ Cum
3° q̄s bñfitia ītuet̄. facile ē laudare eū q̄ ꝯtulit illa. Tercō ꝯfitemur
laudes dō ex eoꝝ q̄ in ſe exhibuit nob eſtimatōe. cū. n. ei⁹ bñfitia
alci⁹ intuētes eſtimam⁹ q7 q̄nta ⁊ q̄lia īſe ⁊ ꝑſe exhibuit nob de⁹
merito. n̄ capim9 nos ꝑleticia ꝯſiďantes. tā ieſtimabilē. ineffabilē
cumulū grãꝝ. De⁹. n. dedit ſeipm nob tripl'r in incarnatōe ad re-
dēptoz. in cibo ad redēptoris ꝯfortatōz. in ſpū ſcto ad ſctifica-
tōz ex qꝝ eſtimatōe affc̄s hoīm ita dilatat̄ mag̃ficat̄ īflāmat̄ vt i
deuotōe laudis ꝓrūpat hō in affcm in explicabilē dicēs deo illď
ij. Re. vij. Mag̃ficet̄ nom tuū ds vſq3 in ſempiternū. q2 ſic ſap. xix
dr̄. mag̃ficaſti ꝑplm tuū ⁊ honoraſti. ⁊ ſic in ſamēs hō in affcu ꝯūtit
ſe ad om̄z hoiez di. Mag̃ficate dñm mecū exultate nom ei⁹. in id

ip̄m Ac ſi dicat ſic ip̄e ſe ꝑuum ⁊ hūilez xp̄c nos fecit ſic nos ex h̄
ip̄o faciamꝰ eū magnū vt q̄zto mioꝛē ſe ꝑ nob̄ fecit·tanto maioꝛē
ip̄m ī affcu nr̄o faciamꝰ·vn̄ bn̄·Quāto ꝑ me ꝑuū ſe fecit tanto m̄
maioꝛ ē ⁊ q̄to ꝑ me vilioꝛ·tāto m̄ carioꝛ ð hac ꝯfeſſione ð᷑ in ps̄
Cōfitebor tibi ī ſcl̄m q᷑ feciſti ⁊ illud Cōfitemini dn̄o qm̄ bonꝰ
nec·n·abyſſus infinite bonitatis ſue fideliſſimū coꝛ ſuū coegiſſz
nūq̄ ſe totū tl̄r ⁊ tociens exinaniſſet· Quarto ꝯfiteamur laudes
dn̄o ex gl̄ificatōis nr̄e meditatōe ſuſpenſi·n·ꝑ meditatōz illūia
tam etn̄ā gl̄ificatōz quō ꝑticipes erimꝰ ðme nat̄e·⁊ q̄lit̄ imergi
mur in abyſſum gl̄ie dei·q̄ cū ſit etn̄ꝰ ietn̄ū erimꝰ gl̄ioſi·h̄ ⁊ ſilia
ſi adiuti ꝑ gr̄az meditabimur merito deū ex ꝓfūdo coꝛde lauda
timꝰ ⁊ laudādo ꝯfitemur ei laudes dicētes·Cōfitebor tibi dn̄e
deꝰ meꝰ in toto coꝛde meo·q̄ q᷑ gl̄ificabo nomē tuū ī etn̄ū·Ac
ſi dicat̄ xp̄c h̄ tibi laudes ꝯfitemur·q̄ ad h̄ nos creaſti vt in fami
liā tuā deputati te debeāꝰ laudare ietn̄ū·nos em̄ ſuꝰ illi ð q̄bꝰ
di·dn̄s ꝑ yſa·xliiij·ꝑpl̄m iſtū q̄z m̄ foꝛmaui laudē mea narrabit
de hac nr̄a gl̄ia di·bn̄·Ibi cumulꝰ felicitatis ibi ſuꝑemiēs gl̄ia
ibi ſuꝑ effluēs bt̄itudo·Qn̄to ꝯfiteamur dn̄o laudes ex ꝑimꝰ dei
ꝯtemplatō e ⁊ q᷑ ad verū ſue eſſencie ī hac vita nemo ꝯtemplan
do ꝓficit di·dn̄o ad Moyſen·Non videbit me hō ⁊ viuet·iō eiꝰ
bonitatē·pietatē·benignitaē·caritatē·hūilitatē·ſublimitatē āmi
remur ⁊ āmirādo ꝯtēplemur·q̄uſq3 in deū ſuſpenſi ad maieſtatē
ſtupeamꝰ·ad caritatē ferueāꝰ·ad etn̄itatē ſuſtineāꝰ·ad abyſſuz
iudicioꝝ paueāꝰ ⁊ reuſi ad noſmetip̄os in ebꝛietate ſp̄us dicāꝰ
Confitebor tibi q᷑ mirabilit̄ magnificatꝰ es·⁊ it̄m·Laudate eum
ſm̄ magn̄itudines multitudinē eiꝰ·q᷑ ſingulorꝝ iā dictoꝝ magnitu
dines ſūt infinite·⁊ q᷑ eað oīa ī ſingl̄ari nūo ponūt̄ ex h̄ inuit̄ q̄
vnū oīa ſūt ī ðo·q᷑ ex h̄ innuit̄ q᷑ magn̄tudo ponit̄ ī ſingulari·Lau
demꝰ g° deū ſm̄ magnitudinē caritatis boitatis pietatis q̄ ī ðo
ſūt infinita·vn̄ Gre·ꝑdcm̄ v̄bū expoſuit di·Ille deū ſm̄ multitu
dinē magnitudis maxie laudat·q̄ ſe ſuccūbē in eius laudis exple
cōe ꝯſiðat De hac ꝯfeſſione di·bn̄·Prima ⁊ maxia ꝯtēplatō ē ad
miratio maieſtatis ⁊ h̄ req̄rit coꝛ purgatū vt a vicijs liberꝝ atz ex
oꝛnatum pccatis facile ad ſuꝑna leuet m̄tē dumq3 ꝑ aliquas mo
rulas ſtupoꝛe ⁊ extaſi ſuſpenſū teneat admirantem·Prima con
feſſio vocatur laudacio·Secunda gratiarū actio·Tercia magni-
ficatio·Quarta admiratio·Quinta ſuꝑexaltatio ſiue ſuꝑglorifi
catō·De quibꝰ vltimis duobus ð᷑ Dan·xxx·Bn̄dictus es in tem
plo ſc̄to gl̄ie tue·⁊ ſuꝑlaudabilis ⁊ ſuꝑexaltatꝰ in ſcl̄a·Tūc autē
maxie h̄ ſuꝑexaltatō in coꝛdibꝰ nr̄is gn̄at̄·qn̄ ip̄a deuotō in tm̄
ꝓficit·vt vires nr̄as ⁊ poſſe nr̄z violēti q̄dā affcu trāſgrediat̄·nō
manēs īfra t̄minos ſuos·ſ3 plꝰ laudare volūꝰ q̄ poſſumꝰ diſcur
rentes ⁊ v̄ba q̄rentes ꝑ q̄ affcm nr̄m iā dilatatū ⁊ magnificatuz

valeamꝰ exp̄mē⁊ cū nō valeā⁊ v̓ba equalētia affc̄m inuenire defi
cimꝰ in loq̄ȝdo ⁊ h̓ ē qd̓ d̓r· Eccī· xliij· Glorificātes dn̄m q̄ꝛtūcūqȝ
poteritis ſupualebit adh̓ bn̄dicentes dn̄m exaltate illū q̄ꝛtū po
teſtis· maioꝛ ē· n· oī laude· Et ſubiūgit Ne laboretis nō· n· ꝯphē
detis q̄s videbit eū ſic ē ab inicō· Mlta abſcōdita ſūt maioꝛa hijs
pauca vidimꝰ h̓ g° deꝰ ꝓmaxia laude accipit· cū diſcurrentibꝰ
nobis nulla v̓ba inuenimꝰ· q̄ affc̄m nr̄m exp̄mē valeant deficimꝰ
obmuteſcendo in h̓ affc̄u fuit ſpōſa· ī Can· cū diceбat dilc̄⁊ meꝰ
m̄ ⁊ ego illi in q̄ trūcato ſmone multū dicē voluit ⁊ mī⁊ dixit
de hac laudis ꝯfeſſione di· Gre· ōme laudis fc̄a· tūc veriꝰ explē⁊
cū h̓ nos explē n̄ poſſe ꝯgnoſciꝰ· Tūc facūdiꝰ laudes ei⁊ loq̄mur
cū ab hijs obſtupeſcendo obmuteſcim⁊ q̄ꝛ laudē nos doceat ſa
piencia p̄ris ih̄s xps ⁊c̄

De oībus ſanctis

Emoꝛes eſtote quō ſalui fc̄ti ſūt p̄res nr̄i · Mach· iiij· dicit
Aug̃· Sic̄ deꝰ in celeſti gl̄ia electis ſuis ⁊ dilc̄is ꝑbet ⁊ ex
hibet ſe ſpeculū et̄nalit̄ ꝑfruēdi· ſic in vita ſcōꝝ q̄s ꝑmi
ſit dat nobis ſpc̄lm ꝑuemēdi· In v̓bis g° ꝓpoſitis t̄a poſſumꝰ itel
ligē Spūs ſc̄i exhortatōꝫ· exhortatōis informatōeȝ nr̄e fiducie e
rectōꝫ· Primū ibi memores eſtote ī q̄ ad mēoriaȝ bn̄dā de ſc̄is ex
hortāur· ſc̄m ibi quō ſalui ſūt ī q̄ ꝑ exēpla ſcōꝝ informamur· t̄ciū
ibi p̄res nr̄i ī q̄ ⁊ nos de ſc̄itate fiduciamur Cū· n· dicat̄ q̄ꝛ p̄res
nr̄i de q̄ꝝ carne ⁊ ſanguine ꝓcreati ſumꝰ ſalui facti ſunt fiducia
nr̄a erigit̄· vt ⁊ nos ſpem⁊ nos poſſe ſaluari· Sciendū g° q̄ꝛ oīm
ſc̄tōꝝ ſub vna celebratōe venanda ſolēnitas nob̄ ꝓponit̄ ꝓpt̄ duo
ſcȝ ꝓpt̄ elc̄tōꝫ ⁊ imitatōꝫ· Prīo dico ſcōꝝ mēoria nob̄ ꝓponit̄ ꝓpt̄
elcōꝫ· vt videlȝ deuote rimantes ⁊ diligent̄ inq̄reutes ſingulōꝝ
vias ⁊ vitas eligāꝰ ex oībꝰ q̄ȝ vl̓ q̄s valeā⁊ facili⁊ imitari cꝰ vie ⁊
vite ſimꝰ magis diſpoſiti di· n· Gre· qd̓ licȝ om̄s ſancti ad vnū fi
nem ſcȝ bt̄itudīeȝ tendūt diuſis tn̄ vijs ⁊ exercijs eanͦ ſūt bt̄itu
dīnē ꝯſecuti· Nā vt id̓ di· p̄riarche ꝑ viā fidei· ꝓphe v̓o ꝑ viā ſpei
Apl̄i caritatis· Martires ꝯſtancie· cōfeſſores ſobrietatis· v̓gīes
ꝑ caſtitatis viā ad celoꝝ regna p̄ncipalit̄ ꝑuenerūt· Prīcipalit̄
aūt dico q̄ꝛ licȝ om̄s hee v̓tutes om̄s ſc̄ti habuerūt ſic tn̄ genalit̄
ſūt oīm· vt ſingule ſint ꝓpͤ ſinglōꝝ· Nos g° cupiētes eos ſeq̄ ad
gloriā h̓ ſcēa exēplaria deuote intuentes diligent̄ ꝯſidēm⁊ cui v̓
tuti vie ⁊ vite nos poſſimꝰ facili⁊ adaptare· ⁊ cui ex oībꝰ nos ha
biliores inuenerim⁊· eanͦ ꝑceteris imitemur· Si· n· om̄s hoīes
ad oēȝ v̓tutū ⁊ grāꝝ exercicia eq̄lit̄ ſe habēnt· deꝰ q̄ mediatoꝛ eſt
oīm ſpūum nō ꝓhibēt aliq̄s ab aliq̄bꝰ exercicijs· ad q̄ exercenda
alios exhortat̄· Vn̄ cū vna ꝑte ſcripēa dicat Vacate ⁊ videte q̄m
ego ſū deꝰ· Si h̓ ad om̄s dicēt n̄ ī alio loco dicēt in ꝓu· xxv· Qui
ſcrutatoꝛ ē maieſtatis oppꝛimet̄ a gl̄ia · itē Ecc̄· Maioꝛa te ne q̄ſi
eris ī q̄bꝰ euident̄ innuit̄ q̄ꝛ ſimplicōꝛib⁊ ſimplitōꝛa ⁊ ſb̄tilioꝛibꝰ

ſubtilioꝛa· debilib⁹ remiſſioꝛa ſũ facilioꝛa foꝛcioꝛib⁹ foꝛcōꝛa ꝓm
q̄litatē ſinguloꝝ ſũt ꝯponēda ⁊ ꝯpoſita ĩmitanda Qꝛ aũt ſinguli
ꝓpoꝛcionata ſibi debeant ꝓpoꝛtõnabilit̄ coaptari docemur· Eccĩ
xxx·Foꝛcioꝛa te ne ſcrutat⁹ fueris·ſꝫ q̄ p̄cepit tibi de⁹ illa cogita
ſꝑ Nō·n·neceſſariũ ē tibi ea q̄ abſcōdita ſũt vidē oculis tuis Qð
euident̄ nob̄ ſaluatoꝛ ĩnuit·q̄ v̊ba ⁊ exempla ꝓplo miſtrans nũc
ad cāpeſtria nũc v̊o ad mōtiũ cacumina aſcēdit· vt ꝑ diuſitate
hoīm diuſitatē gr̄e in p̄dicādo ꝓplo miſtraret·q̄ꝛ diuſitatē Ap⁹
inuit Heb·v·Cũ q̄buſdā infirmis dicit Facti eſtis q̄b⁹ lacte op⁹
ſit non ſolido cibo ·⁊ ſubiũgit·Perfectoꝝ aũt ē ſolid⁹ cib⁹·hinc
Gre·in cura paſtoꝛali di·Nō vna eadēqꝫ exhoꝛtatō oīb⁹ ꝯgruit qꝛ
nec cũctos pār moꝝ q̄litas aſtringit ſepe nāqꝫ alijs afficiũt que
alijs ꝓſũt·qꝛ ⁊ pleꝝqꝫ herbe q̄ h̄ aīalia nutriũt alia ocidũt·⁊ me
dicamētu qð altri vires minuit·altri vires iũgit·⁊ panis q̄ vitas
foꝛciũ roboꝛat ꝑuulos necat·Hec g° diuſitas q̄ ꝓuare ꝯſulit̄ ĩ di
uſitate moꝝ ꝓuet̄ ec̄ ĩ exēplis ſctoꝝ·vt ꝑui ꝑua maioꝛes maioꝛa
maxi maxia exemplariā mētis ſue oculis añponant·Hec g° eſt p̄
ma cā ꝓpt̄ q̄ꝛ oēs ſcti ſub vna veñatōe nobis ad memoꝛiā reuocāt̄
vt ex oīb⁹ eoꝝ ſtatib⁹ eligam⁹ cui exēplari nos poſſim⁹ ꝯpetēci⁹
coaptari ·Scðo oīm ſcōꝝ veneranda ſolennitas nob̄ ꝓponit̄ ad
eoꝝ imitatōm·vt q̄ꝫ ex cib⁹ eligerim⁹ in ip̄o electo diſcam⁹ q̄b⁹
eũ paſſib⁹ ⁊ exercicijs ſeq̄ debeam⁹ vt ei⁹ ꝯuiati ⁊ nos ſcti fieri
valcam⁹·qꝛ ⁊ nos ad h̄ vocati ſũ⁹ vt ſancticemur di·aplō·j·theſ·
iiij·Nō·n·deus nos vocauit ĩ immũdiciā ſꝫ ĩ ſanctificatōꝫ·Quō
aũt ſctificari debeam⁹ docemur in hoc ncie·qð ē ſctm·qð quĩqꝫ
ſig̃t·ꝑ q̄ oīa tranſire nos oꝑtet·ſi ad magnā ſctitatis vitā cupi⁹
ꝑuenire·q̄ ſũt iſta miciũ·mũð·firmũ·ſangwineũ·igneũ·q̄ꝝ p̄mũ
ponit Ap⁹·tria ſeq̄ꝫcia dyo·de oībs noīb⁹·qñtũ ponit yſa·vt pa
tebit in ſeq̄ꝫtib⁹·Per p̄mā ſctificatōꝫ ſcti ſũt hoīes bone volũta=
tis ſolũ ad h̄ hñtes ꝓpoſitũ ꝯtendi·Per ſcðaꝫ ſig̃ficatōꝫ·ſcꝫ mũ
dũ ſcte ſũt v̊gines·Per t̄ciũ ſcꝫ firmũ ꝯfeſſoꝛes Per q̄rtũ ſcꝫ ſan
gwineũ martires·Per q̄ntũ ſcꝫ igneũ apl̄i·Que licꝫ oīa ſint oīm
ſũt tñ ⁊ ſingula ſingloꝝ cũ q̄dā excellētia·veri⁹ tñ ſanctificamur
ſi de die ĩ diē ꝑ grāꝫ dei ꝓmoti v̊tutē oīm iſtoꝝ ĩ vnū hoīs vita
ꝑficim⁹ ⁊ implem⁹·vt ꝑ p̄mā ſignificatōēꝫ bonā vitā inchoem⁹
ꝑ ſcðam inchoatā mũdē⁹·ꝑ t̄ciā mũdatā bonis opib⁹ exercitē⁹·
ꝑ q̄rtaꝫ tāq̄ inutiles ſui t̄bulatōes poꝛtē⁹·ꝑ qñtam ſig̃ficatōem
vitā nr̄am in caritate ꝯſume⁹·Primā g° ſig̃ficatōꝫ ꝯſeq̄mur·ꝑ boi
ꝓpoſiti inchoatōēꝫ·ſcðaꝫ ꝑ pniam ⁊ ꝯtritōꝫ·t̄ciam ꝑ bonoꝝ opũ
exercitatōꝫ·q̄rtā ꝑ t̄bulatōꝫ·q̄ntā ꝑ dilcōꝫ·Cupientes g° ſctifi
cari p̄mo ingrediamur boni ꝓpoſiti inchoatōem in aīo nr̄o firmit̄
ſtatuentes·vt relictis vicijs ⁊ pctis velim⁹ dño de cetero cum
omni diligēcia ad herē·qð cũ veracit̄ aīm hoīs poſſedit· ſtatim

ex h inicio ſum⁹ ſancti· vñ ap⁹· Ro· viij· Sci⁹ qm̄ diligētib⁹ deū ⁊c·
vſq; hijs q̄ ſm ꝓpoſitū vocati ſūt ſci· qḋ expōns hū· di· ī v̄bo apſi
nō te terreat nomē ſcītatis· qm̄ nō ſm meritū ſꝫ ſm ꝓpoſitū· nō
ſm affectionē ſꝫ· ſm intentōꝫ ſcōs vocat· Illā· n· q̄ putas ſcītatē
nec paul⁹ incorruptibilis manens adh corpe arbitrabat̄ ſe ꝯp=
hendiſſe· Sꝫ dicis q̄d ē g° ſm ꝓpoſitū eſſe ſcm̄ audi tu ſi poſſis
in corde tuo declinare a malo ⁊ facē qḋ bonū ē tenere qḋ cepiſti
⁊ ꝑficē ſp in meli⁹ ⁊ ſi q̄d aliqñ min⁹ recte fecis vt ē hūana fragi
litas nō ī eo ꝑſiſtē ſꝫ emēdare ꝓ virib⁹· eris ſine dubio ſcūs ⁊ tu
ſꝫ tibi ad° clamare ſit nccē· Cuſtodi aīaꝫ meā qm̄ ſcēs ſū ⁊ talib⁹
ſcis ſm ꝓpoſitū vt ait ap⁹· Oīa coopāt̄ ī bonū· an nō pcm̄ qḋ hūi
liat qḋ timoratū facit qḋ tm̄ coopat̄ in bonū· Si g° h nomen ſcti
tatis v̄acit̄ cordib⁹ nr̄is inſederit nō differim⁹ ꝓpoſitū ſꝫ ſine mo
ra ꝯtimur ī opa· ⁊ ſic ſm nomē aggredimur ſcitatis· Scđo notā
dū q̄ ſm nomē ſcitatis aggdimur ſi bonū ꝓpoſitū applicam⁹ ad
opa exhaurientes ⁊ mūdantes ꝯſciaꝫ a cōmiſſis· qḋ cū faci⁹ ſm
nomen ꝓ vt mundum ſigt̄ ſcm̄ induimus· vt nō ſolū ſci ſim⁹ ſm
ꝓpoſitū· ſꝫ ſm q̄ ſcm̄ mūdiciā ſigt̄ ſu⁹ ſci· ad v̄aꝫ aūt ⁊ ꝑfcāꝫ mū
diciā in nob̄ faciend̄ ſeptem exercitia reqrunt̄· Optꝫ· n· ī v̄a pnīa
ꝯcurrē cordis ꝯpunctōꝫ· oris ꝯfeſſionē· opis ſatiſfaccōꝫ volūtatis
ſuſpenſionē· ablatoꝝ reſtitutōꝫ offenſaꝝ remiſſionē· oīm iſtoꝝ
ꝯtinuatōꝫ· q̄ ſi ď oīb⁹ hijs vnū defuit pnīa nō ē v̄a ſane h dixeri
ſi tempis optūitas h admittit· Si v̄o tp̄s nō aderit· Prima pti=
cula ſufficit ad ſalutē· Vñ pleri q̄ obmiſſis multis hijs pticulis
hū ſe penituiſſe eſtimāt q̄ꝝ tñ pnīa min⁹ hꝫ nec ꝓ eā q̄ꝝ ſufficit
ſūt mūdati· de q̄b⁹ di· ꝓū· xxx· Hec ē gnacō q̄ ſibi mūda videt̄
nec tñ lota ē a ſordib⁹ ſuis Q̄ aūt hec ſeptē plenā ī nob̄ mūdici
am ꝑficiāt di· Leui· xiiij· Aſpgat̄ q̄ mūdand⁹ ē ſepcies· Qḋ ⁊ fi=
guratū legim⁹ iiij· R· v· vbi helyze⁹ dixit ad naamā lepſū vade ⁊
lauare ſepties ī jordane ⁊ recipiet ſanitatē caro tua atꝫ mūdabiſ
qḋ ſp̄ualit̄ mūdandis ď· de hijs ſeptē ď q̄bus adhuc ď Eccī da
ſeptē ptes Q̄ aūt ꝓ mundiciam ad ſcitatē ꝑueniam⁹ oñdit ap⁹
ij· Coꝝ· vij· cū di· Mūdem⁹ nos ab oī inq̄namēto carnis ⁊ ſpūs ꝑ
ficientes ſcificatōꝫ ī timore dei· Tercio ſcm̄ idē ē q̄ firmū· q̄ ad
ſcitateꝫ in nob̄ ꝑficiendā nccīo ſeq̄t̄ ad p̄dicta· q̄ poſt q̄ ꝑ p̄maꝫ
ſcitatē fcī ſu⁹ ſcī bonū iniciādo· ꝑ ſcđaꝫ ſanctōres fcī ſu⁹ a pctīs
nos mūdando ꝑ t̄ciū ſcꝫ firmū nos āpli⁹ ſcificem⁹ malo reſiſten
do ne itm̄ illabamur· Hec aūt firmitas t̄pl̄r exercet̄ ſcꝫ in malorū
reſiſtentia· bonoꝝ efficiencia· adūſoꝝ tollerancia· q̄· n· malo reſi=
ſtit viril̄r bona opat̄ fidelit̄ t̄bulatōs ſuſtinet hūilit̄ fortiſſim⁹ ē
⁊ firmiſſim⁹ corā deo Primo g° ſi ſcī fieri cupim⁹ cū p̄ocis ſcꝫ in
icio ⁊ mūdo· ſim⁹ ⁊ firmi vt q̄ciens mala ſū carnalia ſu ſp̄ualia ī
pugnauīnt eis viril̄r r̄ſiſtem⁹ nullū aditū p̄bentes ſꝫ reluctādo

ſingulis nō v̄bo ⁊ lingwa ſ; ope ⁊ v̄itate dicam⁹ illud Eccī xxxiiij
Qui baptizat̄ a mortuo ⁊ itēm tāgit mortuū q̄d ꝓdeſt locō illi⁹ ⁊
illud Can·ij·laui pedes meos quō itēm īq̄nabo eos qȯ ſi q̄s dixit
illud macħ·Quō potim⁹ tā multis ⁊ tam fortib⁹ reſiſtē tam pauci
Quia vt di·bñ·Nihil ihoīe puꝝ potit inueniri ab intus manat de
corde exit peſtiferꝝ vir⁹ ac deinceps corp⁹ occupat vniūſū ⁊ ini-
mici nr̄i mille nocendi artib⁹ corda hoīm temptare nō ceſſant·⁊
reſpōd; bñ Q; licet vndiq; vicīꝝ incitamentis ꝑſſluā⁹·vīn tñ in
nob ē ſi vinci nolū⁹·⁊ nemo nr̄m ī h̄ certamīe deiciet̄ inuit⁹ qȯ ī
principio omnis ſcripture ſc; Geñ·iiij·innuit̄ vbi d̄r·Subte erit
appetit⁹ tu⁹ ⁊ tu dn̄aberis illi⁹ p̄t quid inimic⁹ excitare tempta-
tōis motū·ſ; ī te ē ſi volūis dare ɔſenſū·Scd̄o firmiſſim⁹ bona a
gendo fidelit̄ ad qȯ faciend̄ h̄ ſclū nos monet ⁊ excitat q; tp̄s no
bis in dultū trāſeat opa aūt ſiū bona ſiū mala q̄ faci⁹ ꝑmanent in
etnū ⁊ iō monemur Eccī·ix·Qd̄cūq; p̄t man⁹ tua facē inſtant̄ o
ꝑare q; nec op⁹ nec rō nec ſapīa nec ſcīa erūt apd̄ inferos q̄ tu
ꝑperas·Ac ſi dicat̄ illud job·ix·Venit nox ī q̄ nēo p̄t opari·Cur
aūt mouemur tā ſoliciti opari inuit̄ ꝓu·xiiij·Quia ī oī ope bono
erit habūdātia cui ɔſonat illud Sap·iij·bonoꝝ laboꝝ glorioſus
ē fruct⁹·hij aūt fruct⁹ ɔſiſtūt ī pcōꝝ ſatiſfcōe gr̄e augmētatōe
boni aſſuefactōe v̄tutū plantatōe meriti ⁊ p̄mij cūmulatōe debi
ſolutōe dei placatōne ⁊ ad^c multa alia q̄ cia ī nob in vno bono
ope ꝓmouent̄·Tercio firmiſſim⁹ paciendo mala hūilit̄ reputā-
tes·cū judith ī pctīs nr̄is h̄ ipa miora eē ſuꝑplicia flagella dn̄i
q̄i ſui q̄ corripimur ad emēdatōē non ad ꝑdicōē miam obueniſſe
credam⁹ ad q; ſufferentiā ·multū excitare debēt v̄bū apl̄i·ij·Co·
iiij qȯ momētaneū ē ⁊ leue t̄bulatōis nr̄e ſupra modū in ſublimita
tem etne glorie pond⁹ opat̄ ī nob·h̄ aūt membꝝ buit̄ trāſimus
q; in ſeq̄nti mēbro d̄ t̄bulatōe ſuffēnda diffuſi⁹ diſſerem⁹·Quāto
ſcm̄ ē iō qȯ ſanguineū ſigns t̄bulatōm ꝑ quā itēm poſſum⁹ āpli⁹
ſcificari ⁊ ē ɔueniēs ſilitudo Quia ſic ſangneū ē calor ſangne⁹ ⁊
ñ ſanguis·ſic t̄bulatō l; ſangnē ñ effūdat ꝑ martirio tñ effūdēte
ſangnē ɔputat̄·hinc ꝑ yſa·xxxviij·d̄r In pace amaritudo mea
amariſſima·Ac ſi dicat·temp⁹ pacis q̄ ꝑſecutoris gladi⁹ ñ ſeuit
ꝑ t̄bulatōm amaritudinē amariſſimū ē elcis·hinc iij Re·ij d̄r Ef
fudit ſangnē belli in pace Qd̄ de q̄lib; elcō potit v̄e dici Q; ad^c
euidēci⁹ īſinuat bñ·di·Vere martirij gen⁹ ⁊ effuſio q̄dā ſangīs
ē in cottidiana corpis afflictōe·illo in mirū q̄ cedunt̄ mēbra fero
horrore q̄dē mici⁹·ſ; diut̄ntate moleſti⁹·Sic q̄ppe infirmis ⁊ pu
ſillis corde pl⁹ ꝓuidit dn̄s·vt q; ſel̄ ꝑ xp̄o ſangnem effūdē non
ſufficiāt·ſaltim in mori ſ; diut̄ mori martirio fūdant·Vīn q; t̄bu
latōes ex multis cāis multipl̄r variant̄·⁊ ex h̄ ſuffīcncium merita
vel augmētant̄·ſ; pl⁹ ⁊ min⁹·vel eē attenuāt̄ iō d̄ hac varietate

aliqͦd qͦd prius nō dixi⁹ differat ⁊ cās tribulatōnū p̄ q̄s ſingule res
veriſſime ꝯgnoſcunt̄ videā⁹. In q̄b⁊ ſic̄ in cet̄is reb⁹ q̄tuor cauſe
ſcʒ efficiens mat̄ialis formalis finalis potuer̄t inueniri ⁊ ſm̄ has
cās tribulatōs pl⁹ ⁊ min⁹ ꝯferūt tribulatis. Si g° tribulatōs ꝯſiðam⁹
ſm̄ cās efficiētes tūc magna ꝯq̄rim⁹ merita. ſi ab hijs q̄ vos odiūt
inferunt̄ maiora ſi ab hijs q̄ aīci credebant̄. maxīa ſi a deo infli
gant̄ q̄ʒ cū pena quā a deo ſufferim⁹ ec̄ timor ð dei offenſa nos
cruciat vehement̄ De p̄mo di. bīi. inimicoꝝ wlnera q̄ʒ inimici ſci
unt̄ min⁹ offendūt wlneratos. ⁊ iacula q̄ p̄ſciunt̄ min⁊ ledūt. De
ſcðo taq̄ȝ de maiorib⁊ tribulacōib⁊ di. dn̄s diſcipulis luc̄. xxi. Tra
demini a p̄entib⁹ ⁊ frib⁹ ⁊ ꝯgnatis ⁊ amicis. ⁊ ex vob̄ morte afficiēt
ent qͦd exponens. Gre. di. Minora mala ingerunt q̄ ab extraneis
ingerunt̄. plus vͦo in nob̄ illa tormenta ſeuiūt q̄ ab hijs patimur
De quoꝝ mentib⁊ p̄ſumebam⁹. q̄ʒ cū dāna corpis mala nos cru
ciant amiſſe caritat̄ De ambobus vͦo dicit dn̄s p̄ p̄s. Si inimic⁹
me⁹ maledixiſſet m̄ ſuſtinuiſſem vtiq̄ȝ. ⁊ hͦ ð p̄mo ⁊ ſeq̄t̄. Tu vͦo
hō vnanimis ⁊ hͦ ð ſcðo. de 3° aūt ðʒ j. Re. ij Si vir peccauit i viru
placari p̄t ei de⁊ Si aūt i dn̄m peccauit q̄s orabit p̄ eo. ⁊ ideo
tribulatō a deo inflicta. q̄ʒ dei offenſam inſinuat maxīe nos affli⸗
gerit Si vͦo tribulatō ꝯſideret̄ ſm̄ cām materialē vt eſt in ſubiecto
tam magna ē q̄ in reb⁊ maior q̄ in corpe maxīa q̄ in ſpū ſuſtinet̄.
Si vͦo tribulatōes ꝯſiðent̄ ſm̄ cām formalē tūc magne ſūt q̄ paci
ent̄ maiores q̄ libent̄ maxīe q̄ gaudent̄ ꝓpt̄ dn̄m ſuffeunt̄ ⁊ ſm̄ hͦ
ip̄a merita ec̄ diſtigwunt̄ Si vͦo tribulatōs ꝯſiðent̄ ſm̄ cāȝ finalē
tūc magne ſūt q̄ ꝓ p̄ctōꝝ ſatiſfactōe maiores q̄ p̄ p̄mioꝝ cumula
tione. maxīe q̄ in recōpenſatōeȝ paſſiōis dn̄i ſufferant̄. p̄ ſatiſfa
ctōe. n. tribulatōȝ ſufferim⁊ q̄n oīa q̄ patimur in ſatiſfactōe p̄ctōꝝ q̄
ꝯmiſim⁊ ordinam⁹. cupientes magis hͦ tp̄alit̄ affligi. q̄ȝ grauī⁊ in
futo maxīe cū ſciā⁹. q̄ȝ q̄ȝtū in delicijs fuim⁊ tm̄ a nob̄ exigit̄ de
tormētis ⁊ p̄ mēſura p̄cti erit ec̄ mod⁹ plagaꝝ p̄ p̄mioꝝ vͦo ꝯmu
latōe tribulatōeȝ ſufferi⁹ hͦ ꝯſiderātes q̄ȝ p̄ multas tribulatōs ðʒ nos
introire in regnū dei. ⁊ illud ap̄li. Id qͦd momētaneū ē ⁊ leue ⁊c̄.
Tercio vͦo in recōpenſam ſufferim⁹ cū ꝯſiderantes cumulū paſſi
onis deo in recōpenſatōm cupim⁹ ſilia ꝯtinē. ne impperet̄ nobis
illud j. Re. xxij. Nō ē q̄ vicē meā doleat. Qūto ſctm̄ id ē qͦd igneū
ſigns caritatē p̄ quā efficatiſſime ſc̄ificamur teſtāte pſa. x. vbi di
cit. Erit ſctūs ei⁹ in flāma. Ac ſi dicat. Qui ſc̄ificari debet deo hͦ
fieri ðʒ in flāma caritatis. Oīa. n. p̄us hita n̄ ſc̄ificarēt hoieȝ. ſi ca
ritas n̄ adeſſet. De q̄ q̄ʒ multa dcā ſūt. vt euitet̄ p̄lixitas ſufficiat
hoc dixiſſe.

·De eiſdem

Ongregate illi ſctōs ei⁊. p̄s. De⁊ ſalutē nr̄am deſiðans
in h⁹ vbi exhortatōe hͦ a vob̄ exigit ⁊ req̄rit vt ſc̄is oīb⁹ q̄ꝝ
hodie feſtiuitas agit̄ nos p̄ vitā ſc̄āȝ ꝯnuare ⁊ ꝯgregare

ſtudeam⁹· ꝛ h̄ maxīe placet dõ ꝛ ĩn nob̄ deſiderat adimpleri dı·
em̄ bn̄· Currite fr̄es q̄ nõ ſolū ſcī ꝛangeli ſꝫ ipoꝝ creatoꝛ ꝛ dn̄s
cū omī celeſtis curie freq̄ʒcia nos deſid̄at ꝛ expectat Nā ſi om̄es
ſcõs ſub vnā letanīā ꝯgregarem⁹· ꝛ nos ꝑ vitā reꝓbā diſiūgẽm⁹
talis ꝯgregacõ dn̄o n̄ placet· Nos g° ſcõs ei⁹ cõuemēnt ꝯgrega
bim⁹ ſi ſcī erim⁹ ſic̄ ipi· Sūt aūt ſex q̄ in veteri teſtamēto nob̄ ꝑ=
oſtenſa ſūt ꝑ q̄ quelibꝫ res d̄ino cultui adaptād̄e ſcificabant̄ ſcꝫ
ꝑ aq̄ expiacõn· vngēti ꝯpoſicõꝫ· olei vnctõꝫ· ſangwis aſpſionez
ignis ꝯcrematõꝫ· v̄boꝝ ꝓlatõꝫ· ꝑ iſta ſex res antiq̄t⁹ ſcificabant̄
ꝛ ſignāt talia ꝑ q̄ ꝛ nos poſſum⁹ ſcificari· Pꝛimū g° ꝑ qd̄ ſcā ē ſci
ficacõ· ē aq̄ expiatõis ꝗpt qd̄ nūi xxxj· d̄ꝛ aqua expiatõis ſcificat ꝛ
itm̄ ibidē Qui aqua expiatõis nõ ē aſpſus immūd⁹ ē Per hāc aq̄ꝫ
ꝓfūda pnīa cui⁹ v̄itatē atteſtant̄ lacrime deſignat̄ q̄ lac̄me tunc
veracit̄ nos ſcificant· cū ex intima ꝯpunctõe coꝛdis vbertim eas
fundim⁹ coꝛā deo Cū· n· ꝑ ſingulos flet⁹ ſingula pc̄ta abluim⁹
Deus placat⁹ ad aīaꝫ ſic mūdatā reu̇tit̄ ꝑ c⁹ pn̄iā ſūt ſcī d̄ hijs
lacrimis duo dicant̄ ſcꝫ de eaꝝ diuerſitate ꝛ vtilitate· Diuſitatē
aūt tangit ie̅· Tre· iij· Diuiſiones aquaꝝ deduxer̄t oculi mei· qd̄
exponēs Gre· di· diuſas q̄ꝓpe aq̄s ex oculis deducim⁹ qn̄ ſingl̄is
pc̄tis diſpꝑtitas lacrimas dam⁹ vel qn̄ ſingulis dāms q̄ ex pc̄tis
incurrim⁹ flet⁹ ſingl̄os iꝑtimur· Ex pc̄tis nāqꝫ aīa n̄ra moꝛit̄· bo
na n̄ra ꝑdi⁹· regnū celoꝝ amittim⁹· deū offendi⁹· ꝛ id̄ ꝓ ſingl̄is
hijs malis exhoꝛtamur lacrimas fūdē i ſcript̄a· Nā d̄ moꝛte aīe
ploꝛando d̄ꝛ ·Ie̅· vj· luctū vnigeniti fac tibi planctū amaꝝ q̄ aīa
ex peccatis moꝛtua q̄ pl⁹ ē nob̄ q̄ꝫ vnigenit⁹ ex lacrimis reuiuiſcit
It̄ bona ꝑdita reſtituit lacrima ꝛ id̄ monemur Eccī· viij· Flere cū
d̄ꝛ q̄ſi dira paſſus incipe ploꝛare Itē regnū celoꝝ lacrime reſtitu
unt ꝛ id̄ d̄ꝛ nob̄ pſa· xxx· Ploꝛās neq̄q̄ꝫ ploꝛab̄ qd̄ reuera intelligi
d̄ꝛ de regni celoꝝ reſtitutõe i qd̄ cū introducimur neq̄q̄ꝫ ploꝛabi
mus q̄ ſic̄ in apok· d̄ꝛ xxj· Abſterget de⁹ om̄ez lacrimā ꝛc̄· Itē ex
pc̄to deū offendim⁹· q̄ꝫ ꝑ lacrimas ſui gr̄a placare poſſum⁹ ꝛ q̄
eius offenſa maxim malū ē qd̄ incurrim⁹ ꝛ int̄ oīa dāna grauiſſi=
mū id̄ ad hoc malum recupandū maxīe ploꝛare iubemur· Tre· ij·
Cū d̄ꝛ deduc q̄ſi toꝛrentē lacrimas ꝑ diē ꝛ noctē nec des req̄eꝫ
tibi· nec taceat pupilla oculi tui· q̄ vt ibid̄ d̄ꝛ magna ē velud ma
re ꝯtricio tua· ymo ſup celū ꝛ t̄ram mare ꝛ cīa q̄ in eis ſūt ꝛ h̄ eſt
ꝯtricio magna valde vbi deū offeſſuꝫ ꝑdim⁹· q̇ cū ꝑ lac̄mas n̄ras
inebꝛeat⁹ facillime vincit̄ ꝛ om̄ez offenſam remittens placat⁹ redi
titur· hinc ē q̄ꝫ q̇buſdā nõ imploꝛātib⁹ imꝑperat pſa· xliij· cū di·
Adipe victimaꝝ tuaꝝ nūc inebriaſti me Adipeꝫ victimaꝝ vocans
ipas lacrimas q̄ deū cogūt ꝛ vincūt ad om̄ez offenſſaꝫ ꝛ iniuriam
remittendā· ꝛ h̄ ē qd̄ ait auġ· O foꝛtis lacrima vincis inuincibilē
ligas oīpotentē· Oīa· n· alia affcm̄ hn̄t ſupplicātis ſola v̇o lacria

v̓tutē cogētis· Scđo dr· ē de lacrimaꝝ vtilitate Sūt aūt tres effe=
ctus lacrimaꝝ vt de multis pauca ſumāꝰ Prio· n· īpetrāt remiſſi
onē pc̄toꝝ· ſcđo oīm petitionū exauditōm· 3º merenᷓ ꝯſolatōȝ· d
pº dr ie̅· iij· In fletu venient ⁊ in mīa reducā eos gloſa ī fletu ve
nient ꝑ pc̄tis ſuꝑplicando· ⁊ ī mīa reducā eos eadē pc̄ta mīcor=
diter ignoſcendo· ⁊ hͦ ē qđ ait Iudith· viij· indulgentiā eiꝰ ꝓfuſis
lacrimis poſtulemꝰ· ſcđo effectꝰ lacrimaꝝ oīm petitionū exaudi
cio eſt· tante em̄ ſūt v̓tutis ⁊ efficacie vt deꝰ ſe ꝯtinē nō valeat ſȝ
oīo ſaluti nc̄cia q̄ in lacrimis ⁊ ꝑ lacrimas poſtulanᷓ ꝯcedit· hic
Tho· vij· Nō dubito q̄n deꝰ p̄ces ⁊ lacrimas meas in ꝯſpectu ſuo
admiſit Itē iiij· Re· xxiiij· ꝑ eo qꝫ ꝑtritū ē cor tuū ⁊ fleuiſti corā
me ego exaudiui te· ⁊ pš· Exaudiuit dn̄s vocē fletꝰ mei· Tercio
lacrime merenᷓ ꝯſolatōȝ· hinc Tho· iij· dr Poſt lamentatōȝ ⁊ fle
tū gaudiū ⁊ exultatōȝ infundis Itē Math· v· Beati q̄ lugent qm̄
ipi ꝯſolabunᷓ· Scđo res ſcificabunᷓ ꝑ vngentū Sic· n· dr Exo· iij
Facies ſcm̄ vngentū ꝯpoſitū ſcificabiqȝ oīa ⁊ erūt ſc̄ta· ꝑ hͦ vngen
tū noua deuotō q̄ pꝰ lacrimaꝝ ꝯtricōȝ infūdiᷓ deſignaᷓ qꝫ ſic cō
tigit· Cū· n· deꝰ ꝑ lacrimas victꝰ pc̄ta dimittit ſtatim ſpūs ſcūs
ꝯcitit ſpm̄ nr̄m ad aliud genꝰ deuotōis ī qua ſuꝑſperat ſe veniā
pc̄toꝝ ꝯſecuturū ⁊ hͦ ē ſignū remiſſionis pc̄tōꝝ· cuiꝰ remiſſionis
tale accipiꝰ argumētū· qꝛ nequaq̄ vt nudiꝰ terciꝰ pc̄ta poſiūꝰ de
plorare· ⁊ qꝛ gr̄a dei ocioſa eſſe nō potīt ꝯcitit deuotōeȝ hoīs in
gr̄aꝝ actōm vt ꝑ hijs ⁊ alijs bn̄ficijs gr̄as agat dō dı· ex maxia
amiratōe illud Re· vij· Quis ego ſū dn̄e aut q̄ domꝰ pr̄is mei· vt
p̄ſtares mi talia ⁊ hͦ deuocō gr̄aꝝ actōis vngentū dr hͦ intentum
De q̄ dr Cant· j in odore vngentoꝝ tuoꝝ currimꝰ ⁊ itm̄· Odor vn
gentoꝝ tuoꝝ ſuꝑ oīa aromata· qꝛ hͦ deuotō cetas ancellit· De q̄
di· bn̄· Vngentū ē de diuis collatū hūano gn̄i bn̄ficijs ⁊ ſubiun=
git Felix q̄ ipa ſtudioſe colligē ⁊ ante mētis ſue oclos digna cū
gr̄aꝝ actōe reducē curat ꝑfcō cū fuīnt in vaſculo pectoris cre=
bra meditatōe ꝯtuſa dinde igne ſci ꝯſiderij ſiľ decocta ⁊ demū
impingwata oleo leticie erit vnctio lōge p̄cioſior ꝑcꝛe· Tercio
res dīno cultui aptande ſcificabanᷓ olei vnctōe· Sic· n· dr Exo·
iiij· Oia vnctōis oleo ꝯſecrabis· ſign̄s qꝛ ⁊ nos q̄ celeſti thaberna
culo ſuiꝰ etnalit̄ adaptandi pꝰ p̄dicta debemꝰ ⁊ nos oleo leticie
ꝯſecrari ꝑ oleū· n· ſpūale gaudiū deſignaᷓ ſic dr yſa· lxj· Dabo ē
coronā ꝑ cinē ⁊ oleū gaudij ꝓluctu· ⁊ in pš· Vnxit te deꝰ oleo le
ticie· d hͦ oleo ſpūalis gaudij ē ſciēd qꝫ ad gaudiū eiꝰ guſtād tia
dulciſſima ꝯfluūt ſcȝ dei pn̄cia plena eiꝰ amicitia celeſtis gaudij
influentia ⁊ id circo gaudiū ex hijs tribꝰ inefabile anime gn̄atᷓ·
de q̄ dr Eccı· xxx· Non ē oblectamētū ſuꝑ cordis gaudiū· Itē ꝓu·
xxj· theſaurꝰ deſidabilis ē oleū in thabernaculo iuſti ⁊ hō ipru=
dens diſſipabit illud Qꝫ aūt dei pn̄cia mirā ſupra modū faciat

in anima delectationem dicitur .ij. Machab. xv. presentia dei sunt
magnifice delectati. Cum enim deus summa sit delectatio vbi=
cumq; presens fuerit ex sui presentia odorem sue delectatõis
per totam domum anime ſpergit. hinc Iob. Odor tuus domine
excitauit in me ɔcupiſcentias eternas. Vere q2 ds lux ē ipo teſtā
te Ioh. iiij. Ego sū lux mūdi. De q̄ aug. de2 q̄ lux ē illuiat pias mē=
tes. vt ea q̄ dīna dicunt vel oñdunt itelligāt iō nō ſolū delcatoꝫ
dat aīe p ſui pñtiaz. ſꝫ in luie ſuo dat ɔgnoſcē ei plenā ſui τ pfe=
ctā amicitiā. de q̄ dr Sap. iij. In amicitia illi2 eſt delectatō bōa
de q̄ amicitia di. aug. Sic in vr cū miſatões ei2 τ amicitias circa
me attendo vt ſi vas eſt dicē qōammō. nl agit de2. n vt mee ſalu
ti puidat et q̄ſi omī oblitus ſit. τ in ſoli vacare velit cui ɔſonat
bn. Vnū dico ſpūalib9 min quid ſed vere. aiam deū videntē hāc
ſec2 vidē q7 ſi ſola videat ab eo. Tercia delcatō ī celeſtis gaudij
ɔſiſtit iſfluentia. Ibi. n. guſtat celeſtiū bōꝝ q̄ſi q̄ſdā guttulas. d
q̄ guſtu dr Exo. Guſt2 ei9 q̄ſi ſimilia cum melle. de q̄ dr Sap. xvj
Bn diſpoſuiſti xp̄m tuū cui dediſti ɔcupiāz delectamēti tui no
uū ſaporē τ hijs guſtatis deſipit oīs caro. hᷣ ē guſtatis. hijs bo
nis oīa trena τ carnalia decetō n curant τ hᷣ eſt qd dñs leuit. xxvj
Supuementib2 nouis veta picietis τ donec noua naſcant. veta
edetis q2 nccē eſt q7diu de ſpū nl guſtamus trena nob p indul
gentiā ɔcedant guſtatis autē ſpūalibus carnalia ɔterant. hinc
gg. Dulce ē eē in hūanis rebus. ſed ei qui adhuc de celeſtib2 gau
dijs non guſtauit. quia q̄nto minus eterna intelligit tanto dele
ctabilibus in temporalib2 requieſcit. at ſi quis iam cordis ore
guſtauit que ſit illa dulcedo celeſtium pmioꝝ. q̄nto illud dulce
ſit quod intus videt tanto in amaritudinē vertitur oīe quod fo
ris ſuſtinet. Ex his tribus dulciſſimis delectatōnib2 ſimul iun=
ctis vna ſurgit ineffabilis τ ſup dulciſſima delectatio. per q7 aīa
inebriata iubilat et exultat. i. extra ſe ſaltat τ bn ex ſe ſaltatō ibi
erit. quia vel ibi humane miſerie remanebit. Item bene extra ſal
tatō erit exp̄mens in motu corporis. quod voce non poterit ex
explicare τ hoc proprie vocamus iubilum. de quo ps. Beatus po
pulus qui ſcit iubilationem. Notabiliter at dicit ſcit non qui lo
quitur. non qui audit. ſꝫ qui ſcit per experientiam quia ſciri qui=
dem per intellectum iubilatio poteſt. ſed dictu exprimi non po
teſt. Quē iubilum deſcribit Gregori2 dicens. Iubilum dicim2
quando ineffabile gaudium mente concipitur quod nec abſcon=
di poſſit nec ſermonibus aperiri. et tamen quibuſdam motibus
proditur quamuis nullis proprietatibus exprimatur ſentitur
quippe ibi quod vltra ſenſum eſt. et cum vix ad hoc contemplā
dum ſufficiat conſcientia ſencientis quomodo adhuc exprimen
dum ſufficiciat lingwa dicentis. Eſt ſciendum q7 hee tres dele=

ctationes que in ſpirituali gaudio conflũt iuſte per oleum de
ſignantur·propt̃ tres ꝓpetates in oleo reptas·habꝫ·n·oleũ odo
ris fortitudinẽ·mtoris pulchritudinẽ·vnctuoſitatis pigwedinẽ
ꝑ pmũ odorat dei pñtiaꝫ·ꝑ ſcdꝫ ꝯgnoſcit dei aĩcitiã·ꝑ terciũ gu
ſtat celeſtiũ boꝝ ĩfluẽtiã·Quarto ſcĩficatio in veti teſtamento ꝑ
ſanguinẽ ꝯtingebat·vñ Leuit̃·intigat ſacdos digitũ ĩ ſanguinẽ et a
ſpgat ꝯ altare ⁊ erit ſcĩm·ꝑ hũc ſanguinẽ martiriũ q̃ ĩ pmitiua eccĩa
ſe dño ſcĩficabãt pt ĩtelligi ꝯpetent̃ Veꝝ qꝛ ĩ pace iã viuit eccĩa·
vt ꝑ effuſiõꝫ ſanguinis iã null9 ſcĩficet̃ iõ q̃renda ſũt alia exertitio
rũ gña q̃ corã deo ꝓ martirio ꝯputent̃·ꝓpt̃ qd̃ ſciend̃ qꝯ ſũt tres
radices merendi·ſ·res·corp9 ⁊ aĩa·⁊ qd̃ ĩ ſingul̃ iſtis difficillimũ ẽ
⁊ ſupmũ illd̃ ꝓ martirio cõputat̃·Difficillimũ aũt qd̃ de reb9 dño
poſſum9 exhibẽ·ẽ oĩm boꝝ plẽa ⁊ integra denudatõe·et iõ q̃ ĩ h̃
victor extitit·⁊ oĩs diuitias mũdi pfc̃e reliq̃rit idues ſe tenuiſ
ſima pauptate tal̃ pauptas martirio eq̃pollet ĩ c9 ſignũ Mat·v·
d̃s paupib9 ⁊ martirib9 idẽ pmiũ·ſ·regnũ celoꝝ pollicet̃ dñs ꝑ h̃
ĩtelligi vt ſic ãboꝝ vnũ ẽ pmiũ·ſic ãboꝝ martiriũ eq̃pollꝫ·hĩc bñ·
vẽ martirij gen9 ẽ volũtaria pauptas·q̃d·n·mirabili9 ã qd̃ martiriũ
gñi9·qꝯ int̃ epulas eſurire int̃ veſtes pcioſas algẽ pauptate pmi·
ſcdꝫ exercitiũ ĩ corpe ⁊ d̃ corpe exhibet̃ difficillimũ ã cõpis obſe
quiũ martirio itẽm eq̃pollꝫ ⁊ h̃ ꝯſiſtit in cottidiana corpis afflictõe
vt ꝑ dura ⁊ aſpa exercitia ſanguinẽ extrahã9 de corpe·q̃ꝫ ſel̃ ꝑ vul
nera gladij extrahẽ dẽrem9 ſic de q̃daꝫ d̃ꝛ·iij·Re·Effudit ſang
nẽ belli ĩ pace h̃ martirio mactabat ſe cottidie pſ̃·cũ dicebat·Qm̃
ꝓpt̃ te mortificamur tota die ⁊ ap9·cottidie morior ꝑ gl̃aꝫ vr̃am
vrẽs·hĩc gg·hꝫ pax nr̃a martiriũ ſuũ·qꝛ ⁊ ſi carnis colla ferro nõ
ſubdam9 ſpiritali tñ gladio carnalia deſideria trucidam9 nemĩ·n·
iã dĩc d̃s ꝓ me morẽ·ſꝫ tm̃ in te carnalia deſideria occide hĩc Bñ·
Di9 dñs ĩfirmis et puſillis corde ꝓuidit vt q̃ꝫ ſel̃ ponẽ ꝓ xpo ñ
ſufficiũt ſalti miciori ⁊ diut̃ mori martirio ſanguinẽ fũdãt·Terciũ
exercitiũ q̃d de aĩa exhibem9·c9 difficillimũ itẽm martirio eq̃pol
let·difficillimũ aũt exercitiũ aĩe ẽ dilcõ ĩimicoꝝ·⁊ ẽca odiẽtes et
pſeq̃ꝫtes affici ex affcũ·qd̃ ſaluator ãmonuit di·Diligite ĩimicos
vr̃os bñfacite his q̃ vos oderũt·⁊ orate ꝓ pſeq̃ntib9 ⁊ calũpniã
tib9 vos·Veꝝ qꝛ in ore triũ teſtiũ ſtat oĩe v̓bũ·iõ ĩ pdc̃is v̓b̓ ſal
uator poſuit tres teſtes·ſ·cor·os·op9·cor vt eos amẽ9 liguã ut
ꝓ eis orem9·op9 vt eis auxilia exhibeam9·vt cũ ſit difficile ini
micũ diligẽ·ei9 difficultas·his tbus teſtionijs ꝯꝓbet̃·Qñtũ qꝯ
veti teſtamto nos ſcĩficabat erat igs·ſic·n·d̃ꝛ nũi·Qd̃ pt trãſire
ꝑ flãmas igne purgabit̃·ꝑ hunc ignẽ intelligim9 caritatẽ ſine q̃
oĩs ſcĩficatõ pus hita nĩl vꝫ q̃ ꝯuenient̃ ignis d̃ꝛ qꝛ ab igne q̃d de
noiat̃·ſic·n·deu° d̃ꝛ·d̃s igs ꝯſũens ẽ·⁊ iõ flãma ex pñtia h9 oĩmi
ignis in aĩaꝫ tranſiens ignis ſil̃ꝛ nomiat̃·de h̃ igne dicitur Leuit̃·

Ignis in altari meo ſp ardebit ꝛ iteꝝ ignis iſte dꝫ eſſe perpetu⁹
ſignus caritatē q̄ in altari cordis nr̄i h̄ dꝫ incipe ꝛ in etn̄ū nunq̄m
extigui· de h̄ igne q̇ caritas ē t̄a maxia bona nob̄ ꝓuemūt q̇b⁹ ma
iora n̄ ſūt ī celo ꝛ in t̄ra· p eā·n·hēm⁹ vitā q̄ n̄l tm̄ diligit̄ ſup t̄raꝫ
hinc hn̄· vita cōdis amorē ꝛ id ēco oīno īpoſſibile ē· vt ſine amo
re ſit qd̄ viuē cupit· Scd̄o p amorē oīa q̄ ſūt nob̄ ꝓuemūt ad ſalu
tē ꝛ h̄ ē qd̄ ait apl̄s· Scim⁹ q̄m diligētib⁹ deū oīa coopant̄ ī bonū
Tertio p amorē· deū q̇ ē oīm bt̄oꝝ th̄aur⁹ hēm⁹·q̇ p fidē q̄ p di=
lc̄oꝫ opat̄ hitat in cordib⁹ nr̄is· Sextū ad ſcificatōꝫ faciēs tā in
veti teſtamto q̄ꝛ in noua ſūt v̄ba· vn̄ ad ſenſū videm⁹·qꝛ omīa ad
cultū dīnū nccīa v̄bis ꝛ bn̄dcōibus ꝯſecrant̄· Sūt at̄ duo gn̄a ver
boꝝ·ſ· v̄ba dei ꝛ nr̄a· p v̄ba dei ītelligūt̄ bn̄dcōes· p v̄ba uo nr̄a
orōes de q̇b⁹ bn̄dcōib⁹ dr̄ deu°·xxiiij· Si audieris voceꝫ dn̄i dei
tui vt fatias atꝫ cuſtodias q̄ ego p̄cipio hodie tibi veniēt ſup te
vniūſe bn̄dcc̄es iſte ꝛc̄· de v̄bis v̄o nr̄is·ſ· orōib⁹ ꝛ alijs ſmonib⁹

De eodem· copioſa matia iuenit̄·

Loria h̄ ē oīb⁹ ſc̄tis ei⁹ pſ̄·di·bn̄· Nō paꝝ frc̄uoſa inuenit̄
mēoria ſcōꝝ oīm q̄ꝝ hodie gaudia celebrā⁹ q̄ lāgworē te
porē· errorē ꝯpellit· lāguorē cū eoꝝ īt̄ceſſiōe nr̄a īfirmitas adiu
uet̄· teporē cū ex ꝯſidatōe btītudis eoꝝ nr̄a negl̄ia excitet̄· Erro=
rē cū de eoꝝ exēplis nr̄ā ignorātia informet̄· ꝛ qꝛ tm̄ fructuꝫ ex
eis ꝯſequit̄ expedit ne ingtitudīnē incurram⁹ ut ex oī corde vi=
ceuſa ei⁹ laudē ꝛ gl̄aꝫ referam⁹ ꝛ h̄ ē qd̄ monemur in v̄bis ꝓpoſi
tis· cū dr̄· Gl̄a h̄ ē oībus ſc̄tis ei⁹· Ac ſi dicat̄· qꝛ in ſingl̄is feſtis
ſingulis ſcis gl̄aꝫ exhibem⁹ iō gl̄a q̄ꝛ in h̄ feſto colim⁹· n̄ vni· non
paucis n̄ multis· ſꝫ debet̄ oībus ſc̄tis dei· Eſt at̄ t̄plex gl̄a· ad q̄ꝛ
exhibēdā dēmus nos oī deuotōe q̄ poſſum⁹ exercē·ſ· āmiratōis
veñatōis· imitatōis· p̄ma debet̄ deo· ſcd̄a ſcis t̄cia nob̄· Pria eſt
mētalis· ſcd̄a vocalis· t̄cia realis· Pria g° gl̄a·ſ· āmiratōis in h̄ fe=
ſto an̄ oīa dn̄o ē offēnda· q̄m in oīm p̄mordijs nos noiare laudāe
glorificare ꝯdecꝫ eū· q̇ cūctos ꝯdidit ſc̄tos· p q̄ꝫ oīa fc̄a ſūt· p q̄ꝫ
cūcta ſubſiſtūt elemta· cui tūc ſuā gl̄aꝫ exſoluim⁹· cū eū in ſc̄tis
ſuis laudam⁹ laudādo āmiramur ei⁹ potentiā ſapiaꝫ clemtiā· q̄
potuit ſciuit voluit tā viles v̄miculos· ꝯ ſtercore ꝛ puluē p crea
tos in tā excellent̄ gl̄am ſublimare dicētes intio āmiratōis affc̄u
illō· Re·ij· Nō ē ſc̄ts vt ē dn̄s ꝛ n̄ eſt fortis ſic̄ ds̄ nr̄ q̇ ſuſcitat ꝺ
puluē egenū· ꝛ de ſtercore erigit paupē vt ſedat cū pn̄cipib⁹·ſ· an
gelicis ſpiritib⁹· ꝛ ſoliū gl̄e teneat· Quā gl̄am tūc deo veriſſime
exſoluim⁹· cū in āmiratōe ei⁹ laudis deficim⁹· cū affc̄s āmiratōis
p̄ualēs n̄ inuenit v̄ba ꝯgrua p q̄ poſſit exp̄mē qd̄ miratur dicētes il
lud Ecc̄·xxxiij· Multa dicim⁹ ꝛ deficim⁹ in v̄bis ipe·n· omp̄s eſt
ſup omnia opera eius terribilis dominus ꝛ magnus vehemēter
et mirabilis potētia ipſius· ad talem gloriam deo exhibendam

hortamur ibi⁊ cū ſtatī ſubiūgit· Glorificātes deū q̄ntūcūq; poteſtis ⁊ ſup valebit ad h̓ bñdicētes ei exaltate illū q̄ntū poteſtis· maior ē·n·oī laude ⁊ ſeꝗ̄ Ne laboretis·ñ·n·ↄpꝛhēdetis q̄s·n·magnificabit eū ſic ē ab inicio m̄lta abſcōdita ſūt· maioꝛa his pauca vidi⁹ opū ei⁹· Que mirabilia ītuēs iob·di·q̄ fac magā ⁊ īſcrutabilia ⁊ mirabilia q̄ꝝ ñ ē nūs· qd̓ expoñs gg·di·ōme foꝛtitudīs fca tūc verius explem⁹ cū h̓ nos explē ñ poſſe ↄgnoſcim⁹· tūc facūdi⁹ loq̄mur· cū ab his obſtupeſcēdo obmuteſcim⁹· Ille g̊ deū ſm multitudinē magnitudīs maxīe laudat· q̄ ſe ſuccūbere in ei⁹ laudis expletōe ↄgnoſcit· Scd̓a gl̄a ē ⁊ d̓r gl̄a venatōnis· q̄ꝛ ſcīs cib⁹ q̄ꝝ hodie feſtū colim⁹ exhibem⁹· q̄ꝛ tūc vacit exſolum⁹ ſi ꝑmīs pſalmis ⁊ cāticis ꝓfundis ſuſpirijs intīs ſuſurrijs affcuoſis oꝛōib⁹ deuotis laudib⁹ oms ſctos cum oī vigilātia hoꝛam⁹ cupiētes ſinglos et oīs laudāe āpl̄i⁹ q̄ꝛ poſſum⁹ tāto affcūoſi⁹ h̓ agētes q̄nto plures ſūt q̄s venamur di· illud iob·xix· Miſerēmi mei miſerēmi mei· ſaltē vos aīci mei·nc oīno dubitem⁹·ñ ꝑ eoꝝ intceſſiōes grāz ↄſeq̄mur Sic·n·vt ait gg· Impoſſibile ē m̄ltoꝝ p̄ces ñ exaudiri in īfinitū impoſſibili⁹ ē p̄ces ſcōꝝ oīm ñ audire ⁊ ſi moyſes intra adc poſit⁹ vbi modicū adhuc ē caritatis· perijt deleri de li̊ viuentiū ñ culpa ꝓp̄ꝛo ſibi ↄmiſſa tollēt ⁊ ſi paul⁹ optabat anathema eē ꝓ frīb⁹ in īfinitū nūc miſericoꝛdioꝛes ſcī ꝓ nob̄ efficacit intcedūt· q̄ꝛpe q̄ ī etnaz dei miaz ſūt imerſi· de hac venatōne hoꝛtat nos aug·dicit hic reſonēt pſalmi ↄcrepēt lcōes· ⁊ altnantib⁹ vocib⁹ carmina miſceant· Tertia gl̄a deo et ſcīs ei⁹ hodie exhibēda ē q̄ ec̄ d̓r gl̄a· imitatōis· nec maioꝛē gl̄az ⁊ ſcīs grorez eis poſſum⁹ exhibē q̄ꝛ vt mouētes vitā ipoꝝ ſeq̄mur fideli eoꝝ veſtigia imitātes qd̓ ex ꝑſona oīm paul⁹ monuit Heb·vj·cū di· Cupim⁹ vnūq̄ſq; vr̄m eandē oſtare ſollicitudinē ad expletōz ſpei vſq; ī finē·vt ñ ſegnes efficiami ve̱ꝝ imitatoꝛes eoꝝ q̄ fide ⁊ pacia hēditabūt ꝓmiſſiōes It·ad theſ·iij· Ipſi ſcitis frēs quō vos oꝑteat imitari nos neq; n·grātis panē mādūcauim⁹· ſ; in laboꝛe ⁊ fatigatōe nocte ⁊ die opantes ut nosmetipſi foꝛmā darem⁹ vob̄ ad imitand̄ nos ſic in ꝑſona oīm· ⁊ ꝓ oīb⁹ q̄ in celo ſūt clamat ap⁹ ad nos de celo īſinuans nob̄· q̄ꝛ ꝓ maxīa gl̄a accipiāt ſi imitabimur eos ſ; quō ſinguli nos oēs imitabimur cū nō vna via ad regnū ꝑueniāt Ad qd̓ dōm q̄ꝛ oēs imitabimur· ſi re ⁊ noīe ſcīi erim⁹ ſic ipī duplici aūt ↄuotōe ſcīi erim⁹ teſtāte bn̄·q̄ di· Scīm fac affcō ſcā ⁊ ipā geīa deuctio·ſ· timoꝛ dñi ſcēs· ⁊ amoꝛ ſcēs· ꝑ ꝑmā deuotōz ad ſcītatē iniciamur· ꝑ ſcd̓az ↄſūmamur· vñ de timoꝛe d̓r· Ecc·iij· Qui timēt dñ; ſcīficabūt aīas ſuas· Qui·n· ſine tīoꝛe ē ñ potit iuſtificari· dei̊ g̊ tīoꝛe tra dicūt ꝑ oꝛdinē·ſ· de ei⁹ acq̄ſitōe· acq̄ſiti tīoꝛis ꝓmotōe· ꝓmoti timoꝛis ſcīficatione· de ꝑmo ſciend̄ q̄ꝛ timoꝛem gtuitū ꝑ nos ⁊ a nob̄ acquirē ñ poſſum⁹ cū ſit ꝑmū d̓ ſeptē donis

ſpūs ſcī· ꝫ hͣilitare nos poſſum⁹·vt h̄ donum nob̄ a dn̄o infūdat̄
q̄ꝺ facillimū eēt·ſi aptos oc̄los hērem⁹ vt ſingula dāna ⁊ ꝑicu
la videmus·q̄cūq̄ꝫ·n·ꝯſiꝺatōis nr̄e oc̄los v̄tim⁹·tiōris materiā in
venim⁹ Si·n·ſ̄ nos oculos attollim⁹ īuenim⁹ ibi iuſtū iudicem
deū q̄ nullū vnq̄ꝫ diſſiꝭauit puluerē pc̄tōꝝ ex q̄ intuitu ſc̄tus iob·
deū timuit di·ix·Verebar oīa oꝑa mea ſciēs q̄ꝫ n̄ pcēt delinq̄nti·
q̄ꝺ expones ḡg·di·Delinq̄ꝫti neq̄ꝫ ꝑcit ds q̄ꝛ delictū ſine vlcōe
n̄ deſerit·hinc je·x·Quis n̄ timebit te o rex iſr̄ł·Si v̄o p⁹tergum
reſpicim⁹ videm⁹ turbam magnam q̄ꝫ dinumerare nemo potīt
ex cībus pc̄tis ⁊ negligētijs q̄ ſub celo ſūt que ex ꝯmiſſiōe mali ⁊
obmiſſiōe boni omittim⁹ inceſſant̄ q̄ꝝ nullū vnq̄ꝫ remanꝫ ī puītū
hinc job·xx·Luet oīa q̄ fecit·It̄ Ecc̄·xij·Cūcta q̄ fiūt adducꝫ ds ī
iuditiū ꝓ oī errato ſiu bonū ſiu malū ſit·Si aūt an̄ nos ꝯſiꝺatōꝫ re
flectim⁹ videm⁹ mortē ꝑiculoſaꝫ ſnīaꝫ formidoloſaꝫ·de quib⁹ Ecc̄·
vij·Fili mēorare nouiſſima t·⁊ inet̄·n̄·ꝛc̄·de q̄ bn̄·Mortis horrorē
iudicij tremendū valde diſcrimē·ab ocul̄ cordis elōgari nulla=
ten⁹ patiaris·Si v̄o infra reſpexeris videbis īfernū ꝓfūdis fau=
cib⁹ hyantē atꝫ dicentē·Affer affer infige verub⁹ male bulliēti=
b⁹ īmerge calcarib⁹·Si v̄o circūſpexeris videb̄ te a dextris ⁊ a ſi
niſtris poſitū in mille ꝑiculis·de quib⁹ di·bn̄·Cogita ꝑēgnatōiſ
tue miſꝛiā vite hūane ꝑicula ꝓpriā fragilitatē ꝓcliuē te ad vitia
inualid̄ ad v̄tutes·Si v̄o interi⁹ te ꝯſpexeris inuēies te obrutuꝫ
defc̄ib⁹ īfinitis clamās in celū cū ap̄lo Ro·vij·Infelix ego hō q̄s
me libabit de carcē mortis h⁹·his ſi nos hͣilitauim⁹ infūdꝫ ds ti
moris gr̄aꝫ ſine mora·⁊ ſic pꝫ p̄mū mēbꝝ·Sc̄ꝺo ꝺꝺm ē de acq̄ſiti
tiōris ꝓmotōe de q̄ ſciend̄ q̄ꝫ tior iſte paſſu t̄plici ꝓmouet̄·Pꝛio
eī ex d̄i gr̄a ⁊ nr̄a hͣilitate ingredit̄ ꝓgredit̄ egredit̄ Ingreſſuꝫ
g° ſi ꝓmouē volum⁹ eo adiuuāte oīa mala q̄ inuenit expellamus
h̄·n·ē p̄mū op⁹ tiōris cū ingredit̄·Sic·n·d̄ꝛ Ecc̄·j·Timoꝛ dn̄i ex=
pellit pc̄tm̄ ⁊ aug̃·Tioꝛ dn̄i ē fuga mali ⁊ ſic tioꝛ ingreſſus ꝓmo
uet̄ ſi ꝑ eū pc̄tm̄ expellam⁹·2° tioꝛ ꝓgredit̄ ꝑ ꝓfc̄m q̄ꝫ tūc ꝓmo
uem⁹ ſi bonū oꝑamur ⁊ oꝑata multiplicam⁹·hic Ecc̄·Qui timet
deū faciet bōa ⁊ iteꝝ·q̄ tīet deū n̄l negligit·3° tioꝛ egredit̄ qui
tūc ꝓmouet̄ ſi loco ei⁹dē egrediētis caritas ītroducat̄·hinc itm̄
Ecc̄·tioꝛ dn̄i p̄ꝑat coꝛda·p̄ꝑat aūt corda caritati ſubſeq̄ꝫti·hinc
bn̄·Sic ſeca p̄mū ingredit̄ ⁊ p⁹ ſe filū īducit ſic tioꝛ p̄muꝫ coꝛda
ingredit̄ vt p⁹ ſe trahat caritatē·ſic pꝫ quō tioꝛ ingrediēs ꝓmo=
uet̄ ꝑ mali expulſiōꝫ·ꝓgrediēs ꝑ boni oꝑatōꝫ·egrediēs ꝑ carita
tatis ītroductōꝫ·3° ꝺꝺm ē de tioꝛis fructificatōe ſiu vtilitate·de
q̄ ſciend̄ q̄ꝫ tres fruct⁹ optīos ex ei⁹ hitu ꝯſeq̄mur·ſ·vite religio=
ſe edificatōꝫ·dīnā ꝯſolatōꝫ·gr̄e ꝯſuatōꝫ·Pꝛio dico tior edificat
ī nob̄ vitā religioſaꝫ hic Ecc̄·tioꝛ dn̄i ē ſcīe religioſitas ⁊ iō ꝯſu=
litur accedentib⁹ ad religionem timor dn̄i cum d̄ꝛ Fili accedēs

ad ſeruitutē dei. ſta in timore. hinc. bn̄. Sine hac gratia gratiarū
pͥma q̄ toc9 religionis exordiū ē nullū bonū pullulare potit vel
manē. Omē. n. vtutū edificiū vgit in p̄cipitiū ſi h9 grē amiſſit fū
damtū q7 plura ꝯnexa ſūt tioꝛ ꝛ religio nͨ alteꝝ pt ſine altō re
manē. ꝑ timorē. n. mōo renūciam⁹ noſmetip̄os abnegam9. crucē
nr̄az p⁹ dn̄z portam⁹. Scōs fruct⁹ ē ōma ꝯſolatō hic Ecc̄. Timoꝛ
dn̄i delc̄abic coꝛ ꝛ dabit letitiā ꝛ gaudiū in lōgitudie dieꝝ hinc
pſa. lxvj. Ad q̄z reſpitiā n̄ ad paupculū ꝛ ꝯtritū ſpū ꝛ trementē
ſmones meos. Tercius fruct⁹ timoris ē grē ꝯſuatō. Eſt. n. q̄ſi
qōdā recluſoriū. ꝛ vas ſolidū in q̊ grē ſi q̄ date fuīnt ꝯſuant̄. hic
iteꝝ Ecc̄. xxxiij. timēti deū n̄ occurrēt mala ſ3 ī tēptatōe illū de⁹
ꝯſuabit. hinc bn̄. In vitate didici nil tā efficax eē ad grāz ꝓmē
dā ꝯſuandā recuꝑandā. q̄z ſi iuemaris omī tꝑe n̄ altū ſaꝑe. ſ3 tiē
re. Time g° cū arripit grā. time cū abierit tie cū denuo reūtet̄. ti
me cū arripit nc n̄ digne operis ex ea ſ3 multo āpli⁹ timenō cum
ſbtracta fuīt q̄ſi mox caſur⁹. ꝯtremiſce vt ſentis tibi iterato. q7 ſi
reciꝑcata r̄dierit mlto āplius timenō ne ꝯtigat recidiuum pati
ne tanto deteri⁹ nob ꝯtingat q̄zto crebri⁹ grā ē donata. Scōa de
uotio nos ſctificās ē ſcc̄s amor. ſine q̊ pemt⁹ nl ē ſctm hic aug⁹. nl
nos ita ad ſctificatōz ꝑficit ſic̄ ſcc̄s amor. de hoc amoꝛe tā dicāt
ſil9. ſ. quō acq̇rat̄ ꝓmoueat̄ ꝑficiat̄ Acquirit̄ at̄ ex dono dei non
nr̄is conatib⁹ nͨ ſubtilitatib⁹ q̄ꝛ cū int̄ dona dei ſit nobiliſſimū nͨ
p̄ce nec p̄cio ꝯꝑari potit. ſ3 ſolū a deo donari. q̊ dat illō cui vlt
qn̄ vlt. quō vlt ꝛ h̊ ē q7 ait ap⁹. Ro. v. Caritas dei diffuſa ē ī cor
dib⁹ nr̄is. A q̊ at̄ ifūdat̄ ſtatī ſubiūgit̄ cū ōꝛ ꝑ ſpm̄ ſctm q̄ dat⁹ ē
nob. n̄ g° nr̄is laboꝛib⁹ acq̇rit̄ ſ3 ꝑ ſpm̄ ſctm ifūdit̄. hic bn̄. di. A
moꝛē ōi ī hoīe geītū ex grā ōi. vn̄ ſic p° hoī iſpirauit ſpiraclm
vite dās ei ī h̊ vitā cōꝑalē ꝛ ſic fc̄s ē hō ī aīaz viuētē. ſic ad iuſtifi
canō hoīez ſpūalē inſpirat ei amorē di. n. bn̄. Q7 vita hoīs ē amor
dei. hic itm bn̄. Amoꝛ dei vel amoꝛ ōs. Spūs ſcc̄s hoī ſe infūdēs
afficit eū ſibi ꝛ amās ſemetip̄z ō hoīe ōs vnū ſecū efficit ꝛ ſpm ei9
ꝛ amoꝛē ei⁹. Vn̄ ſic̄ coꝛp⁹ n̄ h3 vn̄ viuat n̄ de ſpū. ſic affc̄s hoīs qui
amoꝛ ōꝛ n̄ viuit h̊ ē n̄ amat deū n̄ de ſpū ſcō. Scōo cōm quō amō
infuſus ꝓmoueat̄ cū. n. ifuſus tanq̄z ifans nouit̄ nat⁹ teñrius ſit
facillie extinguit̄ n̄ pijs exerciciјs ꝛ boīs actib⁹ tanq̄z cibis nu
triat̄. Q7 quō fieri deat oñdit bn̄. cū di. Amorē dei in hoīe ex grā
geītū lc̄io lactat. meditatō paſcit. or̄o ꝯfortat et illūiat. Amor
g° nouit̄ ifuſus tanq̄7 adhuc tenell9 lcōe lactat̄. Sic. n. dicebat
ap⁹. nouit̄ regenatis cū lcōez epl̄e cis ſcribens dixit ſic Coꝝ. iij.
tanq̄7 puul̄ in xp̄o lac vobis potū dedi. n̄ eſcā n̄ dū. n. potatis ī
telligere ſed nec nūc quidē ꝑoteſtis. Quō aūt ſit legenō vt amo
rē nouit̄ infuſū lactem⁹ docz bn̄. ponēs triplicē regulā. Prio. n.
docz certe lcōm inſiſtenō eſſe. Scōo delc̄atione aliquid memorie

ꝯmendandꝰ·t̄cio tiore dñi ſupponendꝰ·Pꝛio dico certis hoꝛis c̄te
lcōi vacandū ē·fortuita·n·lcō ꝛ varia ꝛ q̄ſi caſu repta n̄ edifficat·ſꝫ
reddit aīm inſtabilē·2° delcatōe cottidiana aliqͣd cottidie ī ven
trē meōꝛie ē dimittendꝰ·qͦd rurſū reuocatū crebrꝰ rumīet qͦd fi
delit̄ digerat̄ ꝛ qͦd eē in ꝓpoſito ꝯuemat·3° in oīb⁹ ſcriptis iniciū
legēti dꝫ eē timoꝛ dñi vt ī eo p̄mū ſolidet̄ ītentio legētis·ītentōi
em̄ lcō deſuit ſi·n·vē deū q̄rit·q̄ legit oīa q̄ legit coopat̄ ei in bo
nū·ꝛ captiuat ſp̄m legētis ꝛ in ſuitutē redigit oēm ītellc̄m in ob
ſequiū xp̄i·2° amoꝛ lactatꝰ lcōe paſci dēt meditatōe Sic·n·agit̄
cū puul' qui cū p° naſcunt̄ lacte nutriūt̄·q̄ in ꝓuecta etate pane
tanq̄ ſolidioꝛe cibo veſcunt̄ ſic amoꝛ nouit̄ īfuſus·lcōe tanq̄ la
cte potat̄ q̄ robuſtioꝛ fc̄s meditatōe tāq̄ ſolidioꝛe cibo nutriat̄
Q; ſi dixeris q̄ ſit meditandꝰ·dico q̄ īfinita de h̄ occurrit nob̄ ma
t̄ia·Debem⁹·n·meditari mala q̄ ꝯmiſim⁹·bona q̄ accepim⁹ ꝛ p̄ci=
pue deū q̄to vicim⁹ poſſum⁹ meditemur·Sic·n·ď deut°·Caue
diligent̄ ne vnq̄ obliuiſcaris dñi dei tui·Silr̄ meditemur p̄cep=
ta dei vt faciam⁹·ꝓhibita vt caueam⁹·Silr̄ dñi paſſiōꝫ ꝛ oīm cā
nis ſue diſpēſatōꝫ a nr̄a meōꝛia recedē nullatenꝰ paciamur·De
his ꝛ ſilib⁹ meditatōib⁹ hortat̄ nos ďs di·deu°·vi·Erūt v̄ba q̄
ego p̄cipio t̄ in corde tuo·ꝛ meditabis ſedēs in domo tua ꝛ ābu=
lans in itinē dormiēs atq; ꝯſurgēs ſcribēs ea in limīe ꝛ oſtijs do
m⁹ tue ſic·n·de bt̄o viro ď in pſ̄·Qui in lege dñi meditat̄ dīe ac
nocte·Sic eē qͦd in lcōe legim⁹ ꝑ fidelē meditatōꝫ·p⁹ea rumīā
dū ē·ut ſim⁹ mūda aīalia dei nr̄i·3° amor ꝑ lcōꝫ lactat⁹ meditatōe
cibat⁹·deuotis ꝛ or̄oib⁹ ꝯfoꝛtandꝰ·ꝛ illuiandꝰ qͦd q̄to crebri⁹ a
ſimꝰ tāto ī nob̄ foꝛtioꝛ amor·qͦd ī nob̄ ꝑficiat ďs q̄ ē bn̄dc̄s ī ſcl'a

De eodem·

Eati qui h̄itant ī domo tua dñe in ſcl'a ſcl'oꝝ laudabūt te
pſ̄·xliij·di·boe⁹ in li·ꝯ ꝯſo·Oīs moꝛtaliū cura q̄ꝫ m̄ltipli
ciū ſtudioꝝ labor exercet·diuſo quidē calle ꝓcedit·ſꝫ ad vnū tn̄
bt̄itudīs finē intit̄ ꝑuenīre Ad q̄ cū oīs hō tā natalit̄ q̄m ꝯtuite
ꝑuenīre deſidat iō in hꝰ diei ewāgelica lcōe dn̄s ſalutē nr̄aꝫ deſi
derās ſcalā nob̄ erexit in q̄ duce gr̄a ad bt̄itudīnē poſſum⁹ ꝑue=
nīre·Eſt at̄ ſciendꝰ q̄ triplex eſt bt̄itudo largo ſūpto noīe·a q̄ de
noīatiue hoīes dicūt̄ bt̄i·Sūt at̄ bt̄i q̄ ad regnū celoꝝ ſūt vocati·
beatioꝛes q̄ re ꝛ noīe a bt̄itudīe ſūt denoīati·bt̄iſſimi·q̄ ī celeſti
regno iā ſūt locati·de p̄mis ď apok·xix·Bt̄i q̄ ad cenā nuptiarū
agni ſūt vocati·de ſcdīs ď mat·v·bt̄i paupes ſpū ꝛc̄·de t̄cijs ď
v̄bum ꝓpoſitū·ſ·bt̄i q̄ h̄itant ī do·t·ꝛc̄·p̄mā ꝛ vltimā relinq̄ntes
de ſcdā bt̄itudīe qͦd dom⁹ dederit ꝓſeq̄ntes·ďs itaq; ſalutē nr̄aꝫ
ꝯſidāns ſublimioꝛē viā nob̄ ꝓpoīt ꝑ q̄ ad maximā vite ſcitate ī h̄
tpe ꝛ maxim p̄miū qͦd datur⁹ ē ďs ī p̄ria poſſum⁹ ꝑuenīre cꝰ doc
trine excellētia īfoꝛma ꝓpoſite dilcōis euidētiſſime declarat̄ ī q̄

ſic dꝛ·Videſ ih̃s turbas aſcēdit in montē ꝛc̃·Inquibꝰ vt diximꝰ
hꝰ vie ſublimitas declarat̃·Nā in turbe relictōe·mōtis aſcēſiōe·
ſaluatoꝛis ſeſſiōe·diſcipuloꝝ acceſſiōe·oris apciōe innuit̃ q̄ ſ mo
dū doctrinā maximā ⁊ digtatē excellētiſſimā erat docturꝰ·q̄z ꝑ
mod̃ ſcale octauo gdibꝰ īſertis ꝓponit·ita dicēs Btī paupes ſpū
cuiꝰ btītudīs cām ſubiūgit cū di·Qm̄ ipſoꝝ ē regnū celoꝝ de his
paupibꝰ ꝓū·x·Melioꝛ ē paup̃ ſuffitiēs ſibi q̄z gl̃oſus indigēs pa
ne·de q̄ ibidē dꝛ·xiij·Eſt q̄ſi diues cū tn̄ nl h̄eat·⁊ ē q̄ſi paup̃ cū
in multis ſit diuicijs·de q̄ pauptate di·bn̄·Quid tā abſcōditū a
ſclis tā inauditū ⁊ difficile ad credend̄ q̄z pauptatē eē btēs·cum
pene oēs paupes ab oībus īfelices reputent̃·Attn̄ vitas loquit̃
q̄ nec falli nec fallē p̄t ſapīa loquit̃ q̄ oīm q̄ ſunt in celo ⁊ in terra
iuſtā h̄z ꝯſidatōꝝ eſtimatōꝝ·ponderatōꝝ ip̄a eſt q̄ dic̄ Btī paup̃=
es ſpū·Sic nos inſenſati filij adā diuitias q̄ritis·diuitias ꝯſide
ratis vſq̄z adhuc cū iā btītudo paupū ꝯmitus ſic ꝯmdata·p̄di=
cata·ſic in mōo credita ſit hoībus·Querat eas pagamꝰ·q̄ ſine do
viuit·q̄rat iudeus q̄ terrenas poſſeſſiōes accepit ꝓ munē·ſz qua
fronte magis·a q̄ mēte xp̄ianꝰ diuitias q̄rat·pꝰq̄z xp̄s etna veri
tas·dei ſapīa·btōs paupes p̄dicanit·q̄uſq̄z gᵒ filij aliem vanita
tē loquet̃ os nr̄m vt btm dicatis ꝓplm cui h̄ ſūt·cū filiꝰ dei apiēs
os ſuū locutꝰ ſit vitatē btōs eſſe paupes·⁊ ve diuitibꝰ·Vera autē
pauptas in t̃bus ꝯſiſtit·ſ·in ꝓfūda huīlitate deſpecta ꝯtēptibi
litate ⁊ reꝝ defc̄ibilitate·ꝓ quibꝰ vē paupes t̃a maxia bona re=
cipient·q̄ d̄s dare potit in celo ⁊ in t̃ra·⁊ in pn̄ti tp̄e·in mūdo ⁊
ī celo·Nā ex ꝓfūda huīlitate dat eis d̄s optimū q̄ ī hac vita da
re poterit·ſ gr̄am·ſic·n·di jac̄·iiij·d̄s ſup̃ reſiſtit huīlibꝰ at̃ dat
graꝫ·ꝓ 2ᵒ·ſ·deſpecta ꝯtēptibilitate dat d̄s optimū q̄ dare potit
in mūdo ito·ſ·iuditiariā ptātez·vt aſſeſſores cū xp̄o iudicēt totū
mōz vt ſic ipi viles ⁊ abiecti ſūt ab hoībꝰ iudicati·ſic ipi ſublimiū
colla·ꝓpa vtute calcabūt q̄ ſic ꝯculcati dicēt in mūdo ito illō Sap·v·
hij ſūt q̄s aliq̄n habuimꝰ ī deriſū ⁊ ī ſilitudinē īꝓperij nos inſen=
ſati eſtīabamꝰ vitā illoꝝ inſaniā ⁊ finē illoꝝ ſine hōꝛe·ecce quō
ꝯputati ſūt int̃ filios dei ⁊ int̃ ſctōs ſoꝛs illoꝝ ē cui ꝯſonat illud
pſa·il·vultu in t̃ra dimiſſo adorabūt te ⁊ puluerē pedem tuoꝝ lin
gent·ꝓ 3ᵒ·ſ·reꝝ defc̄ibilitate dat d̄s optimū qd̄ ē in regno·opti
mū aūt ē nō q̄libꝫ poꝛtio regni ſz totū regnū·ꝓpt̃ qd̄ dꝛ in pn̄ti btī
paupes ſpū ꝛc̃·h̄ et̄ p̄dc̄is ē adiciend̄·q̄ h̄ pauptas n̄ ſolū dꝫ eē
in reꝝ relictōe ſz et̄ īfruitōis abdicatōe·ſūt·n·multi q̄ volūt eſſe
huīles ſine deſpc̄ū·q̄ paupes ſine defc̄u·Scd̄o btī dicunt̃ mites
hꝰ btītudīs cā ſtatī ſubiūgit̃ cū īfert̃ qm̄ ipi poſſidebūt t̃raꝫ·q̄
t̃raꝫ Bn̄·de corp̃e nr̄o exponit ſic di·hāc t̃raꝫ ego corpus vr̄m in=
telligo qd̄ ſibi vult poſſidē aīa ſi regr̄e deſidat ſ mēbꝛa ſua ncc̄e ē·
vt ſit ip̄a mitis ⁊ ſupioꝛi ſuo ſubiecta·qm̄ talē inuenit ſuū inferiꝰ

quale ſe exhibuit ſuo ſupiori· armatꝛ·n·creatꝰ adulciſcendū creatoris ſui iniuriā· ⁊ iō nouit aīa q̄ rebelle inuenit corpꝰ ſuū ſe mīꝰ q̄ꝛ debuit ſupioribꝰ ptātibꝰ eē ſubiectā māſueſcat g° ⁊ mteſcat ⁊ hūilietꝛ ſub potenti manu altiſſimi ad omnē corpis ⁊ ſpūs moleſtiā pie ⁊ benigne ⁊ cū oī māſuetudīe ſine oī i pacia ⁊ murmure ſuffēndā qḋ ſi fecerimꝰ ꝯtinuo corpꝰ nr̄m iuenemꝰ obediēs et ſubiectū. Veritas·n·ē q̄ ꝓmittit· Bt̄i mites qm̄ ipi·poſ·t·ħ atꝛ bt̄itudo ncc̄e ſequitꝛ ad p̄miſſa· qꝛ vt ait bn̄· Paupibꝰ relinq̄ꝫtibꝰ oīa apꝛ deū p̄ma ſolet occurrē tēptatio de moleſtijs ⁊ afflictōe carnis· q̄ꝛ atꝛ pauptas ꝓderit ſi paup apꝛ deū fc̄s murmuratoꝝ ⁊ impaciaꝫ apꝛ penuriā defectuū deueniꝛꝫ fc̄s ex aſpans ⁊ īpaciens diſcipulꝰ ⁊ iō ꝯueniētiſſime pꝰ regni ꝓmiſſioꝫ qḋ p pauptate promittitꝛ ad regnū datꝛ ſup corpꝰ nr̄m in arꝛā ⁊ i viaticū· vt ſm promiſſioꝫ ſcriptꝛe ꝓmiſſioꝫ bēamꝰ vite eiꝰ q̄ nūc ē ꝑiter ⁊ future· vt de exhibitōe p̄ntiū certa ſit et firma expectatio futoꝝ ne i miciтate īpaciētes fc̄i p̄mā ꝓmiſſioꝫ·ſ·regnū celoꝝ pdamꝰ· de hac g° bt̄itudīe ta breuitꝛ p curramꝰ· p̄° de eiꝰ deſcriptōe· 2° de eiꝰ exercitatōe· 3° de eiꝰ nobilitate· In his·n·t̄bus totā v̄tutē hꝰ bt̄itudīs ꝯgnoſcemꝰ· deſcribitꝛ atꝛ ſic· Māſueto ſiue micitas·ē aī trāquillitas·q̄ nulla incurrentiū reꝝ t̄bulatōe agitatꝛ domeſtici aī tranq̄llitas Itꝛ alia deſcriptō Māſuetudo ē dulcedo· aī q̄ nulla amaritudīe vīncitꝛ hinc mitis ꝺꝛ qꝛ nulla aſpitas afficit ſꝫ amaritudīnē ut dulcedīnē eq̄nimitꝛ portat· Vn̄ micitas ē ſignū plene ſanitatiſ cōpis ⁊ aīe· ⁊ iō ꝺꝛ terrā corpis ſui potentꝛ vt dn̄s poſſidē· qꝛ maluꝫ ut bonū· amaꝝ ut dulce ſuſcipit i differentꝛ· Sc̄do dōm eſt de eiꝰ exercitatōe q̄ iā tacta ē in pte· hec atꝛ micitas i t̄bus exercicijſ ꝯtinetꝛ· Oīa·n·adūſa ꝗ a ꝺo vel a ꝓxīo vel ab adūſario ſuſtinemꝰ Qui g° hāc bt̄itudineꝫ ꝯſeq̄ deſidat ncc̄e ē ut adūſa q̄ a deo ſine murmuratōe· q̄ a ꝓxīo· ſine mali r̄tributōe· q̄ ab adūſario ſine cōſenſus iclinatōe ſufferantꝛ ita vt nulla furoꝛis accenſiōe t̄bentꝛ·nc mordaci impacia agitentꝛ· ſꝫ in aī bonitate iugitꝛ pſeuerent Tercō dōm ē de eius nobilitate cꝰ nobilitas ex ħ pꝫ qꝛ eiꝰ magiſteriuꝫ ꝺs ſibi p̄cetis v̄tutibꝰ ſuauit dī· diſcite a me qꝛ mitis ſū ⁊ hūilis corde· 2° qꝛ mites ſingularitꝛ placēt deo· hinc Ecc·ꝑ ꝺꝛ· bn̄placitū ē deo fides ⁊ māſuetudo vn̄ qꝛ moyſes fuit māſuetiſſimꝰ iō ſingularitꝛ meruit p̄cetis ꝓp̄his ⁊ pr̄ibꝰ dn̄i faīliaritatē hic nū·xij·dn̄s ad aaron ⁊ ad mariā dixit· Si q̄s fuit intꝛ nos ꝓp̄ha dn̄i in viſione apebo ei· p ſomniū loq̄r ad ip̄m· at n̄ talis ſuꝰ meꝰ Moyſes· q̄ i oī domo mea fideliſſimꝰ ē· oꝛe·n· ad os loq̄r ei ⁊ palam ⁊ nō p enigmata ⁊ figura dn̄i vidꝫ cꝰ gr̄e aliā cāꝫ n̄ tegiꝰ n̄ qꝛ ibidē ꝺꝛ Erat moyſes vir mitiſſimꝰ ſup oēs q̄ morabantꝛ in t̄ra· Sē tercia bt̄itudo·ſ· bt̄i q̄ lugent qm̄ ipi ꝯſolabuntꝛ q̄ ncc̄io ſequitꝛ ad p̄dca vt cū pene īpoſſibile ſit qn̄ moleſtia pauptati īpacia micitati interdū

aliq̄d ſurripiat ꝑ ꝯuotōꝫ luct⁹ ne p̄dc̄e due b̄titudīes euacuent̄
abluat̄ Veꝝ qꝛ ī p̄cedētib⁹ ꝺ v̄tute ꝛ efficatia luct⁹ dc̄ꝫ ē iō hāc ꝑ
ticulā obmittētes ꝺ ꝯſolatōe q̄ ꝓmittit̄ luctui aliq̄d h̄uit̄ diſſera
m⁹·ſ· de ꝯſolatōis diuſitate, ſecuritate v̄itate ·Diuſitas at̄ ꝯſola
tōis q̄ luctui ꝓmittit̄·ex diuſitate trahit̄ luct⁹ alij·n· lugent ex
ꝯtritōe·alij ex ꝯpaſſiōe·alij ex deuotōe·ꝛ ſm̄ hāc diuſitatē ec̄ ꝯſo
latio variat̄ lugētes at̄ ex ꝯtritōe ꝯſolant̄ ꝑ ſpem venie ꝛ remiſ
ſiōꝫ·lugētes v̄o ex ꝯpaſſiōe·ꝯſolant̄ ꝑ ſpem de dei miſ̄atōe·lu=
gētes v̄o ex deuotōe·ꝯſolant̄ de īt̄na dei dilcōne·2° dōm̄ ē de
ꝯſolatōis ſecuritate que trahit̄ multipl'r ex ſcript̄a·hic eſt qd̄ ꝺꝛ
thob·ḣ ꝑ certo hꝫ oīs q̄ colit te·qꝛ ſi vita eius in ꝓbatōe fuit co
ronabit̄·Si in t̄bulatōe fuit liƀabit̄ qꝛ p⁹ tēpeſtatē tranquilluꝫ
facis ꝛ p⁹ lacmatōꝫ ꝛ fletū gaudiū ꝛ exultatōꝫ īfūdis·hic ap⁹·
Bn̄dc̄s p̄s·vſqꝫ q̄ ꝯſolat̄ nos in oī t̄bulatōne vr̄a·3° dōm̄ ē de ꝯſo
latōis v̄itate·v̄a at̄ ꝯſolatio ꝯſiſtit in ꝺme p̄n̄tie fruitōne·Nā de
oī creat̄aꝝ ꝯſolatōe di·job·Cōſolatores oneroſi om̄es vos eſtis
Sup q̄ g̃g·Vera ꝯſolatio ē·q̄ de creatore nō de creat̄a ꝯcipit̄·ad
q̄ꝫ ꝯſolatōꝫ verā a falſis diſcernendā di·dn̄s ꝓp̄haꝫ·Ecce ego ip
ſe ꝯſolabor vos ꝺ q̄ di·bn̄·Quid ē ꝯſolatō gr̄a deuotōis ꝛ ſuauiſ
ſima delc̄atio boni ꝛ guſtus ſapīe licꝫ exigu⁹·quib⁹ interī benig
nus dn̄s afflictā refrigerat aīaꝫ ſꝫ guſtus ille n̄l aliud ē q̄ꝫ irrita
mentū deſiderij ꝛ īcentiuū amoris·Sꝫ qꝛ luct⁹ et ei⁹ ꝯſolatio n̄
bonis opib⁹ fulciat̄ facilliē euaneſcit iō dn̄s q̄rtā b̄titudinē ſub=
iūgit di·B̄ti q̄ eſuriūt ꝛ ſiciūt iuſtitiā qm̄ ipi ſaturabunt̄·Veꝝ cū
ſm̄ aug̃·Iuſtitia ē v̄tus ḡnalis ꝯplectēs oēs v̄tutes·ꝛ omꝫ ſtatū
hoīs rc̄ificās ꝓpt̄ qd̄ null⁹ eā pf̄ce ad plenū poſſit opari di·p̄s̄a·
Om̄s iuſtitie n̄re ſūt tanq̄ꝫ pann⁹ mēſtruate iō ꝺs ꝯdeſcendens
nob hāc b̄titudinē n̄ poſuit ī opatōe·ſꝫ in ei⁹ eſurie ꝛ affcōe vt cū
paꝝ de iuſtitia facē valeā⁹ ſaltē q̄ iuſtitiā deſiꝺat ſit b̄t̄s·de hac
g° b̄titudīe duo h̄uit̄ ꝑ ſtringant̄·ſ· de eſurie iuſticie ꝛ de ſatu=
tōe·Eſt at̄ eſuries vehemēs deſideriū opandi iuſtitiā·Vehem̄s
at̄ dixerī vt p̄mmia eſurie oīa q̄ poſſum⁹ faciam⁹·et ad h̄ p̄mmio
deſiꝺio āplius opandi oīa q̄ facim⁹ ꝓnihilo reputem⁹ et ex tali
eſurie ꝺs indicat nos b̄tos hāc eſuriē monuit dn̄s cū dicebat·cū
feceritis oīa q̄ p̄cepta ſūt vob dicite ſui inutiles ſu⁹·Sequit̄ qm̄
ipi ſat̄abunt̄·Saturant̄ at̄ de oībus bonis q̄ datur⁹ ē nob dn̄s ſi
omꝫ iuſtitiā ope īplem⁹·Nā ꝓpt̄ ſolā eſuriē iuſticie h̄ deſcriptā
dat̄ nob om̄e p̄miū qd̄ daret̄ vob ſi omꝫ iuſtitiā pf̄ciſſime facēmuſ
nec hēm⁹·vn̄ cauſemur·ſꝫ vn̄ tota deuotōe ī gr̄aꝝ actōe v̄ſemur
qꝛ ſi facim⁹ qd̄ poſſum⁹·ꝛ qd̄ n̄ poſſum⁹ ſolūmō eſurim⁹ benign⁹
ꝺs reputat oīa nos feciſſe·ꝛ remunat nos ac ſi oīa ope īpleſſem⁹
qd̄ cū raꝝ videat̄ iō difficult̄ credit̄ nc̄c̄e ē vt fortiſſimis auc̄tib⁹
h̄ ꝓbem⁹·ꝺꝛ·n·deu°·Omꝫ locū q̄ꝫ calcauit pes vr̄·vr̄ erit·vocans

pedē affcm deſiderij·q̄·ſ·affcs ad q̄cunqꝫ bona dei ſe extendit il
la ſine dubio dant̄ vob·hic ꝑu·x·deſideriū ſuū iuſtis dabit̄·Qꝫ a
ꝑcius ibidē xi·dꝛ·Deſideriū iuſtoꝝ omē bonuꝫ iuſti aūt ſūt q̄ de
iuſtitia qꝫ pn̄t faciūt ⁊ reſiduū eſuriūt vt dcm ē·hīc aug̃·Nō q̄ꝫ
ſis ſꝫ q̄ꝫ eē deſid̄as attēdit d̄s·ſi tn̄ tu q̄ꝫtū potes ſatagis·vt qd̄ n̄
es cē mēraris·hic gg̃·Bona vota q̄ciens effcm ꝑcipiūt multiplicā
tur·Ac ſi dicat·deſid̄ia nr̄a in eo qꝫ multiplicant̄ dāt nob̄ euidēs
ſignū qꝫ ea q̄ deſid̄am⁹ ſint nob̄ data·hīc bn̄·Sūt multi q̄ tota vi
ta ſua tendūt ſꝫ nunq̄ꝫ ptēdūt·q̄bus tn̄ ſi pie pſeuauerit ſtatim
vt de corpe exeūt redid̄ qd̄ in hac vita eis diſpēſatorie ē nega=
tū·illuc ꝑducente eos ſola gr̄a q̄ ꝑus tēdebāt ipi cū gr̄a ⁊ qꝫ ta
lib⁹ vr̄ qꝫ paꝝ ꝓfitiāt de iuſtitia id̄ d̄s dirigit ad miaꝫ di·Bt̄i mi
ſeicordes qm̄ ipi miaꝫ ꝯſeq̄ꝫt·ac ſi dicat qꝫ ꝫpt̄ īꝑfcōꝫ iuſtitie duo
tis hoib⁹ via vr̄ eē nccia q̄ꝫ q̄ ꝯſequi deſid̄ant dn̄t ſuis ꝓxīs miaꝫ
exhibē·ipa·n·dei mia p nr̄aꝫ miaꝫ īpetrata tollit a nob̄ omꝫ mi=
ſeiā qꝫ ꝯtraxim⁹ vn̄cūqꝫ q̄lē aūt miaꝫ ⁊ cui ꝓxio exhibē debeamus
req̄re in ſmoib⁹ de tpe ſcꝫ Eſtote miſeicordes·liiij·⁊ miſeoꝝ ſup
ꝉbam lxj·Seq̄t̄ ſex bt̄itudo·Bt̄i mūdo corde qm̄ ipi deū videbunt
cū·n·ꝑpores bt̄itudīes ab oī puritate purgamur·qd̄ ex hac pu=
ritate ꝑmij ꝯſeq̄mur·ī hac ſex bt̄itudīe nob̄ innuit̄ cū dꝛ qm̄ ipi d̄m
videbūt duo g° buit̄ h tangant̄·ſ·de cordis mūditia ⁊ dei viſiōe
Sꝫ q̄s gl̄at̄ mūdm ſe hr̄e coꝛ·cū ille mūdiſſim⁹ ꝑcetis iohs dicat Si
dixerim⁹ qꝫ pcc̄m n̄ hēmus noſmetipos ſeducim⁹·⁊ vitas in nob̄
n̄ ē·Sꝫ ꝯdeſcēdit nob̄ dei benignitas ⁊ tali mundicia q̄ꝫ nr̄is exerci
cijs ꝯſeq̄ poſſum⁹ ē ꝯtent⁹·Ille tn̄ vt ait Criſ·hꝫ mūdꝫ coꝛ q̄ vtri
uſqꝫ hois motib⁹ mitigat is paſſiones n̄ repmit ſꝫ ignorat ⁊ q̄ na
turali curſu boꝝ opm ꝯmunit⁹ crucifix⁹ ē mūdo·et cui crucifix⁹ ē
mūds ad q̄ꝫ mūditiā adiuuāte gr̄a vtcūqꝫ poſſum⁹ ꝑuenire·Eſt aūt
tplex mūditia cordis·ſ·inocentie pnīe·atteſtātis ꝯſciē ꝑma ē coꝝ
q̄ ab infātia ſe a crimib⁹ mortaliū pcc̄oꝝ cuſtodiert̄·de q̄ di·iob·
Donec deficiā n̄ recedā ab īnocētia mea iuſtificatōꝫ meā q̄ꝫ cepi
tenē n̄ d̄ſerā·neqꝫ rephēdit me coꝛ meū ī oī vita mea Itē thob·iij
dixit Sarra·Tu ſcis dn̄e qꝫ mūdaꝫ ſuaui aīaꝫ meā ab oī ꝯcupiā·nū
q̄ꝫ cū ludētib⁹ me miſcui neqꝫ cū his q̄ in leuitate ambulant ꝑti
pē me ꝑbui·Scd̄a cordis mūditia ē penitentiū q̄ ⁊ ſi peccauerit p=
fortiſſimā tn̄ pniaꝫ pcc̄a ead̄ abſterſerūt·qd̄ pꝫ p ſcripꝉaꝫ ⁊ figu
rā p figurā ī filio ꝓdigo q̄ reuiſus ad pr̄eꝫ idut⁹ fuit ſtola ꝑma
ꝑ ſcripꝉaꝫ idē pꝫ·Vn̄ yſa·j·Si fuint pcc̄a vr̄a vt coccinū q̄ſi nix d̄
albabūt̄ ⁊c̄·hic magdalene penitenti dꝛ dimittunt̄ tibi pcc̄a tua·
Tercia mūditia ē coꝝ·q̄ ſup remiſſiōꝫ pcc̄oꝝ ſuoꝝ ſpūs ſcī teſtio=
niū int⁹ in ꝯſcīa accepūt·q̄ꝝ vn⁹ fuit ap⁹·q̄ licꝫ dicēt ſe blaſphe
mū ⁊ pſecutorē ecclīe·⁊ ꝑcipuū pcc̄ōreꝫ int⁹ tn̄ in ꝯſcīa a ſpū ſc̄tō
ſecurat⁹ dixit nl̄ in ꝯſci⁹ ſū·Sequit̄ ſcd̄m mēbꝝ·Qm̄ ipi deū vide

bunť· Eſt aūt ťplex dei viſio quib⁹ mūdicordes p̄ cetis limpidius
vidēt deū· ſ· corporalis ſpūalis etnalis· Prīa dei viſio ē· cū rōcinā
do p creatas im⁹ in creatorē ꝯgnoſcētes ī creatis ċtiſſime crea-
torē· Nā in creatan magtudīe dei potētiā· in ean mltitudine dī
ſapiaz· in ean vō pulcħtudine dei bonitatē· ⁊ clemētiā ꝯgnoſci⁹
euidenť· hinc Sap̄· xiij· dr Scdm magtudinē ſpēi create ꝯgnoſci
bilit potit ean creator videri· qn ſi ſpē delcati ſūt hoīes· ſciāt qn
to his dn̄ator ean ſpēoſior ē· ſpēi· n· gn̄ator h oīa ꝯſtituit· qn ſi v
tutē ⁊ opa mirati ſūt intelligāt ab ipīs· qm̄ q h ꝯſtituit· fortior ē
illis cui ſnīe ꝯſonat ap⁹· Ro· j· Invisibilia dei a creata mūdi· p ea
q̄ fc̄a ſūt intellc̄a ꝯſpiciūť· Scdo mūdicordes deū vident ſpūalit
qḋ ꝯtingit cū dr̄ q ſpūs ē viſitās aīaz p ſuā pn̄tiaz ſentiť ⁊ intelli
giť di· n· bn̄· O dr̄ me⁹ intelligētia mea· videˀ g° deū dicimur cū
ei⁹ pn̄tiaz in aīa p intellcm̄ utcūqz pcipim⁹ ⁊ ſentim⁹· Cū· n· ſm
ioħez· Deū nēo vidit vnq̄z· ipm̄ g° videˀ dicimur cū ipm̄ ꝯgnoſci-
m⁹ iā pn̄tez· ſic in cōi mō loqndi cū aliq̄z rē geſtā narram⁹ dici⁹
vides h· i· intelligis h· Sz obicis cū dr̄ vbiqz ſit· quō q̄ſi ſingulari
mō ei⁹ pn̄tia ſentiť· ad qḋ rn̄dz bn̄· di· dicam deū ſpōſam aīe put
vult venire ad aīaz· ⁊ iten dimitteˀ eā vn̄ ut ſenſu aīe nō vbi motu
iſta fieri ſenciam⁹ vbi gr̄a· Cū ſentit gr̄az agnoſcit pn̄tiaz· cū nō
abſentia ꝯqriť· Sic in ꝓpoſito videˀ accipim⁹ ꝓſentire ad q̄ꝫ viſiōz
hortať nos dn̄s cū di· Vacate ⁊ videte ⁊c̄· ⁊ itm̄ Guſtate ⁊ vide
te ⁊c̄ Tercia viſio ē ⁊ dr̄ etnal q̄ nuda vitate facie ad faciē deū vi
debim⁹ inetnū· de q̄ iob· Videbis faciē eius in iubilo ⁊c̄· ⁊ itm̄· In
carne mea videbo deū ſaluatorē hinc bn̄· Viſio futa ſtat qr fōma
ſtat q̄ nūc videť nec nullā capit ex eo qḋ ē fuit vel erit mutatōz
⁊ iō n̄ erit ibi trāſmutatō nec viciſſitudis obūbratio· de his tb⁹
viſiōib⁹ di· bn̄· Oīs forma varietas atqz nuilloſitas ſpēn in reb⁹ cō
ditis qḋ n̄ quidā radij deitatis mōſtrātes quidē qr veˀ ſit a q ſūt
n̄ tn̄ diffinietes q̄ꝫ ſit itaqz de ipō vides· ſz n̄ ipm̄ cū at de eo q̄z n̄
vides cc̄ta vides ſcis indubitanť exiſteˀ q̄z dz inquireˀ vt inqrentē
n̄ fraudz gr̄a ⁊ negligentē n̄ excuſet ignorātia· Ven h gen⁹ videˀ
di cōe ē· ecce pma viſio· Sequiť inſpdc̄a aucte ſz ē dīna inſpectio
eo diffentior a pori q intcior cū pſemetipz dignať iuiſere dr̄ aīaz
qrentē ſe· neqz aīa ſc̄ta ſpūalit affc̄a pit ⁊ dilc̄a ꝯtenta erit pore
viſiōe niſi ſpēali pgatīa intimis illū affcibus atqz ipīs medullis
cordis celit⁹ illapſū ſuſcipiat hēatqz pſto q̄z deſidat n̄ figuratuz
ſz infuſū n̄ appentē ſz afficientē nc dubiū· qn eo iocūdiorē q intꝰ
n̄ foris pn̄tiorē· ecce ſcda viſio· Sequiť n̄ tn̄ ad h illuz dixeri appē
ſicuti ē q̄ꝫuis n̄ oīno aliud h mō exhibeat q̄ꝫ q̄ꝫ ē· ſz tūc facie ad fa
tiē ſicuti ē n̄ in ſpeculo ⁊ in enigmate ſic mō ſz nuda vitate tm̄ di
ſtans a porib⁹ q̄ꝫtū vitas a fide· etnitas a tpe h de etna viſiōe ſuf
fitiāt· Ven qr mūdicordes ⁊ tali mō deū videtes inſeipīs ſūt per

oia quietati dn̄t ꝛ ꝓrios pacificare. quippe q̄s tenent diligē vt ſeipos. iō ſequit̄ ſeptia bt̄itudo Bt̄i pacifici qm̄ filij dei vocabunt̄ Sūt aūt t̄a gn̄a hoim. ſ. pacē iā hn̄tiuʒ ꝛ dicūt̄ iā paciētes. alij pacē iā retinentiū vel recipiētiū ꝛ dicunt̄ pacati alij at̄ pacē facientiū ꝛ dicūt̄ pacifici. hij g° q̄ pace n̄ indigēt. q̄ ꝓpe q̄ eā quiete poſſident ꝛ pfce. dent ꝛ paci ꝓximoꝝ vt inter deū ꝛ hoies. hoies ꝛ hoies pacē faciāt tanq̄ fidelissim⁹ mediatoꝛ qd̄ q̄ fideliẗ fecerit ex h̄ ip̄o merebit̄ dici ꝛ eē fili⁹ dei imitās eū q̄ de celo veīt ad t̄raʒ ut ea q̄ in celis ꝛ in t̄ris ſūt pacificarʒ. de q̄ di. ap⁹ coll̄. j. Placuit dō p eū. ſ. filiū reōciliare oia in ip̄o pacificās p ſangneʒ crucis ei⁹ ſiū q̄ in t̄ris ſū q̄ in celis. veꝝ q2 pene om̄s ſc̄ti in ſe iam p gr̄aʒ dei ſc̄tificati ɔtēti ſūt ꝓ̄pa ſalute ꝛ pauci ſūt q̄ p v̄itate ꝛ iuſtitia op=ponē ſe audeāt. iō ad plenā ꝛ pfc̄aʒ ɔſūatoeʒ oīs ſc̄titatis. Seq̄t̄ viij. bt̄itudo cū ɔcludit̄. Bt̄i qui pſecutōʒ paciūt̄ ꝓpt̄ iuſtitiā ꝛc̄ q̄ꝫ bt̄itudinē ſi ɔſeq̄ volum⁹. necc̄e ē vt nec fracti adulatōe ꝓrioꝝ. a=more aīcoꝝ tiore maioꝝ p defēſiōe iuſtitie nr̄e vel aliene vſqꝫ ad mortē decertem⁹ corp⁹ ꝛ aīaʒ ſi necc̄e fuit exponētes p⁹ h̄ ſubiungit bn̄. di. His oibus expletis adhēmus dn̄o ꝛ vn⁹ ſpūs cum eo efficimur h̄ dirūpim⁹ nubes ꝛ trāſit oīo h̄ reuelata facie gl̄aʒ dei ſpeculamur h̄ dulcedo ſpūs. cōdis ſuauitas iubilatō mētis ꝛc̄ ad q̄ nos ꝑducat ſpūs v̄itatis q̄ eſt largitoꝛ talium gratiaꝝ.

De eodem.

Emte ad nuptias di. bn̄. Feſtinem⁹ obſecro fr̄es feſtinē⁹ venire ad nuptias. q2 n̄ ſolum multitudo celeſtis curie ſʒ ꝛ oim coꝝ dn̄s ꝛ creator nos expectat. certatī om̄s acclamātes veite ad nuptias. O ſi ɔgnoſcēm⁹ q̄ꝫtū aduētū nr̄m deſidāt. q̄ꝫ libent̄ bona d̄ nob̄ audiūt ciues celi diſcurrūt medij āgeli dei int̄ nos ꝛ deū nr̄os gemit⁹ p̄ntantes. ꝛ ei⁹ nob̄ m̄īaʒ reportantes q2 ſi oculi eīm ſūt ſic ſup nos q̄ nr̄i abierūt. a q̄re ipſi ſoli receſſerūt a=nob̄ vt ſoli nos diſſilem⁹ iſpicē vitā nr̄aʒ fr̄es. ꝛ ſi n̄ timē⁹ deceptoꝛios āgelos ſalti āmiſtratorios reuerēamur dicūt. n. O ſi p tranſeant ad nos licʒ intentōe diſſili. Nā de mal̄ d̄r. Me expectauer̄t pc̄tores vt pdēnt me. de bonis uō. me expectāt iuſti donec retribuas m̄. int̄ hos expectatores cōſitare delectat. Expectat enim nos oīs celimilitia. n̄ ſolū ꝓpt̄ nos. ſʒ ꝓpt̄ ſeip̄os. licʒ. n. pfici deſidēnt n̄ t̄n pfitient̄ ſine nob̄. ſʒ om̄s expectabūt q̄ꝫdiu ſup t̄raʒ ē nūs eloꝝ. Sic g° in apok. oib⁹ acclamātib⁹. Vindica ſangnē nr̄m n̄ vindicte cupidi. ſʒ pfici deſidāntes ꝛ acceperūt ōmū rn̄ſū. Adhuc ſuſtinete modicū tp̄s donec impleat̄ nūs fr̄m vr̄oꝝ. licʒ. n. inebriet eos d̄s vultu ſuo diligēs eos ineffabili caritate. Sʒ diligit ꝛ nos ꝛ pauꝑū ſuoꝝ n̄ obliuiſcet̄ i finē. In v̄bis g° ꝓpoſitis t̄a nob̄ ɔſidanda occurrūt. ſ. t̄mīn⁹ a q̄ recedam⁹. mot⁹ p q̄ꝫ trāſeam⁹. t̄minus ad q̄ꝫ ꝑueniam⁹. ꝑmum ibi veite. ſc̄dʒ ibi ad. t̄cium ibi nuptias p

p̄mū īnuitꝛ nob̄ vita ſclaris ſiͣ ꝯīmīnal aq̄ reuocamur· p ſcōm vita
ſpūalis p q̄ꝛ trāſeam9· p ꝯcīū vita eꝛnalis ad q̄ꝛ īuitamur·p° 8°
dꝛ veníte·ſ· a vita ſeculari ſiͣ crīmīali ꝛ h̄ ꝓpꝛ tꝛa qꝛ talis vita ē la=
borioſa ī fructuoſa ꝑiculoſa· p ſcōam vitā ē trāſeund̄·ꝛ h̄ iterū
ꝑ tꝛa qꝛ vita religioſa dꝫ eē oꝑoſa·penoſa v̄tuoſa ·Ad ꝯcīā vitam
ē ꝓperand̄ qꝛ ibi ē quies delitioſa·leticia copioſa·dīgtas gloſa·
h̄ p ordīnē ꝓſeq̄ꝫtes·p° dicim9 q̄ꝛ de vita ſeculari ē recedend̄ qꝛ
ē laborioſa oīs·n·huic mōo ſuīētes īſudore ꝛ labore ſuiūt ei·
qꝛ h̄ ī maledcōe·p̄me ꝑuaricatōis accepim9 oīs v̄ Gn̄·j·dꝛ·In=
ſudore vlt9 t·veſ·pa·t·ꝓpꝛ qd̄ dꝛ job·Sic̄ auis ad volatū ſic hō na
ſcitꝛ ad laborē·hīc Ecc̄·j·Vidi cūcta q̄ fiūt ſubſole·ꝛ ecce vniūſa
vanitas ꝛ afflictio ſpūs·Sꝫ ne putetꝛ h̄ dcm ſolū de paupib9 ſub
iūgit eē laborē eē īdiuicijs dicēs·Edificaui m̄ domos ꝛ plāta=
ui m̄ vineas coaceruaui m̄ argentū ꝛ auꝝ ꝛ ſbas regū ac ꝓ vīnce
aꝝ ꝛ ſupgreſſus ſū oīs q̄ fuerūt an̄ me·ꝛ oīa q̄ deſiderauerūt ocl̄i
mei n̄ negaui eis nec ꝓhibui cor meū qn̄ oī voluptate fruereꝛ·cū
qꝫ ꝯūtiſſem me ad vniūſa oꝑa q̄ fecerāt man9 mee vidi ī oīb9 va
nitatē ꝛ afflicōeꝫ aī·hīc bn̄·Nēo ex oībus filijs ade ſine labore
viuit·ē q̄ declīnat aliq̄s·ſꝫ īcidit ꝑculdubio īgruiores·ꝛ iō velit
nolit hoīes dꝫ eos laborib9 ſubiacē·ꝛ iō laborand̄ ē·vt aliqn̄ re=
quieſcāt a laborib9 ſuis·Scd̄o recedend̄ ē a vita ſeculari qꝛ ē ī fru
ctuoſa·de ipa·n·dꝛ ſap̄·iiij·Fruct9 illi9 īutiles ꝛ acerbi ad man=
ducand̄ ꝛ ad nl̄ apti·hīc mat·q̄ꝛ ꝓdeſt hoī ſi vniūſum mōꝫ lucretꝛ
aīe vō ſue detꝛmentū faciat·3° recedend̄ ē ꝯ vita ſeclari qꝛ ē dāno
ſa·qꝛ p eā ꝑdim9 corp9 ꝛ aīaꝫ ī eꝛnū·Qui·n·vt ait jac·voluit eſſe
aīcus h9 ſeculi īimic9 dei ꝯſtituitꝛ īimicos aūt ei9 vt ait pſ·ꝑcuſſit
ī poſteriora·obꝓbriū ſempiꝛnū dedit illis·hīc ie·Pctā vr̄a di
uiſerūt ītꝛ vos ꝛ deū·q̄ aūt a deo diuiditꝛ ſepelitꝛ nc̄ āo ī īferno
ꝯ hac diuiſiōe di·gg·Aīa q̄ peccat a dō ſe diuidit·q̄ꝛ ſi pctā ꝯtīnu
auit a deo lōge r̄cedit ſi v̄o p9 pctꝫ ꝓſpitas ſeq̄tꝛ ꝛ nlla diſciplīa
nlla īcrepatōe r̄uocatꝛ ī diuiſiōe q̄ꝛ ītꝛ ſe ꝛ dm̄ fec̄ eē libellū repu
dij accipit vt iā v̄ clud aliena delicta faciat mala q̄ vlt·vn̄ ncc̄e ē
vt peccātes q̄ſqꝫ ꝯſiderem9·āplius miſ̄os·q̄ꝛto eos ꝯſpicim9 ī ſua
culpa ſine flagello delictos·Qui·n·adeo auitꝛ ꝛ ꝓſpaꝛ tāto ꝑ
ditōi fit ꝓxim9·q̄ꝛto zelo diſciplīne īuenitꝛ alien9 iō·n·dſ q̄b9 dā
h̄ ꝑcit vt eos ī ꝑpetuū feriat iō ā h̄ q̄ſdā ferit n̄ ꝑcēdo vt īeꝛnū
ꝑcat·Scd̄o relicta vita ſclari trāſeund̄ ē p vitā ſpūalē·que dꝫ eē
ꝯplex·ſ·oꝑoſa penoſa·v̄tuoſa·p° dꝫ eē oꝑoſa·vt vbiqꝫ ſꝑ oꝑe=
mur aliq̄d eoꝝ ꝓpꝛ q̄ venim9 ad vitā religioſaꝫ ad qd̄ faciend̄ fre=
q̄ntꝛ ſtimulabat ſe bn̄·di·Bn̄·ad q̄ꝛ venīſti·ꝓpꝛ qd̄ idē di·n̄ ea die
bon9 cellita ſe vixiſſe dꝫ eſtīare·ī q̄ nl̄ egiſſe ſe recolit ꝓpꝛ qd̄ ad
cellā venitꝛ ꝛ ſubiūgit·Queris q̄d agas ī q̄ te occupes ·Primū ex
cottidianū ꝯ onū ſacrifitiū vel lcōis ſtudiū cottidiāe diſcuſſiōi

emēdatōi ꝯpoſitōi ꝑs diei negāda nō ē deīde opandū ē manī-
bus qꝺ̓ iniūgit̄ q̄ ſi opa nr̄a ad ſupmū cumulū meritoꝝ cupimꝰ
ꝓmouē· dꝫ tribꝰ āmiculis exerceri dn̄t·n·ꝯtinuari mlt̄iplicari no
bilitari·Nā de p̄o monemur Ecc̄·xj·mane ſeia ſemen tuū·ꝛ veſpe
n̄ ceſſet manꝰ tua·qꝛ erit merces opi tuo·cui ꝯſonat apꝰ Gal̄·iiij
Bonū emulamī ī bono ſp·Bn̄·Neq̄q̄ ſufficit ſel̄·ꝛ ſcd̄o opari qꝺ̓ bo
nū ē n̄ īceſſant̄ addas noua p̄oꝛibꝰ alioqn̄ marcet flos p̄mi opis
atqꝫ ex eo oīs v̓tus ꝛ vigor ī bui ext̄minat̄ ſi n̄ alijs atqꝫ alijs ſu
ꝑiectis pietatis opibꝰ ꝯtinue repet̄·h̄ at̄ ꝯtinuatō licꝫ difficil̄ vi=
deat̄ facilli̇e tn̄ ꝑ intentōꝫ p̄t ꝓlōgari ī oīa tpa·Scd̄o dn̄t opa
nr̄a multiplicari qꝺ̓ tūc ſufficient̄ agimꝰ ſi eaꝺ̓ opa ad oms̄ ſenſus
ext̄ioꝛes oms̄ affc̄s int̄iores ad oīa corꝑis mēbra diffūdimꝰ vt ī
oībꝰ nr̄is opibꝰ nos adiuuēt ꝛ ꝯcurrāt·hic·ꝓu·dꝛ·Vbi fr̄ adiu
uat frēꝫ ibi firma ē ciuitas·ꝛ itm̄·In tribꝰ bn̄placitū ē ſpūi meo·
q̄ꝝ vnū ē ꝯcordia frm̄·talia·n·opa s̄ moꝺ̓ diuites nos effitiunt
qꝛ tociēs mlt̄iplicāt̄ q̄ ī talibꝰ opibꝰ ꝯcurrūt adiutoꝛes·Tercō
opa nr̄a dn̄t nobilitari·hāc at̄ nobilitatē mlt̄a effitiūt·q̄nto em̄
firmioꝛē attentōꝫ·fideliorē intentōꝫ·feruentiorē deuotōꝫ purio=
rē dilcōꝫ opibꝰ nr̄is aꝑponimꝰ tāto erūt nobiliora·q̄ oīa q̄lia et
q̄ꝫta fuīnt ī fine denudabit̄·de q̄ dꝛ Sap̄·laudabūt·n·ī portis o=
ꝑa eiꝰ·Scd̄o vita ſpūalis dꝫ eē penoſa·qꝺ̓ ret̄a oībꝰ ꝓmittit̄ qui
ad ſ̄uienꝺ̓ dꝺ̓ ſe p̄ꝑant ꝛ attingūt Sic·n·nob̄ ꝓmittit̄ in ſcripꝰa
flagellat dꝺ̓s omꝫ filiū q̄ꝫ r̄cipit ꝓpt̄ qꝺ̓ p̄muīmur Ecc̄·fili accedēs
ad ſ̄uitutē dei ſta in tiore·ꝛ p̄ꝑa aīaꝫ tuā ad tēptatōꝫ·q̄re qꝛ vt
in Act̄·dꝛ·Oms̄ q̄ pie volūt viuē necc̄e ē vt ꝑſecutōꝫ paciant̄·ta
le·n·teſtamtū·xp̄s moriēs reliq̄ diſcipul̄ dī·Et ego diſpono vo=
bis ſicut diſpoſuit in pr̄ meꝰ regnū·Ac ſi dicat·Sic ego de celis
veniēs n̄ n̄ ꝑ t̄bulatōes et afflictōes redeo ſic ſcriptū ē·dꝫ filium
hoīs multa pati·reꝓbari ab hoībꝰ ꝛ ſic intrare in gl̄aꝫ ſuā·Sic ꝛ
vos n̄ n̄ ꝑ t̄bulatōes ꝛ afflictōes introire poteritis in regnū dei·
Qꝺ̓ qꝛ ſi necc̄e ē fieri ꝯſuluit nob̄ dn̄s vt nr̄as t̄bulatōes ſuis t̄bu=
latōibꝰ q̄ntū poſſibile ē ꝯformemꝰ dī·illud Iuꝺ̓·Qꝺ̓ me videtis
facē oms̄ facite·Et apꝰ·Eſtote imitatoꝛes dei ſic filij kmī·ꝛ itm̄
ad Heb̄·xij·ꝑ paciam curramꝰ ꝓpoſitū nob̄ certamē aſpiciētes in
auctorē fidei ꝛ ꝯſūmatoreꝫ ih̄m·q̄ ꝓpoſito ſibi gaudio ſuſtinuit
crucē ꝯfuſiōe ꝯtēpta·vt poſſit nob̄ veracit̄ aꝑplicari illꝺ̓ Sap̄·xiiij
Sil̄i pēa ſ̄uꝰ cū dn̄o afflictꝰ ē·ꝛ ꝑpl̄aris hō cū r̄ge ſimilia paſſus
ē·Tūc·n·penalitates nr̄e nobiliſſime ſūt cū penis ſimilibꝰ cum
dn̄o nos veſtimꝰ·Qꝺ̓ et̄ monuit v̓itas mat·x·cum dixit·Nō ē di=
ſcipulꝰ ſuꝑ mgr̄ꝫ nc̄ ſ̄uꝰ ſuꝑ dn̄ꝫ ſuū ſufficit diſcipulo ſi ſit ſic dn̄s
eiꝰ·Tūc at̄ ipꝫ ꝯpetent̄ imitamur ſi gn̄alit̄ īnocent̄ gaudent̄·no
ſtras ſufferimꝰ paſſiōes gn̄alit̄ vt ſi in rebꝰ corꝑe ꝛ ſpū patimur
ſic ipē·Nā de penuria reꝝ ipē dꝺ̓ ſe dic̄ wlpes foueas hn̄t ꝛc̄·vſqꝫ

.ō hꝫ vbi caput ſuū reclinet. de pena vō corpis ſui dr. pſ. Corpꝰ
meū dedi pcutiētibꝰ ⁊ genas meas vellētibꝰ ⁊ in pſ. Supra dorſ
ſū meū fabricauerūt pctores. de aīa vō dr p iere. Dedi dilectā aīam
meā ī manꝰ inimicoꝝ. ⁊ itē̄ dolor meꝰ ſup dolorē. cor meū in me
mērens. Si igr̄ in rebꝰ penuriā ī corpe miſiā in ſpū tribulentiā ſufferi
mꝰ. dn̄m gnāliṫ imitamur. 2º domꝰ ptulit innocenṫ. ipſo dr. ioh.
Venit pnceps mūdi ⁊ ī me n̄ hꝫ qcq̄ cuꝰ innocētie teſtis fuit pyla
tꝰ dicēs. Ego nullā cāȝ mortis inuenio in hoīe iſto. Sic ⁊ nos tā
caute ⁊ ſollicite pctā oīa caueamus. vt qcq̄d patimur pati videa
mur teſte ꝯſcīa inocenṫ. Tūc. n. nr̄e paſſiōes ad maximū ſtarēt
meritū cū n̄ ad pcti purgatōȝ. ſꝫ ad meriti cumulatōȝ pateremur
Nā de pcti purgatiōe dr. peṫ. Que ē grā ſi peccātes colaphizati
ſuffertis. de ſcda aṫ flagellatōe ſtati ſubiūgit. dꝫ ſi bn̄ facientes pa=
cienṫ ſuſtinetis. h ē grā apd deū. nā de talibꝰ paſſiōibꝰ. dr. apꝰ. ij
Coꝝ. Id qd ē momītaneū ⁊ leue tribulatōis ſ mod in ſublimitatē
etnū glorie pondꝰ opaṫ in nob. 3º domꝰ ptulit gaudenṫ. ipo dr.
ioh. deſiderio deſideraui mādūcare h paſca anteq̄ paciar. Sic ⁊ nos
n̄ ſolū pacienṫ nec ſolū libenṫ ſꝫ ⁊ gaudenṫ ea q patimur ſuffera
mꝰ h fidelit̄ agentes ut ſp aliqd dilcōis ⁊ bn̄ficij ſingularis illis
exhibeamꝰ a quibꝰ ſufferimꝰ nr̄as paſſiōes de hijs duobꝰ exer
citijs. ſ. opoſo ⁊ penoſo dr. bn̄. Electoꝝ ē bona facē ⁊ mala ppeti
tūc. n. ſ mod pficimꝰ cū ambo iſta ī nob recipiūt incrementū. So
let. n. h facē dei benignītas circa elcōs vt cū fecerint cīa tanq̄ſ fui
inutiles flagellenṫ. 3º vita ſpūalis dꝫ eē vtuoſa. h ē plena vtuti=
bꝰ qd ncc̄io ſequiṫ ad pdicta. nullū. n. bonū ſine vtutibꝰ deo po=
terit eē gtum dr. bn̄. Quātūlibꝫ te affliges q̄ntūlibꝫ te crucies. n̄
ſui copiā tibi tribuet q domꝰ vtutū dr n̄ filijs vtutibꝰ adornatꝰ. Ob
miſſis aṫ oībꝰ alijs. tres vtutes ſpēaliṫ ad vitā religioſaꝫ ptinē=
tes huiṫ pcurramꝰ. ſ. caſtitatē hūilitatē caritatē. Caſtitatē aṫ h
accipimꝰ n̄ ſolū p abſtinētia oīm voluptuoſoꝝ. ſꝫ oīm ſupfluorū
nunq̄ȝ. n. religioſus guſtabit dei delitias. n̄ abſtineat a ſupfluis
⁊ extremis. ꝓpṫ qd dr religioſ Oſee. Noli letari iſrl̄ noli exultare in
quibꝰ verb religioſus phibeṫ a letitia ſeculari. cur h qꝛ dr. augꝰ
Si aīmꝰ hꝫ vn̄ oblecteṫ extrinſecus ſine delicijs manꝫ intrinſecꝰ
Cur aṫ h ſit on̄dit gg. dr. Aīa ſine delcatōe eē n̄ potēt. ā. n. delca
biṫ ī infimis ⁊ carꝫ ſupmis. ā in ſupmis ⁊ īfima ꝯtēnit. Scda virtꝰ
ē hūilitas. q licꝫ oī hoī ſit ncc̄ia ad ſalutē. ſūme tn̄ ncc̄ia ē religio
ſis. ꝓpṫ qd deformati ſumꝰ ab alijs hoībꝰ hitu ⁊ tonſura. ut ipaꝫ
facilꝰ acqramꝰ hinc deꝰ mouet ſpēaliṫ aplos tanq̄m religioſos
dicēs. Diſcite a me qꝛ mitis ſū ⁊. hu. co. ē. n. h virtꝰ ſūme ncc̄ia et
ꝓpriiſſima virtꝰ religioſoꝝ. Alia. n. vtutes ⁊ grās meṫ humilitas
iux illd deꝰ ſupbis reſiſtit hūilibꝰ aṫ dat grāꝫ datā ꝯſuat. qꝛ iux
pſā. Nō requieſcit ſpūs n̄ ſup hūilem ⁊ quietū. Seruatas pficit ⁊

ꝯſūmat iuꝫ illud Ap̄·virtꝰ in īfirmitate ꝑficit̄· Tercia virtꝰ ē cari
tas ſine qua non ſolum p̄dicte virtutes ſed nullū bonum penitus
placet deo· Nam iuꝫ aplm Nō fides placꝫ eē ſi montes quis trāſ
ferat· nec ſcia etiā ſi lingwa quis loquat̄ angeloꝝ non martirum
etiam ſi tradidit corpus ſuum quis ita vt ardeat nec elimoſina
etiam ſi dederit quis omneꝫ ſubſtantiam ſuam in vſus pauꝑum
qꝛ ſi aliquis de hijs virtutibus aliq̄d amplꝰ loqui cupiat q̄rat
in locis ſuis vbi diffuſius ꝑtractant̄· Tercio ad vitam eterna fe
ſtinandu eſt· ⁊ hoc ꝓpter tria qꝛ ibi eſt quies delicioſa· leticioſa
copioſa· dignitas glorioſa· que tria totam beatitudinē in ſe clau
dunt· Primo ergo feſtinandū eſt ad celeſtem patriam qꝛ ibi eſt
quies delicioſa in quo duo tangunt̄ · ſcꝫ quies ⁊ delicie que duo
copioſiſſime in patria poſſidentur· Nam de quiete dicit̄ ꝓuͤbioꝝ
iij Si dormieris ſcꝫ morte corꝑali non timebis quieſces ⁊ ſuauis
erit ſompnus tuus· Et ſubiūgit huius quietis cām dicens· dn̄s
erit in latere tuo ⁊ cuſtodiet pedē tuum ne capiaris · de hac dꝛ
yſa· xxij Silenciū ⁊ ſecuritas inetnum erit ⁊ ſedebit ꝓplus meus
in pulcritudine pacis ⁊ in tabernaclis fiducie· ⁊ in requie opulē
ta· ⁊ bn̄ dꝛ opulenta qꝛ nl erit a dextris ⁊ a ſiniſtris retro ⁊ an̄·
intꝰ ⁊ extra qd̄ nos aliq̄lit̄ inq̄etet ita vt cū ꝑuenerīꝰ ꝯgtulabūdi
dicamꝰ illō Ecc̄i Modicū laboraui ⁊ inueni m multa reqem· ⁊ ſub
iūgētes illō pſ̄· Hec reqes mea ī ſclm ſcli ⁊c̄· De delicijs q̄s ha
bituri ſūꝰ dꝛ yſa· lxvj· Gaudete qui lugebatis qꝛ replebimini ab
vberibꝰ ꝯſolationis eiꝰ vt delicijs effluatis ab oīmoda glīa eiꝰ
haꝝ aūt deliciarū ſuꝑeffluens copia ex duabus cauſis ſuꝑ nos
cumulat̄ ſcꝫ qꝛ ab omnibus in nos fluunt· ⁊ in nos totos· Primo
dico ab omnibꝰ in nos fluūt ſcꝫ a deo pr̄i filio ſpū ſancto beata
v̉gine a ſingulis angelis atqꝫ ſanctis· ⁊ ab omni qui tūc ꝑmanet
creatura· Hinc eſt qꝛ eadeꝫ ſuꝑeffluens habundancia deliciaꝝ
dꝛ torrens qꝛ ſicͨ ex multis riuulis affluentibꝰ tand̄ torrens exu
berat · ſic delicie ex deo ⁊ ex oībꝰ creat̄is ī aīaꝫ ꝯfluētes ſuꝑ efflu
entē torrēteꝫ faciūt oīm deliciaꝝ ⁊ h̓ ē qd̄ dꝛ ī pſ̄· Inebabunt̄ ab
vbertate domꝰ tue ⁊ cor· vo· ⁊c̄ Scd̄a cā ꝓpt̄ quā celeſtes delicie
in tanta redundancia poſſident̄· h̓ ē qꝛ de omnibꝰ ꝯfluit ī nos to
tos alioq̄n q̊ mō deꝰ erit oīa ī oībꝰ vt ait apꝰ· Si in hoīe de hoīe
aliq̄d remanebit· Si gͦ deꝰ erit oīa in oībꝰ ncc̄e ē vt totꝰ trāſeat
in deū· ita vt de hoīe nulla porciuncula remaneat ex̄ deū· ⁊ h̓ ē
qd̄ declarat bn̄· in vna ſnīa ſatis pulcra di· In illa futura vita in
eſtimabilis ⁊ ineffabilis d̓lectatō inebriabit elcōs· ⁊ inſuꝑ effluēti
dulcedīe totos abſorbebit· ⁊ exponēs ſeipm ſtatī ſubiūgit qꝛ di
xit totos· oclos· aures· os· lingwa· dentes· guttur· manꝰ· pectus
cor· iecur· pulmo· oſſa· medulle· ymo ex̄ ipa ⁊ cuncta ſigillatī· qꝛ
ſingla mēbra eoꝝ mirabili d̓lcācōis ⁊ dulcedīs ſenſu replebūt̄ ⁊ h̓

eſt q̄ ꝓmittit̄ nobis Deut. vbi dr̄ Berū cū habundācia pfrue-
ris. q̄ aūt dicit oīm nihil ex cibus videt̄ excipe ꝛ iō dicit pſ. Tūc
videb ꝛ afflues ꝛ miraberis ꝛ dilatabit̄ cor tuū qn̄ ꝯuſa fuit ad
te multitudo maris ſcꝫ oīm grāꝝ. Scdō feſtinādū ē ad et̄nā pa
triam. qꝛ ibi eſt leticia copioſa gaudebimꝰ em̄ d̄ bono ꝓprio de
bonis ſingulorꝝ ꝛ oīm tanq̄ nr̄o. ſup omnia aūt de viſione dei in
effabili leticia abſorbamur de q̄ pſ̄. Adimplebis me leticia cū vul
tu tuo. hinc pſa. lxv. Gaudebitis ꝛ exultabitis vſqꝫ ī ſempiternū
Gaudebūt em̄ ſupra ſe de dei viſione infra ſe de inferni euaſiōe
intra ſe de corpis ꝛ aīe glorificacione. ex̄ ſe de angelorū ꝛ hoīm
aſſociatōe. retro ſe de mirabili ꝑuentione. ante ſe d̄ perpetua ſe-
curatōe. circa ſe de omni bonorꝝ ſtabili ꝑmanſione. de quorꝝ oīm
cumulata leticia dicit bn̄ Beuera vidē non poſſum q̄uo ineffabile
gaudiū circumquaqꝫ non habeat. q̄ tot ꝯmoda felicitatis circū
dant ſine fine gaudebis. n̄ de bonis tuis multū Sed ſi haberes
aliquē q̄ ſicut teipm̄ penitꝰ amares. de cuius bono ſic̄ d̄ tuo gau
deres illumqꝫ non minorē q̄ te felicitate ꝑ oīa vultum videres
nōne in gaudio eiꝰ gaudiū duplicatū haberes. ſi vno duo vl̄ tres
vel plures tibi ꝑes in amore poſſidēs ꝛ eos ea felicitate ꝯſpicuos
cernēs nōne ꝑ eorꝝ nūo in te multiplicet̄ gaudij tui magnitudo
Poteſt ne ergo illius gaudij modꝰ a quoq̄ hodie penetrari. cū
vltra mille milia ꝛ decies milia cētena milia innumerabiles ſint
ꝛ oīs beatitudine eadem ꝑfruant̄ nec vllus eorꝝ ſit qui non tm̄
de bono alteriꝰ gaudeat quantū de ſuo qd̄ tn̄ ego ſaluis reuēndi
patris nr̄i bernhardi v̄bis eſtimo intelligendū n̄ intencōe gau-
dij ſed nūo gaudiorꝝ. que omnia ad h̄ reſpectu eius quē ſupra ſe
vident deū minus habent cum ſupra ſe eum a quo oīa habent i
tam ineſtimabili gloria fulgentem. ꝛ in eadem gloria omnes eos
plus q̄ ipi ſe mutuo ꝛ q̄ deum diligant ī infinitum amantē gau
dent de eius gloria ſup omnia gaudia ꝑ̄us dicta in cuius felici
viſione ꝯſiſtit vita eterna dicente johēs. Hec eſt vita et̄na vt co
gnoſcant te verum deum ꝛ quē miſiſti ihesum xp̄m. cuius viſione
vt habundanciꝰ ꝑfruamur videbimus eum tripliciē ſcꝫ in omibꝰ
creaturis in nobiſmetipſis ꝛ q̄ his omībꝰ ineffabilit̄ iocundiꝰ
eſt atqꝫ beaciꝰ nuda facie ī ſemetipſo videbiꝰ t̄ intacē gloriā eius
ſine vllo enygmate mūdo cordis oculo ꝯtēplātes. Tercio feſti-
nādū ad et̄nā vitā. qꝛ ibi poſſidet̄ dignitas gl̄ioſa. h̄ aūt dignitas
maxīe ī h̄ ꝯſiſtit qꝛ ſingl̄i ſcōꝝ trāſeūt ibi in dignitatē regalē. vt ſint
ſpōſe ꝛ regie n̄ cꝰcūqꝫ de plebe ſꝫ regis dei q̄ ſe ſingl̄is ibi exhibꝫ
ac ſi nullū habeat ibi ampliꝰ diligendū ita videlicꝫ vt ipe rex ſolā
ſuā reginā diligat ꝛ omnis reliqua multitudo ad eorū nupcias ꝛ
obſequium ſic collecta mēcior ego. ſi hec n̄ dicat dn̄s ꝑ ꝓphetā
pſa. xliiij. leua ī circutu oculos tuos ꝛ vide oēs iſti ꝯgregati ſūt

venerūt tibi. Ac ſi dicat Oēs ꝯgregati ſūt ad honorē tuū obſeq̄
um ⁊ decorē. Vn̄ ſic̄ ſponſus ⁊ ſponſa t̄reſtris oēs q̊s in nupcijs
ſuis ꝯgregatos viderint veniſſe n̄ dubitant ꝓpt̄ eos Sic ſingule
ſpōſe eſtimāt in celo ď oibꝛ ꝯgregatis. Qꝫ aūt deꝰ ſingulis ſe ex
hibeat tāq̄ꝫ ſponſū ⁊ ſinglas hēat tāq̄ꝫ ſpōſas oñdit Bn̄. di. Spō
ſus nr̄ dn̄s xp̄s ſpōſa v̇o eiꝰ nos ip̄i ſumꝰ. ⁊ oēs ſil̄ vna ſpōſa qꝫ
ē eccīa ⁊ aīe ſinglorꝝ q̄ſi ſingle ſpōſe q̄ ſe mutuo cū tāto deliciarꝝ
affc̄u alterutrū itueni ac ſi ſole videāt ⁊ videant. Qď apte oñdit
bn̄. di. Audite mirū ſꝫ v̇m aīa deū videns nō ſecus videt q̄ꝫ ſola
videat ex hijs oibꝛ ꝯcludit Aug. Merces ſcōrꝝ tā magna ē qꝫ nō
p̄t mēſurari tā multa qꝫ nō p̄t nūari tā copioſa qꝫ nō p̄t t̄mineri
tā ꝓcioſa qꝫ nō p̄t eſtimari Ad q̄ gaudia ⁊c. In die animarꝝ

Mortuo non ꝓhibeas grāꝫ. Ecc̄i. vij. di. bn̄. Trine diſceſſi
ones locorꝝ ſūt q̄s ꝑ diuſitate meritorꝝ aīe ſortiunt ad ce
lū ſtatim auolāt q̄ domicilio corpis vſi ſūt tāq̄ꝫ ciuē q̄ de
fectiuā ſubaꝫ vt̄uſqꝫ hoīs purā ſuauerūt Ecōtra q̄ fecerūt vſqꝫ
ad mortē q̄ digna ſūt morte locis gehēnalibꝰ ſine mīa deputant
Qui v̇o neutrū ſūt. i. mē vtrūqꝫ q̄ mortalia ꝯmiſerūt. ſꝫ ꝯ̄ mortē
penituerūt pn̄iaꝫ nō explentes indigni vt ſtatim gaudeāt. nc̄ di
gni vt ſp̄ ardeant purgatoriū ſortiunt in q̄ flagellant. vt excocti
trāſferant ad regnū ꝓ hijs q̄ in celo ſūt nc̄ ē orandū ſꝫ eos nō ꝓ
cis orare debēꝰ ꝓ hijs v̇o q̄ i inferno ſūt ſuſpēdēde ſūt p̄ces. q̄ꝓpe
q̄bꝛ clauſa ē mīe ianua ⁊ totiꝰ ſpes inclūſa ſalutis. ꝓ illis aūt vi
gilandū ē in oronībꝰ ſubueniendō elimoſinis ac ſacrificō hoſtie ſalu
taris q̄ locis purgabilibꝛ emēdant vt benignꝰ pr̄ penā eorꝝ inſa
tiſfactōꝫ. ſatiſfactōꝫ i glificatōꝫ cito ꝯūtat ⁊ q̄ꝫto maior ē neccitas
indigētis tāto gr̄cioſiꝰ ē opꝰ mīe ſubuenientis. ⁊ qꝛ nēo paupior
hijs q̄ in purgatorio detinent. Iō q̄ illis ſubuenit bn̄ficia exhibet
grata valde. q̄ em̄ nl̄ oīno hēt vn̄ neccitati ſue ꝯſulat paup̄ ē. q̄ aūt
cū hac pauptate detinet̄ i carcē vt nō poſſit ꝑueire ad eos q̄ ſue
pauptati ſubueniāt paupior ē. q̄ aūt cū hijs duobꝛ tanta inualī-
tudine ꝯſtringit vt nec manū ad os porrigē valeat. paupimꝰ ē ⁊
tales ſūt hoīes q̄ ꝓ ſuis exceſſibꝰ ī purgatorio detinent ⁊ iō deꝰ
mia motꝰ hortat nos ī v̇bis ꝓpoſitis vt eiſď paupibꝛ miccorditer
ſubueniāꝰ. nc̄ dubiū q̄n gr̄tiſſimū i eiſď obſeq̄ū ďo exhibeāꝰ. q̄ꝓpe
qꝛ aīci dei ſūt q̊s ab et̄no dilexit ⁊ diliget interminū. ⁊ ideo gr̄ta ē ei
nr̄a ſubuencō q̄ꝫ talibꝰ exhibēꝰ. In v̇bis gº ꝓpoſitis tria poſſumꝰ
intelligē. ſ. mortuorꝝ diuſitatē ſubuenienciū hilitatē ſubuencōnū ac
ceptabilitatē. p̄mū ibi a mortuo. ſcōꝫ ibi n̄ ꝓhibeas. t̄ciū ibi grāꝫ
h̄ ꝑ ordinē ꝓſeq̄ꝫtes. Prīo dicimꝰ qꝫ i h̄ noīe mortuo tāgit diuſi
tas mortuorꝝ. cū. n. n̄ dicat a mortuis ī plr̄. ſꝫ a mortuo ī ſinglari
innuitur ex hoc qꝫ non omnibus mortuis ſubueniendum eſt. ſed
vni tm̄ generū mortuorum ꝓpter qď ſciendum qꝫ ſcd̄m Auguſtinū

Tria ſūt genera mortuorū· ſcȝ valde boni· valde mali· mediocrit̄ boni ꝛ mali qḋ exp̄mit p ſingula ita dicens· Valde mali ſūt· qui nihil pfidia cordis oris ꝛ opis dicūt ḋo illud job Recede a nob̄ ſciaȝ viaꝝ tuaꝝ nolu̅ꝰ· In qbꝰ v̄bis tāgit tria gn̄a valde maloꝝ mortuoꝝ Nam h̄ qꝫ dicit pfidia cordis tāgit om̄s hereticos q̄ ſola pfidia cordis a dn̄o recedentes xp̄ianis hoibꝰ ne dephendant̄ ore ꝛ ope ſe ꝯformāt cū aūt ſubiūgit· pfidia oris· tangit oēs q̄ publice ſūt infideles· vt ſūt judei· Sarraceni· pagani· ꝛ oēs nacōes q̄ apto ore ꝯ̄ dicūt fidei xp̄iane· Cū aūt ꝯcludit̄ pfidia opis tāgit malos xp̄anos q̄ corde ꝛ ore ꝯſenciūt fidei ſȝ malis opibꝰ ꝯ̄ dicūt q̄s om̄s infideles deꝰ reputat eo qꝫ fidei cordis ꝛ oris teſtimoniū opis nō adiūgūt ꝛ ſūt de q̄bus dicit apꝰ· Confitent̄ ſe noſſe deū factis aūt negant· Itē jacobꝰ Quid pdeſt ſi fidē q̄s dicat ſe hr̄e opa aūt n̄ hēat nūqꝫ fides potit ſaluare eū· ꝛ ſubiūgit tu credis qm̄ vnꝰ ē deꝰ bn̄facis ꝛ demones credūt ꝛ ꝯtremiſcūt· Sic g̊ cōpꝰ ſine ſpū mortuū ē· ſic fides ſine opibꝰ mortua ē· hic johs· Qui dicit ſe noſſe deū ꝛ mādata eiꝰ n̄ ſuat· mēdax ē· ꝛ h̄ ē qḋ di· Gre· vera fides ē q̄ i h̄ qḋ v̄bis dicit moribꝰ n̄ ꝯ̄ dicit qḋ cū ita ſit fidei nr̄e v̄itatē in vite nr̄e ꝯſidatōe debēꝰ ꝯgnoſcē· tunc· n· v̄e fideles ſumꝰ· ſi qḋ v̄bis pmittiꝰ· opibꝰ adimplemꝰ· In die· n· baptiſmatis oibꝰ pompis antiq̄ hoſtis renūcciare pmiſimus· ſi g̊ h̄ pmiſſū ſoluimus· fideles apud deū v̄acit̄ reputamur· Iſta g̊ tia gn̄a mortuoꝝ dicūt̄ ꝛ ſūt valde mali· qꝛ ſtatim vt de corpe exeūt in eodē pūcto ad inferna deſcendūt nūqꝫ inde exituri donᶜ reddāt vſqꝫ ad nouiſſimū q̄drantē nūm veniale qḋ nūqꝫ p penā deluit̄· dicente gg· Qui ḋ magnis malis debitores ſūt ſupplicijs traditi et nouiſſimū q̄drantē ſoluē cogunt̄· qꝛ q̄s magna p̄miūt et mala minima in gehenna affligūt· Vn̄ h̄ adu̇biū donᶜ ſumit̄ h̄ p infinito ſonans etnitatē Vn̄ ſenſus ē n̄ exibūt inde donᶜ reddant nouiſſimū q̄drantē· h̄ eſt qꝛ non pn̄t g̊ nūqꝫ exibunt· ꝛ ē cauſa qꝛ corpꝰ ꝛ aīa ſil̄ peccauerūt aīa ꝯſenſum dante· ꝛ corpe opus pficiente ꝛ idcirco deberent ſimul ſatiſfacere ſȝ mortuo peccatore corpus in terra ꝯſumitur aīa in inferno ſepelit̄· nec vnqꝫ ſimul ꝯueniūt vſqꝫ ad diem nouiſſimū· q̄ dies p̄fixus eſt ad ſententiā pmulgādam non ad emendam faciendam· Et ideo de talibus mortuis non eſt verbum ppoſitum nec p talibꝰ eſt orandum qꝛ nulla eis pſunt ſuffragia ſȝ magis nocent dn̄o ꝯminante p pphetā Ego maledicā benedcōibꝰ v̄ris· Vn̄ ſi bt̄a v̄go cū oibꝰ ſcis vſqꝫ ad nouiſſimū diē p vna dānata aīa dn̄o ſupplicarēt· ipe eā nullatēꝰ exaudiret· ꝛ h̄ ppt̄ duas cāſ Pmo qꝛ ſūt extra ſtatū ꝛ tminū mie ꝛ grē vt nlla grā poſſit ptingē ad eoſḋ dn̄o di· p pphaȝ· Iſti vocabūt t̄mi ipietatis ꝛ pp̄ls cui iratꝰ ē dn̄s metnū· hic mat· Magnū chacs ꝛc̄· Scd̄a cā ē qꝛ deꝰ q̄ ē etna veritas fortiſſimū iuramentū

p̄ſtitit vt nūq̄ʒ miaʒ ꝯſeq̄nt̄· qꝫ licʒ ſit omnipotens nullaten⁹ tn̄
poteſt venire ꝯtra ſuū iuramētū· h̄ aūt iuramētū tam in veteri te
ſtamento q̄ʒ ī nouo eſt firmatū· Nā ī veteri ꝺꝫ· p iere· Venit dn̄s
ſi ſtetit moyſes ⁊ ſamuel corā me· non eſt aīa mea ad ꝑplm iſtū
eice eos a facie mea egꝺiant̄· dicit g° oībꝫ electis ī celo ⁊ in t̄ra
illud ie· Noli orare ꝑ ꝑplo iſto ī bonū qꝫ nō exaudiā te· Itē ī no
uo teſtamento ꝺꝫ Mat· Amen amen dico vobis nō recedet inde
Sʒ di· aliq̄s q̄ ſūt pctā ꝑ q̄bʒ pctores tā g̃uit̄ dānabūt̄ R° qʒ ap⁹
enūat ea euident̄ di· Manifeſta ſūt opa carnis q̄ ſūt fornicacō ī
mūdicia inmicicie ꝯtencōes ire rixe diſſenſiones inuidie hoīci
dia ebrietates ꝯmeſſatōes ⁊ hijs ſilīa q̄ p̄dico vobis· qm̄ q̄ talia
agūt regnū dei nō ꝯſeq̄zt̄ Si aūt nō ꝯſeq̄ʒt̄ g° dānbunt̄ qꝫ nō eſt
dare mediū cui ꝯſonat joh ī apok di· Timidis ⁊ incredulis ⁊ ex
ecratis ⁊ hoīcidis ⁊ fornicatoribus veneficis ydolatris ⁊ oībus
mēdacibꝫ ps illoꝝ erit ī ſtāgno ardenti igne ⁊ ſulphure· qꝺ eſt
mors ſcꝺa h̄ peccata adhuc Aug· euidenciꝫ exp̄mit di· Quāuis
apli multa capitalia enūauerūt nos tn̄ ne deſpatōem facē vide
amur breuit̄ dicamꝫ q̄ ſūt illa· Sacrilegiū· homicidiū· adulterium·
falſū teſtimoniū· Furtū· rapina· ſupbia· inuidia· auaricia· ⁊ ſi lon
go tpe teneat̄ iracūdia ⁊ ebrietas ſi ſit aſſidua ī eoꝝ nūo ꝯputāt̄
Et ſubiūgit· Quicūq̄ʒ g° aliqua ꝺ iſtis peccatis dn̄ari ꝯgnouerit
n̄ ſe digne emendauit· ⁊ ſi habuit ſpaciū longo tpe pniaʒ egerit
⁊ largas elemoſinas n̄ erroganerit· ⁊ a pctis eiſdem n̄ abſtinuit·
tranſitorio igne purgari nō potit· ſʒ et̄na illa flāma ſine vllo re=
medio cruciabit̄· ⁊ iō ꝑ talibꝫ mortuis nō ē orandū qꝫ nullo mō
poterūt liberari dicente ps̄ Pones eos vt clibanū ignis ī tpe vul
tus tui· i· q̄ʒ diu vultꝫ dei durebit· Hinc ē qʒ de eiſdem mortuis
ꝺꝫ· Mors pctoꝝ peſſima· eſt eīn mala ꝑpt̄ tpaliū relictōʒ· peyor
ꝑpt̄ ꝑpetuā dānatōʒ· peſſima ꝑpt̄ ꝺiuine faciei et̄nā ſepatōʒ· Prīo
dico mors pctōꝝ ē mala ꝑpt̄ tpaliū relictōʒ Cū· n· pctōr moriēs
relinq̄t oīa ꝺlicta ꝑpt̄ q̄ꝝ adheſiōʒ fruitōʒ ⁊ ꝯſolatōʒ ꝺū pdidit ⁊
regnū celoꝝ noluit merito talis relictio facit mortē malā· Vn̄ di
ues ille ewangelicꝫ moriens· ita fūditꝫ pdidit oīa ꝯpalia· vt in
inferno ſepultꝫ ꝺ oībꝫ relictis guttā aq̄ non potuit impetrare·
Scꝺa mors pctōꝝ ē peyor ꝑpt̄ perpetuā dānatōʒ· qꝫ dānati acer
biſſima pena luent oīa ſil̄· nec tn̄ imperpetuū a minimo expiant̄
h̄ ē qꝺ ꝺꝫ ie· Ecce ego inducā ſuper eos mala de q̄b⁹ exire nō po=
terūt ⁊ clamabūt ad me ⁊ nō exaudiā eos· Tercia mors pctōꝝ ē
peſſima ꝑpter diuine faciei eternam ſeperationeʒ· hoc· n· ſuper
omnia mala peſſimum eſt dicente· Criſ· Non puto ita acerba eē
gehenne ſupplicia· vt ſunt illa quibus torquetur is qui arcetur
a ꝯſpectu xpi· h̄ crede mihi penis oībus grauīꝫ ē h̄ eſt ſolum qꝺ
ſupat gehēnā Scꝺi mortui ſūt ⁊ dicūt̄ valꝺ boī· q̄ ſtatū puritatis

tenētes nul⁹ ſūt h₂ mōi ſordib⁹ ıq̄nati vel ſi ſūt ıq̄nati pfōtiſſi
mā pniaꝫ ſatiſfcōꝫ pleiſſime ſūt purgati·qꝝ aīe ſtatī vt de corpe
exeūt ſine medio auolāt ad regna celoꝝ · Sꝫ q̄ ſūt hij ꝛ laudabi₂
eos·Sūt tñ taliū q̄tuoꝛ gña hoīm·ſ·inocētes penitētes paciētes
ꝯtēplātes·q̄ nob̄ ī ſcripta p q̄dꝛudlicē celi apcōꝫ ſūt lucide ꝺcla
rata qꝺ de ſingul⁹ p ordinē videā⁹·Nā de pma aptōe ꝺꝛ mat·iij
Ecce celi apti ſūt ſup eū·ſ·ihm ꝛ vox de celis audita ē h̄ ē filius
me⁹ dilcs·In q̄ celi aptōe īuit·q₇ oīs ī puritate baptiſmatis de
cedētes celū hñt ſibi aptū·Scd̄o vē penitētib⁹ celū ē aptū q₇ in
ſcd̄a aptōe īuit·ſic·n·ꝺꝛ ī Act·x·Aſcēdit petr⁹ īſupiora dom⁹
vt oraꝛꝫ ꝛ cecidit ſup eū m̄tis exceſſus ꝛ vidit celū aptū·et deſcē
dit vas qꝺdā velud linthēū magnū q̄tuoꝛ inicijs ſubmitti ꝺ celo
in trā· in q̄ erāt oīa q̄drupedia·ꝛ ſpentia tre ꝛ volatilia celi ꝛ
fcā ē vox ad eum·Surge petre ꝛ mādūca·ait aūt pet·abſit dn̄e qꝛ
nūq̄ꝫ mādūcaui oīe immūdꝫ·ꝛ vox itm ad eū·qꝺ ꝺs purificauit tu
ne immūdꝫ dixeris·p qꝺ īuit·q₇ oēs vē penitētes q̄ p fortiſſimā ꝯ
tritōꝫ oīe immūdm qꝺ ī linthēo ꝯſcie īuenert mactāt et occidūt·
ipi ſūt q̄b₂ ſtati vt de corpe exeūt celū ſine dubio ē aptū·Tertō
martiriū paciētib₂ celū ē aptū qꝺ in Act·vij·legit vbi ſtephanus
ī paſſiōe poſit⁹ ait·Video celos aptos·p qꝺ īuit q₇ celū marti
rib₂ ē aptū·Veꝝ qꝛ vt ait gg·In pace iā viuit ecctā vt nēo iā mar
tiriū paciat ꝺs ſaluti nr̄e īvigilās puidit q̄dā exercitia q̄ marti
rio eq̄pollēt·Reqre ſmōꝫ ſcī ſtephani·lxxxviij·Quarto celū aptū
legi⁹ in apok·v̄·ioh·in pathmos inſulam relegat₂ dixit ecce ego
ioh·vidi oſtiū aptū ī celo·p qꝺ inuit·q₇ ab oīb⁹ mōi actib⁹ elō
gati ꝛ ōīne ꝯtēplatōis ocio dediti ad celū ſtati vadūt·nec p his
mortuis ē orandū·ſꝫ magis nos eoꝝ intceſſiōib₂ indigem₂·ꝺ his
ei mortuis ꝺꝛ·pcioſa in ꝯſpcu dn̄i mors ſcōꝝ ei₂·ı·plēa pcio·hn̄t
ei pciū de mōi libatōe·Infēni euaſiōe·regni celoꝝ etna poſſeſſiōe
ꝛ ſūt de q̄b₂ dic ap⁹·q̄ ſup fūdametū qꝺ ē xp̄s ſup edifitiūt auꝝ
argētū lapides pcioſos·Qꝺ expoit aug·di·Fr̄es ſūt hoīes oīno
ꝯtēptores h₂ ſcli·q̄b₂ ñ ē notū q̄q₇ fluit tpalit ñ herēt dilcōe a
liq̄ trems reb₂·ſcī caſt·iuſti·ꝯtinētes ꝛ fortaſſe oīa ſua vendētes
ꝛ paupib⁹ erogātes q̄ poſſidētes tanq̄ꝫ ñ poſſidētes ꝛ vtentes h
mōo tanq̄₇ ñ vtētes·ipi p certo·ꝛ ſ fūdamtū·ſ·xp̄ꝫ ſup edificant
auꝝ ꝛ aegentū lapides pcioſos·auꝝ·ſ·amatorie dilcōis·argētū
edificatorie locutiōis lapides pcioſos meritorie opatōis Tercij
mortui ſunt mediocrit boni ꝛ mediocriter mali ꝛ ſunt qui capita
lia crimina non ꝯmiſerūt vel ſi ꝯmiſerunt p penitentiam ꝛ ſatiſ
factōꝫ lꝫ īſufficiētē ī venialia ꝯmutaūert·ꝛ mlta venialia addidert
hij tales qꝛ ñ hn̄t capitalia euadūt īfernū·ſꝫ qꝛ hn̄t venialia ñ ſta
tim trāſeūt ad celū ſꝫ ī loco mediocri h̄ ē ī purgatorio detniēt tā
diu quouſq̄ꝫ pcā venialia p ignē purgatorij ꝯſumuntur·vel per

ſuffragia ſctoꝝ redimūt᷑· vñ aug᷑· q̊ crimīa capitalia ñ admittunt
ſꝫ admīuta ꝑpetrāda faciles ſūt ⁊ ad redimend̄ negligētes ad
vitā etnā ſ̄ñ dubio venti ſūt ſꝫ ṗus at ī h̄ ſctlo ꝑ dei iuſtitiā ama=
riſſime ſūt torq̄ꝫdi· q̄ ꝑ multas elinas et or̄oes libandi· q̄ cte illo
igne· de q̊ di· apꝰ· ſic q̄ſi ꝑ ignē lōgo tpe cruciādi· q̄ ſūt at̄ illa ve
malia aug᷑· enūat dicēs· Quociēs aliq̄s ī cibo vl̄ potu plꝰ accipit
q̄ꝫ necē ſit q̊ciēs flagello dei ipatiēs fuit· q̊ciens plꝰ loquit᷑ q̄ꝫ oꝫ
plꝰ tacꝫ q̄ꝫ expedit· q̊ciens excepto deſid̾io filioꝝ vxorē ꝯgnouit·
q̊ciēs malas cogitatōes ſine ꝯſenſu admiſit q̊ciēs in dn̄o ꝑuitio
negligēs fuit q̊tiēs t̄rena dilexerit citra deū tñ h̄ ⁊ ſilīa dimīuta
pcc̄a ꝑtinē ñ dubiū ē· ex q̄bꝰ pcc̄is lꝫ aīa ñ dānet᷑ tñ velud q̄buſd̄
puſtul᷑· ⁊ q̄ſi horrēda ſcabie deformāt aīaz vt cū his ad āplexꝰ
dī ī celo nullatenꝰ admittāt᷑· ⁊ id̄ q̄q̄ d̄ his mīutis ꝯtinuis or̄oibꝰ
elinaꝝ largitōibꝰ m̄ie opibꝰ miſſaꝝ ꝯpatōibꝰ ieiunijs īdulgēcijſ
eoꝝ q̄ ī nos peccauer̄t aſſidue redēptū ñ fuit q̄ h̄ multis t̄bulatōi
bꝰ expiat᷑· vel illic ī purgatorio depurat᷑ h̄ ipm̄ tñ aīa patit᷑ plꝰ
⁊ minꝰ q̄ꝫ diuſitatē apꝰ· īſinuat ad coꝝ· vocās ead̄ mīuta lig᷑ fenū
ſtipulā ñ q̄ꝫ ſint talia ſꝫ q̄ꝫ cruciāt plꝰ ⁊ minꝰ Seq̄t᷑ ſcḿ pncipale
ſ· ñ ꝓhibeas· in q̊ monemur ut ad ſuffragia eiꝰ exhibēda· nos hi
litemꝰ· Ipoꝝ at̄ ſuffragia t̄plicit᷑ ꝓhibēꝰ· ſ· ſi ī pcc̄is mortalibꝰ vi
uimꝰ ſi ab eis ꝯpaſſiōis oculos auertimꝰ· ſi nl ꝑ eis facimꝰ· p̊ g̊ ſi
gr̄az eoꝝ ꝓhibē nolumꝰ ad intcedend̄ ꝑ eis· faciāꝰ nos ydoneoſ
ꝑ pctoꝝ emēdatōꝫ· ne nob ꝑ eis ī pcc̄is orātibꝰ dicat d̄s illd̄ luc̄
Medice cura teipꝫ di· n· gg· Cū idignꝰ ad intcedend̄ mittit᷑ irati
aīmꝰ ad detiora ꝓuocat᷑· fatiāt tñ bona q̄ pn̄t· q̄ꝫ ñ infacientiū· ſꝫ
pacientiū caritate a dño forſitan acceptant᷑· 2° gr̄az eoꝝ ꝓhibēꝰ
ſi oculos cord̄ ab eoꝝ miſerijs auertamꝰ· fatiamꝰ· g° hꝰ ꝯpoſitū· ⁊
q̄q̄ ad eoꝝ ꝯpaſſiōꝫ nos ꝓuocare poſſit exerceāꝰ cogitātes q̄ꝫtū
nos vellemꝰ iuuari· ſi in ſili cēmꝰ miſeria ꝯſtituti imo ſi digitū hē=
remꝰ in igne· q̄ꝫ ꝑ nos retrahē ñ poſſemꝰ q̄ꝫ valido clamore oīs
noſtros amicos īuocaremꝰ· qd̄ g° nobis fieri cupimꝰ· alijs ſil'r fa
tiamꝰ di· n· gg· Ea fidelitate q̄ nuc defūctis ſuccurrimꝰ nob ſil'r
ſuccurrere· 3° eoꝝ gratiam ꝓhibemꝰ· ſi nihil ꝑ eis facimus· q̄ꝫ ſi
ſubuenire eis cupimꝰ oīa q̄ ꝑ nob ipis facimꝰ eis impciamꝰ· nec
ex h̄ minꝰ hēbimꝰ· ſꝫ oīa opa nr̄a duplicant᷑· Nā ſi ipa nr̄a opa pie
eis cōicauimus ipis ꝓderūt· ſꝫ fidelitas nr̄a nob copioſiꝰ a deo
recōpēſat᷑· Sūt· n· aīci dei q̄s ab etno dilexit et id̄ q̄q̄ ꝑ aīcis dei
facimꝰ d̄s copioſiſſime nob reddit· Sc̄m t̄ciū pncipale· ſ· gr̄az· in q̊
tāgit᷑ ſuffragioꝝ acceptibilitas ⁊ licꝫ multa ſint gn̄a gr̄aꝝ q̄bus
mortuis poſſumꝰ ſubuenire oīs tñ illas ꝑ t̄plicē hitū reꝝ intri
plicē gr̄az colligamꝰ· hēmꝰ· n· res· corpꝰ· ⁊ aīaz· ex rebꝰ g° ſubueīa
mꝰ elaꝝ largitōe· ex corpe at̄ q̄libꝫ penalitatū exercitatōe· ex
aīa at̄ intna ꝯpaſſiōe Nā de pma gr̄a d̄r· ſic aq̄ extinguit ignē· ſic

eťna pcťm· de ſcđa gr̃a dať regula in theologia q̄ pena pene re ſolutoria eſt· de tercia ex pſona d̃fūctoꝝ d̃ iob miſemini mei ⁊c̃

De eodem·

Emor eſto iudicij mei ſic· n· fiet ⁊ tuū Ecc· xxxiiij d̃ aug·
Sic ptinz ad d̃mā iuſtitiā bonos ꝑpť venialia ī purgato rio cruciari· Ita ptinet ad boītatē ⁊ miaz dei eoſđ p ſuffragia li bari ⁊ q̄ hij q̄ in purgatorio detinenť aīe dei ſūt q̄s ab eťno di lexit ⁊ diligz in eťnū· Iđ ad eoꝝ ſubuentōz d̃s ťplicit nos hortať ſ· p ſcripťaz· crea ťaz ⁊ figurā· Pr̄io p ſcripťaz nos hortať dicens ſingul̃ ⁊ oib9 nob illđ Eſđ· Mittite ptes eis q̄ n̄ ꝑpauer̄t ſibi · q̄p pe q̄ in nullo pn̄t pſonalit̃ ſe iuuare· ⁊ iđ ſup om̄s h9 mđi paup es· pauprimi iudicanť hinc pu̇· xxiiij· Erue eos q̄ ducūť ad mor tē· ⁊ q̄ trahūť ad īteritū libare ne ceſſes· Scđo hortamur p crea turā· videm9· n· ad ſenſū· q̄ tā aīalia q̄ volucres ſuis mortuis q̄ dām̄o ꝯpaciunť· 3° idē pz p naťaz· vnūqđqz· n· membꝝ ī firmiori ꝯpatiť ⁊ q̄tū potēt ſubuenit ī neccitatib9 ꝯſtitutis· Sic ocul9 ſub uenit pedib9· pedes vo corpi· ⁊ man9 p ceťis ptib9 corpis ictib9 et vlnib9 ſe exponit· In verb̃ g° ꝑpoſitis duo poſſum9 intellig̃e· p̃° n· hortantur nos defūcti ad ſuoꝝ ꝯpaſſiōz· 2° p̄muniūt nos ad nr̃az d̃ fuťis cautōz· p̄mū ibi· meor eſto iudicij mei· ſcđz ibi· ſic· n· fi· ⁊ t· Ac ſi ſinguli defūcti ad ſingulos nos p9 tergū clamare vi deanť· meor eſto iudicij mei· ut in ſubuenias et meor eſto tui· vt idē inditiū ſubťfugias Sciend̃ g° q̄ ſup ſingulos d̃s ťplex iudi tiū exercebit· Primū ex̃cet ſup corp9 ſolū· ſcđz ſup aīaz ſolā· ťciū ſup corp9 ⁊ aīam ſil̃· p̄mū exercet d̃s in corpis extinctōe· ſcđm in aīe exalatōe· ťciū in gn̄ali reſurrectōe· Primū iuditiū exercz de9 ſup corp9 in ipius extinctōe· cū· n· p corp9 deū offēderim9 in di lectoꝝ adheſiōe d̃lcabiliū fruitōe ī carnaliū ⁊ ťpiuz imaginatōe Iđ d̃s iuſtus iudex· qui dedec9 culpe n̄ ſinit multū ſine decore iu ſticie punit corp9 in his in q̄b9 deliq̄ p ꝯ̄ria p̄doꝝ· vt cū p cor pus deū offēderim9 ī dil̃coꝝ adheſiōe punimur iuſto d̃i iuditio ī morte ī eoꝝ d̃ē oim ſepatōe ibi· n· ab aīcis a diuitijs ab hōib9 ⁊ ab oib9 quib9 h̃ in ꝯdimate ꝯ̄ deū adheſim9 ſepamur· et h̃ ē qđ ꝯminať nob Ezech̃· xxiiij· Ecce ego tollo a te om̄e d̃ſidabile oculoꝝ tuoꝝ ⁊ h̃ ē qđ d̃ ps̃· deſideriū pctoꝝ pibit· hinc ē q̄ ille diues in euāgelio de oib9 bonis h̃ relictis guttā aq̄ n̄ potat ipetrare ⁊ h̃ ē qđ d̃ ps̃ dormier̄t ſomnū ſuū ⁊c̃· hinc bn̄· In morte n̄ magnū a liq̄d nec puū imo n̄l oino de oib9 bonis h9 ſeculi ſecū delatur9 ē h̃ time g° o hō· q̄ ī morte ſepand9 es ab oib9 bonis h9 corpis ⁊ tā dulce corpis ⁊ aīe ꝯmertiū amariſſime ſecand̃ ē diuortio· Scđz iuditiū exercz d̃s in cōpe ꝑpť delcabiliū fruitōz· q̄ ſ̄m meſurā de lectabiliū totū corp9 pealitates ⁊ amaritudies ſuſťiebit· q̄ q̄to aliq̄d delicatius ē nutritū tāto īpacienti9 ⁊ g̃ui9 ſuſtinz amara ⁊

iō corp⁹ qd̓ h̄ delc̄abili⁹ fruebat̄ p̄ mortis amaritudinē amariſſi=
me cruciat̄ nīl de ceto guſtās de oībꝫ delc̄abilibꝫ q̄ reliq̄d· hinc
Sap̄·di·Sic̄ morit̄ hō ſic moriunt̄ ⁊ illa delc̄abilia qꝛ corp̄e mo=
riente ſecū oīa morient̄·h̄ g° iuditiū in h̄ maxīe ɔſiſtit·vt q̄to cō
pus delicati⁹ h̄ nutrit̄·tāto mortis amaritudinē ḡuiꝫ ſuſtinebit
hic in apok·dr̄·q̄ntū glificauit ſe ⁊ idelitijs fuit tm̄ date ei detō
mentis·tāto·n·erit mors amarior·q̄to vita fuit delicatior adō
ei mors ē amara·ut ſolū nom̄ mōtis oīa viuētia abhorreſcāt·hic
Ecc̄·xlj·dr̄·O mors q̄m amara ē mēoria tua hoī pacē hn̄ti in ſbījs
ſuis·q̄ ſi mortis mēoria ē amara·q̄s cogitare pot̄it q̄ amariſſima
ſit mors ip̄a·hinc accidit illō miſ̄abile·q̄ ſaluator ex ſola mōtis
imaginatōe ⁊ mēoria·q̄ in p̄xio voluit ſuſtinē ſangnē ſudauit vt
hēt̄ Lu·xxij·Fact⁹ iħs in agonia p̄lixi⁹ orabit ⁊ fc̄s ē ſudor ei⁹ tā
q̄ gutte ſanguinis decurrētis in t̄raꝫ·Tercium iuditiū exercꝫ dˢ
ſup̄ corp⁹ ꝓpt̄ turpiū ⁊ carnaliū imaginatōꝫ·p̄mittēs nos larua=
les faties demonū ḡuit̄ inq̄etari qd̓ iuſto dei iuditō agit̄ tū quia
eoꝝ p̄ſuaſiōib⁹ ſepe ɔſenſim⁹·tū qꝛ t̄pia ſepe et cānalia fātaſma
ta admiſim⁹ ut ſic p̄ demones peccauim⁹ eoꝝ p̄ſuaſionib⁹·ɔſen
tiendo ſic etiā p̄ demōes torq̄mur vt fiat qd̓ ſcriptū ē Sap̄·xj·p̄ q̄
q̄s peccat p̄ h̄ ⁊ torquet̄ ⁊ h° ɔminat̄ dn̄s p̄ ẏſa·xxxiiij·Occurrēt
eis demonia onocētauri ⁊ piloſi ⁊ clamabit alt̄ ad alteꝝ ſꝫ q̄ cla
mabūt h̄ inſinuat nob̄ bn̄·di·Clamāt demōes affer affer īfige ver
rub⁹ īpone male bulliētib⁹ caldarib⁹·de h̄ t̄plici iuditio·qd̓ ſup̄
corp⁹ agit̄ di·bn̄·Quis pudor erit o aīa mea·cū dimiſſis oībꝫ q̄ꝝ
p̄n̄tia tibi tā iocunda·tā ḡtus aſp̄cs·tā faīliaris cohītatio·ecce p̄
mū iuditiū·duriſſima acerbitate multat ecce ſ̄m ſola egredie=
ris in incognitā regiōꝫ occurſantia tibi cat̄uatim ruē detrima illa
mōſtra videb̄·Quis tibi ī die tāte nc̄citatis occurrꝫ·Quis tuebit̄
a rugiētib⁹ p̄patis ad eſcā·q̄s ɔſolabr̄ q̄s dducz ecce t̄ciū iuditiū
corp̄is·Scōm iuditiū inſtaurat dˢ ɔ̄ aīaꝫ p⁹q̄z ē a corp̄e exalata
qd̓ iuſto dei iuditio agit̄ eo q̄ nullū pc̄tm ɔmittit̄·ad qd̓ ip̄a aīa
p̄us volūtatē n̄ dedit ⁊ ɔſenſū di·aug̃·Pc̄tm adeo volūtariū ē·q̄
ſi n̄ ſit volutariū n̄ ſit pc̄tm·hic dicebat illa v̓go·ſi v̓ginitatē in ab
ſtuleris duplicabis m̄ coronā·⁊ iō merito aīa diſtrictiſſime iu
dicat̄ h̄ at̄ iuditiū ɔ̄ aīaꝫ t̄plici examīe inſtaurat̄·ſ·in nūo pondē
⁊ mēſura·Sic·n·ait dn̄s ẏſa·xxviij·Ponā iuditiū ī pondē ⁊ iuſti
tiā in mēſura·It̄ ſap̄·xj·Oīa in nūo mēſura ⁊ pondē diſpoſuiſti·
P̄rio g° aīa dei iuditō p̄n̄tata iudicat̄ in nūo·qꝛ oīa pc̄ta cogita=
tōis·locutōis·op̄atōis vel cꝫcūqꝫ alt̄ius ɔmiſſiōis diſtrictiſſime
nūant̄·nec ē pc̄tm licꝫ minutiſſimū qd̓ nūeꝝ hūc euadat nec ſolū
pc̄ta·ſꝫ ⁊ bona op̄a·nūant̄·vt malis pena·boīs at̄ p̄mia t̄buant̄
Sic·n·dr̄ Ecc̄·vij Cūcta q̄ fiūt adducet dˢ ad iuditiū·It̄ ie·xxxiij
adᶜ trāſibūt greges p̄ manū nūantis·cui ɔſonat ap⁹·ij·Coꝝ·v·

Om̄es nos manifeſtari oꝫ an̄ tribunal xp̄i vt referat vnꝰ q̄ſqꝫ ꝓut
geſſit ſiu bonū ſiu malū· veꝝ qꝛ plēa ꝯgnitō ꝯ ꝑū nr̄oꝝ ex ſolo nūo
haberi nō poterit nec digna retributō bonis ⁊ malis nr̄is ex ſolo
nūo poteſt haberi ideo non ſolum in numero· ſed eciam in pon
derē· iudicamur· hic bñ· qꝺ ſine nūo ē quō nūabo· quō ſatiſfatiā cū
cogar reddē vſqꝫ ad nouiſſimū q̄drātē Scđm gº iuditiū ꝯ aīaꝫ in
pondē inſtaurat̄ ꝑꝺans bona q̄ fecimꝰ ſi dig̃ ſint retributōe etna
mala q̄ ꝯmiſſimꝰ ſi dig̃ ſint gehēna· Si bñficijs dei grāꝝ actōibꝰ
ſufficient̄ rn̄dimꝰ· ſi dona eiꝰ ad lucꝝ debitū poſuimꝰ· Si ꝑxios
ut nos dileximꝰ· ſi tp̄s bñ expēdimꝰ· ⁊ ſm̄ h̓ ponꝺꝰ dig̃ nob̄ ret=
butō reponꝺat̄· Qꝺ bñ in veteri lege nob̄ inuit̄· v̓ oīa ponꝺare iu
bent̄· q̄ ad ſctuariū ꝑtiebāt· hic exo· xxx· ꝺꝛ Equal̄ ponꝺis erunt
oīa· It̄ ꝓu· xj· Equū ponꝺꝰ volūtas eiꝰ· h· n· ponꝺꝰ ad iuſtū ret=
butōis meritū ſūme ē nccriuꝫ· nā int̄ bōa ⁊ bōa mala ⁊ mla n̄ ꝑua
ē diſtātia aliꝺ· n· opꝰ ē leuiꝰ aliud grauiꝰ· cui oꝫ leuiꝰ et grauiꝰ ꝑmiū
rmetiri· Illis· n· mal̄ q̄ tā grauia ſūt ut dimergāt ad iferna iuſta re
butōe dāpnatō ꝯꝛꝛn̄dꝫ leuibꝰ v̓o malis pēa leuioꝛ· ſ· purgatoꝛiū
ꝺputat̄· Silꝛ bona illa q̄ cū mag̃ grauitate conamis ⁊ laboris dn̄o
exhibent̄ grauis ⁊ celeſtis regni ꝑmiū ꝯſeq̄zt̄· Illa q̄ leuit̄ ⁊ ſine di
ligētia fiūt ꝑmia accipiāt leuiora· ſic oīa nr̄a pc̄ta ponꝺant̄· q̄ ve
nalia q̄ moꝛtalia· q̄ ex īfirmitate· ignoꝛātia vel malitia ſint ꝯmiſſa
vt recipiat vnꝰq̄ſqꝫ ſm̄ apl̄m ꝓut geſſit ī coꝛꝑe ſiu bonū ſiu malū·
de q̄ diſtricta retributōe ꝺꝛ leuit̄· ſic fecit ſic fiet ei· ⁊ q̄lem īflixit
maculā· talē ſuſtinē coget̄· ibi et̄ ponꝺat̄ ſi equū ponꝺꝰ ꝑxis ſua
uimꝰ· q̄s eq̄ vt nos tenemur diligē· ſic ī lege pc̄ipit̄ v̓ ꝺꝛ iuſtꝰ ſit mo
diꝰ equꝰqꝫ ſextariꝰ· ſi viꝺl̄ꝫ ī bonis eos iudicāꝰ ſic nos volumꝰ iu
dicari ⁊ ī malis nos iudicāꝰ ſic illos qꝛ raro ſuat ad regulaꝫ di
n· ẽg· Fit pleꝝqꝫ ut ⁊ nr̄a grauia leuit̄ ⁊ ꝑxioꝝ leuia grauit̄ iudicemꝰ·
q̄ꝺ q̄ꝛ graue ſit apud deū oñdit̄ ī ꝓu· Ponꝺꝰ ⁊ ponꝺꝰ· m̄ſura et mē
ſura vtꝝqꝫ abhoīatio ē apꝺ deū· ponꝺat̄ eciā ſi pcc̄is nr̄is inſtuꝫ
ponꝺꝰ ſatiſfcōis exſoluimꝰ· qꝺ ſi n̄ feciꝰ di· nob̄ ꝺs illud ꝑalip· E
go maiꝰ ponꝺꝰ apponā· 3º examinat̄ aīa ī iuditio ꝑ menſura· ibi
n· oīa nr̄a tā bōa q̄ꝛ mala n̄ ſolū nūant̄ n̄ ſolū ponꝺant̄ ſꝫ et̄ mēſu
rant̄· q̄ꝛto tp̄e peccauimꝰ ſi pc̄ta ſint ꝯtinuata· vel vſqꝫ ī ꝯſuetudi
nē ꝑlōgata· vel ſi ex ſubreptōe vel delibatōe ſint ꝯmiſſa vtꝝ tam
lōga vt ꝑtingē valeāt ad īfernū Silꝛ bona nr̄a mēſurant̄· vtꝝ eis
remetiri ꝺeat regnū dei· ſic qꝫ ꝯtingit· vt nob̄ ꝓ bōis et malis eq̄
mēſura iuſte retributōis cibus remetiat̄· De hac mēſura ꝺꝛ ij· Re·
Menſus ē dauid duos funiculos vnū ad occidenꝺ ⁊ aliū ad viui
ficanꝺ· q̄ꝛ ꝑ dauid q̄ manufoꝛtis· n̄ ꝺs· q̄ꝛ ꝑ funiculos n̄ iuſta ret
butō boni ⁊ mali accipit̄· ꝑ q̄ꝛ alij ad occidenꝺ alij ad viuificanꝺ
ꝑ iuſtā retributōis regulā meciunt̄· ꝺ hac mēſura ꝺꝛ zach· ij· Leua
ui oculos meos ⁊ ecce vir· ⁊ in manu eiꝰ funiculꝰ mēſure ⁊ dixi q̄

tu vadis· ⁊ dixit ad me· vt meciar irl'm· q̄ta ſit lōgitudo et latitu-
do eius· vnde luc̄· vi· Ea mēſura q̄ mēſi fu͛itis reme· vob̄· De hac
t͛plici examie d͛r dan̄· Mane thetel phares· ⁊ h̄ ē mt̄p̄tatio ei⁹ ma
ne nūauit d͛s regnū· ⁊ h̄ q̄tū ad nūeꝝ· thetel· i· appēſus es in ſta
tera q̄tū ad pondꝰ phares īuentꝰ es mi⁹ hn̄s· ſ· p mēſurā· O q̄
ta ibi ad lucē ꝓdeūt· q̄ h̄ nunq̄ fuerͭ ad mēoriā reuocata· O q̄ta
ibi apēt pc̄ta· q̄ h̄ opa meritoria ſpabāt͛ qd̄ ꝯſidans iob· ait· Ve-
bar oia opa mea· qd̄ expons̄ g͛g· di· q̄ apte egerim video ſ; q̄ in
his· latent͛ p tuleri ignoro q: nr̄a iuſtitia ad d͛ine iuſtitie examē
deducta īiuſtitia eſt· nulli· n· ſua iuſtitia ſuffic̄· Terciū iuditiū in
ſtaurat d͛s iudex iuſtꝰ ō corpꝰ ⁊ aīa; ſ; merita ⁊ debita ī ſc̄do iu
ditō īuenta diffinitiuā ſnīa; ꝓmulgādo qd̄ ꝯtigit· cū āgelis tub̄
ſonātib⁹ ī extremo iuditio mortui ſuſcitant͛· ⁊ an̄ t͛bunal iudicis
ꝯgregant͛· tūc due dant͛ ſnīe vna ꝓ elc̄is· ⁊ alt͛a ꝓ repb̄· p͛ma erit
iſta· veite bn̄di· ſc̄da ite maled̄· p p͛mā ſnīa; elc̄is ieffabil' gl͛a· p
ſc̄da; repb̄ int͛minalis ī miſia adiudicat͛· Eſt at͛ elcōꝝ gl͛a ieffabi
lis ꝓpt͛ t͛a· ſ· ꝓpt͛ oīm bōꝝ gn̄alē īfluētiā· totalē ſuffitientiā· et͛na;
ꝑmanētiā· P͛io dico ꝓpt͛ oīm bōꝝ gn̄alē īfluētiā q: dei pr̄is dei
filij dei ſpūs ſc̄ti· oīm āgeloꝝ oīm ſcōꝝ gl͛a ī nos fluit hic p pſa·
lxij· Delicijs afflues ab oīmoda gloria dei· Sc̄do erit gloria ieffa
bilis ꝓpt͛ totalē ſuffia;· q: gl͛a q̄ ab oīb; fluit ī nos totos fluit vt
n̄ ſit dāe pūctū ī corpe ⁊ aīa q̄ n̄ hac gl͛a repleat͛· hic itm pſ· lxiiij
Deſta tua ⁊ ſolitudies tue· ⁊ t͛ra ruine tue āguſta erūt p̄ hitato
rib⁹· ⁊ dicēt ī aurib⁹ tuis āguſtꝰ ē loc⁹ fac ſpaciū vt inhitē;· Ter
cio erit ieffabilis ꝓpt͛ et͛nā ꝑmanētiā· q: lux ꝑpetua lucebit ſc̄tis
ſuis· ſic eꝯu͛ſo repbis erit ieffabilis miſia ꝓpt͛ p̄dc̄a t͛a· ſ· ꝓpt͛ gn̄a-
lē oīm maloꝝ īfluētiā totalē ſuffētiā et͛nā ꝑmanētiā P͛io dico
eoꝝ miſia erit in effabilis ꝓpt͛ oīm maloꝝ īfluētiā· oē· n· malū ī
fluit ſup eos· qd̄ deu°· xxviij· dn̄s ꝯminat͛ cū di· Vniuſos lāgwo
res ⁊ plagas q̄ ſūt ſcripte in uoluīe legis īduc; dn̄s ſup te· Sc̄do
repboꝝ miſia erit ieffabilis ꝓpt͛ totalē ſuffētiā q: ī toto cōpe ⁊
in oīb; mēbris pit͛ ⁊ in aīa hāc miſiā ſuſtiebūt· Tertio erit ieffa
bilis ꝓpt͛ et͛nā ꝑmanentiā· vn̄ pſa· Ignis eoꝝ n̄ extigwet͛ n͛ v͛mis
eoꝝ moriet͛· Seq͛t͛ t͛ciū p͛ncipale· ſ· ſic· n· fiet ⁊ tuū· In q̄ p̄muimur
ne ad tā diſtrictū iuditiū n̄ optie muiti vemā⁹ ꝓpt͛ qd̄ ſciend̄ q̄
ſūt t͛a gn̄a exercitioꝝ· q̄ huic diſtrictōi miſicordie nos ſubducūt
ſ· ſi noſmetip̄os in hac vita diſtricte iudicā⁹· ſi offēſas remittā⁹·
ſi iuditiū ꝓxioꝝ declināꝰ· Nā de p° di· apꝰ· Si noſmetip̄os diiu
dicabim⁹ n̄ vtiq; iudicamur· hn̄· nl̄ aliō a nob̄ exigit d͛s· tm̄ dicāꝰ
iniq̄tates nr̄as ⁊ iuſtificabit nos g͛tis ut gr̄a ꝯmdet͛· Diligit· n·
d͛s aīa; q̄ ſine int͛miſſiōe diiudicat ſemetip̄a;· id q; iuditium n̄ n̄ p̄
ponas a nob̄ exigit· q: ſi noſip̄os iudicamꝰ n̄ iudicabimur· ſ; n̄ fa
cile q̄s credat iudicō ſuo n̄ ſufficit ut q̄s ſe iudicet ſola ligwa di-

ego me pctōrē3 iudico me pctōrē3 eē ꝯgnoſco ſ3 ad v̓m iuditium
reqrit̄ t̄plex teſtis dn̄o teſtāte In ore duoꝝ vel triū teſtiū ſtet
omne verbū ſc3 teſtis cordis ꝓfunde ꝯtritōis·teſtis oris fidelis
ꝯfeſſionis·teſtis operis ꝯmenſurate ſatiſfactōis ⁊ h̓ iudiciū a no
bis exigit de9 in eo q7 di·job·vij·Nolite ſm faciē iudicare·ſ3 iu=
ſtū iudiciū iudicate q7 ſi vn9 illoꝝ teſtiū defuit di·nob̓ de9 illō
Sap̄·iij·Nō recte iudicaſtis·Scd̄m qꝺ huic diſcricto iudicō nos
ſubducit ē iniuriaꝝ ſiue offenſionū remiſſio per qꝺ ſupramodum
dn̄m placam9·Vn̄ luc·vj·Dimittite ⁊ dimittemini·it̄ mat̄·Si di
miſeritis hoīb9 pcta eoꝝ dimittet vob̓ celeſtis pr̄ delicta vr̄a·qꝺ
ſi nō dimiſeritis nec pr̄ celeſtis dimittet vob̓ pcta vr̄a Ecci·Re=
linq̄ ꝓxio tuo nocenti te ⁊ tibi depcanti pcta ſoluent̄ Terciū eſt
vt ꝓxim nr̄m ꝺ malis nō iudicem9·hīc dn̄s ·Nolite iudicare vt
nō iudicemini·in quo·n·iudicō iudicaueritis iudicabimini· Si g°
hec tria exercitia tanq̄7 tres vnctōes nūcios ꝑmitti9 pacē nob̓ i
petrant vt miſericordit̄ iudicemur. De ſctō martino

Culis ac manib9 i celū ſemper intent9 v̓ba ſūt ecc̄ie btm̄
Martinū de vite ſcītate ꝯmendantis di·Gre·Scōꝝ exem
pla animos audienciū accēdunt·vt videāt q̄ ab eis fortia
fc̄a ſūt ⁊ valde ſibi indignant̄ pariter ⁊ humiliant̄ q7 talia nō re=
mittant̄·Verba g° ꝓpoſita maxīa3 ſcītatē glīoſi h9 pn̄cipis nob̓ i
ſinuant·ꝓpt̄ q̄7 nobis v̓miculis vilib9 merito indignamur·q̄ iō ꝺ
notioni audienciū ꝓpoīm9·vt per h̓ vt cūq3 conemur erigē caput
⁊ reptando tenuit̄ imitari ad qꝺ faciendꝺ v̓ba ꝓpoſita·Pr̄io expo
nam9·vt ꝯgnito intellectu v̓boꝝ ſciam9 quō ipm imittemur·Sc̄a
g° eccia ꝯmendat ſcm̄ Martinū q7 oculis ac manib9 ſemper fuit
intentus in celū·per oculos aūt deuotō3 ⁊ intentō3 accipim9·per
manū aūt operatōm·Nā de oculo deuotōis ꝺr in Cant̄·vulnera=
ſti cor meū ſoror mea in vno oculoꝝ tuoꝝ·h̓ ē in oculo deuotōis·
De oculo v̓o intentōis ꝺr Mat·⁊ Luc̄ Si ocul9 tu9 ſimplex fuerit
totū corp9 lucidū erit q2 ab intentōe oīa opera nr̄a tenebroſa vl̓
etiā lūmoſa iudicant̄·Quicq̇d·n·agāt hoīes intentō iudicat oēs
Q7 eт per manū operatō deſignet̄ di·greg̃·Q7 per manū n̄ oper
atō deſignat̄·ē g° ſenſus ꝓpoſiti thematis·Beat9 martinus tota
deuotōe in celo v̓ſabat̄ ⁊ cū h̓ ꝑ intentō3 oīa ſua opera i celū ſil̓r
ordinabat·vt nl̄ vnq̄7 ꝓpt̄ ſe·ꝓpt̄ hoīes·ꝓpt̄ mūdm facēt·ſ3 oīa ꝓpt̄
deū·ſic v̓uit pt3 quō iſte ſcūs oculis ac manib9 ſemper fuit intē=
tus in celū cui ſil̓e ē illud qꝺ de cetis ꝯfeſſoribus ꝺr·Iſte ſcūs di
gne in mēoria3 v̓tit̄ hoīm 2c̄ vſq3 cogitatōe ⁊ auiditate Expoſitis
g° ꝑdictis v̓bis nūc ꝓponendꝺ ē quō ipm imitari debeā9·vt ſi glīa
ei9 participes eē cupim9 viā per q̄7 venit̄ ad glīa3 nō recuſemus·
vt ⁊ nos poſſim9 glīari i dn̄o dicentes Oculi mei ſemp ad dn̄m
Verū q2 nemo repente fit ſūmus nec ſine q̇buſdā medijs oculos

nr̄os ſp̄ in celo tenere poſſum⁹ ⁊ iō oculi nr̄i in inferiorib⁹ iſtis
acuendi ⁊ aſſweFaciēdi ſūt·vt tandē aliqn̄ ipos tāq̄ quibuſdā gdib⁹
duce gr̄a ad deū ſp̄ erigē valeam⁹·Primo g° oculos nr̄os cū ma
nib⁹·i·deuctōꝫ nr̄aꝫ ⁊ intentōꝫ ⁊ omēꝫ opatōꝫ retro nos diriga
mus·Scd̄o an̄ nos ꝓſpiciam⁹·3° infra nos videā⁹·q̄rto itra nos
inſpiciam⁹·q̄nto a dextris ⁊ ſiniſtris circūſpiciam⁹·ſexto ad celū
oculos erigam⁹·ſeptimo oculos ipi deo q̄ntū poſſum⁹ infigamus
hec ꝓſeq̄ꝫtes p ordineꝫ·Primo oculos nr̄os p⁹ tergū ſup mala
q̄ omiſim⁹ reflectā⁹ deuotōꝫ ꝓfūde pn̄ie cū intentōe ⁊ opatōe
in ſatiſfactōis ſacrificiū offerētes·cito·n·ꝓficim⁹ ſi exercicijs nr̄is
rectū ordinē iponam⁹·qd̄ facē mouemur·Leuit̄·Iuſte qd̄ iuſtū ē
exeq̄ris tl̄r h̄ agētes vt an̄ oia p ocl̄m deuotōis penitea⁹ ꝯſidan-
tes intimo dolore·q̄·q̄nta·q̄lia·ſint omiſſa·⁊ tūc p oculū inten-
tōis oia nr̄a opa i ſatiſfactōꝫ taliū iuſto ordine dirigam⁹·ita vt
ſi fieri potit·ſingulis pcc̄is ſingulas deuotōes pn̄ie t̄buam⁹ qd̄
faciebat·jē·Cū pcc̄a ꝓpl̄i deplorabat dicēs diuiſiōes aq̄ꝝ dedu-
xit oculus me⁹ Qd̄ exponēs greḡ·di·Diuiſas q̄ ꝓpe ex oculis lacri
mas deducim⁹ cū ſingulis pcc̄is diſptitas lacrimas dam⁹·Huc
reſpectū iuſte figuratū legi⁹·Exo·xiiij̄ v̄ legim⁹ Egredientes fi
lij iſrl̄ de egipto leuauert̄ oculos ſuos ⁊ viderūt egiptios p⁹ ſe ⁊
timuerūt valde clamauerūtq̄ꝫ i celū·p egyptios·n·q̄ tenebre int̄
ptant̄ ſignat pcc̄a·q̄ cū tot ⁊ tanta videm⁹ nos inſeq̄ merito time
mus ⁊ clamam⁹ ad dn̄m·Huc g° reſpectū taꝫ diu ꝯtinue⁹ q̄uſq̄ꝫ
dn̄s miſit⁹ nr̄i dicat nob illd̄ yſa·Ego deleui vt nubes iniq̄tates
tuas·⁊ q̄ſi nebulā pcc̄a tua·ſꝫ quid ꝓdeſt remiſſio pctōꝝ·ni det̄
nobis gr̄a ꝯtinendi·Scd̄o g° oculos cū manib⁹ an̄ nos i dei iudi
ciū dirigam⁹ cogitātes q̄ diſtricte p pcc̄is ſingulis ⁊ maxie p⁹
remiſſionē iētatis a deo iudice iudicamur·q̄ i nūo pondē ⁊ mēſu
ra oia exoluē nos oꝫ·Eccī d̄ omni errato adducet te de⁹ ad iudi
ciū qd̄ ſi aptis oculis videm⁹ pcc̄a cū ſūma diligentia cauēm⁹ q̄s
em̄ niſi mētis inops a judeo mutuaret obulū·vt in h̄ui p eo rōdēt
marcā auri·aut q̄s p delcatōe momētanea penā lōgiſſimā ⁊ cuꝫ
h̄ g̃uiſſimā ſuſtineret·hic·Sapn̄s·Minimū p magno placeat t̄·Ac
ſi dicat minima pena i reſiſtendo placeat tibi p magno·i·pl⁹ q̄
magna pena in luendo·cū g° vicijs ⁊ iā dimiſſis pcc̄is itm̄ ipu-
gnamur ꝯſenſus nr̄os fortiter teneā⁹ dirigētes oculos cū man
ib⁹ an̄ nos ad dei iudiciū atq̄ꝫ dicētes illd̄ apl̄i·Horrendū ē incidē
i man⁹ dei viuētis q̄ ſi p⁹ ea daret̄ itm̄ gr̄a penitendi multo tn̄
facili⁹ cauet̄ pctm̄ q̄ emendet̄·oꝫ em̄ hoiem p multa trahi anq̄
pctm̄ penit⁹ deſtruat̄ ꝓpterea Ambroſi⁹ di·Facili⁹ inueni eos q̄
innocenciā ſuauert q̄ q̄ dignā pn̄iaꝫ egert̄·tāta·n·mala incurri⁹
ex pcc̄o q̄ raro vnq̄ ad plenū emēdant̄·qd̄ figuratū legi⁹ i vet̄i
teſtamēto q̄ licꝫ tēplū dn̄i p⁹ p̄mā deſtructōꝫ fuiſſet ſepi⁹ repatū

nūq̄₇ tn̄ fuit ad decorē p̄ſtinū reformatū Verū q₂ p⁹ pctoꝝ emē
datōꝫ·⁊ p⁹ eorūdē ceſſatōꝫ iā int̄ aīcos dei incipi⁹ ꝯputari iō ne
ceſſe ē vt in ſignū eiuſd̄ aīcicie incipiā⁹ a dn̄o tāq̄₇ filij kmi flagel
lari Sic·n·angel⁹ dixit ad thob·Quia accept⁹ eras d̄o ncc̄e fuit
vt tēptatō ꝓbaret te·⁊ de abrahā d̄r judith·Abrahā p multas
t̄bulatōs ꝓbat⁹ aīc⁹ dei fact⁹ ē·⁊ iō vt h̄ dn̄i flagella v̄tuoſe ⁊
cū pacīa ſufferā⁹ ncc̄e ē vt oculos iteꝝ alibi inflectam⁹ Tercio g°
oculos cū maīb⁹ infra nos i infernū cū multa ſollicitudīe diriga
m⁹·vt ſi amara videant̄ flagella dn̄i cogitē⁹ meli⁹ ē vt h̄ caſtige=
mur q̄₇ i inferno et̄nalit̄ dānemur dicētesq₃ in ſingulis flagellis
illud judith·Oēs q̇ tēptatōs n̄ ſuſcepr̄t cū timore dn̄i ext̄miati
ſūt·n̄ g° vlciſcamur nos p nob̄ p hijs q̄ patimur·ſ₃ reputantes
pc̄tis nr̄is h̄ ip̄a miora eē ſuꝑplitia flagella dn̄i q̄ſi ſui dn̄i q̇ cōri
pimur ad emēdatōꝫ n̄ ad pditōꝫ mi az euemiſſe credā⁹ Qui·n·vt
ait job timet pruinaꝫ irruet ſup eū nix·cū g° flagellamur a dn̄c
dirigā⁹ oculos cū maīb⁹ infra nos ad penas inferni dicētes cum
gaudio melius ē h̄ purgari q̄₇ illic et̄nalit̄ cruciari Ip̄a·n·flagella
certū dāt indiciū q₇ inferni ſuꝑplicia euademus q₂ vt ait ꝓph̄a·
Nō ꝯſurgꝫ duplex t̄bulatō·dicꝫ q₃ nob̄ deus afflixi te ⁊ n̄ affligaꝫ
te vltra·Hoſtis aūt nr̄ ꝺpabl̄s vidēs nos p pc̄tōꝝ remiſſiōꝫ ⁊ p
coꝝ ceſſatōꝫ p̄t̄q₃ p dn̄i flagellatōꝫ nō ſolū erutos a ſua ptāte·
ſ₃ lōge ab eo alienatos·acrius incipit nob̄ inſiſtē inſtaurās ꝯtra
nos oīa h⁹ mūdi delcābilia·p q̄ tāq̄₇ p machinas fortiſſime nos
impugnat imittēs nob̄ tales ⁊ ſil̄es intoxicatas imiſſiōes·q̇d fa
cis ⁊ pn̄tēꝫ vitā vis pd̄e ⁊ futāꝫ·Quāto g° oculis ac maīb⁹ totū
hūc mūdū cū ſuis appendicijs ꝯſpiciā⁹ caute eſtiantes· q̇d oīa q̄
mūdi ſūt bīta ꝓficiāt·q̇d n̄ bīta noceāt·⁊ inveim⁹ q₇ bīta nocēt
plim q₂ dei aīcitiā p dimus ⁊ p ꝺn̄s oīe bonū di·joh̄s·Qui vlt
aīc⁹ eē h⁹ ſc̄li inimic⁹ dei ꝯſtituit̄·Inimicos aūt ei⁹ de⁹ pcutit i
p⁹teriora ⁊ obꝓbriū ſempit̄nū dabit eis·vt ait p̄s ſpreta autē
ap̄t deū multū ꝓficiūt·q₂ p eis nob̄ oē bonū ꝯmutat̄ dn̄o ꝓmit
tēte Mat·oīs q̇ reliq̄rit fr̄eꝫ ⁊ ſororē pr̄eꝫ ⁊ mr̄eꝫ domos ā agros
ap̄t nomē meū cētu·ac·⁊ vi·et̄·poſſ·Qd̄ expōn̄s aug·di· O felix
ꝯmutacio petr⁹ reliq̇t oīa vana ⁊ accepit oīa bona Nā d̄ hijs va
nis di·Sal̄on vidi cūcta ſb̄ ſole ⁊ ecce vniūſa vaītas q₇ aūt ꝓ hīs
accepit oīa bona facile oſ̄dit̄·q₂ accepit deū i q̇ ē vacīt oē bonū
q̄₇ ꝯmutatōꝫ ſi vt vere ē luculent̄ pſpici⁹·facile ꝯtēpnim⁹ vniūſa
ſalti iudicio rcīs·⁊ l₃ hō ex hac ꝯſidatōe luce clari⁹ videat oīa q̄
mūdi ſūt pcint⁹ ꝯtēpnēda tāq̄ꝫ vilia iutilia ⁊ oīo pniciōſa int̄ior tn̄
affectio difficillīe abſtrahit̄ ab eiſd̄ iō oculi cū maīb⁹·i·devocō in
tencō ⁊ oīs nr̄a opa° intra nos ē dirigēda vt int̄ior nr̄ hō ab hac
viſcoſa ⁊ lutulēta mala abſtrahat̄·Quīto g° oculi cū maīb⁹ intra
nos dirigant̄ diligēt̄ ꝯſidantes vbi īt̄iora nr̄a iaceāt vbi ſordeāt

⁊ inueni̅m⁹ q̄ꝛ ec̄ pc̄tis expulſis adh̄c reliquiaꝝ viſccſitas multū
hēt. di. n. bn̄. h⁹mōi peſtes vicōꝝ vſqꝫ ī vltima ſolicitudine ſoli=
tariū pſecunt̄ ⁊ n̄ ptinaci ſtudio expug̃ta ſūnt leuiri pn̄t ſꝫ vinci
vix pn̄t ⁊ qūocūqꝫ oponat ſe ai̅⁹ hēt ⁊ in q̄uis ſolitudīe ſecretuꝫ
⁊ ſilentiū cordis eē nō patit̄ cui q̄ maiorē otingit ineſſe oſwetu=
dis vſū. eo em̄ eq̄oꝛ ⁊ rebellioꝛ inuenit̄ g° hō intrcrſū ingrediēs
potēcias aīe ex male oſivetudīs vſū depꝛauatas. ⁊ ad h̄ trena ap
petēda peſſime incuruatas erigat ⁊ corrigat. nā rōm q̄ data eſt
hōi vt deū ognoſcat inueīt cecā volūtatē q̄ data ē hōi vt ogintuꝫ
amaret inueīt incuruatā mēoriā q̄ data ē hōi vt icog̃to ⁊ amato
dulcit̄ req̄eſcēt inuenit inſtabilē ⁊ inq̄etā erigat g° hō rōꝫ ad dm
vt eū ſꝑ cogitet. Cōrigat volūtatē vt ſolū deū ogintū amet ope=
ſcat mēoriā a vagis vt ī dō diſcat tand̄ alr̄ ſtabiliri nude potēcie
talit̄ vt dcm̄ ē repate cito recupant ꝓ mō amoris q̄ꝛ hn̄t ad deū
q̄cūqꝫ auiſe a dn̄o ꝓdideřt veꝝ q̄ꝛ difficillie vt dcm̄ ē a treis hee
potencie auellunt̄. n̄ oñdat̄ eis aliq̄d meli⁹ q̄ ſe oūtāt ⁊ cui ꝓmo
uētegr̃a inhēant idcirco itm̄ erigēdi ſūt oculi cū maib⁹ ad ſūma
q̄ꝛ vt dicit bn̄. Iuſtū ē vt q̄s pn̄cia n̄ olectant pſto ſit eis mēoria
futuroꝝ ⁊ q̄ de reꝝ affluencia deſpiciūt oſolari recordatio illos
delectet etn̄itatis q̄ꝛ nequaq̄ꝫ ſine amore eē potlint dicit. n. Gre.
Aīa ſine delcātōe eē n̄ potit. aut. n. delcābit̄ ī infimis ⁊ carꝫ ſup=
mis aut ī ſūmis ⁊ īfima tūc otēmt. Sexto g° erigā⁹ oclos cū ma
mb⁹ ad ſupna oūſatōm nr̃aꝫ hn̄tes in celo ⁊ hēditatē nr̃aꝫ a lon
ge ſalutantes qd̄ facē monemur. Gn̄. xiij. vbi dr̄. Leua oclos tuos
indirectū ad orientē ad occidentē ad aq̄lonē ad meridiē oēꝫ traꝫ
q̄ꝛ oſpicis tibi dabo qd̄ reuera ſolūmō ccgitatū poſſꝫ corda duriſ
ſima inflāmare q̄ꝛ nos viles vmicli tā glioſaꝫ hēditatē inetnū in
oīm bonoꝝ hūndancia poſſidendā alr̄ poſſidē⁹ ⁊ iō ꝓpt hāc co
piā oīm bonoꝝ ī hac peginatōe ſolo corpe oſtituti ccgitatōe ⁊
auiditate debēm⁹ in illa etna pr̃ia otinue oūſari ⁊ h̄ hortat̄ ap⁹.
dicēs Que ſurſū ſūt q̄rite vbi xp̄s ē in dextra dei ſedēs. q̄ ſurſum
ſūt ſapite n̄ q̄ ſup trā. hic bn̄. Circuite ⁊ vos dilcīſſime aīe ſedes
ſupnas ⁊ multas q̄ ī domo ſūt pr̃is māſiones hūilit̄ ꝓſternētes
corda nr̃a añ thronū dei ⁊ agn̄i ſuꝓplicātes ꝑcelſis ordib⁹ āglοꝝ
pr̃iarchaꝝ cuneos. nūm ꝓphetaꝝ. ſenatū aplicū ſalutantes ſuſpi
cientes coronas martirū. choors v̄ginū admirātes ⁊ q̄ꝛtū ꝑualꝫ
infirmitas cordis erigentes auditū Septio magn̄ ſcī adhuc al
ci⁹ erigūt viſū ſuū otēplatōꝫ ſuā q̄ꝛtū hūane fragilitati poſſibile
ē in ip̄m deū dirigētes ad qd̄ faciend̄. ⁊ ſi intdū admittit̄ rariſſiē
tn̄ fit illd̄ ⁊ h̄ ip̄m q̄ſi ad pūctū accidit viris ſanctiſſimis ⁊ pfcis
nec tn̄ adhuc ī ip̄m deū h̄ ē ī ipaꝫ vim ſūme eēncie ptigūt di. job
Sapia dīma abſcondita ē ab cculis oīm viuenciū Cui oſonat illd̄
ioh. Deū nēo vidit vnq̄ꝫ quāq̄ꝫ tn̄ vetis teſtamēti pr̃es referant

deū crebꝛi⁹ ſe vidiſſe di·n·iacob·Vidi dn̄m facie ad faciē It̄ job
Auditu auris audiui te nūc aūt oculus meꝰ vidit te Vidit yſa·q̇
ait·Vidi dn̄m ſedentē ſup ſoliū excelſū q̄ꝛ ↄtrouſiā ꝑ diſtictōꝫ
Gre·detm̄inat ita di·Quid ē qꝛ pr̄es veteris teſtamēti deū ſe vi
diſſe teſtati ſūt cū tn̄ dicat iob·Deū nēo vnq̄ꝛ vidit n̄ h̄ qd̄ patē
ter dat̄ intelligi qꝛ q̄ꝛ diu h̄ mortalit̄ viuit̄·videri ꝑ q̄ſdaꝫ ymaꝫ
ginas deꝰ pt̄·ſꝫ ꝑ ip̄am nec̄ e ſue ſpēm nō pt̄·vt aīa ꝑ gr̄am ſpūs
ſcī afflata ꝑ figuras quaſdā deū videat·ſꝫ ad ip̄aꝫ vim eiꝰ eēncie
non ꝑtingat·hinc bn̄ Quicq̄d de diuiſione fidelib⁹ h̄ imꝑtit̄ ſpe
clm̄ ē ⁊ enygma tm̄ diſtans a fut̄a vita q̄ꝛtū a veritate fides tp̄s
ab etn̄itate ⁊ h̄ ip̄m huit̄ ⁊ raptim qd̄ bn̄ job inſinuat di Ad dcū
ſtillat oculꝰ meꝰ Nā noīe ſtille modicitatē ⁊ raritatē h⁹ ↄtēpla
cionis inſinuat Quid g° agendū ſit in h⁹ ↄtēplacōis difficultate
docꝫ Bn̄·di·Hij q̇ ſoli dō vacāt ↄſidāt q̇d ſit de⁹ ī mōdo q̇d ī hoi
bus q̇d in angelis q̇d in ſe ip̄o q̇d in reꝓbis·Eſt·n·mōdi rector ⁊
gubnator·hoim bn̄factor ⁊ libator·angeloꝝ ſapor ⁊ decor·in ſe
ip̄o ·pncipiū ⁊ finis·ī reꝓbis·timor ⁊ horror Eſt g° in creaturis
mirabilis·ī hoib⁹ amabilis·ī angl̄is deſiđabilis·ī ſe ip̄o incōꝑhē
ſibilis·in reꝓbis intollerabilis Si g° hijs ſeptē ↄſiđacōib⁹ oculis
deuc̄ōis ⁊ intentōis cū maīb⁹ opatōm intenti fidelit̄ fueim⁹ vitā
nr̄aꝫ duci⁹ ad pfcm̄·h̄ g° circūſpectio ꝓfigurata legit̄·Ezech̄ vbi
d̄ ſcīs aīab⁹ d̄r qꝛ erāt plena ocl̄is an̄ ⁊ retro qd̄ expons Gre·di·
Corꝑa ſcōꝝ aīaliū id circo plena oculis deſcribunt̄ qꝛ ſcōꝝ actio
ab oī ꝑte circūſpecta ē·bona d̄ſiđabil̄r ꝓuidēs·mala ſolert̄ cauēs
caute g° inuigilāt vt ſe vndiqꝫ aſpiciāt vbiqꝫ cuſtodiant aut ne
mala ꝗpt̄ ea ip̄a aꝑpetāt aut h̄ eadē ſub ſpē bonoꝝ agāt aut ſe vi
cia v̄tutes mēciant̄·De hijs ſeptē circūſpectōib⁹ adhuc d̄r zach̄
iij·Septē oculi erāt ſup lapidē vnū· De eodem·

Artinus dicit·Gre·Martires eē poſſumꝰ eē ſi nullo ꝑcu
cienciū ferro trucidamur qꝛ nō ſolū h⁹ auctoritatis inſiꝫ
nuacōe ſꝫ gl̄ioſi iſti⁹ ↄfeſſoris nōis inꝑtatōe ↄgnoſcim⁹
euident̄ d̄r·n·Martinꝰ q̄ſi martir vn⁹·qꝛ cū ↄfeſſor fuit ⁊ tn̄ mar
tir d̄r q̇d aliud nob̄ innuit̄ n̄ qꝛ ſine effuſione ſangwis meritū mā
tirij ↄſequi poſſumꝰ apud deū·Vn̄ eccīa de iſto ↄfeſſore cātat·O
ſcīſſima aīa quā ⁊ ſi gladiꝰ ꝑſecutoris n̄ abſtulit tn̄ palmā marti
rij nō amiſit q̇bꝰ aūt exercijs h̄ poſſit fieri· Sciend̄ qꝛ tres hitus
reꝝ poſſet oīs hō ſcꝫ res corp⁹ ⁊ aīam·q̄ꝝ t̄a ſup̄ma exercicia vo
martio eq̇pollēt Sūt·n·iſtoꝝ ſup̄ma exercicia tā difficilia taꝫ ar
dua tā ſupꝛa mod̄ laborioſa vt ſangwieꝫ q̄ꝫ mart̄es effuderīt glaꝫ
dio·macie ſqualore ⁊ media attenuent ⁊ ↄſument·Hec per orꝫ
dīnē ꝓſeq̄ꝫtes Prīo dico qꝛ in ſup̄mū exciciū qd̄ ꝑ res ⁊ ī reb⁹ deo
poſſimꝰ exhibē ↄſiſtit ī plena cīm reꝝ ⁊ ꝑfectiſſima denudacō e
vt violicꝫ ꝓmpta volūtate ⁊ opis v̄itate aīa bona tꝑalia plene ⁊

ꝑfecte ⁊ integre relinqm⁹ nudi nudū xp̄m fideliť imitantes vt
cum atteſtatione ꝯſcientie dicē poſſumus cū aplo Ecce nos relin
quimꝰ omnia ⁊ ſecuti ſumꝰ te·vere pauꝑtati cū affectu ⁊ effectu
nos totaliť imergentes·Hanc aūt pauꝑtatē tribus aꝓpendicijs
veraciť ꝑſoluemus ſcꝫ in ꝓfunda cordis humilitate deſpecta ⁊
abhominabili ꝯtemptibilitate dura ⁊ aſpera penalitate·de pᵒ
ſcꝫ humilitate mouet nos dn̄s·Eccī·vij·humilia valde ſpm̄ tuū
quia de humilitate tanq̄ de radice pullulat om̄e bonum Om̄es
enim qui vnq̄ deo placuerūt ſūt eius grām ꝑ humilitatē ꝯſecuti
q̄ ip̄e deus·qui cīm ſctoꝝ ſuoꝝ decor ⁊ gloria in ſeip̄o diſciplis
ſuis ⁊ in illis ꝓpoſuit nobis dicens·Diſcite a me qꝛ mitis ſum et
humilis corde·qd̄ exponens bn̄·di·Sublimis eſt deus ſꝫ nō ita
ibi ꝓponiť ſꝫ eius humilitas imitationis nobis ꝓponiť in exēplū
ſi·n·ſeip̄ꝫ nobī ſua ſublītate ꝓponēt q̄s eū taliť poſſꝫ imitari·ſꝫ nl
nob̄ facilꝰ q̄ ſeq̄ ip̄m ī hūilitate maxīe cū oīa nr̄a q̄ tā ī affectib⁹
q̄ in defectib⁹ ⁊ eē ī effectib⁹ hēm⁹ ad hūilitatis nob v̓tutē ꝑeīt⁹
obſeq̄nť·ſeq̄mur gᵒ eū in hijs in q̄bꝰ facilliē poſſumꝰ·i·i ſuis hūi
lib⁹ quē in ſuis ſublimibꝰ ſeq̄ non poſſumꝰ·h̓·n·ē ſibi placidiſſi
mū ⁊ nobis facillimū·hinc bn̄·Inſan⁹ eſt ⁊ inſipiēs q̄cūqꝫ in alijs
vite meritis q̄ in ſola hūilitate ꝯfidit·Scd̄o vera pauꝑtas nō ſo=
lum ꝯſiſtit in ꝓfūda hūilitate ſꝫ eē in ꝯtēptibilitate om̄s·n·pau
ꝑes non ſolū ab extraneis veꝝ eē ab amicis ꝯtēpnunť ſic·n·dꝛ in
ꝓu·xiiij·eē ꝓximo ſuo pauꝑ odioſus erit jō·xix·Diuicie addūt
aīcos plīmos a pauꝑe aut hij q̄s hēt ſeꝑanť vt v̓aciť dici poſſit·
Ecūs ſū tāq̄ vas ꝑditū·qm̄ audiui vituꝑatōꝫ mltoꝝ ꝯmorancīū ī
circuitu·hic Eccī·xiij·Pauꝑ locut⁹ ē ⁊ dicūt q̄s ē h̓·Tercio vera
pauꝑtas ꝯſiſtit ī penalitate·multas·n·penas pauꝑes ſuſtinēt·
tā in vict⁹ tenuitate q̄ eē in nuditate ⁊ in cordis anxietate ꝑ q̄s
penas ſangwis q̄ꝫ alij martires effūdūt gladio ī pauꝑib⁹ ſqua=
lore ⁊ media euaneſcit p̄dcā gᵒ tria ſcꝫ hūilitas ꝯtēptibilitas pe
nalitas pauꝑes xp̄i caſtigant ⁊ efficiūt vt merito eoꝝ vita marti
riū recōpēſet·⁊ qꝛ p̄dcā tria volūtarie ꝓpeſſa ſupꝛa modū ardua
ſūt ⁊ difficilia nimiū valde·jdō tb⁹ p̄cōſiſſimis remunerat eos d̄s
Nā ꝓpť hūilitatē in pn̄ti ꝑ grāꝫ ſcificamur ꝓpť ꝯtēptibilitatē v̓o
aſſeſſores in iudicō ſublimamur ꝓpť penalitatē aūt ī celo etnaliť
glificamur Q̄ ať ꝓpť hūilitatē ī pn̄ti ꝑ grāꝝ collacōꝫ ſcificemur
di·dn̄s ꝑ ꝑſa·ad q̄ꝫ r̄ſpiciā ſcꝫ ꝯſēndo grāꝫ n̄ ad hūilē ⁊ tremētē
ſmōs meos·hic ja·iiij·de⁹ ſuꝑb̄ reſiſtit hūilib⁹ ať dat grāꝫ·ſcd̄o
ꝓpť ꝯtēptibilitatē aſſeſſores ī iudicō ſublimamur vn̄ ꝯdānati ī ifē
no videtes eos ī iuditō ī tāta dig̃tate ſublīatos dicūt illō·Sap·
v·hij ſūt q̄s aln̄ habui⁹ ī deriſū ⁊ ī ſilitudīeꝫ ī ꝓperij nos īſenſati
vitā illoꝝ eſtīabāꝰ inſamā ⁊ finē illoꝝ ſine honore·Ecce q̄uo cō
putati ſūt inť filios dei ⁊ inť ſcōs ſors illoꝝ eſt·hinc·j·Re·ij·dꝛ

Suſcitans de puluere egenum ⁊ de ſtercore erigens pauperem· vt
ſedeat cū pn̄cipibꝯ ⁊ ſoliū glie teneat· hic lu·xxij vos q̇ ſecuti eſtis
me ſedebitis ſup ſedes xij· iudicātes· xij· tribꝯ iſrl· Tercio ꝓpt pena
litatē etnalit glorificamur qḋ pſa· ꝑmittit nob̄ deꝯ di· Pro eo q̄
fuiſti derelicta ⁊ odio habita nc fuit q̇ ꝑ te trāſiret ponā te in
ſupbiā ſcloꝝ gaudiū in gn̄atōez ⁊ gn̄atōz· hinc· Mat· Amen dico
vobis q̄ vos q̇ reliqſtis oīa ⁊c vſqꝫ ⁊ vitā etnā poſſ· Q̄ aūt talis
pauptas ꝓ martirio ɔputet̄ expſſe inſinuat nob̄ deꝯ Mat· vbi idē
pmiū ſcꝫ regnū celoꝝ martiribꝯ ⁊ paupibꝯ ꝑmittit di· Beati pau
pes qm̄ ipoꝝ ē regnū celoꝝ qḋ expoñs bn̄· dicit· Quid ſibi vult q̄
eadē ꝑmiſſio fcā ē paupibꝯ ⁊ martiribꝯ n̄ q̄ꝛ vere martirij genꝯ eſt
volūtaria pauptas· Quid· n· mirabiliꝯ ē aut qḋ martiriū gꝛuius q̄
int̄ epulas eſurire· int̄ veſtes p̄cioſas algere· pauptate pmi int̄ di
uicias q̄s offert mūdus oſtat malignꝯ q̄s nr̄ deſiderat appetitꝯ jō
Nonne velud int̄ duas mēſas poſiti epulātes hinc inde ſpectā9
ieium ſic ſuꝯ oīo ſic ſuꝯ Vn̄ g° ſic poſitis riſus vn̄ iocꝫ· vn̄ leuitas
an forte n̄ ɔgnoſci9 mēſas· nō ɔſidam9 fercula· delicias nō videꝯ
Ecce hic idē ſūt q̇s video delicioſe viuētes in oībꝯ bonis ſenſibili
bus hui9 mūdi· Inde ɔtemplor alios q̄b9 diſpoſuit xp̄s regnū
pr̄is vt edant ⁊ bibant ſup mēſa eiꝯ ī regno pr̄is· Vtrobiqꝫ video
ſiles mei hoīes ⁊ fr̄es meos ⁊ heu me ad neutrū licꝫ extendere
manū ab vtraqꝫ mēſa ꝓhibeor· Ab hac qdē ꝓfeſſionis· ab illa
corpis vinculo· vt nec ad inferiorē audeā nec ad ſupiorē accedē
queā Sicqꝫ pꝫ q̄ veridica ratione ⁊ rōnabili veritatē volūtaria
pauptas ꝓ martirio ɔputet̄ Scd̄s reꝝ hitus ē corp9· ɔ̄ q̇ itē do
martiriū offerimꝯ ſi eiꝯ difficilia dn̄o exhibemꝯ· ei9 aūt difficilima
ɔſiſtunt in eiuſdē corpis afflictione· vt videlicꝫ talis ac tanta ſit
corpis afflictio qua corpꝯ attenuet· faciē pallore extimet· cotti
diana afflictione in ara cordis ſanguinē fundat· Hoc aūt marti
riū tplici exercicio dn̄o exhibet̄· ſcꝫ cū ɔſolacōnū abdicatōe pe
nali afflictōe· arduoꝝ aggreſſiōe Primo dico q̇ corpali exercicio
martiriū recōpenſare deſiderat lōge a ſe faciat oīe qḋ ɔ̄lectat
⁊ oīe qḋ ſcd̄m ſclm vel carnē deſiderat ꝑ oīa caueat ⁊ dclinet
⁊ h̄ eſt qḋ hortat̄ ap9· Ro· xiij· di· Non in ɔmeſſatōibus ⁊ ebetati
bus· non in cubilibus ⁊ pudicicijs· nō in ɔtentōne ⁊ emulatione
ſꝫ induimini illū xp̄m· gloſa· i· ɔuſacōnem dn̄i nr̄i iħu xp̄i q̇ oīeꝫ
voluptatē ⁊ carnis delectatōeꝫ penitꝯ declinat· ⁊ idē ſequit̄ in p
dicta auctoritate apl̄i· Et carnis curā ne feceritis ī ɔ̄ſiderijs ꝫc·
Ecce nulli noſtrum in hoc tp̄e dicit dn̄s ꝓ me morere· ſꝫ illicita
tantūmodo vite deſideria occide· hinc bn̄· Impone ɔcupiſcēcie
frenum ⁊ ꝓpter deum reſpue quod delectat oīaqꝫ blandimē
ta que occulta voluptate animum trahunt reice vt venenum ⁊
hoc ad martirium ſpirituale confert multum valde· Secundum

ꝑ qđ martiriũ recōpēſat̃ ꝯſiſtit ĩ penali afflictōne vt videlicz ſꝑ
aliqđ in nob̄ habeam⁹ qđ mordeat qđ afficiat qđ pugnat qđ do-
lorē ſenſui nr̄o ingerat vt qđ acuto dolore ⁊ acerba paſſione nō
cruciet ſaltē diuturnitate moleſtet vt ſim⁹ ꝯ nūo eoꝝ ꝺ qb⁹ di. ap⁹
hebre. xj. Sci ludibria ⁊ vbera expti ſūt inſup ⁊ vincula ⁊ car. la.
ſūt ſec. ſūt. tēp. ſūt. ĩ occi. gla. mor. ſūt. Notabr̃ aūt eis q̄ iā dicta
ſūt q̄ in occiſiōe gladij mortui ſūt ⁊ alijs gnibꝫ tormētoꝝ ſanguinē
effuderīt ſubiūgit eos q̄ corꝑali afflictōe effuſiōꝫ ſanguinis recōpē
ſabāt dicens. Circuierūt in me locis in pellib⁹ caprinis. egentes
anguſtiati. afflicti qb⁹ dignꝫ nō erat mūd⁹ in ſolicitudib⁹ errā-
tes ⁊ in ſpeluncis ⁊ in cauernis t̃re. ⁊ hij oms teſtionio fidei ꝓbati
ſūt. Ac ſi dicat. Hij oms ſic ⁊ ꝑmi ꝑmiū ſūt martirij ꝯſecuti. qđ ⁊
ipe ap⁹ trāſfigurauit in ſe j. Coꝝ. iiij. di. Vſqꝫ ĩ hāc horā eſurimꝫ
ſitim⁹ nudi ſū⁹ colaphis cedimur ⁊ inſtabiles ſū⁹ ⁊ laborā⁹ manī-
bus nr̄is opantes. ꝑſecutōeꝫ patimur ⁊ ſuſtinēꝫ. plaſphemamur
⁊ obſecram⁹ tanq̄ purgamenta h⁹ mūdi facti ſum⁹ oīm ꝑipſima.
vſqꝫ adhuc. Ex qbus aīati ⁊ nos ſupꝯmunē curſū ſtatꝫ nr̄i q2 ꝯ
ſūt ꝑſecutores q̄ ſanguinēꝫ fundūt ſinglr̃es dolores q̄ nos ꝯte-
rant afficiāt ⁊ crucient ſingl̃i ſinglarit̃ aſſumam⁹. qđ ſi puſillani-
mitate nr̄a ꝑpediti vitā nr̄aꝫ h̄ martirio n̄ ſiguim⁹ qui ſtatu ꝯtēti
vt nos aliq̄ ꝑdictoꝝ doloꝝ volūtarie affligā⁹ ſaltꝫ eos dolores
qbus nos dn̄s affligit n̄ reꝓbi ſim⁹ nullatē⁹ recuſemꝫ. ſꝫ cū oīm
ſtāꝝ accōe ea q̄ ꝯ ſinglari dei gr̃a ꝓueniunt nob̄ ſuſcipiā⁹ cēs. n.
xpi ꝯfeſſores q̄ntūcūqꝫ ſci q̄tūqꝫ dilci ſup oīeꝫ ſcītatis ſue ſta-
tū ſinguli ſingularit̃ ſūt afflicti nec minꝰ. q̄to em̄ ampli⁹ diligūt̃
tanto crebri⁹ ⁊ duri⁹ affligunt̃. Vnde judith. Oēs qui deo placu
erūt ꝑ multas tribulationes fideles trāſierūt. Itē ꝓūb. Quē. n.
diligit dn̄s corripit ⁊ q̄ſi pr̄ in filio ꝯplacꝫ ſibi ⁊ cur h̄ ē q2 purgat
puluerem ⁊ auget gloriam in futuro. Nam de ꝑmo di. Greg. Qđ
flabellū grano. qđ fornax auro. qđ lima ferro. h̄ facit̃ tribulatō vi-
ro iuſto De ſcđo di. ap⁹. Coꝝ. jđ qđ ē momētaneū ⁊ leue t̃bulati
oīs ſupra modū in ſublimitatē et̃num pond⁹ glorie opat̃ ĩ nob̄
Hinc eſt qđ de ſancto Gre. legit̃. Lentis q̄dē ſꝫ iugib⁹ eſtuabat fe
brib⁹ podagre nec non ſincopis pulſabat̃ in ꝯmodis. Itē brī. de
ſeipo di. infirmitas mea pauſand̄ in indicit ſic̄ ſepe facit ſꝫ q̄d e⁹
in flagella pat⁹ ſūi ſciens me adhuc lōge recipe ĩ pria meritis va
pulē plane vapulē vt male opans. ſi forte vbera in merita ꝯpu-
tent̃. Terciū qđ ꝯfeſſorib⁹ ſcīs accedit ad corꝑalē afflictōꝫ ꝯſiſtit
in difficilim ⁊ arduoꝝ opatōe. vt n̄ mollia n̄ leuia q̄ dn̄o ſolēt nau
ſeā ꝓuocare. ſꝫ fortia aggrediant̃ q̄ formā viſſime ĩ vitas patꝝ ĩ
veim⁹ expſſaꝫ q̄ t̃duano vel q̄driduāo ieiūio ſe affecerīt ⁊ ĩ orōib⁹
freq̄nt̃ ꝑnoctabāt. qđ tn̄ ꝑcipue ꝯ ſaluatore legi⁹. q̄ opabat̃ vt gy
gas ad currendū viā ſuā q̄ oia q̄ agebat fecit ⁊ ꝑfecit in ſupma.

Vnde ſepe de eo legitur. qd̕ erat ꝑnoctans in orōe dei. In exercicio mouemur ioſue vbi dr̄ Ad mōtana aſcendite. ꝑ mōtana ardua et difficilia volens intelligi. De q̄ ſaluator Mat. Contēdite intrare ꝑ anguſtā ꝑtā fortiſſima indigz ɔtentōe q̄i arduis exercicijs et difficilibꝫ ſp̄ ɔſiđat ɔſuſari q̄ ſcz ɔſuſatō adeo ē anguſta q̄ pauci i ea ambulāt ſicͫ dicūt. Hec difficultas ꝑfigurata legit̄ .j. Re. xiiij vbi dr̄. Aſcendit ionathas reptās maibꝫ et pedibꝫ ncc̄e ē. n. vt oi conatu et oim mēbroꝝ certamie h̄ difficilia opa pagant̄. de h̄ gn̄e martirij corpis exercicij di. Bñ. Eſt martirij genꝰ et effuſio q̄dam ſanguinis in cottidiana corpis afflictione. ſic q̄z infirmis et puſillis corde ncc̄e ē vt q̄z ſemel ꝑ xp̄o ponē n̄ ſufficiūt. miciori ſʒ diuti° ori martirio ſangnē fūdant qd̕ quantū minus hēt de acuta paſſione tm̄ plus habet de ɔtinuatione. et ſic lōgitudīe recupat̄ amaritudo. Hic Gre. habet pax nr̄a martiriū ſuū. qr et ſi carnis colla ferro nō ſubdimꝰ ſp̄uali tn̄ gladio carnalia deſiderio mente trucidamꝰ. Itē bn̄. Genꝰ martirij ē ſp̄ū fcā carnis mortificare illo mīmirū. q̄ mēbra cedunt̄ ferro horrore micī ſʒ diutnitate moleſtiꝰ Tercio reꝝ hītꝰ ē de aīa de q̄ itm̄ martiriū deo offerimꝰ ſi eiꝰ difficiliora dn̄o exhibēꝰ. Eiꝰ aūt difficilia ɔſiſtūt i tribꝫ ſcz inimicoꝝ dilcōe ɔtumeliaꝝ pacienti ꝑpeſſione in ſubtracte gr̄e dilacōe. p° dico ab aīa nr̄a mātiriū dō offeri° ſi eos q̄ nos ꝑſecunt̄ dilligimꝰ ꝑp̄t deū diligē aūt inimicū q̄tū ad affcm̄ ē nccitatis et cadit ſub ꝑcepto q̄tū aūt ad opis effcm̄ ē ɔſiliū qr inimicis velle bonū gr̄az et gl̄iam ē nccitatis exhibē aūt illi ſigna aīcicie ē ɔſilij et ꝑfcōis. Vn̄ cū Mat. v. dicēt dn̄s. Diligite inimicos vr̄os. ꝑcepit affcm̄ cordis cū aūt ſubiūgit. Bn̄facite hijs q̄ oderūt vos. ɔſuluit effcm̄ h̄ tn̄ bn̄ficia ſū ſigna dilcōis. ec inimicis in omum̄ exhibenda ſūt de nccitate. Puta cū aliq̄s orat ꝑ oibꝫ fidelibꝰ vel cū q̄s alicui ɔīn̄tati impēdit aliqd̕ bn̄ficiū i talibꝰ bn̄ficijs n̄ ē excludēdꝰ inimicꝰ. qui ſi excluderet̄ h̄ fieret ex liuore vindicte. qd̕ eſſʒ vtiq̄z ɔtra caritatē et ɔtra ꝑceptū dn̄i Qui ꝑcipit Leuit. xix. Nō q̄rens vlcionē inimicoꝝ nec ſis memor iniurie ciuiū tuoꝝ. Sed ſūt alia beneficia. q̄ quis exhibet ꝑticularit̄ et talia exhibē inimicis nō ē de nccitate ſalutis. niſi i articulo neceſſitatis ſm̄ illud ꝑū. xxj. Si eſurierit inimicꝰ tuꝰ ciba illū. ſi ſitit potū da illi. Hāc ſn̄iaz ponit Tho° in ſcd̕a ſcd̕e. q̄one. xxv Sʒ q̄tū ē de ꝑpoſito q̄ ꝑt̄ articl'm nccitatis cordis affcm̄ et opis effcm̄ q̄cies oportunitas ſe obtulērit exhibꝫ inimicis tā in ɔmūi q̄ in ꝑticulari h̄ ipm ꝑ martirio cōputat̄. et ad h̄ hortat̄ apꝰ. j. Theſ. vj. Videte ne q̄s malū ꝑ malo reddat. h̄. n. difficilimum eſt et oim amarius paſſione. Secundum martirium deo ab anima exhibitū ɔſiſtit in ɔtumeliaruz pacienti ꝑpeſſione vt viz tacita ɔſciencia ſine cordis et oris murmuracōe cōtumelias et obꝓbria ſine cā a ꝓxis ſufferamꝰ oꝓponētes ſp̄ clipeū paciēcie

ꝛ v̓ba dulcia reddētes ad qđ hoꝛtatᷣ ap⁹·Ro·xij·di·Noli vinci
a malo ſꝫ vinci ī bono malū h̓·n·faciēs carbones igmˢ ꝯgēs ſup
capud ei⁹ h̓ exēplū hēm⁹ a dn̄o q̄ ſe ꝯuiciantes ī bono ſꝑ vicit ꝓ
ꝯtumelijs ꝛ obꝓꝛijs v̓ba dulciſſima rn̄dēdo·luc·Vach q̄ d̓ſtruis
tēplū dei ī triduo reedifficas mouētes capita ſua ſuꝑ eū ꝛ dicē=
tes·Alios ſaluos fecit ſe ip̄m n̄ pt̄ ſaluū facē·Ip̄e aūt dulciſſimā
oꝛ̄ōꝫ reddidit di·Pat̄ dimitte eis qꝛ neſciūt q̇d faciunt De hijs
duob⁹ gn̄ib⁹ martirij di·Gre·Fēre ꝯtumelias ꝛ odientem diligē
martiriū ē ī oculta cogitatōe·Terciū gen⁹ martirij qđ ab aīa d̓o
offeri⁹ ꝯſiſtit ī ſubtracte gr̄e dilatōe·hō·n·deuot⁹ aſſwet⁹ viſita
tōe d̓ma ꝛ ſpūalib⁹ influencijs freq̄ꝫt̄ delibut⁹ ſi vt aſſolet h̓ gr̄a
ſubtrahitᷣ g̃uiſſime ꝯturbatᷣ·nᶜ ē gen⁹ martirij qđ huic doloꝛi eq̄
polleat ſi tn̄ duci⁹ ſuſpendatᷣ·hō·n· a gr̄a ſic derelict⁹ credit ſe
dn̄m offendiſſe·ꝛ ei⁹ amiciciā ꝑpetuo ꝑdidiſſe·hic bn̄·Aia q̄ ſel̄
accepit a dn̄o ꝛ didicit īt̄rare ad ſe ip̄aꝫ ꝛ ī ītimis ſuis dei p̄ñciā
ſuſpirare ꝛ q̄rē faciē ei⁹·neſcio an vel ip̄aꝫ gehēnā expiri ad tp̄s
horribili⁹ penali⁹ ve ducat q̄ꝛ qđ p⁹ ſubaiis ſtudij guſtatā ſua=
uitateꝫ exire denuo ad illecebꝛas moleſtias carnˢ·Dico vobis
qꝛ n̄l ē qꝛ ī tm̄ foꝛmidꝫ q̄ſquis h̓ bn̄ficiū ſel̄ accepit q̄ꝛ ne gr̄a dere
lict⁹ nc̄c̄e hēat denuo eg̓di ad carnˢ ꝯſolationes ymo deſolatōs
rurſūqꝫ carnaliū ſenſuū ſuſtinē tumltū·Qui g° ad p̄miū martirꝝ
feſtinat p̄ſcripta exercitia deo exhibeat ꝛ ꝓ martire ſuſcipietᷣ

De ſancta katherina·

Ec ē v̓go ſapiens quā dn̄s vigilantē inueīt·di·bn̄·Digne
deo ſpūali mr̄imoīo copulantᷣ q̄ ei⁹ dilcōis intuitu virgꝝ
ꝯnubia carnˢ delicias mōi gl̄iaꝫ ꝯtēpſerīt ·In v̓bis g° ꝓpoſitis a
t̄plici p̄rogatiā bt̄a katherina ꝯmēdatᷣ ſcꝫ a carnˢ incoꝛruptōe·
aīe illuſtratōe·opū circūſpectōe·p̄mū ibi h̓ ē v̓go·ſcđꝫ ibi ſapn̄s
t̄ciū ibi quā dn̄s vigilātē inueīt·Nā d̓ p° ſcꝫ de ei⁹ v̓gitate ī legē
da ſua d̓ꝛ·qꝛ cū maxēci⁹ ei dicēt Nō te q̄ſi famulā hr̄e cupi⁹·ſꝫ vt
regīa potēs ī regno meo t̄unphabis·Rn̄dit katherina·attende
ꝛ tu rex ꝛ diſcerne·q̄ꝛ magis eligē debeā aut potētē et̄nū ꝛ gl̄i=
oſū ꝛ decoꝝ ā infirmū moꝛtalē ignobilē ꝛ d̓foꝛmē·De ſcđo ſcꝫ aīe
illuſtratōe itm̄ ī legēda ſua d̓ꝛ qꝛ cū v̓go cū oꝛatoꝛib⁹ diſputaret
ꝛ eos aptis rōib⁹ ſapientē ꝯfutarꝫ obſtupeſcī ſūt ꝛ q̇d rn̄dēnt ꝓti
nus n̄ hēbant vn̄ vn⁹ ex eis ſic ait·h̓ puella ī q̄ ſpūs dei loquitᷣ·ſic
nos ī amiratōeꝫ ꝯuītit vt n̄l ꝯ xp̄m dicē vale ā⁹ ·ecce q̄ꝛ tā illuſtra
tōm ſcīe habuit·ꝑ quā patentᷣ q̇nq̄ginta oꝛatoꝛes ſapientiſſimos
ꝯuincebat·Appuit ec̄ et ei⁹ ſapīa eminēs ī h̓ qꝛ ſuū regnū diuici
as ꝛ gl̄iaꝫ coꝛp⁹ ꝛ aīaꝫ q̄ tꝑalitᷣ floꝛens poſſidebat ī ꝑpetuas di
uicias ꝛ gl̄iam ꝯmutauit ·De tercio aūt ſcilꝫ opm̄ circūſpectione
ibidem legitᷣ qꝛ cum rex grauiſſima ei toꝛmenta minaretur·Re=
ſpondit ·Quecūqꝫ toꝛmenta excogitare poteris ne defferas qꝛ

corp9 ⁊ aīaȝ meā ⁊ oīa mea illi offerre deſidero q̄ ſe totū m̄ dedit
⁊ oīa q̄ hēt. ecce q̄ȝ circūſpecta h̄ v̓go extitit q̄ ꝯgnouit q̄ꝺ paſſio
dn̄i ipaȝ ad ſilem viciſſitudieȝ obligauit. ⁊ h̄ de ei9 ꝯmēdatōe ⁊
hoꝝ triū mēbroꝝ q̄ȝtū ad eā ptinet expōne huiꝰ tacta ſufficiant
Nūc ſmo ad nr̄aȝ edificacōȝ mtorq̄ȝd9 ē vt q̄ hāc v̓gieȝ volumt
honorare ipaȝ ſtudeāt imitari. Maxi9. n. honor q̄ȝ ſcis poſſumus
exhibē mh̄ ꝯſiſtit ſi eos p virib9 ſtudebi9 imitari. clamāt. n. de
celo ⁊ dicūt ſingulis nob̄ illud Act. reſpice in nos. Ac ſi dicāt ſic
nos videtis apt̄ deū ⁊ ei9 regnū. res. corp9. ⁊ aīaȝ. poſuiſſe. ſic ⁊
vos faciatis nō declinātes nec ad dextrā nec ad ſiniſtrā. Inſipi
ens. n. ē q̄ ad regnū celoꝝ puenire deſidat ſine via. de q̄ di. bn̄.
Hec ē via ⁊ n̄ alia. vt q̄s res corp9 ⁊ aīaȝ p d̄o ponat ſic ipe eād
p nob̄ poſuit. Cupientes g° cū hac v̓gine i t̄ris ſcificari ⁊ cū ea
in celo et̄nalit̄ glorificari. p° ſtudeā9 hr̄e loco v̓gitatis in corpe
ꝯtinēciā ⁊ ſobrietatē. 2° i aīa ſapiāȝ ⁊ puritatē. 3° i opib9 ꝯſtāciā ⁊
ꝯtinuitatē. Prio dico hēa9 i corpe ꝯtinēciā nl̄ pemt9 admittētes
q̄ꝺ ſinceritatē fidei p q̄ȝ deo in baptiſmo copulamur corrūpat. ſ;
fidelit̄ adhērentes ei ꝯtineā9 nos ab oīb9 q̄ eand̄ adheſionē inter
nos ⁊ deū violauint. q2 vt ait Aug. Sic̄ violacio corpis violat ⁊
corrūpit v̓gimtatē. ſic ⁊ violacio fidei corrūpit mētis integratē ⁊
ſubiūgit v̓gitas carnis corp9 intactū ſ; v̓gitas mētis fides inco
rupta. q̄ȝ diu g° ſuam9 deo fidei v̓itatē ipi fidelit̄ adhērentes. tā
diu mētis integratē q̄ȝ p v̓gitate accipi9 cuſtodi9 q̄ȝ ſi fidē vio=
lauim9 pctīs nos nequit̄ pſternētes p pniāȝ ⁊ ſatiſfacōȝ nos re
pim9 ⁊ imposterū ſimilia caueā9 ⁊ d̄o itm̄ adhēam9. ⁊ eād adheſio
⁊ ꝯtinēcia nob̄ itm̄ p v̓gimtate ꝯputat̄ ⁊ ſi nō q̄ȝtū ad aureolā ſal
tim q̄ȝtū ad meritū. n̄ ſolū aūt voca9 ꝯtinēciā a carnis illecebris ab
ſtinenciā. ſ; oīm delectabiliū carēciā. ꝯtinēciā noīam9. Nūq̄ȝ. n.
in ſpūali ſtudio pt̄ pficē religioſus vel eciā xpian9 in ſtatu ſalutis
pſiſtē. n̄ a carnalib9 delcātōib9 q̄ ſine pcto mortali admitti non
pn̄t ex integro renūciēt pemt9 apt̄ deū. Hic de religioſis di. iob
Lapides excauāt aq̄. Ac ſi dicat. Aq̄ ꝯſolacionū excauāt. i. euacu
ant oīb9 bonis. lapides. i. religioſos q̄ ad reſiſtend̄ malis debērent
tāq̄ȝ lapides eē. dū vel carnaliū ꝯſolationū debērent eſſe inſenſibi=
les tāq̄ȝ lapis. q2 q̄ȝtū foris delectamur. tāto int9 ꝯſolatōib9 eua
cuamur. ſi multū mltū. ſi paꝝ paꝝ. q2 vt ait bn̄. Nūq̄ȝ illi cū illis
miſceri potuerīt in et̄nū. hic Oſee ix. d2 Noli letari iſrl̄ ſic̄ apli q2
ſic̄ ait Gre. Si delectamur i infimis ſine delcācōe eri9 deſupnis
De hac ꝯtinēcia monemur Eccī. xxx. Cōgrega ⁊ ꝯtine cor tuū i ſcita
te. Scd̄o n̄ ſolū hn̄da ē in corpe ꝯtinēcia. ſ; eciā ſobrietas h̄ aūt ſobe
tas i t̄plici exercicio cuſtodit̄ ſc; i neciōꝝ moꝺata fruicōe extioꝝ
cauta gubnacōe. in diſciplīa morū humili ⁊ deuota exhibicione.
Primo dico ſobrietas cuſtodienda ē in neciōꝝ fruicōe. vt ſola

neceſſitate ꝯtēti nl ſupfluitatis pcītꝰ admittāꝰ·oēs·n·res tpa
les deꝰ creauit vt nr̄e ncc̄itati ſubueniāt n̄ ſupfluitati ſuiāt· Vn̄
q̊ciens ſupfluis vtimur ꝓxios nr̄os q̇ carēt ncc̄ijs ſpoliaꝰ·hic g·
Sci viri ī oīe qꝺ agūt ſtudioſiſſime īuigilāt·ne q̊d plus ab eis
ncc̄itatis ſue īfirmitas q̄ꝫ ſibi debet exigat·ne ſub ncc̄itatis pal
lio viciū in eis voluptatis ſuccreſcat·Sūmenda ſūt g° q̊ ncc̄itas
exigit n̄ q̄ edendo libido ſugerit qꝛ ſic voluptas ſub ncc̄itate ſe
palliat vt vix eā ꝑfectꝰ q̄ſqꝫ diſcernat·Scꝺo ſobꝛietas cuſtodiē=
da ē in extioꝝ ſenſuū gubnatōe ſp·n·refrenandi ſūt ab illicitis
ne hauriāt illicita q̄ introꝛſū recepta noxia ſbiniſtrēt Ecc̄i v̊giez
ne ꝯſpicies ne forte ſcādalizeris in decoꝛe eiꝰ·qꝛ qꝺ n̄ licꝫ ꝯcupi
ſcē n̄ licꝫ aſpicē·ꝗpt̄ qꝺ monet bn̄·di·Habeat hō dei ſenſus ſuos
nō duces ſꝫ ſuientes ei·hēat oīe famulā ſuā ſic oꝛdinatā vt di=
cat huic veni ꝛ veīat ꝛ alti vade ꝛ vadat ꝛ ſuo ſuo fac h̊ ꝛ faciat
Tercio ſobꝛetas coſtodiēda ē in moꝝ hūili exhibicōe·vt oēs vidē
tes ꝯuſatōꝫ nr̄aꝫ ꝗpt̄ extioris hoīs decenciā edificent·ꝛ h̊ hoꝛ=
tat̄ dn̄s di·Luceat lux vr̄a coꝛā hoībꝰ vt videāt opa vr̄a bona et
glorificēt pr̄eꝫ vr̄m·Et apꝰ·Prouidētes bona n̄ ſolū coꝛā deo ꝛc̄
itē Ecc̄i·Contrahe te ī domū diſcipline Bn̄·Conūſare ſimplr̄ iē
fr̄es·deuotꝰ deo·mgr̄o ſubditꝰ·ſenioꝛibꝰ obediēs·moꝛibus ꝯtēp
ans·angelis placēs·v̊bo vtilis·coꝛde hūilis·māſwetꝰ ad oēs·Et
nota dr̄aꝫ int̄ ꝯtinēciaꝫ ꝛ ſobꝛietatē·Qꝛ ꝯtinētia ꝯſiſtit ī abſtinē
tia maloꝝ·Sobꝛetas v̊o ī mod̊ata fruitōe bonoꝝ·de hijs tbꝰ ꝑti
bꝰ ſobꝛetatis di·Criſ·Mens ſobꝛia paſſiones oēs cohibꝫ·ſenſus
gubnat·ſmonē regit·totū hoīeꝫ ſub regula diſciplīe ꝯpcīt·Scꝺo
in aīa heāꝰ ſapiaꝫ ꝛ puritatē q̄ duo ſūme ſūt ncc̄ia ad ſalutē·Nā
de ſapia di·Ambo·Sic ſole mūdꝰ·ſic ſplēdoꝛe ſapie indigꝫ aīmꝰ
Pꝛio ī aīa nr̄a heāꝰ ſapiaꝫ nō hꝰ mūdi q̄ tumultuoſa ē nec illā q̄
carnis ē q̄ ē impudica Nā q̄ mūdi ſtulticia ē apud deū q̄ aūt car
nis ē inimica d̊o ē·ſꝫ eā q̄ꝫ diffinit jacobꝰ di·Qui de ſurſū ē ſapia
Primū q̊dē pudica ē ꝯ ipudicā·q̄ carnis ē d̊ in̄ pacifica ꝯ tumul
tuoſam q̄ mūdi ē·jlla·n·ſapia facit v̊e ſapientes tr̄eꝫ·n·ſapiaꝫ diffi
nit nobꝫ bn̄·di·Sapia q̄ deſurſū ē ipa ē ꝑ q̄ꝫ nobꝫ ſingula ſapiūt ꝓ
vt ſūt ꝛ ſubiūgit jnuenīſti plane ſapiaꝫ·ſi p̄tite vite pctā defleas
ſi p̄ncia ꝑuipēdes ſi futāꝫ vitā tot deſiderio ꝯcupiſcis ꝛ h̊ ē ſapē
ſingula ꝓvt ſūt nec ſolū ſūt ī intellcū·ſꝫ ſic ſapiūt ī affcū·hac ſa=
piencia ſi aīa nr̄a illuſtrata fūit nequāq̄ꝫ admittiꝰ q̊cq̄ꝫ mali nec
h̊ ꝯtēti ſꝫ nequāq̄ꝫ negligimꝰ q̄ ſūt bona·mala aūt non admittere
bona vero nō negligere eſt ſupma ſapiēcia ymo ſupma felicitas
hꝰ vite·Nā de hac ſapia d̊ꝛ ī ꝓū·vij·Melioꝛ eſt ſapiencia cūctis
opibꝰ p̄cioſiſſimis ꝛ oīe deſid̊abile nō pt̄ huic ꝯpari·Scꝺo ī aīa
nr̄a heāꝰ puritatē·ipa·n·puritas ꝯn̄s ē ad ſapiaꝫ qꝛ vt d̊ꝛ·Sap·
nl itrat ī illā inq̊natū·v̊a ei ſapia nullā peitꝰ ipuritatē admittit·

Hanc aūt puritatē ſi ī nobis plantare cupi⁹·duo ſūt nc̄cīa·vt viʒ
pc̄tm cū ſūma diligēcia caueā⁹ ⁊ ſi q̄d irrepſit ſtatim exhauriā⁹
Nā de p° monemur Deu°·ix·Cauete ne forte decipiat̄ cor vr̄m
vt recedatis a dn̄o·ſ·p culpā pc̄ti ſuiatisqʒ diis alienis q̄ ſūt vi
cia ⁊ pc̄ta jtē Tob·Caue ne vnq̄ȝ pc̄to ɔſencias jt̄ job·Caue ne d̄
clines ad iniq̄tatē qd̄ ſi caue cupi⁹·Sciēd̄ qȝ tres ſūt riui p q̄s oīs
impuritas in ɔſtia tāq̄ȝ ī ſentēciā ɔfluūt ſcʒ cogitacōes locucōs
opacōs ⁊ hij riui ſūt cū ſūma diligēcia obturandi qd̄ face mone
mur iiij·Re·iij·vbi d̄r Cūctos fōtes obturabitis ſi q̄d aūt irrep
ſit p q̄lecūqʒ negligēciā n̄ ſinat̄ introſū nullatē⁹ demorari ⁊ h̄ fa
ce monemur·Leuit·xvj·In hac die ab oīb⁹ pc̄tis vr̄is coraʒ dn̄o
mūdami·gloſa in hac ſcʒ die q̄ peccaui⁹·jtē ꝓu·xx·Hō ſapn̄s ex
hauriat illud ſcʒ pc̄tm h̄ duo tā diu agētes ⁊ agēdo ɔtinnātes·
q̄uſqʒ remiſſiōʒ nob̄ ɔſcia atteſtet̄ vel qd̄ mai⁹ ē p ſpm̄ ſcm̄ remiſ
ſio inſpiret̄ nᶜ aliq̄lit̄ dem⁹ nob̄ vanā ⁊ ſeductoriā ſpeʒ ſup ī dul
gēcia pc̄toꝝ·q̄uſqʒ alteꝝ iſtoꝝ teſtioꝝ nob̄ det̄·Qȝ aūt h̄ duo te
ſtioīa dari ɔſueuert pt̄ʒ lucide ī ſcripta·De p° em̄ di·job·Si
ɔſcia nr̄a n̄ rep̄hendit nos fiduciā hēm⁹ ad deū ſcʒ de remiſſiōe
pc̄toꝝ De 2° bn̄·Cū adhuc vētū ſūit ſpūs ſcūs euidētiſſime nob̄
inſpirat remiſſiōʒ pc̄toꝝ di·in cordib⁹ vr̄is dimiſſa ſūt tibi pc̄ta
h̄ aūt teſtiom dei cerci⁹ ē qȝ p̄mū ſcʒ ɔſcie iux̄ ſn̄iaʒ ſaluatoris di·
Si teſtimoīm ab hoīb⁹ accipitis teſtiom dei mai⁹ ē·Nā teſtiom
ɔſcie dat quidē ſpem ⁊ fiduciā·nullā aūt certitudieʒ di·Ap⁹·nil
m ɔſci⁹ ſui ſʒ n̄ in h̄ iuſtificat⁹ ſū·q·n·iudicat me dn̄s ē Ac ſi dicat
Licʒ ɔſcia atteſtet̄ m remiſſiōʒ pc̄toꝝ nullā tn̄ ex h̄ in ꝓmitto cer
titudieʒ q̄re qȝ ſol⁹ de⁹ hēt me v̇acit̄ iudicare·Poteſt·n·de⁹ vi
dē pc̄ta mea q̄ ego n̄ video·teſtiomū aūt dei q̄ v̇itas ē dat certā
noticiā dn̄o di·Spūs ſcūs docebit vos omem v̇itatē·Si g° docʒ
omeʒ v̇itatē docʒ et illā·hīt bn̄·Spūs ſcūs certiſſima ſigna īpmit
cordib⁹ nr̄is qȝ remiſſionē pc̄toꝝ ſim⁹ fiducialit̄ ɔſecuti·Tercō
hēam⁹ in ope ɔſciaʒ ⁊ ɔtinuitatē·h̄ em̄ duo oīb⁹ nr̄is opib⁹ dāt
v̇tutē efficaciā ⁊ valorē·qȝ ſine his oīa opa vacua ſūt m̄iti ⁊ v̇tu
tis Nā d̄ ɔſtācia di·gg·Qd̄ aīa ē in corꝑe gn̄ū in palea·h̄ ē ɔſtan
cia in ope·De ɔtinuitate v̇o d̄r·Qui pſeuerauit vſqʒ ī finē h̄ ſal
uus erit h̄ duo buit̄ p currētes·Sciēd̄ ē qȝ t̄plex ē ɔſtācia ſcʒ de
uocōis opacōis t̄bulacōis In q̄b⁹ v̇iſſime v̇tus ɔſtācie dmoſcit̄
q̄ i ſingulis iſtis t̄bus mutat nomē·Nā d̄ ɔſtancia vt ē deuocōis
vocat̄ ɔfidencia ꝓvt aūt ē opacōis d̄r magn̄ficencia q̄ſi magna fa
ciēs·cū v̇o ē t̄bulacōis vocat̄ paciēcia vel tollerācia·Eſt itaqʒ cō
ſtancia deuocōis·cū deuoti hoīes magnā fiduciā ī deū hn̄tes·au
dent mag̃ petē ⁊ petita fiducialit̄ ſine heſitacōe ſperare·⁊ tales
q̄ȝtūcunqʒ andē pn̄t tm̄ erūt ſine dubio accepti iux̄ ꝓmiſſuʒ dn̄i·
Quecūqʒ locū calcauit pes vr̄·vr̄ erit qd̄ expoit̄ Bn̄ q̄tcn⁹ pede

fiducie ꝑexeris·eaten⁹ poſſideb·ꝛ h̄ magnitas deuocōis a ſcis
doctorib⁹ ↄmendat·hic bn̄·Sūt qui aſcendetes ad cor altū de
maiori ſpūs alacṫtate ꝛ puritate ↄſcie mag̃·mniores fci ↄſweuerīt
audē mag̃·ꝛ hij ꝑ fidei magnitudie digni mueiunt̄ q̄ inducunt̄ ī
omez plenitudiez grāꝝ dn̄o ꝑmittente Eadē mēſura q̄ mēſi fulitis
remeciet̄ vob Mag̃ g° fides magna merct̄·tales g° mag̃ audent
qꝛ magni ſūt ꝛ q̄ audēt obtinēt·Scd̄a ↄſtācia ē opis ꝑ q̄ꝫ audact̄
audem⁹ aggredi difficilia ardua ꝛ laborioſa opa exercē d̄ hac cō
ſtancia opis d̄ꝛ ꝑu·Cogitacōs robuſti ſꝑ ī habūdācia ſūt·Piger
aūt in egeſtate ē ſꝑ·man⁹ aūt forciū diuicias pant·Tūc g° ↄſtā
ciā opacōis ↄſeq̄mur ſi ī dei opib⁹ aſſwefacti g̃uia ꝛ laborioſa ag
gredi n̄ ꝑtimeſci⁹·De q̄b⁹ d̄ꝛ jē·ix·Ingſſi ſūt ardua ꝛ aſcendunt
rupes·hic job·xxxix·In arduis ponat mōdū ſuū·qd̄ ē dicē jn ar-
duis·i·opib⁹·ponat mōdū ↄſulſatōis ſue·ſic ꝛ nos opemur ardua
ꝛ difficilia imitantes ꝑ modulo nr̄o dn̄m·c⁹ oia opa erāt diffici
lia ꝛ pfcā·hic hortat̄ nos dn̄s yſa·xxxv·Confortate man⁹ diſſo
lutas ꝛ genua debilia roborate Tercia ↄſtācia ↄſiſtit ī imꝑtrit⁹
ſuffēncia t̄bulacionū cū pacient̄ ymo libent̄ ꝛ intrepide ſufferim⁹
q̄ſcūqꝫ t̄bulacōs·ſiu ſint paſſiōes īnate q̄s ex corruptōe nat̄e ſuf-
feri⁹·ꝑ q̄s tāq̄ꝫ ꝑ machinas demones nos ipugnāt·ſiu ſint paſſi
ones illate q̄b⁹ dn̄s micordit̄ nos affligit·ſiu ec ſint paſſiōes affec
tate·h̄ ē volūtarie aſſumpte·In q̄b⁹ oib⁹ ſi d̄o placē cupi⁹ dēm⁹
imꝑtriti ſtare ꝛ inocuſſi·Scd̄o habeā⁹ ī ope n̄ ſolū ↄſtāciā ſꝫ ec ↄ
tinuitatē vt ſic forcia opa faci⁹ ꝑ ↄſtanciā·ſic eadē forcia ſic mul
ta ꝑ ↄtinuitatē·Qd̄ eccl̄i·monemur vbi d̄ꝛ·Qd̄cūqꝫ pt̄ manus tua
facē inſtant̄ opare qꝛ nᶜ ſapia nᶜ ſcia ert̄ apud īferos q̄ tu ꝑperas
jtē Eccl̄i·iiij·Mane ſemina ſemē tuū·ꝛ veſꝑe nō ceſſet mā⁹ tua·qꝛ
erit merces opi tuo·hic bn̄·Nulla vnq̄ꝫ fuū dei inueniat nō dico
dies ſꝫ nᶜ hora·n̄ vel exercij labore vel ꝑficiendi ſtudio vel ī ex
piencie dulcedīe vel fruendi gaudio·Ad qd̄ ꝑducat nos ꝛc̄

De ſancta Cecilia·

Ecilia famula tua dn̄e q̄ſi apis tibi argumentoſa deſeruit
di·Sapn̄s·Breuis in volatilib⁹ auis ꝛ iniciū dulcoris ha
bet ei⁹ fruct⁹·Eccl̄i·xj·In v̄bis ꝑpoſitis p° ↄmēdat eccia iſtā v̄gi
nē ↄpans eā api ꝑpt̄ ſolerciā opādi h̄ aūt apis ī libro d̄ nat̄is d̄ꝛ
mlt̄as ꝑpetates ī opacōe mell̄ ſui q̄b⁹ informamur vt ſi mel ſpūs
ſcī ī alueolo cōdis nr̄i ↄptare cupi⁹ iſtā apeculā imitēur·Nā ꝛ ſi
iſta v̄go ſcā cecilia imitata ē eā ꝛ ex h̄ mel ſcꝫ ſpm̄ ſcm̄ d̄ q̄ d̄ꝛ Eccl̄i
xxiiij·ſpūs me⁹ ſuꝑ mel dulcis in ſui cordis alueolo ↄptauit ꝛ ꝑ
ↄn̄s n̄ ē trāſlata ad gaudia celi vbi job·xx·d̄ꝛ Riuulis fluīs torrē
tis mellis ꝛ butiri ꝑpetuo ſociat̄·Sūt aūt octo ꝑpetates apū q̄b⁹
ī ↄfeccōe mellis q̄ſi nat̄alit̄ ſe exercēt·pmū·n·op⁹ eaꝝ ↄſiſtit ī al
ueoli purgatōe·ſcd̄m ī circūlimtōe·t̄ciū in apū ꝑ mediū diuiſiōe

q̄rtū ī mellis ↄptacōe·qn̄tū ī cibi ꝑticōe·ſextū ī laboris ↄtinu
acōe·ſeptimū ī ſūme pacis obſuacōe·octauum ī uigilātiſſima
mellis ↄſuatōe·Hec ꝑ ordiēt ꝓſeq̄ʒtes·Primo dici9 qꝫ cū hō ī
ꝑma creatōe dignitate ⁊ domio ſuꝑ oēʒ cēt creāʒ ↄſtitut9 vt le
ges ⁊ regulas viuēdi ⁊ agendi daret cib9 creatis aq̄ dignitate·
q꞉ volēs cecidit·vt nūc int̄ beſtias ↄputet̄ di·ps̄·hō cū in hono·
rē·jō ī hūilitatē nr̄i iubemur nūc ſapiāʒ a creātis minimis diſcē ex
p° cāu ſtulti ⁊ fatui nimis fc̄i·Sic·n·dr̄ ꝓū·vj·Vade ad formicāʒ
o piger ⁊ ↄſidā vias ei9 ⁊ diſce ab ea ſapiāʒ·Sic a ſili diſcam9 de
ſtudio ⁊ labore apum·q̄uo ⁊ nos nr̄m laborē ⁊ ſtudiū debeam9
ordinare·Primū g° op9 apū ↄſiſtit ī alueolo purgatōe·ſic ⁊ nos
ante oīa alueolū ↄſcie nr̄e purgē9 nīl ī ea penit9 relinq̄ʒtes qđ
ↄſciāʒ vulnēt ⁊ inq̄nʒ ⁊ ſugillet qđ facē monemur Ecc̄i vij·Deinde
gr̄a expurgate cū paucis·q̄ ſūt ↄtricō·ↄfeſſio ſatiſfcō·q̄ tria ſi ſuf
ficient̄ fiant·purgāt oēʒ maculāʒ pc̄tōꝝ nō ceſſantes ab illa pur=
gacōe·donᶜ ſp̄us ſcūs teſtiom ꝑhibeat ſp̄ui nr̄o qꝫ oīa pc̄ta ſint
ꝑenit9 dimiſſa·Scđm exerciū apum ē circūlinicō·Liniūt·n·alueo
lū amare ſuccū·ne aīalia volēcia veſci melle acceſſū hēant·ſʒ ſta
tim vt ſenſerint amaritudīeʒ illico reſiliāt·⁊ ad guſtū mellis n̄ ꝑ=
tingāt ī q̊ informamur qꝫ q̄ melleā dulcedīeʒ ſp̄us ſc̄i ī alueolo
cordis ſui ↄptare deſidat·Foris ſe circūliniat amaritudīe ↄtēpta
bilis hit9 oñdēs ⁊ exhibēs ſe oīb9 hoīb9 deſpicabilē abhōiabilē
⁊ deſpectū ne q̊cqꝫ laudis vel hūani feruoris ſibi aliq̄d ſurripiat
qđ mel interioris dulcedīs corrūpat·Sic̄ illud ī canticis·Fuſco
nigri coloris circūliniebat ſe exti9·ne aliq̄d itiorē pulcritudīeʒ
obfuſcaret di·Nig̃ ſū ſʒ formoſa·ſic Ap9 intiorē decoreʒ amare
ſuccū ↄtēptibilis hit9 circūliniebat cum dicebat·j·Coꝝ·iiij·Vos
fortes nos infirmi vos nobiles nos ignobiles vſqꝫ ī hāc horā e=
ſurim9 ⁊ ſitim9 nudi ſū9 colaphis cedimur ⁊ inſtabiles ſū9 tan
qꝫ purgamēta h9mōi fc̄i ſū9 oīm ꝑipſima vſqꝫ adhuc·q̄ tn̄ ꝯ mel
le intioris dulcedinis ſue di·Scio hoīem ī xp̄o raptū h9modi ī
tciū celū ⁊ audiuit archana q̄ licʒ hōi loq̊ Sʒ q̊d dici9 de hoīb9 cū
ille glorioſus ⁊ ſpēoſus forma p̄ filijs hoīm ī q̊ hitabat ꝑlenī=
tudo diuitatis·de c9 plenitudīe vt ait joh̄s·Oēs accepi9 gr̄āʒ ꝑ
gr̄a tāto ſuccu amaritudīs ſe circūlineat·vt ſm ꝓſā·n̄ eēt ei ſpēs
neqꝫ decor·ſic·n·di·Ecce vidi9 eū q̄ſi lepſū ꝑcuſſū a deo ⁊ hūi
liatū·ipſe aūt vulnat9 ē ꝓpt̄ iniq̄tates nr̄as atritus ē ꝓpt̄ ſcelera
nr̄a·Hāc formā oēs ſc̄i đo placē cupiētes imitati ſūt caſtigātes
⁊ deformātes ſe exteri9·vt intiorē dulcedīeʒ ↄptarent vel ↄpta
tāʒ ↄſuarēt·ſic·n·di·bn̄·Oīs cura ſcōꝝ ſpreto ornatu cultuqꝫ ſu
ꝑfluo extioris hoīs q̄ certe corrūpit̄ oī ſe diligencia ꝑhēt ⁊ occu
pat excolendo ⁊ decorando intiori illi q̄ ad ymagiem dei ē reno
uat̄ de die ī diē·Certi·n·ſūt deo n̄ poſſe eē q̊cqꝫ accepci9 imagīe

ſua· ſi ꝓprie fuit reſtituta decori q̄ g° talit̄ vt dcm̄ ē ſe n̄ muniūt
facilie euaneſcūt di· Gre· Depdari deſidat· q̇ theſaurꝝ publice in
via portat· qḋ heu de multis expimēto ꝯgnoſcit̄· q̄ p9 pm̄a de=
uocōis dulcediez redeūt ad ꝯſweta· ꝛ cupientes placē hoib9 ḋo
incipiūt diſplicē q̄b9 di· dn̄s illud· Apok· hēo aduſū te q꜡ carita
tē pm̄ā dereliq̄ſti· Tercia apum ꝓpetas h̄ ē· vt p mediū ſe diui
dentes vna ps mell̄ matiaz imptat ꝛ alia ps iptatā matiaz int9
ordinat ꝛ ꝯponit Sic ſcā apis hō deuotus cū ex duab9 ꝯſtet na
tis· ſcꝫ corpe ꝛ aia p mediū ſe diuidat· ꝛ p corp9 corpalia· p ſpm̄
ſpūalia cū ſūma diligēcia opet̄ Nā de corpalib9 ſil̄ ꝛ ſpūalib9 di·
ps· Holocauſta medullata offerā tibi cū incēſu arietū boues cū
hircis· nā i eo q꜡ dicit holocauſta medullata tāgit ſpūalia q̄ ſūt
intēriora· i eo aūt q꜡ ſubiūgit boues cū hircis tāgit corpalia q̄ ſūt
extēriora· ꝯ eiſḋ aūt diuiſim monꝫ nos ap9· Nā cū dicit obſecro vos
p miaz dei· vt exhibeatis corpa nr̄a hoſtiā ſcāz ꝛc̄ tāgit cōpalia
Cū aūt dicit Exerce te ad pietatē tāgit ſpūali· Si g° volū9 vt iu
bemur apeculā imitari p corp9 bona opa corpalia ꝯptem9· ꝛ ea
dem p purā ꝛ ſincerā deuocōꝫ· rectā intencōꝫ· ardentē dilcōꝫ in
dn̄m ordinē9 ꝛ i ipo i mel ōme dulcedis practicē9· q̄cq̄d· n· ḋ bo=
nis nr̄is opib9 ḋo n̄ attbuim9 n̄ erit meritoriū apḋ deū· ſꝫ ipa nr̄a
opa vigorē ꝛ valorē a deo accepūt q꜡ ponim9 fūdamētū· Ipa· n·
opa nr̄a ex h̄ fūdamēto deo erīt meritoria vite etne· q̄ ſine eo fa=
uillas ꝛ cinēm n̄ valēnt· Nō· n· eſtiant̄ apud deū vt a nob· ſꝫ vt ei
cui attibui9 ꝛ cui ea dem9 p affcm̄ ꝛ ide fiūt g̃ciora acceptibilio
ra ꝛ pciosora· ꝛ ſic pꝫ q̄uo nos debeā9 p mediū diuidē· ꝛ i vtraq꜡
pte fidelit̄ laborare· Quarta apū ꝓpetas ꝯſiſtit in florꝝ optacōe
optant· n· mella ſua de diuiſis gn̄ib9 florꝝ meliores ſuccos de ſin
gulis colligentes· Sic ꝛ nos facē debē9 ſi mel ſpūs ſci efficacit̄ in
nob ꝯq̄rere cupi9 de ſingulis ſcis vel religioſis hoib9 qḋ meli9 in
eis inueni9 optare· n̄· n· oib9 oia dant̄· ſꝫ vni dat̄ qḋ alteri denegat̄
di· Gre· Mira diſpenſacōe de9 in elcis ſuis dona diſpenſat vt vni
det qḋ alti denegat ꝛ vni mai9 qḋ alti mi9 tbuat· nec dū ille il
lū hr̄e ꝯſpicit qḋ ipe n̄ hēt dona dei viciſſim alt̄ in altera meret̄
ꝛ p ꝯſeq̄ns hūiliet̄ Hoc· n· agit̄ in cordib9 hoim qḋ i regionibus
trarꝝ· q꜡ vna regio hūndat frumēto carēs vino· Alia vo hūndat
vino carens frumēto· alia aūt vtrūq꜡ hn̄s caret nemorib9· qḋ totū
de9 iō fieri voluit vt cū vna regio alti9 indigēt ꝯmercio· ex h̄ mu=
tua i eis dilectō ꝛ pacis tranſquillitate nutriret̄· Hic bn̄· Virtu=
tes hoim ꝛ mores eorꝝ ꝯſiderans ait Aliū intueor ſinglaris abſti
nēcie· aliū admirāde paciētie· aliū ſūme hūilitatis· aliū feruētiſſi=
me caritatis· aliū multe māſwetudis· aliū magne mie ꝛ pietatis
aliū in ꝯtēplatione freq̄zt accedē· Hunc oracionū inſtantia celos
penetrare· de q̄b9 cib9 tāq꜡ apis qḋ meli9 i eis inuenim9 in cordis

nr̃is alueolū ꝯꝑtemꝰ· Qn̄ta apū ꝓꝑetas h̄ ē· q̄ ſm̄ eſtimacōꝫ cibi
ꝯꝑtati ꝯmedūt pl9 ⁊ mīnꝰ· vt ſi multū habūint plꝰ ꝯmedāt· ſi mi
nus habūint mīnꝰ· Sic ⁊ nos ꝑ emiſſionē voti ñ paꝝ dico ſ; nl̄ pe
mtꝰ ꝓpum hēmꝰ· iō ꝯſidantes nr̃aꝫ inopiā paꝝ ȯ bonis ſibi ī vſus
nr̃os aſſumamꝰ oēꝫ ſupfluitatē diligētiſſime p̄cauētes· q̇cq̇d em̄
de ſupfluo in vſus nr̃os accipi9 erit noxiū· ac ſi pctā ꝯmedam9
q2 ſola erit nc̄citas victualiū ſine cl̄pa· vñ Oſee dr̄ nob̄ ex pſona
dei pctā ꝓpl'i mei ꝯponēt· Qd̄ expons Gre· di· Penſem9 cꝰ dāna
tōis ſit ſine labore mercedē laboris pcipe· Ecce ex oblatōe fide
liū viuim9 ſ; nūq̄ ꝑ aīabꝰ fideliū vt optꝫ laboramꝰ· jlla ī nr̃o ſti=
pendio ſūmiꝰ q̄ ꝑ redimendis pctis ſuis fideles obtulerīt nec tn̄
ꝯtra pctā eadē vel orōis vel p̄dicatōis ſtudio vt dignū ē inſu=
damꝰ ꝓpt̄ qd̄ cautos nos facit apꝰ di· Victū ⁊ veſtitū hñtes hijs
ꝯtenti ſim9 q̄ ſola nob̄ nc̄citas indulget· Sextū exerciciū apū ꝯſi
ſtit in laborū ꝯtinuatōe· tpe em̄ eſtatis· ꝯtinue laborāt in ope
ſuo· vacantes aūt ⁊ ocio torpētes corripiūt grauit̄ ⁊ caſtigāt· ſic
⁊ nos tpe accepto dū licꝫ laborare opemur qd̄ bonū ē· veiet em̄
tēp9 in q̄ nl̄ pemtꝰ poſſumꝰ opari· Vñ Salomon amonet nos di·
Qd̄cūqꝫ pt̄ manꝰ tua facē inſtant̄ opare q2 nc op9 nc rō nc ſapia
nc ſcia ē apud inferos q̄ tu ꝓperas· hinc Eccī· iiij· Mane ſeia ſemē
tuū ⁊ veſpe ne ceſſet manꝰ tua q2 erit merces opi tuo It̄ dn̄s in
euāgº· Opamini dū dies ē· q2 veit nox ī q̄ nēo pt̄ opari· cur aūt
ſit opandō· nūq̄ vt ditemur· nō· ſ; vt ait ap9 vt hēat vñ tbuat ne
ceſſitatem pacient hoc eſt tibi ipſi ſi paciaris neceſſitateꝫ ſi labo=
rib9 ñ intēdas· q̄ aūt laborandō ſit docꝫ nos bñ· dic̄· Queris quid
agas in q̄ te occupes· p̄mū ex cottidianū ſacrificiū vel lcōnis· vel
lcōis ſtudium cottidiane ꝯſcie diſcuſſioni emendatōi ꝯpoſitioni
ꝑs diei negandā nō ē· deinde opandū ē manibꝰ qd̄ iniūgit̄· nō tā
q̄ aīm delectādo ad horā detineat· q̄ q̄ ſpūalibꝰ ſtudijs delcā
cōꝫ ꝯſuet in q̄ remittat̄ aīmꝰ ad horā ñ vt reſoluat̄· ſeri9· n· aīmꝰ
ad cēꝫ ſe laborē ꝯpat nec ī eo diſſoluit̄ ſ; ꝑ eū magis ī ſemetipm̄
colligit̄ q̄ ſp̄ p̄oculis hr̄e debet nō tā id qd̄ agit ſ; quo agēdo in=
tendit· Septimū exerciciū apū ꝯſiſtit ī vigilātiſſima mellis ꝯſua
tōe q̇cūqꝫ· n· ſibi q̇cq̄ ſurripē intit̄ corpꝰ ⁊ vitā in defenſione mell̄
expoīt· ſic deuotꝰ hō mel ſpūs ſcī ī corde ſuo ꝯgeſtū oī diligēcia
cuſtodiat vt ſi mūdꝰ· caro· demones· vel q̇bꝰ ꝓxi9 hoim aggdie
dc q̇cq̄ ſurripē intit̄ ꝑ qd̄ ſpūs ſcī gr̄a vel extinguit̄ vel minui pt̄
vitā ⁊ corp9 ī defenſioꝫ exponat vt paciaꝫ ſuare valeat ⁊ trāſquil
litatē aī nō amittat ne ſi vulnata fuint mellis dulcedieꝫ amittā9·
hinc Eccī· x· dr̄· Si ſpūs ptātem hñtis aſcendit ſup te locū tuū ne
dimiſis· ac ſi dicat̄· Si īpugnatō q̄tūcūqꝫ fortis te īpugnauit ñ
cedas nec da locū īpugnatōi· hic· Bñ· Nec cedendō nc recedendō
ē ſi gnis tēptationū feuor vtuſqꝫ hoīs ſtatū vehement̄ ꝯcuſſerit

eligamꝰ pociꝰ ardē q̄ȝ cedē. Octauū exerciciū apū ꝯſiſtit in ſūme
pacis ꝯſuatōe nulla.n.alia q̄cūqȝ ex cā ꝑbat vel moleſtat moebi
te vel aliq̄lit̄ inq̄etat. Sic ⁊ nos ſtudeāꝰ hr̄e pacē cū oībꝰ hoībꝰ
nllā ex cā aliq̄ȝ ꝑt̄bantes ⁊ h̄ mouet apꝰ.di. Quantū ī nob ē cum
oībꝰ hoībꝰ paceȝ hn̄tes qꝛ vt ait ꝑpha. Bonū ⁊ iocundū ē fr̄es
hītare in vnū. Maxie aūt ſtudeāꝰ pacē hr̄e cū ꝯſcia nr̄a. ⁊ cū dō
ꝙ pax ſūme nobis nccia ē ad ſalutē. qꝛ ſi cū deo pacē habuimus
necc ē vt nobis oīa fuent pacē. qꝛ ſic dꝛ Sap.v. Armabit creatāȝ
adultōȝ inimicoꝝ ⁊ pugnabit cū eo orbis t̄raꝝ ꝯ inſenſatos. hic
job. Quis reſtitit ei ⁊ pacē hūit. q̄ſi dicēt nēo ⁊ ideo it̄m di. Acq̄
eſce ei ⁊ hēto pacē cū eo ⁊ hēbis fructꝰ optios q̄ fructꝰ ſūt pec=
catoꝝ r̄miſſio. gr̄aꝝ collatio. v̄tutū adeptō. Ad q̄ȝ nos ꝑducat ⁊c̄

De dedicatione Ecclie.

On ē arbor bona q̄ fructꝰ malos neqȝ arbor mala faciens
fructū bonū luc.vj.di.gg. Quocienſcūqȝ inſenſibiliū reꝝ
ſpēs in ſacra pagina ad mediū deducunt̄. h̄ nō ꝯtigit vt ille res
curent̄ ſȝ vt ꝑ eas hoīes informent̄. Neqȝ.n.vt ait apꝰ. de bobus
cura ē deo. mīnꝰ aūt de arboribꝰ. In v̄bis gᵒ ꝑpoſitis q̄tuor nob
ꝑ ordinē ꝑponunt̄. Prio.n. bone arbores ꝑponunt̄. Scdo boni e
aꝝ fructꝰ ſubſecunt̄. 3ᵒ male arbores tāgunt̄. q̄rto mali fructus
ſbiūgunt̄. Primū ibi nō ē arbor bona. ſcdm ibi q̄ facit fructꝰ ma=
los t̄ciū ibi neqȝ arbor mala. q̄rtū ibi faciēs fructus bonos. Qd
diūctim intelligēdū ē. h̄ ē q̄ȝ diu arbor eſt bona nō pt̄ facē malos
fructꝰ. ⁊ q̄ȝ diu ē mala nō pt̄ facē bonos Nos aūt ordinē h̄ ꝑpoſi
tū relinq̄ȝtes ⁊ ſenſū de ſenſu. ⁊ ſniaȝ de ſnia extrahentes dicīꝰ
q̄ȝ ſenſus p̄doc̄oꝝ t̄lis ē. q̄ȝ mala ārbor inq̄ȝtū mala facit fructꝰ ma
los. ⁊ arbor bona facit fructꝰ bonos. Et ſcdm hūc ſenſū q̄tuor
ꝑ ordinē ꝑſeq̄mur. Prio q̄d ꝑ malos arbores intelligat̄. 2ᵒ quis
malos fructꝰ ꝯſeq̄t̄. 3ᵒ q̄d ꝑ bonas arbores accipiat̄. q̄rto bonos
eiꝰ fructꝰ ſubiūgat̄ ⁊ qꝛ in dedicatōibꝰ ecclia̋ꝝ multi boni ⁊ mali
ꝯfluūt. ideo dicendū ē q̄ boni ⁊ mali ſint ⁊ q̄ fructus hos ⁊ illos
ꝯſeq̄ȝt̄. pᵒ gᵒ diciꝰ q̄ȝ ꝑ arbores hoīes deſignant̄. teſtāte Beda
q̄ dicit. Deꝰ arbores hoīes fructꝰ qȝ eoꝝ opa voluit d̄ſignare hic
Fulgenciꝰ. Arbores ſuiꝰ fr̄es kariſſimi in agro dn̄ico ꝯſtituti. deꝰ
aūt nr̄ ē agricola ille nos ꝯpluit ille nos colitis. Vn̄ q̄dē ſapiens
hoīem ſic voluit diffinīri hō ē arbor tranſūſa. qꝛ arbores comam
ſuam q̄ ſūt radices mergūt deorſū in t̄raȝ. ramos aūt tāq̄ȝ crura
⁊ brachia ſurſū erigūt. Econtra aūt comā ſurſū ⁊ crura deorſum
mergunt ad inſinuandū q̄ȝ in celis hr̄e debeāt mānſionē. ⁊ ſic pt̄ȝ p̄
mū mēbꝝ ſcȝ q̄ȝ ꝑ arbores hoīes intelligant̄. Cui ꝯn̄s ē vtrū ꝑ ar
bores hoīes ītelligant̄. ꝑ malos arbores mali hoīes ⁊ ꝑ bonas
boni accipiant̄. Qui viȝ mali hoīes in t̄m mali ſūt inq̄ȝtū ꝑ vitā re
ꝓbā elongāt ſe a bono optimo q̄d ē deꝰ. licȝ.n. nēo bonꝰ ſit ū deꝰ

vt ait veritas Luc· xviij· qḋ verꝫ ē eēncialit̄· ꝑticipatiē tñ boni dicūſ
hoīes· inq̄ꝝtū ei q̇ bon⁹ ē eſſencialit̄ ſe ꝯiūgūt Nūc videndū ē q̇ fru
ct9 eos q̇ ꝑ ſūmi boni elongatoꝫ malos ſe efficiūt ꝯſequant̄ ꝛ ſūt
q̄nqꝫ Prim⁹· n· eoꝝ fruct9 mal⁹ ꝯſiſtit in dei ꝛ oīm creatāꝝ inimi
cicia ꝛ offenſione· ſcd̄us in dei ꝛ aīe ſeꝑatōe· tci⁹ ineuitabili pene
obligacōe· q̄rt⁹ in dei ꝛ oīm q̄ ſūt maledcōne· Qūt9 in etna dāna
tōe· Hos fruct⁹ tāq̄ꝫ male arbores de ſe ḡminent miſi pctōres·
De q̄b⁹ di· Gre· Eant nūc miſi ꝛ delectacionū ſuaꝝ deſidia ꝯple
ant in ſua dānatōe ſenſit̄ ſūt· qꝛ morte male viuendo amauerūt
trāſitorio aūt vbere affligāt̄ electi· vt a prauitate flagella corrigāt
q̄s p̄na pietas ad hereditatē ꝑuat· hos fruct⁹ ꝑ ordinē ꝓſeq̄mur
vt miſi videant q̄ mala eos maneat ꝛ q̄b⁹ penis abdicant̄· Pri9
g⁰ fructus pctōꝝ ꝯſiſtit in dei ꝛ oīm creatāꝝ inimicicia ꝛ offenſi
one· Deus· n· merito offendit̄ cū ꝓpt̄ rē viliſſimā ꝯtēpnit̄ ꝛ ꝑpiſſi
ma res eligit̄ ꝛ diligit̄ pl9 q̄ꝫ ipe· hic deu° vij· Ne offendas dn̄m
qꝛ abhoīatio ē dn̄i dei tui· De inimicicia aūt di· pſa· lxiij· in dilec
cōe ſua ipe redemit eos ꝛ ꝑtauit eos cūctis dieb9 ſcli ipi ad ira=
cundiā ꝓuocauerūt eū· ꝛ afflixerūt ſpm̄ ſcm̄ ei⁹ ꝛ ꝯuſus ē eos in
inimicū· pſa· Defeci ferre nō ſuſtinēs· ꝛ licꝫ de9 ī ſemetipo ſꝑ q̇et⁹
offenſionib⁹ nō t̄bet̄· nc doloribus cruciet̄· Miro tñ modo ex pctīs
nr̄is in tm̄ offendit̄ vt oīa q̄ ex crudeliſſimis offenſis hoīes cruci
ati facē ꝯſweuert ipe de⁹ dicat̄ facē in ſcriptā· Hoīes aūt ſupra
mod̄ offenſi ꝯſweuert clamare eiulare ꝯpleſas mān⁹ in altū leua
re q̄relas ḡuiſſimas ꝓnūciare ad irā maxiāꝫ ad inflāmari virib⁹
deſtitui vel examiari· q̄ cia deū ex pctīs nr̄is offenſū facē legi9 ī
ſcriptā· Nā de p° ꝺꝛ in pš· Laboraui clamās rauce facte ſūt fau
mee· Itē pſa· xlij· Vociferabit̄ dn̄s ꝛ clamabit ſuꝑ inimicos ſuos·
vſqꝫ vt ꝑturiens loq̄r· Scd̄o hoīes ī magnis offēſis ꝯſweuert eiu
lare· ſic ꝛ ꝺs ex pctīs nr̄is offēſus eiulare ꝺꝛ· Mat̄· j· Plāgā ꝛ vllu
labo vadā ſpoliat⁹ ꝛ nud9· hic ē q̄ꝫ in paſſiōe cū clamore valido
ploraſſe ꝺꝛ non tam ex pena q̄ꝫ labens ſuſtinuit· ſꝫ cū eſſet paſſio
ei9 copioſiſſima q̄ꝫ tā paucis ꝓfuit ad ſalutē· Vñ hebr· vj· Ih̄s cū
clamore valido ꝛ lacrimis offēns exaudit9 ē ꝓ ſua reūtia· Tercio
hoīes ḡuit̄ offenſi in ſuo dolore ꝯpleſas man⁹ ꝯſweſcūt ī altū le
uare· Sic ezech· xxij· de deo legit̄ vbi ꝺꝛ Qꝛ mei oblita es di· dn̄s
ecce ꝯpleſi man9 meas ſuꝑ auaricia tua q̄ feciſti ꝛ ſuꝑ ſanguineꝫ
q̇ effuſus ē ī medio tui· Quarto ꝺꝛ ꝺs q̄relas ḡuiſſimas ꝓnūciare
ſic homines grauit̄ offenſi ſic ꝺꝛ job xix· Vſqꝫ quo affligitis aīam
meā ꝛ attritis me ꝛ nō erubeſcitis oppimētes me ecce clamabo
vim paciens ꝛ nēo exau hic Mal̄· iij· Si affligit hō deū ſuū ꝛ vos
ꝯfigitis me ꝛ dixiſtis· In q̄ ꝯfigim9 te· ꝛ rn̄dit vos maledicti e
ſtis ꝛ vos me ꝯfigitis ꝛ fraudatis gens tota die· Qnto de⁹ ꝺꝛ ſic
hoīes offenſi ad iram maxiāꝫ inflāmari· adeo vt ī pleriſqꝫ ſcripte

locis furere dicatᷣ· hinc pſa·xxx·Ardens eſt furoꝛ eius ⁊ grauis
ad poꝛtandū·⁊ labia eius plena indignatione ⁊ lingwa eius q̄ſi
ignis deuoꝛās· ⁊ ſpūs ei9 velō toꝛrēs inundans·lʒ eūdē furoꝛē
in pn̄ti tpe expectās penitentiā totā nō dicatᷣ effūdē ſʒ ſtillare
⁊ adhuc eadē ſtilla mīa ē ꝑmixta De q̄ ſtilla dᷓ·ij·paliꝑ·xxxiiij·
Stillabit furoꝛ me⁹ ſuꝑ locū iſtū ⁊ n̄ extigwetᷣ·Qꝛ eē ei⁹ furoꝛ ſit
mīa ꝑmixt9 dᷓ·Abac̄·iij·Cū irat9 fīlis mīe recoꝛdaberis ⁊ pſ̄·
Deus repuliſti nos dſtrux·nos ira·es ⁊ mīa es nobis·Itē Thē·
iij·Cū iratus fūis miaʒ facies·Qꝛ ſi hee ſtille furoꝛis ſui tā intol
lerabiles nūc videntᷣ qūo ſuſtinebitᷣ tot9 furoꝛ dicēte iob·xxxvj·
Cū vix ꝑuam ſtillā ſmonū eius audiam9 q̇s potit tonitruū ma
gnitudis eius intueri·Sexto hoīes nimiū tᷣbati qn̄qʒ deficiūt ⁊ ꝯ
ſtituti viribus q̄ſi examines fiunt·Sic dn̄s di·ꝑ pſa·Defeci ferre
nō ſuſtinens·Sʒ di·aliq̄s tam grauitᷣ de⁹ offenditᷣ pctīs·Rn̄o qꝛ
tam grauitᷣ pctā nr̄a accipit ꝓptᷣ tria ſcʒ ꝓptᷣ ſui ꝯfuſionē·⁊ maxiaʒ
dām illatoʒ·⁊ oīm opum ſuoꝝ fruſtratōeʒ·Ex hijs·n·tᷣbus ꝯſwe
uerᷣt hoīes ꝓfūde turbari aut quia ꝯfuſio maioꝛ deo potit exhi
beri·q̄ꝛ qꝛ fedam rem pctm̄ videlʒ eligim9 ⁊ diligim9 plus q̄ꝛ eū
qd̄ impetrat nobis pſa·xl·Cui aſſimilaſtis me ⁊ adequaſtis di·
dn̄s·Scd̄a cā ꝓfunde offenſi eſt maximi dām illatio·ſcʒ ꝑditio
anime quā cariorē omnib9 mūdi diuicijs ꝑmo coꝛꝑe ſuo habuit·
qꝛ oīm bonoꝝ ſuoꝝ que in celo ⁊ in tᷣra poſſidet theſaur9 dei dᷓ
anima rationalis·hinc bn̄·talē facit ſylogiſmū·Dn̄e vbi eſt the-
ſaur⁹ tu⁹ ibi ē coꝛ tuū·ſʒ coꝛ tuū ē in nob· g° nos theſaur⁹ tu⁹ ſu⁹
Ex hijs g° cauſis de⁹ tam grauitᷣ offenditᷣ ex pctō qd̄ ſi quis in ſa
ne mētis hos cauſus reputat eſſe ꝑuas·audiat qd̄ dᷓ pſa·vij·Nū
q̄ꝛ paꝝ ē vob moleſtos eſſe hoīb⁹ qꝛ moleſti eſtis ⁊ deo meo Ac
ſi dicat Si reputatis magnū qꝛ moleſti eſtis hoībus q̄ꝛto ma gis
reputandū eſt ſi moleſti eſtis deo·deo g° tam grauiter offenſo
omnis creātᷣa ꝯpatitᷣ ⁊ penā expetit ⁊ vlciſci deſiderat creatoꝛem
hinc Sap̄·xvj·Creātᷣa tibi factoꝛi deſuiens excandeſcit in toꝛm̄
tum adūſus iniuſtos·iō·v·Armabit creātᷣa adultiōʒ ⁊ inimicoꝛū
hinc eſt qꝛ cum oīs creātᷣa creata ſit ad nobis ſuiendū eadē iam
nos ꝑſequitᷣ ad creatoꝛis ſui iniuriā vlciſcendū n̄ ſolū dn̄s q̄relis
peccata odiuit·ſʒ oꝑe duriſſimis ꝑcuſſionib⁹ ab initio puniuit vt
patʒ in angelis aꝓpoſtatis·in ꝑmis parentib⁹·in diluuio·i dathā
⁊ abyron ·i centū lxxx·milib⁹ regis aſſirioꝝ obſidētib⁹·Sedechi
am in ih̄rlm · Tercia cauſa eſt oīm opm ſuoꝝ fruſtratio tam eoꝛū
que ſcd̄m diuinitateʒ tam eoꝝ que ſm̄ humanitatē oꝑatus eſt·De
quib⁹ duob⁹ opm gn̄ib9 fruſtratis dᷓ ꝑ pſa·Fruſtra laboraui·ſ·i
p° oꝑe·⁊ vane foꝛtitudinē meā ꝯſūpſi q̄ꝛtū ad ſenſū·Scd̄s fructꝰ
ꝯſiſtit i ipſius aīe a deo ſeꝑatione ·Cū·n·ſui gr̄a in ſacramento
baptiſmatis dignetur ſibi animas diſpenſare ipſo dicente·Oſee

Deſponſabo te mihi in fide. nunq̄ recedit ab anima donec ipſa anima per liberum arbitrium inclinans ſe ad peccandum prima receſſit. Sic enim dicit dominus. Apok. j. Ego ſum primus et nouiſſimus. primus amorem inciando. et nouiſſimus amorem ſcindendo. Quo autem anima ex eo q̄ ↄſentit in peccatū deum derelinquat taliter eſt videndum. Dicit .n. Thomas q̄ in q̄libet pc̄to mortali duo ſūt ſcȝ auſio ab incōmutabili bono qđ eſt deus. ⁊ cōuerſio ad ↄmutabile bonū quod eſt creatura. que duo tantam hn̄t ↄtrarietatem ad inuicē. vt nullaten⁹ ſe ↄpatiant̄ dicente domino Nemo poteſt duob⁹ dn̄is ſeruire. ⁊ ideo cum voluntarie p̄ liberꝝ arbitrium homo ſe inclinat ad bonum ↄmutabile ↄtempnens bonum incōmutabile deū videlicet peccat mortalit̄ ⁊ ſic aīa deum derelinquit. qui cū in ſe om̄e bonū ↄtineat derelinquit p̄ ↄſeqn̄s omne bonū qđ quantū malum in ſe ↄtineat dn̄s inſinuat. ie̅. ij. di. Scito ⁊ vide. q̄ malum ⁊ amarꝝ eſt dereliquiſſe dn̄m deū tuum. que duo abſolute ponunt̄ ſine ſubſtantiuo det̄minato adhuc vl̄ illud. vt p̄ h̄ det̄ intelligi. q̄ illud malū ad oīa mala ⁊ illud amarū ad amara anima ſe extendat. de quo malo adhuc apcius dr̄ iij. Re. Quia dereliq̄runt dn̄m deū ſuū ⁊ coluerunt ⁊ adorauerunt deos alienos idcirco induxit ſup̄ eos dn̄s om̄e malum. Itē deu°. Congregabo ſup̄ eos mala. De ſcđo v° ſcȝ amaro. qđ om̄e amarꝝ in ſe ↄtinet dr̄ yſa. xxxviij. Ecce in pace amaritudo mea amariſſima. ac ſi dicat. in bono ↄmutabili ↄtempto v° bono q̄ſiui paceȝ ⁊ ecce inueni amaritudinē amariſſimā. ie̅ deu°. xxxij. Fel draconū vi. eo ⁊ ve. aſ. in ſa. hinc job xx. Cū dulce fuerit in ore eius malum abſcondit illud ſub lingwa ſua ⁊ panis ei⁹ in vtero illius ↄuertet̄ in fel aſpidum intrinſecus. Vt autē hec mala q̄ ex dei relictione eueniunt pc̄tōri in ſūmā redigant̄. Sciend̄ q̄ tria mala h̄ ↄfluūt ſcȝ q̄ nulla bona eorꝝ acceptant̄. nulla mala diſſiſ̄ant̄ bonis cib⁹ ſpoliant̄. De p° yſa. j. Ne offeratis vltra ſacrificiū fruſtrū incenſū abhominatō eſt mihi. De ſcđo joſue xxiiij. Nec ignoſcat de⁹ ſceleribꝰ v̄ris de ambobꝰ bñ. Deꝰ iuſta ſ̄ʒ occulto ſuo iuditio reproborꝝ non diluit mala nec acceptat bona. De 3° Tre. Manū ſuam miſit hoſtis ad omnia deſiđabilia eius. In hac tn̄ diuiſione dei ⁊ anime alij plꝰ ⁊ minus ↄpij⁹ ⁊ longiꝰ recedūt a dn̄o Qđ expſſe inſinuat. Gre. dicens. Anima q̄ peccat a deo ſe diuidit q̄ ſi pc̄ta ↄtinuauit a deo longe recedit jux̄ illud Lōge a pc̄tōribꝰ ſalus ſ̄ʒ ſi eā p⁹ pc̄tm̄ ↄſpitas ſeq̄t̄. ⁊ nulla diſciplina nulla īcrepacio reuocat ī diuiſiōe q̄ int̄ ſe ⁊ deū fecit. ec̄ libellū r̄pudij accipit vt ad virꝝ q̄ʒ dereliq̄t redire n̄ valeat ⁊ faciat mala q̄ wlt. diceteq̄ʒ de⁹ ei illud. Ezech. xvj. Receſſit zel⁹ me⁹ a te iā n̄ iraſcar tibi. Terci⁹ fruct⁹ male arboris ↄſiſtit ineuitabili pene obligatōe. nūq̄. n. đ dec⁹ culpe dimittit̄ ſine decore iuſticie ⁊ h̄ ē qđ di. job. xx. Luet cūa q̄

Fecit idem ix. Verebar cia opa mea ſciens q̄ nō pceres delīq̄ntē
Q̄ expōns Gre. di. delīq̄nti de⁹ nequaq̄ pcit. q̄ delictū ſine vl
cōe n̄ deſit. aut. n. ipē hō h̄ penitēs ī ſe punit. aut h̄ de⁹ vīdicās
cū hcīez pcutit. Nequaq̄ igit̄ pctō pcit̄. q̄ nullatē⁹ ſine vidicta
laxat̄ Sic dauid ſic̄ 2° regū xij. legit̄ p⁹ ɔfeſſiōz audire meruit dn̄s
trāſtulit pctm̄ tuū. ⁊ mltis p⁹ cruciatib⁹ afflict⁹ reatū culpe q̄ p
petrauat abſoluit. ſic nos ſalutis vnda a culpa p̄mi pētis abſolui
mur. ſ; tn̄ reatū ei⁹ď culpe diluētes abſoluti adᶜ carnalit̄ cbim⁹
Sicq; pt; q̄ delicta nr̄a ſiue p nos ſil pſemetip̄m de⁹ puniat ec̄
cū relaxat. S; dicit ingrat⁹. qd g° nob̄ pderit dei mīa. ſi ſic cīa
puniunt̄ Sic. n. videt̄ ocioſa ⁊ penitentib⁹ n̄l ɔferre. Cui⁹ ɔtrariū
tota die nobis p̄dicat̄ ī ambone. Sic. n. d̄r Ezech. Quacūq; hora
pctōr igemuerit cim pctō̄r ſuōr n̄ recordabor ampli⁹. audi ſtul
te. In oī pctō mortali duo ſūt. auſio a bono incōmutabili qď ē d̄s
⁊ ɔuſio ad bonū ɔmutabile. qď ē q̄libz creat̄a ⁊ q̄ bonū qď ɔtēp
nit̄ ē et̄nū ideo p illa auſione ⁊ illi⁹ boni offenſiōe debet̄ ɔtēptori
pena et̄na. q̄ vo n̄ ſolū deū ɔtēpſit ſ; bono ɔmutabili nequit̄ ad
heſit. qď vi; bonū ē tpale debet̄ ei pena tpalis. Cū g° d̄r. Quacū
q; hora pctōr ingemuit ⁊c̄ ⁊ q̄cq̄d de ſilib⁹ d̄r intelligend̄ ē. q̄ ex
h̄ gēitu de⁹ mīa mot⁹ dimittat offenſa; ſil ɔtēptū ī ſe ɔmiſſum. qď
ad penā et̄nā obligabat. macl̄e aūt ī aīa delicte. p eo q̄ bono cō
mutabili adheſit debet̄ pena trāſitoria ⁊ ɔmēſurata pctis illis
vi; q̄ ī bono ɔmutabili ſūt ɔmiſſa Qď p ſil̄e oñdi potit euidēt̄ Ali
cui⁹ honeſti fili⁹ ſu bſilentio noctis egdit̄ domū ſuā nolēs neq̄t̄
agē occurrāt alij ⁊ vlnant ſic egſſu; ex q̄ accidit vt ⁊ vlna ſuffēat
et p̄ris offēſa; ī currat Veniunt aīci p filio apud p̄re; interpellātes
⁊ irā p̄ris placātes filiū gr̄e p̄ris reformāt. ⁊ lic; p̄ris ɔmotio ſit
pacata. mhiloī⁹ tn̄ fili⁹ adᶜ ſentit vlna ī ſeipo ad q̄r ſanacōz ſec
coēs aduſtiones ⁊ alie medicinales feri inciſiones ⁊ ſilia reqrūt̄
hic. Eccī iij. De ɔpiciatu pctō̄r noli eē ſine metu n̄ᶜ adicias pec
catū ſup pctm̄. ⁊ ne dicas miſ̄atō dei magna ē mltitudis pctō̄r
meōr miſebit̄ q̄ nūq̄ pctm̄ dimittit̄ ſine pena ɔmſurata iux̄ illd
deu°xxv. Pro mēſura pctī erit mō⁹ plaga̅r. It̄ Apoc. xviij. Quā
tū in delicijs fuit tm̄ date ei de tormētis. Sed adhuc vlti⁹ ī cor
de ſuo pgit inſipiens ⁊ dicit p⁹q̄ penitēdo. ɔfitēdo ſatiſfactōz
ad arbitriū ɔfeſſoris nob̄ impoſitā ſoluendo deo ſatiſfaci⁹ credi
mus ⁊ ſpam⁹ q̄ oīa nr̄a pctā nobis a deo penit⁹ ſint indulta. ad
h̄ ego rn̄deo q̄ ſi nos ɔfeſſores adeo eſſemus intelligibiles vt cor
da penitentiū penetrare poſſemus. ⁊ peccata nr̄a ſingl̄a ⁊ oīa
in nūo. pondere ⁊ menſura ſicut coram deo ſūt ɔmiſſa ſciremus
modo debito eſtimare. ⁊ cum hoc vos eſſetis tam flexibiles. vt
omne; ſatiſfactionem vobis impoſitam fideli velletis deuotōe
⁊ libenti animo ſuſtinere ſpes eſſet. q̄ peracta tali penitencia

pcc̄a oīa tollēnt̄·ſ·xp̄t̄ tp̄is ꝺ̄uitatē pccōꝝ mł̄plicitatē vr̄az q̄z pu
ſillaīmitatē n̄ audem⁹ imponē qđ ꝯgnoſcim⁹ īponenđ·h̄ omnia
ꝯſiđantes q̄lēcunq̄z ſatiſfactōz q̄ꝛ ex c̄ta ſcia ſcim⁹ nullaten⁹ pccō
corr̄n̄ dē nob̄ miūgim⁹ h̄ intēdētes vt qꝛ nos mi⁹ īpomm⁹ đs q̄ ē
iuſt⁹ ponđatoꝛ plenā h̄ñs notitiā oīm pccōꝝ ſupleat vel h̄ caſti-
gādo·vel īpurgatorio puniendo q̄uſq̄z ſibi de pcc̄is eē voluit ſa
tiſfcm̄·Quart⁹ fruct⁹ pccōꝝ tanq̄ꝛ fruct⁹ maloꝝ arboꝝ ꝯſiſtit ī
đi maledcōe·Cū·n·ip̄i pccōꝛes ꝛ oīa eoꝝ opa ab hoīabilia ſint
aput deuz nec aliqđ eoꝝ a dn̄o accepteꝛ̄ di·dn̄o p yſa·Holocau
ſta vr̄a ꝛ ſacrifitia n̄ accipiā man⁹·n·vr̄e ſangne plene ſūt·iō ip̄i
cū oīb⁹ eoꝝ opib⁹ maledcōibus dn̄i ſubiacebūt·hic·j·Reg·xxvj·
Ex pſona dei đꝛ maledc̄i ſūt in ꝯſpcū dei qui eiecer̄t me hodie·It̄
thob·xiij·Maledc̄i erūt q̄ ꝯtempſerint te·Qꝛ at̄ h̄ maledcō ꝯferat
uel q̄ tēdat·Sciend̄ qꝛ tres maledcōs ſup eos ꝯflaūt in q̄b⁹ oīa
maledcōm gn̄a icludūt̄·Sūt·n·maledc̄i in opatis pticipatis ſpa
tis·Prīo dico ſūt maledc̄i in opatis·ı·in oīb⁹ coꝝ opib⁹ q̄ ex ſe et
pſe opanꝛ̄ et̄ ſi ſint de gn̄e boꝝ vt neq̄qꝛ eis ad meritoꝝ fructifi-
catōz pccōꝝ remiſſiōz·regni celoꝝ introductōez·v̄tutū acq̄ſitōz
pficiat vllo°·hinc ex pſona dei đꝛ job·v·Vidi ſtultū firma radi
ce ꝛ maledixi pulcritudī ei⁹·It̄ Ecc̄·xxi·Cū maledicit ip̄i⁹ dya
bolū maledicit ip̄e aīaz ſuā·Ac ſi dicat·Cū ip̄i⁹ facit aliqđ op⁹
qđ ex ſe eſſet v̄tuoſū ꝛ meritoriū·in q̄b⁹ đꝛ dyabol⁹ maledici·in h̄
ip̄o maledicit aīaz ſuā que ſe dyabulo ꝯſociauit ꝛ h̄ ē qđ apc̄i⁹ đꝛ
Mal̄·ij·Si voluitis audire ꝛ ſi noluitis ponē ſup coꝛ ut detis gl̄az
nōi meo ait dn̄s mittā ī vob̄ egeſtatē ꝛ maledicā bn̄dcōib⁹ vr̄is
Scđo maledicūꝛ̄ in opib⁹ pticipatis·hō·n·q̄ ſe ī ſtatu mēndi pti-
cipat·hō·n·q̄ ſe ī ſtatu mēndi pticipat dei oīmq̄z ſcōꝝ ac vniuſa
lis ecc̄ie merita di·dn̄o Ioh̄·iiij·Alij laborauer̄t ꝛ vos labores e
oꝝ itroiſtis his oīb⁹ ex đi malēdcōib⁹ ſūt excluſi·hic deu°xxviij·
Si audire noluitis apph̄ēdēt vos cēs iſte maledcōes maledc̄s
eris ī ciuitate maledc̄s ī agro maledc̄m horreū tuū·maledc̄e re
liq̄e tue maledc̄s fr̄cs vēt̄ris tui·Tēcio maledicūꝛ̄ ī bonis ſpatis
qđ ē regnū celoꝝ vt illđ nullaten⁹ ꝯſeq̄ꝛt̄ deu° vt s̄ đꝛ Maledc̄s
eris egrediēs ꝛ ingrediēs·Ac ſi dicat·maledcā erit aīa cū a coꝛ
pe egrediꝛ̄·ꝛ maledcā erit cū īgrediꝛ̄·h̄ ē cū ingredi ꝯſiđat r̄gnū
dei·Maledicit g° n̄ vt ingrediaꝛ̄·ſ; vt cupiēs ingđi excludaꝛ̄ dn̄o
aūt maledicente maledicit et̄ eis omnis creatura ut tales dicere
poſſint illud jē·xv·Ve mihi mater mea vt q̄ꝛ me genuiſti virum
rixe virū diſcoꝛdie in vniuſa t̄ra vſq̄z ad illđ om̄s maledicūt mihi
Qūt⁹ fructus pccōꝝ eſt et̄na dānatō qꝛ ī v̄bo p° xpoſito euiđenē
inuiꝛ̄ cū đꝛ·oīs arbor q̄ n̄ facit fructum bonū excideꝛ̄ ꝛ ī ignem
mitteꝛ̄·hinc ē qꝛ reprobis đꝛ ī iuditō·jte maledc̄i ī ignē et̄nū·Qꝛ
ſi aliq̄s ex oīb⁹ hijs xmotus·deſiđat h̄ mala peſſima declinare

ecce dei pietas vſq; ad minimũ nob deſcẽdens de celo clamat q̃;
facẽ debeã9 di·ncb illõ Ecci·xxix·minimũ ꝓ magno placeat t̃ h ẽ
minima ſatiſſactõ ꝓ maxis iſtis malis·h aũ̃ minima in hui9 ↄſiſtunt
ut ↄmiſſa penitem9 ſilia in p9teꝝ caueam9·deũ ꝛ ꝓxim diligã9 q̃
ñ dicũt̃ minima v̓tutis vigore·ſʒ ex puo labore·q̃;·n·facili9 ẽ q; do
lẽ de tam ꝓfũdis dãms q̃ incurrim9 ex pctis dolʒ hõ de cuilibʒ
rei amiſſiõe·ꝛ ñ p̃t dolẽ de corpis ꝛ aie ꝑditõe·an ñ facile ẽ vt
pcta caueam9 q̃ multũ hñt laboris et fatigatõis di·iẽ·ix·Vt miq̃
agẽnt laborauert an ñ facile erit vt dñm diligã9 q̃ nob tã infinita
bñfitia ↄtulit ꝛ adc maiora ↄfẽnda ꝓmiſſʒ fortiſſĩs ſe ↄſtrinxit·
cũ q̃libʒ bñfic9 facilie diligat̃·Si g° h̃ ta fecerim9 reↄciliabit̃ no
bis in integꝝ dñs dicʒ q; nob illõ·iẽ·ij·Iã placat9 ſum ſuꝑ malo qd̃
cogitaui vt facẽm t̃·h·n·ta ſũt certiſſima ſig̃ ꝛ euidẽtiſſima teſti
monia remiſſiõis pctoꝝ·De q̃bus dr̃ ioh·Tria ſũt q̃ teſtimoniũ
dãt in t̃ra aq̃ ſangwis ſpũs ꝑ aquã pctoꝝ ↄtricõʒ·ꝑ ſangñem eo
rund̃ reſiſtẽtiã ꝛ ceſſatõʒ·ꝑ ſpm̃ dilcõʒ volẽs intelligi·hic hñ·A
ſangñe aq̃ ꝛ ſpũ teſtioniũ hr̃e ẽ·ſi ↄtinẽs a pctis·ſi dignos pnia
agis fructus ſi facis opa vite·ſ·ꝑ dilcõʒ·

De eodem·

Icut man9 int̃ lig·ꝛ ſil·Sic dilẽs me9 int̃ filios Cant·ij·
di·hñ·hoĩes ſic arbores vidit q̃dẽʒ h ita q̃ arbor ſiũ ad au
ſtꝝ ſiũ ad aq̃lonẽ ceciderit ibi erit·Auſter calor ꝛ leuitas in ſac̃
ſcript̃aʒ bonã hr̃e ſig̃ficatõʒ ſolʒ·ſʒ ab aq̃lone pandet̃ oĩe malũ
h g° arbor excidit̃ imorte·ꝛ q̃cunq; cecidit ibi erit·q; ibi iudica
bit te dñs ũ te inueñit ꝛ ibi eris imutabilit̃ ꝛ irretractabilit̃ vidat
g° hõ arbor q̃ caſura ſic añq; cadat q; p9q; cecidit ñ adiciet vt re
ſurgat·Si aũ̃ ſcire volũis q̃ ꝑte caſura ſit ramos ei9 attende·nã aũ̃
maior copia ramoꝝ ꝛ pondoſior ẽ inde caſurã ñ dubites·ſi tñ tũc
fuit exciſa rami ũo ei9 nr̃a ſũt deſidia·quib9 ad auſtꝝ extẽdimur
ſi ſpũalia fuĩt·ſi carnalia ad aq̃lonẽ Ecci·xj·Si cecidit lignũ ad
auſtꝝ ã ad aq̃lonẽ ꝛc̃ di·hñ·Cur obmiſſʒ nobiliorib9 arborib9 me
diocritas h9 arboris adducta ẽ imediũ ad formand̃ pcemiũ ñ q;
ei9 v̓tutes exuſu pceteris ↄgnoſcim9 ꝛ vt ex ei9 ꝓꝓetatib9 elcoꝝ
dei ꝛ dilcoꝝ dig̃tates ꝛ g̃r̃e explicent̃·lʒ·n·ſint multis nobiliori
bus arborib9 ↄmdati·vt ẽ illõ pſ·iuſt9 ut palma flo·ꝛc̃ ꝛ illud·
Ecc̃·Sicut oliua pullulans ꝛ ſicut cypreſſus ꝛc̃·Has tam̃ arbo
res ꝓ iſtanti expoſitõe ñ aſſui9·ne ignotũ ꝑ ignoti9 exponã9·Sʒ
ↄgnitã arborẽ adduxi9·vt ꝑ ei9 noticiã ad elcoꝝ noticiã facili9
veniã9·Expedita g° vna arbore mala cũ frĩb9 ſuis mal·ꝑ q̃m re
ꝓbos dixi9 deſig̃ri·Nũc de elcis dei ſub noĩe bõe arboris ꝛ ei9
frĩb9 qd̃ dñs dedit ꝓſeq̃mur·de q̃ arbore dr̃ i li° de plãtis·q; ma
l9 ẽ arbor pomifera ligno ſolida cortice rugoſa·frõdiũ deſitate
vmbroſa·floꝝ varietate decora fructuũ ſuauitate iocunda·vſui

et guſtui gracioſa· in diuiſis medicinis efficax ⁊ v̓tuoſa· ſc̄d͛az hn̄s
nat͛az ſcꝫ exurdi trunco ⁊ ſurculo ſupꝓducto ex quibꝰ oībꝰ arborē
iſtā ſubſeptē eiꝰ ꝓꝓrietatibꝰ exponemꝰ· Eſt· n· malꝰ arbor ī radice
ꝓfūdata ī ſtipite ſolidata in cortice deformata· ſurculo trāſplā=
tata· ramis dilatata· folijs denſata· floribꝰ decorata· fructibus
onuſtata ꝑ q̄s ꝓꝓrietates elc̄i dei ⁊ dilc̄i explicant̄· ⁊ nihilominꝰ q̇
īſortē eoꝝ deſiderant venire informant̄ h̄ ꝑ ordinē ꝓſeq̄ntes· Pri
dicīꝰ qꝛ elc̄i dei ꝯgrua ſilitudīe malo ꝯpant̄ ꝓpt̄ radicis ꝓfūdita
tē· Nota qꝛ radix hꝫ t̄a· ē· n· occulta arbori dat vitā ⁊ arborē ꝑtat
Sic radix p̄deſtinatōis ē oc̄lta Ecc̄· ix· Neſcit hō vtꝝ amore vel
odio dignꝰ ſit· 2° radix dat vitā arbori Ezech· trāſiens vidi ⁊ vſ
qꝫ ⁊ dixi tibi viue· 3° arborē ꝑtat apꝰ· nō tu ꝑtas radicē· ſꝫ radix
te· Sic̄· n· malꝰ in ꝓfundō mergit radicē ſuā· ſic̄ radix elcoꝝ que ē
dīa p̄deſtinatō ī ꝓfūdo et̄nitatis ē īmerſa· ⁊ h̄ ē qd̄ Ie· ij· elc̄is d̄r
In caritate ꝑpetua dilexi te· iō attraxi te miſerans cui ꝯſonat apꝰ
Eph· j· Qui elegit nos an̄ mūdi ꝯſtitutōꝫ vt eſſemꝰ ſc̄ti ⁊ īmaculati
in caritate· Cur aūt h̄ fecit ſubiungit cām dicēs· Qui p̄deſtinauit
nos ī adoptōꝫ filioꝝ ſꝫ ꝓpoſitū volūtatis ſue· Ac ſi dicat· Nō eſt
dare aliā hꝰ ineffabilis gr̄e cām n̄ ꝓpoſitū volūtatis ſue· Ac ſi di
cat· h̄ ē qꝛ voluit· hic pſ· Saluū me fecit qm̄ voluit me ⁊ itē in· Nō
eī in gladio ſuo ⁊c̄ vſqꝫ· qm̄ ꝯplacuiſti ī eis· Qd̄ adͨ apciꝰ Ezech·
xvj· in nū vͦ d̄r Trāſiens ꝑte vidi te ꝯcultatā in ſang̃ne tuo ⁊ dixi
tibi viue ⁊ multiplicatā q̄ſi germē ag̃ dedi te· ⁊ grādis eff̄ca es· ⁊
īgreſſa es ⁊ ꝑueniſti ad mūdū muliebrē· ⁊ ecce tps tuū tps ama
tiū qd̄ totū de p̄deſtinatōe accipit̄· nā ut ait gg· Vide ide ē qd̄ dili
gͤ qꝛ aūt dic̄ viue· n̄ aliud ſonat· n̄ qꝛ diligo te· in amorē· n· dei dat̄
nob vita· In hac dulci materia q̄ miſericordie p̄uenti ſumꝰ dulcit̄ lu
dit aug· di· Aie ſue· Certe audiſti ab initō vſqꝫ ad hāc diē qꝛ mlt
te gn̄atōes hoīm trāſiert qui oēs ſine ꝯgnitōe dei īinteritū ſem
piternū dilapſe ſūt oībꝰ illis amator tuus p̄tulit te ⁊ q̄ſi putes
plāta es illis cibus· nūq̄ fortior· nunq̄ ſapiētior· nūq̄ nobilior
nūq̄ ditōr ill' fuiſti· neq̄q̄ qꝛ n̄l adͨ extitiſti· ⁊ t̄n tu ſola p̄ oībꝰ il
lis aſſumpta es· ⁊ q̄re h̄ in te fc̄m ſit nullā p̄ter g̃tuitā ſaluatoris
tui caritatē cāꝫ aliam potis īuenire· vn̄ ſic̄ radix arbori miſtrat fo
mētū vite ꝑſuccū q̄ꝫ ſurſū mittit Sic radix dīe p̄deſtinatōis fo
uet ⁊ nutrit arbores elcōꝝ fluēs in eos eē g̃tuitū qd̄ radicitꝰ tra
hūt a p̄uenīete ⁊ et̄na dei caritate· hic apꝰ Ro· xij· n̄ tu radicē po
tas ſꝫ radix te qꝛ apciꝰ di· dn̄s ioh· nō vos me ele· ſꝫ ego ele· vos
h̄ ē illa caritas de q̄ d̄r Eph· In caritate radicati· Scd̄o ꝑ malū
ꝯuenient̄ elc̄i deſignāt̄ ꝓpt̄ ſtipitis durā ſoliditatē qꝛ ſic̄· Malus
īſtipite ſuo hꝫ duritiā ⁊ fortitudinē· vt ſit difficilis ad ſecandūꝫ
Sic electi fortes ſunt· nec facile cedunt malo· Hinc paralipo=
minō· xvj· dominus dabit fortitudinēꝫ· Hijs qui perfecto corde

credunt in eū· h autē fortitudo triplici gñe exercet᷑ scʒ in pctōꝝ reſiſtentia· aduſorū ſuffēntia· ī bonoꝝ opm efficientia ex qb⁹ tb⁹ fit vna fortitudo ſupra modū maxīa ad q̄ exercenda monemur· iudic· vj. cū dr Diſce in q̄ ſit fortitudo maxīa· Qui· n· vicijs ⁊ peccatis impugnātibꝰ ñ ſupat᷑ tēptatōib⁹ ñ laſſat᷑· Difficili⁹ ⁊ arduis opibꝰ non fatigat᷑ merito fortiſſimꝰ preſtat᷑ de p° dr· Sap· x· Certamē forte dedit illi vt vincēt ⁊ illud apl̄i · Fortes facti ſūt ī bello de 2° pt̄ ſumi illud · Neemie· Gaudiū oīm̄ ē fortitudo vr̄a gaudet· n· dn̄s cū nullis aduſitatibꝰ frangimur· nec vllis tēptatōibꝰ ſupamur· De 3° dr yſa· Qui ſperant in dn̄o mutabunt fortitudīnē aſſumūt pēnas vt aq̄le currūt ⁊ nō laborabūt· laborabūt ⁊ nō deficiēt· hic de ciſō dr pu· xiiij· Vbi apparēt p̄ime ſegetes ibi maīfeſtata fortitudo boū qr vt ibideʒ dr· Man⁹ forciū dicias opat᷑ qui g° In hijs tribus virilit᷑ agit· videlʒ in maloꝝ reluctatōe· aduſoꝝ tbulatōe· arduoꝝ opatōe· merito fortiſſimꝰ iudicat᷑ ⁊ arbori malo in ſtipite aſſilat᷑· Tercio dilecti dei ⁊ electi malo aſſilant᷑ in corticis dformitate· qd p corticē niſi electoꝝ exterior duſatio deſignat᷑· in q̄ q̄to dignioꝛes ⁊ ſancioꝛes ſūt intēris tanto deformiores et ɔtēptibiliores apparent exteriꝰ q̄ duo ɔueniēt pfigurata legimꝰ in tabernaculo deo· qȝ interiꝰ fuit auro puriſſimo decoratū· extius vo caprinis pellibus deformatū cui ɔſonat ſponſa xp̄i in Cant᷑· cū dicit· Nig ſū ſʒ formoſa· nigra ſcʒ exteriori deformitate· ſʒ fōmoſa ſpūali ſpeōſitate· de q̄bus electis ad° di· iob xij· Lampas ɔtēpta apud cogitatōes diuitū· Cū· n· dicit lāpas inſinuat claritatē intiorē· cū aūt addit ɔtēpta· oñdit extioreʒ ɔtēptibilitatē h duo paul⁹ de ſe loquit᷑ j· Coꝝ· iiij· cū dicit · Vos nobiles nos aūt ignobiles vſq̄ in hāc horam eſurimus ⁊ ſitimꝰ nudi ſum⁹ ⁊ colaphis cedimur ⁊ inſtabiles ſūꝰ vſq̄ tāq̄ purgamenta facti ſum⁹ hui⁹ mūdi ⁊ oīm pipſima vſq̄ adhuc ⁊ h de exteriori deformitate· ceteꝝ de intiori claritate ñ longe pꝰ ſubiungit Rogo vos imitatores mei eſtote ſic̄ ego xp̄i· qd totū expons Bn̄· di· qd dforme ē pauli· ſpēoſiꝰ eſt oīm ornatu extrīſeco· oīm ec cultui regio non ɔpabit᷑ ci q̄talibet pulcritudo carnis ita ne paulū de preſentia copis eſtimamꝰ ⁊ tanq̄ deformē ɔtēpniꝰ· qr cernim⁹ homicidiū afflictū fame ⁊ ſiti infrigore ⁊ nuditate· nōne ipe ē q̄ rapit᷑ ī padiſū· q̄ vnū altīnq̄ pambulās vſq̄ ad tcium ſui puritate penetrauit celū Quē ⁊ ſi deforme inhitantē corpuſculū pulcritudo tn̄ celeſtis· angelica ſublimitas· claritas dīna ñ repulit Sʒ q̄ cā ē q̄ elci dei tā deſpicabiles foris apparent ⁊ dformes cū intrinſec⁹ ſint tā decori· cui q̄ſtioni rn̄dʒ ſpōſa ī Cant᷑· di· Qr decolorauit me ſol· i· xp̄s ds nr̄· cū· n· oēs diligēciā ad itiorē ſuū hoieʒ q̄ ad ſiitudīeʒ di fcūs ē reformād int⁹ trahāt· io necce ē vt negligāt exteriorem · Quia vt ait iob· Nemo ē qui valeat vtrum

qꝫ ⁊ manum poſſit mittere in ambobus ſcilicet ad intendendū
vtriqꝫ cultui ⁊ ideo interius ocupati manent exteri9 deformes
Qꝫ aūt interi9 ꝯtinue occupent̄ di· n· bñ· Oīs cura ſcoꝝ ſpreto cor
ornata cultuqꝫ extioris hoīs ōi ſe diligētia ꝑbꝫ ⁊ occupat ⁊ ad
excolēdū ⁊ occupand̄ īteriorē hoīez q̄ ad ymagīez dei fact9 ē· Cē
ti· n· ſūt deo nl̄ poſſe eē accepti9 ymagīe ſua ſi xp̄o fuit reſtituta
decori ⁊ iō toti interi9 occupati toti exti9 negligūt̄· Nēo· n· vt ait
dn̄s pt̄ duob9 dn̄is ſuire· ſꝫ q̄d de hoīb9 dici9 cū hāc difformi=
tatē ille in ſe ſuſcepit· q̄ ſol9 ſpēoſus forma p̄ filijs hoīm dict9 ē
de cui9 ꝺformitate di· yſa· liij· Nō ē ei ſpēs neqꝫ decor ſꝫ vidi9
eū deſpectū ⁊ nouiſſimū viroꝝ viꝝ doloꝝ ⁊ ſcientē infirmitatē ⁊
nos reputam9 eū q̄ſi lepſū ⁊ ꝑcuſſū a deo ⁊ hūiliatū· De ei9 aūt
decore n̄ lōge p9 ſubiūgit̄ Ꝯnatōꝫ ei9 q̄s enarrabit de q̄b9 ambo
b9 di· bñ· O nouiſſimū ⁊ altiſſimū o hūilez ⁊ ſublimē o obꝓbrium
hoīm ⁊ glīa angeloꝝ· nēo illi ſublimior· nēo hūilior· Quarto ma
lus ſurculo trāſplant̄ cui9 v̓tute ſtipitis ignobilitas innobilitatē
ſurcli tranſmutat̄ ⁊ ecce res mira q̄ ꝑuus magnū· infirm9 fortez
tā efficacit̄ ſupat· Nō· n· trunc9 ſurculū· ſꝫ ſurcul9 truncū ſupat ⁊
ſic vincit infirmior fortiorē q̄ ꝓpetatē ꝓpiſſime in ſe ꝯtinēt cū· n·
ꝑm ſtipitē p̄me ꝓpagīs ꝑm q̄ vt ait ap9· Eph· ij· Oms nat̄a erā9
filij ire ſū valde ignobiles· ōs nr̄ tāq̄ nobilis ſurcul9 ſe trāſmu=
tat ī nos c9 v̓tute abcē nr̄o ignobili ineē ſuū nobile ōmū trāſmu
tamur di· aplo· vt ē Cū eſſem9 mortui pc̄is ꝯuiuificabit nos ōs
in xp̄o· cui9 grā ſaluati ſū9· hīc ie· xvij· dr̄ Beat9 vir q̄ ꝯfidit ī dn̄o
vſqꝫ· ⁊ erit tāq̄ lignū qd̄ trāſplantatū ē ſuꝑ riuos aq̄ꝝ· ⁊ merito
btūs q̄r ex hac trāſplātatōe hoīes dicunt̄ dy di· pſ̄· Ego dixi dy
eſtis ⁊c̄ Quīto mal9 ramoꝝ mlt̄itudīez dilatat̄ Sic electi dei raīs
v̓tutū nccio dilatant̄ de q̄b9 dr̄ Ezech· xxxvj· Mōtes iſrl̄ ramos
vr̄os gmmate· h̄ ē v̓tutū gmma multiplicitate Vidā aūt q̄ ī malo
q̄dā rami ſurſū erigunt̄· Alij alt̄ ꝓtendūt̄· Alij intra ſe inflectūt̄
Sic ꝑ omēz modū ē ī electis Nā rami v̓tutū alij ſurſū ad deū eri
gunt̄ vt v̓tutes theoloice· ſ· fides ſpes ⁊ caritas· alij a latē ad ꝓ
ximos extēdunt̄ vt ē pax mīa ꝯgtulatio· ⁊ ꝯpaſſio ⁊ ſi q̄ ſūt ſilīa
Alij intra ſe flectunt̄ q̄ꝝ vſus ⁊ exercicia ſolū intra nos actitant̄
ſic̄ ſūt cardinales v̓tutes· ſcꝫ tꝑantia· prudentia· fortitudo· iu=
ſticia· Similit̄ caſtitas hūilitas· ⁊ ſi q̄ ſūt ſiles· ſic igit̄ in arbori
b9 rami diſponunt̄ ſic v̓tutes in nobis ordinant̄· Nā q̄daꝫ ſurſū
ad deū aleuant̄· alie ad ꝓxios deriuant̄· alie v̓o intra ſe icuruāt̄
Sext9 mal9 hēt multitudīez folioꝝ ꝑ q̄ folia oꝑa meritoria de=
ſignant̄ vt viꝫ malos q̄ electos ſignat tot hēat folia q̄t elect9 q̄li=
bet oꝑa meritoria ex ſe gignit· Hinc ad ꝯmēdatōꝫ cuiuſlibet electi
dr̄ illud pſ̄ foliū ei9 nō defluet ⁊c̄· Ac ſi dicat· Foliū meritorie ꝯ
gmcōis locutionis oꝑationis a q̄libet electo fcm̄ non imꝑpetuū

euaneſcit ·hic ꝓu ·Iuſti q̄ſi vires foliū ḡmiabūt·de q̄b9 folijs dr̄ Ezech·xlvij·dan̄·iiij·Apok·xxij ·Erūt folia ei9 cui9lib3 electi in medicinā efficaciſſimā3 Efficaciſſima·n·medicina ĩfirmis aīab9 maxi me ↄgruēs ſūt folia bonoꝝ opm·De q̄ medicina dr̄ Ecci·xviij·an̄ lāguorē adhibe medicinā3 Ac ſi dicat·an̄q̄ infirmēis bona opa mlti plica·hic de bt̄o viro di·ie·xvj·Erit foliū ei9 cuilib3 elc̄i viri de q̄ folia bonoꝝ opm tāto erūt viridiora q̄to opa nobiliora ⁊ tā to erit medicina efficatior q̄to opa° bonoꝝ opm mltiplitior·Vt g° ex hijs folijs medicinā nr̄is aīab9 efficaciſſimā exhibē valeā9 tb9 ↄppēdicijs nr̄a opa faciā9 vt videlic3 opemur freq̄zt ſapient diligent·Prīo opemur freq̄zt bonū bono ↄtinuantes nūc bona opa mie exercēdo·nūc corpa dei ſuitio ꝓſternēda·nūc ſpm̄ inti orē ſpūalib9 affectōib9 inflāmando talit̄ ↄtinuātes vt nūq̄ ad momētū inueniant̄ ocioſi qd̄ facē monemur·Eccſ·vbi dr̄·Q̄dcūq3 pt̄ man9 tua inſtant opare q2 nc op9 nc rō eēt apud inferos q̊ tu ꝓperas·hic Ecci·xl·Mane ſemina ſemē tuū ⁊ veſpe n̄ ceſſet man9 tua·q2 merces erit opi tuo Ac ſi dicat·q2 ſingulis momētis mer cari poſſum9 talē fructū q̄ nō deficit inetnū·hic alias dr̄·Nō te p̄teat particla diei·itē bn̄·Nullā vnq̄ inueniat ſuū dei nō dico di es ſ3 nc hora·vbi vel in exercicij labore vel ꝓficiēdi ſtudio vel ex periencie dulcedic vel fruendi gaudio·Scd̄o operemur ſapient ſūmo ſtudio h̄ egētes ne malū bonis miſceā9 vt bonis meliora p̄ feram9 optima melioribz anponā9·Nā d̄ p° leuit·xxxix dr̄ Non ſeres agrū tuū diuiſo ſemie·q2 vt ait ap9 Modicū fermēti totam maſſā3 corrūpit·Sic de reliq̄s duob9 mēbris ſtudioſiſſime faciā9 Tercio operemur diligent qd̄ tūc facim9 ſi diligenti conamie ⁊ ſūmo ſtudio nr̄a opera faciā9 ·Nā ſtudiū ⁊ diligēcia tā ĩ bonis q̄ in malis pl9 mouet d̄m ⁊ pl9 eſtiat q̄ ipa opera ſine illo Nā ↄ̄ ſtudio ⁊ diligentia maloꝝ opeꝝ ſepe le ĩ ꝓphetis· Viſitabo vos ſuper ſtudijs ad inuētōnū vr̄aꝝ ⁊ itm̄ Viſitabo vos ĩ indigtōne ↄpt maliciā ſtudioꝝ vr̄oꝝ ꝑ qd̄ expſſe innuit q̄ pl9 de9 exaſpat ex ſtudijs maloꝝ·q̄ ex opib9 ipis malis·hic Gre·Cici9 delicta pumēdo abſoluunt q̄ ex ſola p̄cipitacōe ↄmittunt·q̄ q̄ ex ſtudio ⁊ diligēcia aggrauant Sic ec ecouiſo ſtudiū ⁊ diligētia bonoꝝ plus placet ⁊ placat deū q̄ opa ipa bona·hic dr̄ ĩ ps̄ de9 glifica tur in ↄſilio ſcōꝝ·qd̄ ↄſiliū n̄ ē aliud n̄ ſtudiū ⁊ diligētia p̄notata de hoc ſtudio amonē nos voluit dn̄s cū in deu° dicēt Iuſte qd̄ iuſtū ē exeq̄ris Iuſte·n·iuſtū exeq̄mur qn̄ cū fidei diligētia faci9 op9 bonū hāc diligenciā ↄpbat ap9 cū dic̄·Malo q̊n q3 vba loq̄ ſenſu meo q̄ decē milia ſine int̄·Hinc q̄dā ſapiens di·Non remu neramur noibus ſ3 adūbys·i·non de bono facto ſ3 ſi bonū benefa ci9 merit ū reptā9 Septio mal9 ſuo tpe florib9 dcorat q̄ flores ſm duplicē ſenſū duplex ↄfert hoib9 dlcāmētū·nā viſui dat iocūdi

tateꝫ olfactū ūo ſuauitatē·ꝑ hos flores m̄tna deuotō deſigꝭ de
q̄bꝰ floribꝰ dic̄ illa ī Cant·hyems trāſijt imber abijt ꝛ receſſit flo
res appuerūt·Vocās ibi flores m̄tnā deuotōꝫ ꝛ ſpūalē ꝯſolatōꝫ
qui pꝰ hyemē pcōꝝ ꝛ imbrē lacmaꝝ īcipiūt appē de quibꝰ glat
itm ſpōſa ī Cant·lectulꝰ nr̄ floridꝰ ē·i·interius deuotōibꝰ ador
natꝰ·de quibꝰ floribꝰ di·bn̄·Gaudꝫ celeſtis ſpōſus talibꝰ ador-
namētis ꝛ cordis thalamū libent freq̄ꝫtqꝫ īgredit qd iſtiꝰ modi
rſpſū floribꝰ iuenit·ꝟ ſue vidꝫ paſſiōis gr̄aꝫ·ā rſurrectōis glaꝫ ſe
dula iſpicit deuotōe ꝟſari·ibi ꝓfcō adeſt ſedulꝰ adeſt libēs Hij
g° flores iocūdāt viſū ꝛ effitiūt olfcm·qd ꝯtingit cū dīua aſpira-
tio tāgit mentē hois itellcm q̄ ꝑ viſū accipit illuiando·ꝛ affcm q̄
ꝑ olfcm accipit iflāmādo·hij g° flores dicūt iocūdare viſū cū il-
luiant itellcm·ꝛ ſuauit affitiūt olfcm cū iflāmāt affcm·q̄ꝛ duplicē
gr̄aꝫ optabat nob moyſes deu° cū dicebat vtinā ſapēt ꝛ itellige
rēt ac nouiſſima ꝓuidēnt·vtinā vꝫ ſapēt ꝑ iflāmatōꝫ affcs·ꝛ itel
ligēnt ꝑ illuīatōꝫ intellcs·q̄s duas gr̄as q̄ ſūt de gnē fructuū m
ſeq̄ꝫti ſmōe cū de fructibꝰ tractabimꝰ laciꝰ exponemꝰ ꝑſtāte dō·

De eodem·

On ē arbor bona q̄ fac̄ fructꝰ malos luc·vj·di·gg·cū ī cor
dibꝰ elcōꝝ dura ꝛ aſpa putat·cautū ē vt ꝯſolatoria ſub-
iūgant ne ꝑ dura et aſpa triti dicāt·durꝰ ē h ſmo q̄s po·eū au·
iō ꝑ ſubiūctā ꝯſolatōꝫ ſolidet vt auditis ꝯſolatōibꝰ ad agēd viri
lit ammenet·Sic filij iſrl ꝑ exploratores tre ſcte triti dixert·Neq̄
q̄ꝛ adhūc ꝑpłm valemꝰ aſcendē·q̄ꝛ fortior nob ē·q̄bꝰ ꝯꝑati q̄ſi lo-
cuſte videmur·q̄s vt exploratores aīarent oñdert eis fructꝰ tre
dicētes·venimꝰ ad traꝫ ad q̄ꝫ miſiſti nos·q̄re uia fluit lacte ꝛ mel
le·vt ex his fructibꝰ pꝫ·ex q̄bꝰ aīati dixerūt·Aſcēdamꝰ ꝛ poſſidā
mꝰ traꝫ·qm̄ poterimꝰ obtinē eā·Nu·xiij·ſic dn̄s cū diſcipulos ſu
os triuiſſꝫ dicēs·Ecce aſcēdimꝰ jeroſolimā·ꝛ filiꝰ hois tradet ſta
tim ſubiūxit ꝯſolatōꝫ dicēs ꝛ tcia die reſurgꝫ·Silr cū truit diſci-
pulos dicēs·Trademī a ꝑentibꝰ et aīcis·q̄ morte ex vob affitiēt
ſtatī ꝯſolatōeꝫ adiūxit dicēs·Sꝫ ꝛ capillꝰ capitis vr̄i n̄ ꝑibit·ſic
apꝰ·cū de ſe ꝛ diſcipul ſuis dura ꝛ aſpa ꝑdixiſſꝫ dicēs Qm̄ ꝓpt
te mortificamur tota die eſtiati ſumꝰ ꝛc·ſtatī ſubiūxit ꝯſolatōeꝫ
dicēs·Sꝫ in oībꝰ his ſupauimꝰ ꝓpt eū q̄ dilexit nos·ſic q̄ ex via ar
ta q̄ꝛ ꝑmiſimꝰ trent fructꝰ de q̄bꝰ nūc dicemꝰ ꝯtēplent vt ſi ſcdm
gg·delcet qd multet·bibāt ꝑus qd dolꝫ q̄ꝛ ꝑ poculū amaritudis
ꝑueniet ad gaudiū ſalutis Sciend tn̄ q̄ꝛ n̄ oms elci ꝓpt ſcriptā viā
veniūt ad gloſos fructꝰ·de q̄bus ꝑuato ordie nūc dicemꝰ Elcōꝝ
nāqꝫ alij nāqꝫ rapiūt vt puri alij ꝯpellūt vt paupes ꝛ caſtigati
alij vō ꝑ viā h de ſcriptā ꝓficiunt·nā de ꝑmis dr Sap·Raptꝰ eſt
ne malitia mutarꝫ itellcm illiꝰ ā ne ficcio ꝯcipet aīaꝫ illiꝰ d ſcdis
vō ibid dr·In paucis vexati ī multis bn̄ diſponent·De tcijs qui

p̄ſcriptā viā ambulāt n̄ declinātes ad dextrā nec ad ſiniſtrā Dē.
Iuſtoꝝ ſemita q̄ſi lux ſplēdēs creſcit ⁊ ꝓficit vſqꝫ ad pfcm̄ diē
De q̄rꝫ fructibꝰ dꝛ Bonoꝝ laboꝝ glioſus ē fruct9. Expedita g°
i p̄cedenti ſmone d electoꝝ q̄litate. Nūc dicend ē de fructuū v
bertate. vt ex cognitōe fructuū ꝓvocati p viā q̄ ducit ad fruct9
feruēci9 inhyemꝰ. Sciend g° q̄ꝫ duodecī fruct9 pullulāt ex p̄di
ctis arborībꝰ elcōꝝ q̄rꝫ in hac vita ſex tāq̄ꝫ p̄micias p̄guſtā9. ſex
vō in futa vita tāq̄ꝫ de meſſa iam matra carpīꝰ ⁊ metēꝰ metnū qḋ
pulcħime p̄figuratū legī9 in vna elciſſima arbore. Apok. xxij. v
dꝛ Oñdit m̄ angelꝰ fluuiū aq̄ viue ſplēdid tāq̄ꝫ criſtallū ꝓcedē
tē a ſede dei ⁊ agni ⁊ ex vtraqꝫ p̄te fluīs lig̃ vite affēns xij. fru
ct9. q̄ꝫ p fluuiū aq̄ viue. n̄ p̄ntis ecc̄ie fluxibilitas dſignat̃ q̄d p
lignū vite n̄ q̄libꝫ elect9 accipit̃ q̄ ex vtraqꝫ p̄te fluīs diūctim xij
fructibꝰ affēt vt viꝫ ex vna p̄te ſcꝫ p̄ntis tp̄is ſex fructꝰ ⁊ ex alia
p̄te ſcꝫ futi tp̄is ſex fructꝰ affāt. q̄bꝰ veſcimur apud deū. p̄mi g°
ſex fructꝰ q̄s electi dei ⁊ dilcī p̄cipiūt i hac vita ꝯſiſtūt i dei ꝯn ā
ſione. defenſiōe. remunatōe. diſſilatōe. coopatōe. ſpūali ꝯſolatōe
q̄s p ordinē ꝓſeq̄ntes dici9 q̄ꝫ p̄mi fructꝰ electoꝝ i dei cū eis ꝯ
tinua māſione. nūq̄ꝫ ad momētū ſepans ſe ab eis. qḋ expſe eis dē
electis p̄mittit̃ i ſcripta. Sic. n. dꝛ. Gn̄. Noli timē q2 ego tecū ſū
Vn̄ cū electis ſuis aplīs p̄dicēt q̄ꝫ ab eis eēt corpalit̃ receſſurꝰ di
cens Expedit vobis vt ego vadā ⁊ illud modicū ⁊ nō videbitis
me. vehemētiſſime ſūt turbati ideo ſtatī ſubintulit ꝯſolatōm dic
Mat. xxiiij. Ecce ego vobiſcū ſū vſqꝫ ad ꝯſūmatōꝫ ſcli. Ac ſi dicēt
t̃batōeꝫ eoꝝ ſuſtinē n̄ valēs. nolite t̃bari q2 liꝫ corpe vos relinq̄ꝫ
d̄initate tn̄ vobiſcū ſū metnū Vn̄ a tp̄e baptiſmatis p c9 ſacramētū
incorpat ſibi electos vſqꝫ metnū manet cū eis. n̄ p pctm̄ mortale
ab eoꝝ cordib9 expellat̃. Sꝫ nūq̄ꝫ de9 ſine cꝰ nutu n̄ cadit foliū
ſup t̃raꝫ vtit̃ leuitate vt p delicijs hēat eſſe cū filijs hoim ſine cā
neq̄q̄ꝫ ſꝫ pfcm̄ q̄ꝫ exēplū electi accipiūt delicias ſuas vocat illud
illud. Gaudiū dn̄i ē fortitudo nr̄a ad hᶜ. n. ſuā ꝯmāſionē electis
exhibet vt vitā ſui hoīs. i. xp̄i in eis trāſplantet ꝓficiet trāſſigu=
ret ſic dudū dixiꝰ de ſurclo ⁊ de malo q̄ ex v̓tute ſui ignobilitatē
ſtipitis in ſe mutauit multo magis deꝰ q̄ maior ē ⁊ fortior nobis
ignobilitatē nr̄e malicie vincē potit ⁊ inee ſuū nobile trāſplātare
Et q2 vita hoīs xp̄i in t̃ia diuidit̃ ſcꝫ i opatōꝫ paſſiōꝫ ⁊ reſurectōꝫ
Ideo deꝰ manēs cū electis vitā eoꝝ in hᵉ tria trāſplantet ita viꝫ
vt ex v̓tute ſue opatōis det eis opari efficacit̃. ex v̓tute ſue paſſi=
onis det eis pati v̓tualit̃. ex v̓tute ſue reſurrectionis det eis affici
ſpūalit̃ hᵉ tria tā diu ꝯtinuās q̄uſqꝫ hoīe conante ⁊ grā adiuuāte
in elcīs ꝓficit vitā ſuā. i. tātā eos ſui ſilitudīeꝫ p̄trahēs q̄ꝫta poſ
ſibilis ē creature. Hec ē. n. oīs cura ſcōꝝ ⁊ conatꝰ eoꝝ vt ad eum
redeāt ſilitudīeꝫ ſic q̄ꝫ opans in nobis facit nos cpari patiens

in nobis facit nos pati·reſurgens in nobis facit nos diuinitus
afflari·vt ex eo efficaciter operantes fiducialiter dicere poſſumus
qd̓ naturalis filius dixit pater in me manens ipſe facit opa ·Nā
de eiſdē opib⁹ dr̄ p pſa·Omīa opa vr̄a nobis opatus es dn̄s·ipſe
eīn di·Sine me nıl poteſtis facē·qd̓·n·ſine deo faci⁹ reputatᷣ pu
rus p ñ fcō q₇ etiā paſſiones vr̄as ipſe patiatᷣ i nob inuitᷣ i ps̄ vbi dr̄
Cū ipo ſū i tribulatōe·expſſi⁹ tñ i act·aploꝝ vbi ad ſaulū dixiſſe
legitᷣ·Saule ſaule qd me pſeq̄ris·electoꝝ pſecutōs verracitᷣ vocās
ſuas·vñ Gre·de⁹ cottidie patitᷣ cū me qd̓ a repbis ei⁹ electi la=
cerantᷣ ⁊ q̄uis corpis ſui qd̓ ē ecc̄ia caput iā ſe liberꝝ ſup ethera
libauit repboꝝ tñ iuria adhuc pſuū qd̓ deorſum retinet corpus
ſentit·ſi·n· caput vr̄m tormēta nr̄a ñ tāgent nequaq₇ afflictis mē
bris pſecutori ſuo d̓ celo clamaret·Saule ſaule q₇ me pſeq̄ris·Q₇
etiā reſurgat i nob euidentᷣ inuitᷣ i ps̄ vbi dr̄·Exſurrexi ⁊ adᶜ tecū
ſū· ac ſi dicat ad q̄zlibꝫ elcm̄·exſurrexi ſcꝫ p oīb⁹ ⁊ in v̓tute eiuſdē
reſurrectōis adhuc tecū ſū reſurgēs cottidie i tua d̓uotōe ⁊ q̄ꝝ
libꝫ electoꝝ·hic bñ·Sūt quib⁹ reſurrexit dn̄s cū q̄bus pia dulce
dine adhuc cōmorat⁹ in t̓ris q̄ in deuotōe ſua ſūt tota die flent i
orōnib⁹ ſuſpirāt i meditatōib⁹ ⁊ oīa iocūda ⁊ feſtiua ſūt eis·vt
p oīs dies illos cōtinuū⁹ all'a dicatᷣ·⁊ ſic ptꝫ quō de⁹ opatᷣ i nob
⁊ nobiſcū opatᷣ patitᷣ ⁊ reſurgit·ex q̄b⁹ nihilomin⁹ ⁊ iſta reſultat
vtilitas·q₇ ex cōmāſione dei p̄dicta nr̄a tria ſcꝫ opatō·paſſio·⁊ re
ſurrectio fiant faciliora·deo acceptibiliora·⁊ i ſe nobiliora·Q₇
aūt ſint faciliora ex h̓ ptꝫ q₇ vnū qd̓libꝫ op⁹ facili⁹ a duob⁹ pfici
tur q̄₇ ab vno·Sic·n· dr̄ i Ecc̄i·Meli⁹ duos ē eſſe ſil' q̄₇ vnū·hinc
ſitas i euan°·Oīa iudicia dei vocat iugū di·Math·Tollite iugū
meū ſup vos eo q₇ ipſe ſit nob i oīb⁹ dī opib⁹ cōiugat⁹·Q₇ etiā ſint dō
acceptibiliora ex h̓ pꝫ q₇ ñ accipiūtᷣ vt ab hoīe opante·ſꝫ vt a dō
coopante ⁊ iō nullaten⁹ pñt eē nō accepta q₇ dō ñ pñt ſua ipi⁹
opa diſplicē·⁊ ideo opa nr̄a q̄ ex ſe nō eēnt digna luce diei·ex
deo coopante ſūt meritoria vite et̓ne·Q₇ etiā in ſe ipis ſint nobili
ora ptꝫ ex p̄dictis·opa·n· q̄ de⁹ opatᷣ ⁊ q̄ deo ſūt accepta oꝫ eē
nobilia in ſeipſis·hinc ē q₇ de oīb⁹ p̄dictis trib⁹ ex pſona dei ſin
gulis electis di·bñ·In vita mea cognoſcē potis vitā tuā vt ſic e°
ante paſſionē meā nobiliſſime opabar·in paſſione amariſſime ⁊
v̓tuoſiſſime paciebar·poſt paſſionē gl'ioſiſſime reſurgebā·ita tu
in eiſdē veſtigijs incedas ñ declinās ad dext̓aꝫ nec ad ſiniſtrā qd̓
ſi facim⁹ erit vita nr̄a q̄₇tū pbas ē ſilima vite xp̄i·Et notandū q₇
ex hoc p° fructu ſcꝫ cōmāſionis dei oēs ſeq̄ntes fruct⁹ pullulant
teſtante dn̄o q̄ di·Qui manet i me ⁊ ego in eo h̓ fert fructū mltū
Qd̓ cōſiderans ſapiēs rogabat ex corde·hāc dī cōmāſionē poſtulās
cū dicebat da m̓ dn̄e ſediū tuaꝝ aſſiſtricē ſapiam vt mecū ſit·⁊
mecū laboret·vt ſcia q₇ acceptū ſit corā te oī tpe·Huius fructus

vtilitatē ꝯſiderans Aug. ꝺ eo ſic ait. Vbi q̄ſo bn̄ poteſt eē ſine illo. aut
vbi male poteſt eē cū illo. Cui ſimile dicit bn̄. Dn̄e da m̄ ſp̄ tribulari
vt mecū ſis ⁊ mecū labores. qꝛ meliꝰ ē tecū tribulari q̄ȝ i hꝰ mūdi va
nitatibꝰ ſine te infatuari. Hinc de antbomo legit. qȝ cū duris fu
ſtibꝰ eēt ceſus dixit dn̄e vbi eras. q̄ r̄ndit tecū erā. Scd̄us fructꝰ
q̄ȝ elci dei ⁊ dilci recipiēt ꝯſiſtit ī cūm maloꝝ defenſiōe vt nulla
vnq̄ȝ creatura nec ī celo nec in t̄ra manu dn̄i eos ab oībꝰ ꝓtegente
nocē valeat Vn̄ q̄ȝtū mūdꝰ ſeuiat dyabolꝰ īpediat raro infamat
malꝰ odiat h̄ oīa fiūt ad eoꝝ exercitacōȝ nullatēꝰ aūt ad eoꝝ ꝑdi
tionē. Vn̄ in p̄ma die ꝯūſionis dicit electis ſuis deꝰ illud deu°.
Scies hodie qȝ deꝰ tuꝰ ip̄e trāſibit an̄ te igis deuorās ⁊ ꝯſumēs
q̄ ꝯterat ⁊ diſꝑdat hoſtes tuos an̄ faciē tuā. velocit̄. n. p̄cipit
oī creature illud pſ̄. Nolite tāgē xp̄os meos hāc fidelē cuſtodiā.
Apꝰ. ꝯſiderans dixit. Certꝰ ſū qȝ neq; mors nec vita neq; angeli
nec p̄ncipatꝰ neq; p̄tates nȝ altitudo nȝ ꝓfundū nȝ vlla creatura
alia poteſt nos ſepare a caritate dei q̄ ē in xp̄o ih̄u. Quā ſentēciā
ap̄li. Bn̄ oībꝰ electis applicat di. Certi ſūꝰ ⁊ nos cū ap̄lo qȝ neq;
mors nȝ vita ⁊c̄ ⁊ ſubiūgit Sȝ attende q̄ȝta enūauit nime tn̄ adi
ciens nᶜ nos ip̄i nimiꝝ h̄ ē libtas q̄ nos xp̄s libauit vt nulla potꝰ
creatura auellē nos ab eo aut violent̄ aūtere poſſit Veꝝ qꝛ multe de
fenſiones neglient̄ ⁊ inſufficient̄ exhibent̄. jdeo deꝰ tribus v̄bis
tāq̄ȝ tribꝰ ſignis ſcȝ pupilla ſinu ⁊ ab oībꝰ malis ꝓbat ſuā defen
ſionē eē diligētiſſimā ſecuriſſimā efficatiſſimā qd̄. n. defendit̄. vt
pupilla diligentiſſime. q̄ v̄o in ſinu ſecuriſſime qd̄ ab oī malo effi
catiſſime cuſtodit̄. Pmā ꝺ p° ꝺꝛ deu°. Cuſtodit te dn̄s vt pupil
lā oculi q̄ȝ cuſtodiā ſibi dauid pecijt exhibēi cū dixit. Cuſtodi
me dn̄e vt pupillā oculi. De ſcd̄a v̄o cuſtodia ꝺꝛ itē deu°. Porta
uit te dn̄s. q̄ūo nutrix ſolet ꝑtare infantulū ī ſinu ſuo. hic. Oſee
ꝺꝛ. Ego q̄ſi nutriciꝰ portabā eos ī brachijs meis ⁊ neſcierūt qȝ cu
rarē eos joh̄. x. Nemo rapiet eos ꝺ manu mea qꝛ nemo p̄t eos ra
pe ꝺ manu p̄ris mei. Qȝ ec̄ eiꝰ defenſio ſit efficaciſſima. on̄dit pſ̄
dicēs Dn̄s cuſtodit te ab oī malo adeo vt q̄q; electi poſſit ī dn̄o
fiducialit̄ gl̄iari dicētes Mīa eiꝰ p̄ueiet me ⁊ mīa eiꝰ ſubſeq̄t̄ me
⁊ mīa eiꝰ circūdabit me. quā fidelē cuſtodiā ꝯgnouit moyſes cui
cū dicēt dn̄s. Vade ⁊ introduc ꝑplm̄ iſtū ī t̄rā ꝓmiſſiōis ꝓ q̄ iu
raui p̄ribꝰ eoꝝ Facies. n. mea p̄cedet te ⁊ ait moyſes. Si n̄ ip̄e p̄
cedes ne ducas nos ꝺ loco iſto. huic aūt gr̄e demꝰ deuotē ſīpli
ci r̄ndē vt de eiꝰ defenſione fiducialit̄ p̄ſumētes er̄ deū penitus
nihil timeāꝰ. omeȝ ſpem nr̄am ī ip̄m ponamꝰ. ⁊ oēȝ ſollicitudineȝ
in ip̄m ꝓiciamꝰ. De p̄mo hortat̄ nos yſa. xliij. di. Noli timē qꝛ
redemi te ⁊ vocaui te noīe tuo ſuꝰ meꝰ es tu cū trāſieris aq̄s tecū
ero ⁊ fluīa nō operient te. ⁊ cū ambulaūis in igne nō oburetis ⁊ flā
ma nō ardebit in te. hinc eſt qȝ cū petrus videns ih̄m in littore

dixiſſ3·Dñe ſi tu es iube me venire ad te·ſup aq̄s cui cu3 rñdiſſet
dñs veni·cepit petr⁹ nl timēs ſup aq̄s ābulare·cū aẽ vidiſſ3 ven
tū validū timuit ⁊ iō timēs ſtatī mergiẽ q̇ nl'laten⁹ merſus fuiſſ3
ſi ñ pus diffidēs timuiſſ3·ꝺ 2° dꝛ ecc̄·reſpicite filij hoim ⁊ ſcitote
qꝛ null⁹ ſꝑauit ī dño et ꝯfuſus ē ꝑmāſit in mādatis ei⁹ ⁊ delict⁹
ē·hic job·Recordare obſecro q̇s vnq̄ȝ inocēs ꝑijt·ꝗ qñ rcti deleti
ſūt·cui ꝯſonat ps̄·Iunioꝛ fui ⁊ eñ ⁊c̄·hinc bñ·Quātūcūq3·ſpare
pctis tm̄ es ſine dubio acceptur⁹ ⁊ ꝯtinu⁹ pedē fidutie porrexe
ris eaten⁹ poſſidebis·de 3° dꝛ in ps̄·Iacta cogitatū tuum ⁊c̄ Ite
mat·nolite ſolliciti eē diuites q̇ȝ mā·⁊c̄·hic diſcipul' dixit·qñ mi
ſi vos ſine ſacculo ⁊ ſine pera nūq3 aliq̄ȝ dfuit vob̄ rñdert ñ·Tcci⁹
Frēs bōꝝ ꝯſiſtit ī oīm bōꝝ copioſiſſima rmuñatōe·⁊ oī3 maloꝝ be
nigſſima diſſil'atōe·Supra ꝯdignū bonū remuñans largiẽ ⁊ diſſi
milās mala miſicordiẽ·de bōꝝ aẽ remuñatōe ẽa dicanẽ·ſ·ꝺ bōꝝ
copioſa remuñatōe·2° de remuñatōis dilatatōe·3° ꝺ alioꝝ bōꝝ
ꝑticipatōe·de p°·ſ·bōꝝ rmuñatōe·Hic ſciend̄ ē·q̄ȝ elcōs ſuos ds
de bonis ſuis q̄ faciūt·tā copioſe remuñat·ut ꝑtenuiſſima bōa co
gitatōe minutiſſima vbi ꝓlatōe·leuiſſima oꝑatōe·det meritū ſꝑ
durās ⁊ h̄ ē qd̄ dꝛ job·xxij·Dabit ꝓ ẽra ſilicē·q̄ȝ ꝑ terrā q̄ mollis
ē ñ opa q̄ ꝑ ẽrem corꝑis nr̄i fiūt accipiẽ q̄ȝ ꝑ ſilicē duꝝ niſi merita
ſꝑ durabilia itelligunẽ·Daẽ g° nob̄ ſilex ꝓ ẽra cū ꝓ q̄lib3 oꝑe mol
li meritū metnū durās ꝯmutaẽ·⁊ h̄ eſt qd̄ alijs vbis luc̄·xxj·vitas
nob̄ ꝓmittit dicēs·S3 ⁊ capill⁹ capitis nr̄i ñ ꝑibit q̇t ꝑ caput mīſi
mēs ſm gḡ·accipiẽ q̄ȝ ꝑ capillū q̄ de capite fluit ñ cogitatō ab ea
dē mēte fluēs itelligiẽ·Capill9 g° capitis ñ ꝑibit qꝛ q̄lib3 minima
bona cogitatō ꝺ mēte fluēs nunq̄ȝ iꝑꝑetuū euaneſcit ſ3 accipit p
miū ſꝑ manēs hic ē q̄ȝ cuilib3 elcōꝝ dic̄ ds illō Canẽ·vei dilcē mi
qꝛ oīa poma noua et veẽa ſuaui ẽ·i·oīa oꝑa vñcūq3 acq̇ſita ſuaui
ẽ fidelit ī cumulū meritoꝝ ꝑpetuo ꝑmāſuꝝ·Scdō dōm eſt de re
muñatōis dilatatōe·de q̄ ſciend̄ q̄ȝ in q̄lib3 bono oꝑe tres ſūt radi
ces mēndi·ſ·penalitas·v̄tualitas caritas·his trib⁹ radicib9 cor
rñd3 ẽplex remuñatio·Nā radici pēalitatis rñd3 pctoꝝ remiſſio
Radici ſcd̄o v̄tualitatis rñd3 v̄tutū augm̄tatō·Radici ſcd̄o caritatis
rñd3 celeſtis regni premiatō·de p° tal' daẽ regula itheologia q̄ȝ
pena pene reſolutoria ē·⁊ qꝛ bōa opa ſine q̄licūq3 pēalitate fieri
ñ pñt iō eoꝝ pēalitas tollit penā q̄ȝ meruim⁹ ex pctō·de 2° acci
piẽ illō luc̄·Oī hñti dabiẽ ⁊ hūndabit qꝛ q̄lib3 op⁹ v̄tuoſū aug
mentū v̄tutis tanq̄ȝ ſemē ſui gñis ꝓmēẽ·de 3° notū ē·q̄ȝ tā nob̄ ẽ
ē caritas q̄ȝ ſola ei celeſtia coꝛrñd3·Sicq3 p3 quō dīna remuñatō
ex ꝓpa largitate a dō dilataẽ qd̄ in vno q̄3 oꝑe meritorio mēmur
pctoꝝ rmiſſio3 v̄tutū augm̄tatō3 ſblimiorē glificatō3·⁊ h̄ q̄ȝ ſm
vna q̄q3 radix mtēdiẽ pl⁹ ⁊ min⁹·Nā ſi vnū ⁊ idē opus pl9 h3 de
radice penalitatis q̄ȝ de alijs duab⁹ radicib⁹ ſm h̄ cc̄ mereẽ plus

de remiſſiōe pctoꝝ· ꝛ ſic ꝺ alijs itelligatꝰ· Tercō dōm ē de alioꝝ
bōꝝ pticipatōe fidelꝭ· n· ꝺs ñ ɔtentꝰ ē remuñare nos de ꝓprijs bo
nis q̄ facimꝰ ſ3 ſua ꝛ ſctoꝝ ſuoꝝ bona opa nob̄ cōicat vt remunia
tōis maiorē cumulū ɔſeq̄mur· Quō aũt ſua ꝛ ſcōꝝ ſuoꝝ bōa nobis
ɔtinet taliꝰ ē videndꝰ· ꝺs· n· oīa bona tā ſua q̄ȝ militātis ꝛ eccl̄ triū
phātis eccl̄ie in ſe ɔtinēs veīet ad aīas elcōꝝ ꝛ oīa ꝑoꝛa bona ſibi
incorpata affert ſecum et ſic dās ſeipm dat oīa ſua ſecum vt ope
ꝛ effcu dicē poſſit cuilibꝫ elcō ad q̄ȝ venit illud euāgelicū· fili tu
ſp mecū es ꝛ oia mea tua ſūt· hīc apꝰ· ꝓpo filio ſuo ñ pepcit ꝺs·
ſ3 ꝓ nob̄ oībus tradidit illū ꝛ ſubiūgit· Quō ñ oīa eciā nob̄ cuꝫ illo
donauit Sup qꝺ dñs Albtus· deꝰ manēs cū hoībꝰ· facit ꝺmoꝝ ꝛ
hūanoꝝ veriſſimā cōionē nec ſolū ſua ꝛ ſuoꝝ bona opa nr̄a ſunt
ſ3 celuꝫ ꝛ tr̄a ꝛ oīa q̄ ꝺs hꝫ tā corpalia q̄ȝ ſpūalia tpalia et et̄nalia
pn̄tia ꝛ futa ī deo ꝛ cuꝫ deo veraciꝰ poſſidemꝰ· Qꝺ apte inſinuat
apꝰ· j· coꝝ· iij· di· Oīa nr̄a ſūt ſiue mōs ſiū vita ſiū mors ſiū pn̄tia ſiū
futa oīa nr̄a ſūt vos aũt xp̄i· xp̄us aũt dei· oīa· n· ꝓpt elcōs· hīc bn̄·
ſup illo v̄bo joh̄· xij· cū exaltatꝰ fuo aꝛ̄ di· Ego arbitror illū ſmōꝫ
q̄ȝ dixit vnigenitꝰ· ſ· cuꝫ exaltatꝰ fuo aꝛ̄ cūctis eiꝰ frībꝰ poſſe eſſe
ɔñeꝫ ꝛ ſubiūgit· Ego ſi exaltatꝰ fuo a tr̄a audacꝰ dico oīa trahā
ad meipm ꝛ oīa ſuiūt m̄ nec temarie vſurpo m̄ vocē frīs mei cꝰ
me induo ſilitudinē qꝺ ſi ita ē ymo qꝛ ita ē ñ putēt diuites ſeculi
frēs xp̄i ſolū poſſidē celeſtia cū audiūt bt̄i paupes ſpū· ſ3 poſſi=
dēt ꝛ t̄rena iux̄ illud apl̄i· Tanq̄ȝ nīl hn̄tes ꝛ oīa poſſidētes ñ mē
dicātes vt mi fi· ſ3 vt dñi poſſidētes qꝛ fideli totꝰ mōs diuitiaꝝ
ē totus plane· qꝛ tā ꝓſpa q̄m aduſa eq̄ oīa ſuiūt ei cū· n· oīa ꝓpt
elcōs ſint creata tūc idē mōs pmū totꝰ nob̄ fuit cū nos ꝺi ſuitio
fideliꝰ ꝛ integl̄iꝰ applicamur qꝺ cū fecerimꝰ· tūc fiducialiꝰ poſſi
mꝰ illꝺ dicē luc· x· Oīa m̄ tradita ſūt a pr̄e meo· Scꝺꝫ mēbꝝ huiꝰ
tr̄ij frēs ɔſiſtit ī oīm maloꝝ diſſiſatōe· ñ· n· r̄ſpicit eos ꝺs ī pctis
q̄ breuiꝰ ſūt facturi· ſ3 ſic ſūt corā eo in ꝑpetuū pmāſuri · Vn̄ licꝫ
dauid gūiſſima pcta ɔmittēt· de eo tn̄ dixit ꝺs· Elegi m̄ viꝝ ſm
cor meū ſciens q̄ȝ licꝫ peccarꝫ in pcto tn̄ ñ pſeuaret· Sic paulꝰ vo
catꝰ vas elcōis eciā tpe pſecutōis· qꝛ qꝺ breuiꝰ ꝑpetrauit pꝰea for=
tiſſime emēdauit· hīc de elc̄is ꝺꝛ pſa· liiij· Mōtes ɔmouebunꝰ et
colles ɔtremiſcēt mia aũt mea ñ recedꝫ ate ꝛ fedꝰ pacis mee ñ mo
uebiꝰ ꝛ pꝰ· Ineṫnū ſuabo illi miaꝫ meā ꝛ illꝺ miaꝫ meā ñ diſpgaꝫ
ab eo neq̄ȝ in v̄itate mea· qꝛ et ſi delinq̄ret in tpe nō tn̄ pmanēt
ī delicto· Nā ſi ceciderint ñ collidenꝰ qꝛ ꝺs ſuppomt manū ſuam
hic de eiſꝺ elc̄is diꝰ dñs illud Ezech̄· Expandi amictū meū ſup te
vt ñ videā ignomiā tuā amictū caritatē ſuā vocās ꝛ h̄ ē qꝺ· j· joh̄
iiij· ꝺꝛ· Oīs q̄ natꝰ ē ex deo ñ facit pcīm q̄m ſemē ipſiꝰ ī eo manet
vocās h̄ ſem̄ qꝺ ibi amictū ex hac itentōe ꝺꝛ eciā thema in pn̄o ꝓpo
ſitū· ſ· ñ ē arbor bona· de his duobꝰ mēbris· ſ· bōꝝ remuñatōe ꝛ

maloꝝ diſſilatōne di· bñ· Stat ꝓpoſitū dei ſtat ſnīa pacis fixa in
etn̄itate ſup tientes eū ipoꝝ ꝛ diſſilans mala· ꝛ remunans bōa
vt nulo mō n̄ mō bona ſꝫ ꝛ mala eis coopent̄ i bonū ꝛ ſubiūgit· h̄
adulti elcōs q̄ſi nunq̄ peccaſſe· Nā ꝛ ſic deliq̄ſſe vident̄ i tpe n̄ ap
pent in etn̄itate q꞉ caritas opit multitudinē pctoꝝ· Sꝫ dic̄ alias
illō apl̄i Ro· ix· Quit adᶜ q̄rit̄ volūtati ei⁹ q̄s reſiſtit rn̄det n̄ ego
ſꝫ ap⁹· O hō tu q̄s es q̄ rn̄deas dō· nunq̄ dic̄ figm̄tū ei q̄ ſe fluxit
q̄ me feciſti ſic an nō h̄nt ptātē figuli luti ex eadē maſſa facē aliō
quidē vas in hōrē· aliud aūt in ɔtūeliā hic Exo· Miſebor cui mi-
ſebor ꝛ miaꝫ p̄ſtabo cui miſebor hinc ap⁹ vt ē gᵒ cui⁹ vult miſet̄
ꝛ q̄ꝫ vult indurat· tu gᵒ vt ait ap⁹ fide ſta ꝛ age qō bonū ē ꝛ ſpa
fiducialit̄ eē te vnū de nulo elcōꝝ· Quart⁹ fruct⁹ bōaꝝ arboꝝ ɔſi
ſtit i oim q̄ ſūt in bonū coopatōne· h̄ fruct⁹ pōri fructui n̄ modi
cū ſupaddit· multo· n· pl⁹ ē mali i bonū coopatō q̄ eiuſdē mali ſo
la diſſilatio· Elc̄is gᵒ dei ſup p̄docōs fruct⁹ addit̄ ec̄ iſte· vt oīa q̄
ſūt coopent̄ eis i bonū· ut miro mō n̄ ſolū bona ſꝫ ꝛ mala nᶜ ſoluꝫ
ꝓpa ſꝫ ec̄ aliena eis coopent̄ i bonū· Sic̄· n· hō inſtigāte diabolo
ex bono ſcit elicē malū ꝛ cū ſplēdꝫ v̄tutib⁹ incipit ſupbire· ſic dēs
m̄lto v̄tuoſi⁹ ex malo elcōꝝ· nouit elicē bonū et ſimpl̄r malū ɔūtē
ſcit i bonū v̄bi gr̄a· Nūq̄ n̄ mala elcōꝝ coopant̄ eis i bonū cū ex
eiſdē mal̄ ɔmiſſis timidiores hūiliores cautōres circūſpectiores
vēcūdiores in dilcōe feruentōres coraꝫ dō appebūt· q̄ oīa ꝓbari
poterūt p ſcripτaꝫ ꝛ h̄ ē qō ait ap⁹· Scim⁹ q̄m diligētib⁹ deū oīa
coopant̄ i bonū· An n̄ fili⁹ q̄ luxurioſe viuēdo ſbāꝫ ſuā cū m̄etrici
b⁹ dūorauit ꝛ reuſus ad p̄rēꝫ tā benigniſſime ē ſuſcept⁹ pit̄qꝫ ſto
la pma ꝛ ānulo cū ſimphoīa ē hōratus n̄ pl⁹ p̄rēꝫ diligere debuit
q̄ diſciplinat⁹ fili⁹ q̄ nūq̄ fuit a p̄re talit̄ hōrat⁹ ipo filio dicēte·
Ecce tot ānis ſuiui t̄ ꝛ nunq̄ mādatū tuū p̄teriui ꝛ nunq̄ dediſ-
ſti m̄ hedū vt epularer cū aīcis meis· hic paul⁹ ɔſidāns q̄ pcc̄a
q̄ Chorint̄· ad mēoriā reuocauer̄t coopabant̄ i bonū dixit ecce· h̄
ipm q̄ ɔt̄ſtaui· nos q̄ꝫtā in vob̄ opabat̄ ſollicitudinē ſꝫ defenſiōꝫ
ſꝫ i digtōꝫ ſꝫ timorē ſꝫ deſideriū· ſꝫ emulatōꝫ ſꝫ vindictā p q̄ pcc̄a
q̄ ɔmiſant n̄ ſolū Corint h̄· n̄ nocuerāt ſꝫ i bonū eis v̄acit̄ puene-
rūt· Q̄ntus fruct⁹ elcāꝝ arboꝝ ɔſiſtit in dilcōe ſingulari· h̄ aūt ſin
gularis dilcō ɔgnoſci potit trib⁹ ſig̃s· ſ· i arra deſpōſatōis in re-
ſpc̄u dn̄e ituitōis· aff̄cu itime dilcōis· pᵒ dico ſingularis dilcō q̄
ſingularit̄ ſingul̄ elc̄is exhibꝫ ē arra deſpōſatōis· q̄ arra n̄ ē aliud
n̄ donū gr̄e vnicuiqꝫ ſingularit̄ collatū· de q̄ di· ap⁹· Vnicuiqꝫ v̄rꝫ
data ē gr̄a ſm mēſurā donatōnis xp̄i· ꝛ iteꝝ· Vn⁹q̄ſqꝫ hꝫ donū a
deo vn⁹ ſic ali⁹ uo ſic· de quib⁹ donis dic̄ Criſ· gg· Mira diſpēſa-
tōe dn̄s in elc̄is ſuis dona diſpēſat vt illi det qō iſti denegat· ꝛ al
teri mai⁹ qō alt̄i mi⁹ t̄buat vt dū illū ille qō ipe n̄ hꝫ h̄re cōſpicit
dona dei viciſſim alt̄ in alt̄o miret̄ ꝛ ex h̄ āmiratōe humiliet̄ h̄· n·

agit̄ ī coꝛdibꝰ hoīm. qꝺ̓ in regiōibꝫ trāꝝ. Scꝺ̓m ſignū ſingularis
dilcōis ꝯſiſtit in reſpcū ꝺ̓me ītuitōis ſic.n.increādo wltꝰ ſinglorꝝ
diſtīxit abīuicē. ut nullꝫ diſpoſitōꝫ alterius hr̄e videat̄ ſic ec̄ re
ſpcs ꝺ̓me intuitōis in ſingulis alt̄at̄. lꝫ idē ꝑmaneat ī ſe ipo. qꝛ ſic̄
ī diſſilis ſibi ī diſſilꝛ manēs diſſilia oꝑat̄ ſic ec̄ in diſſilis manēs
in diſſilꝛ diſſiles reſpcs hꝫ ad elcōs. ⁊ h̄ ē qꝺ̓ ꝺ̓ꝛ Heſt. Facies tua
plēa grāꝝ qꝛ ſinguli elcōꝝ in aſpctū faciei dei īuenīūt qꝺ̓ ſtatui
ſuo ꝯgruat Nā pctori exhibꝫ faciē ſuā vt iratā penitēti ā vt clem
tē ſatiſfaciēti ālio vt adiuuātē diligēti ā vt amātē. ⁊ ſic ꝺ̓ ſingulis
ꝑcurrat̄. ſingulis.n.ītuētibꝰ deū exhibꝫ aſpcm faciei ſue ſm ſta
tū ſuū ⁊ ſic ꝯgruit ſue deuotōi ⁊ h̄ eſt qꝺ̓ ꝺ̓ꝛ luc. vj. Eaꝺ̓ mēſura q̄
mēſi fuitis remecietᷣ vob̄ qꝺ̓ expōns bn̄. di. Ex eo qꝛ aīa ſe diligē
⁊ vehemēt̄ diligē ſentit ec̄ diligi vehemēt̄ n̄ ambigit ac de ſua ſin-
gulari ītentōe ſollicitudīe cura ⁊ oꝑa q̄ incesſant̄ ⁊ ardent̄ ivigi
lat q̄ꝛadmodum placet deo cū h̄ cīa īdubitant̄ ī ipo agnoſcit et
ſubiūgit ḡo q̄lē te paiīs deo talis ꝺ̓ꝫ vt appeat tibi ꝺ̓s. hīc ē qꝛ
ex h̄ mutuo aſpcū dei ⁊ hoīm h̄ ꝯtīgit mirabile ut ſinglꝫ faciē eiꝫ
ꝯtēplātibꝰ aſpcm ſuū exhibeat ac ſi ſe ab oībꝰ abſtiſſet ⁊ ſolū eū q̄
ſe aſpicit intueat̄ ⁊ h̄ ē qꝛ di. aug. Sic in̄ vr̄ cū eis miſeratōes circa
me actēdo. qꝺ̓ ſi phas ē dicē qꝺ̓ammōnl aliud agit ꝺ̓s n̄ vt ſalu
ti mee ꝓuideat ⁊ q̄ſi oīm oblitꝰ in̄ ſoli vacꝫ Inde manat illꝺ̓ fre
q̄ns v̄bum ꝓphāꝝ viuit ꝺ̓n̄s in cꝰ ꝯſpcū ſto Terciū ſignū ſingula
ris dilcōis ē inēna deuctō q̄ interꝺ̓ in tanto ymbre celeſtiū bōꝝ
exubat vt nulli videat̄ ſilis exhiberi. hīc ſpōſa in Cant. inebriata
h̄ amore dic̄ dilcs meꝰ in̄ ⁊ ego illi. Ac ſi dicat. Ipe in̄ ſolꝰ ē in af
fectu ⁊ ego ſola ſibi. Sextꝰ fructꝰ ꝯſiſtit in ſpūali ꝯſolatōne. Sic̄
at̄ fructꝰ mali poſitōi. ſ. tres ſenſus corꝑis reficit. ſ. viſū ꝑ coloris
flagrantiā olfcm ꝑ odoꝛis ſuauiolentiā guſtū ꝑ dulcoris expiē
tiā. Sic fructꝫ ꝺ̓n̄s tota trinitas veniēs ad aīaꝫ eoſꝺ̓ tres ſenſus
ſpūalit̄ acceptos. ſ. intellcm volūtatē mēoꝛiā ꝺ̓initꝰ afficit. Nam
filiꝰ illūiat ītellcm tanq̄ coloꝛ viſū. Pr̄ vo inflāmat affcm tanq̄m
ſapor olfcm mēoꝛia ſentire fac̄ dei p̄ntiaꝫ ſic̄ guſtꝰ ſentit dulcoꝛē
ꝺ̓ aduētu filij di. bn̄. Si ſenſero in̄ apꝑiri ſenſū vt ītelligā ſcrip-
turas ā infuſo luīe deſuꝑ reuelare miſteria nō ābigo ſponſū ad
eſſe. i. filiū. Nā de plenitudīe eiꝰ iſta accipimꝰ. Quid ē at̄ pr̄eꝫ ve
nire ad aīaꝫ. afficē ad amorē ſapīe pr̄is q̄ppe diligē ē ⁊ iō pr̄is ad
ventꝰ ex īfuſa dilcōe ꝓbat̄. Si ḡo dignet̄ venire ad me ī caritate
ī h̄ cognoſcā qꝛ n̄ ſit ſolus filiꝰ illuīans ītellcm. ſꝫ venit ec̄ pr̄ ſuꝫ
cū eo īflāmās affcm. Sic ſpūs ſcts q̄ ſuꝑ mel dulcis ē fac̄ mēoꝛiā
ſentire dulcedinē ſuā. vt āmirando dicē opteat q̄ eiuſꝺ̓ mōi ē cuꝫ
ps̄. Quā mag̃ multitudo dulce. t. do. ꝛc̄. h̄ ꝯſolatō ꝯuenient̄ de ſcri
bit Ezech. xxiiij. vbi ꝺ̓ q̄dā arbore bt̄m hoīeꝫ deſignāte ꝺ̓ꝛ fructꝫ
eiꝰ nō deficiet. ſꝫ ꝑ ſingulos affert ꝑmitia. qꝛ aq̄ eius de ſctuario

aggredient̃ ꝑ h̃ p̃mitiua ſpũalis ɔſolatio accipit̃ que bñ ſic dicit̃ q2 ſicut p̃mitiue ſunt p̄anticipati fructus ſic talis ɔſolatio eſt inmaturus fructus celeſtium gaudioꝝ· ⁊ h̃ eſt qđ ſubiungit̃ aque em̄ eius·ı·gr̃a ɔſolatõis de ſctuario·ı·de regno celoꝝ egredient̃ cui ſimile di· pš·De torrente voluptatis tue potabis eos·q̃3 fructum ꝑ ſingulos menſes carpimus cu3 int̃polatis tp̃ibus talib2 ɔſolatõibus h̃ refouemur et h̃ đr·Eccĩ·vj·In oꝑe dei exiguum laborabis ⁊ cito edes de gñatiomb⁹ illius·cum at̃ talibus p̃micijs nutriamur ſtatim ſubiungit·qm̄ aſꝑa ē nimiũ ſapia in doctis·⁊ nō ꝑmanebit in illa excors·⁊ q̃ſi lapidis v̓tus ꝓbatio erit in illis ⁊ ideo non in multis eſt manifeſta ꝛc̃·

De eodem·

Dificate m̃ domũ ⁊ erit acceptabil̃ m̃ aggei·j·di·aug·q̃ciens altaris vl̃ tēpli feſtiuitatē colim⁹ ſi diligent̃ ⁊ fidel̃r actēdim⁹ iuſte ⁊ ſcẽe viuim⁹·q̃7q̃7 in tēplis manu factis agit̃ totũ in nob̃ ſpũali edificatõe adiplet̃ Nã ut ait g̃g·In pleriſq3 corꝑalib⁹ ĩſtruimur·q̃7 ĩ ſpũalib⁹ ſit agenđ·In v̓bis g° ꝓpoſitis duo ĩtelligim2·ſ·de c2dã dom⁹ edificãde exhortatõe·2° de eiuſđ dom2 edificate g̃tificatõe·p̃mũ ibi·Edificate m̃ domũ·ſcđ3 ibi·Et erit acceptabilis mihi·Verũ q2 multiplex ē dom⁹ dei iux̃ more3 p̃ncipũ t̃re q̃ multas hñt domos ideo ne ſmo currat in equoco diſtingwenda eſt dom2 dei vt ſciam2 de q̃ domo edificãda nos dñs hortat̃ ꝓpt̃ qđ ſciend̃ q7 de⁹ q̃ habet ĩ femore ſuo ſcriptũ rex regum ⁊ dñs dñancıũ·Septē hab3 domos ſc3 et̃nalē v̓ginalē ſingularē miſterialē ſacramētalē m̃atialē ſpũalē· Na3 đ p̃ma domo ſ·et̃nali di·jẽ·O iſrl̃ q̃3 mag̃ eſt dom⁹ dei et ingens loc⁹ poſſeſſionis eius·It̃ Ioh̃·xiiij·In domo p̃ris mei mãſiões multe ſũt·de ſcđa domo·ſ·v̓ginali đr in laude v̓gis·dom⁹ pudici pectoris tēre ꝛc̃·De t̃cia domo·ſ·ſingulari q̃ ē hõ xp̃s ſm hoiem đr ꝓu·Ex ꝑſona dĩne ſapie Intraui ĩ domũ meã·qđ vtiq3 f̃cm ē qñ igrediēs in vteꝝ v̓ginis dñs ē ĩcarnat⁹·q̃ dom⁹ iđ ſingularis ſit et̃ ꝑſonal̃ đr q2 ñ hũit ſimilē neq3 parē·De q̃rta domo·ſ·miſteriali q̃ ē eccĩa militãs đr·Sap̄·ix·Sapĩa edificauit ſibi domũ excidit colũnas ſeptē q̃ ſũt ſeptē ſacr̃a ſuꝑ q̃ fũdata ē eccĩa·De q̃ita domo·ſ·ſac̃mentali q̃ ē ſacr̃m corꝑis dñi đr in pš· zelus dom⁹ tue cõmedit me·qđ ē dicẽ·Amor ɔmeſtibilē me fecit·de ſexta domo·ſ·m̃atiali q̃ ē q̃lib3 eccĩa đr in pš·domũ tuã dñe dec3 ſc̃titudo ĩ lõgitudine dieꝝ·de ſeptima ſpũali vid3 đr iteꝝ in pš·dñe dilexi decorē dom2 tue h̃ ſeptē loca oĩa dicunt̃ veracit̃ ⁊ ſũt dom2 dei·q2 ĩ eis h̃itat đs·đ his ſeptē domib2 đr luc̃·xix·dom2 mea dom2 or̃ois vocabit̃·q2 in his oĩs qui petit accipit ⁊ qui q̃rit inuenit ⁊ pulſanti apiet̃·Iuxta ꝓmiſſum dñi ihũ xp̃i· Q7 at̃ ſingl̃e iſte dom2 dei ſint ⁊ dicant̃ veracit̃ domus or̃onis p3 per ſingula trãſcurrenti

Nam in omnibus deus ⁊ dominꝰ adoratᷣ·in pᷝma domo eternali
deus ab inhabitãtibꝰ ſanctis triplicitᷣ adoratᷣ·ſcꝫ ab affectu lau=
dationis·gr̃aꝝ actõis gl̃ificationis·Nã de·pᷝº xxij·dᷓ pſa·Gr̃aꝝ
actio ⁊ vox laudis audietᷣ in ea ſcꝫ domo et̃nali·De t̃cio ꝓ gl̃ifi=
catione cꝛ̊pm dᷓ apok·Audiui vocẽ occiſoꝝ clamanciũ ⁊ diceciũ
Vindica dñe ſangwinẽ meũ·qᷓ vt ait bñ·Non faciũt cupidi vim
dicte ſꝫ vt eoꝝ corpa de q̊ꝝ ſudore ⁊ labore tantã gl̃iaꝫ ſũt ꝯſe=
cuti eiſdem gaudijs ꝑfruantᷣ·vt qᷓ nũc eſt ſimplũ ex adiũctis
corpibus fiat duplũ ꝓpt̃ qᷓ eiſdem ſanctis ⁊ eoꝝ clamoribus re=
ſpondet deus di·adhuc ſuſtinete modicũ tẽpus·donᶜ impleatᷣ
nũs fratrũ veſtroꝝ date ſũt eis ſingule ſtole·hᷓ eſt ſoliꝰ aĩe gau
dium nec ꝯſũabuntᷣ ſancti q̃ꝫtũcunqꝫ dilecti deo quouſqꝫ ⁊ nos
ibidem fuerimus ꝯgregati·Primã or̃oꝫ laudis effũdunt ſancti
ex leta dei viſione·ſc̃daꝫ ex ꝑiculoꝝ euaſione·terciã ex corpm de
fectione·Primã dico or̃cem laudis fundunt ex leta dei viſione·
Videntes enim deũ facie ad faciẽ tot ⁊ tanta vident mirabilia
⁊ mirabiliũ innouationes vt in laudeꝫ dei totalitᷣ ſe effundant·
Sc̃do pꝰtergum vident ſe tot pericula euaſiſſe infinitos laqueos
tranſiſſe de fortiſſimis hoſtibꝰ mũdo carne demoĩbꝰ triũphaſſe
⁊ hec cia non ꝓpria virtute·ſꝫ dei virtute viciſſe in gr̃aꝝ actione
toti totalitᷣ ſe effundũt· Tercio orant deũ vt eoꝝ corpa aſſumãtᷣ
videntes in ſpeculo veritatis qꝫ tantã gl̃iaꝫ de labore ⁊ ſudore
corpm ſũt adepti ⁊ ideo ex omni affectu effundũt ſe in or̃oe vt ad
eandẽ gl̃iam ꝑfruẽdã ipoꝝ corpa aſſumantᷣ vt qᷓ nũc eſt ſimplũ
in reliquũ fiat duplũ·Sc̃da domꝰ eſt vterus v̾ginalis qui ſimilitᷣ
domꝰ orationis vocabitᷣ qꝛ vſqꝫ in finem ſeculi ꝓ ſalute hoĩm in
terpellat Ad hᷓ·n·eſt inſtituta vt cũ rigor iuſticie a maieſtate e=
greditᷣ volens dãnare homines ipa in plena ptãte poſita rigori
ſe opponat iram dei ſuis orationibꝰ inclemẽtiã ꝯmutando· Sũt
aũt tria que ad hᷓ faciendum gl̃ioſam dñam nr̃am obligant debi
tricẽ·ſcꝫ gracie inuentio·materna affectio·filij recõmendatio·q̃
tria tanq̃ꝫ fortiſſimi claui ipam cogant ꝓ nobis miſeris exorare·
Primũ cogens·vt eã opteat ꝓ nob̃ filiũ exorare eſt gr̃e inuentio
Nam gr̃am in qua conditi fuimꝰ ꝑ preuaricatõꝫ pᷝmoꝝ ꝑentum
ꝑdidimus omnes quã maria teſte angelo inuenit Eſt aũt in iure
tã eccleſiaſtico q̃ꝫ ciuili dignũ ⁊ ꝯuemẽs· vt q̊ rem alteriꝰ inuenit
reſtituta ei·Sc̃da cã cogẽs virginẽ matrẽ·eſt matn̄a affectio q̃ ẽ
⁊ dᷓ matᷣ nr̃a cũ enim ſui gratia filiꝰ eiꝰ dñs nr̃ ihs dignetᷣ nos vo
care fr̃es di·i ps·Nũciabo nom̃ tuũ fr̃ibꝰ meis ⁊ Mar·nũciate fr̃i
bꝰ meis ex hac affinitate fr̃is nr̃i matᷣ eiꝰ ꝯuincitᷣ eſſe matᷣ nr̃a·vt
ſm aplm ſit ipe pᷝmogenitus in multis fr̃ibus·hinc de filio nata
li dᷓ Pepit filiũ ſcꝫ pᷝmogenitum·Scimꝰ aũt qꝫ omnis matᷣ natali
inclinatõe filios diligit ⁊ deſiderat eis bonũ·Tercia cã fortiſſime

cogens ad adorandum ꝓ nobis eſt filij recõmendatio· q̄ loco ⁊
tp̄e paſſionis in noīe johīs q̄ grã interptat̃ nos ei recõmendat
di· Mulier ecce filiꝰ tuꝰ· Ac ſi dicat· Vide mr̃ q̄d ꝑpctõribus pã
ciar ⁊ habe tibi eos miſicordit̃ recõmiſſos ne tanta amaritudo
paſſionis mee in eis fruſtret̃ h̄ recõmendatõ in ſuis viſceribꝰ ita
ē ꝑfundata· vt ꝓ nob̄ omni tp̄e intercedat· vñ q̄d iã duduũ dcm̄
ē ꝑ pſa· Abſconde fugientes vagos ne ꝓdas· h̄ dcm̄ eſt in cruce
Mulier ecce filiꝰ tuꝰ· Tercia domꝰ ē ⁊ d̄r ſingularis q̄ ē hõ xp̄us
ih̄us q̄ id̄ ſingularis d̄r· q2 non habet ſilem neq3 parem· q̄ iuſta
rõe domꝰ orõnis d̄r q2 ꝓ nobis ꝯtinue pr̃e3 intpellat cuiꝰ oīs vi
ta q̄ȝ habuit ſup terram nl̄ aliud fuit q̄ȝ orõ ꝓ electis· Obmiſſis
aũt orõibꝰ q̄bus in montibꝰ ꝑnoctauit q̄ in agonia anxiꝰ ſangwi
nem ſudauit· q̄ in cruce poſitꝰ ꝓ ꝑſecutoribꝰ exorauit· d̄ ſola illa
orõe q̄ȝ ioh̄· xvij· Orauit ad pr̃e3· cũ ꝑ paſſionē volens trãſire ex
h̄ mũdo orauit di· Pat̃ venit hora clarifica filiũ tuũ vt filiꝰ tuꝰ
clarificet te· In q̄bꝰ v̄bis cũ ſequētibꝰ q̄tuor maxĩa bona ⁊ optĩa
dona ꝓ nobis orauit ad pr̃em ab omnibus malis defenſionem
p̄ntis vite ſanctificatõ3· vnionis ꝑfectõ3· et̃ne vite glorificatõ3
Primo dico orauit ꝓ nobis apud pr̃em oīm maloꝝ defenſione3
cũ dicebat· Nõ rogo vt tollas eos d̄ mũdo ſ3 vt ſues eos a malo
Scd̄o orauit cũ dicebat pat̃ ſanctifica eos in veritate ⁊ ſequit̃ ⁊
ego ꝓ eis ſanctifico memetip̄m ſc3 ꝑ ſufferentiã paſſiõis· vt ſint
⁊ ip̄i ſanctificati in veritate ſc3 ꝑ merita paſſiõis mee· Tercio ora
uit ꝓ nobis vnionis ꝑfectõ3 cũ dicebat pr̃ ſua eos in noīe tuo q̄s
dediſti mihi vt ſint vnum ſic̄ nos vnũ ſumꝰ· ⁊ ſequit̃ Non ꝓ hijs
rogo tm̄ ſ3 ⁊ ꝓ eis q̄ credituri ſũt ꝑ verbũ eorũ in me vt oēs vnũ
ſint ſic̄ tu pr̃ in me ⁊ ego in te· vt ⁊ ip̄i vnũ ſint in nobis ſic̄ ⁊ nos
vnũ ſumꝰ ego in eis vt tu in me vt ſint ꝯſumati i vnũ· Quarto ora=
uit nob̄ et̃ne vite glorificatõ3 cũ dicebat· pat̃ clarifica filiũ tuũ vt
filiꝰ tuꝰ clarificet te vt om̄e q̄d dediſti ei det eis vitã et̃nã· ⁊ q̄d
dedit filio pat̃ ſc3 incarnari· laborioſe ꝯuſari· in cruce ꝯbari· morte
multari· ⁊ h̄ dant nobis vitã et̃nã· nec hijs orõibꝰ ꝯtentꝰ· ſ3 ⁊
orauit ꝓ nobis in celo di· joh̄· Filioli nec peccemꝰ q̄d ſi peccaui
mus aduocatũ habemꝰ in celo apud pr̃e3 ih̄m xp̄m iuſtũ· q̄ ⁊ int̃
pellat ꝓ nobis ⁊ ip̄e eſt ꝓpitiatio ꝓ pctīs nr̃is· De hijs duabus
orõibus matris ⁊ filij dicit bñ· Securũ hēs acceſſum ad deũ o
homo· vbi mater oſtendit filio pectꝰ ⁊ vbera· filiꝰ pr̃i corpus ⁊
vulnera nec vlla poteſt eſſe repulſa vbi tot ꝯcurrũt caritatis inſi=
gnia· Quarta domꝰ dei ē ⁊ d̄r ſacramentalis q̄ ē ecc̄ia militans q̄
ꝓ filijs ſuis tam bonis q̄ȝ diſcolis ſupplicans inceſſant̃ orat· orat
aũt triplicit̃ ꝓ pctõribꝰ vt ꝯuertant̃· ꝓ bonis vt in melius ꝓmoue
ant̃· ⁊ vt mala aduſantia auferant̃· De p̄ma orõne d̄r in pſ̄· Cõ
uẽ te nos deꝰ ſalutaris nr̃ ⁊c̄· de ſc̄da ibid̄ d̄r Benefac dñe bonis ⁊c̄

De tercia iterū clamat eccia· Amoue a me plagas tuas qꝛ a for
titudīe man9 tue ego defeci increpatiōib9 qꝛ iniq̄tate corripui
ſti hoīmē· Et quia eccia ſponſa eſt xp̄i deſponſata ei vt dꝛ Oſee
in fide ſeptem ſacramentis ſcificata ꝯtificata ꝑiter ⁊ ornata· iō
ipa ꝓ ſua reuerentia exaudit· Quīta domus dei eſt corp9 xp̄i
vbi vere deus ſub ſpēbus ſacramentalib9 tanq̄ȝ in domo v̄tute
ſue paſſionis ꝓ nobis miſſis cottidie ymolat̄ ⁊ mactat̄· De q̄ do=
mo dꝛ in ps̄· zelus· i· amor dom9 tue ꝯmedit me hoc eſt ꝯmeſtibi
lem me fecit· De q̄ ymolatione di· Gre· Singularit̄ ad abſolutōez
peccatorum noſtrorum oblata cum lacrimis ſacer altaris hoſtia
ſuffragatur qꝛ is qui in ſe ſurgens a mortuis iam non moritur ad
h̄ p hanc in ſuo miſterio ꝓ nobis patitur· Nam quociens ei ſue
paſſionis hoſtiam offerimus tociens nobis ad abſolutionē nr̄am
paſſionem illius repam9 h̄ g° domus dei tripliciter nobis orat
ſcȝ ꝓ hijs qui ſunt in eccia· Vt ſanctificent̄· ꝓ hijs vero qui ſūt
in purgatorio vt liberentur· pro ſaluatis vero in celo gratiarum
actiones exhibentur · in cuius figura ſacro ſancta hoſtia ſupra
calicem in tres partes diuiditur· quarū vna pars mittit̄ inferius
hoc eſt in calicem ad ſuffragandum hijs qui ſunt in purgatorio
due vero partes tenent̄ ſupius ꝓ hijs qui ſunt in eccia ⁊ in celo·
Sexta domus dei dꝛ materialis ex lignis ⁊ lapidibus fabricata·
cuius hodie dedicationē in h̄ loco colim9· que ſimilit̄ dom9 orati
oīs vocat̄· qꝛ ꝑplus ad hoc in ea ꝯgregat̄ vt ſimul orātes facili9
impetrent quicquid ibidē rite ⁊ rationabilit̄ fuerit a deo poſtu
latum qꝛ impoſſibile ſm̄ Greḡ· eſt multoꝝ preces non exaudiri
Quia deus tam in veteri q̄ȝ in nouo teſtamento ꝓmiſit veriſſime
vt quicquid in domib9 nouum ſuo dedicatis poſtulatū fuerit h̄
ſine omni ambiguo exaudiatur vnde iij· Re· iiij· dꝛ q̄ȝ cum ſalomō
ꝯpleſſet edificare domum dei· orauit ad dominum di· Si pecca
uerit homo in ꝓximum ſuum ſi fugerit populus tuus inimicos
ſuos ſi clauſum fuerit celum· ſi aborta fuerit fames in terra aut
peſtilentia aut corruptus aer ⁊ infra · Si quis ꝯgnouit plagam
cordis ſui ⁊ expandit ad deū manus ſuas in hac domo tu exau
dias in celo ⁊ ꝓpiciaberis· vt des vnicuiq̄ȝ ſecundū omnes
vias ſicut videris cor ei9 qꝛ tu ſolus noſti hominū corda ⁊ infra·
Apparuit dn̄s· Salomoni ⁊ dixit· Exaudiui orationē quam dep=
catus es coram me· Sanctificaui· n· mihi domū hanc q̄ȝ edifica=
ſti vt ponerem ibi nomen meum in ſempit̄num ⁊ erunt oculi mei
⁊ cor meū ibi omnibus dieb9 · Silr̄ in nouo teſtamento hec exau=
ditōis gr̄a firmiſſime ē ꝓmiſſa luc̄· xlj· vbi dꝛ Ego dico vobis· Pe
tite ⁊ accipietis· Ac ſi dicat· Ego qui ſū veritas in ꝓmittendo ca
ritas in deſiderando· plena ꝑtās in ſoluēdo· petite ⁊ accipietis·
q̄rite ⁊ inuenietis· pulſate ⁊ ap· vob· ⁊ ſubiūgit· Omīs qui petit

accipit ⁊ qui q̄rit inueniet ⁊ pulſanti aperiet̄ i quib⁊ verbis tria
nobis inſinuat q̄ orōens noſtras faciūt efficaces ſcʒ affecōeʒ orōʒ
operacionē vt ſit ſenſus· Oīs q̄ petit p cordis affectōem. qui q̄rit
p oris ſupplicacōʒ· qui pulſat p corpis operacionē ſine oī ambiguo
exaudit̄ Septīa dom⁊ dei eſt aīa rōnalis que ſimilit̄ dom⁊ dei
dicit̄ q̇a apoſtol⁊ dicit xp̄m habitare in cordibus nr̄is q̄ merito
dom⁊ orōis vocabit̄ quia fortiſſimas orōes fūdit ad dominum.
verū q̇a om̄s alie dom⁹ hucuſqʒ dicte ꝓpt̄ ſolā hanc domū ſunt
ↄſtructe dicēte apoſtulo Omnia ꝓpt̄ electos quod p inductionē
de ſingulis domib⁹ patʒ ſubtil̄r intuenti ideo obmiſſis omnib⁊
alijs domibus ſolum de hac domo que eſt anima racionalis
quomodo ſit edificanda vt fiat domus dei in ſequentibus ſer=
monibus eſt dicendū adiuuāte ihesu xp̄o ⁊c̄

De eodem·

dificate michi domū ⁊ erit acceptabil̄ m̄ vt ſupra habita
dom⁊ diſtinctione piterqʒ domus hic intente elecōne
Nunc videndū eſt de electe domus ediffitacione Nam de illa
domo v̓acit̄ hortatur nos domin⁹ edificanda eo q₇ p̓ores dom⁊
dudum ſunt edifficate nec earū ediffitacio in noſtra reſidet po
teſtate quippe quas ſolus deus ꝓpt̄ nos miſeros edificauit· ſed
antequā edificare incipiamus mouenda eſt queſtio ⁊ hec ſol=
uenda ·cur dominus tā abſolute nos moueat edifficare cū ·ps̄·
dicatur· Niſi dominus edifficauerit domū ⁊c̄· quod enim fruſtra
egitur ·cur vt edifficemus tam libere precipit̄ Ad quod dicēdū
q₇ in quolibet bono ope duo oportet concurrere ſcʒ dei gracia ⁊
liberū arbitrium hoc eſt hominem operantē ⁊ deum coopantē
⁊ ideo eadem bona opera nūc aliquando adeo cooperante ali
quando ab homine operante fieri nunciantur ·Hinc eſt q₇ per
apoſtolum dicitur Deus reddet vnicuiqʒ ſecundum opera ſua
cum per eundem dicatur deus qui operatur in uobis ⁊ velle ⁊
perficere per bonam voluntatem Hinc eſt q₇ alias dicitur Ap=
ꝓpinquate domino ⁊ appropinquabit vobis cum alias dicatur·
Nemo venit adme niſi pater meus traxerit eum Item quid eſt q₇
per ezech̄ dicitur Facite uobis cor nouum ⁊ ſpiritum nouum· cū
ibidem dicatur dabo vobis cor nouum ⁊ ſpiritum nouū niſi q₇ in
omnibus iſtis ⁊ ſimilibus dei gracia ⁊ libertas arbitrij declarat̄
q̄ ambo in quolibet bono ope ↄueniunt et concurrūt· Nunc ad e=
difficium dom⁊ anime accedamus· ⁊ quia ſecūdum auguſtinū vt
Supra patuit Quicquid in templis manu factis agitur totum
in nobis ſpiritualiter ad impletur· Scimus q₇ domus materialis
Pr̄io edificat̄· 2° purgat̄· 3° ↄſecrat̄· q̄rto adornat̄ ·q̄ito in ea cele
brat̄· ſexto de⁹ in templo p̄ntat̄· ideo ab edifficatōe dom⁹ incboan
tes· Primo dicim⁊ q₇ ad pfcām dom⁹ materialis ↄſumatōʒ tria

ꝑ̇ncipalit̃ reꝗrunt̃ ſcꝫ fūdamtū ſuꝑ edificiū atqꝫ tectū· q̄ ſ ta ſpūa
lit̃ intellcā ad ꝑfcōeꝫ domꝰ ſpūalis reꝗrunt̃ q̄ tia ſūt fides · ſpes
⁊ caritas Qꝛ aūt ꝓfūdamtū iuſta ſiḡficatōe fides intelligat̃ pꝫ ꝑ
apl̄m q̇ cū p̄dicaſſet fidē xp̄ianā dixit· vt ſapiēs architectꝰ fūda
mētū poſui· ⁊ it̄m · fūdanentū aliud nemo p̄t ponē p̄t illud qd̓
poſitū ē· qd̓ ē xp̄s ih̄us· i· fides de ih̄u xp̄o juſta aūt ſilitudine ꝑ
fundamentū fides accipit̃ ꝓpt̃ t̃plicem rōꝫ· Primo ſic fūdamētū
eſt p̄mū ſic ⁊ fides ē p̄mū ī oī gn̄e meritoꝝ Quia vt ait apꝰ· impoſ
ſibile ē ſine fide placē deo· Scd̓o qꝛ ſic fūdamentū ꝑtat ⁊ n̄ ꝑtat̃
ſic fides · Tercio ſic fūdamentū in edificio nemo videt̃· ſic fides
eſt De hijs q̄ n̄ vident̃ di· apl̄o heb· xij· Fides ē ſꝑandaꝝ reꝝ ſba
argumentū n̄ appꝑentū· De hac fide tia dicant̃ ſcꝫ eiꝰ v̓itate q̄lit̃
q̄ntitate· De p̄ͦ ſciend̓ qꝛ v̓itas fidei ꝯſtat ī duodecī articl̄is q̊s xij
apl̄i volētes ire in diſꝑſionē invocato ſcō ſpū ꝯꝑtauert̃ q̊ꝝ p̄mus
petrꝰ· p̄mū lapidē ponendo dixit Credo in deū p̄reꝫ oīpotentē·
⁊c̄ Poſtq̄ꝫ andreas dixit· ⁊ in ih̄m xp̄m filiū eiꝰ vnicū dn̄m nr̄m ⁊
ħ tacuit· Terciꝰ jacobꝰ ſubiūxit· Qui ꝯceptꝰ ē d̓ ſpū ſcto natꝰ ex
maria v̓gine· Q̄rtus ioh̄s dixit· Paſſus ſub pon· pi· cru· mor· ⁊ ſe·
Quītꝰ philippꝰ ſuū lapidē poſuit di· Deſcēdit ad īfe· t̃· di· reſu·
Sextꝰ bartholomeꝰ addit Aſcendit ad ce· ſe· ad dex· d· p· oīp·
Septiꝰ thomas ſubdit di· inde ven· ē iu· vi· ⁊ mor· Octauꝰ ma
theꝰ adiecit di· Credo ī ſpm̄ ſcm̄· Nonus jacobꝰ minoꝛ ſubiūxit·
Scām ecc̄· ꝯmu· Decimꝰ ſymon addit· Re· pec· Vndecimꝰ· judas
apppoſuit· Car· reſur· Duodecimꝰ· Mathias ꝯcluſit ⁊ vitā et̃· amē
In q̄bꝰ omnibꝰ ſubintelligend̓ ē a ſinglis credo· Et notand̓ qꝛ in
ſingulis iſtis ſymbolis hec ꝯiunctio et· ꝯiūgit p̓oꝛes ſybl̄os ſeq̄ꝫ
tibꝰ· Ac ſi dicāt ſinguli· Credo p̓oꝛes articulos ⁊ meuꝫ articulū
hijs ānecto· Et ſciendū qꝛ v̓itas vere fidei in hijs articl̄is plene
ꝯſtat· nec minuēdū ē alid̓ nec addend̓ n̄ ea q̄ in hijs intelligūt̃ vel
ec̄ ſubſecunt̃· Hic exo· d̓ꝛ Diues nō addat nᵉ pauꝑ minuat ⁊ apꝰ
Licꝫ nos aut angelꝰ de celo ewangelizet aliud p̄t illud qd̓ ewan
gelizamꝰ anathēa ſit hic ī Apok d̓ꝛ· Cōteſtoꝛ hodie oī audienti
v̓ba liber hꝰ· ſi q̊s appoſuit· apponat ſuꝑ illū deꝰ plagas ſcriptas
ī libꝛo h̓ ⁊ ſi q̊s diminuit auferat deꝰ ꝑtē eiꝰ de libꝛo vite· hij xij
articuli deſignati ſūt ꝑ xij· lapides q̊s xij· tribus iſrl̄ de ꝓfundo
joꝛdanis ad litꝰ ꝑtauerūt ⁊ ſuꝑ eis deo ſua ſacrificia obtulerūt
ꝑ qd̓ innuit̃ qꝛ ꝑ xij· apl̄os d̓ ꝓfundo d̓initatis hij xij· articl̄i ad
litꝰ· i· ad noticiā joꝛdanis· i· xp̄ianitatis ſūt deꝑtati· Scd̓o dicend̓
eſt de fidei q̄litate· i· q̄lis eē debeat qꝛ paucis v̓bis deſcribit nob̄
apꝰ di· neqꝫ circūciſio viꝫ neqꝫ pꝛeputiū· ſꝫ fides q̄ ꝑ dilcōꝫ opat̃
In q̄bus v̓bis duo tangit ſcꝫ opatōeꝫ ⁊ dilectionem Nam fides
ſine operatione mortua eſt· ſine dilectione ficta· Nunc Iacobus·
Sic coꝛpus ſine ſpiritu moꝛtuum eſt ſic fides ſine operibꝰ moꝛ

tua ē· de 2° di·ap2·Si habuo fidē ita ut mōtes trāsferā caritatē aūt ñ hēam vel sū sic ꝛ vitam hois pbāt mot⁹ ꝛ calor·Ita mot⁹ o patōis ꝛ calor dilcōis fidei pbāt vitā·3° dōm de fidi qntitatē h̄ est q̄ magna eē dbeat·Debet aūt esse tanta·vt de corde in os de ore in opa se extendat qđ isinuare vr̄ gg·di·deintegr̄tate fidi ligwa mens man2 reqrat vt in ore duoꝝ vel triū testiū stat oīe vbū in p° deficiūt hētici·in 2° iudei·In 3° mali xpiani·Scđm ad integr̄tatē mat̄ialis dom⁹ faciēs ē sup edifitiū eo q̄ ex solo fūda mēto qntūcūq; bono nullaten2 pstat dom⁹·Sic ad itegrandā domū sup fūdamtū fidei sup edifitiū ē ponend·qđ ñ ē aliud nisi fortissima spes ad domū erigēda·Nā si qs tantā hēat fidē ut etc mōtes trāsferat·si spē ñ adiūxerit ñ saluat̄·Hic jac·ij·Tu credis qm̄ vn2 ē ds bñfacis·ꝛ demōes credūt·ꝛ ptremiscūt·s; q2 spē ñ hñt iō ñ saluant̄·Iuste aūt p supedifitiū p sub itelligit̄·q2 si c edi fitiū s̄ erigit̄·sic spes sursū erigit nos ad deum·ꝛ q2 sine spe nēo saluabit̄ ideo de spe ad deū fiducialit̄ hñda mouemur crebri⁹ in scripr̄a·hic eccī·dr·Respicite filij hoim ꝛ scitote q2 null⁹ spauit in dño ꝛ ɔfusus ē·pmāsit i mādatis ei⁹ ꝛ derelict⁹ ē·ꝛ itm in cu; nos domus p psa·lxx·q̄ hēbit fiduciā mei hēditabit monte scīm meū ꝛ itm mat·habete fiduciā ego sū·Ac si dicat·ñ sū vn⁹ de ple be·q̄ vel mentiar i pmittēdo·vel sim ipotens insoluēdo vel ipius in volēdo·s; sū vitas infallibil̄ omps in refragabil̄ caritas i acti gibilis·Veꝝ q2 ñ cis spes venit in ospcu dei·Distingwendū ē d spe vt sciam2 q̄ nr̄a spes obtineat qđ spat̄·apt̄ qđ sciend q̄ ē tri plex spes·s·maledca psūptuosa·scīa q̄re dnica·xx·smōe Cōfide fili·Terciū faciēs ad integr̄tatē dom⁹ mat̄ialis ē tectū·i·sine cu⁹ ɔplemēto nullaten⁹ pstat dom2 p qđ tectū caritas itelligit̄ q̄ in sac̄ scripr̄a opire dr pcc̄a sic tectū·vn̄ pu·Vniūsa delicta opit ca ritas·It̄ p Ezech·dr·Expādi amictū sup te·ꝛ opui ignomiā tuā qđ de caritate dr itelligi q̄ abscōdit oīe malū ab oculis maiesta tis·vn̄ sic auꝝ sup ductū oī metallo nobilitat illđ·Sic caritas a liis opib⁹ supducta oīa nobilitat ꝛ gratificat apđ deu;·hinc in apok·dr·Suadeo tibi emē auꝝ vt locuples fias Veꝝ q2 sm bñ· Mag̃ res ē amor·s; sūt i ea gdus in quib⁹ pficim⁹ pl⁹ ꝛ min⁹·apt̄ qđ sciend q̄ sūt tres grad⁹ i quib⁹ diūsi diūsimode pficiūt·Sūt n·q̄ deū diligūt p̄ cib⁹·in oib⁹·exclus̄ oibus·Prio p̄ oibus deu; diligūt q̄ cū deo t̄rena diligūt p̄ oibus tñ deū·q̄ sic bona tpalia diligūt vt ñ āmittāt et̄na·hac caritate ñ ē iferior cū salute de q̄ di·bñ·Ad oms hoies sm idulgentiā sint oia vr̄a vob salua si tñ nr̄a h̄ ē iustis laborib⁹ ꝛ fidelib⁹ exerciciis acqsita·h̄ tñ saluo·ne i eisđ ꝛ p eisdē dñm offendatis·ne h̄ pl⁹ q̄ deū diligatis·s; amo rē dei his cib⁹ pferatsi·qđ tūc facim⁹ si i reꝝ acqsitōe fruitōe et dispēsatōe in dñm non peccamus·sic ergo nobis que suppetunt

exterius ſeruiant q̃tenꝰ a ſupne dilcõis ſtudio aı̄m nõ inflectant Scd̃o ſūt alij pficientes in caritate ⁊ deū in oībꝰ diligūt vt q̃cq̃d de terrenis rebꝰ ꝯtractāt. h̓ ſolū faciūt ꝓpt̓ deū. Vn̄ in labore manuū cibo ⁊ potu ⁊ q̃cq̃d opis occurrit intēdūt placē deo ſcientes ⁊ p̄ oculis hn̄tes qꝛ ad h̓ oīa trena data ſūt vt ı̄ eis dn̄o placeā9 ⁊ iō ſūma ſtudent diligētia vt ea in finē debitū ordināt qd̓ ē ꝯ͛ hinc ap9. Qd̓cunqꝫ facitis ſiue in v̓bo ſiue in f̄co ad laudē dei facite. n̄ q̄ſi hoībus placētes ſꝫ deo q̄ ꝓbat corda. hic bn̄. Sūt q̄ ſp p̄ oculis hn̄t n̄ tam qd̓ agunt ſꝫ q̄ agendo intendūt. cū. n. cia trena creata ſint ad alliciend̄ diligan̄t vt arra. Nam ſm aug. Ad h̓ dat ſpōſus arrā vt in arra ſua ipe amet̄. Plꝰ ē. n. qd̓ adᶜ dare diſpoſuit. h̓ ē ſeipm tu g° ne plus debito diligas arrā ne ꝑdas eū q̄ tibi otulit arrā. Tercio ſūt alij q̄ ſp̄etis cibus ne fiāt eis ı̄ muſcipulā ſolū deū diligūt. ⁊ oīa cum ap̄lo vt ſtercora arbitran̄t n̄l aliud cogitātes. n̄l intēdentes n̄l cupiētes ex oībus n̄ deū. flent ꝑ deſid̓io ſuſpirāt ı̄ meditacōib9. ⁊ n̄l pulſat in eis n̄ d̓s di. cū pſ̄ Quit. n. ē m̄ in celo ⁊ a te q̄ꝛ vo. ſup t̄. defe. caro m. ⁊ cor m. de9 cor mei. et ps mea d̓s inetnū hac delicatiſſima ⁊ oī laude digniſſima caritate hūndabāt pr̄es nr̄i. cꝰ nos miſi ⁊ indigni minutiſſimā fimbriā. vt̄ poſſemꝰ attingē. Ipi ſūt de quibꝰ d̓r. Nui. Vidim9 q̄ſdā de gn̄e gygātaneo. in q̄ꝝ ꝯpatōe q̄ſi locuſte videbamur. qꝛ bona dei q̄ ipi ı̄ maxia poſſidebāt nos ı̄ minimo n̄ hēmꝰ. Eya dn̄e q̄ in tua pietate q̄ris ı̄ nobis occaſiōꝫ miſꝫendi vt pr̄ no tuo affectui ſatiſfatias. h9 tepide ⁊ negliētis ꝯuſatōis iacturā ſuppleat ⁊ reſarciat hūilitas ꝯfeſſionis nr̄e vt q̄ n̄ laboramꝰ. qꝛ n̄ poſſe nob̓ vidiemur ꝯſuctudīe ocij ⁊ negliētiaꝝ nr̄aꝝ victi vel pociꝰ ı̄fecti ſaltē ı̄ſudore lacr̄maꝝ ⁊ rubore wltus nr̄i accuſemꝰ noſmetipſos vt q̄ in grāꝫ noīs vmbrā ⁊ pſonale qd̓dā figmtū pfcōis aput hoīes extiꝰ ıdui9 intiꝰ aput te dn̄e ꝯſcīe nr̄e ı̄ſpectorē ꝯgnoſcētes paupratē n̄ recedamꝰ a v̓itate ⁊ v̓itas libabit nos adiuuāte ih̄u xp̄o

De eodem.

Vndate domū dn̄i ij. palip̄. xxix. di. cris ſup illo v̓bo mat Penitenciā agite. pn̄ia cor mūdat. ſenſū illuiat. aīas ſcificat ad ſuſcipiend̄ deū. inficiora ꝑpat. natalia repat. g̃tuita recupat deo recōciliat angelos letificat. merita multiplicat. demōes fugat. carnē domat. ſpm roborat. celū impetrat Habita g° in porib9 domꝰ diſtīctōe diſtincteqꝫ domꝰ hic intente edificatōe. Nūc ſuato ordie ⁊ ſm aug. ſn̄iaꝫ ı̄ p° ſmone ꝓpoſitā dicend̄ ē de edificate dom9 mūdatōe. cui ducien̄t deſuit v̓bū ꝓpoſitū. In q̄ duo intelligi9 ſcꝫ dei exhortatōeꝫ. ſcd̓o exhortatōis ſpecificatōꝫ. Primū ibi mūdate. ſcd̓m ibi domū dei Occaſione huius mūdationis tria p ordieꝫ pſecun ur. p° d̓ pcōꝝ cōfeſſione. 2° d̓ pene obligatōe 3° de pctōꝝ mūdatōe. De p̄mo ſciend̄ qꝛ btūs. Gre. expones v̓bū

jē·di·Pcc̄a nr̄a dimiſert int̄ nos ⁊ deū di· Aīa q̄ peccauit a deo
ſe diuidit·Si aūt pcc̄a ↄtinuauit a deo longe recedit·ſʒ ſi eā ↄti
nuitatē ꝓſpitas ſequit̄ ⁊ nulla diſciplia·nll̄a diſcretōis increpa
tio ad coꝛ reuocat in diuiſiōe q̄ꝫ int̄ ſe ⁊ deū fecit·ec̄ libellū repu
dij accipit vt iā velud aliena delicta faciat nl̄a q̄ wlt·⁊ ſubiūgit
⁊ iñ nec̄c̄e ē vt peccātes q̊uſqʒ tāto ↄſidēm⁹ āpli⁹ miſſos q̄ꝫto eos
ↄſpici⁹ ī ſua culpa ampli⁹ ſine flagello delictos·qꝛ deſꝑatis eḡs
medici q̄cq̄d popoſcerit dari ꝑcipiūt·⁊ eis q̄ ad ſalutē ꝯduci pn̄t
q̄ aꝑpetūt dare ↄ̄dic̄ ex qua repudiatōe dei ⁊ aīe ſequit̄ om̄e ma
lū·q cū oīa nemo ꝓſequi poſſit eo qḋ de infinitis nō ē dare ſciaʒ
aliq̄ tñ mala ex hijs ꝓſeq̄mur·ꝫpt̄ qḋ ſciend̄ q̄ꝫ ſeptē mala incur
rim⁹ ex pcc̄is·q̄ in ſe ↄtinēt om̄e malū·ſcʒ oīm bonoꝝ ꝑuatōʒ me
ritoꝛie vite moꝛtificatōeʒ oīm bonoꝝ opm fruſtratōeʒ·vniu̇ſalis
ec̄c̄ie ſeꝑatōʒ·regni celeſtis excluſiōeʒ dei ⁊ oīm ſc̄oꝝ offenſiōem·
pene obligatōʒ·h̄ ꝓſeq̄ʒtes ꝑ oꝛdinē·p° dicim⁹ q̄ꝫ cū pc̄tm̄ ↄmit
tim⁹ oīa bona q̄ vnq̄ꝫ fecim⁹ euaneſcūt·hic nūi d̄r· Dies ꝑores ir
riti fiant·qm̄ polluta ē ſc̄ificatio ei⁹·jtē Ezech·Si auūtit ſe iuſt⁹
a iuſticia ſua ⁊ fecerit iniq̄tatē nūq̄ꝫ viuet·om̄s iuſticias eius q̄s
fecit nō erūt in mēoꝛia·Sc̄d̄o ex pcc̄o ↄmiſſo incurrim⁹ meritoꝛie
vite moꝛtificatōʒ ·d̄ q̊ d̄r Ezech·xviij·Aīa q̄ peccauerit ipa moꝛ·
Itē jac·j·Pc̄tm̄ cū ↄſūmatū fuit gn̄at moꝛtē ymo qḋ detri⁹ ē gn̄at
plus q̄ꝫ moꝛtē·qꝛ tales moꝛiunt̄ bonis ⁊ viuūt malis qḋ pulcre fi
guratū legim⁹ luc·iij·jn eo q̄ incidit in latrones·q̄ʒ ſpoliatū ḡtu
itis ⁊ vuln̄atū naturalib⁹ ſemiuiuum relinq̄runt·hic aug·Vera moꝛs
eſt q̄ꝫ hoīes nō timēt ⁊ h̄ ē ſeꝑatio aīe a deo q̄ eſt bt̄a vita aīaꝝ·
De q̄ bn̄·Quā mici⁹ me ꝑuares o amara moꝛs vite r ſu·q̄ꝫ fructu
Nā vita ſine fructu ḡuioꝛ ē q̄ꝫ moꝛs·Tertio ex pcc̄o incurri⁹ bōꝝ
opm fruſtratōʒ q̄ꝫ miꝝ·nihil·n·facē pc̄ moꝛtu⁹ qḋ iuuat nl̄ oīo·
hinc yſa·j·d̄r·Cū extēderitis man⁹ vr̄as auertā oculos meos ⁊ cū
multiplicauitis oīōs vr̄as nō exaudeā vos man⁹·n·vr̄e ſanguie
plene ſūt ⁊ ſequit̄·Nō g° offeratis vltra ſacrifitiū fruſtra incēſū
abhoīatio eſt m̄ ſabbata ⁊ ſolēnitates vr̄as odiuit aīa mea facta
ſūt m̄ moleſta·hinc jē·Fruſtra multiplicabis me ditinas ſanitas
ñ erit tibi Quarto ex pcc̄o incurrim⁹ vl̄is ec̄c̄ie ſeꝑatio·Sum⁹·n·
tanq̄ꝫ mēbꝝ aridū qḋ abſciſū a coꝛpe nullā recipit influentiā·de
hijs figuratū legi⁹ Leui·xiij·Omi tpe lepſus ⁊ immūd⁹ hitabit
ex̄ caſtra caſtra·Itē nūi·v·p̄cit̄ filijs iſrl̄ vt eiciant decaſtris oēʒ
lepſū·Vn̄ tales dicē poteſt illud jē·xv·Ve m̄ mat̄ mea vt q̄d me
genuiſti viꝝ rixe viꝝ diſcoꝛdie·nec feneraui neqʒ fen̄auit m̄ ali
q̄s om̄s maledicūt m̄ ·Qūto ex pcc̄o incurri⁹ regni celoꝝ excluſi
onē·hinc de talib⁹·Mat·d̄r Auferet̄ a nob̄ regnū dei ⁊ dabit̄ gēti
facīēti fructū ei⁹ hic ap⁹·j Coꝝ vj·An neſcitis qꝛ iniq̄ regnū dei
non poſſidebūt jtē yſa·xxxv·Mala beſtia non aſcēdet·Nā pcc̄oꝛ

iuſto noīe mala beſtia đ̄r q̄r ſ̄m pſ̄. Homo cū̄ ī honore eſſet nō in
tellexit ꝯpatus ꝛc̄. Sexto ex pcc̄o incurrim⁹ infern̄ dānatiōȝ De
q̄b⁹ đ̄r in pſ̄. Erubeſcūt impij ꝛ deducant̄ ī infernū de quib⁹ di.
job xx. ducūt in bonis dies ſuos ꝛ in puncto deſcendēt ī infernū
Item Ezech. xxxij. Deſcendūt cū̄ armis ſuis h̄ ē cū̄ opib⁹ ſuis q̄bꝰ
ꝯtra dn̄m pugnauerūt. Septimo ex pcc̄o incurriꝰ dei ꝛ oīm ſcōꝝ
offenſiōȝ qđ int̄ oīa mala peſſimū iudicat̄. q̄r offēſio creatore oīs
creat̄a pcc̄orib⁹ indignat̄ ꝛ intit̄ vlciſci iniuriā creatoris. Sic n.
đ̄r. Ecc̄. Creatura tibi factori ꝯſuiens excādeſcit in tormētū ad
uſus impiū ꝛ it̄m. Armabit creat̄aȝ in vltōeȝ inimicoꝝ. q̄r ad ſen
ſū euidentiſſime iā videt̄. ꝓpt̄ qđ mādat̄ nob in lege vbi đ̄r. Ne
offendas dn̄m deū tuū q̄m abhoīatio ē illi. Sequit̄ ſcđm pn̄cipa
le ſcȝ de pene obligatōe q̄ nc̄c̄io ſequit̄ pꝰ pctm̄ di. job. Luet oīa
q̄ fecit nec tn̄ ꝯſumet̄ ꝛ in Ecc̄ico de oī errato deducȝ te dn̄s ī iu
diciū. hinc job đ̄r. Verebar oīa opa mea ſciens q̄ nō pcēs delin=
q̄nti neq̄quā deꝰ pcit. q̄r delictū ſine vltōe nō diſſalent̄. aut. n.
h̄ homo penitens in ſe punit. aut deꝰ h̄ in homie vindicās pcutit
nequaq̄ ḡo pcc̄o pcit̄. q̄r nullaten⁹ ſine vltōe relaxat̄. ꝛ q̄r vt vi
ſum eſt peccatuȝ ꝯmiſſum ineuitabiliter ad penam nos obligat
Ideo videndum eſt que pene nos obligant ad emendam. que
ſūt q̄tuor q̄s in ſacra ſcript̄a lucide repim⁹. aut. n. pcc̄a ꝯmiſſa di
luim⁹ p penitenciā ꝛ ꝯtricōȝ. vel p dei flallatōȝ. vel p purgatorij
expiatōeȝ vel ec̄ p et̄nā dānatōȝ. q̄ q̄tuor licȝ ſub dubijs v̄bis Eſđe
vij. nob ꝓponunt̄ vbi đ̄r Omīs q̄ n̄ fecerit legē dei diligit iudiciū
erit đ eo ſiū in mortē ſiū in iudiciū ſiū in exiliū ſiū in ꝯdānatōeȝ ſube
vel certe ī carcēȝ. int̄ q̄ q̄tuor potiſſimū atq̄ȝ leuiſſimū ē carcēm. i.
pn̄iaȝ ſuſtinē. Sequit̄ t̄ciū pn̄cipale ſcȝ dicēđ pcc̄oꝝ mūdatōe ſiū
emēdatōe q̄ eſt p pn̄iaȝ facienda. Verū q̄r ſ̄m aug. Penitentia ē
medicina q̄ ſi fortē h̄ēt efficatiā influit in oēs ptes vbi latet mor
bus peccans. ſic vera ꝛ fortis pn̄ia debȝ ſe diffundē ad oīa loca.
vbi morb⁹ pcc̄oꝝ latet. Sūt aūt tria loca in q̄bꝰ pctāuim⁹ ſcȝ ī cō
de pctīs ꝯſenciendo. In ore male ꝛ pfide loq̄ȝdo. In ope turpit̄
agendo. Ad h̄ tria loca ē ec̄ pn̄ia extendenda q̄ in corde ē incipi
enda eo q̄ pctm̄ oē ī corde pn̄cipalit̄ h̄ēt ortū q̄ videlicȝ pn̄ia
cū in corde incipit vocat̄ ꝯtritio. Si v̄o vſq̄ȝ ad os pceſſerit voca
tur ꝯfeſſio. Si v̄o vſq̄ȝ ad opa puenat ē ꝛ đ̄r ſatiſfactio. Si ḡo vo
lum⁹ efficacit̄ penitē. Primo habeam⁹ in corde ꝯtritōȝ. de q̄ đ̄r p
Mich. Dole ſatage v̄go ſyon quaſi pturiens It̄ Ie. Luctū vnigeniti
fac tibi planctū amarū. Scđo pn̄ia vſq̄ȝ ad oris ꝯfeſſionē ſe extē
dat ꝛ tūc đ̄r accuſatō vel ꝯfeſſio. De qua đ̄r joh. j. Si ꝯfiteamur
pcc̄a nr̄a fidelis ē deus ꝛ iuſt⁹ vt remittat nob pcc̄a nr̄a. Tertio
pn̄ia vſq̄ȝ ad ſatiſfatōeȝ opm ptendat̄. ꝛ q̄r in opib⁹ multiplicit̄
peccam⁹. ideo nc̄c̄e ē vt emēdatio multifarie ſubſequat̄. hinc ec̄

eſt q̄ in collatōib⁹ pr̄m multa ponunt̄ exercicia q̄b⁊ pcc̄a poſſu̅⁊
abolere ⁊ ad puritatis gr̄am p̲uenire io p̲ eā que dicta ē ɔtricō
De q̄ dicit petr⁹. Penitemini ī q̄ ⁊ ɔuertimi̅ vt deleant̄ pcc̄a vr̄a
Scd̄o p̲ ɔfeſſiōꝫ ſic̄ d̄r in pſ̄ dixi ɔfitemini adu̇ me ī iuſti. m. de.
⁊ tu. ⁊c̄. ⁊ itm̄ alibi. Narra iniq̄tates tuas vt iuſtificaris. Tercio
p̲ laboris exercitacōꝫ vt in pſ̄. Vidi hu̅ilitatē meā ⁊ labo. n. ⁊ di.
oīa pec. mea. Et ap⁹. Obſecro vos p̲ mīaꝫ dei vt exhibeatis cor
pa vr̄a hoſtiā ſcāꝫ deo placentē. Q̄rto p̲ eleēoſinaꝝ largitōꝫ de q̄
Thob. iiij. Elimoſina ab oī pcc̄o ⁊ a morte liberat. Ecc̄i. iij. Sic̄ a
qua extingwit igneꝫ. ita eleēoſina extingwit pcc̄m. hic Luc̄. Date
eleīoſinā ⁊ om̄ia mu̅da ſu̅t vob̄. Q̄nto purgamur p̲ or̄oeꝫ de q̄ d̄r.
Ecc̄i Ora dn̄m ⁊ te curabit . ⁊ pſ̄ Ego clamaui qm̄ exaudiſti me
de⁹ Itē in ewan° di. vitas Amē amē dico vob̄ q̄cq̄d orantes peti
tis ⁊c̄. Sexto pcc̄a nob̄ dimittunt̄. p̲p̲t̄ dilcōꝫ de q̄ di. ap⁊. Cari:
tas op̲it multitudīeꝫ pc̄tōꝝ Septīo ē indulgentia. de q̄ d̄r Mat̄
Dimittite ⁊ dimittemini ⁊ itm̄ Si dimiſitis hoīb⁹ pcc̄a eoꝝ di
mittet vob̄ dn̄s delicta vr̄a. p⁊ enūatōeꝫ iſtoꝝ ⁊ ad° alioꝝ mul
toꝝ ſubiu̅git̄ in collatōib⁹ pr̄m. Videtis q̄ntus adit⁹ mīe patefe:
cerit clemētia ſaluatoris. vt nē° ſalutē cupiēs deſp̲atōe frangat̄
cu̅ videat ſe tantis ad vitā remedijs inuitari. Quiſq̄s indulgētiā
ſuoꝝ crimīnu̅ deſid̄at p̲uenire p̄dictis ſemetip̄m aptare ſtudeat
inſtrumētis. Si g° ad plenu̅ cupi⁹ areā ɔſcie nr̄e mu̅dare ⁊ ſco:
pare ex p̄dcis oīb⁹ ⁊ adhuc alijs multis ſcopā faciam⁹ q̄zadmod̄
ex multis v̓gulis ſil̓ collectis vna ſcopa ɔſtringit̄. de q̄ di. pſ̄. Ex
ercitabar ⁊ ſcope ſp̄m meu̅. p̲ q̄ ſcopā emēdari poſſum⁊ ſm̄ apo
ſtolu̅ ab oī inq̄namento carnis ⁊ ſp̄us p̲ficientes ſcificatōꝫ nr̄aꝫ
in timore dn̄i preſtante. ⁊c̄ De eodem.

Omu̅ tuā dn̄e decet ſanctitudo ⁊c̄. pſ̄. lxxxxij. Scu̅s p̲p̲ha
dauid tam ex ōne p̄ncie ep̲ientia q̄ ſacre ſcrip̄e intelli
gentia ſecretoꝝ dei ɔſci⁹ nouit deu̅ h̄re p̲delicijs eē cu̅ fi
lijs hoīm vt d̄r in p̲u̇. Itē q̄ꝫ nouit deu̅ eēncialit̄ ſcm̄ deſid̄are vt ī
nob̄ h̄eat mānſionē. āmirando ⁊ optando dixit v̓bu̅ p̲poſitu̅ domu̅
tuā dn̄e decꝫ ⁊c̄. Ac ſi dicat. q̄r tu de⁹ magn⁹ ⁊ ſcu̅s dulcedīe tue
dilectōnis dignaris h̄itare in nob̄. decet oīno domu̅ tuā. i. aīas
nr̄as eſſe ſcās q̄d ip̄e dn̄s mouė oſ̄dit di. Exo. Sc̄i eſtote qm̄ e°
ſcu̅s ſu̅ Quia ſic̄ ſap̄. i. d̄r in maliuolaꝫ aīam nō introibit ſap̄ia nec
habitat in corde ſubdito pcc̄o. ſꝫ ſic̄ ibidē vij. d̄r. Transfert ſe in
aīas ſcās ⁊ id̄ ſi deu̅ in aīab⁊ nr̄is cupimus necc̄e eſt vt p̲ deuota
exercicia nos ſcificem⁊. Que ſint au̅t exercitia q̄ nos ſcificant. p̲
ɔſec̄tōꝫ pōtificu̅ edocemur. Expedito p° ſmone d̄ dom⁹ diſtīc
tiōe diſtincte dom⁊ edificatōe. edificate dom⁊ emēdatōe. Nu̅c
dicend̄ ē de dom⁹ ɔſecratōe ſiue ſcificatōe q̄ ſi ſanctificare cupi
mus necc̄e ē vt pontifices imitemur. q̄r ſic̄ pōtifices materialem

domū materialibus exercicijs ſanctificāt· Sic nos ſpūalē domū
ſpūalibus deuotōib9 ꝯſecrem9· Quib9 aūt exercicijs dom9 dei q̄
ſūt anime noſtre ſint ꝯſecrande docet nos bñ· Quādo eccīa ma=
terialis ꝑ man9 pontificū dedicata eſt dn̄o xp̄ē nos ſine dubio
factum eſt· vt ⁊ nos deſiderantes corda nr̄a dn̄o dedicare ita fa
ciamus idem in nobis ſpiritualiť impleri neceſſe eſt que in parie
tibus viſibiliť p̄ceſſerunt· jdez ⁊ ſi vultis ſcire h̄ vtiq3 ſūt aſperſio
inſcriptio erectio· illūmatio· inunctio· bn̄dcō· hec vt ait bñ· viſibi
li domo faciunt pontifices· hec eē eadē xp̄s aſſiſtens pontifex
futurorū bonoꝝ inviſibiliť opatur in nobis· Volentes igitur cor
nr̄m dn̄o dedicare aſpergamur ymbre lacrimaꝝ ſudore peniten
tie· que videlicet lacrime tante ſūt virtutis vt de ꝓſtibulo dyā=
boli dedicent domū dn̄i· De hijs lacrimis dř pſa· Plorans nequā
q̄ꝫ plorabis aug· O fortis lacrima vincis invincibilem· Ligas o=
potentem· xp̄ē qđ omnia alia affectū habēt ſupplicantis lacrima
vero virtutē cogentis· vnde dn̄s ꝑ pſa· xp̄ham· Non me inebria=
ſti adipe lacrimaꝝ tuaꝝ· Verū cū ſint diuiſa lacrimaꝝ gn̄a ſcḋm di=
uerſitatē deuotionis ⁊ ſtatuū ſanctitatis ſcḋm qꝫ innuit· iē· dicens
diuiſiones aquaꝝ deduxit oculus meus· Quod v̄bum Greg̃· ex=
ponens dicit Diuiſas quippe ex oculis aquas deducimus q̄ndo
peccatis ſingulis diſpertitas lacrimas dam9 vel qn̄ ſingulis de
votionibus ſingulos fletus imprimur· Sciendū g° qꝫ omnibus
diuerſitatib9 ꝯſideratis ſex inuenim9 genera lacrimaꝝ· Sunt· n·
lacrime ꝯpunctionis· deuotionis· ꝯpaſſiōis· ꝓpē miſerie ꝯſiderati
onis amoris ſiue dilectionis vehementiſſimi deſiderij accenſiōis
Sed quia de hijs ſpecieb9 lacrimaꝝ longū eſſet ꝓſequi de p̄mis
tribus tantum ꝓ dedicatione cordis noſtri ꝓſequamur· Prime
g° lacrime dicunť ꝯpunctionis· que tunc non immerito ꝓfluunt
⁊ prouocanť· Cum ſcḋm bñ· Aſcendit homo ad tribunal mentis
ſue vt audiat cauſam p̄terite vite ſue· Aſſit timor carnifex· teſtis
ꝯſcīa accūſatrix mēoria ⁊ ſic reuoluat ⁊ r̄ecogitet āňos ſuos ī amari
tudīe aīe ſue q̄s ſic faciēs n̄ cogať ꝓrūpe ī lacrimas di· illō heu mi
domine quia peccaui nimis in vita mea· Secunde lacrime ſūt de
uotionis que tunc ꝓfluunt· quando homo in deuotione ſua inci=
pit reuoluere ⁊ cogitare beneficia que ei ꝯtulit de9· oritur quedā
dulcis deuotio ⁊ fiducia de venia ⁊ amicicia ꝯſecuta· ex quibus
gaudium ſpirituale ꝯcipitur· ⁊ ex hoc ꝯcepto gaudio dulces la=
crime ꝓfluunt· Vnde bñ· Felix anima que omnia beneficia vel ſal
tim precipua ſtudioſe colligere ⁊ ante oculos mentis digna cū
gratiarum actione reducere curat· ꝑfecto cum fuerint in vaſcu
lo cordis piſtillo crebre meditationis ꝯtuſa atq3 ꝯtrita· deinde
igne ſancte deſiderij ſimul decocti ⁊ demū impinguata oleo leti
cie erit longe precōciſior ⁊ aſperſio excellentior ꝑore· Et ſciēdum

q̄ primi fletus ſpecies non longe querunt· Nā penes nos abſqȝ
labore reperimus ac de ortulis noſtris copia taliū ꝑ facile tolli
mus· Quis enim non ad manum habeat iniquitates ⁊ peccata
ſi non diſſimilat· Scdi vero fletus ſpēs terra nr̄a nequaq̄ ꝑfert
ſȝ ꝓcul ⁊ de vltimis finibus eā nob ꝯquirimꝰ· Tercie vero lacrie
ſūt ꝯpaſſionis que ambas priores antecellūt· Hee aūt lacrime fi
unt de neceſſitatibꝰ paupum anxietatibꝰ oppreſſoꝝ culpis deli
quencium ⁊ poſtremo de omnibꝫ q̄ꝝlibet miſoꝝ erūpnis· Vnde
bn̄· Multe miſie collecte atqȝ oculis pietatis inſpecte ipſe ſunt
ſpēs de quibus vngenta optima ꝯponunt· Vngenta lacrimas
vocans· hec tria gn̄a lacrimaꝝ dn̄s transfiguravit in ſe relinquēs
nobis exemplū vt ⁊ nos ita faciamꝰ· Primas enim fleuit lacrias
in paſſione ꝓpriū dolorē ⁊ puncturas amariſſimas ſenciēs· Scdo
lacrimas deuotōis fudit ſup lazarum· cuȝ enim reuolueret memo
rie vniformē volūtatem inter ſe ⁊ pr̄em dicens· Gratias tibi ago
pater quia ſemp me audis cum hijs verbis fudit lacrimas deuo
tionis· Tertio fleuit lacrimas ꝯpaſſionis cū ſup ciuitatem fleuit
dicens· Si ꝯgnouiſſes ⁊ tu· Scdm qd ad dedicationem templi ne
ceſſarium eſt inſcriptio· Hec aūt inſcriptio nihil aliud eſt niſi quo
rundam freq̄ns ⁊ ꝯtinua memoria· q̄ ita infixa impreſſa ⁊ inſcri
pta debent eſſe cordi· vt eoꝝ vnq̄ obliuiſcamur· Primū eſt deꝰ
illius inſcriptio ita radatus ⁊ medullitꝰ debet eſſe impreſſa cor
dibus nr̄is vt eius vnq̄ obliuiſci valeamꝰ· Vnde deuᵒ· Caue di
ligent ne aliq̄n obliuiſcaris dn̄i dei tui ꝑs· Adhereat lingwa mea
faucibꝰ meis ⁊c· Eccl· Gr̄am fideiuſſoris tui ne obliuiſcaris· De
dit enim ꝓ te animam ſuam· Nam ex tali memoria om̄s cogita
cōes ⁊ opa hois ſanctificant vt nobilitant vn̄ Cant· Pone me ſic
ſignaculū ſup· c· t· Thob· Audi fili mi verba oris mei ⁊ ea in cor
de tuo q̄ſi fūdamenta ꝯſtrue omnibus diebus vite tue in mente
habeto deū· aug· Quid ſalubriꝰ qd honeſtius quid dulciꝰ q̄ oi
hora eiꝰ meminiſſe qui nulla hora obliuiſcit nr̄i ⁊ ſine quo nulla
hora viuere poſſumꝰ· Debemꝰ aūt deum inſcribere cordi noſtro
dupliciter ſcȝ quantū ad diuinitatē ⁊ hūanitatē· pͥma facit ammi
rationē· ſcda imitationē· De pͥma di· apꝰ· O altitudo· de ſcda pe
trus· xp̄s paſſus eſt ꝓ nobis qantū ad diuinitatē qꝛ ſm bn̄· nihil
capit deū niſi ymago eiꝰ ſm hūanitatē ad imitandum eū· Vn̄ bn̄
Ad ymaginem humanitatis dei oportet nos conformari· ſi ad
ymaginem diuinitatis eius volumus reformari· Secūdum quod
cordi noſtro inſcribere debemꝰ ſunt dei precepta ⁊ maxime illa
ſine quibus non eſt ſalus· vn̄ qui in matrimonio eſt ꝯſtitutꝰ ſcri
bat in corde ſuo p̄cepta matrimonij ⁊ talia obſequia q̄ oportet eū
exhibere domino de matrimonio· Similit qui in religione eſt fa
ciat ⁊ ſic de reliquis· vn̄ deuᵒ· Audi iſrl̄ p̄cepta dn̄i ⁊ ea i corde

tuo quaſi in libro ſcribe ibidē. Verba q̄ precipio tibi erūt in corde
tuo ⁊ narrabis ea filijs tuis ⁊ meditaberis ea ſedēs i domo tua
⁊ ambulans in itinere dormienſq; atq; ↄſurgens ⁊ ligabis ea q̄ſi
ſignum ⁊ mouebuntur inter oculos tuos ſcribeſq; ea in limine ⁊
oſtijs domus tue ⁊c. Dabo legem meam in viſceribus eorum ⁊ in
cordibus eorum ſcribam ꝓū. Fili ne obliuiſcaris legis mee. Ecc̄i
Altiora te ne q̄ſieris ⁊ maiora te ne ſcrutatus fueris ſ; que pre
cipit tibi deus illa cogita ſemper. Scōm q₇ ſcribere debemus in
corde noſtro eſt offenſā ↄtra dominum deum noſtrum noſtris
criminibus offendimus. Vnde deu°. Memento ⁊ non obliuiſ=
ſcaris quomodo ad iracundiam prouocaueris dominum deū tu
um. hec enim nec ſine dolore ⁊ pudore de cordibus noſtris non
debet aliqualiter recedere donec ipſe deus miſertus noſtri hāc
ſcripturam deleat. Nam ⁊ hoc ipſe pollicitus per ꝓphetam eſt
Ego enim delebo vt nubes iniquitates tuas ꝓpter me hec t̄plex
inſcriptio cordis noſtri prefigurata eſt inſcriptione eccleſiarum
que fit in triplici genere literarum. Sunt enim hebrayce grece ⁊
latine. Tercium quod in dedicatione ecc̄iarum agitur eſt circum
quaq; in pietib⁹ crucis infixio. Sic ⁊ nos in dedicatione cordis
noſtri crucem erigamus eam cōtinua deuotione memorando h̄
autem crucis erectio licet ad omnia bona impetranda et omnia
mala amouenda ſūmum ſit antidotum ſm Bñ. dicentem. Paſ=
ſio tua domine vltimum refugium ſingulare remedium ⁊ valet
tantum ad quinq; precipue ſc; ad ſui ↄpaſſionē ſui imitationem
temptationum repreſſionem. ad tribulationum dulcorationem
dei attractionem. De primo bñ. Reſpice o homo oculo mentali
pro te pacientem ⁊ ſaltem cōpatere qui pro te paſſus eſt. De 2°
petrus. xp̄us paſſus eſt pro nobis vobis relinquēs exemplum
vt ſequamur veſtigia eius. De tercia figura preceſſit de ſerpente
eneo. quam qui reſpexit ſanatus eſt a morſu ſerpentis. De q̄rto
ſimiliter figura preceſſit Exo. vbi legitur. Q₇ cum in Marath po
pulus aquam pre amaritudine bibere non poteſt ꝑ tactū ligni
qd̓ ſimiliter fuit amarū aque verſe ſunt in dulcedinē ecc̄i. Nōne
a ligne indulcorate ſunt aque. Quinto q₇ magis preſentis eſt ne
gocij. dicit bñ. Gaudet celeſtis ſponſus thalamumq; cordis libē
ter ingreditur vbi paſſionis ſue ignominiam. ⁊ reſurrectionis glo=
riam ſedula videlicet cogitatione verſari ibi adeſt ſedul⁹ adeſt
libens. Hanc crucis erectionem fecerat ſponſa xp̄i que dicebat
Faciſculus mirre dilectus meus mihi Bñ. Et ego ab ineunte mea
etate. hunc faſciculum mirre de omnibus amaritudinibus domi
ni noſtri ⁊c. Idem Scit quicunq; habet ſenſum quantum xp̄iane
pietati expediat ſaltim aliqua hora diei paſſionis ipſius ⁊ ſic redē
ptionis attenci⁹ recolligē beneficia ad fruendū ſuauit̄ i ↄſciētia

Quartum eſt luminum accenſio que ad dedicationem ecleſiarum
necaſſario affiguntur Sic etiam in dedicatione cordis noſtri p⁹
predicta dominus accendit lumē ⁊ illuminare dignatur corda
⁊ corpora noſtra hec illuminatio nihil aliud eſt niſi caritas dei
que diffunditur in cordibus noſtris per ſpiritum ſanctum qui
dabitur nobis· In lumine autem tria ſunt ſcilicet ardor ſplendor
nitor· Sed eſt differentia inter ſplendorem ⁊ nitorem· Nam ſplē
dor eſt in fontali principio luminis ſplendens in ſeipſo· Sed ni=
torem in exterioribus tranſperens in extrinſecis corđib⁹ capacis
Similiter in lumine ſpiritali ſcilicet caritate tria predicta ſunt
ſcꝫ ardor ſplēdor nitor· per ardorē caritatis fruicione· ꝑ ſplen=
dorem ſpiritualium bonorum cognitionem per nitorem ꝓximorū
edificium accipimus de primo amore ſcꝫ fruitione di· bn̄· O dul
cis affectio eo ſuauior quo totum diuinum eſt quod ſentit̄ ⁊ jtē
Verus amor· vt venerit oīs in ſe traducit affectus ⁊ captiuat·
Gre· Cum mens noſtra in dei dulcedinis amore accenditur· oīe
deſiderium preſentis vite leuigatur· De ſecundo ſcribit bn̄· In
lumine caritatis duplex cognitio ſcilicꝫ dei ⁊ mei· de dei cognitōe
caritas magis ac magis incenditur· Impoſſibile enim eſt deum
cognoſcere ⁊ non amare· De cognitione autem mei humilitas ꝓ
creatur· Eſt itaqꝫ cognitio tam neceſſaria ad ſalutem q̄ neceſſa=
ria eſt dilectio ⁊ humilitas ſine quibus nullatenus erit ſalus de
tercio mouet dominus luceat lux veſtre coram hominibus vt
videant veſtra bona ⁊ glorificent patrem veſtrum qui in celis ē
Quinto ad dedicacionem neceſſarium eſt vnctio per quam ſan=
ctificantur altaria· per quam vnctionem ſignatur ſancti ſpiritus
infuſio dicit enim bn̄· Q; ſpiriutus ſanctus per viam amoris infū
ditur deuote anime· Sunt autem hec verba eius· Cum voluntas
hominis eo proficit· vt amor fiat continuo per viam amoris infu
dit ſe ſpiritus ſanctus ſpiritus vite adiuuans ſeu in oratiōe ſeu
in meditatione infirmitatem cogitantis· ⁊ cōtinuo memoria effi=
citur ſapientia cum ſuauiter ſapiunt ei bona domini· jntellectus
vero fit contemplatio· Eſt autem triplex effectus vnctionis Vn
guntur enim mulieres vt pulcre fiant· vnde dan̄· Afferte mihi o
leum ⁊ ſmigmata vt laui· Secundo vnguntur reges ⁊ epiſcopi vt
in dignitatibus preficiantur· vnde in libris regum ſepe dicitur·
Accipe cornu tuum plenū oleo ⁊c̄ Tercio vt homines ad gaudiū
⁊ exultationem afficiantur Vn̄ pſ̄· Vnxit te deus de⁹ tu⁹ oleo le
ticie per quod ſignatur q; per aduentum ſpiritus ſancti hoīes
a peccatis mundantur· Secundo nobilitantur q: anime xp̄o de
ſponſantur· vt ſicut xp̄us rex eſt ⁊ dominus ſic anime talium re
gine ſint· Tercio gaudio ineffabili letificantur ſuper omne gau
dium huius mundi Grego· Guſtato ſpiritu deſipit omnis caro·

Sexto ad dedicationem neceſſarium eſt benedictio que b[illegible]
ctio non incongrue ſequitur ad predicta qui enim vitam ſuam ta
liter compleuit vt in ante habitis eſt expreſſum · non immerito
benedictus a domino qualiter autem et in quibꝰ ⁊ quomodo ſit
benedictus innuitur in deu°· xxvij· vbi dicitur· Si audieris vocē
domini dei tui vt facias atqꝫ cuſtodias mandata que ego preci
pio tibi hodie faciet te dominus deus tuus excelſiorem cunctis
gentibus que verſantur in terra venientqꝫ ſuper te vniuerſe bene
dictiones iſte· Prima benedictus tu in ciuitate· Secunda bene
dictus in agro· Tercia benedictus fructus ventris tui· Quarta
benedictus fructus terre tue· Quinta fructus iumentoꝝ tuorū
ſit benedictus· Sexta benedicta horrea tua· Septima bñdicte
reliquie tue Octaua benedictus eris ingrediens ⁊ egrediens ·
Nona inimicos tuos qui conſurgunt aduerſum te corruent in cō
ſpectu tuo ideo benedicetqꝫ te in terra tua quam acceperis · Su=
ſcitabitqꝫ te dominus ſibi in populum ſanctum ſicut iurauit tibi·
Videbunt omnes terrarum populi quod nomen domini inuoca
tum ſit ſuper te habundare faciat te dominus omnibus bonis ·
Benedicet cunctis operibus manuum tuarum fenerabis gentibꝫ
multis ⁊ ipſe a nullo fenus accipiet Conſtituet te dominus deꝰ
tuus in caput ⁊ non in caudam ⁊ eris ſemper ſupra et ñ ſubter ꝛc

A 97707

UNIVERSITEITS BIBLIOTHEEK UTRECHT